

Martin Poulsen & Erik Werlauff

**Selskabsretlige
domme og kendelser
1950-2010**

3. reviderede udgave af
»Selskabsretlige domme«



THOMSON REUTERS

Martin Poulsen & Erik Werlauff
Selskabsretlige domme og kendelser 1950-2010
3. udgave/1. oplag
© Thomson Reuters Professional A/S, København 2011

ISBN 978-87-619-3014-9

Omslag: Axel Surland, Ljungbyhed
Sats og tryk: P.J. Schmidt Grafisk, Vojens

Mekanisk, fotografisk eller anden gengivelse
af denne bog eller dele af den er ikke tilladt
ifølge gældende dansk lov om ophavsret.
Alle rettigheder forbeholdes.

Forord til 3.-udgaven, 2011

Med dette værk sætter vi brugeren i stand til på kort tid at overskue 60 års praksis inden for selskabsretlige afgørelser. Afgørelserne er gengivet i et overskueligt sammendrag, og indgangsvinklen til dem er dels et alfabetisk register, dels et systematisk register opdelt i samme 21 emner som Erik Werlauffs klassiker »Selskabsret« (nu i 8. udgave, 2010).

Fra denne 3.-udgave af »Domme og kendelser« er videnskabelig assistent, cand. merc. jur. Martin Poulsen, Aalborg Universitet, indtrådt som medforfatter.

Aalborg Universitet, marts 2011

Martin Poulsen *Erik Werlauff*

Indhold

Forkortelser 8

I. Doms- og kendelsesoversigter

- A. Systematisk doms- og kendelsesoversigt (emneopdelt) 9
- B. Alfabetisk doms- og kendelsesoversigt (stikord) 66

II. Referater af domme og kendelser

- A. Domme og kendelser fra 1950'erne 165
- B. Domme og kendelser fra 1960'erne 180
- C. Domme og kendelser fra 1970'erne 200
- D. Domme og kendelser fra 1980'erne 227
- E. Domme og kendelser fra 1990'erne 266
- F. Domme og kendelser fra 2000'erne 431

Forkortelser

AG	Aktiengesellschaft
AktG	Aktiengesetz
ApS	anpartsselskab
A/S	aktieselskab
BGH	Bundesgerichtshof
EAN	Erhvervsankenævnet
EFD	EF-domstolens dom/kendelse
ESS	Erhvervs- og Selskabsstyrelsen
EU	Det Europæiske Fællesskab
GmbH	Gesellschaft mit beschränkter Haftung
GmbHG	Gesetz über Gesellschaften mit beschränkter Haftung
H	Højesterets dom eller kendelse
J.U.	Juridisk Ugebrev (fra 1996)
L	lovforslag (nr.)
LSK	Landsskatterettens kendelse
ND	Nordisk Domssamling
NJA	Nytt Juridisk Arkiv
NJW	Neue Juristische Wochenschrift
NRT	Norsk Rettstidende
OLG	Oberlandesgericht
R&R	Revision og Regnskabsvæsen
Saml.	EF-Domstolens Samling af afgørelser
SL	selskabsloven (2009)
S.U.	Skat Udland
TEUF	Traktaten om Den Europæiske Unions Funktionsmåde
TfR	Tidsskrift for Rettsvitenskap
TfS	Tidsskrift for Skatter og afgifter [tidligere: Tidsskrift for Skatteret]
TSN	Told & Skat Nyt (nu TfS)
UfR (el. U)	Ugeskrift for Retsvæsen
V (= VLD/K)	Vestre Landsrets dom eller kendelse
Ø (= ØLD/K)	Østre Landsrets dom eller kendelse

Systematisk register

1. Den juridiske person	15
Rets- og partsevne	15
Hovedreglen: selskabet er ikke identisk med sine ejere	15
Påtagelse af videregående hæftelse; hæfter selskab eller person? hvilket selskab hæfter?	15
En hel juridisk persons ugyldighed	16
Frakendelse af retten til at drive selskab	17
Selskabsansvar (straf)	17
2. Intertemporalt og internationalt	17
Historisk: overgangs- og ikrafttrædelsesregler mv.	17
Værneting	17
EF-domme om selskabsret mv.	17
3. Andre organisationsformer end A/S og ApS	18
Enkeltmandsfirma	18
Sameje	18
Interessentskab, herunder joint venture	19
Kommanditselskab, herunder partnerselskab	21
Stille deltagelse	22
Andelsvirksomheder	23
Foreninger	24
Fonde	26
Andre selskabsformer; typebundethed mv.	27
Særlig organisationsform påbudt/forbudt	27
4. Skatte- og afgiftsretlig oversigt (nogle hovedpunkter)	27
Maskeret udlodning	27
Personers hæftelse for selskabers skatteforpligtelser	27
Etablering i udlandet	28
Ligebehandling af inden- og udenlandske selskaber	28
Medarbejderaktier mv.	28
Opløsning	28
Aktiehandelsafgift	28
Kapitaltilførselsafgift	28
Gebyrer for registrering mv.	28
Stempelafgift mv.	28
5. Virksomheden og selskabet, herunder virksomhedskøb	28
Selskabets formål	28
Samhandel med aktionærer	29
Virksomhedsomdannelse og virksomhedskøb	29

Systematisk register

Virksomhedslukning/nedlæggelse	30
Datterselskabsudskillelse	30
6. Påbegyndelse af selskabsdrift, stiftelse mv.	30
Navn	30
Hjemsted	31
Manglende retsevne indtil registreringen	31
Interessentskabslignende konstruktion indtil registreringen	31
Aktøransvar og stifteransvar	31
Aktietegning	32
Tinglig beskyttelse af indskud	32
Tinglysningsproblemer indtil stiftelsen	32
Skuffeselskaber	32
7. Kapitaltilførsel	32
Fortegningsret	32
Generalforsamlingens kompetence	32
Bemyndigelse for bestyrelsen	32
Tegningskurs	33
Ikke-forringelseserklæring	33
Aktietegning	33
Indbetaling af kapital	33
Kapitalens faktiske tilstedeværelse	33
Apportindskud	33
Gældskonvertering	34
Ledelsesansvar ad kapitalindskud	34
Ansvarlig indskudskapital; garantikapital	34
Hovedaktionær m.fl. kautioneret/garanterer for selskabet	34
Obligationslån	34
8. Kapitalafgang	34
Udbytte	34
Udbyttebegrænsningslove	34
Indløsning og kapitalnedsættelse	34
Gaver	35
Maskeret udlodning	35
Aktionærlån og anpartshaverlån	35
Selvfinansierende aktiekøb	36
Egne aktier	36
Kapitaltab, reaktionspligt	36
9. Værdipapirer mv. udstedt af selskabet, herunder børsnotering (hovedpunkter)	37
Aktiebreve, generelt	37
Aktiers omsættelighed; aktiehandel	37
Aktiers værdi	37

Ansvarlige indskudsbeviser	37
Pantsætning af aktier og anparter	37
Overdragelse af aktier og anparter, herunder omsættelighedsbegrænsninger	37
Indløsning af aktier	38
Warrants, tegningsdokumenter mv.	38
Børsnotering	38
Take-over (majoritetsovertagelse)	38
10. Individuelle regelsæt for dette selskab	38
Vedrægter	38
Regulativer mv.	39
Aktionæroverenskomster	39
Direktørkontrakter	39
Gavebrev, testamente mv.	39
11. Selskabsorganernes indbyrdes relationer	39
Generalforsamlingens omnipotens	39
Bestyrelsens vetoret på generalforsamlingen	39
Kompetencefordeling bestyrelse/generalforsamling	40
Ekstraordinære dispositioner	40
Kompetencefordeling bestyrelse/repræsentantskab	40
Kompetencefordeling bestyrelse/direktion	40
Kompetence- og arbejdsfordeling mellem ledelse og revision	40
12. Generalforsamlingen	40
Kompetence	40
Indkaldelse, dagsorden	40
Fuldmagt	40
Taleret	40
Spørgsmålsret	40
Radio- og tv-optagelse	41
Granskning	41
Majoritetskrav	41
Stemmeret	41
Stemmelighed	41
Stemmeretsaftaler	41
Inhabilitet	41
Regnskabsgodkendelse	41
Décharge (ansvarsfrihed)	41
Valg og afsættelse af bestyrelse	41
Valg og afsættelse af revisor	42
Om-afstemning	42
Ugyldighed, herunder majoritetsmisbrug (generalklausul)	42
Uvirksomhed af gf.-beslutning	42

13. Bestyrelse og direktion internt	43
Valg og mandat	43
Lighedsgrundsætning i bestyrelsen	43
Nationalitetsdiskrimination	43
Ansættelse og afskedigelse af direktion	43
Organisation, tilsyn og kontrol	43
Direktionens orientering til bestyrelsen	44
Inhabilitet	44
Bestyrelsesmødernes afvikling i praksis	44
Suppleant; fuldmagt?	44
Beslutningsdygtighed (quorum)	44
Stemmelighed	44
Protokol og købs- og salgsbog	44
Revisionsprotokol	44
Tavshedspligt	45
Besiddelse af selskabsrelevante dokumenter	45
Spekulation og insider trading	45
Vederlag	45
Særligt om medarbejderrepræsentanter	45
Forsikringsspørgsmål	45
14. Selskabets eksterne relationer (repræsentation, tegning, ansvar)	45
Repræsentationsmagt og tegningsregler	45
Stillings-, tolerance- og adfærdsfuldmagt; passivitet	46
Skriftlig fuldmagt	47
Hovedaktionærdispositioner	47
Prokura	48
Bestyrelsen som »forretningsministerium«	48
Ansvar: Kreditkøb eller modtagelse af forudbetaling trods dårlig økonomi	48
Ansvar: Standsning i tide; kendskab til selskabets faktiske økonomiske situation	48
Ansvar for A-skat og andre »fremmede penge« mv.	49
Ansvar under rekonstruktion	50
Ansvar for urigtigt regnskab	50
Overskridelse af beføjelser	50
Passivitet over for (eller medvirken til) aktionærlån og andre udtræk; svigtende tilsyn	50
Ansvar for ugunstig samhandel med selskabet mv.	51
Ansvar direkte over for aktionærer mv.	51
Kautions eller støtteerklæring for selskabets gæld	51
Décharge (ansvarsfrihed)	51
Minoritetssøgsmål mod bestyrelse	51
Egen skyld eller accept af risiko hos skadelidte	51
Processuelle forhold vedrørende ansvar	52
Strafansvar	52
Domstolsindgreb i bestyrelsesbeslutninger mv.	52

15. Selskab og selskabsdeltager	52
Legitimation over for selskabet	52
Identifikation mellem selskab og aktionær, herunder hæftelsesgennembrud .	52
Hovedaktionær mv. kautionerer/garanterer for selskabet	53
Lighedsgrundsætning	53
Take-over (majoritetsovertagelse)	53
Samhandel mv. selskab/aktionær	53
Konkurrenceklausul selskab/aktionær	54
Granskning	54
Koncernforhold	54
Filial (i Danmark af udenlandsk selskab)	54
Filial (i udlandet af dansk selskab)	54
Indløsning af aktionærer	54
16. Selskab og medarbejdere	55
Medarbejder eller partner?	55
Bestyrelsesrepræsentation, generelt	55
Medarbejderrepræsentanternes retsstilling	55
Overskudsordninger, bonus, tantième	55
Medarbejderaktier og -obligationer	55
Virksomhedsoverdragelse, medarbejdernes retsstilling (hovedtræk)	55
Virksomhedslukning/nedlæggelse	56
Arbejdsgiveransvar, flere selskaber i koncern	56
Insølvens og lønprivilegium	56
Hæftelsesgennembrud over for hovedaktionær	56
17. Selskab og offentlige myndigheder	56
Erhvervs- og Selskabsstyrelsen	56
Fondsmyndighed (tidl.: Fondsregisteret)	57
Lov om erhvervsdrivende virksomheder: Erhvervs- og Selskabsstyrelsen (tidl.: Handelsregisteret)	57
Tinglysningsmyndighederne	57
Fondsbørser og børsmyndigheder (hovedtræk)	57
Told & Skat	58
Konkurrencemyndighederne	58
Miljømyndighederne	58
Danske domstole, herunder skifteret og fogedret	58
EF-domstolen	59
EU-kommissionen	59
Voldgiftsretter	60
18. Regnskab og revision	60
Regnskabets godkendelse på generalforsamling	60
Revisors påtegning, herunder spørgsmål om revisoransvar	60
Ikke-forringelseserklæringer	60
Nogle indholdsspørgsmål	60

Systematisk register

Regnskabets indsendelse mv.	60
Revisionsprotokollen	61
Revisor som selskabets og deltagernes rådgiver	61
19. Indgreb i den juridiske personlighed	61
Navne- og vedtægtsændringer betegner intet indgreb	61
Fusion og spaltning	61
20. Likvidation	62
Underhåndslikvidation mv.	62
Likvidationsbeslutningen mv.	62
Likvidatorvalg	62
Likvidator træder i bestyrelsens og direktionens sted	62
Omtvistede og ikke-manifesterede krav	62
Kapitaliserede forpligtelser mv.	62
Selskabsskatter, herunder selskabstømning	62
Udlodning til aktionærerne	63
Afrejstrering	63
Likvidationens ophævelse	63
Hæftelse for selskabsgæld efter likvidation	63
21. Konkurs og tvangsopløsning	63
Betalingsstandsning	63
Konkursbegæring	63
Tvangsopløsning	63
Ledelses-, revisor- og rådgiveransvar	64
Hæftelse, kaution mv.	64
Konkursregulering	64
Selskabsskatter	64
Omstødelse	64
Bestyrelsens forhold til konkursboet	65
Medarbejdere, lønprivilegium	65
Consolidated bankruptcy (flere selskabet behandles under ét)	65
Stille betalingsstandsning	65

1. Den juridiske person

Rets- og partsevne

- U76.1010Ø («Christiania» kunne stævne ministerium, der havde realitetsforhandlet)
- U76.1010Ø («Christiania» havde en så løs struktur, at der savnedes processuel partsevne over for Københavns kommune)
- NRT83.1401H (to foreninger, der drev Tøttavangen Hotell, hæftede solidarisk; vedtægter tavse om ansvar; flere, der driver næring, hæfter som udgangspunkt alle)
- U85.441V (appelindstævnt ApS opløstes under ankesagen; 1.-instansdommen ophævedes)
- U89.969Ø (opløsning af udenlandsk hovedselskab; sag mod dansk filial straks afvist; Chevron)
- U91.764 V (dom over ApS, der viste sig aldrig at være blevet stiftet, kunne ikke begrunde udlæg hos stifterne)
- T&S 2/7 93 (K/S er heller ikke i stempelæssig henseende nogen særskilt retsenhed)
- U96.984Ø (Forening sagsøgt politiinspektør i injuriersøgsmål; foreningen havde ikke partsevne)
- U97.504Ø (3 A.m.b.a. ikke selvstændig retssubjekt)
- U98.1088Ø (Andelsselskab ikke selvstændig juridisk person)
- U99.515Ø (Ikke registreret selskab kunne ikke sagsøge i erstatningssag)
- U00.1575H (foreninger af emissionsdeltagere og aktiekøbere, dannet med henblik på gennemførelse af erstatningssager, havde ikke partsevne)
- U02.2722/2V (forening ikke anset for en juridisk person)
- U04.2199Ø (K/S havde ikke partsevne; begæring om genoptagelse afvist)
- U05.459Ø (K/S, hvis komplementarselskab var opløst, havde ikke partsevne)

Hovedreglen: selskabet er ikke identisk med sine ejere

- U67.48H (entreprenør kunne ej afgøre sin gæld til konkursbo ved modregning med sin og broders I/S' krav)
- U86.697V (chokoladeselskabets datter-finans-

selskab var ikke identisk med moderselskabet ad omstødelse)

- VLR 18/9 1987 (anke B 339/1986; proforma-eneanpartshaveren/direktøren, der ikke var afskåret fra understøttelse)
- U93.868 H (majoritetsoverdragelse i moderselskab udløste ikke tilbudspligt til lejerne i datterselskabs ejendomme)
- U91.764 V (dom over ApS, der viste sig aldrig at være blevet stiftet, kunne ikke begrunde udlæg hos stifterne)
- U95.574H (vinhandler, afståelsesret: lejeren kunne af konkrete grunde ikke afstå lejemålet til sit ApS)

Påtagelse af videregående hæftelse; hæfter selskab eller person? hvilket selskab hæfter?

- U68.41H (erstatning for afbrydelse af aftale om eksport af gamle telefoner; aftalen ansås indgået også med A/S'ets egentlige ejer)
- U70.47H (kassekredit, der skulle ligedeles mellem de to aktionærer i grus-A/S'et)
- U72.500H (aktionærer bundet af kaution til entreprenør for selskabets byggeri)
- U72.516H (aktionær fandtes ikke at have kautioneret over for malermester for selskabets ombygningsudgift)
- U73.280H (den til A/S omdannede entreprenørvirksomhed, for hvilken aktionæren ikke selv hæftede)
- U73.865Ø (ingen hæftelse for selskabsskat efter SEL § 33 ved underhåndslikvidation)
- U74.129H (selskabets snedkerudgift, som den meget selvstændige leder kom til at hæfte for)
- U75.461V (de hyrede tømrermestre, for hvem selskabsformen ikke var skjult)
- U76.241Ø (direktør/hovedaktionær hæftede for A-skat; nuance i begrundelse byret/ØLR)
- U76.909H (den personlige hæftelse for det svage udstillingsselskabs annoncegæld)
- U77.116H (de sammenkædede 4 personlige firmaer og A/S'et; hæftelse for annoncer)
- U78.975V (adhæsionskrav om direktørs erstatning i forb. m/kildeskattestrafesag afvist)
- U78.880H (Inka Print; moratoriekreditorstiftede selskab, der var proforma; det fik ikke separatiststilling til varelager)
- U79.177H (eneprokuristen og bæltrektorreparationen)

Systematisk oversigt

- ØLD 19/10 1979 (de 4 entreprenørfirmaer, der skulle dele tabet ud over aktiekapitalen)
- U80.806V (Frigor; virks. overdragelsen til D var proforma; arb. tagere kunne anmelde i M's bo)
- U81.104H (varerne til »Svanholm Tryk«, som der ikke hæftedes personligt for; leverandør vidste at A/S)
- U81.277H (hverken moderselskab eller dets ejer hæftede for entreprise trods byggeferaternes navneangivelse)
- U81.473H (Herning Kranudlejning; direktør/hovedaktionær hæftede for A-skat)
- U81.789H (konkursbegæringen, der kunne fremmes mod personen; han og ikke ApS'et nævntes i de bestilte annoncer)
- U82.56H (grillbaren, der ved vekseldstedelsen viste sig at være et ApS)
- U82.84H (betonleverancerne til entreprenøren, der var omdannet til ApS; følgesedler lød på ApS'et)
- U83.478Ø (kaffesalget til supermarkeds-ApS'et, som købmanden ikke kom til at hæfte for)
- U83.1105V (datterselskabs obj. bødeansvar medfulgte til M ved fusion)
- U84.496H (annoncehæftelsen for den person, der brugte et ApS som sin filial)
- U84.1024Ø (ejendomsrådgiveren, der gik fri for pantebrevsregres; hans A/S var sælger)
- U85.14H (»Wolfking«; købepligt bandt person, ikke selskab; kurs bandt trods aktiernes værdiløshed)
- U85.209H (hovedanpartshaver ej ansvarlig for A-skat trods neg. egenkap.; dissens)
- U85.953V (»Tivoliland«; fri for reklameregninger; ApS skyldner trods manglende »ApS«)
- U85.1029H (eneanp.haver/dir. frif.; dristig østrigsk leverandør; negativt DB, urigtigt regnskab)
- U86.697V (chokoladeselskabet og dets datterfinansselskab var ikke identiske ad omstødelse)
- U87.784H (eneanpartshaver hæftede for lån ydet til ApS'et, men uden »ApS« tilføjet; reelt anvendt til gavn for ham)
- U88.842H (skotøjshandleren, der 4 år efter omdannelse til ApS glemte at orientere leverandør, hæftede selv)
- ØLD 1/5 1987 (hensigtserklæring misligholdtes; erstatning til långiver, ikke til låntagers/datterselskabets bo)
- Arbejdsrettsdom Adv. Fagligt Nyt 1990/16.168 (hæftelsesgennembrud (identifikation) til fordel for lønmodtagere i insolvent ApS)
- Arbejdsrettsdom Adv. Fagligt Nyt 1990/16.168 f (hæftelsesgennembrud (identifikation) over for underkapitaliseret kroforpagtningsselskab)
- TFS90.161Ø (anpartshavers/direktørs ansvar og nulstilling for A-skattestance; modregnet i hans krav på overskydende skat)
- U91.95 H (hovedaktionærs tidsbegrænsede kaution for selskabet gjaldt alle leverancer foretaget inden tidsfristen)
- U91.235 V (ApS-direktør hæftede ej, skønt faktura ikke angav »ApS«)
- NRT90.1126 H (fælles arbejdsgiveransvar hos norsk selskab og udenlandsk moderselskab)
- U91.764 V (dom over ApS, der viste sig aldrig at være blevet stiftet, kunne ikke begrunde udlæg hos stifterne)
- Arb. retten 19/2 1992 (anpartshavers personlige hæftelse for løn: hæftelsesgennembrud)
- U92.640 V (likvideret ApS: Godtroende eneanpartshaver hæftede ikke for dets gæld)
- U93.789V (ej direktør/anpartshaveransvar for ApS' telefon- og edb-regninger; måtte ikke indse sammenbrud; efterprøvet efter både ApL-§§ og alm. erstatningsprincipper)
- Svensk HD i ND 93.460 (Lekland; støtteeerklæring var ikke kaution, og hæftelsesgennembrud statueredes ikke)
- U94.243H (leverandør havde ikke accepteret et andet selskab som sin debitor)
- Finsk HD i ND 93.801 (ultra vires: kaution afgivet i strid med selskabets tegningsregler, men alligevel bindende, da godkendt af eneaktionæren)
- U02.1212H (selvfinansiering efter AL § 115; sælger indestod for selskabets tab ved selskabstømning)
- U07.408H (BCP; datterselskab rette kontrakt-part; moderselskab hæfter ikke for gæld)
- U09.2269V (Direktør og ene-ejer af aktierne i flyttefirma var personlig ansvarlig for kundes tab)

En hel juridisk persons ugyldighed

- EFD 13/11 1990 (Marleasing; et selskab kunne ikke erklæres ugyldigt)

Frakendelse af retten til at drive selskab

U91.79Ø (frakendt retten til at drive ApS)

Selskabsansvar (straf)

U91.700H (flyselskaberne; bødeansvar for selskaber; det objektive selskabsansvar: der skal foreligge forhold, som virksomheden kunne og burde have undgået)

U93.551H (den strømførende lysmast og det dræbte barn; mulighed for at straffe en forening kan medvirke til straffrihed for et bestyrelsesmedlem)

2. Intertemporalt og internationalt

Historisk: overgangs- og ikrafttrædelsesregler mv.

U92.971H (statens indløsningsret til teleaktierne (JTAS) kunne ikke anfægtes)

EAN 2/10 92 (lovbefalet kapitalforhøjelse opnåede ikke kvalificeret flertal – og kunne derfor ikke registreres)

Værneting

U03.1593V (dansk andelsselskab; erstatningskrav mod engelsk direktør for A/S i England; afgøres efter engelsk ret)

U98.1071Ø (Gibraltarselskab; erstatning mod direktør i Gibraltarselskab; værneting efter det lands lovgivning)

EF-domme om selskabsret mv.

EUD 13/11 1990 (Marleasing; et selskab kunne ikke erklæres ugyldigt)

EUD 30/5 1991 (Klostiria Velka; græsk lov om, at kriseramte virksomheders kapital kunne besluttes forhøjet af et administrativt rekonstruktionsorgan, var EU-stridig, skønt fortegningsretten respekteredes)

EUD 19/11 1991 (Francovich; direktivet om medarbejdernes beskyttelse ved virksomhedens insolvens kan ikke påberåbes direkte over for en stat, men der kan blive tale om erstatningsansvar for staten)

EUD 24/3 1992 (Syndesmos; græsk lov om kapitalforhøjelse uden fortegningsret stred mod EU-retten)

2. Intertemporalt og internationalt

EUD 10/2 1992 (Duffryn; værnetingsaftale i et selskabs vedtægter er gyldig)

EUD 2/7 1992 (Dansk Pelsdyravlerforening; andelshaveres leveringspligt over for A.m.b.a. kan være EU-stridigt)

EUD 16/7 1992 (F.A. Meyer; er kapitalforhøjelse ved gældskonvertering et apporindskud? Tvist herom var ikke tilstrækkeligt konkret til at kunne pådømmes)

U92.971H (statens indløsningsret til teleaktierne (JTAS) kunne ikke anfægtes)

EUD 12/11 1992 (Kerafina; administrativt besluttet græsk kapitalforhøjelse kendt ugyldig)

EUD 20/4 93 (årlige gebyrer på selskaber i strid med reglerne om kapitaltilførselsafgift)

EUD 13/7 93 (Thijssen mod Controledienst; statsrepræsentanter i belgiske forsikringselskabers bestyrelser behøver ikke være belgiere)

EUD 28/10 93 (Zunis Holding; fusionskontrol: minoritetsaktionærer i målselskabet kan ikke anfægte Kommissionens beslutning efter fusionskontrolforordningen)

EUD 13/7 93 (Commerzbank; ingen forskelsbehandling af inden- og udenlandske selskaber)

EUD 16/12 93 (Wagner Miret; lønprivilegiet skal som udgangspunkt også omfatte direktørløn)

EUD 14/4 94 (Ballast Nedam Groep; offentligt udbud: hvis budgiver er koncernens holdingselskab, står datterselskabernes ekspertise til holdingselskabets disposition)

EUD 16/12 97 (Coöperatieve Rabobank; første direktiv 68/151/EØF; interessekonflikt – en direktørs manglende beføjelse til at forpligte selskabet)

EUD 9/5 99 (Centros Ltd.; etableringsfrihed; etablering af en filial af et selskab, der ikke driver erhvervmæssig virksomhed; omgæelse af national ret; registreringsnægtelse)

EUD 29/6 99 (Traktatbrud; etableringsfrihed; krav om belgiske medlemmer for at en forening kan anerkendes som juridisk person)

EUD 5/11 02 (Überseering; selskabsstiftelse; vedtægtsmæssigt hjemsted; etableringsfrihed; værtsmedlemsstatens manglende anerkendelse af selskabets retsevne og partsevne)

EUD 30/09 03 (Inspire Art Ltd.; selskab, som er stiftet i en medlemsstat, og som udøver sin virksomhed i en anden medlemsstat; anvend-

Systematisk oversigt

delse af de selskabsretlige regler i medlemsstat; filial; beskyttelse af tredjemands interesser)
EUD 13/12 05 (Sevic Systems AG; grænseoverskridende fusioner; afslag på registrering i nationalt handelsregister)
EUD 16/12 08 (Cartesio; flytning af et selskabs hjemsted; etableringsfrihed; artikel 43 EF og 48 EF)

3. Andre organisationsformer end A/S og ApS

Enkeltmandsfirma

U59.351H (autohandelen med stille deltager, der ikke hæftede, skønt han synes at have været den egentlige indehaver)
U71.883SH (formodning for, at det foretagende, der er reg. som ejer, hæfter)
U78.205V (revisorens flisefabrik på »stille anparter«; da medejendomsret: træde tilb. for fabrikkens kreditorer)
EAN 16/9 1991 (afhændet frisørforretning måtte ikke bære sælgerens navn uden tilføjelse af »efterfølger«)
U98.303 (I/S med en interessant; ikke betragtes som et I/S)

Sameje

U56.533Ø (ældre særkreditor kunne gøre udlæg direkte i en stifters indskudte maskiner og stod således ikke tilbage for fælleskreditorer i opgivet A/S, der af ØLR betegnedes »sameje«)
U67.696VLK (udlæg i I/S-andel ej tinglyses på ejendommen)
U70.409ØLK (I/S-bestemmelse om forbud mod retsforfølgning i ejd. kunne ej lyses; ejedes i sameje af læge og forpagter)
U70.912V (I/S-bestemmelse om udelukkelse af kreditorforfølgning mod landbrugsejd. afvist fra tinglysning, da personerne selv, ikke I/S'et var adkomsthavere)
U73.772Ø (andel i gave-ejendom i sameje kunne ikke undrages retsforf.; ugyldig selvbandlæggelse; TL-afgørelse)
U76.74H (ejd. i I/S efter arvefald var lyst i sameje; udlæg direkte deri)
U80.444LK (skovejd. som gave til børn; I/S lyst som servitut; ejd.anpart kunne pantsættes;

derfor også inddrages i en medejerers konkursbo, jf. Rpl § 514(3))
U80.1068ØLK (interessents særejeægtepagt kunne noteres på I/S-ejendom)
U86.77Ø (udlejningsejd. var ej i sameje, men I/S, der kunne skifteretsopløses)
U88.236Ø (søstrenes fælles ejendom, der ikke kunne sættes på auktion af den fraflyttede)
U89.663Ø (sameje: 4/5-ejer af ejd. kunne ikke selv ophæve lejemål; kræver enighed)
FM91.72 V (sameje om landbrugsejendom kunne opløses ved skifteretten)
U97.1588/1Ø (Boligretsspørgsmål; lejestørrelse i samejeforhold)
U98.1556H (sameje om mindre udlejningsejendom kunne opløses ved frivillig auktion)
U99.1225H (= TFS 1999, 419H; samvirke om boligfællesskab ikke anset som I/S eller sameje)
U99.1453Ø (kursussamarbejde ikke et I/S eller sameje; ikke skifteretopløses)
FM00.103Ø (arrest i interessents andel af en erhvervs ejendom; tvivl om I/S eller sameje)
U00.1887/2Ø (fælleshauge anses som sameje; disposition af ekstraordinær karakter over fælleshauge krævede enstemmighed)
U01.898H (forkøbsret; samejeaftale ikke hinder for samejets opløsning)
U03.928Ø (sameje om fast ejendom kunne kræves opløst ved salg på offentlig auktion)
U03.1646Ø (krav på opløsning af sameje om fast ejendom ved frivillig auktion)
U03.2398H (A og B ejede i lige sameje et skib; B's kreditorer var begrænset til udlæg i B's halvpart)
U05.2986V (sameje; udækket pant i ideel anpart af fast ejendom hviler efter tvangsauktion ikke længere på den ideelle anpart; trods panthæftelsen var lyst på hele ejendommen)
U05.2988V (panthavers udlæg i ejendom i sameje; ene samejer er konkurs)
U08.625H (anpartshavere i sommerhus; samejet af familiemedlemmer; berettiget til at sælge anparter til en udenforstående; opløsning af samejet ved auktion)
U09.2671Ø (alene udlæg i halvdel af indestående på bankkonto, der var ejet af A og B i lige sameje)
U10.1808Ø (Fogedretten burde have afvist tvangsbegæringen vedrørende andelslejlighed,

3. Andre organisationsformer end A/S og ApS

- der anvendtes til beboelse, og som var i sameje under opløsning)
- Interessentskab, herunder joint venture**
- U50.651H (pensionsaftale i I/S-kontrakt greb ikke ind i arvereglerne og kunne ikke inddrages i boet)
- U51.17H (interessents indtræden ugyldig pga. svig; krav på tilbagebet. af indskud var i medinteressents konkursbo sidestillet med selskabskreditorets krav)
- U51.24H («stille» interessent hæftede ej for varegæld)
- U52.76H (fordeling af I/S-aktiver ved opløsning indebar endelig opgørelse mellem interessenterne)
- U53.897FVK («I/S-kontrakt» uden reel indflydelse og kapitalandel kendt fagretligt ugyldig)
- U54.245 H (væveriarbejdet, der kun var arbejds-, ikke I/S-aftale)
- U54.405H (ej bevist, at vinhandlerens indskud i I/S var ansvarlig kapital; kunne kræves tilbage)
- U54.492H (hæftelserklæring fra medinteressent ansås bortfaldet efter virksomhedens omdannelse til A/S)
- 54.712H (interessent kunne med virkning for sit dødsbo udpege sin efterfølger i I/S'et)
- U55.967SH (frøkenernes indskud i skruenøgle-I/S var alm. indskud; anmeldelsesret anerkendt)
- U56.533Ø (ældre særkreditor kunne gøre udlæg direkte i stifters indskudte maskiner og stod således ikke tilbage for fælleskreditorer i opgiver A/S, der af ØLR betegnedes »sameje«)
- U56.666H (samleversken, der ikke hæftede for »Maskinimporten«s gæld; havde kun stillet bankkonto til rådighed)
- U56.1086V (repræsentanten, der lod sit navn optage i firmanavnet; ej I/S, men dog hæftelse)
- U58.54H (betydelige beviskrav stillet til mundtlig opsigelse af 17 år gammelt bogtrykkeri-I/S)
- U59.351H (autohandelen med stille deltager, der ikke hæftede, skønt han synes at have været den egentlige indehaver)
- U61.255Ø (marketerivirksomheden med den stille deltager, der ikke hæftede udadtil trods I/S-lignende aftale)
- U61.311SH (goodwill til udtrådt damefrisørinteressent nedrundes pga. omsætningsfald efter hans udtræden)
- U62.378V (vandværks-I/S'ets gf. kunne ikke binde medlemmerne til at betale til en ny aktivitet: gadebelysning)
- U64.196Ø (murermester-I/S'et kunne ikke opløses af skifteretten, da der var aftalt voldgift om tvister)
- U64.789H (udtrædende guldmedieinteressent fik ej andel i skjult varelagerreserve; status opgjort »på sædvanlig måde«)
- U67.48H (entreprenør kunne ej afgøre egen gæld til et konkursbo ved modregning med krav fra sit og broders I/S)
- U67.696VLK (udlæg i I/S-andel ej tinglyses på ejendommen)
- U67.738Ø (interessent berettiget til gennemgang af regnskabsmateriale m/revisor; påkendes af ØLR trods voldgiftsklausul)
- U68.41H (erstatning for afbrydelse af samarbejde, ikke I/S, om eksport af gamle telefoner; aftalen indgået også med A/S' egentlige ejere)
- U68.150V (enke i uskiftet bo ansås ej for medinteressent i afdødes og sønnens I/S, skønt I/S'et ej afmeldt fra handelsreg.)
- U70.409ØLK (I/S-bestemmelse om forbud mod retsforfølgning i ejd. kunne ej lyses; ejedes af læge og forpagter i sameje)
- U70.912V (I/S-bestemmelse om udelukkelse af kreditorsforf. mod landbrugsejd. afvist fra lysning, da ikke I/S'et, men personerne var adkomsthavere)
- U71.868Ø (21-årig søn i entreprenør »E & søn« hæftede)
- U72.524H (en interessents eneovertagelse af I/S'ets tyske virks. kunne ej afregnes i DM)
- U72.1053Ø (dentallaboratoriet med flere aktiver/passiver kunne kun opløses ved skifteretten)
- U76.74 H (frk. A og bror arvede fabrik; hun ansås som interessent; dissens: alene hæfte m/indskud: halvdel af ejd.)
- U77.571V (krav mod medinteressent ved opløsning af »Vasketeria i/s« hørte under skifteretten)
- U78.205V (revisorens flisefabrik på »stille anparter«; medejendomsret for indskyderne; derfor tilbage for fabrikkens kreditorer)
- U78.531H (patentbureauet m/ samarb.-vanske-

Systematisk oversigt

- ligheder; interessant forsømt kap.indskud og mødedeltagelse samt forhandling om ny partner; ej væs. misligh.)
- U79.312H (dambrug-I/S var tilsluttet eksport-A.m.b.a.; leveringspligt; en interessant overtrådte; væs. misligh.)
- U80.444VLK (skovejd. til børn som gave; andele kunne pantsættes; I/S lyst som servitut; andel inddraget i interessents konkursbo)
- U80.559H (SCE; uregistreret A/S, der kunne opløses som »I/S« efter konkursreglerne; kun 2 af 3 stiftere konkurs; den 3. var GB-selskab)
- U80.1086ØLK (interessents særejeægtepagt kunne noteres på I/S-ejd.)
- U82.1073Ø (rederen, hvis betaling for at frigøres fra I/S måtte være andelen i aktiver til realværdi minus passiver til pålydende)
- NRT83.1401H (to foreninger, der drev hotel, hæftede selv; vedtægter tavse om ansvar; udg.pkt.: når flere driver næring sammen, hæfter de)
- U86.77Ø (udlejningsejd. var ej i sameje, men I/S, der kunne skifteretsopløses)
- U86.726Ø (ureg. A/S; dettes neg. momstilsvar kunne ej afgøres ved modregning med interessents ældre skattegæld)
- U87.185V (på grundl. af en udebliv.dom over »A v/B og C« kunne der ikke gøres udlæg hos B og C; »A« var et ApS)
- U88.42H (hesteagenturet, der var I/S og gik konkurs; agenturgivers forrang i I/S-formuen)
- NJA89.92H (svensk; tvangsakkord for I/S befriede også den enkelte interessant)
- U90.410Ø (tvangsakkord for I/S forudsætter akkord for interessenternes boer)
- FM90.157V (skifteretsopløsning af I/S kunne kræves af en interessant efter gf.-beslutning om opløsning)
- U92.4 V (voldgiftsklausul ej klar nok til at binde i en sag om eksklusion fra et vindmølle-I/S)
- U92.102 H (GT-linien; ej anset som partner, men som ansat i færgeprojekt; fik dog betydeligt »arbejdsvederlag«)
- U92.69 H (stille deltagelse eller I/S? Selskab ej indtrådt som ansvarlig deltager hos vekselerer; særskilt stillingtagen i forhold til hver enkelt kreditor)
- TfS93.238 (interessents krav på overskydende skat kunne modregnes i I/S'ets momsgæld)
- U93.365H (joint venture's bankkonto: beløb, der fejlbetales uden om kontoen, kunne forlods kræves refunderet fra denne)
- U93.601Ø (I/S kan sagsøges, uden at interessenterne angives)
- U95.164H (Blokkhusparken I/S; deltager i samarbejdsaftale hæfter ikke for projekteringsudgifter, en anden deltager har påtaget sig)
- FM96.60V (I/S med to interessenter; ikke sælge I/S'ets faste ejendom til den ene interessant; vil udløse tilbudspligt efter lejelovens regler)
- RG96.211 (Holt herredsrett; udløsningssummen til en afdød interessents efterlevende ægtefælle; værdiansættelse ikke klar i interessentskabskontrakten)
- U96.355/1 (dom over I/S. Domskonklusionen gav ikke grundlag for udlæg hos interessenterne)
- U96.615Ø (I/S idømt bøde efter arbejdsmiljøloven)
- U96.1208H (Admiral Hotel; et mindretal af interessenterne kunne godt på egne vegne sagsøge I/S-bestyrelsen med krav om erstatning)
- FM97.141V (interessent erklæret konkurs; ikke I/S'et)
- U98.183Ø (udlæg hos interessant efter gælds-brev underskrevet af interessentskabets bestyrelse)
- U98.303V (I/S behandles som særskilt konkursbo, selv om andelene var overdraget)
- U98.983Ø (I/S's køb af udlejningssommerhus ugyldigt)
- U99.1225H (= TfS 1999, 419H; samvirke om boligfællesskab ikke anset som I/S eller sameje)
- U99.1302Ø (konkret bedømmelse; identitet mellem interessentskabet og en eller flere interessenter; påvirke interessentskabets krav)
- U99.1453Ø (kursussamarbejde ikke et I/S eller sameje; ikke skifteretopløses)
- FM00.103Ø (arrest i interessents andel af en erhvervsjendom; tvivl om I/S eller sameje)
- U00.1164H (6 personers fælles udlejning af et af dem ejet sommerhus var et I/S)
- U00.1887/2Ø (opførelse af hus på fællesareal i I/S-form; færøsk sag)
- U02.765H (Cph Vision; økonomisk opgør i forbindelse med ophør af I/S om drift af messevirkomhed)
- U02.1803H (deltager i I/S ikke berettiget til at

3. Andre organisationsformer end A/S og ApS

- få sit indskud tilbagebetalt; advokat ikke handlet ansvarspådragende)
- U03.795Ø (udlæg for I/S's gæld ifølge pantebrev kunne ikke foretages hos interessent)
- TfS03.982V (10-mands projekt med et I/S som køber af fast ejendom)
- U03.2234/2Ø (I/S rekvirents udeblivelse medførte ikke afvisning af begæring om frivillig auktion)
- U04.180H (fastlæggelse af goodwill ved overtagelse af medinteressents andel af en klinik)
- U.04.2180V (begæring om likvidation af I/S ved skifteretten afvist; grundlaget var omtvistet og omfattede bevisførelse; medinteressent havde protesteret mod behandling ved skifteretten)
- U05.28/1V (interessent havde ikke påtaget sig en gældsforpligtelse i henhold til pantebrevene; umiddelbart ikke tvangsfuldbyrdes over for interessenten)
- U05.1057V (afvisning fra tingbogen af påtegning om overdragelse af I/S rettigheder var berettiget)
- U05.2213H (ejendommejerers tilsagn i 1977 til en lejer om at kunne blive medejer kunne ikke påberåbes nu)
- U06.2343H (pantebrev underskrevet i henhold til fuldmagt fra deltager i I/S-projekt; danner ikke grundlag for tvangsfuldbyrdelse for I/S's gæld)
- U07.829H (ØjenHospitalet Danmark; øjenlæges markedsføring af apparaturfællesskab var ikke væsentlig misligholdelse af fællesskabet)
- U09.256Ø (udlæg hos interessent personligt efter gældsbrief, underskrevet af interessenterne)
- Kommanditselskab, herunder partnerselskab**
- U70.795H (Boss; direktørs overdragelse af A/S' produktionsapparat til K/S ej bindende for A/S'et)
- U70.803H (Boss; direktørs kaution for maskinkøb til »datter«-K/S bandt A/S'et; T i god tro)
- U76.405VLK (hotel-K/S konkurs trods solvens, blev komplementar konkurs)
- U78.205V (revisorens flisefabrik på »stille anpart«; indskyderne havde medejendomsret, da ej anmeldt til handelsreg. eller lignende: ej K/S)
- EAN 19/12 1990 (K/S med et ApS som ansvarlig deltager skal indføre »og Co.« i sit navn)
- U92.43 SH (Difko vindmøllerne; kommanditist kunne fragå tegningsaftalen som følge af bevidst urigtige oplysninger)
- U93.696 H (Løgstørsagen; K/S-projekt var så urealistisk, at K/S-tegningen kunne fragås)
- U93.126H (Mercandia; kommanditists hævedgang fortabt ved passivitet)
- U94.876H (muslingefarm: kommanditister kunne ikke fragå tegningsaftalen)
- T&S 2/ 93 (K/S er heller ikke i stempelmæssig henseende nogen særskilt retsenhed)
- ØLD 1/9 93 (ugyldigt K/S-projekt: Linexa K/S, truckfabrik; stærkt urigtige prospektoplysninger)
- U96.179Ø (Sanexco; K/S kan ikke tages under konkursbehandling, alene fordi komplementaren er konkurs; konkret insolvens-skøn)
- U96.271H (Scan Detectronics hjernescannerprojekt; ej ugyldig, trods forkerte oplysninger)
- U96.1173H (kommanditist ikke fritaget for betaling af opkrævede indskudsbeløb)
- U96.1183/1H (kommanditist ikke fritaget for betaling af opkrævede indskudsbeløb)
- U96.1366SH (dykkerskibs-projekt; kommanditist afskåret fra at hæve pga. passivitet; ikke mangler ved udbudsgrundlaget; ikke ansvar for udbyder eller administrator)
- RG97.118 (Agder lagmannsrett; søgsmålsretten; tidligere kommanditister; ikke anerkendt søgsmål)
- TfS97.921 LSK (forsikringsmægler K/S overdragelse af virksomhed og goodwill til komplementar-A/S'et; ikke godkendt; udbyttebeskatter A/S'ets aktionærer)
- U97.1347H (Hotel Limfjorden; kommanditists tegning af anpart i hotelprojekt ikke ugyldig)
- U97.1604H (K/S Helene II; kommanditists forpligtet af tegningsaftale og pålagt erstatning for misligholdelse)
- U98.431H (Mercandia Enterprise – sag nr. 3; ikke ophævelse af tegningsaftaler vedr. skibs-anpart; ikke fritagelse for betaling af likviditetstilskud)
- JU98.493SH (Albatros; K/S frifundet for påstanden om tvangsændring af vedtægterne)
- U98.565H (Mercandia Enterprise – sag nr. 4; ikke ophævelse af tegningsaftaler vedr. skibs-anpart; ikke fritagelse for betaling af likviditetstilskud)

Systematisk oversigt

- U99.1120Ø (K/S Albatros II; ugyldighedsindsigelse vedr. aftale indgået i strid med dørsalgsloven fortabt ved passivitet)
- U99.1377/2H (Cevo Invest; publikumskommanditselskab; vedtægtsbestemmelse om indløsningsret gyldigt vedtaget ved flertalsbeslutning (=ND00.314H))
- U00.824H (Cevos-Invest A/S hotelprojekt; tegning af anparter i hotelprojekt ikke ugyldig)
- U00.1693H (Cevos-Invest A/S projekt med udenlandske ejendomme; tegning af anparter i to udlejningsejendomme ikke ugyldig)
- EAN 10/10 2000 (stille selskab anset for at være K/S og dermed registreringspligtig)
- EAN 20/12 2000 (spørgsmål om komplementars forvaltningsmæssige og økonomiske be-
føjelser)
- U01.842H (Aarsø Nielsen; konsulentvirksomhed anset for drevet af A/S; ikke af K/S som stille selskab)
- U01.1553V (når K/S skifter identitet til ApS; ejerbetegnelse kan ændres i adkomsttribriken uden tinglysning af overdragelsesdokument)
- U01.1770H (Hotel Kong Chr. D. X K/S; kommanditists påstand om frifindelse for tiden for selskabskreditorens krav om betaling af ikke-indbetalt indskudskapital ikke taget til følge)
- TfS02.422LR (komplementar-ApS ikke ejerandel i K/S; modtog procentdel af omsætningen: omdannelse fra I/S til K/S)
- U02.510H (K/S Albatros IV; kommanditists forpligtelse til at indbetale ekstraordinær rate trods tvangssalg af anpart)
- TfS04.569Ø (danConsult K/S; to kommanditister havde udøvet den faktiske ledelse; erstatningspligtige for K/S'ets manglende betaling af kildeskat og moms)
- U04.1381V (K/S Albatros VI; tegningsaftale; indgået i strid med forbrugerftalelovens § 2, stk. 1; ikke udvist passivitet mht. at gøre ugyldigheden gældende)
- U04.2199Ø (ApS begæring om genopretning af bobehandling efter anpartsselskabslovens § 58 afvist; ApS ville genindtræde som komplementar i et K/S)
- U04.2500 (K/S Albatros VI; tegningsaftale; indgået i strid med forbrugerftalelovens § 2, stk. 1; bortfaldet ved udnyttelse af tillagt fortrydelsesret)
- U05.83Ø (K/S Albatros VI; kommanditist frigjort fra tegningsaftale, da K/S ikke kunne modbevise indsigelse om at være frigjort)
- TfS05.185H (Store Kro K/S; driftsomkostninger: indskud; tabsfradrag; solidarisk hæftelse)
- U05.459Ø (Alternativ Bolig-Invest K/S; komplementarselskabet var opløst, havde ikke partsevne)
- U05.1014V (K/S Albatros VII; tegningsaftale; indgået i strid med forbrugerftalelovens § 2, stk. 1; ikke passivitet mht. at kræve sig frigjort fra aftalen)
- TfS06.695LSK (omdannelse af I/S til K/S; registrering på I/S'ets faste ejendom; alene udtryk for en navneændring; ikke et ejerskifte)
- U06.870H (Balter A/S; erstatningskrav mod erstatningspligtig bank tilkom K/S; kunne ikke gøres gældende af en kommanditist)
- U07.130H (fejlagrig angivelse i udbudsmateriale af arealet i en udlejningsejendom gav ikke investorerne ret til erstatning)
- U07.1321H (K/S Hornestrand; personligt hæftende kommanditist erstatningsansvarlig over for en kreditor i selskab som følge af manglende orientering om overdragelse af kommanditanparterne; betingelser for modregning ikke opfyldt)
- TfS08.306SR (K/S med 10 kommanditister; ApS som komplementar; ordning i overensstemmelse med AL § 173, stk. 8 (SL § 358))
- TfS08.306SR (K/S, der både selskabsretlig og skatteretlig er lige efter bogen)

Stille deltagelse

- U51.24H («stille» interessent hæftede ej for varegæld)
- U54.405H (ej bevist, at vinhandlerens indskud i elektro-I/S var ansvarlig kap.; kunne kræves tilbage)
- U55.967SH (frøknernes indskud i skruenøgle-I/S var alm. låneforhold; anmeldelsesret anerkendt)
- U56.666H (samleversken, der ikke hæftede for »Maskinimporten«s gæld; havde kun stillet bankkonto til rådighed)
- U71.868Ø (21-årig søn i entreprenør »E & søn« hæftede)
- U76.74H (frk. A arvede fabrik med s.m. broderen; ansås som interessent; dissens; kun hæfte med indskud, ejendom)

3. Andre organisationsformer end A/S og ApS

- U78.205V (revisorens flisefabrik på »stille anparter«; medejendomsret for indskyderne; derfor træde tilb. for fabrikkens kreditorer)
- TfS 88 nr. 352Ø (stille deltager var kun långiver; derfor ej tabsfradrag)
- U92.102H (GT-linien; ej anset som partner, men som ansat i færgeprojekt; fik dog betydeligt »arbejdsvederlag«)
- U92.69 H (stille deltagelse eller I/S? Selskab ej indtrådt som ansvarlig deltager hos vekselerer; særskilt stillingtagen i forhold til hver enkelt kreditor)
- EAN 10/10 2000 (stille selskab anset for at være K/S og dermed registreringspligtig)
- TfS01.349Ø (stille deltagelse fra Danmark; virksomhed i Tyskland; ikke deltager i et I/S)
- U01.842H (Aarsø Nielsen; konsulentvirksomhed anset for drevet af A/S og ikke af K/S som stille deltager)
- TfS02.317LR (Konstruktion med stille deltagelse; hindre ikke, at der kan være tale om et K/S-forhold; skattepligt hhv. fradragsret for den stille deltagelse)
- U02.844H (Lindborg kro; stille deltager med begrænset hæftelse skulle betragtes som kommanditist)
- Andelsvirksomheder**
- U52.609 (andelsfrysehushets regningsliste var ej bindende, da vedtægt ej medfulgte)
- U56.61H (skærpet omsætningspligt i gartnerforening ugyldig)
- U56.403Ø (udtrædelsesret også uden vedtægts-hjemmel; anset udtrådt ultimo det flg. regnskabsår)
- U57.541H (elværkets virks. overdragelse til SEAS o.k.; gennemført med opløsningsmajoritet)
- U59.709V (pligt til rugbrødshandel i A/S)
- U60.338H (selskabet ej bundet af bestyrelsens tilkendegivelse til forpagter om, at kontraktsændring var godkendt af gf.en)
- U61.528H (ostefgiften, der greb for dybt ind i medlemmernes rettigheder)
- U62.151H (formand/kasserer ansvarlig for bestyrers underslæb; manglende kontrol; søgsmål trods décharge)
- U62.378V (vandværks-I/S'ets gf. kunne ikke binde medlemmerne til at betale en ny aktivitet: gadebelysning)
- U65.593B (fraflytningsafgift til forsamlingshus o.k.)
- U66.250H (som U56.61H)
- U75.599H (leveringspligt, vedtaget i plumosusforening med næsten énstemmighed, godkendt)
- U78.604Ø (andelsmejeris bestyrelse kunne ikke uden gf. tiltrædelse underskrive skøde vedr. ejd. salg)
- U81.592Ø (udlæg i indskudsandel opretholdt efter Rpl § 514, stk. 3)
- U83.421V (medlem, der udtrådte ved fusion, havde krav på andel af værdi af eksportkvota)
- U83.609V (»hvert medlem med én stemme« gav ikke flere stemmer til et tilsluttet anlæg med flere brugere; fuldmagt tilladt uden vedtægts-hjemmel)
- U83.637Ø (udlæg i andel i a/b-forening ophævet efter Rpl § 514, stk. 2)
- NRT83.1401H (to foreninger, der drev hotel, hæftede; vedtægterne tavse om ansvar; udg. pkt.: flere, der driver næring sammen, hæfter)
- U88.55H (mejeri-A.m.b.a.'s salg af mejeriet var ikke = likvidation; udløste ej udlovningsret for medlem)
- U89.769Ø (andelsbevis i boligforening; udlæg fra bank afvist)
- U90.684V (andelslejlighed kunne inddrages under andelshavers konkursbo)
- U91.4H (ejerlejlighedsvedtægt gav oprindelig ejer ret til at udpege administrator, til alle lejligheder var solgt; tilsidesat som urimelig efter afl. § 36)
- FM91.95Ø (Domus Vista; ejerforening kunne uden alles samtykke indføre vedtægtsbestemmelse om grundfond til fremtidige vedligeholdelses- og fornyelsesarbejder)
- EFD 2/7 1992 (Dansk Pelsdyravlerforening; andelshavers leveringspligt over for A.m.b.a. kan være EU-stridigt)
- U93.721H (Gasa; gf. i A.m.b.a. fratog medlemmer stemmeret mv., hvis de ikke havde en vis mindsteomsætning; ugyldigt)
- U97.504Ø (udlæg for personlig skat i aktiver tilhørende A.m.b.a.)
- U97.1567/2Ø (beskyttelse efter § 6 a i Andelsforeningslov; omfatter ikke partialobligation med brugsret til en lejlighed)
- U98.1088Ø (andelsselskab ikke selvstændig ju-

Systematisk oversigt

- ridisk person; LG hæftede ikke for ansats løn-tilgodehavende)
- EAN 19/11 1998 (Betingelse for registrering som erhvervsdrivende virksomhed (andelsselskab) ikke opfyldt)
- U99.604H (Andelsselskab ikke erstatningspligtig efter at have nægtet at aftage kyllinger fra kyllingeproducent)
- U00.967V (panthavers begæring om tvangsauktion ikke taget til følge, da pantsætning af leveringsrettigheder i andelsselskab var ugyldig)
- U01.488V (forening af kraftvarmeværker kunne ikke ekskludere A.m.b.a. på grund af samarbejdsvanskeligheder med medlemmets repræsentant i bestyrelsen)
- U02.2269H (afkald på rettigheder; erstatning til vognmand for ugyldig eksklusion af transportandelsselskab)
- U03.1241/2H (Arla Foods A.m.b.a. – sag I; Overtagelse gennem fusion; hensættelse på personlige konti for andelshaverne; ikke i strid med en lighedsgrundsætning eller andet)
- U03.1764H (Arla Foods A.m.b.a. – sag II; udlønningsbeløb i forbindelse med fusion mellem to andelsselskaber; ikke i strid med en lighedsgrundsætning eller andet)
- U03.1910Ø (samvirke om ejerlejlighed anset som et bo, jf. Skiftelovens § 82)
- U04.1738H (Arla Foods A.m.b.a. – sag III; hensættelse på personlige konti for andelshaverne; ikke i strid med en lighedsgrundsætning eller andet)
- Foreninger**
- U55.510H (telefonistforeningen med fri udmeldelsesret trods modsat vedtægtsbestemmelse)
- U56.61H (skærpet omsætningspligt i gartneriforening ugyldig)
- U57.403Ø (udtrædelsesret også uden vedtægts-hjemmel; anset udtrådt ultimo det flg. regnskabsår)
- VLT57.330 (landhyp. foreningens repræsentantskab kunne ej fyre tilsynsrådsfmd. inden for hans valgperiode)
- U59.236Ø (optikerforeningen kunne opkræve propagandabidrag hos medlemmerne efter gf. beslutning)
- U59.587B (2 bestyr.medl. havde stillingsfuldmagt til at bestille middag til medlemmerne)
- U61.528H (osteafgiften, der greb for dybt ind i medlemmernes rettigheder)
- U62.621U (grundejerforenings gf. kunne opkræve antennebidrag)
- U66.250H (som U56.61H)
- U67.46H (LO's bidrag til Soc. dem. o.k.)
- U67.572V (best. i en indkøbsforening ej legitimeret til at sælge ejd. uden vedt. hjemmel og gf. bemyndigelse)
- U67.735Ø (bankforening kunne betinge medlemskab af tiltrædelse af konkurrencebegrænsende aftaler)
- U67.740Ø (betydningsfuld vedtægtsændring, der ej fremgik af dagsorden, kendtes ugyldig)
- U68.424H (forringelse af én af 5 forbundsafdelingers repræsentation ej gyldig)
- U73.487H (fagforbunds obligatoriske gruppe-livsforsikring, finansieret via kontingent, godkendtes)
- U75.599H (leveringspligt, vedtaget i plumosusforening med næsten énstemmighed, godkendt)
- U75.988V (bestyrelse i forening af lejere af sommerhusgrunde kunne uden gf. bemyndigelse stævne grundens ejer)
- U76.626Ø («Christiania» kunne stævne ministerium, der havde realitetsforhandlet med «Chr.»)
- U76.1010Ø («Christiania» havde så løs struktur, at ej partsevne i sag mod Kbh. kommune)
- U77.702H (fagforbund havde ret til at opretholde stemmeretsbegrænsning for sin store Kbh-afdeling)
- U77.932H (taxiforeningens beslutning om indskud, der var gyldig som led i fusion)
- U78.604Ø (andelsmejeris bestyrelse kunne ikke uden gf. tiltrædelse underskrive skøde vedr. ejd. salg)
- U79.768B (ej bestyrelsesansvar over for leverandør, der ikke kunne betales efter underslæb mod foreningen)
- U80.55H (Koda's stamfond skulle fordeles på afbalanceret måde; gf. pålæg til best. kendt ugyldig)
- U80.161H (indskud i almennyttig boligselsk. var ansvarlig kapital og veg for al gæld i ejendommen)
- U80.306Ø (grundejerf.s gf. kunne ikke uden alles tilslutning etablere TV-fællesantenneanlæg og lyse deklaration herom)

3. Andre organisationsformer end A/S og ApS

- U80.552H (ejerforenings beslutning om køb af lejligh. til vicevært var ej majoritetsmisbrug)
- U80.821Ø (rettidigt medlemsforslag kunne behandles uden opførelse på dagsordenen)
- U80.1075V (urafstemningsbeslutning i a/b-forening om fællesantenne var gyldig)
- U81.431H (dansenforeningens bestyrelsestatième, der ikke var urimelig for det betydelige arbejde)
- U81.592Ø (udlæg i indskudsandel opretholdt efter Rpl § 514, stk. 3)
- U81.1070Ø (pligt til 10-årig ydelse til kirke bortfaldt ved udmeldelse)
- U82.249Ø (eksklusion ugyldig, da de ekskluderede havde taleret og ikke var indkaldt)
- U83.421V (medlem, der udtrådte ved fusion, havde krav på andel af værdi af eksportkvota)
- U83.609V (»hvert medlem én stemme« gav ikke flere stemmer til et tilsluttet anlæg med flere brugere; fuldmagt tilladt uden vedtægts-hjemmel)
- U83.637Ø (udlæg i andel i a/b-forening ophævet efter Rpl § 514, stk. 2)
- NRT83.1401H (to foreninger, der drev hotel, hæftede; vedtægt tavs om ansvar; udg.pkt.: flere, der driver næring sammen, hæfter)
- U84.657Ø (grundejerforening kunne ikke opkræve bidrag til ingeniørprojekt vedr. utætte tage)
- U84.678Ø (vinduesudskiftning var omfattet af ejerf.s formål trods modstående vedtægtsbemærkning)
- U87.793H (væddeløbsforeningens bestyrelse ekskluderede medlem og nægtede gf-prøvelse; underkendt)
- U88.55H (salg af mejeri var ikke = likvidation; udløste ej udlodningsret)
- U88.916H (grundejerforeningens vedtægtsændring om pant i parcellerne gyldig)
- U89.769Ø (andelsbevis i boligforening; udlæg fra bank afvist)
- U90.669Ø (ejerforenings køb af p-plads-areal uden alles tiltrædelse var i orden)
- U90.684V (andelslejlighed kunne inddrages under andelshavers konkursbo)
- U91.185H (tagarbejder på ejerlejlighedsejendom var ikke besluttet af ejerforeningens generalforsamling; derfor uforbindende for ejerforeningen og dens medlemmer; berigelsesgrundsætningen ikke anvendt)
- U91.4H (ejerlejlighedsvedtægt gav oprindelig ejer ret til at udpege administrator, til alle lejligheder var solgt; tilsidesat som urimelig efter aftl. § 36)
- FM91.95Ø (Domus Vista; ejerforening kunne uden alles samtykke indføre vedtægtsbestemmelse om grundfond til fremtidige vedligeholdelses- og fornyelsesarbejder)
- U91.384H (ejerforenings generalforsamling besluttede at lade vedtægter lyse pantstiftende; kunne tinglyses uden alles tiltrædelse)
- U92.393H (generalforsamlings afskedigelse af næstformand var ugyldig; hun og modkandidaten fik lige mange stemmer, og omafstemning burde derfor ikke være foretaget; sagsanlæg efter 4 mdr. var tidsnok)
- EFD 2/7 1992 (Dansk Pelsdyravlerforening; andelshaveres leveringspligt over for A.m.b.a. kan være EU-stridigt)
- U93.394V (eksklusion fra taxa-forening ugyldig, thi ej hjemmel til den bod, der forårsagede eksklusionen; tilkendt erstatning)
- U93.721H (Gasa; gf. i A.m.b.a. fratog medlemmer stemmeret mv., hvis de ikke havde en vis mindsteomsætning; ugyldigt)
- U96.984Ø (Forening sagsøgt politiinspektør i injuriersøgsmål; foreningen havde ikke parts-evne)
- U97.662Ø (ekskluderet foreningsmedlem havde fornøden retlig interesse til at sagsøge foreningen)
- U97.1216H (vognmand havde krav på at blive tilsluttet bestillingskontor for hyrevogne)
- U98.281H (Danske Malermestre; ret til andel i hjælpefond ved kollektiv udmeldelse af BYG og genstiftelse af Danske Malermestre, jf. aftl. § 36)
- EAN 23/6 1999 (brancheforening inden for landbruget registreringspligtig)
- U00.1575H (Hafnia; foreninger af emissionsdeltagere og aktiekøbere dannet med henblik på gennemførelse af erstatningssager havde ikke partsevne)
- EAN 16/5 2000 (Brancheforening; omfattet af lov om erhvervsdrivende foreninger)
- EAN 14/11 2000 (Forening anset for registreringspligtig virksomhed: lov om erhvervsdrivende virksomheder §§ 1, 3 og 8)
- U01.488V (forening af kraftvarmeværker kunne ikke ekskludere A.m.b.a. på grund af samar-

Systematisk oversigt

- bejdsvanskeligheder med medlemmets repræsentant i bestyrelsen)
- U02.82H (journalistforbundets eksklusion af freelance pressefotograf som følge af brud på leverancestop berettiget)
- U02.2722/2V («Hells Angels Randers» ikke anset for en juridisk person)
- U03.296H (FDM; omfattet af EVL; økonomiske og servicemæssige fordele for medlemmerne)
- U03.960Ø (Andelshaveforeningen Engvang; kolonihaveforenings nægtelse af godkendelse af nyt medlem skal begrundes)
- U05.2598V (vedtægtsbestemt gebyr for for sen kontingentbetaling til grundejerforening ikke tilsidesat)
- EAN 30/6 2006 (forening ikke registreringspligtig)
- EAN 10/5 2007 (forening registreringspligtig efter lov om visse erhvervsdrivende virksomheder §§ 1, 3 og 8)
- U10.1758V (eksklusion af medlem af jagtkon-sortium var uberettiget)
- Fonde**
- U75.567H (obl.ejere ej medejere af kreditkasses formue)
- U79.872H (legatydelser, der fulgte ny navnelov, var o.k. trods anden lov på fondens stiftelsestidspunkt)
- U80.520H (homøopatisk hospitals fundats kunne permuteres)
- U84.908SH (ej stifter/ledelsesansvar i den konkursramte selvejende teaterinstitution; troede på billetindtægt)
- U88.657H (sag om fyring af administrator afvist fra domstolene; dissens)
- U91.819H (Provisionsbankernes »røverifond« flerårig registrering; ikke omfattet af fondslovgivningen)
- U96.1393V (Det Danske Spejderkorps; juridisk person blev afmeldt af fonde; anden type juridisk person; ikke nogen nullitet i tinglysningssammenhæng)
- U96.1599H (Future Fashions Scandinavia Fond; repræsentantskab eller andet »fonds-fremmed« organ; ikke gyldig; kun hvis fra gammel tid; skal tiltræde visse dispositioner; ugyldig hvis ikke tiltrædelse er indhentet)
- EAN 10/2 1997 (en virksomheds vedtægters bestemmelser om formål, formue og ledelse opfyldte ikke betingelserne for at være en selvejende institution)
- U98.774Ø (= TFS 1998, 563Ø; BAUTA I; fond i Vaduz, Liechtenstein; stifter disponerede frit; skattepligtig med tilbagevirkende kraft)
- EAN 8/2 1998 (fond anset for at være erhvervsdrivende)
- U99.213H (fond med almenvelgørende og almennyttigt formål havde krav på fritagelse for arveafgift)
- EAN 2/5 2000 (spørgsmål om værdiansættelse af erhvervsdrivende fonds aktier i datterselskab og værdiansættelse af obligationsbeholdning)
- U00.1533H (erhvervsankenævnets betingelser for godkendelse af omdannelse af sparekasse til fond gyldige)
- EAN 2/5 2000 (spørgsmål om værdiansættelse af erhvervsdrivende fonds aktier i datterselskab og værdiansættelse af obligationsbeholdningen)
- TFS01.898 (BAUTA II; uigenkaldelig udskillelse; stifteren i levende live; fondens aktiver ikke i stifterens dødsbo; vedtægter i kladdeform; se tillige U98.774Ø)
- U03.782Ø (stiftelses/fonds formålsbestemmelse var almennyttig i henhold til boafgiftslovens § 3, stk. 2)
- U04.2661H (Københavns Havn; omdannelse af Københavns Havn til statsligt aktieselskab var lovlig)
- TFS05.144Ø (Jelax Stiftung; stifter udøvet »en ejers råden« over fondskapitalen; ikke sket effektiv og uigenkaldelig udskillelse af fondskapitalen; skattepligtige af fondens indtægter)
- U06.243H (Mindshipfonden; en direktør og et medlem af bestyrelsen i en fond erstatningsansvarlige for tab lidt ved fondens drift af en restaurant)
- U06.686Ø (Riskærfonden I; E&S pålæg til bestyrelsen i erhvervsdrivende fond om ikke at træffe beslutninger af videregående karakter var gyldig)
- U06.866H (mindreårige, hjemmeboende børn til medlemmer af bestyrelsen i en fond kunne ikke komme i betragtning ved legatuddeling)
- U06.1261H (Riskærfonden II; E&S havde det fornødne grundlag for at afsætte et bestyrelsesmedlem i en fond)
- EAN 31/10 2006 (sletning af fond i registret for

4. Skatte- og afgiftsretlig oversigt (nogle hovedpunkter)

erhvervsdrivende fonde på grund af manglende erhvervmæssig aktivitet)

U08.422/1H (Tvind-fonde; tre erhvervsdrivende fonde skulle betale udgifterne ved granskning)

U09.1371Ø (Egmont Fonden; om forståelsen af begrebet »medarbejder« i koncernbekendtgørelsens § 24, stk. 2)

U10.8Ø (kommune kunne ikke have bestemmende indflydelse i erhvervsdrivende fond)

EAN 26/2 2010 (fond pålagt at ændre årsrapporten)

Andre selskabsformer; typebundethed mv.

U78.205V (revisors flisefabrik; medejendomsret for indskyderne; ej K/S; træde tilb. for fabrikkens kreditorer i R's dødsbo)

NRT83.1401H (to foreninger, der drev Tøttevungen Hotell, hæftede; vedtægt tavs om ansvar; udg.pkt.: flere, der driver næring sammen, hæfter)

U93.365H (joint venture's bankkonto: beløb, der fejlbetaltes uden om kontoen, kunne forlods kræves refunderet fra denne)

svær; udg.pkt.: flere, der driver næring samskabet kunne ikke anses for et andelselskab men selskab med begrænset ansvar)

U99.190V (A/S Øresundsforbindelse; sidestillet med en offentlig myndighed)

U10.1876H (professionshøjskole anset som ene-ejer af ejendom, der oprindeligt havde huset et studenterkursus)

U10.2389H (et medlem af et s.m.b.a. kunne hverken kræve selskabet opløst eller en andel af selskabets egenkapital udbetalt under henvisning til bristede forudsætninger)

Særlig organisationsform påbudt/forbudt

U64.264H (ØLR: advokatvirksomhed ikke A/S)

4. Skatte- og afgiftsretlig oversigt (nogle hovedpunkter)

Maskeret udlodning

U66.739V (plantageselskabets direktørgage, der ikke skatteretligt indebar maskeret udlodning)

U75.663V (direktørs billige lejemål bortfaldt ved selskabets opløsning)

U83.845Ø (viderefakturering via fond i Liechtenstein indebar unddragelse af selskabs- og udbytteskat; straf)

U85.940H (massiv udlodning fra eget selskab var mandatsvig)

TFS97.921LSK (Goodwillvederlag ansås for maskeret udlodning ved K/S konstruktion)

U01.842H (Aarsø Nielsen; konsulentvirksomhed anset for drevet af A/S og ikke af kommanditselskab som stille deltager; indtægter anset som dels yderligere løn, dels maskeret udlodning)

U04.1293/2H (krydsning af indbyrdes sammenhængende betalinger mellem 4 selskaber var uden driftmæssig baggrund; betaling til et selskab anset som maskeret udlodning)

U05.917H (skattemyndighederne berettiget til at forhøje et selskabs indkomst med udeholdte indtægter og at anse selskabsejerens besiddelse af malerier for maskeret udlodning fra selskabet)

U05.1176/2H (maskeret udbytte ved hovedaktionærs køb af aktiver til underpris, da det efter videresalg måtte lægges til grund, at handelsværdien var væsentligt højere)

U06.2433H (beløb, der var godskrevet på en mellemregningskonto for en hovedanpartshavers, anset for udlodning af udbytte til anpartshaveren)

U07.2335H (maskeret udlodning ved hovedaktionærs køb af ejendom til underpris)

U08.857/2H (udeholdt indtægt anset for maskeret udlodning)

U08.1129H (et selskabs nedbringelse af gæld på fordringer, som eneaktionærens ægtefælle havde erhvervet til en lav kurs, anset for maskeret udlodning til eneaktionæren)

U09.757H (gave fra selskab til forening ikke maskeret udlodning til eneanpartshaveren)

Personers hæftelse for selskabers skatteforpligtelser

U81.473H (Herning Kranudlejning: »hovedaktionær« hæftede for egne og andres A-skatter)

U85.209H (hovedanp.haver/leder ej ansvarlig for A-skat trods neg. egenkap.; dissens)

U85.377H (direktør-brødre ej ansvarlige for A-

Systematisk oversigt

- skat under bet.st.; troede fortsættelsen gav overskud til kreditorerne)
- TfS1988, s. 206 (nr. 114)Ø (enerådende direktørs erstatningsansvar for systematisk undladelse af A-skattebetaling)
- TfS90.161Ø (anpartshavers/direktørs ansvar og nulstilling for A-skatteestance; modregnet i hans krav på overskydende skat)
- TfS90.299Ø (ansvar for kildeskat; eneanpartshaver)
- TfS90.421Ø (direktør, der var gift med eneanpartshaveren, blev erstatningspligtig for kildeskat)
- TfS93.238 (interessents krav på overskydende skat kunne modregnes i I/S'ets moms-gæld)
- U97.364H (sælger af overskudsselskab erstatningsansvarlig over for skattevæsenet for dettes tab ved selskabstømning)
- U98.1314H (Aage Haugland; skattemæssig berettiget til at drive koncertvirksomhed i selskabsform)
- EAN 12/5 1998 (låneforenings virksomhed omfattet af lov om erhvervsdrivende virksomheder; låntagere ikke anset for virksomhedsdel-tager; spørgsmål om hæftelse)
- TfS99.897H (= UfR 2000.365H; Trane-domme; manglende omsorg for selskabets skattebyrde; fordeling af ansvar efterfølgende brugt som principperne i Trane-dommen)
- U00.1332H (sælger ansvarlig for skattevæsenets tab)
- U02.1212H (selvfinansiering efter AL § 115; sælger indestod for selskabets tab ved selskabstømning)
- U05.2955H (køber af overskudsselskab, der hæftede for tilbageførsel af selskabsmidler i medfør af AL § 115, stk. 4, jf. stk. 2)
- U09.2269V (direktør og ene-ejer af aktierne i flyttefirma var personlig ansvarlig for kundes tab)

Etablering i udlandet

- TfS88 nr. 382H (revisor ej ansvarlig for underkendelse af I/S i Schweiz)
- EFD 13/7 93 (Commerzbank; ingen forskelsbehandling af inden- og udenlandske selskaber)

Ligebehandling af inden- og udenlandske selskaber

- EFD 13/7 93 (Commerzbank; ingen forskelsbehandling af inden- og udenlandske selskaber)

Medarbejderaktier mv.

- TfS92.204 T&S (medarbejderaktier: højst for 10 % af årslønnen)
- U03.330H (Coloplast A/S; selskab fradragsret for tab ved udstedelse af medarbejderaktier til favørkurs)

Opløsning

- U73.865Ø (ingen hæftelse for selskabsskat efter SEL § 33 ved underhåndlikvidation)
- U83.792V (selskabsskat hidrørende fra boets dispositioner var massekrav)
- U84.425Ø (skat af bomidlernes rentefkast var massekrav)

Aktiehandelsafgift

- U79.945Ø (ikke afgift ved forholdsmæssig kapitalnedsættelse)
- U00.1718 (omdannelse af A/S til ApS kan først ske ved registrering i E&S og bekendtgørelse i Statstidende; mangel herpå kan medføre aktieafgift ved aktiesalg)

Kapitaltilførselsafgift

- EFD 20/4 93 (årlige gebyrer på selskaber i strid med reglerne om kapitaltilførselsafgift)
- TfS98.607H (= UfR98.1534H; California Klaindienst; Kapitaltilførselsafgift; egentlig hovedsæde i Danmark)

Gebyrer for registrering mv.

- EFD 20/4 93 (årlige gebyrer på selskaber i strid med reglerne om kapitaltilførselsafgift)

Stempelafgift mv.

- T&S 2/ 93 (K/S er heller ikke i stempel-mæssig henseende nogen særskilt retsenhed)

5. Virksomheden og selskabet, herunder virksomhedskøb

Selskabets formål

- U66.31H (Heimdals investering i Flying Enterprise; formålet overskredet)

5. Virksomheden og selskabet, herunder virksomhedskøb

- U70.803H (Boss; kaution for »datter«-K/S bandt; T ej i ond tro ad formål mv.)
- Samhandel med aktionærer**
- U59.709V (pligt til rugbrødshandel)
- U63.111H (murermesterens uigenkaldelige fuldmagt til fuldførelse af hans byggeri for selskabet)
- U69.192V (omladningspligt for vognmand tilsluttet fragtmandsselskab)
- U81.973H (Røde Vejmølle; dir. handlede med eget selskab; for ringe DB, ej ansvar: skønnet loyalt)
- U83.845Ø (viderefakturering via fond i Liechtenstein; unddragelse af selskabs- og udbytte-skat; straf)
- U85.940H (massiv udlodning fra eget selskab var mandatsvig)
- U97.1358/2H (SEAS-sagen; tvangsindløsning af minoritetsaktionærer; misbrug; A.m.b.a.; ApS; A/S)
- Virksomhedsomdannelse og virksomhedskøb**
- U37.1012H (sp. om mangler ved indskudt goodwill)
- U54.492H (hæftelseserklæring fra medinteressent ansås bortfaldet efter virks.s omdannelse til A/S)
- U55.478H (ej anset af foreligge mundtlig aftale om best.sammensætning efter omdannelse fra I/S)
- U57.541H (dom; elværkets virks.overdr. til SEAS; fuldmagter til best. o.k.; vedtaget med opløsningsmajoritet)
- U59.138H (jernbane-A/S' virksomhedssalg til nyt A/S)
- U70.787H (sp. om mangler ved goodwill ved indskudt agentur)
- U70.795H (direktørs overdragelse af A/S's produktionsapparat til K/S ej bindende for A/S'et)
- U71.883SH (A/S, der var reg. som ejer af forretning, hæftede trods salg af forretningen)
- U73.280H (den til A/S omdannede entreprenørvirksomhed, for hvilken aktionæren ikke selv hæftede)
- U75.97H (tidligere ejer betalt gennem uopsigelig ansættelse; konkursregulering ved senere opløsning)
- U77.202Ø (de indskudte maskiner, der brændte; samtykke fra panthaver i ejd. ikke skaffet)
- U80.806V (Frigor; overdragelse til et D var proforma; anmeldelsesret i M's bo for D's lønmodtagere)
- U82.84H (betonleverancerne til entreprenøren, der var omdannet til ApS; følgesedler lød på ApS'et)
- U82.87H (eneaktionær-skifte kunne godt indebære ejerskifte for en ansat, men ej in casu)
- U83.1105V (datterselskabs obj. bødeansvar medfulgte til M ved fusion)
- U85.664V (licensafgift udløst af produkternes afhændelse til nyt helejet datterselskab)
- U85.965V (ved medarb.repr. kunne beskæftigelse hos overdrager-A/S medregnes i 3-års perioden)
- U88.842H (skotøjshandleren, der 4 år efter omdannelse til ApS glemte at orientere leverandør, hæfter selv)
- U89.812H (bestyrelsesansvar for virksomhedssalg, hvor usikret kreditor fik fuld dækning)
- VLD 4/7 1991 (ej direktøransvar for tabgivende ledelse eller for virksomhedsoverdragelse trods inhabilitet)
- EAN 16/9 1991 (afhændet frisørforretning måtte ikke bære sælgerens navn uden tilføjelse af »efterfølger«)
- U93.11 (virksomhedsoverdragelse: ny ejer var pga. passivitet bundet af direktørkontrakt)
- TfS98.750OE (=UFR98.1745Ø; A/S omdannet til ApS ved bekendtgørelse af vedtægtsændring)
- TfS99.616BR (virksomhedsoverdragelse af virksomhed; erstatningsansvar for skattekrav; bestyrelsesmedlemmers ansvar)
- RG00.586 (Sunnfjord herredsrett; Kvalo Fiskefarm A/S; købers undersøgelsespligt; køber bærer risikoen for skjulte mangler: Due diligence-undersøgelse)
- U00.1645/2H (advokatselskab kunne ikke omdannes til andet formål)
- U00.1718 (omdannelse af A/S til ApS kan først ske ved registrering i E&S og bekendtgørelse i Statstidende; mangel herpå kan medføre aktieafgift ved aktiesalg)
- U01.545H (Virksomhedskøb; køb af aktier i et selskab; sælger kunne hæve handlen; køber erstatningspligtig; tale om overdragelse af aktiverne)

Systematisk oversigt

- U03.245Ø (virksomhedsomdannelse krævede adkomstdokument; tinglysning af overdragelse af ejendom i forbindelse med virksomhedsomdannelsen)
- U04.1784H (manglende due diligence; sælger burde have oplyst en række forhold, herunder stor kundes ordrestop, restancer til det offentlige mv.)
- U05.3129/1V (ændring af ejerbetegnelsen i tinglysningen ved ApS' omdannelse til A/S krævede ikke tinglysning af adkomstdokument)

Virksomhedslukning/nedlæggelse

20/12 90, fogedretten i Lyngby (halv bestyrelse, der egenmægtigt ville gennemføre lukninger, blev standset af fogedforbud)

Datterselskabsudskillelse

se dommene ovenfor under virksomhedsoverdragelse

6. Påbegyndelse af selskabsdrift, stiftelse mv.

Navn

- U71.883SH (formodning for, at A/S, der var reg. som ejer, hæftede)
- U74.826Ø (handelsreg.føreren ej ansvarlig for overset modhold i form af A/S-navn)
- U85.960V (skøde til ApS under navneskifte kunne lyses endeligt under hidtidigt navn)
- U86.954V (skøde til »ApS A under navneændring til ApS B« kunne kun lyses med frist)
- ØLK 23/6 1988, 2. afd. 62/1988 (A/S under navneændring; skøde lyses kun med frist)
- U89.216H (Nykredit var ikke til hinder for Nyfinans)
- U90.544SH (navn: ikke registrering, men brugen var afgørende (»Det Danske ...«))
- EAN 19/12 1990 (K/S med et ApS som ansvarlig deltager skal indføre »og Co.« i sit navn)
- EAN 16/9 1991 (forvekslelighed; afhændet frisørforretning måtte ikke bære sælgerens navn uden tilføjelse af »efterfølger«)
- U99.1406H (Multi Choise; eneretsprincippet; kunne forhindre et tilsvarende selskabs- og varemærkenavn, trods selskabs- og varemærke-registrering; forskellige brancher)

- EAN 27/11 2001 (ikke grundlag for E&S til sletning af registeret selskabsnavn)
- U03.107H (Medicon A/S; kunne ikke forbyde navnet Medicon Valley Capital; »medicon Valley« betegnelse for Øresundsområdet; varemærkelovens § 5, stk. 2)
- U04.610S (Medicon A/S; ikke til hinder for Mediconnect; ikke lighed mellem selskabsnavne; ikke afregistrering af Mediconnect)
- U05.1704H (Tele & Data; ikke krænkelse af figurmærke)
- U06.480H (In Vitro A/S 1989 og Invitrogen A/S 2000; førstnævnte A/S kunne ikke kræve sidstnævntes navn slettet af selskabsregisteret)
- U07.150H (Aalborg Engineering som forretningskendetegn mv. ikke en krænkelse af varemærket Aalborg Industries; Figurmærke med rette udslettet af varemærke-registeret)
- U07.708/2H (Waterproof Engineering A/S kunne ikke forbyde anvendelsen af selskabsnavnet Waterproof A/S)
- U07.2393H (Lokalbanken; Bank havde ikke eneret til at anvende betegnelsen Lokalbanken)
- U07.2513V (Mylius-Erichsen; sag, om selskab måtte lade navnet »Mylius-Erichsen« indgå i firmanavn, sagen afvist af domstolene, da slægtningen til Mylius-Erichsen ikke selv bar navnet)
- EAN 11/1 2008 (virksomhed pålagt at ændre navn, da navn var egnet til at fremkalde det indtryk, at der var tale om en realkreditinstitution)
- EAN 7/2 2008 (navn egnet til at fremkalde det indtryk, at der er tale om et pengeinstitut)
- EAN 30/6 2009 (selskab pålagt at ændre navn, da nuværende navn egnet til at vildlede)
- U10.1643H (registrering og brug af navnet Broadcom, herunder som selskabsnavn og domænenavn, var en krænkelse af et EF-varemærke; vederlag tilkendt i medfør af varemærkelovens § 43, stk. 1, nr. 1)
- U10.1908H (varemærke i form af et selskabs for bogstaver, TLT, beskyttet efter varemærkeloven og reglerne om god markedsføringskik)
- U10.2249S (varemærket TIVOLI ikke til hinder for registrering af varemærket THOMAS TIVOLI for forlystelsesparker mv. i vareklasse 41)

Hjemsted

ND92.418H (formålet med at angive hjemsted (hovedkontor) i vedtægterne)
EAN 18/11 2003 (registreret hjemstedsadresse skal være der, hvor selskabets ledelse og administration rent faktisk foregår)

Manglende retsevne indtil registreringen

U52.575H (advokat, der var medstifter, ej ansvarlig for varekøb i A/S, der ej registreredes)
U56.725H (direktør ej ansvarlig for indkøbschefs varekøb; sælger havde ej regnet med dir.s hæftelse)
U81.94H (medstifters hæftelse for driftskredit i pengeinstitut)
U85.441V (appellinstævnt ApS opløstes, hvorefter 1.-instansdommen ophævedes)
U85.965V (ad medarbejderrep. kunne også beskæftigelsen hos overdrager-A/S medregnes i 3-års perioden)
Skr. af 7/2 1989 fra Direktoratet for Toldvæsenet (stiftergæld kunne ikke modregnes i selskabets tilgodehavende; manglende identitet)
U91.764 V (dom over ApS, der viste sig aldrig at være blevet stiftet, kunne ikke begrunde udlæg hos stifterne)
EAN 29/5 1997 (nystiftet ApS; ene stifter selv under stiftelse; den anden stifter tegner ikke selskabskapitalen; registreringsnægtet)
U00.1985/2H (retssag anlagt af ApS, som ved sagsanlæggelse var under stiftelse, men efterfølgende var blevet registreret, under de foreliggende omstændigheder ikke afvist)
U01.1638/1Ø (selskabet ikke anset for at være registreret; selskabs anke afvist)
EAN 3/12 2002 (stiftelse af selskab; selskabets 1. regnskabsår kan ikke begynde før stiftelsestidspunktet)
EAN 10/12 2002 (selskab under stiftelse kunne ikke deltage i stiftelsen af et andet selskab)

Interessentskabslignende konstruktion indtil registreringen

U56.533Ø (ældre særkreditor kunne gøre udlæg direkte i stifters indskudte maskiner og stod således ikke tilbage for fælleskreditorer i opgi-
vet A/S, der af ØLR betegnedes »sameje«)
66.675ØLK (uregistreret selskab ikke konkursbehandles; smh. U80.559Ø)

6. Påbegyndelse af selskabsdrift, stiftelse mv.

U80.559H (SCE; uregistreret A/S konkursbehandles, skønt kun 2 af 3 stiftere var konkurs)
U82.476V (udlæg kunne gøres i eneanpartshavers indskudte fordring)
U82.742Ø (pant i båd fra ureg. selskab holdt; »økonomisk fællesskab« mellem stifterne)
U84.753H (eneanpartshavers moms-gæld modregnedes i uregistreret selskabs krav ad negativt tilsvaret)
U86.726Ø (ureg. A/S; dettes krav på neg. momstilsvaret kunne ej mødes med modregning for medstifters ældre skatte-gæld)
Skr. af 7/2 1989 fra Direktoratet for Toldvæsenet (stiftergæld kunne ikke modregnes i selskabets tilgodehavende; manglende identitet)
U91.764V (dom over ApS, der viste sig aldrig at være blevet stiftet, kunne ikke begrunde udlæg hos stifterne)
U92.825V (aktørhæftelse: uregistreret selskabs proforma medstifter hæftede ej over for medstifter)

Aktøransvar og stifteransvar

U52.575H (advokat, der var medstifter, ej ansvarlig for varekøb i A/S, der ikke registreredes)
U56.725H (direktør ej ansvarlig for indkøbschefs varekøb; sælger havde ej regnet med dir.s hæftelse)
U61.207Ø (advokatens leje-hæftelse for det uregistrerede selskab)
U68.161Ø (stifteransvar ophørte ved registreringen; culpa ej påvist)
U68.515V (urigtig advokaterklæring om, at kapitalen var fuldt indbetalt)
U68.733H (forældelse af stifteransvar for patentkrænkelser før registreringen ej afbrudt ved stævning mod det registrerede selskab)
U70.787H (snarere forsøg på sælgeransvar: påstået mangel ved indskudt goodwill)
U81.94H (medstifter hæftede for driftskredit i bank)
U91.764V (dom over ApS, der viste sig aldrig at være blevet stiftet, kunne ikke begrunde udlæg hos stifterne)
U92.825V (aktørhæftelse: uregistreret selskabs proforma medstifter hæftede ej over for medstifter)
U06.416H (advokat ansvarlig for manglende

Systematisk oversigt

momsbetaling; advokathjælp med etablering af selskabet)

Aktietegning

U83.204V (alm. aftale om aktietegning kunne fragås indtil registreringsanmeldelsen)

TfS97.1106V (tegning; fragåelse af tegning; negativ kontrakt)

SH 7/7 98 (sag P-0009-89; C&G-banken; aktietegneren kunne træde tilbage; manglende oplysninger i prospektet; anmeldelse af simple fordringer i konkursboet)

EAN15/5 2000 (fordringer mod aktietegnere opstår i forbindelse med ordinære erhvervs-mæssige transaktioner ikke omfattet af forbudet i AL § 6, stk. 2)

U02.2067H (Hafnia-dommen; ikke erstatningsansvarlig; visse kritikpunkter mod børsprospektet; aktietegner anlagde sag)

U05.1978H (Himmerlandsbanken A/S; tegning af ansvarlig lånekapital ugyldig; ikke bindende for långiverne)

Tinglig beskyttelse af indskud

U56.533Ø (ældre særkreditor kunne gøre udlæg direkte i stifters indskudte maskiner og stod således ikke tilbage for fælleskreditorer i opgivte A/S, der af ØLR betegnedes »sameje«)

U82.476V (tinglig beskyttelse af indskud først ved registreringen; derfor udlæg i eneanparts-havers apportindskudte fordring)

U84.753H (eneanp.havers moms-gæld modregnedes i ureg. selskabs krav ad negativt tilsvaret)

Skr. af 7/2 1989 fra Direktoratet for Toldvæsenet (stiftergæld kunne ikke modregnes i selskabets tilgodehavende; manglende identitet)

U91.233V (ureg. selskab købte lastbil af stifter; dennes særkreditor kunne ikke gøre udlæg i bilen)

Tinglysningsproblemer indtil stiftelsen

U82.742Ø (pant i båd holdt; list ved stifters værneting s.d. som registreringen)

U98.314V (pant i bil; udstedt af ApS under stiftelse; kunne tinglyses med frist til dokumentation af selskabets registrering)

Skuffeselskaber

U61.949Ø (A/S under navneskifte kunne søge under det nye navn)

U85.954V (skøde til ApS under navneskifte kunne lyses endeligt under hidtidigt navn)

U86.954V (skøde til »ApS A under navneændring til ApS B« kunne kun lyses med frist)

EAN 17/5 93 (skuffeselskaber: skal kontantbeholdningen forrentes og henstå på spærret konto?)

7. Kapitaltilførsel

Fortegningsret

U77.80H (ingen generel fravigelse af fortegningsretten)

Industriministeriets skr. af 10/2 1989 (retningsbestemt emission kan godt tegnes af én af de gamle aktionærer)

U91.180H (Ringkjøbing Bank; stor bemyndigelse til kapitaludvidelse stred ikke mod generalklausulerne; beregningen af en vedtægtsmæssig noteringsfrist)

EFD 30/5 1991 (Klostiria Velka; græsk lov om, at kriseramte virksomheders kapital kunne besluttes forhøjet af et administrativt rekonstruktionsorgan, var EU-stridig, skønt fortegningsretten respekteredes)

EFD 24/3 1992 (Syndesmos; græsk lov om kapitalforhøjelse uden fortegningsret stred mod EU-retten)

RG96.491 (Frostating lagmannsrett; retningsbestemt emission; uden fortegningsret)

Generalforsamlingens kompetence

EFD 30/5 1991 (Klostiria Velka; græsk lov om, at kriseramte virksomheders kapital kunne besluttes forhøjet af et administrativt rekonstruktionsorgan, var EU-stridig, skønt fortegningsretten respekteredes)

EFD 12/11 1992 (Keratina; administrativt besluttet græsk kapitalforhøjelse kendt ugyldig)

EAN 14/9 2009 (berostillelse af registrering af kapitalforhøjelse tiltrådt)

Bemyndigelse for bestyrelsen

U91.180H (Ringkjøbing Bank; stor bemyndigelse til kapitaludvidelse stred ikke mod generalklausulerne; beregningen af en vedtægtsmæssig noteringsfrist)

7. Kapitaltilførsel

Tegningskurs

- EAN 5/7 1990 (kapitalforhøjelse efter tender-systemet kunne ikke mellemtegnes af et pengeinstitut, thi derved var tegningskursen ikke endeligt fastlagt)
- EAN 22/11 2000 (anmeldt tegningskurs kan ikke efterfølgende ændres; medmindre en klar skrivefejl i f.eks. generalforsamlingsreferat)
- TfS04.126LR (Betydelige forskelle mellem tegningskursen og disses virkelige værdi; SSL § 4; betragtes som et tilskud)

Ikke-forringelseserklæring

- EAN 6/3 1991 (ikke-forringelseserklæring ved kapitalforhøjelse: holdingselskab kunne medregne indtjent overskud i datterselskabet)

Aktietegning

- U83.204V (alm. aftale om tegning kunne fragås indtil registreringsanmeldelsen)
- EAN 5/7 1990 (kapitalforhøjelse efter tender-systemet kunne ikke mellemtegnes af et pengeinstitut, thi derved var tegningskursen ikke endeligt fastlagt)
- U06.3376SH (direktør og bestyrelsesmedlem havde ikke givet aktionærerne mangelfuld oplysning i forbindelse med aktieemission)
- U10.1617H (advokatfirma frifundet for erstatningsansvar i forbindelse med kapitalforhøjelse i et selskab, som efter at have modtaget kapitalforhøjelsen fra moderselskaber to dage senere tilbageførte beløbet til moderselskabet som betaling for et lån)

Indbetaling af kapital

- EAN 3/3 1989 (kapitaltab, genopretning: indbetalingsforpligtelse ved kapitalforhøjelse skulle opfyldes straks)
- EAN 5/7 1990 (kapitalforhøjelse efter tender-systemet kunne ikke mellemtegnes af et pengeinstitut, thi derved var tegningskursen ikke endeligt fastlagt)

Kapitalens faktiske tilstedeværelse

- U68.515V (urigtig advokaterklæring om kapitalens indbetaling)
- U77.202Ø (de indskudte maskiner, der brændte; samtykke fra ejendoms panthaver var ikke indhentet)

- U82.476V (tinglig beskyttelse overf. stifters kreditorer opnås først ved registreringen)

Apportindskud

- U37.1012H (påstået mangel ved goodwill)
- U61.74H (den for dyrt indskudte biografgrund)
- U62.429Ø (den nytegnede aktiekapital, der forsvandt)
- U70.787H (påstået mangel ved goodwill)
- U70.795H (Boss; indskud af produktionsapparat i et K/S ikke bindende for A/S)
- U77.61H (om kursfastsættelse ved fusion; børskurs udg.pkt.; betydning for apportindskud?)
- U77.202Ø (de indskudte maskiner, der brændte; samtykke fra ejendoms panthaver ikke indhentet)
- U85.110H (børskurs fraveget ved opgørelse af margindepoter; var ej udtryk for markedsmechanisme; betydning for apportindskud?)
- U85.664V (licenspligt udløst af produkternes overdragelse til nyt helejet datterselskab)
- U85.875SH (børskurs lagt til grund ved indløsning af datterselskabs minoritet trods højere indre værdi)
- EFD 16/7 1992 (F.A. Meyer; er kapitalforhøjelse ved gældskonvertering et apportindskud? Tvist herom var ikke tilstrækkeligt konkret til at kunne pådømmes)
- TSN93.321LSK (apportindskud: skifteretsudpegning af vurderingsmænd kan være en god idé)
- EAN 30/6 93 (apportindskud af virksomhed; åbningsbalance: Vurderingen skal være foretaget »umiddelbart før« den stiftende gf.; 3 mdr.s interval er for meget)
- EAN 12/2 1998 (anparter i et uregistreret selskab kan ikke benyttes som apportindskud)
- EAN 15/5 2000 (fordringer mod aktieragnere opstået i forbindelse med ordinære erhvervs-mæssige transaktioner ikke omfattet af forbudet i AL § 6, stk. 2)
- EAN 22/11 2000 (anmeldt berigtigelse skulle registreres)
- EAN 28/11 2000 (apportindskud; betinget af selskabets egen registrering; ikke af aktietegnende ApS' egen registrering)
- EAN 24/11 2009 (registrering af kapitalforhøjelse nægtet på grund af tvivl om grundlaget for kapitalforhøjelsen)

Systematisk oversigt

Gældskonvertering

EFD 16/7 1992 (F.A. Meyer; er kapitalforhøjelse ved gældskonvertering et apportindskud? Tvist herom var ikke tilstrækkeligt konkret til at kunne pådømmes)

Ledelsesansvar ad kapitalindskud

U90.505H (erstatning bortfaldt trods direktør- og revisorfejl ved kapitalindskud; egen skyld hos indskyderen)

Ansvarlig indskudskapital; garantikapital

U44.763H (kunne indføres trods protest)
U80.161H (f.; indskud i almennyttigt boligselskab var ansvarlig kap. og veg for al gæld i ejendommen)

Hovedaktionær m.fl. kautionerer/garanterer for selskabet

U54.492H (hæftelseserklæring fra en »medinteressent« bortfaldt efter virksomhedens omdannelse til A/S)
U70.47H (kassekredit, der skulle ligedeles mellem de to aktionærer i grus-A/S'et)
U72.500H (aktionærer fandtes at have kautioneret for selskabets entrepris)
U72.516H (aktionærer fandtes ikke at have kautioneret for malerentreprise for selskabet)
ØLD 19/10 1979 (de 4 entreprenørselskaber, der skulle dele tab ud over aktiekapital)
U89.618V (bestyrelsens hensigtserklæring kunne ikke fortolkes som en kaution; heller intet erstatningsansvar)
ØLD 1/5 1987 (hensigtserklæring misligholdtes; erstatning til långiver, ikke til låntagers/datterselskabets bo)
U91.95H (hovedaktionærs tidsbegrænsede kaution for selskabet gjaldt alle leverancer foretaget inden tidsfristen)
Svensk HD i ND 93.460 (Lekland; støtteerklæring var ikke kaution, og hæftelsesgennembrud statueredes ikke)
EAN 1/9 2009 (Rejsebureau pålagt forhøjet garantistillelse)

Obligationslån

U66.31H (Heimdals obligationskøb i Flying Enterprise var partsikret, tilsyneladende)

8. Kapitalafgang

Udbytte

U55.932Ø (aktionæraftale om videreførelse af hidtidig udbyttepolitik ansås brudt)
U59.138H (jernbane-A/S med rentegaranti på aktierne)
U85.183H (revisionselskabets lave u. kunne ikke anfægtes)
U88.816Ø (tegningsretter fra 1873 var gyldige, men gav ikke ret til fondsaktier; disse gives af udbyttemidler)

Udbyttebegrænsningslove

U58.966 (bestyrelse ej tilbagebetale for meget oppebåret)

Indløsning og kapitalnedsættelse

U44.763H (garantikapital kunne indløses)
U58.90H (B-aktier selv stemme ad egen indløsning)
U77.61H (kursfastsættelse ved fusion; børskurs udg.pkt.; betydning ved indløsning?)
U79.945Ø (ingen børsstempelafgift, nu aktieafgift, ved forholdsmæssig kapitalnedsættelse)
U85.875SH (børskurs lagt til grund ved indløsning af datterselskabs minoritet trods højere indre værdi)
EAN 27/8 92 (statens indløsningsret til aktierne i Tele-Danmark A/S forhindrer ikke børsnotering)
Svensk HD i ND 93.646 (efterfølgende opregulering af prisen for køb af et selskab var ugyldig, da tillægget skulle betales af selskabet selv; dvs. selvfinansierende aktieovertagelse)
EAN 10/11 93 (kapitalnedsættelse: proklama kan undlades, hvis der samtidig sker tilsvarende forhøjelse, men kun gennem nytegning, ikke gennem fusion)
U97.1358H (SEAS A/S; misbrug af majoritetshaverens beføjelse til at tvangsindløse en minoritet; indløsning skete for at imødegå spekulative opkøb i SEAS A/S)
EAN 9/10 1998 (krav om revisorerklæring; dokumentation for, at underskuddet på datoen for kapitalnedsættelsen mindst svarede til nedsættelsesbeløbet; krav om korrigerende anmeldelse)
RG00.1097 (Oslo byret; tvangsindløsning kan

8. Kapitalafgang

ikke gennemføres og aktierne kan ikke overføres fra minoritetsaktionærerne til hovedaktionæren; tilladelse skal foreligge fra en offentlig myndighed)

- U00.1755H (KTAS; tvangsindløsning uden forøden hjemmel; ikke karakter af ekspropriation; ikke imod den selskabsretlige lighedsgrundsætning)
- U02.1412H (SEAS A/S; tvangsindløsning; kursfastsættelse; ikke grundlag for at tilsidesætte skønsrådets vurdering af aktiers værdi; ikke inhabilitet)
- EAN 7/9 2004 (registreringsnægtelse vedr. kapitalnedsættelse; AL § 20 b ikke relevant)
- TFS06.238LSK (tvangsindløsning; skattepligtig i det indkomstår, hvor tvangsindløsning besluttet)
- U07.2546Ø (TDC-dommen; AL § 79 kontra § 20 b)

Gaver

- U67.46H (LO's bidrag til Soc.dem. var o.k.)

Maskeret udlodning

- U57.778H (den færøske bankdir., der frif. for mandatsvig; mente at varetage selskabets tarv)
- U66.739V (aktionærenken og direktørtantiemen)
- U67.596Ø (direktøren, der selv oppebar fakturabetalingerne; mandatsvig)
- U73.852V (plantageselskabets direktørgage, der ikke skatteretligt indebar maskeret udlodning)
- U75.663V (direktørs billige lejemaal bortfaldt ved selskabets opløsning)
- U77.526H (pant i båd til fordel for søsterselskab kunne omstødes)
- U78.414Ø (direktør/aktionær, der tappede kontiene og rejste til Brasilien; skyldnersvig)
- U81.701B (hovedaktionæren på Mallorca; ulovligt aktionærlån; »forskud« på likvidation; skyldnersvig)
- U83.845Ø (viderefakturering via fond i Liechtenstein indebar unddragelse af selskabs- og udbytteskat; straf)
- VLD 22/10 1984 (hovedaktionærs hustru tilbagebetale tantième modtaget uden arbejdsindsats)
- U85.940H (massiv udlodning fra eget selskab var mandatsvig)

Svensk HD i ND 93.646 (efterfølgende opregulering af prisen for køb af et selskab var ugyldig, da tillægget skulle betales af selskabet selv; dvs. selvfinansierende aktieovertagelse)

Aktionærlån og anpartshaverlån

- U66.732SH (det tømte møbel-A/S)
- U70.96H (garantistillelse i 4 bestyrelsesmedlemmers interesse bandt ej; modtager i ond tro)
- U70.795H (Boss; direktørs indskud af A/S' produktionsapparat i K/S ikke bindende for A/S'er)
- U70.803H (Boss; direktørs kaution for »datter«-K/S' maskinkøb bandt; T i god tro)
- U73.417H (Boss; selskabet, der finansierede egen take-over; ugyldig sikkerhed)
- U77.526H (pant i båd til fordel for søsterselskab kunne omstødes)
- U78.414Ø (direktøren, der tappede kontiene og rejste til Brasilien; også a-lån)
- U81.701B (hovedaktionæren på Mallorca med ulovligt a-lån og tapning af girokonto)
- VLD 22/10 1984 (ansvar for hustru og to medarbejdere i best. pga. passivitet over for store a-lån)
- U85.940H (massive aktionærlån til skade for kreditorerne var mandatsvig)
- U86.513H (adv. ansvarlig for at tilråde usikret koncernlån til stærkt risikabelt formål)
- U90.116V (aktionærlån; straf både til selskab og låntager/direktør)
- EAN 14/12 1988 (genoptagelse af opløsnings-truet ApS nægtet pga. anpartshaverlån og mangelfulde årsregnskaber)
- Finsk HD i ND 93.550 (ulovligt aktionærlån: tilbagebetalingspligten kan ikke opfyldes ved modregning)
- Svensk HD i ND 93.646 (efterfølgende opregulering af prisen for køb af et selskab var ugyldig, da tillægget skulle betales af selskabet selv; dvs. selvfinansierende aktieovertagelse)
- U97.256H (bødeniveaue; 5 pct. af det ulovlige lånebeløb; sagens konkrete omstændigheder)
- U98.1172H (=TFS 1998, 455H; Pirchert Optik ApS; hæftelse på objektivet grundlag)
- EAN 12/10 1999 (udenlandsk moderselskab kunne ikke antages at være omfattet af undtagelsesbestemmelsen i AL § 115 a om aktionærlån)

Systematisk oversigt

- U99.1140 (bødeudmåling; ulovlig sikkerhedsstillelse; sikkerhedsstillelsen medregnes)
EAN 15/3 2000 (sædvanlige forretningsmellemværender; hvordan indskrænkningerne i AL § 115 skal forstås)
U00.1013/2H (bestyrelsesansvar for usikret udlån af selskabs midler til et andet koncernselskab)
U05.1152H (Jysk Biogas A/S; passivitet; frifindelse fra bestyrelsesansvar)
U08.1572/2H (pantebrev i strid med ApL § 49; gæld, der påhvilede et familiemedlem til selskabets ledelse)
U09.2056Ø (tilbagebetaling af ulovligt anpartshaverlån kunne ikke ske ved modregning)

Selvfinansierende aktiekøb

- Svensk HD i ND 93.646 (efterfølgende opregulering af prisen for køb af et selskab var ugyldig, da tillægget skulle betales af selskabet selv; dvs. selvfinansierende aktieovertagelse)
TfS97.110H (= U97.364H; forbud mod selvfinansierende aktiekøb)
U97.444H (ulovlig selvfinansiering ved salg af A/S; uddeling af selskabsmidler i strid med AL § 109)
U99.1185H (Klercke; hæftelse efter selvfinansieringsforbuddet; ikke erstatningspligt hos sælgerne for det yderligere tab)
U00.23H (den, der ikke har deltaget i beslutningen omfattes ikke af indeståelsesreglen)
U00.365H (Trane-dommen; medvirkendes »manglende omsorg for selskabets skattebyrde)
TfS00.522H (Fejersen; objektiv hæftelse for selskabets tab)
U00.2003H (ApL; bredere motivedtalelse om, at man med ændringen ville ramme enhver finansiering)
U01.634/2H (selvfinansiering efter AL § 115, stk. 5; selskabstømning; erstatningsansvar for skattevæsenets tab)
U01.1730H (selvfinansiering efter AL § 115, stk. 5; erstatningsansvar; selskabstømning; skattevæsenets tab)
U01.2023H (selvfinansiering efter AL § 115, stk. 5; erstatningsansvar; selskabstømning; skattevæsenets tab)
U02.1212H (selvfinansiering efter AL § 115;

- sælger indestod for selskabets tab ved selskabstømning)
U03.300H (selskabstømning; selvfinansiering efter AL § 115, stk. 2 og 5)
U03.1519H (køber af aktiviteter i selskab; overskudsselskab senere tømt; ansvar køber og sælger for skattevæsenets tab)
U04.67H (selskabstømning; selvfinansiering AL § 115, stk. 2, erstatningsansvarlige efter AL § 115, stk. 5)
U04.86H (selskabstømning; selvfinansiering AL § 115, stk. 2, erstatningsansvarlige efter AL § 115, stk. 5)
U04.299H (erstatningsansvar for skattevæsenets tab; selskabstømning; uanset deponering af en del af selskabets midler)
U04.1955 (køber hæftede for tilbageførsel efter AL § 115, stk. 4, jf. stk. 2; regres; almindelige erstatningsretlige regler)
U05.169H (sælger indestod i medfør af ApL § 84, stk. 5; selskabstømning)
U05.714H (sælger ikke ansvarlig; ikke nærliggende risiko for selvfinansiering; efter de konkrete forhold)
U06.145H (Procuritas; efterfinansiering med frie midler og kapitalnedsættelse; ikke i strid med forbuddet mod selvfinansiering; selvfinansieringsforbud contra lex specialis)

Egne aktier

- U56.141Ø (vandkuranstaltens egne aktier, der ikke gav stemmeret; det samme gjaldt bestyrelsens)
EAN 11/9 92 (egne aktier; bank, der handler med egne aktier, skal sørge for at overholde forbuddet mod insider trading)
Svensk HD i ND 93.646 (efterfølgende opregulering af prisen for køb af et selskab var ugyldig, da tillægget skulle betales af selskabet selv; dvs. selvfinansierende aktieovertagelse)
TfS01.72LR (grenspaltning; spin-off; egne aktier forbliver i det indskydende selskab)
TfS01.690 (skattefri aktieombytning; skattefri majoritetsoverdragelse; holdingdannelse)

Kapitaltab, reaktionspligt

- EAN 3/3 1989 (kapitaltab, genopretning; indbetalingsforpligtelse ved kapitalforhøjelse skulle opfyldes straks)
RG96.491 (Frostating lagmannsrett; godkendtes

9. Værdipapirer mv. udstedt af selskabet, herunder børsnotering (hovedpunkter)

en GF-beslutning om kapitalnedsættelse til 0 på grund af tab; retningsbestemt emission)

9. Værdipapirer mv. udstedt af selskabet, herunder børsnotering (hovedpunkter)

Aktiebreve, generelt

U59.138H (jernbane-A/S med rentegaranti på aktiebrevene)

Aktiers omsættelighed; aktiehandel

U66.145H (pligt til at afstå fortjeneste ved grundsalg af samtlige aktier i det forpligtede selskab)

U69.25H (ejerskifteafdrag ej udløst af salg af alle aktier i debitor-selskabet)

U81.262H (ugyldig bestyrelsesbeslutning om samtykke til overdragelse; reelt kun én til stede)

U85.856SH (salg af en post UP-aktier var genus; ej individualiseret; ej separatist)

ND87.366fi.-HD (forkøbsret i boligselskab ej tilsidesat efter afl. §§ 33 el. 36)

ND87.369fi.-HD (fuldmagt fra medejer var nok til at udøve forkøbsret til udbudt aktiepost)

U91.133HK (Louis Poulsen A/S; forkøbsret søgtes omgæet via stemmeretsoverdragelse; selskabet havde søgsmålsret)

U91.514SH (Matas havde krav mod konkursramt materialist; kunne ikke modregne i hans bos krav på købesummen for Matasaktien; viser indholdet af aktionæroverenskomst for »kooperativt« A/S)

EAN 28/2 1991 (Jyske Bank; hvordan formuleres en 10 % ejergrænse i en banks vedtægter?)

Aktiers værdi

U77.61H (om kursfastsættelse ved fusion; børskurs udg.pkt., men kan fraviges)

U85.110H (opgørelse af margindepot; børskurs fraveget; var ej udtryk for markedsmechanisme, da opspekuleret)

U85.875SH (børskurs lagt til grund ved indløsning af datterselskabs minoritet trods højere indre værdi)

U92.971H (statens indløsningsret til teleaktierne (JTAS) kunne ikke anfægtes)

Ansvarlige indskudsbeviser

U44.763H (kunne indløses trods protest)

Pantsætning af aktier og anparter

U60.304H (Palladium; forkøbsret ikke omgås via håndpant)

U63.111H (murermesterens uigenkaldelige fuldmagt til bank til fordel for panthaverne)

U68.766H (pantsætter kunne stemme for likvidation; panthaver gjorde ikke gældende at have stemmeretten)

ØLD 17/11 1981 (panthaver havde stemmeretten, men mødte ikke; pantsætter kunne stemme)

U91.514SH (Matas havde krav mod konkursramt materialist; kunne ikke modregne i hans bos krav på købesummen for Matasaktien; viser indholdet af aktionæroverenskomst for »kooperativt« A/S)

Overdragelse af aktier og anparter, herunder omsættelighedsbegrænsninger

Norsk højesteretsdom NRT89.1230 H (børsnoteret selskabs bestyrelse nægtede at godkende aktieoverdragelse; da ej saglig grund hertil: sletning fra kurslisten)

EAN 28/2 1991 (Jyske Bank; hvordan formuleres en 10 % ejergrænse i en banks vedtægter?)

Finsk HD i ND93.373 (både bestyrelsesmedlem og selskab erstatningspligtige for mistet fordelagtig forkøbsret)

U91.133HK (Louis Poulsen; forkøbsret søgtes omgæet via stemmeretsoverdragelse; selskabet havde søgsmålsret)

U93.868H (rækkevidden af reglerne om tilbudspligten; tilbudspligt efter lejeloven; ejerskifte i moderselskab; væsentlig indgreb i sædvanlige ejerbeføjelser)

U94.234H (Louis Poulsen; omgæelse af forkøbsret via uigenkaldelig stemmefuldmagt var ugyldig, men udløste dog ikke forkøbsretten)

JU96.113V (A/S De forenede Teglværker; afvigelse fra den virkelige værdi)

NRT00.1293H (fogedforbud mod påtænkt salg i strid med forkøbsret; økonomisk og forvaltningsmæssig interesse i aktien; forholdet kan ikke blot »klares med penge«)

U01.1516H (frifinder revisor for en aktiekøbers erstatningskrav; manglende passivering)

Systematisk oversigt

U03.796Ø (salg af tilbudspligtig udlejnings-ejendom til 100 pct. ejet selskab, udløste ikke krav om syn og skøn ved gave, fusion mv.)
U03.1067SH (Exiqon; billig køberet til en medarbejders aktier ensidigt udformet i selskabets interesse; tilsidesat efter afl. § 36)
EAN 15/1 2008 (aktieoverdragelse anset som intern overdragelse i en gruppe af samarbejde om bestemmende indflydelse over et selskab; ikke tilbudspligt)

Indløsning af aktier

U55.932Ø (indløsning pga. brud af aktionæraftale om udbyttepolitik; skyldtes processuelle standpunkter)
U77.61H (om kurs ved fusion; børskurs udg. pkt. ; betydning for indløsning?)
U85.110H (børskurs fraveget ved opgørelse af margindepot; kursen var opspekuleret; ej udtryk for markedsmekanisme)
U85.875SH (børskurs lagt til grund ved indløsning af datterselskabs minoritet trods højere indre værdi)
U92.971H (statens indløsningsret til tele-aktierne (JTAS) kunne ikke anfægtes)

Warrants, tegningsdokumenter mv.

U88.816Ø (tegningsdokumenter fra 1873 var gyldige, men gav ej ret til fondsaktier; disse gives af udbyttemidler)

Børsnotering

Svensk byretsdom 9. marts 1990 (insider trading, svensk straffedom)
EAN 25/7 1991 (kan tilbudspligt ved majoritetsoverdragelse i børsselskab undgås gennem en aktionæroverenskomst?)
EAN 11/9 92 (egne aktier: bank, der handler med egne aktier, skal sørge for at overholde forbuddet mod insider trading)
EAN 27/8 92 (statens indløsningsret til aktierne i Tele-Danmark A/S forhindrer ikke børsnotering)
se også nedenfor under selskabet og myndighederne

Take-over (majoritetsovertagelse)

U60.304H (Palladium; take-over-forsøg via håndpant)

U73.417H (Boss-selskabet, der finansierede egen take-over; ugyldig sikkerhedsstillelse for lånet dertil; inhabile bestyrelses-»gængere« fra køberselskabet)
U93.868H (majoritetsoverdragelse i moderselskab udløste ikke tilbudspligt til lejerne i datterselskabs ejendomme)
EAN 25/7 1991 (kan tilbudspligt ved majoritetsoverdragelse i børsselskab undgås gennem en aktionæroverenskomst?)

10. Individuelle regelsæt for dette selskab

Vedtægter

U59.709V (pligt til rugbrødshandel)
U63.111H (omsætt. indskrænkning hindrede ej uigenkaldelig fuldmagt)
U66.465V (bankens nye oligarkiske klausul)
U75.131H (Citybank)
ND1987.366fi.-HD (forkøbsret ej tilsidesat efter afl.)
U91.133HK (Louis Poulsen A/S; forkøbsret søgtes omgået via stemmeretsoverdragelse; selskabet havde søgsmålsret)
U91.4H (ejerlejlighedsvedtægt gav oprindelig ejer ret til at udpege administrator, til alle lejligheder var solgt; tilsidesat som urimelig efter afl. § 36)
U91.514SH (Matas havde krav mod konkursramt materialist; kunne ikke modregne i hans bos krav på købesummen for Matasaktien; viser indholdet af aktionæroverenskomst for »kooperativt« A/S)
U92.4V (voldgiftsklausul ej klar nok til at binde i en sag om eksklusion fra et vindmølle-I/S)
EFD 10/2 1992 (Duffryn; værnetingsaftale i et selskabs vedtægter er gyldig)
ND92.418H (formålet med at angive hjemsted (hovedkontor) i vedtægterne)
EAN 1/12 93 (utilfredshed med vedtægtsændring måtte gøres gældende for domstolene, ikke over for styrelsen, og denne kunne ikke føre tilsyn med, om selskabets formueforvaltning var forsvarlig)
EAN 10/2 1997 (en virksomheds vedtægters bestemmelse om formål, formue og ledelse op-

fyldte ikke betingelserne for at være en selvejende institution)
 FOB99.278OM (ændring af tegningsregel i vedtægter)
 U07.2546Ø (TDC-dommen; mindretalsbeskyttelse i AL § 20 b og § 20 e kan ikke fraviges gennem vedtægtsændring efter § 79, stk. 2, nr. 3)
 EAN 21/11 2007 (ikke grundlag for administrativt at ophæve stedfunden registrering af vedtægter)

Regulativer mv.

U69.192V (fragtmandselskabets koncessionsregulering)
 U92.4 V (voldgiftsklausul ej klar nok til at binde i en sag om eksklusion fra et vindmølle-I/S)

Aktionæroverenskomster

U50.651H (i; pensionsret ej inddrages i bo)
 U59.709V (vedtægtsmæssig pligt til brødhandel; konkurrenceklausul)
 U60.304H (Palladium; aftalt forkøbsret kunne ikke omgås via håndpant)
 U61.311SH (i; goodwill til udtrådt damefrisørinteressent nedrundes pga. omsætningsfald efter hans udtræden)
 U64.789H (i; udtrædende guldsmedeinteressent fik ej andel i skjult varelagerreserve; opgjordes »på sædvanlig måde«)
 U76.755V (fam.selskabet med de uenige brødre; turnus i vedtægt var ej = aftale om en periodes uafsættelighed)
 U82.1073Ø (i; rederen, hvis tilsvaret for udtræden af underbalance-I/S var aktiver til realværdi minus passiver til pålydende)
 U85.14H (»Wolfking«; købepligt bandt person, ikke et selskab; kurs bandt trods aktiers værdiløshed)
 U91.133HK (Louis Poulsen A/S; forkøbsret søgtes omgået via stemmeretsoverdragelse; selskabet havde søgsmålsret)
 U91.514SH (Matas havde krav mod konkursramt materialist; kunne ikke modregne i hans bos krav på købesummen for Matasaktien; viser indholdet af aktionæroverenskomst for »kooperativt« A/S)
 EAN 25/7 1991 (kan tilbudspligt ved majoritetsoverdragelse i børsselskab undgås gennem en aktionæroverenskomst?)

11. Selskabsorganernes indbyrdes relationer

U93.335SH (forsikring på direktørs liv, tegnet som led i aktionæroverenskomst, tilfaldt selskabets bo)
 U94.234H (Louis Poulsen; omgåelse af forkøbsret via uigenkaldelig stemmefuldmagt var ugyldig, men udløste dog ikke forkøbsretten)
 U96.1550H (stemmeretsaftale brudt; GF-beslutning erklæret ugyldig)
 RG98.101 (Agder lagmannsrett; disposition betragtes som retmæssigt; uanset om dispositionen skulle betragtes som uafhængigt af overenskomsten)
 U99.1036/2H (Kosan; voldgiftsklausul indgik i forbindelse med et management buy-out)
 EAN 7/9 2004 (en aktionærs tiltrædelse i en AO til en fremtidig kapitalnedsættelse kan få virkning over for et selskab; kræver entydighed i forhold til forpligtelsen)
 U06.1741H (Kongsted Maskinfabrik 2003 ApS; voldgiftsklausul kunne ikke påberåbes af selskabet under en sag mod en anpartshaver)

Direktørkontrakter

U92.440Ø (bortvist direktørs erstatningssag var omfattet af voldgiftsklausul)
 EFD 16/12 93 (Wagner Miret; lønprivilegiet skal som udgangspunkt også omfatte direktørløn)

Gavebrev, testamente mv.

U60.256Ø (arvepagt hindrede stemmeløse aktier)
 U66.575H (gavebrev begrundede ikke uafsættelighed)

11. Selskabsorganernes indbyrdes relationer

Generalforsamlingens omnipotens

U66.739V (aktionærenken og direktørtantiømen)
 U80.55H (f.; Koda's stamfond skulle fordeles på afbalanceret måde; gf.-pålæg til best. ugyldigt)

Bestyrelsens vetoret på generalforsamlingen

U66.465V (bankens nye skrappe oligarkiske klausul)

Systematisk oversigt

Kompetencefordeling bestyrelse/generalforsamling

U80.55H (f.; Koda's stamfond skulle fordeles på afbalanceret måde; gf.pålæg til best. ugyldigt)
VLK 6/10 93 (to af fire bestyrelsesmedlemmer kunne begære fagedforbud mod de øvrige til håndhævelse af konkurrenceklausul på selskabets vegne; de øvrige ville alligevel være inhabile)

Ekstraordinære dispositioner

U30.237SH (pension til direktør, der påtog sig konk.klausul, var ikke ekstraordinær; bestyrelsen kompetent)
U55.887V (ej ekstraordinært at give best.mem yderligere 10 års uopsigelighed i lejemål)
U57.778H (den færøske bankdir., der frif. for mandatsvig; mente at varetage selskabets tarv)
U66.31H (alle Heimdals obligationskøb i Flying Enterprise sket efter bestyrelsesbeslutning)
U70.96H (Boss; garantistillelse bandt ej)
U70.795H (Boss; direktørs overdragelse af A/S produktionsapparat til K/S bandt ej)
U70.803H (Boss; direktørs kaution for »datter« K/S' maskinkøb bandt; T i god tro)
U72.419V (konkursbegæring kunne kun indgives af bestyrelsen, ikke af hovedaktionær)
U91.384 H (ejerforenings generalforsamling besluttede at lade vedtægter lyse pantstiftende; kunne ringlyses uden alles tiltrædelse)
TfS97.166Ø (erstatningsansvarlig bestyrelsesformand og advokat; frifindelse da boet ikke havde lidt tab ved salg af virksomhed)
EAN 9/5 2005 (generalforsamlingbeslutning ugyldig; manglende indkaldelse til en aktionær)
U09.2311H (anpartsselskabs håndpant sætning af ejerpantebrev til sikkerhed for direktørens gæld ikke bindende for selskabet)

Kompetencefordeling bestyrelse/repræsentantskab

Kompetencefordeling bestyrelse/direktion

U56.1122Ø (dir.s egenmægtige debitorstøtte var hæve-, men ikke erstatningsbegrundende)
U81.973H (Røde Vejmølle; »hovedaktionær«/ direktør med kun én stemme frifundet for manglende dækningsbidrag; handlede loyalt)

ØLD 26/11 1990 (ombygning af forlags-A/S' ejendom, iværksat af direktøren, var en kompetenceoverskridelse, men ikke »ugyldig«; revisorvalg var ikke ugyldigt; generalklausulerne var ikke overtrådt; dirigenten var ikke inhabil; regnskabet var gyldigt vedtaget)

EAN 7/10 2004 (Realkreditinstitut; ændre forningsordenen; »presserende tilfælde, hvor den samlede bestyrelses godkendelse ikke kan indhentes«, kunne ændres til »beslutning af direktionen i enighed med formandskabet«)

Kompetence- og arbejdsfordeling mellem ledelse og revision

12. Generalforsamlingen

Kompetence

U66.739V (aktionærenken og direktørtanti-èmen)
U87.793H (væddeløbsforeningens bestyrelse ekskluderede medlem og nægtede gf-prøvelse; underkendt)

Indkaldelse, dagsorden

U57.541H (dom; o.k. at elværks.gf. ad virks.overdragelse ej var indkaldt efter opløsningsforskrifterne)
U76.755V (broderen, der var behørigt varslet om nyvalg til bestyrelsen; kunne afsættes)
U82.249Ø (f.; eksklusion ugyldig, da de ekskluderede havde taleret og ej var indkaldt)

Fuldmagt

U57.541H (dom; o.k. m/fuldmagter til bestyrelsen i elværk ad virks.overdragelse til SEAS)
U63.111H (muremsterens uigenkaldelige fuldmagt)

Taleret

U82.249Ø (f.; eksklusion ugyldig, da de ekskluderede havde taleret og ej var indkaldt)

Spørgsmålsret

U36.1033H (regnskabsspørgsmål besvarede ikke tilfredsstillende; r. skulle omgøres)

12. Generalforsamlingen

Radio- og tv-optagelse

EAN 26/4 1990 (generalforsamlingen i børsnoteret selskab kan modsætte sig radio- eller TV-optagelse af forsamlingen)

Granskning

U85.536H (Ryvang-bilen; granskningstema dannet grænsen for den granskning, der kan foretages)

U89.647Ø (granskning afslået, da forholdet fuldt oplyst)

RG01.995 (Borgarting lagmannsrett; begæring om granskning fra 42 pct.; havde ikke en rimelig grund)

U07.1151Ø (granskning kan ikke iværksættes efter minoritetskrav, hvis de har adgang til de omspurgte oplysninger på anden måde)

U07.2530V (ikke tilstrækkeligt konkret at anmode om granskning af 4 forhold)

Majoritetskrav

EAN 2/10 92 (lovbefalet kapitalforhøjelse opnåede ikke kvalificeret flertal – og kunne derfor ikke registreres)

Stemmeret

U56.141Ø (vandkuranstaltens egne aktier og bestyrelsens aktier, for hvilke formanden ikke kunne stemme)

U60.256Ø (hotelejereren og de stemmeløse aktier)

U68.766H (pantsætter kunne stemme; pant-haver hævdede ikke stemmeret)

ØLD 17/11 1981 (pant-haver havde stemmeret, men mødte ikke, pantsætter kunne stemme)

U75.534H (kreditorafstemningen, der ikke kunne være påvirket af en evt. forkert stemme-vægt)

U93.721H (Gasa; gf. i A.m.b.a. fratog medlemmer stemmeret mv., hvis de ikke havde en vis mindsteomsætning; ugyldigt)

Stemmelighed

U92.393H (generalforsamlings afskedigelse af næstformand var ugyldig; hun og modkandidaten fik lige mange stemmer, og omafstemning burde derfor ikke være foretaget; sagsanlæg efter 4 mdr. var tidsnok)

Stemmeretsaftaler

U55.478H (mundtlig s. om best.valg efter omdannelse til I/S ej anset at foreligge)

U55.932Ø (aktionæraftale om at videreføre udbyttepolitik ansås brudt)

Inhabilitet

ØLD 26/11 1990 (ombygning af forlags-A/S' ejendom, iværksat af direktøren, var en kompetenceoverskridelse, men ikke »ugyldig«; revisorvalg var ikke ugyldigt; generalklausulerne var ikke overtrådt; dirigenten var ikke inhabil; regnskabet var gyldigt vedtaget)

Regnskabsgodkendelse

U36.1033H (regnskabet, der manglede specifikationer på status og drift, kunne kræves omgjort)

U57.778H (den færøske bankdir., der straffedes for urigtigt regnskab)

U66.31H (Heimdals regnskab forkaster; Flying Enterprise-investeringerne formålsstridige)

U67.596Ø (direktøren, der straffedes for urigtigt regnskab m/fiktive fakturaindtægter)

ØLD 26/11 1990 (ombygning af forlags-A/S' ejendom, iværksat af direktøren, var en kompetenceoverskridelse, men ikke »ugyldig«; revisorvalg var ikke ugyldigt; generalklausulerne var ikke overtrådt; dirigenten var ikke inhabil; regnskabet var gyldigt vedtaget)

Décharge (ansvarsfrihed)

U62.15H (formand/kasserer ansvarlig for bestyrers underslæb; manglende kontrol; søgsmål trods décharge)

Valg og afsættelse af bestyrelse

U55.478H (mundtlig aftale om bestyr.valg ej anset at foreligge efter omdannelse fra I/S)

U66.465V (bankens nye skrappe oligarkiske klausul)

U66.575H (gavebrev begrundede ikke uafsættelighed)

U76.755V (turnusordning i vedtægt var ej = aftale, der forhindrede nyvalg i fam.selskab)

ND1987.366fi.-HD (ophævelse af forkøbsret ej i kraft før ved registrering)

U92.393H (generalforsamlings afskedigelse af næstformand var ugyldig; hun og modkandidaten fik lige mange stemmer, og omafstemning burde derfor ikke være foretaget; sagsanlæg efter 4 mdr. var tidsnok)

Systematisk oversigt

- ning burde derfor ikke være foretaget; sagsanlæg efter 4 mdr. var tidsnok)
- U02.1668Ø (Den selvejende institution KFUM; udpegning til en fonds bestyrelse; udpegne fondsbestyrelsesmedlem kunne frit afsættes af den udpegningsberettigede; ikke korrekt afgørelse – burde begrundes i fonsretten)
- EAN 30/12 2004 (gf. med kun 51 pct. tilstedeværelse beslutter at underkende en tidligere gf. valghandling; ikke på dagsordenen; registrering blev ophævet af ankenævnet)

Valg og afsættelse af revisor

- ØLD 26/11 1990 (ombygning af forlags-A/S' ejendom, iværksat af direktøren, var en kompetenceoverskridelse, men ikke »ugyldig«; revisorvalg var ikke ugyldigt; generalklausulerne var ikke overtrådt; dirigenten var ikke inhabil; regnskabet var gyldigt vedtaget)

Om-afstemning

- U92.393H (generalforsamlings afskedigelse af næstformand var ugyldig; hun og modkandidaten fik lige mange stemmer, og omafstemning burde derfor ikke være foretaget; sagsanlæg efter 4 mdr. var tidsnok)

Ugyldighed, herunder majoritetsmisbrug (generalklausul)

- U36.1033H (regnskab, der savnede specifikationer på status og drift, kunne kræves omgjort)
- U66.31H (Heimdals regnskabsgodkendelse)
- U75.534H (kreditorafstemningen, der ikke kunne være påvirket af en evt. forkert stemmewægt)
- U76.755V (afsættelse af best.medlem behørigt på dagsordenen; turnus i vedtægt var ej = aftale om uafsættelighed)
- U77.123H (tidligere erkendelsesdom ej retskraftig trods AL § 81, stk. 4)
- U81.262H (o.k. med forsinket sagsanlæg; ville afvente udfaldet af en anden sag om gf.en)
- U82.249Ø (f.; eksklusion ugyldig, da de ekskluderede havde taleret og ej var behørigt indkaldt)
- U85.183H (revisionselskabets lave udbytte kunne ikke anfægtes)
- Industriministeriets skr. af 10/2 1989 (retnings-

bestemt emission kan godt tegnes af én af de gamle aktionærer)

- ØLD 26/11 1990 (ombygning af forlags-A/S' ejendom, iværksat af direktøren, var en kompetenceoverskridelse, men ikke »ugyldig«; revisorvalg var ikke ugyldigt; generalklausulerne var ikke overtrådt; dirigenten var ikke inhabil; regnskabet var gyldigt vedtaget)

- U91.180H (Ringkjøbing Bank; stor bemyndigelse til kapitaludvidelse stred ikke mod generalklausulerne; beregningen af en vedtægtsmæssig noteringsfrist)

- U91.4H (ejerlejlighedsvedtægt gav oprindelig ejer ret til at udpege administrator, til alle lejligheder var solgt; tilsidesat som urimelig efter aftl. § 36)

- U92.393H (generalforsamlings afskedigelse af næstformand var ugyldig; hun og modkandidaten fik lige mange stemmer, og omafstemning burde derfor ikke være foretaget; sagsanlæg efter 4 mdr. var tidsnok)

- U93.721H (Gasa; gf. i A.m.b.a. fratog medlemmer stemmeret mv., hvis de ikke havde en vis mindsteomsætning; ugyldigt)

- EAN 1/12 93 (utilfredshed med vedtægtsændring måtte gøres gældende for domstolene, ikke over for styrelsen, og denne kunne ikke føre tilsyn med, om selskabets formueforvaltning var forsvarlig)

- U96.1550H (gf. i ApS ugyldig; valghandlingen stred mod en aftale om repræsentation i bestyrelsen)

- U06.1448H (Palæ Restaurations Holding ApS; bestemmelse i forpagtningsaftale om køberet mv. og senere gf.-beslutning om salg var ugyldig)

- U08.60Ø (Dansk Opfinderforening; Retssagen anlægges mod selskabet; ikke mod dirigenten; afvisning af en sag anlagt alene mod dirigenten; dirigenten kan eller skal ikke medsøges)

Uvirksomhed af gf.-beslutning

- ND1987.366fi.-HD (forkøbsret ej tilsidesat efter aftl. §§ 33 eller 36)

- U91.4H (ejerlejlighedsvedtægt gav oprindelig ejer ret til at udpege administrator, til alle lejligheder var solgt; tilsidesat som urimelig efter aftl. § 36)

13. Bestyrelse og direktion internt

Valg og mandat

- U55.478H (ej anset at foreligge mundtlig st.retsaftale om best.valg efter omdannelse fra I/S)
- U76.755V (turnus i vedtægt var ej = aftale, der forhindrede afsættelse i fam.selskab)
- EFD 13/7 93 (Thijssen mod Controledienst; statsrepræsentanter i belgiske forsikringselskabers bestyrelser behøver ikke være belgiere)

Lighedsgrundsætning i bestyrelsen

- U87.510 (o.k. med mangedårlig praksis om 0 honorar til medarbejdere)
- U90.2710 (reel honorarmæssig forskelsbehandling af medarbejdere i bestyrelsen; tilsidesat)
- EFD 13/7 93 (Thijssen mod Controledienst; statsrepræsentanter i belgiske forsikringselskabers bestyrelser behøver ikke være belgiere)

Nationalitetsdiskrimination

- EFD 13/7 93 (Thijssen mod Controledienst; statsrepræsentanter i belgiske forsikringselskabers bestyrelser behøver ikke være belgiere)

Ansættelse og afskedigelse af direktion

- U30.237SH (bestyrelsens pensionstilsagn til d. mod konk.klausul gyldigt uden g.f.s godk.)
- U36.867SH (afskedigelse trods 5 års »uopsigelighed« udløste erstatning, men ej genansættelse)
- U39.226 SH (åremålsansat D blev erstatn.-pligtig for førtidig fratræden, men kunne frit konkurrere)
- U66.575H (gavebrev begrundede ikke uopsigelighed)
- U67.41H (hovedaktionær ikke fyre direktør)
- U77.152H (væsentlig beskæring af direktørs ansvarsområde gav ham hæveret og erstatning)
- U78.461H (opsagt D u/konk.klausul mistede løn efter ansættelse hos konkurrent)
- U80.6550 (fritstilling af D gav ham hævebeføjelse + erstatning; nedrundet pga. egen ny virksomhed)
- U81.506SH (direktør erstatningspligtig for at opsiges med for kort varsel; uopsigelighed tilsidesat)
- U86.8420 (likvidators pligt til at aflevere kor-

respondance om selskabet; anvendelig på direktør?)

- U90.1900 (direktørs fri firmabil var også til hans rådighed i opsigelsesperioden)
- U91.149 H (direktørafskedigelse gyldig, skønt ikke alle bestyrelsesmedlemmer havde adgang til at deltage i sagsbehandlingen; passivitetsbegrundet)
- U92.4400 (bortvist direktørs erstatningssag var omfattet af voldgiftsklausul)
- U93.11 (virksomhedsoverdragelse: ny ejer var pga. passivitet bundet af direktørkontrakt)
- U93.335SH (forsikring på direktørs liv, tegnet som led i aktionæroverenskomst, tilfaldt selskabets bo)
- U95.376 (tilbageholdsret i firmabil tilladt for direktørens løn- og feriepengekrav)
- U96.575V (ved bortvisning skal direktørens firmabil afleveres)
- U96.1390V (direktør erstatningspligtig; fortryder aftalen inden sin tiltrædelse; direkte tab for selskabet)
- U97.283H (Dokoff; manglende indskriden over for en direktør, der synes at ville misbruge selskabets midler, kan være ansvarspådragende)
- EAN 6/10 2006 (registrering af persons fratræden som direktør i selskab med virkning år tilbage nægtet)
- EAN 20/3 2007 (ikke grundlag for at statuere væsentlig misligholdelse fra direktørs side. Registrering af direktørens fratrædelse således nægtet)
- U10.1689H (direktør ansat i virksomhed netop solgt; urette bortvis af den købende virksomhed)

Organisation, tilsyn og kontrol

- U59.421SH (det tomme herrekonfektions-A/S)
- U61.515H (de nytiltrådte menige medlemmer)
- U62.452H (pantebrevene og provenuanvendelsen; ej detailtilsyn, men kontrol; + straf)
- U66.732SH (det tømte møbel-A/S)
- U77.246SH (forlig om lejerestance for bil; hele bestyrelsen ansvarlig; manglende regnskab)
- U79.777V (købmandsselskabet og den manglende indsigt med ulovlige a-lån)
- VLD 22/10 1984, 5. afd., 1. inst. B/27/1983 (hustru og to ansatte speditorer; ansvar trods afhængighed, men lempelse; passivitet over for store aktionærlån)

Systematisk oversigt

ØLD 14/12 93 (Nordisk Fjer; bestyrelse frifundet for straf vedrørende mangelfuld organisation mv., men dømt for ikke at have læst revisionsprotokollen)

EAN 1/12 93 (utilfredshed med vedtægtsændring måtte gøres gældende for domstolene, ikke over for styrelsen, og denne kunne ikke føre tilsyn med, om selskabets formueforvaltning var forsvarlig)

U97.283H (udtrædende bestyrelsesmedlem burde have orienteret aktionærkredsen om et formodet misbrug fra direktørens side)

U97.1680H (kunne ikke forlange af et bestyrelsesmedlem, at han havde nærmere kendskab til en underentreprisekontrakt, hvoraf nogle pengestrømme til skade for selskabet fremgik)

EAN 25/11 1998 (det påhviler anmelder at godtgøre, at en anmeldelse om udtræden af et bestyrelsesmedlem er lovligt besluttet; AL §§ 156 a og 157)

U99.1080V (Protech ApS; anpartshaver handlet erstatningspådragende ved at blokere for lovpligtig kapitalforhøjelse)

U99.1510H (direktør i ApS ikke erstatningsansvarlig for krav mod selskabet)

U04.2253H (udtrædende burde havde informeret sine bestyrelseskolleger om problemer med forsikringsgarantier)

U06.3376SH (direktør og bestyrelsesmedlem havde ikke givet aktionærerne mangelfuld oplysning i forbindelse med aktieemission)

U10.673V (indstilling og beslutning om eksklusion af aktionærer havde ikke fornøden hjemmel i A/S'ets vedtægter)

Direktionens orientering til bestyrelsen

U81.973H (Røde Vejmølle; forsømt orientering, men frif. for ansvar; handlet loyalt)

Inhabilitet

U66.575H (ej inhabil ved afskedigelse af »rival«, der var nævnt i gavebrev)

U73.417H (Boss; selskab skulle finansiere egen take-over via sikkerhed; inhabile bestyrelses»gangere« fra køberselskabet)

U78.760Ø (intern beslutningsproces påset af TL-dommer; skøde til selskabets egen direktør)

U81.973H (Røde Vejmølle; D's handel med eget A/S; ringe DB; frid., da handlet loyalt)

VLK 6/10 93 (to af fire bestyrelsesmedlemmer kunne begære fagedforbud mod de øvrige til håndhævelse af konkurrenceklausul på selskabets vegne; de øvrige ville alligevel være inhabile)

EAN 11/2 1997 (bestyrelses- og et direktionsmedlem i en sparekasse; tillige bestyrelsesmedlemmer i sparekassens leasingselskab; inhabil i sag om lån til leasingselskabet)

U10.80V (ikke betingelse for tinglysning af skøde, der var underskrevet af samme person for både køber og sælger, at det skulle være tiltrådt af et habilt selskabsorgan)

Bestyrelsesmødernes afvikling i praksis

U91.149 H (direktørafskedigelse gyldig, skønt ikke alle bestyrelsesmedlemmer havde adgang til at deltage i sagsbehandlingen; passivitetsbegrundet)

Suppleant; fuldmagt?

U81.262H (bestyrelsessamtykke til aktieoverdragelse e.o. tilsidesat; reelt deltog kun én)

Beslutningsdygtighed (quorum)

VLK 6/10 93 (to af fire bestyrelsesmedlemmer kunne begære fagedforbud mod de øvrige til håndhævelse af konkurrenceklausul på selskabets vegne; de øvrige ville alligevel være inhabile)

Stemmelighed

20/12 90, fagedretten i Lyngby (halv bestyrelse, der egenmægtigt ville gennemføre lukninger, blev standset af fagedforbud)

VLK 6/10 93 (to af fire bestyrelsesmedlemmer kunne begære fagedforbud mod de øvrige til håndhævelse af konkurrenceklausul på selskabets vegne; de øvrige ville alligevel være inhabile)

Protokol og købs- og salgsbog

U77.785Ø (straf for manglende oplysning om aktiehandel; også insider trading)

Revisionsprotokol

ØLD 14/12 93 (Nordisk Fjer; bestyrelse frifundet for straf vedrørende mangelfuld organisation mv., men dømt for ikke at have læst revisionsprotokollen)

14. Selskabets eksterne relationer (repræsentation, tegning, ansvar)

Tavshedspligt

U98.1760/1Ø (tavshedspligten efter AL § 160, stk. 1, 2. pkt.)

Besiddelse af selskabsrelevante dokumenter

U86.842Ø (likvidators pligt til at aflevere korrespondance om selskabet; anvendelig på dir. og bestyrelse?)

Spekulation og insider trading

U77.785Ø (straf for insider trading)

U95.905H (økonomichefs salg af aktier i selskabet; straf samt tillægsbøde)

U97.1504H (straf for indsiderhandel)

Vederlag

U58.574H (intet honorar uden aftale/vedtagelse)

U58.966Ø (ej tilbagebetale vederlag i strid med begrænsningslov)

U75.663V (direktørs billige lejemål bortfald ved selskabets opløsning)

U81.433H (f.; danseforeningens bestyrelsestanieme, der ikke var urimelig for det betydelige arbejde)

U87.51Ø (o.k. med mangeårig praksis om 0 honorar til medarbejdere i bestyrelse)

U90.190Ø (direktørs fri firmabil var også til hans rådighed i opsigelsesperioden)

U95.376 (tilbageholdsret i firmabil tilladt for direktørens løn- og feriepengekrav)

U96.575V (ved bortvisning skal direktørens firmabil afleveres)

U90.271Ø (reel honorarmæssig forskelsbehandling af medarbejdere i bestyrelsen; tilsidesat)

U93.754 H (Aalborg Portland; overskudsdeling i selskab: ret til forholdsmæssigt beløb ved fratræden i årets løb)

U96.1619H (Bibliotekscentralen; bestyrelseshonorar skulle ikke tilbagebetales)

U97.1475H (Gate Gourmet; forskelle i arbejds art og omfang)

U98.394H (Lønmodtagerselskaber; lønmodtager »sætter sig på aktier«)

U02.686Ø (bestyrelsesmedlem kan ikke rejse krav der ikke har hjemmel i vedtægterne)

TfS03.198Ø (hvad er et urimeligt højt bestyrelsesvederlag?)

U06.3316/2H (Paranova I; vederlagskrav for varemærkekrænkelser mod selskab i en koncern)

U06.3323H (Paranova II; vederlagskrav for varemærkekrænkelser mod selskab i en koncern)

TfS07.600V (LM. Glasfiber A/S; Bonusaftale med direktøren alene tilsigter at fremme et salg af selskabet; ikke skattemæssig fradragsret)

U09.2917H (Omkostninger og honorar med videre, der havde karakter af vederlag til udbydere af investeringsprojekt, kunne ikke indgå i kommanditists afskrivningsgrundlag vedrørende en ejendom i projektet)

U10.1492V (værdi af forretningsudlandsrejse med rette beskattet hos koncerndirektør/bestyrelsesformand)

U10.1504V (værdien af en arbejdsgiverbetalt rejse var skattepligtig)

Særligt om medarbejderrepræsentanter

U87.51Ø (o.k. med mangeårig praksis om 0 honorar til medarbejdere i bestyrelse)

U90.271Ø (reel honorarmæssig forskelsbehandling af medarbejdere i bestyrelsen; tilsidesat)

Forsikrings spørgsmål

U93.335SH (forsikring på direktørs liv, tegnet som led i aktionæroverenskomst, tilfaldt selskabets bo)

14. Selskabets eksterne relationer (repræsentation, tegning, ansvar)

Repræsentationsmagt og tegningsregler

U59.587U (f.; to bestyrelsesmedlemmer havde stillingsfuldmagt til at bestille middag til medlemmerne)

U62.606KBR (direktøransvar for grundløs anke)

U67.572V (f.; best. ej legitimeret til at sælge ejd. uden vedt.hjemmel el. gf.bemyndigelse)

U68.247H (diamanthandleren, der forpligtede sit A/S)

U70.96H (Boss; garantistillelse i strid med selskabets interesse bandt ej; modtager i ond tro)

U70.795H (Boss; direktørs overdragelse af A/S' produktionsapparat til K/S bandt ej A/S'et)

Systematisk oversigt

- U70.803H (Boss; direktørs kaution for »datter«-K/S' maskinkøb bandt A/S'et; t i god tro)
- U73.417H (Boss; selskab finansierede egen take-over; inhabilitet; ugyldig sikkerhedsstillelse for lånet)
- U77.526H (pant i båd til fordel for søsterselskab kunne omstødes)
- U78.604Ø (mejeris bestyrelse kunne ikke uden gf.tiltrædelse underskrive skøde vedr. ejendomssalg)
- U78.960Ø (skøde til direktøren selv; selskabets interne beslutningsproces påset af TL-dommer, thi inhabilitetsrisiko)
- U82.1191Ø (slutseddel underskrevet af ikke-t.berettiget, var ikke endelig aftale i relation til ejerskifteafdrag)
- U85.429V (eneste tilbageværende best.medlem kunne anmelde betalingsstandsning)
- U85.960V (ny, endnu ureg. dir.s t.ret bevistes gennem generalforsamlingsudskrift)
- U87.59Ø (forkyndelse for selskabet kunne ske over for dets direktør, hhv. hans ægtefælle på hans bopæl)
- U88.409V (t.ret bortfalder ikke ved ESS' begæring til skifteretten om opløsning)
- ØLK af 11/10 1988 (likvidators tegningsbeføjelse borte ved likvidationens slutning)
- U91.185 H (tagarbejder på ejerlejlighedsejendom var ikke besluttet af ejerforeningens generalforsamling; derfor uforbindende for ejerforeningen og dens medlemmer; berigelsesgrundsætningen ikke anvendt)
- ØLK af 11/10 1988 (likvidators tegningsbeføjelse borte ved likvidationens slutning)
- NJA90.591 HD (A/S bandtes ikke af afdelingsleders dispositioner, hverken på grund af stillingsfuldmagt eller tolerancefuldmagt = kombinationsfuldmagt)
- FM92.46Ø (selskab under tvangsopløsning solgte pantebrev: tegningsudskrift skulle vedlægges; erklæring fra skifteretten var ikke nok)
- VLK 6/10 93 (to af fire bestyrelsesmedlemmer kunne begære fagedforbud mod de øvrige til håndhævelse af konkurrenceklausul på selskabets vegne; de øvrige ville alligevel være inhabile)
- Finsk HD i ND 93.801 (ultra vires: kaution afgivet i strid med selskabets tegningsregler, men alligevel bindende, da godkendt af eneaktionæren)
- U96.301V (regningsretten kan dokumenteres ved udtræk fra online systemet (Publi-com))
- U99.150H (direktør i ApS ikke erstatningsansvarlig for krav mod selskabet)
- FM01.120/6V (tegnes på vegne af et udenlandsk selskab; tegningsbeføjelsen dokumenteres gennem registerudskrift eller på anden betrykkende måde)
- U09.2311H (anpartsselskabs håndpant sætning af ejerpantebrev til sikkerhed for direktørens gæld ikke bindende for selskabet)

Stillings-, tolerance- og adfærdsfuldmagt; passivitet

- U58.885H (daglig leders maskinkøb bandt)
- U59.587B (f.; to bestyr.medlemmer havde st.fuldmagt til at bestille middag til medlemmerne)
- U60.338H (selskabet ej bundet af bestyrelsens tilkendegivelse til forpagter om, at kontraktsændring var godkendt af gf.)
- U67.41H (hovedaktionær ikke fyre direktør)
- U70.795H (Boss; passivitet over for direktørs salg af produktionsapparat bandt ej)
- U71.883SH (A/S, der var eg. ejer af en forretning, hæftede for varekøb trods salg af forretningen)
- U72.419V (hovedaktionær ikke indgive konkursbegæring)
- U79.177H (eneprokuristen og bæltetraktorreparationen)
- U81.973H (Røde Vejmølle; direktøren nedsatte selv DB; ej erstatning, da skønnet loyalt)
- U82.1191Ø (slutseddel underskrevet af ikke-t.berettiget var ikke endelig handel i relation til ejerskifteafdrag, selv om ApS'et senere underskrev skødet)
- ND1987.366fi.-HD (forkøbsret til boligaktier ej bortfaldet ved disponentens adfærd)
- U91.185H (tagarbejder på ejerlejlighedsejendom var ikke besluttet af ejerforeningens generalforsamling; derfor uforbindende for ejerforeningen og dens medlemmer; berigelsesgrundsætningen ikke anvendt)
- U91.149H (direktørafskedigelse gyldig, skønt ikke alle bestyrelsesmedlemmer havde adgang til at deltage i sagsbehandlingen; passivitetsbegrundet)
- NJA90.591HD (A/S bandtes ikke af afdelingsleders dispositioner, hverken på grund af stil-

14. Selskabets eksterne relationer (repræsentation, tegning, ansvar)

- lingsfuldmagt eller tolerancefuldmagt = kombinationsfuldmagt)
- Svensk HD i ND 93.460 (Lekland; støtteerklæring var ikke kaution, og hæftelsesgennembrud statueredes ikke)
- Finsk HD i ND 93.801 (ultra vires: kaution afgivet i strid med selskabets tegningsregler, men alligevel bindende, da godkendt af eneaktionæren)
- U98.230H (afdelingsleders garanti på vegne af et ingeniørselskab; udtalelsen var »klart usædvanligt« i branchen; ingeniørselskabet ikke bundet af udtalelsen)
- U99.216H (svindlerisk bogholderske, ikke enebankfuldmagt; en dommer argumenterede for tolerancefuldmagt)
- U02.179/2V (tjener ikke anser for at have fuldmagt til at bestille rengøringsartikler)
- U02.1452H (bestyrelsen havde bemyndiget et udvalg til at ansætte en forretningsfører; ikke bemyndiget til at indrømme ham 3 års uopsigelighed i et aftaletillæg; tillægsaftalen ikke gyldig for selskabet)
- U02.2644H (Herning Elektro A/S; havde en økonomidirektør stillingsfuldmagt til at binde selskabet)
- FM03.50/3Ø (tegningsberettigede gyldigt kunne give en person specialfuldmagt til i foreningen med er prokurist at meddele påtegninger på og kvittering af pantebreve)
- U07.1713Ø (konsekvenserne af, at fuldmægtigen overskrider sine beføjelser)
- U07.2227H (passivitet over for overførsler fra en bankkonto, der fandt sted uden fornøden tegningsret og bankfuldmagt)
- Skriftlig fuldmagt**
- U66.888V (1 bestyrelsesmedlemmers pantsætningsfuldmagt)
- U75.294Ø (pantebrevsfuldmagt til bank)
- U84.852V (generalfuldmagt fra eneste tegningsberettigede)
- U85.661V (direktørs udstedelse af generalfuldmagt)
- Hovedaktionærdispositioner**
- U54.224H (den fremskyndede kørløse; forretningsfører/medaktionær ej ansvarlig)
- U60.304H (Palladium; forkøbsret)
- U63.111H (murermesteren, der ofrede sine aktier og sin stemmeret for at færdiggøre byggeri – og ikke kunne fortryde)
- U66.739V (aktionærenken og direktørtantiømen)
- U67.41H (hovedaktionær ikke fyre direktør)
- U70.96H (selskabets garantistillelse i bestyrelsesmedlems interesse bandt ej; modtager i ond tro)
- U72.419V (ikke konkursbegæring fra hovedaktionær)
- U77.526H (pant i båd til fordel for aktionærernes parallelle selskab kunne omstødes)
- U79.777V (købmandsselskabet, hvor hovedaktionær tog sig ulovlige lån; bestyrelsesansvar; lempelse)
- U81.973H (Røde Vejmølle; D var majoritetsaktionær, men kun én stemme; ej ansvar for ringe DB)
- U83.845Ø (viderefakturering via fond i Liechtenstein; skatteunddragelse; straf)
- U85.209H (hovedanpartshaver ej ansvarlig for A-skatteestance trods neg. egenkap.; dissens)
- U85.709Ø (selskabs- og bestyrelsesværrning omfattede ikke hovedaktionær/bestyrelsesmedlems udenlandske dødsbo)
- U85.1029H (eneanpartshaver/direktør ej ansvarlig over for dristig østrigsk maskinleverandør)
- U88.842H (skotøjshandleren, der 4 år efter omdannelse til ApS glemte at orientere leverandør, hæftede selv)
- U89.812H (bestyrelsesansvar for virksomhedssalg, hvor usikret kreditor fik fuld dækning)
- U91.95 H (hovedaktionærs tidsbegrænsede kaution for selskabet gjaldt alle leverancer foretaget inden tidsfristen)
- VLD 4/7 1991 (ej direktøransvar for tabgivende ledelse eller for virksomhedsoverdragelse trods inhabilitet)
- Finsk HD i ND 93.801 (ultra vires: kaution afgivet i strid med selskabets tegningsregler, men alligevel bindende, da godkendt af eneaktionæren)
- U95.43 H (direktørs/anpartshavers ansvar for A-skatter; betydelig margin må indrømmes; ApL-overtrædelse i sig selv ikke afgørende; konkret dog + ansvar)
- U97.179H (eneanpartshaver og direktør i ApS ikke personlig erstatningsansvarlig for mang-

Systematisk oversigt

ler ved ejendom; ejendommen var opført af ApS'et)

Prokura

U79.177H (eneprokuristen og bæltetraktorreparationen)

NJA90.591 HD (A/S bandres ikke af afdelingsleders dispositioner, hverken på grund af stillingsfuldmagt eller tolerancefuldmagt = kombinationsfuldmagt)

FM00.97Ø (intet til hinder for, at personer der er medlem af bestyrelsen eller direktionen, tillægges prokura)

Bestyrelsen som »forretningsministerium«

U73.795SH (afgående bestyrelse kan og skal foretage nødvendige dispositioner; »negotiorum gestio«)

Ansvar: Kreditkøb eller modtagelse af forudbetaling trods dårlig økonomi

U54.224H (den fremskyndede kølrate; forretningsfører/medaktionær ej ansvarlig; aftl. § 33 nægtet anvendt)

U56.990SH (urigtigt regnskab ej fremvist som basis for kreditydelse; frif.)

U59.421SH (lempelse hos to menige best.-medlemmer; risikoaccept hos leverandør)

U61.515H (garnkøb; direktøransvar)

U74.1005H (typehusfirmaet og cirkulæret; frif.)

U77.274H (Havemann; »ofrede« ansvarsfrit formiddagens leverandører for at forhandle rekonstruktion)

U78.205V (i.; revisorens flisefabrik på »stille anparter« ej revisoransvar trods dårlig drift fra starten)

U84.908SH (fond; stiftere/ledelse i teater frif.; troede på publikumtilstrømning)

U84.1115SH (Mercandia; frifundet; ej underkapitaliseret)

U85.1029H (eneanp.haver/dir. ej ansvarlig over for dristig østrigsk maskinleverandør)

U89.618V (bestyrelsens hensigtserklæring kunne ikke fortolkes som en kaution; heller intet erstatningsansvar)

U90.505 H (erstatning bortfaldt trods direktør- og revisorfejl ved kapitalindskud; egen skyld hos indskyderen)

U93.789V (ej direktør/anpartshaveransvar for ApS' telefon- og edb-regninger; måtte ikke

indse sammenbrud; efterprøvet efter både ApL-§§ og alm. erstatningsprincipper)

U98.1137H (Fodboldselskabet; bestyrelsesmedlem eller en direktør kan blive sagsøgt af boet; uforsvarlig handlemåde; fortsat drift ud over håbløshedspunktet; forøget gældssiden)

U99.591H (fortsættelse af drift i et bilforhandler ApS ud over insolvenspunktet; medførte erstatningsansvar)

U00.188H (etablering af en »stille« betalingsstandsning; forbigående likviditetsproblemer var ikke urealistiske; bestyrelsesformanden have ikke handlet uforsvarligt)

U03.317H (Brask Thomsen Stiftung; Accumulator Invest A/S; frifindelse for bestyrelsesansvar; tab på et betydeligt lån)

U03.1264H (J. B. Stål- & Maskinfabrik K/S; to direktører erstatningspligtige. Belåning af tvivlsomme fordringer)

U05.2235H (Bagsværd Autohus ApS; billigt salg af skrantende selskabs virksomhed)

U06.3050H (Taster Vine A/S; bestyrelsesansvar for kapitalnedsættelse og udlodning mens sag verserede mod selskabet)

U07.497H (Calypso Verdensrejser A/S; rejsebureau holdte kun i 10 mdr.; ikke grobund for finansieringsgrundlaget)

Ansvar: Standsning i tide; kendskab til selskabets faktiske økonomiske situation

U54.224H (den fremskyndede kølrate; forretningsfører/medaktionær ej ansvarlig, ej heller efter aftl. § 33)

U56.990SH (fulgt godt med i selskabets udvikling; regnskab urigtigt, men ej anvendt ved leverance; frif.)

U77.246H (hæftelse for forlig om lejerestance for bil; alle dømt, også hustru mv.; manglende regnskab) U77.274H (Havemann; rekonstruktion ikke helt udsigtsløs; kreditkøb ansvarsfrit)

U78.121H (den solgte udlejningsejendom uden særskilt konto; frif.)

U81.473H (Herning Kranudlejning; oparbejdelse af A-skatterestance)

U84.908SH (fond; stiftere/ledelse i teater frif.; troede på publikumstilstrømning)

U84.1115H (Mercandia; overvåget tilstrækkeligt; derfor frifundet)

14. Selskabets eksterne relationer (repræsentation, tegning, ansvar)

- U85.209H (hovedanpartshaver ej ansvarlig for A-skatter trods neg. egenkap.; dissens)
- U85.377H (direktør-brødre ej ansvarlige for A-skat under bet.st.; troede fortsættelse gav overskud til kreditorerne)
- U85.1029H (eneanp.haver/dir. ej ansvarlig over for dristig østrigsk maskinleverandør)
- U93.789V (ej direktør/anpartshaveransvar for ApS' telefon- og edb-regninger; måtte ikke indse sammenbrud; efterprøvet efter både ApL-§§ og alm. erstatningsprincipper)
- KBD 9/3 94 (C&G Banken; bestyrelsens tilsyn: frifindelse i straffesag mod krakket banks direktion, bestyrelse og revision; direktør og revisor dømt efter særlovgivning mv.)
- U98.1137H (Fodboldselskabet; medlemmer af bestyrelsen erstatningsansvarlig for kreditors tab ved fortsat drift)
- U99.707H (bestyrelsesformand ikke erstatningsansvarlig for tab efter indsættelse af selskabs stamkapital på aftalekonto i en bank)
- U00.188H (bestyrelsesformand ikke erstatningsansvarlig for dispositioner i selskab, der senere gik konkurs)
- U00.1013/2H (bestyrelsesmedlemmer personligt erstatningsansvarlige for kreditors tab i forbindelse med overdragelse af aktiver i et selskab til et andet)
- U01.781H (revisor-dommen; frifindelse pga. manglende kausalitet)
- U03.317H (Brask Thomsen Stiftung; Accumulator Invest A/S; bestyrelsesmedlem i investeringselskab ikke erstatningsansvarlig over for långiver; frifundet; ikke godtgjort, at medlemmet havde indset eller burde indse, at långiver var i en så vanskelig økonomisk situation)
- U03.673H (direktøren havde ikke grundlag for at antage, at der var en væsentlig risiko for at selskabet ville lide et tab)
- U04.2253H (advokat og bestyrelsesmedlem mangelfuld varetagelse af bestyrelseserhvervet; ansvarlig for selskabskreditorernes tab; også efter medlemmets udtræden: ansvarsfordeling mellem flere ansvarlige; konkurs)
- U06.2637H (AOF Århus; bestyrelsesmedlemmer ikke erstatningspligtige for kreditors tab ved organisationens forsatte drift forud for konkurs)
- U07.497H (Calypso Verdensrejser A/S; Den daglige ledelse og bestyrelsesmedlemmer; selskabet konkurs; solidarisk erstatningsansvarlige for gæld oparbejdet inden konkursen)
- U07.2128H (bestyrelsesansvar over for kreditorer for ikke at sikre ligelig fordeling af aktiver ved afvikling)
- Ansvar for A-skat og andre »fremmede penge« mv.**
- U54.224H (den fremskyndede kølrate; forretningsfører/medaktionær ej ansvarlig, ej heller efter afl. § 33)
- U76.241Ø (direktør/hovedaktionær ansvarlig for A-skatter; nuance i begrundelse byret/ØLR)
- U78.121H (den solgte udlejningsejd., hvis indtægt ikke separeredes; frif.)
- U78.975V (adhæsionskrav mod direktør/hovedaktionær afvist under kildeskattestrafesag)
- U81.473H (Herning Kranudlejning; direktør/hovedaktionær hæftede for A-skatter)
- U84.908SH (fond; stiftere/ledelse i teater frif. trods lønkrav mv.; troede på billetsalg)
- U85.209H (hovedanpartshaver ej ansvarlig for A-skatter trods neg. egenkap.; dissens)
- U85.377H (direktørbrødre ej ansvarlig for A-skat under bet.st.; troede, fortsættelsen gav overskud til kreditorerne)
- TFS1988 s. 206 (nr. 114) Ø (enerådende direktørs erstatningsansvar for systematisk undladelse af at betale A-skat)
- TFS90.299Ø (ansvar for kildeskat; eneanpartshaver)
- TFS90.421Ø (direktør, der var gift med eneanpartshaveren, blev erstatningspligtig for kildeskat)
- TFS90.161Ø (anpartshavers/direktørs ansvar og nulstilling for A-skatterestance; modregnet i hans krav på overskydende skat)
- U90.505 H (erstatning bortfaldt trods direktør- og revisorfejl ved kapitalindskud; egen skyld hos indskyderen)
- U95.43 H (direktørs/anpartshavers ansvar for A-skatter; betydelig margin må indrømmes; ApL-overtrædelse i sig selv ikke afgørende; konkret dog + ansvar)
- U97.364H (= TFS 1997, 110H; Satair; hovedaktionær kan ifalde ansvar efter almindelige erstatningsprincipper)

Systematisk oversigt

- U01.634/2H (selvfinansiering efter AL § 115, stk. 5; selskabstømning; erstatningsansvar for skattevæsenets tab)
- U01.1730H (selvfinansiering efter AL § 115, stk. 5; erstatningsansvar; selskabstømning; skattevæsenets tab)
- U01.1085/2H (solidarisk ansvarlige for tab ved at selskaberne har tilladt fakturering af for høje administrationsomkostninger: krænkelse af loyalitetspligten)
- U01.2023H (selvfinansiering efter AL § 115, stk. 5; erstatningsansvar; selskabstømning; skattevæsenets tab)
- U02.2263H (»håbløshedspunktet« direktør og hovedanpartshaver erstatningspligtig for uafregnede kildeskattekrav)
- U03.300H (selskabstømning; selvfinansiering efter AL § 115, stk. 2 og 5)
- U03.915Ø (arkitekt ejede et ApS og direktør; tilsynsvigt vedr. byggeri; erstatningspligtig)
- U03.1519H (køber af aktiviteter i selskab; overskudsselskab senere tømt; ansvar køber og sælger for skattevæsenets tab)
- U04.67H (selskabstømning; selvfinansiering AL § 115, stk. 2, erstatningsansvarlige efter AL § 115, stk. 5)
- U04.86H (selskabstømning; selvfinansiering AL § 115, stk. 2, erstatningsansvarlige efter AL § 115, stk. 5)
- U04.299H (erstatningsansvar for skattevæsenets tab; selskabstømning, uanset deponering af en del af selskabets midler)
- U04.362H (arbejdsgiver ansvarlig for manglende indbetaling af A-skat og arbejdsmarkedsbidrag)
- U04.3027H (opgørelse af erstatning og ansvarsfordeling ved overdragelse af overskudsselskab; ulovlig selvfinansiering; skattevæsenets tab ved tømning af selskabet; principperne fra Thrane-dommen)
- U05.169H (sælger indestod i medfør af ApL § 84, stk. 5; selskabstømning)
- U06.243H (Mindshipfonden; bestyrelsen erstatningspligtig for at have videreført fondens restaurant ud over håbløshedstidspunktet)

Ansvar under rekonstruktion

- U74.1005H (typehusfirmaet og cirkulærer; frif.)
- U77.274H (Havemann; rekonstruktion ej håbløs; »ofrede« formiddagens leverandør; frif.)

- U78.121H (den solgte udlejningsejd.; selskabet var under rolig afvikling; frif.)
- U85.209H (hovedanpartshaver ej ansvarlig for A-skat under »stille bet.standsning«; dissens)
- U85.377H (direktør-brødre ej ansvarlige for A-skat under bet.st.; troede, fortsættelsen gav overskud til kreditorerne)
- U89.812H (bestyrelsesansvar for virksomheds salg, hvor usikret kreditor fik fuld dækning)

Ansvar for urigtigt regnskab

- 56.990SH (direktøren, der straffedes for urigtigt r.; fiktive fakturaindtægter)
- U85.1029H (urigtigt r., men ej forevist den østrigske leverandør; dir./eneanp.haver frif.)
- VLD 20/3 1989 (revisoransvar for urigtigt regnskab; egen skyld hos långiver)
- U90.505 H (erstatning bortfaldt trods direktør- og revisorfejl ved kapitalindskud; egen skyld hos indskyderen)
- U00.595H (Hope Computer; revisor handler ansvarspådragende ved at sminke regnskabet)
- U01.873H (familiebestyrelsesmedlem erstatningsansvarlig; manglende oplysninger; lempelse i medfør af AL § 143, stk. 1)

Overskridelse af beføjelser

- U56.1122Ø (dir.s egenmægtige debitorstøtte var hæve-, men ikke erstatningsbegrundende)
- U57.778H (den færøske bankdir., der frif. for mandatsvig; mente at varetage selskabets tarv)
- U81.701B (hovedaktionær på Mallorca; tappe de girokonto; skyldnersvig)
- U81.973H (Røde Vejrølle; DB ringere end aftalt med bestyrelsen; ej ansvar; handlet loyalt)
- U85.313H (dir. + adv. frif. for borttransportering af selskabets fordring)

Passivitet over for (eller medvirken til) aktionærlån og andre udtræk; svigtende tilsyn

- U25.244H (ansvar for favorabelt salg af selskabets egne aktier til bestyrelsen selv + korresp. reder)
- U62.151H (formand/kasserer ansvarlig for bestyrers underslæb; manglende kontrol; søgsmål trods décharge)
- U79.768B (f.; ej ansvar over for leverandør, der ikke længere kunne betale pga. underslæb mod foreningen)
- U77.777V (købmandsselskabet m/ulovligt a-lån

14. Selskabets eksterne relationer (repræsentation, tegning, ansvar)

- til hovedaktionær; bestyrelsesansvar for børnene; betydelig lempelse)
- U81.983H (Røde Vejmølle; DB ved dir.s handel med eget for ringe; frif. da skønnet loyalt)
VLD 22/10 1984, 5. afd., 1. inst. B 27/1983 (hustru og to ansatte speditører; passivitet overf. store a-lån; ansvar trods afhængighed, men lempelse)
- U85.313H (dir. + adv. frif. for borttransport af selskabets fordring)
- Finsk HD i ND 93.550 (ulovligt aktionærlån: tilbagebetalingspligten kan ikke opfyldes ved modregning)
- Ansvar for ugunstig samhandel med selskabet mv.**
- U25.244H (ansvar for billigt salg af selskabets egne aktier)
- U85.313H (dir. + adv. frif. for borttransport af selskabets fordring)
- U85.1029H (solgt med negativt DB, men kunne ikke skaffe bedre; dir./eneanp.haver frif.; østrigsk leverandør)
- U10.190H (direktør erstatningsansvarlig for selskabets ophævelse af samhandelsaftale)
- Ansvar direkte over for aktionærer mv.**
- Finsk HD i ND93.373 (både bestyrelsesmedlem og selskab erstatningspligtige for mistet fordelagtig forkøbsret)
- JU97.74Ø (tabslidt aktionær havde ikke søgsmålsret mod bestyrelsesmedlemmer, direktør og revisor for dennes tab; aktierne var værdiløse)
- U01.1748H (enkelte anpartshaveres krav afledes af selskabet; kravet var konkret fortabt pga. selskabets for sene reklamation over for en bank)
- U05.918H (bestyrelsesmedlem i et udenlandsk selskab, der her i landet havde markedsført et investeringsprojekt, der var uden økonomisk realitet, erstatningsansvarlig for en dansk investors tab)
- U06.870H (Balter A/S; en aktionær kan ikke stævne for et afledt tab (indirekte tab))
- U06.3376SH (frifindelse af ledelsesmedlemmer i et it-selskab, der fik tilført aktiekapital, men kort efter gik konkurs)
- U08.1993H (Esplanaden Holding A/S; ansvar over for aktionær; ansvarlig aktionærer og bestyrelsesmedlemmer m.fl.)
- U10.2757V (selskab, bestyrelsesmedlem og bestyrelsesmedlem/direktør; erstatningsansvarlig for dispositioner foretaget til skade for udtredende medejer efter indgåelse af overdragelsesaftale)
- Kaution eller støtteklæring for selskabets gæld**
- U89.618V (bestyrelsens hensigtsklæring kunne ikke fortolkes som en kaution; heller intet erstatningsansvar)
- U91.95 H (hovedaktionærs tidsbegrænsede kaution for selskabet gjaldt alle leverancer foretaget inden tidsfristen)
- Décharge (ansvarsfrihed)**
- U62.151H; formand/kasserer ansvarlig for styrets underslæb; manglende kontrol; søgsmål trods décharge)
- Minoritetssøgsmål mod bestyrelse**
- U25.244H (minoritet kunne sagsøge for tab ved selskabets billige salg af egne aktier)
- U62.151H; formand/kasserer ansvarlig for styrets underslæb; manglende kontrol; søgsmål fra medlemmer trods décharge)
- U92.780V (aktionær havde ikke søgsmålsret mod A/S'ets pengeinstitut for uretmæssig disposition over A/S-konto)
- U.96.1208H (Admiral Hotel: et mindretal af interessenter kunne på egne vegne sagsøge I/S-bestyrelsen med krav om erstatning)
- Egen skyld eller accept af risiko hos skadelidte**
- U78.121H (udlejningsejendommen med de ikke separerede indtægter; ØLR ville lempe; HR frifandt)
- U82.595H (dissens for frif. af revisor ved urigtigt regnskab m/store a/c avancer)
- U85.1029H (den dristige østrigske leverandør m/stigende fordring; dir./eneanp.haver frif., allerede fordi virks. ej burde have været standset tidligere)
- VLD 20/3 1989 (revisoransvar for urigtigt regnskab; egen skyld hos långiver)
- U90.505H (erstatning bortfaldt trods direktør- og revisorfejl ved kapitalindskud; egen skyld hos indskyderen)

Systematisk oversigt

Processuelle forhold vedrørende ansvar

- U85.709Ø (selskabs- og bestyrelsesværnetinget omfattede ikke hovedaktionær/best.medlems udenlandske dødsbo)
- U92.780V (aktionær havde ikke søgsmålsret mod A/S'ets pengeinstitut for uretmæssig disposition over A/S-konto)
- U93.165H (Nordisk Fjer; erstatningssag mod bestyrelsesmedlemmer mv. kunne føres ved Sø- og Handelsretten)
- U93.442H (køberselskabs direktør direkte ansvarlig over for tabslidende ejendomssælger)
- VLK 6/10 93 (to af fire bestyrelsesmedlemmer kunne begære fagedforbud mod de øvrige til håndhævelse af konkurrenceklausul på selskabets vegne; de øvrige ville alligevel være inhabile)

Strafansvar

- U57.778H (færøsk bankdir., der fri.; mente at have varetaget selskabets tarv)
- U62.452H (ej pligt til at kende alle detaljer, men overordnet kontrol/tilsyn; + straf)
- U67.596Ø (direktøren, der selv oppebar selskabets fakturaindbetalinger)
- U77.785Ø (også købs- og salgsbog forsømt)
- U78.414Ø (direktøren, der tappede konti og tog til Brasilien; også a-lån)
- U78.975V (adhæsiionskrav mod direktør/hovedaktionær afvist under kildeskattestrafesag)
- U81.701B (hovedaktionæren på Mallorca; a-lån? skyldnersvig)
- U83.845Ø (viderefakturering via fond i Liechtenstein; skatteunddragelse; straf)
- U85.940H (massive og langvarige a-lån var mandatsvig)
- VLD 24/9 87 (»kontaktperson« ej straffet)
- U90.116V (aktionærlån; straf både til selskab og låntager/direktør)
- U91.79Ø (frakendt retten til at drive ApS)
- U91.700H (flyselskaberne; bødeansvar for selskaber; det objektive selskabsansvar: der skal foreligge forhold, som virksomheden kunne og burde have undgået)
- U93.551H (den strømførende lysmast og det dræbte barn; mulighed for at straffe en forening kan medvirke til straffrihed for et bestyrelsesmedlem)
- ØLD 14/12 93 (Nordisk Fjer; bestyrelse frifun-

det for straf vedrørende mangelfuld organisation mv., men dømt for ikke at have læst revisionsprotokollen)

- KBD 9/3 94 (C&G Banken; bestyrelsens tilsyn: frifindelse i straffesag mod krakket banks direktion, bestyrelse og revision; direktør og revisor dømt efter særlovgivning mv.)
- U01.2045H (ejer af og direktør for ApS straffet for ikke at have overholdt vilkår og påbud om bortskaffelse af miljøaffald)
- TfK04.25 (ikke grundlag for straf efter analogi af AL § 48, jf. § 161)

Domstolsindgreb i bestyrelsesbeslutninger mv.

- 20/12 90, fagedretten i Lyngby (halv bestyrelse, der egenmægtigt ville gennemføre lukninger, blev standset af fagedforbud)

15. Selskab og selskabsdeltager

Legitimation over for selskabet

- ND1987.369fi.-HD (sameje om aktie: fuldmagt fra medejer var nok til at gøre forkøbsret gældende)

Identifikation mellem selskab og aktionær, herunder hæftelsesgennembrud

- se også under kapitel 1
- U66.145H (pligt til afståelse af fortjeneste ved grundsalg udløst af salg af aktierne i det forpligtende selskab)
- U69.25H (ejerskifteafdrag ej udløst ved salg af alle aktierne i debitor-selskabet)
- U81.473H (Herning Kranudlejning; direktør/hovedaktionær ansvarlig for A-skatter)
- U83.845Ø (viderefakturering via fond i Liechtenstein indebar unddragelse af selskabs- og udbytteskat; straf)
- U86.697V (chokoladeselskabet og dets datterfinansselskab var ikke identiske ad omstødelse)
- Arbejdsretsdom Av. Fagligt Nyt 1990/16.168 (hæftelsesgennembrud (identifikation) til fordel for lønmodtagere i insolvent ApS)
- Arbejdsretsdom Adv. Fagligt Nyt 1990/16.168 f (hæftelsesgennembrud (identifikation) over for underkapitaliseret kroforpagnings-selskab)

- TfS90.161Ø (anpartshavers/direktørs ansvar og nulstilling for A-skatterestance; modregnet i hans krav på overskydende skat)
- U91.95 H (hovedaktionærs tidsbegrænset kaution for selskabet gjaldt alle leverancer foretaget inden tidsfristen)
- Arb.rettet 19/2 1992 (anpartshavers personlige hæftelse for løn: hæftelsesgennembrud)
- U92.640 V (likvideret ApS: Godtroende eneanpartshaver hæftede ikke for dets gæld)
- Svensk HD i ND 93.460 (Lekland; støtteerklæring var ikke kaution, og hæftelsesgennembrud statueredes ikke)
- U95.574H (vinhandler, afståelsesret: lejerer kunne af konkrete grunde ikke afstå lejemålet til sit ApS)
- U07.408H (BCP; datterselskab rette kontraktpart; moderselskab hæfter ikke for gæld)
- U09.2269V (direktør og eneejer af aktierne i flyttefirma var personlig ansvarlig for kundes tab)

Hovedaktionær mv. kautioner/garanterer for selskabet

- U54.492H (hæftelserklæring fra en »medinteressent« bortfaldt efter virksomhedens omdannelse til A/S)
- U70.47H (kassekrediten, der skulle ligedeles mellem de to aktionærer i grus-A/S'et)
- U72.500H (aktionærer fandtes at have kautioneret for selskabets entreprise)
- U72.516H (aktionærer fandtes ikke at have kautioneret for malerentreprise for selskabet)
- ØLD 19/10 1979 (de 4 entreprenørselskaber, der skulle dele tab ud over aktiekapital)
- U89.618V (bestyrelsens hensigtserklæring kunne ikke fortolkes som en kaution; heller intet erstatningsansvar)
- ØLD 1/5 1987 (hensigtserklæring misligholdtes; erstatning til långiver, ikke til låntagers/datterselskabets bo)
- U91.95 H (hovedaktionærs tidsbegrænset kaution for selskabet gjaldt alle leverancer foretaget inden tidsfristen)
- Svensk HD i ND 93.460 (Lekland; støtteerklæring var ikke kaution, og hæftelsesgennembrud statueredes ikke)

Lighedsgrundsætning

- U66.465V (ligh.grunds. ej krænkede ved banks nye skrappe oligarkiske klausul)
- U68.424H (f.; forringelse af én af 5 forbudsafdelingens repræsentation ej gyldig)
- Norsk højesteretsdom NRT89.1230 H (børsnoteret selskabs bestyrelse nægtede at godkende aktieoverdragelse; da ej saglig grund hertil: sletning fra kurslisten)
- U.03.233/2Ø (ligh.grunds.; fællesskabsretten og dansk ret; forenelig; ikke forelæggelse af spørgsmål for EF-domstolen under sag verserende for byret)

Take-over (majoritetsovertagelse)

- U60.304H (Palladium; take-over-forsøg via håndpant)
- U73.417H (Boss-selskabet, der finansierede egen take-over; ugyldig sikkerhedsstillelse for lånet dertil; inhabile bestyrelses-»gangangere« fra køberselskabet)
- U93.868 H (majoritetsoverdragelse i moderselskab udløste ikke tilbudspligt til lejerne i datterselskabs ejendomme)
- EAN 25/7 1991 (kan tilbudspligt ved majoritetsoverdragelse i børsselskab undgås gennem en aktionæroverenskomst?)
- EFD 28/10 93 (Zunis Holding; fusionskontrol: minoritetsaktionærer i målselskabet kan ikke anfægte Kommissionens beslutning efter fusionskontrolforordningen)
- Svensk HD i ND 93.646 (efterfølgende opregulering af prisen for køb af et selskab var ugyldig, da tillægget skulle betales af selskabet selv; dvs. selvfinansierende aktieovertagelse)

Samhandel mv. selskab/aktionær

- U59.709V (pligt til rugbrødshandel)
- U63.111H (murermesteren som selskabets hovedentreprenør; uigenkaldelig fuldmagt til bank ad stemmeret)
- U81.1070Ø (f.; pligt til 10-årig ydelse til kirke bortfaldt ved udmeldelse)
- U83.845Ø (viderefakturerings via fond i Liechtenstein indebar unddragelse af selskabs- og udbytteskat; straf)
- U86.697V (chokoladeselskabets datter-finansselskab afkøbte selskabets fordringer; ej identifikation)
- EFD 2/7 1992 (Dansk Pelsdyravlerforening; an-

Systematisk oversigt

delshaveres leveringspligt over for A.m.b.a. kan være EU-stridigt)
EFD 14/4 94 (Ballast Nedam Groep; offentligt udbud: hvis budgiver er koncernens holdingselskab, står datterselskabernes ekspertise til holdingselskabets disposition)

Konkurrenceklausul selskab/aktionær

U59.709V (pligt til rugbrødshandel opretholdt)

Granskning

ØLK 7/3 1979 (evt. sikkerhed for granskningshonorar påhviler selskabet)
VLK 29/6 1981 (granskning ad banks gaver til fond afslået)
U89.647Ø (granskning afslået, da forholdet fuldt oplyst)
U07.1151Ø (ikke grundlag for granskning; manglende begrundelse fra aktionær var ikke tilstrækkelig)
U07.2530V (anmodning om granskning ikke taget til følge; ikke tilstrækkelig begrundelse)

Koncernforhold

U86.513H (adv. ansvarlig over for D for at tilråde usikret koncernlån til risikable formål)
U86.697V (chokoladeselskabet og dets datterfinansselskab var ikke identiske ad omstø-delse)
TfS1988/318LSK (ved indløsning af minoritet var ejd.ret overgået i skatteretl. forstand før kurstvists afslutning)
NRt90.1126H (fælles arbejdsgiveransvar hos norsk selskab og udenlandsk moderselskab)
EAN 6/3 1991 (ikke-forringelseserklæring ved kapitalforhøjelse: Holdingselskab kunne medregne indtjent overskud i datterselskabet)
EAN 27/8 92 (statens indløsningsret til aktierne i Tele-Danmark A/S forhindrer ikke børsnotering)
EFD 14/4 94 (Ballast Nedam Groep; offentligt udbud: hvis budgiver er koncernens holdingselskab, står datterselskabernes ekspertise til holdingselskabets disposition)
U97.1642H (Midtfyns festival; statueres objektivt hæftelsesgennembrud over for et søsterselskab)
U00.2267 (statuerer identifikation mellem hovedaktionær og dennes selskab)
U01.777H (Telia A/S; identifikation til skade

for et moderselskab afvises; moderselskab ikke ansvarlig for datterselskabet)

TfS02.435Ø (identifikation mellem udlejer og den lejer, som han undlod at overvælte ambien på)
TfS04.542H (Johnson Holding ApS; erhvervsdrivende pr. definition; berettiget til skattemæssigt fradrag for stiftelsesomkostninger efter LL § 8J)
TfS05.563LSK (kautionspræmie skal beregnes, idet moderselskab ellers beskattes af en fikseret kautionspræmie)
TfS08.897SR (læresrykke i en klasseopdeling for aktionærer, der ønsker afvigende konsolideringsgrad, men ønsker at forblive i samme selskab)

Filial (i Danmark af udenlandsk selskab)

U89.969Ø (opløsning af udenlandsk hovedselskab; sag mod dansk filial straks afvist; Chevron)
EAN 17/9 1999 (filial af amerikansk selskab opfyldte ikke betingelserne for registrering)
EAN 1/9 2003 (sletning af filial af selskabsregistret)
EAN 20/11 2006 (filial af amerikansk selskab kunne registreres uden tilføjelsen »i betalingsstandsning«, men med tilføjelsen »under rekonstruktion i medfør af Chapter 11 i den amerikanske konkurslovgivning«)
U10.1079H (registrering her i landet af filial til udenlandsk ApS forudsatte ikke opfyldelse af dansk rets kapitalkrav til selskabet)

Filial (i udlandet af dansk selskab)

EFD 13/7 93 (Commerzbank; ingen forskelsbehandling af inden- og udenlandske selskaber)

Indløsning af aktionærer

U55.932Ø (indløsning pga. brud af aktionæraftale om udbyttepolitik; skyldtes processuelle standpunkter)
U77.61H (om kurs ved fusion; børskurs udg.pkt.; betydning for indløsning?)
U85.110H (børskurs fraveget ved opgørelse af margindepot; kursen var opspekuleret; ej udtryk for markedsmekanisme)
U85.875SH (børskurs lagt til grund ved indløsning af datterselskabs minoritet trods højere indre værdi)

U92.971H (statens indløsningsret til teleaktierne (JTAS) kunne ikke anfægtes)
EAN 27/8 92 (statens indløsningsret til aktierne i Tele-Danmark A/S forhindrer ikke børsnotering)

16. Selskab og medarbejdere

Medarbejder eller partner?

U92.102H (GT-linien; ej anset som partner, men som ansat i færgeprojekt; fik dog betydligt »arbejdsvederlag«)

Bestyrelsesrepræsentation, generelt

U85.965V (beskæftigelse hos overdrager-A/S kunne medregnes i 3-års perioden)
U96.117H (Aalborg Stiftstidendes Fond; om moderfonde i massemediekoncerner er der krav på medarbejderrepræsentation, såfremt fonden har andre aktiviteter)

Medarbejderrepræsentanternes retsstilling

U87.51Ø (sagligt begrundet honorarløshed for medarbejdere accepteret)
U90.271Ø (reel honorarmæssig forskelsbehandling af medarbejdere i bestyrelsen; tilsidesat)
U97.1475H (Gate Gourmet A/S; for honorar til medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer gælder der er en lighedsgrundsætning)
U09.2142H (RealDanmark; medarbejdervalgt bestyrelsesmedlems videregivelse af oplysninger til formand for sit fagforbund og dennes videregivelse af oplysninger til sine nærmeste medarbejdere var ikke omfattet af forbuddet mod videregivelse af intern viden)

Overskudsordninger, bonus, tantième

U93.754H (Aalborg Portland; overskudsdeling i selskab: ret til forholdsmæssigt beløb ved fratræden i årets løb)
U98.777Ø (mundtlige tilkendegivelser kan efter omstændighederne tillægges retsvirkninger som et løfte om bonus)
U03.1067SH (Exiqon; selskabs billig køberet; tilsidesat efter aftl. § 36)
U04.1480H (Novo Nordisk; aktieoptioner; fratrædelsen skyldes, at han afgang ved døden; tilkommer ydelsen hans dødsbo)

U05.671H (Intel; retten til alle ikke-modne optioner bortfaldt ved fratrædelse; kendtes ugyldig)

U06.2887H (tildelte aktieoptioner er vederlag omfattet af aktieoptionsloven, tidligere AL § 17 a eller dennes analogi)

TFS07.600V (LM. Glasfiber A/S; Bonusaftale med direktøren alene tilsigter at fremme et salg af selskabet; ikke skattemæssig fradragsret)

U07.2766H (Saxo Bank; tidligere medarbejder; tildelte aktieoptioner; ikke kun en forholdsmæssig andel heraf)

U10.1492V (værdi af forretningsudlandsrejse med rette beskattet hos koncerndirektør/bestyrelsesformand)

Medarbejderaktier og -obligationer

ØLK 29/3 1988 (end ikke udlæg med respekt af bånd)

TFS92.204 T&S (medarbejderaktier: højest for 10% af årslønnen)

TFS93.526T&S (aktier uden aktiebrev: hvordan båndlægger man så en medarbejderaktie?)

TFS04.401LR (medarbejder kan evt. gå ned i løn til gengæld for at få (skattefri) obligationer tildelt, når blot kontantlønnedgangen er effektiv)

TFS06.1046SR (medarbejder kan evt. gå ned i løn til gengæld for at få (skattefri) obligationer tildelt, når blot kontantlønnedgangen er effektiv)

TFS07.193SR (en vis procentdel af overskuddet udloddes som obligationer)

TFS08.824SR (overdrager et selskab sine aktiver til et andet får dette ikke skattemæssige konsekvenser for medarbejderne eller for det overdragende selskab)

U10.1926H (anset for godtgjort, at der mellem to medarbejdere og en virksomhed var indgået aftale om ret til erhvervelse af aktieoptioner; virksomheden pålagt at betale erstatning for ikke at have opfyldt aftalen)

Virksomhedsoverdragelse, medarbejdernes retsstilling (hovedtræk)

U82.87H (eneaktionær-skifte kunne godt indebære ejerskifte, men ej in casu)

Systematisk oversigt

U85.965V (ad medarbejderrep. kunne beskæftigelse hos overdrager-A/S medregnes i 3-års perioden)

Virksomhedslukning/nedlæggelse

20/12 90, fogedretten i Lyngby (halv bestyrelse, der egenmægtigt ville gennemføre lukninger, blev standset af fogedforbud)

Arbejdsgiveransvar, flere selskaber i koncern

NRt90.1126H (fælles arbejdsgiveransvar hos norsk selskab og udenlandsk moderselskab)

Insolvens og lønprivilegium

U82.1187Ø (den ansatte ingeniør, der blev 20% medejer og best.fmd., nægtet privilegium)

EFD 19/11 1991 (Francovich; direktivet om medarbejdernes beskyttelse ved virksomhedens insolvens kan ikke påberåbes direkte over for en stat, men der kan blive tale om erstatningsansvar for staten)

EFD 16/12 93 (Wagner Miret; lønprivilegiet skal som udgangspunkt også omfatte direktør-løn)

Hæftelsesgennembrud over for hovedaktionær

Arbejdsrettsdom Av. Fagligt Nyt 1990/16.168 (hæftelsesgennembrud (identifikation) til fordel for lønmodtagere i insolvent ApS)

Arbejdsrettsdom Adv. Fagligt Nyt 1990/16.168 f (hæftelsesgennembrud (identifikation) over for underkapitaliseret kroforpagtnings-selskab)

Arbejdsrettsdom 19/2 1992 (anpartshavers personlige hæftelse for løn: hæftelsesgennembrud)

17. Selskab og offentlige myndigheder

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen

U62.563Ø (tøven er ikke = registreringsnægtelse)

U82.423H (indsendelse af nogle regnskaber efter skifterettens opløsningsbeslutning hjalp ikke)

U83.204V (alm. aftale om aktietegning kunne fragås indtil registreringsanmeldelsen)

ND1987.366fi.-HD (ophævelse af forkøbsret ej gyldig før ved registreringen, modsat dansk ret)

EAN 18/9 1990 (fusionsplanen skal være modtaget i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, ikke blot afsendt af selskabet, inden udløbet af fristen)

U92.314Ø (Erhvervs- og Selskabsstyrelsens opløsningsbegæring kan ikke efterprøves af skifteretten)

EAN 24/1 1991 (fusionsplan underskrevet mere end 6 måneder efter fusionens opgørelsesdato kan ej offentliggøres – og fusionen derfor ej gennemføres)

EAN 14/11 1991 (genopretning efter indledt tvangsopløsning kræver lovens mindstekapital)

EAN 2/10 92 (lovbefalet kapitalforhøjelse opnåede ikke kvalificeret flertal – og kunne derfor ikke registreres)

EAN 1/12 93 (utilfredshed med vedtægtsændring måtte gøres gældende for domstolene, ikke over for styrelsen, og denne kunne ikke føre tilsyn med, om selskabets formueforvaltning var forsvarlig)

EAN 25/6 1998 (stifteren kan ikke efterfølgende fortryde størrelsesforholdet mellem aktie eller anpartskapital og stiftertilgodehavende)

U99.1476Ø (godkendt, at der skete lukning over for en bruger)

U00.738Ø (skifteretten skulle tage stilling til E&S' anmodning om opløsning af advokatselskab)

U00.1005/1Ø (skifteretten kan ikke efterprøve E&S' beslutning om selskabsopløsning)

U00.1079H (Centros Ltd; filial til udenlandsk ApS; registreringsnægtelse; manglende opfyldelse af dansk rets kapitalkrav til selskabet)

U01.52Ø (anmodning om tvangsopløsning af selskab fra E&S; afvist; manglende underskrift)

U01.1980/1H (præciseret, at E&S kan udstede såvel papirbaseret som elektronisk dokumenter; dokumenterne kan være med eller uden underskrift; maskinelt gengivet underskrift; digital signatur eller tilsvarende efter styrelsens valg)

EAN 18/8 2004 (vejledende udtalelser, som en

17. Selskab og offentlige myndigheder

styrelse efter anmodning afgiver fx til brug for retssager; kan ikke betragtes som en afgørelse)
EAN 9/5 2005 (registreringsnægtelse; årsrapport godkendt på GF til erstatning for tidligere indleveret årsrapport; AL § 81, stk. 3, nr. 3)
EAN 1/7 2005 (aktionær ikke klageberettiget i forhold til stedfunden registrering af vedtægtsændring)
EAN 30/5 2006 (omlægning af selskabs regnskabsår registreringsnægtet; skal ske senest 5 måneder efter omlægningsperiodens udløb)
U07.2546Ø (TDC-dommen; Erhvervs- og Selskabsstyrelsen berettiget til at nægte at registrere ulovlig vedtægtsændring)
U09.14V (sag om E&S' beslutning om tvangsopløsning af et selskab efter AL § 118 skal anlægges mod styrelsen og ikke selskabet)
EAN 18/2 2010 (adgang til at foretage registreringer via Webreg med medarbejdersignatur udstedt til firma lukket ind til videre)

Fondsmyndighed (tidl.: Fondsregisteret)

VLD 24/9 1987 (»kontaktperson« frifundet for manglende indsendelse af nøgletalsskema)

Lov om erhvervsdrivende virksomheder: Erhvervs- og Selskabsstyrelsen (tidl.: Handelsregisteret)

U68.150VLK (i.; enke i uskiftet bo ansås ej for interessent i afdødes og sønnens I/S, skønt dette ej afmeldt fra handelsreg.)
U71.883SH (formodning for, at det foretagende, der er noteret i off. registre hæfter)
U74.826Ø (handelsreg.fører ej ansvarlig for overset modhold i form af A/S-navn)
U78.205V (i.; revisorens flisefabrik udbudt på »stille anpart«; da ej reg. i h.reg. el. bek.gjort på anden måde; ej K/S, men stille selskab)
EAN 12/5 1998 (låneforenings virksomhed omfattet af lov om erhvervsdrivende virksomheder; låntagere ikke anset for virksomhedsdeltagere; spørgsmål om hæftelse)
EAN 19/11 1998 (betingelse for registrering som erhvervsdrivende virksomhed (andelsselskab) ikke opfyldt)
EAN 14/11 2000 (forening anset for registreringspligtig virksomhed: lov om erhvervsdrivende virksomheder §§ 1, 3 og 8)
EAN 17/4 2009 (selskab nægtet registrering ef-

ter lov om visse erhvervsdrivende virksomheder)

Tinglysningsmyndighederne

U67.572V (f.; best. ej legitimeret til at sælge ejd. uden vedt. hjemmel el. gl.bemyndigelse)
U67.696V (i.; udlæg i I/S-andel ej tinglyses på ejendommen)
U70.409ØLK (I/S-bestemmelse om forbud mod retsforfølgning i ejd. kunne ej lyses; ejedes i sameje af læge og forpagter)
U70.912V (I/S-bestemmelse om udelukkelse af retsforfølgning mod landbrugsejd. afvist, da personerne, ikke I/S'et havde adkomst)
U73.772Ø (andel i gave-ejendom i sameje kunne ej sikres mod retsf.; ugyldig selvbandlæggelse)
U78.604Ø (mejeris bestyrelse kunne ikke uden gf.tiltrædelse underskrive skøde vedr. ejd.salg)
U78.760Ø (skøde til direktøren selv; TL-dommer krævede godkendelse fra andet habilt organ)
U80.444VLK (skovej. til børn; tingl. af forbud mod retsforf. beskyttede ej andels inddragelse i konkursbo)
U80.1086Ø (interessents særejeægtepagt kunne noteres på I/S-ejd.)
U82.742Ø (løsørepanet opretholdt; var lyst ved stifters værneting s.d. som registreringen)
U85.960V (skøde til ApS under navneskifte kunne lyses endeligt under det gamle navn)
U85.960V (ny, endnu ureg. dir.s ret kunne dokumenteres gennem gf.protokol)
U86.954V (skøde til »ApS A under navneændring til ApS B« kunne kun lyses med frist)
ØLK 23/6 1988, 2. afd. 62/1988 (A/S under navneændring; skøde lyses kun med frist)
U05.1645V (pantebrev skulle tinglyses endeligt; selskab begæret tvangsopløst; ikke taget under bobehandling)

Fondsbørs og børsmyndigheder (hovedtræk)

Svensk byretsdom 9. marts 1990 (insider trading, svensk straffedom)
Norsk højesteretsdom NRT89.1230 H (børsnoteret selskabs bestyrelse nægtede at godkende aktieoverdragelse; da ej saglig grund hertil: sletning fra kurslisten)
EAN 11/9 92 (egne aktier: bank, der handler

Systematisk oversigt

med egne aktier, skal sørge for at overholde forbuddet mod insider trading)
EAN 27/8 92 (statens indløsningsret til aktierne i Tele-Danmark A/S forhindrer ikke børsnotering)

Told & Skat

U76.241Ø (direktør/hovedaktionær culpa-ansvarlig for A-skatte)
U81.473H (Herning Kranudlejning; hæftelse for egen og andres kildeskat)
U83.845Ø (viderefakturering via fond i Liechtenstein indebar skatteunddragelse)
U84.425Ø (toldvæs. kunne kræve sig indsat i besiddelse af revisionsprotokollen)
U84.753H (eneanpartshavers momsgæld modregnedes i ureg. selskabs krav ad neg. tilsvær)
U85.209H (dir. ej ansvarlig for A-skat før bet.st.; mente ej, at fortsættelse påførte tab)
U85.377H (direktør-brødre ej ansvarlig for A-skatte under bet.st.; troede fortsættelse gav overskud til kreditorerne)
U86.726Ø (ureg. A/S; medstifters ældre skattegæld kunne ej modregnes overf. A/S'ets krav på neg. momstilsvær)
TfS 87.806 foged (ej ansvar for underkap.; datterselskabs A-skatte)
Skr. af 7/2 1989 fra Direktoratet for Toldvæsenet (stiftergæld kunne ikke modregnes i selskabets tilgodehavende; manglende identitet)
TfS90.421Ø (direktør, der var gift med eneanpartshaveren, blev erstatningspligtig for kildeskat)
TfS93.238 (interessents krav på overskydende skat kunne modregnes i I/S'ets momsgæld)
U95.43 H (direktørs/anpartshavers ansvar for A-skatte; betydelig margin må indrømmes; ApL-overtrædelse i sig selv ikke afgørende; konkret dog + ansvar)
U06.416H (advokat ansvarlig for manglende momsbetaling fra virksomhed; advokat hjalp med stiftelsen)

Konkurrencemyndighederne

EFD 2/7 1992 (Dansk Pelsdyravlerforening; andelshaveres leveringspligt over for A.m.b.a. kan være EU-stridigt)

Miljømyndighederne

U83.1105V (datterselskabs obj. bødeansvar medfulgte til M ved fusion)

Danske domstole, herunder skifteret og fogedret

U58.90H (anerkendelsessøgsmål ad indløsning)
U60.256Ø (sagsanlæg mod aktionærer, hotel-ejeren)
U62.563Ø (registreringstøven)
U64.196Ø (i.; murermester I/S kunne ikke opløses af skifteretten; voldgift aftalt om tvister)
U66.31H (Heimdal; stemmeløs aktionær også søgsmålsret)
U66.465V (indsigelse ad fuldmagter skulle gøres gældende på gf.)
U68.150VLK (i.; enke i uskiftet bo ej interessent i afdødes og sønnens I/S, skønt dette ej anmeldt fra handelsreg.)
U72.963H (ej dansk værneting for eng. selskab med kontor, men ej reg. filial)
U72.1053Ø (i.; dentallaboratoriet, der kun kunne opløses ved skifteretten, der alm. søgsmål; flere aktiver/passiver)
U76.405VLK (hotel-K/S konkurs trods solvens, fordi komplementar-A/S konkurs)
U77.571V (krav mod medinteressent ved opløsning af »Vasketeria i/s« hørte under skifteretten)
U78.133H (bestyrelsen biintervenerede til fordel for sagsøgte i et omstødelsessøgsmål fra selskabets kurator)
U78.205V (revisorens flisefabrik på »stille anparter«; indskyderne anmeldte krav i hans dødsbo; stod tilbage for fabrikkens kreditorer)
U80.444VLK (skovejd. som gave til børn; I/S-kontrakt lyst som servitut; forbud mod retsf. heri hindrede ej andels inddragelse i interessents konkursbo)
U82.266Ø (+ værneting for spansk selskab m/ Kbh.kontor m/erhvervmæssig virksomhed)
U82.423H (indsendelse af nogle regnskaber efter skifterettens opløsningsbeslutning hjalp ikke)
U85.429V (eneste tilbageværende best.memlem kunne anmelde betalingsstandsning)
U85.709Ø (selskabs- og bestyrelsesværneting omfattende ikke et best.memlems udenlandske dødsbo)

17. Selskab og offentlige myndigheder

- U86.77Ø (udlejningsejd. var ej i sameje, men I/S, der kunne skifteretsopløses efter skl. § 82)
- FM90.157V (skifteretsopløsning af I/S kunne kræves af en interessent efter gf.-beslutning om opløsning)
- 20/12 90, fogedretten i Lyngby (halv bestyrelse, der egenmægtigt ville gennemføre lukninger, blev standset af fogedforbud)
- FM91.72V (sameje om landbrugsejendom kunne opløses ved skifteretten)
- U91.133HK (Louis Poulsen A/S; forkøbsret søgtes omgået via stemmeretsoverdragelse; selskabet havde søgsmålsret)
- U92.314Ø (Erhvervs- og Selskabsstyrelsens opløsningsbegæring kan ikke efterprøves af skifteretten)
- FM92.45V (kreditor, hvis krav bestrides af likvidator, kan ikke foretage arrest)
- EAN 11/12 92 (skifteretsudnævnt likvidator kan kun afsættes af skifteretten)
- TSN93.321LSK (apportindskud: skifteretsudpegning af vurderingsmænd kan være en god idé)
- VLK 6/10 93 (to af fire bestyrelsesmedlemmer kunne begære fogedforbud mod de øvrige til håndhævelse af konkurrenceklausul på selskabets vegne; de øvrige ville alligevel være inhabile)
- U93.601Ø (I/S kan sagsøges, uden at interessenterne angives)
- U93.721H (Gasa; gf. i A.m.b.a. fratog medlemmer stemmeret mv., hvis de ikke havde en vis mindsteomsætning; ugyldigt)
- EAN 1/12 93 (utilfredshed med vedtægtsændring måtte gøres gældende for domstolene, ikke over for styrelsen, og denne kunne ikke føre tilsyn med, om selskabets formueforvaltning var forsvarlig)
- TIS94.297KBR (skifterettens modtagelse af begæring om tvangsopløsning af selskab etablerer fristdag)
- U94.823H (domstolene har principielt en almindelig hjemmel til at tillægge sagsanlæg med opsættende virkning)
- besluttes forhøjet af et administrativt rekonstruktionsorgan, var EU-stridigt, skønt fortegningsretten respekteredes)
- EUD 19/11 1991 (Francovich; direktivet om medarbejdernes beskyttelse ved virksomhedens insolvens kan ikke påberåbes direkte over for en stat, men der kan blive tale om erstatningsansvar for staten)
- EUD 24/3 1992 (Syndesmos; græsk lov om kapitalforhøjelse uden fortegningsret stred mod EU-retten)
- EUD 10/2 1992 (Duffryn; værnetingsaftale i et selskabs vedtægter er gyldig)
- EUD 2/7 1992 (Dansk Pelsdyravlerforening; andelshaveres leveringspligt over for A.m.b.a. kan være EU-stridigt)
- EUD 16/7 1992 (F.A. Meyer; er kapitalforhøjelse ved gældskonvertering et apportindskud? Tvist herom var ikke tilstrækkelig konkret til at kunne pådømmes)
- U92.971 H (statens indløsningsret til teleaktierne (JTAS) kunne ikke anfægtes)
- EUD 12/11 1992 (Kerafina; administrativt besluttet græsk kapitalforhøjelse kendt ugyldig)
- EUD 20/4 93 (årlige gebyrer på selskaber i strid med reglerne om kapitaltilførselsafgift)
- EUD 13/7 93 (Thijssen mod Controledienst; statsrepræsentanter i belgiske forsikringselskabers bestyrelser behøver ikke være belgiere)
- EUD 28/10 93 (Zunis Holding; fusionskontrol: minoritetsaktionærer i målselskabet kan ikke anfægte Kommissionens beslutning efter fusionskontrolforordningen)
- EUD 13/7 93 (Commerzbank; ingen forskelsbehandling af inden- og udenlandske selskaber)
- EUD 16/12 93 (Wagner Miret; lønprivilegiet skal som udgangspunkt også omfatte direktørløn)
- EUD 14/4 94 (Ballast Nedam Groep; offentligt udbud: hvis budgiver er koncernens holdingselskab, står datterselskabernes ekspertise til holdingselskabets disposition)

EU-kommissionen

- EUD 28/10 93 (Zunis Holding; fusionskontrol: minoritetsaktionærer i målselskabet kan ikke anfægte Kommissionens beslutning efter fusionskontrolforordningen)

EU-domstolen

- EUD 13/11 1990 (Marleasing; et selskab kunne ikke erklæres ugyldigt)
- EUD 30/5 1991 (Klostiria Velka; græsk lov om, at kriseramte virksomheders kapital kunne

Systematisk oversigt

Voldgiftsretter

- U64.196Ø (i.; murermester-I/S kunne ikke opløses af skifteretten; voldgift aftalt om tvister)
- U67.738Ø (interessent kunne kræve at gennemgå regnskabsmateriale med sin revisor; påkendt af ØLR trods voldgiftsklausul)
- U92.4 V (voldgiftsklausul ej klar nok til at binde i en sag om eksklusion fra et vindmølle-I/S)
- U92.440Ø (bortvist direktørs erstatningssag var omfattet af voldgiftsklausul)

18. Regnskab og revision

- U92.440Ø (bortvist direktørs erstatningssag var **Regnskabets godkendelse på generalforsamling**)
- U36.1033H (regnskab, der savnede status- og driftsspecifikationer, skulle omgøres)
- U57.778H (færøsk bankdir. med urigtigt regnskab; straf)
- U66.31H (Heimdal; formålsstridige investeringer)
- U67.596Ø (urigtigt regnskab pga. fiktive fakturaindtægter; straf)
- ØLD 26/11 1990 (ombygning af forlags-A/S' ejendom, iværksat af direktøren, var en kompetenceoverskridelse, men ikke »ugyldig«; revisorvalg var ikke ugyldigt; generalklausulerne var ikke overtrådt; dirigenten var ikke inhabil; regnskabet var gyldigt vedtaget)
- EAN 9/5 2005 (registreringsnægtelse af årsrapport godkendt på ny generalforsamling til erstatning for tidligere indleveret årsrapport)

Revisors påtegning, herunder spørgsmål om revisoransvar

se også: ledelsesansvar

- U77.811Ø (fuldstændighedserkl. undladt; kritiseret, men ej ansvarspådragende; optaget sikkerhed for koncernselskab)
- U78.653H (fuldstændighedserkl. undladt; blank påtegning, uopdaget kaution; ej ansvarspådragende at undlade fuldstændighedserkl. samt nærmere sp. til bank ad lån mv.)
- U82.595H (urigtigt regnskab; indtægtsført store aconto avancer; ansvar s.m. hovedaktionær)
- U82.1062Ø (urigtig r.; blank påtegning; fejl ad debitorer, varelager mv.; ansvar)

- VLD 20/3 1989 (revisoransvar for urigtigt regnskab; egen skyld hos långiver)
- ND00.622H (islandsk højesteretsdom; revisor fandtes ansvarlig for en del af selskabets tab)
- U01.781H (bank ville holde en revisor ansvarlig for regnskabspåtegningen; revisor frifundet)
- U03.2505H (revisor erstatningspligtig for ikke at have gjort opmærksom på selskabets kontrolmæssige svagheder)
- U04.2377H (Nordisk Fjer; nye revisorer fandtes ikke at have handlet erstatningspådragende; trods de trådte tilbage kort efter deres tiltrædelse)
- U06.1753H (PB Bankierfirma A/S; revisor dømt for alvorlig pligtforsømmelse; dømt til at betale erstatning)
- U07.2600H (Kurt Thorsen & Rasmus Trads-sagen; rådgivere omfattes ikke af AL § 115, stk. 2; dømt efter almindelig culpa-norm)

Ikke-forringelseserklæringer

- EAN 6/3 1991 (ikke-forringelseserklæring ved kapitalforhøjelse: Holdingselskab kunne medregne indtjent overskud i datterselskabet)
- EAN 30/6 93 (apportindskud af virksomhed; åbningsbalance: Vurderingen skal være foretaget »umiddelbart før« den stiftende gf.; 3 mdr.s interval er for meget)
- EAN 5/11 1999 (ikke hjemmel til efterfølgende regulering af åbningsbalancen)

Nogle indholdsspørgsmål

- EAN 6/3 1991 (ikke-forringelseserklæring ved kapitalforhøjelse: Holdingselskab kunne medregne indtjent overskud i datterselskabet)
- EAN 28/1 1997 (ikke hjemmel i AL til at et A/S's første regnskabsperiode kunne udløbe inden stiftelsesdagen)
- EAN 3/12 2002 (stiftelse af selskab; selskabets 1. regnskabsår kan ikke begynde før stiftelsestidspunktet)
- EAN 30/5 2006 (omlægning af selskabs regnskabsår registreringsnægtet; skal ske senest 5 måneder efter omlægningsperiodens udløb)
- EAN 26/2 2010 (fond pålagt at ændre årsrapporten)

Regnskabets indsendelse mv.

- EAN 14/12 1988 (genoptagelse af opløsningsruet ApS nægtet pga. anpartshaverlån og mangelfulde årsregnskaber)

19. Indgreb i den juridiske personlighed

- EAN 2/5 2002 (selskab havde pligt til at oplyse om nettoomsætning og sammenligningstal i sit årsregnskab)
- EAN 12/5 2007 (selskab pålagt offentliggørelse af supplerende information til årsrapport)
- EAN 9/12 2007 (selskab pålagt offentliggørelse af korrigerende information vedr. årsrapporten)

Revisionsprotokollen

- U84.425Ø (toldvæsenet kunne kræve revisionsprotokol)
- ØLD 14/12 93 (Nordisk Fjer; bestyrelse frifundet for straf vedrørende mangelfuld organisation mv., men dømt for ikke at have læst revisionsprotokollen)
- U01.1085/2H (revisors manglende oplysninger på GF)

Revisor som selskabets og deltagernes rådgiver

- U78.205V (i.: revisorens flisefabrik på »stille anparter«; ej ansvar trods dårlig drift fra starten)
- TfS88 nr. 382H (r. ej ansvarlig for tab som følge af underkendelse af I/S i Schweiz)
- EAN 27/10 2000 (spørgsmål vedr. udnævnelse af minoritetsrevisor)
- U08.1603H (PricewaterhouseCoopers I/S; ikke erstatningsansvarlig for tab som Amagerbanken A/S havde lidt; manglende indfrielse af garanti)
- U08.1604H (to revisorer ansvarlige for tab; tilsidesættelse af god revisionsskik)
- EAN 24/2 2009 (den af E&S udpegede medrevisor, ifg. AL § 82, stk. 2, tiltrådt)

19. Indgreb i den juridiske personlighed

Navne- og vedtægtsændringer betegner intet indgreb

- U61.949Ø (A/S under navneskifte kunne søge under det nye navn)
- ØLK 23/6 1988, 2. afd. 62/1988 (A/S under navneændring; skøde lyses kun med frist)

Fusion og spaltning

- U77.61H (børskurs udg.pkt. frem for likvidationskurs)
- U83.1105V (datterselskabs obj. bødeansvar medfulgte til M ved fusion)
- U85.110H (børskurs tilsidesat ved opgørelse af margindepot; var opspekuleret)
- U85.875SH (børskurs lagt til grund ved indløsning af datterselskabs minoritet trods højere indre værdi)
- EAN 18/9 1990 (fusionsplanen skal være modtaget i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, ikke blot afsendt af selskabet, inden udløbet af fristen)
- EAN 24/1 1991 (fusionsplan underskrevet mere end 6 måneder efter fusionens opgørelsesdato kan ej offentliggøres – og fusionen derfor ej gennemføres)
- EFD 28/10 93 (Zunis Holding; fusionskontrol: minoritetsaktionærer i målselskabet kan ikke anfægte Kommissionens beslutning efter fusionskontrolforordningen)
- EAN 10/11 93 (kapitalnedsættelse: proklama kan undlades, hvis der samtidig sker tilsvarende forhøjelse, men kun gennem nytegning, ikke gennem fusion)
- TfS00.586LSK (virksomhedsoverdragelse kunne givetvis ikke ske med skattemæssig succession)
- EAN 7/1 2000 (når fusion er godkendt og anmeldt og registeret i E&S kan der ikke ændres i vilkårene)
- U00.2459H (Ejendomsselskabet Frederiksstaden; pantebrevsudstedelse fra et selskab efter fusion)
- EAN 4/4 2001 (fusionsplan, der omfattede fusion mellem et dansk og et engelsk selskab, kunne ikke offentliggøres)
- TfS01.154H (Top-sikring A/S; skatteretligt skal der kunne påvises hjemmel til succession)
- U01.512Ø (en simpel notering af en navneændring er ikke tilstrækkelig)
- TfS02.508 (lodret fusion; moderselskabet er det indskydende og datterselskabet det modtagende)
- EAN 21/1 2002 (ledelsen i et selskab under stiftelse er ikke afskåret fra at underskrive en fusionsplan)
- EAN 13/5 2002 (værdiforringelser af aktiver i perioden fra spaltningdagen til datoen for

Systematisk oversigt

- den besluttede gf. ikke til hinder for registrering af spaltning)
EAN 9/12 2003 (4 ugers fristen er også absolut i forbindelse med spaltning)
EAN 30/6 2005 (nægtet offentliggørelse af modtagelsen af spaltning i E&S – henvisning til, at de modtagende selskaber hverken er bestående eller nye selskaber, der opstår som led i spaltningen)
EFD 13/12 2005 (Sevic; fusion er en etableringsmåde)

20. Likvidation

Underhåndslikvidation mv.

- U73.865Ø (ingen hæftelse for selskabsskat efter SEL § 33 ved underhåndslikvidation)

Likvidationsbeslutningen mv.

- EAN 7/8 1989 (tvangsopløsning; ESS' opløsningsbegæring til skifteretten forhindrede registrering af frivillig likvidation)
EAN 27/2 1997 (tvangsopløsning; afskåret fra at beslutte likvidation; § 85 i anordning om ikrafttrædelse for Grønland af lov om anparts-selskaber)

Likvidatorvalg

- EAN 11/12 92 (skifteretsudnævnt likvidator kan kun afsættes af skifteretten)
U01.1436Ø (likvidator kan til enhver tid afsættes af den, der har udnævnt ham; ret til at høres og have mulighed for at udtale sig)
U06.1920V (forudsætning for udmeldelse af likvidator, at der forinden er indkaldt til møde i skifteretten)

Likvidator træder i bestyrelsens og direktionens sted

- U86.842Ø (pligt til aflevering af korrespondance om selskabet efter l's ophævelse)
ØLK af 11/10 1988 (likvidators tegningsbeføjelse bortse ved likvidationens slutning)

Omtvistede og ikke-manifesterede krav

- FM92.45 V (kreditor, hvis krav bestrides af likvidator, kan ikke foretage arrest)

- U92.674V (likvidation af byggeselskab: ej hen-sættelse til ikke-manifesterede mangelskrav)

Kapitaliserede forpligtelser mv.

- U59.816H (konkursregulering af lejeaftale)

Selskabsskatter, herunder selskabstømning

- U73.865Ø (ingen hæftelse for selskabsskat efter SEL § 33 ved underhåndslikvidation)
U98.1119H (sælger af overskudsselskab ikke ansvar for tab ved selskabstømning)
U98.1172H (Pirchert Optik ApS; selskabets beholdning overførtes til køber)
TfS99.133Ø (Staco Overseas ApS – sag I; domsfældelse for en overpris)
TfS00.375H (Staco Overseas ApS – sag II; domsfældelse for en overpris)
TfS00.522H (Fejersen; objektiv hæftelse for selskabets tab som følge af overførsel af selskabets midler til køberen)
U00.1926H (sælger erstatningsansvarlig for skattevæsenets tab ved selskabstømning)
U00.2003H (sælger erstatningsansvarlig for skattevæsenets tab ved selskabstømning)
U01.138H (sælger og købers pengeinstitut erstatningsansvarlig for skattevæsenets tab ved selskabstømning)
TfS01.317V (selskabstømning; virksomheds-overdragelse; bestyrelsesansvar; værdiansættelse; proformamedlemmer af bestyrelse)
U01.634/2H (selvfinansiering efter AL § 115, stk. 5; selskabstømning; erstatningsansvar for skattevæsenets tab)
U01.1730H (selvfinansiering efter AL § 115, stk. 5; erstatningsansvar; selskabstømning; skattevæsenets tab)
U01.2023H (selvfinansiering efter AL § 115, stk. 5; erstatningsansvar; selskabstømning; skattevæsenets tab)
U02.116H (sælgere og købers pengeinstitut erstatningsansvarlig for skattevæsenets tab)
U02.582H (erstatningsansvar for skattevæsenets tab ved selskabstømning; sælger; sælgers advokat; sælgers revisor; købers pengeinstitut; efterfølgende købers pengeinstitut)
U02.742/2H (erstatningsansvar hos sælger og købers bank for skattevæsenets tab)
U02.1212H (selvfinansiering efter AL § 115; sælger indestod for selskabets tab ved selskabstømning)

- U03.300H (selskabstømning; selvfinansiering efter AL § 115, stk. 2 og 5)
U03.1519H (køber af aktiviteter i selskab; overskudsselskab senere tømt; ansvar køber og sælger for skattevæsenets tab)
U04.67H (selskabstømning; selvfinansiering AL § 115, stk. 2, erstatningsansvarlige efter AL § 115, stk. 5)
U04.86H (selskabstømning; selvfinansiering AL § 115, stk. 2, erstatningsansvarlige efter AL § 115, stk. 5)
U04.299H (erstatningsansvar for skattevæsenets tab; selskabstømning; uanset deponering af en del af selskabets midler)
U04.2199Ø (ikke tilstrækkelig grundlag for genoptagelse af bobehandlingen)
U04.2648H (sælger og købers pengeinstitut kunne gøre regres mod køber for erstatning; selskabstømning; forældelse; passivitet)
U05.169H (sælger indestod i medfør af ApL § 84, stk. 5; selskabstømning)
U05.2397H (udgangspunkt om lighedeling af erstatningsansvar ikke fraveget i en selskabstømmersag)
EAN 19/1 2007 (selskab i likvidation afvist at få nedsat pålagt tilsynsavgift)

Udlodning til aktionærerne

- U81.701B (den på Mallorca bosatte hovedaktionær, der tog »forskuð« på udlodningen; skyldnersvig)
ØLK af 11/10 1988 (likvidators tegningsbeføjelse borte ved likvidationens slutning)

Afregistrering

- U85.441V (appellindstævnt ApS opløstes under anken, hvorefter 1.-instansdommen ophævedes)
ØLK af 11/10 1988 (likvidators tegningsbeføjelse borte ved likvidationens slutning)

Likvidationens ophævelse

- U86.842Ø (likvidator skulle aflevere korrespondance)
U97.519Ø (likvidation ophævet på grund af ufyldstgørende vejledning om genetablering af et selskab)

Hæftelse for selskabsgæld efter likvidation

- U92.640 V (likvideret ApS: godtroende eneandpartshaver hæftede ikke for dets gæld)
JU98.284SH (Højderygens Andelskasse; reasumption; aktionærernes ex tuto)
JU98.736V (mangelsindsigelser i et byggeri; undlod at underrette likvidator om de modtagne reklamationer)
U99.326Ø (Microsoft; grove ophavskrænkelser; selvstændigt ansvar hos en hovedaktionær)
U03.915Ø (personligt erstatningspligtig efter selskabets opløsning)
U05.1151H (Jysk Biogas A/S; ikke anledning for at tage højde for kravet ved en likvidation af selskabet)
U08.1993H (Esplanaden Holding A/S; indbringelse af krav i anledning af likvidation af selskab; trods overskridelse af fristen i AL § 123)

21. Konkurs og tvangsopløsning

Betalingsstandsning

- U85.429V (eneste tilbageværende bestyrelsesmedlem kunne anmelde bet.st.)
U08.51V (Selskabets anmelde af BS kan i øvrigt indgives med underskrift af selskabets tegningsberettigede)

Konkursbegæring

- U72.419V (ikke fra hovedaktionær)
U85.429V (eneste tilbageværende best.-medlem kunne anmelde betalingsstandsning)

Tvangsopløsning

- U82.423H (indsendelse af nogle regnskaber efter skifterettens opløsningsbeslutning hjalp ikke; ApL § 95-genoplivning kunne i stedet besluttes)
U85.441V (appellindstævnt ApS opløstes under anken, hvorefter 1.-instansdommen ophævedes)
U88.409V (t.ret bortfaldt ikke ved ESS' indgivelse af opløsningsbegæring)
EAN 14/12 1988 (genoptagelse af opløsningsruet ApS nægtet pga. anpartshaverlån og mangelfulde årsregnskaber)

Systematisk oversigt

- EAN 7/8 1989 (tvangsopløsning; ESS' opløsningsbegæring til skifteretten forhindrede registrering af frivillig likvidation)
- U92.314Ø (Erhvervs- og Selskabsstyrelsens opløsningsbegæring kan ikke efterprøves af skifteretten)
- EAN 14/11 1991 (genoptagelse efter indledt tvangsopløsning kræver lovens mindstekapital)
- FM92.46Ø (selskab under tvangsopløsning solgte pantebrev; regningsudskrift skulle vedlægges; erklæring fra skifteretten var ikke nok)
- TfS94.297KBR (skifterettens modtagelse af begæring om tvangsopløsning af selskab etablerer fristdag)
- FM96.77Ø (skifteretten kan ikke udsætte tvangsopløsning)
- EAN 27/2 1997 (tvangsopløsning; afskåret fra at beslutte likvidation; § 85 i anordning om ikrafttrædelse for Grønland af lov om anpartselskaber)
- FM98.94Ø (selskabet kan ikke afværge tvangsopløsning ved at iværksætte en betalingserklæring)
- U01.52Ø (anmodning om tvangsopløsning af selskab; afvist; manglende underskrift)
- U05.1645V (pantebrev skulle tinglyses endeligt; selskab begæret tvangspøst; ikke taget under bobehandling)
- U07.1435Ø (skifteretten indkalder normalt selskabets bestyrelse og/eller direktion)
- U07.2297Ø (skifteretten har ikke nogen pligt til at indkalde og høre selskabets ledelse, inden tvangsopløsningen iværksættes og likvidator vælges)
- U09.14V (sag om E&S' beslutning om tvangsopløsning af et selskab efter AL § 118 skal anlægges mod styrelsen og ikke selskabet)

Ledelses-, revisor- og rådgiveransvar

- Se også under bestyrelsen, eksterne forhold
- SHT61.177 (likvidatorernes forlig med bestyrelsen udelukkede kreditors individuelle søgsmål)
- U72.835LK (når kurator ikke vil stævne, kan en aktionær)
- U81.973H (Røde Vejmølle; 3 mdr.-fristen i § 145,2 forudsætter en déchargebeslutning)
- U82.1062Ø (revisor kunne modregne revisions-

regninger i revisoransvaret, da boet stævnedes ham)

- U84.908SH (fond; kurators søgsmål mod stiftere/ledelse; frif.; troede på publikumtilstrømning; LG intervererede)
- VLD 22/10 1984, 5.afd. 1. inst.B27/1983 (kurators søgsmål mod hovedaktionærs hustru og to ansatte; passivitet over for aktionærlån)
- U86.513H (adv. ansvarlig over for D for at tilråde usikret concernlån til risikabelt formål)
- TfS90.421Ø (direktør, der var gift med eneanpartshaveren, blev erstatningspligtig for kildeskat)

Hæftelse, kaution mv.

- ØLD 1/5 1987 (hensigtserklæring misligholdtes; erstatning til långiver, ikke til låntagers/datterselskabets bo)
- U91.95 H (hovedaktionærs tidsbegrænsede kaution for selskabet gjaldt alle leverancer foretaget inden tidsfristen)
- Svensk HD i ND 93.460 (Lekland; støtteerklæring var ikke kaution, og hæftelsesgennembrud statueredes ikke)
- EAN 12/5 1998 (låneforenings virksomhed omfatter af lov om erhvervsdrivende virksomheder; låntagere ikke anset for virksomhedsdeltagere; spørgsmål om hæftelse)

Konkursregulering

- U59.816Ø (konkursregulering i lejeforhold)
- U75.663V (direktørs billige lejemål bortfaldt)

Selskabsskatter

- U73.865Ø (ingen hæftelse for selskabsskat efter SEL § 33 ved underhåndslikvidation)
- U83.792V (s. hidrørende fra bodispositioner massekrav)
- U84.425Ø (skat af bomidlers renteaftast var massekrav)

Omstødelse

- U77.526H (pant i båd til fordel for personaleforbundet søsterselskab kunne omstødes)
- U78.880H (Inka Print; moratoriekreditor oprettede selskab, der ikke drev reel virksomhed; ej separatist til varelager)
- U86.697V (chokoladeselskab og dets datterfinansselskab ej identiske ad omstødelse)

21. Konkurs og tvangsopløsning

Bestyrelsens forhold til konkursboet

U90.314V (konkursramt A/S: bestyrelsen har oplysningspligt som en skyldner)

Medarbejdere, lønprivilegium

U82.1187Ø (den ansatte ingeniør, der blev best.fmd. og fik 20 % aktier; privilegium nægtet)

EFD 19/11 1991 (Francovich; direktivet om medarbejdernes beskyttelse ved virksomhedens insolvens kan ikke påberåbes direkte over for en stat, men der kan blive tale om erstatningsansvar for staten)

Consolidated bankruptcy (flere selskabet behandles under ét)

U80.806V (Frigor; virks.overdragelse til et D var proforma; lønmodtagerne kunne anmelde i M's bo)

Stille betalingsstandsning

U85.209H (hovedanpartshaver ej ansvarlig for A-skat trods neg. egenkap.; dissens)

Alfabetisk register

A

aconto avancer

U82.595H (revisoransvar; for stor indtægtsførsel af a/c avancer; urigtigt regnskab)

aconto betaling, modtagelse af

U54.224H (den fremskyndede kølrate; ej bestyrelsesansvar, ej heller efter afl. § 33)

accept af risiko, kreditgivers

U82.595H (dissens for frif. ad urigtigt regnskab m/store aconto avancer; bedre kreditværdighedsundersøgelser indiceret)

U85.1029H (dristig østrigsk leverandør m/betydeligt, voksende tilgodehavende; dir./eneanp.haver frif.)

se også: egen skyld; ledelsesansvar

adfærdsfuldmagt

U60.338H (a.; selskabet ej bundet af best.ens tilkendegivelse til forpagter om, at kontraksændring var godkendt af gf.)

U67.41H (hovedaktionær ikke fyre direktør)

U79.177H (eneprokuristen og bæltraktor-reparationen)

NJA90.591HD (A/S bandtes ikke af afdelingsleders dispositioner, hverken på grund af stillingsfuldmagt eller tolerancefuldmagt = kombinationsfuldmagt)

FM03.50/3Ø (specialfuldmagts rækkevidde)

U07.2227H (godkendelse af bankoverførsler; bankfuldmagt)

adhæsionskrav

U78.975V (adhæsionskrav mod direktør/hovedaktionær afvist under kildeskattestrafesag)

Admiral Hotel

U96.1208H (Admiral Hotel; mindretal af interessenterne kunne godt på egne vegne søge I/S bestyrelsen med krav om erstatning)

afgifter

EFD 20/4 1993 (årlige gebyrer på selskaber i strid med reglerne om kapitaltilførselsafgift)

T&S 2/93 (K/S er heller ikke i stempelæssig henseende nogen særskilt retsenhed)

afgående bestyrelse, aflevering af dokumenter

U86.842Ø (likvidator skulle aflevere korrespondance; anvendelig på best.?)

afgående bestyrelse, handlepligt (»negotiorum gestio«)

U73.795SH (afgående bestyrelse kan og skal foretage nødvendige dispositioner)

afskedigelse

se: afsættelse

se også: direktør, afskedigelse

afskrivningsret som indicium for medejendomsret

U78.205V (i.; revisorens flisefabrik på »stille anpart«; indskyderne afskrev; ejendomsret; stille selskab; tilbage for fabrikkens kreditorer)

afstemning, ugyldighed

U75.534H (kreditorafstemningen, der ikke kunne være påvirket af en evt. fejl i stemmetalene)

afståelsesret, lejemål

U95.574H (vinhandler, afståelsesret: lejerer kunne af konkrete grunde ikke afstå lejemålet til sit ApS)

afsættelse, bestyrelse

U66.575H (gavebrev begrundede ikke uafsættelighed)

U76.755V (turnusordning i vedtægt var ej aftale, der hindrede afsættelse i familieselskabet)

U92.393H (generalforsamlings afskedigelse af næstformand var ugyldig; hun og modkandidaten fik lige mange stemmer, og omafstemning burde derfor ikke være foretaget; sagsanlæg efter 4 mdr. var tidsnok)

afsættelse, direktør

U36.867SH (afskedigelse af direktør trods uopsigelighed udløste erstatning, men ej genansættelse)

U56.1122Ø (dir. s egenmægtige debitorstøtte var hævet, men ikke erstatningsbegrundende)

U67.41H (hovedaktionær kunne ikke fyre D)

U80.655Ø (fritstilling var hæveberettigende og gav erstatning)

U90.190Ø (direktørs fri firmabil var også til hans rådighed i opsigelsesperioden)

U95.376 (tilbageholdsret i firmabil tilladt for direktørens løn og feriepengekrav)

U96.575V (ved bortvisning skal direktørens firmabil afleveres)

U91.149H (direktørafskedigelse gyldig, skønt ikke alle bestyrelsesmedlemmer havde adgang til at deltage i sagsbehandlingen; passivitetsbegrundet)

aftale fortrænge vedtægt

U60.304H (Palladium; aftalt forkøbsret fortrængte vedtægtsbestemmelse om samtykke)

aftalekompleks

U00.1164H (aftalekompleks vedr. 6 personers køb af sommerhus til udlejning anset for ugyldigt som stridende mod sommerhusloven; ikke anset for at være oprettet som I/S)

aftalelovens § 25

U07.1713Ø (bestyrelsesformand i A/S erstatningsansvarlig efter aftl. § 25)

aftalelovens § 30

U78.205V (i.; revisorens flisefabrik på »stille anparter«; ej ansvar eller ug. efter § 30 trods dårlig drift fra start)

aftalelovens § 33

U54.224H (den fremskyndede kølrate; forretningsfører/medaktionær ej ansvarlig, ej heller efter aftl. § 33)

U78.205V (se under aftl. § 30)

ND1987.366fi.-HD (forkøbsret til aktier i boligselskab ej tilsidesat efter aftl. §§ 33 el. 36)

aftalelovens § 36 eller tilsvarende principper

ND1987.366fi.-HD (forkøbsret til aktier i boligselskab ej tilsidesat efter aftl. §§ 33 el. 36)

U85.14H (kurs for aftalt købepligt bandt trods aktiernes værdi)

U91.4H (ejerlejlighedsvedtægt gav oprindelig ejer ret til at udpege administrator, til alle lejligheder var solgt; tilsidesat som urimelig efter aftl. § 36)

U98.281H (Danske Malermestre; ret til andel i hjælpefond ved kollektiv udmeldelse af BYG og genstiftelse af Danske Malermestre efter aftl. § 36)

U03.1067SH (Exiqon; bestemmelse om tilbagekøb af medarbejderaktier ugyldig efter aftalelovens § 36)

aftalelovens § 38 (konkurrenceforbud lempes)

U59.709V (pligt til rugbrødshandel opretholdt)

akkord, frivillig

U78.880V (Inka Print; moratoriekreditor oprettede finans.selskab, der ikke drev reel virks.)

akkord, tvangsmæssig

se: tvangsakkord

aktie, båndlæggelse

TfS93.526T&S (aktier uden aktiebrev: hvordan båndlægger man så en medarbejderaktie?)

aktieemission

U06.3376S (selskabs direktør og et bestyrelsesmedlem havde ikke givet aktionærerne mangelfulde oplysninger i forbindelse med en aktieemission)

aktie, håndpant

se: håndpant i aktie

aktie, sameje

ND1987.369fi.-HD (fuldmagt fra medejer var nok til at udøve forkøbsret til udbudt aktiepost)

aktieafgift

se: aktiehandelsafgift

aktiehandelsafgift

U79.945Ø (ikke børsstempel af forholdsmæssig kapitalnedsættelse ved udbetaling til aktionærerne)

U00.1718 (omdannelse af A/S til ApS kan først ske ved registrering i styrelsen og bekendtgørelse i Statstidende: mangel herpå kan medføre betaling af aktieafgift ved aktiesalg)

aktieindløsning

se: indløsning; køberet

aktiekapital, indbetaling

EAN 3/3 1989 (kapitaltab, genopretning: indbetalingsforpligtelse ved kapitalforhøjelse skulle opfyldes straks)

EAN 5/7 1990 (kapitalforhøjelse efter tender-systemet kunne ikke mellemtegnes af et pengeinstitut, thi derved var tegningskursen ikke endeligt fastlagt)

EAN 6/5 1993 (dokumentation for anparts-kapitalens indbetaling fremsendes særskilt – og burde være accepteret af Erhvervs- og Selskabsstyrelsen)

NRT93.1399H (G-F Eiendom; manglende indbetaling af aktiekapital; revisoransvar over for selskabets bo for fejlagtig erklæring)

Alfabetisk register

- TfS95.588V (selskab under stiftelse med kun én stifter: der kan foretages udlæg i den indbetalte kapital)
se også: kapitalforhøjelse; uregistreret selskab, tinglig beskyttelse af indskud
- aktiekapitalforhøjelse**
se: kapitalforhøjelse
- aktiekurs**
se: kursfastsættelse
- aktienotering**
se: notering, aktie
- aktieombytning**
TfS01.690TSS (skattefri aktieombytning uden stemmeflertal)
- aktieoverdragelse, bestyrelsessamtykke**
U81.262H (samtykke meddelt af 1 best. medlem m/fuldmagt fra et andet; tilsidesat af HR's flertal)
NRt 89.1230H (børsnoteret selskabs bestyrelse nægtede at godkende aktieoverdragelse; da ej saglig grund hertil: sletning fra kurslisten)
EAN 28/2 1991 (Jyske Bank; hvordan formuleres en 10% ejergrænse i en banks vedtægter?)
- aktieoverdragelse, selvfinansierende**
Svensk HD i ND 93.646 (efterfølgende opregulering af prisen for køb af et selskab var ugyldig, da tillægget skulle betales af selskabet selv; dvs. selvfinansierende aktieovertagelse)
TfS95.763Ø (Satair, højesteretsdom afsagt januar 1997; majoritetssalg: spørgsmål om ansvar for majoritetskøberens tømming af selskabet uden forudgående betaling af skatter)
TfS96.381LSK (aktionær solgte aktier til bank, og det udstedende selskab påtog sig tilbagekøbspligt: dette ansås skatteretligt som selskabers køb af aktier)
TfS96.470Ø (Kirk Holding; selskabstømning: revisors indeståelse for fortsat aktiv drift var bindende for ham)
TfS 1996.32V (sager om selskabstømning: erstatningssagen udsættes ikke i afventen af straffesagen)
- aktieoverdragelse, tilbudspligt**
EAN 25/7 1991 (kan tilbudspligt ved majoritetsoverdragelse i børsselskab undgås gennem en aktionæroverenskomst?)
U03.796Ø (salg af 100 pct. ejet selskab forudsætter ikke syn og skøn efter lejelovens § 103, stk. 2; tilbudspligt U93.868)
- EAN 15/01 2008 (aktieoverdragelse anset som intern overdragelse i en gruppe med samarbejde om bestemmende indflydelse over selskaber; ikke tilbudspligt)
se også: forkøbsret; køberet; indløsning
- aktieoverdragelse, ugyldig**
ND96.607H (norsk dom; aktiekøb kendt ugyldig pga. sælgerens forsømmelse af loyal oplysningspligt)
- aktiesalg som »ejerskifte« mv.**
U66.145H (pligt til afståelse af fortjeneste ved grundsalg udløst af aktiesalg i ejerselskabet)
U69.25H (ejerskifteafdrag ikke udløst af salg af aktierne i debitorselskabet)
U82.87H (kunne for ansat indebære ejerskifte, men ej in casu)
U85.664V (licensafgift udløst af produkternes overdragelse til datterselskab; ansvar for direktør/eneaktionær)
- aktiesalg, individualisering**
U85.856SH (a.salg var genus; ej individualiseringsret; ej separatist)
- aktietegningsretter**
se: warrants
- aktie- og andelstegning**
U52.609V (t.liste i andelsfrysehus ej bindende; vedtægt medfulgte ej, og hæftelsesregel kunne ej ses)
U83.204V (alm. aftale om a. kunne fragås indtil reg.anmeldelsen)
EAN 3/3 1989 (kapitaltab, genopretning: indbetalingsforpligtelse ved kapitalforhøjelse skulle opfyldes straks)
U91.233V (ureg. selskab købte lastbil af stifter; dennes særkreditor kunne ikke gøre udlæg i bilen)
ND94.218H (Bugge Eiendom A/S; emissionsgaranti: fuldtegningsgaranti indebar kun hæftelse for 100% tegning, ikke for aktietegnernes betalingsdygtighed)
ESS 27/6 1994 (moderselskabs selvfinansierende aktietegning i datterselskab var i strid med reglerne om aktionærlån)
NRT93.987H (Stiansen; manglende indbetaling af aktiekapital: selskabets erstatningskrav i anledning af fejlagtig erklæring forudsætter forårsagelse af påviseligt tab)
se også: apportindskud; ledelsesansvar; uregistreret selskab

J.U.97.1106V (tegning; fragåelse af tegning i andelselskab; negativ kontrakt)

U97.1604H (K/S Helene II; kommanditist forpligtet af tegningsaftale; erstatning for misligholdelse)

U98.431H (Mercandia Enterprise; ikke ophævelse af tegningsaftaler vedr. skibsanparter; ikke fritagelse for betaling af likviditetstilskud)

U98.565H (Mercandia Enterprise; ikke ophævelse af tegningsaftaler vedr. skibsanparter; ikke fritagelse for betaling af likviditetstilskud)

U00.824H (CEVO-Invest; tegning af anparter i hotelprojekt ikke ugyldig)

U00.1693 (CEVO-Invest; projekt med udenlandske erhvervsjendomme; anprisninger i prospekterne var ikke egentlige vildledende; tegning af anparter ikke ugyldig)

aktionær, søgsmålsret

U92.780V (aktionær havde ikke søgsmålsret mod A/S'ets pengeinstitut for uretmæssig disposition over A/S-konto)

U97.74Ø (aktionær havde ikke søgsmålsret mod bestyrelsesmedlemmerne, direktør og revisorer for tab i 6. juli Banken A/S)

U08.60Ø (Dansk Opfinderforening; ikke fornøden retlig interesse i søgsmål mod dirigeret på forenings gf. vedr. lovligheden af gf. og trufne beslutninger på gf.)

U08.1993H (Esplanaden Holding A/S; mulighed for en aktionær at indbringe et erstatningskrav mod aktionærer, bestyrelsesmedlemmer m.fl. i anledning af likvidation af selskabet også selv om fristen i AL § 123 var overskredet)

aktionærlån (og anpartshaverlån)

U77.526H (pantsætning af båd til fordel for søsterselskab kunne omstødes)

U78.414Ø (direktør/aktionær, der flygtede til Brasilien; a-lån + skyldnersvig)

U79.777V (købmandsselskabet m/hovedaktionærens ulovlige a-lån; bestyrelsesansvar for børnene; lempelse)

U80.806V (Frigor; koncernlån som ét af flere momenter ved »gennembrud«)

U81.701B (hovedaktionæren på Mallorca; a-lån + tapning af girokonto; skyldnersvig)

VLD 22/10 1984 (hustru og to ansatte ifaldt bestyrelsesansvar: ulovlige a-lån)

U85.940H (massive aktionærlån fra eget selskab var mandatsvig)

U86.513H (adv. ansvarlig over for D for at tilråde usikret koncernlån til risikabelt formål)

U90.116V (aktionærlån; straf både til selskab og låntager/direktør)

EAN 14/12 1988 (genoptagelse af opløsningstruet ApS nægtet pga. anpartshaverlån og mangelfulde årsregnskaber)

Finsk HD i ND 93.550 (ulovligt aktionærlån: tilbagebetalingspligten kan ikke opfyldes ved modregning)

Svensk HD i ND 93.646 (efterfølgende opregulering af prisen for køb af et selskab var ugyldig, da tillægget skulle betales af selskabet selv; dvs. selvfinansierende aktieovertagelse)

TfS94.590V (ulovligt aktionærlån: hvornår er det strafbart ikke at indeholde kildeskat?; konkret frifindelse)

ESS 27/6 1994 (moderselskabs selvfinansierende aktietegning i datterselskab var i strid med reglerne om aktionærlån)

U95.317V (bankdirektør ansvarlig for tab ved engagement med familiemedlemmer; banken ej forsømt tabsbegrænsning, og ingen egen skyld)

TfS95.763Ø (Satair, højesteretsdom afsagt januar 1997; majoritetssalg; spørgsmål om ansvar for majoritetskøberens tømning af selskaber uden forudgående betaling af skatter)

J.U.96.264H (ulovlig aktionærlån: bødeniveau på 5% af hovedstol, men der kan være formildende omstændigheder)

TfS96.470Ø (Kirk Holding; selskabstømning; revisors indeståelse for fortsat aktiv drift var bindende for ham)

TfS1996.32V (sager om selskabstømning: erstatningssagen udsættes ikke i afventen af straffesagen)

U97.256H (bødestraf for ulovlig anpartshaverlån)

U99.1140Ø (anpartshaverlån og sikkerhed i to selskaber straffet med bøde på 135.000 kr.)

EAN 12/10 1999 (udenlandsk moderselskab kunne ikke antages at være omfattet af undtagelsesbestemmelsen i AL § 115 a om aktionærlån; retsspørgsmål hjemvist)

U03.673H (selskabs tilbagebetaling til indskyder ikke omfattet af tilbagebetalingspligten og direktøren i selskabet ikke erstatnings-

Alfabetisk register

- ansvarlig over for konkursboet for tilbagebetalingen; ikke ulovligt aktionærlån)
U08.1572/2H (et anpartsselskabs udstedelse af løse-repantebrev med henblik på indfrielse af en gæld, der påhvilede et familiemedlem til selskabets ledelse, og selskabets betaling af pantebrevet var i strid med ApL § 49)
U09.2056Ø (tilbagebetaling af ulovlig anpartshaverlån kunne ikke ske ved modregning)
U09.2311H (anpartsselskabs håndpant-sætning af ejer-pantebrev til sikkerhed for direktørens gæld ikke bindende for selskabet; anpartshaverlån)
- aktionæroverenskomst, dispositioner**
RG98.101 (aktionæroverenskomst; tvivlsomme dispositioner hvis dispositioner skulle betragtes uafhængigt af overenskomsten)
- aktionæroverenskomst, forkøbsret**
se: forkøbsret
- aktionæroverenskomst, fortolkning**
Norsk HD i ND95.224H (tilbudspiligt på aktier kunne ikke fortolkes udvidende gennem formålsfortolkning, men kun efter som ordlyd)
- aktionæroverenskomst, goodwill, beregning af-**
U61.311SH (i.; goodwill til udtrådt damefrisør-interessent nedrundes pga. fald i omsætning efter hans udtræden)
- aktionæroverenskomst, håndhævelse ved dom**
J.U.96.67H (stemmeretsaftale om repræsentation i bestyrelsen blev brudt, og generalforsamlingsbeslutning i énmandsselskab erklæret ugyldig)
- aktionæroverenskomst, indgåelse**
U55.478H (mundtlig ao ej anset indgået om best.valg efter omdannelse fra I/S)
U55.932Ø (ao om udbyttepolitik anset indgået gennem oplæsning af forlig på gf.; aftalen brudt; indløsning)
U76.755V (brødrene med vedtægternes turnusordning, der blev brudt; aftale ej bevist)
- aktionæroverenskomst, livsforsikring**
U93.335SH (forsikring på direktørs liv, tegnet som led i aktionæroverenskomst, tilfaldt selskabets bo)
- aktionæroverenskomst, omgåelse af forkøbsret**
U91.133HK (Louis Poulsen A/S; forkøbsret søgtes omgået via stemmeretsoverdragelse; selskabet havde søgsmålsret)
U94.234H (Louis Poulsen; omgåelse af forkøbsret via uigenkaldelig stemmefuldmagt var ugyldig, men udløste dog ikke forkøbsretten)
ØLD 30/4 96 (Louis Poulsen A/S; ugyldig generalforsamlingsbeslutning: Landsretten udskifter en hel bestyrelse; 7 dages fuldbyrdesfrist gjorde reelt dommen definitiv)
- aktionæroverenskomst, opløsningsopgørelse**
U82.1073Ø (i.; rederens tilsvær for udtræden af underbalance-I/S var aktivers realværdi minus passivers pariværdi)
- aktionæroverenskomst, pensionsret**
U50.651H (i.; p. kunne ej inddrages i dødsbo)
- aktionæroverenskomst, stemmeretsoverdragelse**
U91.133HK (Louis Poulsen A/S; forkøbsret søgtes omgået via stemmeretsoverdragelse; selskabet havde søgsmålsret)
U94.234H (Louis Poulsen A/S; omgåelse af forkøbsret via uigenkaldelig stemmefuldmagt var ugyldig, men udløste dog ikke forkøbsretten)
ØLD 30/4 96 (Louis Poulsen A/S; ugyldig generalforsamlingsbeslutning: Landsretten udskifter en hel bestyrelse; 7 dages fuldbyrdesfrist gjorde reelt dommen definitiv)
- aktionæroverenskomst, tilbudspiligt**
EAN 25/7 1991 (kan tilbudspiligt ved majoritetsoverdragelse i børsselskab undgås gennem en aktionæroverenskomst?)
- aktionæroverenskomst, varelagerreserve**
U64.789H (i.; udtrædende guldsmede-interessent fik ej andel i skjult varelagerreserve; status opgjordes »på sædvanlig måde«)
- aktionæroverenskomst, voldgiftsklausul**
U99.1036/2H (Kosan; voldgiftsklausul i aktionæroverenskomst omfattede de foreliggende tvister; nyt anbringende ikke tilladt fremsat)
U06.1741H (Kongsted Maskinfabrik ApS; selskab ikke bundet af voldgiftsklausul)
- aktionæroverenskomst, værdiansættelse ved udtræden**
se: aktionæroverenskomst, opløsningsopgørelse
- aktøransvaret**
U52.575H (advokat/medstifter ej ansvarlig

for varekøb i A/S, der ej blev registreret)
U56.725H (direktør ej ansvarlig for indkøbschefs varekøb; sælger havde ej påregnet dir.s hæftelse)

U62.207Ø (advokatens lejevæftelse for det registrerede selskab)

U68.161Ø (stifteransvar ophørte ved registrering; culpa ej påvist)

U68.733H (forældelse af stifteransvar for patentkrænkelse ej afbrudt ved sagsanlæg mod det registrerede selskab)

U72.668Ø (faderens stifteransvar for det med sønnen stiftede A/S, der aldrig registreredes)

U81.94H (medstifters hæftelse for driftskredit i bank)

U92.825V (aktørhæftelse: uregistreret selskabs proforma medstifter hæftede ej over for medstifter)

U97.1608H (medstifter af og bestyrelsesmedlem i selskab ikke erstatningsansvarlig for direktørs dispositioner)

se også: stifteransvar; uregistreret selskab

almennyttig fond

EAN 2/8 1990 (almennyttig fond med udlejningsejendom var erhvervsdrivende, men faldt dog under bagatelreglen; fonden kan godt både være erhvervsdrivende og almenyttig)

EAN 19/8 1991 (almennyttig fond, der havde bortforpagtet sin udgivervirksomhed, var alligevel erhvervsdrivende)

TfS96.533Ø (almennyttig fond: afgiftsfrihed forudsætter konkret formålsangivelse; Told & Skat skal skønne individuelt i hver sag)

U99.213H (fond med almenvelgørende og almennyttigt formål havde krav på fritagelse for arveafgift)

U03.782Ø (stiftelses/fonds formålsbestemmelse var almenyttig i henhold til boafgiftslovens § 3, stk. 2.)

se også: fonde

A.m.b.a.

U97.504Ø (udlæg for personlig skat i aktiver tilhørende A.m.b.a.)

U02.2269H (eksklusion i A.m.b.a. kan ikke ske blot med henvisning til, at andelshaveren har anlagt retssag mod selskabet; erstatning for uretmæssig eksklusion)

U03.1241/2H (Arla Foods A.m.b.a.; udformning af en ordning med udligningsbeløb i for-

bindelse med en fusion mellem MD Foods A.m.b.a. og Kløver Mælk A.m.b.a. var ikke i strid med lighedsgrundsætningen eller andet)

U03.1764H (Arla Foods A.m.b.a.; udformning af en ordning med udligningsbeløb i forbindelse med en fusion mellem MD Foods

A.m.b.a. og Kløver Mælk A.m.b.a. var ikke i strid med lighedsgrundsætningen eller andet)

U04.1738H (Arla Foods A.m.b.a.; udformning af en ordning med udligningsbeløb i forbindelse med en fusion mellem MD Foods

A.m.b.a. og Kløver Mælk A.m.b.a. var ikke i strid med lighedsgrundsætningen eller andet)

ambi

TfS02.435Ø (krav på tilbagebetaling af ambi; koncernforhold; overvæltning)

andelsboligforening

U89.769Ø (andelsbevis i boligforening; udlæg fra bank afvist)

U81.592Ø (udlæg i indskudsandel opret holdt efter Rpl § 514, stk. 3)

U83.637Ø (udlæg i andel i a/b-forening op hævet efter § 514, stk. 2)

U90.684V (andelslejlighed kunne inddrages under andelshavers konkursbo)

se også: andelsvirksomhed

U97/1567/2Ø (beskyttelse efter § 6a i lov nr. 383 af 10. juni 1997 omfatter ikke en partialobligation med brugsret til en lejlighed)

andelsforening

se: andelsvirksomhed

se også: forening

andelselskab

se: andelsvirksomhed

andelsvirksomhed, aktivitetsudvidelse

U62.378V (a. + i.; vandværks-I/S'ets gf. kunne ikke binde medlemmerne til at betale til en ny aktivitet: gadebelysning)

andelsvirksomhed, andelskonto

U95.125Ø (ved andelshaverens konkurs kan A.m.b.a.'ets krav mod ham ikke modregnes i hans bos krav på udbetaling af andelskonto)

andelsvirksomhed, ansvar og hæftelse

U52.609V (tegningsliste i andelsfrysehus ej bindende; vedtægt med angivelse af hæftelsesregel medfulgte ej)

U62.151H (formand/kasserer ansvarlig for bestyrers underslæb; svigtende tilsyn; søgsmål trods décharge)

NRT83.1401H (to foreninger, der drev Tøt-

tavangen Hotell, hæftede; vedtægt tavs om ansvar; udg.pkt.: flere, der driver næring sammen, hæfter)

andelsvirksomhed, fuldmagter

U57.541H (virks.overdr. til SEAS vedtaget med fuldmagter til best.; o.k.)

U83.609V (f. tilladt uden vedtægtshjemmel)

andelsvirksomhed, fusion

U83.421V (medlem, der udtrådte ved fusion, havde krav på andel af værdi af eksportkvota)

andelsvirksomhed, indskudskonto

U95.125Ø (ved andelshaverens konkurs kan A.m.b.a.'ets krav mod ham ikke modregnes i hans bos krav på udbetaling af andelskonto)

andelsvirksomhed, juridisk person

U98.1088Ø (andelselskab var ikke selvstændig juridisk person; LG hæftede derfor ikke for ansats løntilgodehavende)

andelsvirksomhed, konkurs hos andelshaveren

U95.125Ø (ved andelshaverens konkurs kan A.m.b.a.'ets krav mod ham ikke modregnes i hans bos krav på udbetaling af andelskonto)

andelsvirksomhed, kontingent mv.

se: forening, kontingent mv.

andelsvirksomhed, kooperativt præg

EAN 7/1 1993 (»A.m.b.a.« uden andelskarakteristika kunne ikke registreres; omgåelse af AL og ApL)

andelsvirksomhed, leveringspligt

se: andelsvirksomhed, omsætningspligt

andelsvirksomhed, modregning

U95.125Ø (ved andelshaverens konkurs kan A.m.b.a.'ets krav mod ham ikke modregnes i hans bos krav på udbetaling af andelskonto)

andelsvirksomhed, omsætningspligt

EFD 2/7 1992 (Dansk Pelsdyravlerforening; andelshaveres leveringspligt over for A.m.b.a. kan være EU-stridigt)

U93.721H (Gasa; gf. i A.m.b.a. fratog medlemmer stemmeret mv., hvis de ikke havde en vis mindsteomsætning; ugyldigt)

se også: forening, omsætningspligt

andelsvirksomhed, registrering

EAN 7/1 1993 (»A.m.b.a.« uden andelskarakteristika kunne ikke registreres; omgåelse af AL og ApL)

EAN 25/03 1999 (selskab registreringspligtig; selskab kunne ikke anses for andelselskab men selskab med begrænset ansvar)

andelsvirksomhed, repræsentationsmagt mv.

U60.338H (selskabet ej bundet af best.ens tilkendegivelse til forpagter om, at kontraktsændring var godkendt af gf.en)

andelsvirksomhed, retsforfølgning i indskud

se: andelsvirksomhed, udlæg

andelsvirksomhed, samhandelspligt

se: andelsvirksomhed, omsætningspligt; forening, omsætningspligt; samhandelspligt

andelsvirksomhed, stemmeret

U83.609V (»hvert medlem én stemme« gav ikke flere stemmer til tilsluttet anlæg med flere brugere)

U93.721H (Gasa; gf. i A.m.b.a. fratog medlemmer stemmeret mv., hvis de ikke havde en vis mindsteomsætning; ugyldigt)

andelsvirksomhed, tegningsliste

U52.609V (t.liste i andelsfrysehus bandt ej, da vedtægt med angivelse af hæftelse ej medfulgte)

andelsvirksomhed, tegningsret (ledelsens)

U78.604Ø (mejeris bestyrelse kunne ikke i den gf.tiltrædelse underskrive skøde vedr. ejd.salg)

andelsvirksomhed, udlæg og konkurs

U81.592Ø (udlæg i indskudsandel opretholdt efter Rpl § 514, stk. 3)

U83.637Ø (udlæg i andel i a/b-forening op hævet efter § 514, stk. 2)

U89.769Ø (andelsbevis i boligforening; udlæg fra bank afvist)

U90.684V (andelslejlighed kunne inddrages under andelshavers konkursbo)

U97/1567/2Ø (beskyttelse efter § 6a i lov nr. 383 af 10. juni 1997 omfatter ikke en partialobligation med brugsret til en lejlighed)

andelsvirksomhed, udtræden

U57.403Ø (u. også uden vedtægtshjemmel; anset udtrådt ultimo det flg. regnskabsår)

andelsvirksomhed, virksomhedsoverdragelse

U57.541H (a.dom; v. til SEAS godk. med fuldmagter til bestyrelsen; p.k.; vedtaget med opløsningsmajoritet)

U88.55H (salg af mejeri var ikke = likvidation; udløste ej udlokningsret)

anerkendelsessøgsmål

U58.90H (om indløsning på fremtidig gf.)

anfægtelsessøgsmål (gf.), ved domstole, ikke ved Erhv.- og Selsk.styrelsen

EAN 1/12 1993 (utilfredshed med vedtægts-

- ændring måtte gøres gældende for domstolene, ikke over for styrelsen, og denne kunne ikke føre tilsyn med, om selskabets formueforvaltning var forsvarlig)
- anfægtelsessøgsmål (gf.), frist**
U80.55H (f.; 11 år gammel fejl i vedtægt kunne ej nu anfægtes)
U81.262H (o.k. at afvente udfaldet af anden anfægtelsessag)
- anfægtelsessøgsmål (gf.), retskraft**
U77.123H (tidligere erkendelsesdom ej til hinder for ny sag trods AL § 81, stk. 4)
- andre selskaber? (typebundethed?)**
NRT 83.1401H (to foreninger, der drev Tøttavangen Hotell, hæftede; vedtægt tavs om ansvar; udg.pkt.: flere, der driver næring sammen, hæfter)
- Ankenævnet**
EAN 18/08 2004 (Ankenævnet ikke kompetent til at behandle klage over vejledende udtalelse, uanset der var givet klagevejledning)
- anke, grundløs**
U62.606B (direktøransvar for grundløs anke)
U01.1638/1Ø (anke afvist i medfør af RPL § 258, stk. 2)
- anke, partsevne**
U85.441V (appellinstævnt ApS opløstes under anken, hvorefter 1.-instansdommen ophævedes)
- anmeldelsesret, fælleskreditorer**
se: interessentskab, I/S kreditorers forrang; uregistreret selskab, særkreditorers anmeldelsesret)
- anmeldelsesret, stille deltager**
se: ansvarlig indskudskapital; interessentskab, stille deltager; stille selskab
- anmeldelsesret, særkreditor**
se: interessentskab, I/S-kreditorers forrang; uregistreret selskab, særkreditorers anmeldelsesret)
- anparter**
EAN 11/6 1993 (prospektpligt ved offentligt udbud af værdipapirer: anparter i et ApS omfattes ikke)
- anpartstegning, ugyldig**
se: kommanditselskab
- anpartshaverlån**
se: aktionærlån
- anpartskapital**
se: aktiekapital; indbetaling mv.
- anpartskurs**
se: kursfastsættelse
- ansvar**
se: ledelsesansvar; aktøransvar; stifteransvar; revisoransvar mv.
- ansvarlig indskudskapital**
U44.763H (indløsning o.k.)
U54.405H (ej bevist, at vinhandlerens indskud i elektro-I/S var ansv. indsk.; kunne kræves tilbage)
U55.967H (frøknernes indskud i skruenøgle-I/S var alm. lånekapital; anmeldelsesret anerkendt)
U80.161H (f.; indskud i almennyttigt bolig-selsk. var ansvarlig kap. og veg for al gæld i ejendommen)
U05.1978H (Himmerlandsbanken A/S; tegningsaftaler og køb af obligationer i forbindelse med indskydelse af ansvarlige lånekapital i Himmerlandsbanken A/S var ikke bindende for långiverne; kravene mod Himmerlandsbanken A/S var ikke fortabt på grund af passivitet)
se også: interessentskab, stille deltager; stille selskab
- ansvarsgennembrud**
se: hovedaktionær, hæftelse for selskabets gæld; identifikation
- antennebidrag**
se: forening, kontingent mv.
- apportindskud, definition**
EAN 10/8 1995 (det er apportindskud, når selskabet parallelt med en kontakt kapitalforhøjelse skal overtage værdier)
EAN 15/05 2000 (fordringer mod aktietegnere opstået i forbindelse med ordinære erhvervsmæssige transaktioner ikke omfattet af forbudet i AL § 6, stk. 2)
TFS04.126LR (apportindskud; nyttegning af aktier; overkurs; interesseforbundne parter)
- apportindskud, erstatning**
ND96.118H (norsk dom; kapitalforhøjelse: se apportindskudsreglerne var ikke overholdt, men da intet tab var påvist, frifandtes aktietegnerne for boets krav om kontakt indbetaling)
- apportindskud, faktiske eller retlige mangler ved –**
U37.1012H (ej fragå aktietegning trods påståede mangler ved andres indskudte goodwill)

Alfabetisk register

U70.787H (ej medhold i nedslag hos indskyder af påstået mangelfuld goodwill)

U77.202Ø (maskinerne, der brændte; samtykke fra ejendommens panthaver til indskud ikke skaffet)

apportindskud, ikke-forringelseserklæring

EAN 30/6 1993 (apportindskud af virksomhed; åbningsbalance: Vurderingen skal være foretaget »umiddelbart før« den stiftende gf.; 3 mdr.s interval er for meget)

apportindskud, omdannelse

EAN 2/5 1994 (omdannelse til A/S: vurderingsberetning ikke vedlagt; registrering nægtes)

EAN 6/12 1994 (omdannelse fra ApS til A/S: der kræves fuldstændig åbningsbalance med vurdering)

apportindskud, panthaversamtykke

U77.202Ø (maskinerne, der brændte, samtykke fra ejd.-panthaver til indskuddet ej skaffet)

apportindskud, redegørelse

EAN 1/12 1993 (kapitalforhøjelse ved apportindskud: redegørelse mv. skal udsendes skriftligt, ikke blot afgives mundtligt på gf.)

apportindskud, skat

TSN93.321LSK (apportindskud: skifteretsudpegning af vurderingsmænd kan være en god idé)

apportindskud, tinglig beskyttelse

U56.533Ø (udlæg hos en stifter i indskudte maskiner, altså ikke blot i nettoanpart; der opgives A/S betegnedes af ØLR som »sameje«)

U82.476V (der kunne gøres udlæg hos stifteren i en indskudt fordring)

U84.753H (eneanp.havers moms-gæld kunne modregnes i ApS'ets krav ad negativt tilsvar)

U86.726Ø (medstifters skatte-gæld ej modregnes overf. selskabets krav på neg. momstilsvaret)

Skr. af 7/12 1989 fra Direktoratet for Toldvæsenet (stiftergæld kunne ikke modregnes i selskabets tilgodehavende; manglende identitet)

U91.233V (ureg. selskab købte lastbil af stifter; dennes særkreditor kunne ikke gøre udlæg i bilen)

se også: uregistreret selskab

apportindskud, ugyldigt

U70.795H (Boss; direktørs overdragelse af

A/S'ets produktionsapparat til K/S ej bindende for A/S'et)

se også: ultra vires

apportindskud, vurdering

TSN93.321LSK (apportindskud: skifteretsudpegning af vurderingsmænd kan være en god idé)

EAN 30/6 1993 (apportindskud af virksomhed; åbningsbalance: Vurderingen skal være foretaget »umiddelbart før« den stiftende gf.; 3 mdr.s interval er for meget)

EAN 1/12 1993 (utilfredshed med vedtægtsændring måtte gøres gældende for domstolene, ikke over for styrelsen, og denne kunne ikke føre tilsyn med, om selskabets formueforvaltning var forsvarlig)

EAN 6/12 1994 (omdannelse fra ApS til A/S: der kræves fuldstændig åbningsbalance med vurdering)

arbejdsgiveransvar

se: medarbejdere

arbejdsområde, direktør

U77.152H (væs. ændring af dir.s arb.område gav ham hæveret pga. erstatning)

arbejdstagere

se: medarbejdere

Arla Foods A.m.b.a.

U03.1241/2H (Arla Foods A.m.b.a.; udformning af en ordning med udligningsbeløb i forbindelse med en fusion mellem MD Foods A.m.b.a. og Kløver Mælk A.m.b.a. var ikke i strid med lighedsgrundsætningen eller andet)

U03.1764H (Arla Foods A.m.b.a.; udformning af en ordning med udligningsbeløb i forbindelse med en fusion mellem MD Foods A.m.b.a. og Kløver Mælk A.m.b.a. var ikke i strid med lighedsgrundsætningen eller andet)

U04.1738H (Arla Foods A.m.b.a.; udformning af en ordning med udligningsbeløb i forbindelse med en fusion mellem MD Foods A.m.b.a. og Kløver Mælk A.m.b.a. var ikke i strid med lighedsgrundsætningen eller andet)

arrest

FM92.45V (kreditor, hvis krav bestrides af likvidator, kan ikke foretage arrest)

A-skat

se: skat; ledelsesansvar, A-skat

avance

U78.880H (Inka Print; moratoriekreditor oprettede varelagerselskab; dets avance fastlåst

på 1 %; ej separatist til varelager)
se også: aconto avance

B

B-aktier, indløsning

U58.90H (B-aktierne selv stemme i sagen)

Ballast Nedam Groep

EFD 14/4 94 (Ballast Nedam Groep; offentligt udbud: hvis budgiver er koncernens holdingselskab, står datterselskabernes ekspertise til holdingselskabets disposition)

bank, aktiekøb på selskabets vegne

TfS96.381LSK (aktionær solgte aktier til bank, og det udstedende selskab påtog sig tilbagekøbspligt; dette ansås skatteretligt som selskabets køb af egne aktier)

bank, aktionærs søgsmål mod selskabets b.

U92.780V (aktionær havde ikke søgsmålsret mod A/S'ets pengeinstitut for uretmæssig disposition over A/S-konto)

bank, bestyrelsesmøder

EAN 27/5 1994 (direktør fra moderselskabet må ikke fast deltage i datterselskabets bestyrelsesmøder)

bank, handel med egne aktier

EAN 11/9 1992 (egne aktier: bank, der handler med egne aktier, skal sørge for at overholde forbuddet mod insider trading)

bank, I/S' konto

U93.365H (joint venture's bankkonto: beløb, der fejlbetales uden om kontoen, kunne forlods kræves refunderet fra denne)

bank, konkurs, straf

KBD 9/3 94 (C&G Banken; bestyrelsens tilsyn: frifindelse i straffesag mod krakket banks direktion, bestyrelse og revision; direktør og revisor dømt efter særlovgivning m.v.)

bank, medarbejderaktier, båndlæggelse

TfS93.526T&S (aktier uden aktiebrev: hvordan båndlægger man så en medarbejderaktie?)

bank, lån til bankdirektørens familie

U95.317V (bankdirektør ansvarlig for tab ved engagement med familiemedlemmer; banken ej forsømt tabsbegrænsning, og ingen egen skyld)

bankforening

U67.735Ø (b. kunne betinge medlemsskab af tiltrædelse af konkurrencebegrænsende aftale)

bemyndigelse til kapitalforhøjelse

U77.80H (fortegningsret kan ikke generelt ophæves; dommen *delvist* forældet)

benefits, ledelse

se: frynsegoder

berigelsesgrundsætningen

U91.185H (tagarbejder på ejerlejlighedsejendom var ikke besluttet af ejerforeningens generalforsamling; derfor uforbindende for ejerforeningen og dens medlemmer; berigelsesgrundsætningen ikke anvendt)

bestyrelse, afsættelse

U66.575H (gavebrev begrundede ej uafsættelighed)

U76.755V (vedtægternes turnusordning var ej aftale, der hjalp brødrenes fyringsbeslutning)

bestyrelse, ansvar

se: ledelsesansvar

bestyrelse, bemyndigelse til kapitalforhøjelse

U91.180H (Ringkjøbing Bank; stor bemyndigelse til kapitaludvidelse stred ikke mod generalklausulerne; beregningen af en vedtægtsmæssig noteringsfrist)

se også: kapitalforhøjelse; fortegningsret

bestyrelse, besiddelse af selskabets dokumenter

U86.842Ø (likvidator skulle aflevere korrespondance; anvendelig på best.?)

bestyrelse, beslutninger

20/12 90, fogedretten i Lyngby (halv bestyrelse, der egenmægtigt ville gennemføre lukninger, blev standset af fogedforbud)

bestyrelse, beslutningsdygtighed

VLK 6/10 93 (to af fire bestyrelsesmedlemmer kunne begære fogedforbud mod de øvrige til håndhævelse af konkurrenceklausul på selskabets vegne; de øvrige ville alligevel være inhabile)

bestyrelse, eksklusiv kompetence

U80.55H (f.; Koda's stamfond skulle fordeles på afbalanceret måde; gf.-påbud til best. var ugyldigt)

bestyrelse, fogedforbud

20/12 1990, fogedretten i Lyngby (halv bestyrelse, der egenmægtigt ville gennemføre lukninger, blev standset af fogedforbud)

VLK 6/10 1993 (to af fire bestyrelsesmedlemmer kunne begære fogedforbud mod de øvrige til håndhævelse af konkurrenceklausul)

Alfabetisk register

på selskabets vegne; de øvrige ville alligevel være inhabile)

bestyrelse, fond

EAN 11/10 1993 (mindst ét fondsbestyrelsesmedlem skal fortsat være uafhængig af stifteren)

bestyrelse, fuldmagt

U81.262H (samtykke til akticoverdragelse ugyldig; fuldmagt anvendt; reelt deltog kun én)

bestyrelse, honorar

U58.574H (intet honorarkrav uden aftale/vedtagelse)

U58.966Ø (ej tilbagebetale vederlag oppebåret i strid med udbyttebegrænsningslov)

U81.433H (f.; danseforeningens bestyrelses-tantième, der ikke var urimelig for det betydelige arbejde)

VLD 22/10 1984 (hovedaktionærs H måtte tilbagebet. uretmæssig tantième mv. efter konkurs)

U87.51Ø (sagligt begrundet honorarløshed for medarbejdere accepteret)

U90.271Ø (reel honorarmæssig forskelsbehandling af medarbejdere i bestyrelsen; tilsidesat)

J.U.96.66H (Bibliotekscentralen A/S; bestyrelseshonorarer skulle ikke tilbagebetales; havde vedtægts hjemmel og var ej udbetalt med forbehold)

U02.686Ø (bestyrelsesformand i selskab havde ikke krav på vederlag; indsigelse vedr. inkassoloven fortabt)

TF03.198Ø (vederlag til bestyrelsesmedlemmer; maskeret udbytte; nærtstående; forventningsprincippet)

U10.1492V (værdi af forretningsudlandsrejse med rette beskattet hos koncerndirektør/bestyrelsesformand)

bestyrelse, inhabilitet

U66.575H (ej inhabil ved afskedigelse af »ri-val«, der var nævnt i gavebrev vedr. aktierne)

VLK 6/10 1993 (to af fire bestyrelsesmedlemmer kunne begære fagedforbud mod de øvrige til håndhævelse af konkurrenceklausul på selskabets vegne; de øvrige ville alligevel være inhabile)

EAN 11/02 1997 (spørgsmål om inhabilitet i forbindelse med længivning til et af en sparekasse delvist ejet selskab; medlem af bestyrel-

sen og direktør i sparekassen; samtidig medlem af bestyrelsen i et leasingsselskab som skulle låne penge fra sparekassen)

bestyrelse, konkursbo

U90.314V (konkursramt A/S: bestyrelsen har oplysningspligt som en skyldner)

bestyrelse, købs- og salgsbog

U77.785Ø (straf for manglende oplysning om handel; også insider trading)

bestyrelse, ligebehandling

U87.51Ø (o.k. med mangeårig praksis om 0 honorar til medarbejdere)

U90.271Ø (reel honorarmæssig forskelsbehandling af medarbejdere i bestyrelsen; tilsidesat)

EFD 13/7 1993 (Thijssen mod Controledienst; statsrepræsentanter i belgiske forsikringsselskabers bestyrelser behøver ikke være belgiere)

bestyrelse, majoritetskrav

20/12 1990, fogedretten i Lyngby (halv bestyrelse, der egenmægtigt ville gennemføre lukninger, blev standset af fagedforbud)

bestyrelse, møder

EAN 27/5 1994 (direktør fra moderselskabet må ikke fast deltage i datterselskabets bestyrelsesmøder)

bestyrelse, nationalitetsdiskrimination

EFD 13/7 1993 (Thijssen mod Controledienst; statsrepræsentanter i belgiske forsikringsselskabers bestyrelser behøver ikke være belgiere)

bestyrelse, oplysningspligt over for kurator

U90.314V (konkursramt A/S: bestyrelsen har oplysningspligt som en skyldner)

bestyrelse, quorum

U91.149H (direktørafskedigelse gyldig, skønt ikke alle bestyrelsesmedlemmer havde adgang til at deltage i sagsbehandlingen; passivitetsbegrundet)

20/12 1990, fogedretten i Lyngby (halv bestyrelse, der egenmægtigt ville gennemføre lukninger, blev standset af fagedforbud)

bestyrelse, prøvelse af gf-beslutninger

U80.55H (f.; Koda's best. nægtede med rette at efterkomme ugyldigt gf.-påbud)

bestyrelse, quorum

VLK 6/10 1993 (to af fire bestyrelsesmedlemmer kunne begære fagedforbud mod de øvrige til håndhævelse af konkurrenceklausul

på selskabets vegne; de øvrige ville alligevel være inhabile)

bestyrelse, repræsentationsmagt

U85.429V (eneste tilbageværende best.medlem kunne anmelde betalingsstandsning)

se også direkte under: repræsentationsmagt; stillingsfuldmagt; regningsret

U96.139V (Tvind; hvert bestyrelsesmedlem har repræsentationsmagt i en erhvervsdrivende fond, ligesom i selskaber; formanden kunne derfor underskrive ankestævning)

se også direkte under: repræsentationsmagt; stillingsfuldmagt; regningsret

bestyrelse, spekulationsforbud

U77.785Ø (straf for insider trading; også for mangl. oplysning til købs- og salgsbog)

bestyrelse, statsrepræsentant

EFD 13/7 93 (Thijssen mod Controledienst; statsrepræsentanter i belgiske forsikringselskabers bestyrelser behøver ikke være belgiere)

bestyrelse, stemmelighed

20/12 90, fogedretten i Lyngby (halv bestyrelse, der egenmægtigt ville gennemføre lukninger, blev standset af fogedforbud)

bestyrelse, stillingsfuldmagt

se: stillingsfuldmagt

bestyrelse, straf

U57.778H (færøsk bankdir., der fri.; mente at have varetaget selskabets tarv)

U62.452H (ej pligt til at kende alle detaljer, men overordnet kontrol/tilsyn; + straf)

U67.596Ø (direktøren, der selv oppebar selskabets fakturaindbetalinger)

U77.785Ø (også købs- og salgsbog forsømt)

U78.414Ø (direktøren, der tappede konti og rog til Brasilien; også a-lån)

U78.975V (adhæsionskrav mod direktør/hovedaktionær afvist under kildeskattestrafesag)

U81.701B (hovedaktionæren på Mallorca; a-lån? skyldnersvig)

U83.845Ø (viderefakturering via fond i Liechtenstein; skatteunddragelse; straf)

U85.940H (massive og langvarige a-lån var mandatsvig)

VLD 24/9 87 (»kontaktperson« ej straffet)

U90.116V (aktionærlån; straf både til selskab og låntager/direktør)

U91.79Ø (frakendt retten til at drive ApS)

U91.700H (flyselskaberne; bødeansvar for

selskaber; det objektive selskabsansvar: der skal foreligge forhold, som virksomheden kunne og burde have undgået)

U93.551H (den strømførende lysmast og det dræbte barn; mulighed for at straffe en forening kan medvirke til straffrihed for et bestyrelsesmedlem)

ØLD 14/12 1993 (Nordisk Fjer; bestyrelse frifundet for straf vedrørende mangelfuld organisation mv., men dømt for ikke at have læst revisionsprotokollen)

U01.873H (principielt bedømmes familiedlemmer og medarbejder som bestyrelsesmedlemmer på lige fod med øvrige bestyrelsesmedlemmer; familiebestyrelsesmedlem erstatningspligtig; lempelse efter AL § 143, stk. 1)

bestyrelse, tantième

se: bestyrelse, honorar

bestyrelse, regningsret

se: regningsret

bestyrelse, tavshedspligt

U98.1760/1Ø (tavshedspligten efter AL § 160, stk. 1, 2. pkt.)

bestyrelse, tilblivelsesmangel ved beslutning

U91.149H (direktørafskedigelse gyldig, skønt ikke alle bestyrelsesmedlemmer havde adgang til at deltage i sagsbehandlingen; passivitetsbegrundet)

VLK 6/10 1993 (to af fire bestyrelsesmedlemmer kunne begære fogedforbud mod de øvrige til håndhævelse af konkurrenceklausul på selskabets vegne; de øvrige ville alligevel være inhabile)

bestyrelse, valg

U55.478H (efter omdannelse fra I/S ansås mundtlig aftale om best.valg ikke at foreligge)

EFD 13/7 1993 (Thijssen mod Controledienst; statsrepræsentanter i belgiske forsikringselskabers bestyrelser behøver ikke være belgiere)

J.U.96.67H (stemmeretsaftale om repræsentation i bestyrelsen blev brudt, og generalforsamlingsbeslutning i énmandsselskab erklæret ugyldig)

EAN 30/12 2004 (registrering af bestyrelsesmedlems udtræden af bestyrelsen ophævet, da der ikke forelå en lovlig generalforsamlingsbeslutning herom; registrering af tiltrådt bestyrelsesformand ophævet, da anmeldelsen ikke

Alfabetisk register

- var vedlagt dokumentation for ændringens lovlige vedtagelse)
- bestyrelse, vederlag**
se: bestyrelse, honorar
- bestyrelse, udtræden**
U04.2253H (udtrædende bestyrelsesmedlem burde have informeret sine bestyrelseskolleger om problemer med forsikringsgarantier)
EAN 30/12 2004 (registrering af bestyrelsesmedlems udtræden af bestyrelsen ophævet, da der ikke forelå en lovlig generalforsamlingsbeslutning herom; registrering af tiltrådt bestyrelsesformand ophævet, da anmeldelsen ikke var vedlagt dokumentation for ændringens lovlige vedtagelse)
- bestyrelsesformand, erstatningsansvarlig**
J.U.97.166Ø (erstatningsansvarlig bestyrelsesformand og advokat: frifindelse da boet ikke havde lidt tab ved salg af virksomhed)
U97.283H (bestyrelsesformand erstatningsansvarlig for tab påført selskaber efter bestyrelsesformandens udtræden af bestyrelsen)
- betalingsdygtighed, aktietegnere**
ND94.218H (Bugge Eiendom A/S; emissionsgaranti: fuldtækningsgaranti indebar kun hæftelse for 100% tegning, ikke for aktietegnernes betalingsdygtighed)
- betalingsstandsning, anmeldelse**
U85.429V (eneste tilbageværende best.medlem kunne anmelde betalingsstandsning)
VLK 15/11 1994 (anmeldelse af betalingsstandsning på et selskabs vegne kræver tægningsbeføjelse)
U08.51V (selskabs anmeldelse af (forlængelse af) betalingsstandsning kan indgives med underskrift af selskabets tegningsberettigede)
- betalingsstandsning, rekonstruktion**
U96.343Ø (bestyrelsesmedlem i datterselskab, oprettet i rekonstruktionsøjemed under betalingsstandsning, kan godt efterfølgende være kurator i moderselskabets konkursbo)
- betalingsstandsning, »stille« (uanmeldt)**
U77.274H (Havemann; ej ansvar, da rekonstruktion sandsynlig)
U85.209H (hovedanp.haver/leder ej ansvarlig for A-skat trods neg. egenkap.; dissens)
- betalingsstandsning, salg af virksomheden**
U85.965V (tiden hos overdrager-A/S i bet.st.medregnedes ad 3-års reglen ved medarbejderrep.)
- Bibliotekscentralen**
J.U.96.66H (Bibliotekscentralen A/S; bestyrelseshonorarer skulle ikke tilbagebetales; havde vedtægtshjemmel og var ej udbetalt med forbehold)
- bidrag, forening**
se: forening, kontingent
- biintervention**
U78.133H (bestyrelsen biintervenerede mod kurators omstødsessag efter selskabets konkurs)
- bil, direktør**
se: direktør, bil
- bis in idem**
se: retskraft
- bod**
U93.394V (eksklusion fra taxa-forening ugyldig, thi ej hjemmel til den bod, der forårsagede eksklusionen; tilkendt erstatning)
- bogføring**
U67.738Ø (i.; interessant kunne kræve at gennemgå bogf.bilag m. sin revisor; ingen revisionsbestemmelse i I/S-kontrakten; påkendt af ØLR trods voldgiftsklausul)
- bonusordning, medarbejdere**
U93.754H (Aalborg Portland; overskudsdeling i selskab: ret til forholdsmæssigt beløb ved fratræden i årets løb)
U98.777Ø (berettiget forventning hos importchef om bonus ved positivt driftsresultat)
- bortforpagtning af virksomhed**
EAN 19/8 1991 (almennyttig fond, der havde bortforpagtet sin udgivervirksomhed, var alligevel erhvervsdrivende)
- Boss-sagerne (Boss of Scandinavia)**
se: ultra vires
- bruttoanpart, retsforfølgning mod –**
se: interessentskab, I/S-kreditorers forrang; sameje, særkreditorers anmeldelsesret; uregistreret selskab, særkreditorers anmeldelsesret
- budget, urigtigt**
U94.698H (Norup & Bramsted Offset; majoritetskøb: køber burde have taget sig i agt; ej erstatning pga. evt. forkert budget)
ØLD 31/10 1994 (Hotel Limfjorden; K/S-tegning kunne ikke fragås; budget holdt ikke, men var ikke fra starten umuligt at opfylde)
se også: kommanditselskab, ugyldig tegning
- Bugge Eiendom**
ND94.218H (Bugge Eiendom A/S; emis-

sionsgaranti: fuldtegningsgaranti indebar kun hæftelse for 100% tegning, ikke for aktietegnernes betalingsdygtighed)

børskurs

U77.61H (b. udgangspunkt fremfor likvidationskurs ved fusionserstatning)

U85.110H (b. fraveget ved opgørelse af margindepot; var ej udtryk for markedsmechanisme; opspekuleret)

U85.875SH (børskurs lagt til grund ved indløsning af datterselskabs minoritet trods højere indre værdi)

børsnoteret selskab, egne aktier

EAN 11/9 1992 (egne aktier: bank, der handler med egne aktier, skal sørge for at overholde forbuddet mod insider trading)

børsnoteret selskab, emissionsgaranti

ND94.218H (Bugge Eiendom A/S; emissionsgaranti: fuldtegningsgaranti indebar kun hæftelse for 100 pct. tegning, ikke for aktietegnernes betalingsdygtighed),

SH 07/07 1998 (C&G-banken; sammenbrud kort efter en børsmission; se nærmere KBD af 9. marts 1994)

U02.2067H (Hafnia-sagen: emissionsbank m.fl. ikke erstatningsansvarlige trods visse kritikpunkter mod børsprospektet)

børsnoteret selskab, indløsningsret

EAN 27/8 1992 (statens indløsningsret til aktierne i Tele-Danmark A/S forhindrer ikke børsnotering)

børsnoteret selskab, insider-handel

Svensk byretsdømme 9. marts 1990 (insider trading, svensk straffedom)

EAN 11/9 1992 (egne aktier: bank, der handler med egne aktier, skal sørge for at overholde forbuddet mod insider trading)

U95.905H (Silcon; insider trading; første danske straffedom: 3 mdr. betinget fængsel + tillæggsbøde)

U97.1504H (insiderhandel; straffet med fængsel i 3 måneder)

børsnoteret selskab, ligebehandling af aktionærerne

Norsk HD NRT89.1230H (børsnoteret selskabs bestyrelse nægtede at godkende aktieoverdragelse; da ej saglig grund hertil: sletning fra kurslisten)

U92.971H (statens indløsningsret til teleaktierne (JTAS) kunne ikke anfægtes)

EAN 27/8 1992 (statens indløsningsret til aktierne i Tele-Danmark A/S forhindrer ikke børsnotering)

U96.1144H (Ny Tele Danmark-sag; forelæggelse for EF-domstolen afslået (ad lighedsgrundsætningen i kapitaldirektivet))

børsnoteret selskab, samtykke til aktieoverdragelse

NRt89.1230H (børsnoteret selskabs bestyrelse nægtede at godkende aktieoverdragelse; da ej saglig grund hertil: sletning fra kurslisten)

børsnoteret selskab, take-over, tilbudspligt

EAN 25/7 1991 (kan tilbudspligt ved majoritetsoverdragelse i børsselskab undgås gennem en aktionæroverenskomst?)

se også: insider trading

børsstempelafgift

se: aktiehandelsafgift

båndlæggelse, medarbejderaktier

ØLK 29/3 1988 (end ikke udlæg med respekt af bånd)

TfS93.526T&S (aktier uden aktiebrev: hvordan båndlægger man så en medarbejderaktie?)

U.94.663V (medarbejderaktier og -obligationer: udlæg er udelukket, også med respekt af båndlæggelse)

C

Cartesio

EFD 16/12 2008 (Cartesio; flytning af et selskabs hjemsted til en anden medlemsstat end den, hvor selskaber er stiftet; anmodning om ændring af angivelsen om hjemsted i handelsregistret; afslag; appel af en afgørelse truffet af en ret, som har til opgave at føre handelsregister; afslag, hvis afgørelse ifølge nationale retsregler ikke appelleres; etableringsfrihed art. 49 og 54 TEUF)

Centros Limited

EAN 24/11 1995 (Centros; registrering af dansk filial af udenlandsk selskab: dokumentation for tegningsret samt reel udenlandsk hovedaktivitet)

S.U.95.324Ø (Centros Limited, under anke; udenlandsk selskab uden reel udenlandsk tilknytning kan ikke bruges til at omgå danske kapitalkrav gennem dansk filial)

Alfabetisk register

EFD 09/03 1999 (Centros Ltd.; dansk ægtepar fik medhold i, at styrelsen ikke kunne nægte registrering af en filial af ægteparts britisk hjemmehørende ApS Centros)

U00.1079H (Centros Ltd.; registrering af filial til udenlandsk ApS, som ikke opfyldte kapitalkravet til selskabet)

U10.1079H (Centros Ltd.; registrering her i landet af filial af udenlandsk ApS forudsatte ikke opfyldelse af dansk rets kapitalkrav til selskabet)

CEVO-Invest

U99.1377/2H (=ND00.314H; CEVO-Invest; vedtægtsbestemmelse om indløsningsret gyldigt vedtaget ved flertalsbeslutning i publikumskommanditselskab)

U00.824H (CEVO-Invest; tegning af anparter i hotelprojekt ikke ugyldig)

U00.1693 (CEVO-Invest; projekt med udenlandske erhvervsjendomme; anprisninger i prospekterne var ikke egentlige vildledende; tegning af anparter ikke ugyldig)

C&G-banken

KBD 9/3 94 (C&G Banken; bestyrelsens tilsyn: frifindelse i straffesag mod krakket banks direktion, bestyrelse og revision; direktør og revisor dømt efter særlovgivning m.v.)

cirkulære til kreditorerne

U74.1005H (typehusfirmaet og det beroligende cirkulære; ej ledelsesansvar; dissens)

Commerzbank

EFD 13/7 93 (Commerzbank; ingen forskelsbehandling af inden- og udenlandske selskaber)

consolidated bankruptcy

U80.806V (Frigor; virks.overdragelse til et D var proforma; lønmodtagere kunne anmelde i M's bo)

Controledienst

EFD 13/7 93 (Thijssen mod Controledienst; statsrepræsentanter i belgiske forsikringselskabers bestyrelser behøver ikke være belgiere)

D

»dagbladsundtagelsen« (mediekoncerner)

U96.177H (Aalborg Stiftstidendes Fond; moderfonde i massemediekoncerner: krav på medarbejderrepræsentation, såfremt fonden har andre aktiviteter (her: ejendomsdattersel-

skab) end avis-datterselskabet; »dagbladsundtagelsen« må fortolkes indskrænkende)

daglig ledelse (contra »overordnet« l.)

U56.1122Ø (direktørs egenmægtige debitorstøtte var hæve-, men ikke erstatningsbegrundende)

U70.795H (Boss; direktørs overdragelse af A/S's produktionsapparat til K/S ej bindende for A/S'et)

se også: ultra vires

dagpenge

VLR 18/9 1987 (anke B 339/86; proforma-anp.haver/direktør ikke afskåret fra dagpenge)

Dagrofa

U94.621H (Dagrofa; koncernen (vareleverandøren) blev betragtet som en enhed i relation til omstødelse)

dagsordenen bindende

U76.755V (det fyrede bestyrelsesmedlem, der var forberedt på emnet; nyvalg)

U80.821Ø (f.; rettidigt forslag fra medlem kunne behandles uden opførelse på dagsorden)

Dansk Pelsdyravlereforening

EFD 2/7 1992 (Dansk Pelsdyravlereforening; andelshaveres leveringspligt over for A.m.b.a. kan være EU-stridigt)

datterselskaber

EFD 14/4 1994 (Ballast Nedam Groep; offentligt udbud: hvis budgiver er koncernens holdingselskab, står datterselskabernes ekspertise til holdingselskabets disposition) se også: koncern

EFD 7/2 1994 (er koncerndlån til udenlandsk »moderselskab« lovligt? Ingen realitetsafgørelse herom)

EAN 27/5 1994 (direktør fra moderselskabet må ikke fast deltage i datterselskabets bestyrelsesmøder)

ESS 27/6 1994 (moderselskabs selvfinansierende aktietegning i datterselskab var i strid med reglerne om aktionærlån)

TFS95.331Ø (Midtfyns Festivalen; under anke; objektivet »hæftelsesgennembrud« over for søsterselskab, men ikke over for fysisk hovedanpartshaver, pga. formuesammenblanding; men ej erstatningsansvar)

TFS95.763Ø (Satair, højesteretsdom afsagt januar 1997; majoritetssalg: spørgsmål om an-

svar for majoritetskøberens tømning af selskabet uden forudgående betaling af skatter)

TFS96.355H (goodwill-handel mellem interesseforbundne selskaber: skønserklæring tilsidesattes af landsretten, men anerkendtes af Højesteret!)

U96.343Ø (bestyrelsesmedlem i datterselskab, oprettet i rekonstruktionsøjemed under betalingsstandsning, kan godt efterfølgende være kurator i moderselskabets konkursbo)

EFD 24/10 96 (Parker; når datterselskaber ikke kan handle selvstændigt, kan concernens handlemåde ikke udgøre en konkurrenceforvridende adfærd)

TFS96.470Ø (Kirk Holding; selskabstømning; revisors indeståelse for fortsat aktiv drift var bindende for ham)

TFS 1996.32V (sager om selskabstømning; erstatningssagen udsættes ikke i afventen af srafesagen)

se også: concern; moderselskab; søsterselskab

debitorskifte

U94.243H (leverandør havde ikke accepteret et andet selskab som sin debitor)

décharge

U25.244H (d. hindrede ikke minoritetssøgsmål pga. for billigt aktiesalg til bestyrelsen selv)

U81.973H (Røde Vejmølle; 3 mdr. søgsmålsfrist efter konkurs § 145,2 bandt ej, thi ej d-beslutning)

Det Danske Spejderkorps

U96.1393V (Det Danske Spejderkorps; juridisk person blev afmeldt som fond, men kunne ikke tænkes at være en anden type juridisk person; derfor ikke nogen nullitet i tinglysningssammenhæng)

Difko, tegning af anparter

U92.43 SH (Difko vindmøllerne; kommanditist kunne fragå tegningsaftalen som følge af bevidst urigtige oplysninger)

U96.1366SH (K/S Difko XLV, dykkerskibe; K/S: anpartstegning bandt; reageret for sent, og ej mangler i udbudsgrundlag; ledelsesfejl må gøres gældende som erstatningskrav mod ledelsen)

se også: kommanditselskab, tegning, ugyldig

direktionsansvar

se: ledelsesansvar

direktionskompetence, internt

se: daglig ledelse

direktiver, EU's

se: selskabsdirektiverne

direktør, aflevering af dokumenter

U86.842Ø (likvidator skulle aflevere korrespondance; anvendelig på dir.?)

direktør, afskedigelse

U36.867SH (afskedigelse af »uopsigelig« direktørs erstatning, men ej genansættelse)

U56.1122Ø (dir.s egenmægtige debitorstøtte var hæve-, men ikke erstatningsbegrundende)

U67.41H (hovedaktionær ikke fyre direktør)

U78.461H (opsagt D u/konk.klausul mistede ret til løbende løn eft. ansættelse hos konkurrent)

U80.655Ø (fritstilling gav erstatning; nedrunding pga. ny egen virksomhed)

U90.190Ø (direktørs fri firmabil var også til hans rådighed i opsigelsesperioden)

U95.376 (tilbageholdsret i firmabil tilladt for direktørens løn- og feriepengekrav)

U96.575V (ved bortvisning skal direktørens firmabil afleveres)

U91.149H (direktørafskedigelse gyldig, skønt ikke alle bestyrelsesmedlemmer havde adgang til at deltage i sagsbehandlingen; passivitetsbegrundet)

U92.440Ø (bortvist direktørs erstatningssag var omfattet af voldgiftsklausul)

EAN 06/10 2006 (registrering af persons fratræden som direktør med virkning år tilbage nægtet)

EAN 20/03 2007 (ikke grundlag for at statuere væsentlig misligholdelse fra direktørs side; registrering af direktørens fratrædelse således nægtet)

U10.1689H (direktør ansat i virksomhed, han netop havde solgt, med urette bortvist af den købende virksomhed)

direktør, ansættelse

U96.1390V (Nyansat direktør sprang fra – og blev erstatningspligtig over for firmaet for udgift til stillingsannonce)

direktør, arbejdsområde

U77.152H (væs. ændring af dir.s arb.område gav ham hæveadgang + erstatning)

U82.87H (driftsleders arb.område ej væs. ændret ved eneaktionær-skifte; ej hæveberettiget)

Alfabetisk register

direktør, bestyrelsesmøder i datterselskab

EAN 2715 1994 (direktør fra moderselskabet må ikke fast deltage i datterselskabets bestyrelsesmøder)

direktør, bil

U90.190Ø (direktørs fri firmabil var også til hans rådighed i opsigelsesperioden)

U95.376 (tilbageholdsret i firmabil tilladt for direktørens løn- og feriepengekrav)

U96.575V (ved bortvisning skal direktørens firmabil afleveres)

U95.376Ø (direktør kunne udøve tilbageholdsret i firmabil for sit lønkrav)

direktør, dagpenge

VLR 18/9 1987 (anke B 339/1986; proforma-eneanp.haver/direktør ikke afskåret fra dagpenge)

direktør, erstatningspådragende handlinger

se: ledelsesansvar

direktør, erstatning fra selskabet

U80.655Ø (fritstilling var hæveberettigende for D; erstatning; nedrundning pga. egen ny virksomhed)

U92.440Ø (bortvist direktørs erstatningssag var omfattet af voldgiftsklausul)

direktør, forkyndelse

U87.59Ø (f. for selskabet kunne ske v/direktøren)

direktør, firmabil

se: direktør, bil

direktør, fritstilling

U78.461H (trods »fritstilling« mistet lønkrav eft. ansættelse hos konkurrent)

U80.655Ø (fritstilling var krænkende; erstatning)

U90.190Ø (direktørs fri firmabil var også til hans rådighed i opsigelsesperioden)

U95.376 (tilbageholdsret i firmabil tilladt for direktørens løn- og feriepengekrav)

U96.575V (ved bortvisning skal direktørens firmabil afleveres)

direktør, gage

U58.966Ø (bestyrelse ej tilbagebetale vederlag modtaget i strid med begrænsningslov)

U66.739V (aktionærenken og direktørens tantième)

U73.852V (plantageselskabets direktørgave, der ikke indebar skatteretlig maskeret udlodning)

U75.663V (billigt lejemål indebar maskeret gage og bortfaldt ved likvidation)

U90.190Ø (direktørs fri firmabil var også til hans rådighed i opsigelsesperioden)

U95.376 (tilbageholdsret i firmabil tilladt for direktørens løn- og feriepengekrav)

U96.575V (ved bortvisning skal direktørens firmabil afleveres)

EFD 16/12 1993 (Wagner Miret; lønprivilegiet skal som udgangspunkt også omfatte direktørløn)

TFS07.600V (LM Glasfiber A/S; driftsomkostninger; direktørbonus; salg af selskab; in-citamentsordninger)

U10.1492V (værdi af forretningsudlandsrejse med rette beskattet hos koncerndirektør/bestyrelsesformand)

direktør, inhabilitet

ØLD 26/11 1990 (ombygning af forlags-A/S' ejendom, iværksat af direktøren, var en kompetenceoverskridelse, men ikke »ugyldig«; revisorvalg var ikke ugyldigt; generalklausulerne var ikke overtrådt; dirigenten var ikke inhabil; regnskabet var gyldigt vedtaget)

EAN 11/02 1997 (spørgsmål om inhabilitet i forbindelse med långivning til et af en sparekasse delvist ejet selskab; medlem af bestyrelsen og direktør i sparekassen; samtidig medlem af bestyrelsen i et leasingsselskab som skulle låne penge fra sparekassen)

direktør, kompetence

ØLD 26/11 1990 (ombygning af forlags-A/S' ejendom, iværksat af direktøren, var en kompetenceoverskridelse, men ikke »ugyldig«; revisorvalg var ikke ugyldigt; generalklausulerne var ikke overtrådt; dirigenten var ikke inhabil; regnskabet var gyldigt vedtaget)

EFD 16/12 1997 (regulering af, hvilke retsvirkninger handlinger udført af en enedirektør i tilfælde af interessekonflikter med det selskab, enedirektøren er ansat i, har over for tredjemand; må afgøres efter national ret; 1. selskabsdirektiv tager ikke stilling hertil)

direktør, konkurrenceklausul

U30.237SH (bestyrelsens pensionstilsagn til dir. mod konkurrenceklausul gyldigt uden gf.godkendelse)

U39.226SH (D uden kon.klausul kunne frit konkurrere trods førtidig fratræden)

U78.461H (opsagt D u/kon.klausul mistede

- løbende løn eft. ansættelse hos konkurrent)
- direktør, livsforsikring**
U93.335SH (forsikring på direktørs liv, tegnet som led i aktionæroverenskomst, tilfaldt selskabets bo)
- direktør, lønprivilegium**
EFD 16/12 93 (Wagner Miret; lønprivilegiet skal som udgangspunkt også omfatte direktørløn)
- direktør, pension**
U30.237SH (bestyrelsens pensionstilsagn mod konk.klausul gyldigt uden gf.godkendelse)
- direktør, repræsentationsmagt**
U87.59Ø (forkyndelse for selskab kunne ske ved direktøren)
se også direkte under: repræsentationsmagt; stillingsfuldmagt; tegningsret
- direktør, stillingsfuldmagt**
U58.885H (A/S bundet af daglig leders maskinkøb)
se også direkte under: repræsentationsmagt; stillingsfuldmagt; tegningsret
- direktør, tegningsret**
se: tegningsret
- direktør, uopsigelighed**
U36.867SH (afskedigelse trods u. medførte erstatning, ikke genansættelse)
U39.226SH (trods D's for tidlige egen opsigelse kunne han frit konkurrere med selskabet)
U81.506SH (D kunne selv opsiges trods nogle års uopsigelighed; men for kort varsel, derfor erstatningspligt)
- direktør, virksomhedsoverdragelse**
U82.87H (driftsleders arb.område ej væs. ændret ved eneaktionærskifte; ej hæveret)
U93.11 (virksomhedsoverdragelse: ny ejer var pga. passivitet bundet af direktørkontrakt)
U10.2757V (VMI-Supply A/S; selskab, bestyrelsesmedlem og bestyrelsesmedlem/direktør erstatningsansvarlige for dispositioner foretaget til skade for udtrædende medejer efter indgåelse af overdragelsesaftale)
- direktør, voldgiftsklausul**
U92.440Ø (bortvist direktørs erstatningssag var omfattet af voldgiftsklausul)
- dirigent**
U08.60Ø (Dansk Opfinderforening; ikke fornøden retlig interesse i søgsmål mod dirigent på forenings gf. vedr. lovligheden af gf. og trufne beslutninger på gf.)
- dirigent, inhabilitet**
ØLD 26/11 1990 (ombygning af forlags-A/S' ejendom, iværksat af direktøren, var en kompetenceoverskridelse, men ikke »ugyldig«; revisorvalg var ikke ugyldigt; generalklausulerne var ikke overtrådt; dirigenten var ikke inhabil; regnskabet var gyldigt vedtaget)
- diskonteringselskab**
se: finansieringsselskab
- diskrimination, nationalitetsmæssig**
EFD 13/7 93 (Thijssen mod Controledienst; statsrepræsentanter i belgiske forsikringselskabers bestyrelser behøver ikke være belgiere)
EFD 13/7 1993 (Commerzbank; ingen forskelsbehandling af inden- og udenlandske selskaber)
- dokumenter, aflevering**
U86.842Ø (likvidator skulle eft. l.s ophævelse aflevere korrespondance om selskabet til dete)
- domstolskontrol med Erhvervs- og Selskabsstyrelsen**
U62.563Ø (udsættelse med registrering er ikke automatisk = registreringsnægtelse)
- domstolsprøvelse af gf.-beslutninger**
EAN 1/12 1993 (utilfredshed med vedtægtsændring måtte gøres gældende for domstolene, ikke over for styrelsen, og denne kunne ikke føre tilsyn med, om selskabets formueforvaltning var forsvarlig)
se også: ugyldige gf.-beslutninger
- Duffryn**
EFD 10/2 1992 (Duffryn; værnetingsaftale i et selskabs vedtægter er gyldig)

E

EF-domme vedrørende selskabsret

- EF-dom 13/11 1990 (Marleasing; et selskab kunne ikke erklæres ugyldigt)
- EUD 30/5 1991 (Klostiria Velka; græsk lov om, at kriseramte virksomheders kapital kunne besluttet forhøjet af et administrativt rekonstruktionsorgan, var EU-stridig, skønt fortegningsretten respekteredes)
- EUD 19/11 1991 (Francovich; direktivet om medarbejdernes beskyttelse ved virksomhedens insolvens kan ikke påberåbes direkte

Alfabetisk register

over for en stat, men der kan blive tale om erstatningsansvar for staten)

EUD 24/3 1992 (Syndesmos; græsk lov om kapitalforhøjelse uden fortegningsret stred mod EU-retten)

EUD 10/2 1992 (Duffryn; værnetingsaftale i et selskabs vedtægter er gyldig)

EUD 2/7 1992 (Dansk Pelsdyravlerforening; andelshaveres leveringspligt over for A.m.b.a. kan være EU-stridigt)

EUD 16/7 1992 (F.A. Meyer; er kapitalforhøjelse ved gældskonvertering et apportindskud? Tvist herom var ikke tilstrækkeligt konkret til at kunne pådømmes)

U92.971H (statens indløsningsret til teleaktierne (JTAS) kunne ikke anfægtes)

EUD 12/11 1992 (Kerafina; administrativt besluttet græsk kapitalforhøjelse kendt ugyldig)

EUD 20/4 1993 (årlige gebyrer på selskaber i strid med reglerne om kapitaltilførselsafgift)

EUD 13/7 1993 (Thijssen mod Controle-dienst; statsrepræsentanter i belgiske forsikrings-selskabers bestyrelser behøver ikke være belgiere)

EUD 28/10 1993 (Zunis Holding; fusionskontrol: minoritetsaktionærer i målselskabet kan ikke anfægte Kommissionens beslutning efter fusionskontrolforordningen)

EUD 13/7 1993 (Commerzbank; ingen forskelsbehandling af inden- og udenlandske selskaber)

EUD 16/12 1993 (Wagner Miret; lønprivilegiet skal som udgangspunkt også omfatte direktørløn)

EUD 14/4 1994 (Ballast Nedam Groep; offentligt udbud: hvis budgiver er koncernens holdingselskab, står datterselskabernes ekspertise til holdingselskabets disposition)

EAN 24/11 1995 (Centros; registrering af dansk filial af udenlandsk selskab: dokumentation for tegningsret samt reel udenlandsk hovedaktivitet)

S.U.95.324Ø (Centros Limited, under anke; udenlandsk selskab uden reel udenlandsk tilknytning kan ikke bruges til at omgå danske kapitalkrav gennem dansk filial)

EUD 24/10 1996 (Parker; når datterselskaber ikke kan handle selvstændigt, kan koncernens

handlemåde ikke udgøre en konkurrenceforvridende adfærd)

EUD 19/10 1995 (Job Center Coop.; en registreringsmyndighed kan ikke foretage præjudiciel forelæggelse for EF-domstolen)

U96.1144H (Ny Tele Danmark-sag; forelæggelse for EF-domstolen afslået (ad lighedsgrundsætningen i kapitaldirektivet))

EUD 19/11 1996 (Nold/Siemens; fortegningsret ved kapitalforhøjelse: national ret må gerne opstille strengere betingelser, end hvad kapitaldirektivet kræver)

EUD 09/03 1999 (Centros Ltd.; dansk ægtepar fik medhold i, at styrelsen ikke kunne nægte registrering af en filial af ægteparrets britisk hjemmehørende ApS Centros)

EUD 29/06 1999 (Kommissionen mod Belgien; lovkrav om et vist antal bestyrelsesmedlemmer, for at anerkende forening som juridisk person ikke forenelig med fællesskabsretten)

EUD 05/11 2002 (Überseering; selskab stiftet i henhold til hollandsk lovgivning, hvor det har sit vedtægtsmæssige hjemsted, flyttede sit faktiske hjemsted til Tyskland, og hvor hidtidig tysk ret ville opfatte forholdet som nystiftet, så selskabet kun anerkendes efter tysk ret, hvis det stiftes i overensstemmelse med tysk selskabslovgivning; hovedsædeteorien vs. registreringsteorien; restriktioner i etableringsfriheden)

EUD 20/09 2003 (hollandsk lovgivning, som efter Centros og Überseering havde indført regler om, at selskaber, hvis hovedaktivitet befandt sig i Holland, skulle overholde visse regler – herunder minimumskapitalreglen; »pseudo-foreign companies«; lovgivningen fandtes i strid med art. 43 og 48 EF)

EUD 13/12 2005 (SEVIC Systems AG; fusion er en etableringsmåde, og derfor udgør det et indgreb i selskabernes ret efter art. 43 og 48 EF at forbyde fusion med et selskab fra et andet EU-land)

EUD 16/12 2008 (Cartesio; flytning af et selskabs hjemsted til en anden medlemsstat end den, hvor selskaber er stiftet; anmodning om ændring af angivelsen om hjemsted i handelsregistret; afslag; appel af en afgørelse truffet af en ret, som har til opgave at føre handelsregister; afslag, hvis afgørelse ifølge nationale rets-

regler ikke appelleres; etableringsfrihed art. 43 og 48 EF)

egen skyld, tabslidende kreditgivers

U78.121H (udlejningsejendommen med de ikke separerede indtægter; ØLR ville lempe; HR frifandt)

U82.595H (dissens for frif. af revisor ved urigtigt regnskab m/store a/c avancer)

U85.1029H (den dristige østrigske leverandør m/stigende fordring; dir./eneanp.haver frif., allerede fordi virks. ej burde have været standset tidligere)

VLD 20/3 1989 (revisoransvar for urigtigt regnskab; egen skyld hos långiver)

U90.505H (erstatning bortfaldt trods direktør- og revisorfejl ved kapitalindskud; egen skyld hos indskyderen)

U95.317V (bankdirektør ansvarlig for tab ved engagement med familiemedlemmer; banken ej forsømt tabsbegrænsning, og ingen egen skyld)

se også: accept af risiko, ledelsesansvar

egne aktier, handel med

EAN 11/9 1992 (egne aktier: bank, der handler med egne aktier, skal sørge for at overholde forbuddet mod insider trading)

TFS96.381LSK (aktionær solgte aktier til bank, og det udstedende selskab påtog sig tilbagekøbspligt: dette ansås skatteretligt som selskabers køb af aktier)

egne aktier, selvfinansiering

Svensk HD i ND 93.646 (efterfølgende opregulering af prisen for køb af et selskab var ugyldig, da tillægget skulle betales af selskabet selv; dvs. selvfinansierende aktieovertagelse)

TFS95.763Ø (Satair, højesteretsdom afsagt januar 1997; majoritetssalg: spørgsmål om ansvar for majoritetskøberens tømning af selskabet uden forudgående betaling af skatter)

TFS96.381LSK (aktionær solgte aktier til bank, og det udstedende selskab påtog sig tilbagekøbspligt: dette ansås skatteretligt som selskabers køb af aktier)

TFS96.470Ø (Kirk Holding; selskabstømning: revisors indeståelse for fortsat aktiv drift var bindende for ham)

TFS1996.32V (sager om selskabstømning: erstatningssagen udsætttes ikke i afventen af straffesagen)

U97.444H (ulovlig selvfinansiering ved salg

af A/S; uddeling af selskabsmidler i strid med AL § 109, jf. § 113, stk. 1)

egne aktier, stemmeret

U56.141Ø (vandkuranstaltens egne aktier, der ikke gav st.ret; det samme gjaldt bestyrelsens aktier)

ejerforening

se: forening

ejerloft

EAN 28/2 1991 (Jyske Bank; hvordan formuleres en 10% ejergrænse i en banks vedtægter?)

ejerskifte

U66.145H (pligt til afståelse af fortjeneste ved grundsalg udløst ved aktiesalg)

U69.25H (ejerskifteafdrag ikke udløst af salg af aktierne i debitorselskabet)

U85.664V (licensafgift udløst af produkternes overdragelse til datterselskab)

ejerskifteafdrag

se: ejerskifte

eksklusion

U82.249Ø (e. ugyldig, da de ekskluderede havde taleret og ej var behørigt indkaldt)

U87.793H (væddeløbsforeningens bestyrelse ekskluderede medlem og nægtede gf.prøvelse; underkendt)

U92.4V (voldgiftsklausul ej klar nok til at binde i en sag om eksklusion fra et vindmølle-I/S)

U93.394V (eksklusion fra taxa-forening ugyldig, thi ej hjemmel til den bod, der forårsagede eksklusionen; tilkendt erstatning)

U97.662Ø (ekskluderet foreningsformand: fornøden retlig interesse i at få prøvet berettigelsen af en eksklusion af en forening)

U01.488V (forening af kraftvarmeværker kunne ikke ekskludere medlem på grund af samarbejdsvanskeligheder med medlemmets repræsentant i bestyrelsen)

U02.2269H (eksklusion i A.m.b.a. kan ikke ske blot med henvisning til, at andelshaveren har anlagt retssag mod selskabet; erstatning for uretmæssig eksklusion)

U10.673V (Borjek A/S; indstilling og beslutning om eksklusion af aktionærer havde ikke fornøden hjemmel i A/S'ets vedtægter)

U10.1758V (eksklusion af medlem af jagtkonsortium var uberettiget)

ekstraordinær beslutning

U30.237SH (bestyrelse kunne på egen hånd

Alfabetisk register

give dir. pensionstilsagn mod konk.klausul
U55.887V (ej ekstraordinært at give best.-
medlem yderligere 10 års uopsigelighed i leje-
mål)

U66.31H (Heimdals investeringer i Flying
Enterprise; truffet efter best.beslutning)

U70.795H (Boss; direktørs overdragelse af
A/S'ets produktionsapparat til K/S ej binden-
de for A/S'et)

se også: ultra vires

elektricitetsværk

se: elværk

elværk

U57.541H (a.dom; værket overdragelse til
SEAS vedtaget m/fuldmagt til best.; o.k.; gen-
nemført med opløsningsmajoritet)

emission

se: kapitalforhøjelse

emissionsgaranti

ND94.218H (Bugge Eiendom A/S; emis-
sionsgaranti: fuldtegningsgaranti indebar kun
hæftelse for 100% tegning, ikke for aktieteg-
nernes betalingsdygtighed)

enejer

U10.1876H (professionshøjskole anset som
enejer af ejendom, der oprindeligt havde hu-
set et studenterhus)

erhvervsdrivende fonde, registrering m.v.

EAN 9/11 1989 (et kollegium var en er-
hvervsdrivende fond, selv om lejeindtægterne
kun dækkede ca. 3/4 af udgifterne)

EAN 2/8 1990 (almennyttig fond med udlej-
ningsejendom var erhvervsdrivende, men
faldt dog under bagatelreglen; fonden kan
godt både være erhvervsdrivende og almen-
nyttig)

EAN 2/8 1990 (moderfond: fond, der ejede
aktiekapitalen i et A/S, var erhvervsdrivende,
selv om den havde fraskrevet sig retten til at
påvirke selskabets drift)

EAN 19/8 1991 (almennyttig fond, der havde
bortforpagtet sin udgivervirksomhed, var alli-
gevel erhvervsdrivende)

EAN 24/6 1992 (idrætshal med medlems-
kreds, generalforsamling m.v. var forening
ikke fond)

EAN 11/10 1993 (mindst ét fondsbestyrelses-
medlem skal fortsat være uafhængig af stifte-
ren)

EAN 20/3 1996 (fond, der solgte service-

abonnementer, bøger og tidsskrifter, var er-
hvervsdrivende)

EAN 08/01 1998 (fond anset for at være er-
hvervsdrivende; fonden havde en bruttoind-
tægt på et millionbeløb hidrørende fra rejse-
bureau, forlagsvirksomhed, musikproduktion
og hoteldrift)

EAN 2/05 2000 (spørgsmål om værdiansæt-
telse af erhvervsdrivende fonds aktier i datter-
selskab og værdiansættelse af obligationsbe-
holdning)

EAN 31/10 2006 (sletning af fond i registeret
for erhvervsdrivende fonde på grund af mang-
lende erhvervsdrivende aktivitet)

U08.422/1 (Tvind-fonde; tre erhvervsdriven-
de fonde skulle betale udgifterne ved gransk-
ning, også selv om disse var meget betydelige –
6,1 mio. kr.)

U10.8Ø (kommune kunne ikke have bestem-
mende indflydelse i en erhvervsdrivende
fond)

se også: fonde

erhvervsdrivende foreninger

EAN 16/03 2000 (brancheforening, der bl.a.
kunne yde økonomisk støtte til medlemmer-
ne i forbindelse med sanering af besætninger,
omfattet af lov om erhvervsdrivende forenin-
ger)

erhvervsdrivende virksomheder, registrering

EAN 7/1 1993 (»A.m.b.a.« uden andelska-
rakteristika kunne ikke registreres; omgåelse
af AL og ApL)

EAN 12/05 1998 (låneforenings virksomhed
omfattet af lov om erhvervsdrivende virksom-
heder; låntagere ikke anset for virksomheds-
deltagere; spørgsmål om hæftelse)

se også: Erhvervs- og Selskabsstyrelsen

EAN 19/11 1998 (betingelserne for registre-
ring som erhvervsdrivende virksomhed ikke
opfyldt)

EAN 07/01 2000 (interesseorganisation, hvis
erhvervsdrivende virksomhed i ikke uvæsent-
ligt omfang havde til formål at fremme med-
lemmernes økonomiske interesse, omfattet af
lov om erhvervsdrivende virksomheder; regi-
streringspligtig)

EAN 14/11 2000 (forening anset for registre-
ringspligtig virksomhed; lov om erhvervsdri-
vende virksomhed §§ 1, 3 og 8)

U03.296/2H (FDM; foreningen var omfattet

af registreringspligten i lov om erhvervsdrivende virksomhed)

EAN 10/05 2007 (forening registreringspligtig; lov om visse erhvervsdrivende virksomheder §§ 1, 3 og 8)

EAN 17/04 2009 (selskab nægtet registreret efter lov om visse erhvervsdrivende virksomheder)

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, andelsvirksomheder

EAN 7/1 1993 (»A.m.b.a.« uden andelskarakteristika kunne ikke registreres; omgåelse af AL og ApL)

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, anmeldelsesfrister

EAN 21/3 1994 (anmeldelsesfristen overskredet ved fondsaktieemission, og registrering nægtedes derfor)

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, apportindskud

EAN 10/8 1995 (det er apportindskud, når selskabet parallelt med en kontant kapitalforhøjelse skal overtage værdier)

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, domstolskontrol

U62.563Ø (udsættelse med registrering er ikke automatisk = registreringsnægtelse)

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, filial af udenlandsk selskab

EAN 24/11 1995 (Centros; registrering af dansk filial af udenlandsk selskab: dokumentation for tegningsret samt reel udenlandsk hovedaktivitet)

S.U.95.324Ø (Centros Limited, under anke; udenlandsk selskab uden reel udenlandsk tilknytning kan ikke bruges til at omgå danske kapitalkrav gennem dansk filial)

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, fonde

EAN 9/11 1989 (et kollegium var en erhvervsdrivende fond, selv om lejeindtægterne kun dækkede ca. 3/4 af udgifterne)

EAN 2/8 1990 (almennyttig fond med udlejningsejendom var erhvervsdrivende, men faldt dog under bagatelreglen; fonden kan godt både være erhvervsdrivende og almenyttig)

EAN 10/8 1990 (moderfond: fond, der ejede aktiekapitalen i et A/S, var erhvervsdrivende, selv om den havde fraskrevet sig retten til at påvirke selskabets drift)

EAN 19/8 1991 (almennyttig fond, der havde bortforpagtet sin udgivervirksomhed, var alligevel erhvervsdrivende)

EAN 24/6 1992 (idrætshal med medlemskreds, generalforsamling m.v. var forening ikke fond)

EAN 11/10 1993 (mindst ét fondsbestyrelsesmedlem skal fortsat være uafhængig af stifteren)

EAN 1/7 1993 (granskningsberetning om fond kan normalt offentliggøres uden høring af fondens bestyrelse, men konkret burde den dog være hørt)

EAN 20/3 1996 (fond, der solgte serviceabonnementer, bøger og tidsskrifter, var erhvervsdrivende)

se også: fonde

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, fondsaktiver

EAN 21/3 1994 (anmeldelsesfristen overskredet ved fondsaktieemission, og registrering nægtedes derfor)

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, fusion

EAN 18/9 1990 (fusionsplanen skal være modtaget i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, ikke blot afsendt af selskabet, inden udløbet af fristen)

EAN 24/1 1991 (fusionsplan underskrevet mere end 6 måneder efter fusionens opgørelsesdato kan ej offentliggøres – og fusionen derfor ej gennemføres)

EAN 17/4 1996 (kan fusionsreglerne bruges analogt, hvis en alm. garantsparekasse vil overtage et sparekasse-aktieselskab?)

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, gebyrer

EFD 20/4 1993 (årlige gebyrer på selskaber i strid med reglerne om kapitaltilførselsafgift)

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, kapitalforhøjelse

EAN 2/10 1992 (lovbefalet kapitalforhøjelse opnåede ikke kvalificeret flertal – og kunne derfor ikke registreres)

EAN 14/9 1994 (overgangsperiode for nye kapitalkrav: disse skal ikke opfyldes, blot fordi selskaberne nedsættes og samtidigt forhøjer sin kapital)

EAN 10/8 1995 (det er apportindskud, når selskabet parallelt med en kontant kapitalforhøjelse skal overtage værdier)

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, kapitalkrav, lovbefalede

EAN 2/10 1992 (lovbefalet kapitalforhøjelse opnåede ikke kvalificeret flertal – og kunne derfor ikke registreres)

EAN 24/3 1993 (fristen til 1/1 1997 til kapitalforhøjelse: nogle fortolkningsspørgsmål i forbindelse med kapitalnedsættelse)

EAN 14/9 1994 (overgangsperiode for nye kapitalkrav: disse skal ikke opfyldes, blot fordi selskaberne nedsættes og samtidigt forhøjer sin kapital)

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, omdannelse til A/S

EAN 2/5 1994 (omdannelse til A/S: vurderingsberetning ikke vedlagt; registrering nægtedes)

EAN 6/12 1994 (omdannelse fra ApS til A/S: der kræves fuldstændig åbningsbalance med vurdering)

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, onlineregistrering

U99.1476Ø (styrelsen skulle ikke genetablere adgang til onlineregistrering)

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, overtagelse af værdier

EAN 10/8 1995 (det er apportindskud, når selskabet parallelt med en kontant kapitalforhøjelse skal overtage værdier)

EAN 27/12 1993 (styrelsen havde fejlagtigt slettet et selskab efter en tvangsakkord, men blev pålagt at ophæve sletningen)

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, stiftelse

EAN 24/11 1995 (rettelse af en stifters identitet i stiftelsesdokument indebærer ny stiftelse)

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, tilsyn med selskaber

EAN 1/12 1993 (utilfredshed med vedtægtsændring måtte gøres gældende for domstolene, ikke over for styrelsen, og denne kunne ikke føre tilsyn med, om selskabets formueforvaltning var forsvarlig)

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, tegningsregel

EAN 4/2 1993 (tegningsregel: selskabet kan ikke få registreret, at det tegnes af to »generalforsamlingsvalgte bestyrelsesmedlemmer«)

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, tvangsopløsning

U92.314Ø (Erhvervs- og Selskabsstyrelsens

opløsningsbegæring kan ikke efterprøves af skifteretten)

TfS94.297KBR (skifterettens modtagelse af begæring om tvangsopløsning af selskab etablerer frisdag)

U96.19Ø (genoptagelse efter tvangsopløsning: fax til styrelsen på 3 måneders fristens sidste dag var tilstrækkeligt til at muliggøre genoptagelse)

U96.90H (tvangsopløsning: styrelsens beslutning herom medfører frisdag)

U09.14V (sag om styrelsens beslutning om tvangsopløsning af et selskab efter AL § 118 skal anlægges mod styrelsen og ikke selskabet) se også: tvangsopløsning

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, ugyldig gf.-beslutning

EAN 1/12 1993 (utilfredshed med vedtægtsændring måtte gøres gældende for domstolene, ikke over for styrelsen, og denne kunne ikke føre tilsyn med, om selskabets formueforvaltning var forsvarlig)

EAN 25/11 1998 (det påhvilede anmelder at godtgøre, at en anmeldelse om udtræden af et bestyrelsesmedlem var lovligt besluttet; ikke hjemmel for styrelsen til at kræve, at det pågældende bestyrelsesmedlem skulle anlægge søgsmål om sin aktieadkomst som betingelse for ikke at registrere anmeldelsen; AL §§ 156a og 157)

erkendelsesdom (§ 81-anfægtelsessag)

U77.123H (e.dom hindret; ej ny sag trods § 81, stk. 4)

erstatningsansvar

se: ledelsesansvar; rådgivningsansvar; revisoransvar

erstatningspligtig

U99.604H (fjerkræslagteri ikke erstatningspligtig efter at have nægtet at aftage kyllinger fra kyllingeproducent)

U99.1510H (direktørerne i et ApS ikke erstatningsansvarlige for krav mod selskabet i anledning af mangler ved selskabets reparation af skib)

U01.545H (sælgers ophævelse af aftale om salg af virksomhed berettiget; erstatningsopgørelse)

erstatningskrav

U01.1748H (erstatningskrav mod pengeinstituttet for fejl i forbindelse med overførsel af

depot fortabt som følge af manglende reklamation)

etablering, grænseoverskridende

EUD 13/7 1993 (Thijssen mod Controle-dienst; statsrepræsentanter i belgiske forsikrings-selskabers bestyrelser behøver ikke være belgiere)

EUD 13/7 1993 (Commerzbank; ingen forskelsbehandling af inden- og udenlandske selskaber)

se også: filial; diskrimination

EAN 24/11 1995 (Centros; registrering af dansk filial af udenlandsk selskab: dokumentation for tegningsret samt reel udenlandsk hovedaktivitet)

S.U.95.324Ø (Centros Limited, under anke; udenlandsk selskab uden reel udenlandsk tilknytning kan ikke bruges til at omgå danske kapitalkrav gennem dansk filial)

EUD 05/11 2002 (Überseering; selskab stiftet i henhold til hollandsk lovgivning, hvor det har sit vedtægtsmæssige hjemsted, flyttede sit faktiske hjemsted til Tyskland, og hvor hidtidig tysk ret ville opfatte forholdet som nystiftet, så selskabet kun anerkendes efter tysk ret, hvis det stiftes i overensstemmelse med tysk selskabslovgivning: hovedsædeteorien vs. registreringsteori; restriktioner i etableringsfriheden)

EUD 20/09 2003 (hollandsk lovgivning, som efter Centros og Überseering havde indført regler om, at selskaber, hvis hovedaktivitet befandt sig i Holland, skulle overholde visse regler – herunder minimumskapitalreglen; »pseudo-foreign companies«; lovgivningen fandtes i strid med art. 43 og 48 EF)

EUD 13/12 2005 (SEVIC Systems AG; fusion er en etableringsmåde, og derfor udgør det et indgreb i selskabernes ret efter art. 43 og 48 EF at forbyde fusion med et selskab fra et andet EU-land)

EUD 16/12 2008 (Cartesio; flytning af et selskabs hjemsted til en anden medlemsstat end den, hvor selskaber er stiftet; anmodning om ændring af angivelsen om hjemsted i handelsregistret; afslag; appel af en afgørelse truffet af en ret, som har til opgave at føre handelsregister; afslag, hvis afgørelse ifølge nationale retsregler ikke appelleres; etableringsfrihed art. 43 og 48 EF)

EU

se: EF-domme; selskabsdirektiver

F

fagforening

se: forening

fast driftsted

TfS01.349Ø (dobbelbeskatning; Danmark og Tyskland; fast driftsted)

favøraktier, medarbejdere

se: medarbejdere, aktier

fejlbetaling, I/S' bankkonto

U93.365H (joint venture's bankkonto: beløb, der fejlbetaltes uden om kontoen, kunne forlods kræves refunderet fra denne)

figurmærke

U05.1704H (Tele & Data ApS; ikke krænkelse af figurmærke)

U07.150H (Aalborg Engineering; forretningskendetegn med videre ikke en krænkelse af varemærket Aalborg Industries; figurmærke med rette udslettet af varemærkeregisteret)

fiktive indtægter

U67.596Ø (direktøren, der straffedes for urigtigt regnskab; fiktive fakturaindtægter)

U82.595H (de for store indtægtsførte aconto avancer; revisor- og hovedaktionæransvar)

fiktive udgifter

U83.845Ø (viderefakturering via »fond« i Liechtenstein; skatteunddragelse; straf)

filial, hæftelse for

U84.496H (annoncehæftelsen for den person, der brugte ApS som sin filial)

filial, af udenlandsk selskab

U89.969Ø (opløsning af udenlandsk hovedselskab; sag mod dansk filial straks afvist; Chevron)

EAN 24/11 1995 (Centros; registrering af dansk filial af udenlandsk selskab: dokumentation for tegningsret samt reel udenlandsk hovedaktivitet)

S.U.95.324Ø (Centros Limited, under anke; udenlandsk selskab uden reel udenlandsk tilknytning kan ikke bruges til at omgå danske kapitalkrav gennem dansk filial)

EAN 17/09 1999 (filial af amerikansk selskab opfyldte ikke betingelserne for registrering)

EFD 09/03 1999 (Centros Ltd.; dansk ægtepar fik medhold i, at styrelsen ikke kunne

Alfabetisk register

nægte registrering af en filial af ægteparrets britisk hjemmehørende ApS Centros)
U00.1079H (Centros Ltd.; registrering af filial til udenlandsk ApS, som ikke opfyldte kapitalkravet til selskabet)

U03.107H (Medicon A/S; kunne ikke forbyde anvendelsen af firmanavnet »Medicon Valley Capital« som binavn hhv. filialbetegnelse på to andre selskaber)

EAN 01/09 2003 (sletning af filial af selskabsregistret stadfæstet)

EAN 20/11 2006 (fastslået, at filial af amerikansk selskab kunne registreres inder tilføjesen »i betalingsstandsning«, men med tilføjesen »under rekonstruktion i medfør af Chapter 11 i den amerikanske konkurslovgivning«)

filial, i udlandet

EFD 13/7 1993 (Commerzbank; ingen forskelsbehandling af inden- og udenlandske selskaber)

finansieringsselskab

U78.880H (Inka Print; moratoriekreditor oprettede finans.selskab, der ikke drev reel virksomhed)

U86.697V (chokoladeselskabets datterselskab var ikke identisk med selskabet ad omstødelse)

firmabil, direktør

se: direktør, bil

flyselskabs-dommene

U91.700H (flyselskaberne; bødeansvar for selskaber; det objektive selskabsansvar: der skal foreligge forhold, som virksomheden kunne og burde have undgået)

fogedforbud

20/12 90, fogedretten i Lyngby (halv bestyrelse, der egenmægtigt ville gennemføre lukninger, blev standset af fogedforbud)

VLK 6/10 93 (to af fire bestyrelsesmedlemmer kunne begære fogedforbud mod de øvrige til håndhævelse af konkurrenceklausul på selskabets vegne; de øvrige ville alligevel være inhabile)

se også: fogedforretning

fogedforretning

U67.738Ø (interessent kunne kræve at gennemgå regnskabsmateriale m/sin revisor; påkendt trods voldgiftsklausul)

se også: fogedforbud

fond, administrator

U88.657H (sag om fyring af administrator afvist fra domstolene)

fond, almennyttig

EAN 2/8 1990 (almennyttig fond med udlejningsejendom var erhvervsdrivende, men faldt dog under bagatelreglen; fonden kan godt både være erhvervsdrivende og almennyttig)

EAN 19/8 1991 (almennyttig fond, der havde bortforpagtet sin udgivervirksomhed, var alligevel erhvervsdrivende)

TfS96.533Ø (almennyttig fond: afgiftsfrihed forudsætter konkret formålsangivelse; Told & Skat skal skønne individuelt i hver sag)

fond, begreb

U91.819H (Provinsbankernes »røverifond« var – skønt den var behandlet og registreret som fond – ikke omfattet af fondslovgivningen, da pengene kunne gå tilbage til stifterne)

U96.1393V (Det Danske Spejderkorps; juridisk person blev afmeldt som fond, men kunne ikke tænkes at være en anden type juridisk person; derfor ikke nogen nullitet i tinglysningsammenhæng)

EAN 24/6 1992 (idrætshal med medlemskreds, generalforsamling m.v. var forening ikke fond)

EAN 11/10 1993 (mindst ét fondsbestyrelsesmedlem skal fortsat være uafhængig af stifteren)

TfS94.605LSK (kapital var definitivt udskilt til en britisk trust, derfor ingen dansk beskatning)

fond, bestyrelse

EAN 11/10 1993 (mindst ét fondsbestyrelsesmedlem skal fortsat være uafhængig af stifteren)

U96.117H (Aalborg Stiftstidendes Fond; moderfonde i massemediekoncerner: krav på medarbejderrepræsentation, såfremt fonden har andre aktiviteter (her: ejendomsdatterselskab) end avis-datterselskabet; »dagbladsundtagelsen« må fortolkes indskrænkende)

U06.686Ø (Riskærfonden I; styrelsen kunne foretage en fastfrysning af Riskær-fondens forhold gennem et pålæg efter EFL § 57, stk. 2)

U06.1261H (Riskærfonden II; styrelsen hav-

de der fornødne grundlag for at afsætte et bestyrelsesmedlem i en fond)

fond, »dagbladsundtagelsen«

U96.117H (Aalborg Stiftstidendes Fond; moderfonde i massemediekoncerner: krav på medarbejderrepræsentation, såfremt fonden har andre aktiviteter (her: ejendomsdatterselskab) end avis-datterselskabet; »dagbladsundtagelsen« må fortolkes indskrænkende)

fond, ejendomsret

se: fond, selvejende

fond, erhvervsdrift

EAN 9/11 1989 (et kollegium var en erhvervsdrivende fond, selv om lejeindtægterne kun dækkede ca. 3/4 af udgifterne)

EAN 2/8 1990 (almennyttig fond med udlejningsejendom var erhvervsdrivende, men faldt dog under bagatelreglen; fonden kan godt både være erhvervsdrivende og almenyttig)

EAN 2/8 1990 (moderfond: fond, der ejede aktiekapitalen i et A/S, var erhvervsdrivende, selv om den havde fraskrevet sig retten til at påvirke selskabets drift)

EAN 19/8 1991 (almennyttig fond, der havde bortforpagtet sin udgivervirksomhed, var alligevel erhvervsdrivende)

EAN 08/01 1998 (fond anset for at være erhvervsdrivende; fonden havde en bruttoindtægt på et millionbeløb hidrørende fra rejsebureau, forlagsvirksomhed, musikproduktion og hoteldrift)

fond, fundats

se: permutation, vedtægt m.v.

fond, granskning

EAN 1/7 1993 (granskningsberetning om fond kan normalt offentliggøres uden høring af fondens bestyrelse, men konkret burde den dog være hørt)

fond, konkurs

U84.908SH (stiftere/ledelse i teater ej ansvarlige; troede på publikumstilstrømning)

TfS01.898 (BAUTA II; retsforlig, der ændrer U98.774Ø=TfS98.140Ø; opgørelse af bomassen af en fond i Liechtenstein)

fond, ledelsesansvar

U84.908SH (stiftere/ledelse i teater ej ansvarlige; troede på publikumstilstrømning)

U03.317H (Brask Thomsen Stiftung; Acco-

mulator Invest A/S; frifindelse for bestyrelsesansvar; tab på et betydeligt lån)

U03.915Ø (arkitekt, der var medejer af opløst byggeselskab, var erstatningsansvarlig over for Byggeskedefonden for mangler ved byggeri)

U06.243H (Mindshipfonden; direktør og et medlem af bestyrelsen i en fond erstatningsansvarlige for tab lidt ved fondens drift af en restaurant)

fond, legatregler

U79.872H (legatydelse, der fulgte gældende navnelov, var o.k. trods anden lov på stiftelsestidspkt.)

U06.866H (mindreårig, hjemmeboende børn til medlemmer af bestyrelsen i en fond kunne ikke komme i betragtning ved legatuddeling)

fond, medarbejderrepræsentation

U96.117H (Aalborg Stiftstidendes Fond; moderfonde i massemediekoncerner: krav på medarbejderrepræsentation, såfremt fonden har andre aktiviteter (her: ejendomsdatterselskab) end avis-datterselskabet; »dagbladsundtagelsen« må fortolkes indskrænkende)

fond, mediekoncern

U96.117.H (Aalborg Stiftstidendes Fond; moderfonde i massemediekoncerner: krav på medarbejderrepræsentation, såfremt fonden har andre aktiviteter (her: ejendomsdatterselskab) end avis-datterselskabet; »dagbladsundtagelsen« må fortolkes indskrænkende)

fond, permutation

U80.520H (formål for homøopatisk hospital kunne ikke permuteres)

fond, regnskabsindseelse

VLD 24/9 1987 («kontaktperson« ej straffet)

fond, repræsentationsmagt

U96.139V (Tvind; hvert bestyrelsesmedlem har repræsentationsmagt i en erhvervsdrivende fond, ligesom i selskaber; formanden kunne derfor underskrive ankestævning)

se også direkte under: repræsentationsmagt; stillingsfuldmagt; tegningsret

fond, retsevne

U96.1393V (Det Danske Spejderkorps; juridisk person blev afmeldt som fond, men kunne ikke tænkes at være en anden type juridisk person; derfor ikke nogen nullitet i tinglysningssammenhæng)

TfS94.605LSK (kapital var definitivt udskilt

Alfabetisk register

til en britisk trust, derfor ingen dansk beskatning)

se også: fond, begreb

fond, selvejende

U75.567H (obligationsejere var ej medejere af kreditkassens formue)

fond, stifters konkurs

EAN 8/12 1994 (uregistreret fond: når stifteren går konkurs, overgår rådigheden over etableringen til boet)

U98.774Ø (=TfS98.563Ø; BAUTA I; Fond i Vaduz, Liechtenstein: konkursboets vedtagelse af sagsanlæg tilsidesat efter KL § 128)

fond, tinglysning

U.96.1393V (Det Danske Spejderkorps; juridisk person blev afmeldt som fond, men kunne ikke tænkes at være en anden type juridisk person; derfor ikke nogen nullitet i tinglysningsammenhæng)

fond, uafhængig af stifteren

EAN 11/10 1993 (mindst ét fondsbestyrelsesmedlem skal fortsat være uafhængig af stifteren)

TfS94.605LSK (kapital var definitivt udskilt til en britisk trust, derfor ingen dansk beskatning)

TfS05.144Ø (Jelax Stiftung; danske stifter af en fond i Liechtenstein havde udøvet en ejers råden over fondskapitalen; stifterne skattepligtige i Danmark af fondens indtægter)

fond, uddelegering

U06.866H (mindreårig, hjemmeboende børn til medlemmer af bestyrelsen i en fond kunne ikke komme i betragtning ved legatuddeling)

fond, udlandet

U83.845Ø (viderefakturering via »fond« i Liechtenstein; skatteunddragelse; person+selskab straffet)

U85.973Ø (ej flytte hjemsted til Liechtenstein)

TfS94.605LSK (kapital var definitivt udskilt til en britisk trust, derfor ingen dansk beskatning)

fond, vedtægter

EAN 23/10 1994 (Finanstilsynet afslog vedtægtsændring i fond, fordi et forsikringselskab derved ville få bestemmende indflydelse)

fondsaktier, anmeldelsesfrist

EAN 21/3 1994 (anmeldelsesfristen overskred

det ved fondsaktieemission, og registrering nægtedes derfor)

fondsaktier, kun til aktionærer

U88.816Ø (Langelands Bank; tegningsretter fra 1873 var gyldige, men gav ikke ret til fondsaktier)

forbud

se: fagedforbud

forbund

U02.82H (pressefotograf ekskluderet af Danmarks Journalistforbund som følge af brud på bestemmelser om strejkebryder, hvilket var berettiget)

Forenede Teglværker

J.U.96.113V (Forenede Teglværker A/S; indløsning til billig kurs iflg. vedtægterne for et fælles salgsselskab blev ikke tilsidesat)

forening, aktivitetsudvidelse

se: forening, kontingent og indskud mv.

forening, ansvarlig kapital

U80.161H (indskud i almennyttigt boligselsk. var ansvarlig kap. og veg for al gæld i ejendommen)

forening, begreb

EAN 24/6 1992 (idrætshal med medlemskreds, generalforsamling m.v. var forening ikke fond)

EAN 30/06 2006 (forening ikke registreringspligtig)

forening, bestyrelse

EFD 29/06 1999 (Kommissionen mod Belgien; lovkrav om et vist antal bestyrelsesmedlemmer, for at anerkende forening som juridisk person ikke forenelig med fællesskabsretten)

forening, bestyrelse, ansvar

U79.768B (ej ansvar over for leverandør, der ikke længere kunne betales pga. underslæb mod foreningen)

forening, bestyrelse, honorar

U81.433H (danseforeningens bestyrelsestanieme, der ikke var urimelig for det betydelige arbejde)

forening, bestyrelse, søgsmålskompetence

U75.988V (bestyrelsen i en forening af lejere af sommerhusgrunde kunne uden gf.bemyndigelse stævne grundens ejer)

forening, bestyrelsesmedlem, afskedigelse

VLT57.330 (repræsentantskab kunne ikke fyre tilsynsrådsformand i utide)

forening, bestyrelsesmedlem, stillingsfuldmagt

U59.587B (to best.medl.r havde s.fuldmagt til at bestille middag til medlemmerne)
 U78.604Ø (a.; mejeris bestyrelse kunne ikke uden gf.tiltrædelse underskrive skøde vedr. ejd.salg)

forening, dagsorden

U67.740Ø (betydningsfuld vedt.ændr., der ej fremgik af dagsordenen, var ugyldig)
 U80.821Ø (rettidigt medlemsforslag kunne behandles uden opførelse på dagsordenen)

forening, eksklusion

se: eksklusion

forening, forrykkelse

U68.424H (forringelse af én af 5 forbundsafdelingers repræsentation ej gyldig)
 U80.552H (ejerforenings køb af lejl. til vicevært indebar ikke forrykkelse)
 U90.669Ø (ejerforenings køb af p-plads-areal uden alles tiltrædelse var i orden)
 FM91.95Ø (Domus Vista; ejerforening kunne uden alles samtykke indføre vedtægtsbestemmelse om grundfond til fremtidige vedligeholdelses- og fornyelsesarbejder)
 U91.384H (ejerforenings generalforsamling besluttede at lade vedtægter lyse pantstiftende; kunne tinglyses uden alles tiltrædelse)

forening, forslag fra medlemmer

U80.821Ø (rettidigt medlemsforslag kunne behandles uden opførelse på dagsordenen)

forening, fuldmagt

U83.609V (a.; f. tilladt uden vedtægtshjemmel)

forening, fusion

U77.932H (taxiforeningens beslutning om indskud, der var gyldig som led i fusion)
 U83.421V (a.; medlem, der udtrådte ved fusion, havde krav på andel af værdi af eksportkorn)

forening, gave fra –

U67.46H (LO's bidrag til Soc.dem. var o.k.)

forening, gave til

U81.1070Ø (pligt til 10-årig ydelse til kirke bortfaldt ved udmeldelse)
 U09.757H (gave fra ApS til forening havde ikke karakter af maskeret udlodning til eneanpartshaveren)

forening, gruppelivsforsikring

U73.487H (fagforbunds obligatoriske grup-

pelivsfors. finansieret via kontingent blev godkendt)

forening, hæftelse, medlemmers –

NRT83.1401H (to foreninger, der drev Tørtavangen Hotell, hæftede; vedtægt tavs om ansvar; udg.pkt.: flere, der driver næring sammen, hæfter)

forening, indkaldelse af gf.

U82.249Ø (eksklusion ugyldig, da de ekskluderede havde taleret og ej var behørigt indkaldt)

forening, kontingent og indskud mv.

U59.236Ø (optikerforening kunne efter gf.beslutning opkræve propagandabidrag hos medlemmerne)

U61.528H (osteafgiften, der greb for dybt ind i medlemmernes rettigheder)

U62.378V (vandværks-I/S'ets gf. kunne ikke binde medlemmerne til at betale til en ny aktivitet: gadebelysning)

U62.621B (grundejerforenings antennebidrag o.k.)

U65.593B (forsamlingshus' fraflytningsafgift o.k.)

U73.487H (fagforbunds obligatoriske gruppelivsordning finansieret via kontingent blev godkendt)

U77.932H (taxiforeningens beslutning om indskud, der var gyldig som led i fusion)

U80.161H (indskud i almennyttigt boligselsk. var ansvarlig kap. og veg for al gæld i ejd.)

U80.306Ø (grundejerf. kunne ikke uden alles tiltrædelse beslutte at etablere TV-fællesantenneanlæg)

U80.1075V (urafstemnings-beslutning i andelsb.fore. om fællesantenne var gyldig)

U81.1070Ø (pligt til 10-årig ydelse til kirke bortfaldt ved udmeldelse)

U84.657Ø (grundejerf. kunne ikke opkræve bidrag til ingeniørprojekt vedr. utætte tage; ej formålshjemmel hertil)

U84.678Ø (vinduesudskiftning var omfattet af ejerf.s formål trods modstående vedtægtsbemærkning)

U88.916H (grundejerforeningens vedtægtsændring om pant i parcellerne gyldig)

U90.669Ø (ejerforenings køb af p-plads-areal uden alles tiltrædelse var i orden)

U91.185H (tagarbejder på ejerlejlighedsejen-

dom var ikke besluttet af ejerforeningens generalforsamling; derfor uforbindende for ejerforeningen og dens medlemmer; berigelsesgrundsætningen ikke anvendt)

FM91.95Ø (Domus Vista; ejerforening kunne uden alles samtykke indføre vedtægtsbestemmelse om grundfond til fremtidige vedligeholdelses- og fornyelsesarbejder)

U91.384H (ejerforenings generalforsamling besluttede at lade vedtægter lyse pantstiftende; kunne tinglyses uden alles tiltrædelse)

U05.2598V (vedtægtsbestemt gebyr for sen kontingentbetaling til grundejerforening ikke tilsidesat)

forening, leveringspligt

se: forening, omsætningspligt

forening, likvidation

U88.55H (salg af mejeri var ikke = likvidation; udløste ej udlodningsret)

TFS96.30Ø (likvideret forening ville stævne vedrørende skattekrav, men havde ikke længere nogen søgsmålskompetence)

forening, majoritetsmisbrug

U80.552H (ejerforenings køb af lejl. til vicevært indebar ikke m.)

U90.669Ø (ejerforenings køb af p-plads-areal uden alles tiltrædelse var i orden)

U91.4H (ejerlejlighedsvedtægt gav oprindelig ejer ret til at udpege administrator, til alle lejligheder var solgt; tilsidesat som urimelig efter afl. § 36)

FM91.95Ø (Domus Vista; ejerforening kunne uden alles samtykke indføre vedtægtsbestemmelse om grundfond til fremtidige vedligeholdelses- og fornyelsesarbejder)

U91.384H (ejerforenings generalforsamling besluttede at lade vedtægter lyse pantstiftende; kunne tinglyses uden alles tiltrædelse)

forening, medlemskab

se: forening, optagelse

forening, omsætningspligt

U56.61H (skærpet o. i gartnerforening ugyldig)

U66.250H (som U56.61H)

U75.599H (leveringspligt, vedtaget i plumosusforening med næsten enstemmighed, godkendt)

U79.312H (i.; dambrugs-I/S var tilsluttet eksport-A.m.b.a.; leveringspligt; interessant overtrådte; væs. misligh. i I/S-forholdet)

EFD 2/7 1992 (Dansk Pelsdyravlforening; andelshaveres leveringspligt over for A.m.b.a. kan være EU-stridigt)

U93.721H (Gasa; gf. i A.m.b.a. fratog medlemmer stemmeret m.v., hvis de ikke havde en vis minsteomsætning; ugyldigt)

se også: andelsvirksomhed, omsætningspligt; samhandelspligt

forening, ophør

U03.1910Ø (andelsforening, der alene ejede en ejerlejlighed, et tv, en vaskemaskine og en tørretumbler, kunne pga. manglende uenighed om optagelse af nye medlemmer opløses efter skiftelovens § 82)

forening, optagelse

U67.735Ø (bankf. kunne betinge optagelse af tiltrædelse af konkurrencebegrænsende aftaler)

U97.1216H (vognmand havde krav på at blive tilsluttet bestillingskontor for hyrevogne)

U03.960Ø (Andelshaveforeningen Engvang; nægtelse af godkendelse af nyt medlem skal begrundes)

forening, partsevne

U76.626Ø («Christiania» kunne stævne ministerium, der havde realitetsforhandlet)

U76.1010Ø («Christiania» havde så løs struktur, at ej processuel partsevne i sag mod Kbh. Kommune)

TFS96.30Ø (likvideret forening ville stævne vedrørende skattekrav, men havde ikke længere nogen søgsmålskompetence)

U00.1575H (Hafnia Holding A/S; forening af aktionærer; emissionsdeltagere og aktie købere; havde ikke partsevne)

forening, politisk bidrag fra –

U67.46H (LO's bidrag til Soc.dem. var o.k.)

forening, repræsentation i hovedbestyrelsen mv.

U68.424H (forringelse af én af 5 afdelingers repræsentation ej gyldig)

forening, retsevne

TFS96.30Ø (likvideret forening ville stævne vedrørende skattekrav, men havde ikke længere nogen søgsmålskompetence)

forening, retsforfølgning i indskud

se: forening, udlæg; A.m.b.a., udlæg

forening, samhandelspligt

se: andelsvirksomhed, omsætningspligt; forening, omsætningspligt; samhandelspligt

forening, stemmeret

U68.424H (forringelse af én af 5 forbundsafdelingers repræsentation ej gyldig)

U77.702H (fagforbund havde ret til at opretholde stemmeretsbegrænsningen for sin store Kbh-afdeling)

U83.421V (»hvert medlem én stemme« gav ikke flere stemmer til anlæg med flere brugere)

U91.4H (ejerlejlighedsvedtægt gav oprindelig ejer ret til at udpege administrator, til alle lejligheder var solgt; tilsidesat som urimelig efter aftl. § 36)

FM91.95Ø (Domus Vista; ejerforening kunne uden alles samtykke indføre vedtægtsbestemmelse om grundfond til fremtidige vedligeholdelses- og fornyelsesarbejder)

U91.384H (ejerforenings generalforsamling besluttede at lade vedtægter lyse pantstiftende; kunne tinglyses uden alles tiltrædelse)

U93.721H (Gasa; gf. i A.m.b.a. fratog medlemmer stemmeret m.v., hvis de ikke havde en vis mindsteomsætning; ugyldigt)

forening, straf

U93.551H (den strømførende lysmast og det dræbte barn; mulighed for at straffe en forening kan medvirke til straffrihed for et bestyrelsesmedlem)

forening, søgsmålsret efter opløsning

TfS96.30Ø (likvideret forening ville stævne vedrørende skattekrav, men havde ikke længe nogens søgsmålskompetence)

forening, taleret

U82.249Ø (eksklusion ugyldig, da de ekskluderede havde taleret og ikke var behørigt indkaldt)

forening, tegningsret

U78.604Ø (a.; mejeris bestyrelse kunne ikke uden gf.tiltrædelse underskrive skøde vedr. ejd.salg)

U91.185H (tagarbejder på ejerlejlighedsejendom var ikke besluttet af ejerforeningens generalforsamling; derfor uforbindende for ejerforeningen og dens medlemmer; berigelsesgrundsætningen ikke anvendt)

forening, udgiftsfordeling

U80.552Ø (ejerforenings køb af lejl. til vicevært indebar ikke forrykkelse)

FM91.95Ø (Domus Vista; ejerforening kunne uden alles samtykke indføre vedtægtsbe-

stemmelse om grundfond til fremtidige vedligeholdelses- og fornyelsesarbejder)

se også: kontingent

forening, udlæg

U81.592Ø (a.; udlæg i indskudsandel opretholdt efter Rpl § 514, stk. 3)

U83.637Ø (a.; udlæg i andel i andelsboligforening ophævet efter § 514, stk. 2)

U89.769Ø (andelsbevis i boligforening; udlæg fra bank afvist)

U90.684V (andelslejlighed kunne inddrages under andelshavers konkursbo)

forening, udtrædelse

U55.510H (telefonistforening med udtrædelsesret trods modsat vedtægtsbestemmelse)

U57.403Ø (u. også uden vedtægts hjemmel; anset udtrådt ultimo det følg. regnskabsår)

forening, urafstemning

U80.1075V (urafstemningsbeslutning i andelsboligforening om fællesantenne var gyldig)

forening, urimelig vedtægtsbestemmelse

U91.4H (ejerlejlighedsvedtægt gav oprindelig ejer ret til at udpege administrator, til alle lejligheder var solgt; tilsidesat som urimelig efter aftl. § 36)

forening, vedtægtsfortolkning

NRT83.1401H (to foreninger, der drev hotel, hæftede; vedtægt tavs om ansvar, men måtte nærmest forstås som ansvarligt I/S)

U91.4H (ejerlejlighedsvedtægt gav oprindelig ejer ret til at udpege administrator, til alle lejligheder var solgt; tilsidesat som urimelig efter aftl. § 36)

forening, vedtægtsændring

U67.740Ø (betydningsfuld v., der ej fremgik af dagsordenen, var ugyldig)

U80.552H (ejerforenings køb af lejlighed + vedt.ændr. indebar ikke forrykkelse eller majoritetsmisbrug)

U88.916H (grundejerforeningens vedtægtsændring om pant i parcellerne gyldig)

U90.669Ø (ejerforenings køb af p-plads-areal uden alles tiltrædelse var i orden)

U91.185H (tagarbejder på ejerlejlighedsejendom var ikke besluttet af ejerforeningens generalforsamling; derfor uforbindende for ejerforeningen og dens medlemmer; berigelsesgrundsætningen ikke anvendt)

forkyndelse (processuel)

U87.59Ø (f. for et selskab kunne ske v/direktør, hhv. hans ægtefælle, på hans bopæl)

forkøbsret, bortfald

Finsk HD i ND93.373 (både bestyrelsesmedlem og selskab erstatningspligtige for mistet fordelagtig forkøbsret)

forkøbsret m.v., erlæggelse af betalingen

U91.514SH (Matas havde krav mod konkursramt materialist; kunne ikke modregne i hans bos krav på købesummen for Matasaktien; viser indholdet af aktionæroverenskomst for »kooperativt« A/S)

forkøbsret, fagedforbud

NRT00.1293H (fagedforbud mod påtænkt salg i strid med forkøbsret)

forkøbsret, fortolkning

Norsk HD i ND95.224H (tilbudspilgt på aktier kunne ikke fortolkes udvidende gennem formålsfortolkning, men kun efter sin ordlyd)

forkøbsret, omgåelse m.v.

U91.133HK (Louis Poulsen; forkøbsret søgtes omgået via stemmeretsoverdragelse; selskabet havde søgsmålsret)

U94.234H (Louis Poulsen; omgåelse af forkøbsret via uigenkaldelig stemmefuldmagt var ugyldig, men udløste dog ikke forkøbsretten)
ØLD 30/4 96 (Louis Poulsen A/S; ugyldig generalforsamlingsbeslutning: Landsretten udskifter en hel bestyrelse; 7 dages fuldbyrdesfrist gjorde reelt dommen definitiv)

forkøbsret, selskabets samtykke

U81.262H (samtykke ikke gyldigt givet af 1 best.medlem m/fuldmagt fra et andet)
se også: køberet; samtykke til aktieoverdragelse

forkøbsret, omgåelse via håndpant

U60.304H (Palladium; håndpant mv. udløste forkøbsret)

forkøbsret, sameje om berettigede aktiepost

ND1987.369fi.-HD (forkøbsberettigede post var i sameje; fuldmagt fra medejer var nok)

forkøbsret, ugyldighed

ND1987.366fi.-HD (forkøbsret til aktier i boligselskab ej tilsidesat efter aftl. §§ 33 el.36)

formueforvaltning, selskabets

EAN 1/12 1993 (utilfredshed med vedtægtsændring måtte gøres gældende for domstolene, ikke over for styrelsen, og denne kunne

ikke føre tilsyn med, om selskabets formueforvaltning var forsvarlig)

formålsstridig beslutning

U66.31H (Heimdals investeringer i Flying Enterprise)

U70.803H (Boss; direktørs kaution for maskinkøb til »datter«-K/S bandt A/S'et; T i god tro ad formål mv.)

U80.306Ø (f.; grundejerf.s vedtægt hjemlede ikke opførelse af TV-fællesantenne)

Finsk HD i ND 93.801 (ultra vires: kaution afgivet i strid med selskabets tegningsregler, men alligevel bindende, da godkendt af ene-aktionæren)

se også: ultra vires

forrang, I/S-kreditorer

se: interessentskab, I/S-kreditorers forrang

forrentning af aktiekøb

se: rente

forretningsorden

EAN 07/10 2004 (tiltrådt, at realkreditinstitut blev pålagt at ændre forretningsordenen, da denne var i strid med lovgivningen)

»forretningsministerium«, afgående bestyrelse

U73.795SH (afgående bestyrelse kan og skal foretage nødvendige dispositioner)

forrykkelse

U68.424H (f.; forringelse af én af 5 forbudsafdelingens repræsentation ugyldig)

U80.552H (f.; ejerforenings køb af lejlighed til vicevært indebar ikke forrykkelse)

forsikring

U73.487H (f.; fagforbunds obligatoriske gruppelevsfor., finansieret via kontingent godkendtes)

U93.335SH (forsikring på direktørs liv, tegnet som led i aktionæroverenskomst, tilfaldt selskabets bo)

forslagsfrist, medlemmer

U80.821H (f.; rettidigt forslag kunne behandles uden opførelse på dagsordenen)

fortegningsret (kap.førhøjelser)

U77.80H (kan ikke generelt fraviges i vedtægt; dommen kun *delvis* forældet)

Industriministeriets skr. af 10/2 1989 (retningsbestemt emission kan godt tegnes af én af de gamle aktionærer)

U91.180H (Ringkjøbing Bank; stor bemyndigelse til kapitaludvidelse stred ikke mod ge-

neralklausulene; beregningen af en vedtægtsmæssig noteringsfrist)

EFD 30/5 1991 (Klostiria Velka; græsk lov om, at kriseramte virksomheders kapital kunne besluttes forhøjet af et administrativt rekonstruktionsorgan, var EU-stridig, skønt fortegningsretten respekteredes)

EFD 24/3 1992 (Syndesmos; græsk lov om kapitalforhøjelse uden fortegningsret stred mod EU-retten)

EFD 19/11 1996 (Nold/Siemens; fortegningsret ved kapitalforhøjelse: national ret må gerne opstille strengere betingelser, end hvad kapitaldirektivet kræver)

se også: kapitalforhøjelse

frakendelse af retten til at drive selskab

U91.79Ø (frakendt retten til at drive ApS)

Francovich

EFD 19/11 1991 (Francovich; direktivet om medarbejdernes beskyttelse ved virksomhedens insolvens kan ikke påberåbes direkte over for en stat, men der kan blive tale om erstatningsansvar for staten)

friaktier, medarbejdere

se: medarbejdere, aktier

fringe benefits, ledelse

se: frynsegoder

fristdag, tvangsopløsning

TfS94.297KBR (skifterettens modtagelse af begæring om tvangsopløsning af selskab etablerer fristdag)

U96.90H (tvangsopløsning: styrelsens beslutning herom medfører fristdag)

fritstilling

se: direktør, fritstilling

frynsegoder, ledelse

U75.663V (direktørs billige lejemål bortfaldt ved likvidation)

fuldmagt på selskabets vegne

se: adfærdsfuldmagt; stillingsfuldmagt; tegningsret

fuldmagt i bestyrelse og direktion

U66.888V (nej til pantsætningsfuldmagt til 2 bestyr.medlemmer)

U75.294Ø (ja til pantbrevsfuldmagt til bank)

U81.262H (bestyrelsessamtykke til aktieoverdragelse e.o. tilsidesat; fuldmagt fra fraværende; reelt deltog kun én)

U84.852V (ja til generalfuldmagt fra eneste tegningsberettigede)

U85.561V (nej til generalfuldmagt fra en direktør)

NJA90.591HD (A/S bandtes ikke af afdelingsleders dispositioner, hverken på grund af stillingsfuldmagt eller tolerancefuldmagt = kombinationsfuldmagt)

FM01.120/6 (tegningsberettiget i udenlandsk selskab)

FM03.50/3Ø (specialfuldmagts rækkevidde) se også: ultra vires

fuldmagt på generalforsamlingen

se: stemmefuldmagt; stillingsfuldmagt mv.

fuldmagtsoverskridelse

se: formålsoverskridelse; ultra vires

fuldstændighedserklæring

U77.811Ø (burde være indhentet, men ej ansvar; upåagtet kaution)

U78.653H (hverken manglende f. eller detaljerede sp. til bank ad kaution medførte ansvar) se også: hensigtserklæring

fuldtegningsgaranti, emission

ND94.218H (Bugge Eiendom A/S; emissionsgaranti: fuldtegningsgaranti indebar kun hæftelse for 100% tegning, ikke for aktietegnernes betalingsdygtighed)

funktionsbeskrivelse, direktør

U77.152H (væs. ændring af dir.s arbejdsområde gav ham hæveadgang + erstatning)

fusion, analog anvendelse af fusionsregler

EAN 17/4 1996 (kan fusionsreglerne bruges analogt, hvis en alm. garantsparekasse vil overtage et sparekasse-aktieselskab?)

fusion, EU-kommissionens tilladelse

EFD 28/10 1993 (Zunis Holding; fusionskontrol: minoritetsaktionærer i målselskabet kan ikke anfægte Kommissionens beslutning efter fusionskontrolforordningen)

EFD 13/12 2005 (SEVIC Systems AG; fusion er en etableringsmåde, og derfor udgør det et indgreb i selskabernes ret efter art. 49 og 54 TEUF ar forbyde fusion med et selskab fra et andet EU-land)

fusion, forening

se: forening, fusion

fusion, frister

EAN 18/9 1990 (fusionsplanen skal være modtaget i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen,

Alfabetisk register

ikke blot afsendt af selskabet, inden udløbet af fristen)

fusion, gældsovertagelse

U83.1105V (datterselskabs obj. bødeansvar medfulgte ved fusion med M)

fusion, kapitalforhøjelse

EAN 10/11 1993 (kapitalnedsættelse: proklama kan undlades, hvis der samtidig sker tilsvarende forhøjelse, men kun gennem nytegning, ikke gennem fusion)

fusion, kreditorer

Rudkøbing ret 9/6 1993 (Langelands Bank; fusion: fortsættende selskab skulle respektere aktietegningsretter fra 1873, thi universalsuccession)

fusion, kursberegning

U77.61H (børs- fremfor likvidationskurs)

fusion, plan, indsendelse og bekendtgørelse

EAN 18/9 1990 (fusionsplanen skal være modtaget i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, ikke blot afsendt af selskabet, inden udløbet af fristen)

EAN 24/1 1991 (fusionsplan underskrevet mere end 6 måneder efter fusionens opgørelsesdato kan ej offentliggøres – og fusionen derfor ej gennemføres)

EAN 04/04 2001 (fusionsplan, der omfattede fusion mellem et dansk og et engelsk selskab, kunne ikke offentliggøres)

EAN 21/01 2002 (direktion for selskab under stiftelse kunne underskrive fusionsplan; ApL § 12)

fusion, skat

TfS02.508LR (skattefri fusion; kapitalnedsættelse; udlodning; kontantvederlag)

fusion, sparekasse

EAN 17/4 1996 (kan fusionsreglerne bruges analogt, hvis en alm. garantsparekasse vil overtage et sparekasse-aktieselskab?)

fusion, tegningsretter

Rudkøbing ret 9/6 1993 (Langelands Bank; fusion: fortsættende selskab skulle respektere aktietegningsretter fra 1873, thi universalsuccession)

fusion, tinglysning

U00.2459H (Ejendomsselskabet Frederiksstad; pligt til i forbindelse med pantsætning at tinglyse adkomstændring som følge af selskabers fusion)

fusion, tvangsopløsning

ESS 14/10 1994 (tvangsopløsning: selskabet kan »fusionere sig ud« af tvangsopløsningen)

fusion, universalsuccession

Rudkøbing ret 9/6 1993 (Langelands Bank; fusion: fortsættende selskab skulle respektere aktietegningsretter fra 1873, thi universalsuccession)

EAN 17/4 1996 (kan fusionsreglerne bruges analogt, hvis en alm. garantsparekasse vil overtage et sparekasse-aktieselskab?)

fusionskontrol

EFD 28/10 1993 (Zunis Holding; fusionskontrol: minoritetsaktionærer i målselskabet kan ikke anfægte Kommissionens beslutning efter fusionskontrollforordningen)

fællesantenne

se: forening, kontingent mv.

G

gage

se: direktør, gage

garanti for selskabet

U54.492H (hæftelseserklæring fra en »medinteressent« bortfaldt efter virksomhedens omdannelse til A/S)

U70.47H (kassekrediten, der skulle ligedeles mellem de to aktionærer i grus-A/S'et)

U72.500H (aktionærer fandtes at have kautioneret for selskabets entreprise)

U72.516H (aktionærer fandtes ikke at have kautioneret for malerentreprise for selskabet)

ØLD 19/10 1979 (de 4 entreprenørselskaber, der skulle dele tab ud over aktiekapital)

U89.618V (bestyrelsens hensigtserklæring kunne ikke fortolkes som en kaution; heller inter erstatningsansvar)

ØLD 1/5 1987 (hensigtserklæring misligholdtes; erstatning til långiver, ikke til låntagers/datterselskabets bo)

U91.95H (hovedaktionærs tidsbegrænsede kaution for selskabet gjaldt alle leverancer foretaget inden tidsfristen)

Svensk HD i ND 93.460 (Lekland; støtteerklæring var ikke kaution, og hæftelsesgennembrud statueredes ikke)

ND94.218H (Bugge Eiendom A/S; emissionsgaranti: fuldtægningsgaranti indebar kun hæftelse for 100% tegning, ikke for aktietegningernes betalingsdygtighed)

se også: hovedaktionær; kaution; hæftelse

garanti fra selskabet
 U70.96H (Boss; garanti for andet selskabs virks.køb ugyldig; modtager i ond tro)
 U70.803H (Boss; garanti for »datter«-K/S' maskinkøb bandt; modtager i god tro)
 Finsk HD i ND 93.801 (ultra vires: kaution afgiver i strid med selskabets tegningsregler, men alligevel bindende, da godkendt af eneaktionæren)
 se også: ultra vires

garantikapital, indløsning
 U44.763H (indløsning o.k.)

garantistillelse
 EAN 01/09 2009 (rejsebureau pålagt forhøjet garantistillelse)

Gasa
 U93.721H (Gasa; gf. i A.m.b.a. fratog medlemmer stemmeret m.v., hvis de ikke havde en vis minsteomsætning; ugyldigt)

gave (fra selskab, forening mv.)
 U67.46H (LO's bidrag til Soc.dem. var o.k.)
 U09.757H (gave fra ApS til forening havde ikke karakter af maskeret udlodning til eneanpartshaveren)

gave (til selskab, forening mv.)
 U81.1070Ø (pligt til 10-årig ydelse til kirke bortfaldt ved udmeldelse)

gavebrev, bestyrelsens sammensætning
 U66.575H (underdir. ej uopsigelig som følge af aktie-gavebrevs bestemmelser)

gebyrer
 EFD 20/4 1993 (årlige gebyrer på selskaber i strid med reglerne om kapitaltilførselsafgift)

generalforsamling, ekstraordinære beslutninger
 U55.887V (bestyrelsen kunne selv forlænge lejemåls uopsigelighed; ej ekstraordinær beslutning)

generalforsamling, inhabilitet
 ØLD 26/11 1990 (ombygning af forlags-A/S' ejendom, iværksat af direktøren, var en kompetenceoverskridelse, men ikke »ugyldig«; revisorvalg var ikke ugyldigt; generalklausulerne var ikke overtrådt; dirigenten var ikke inhabil; regnskabet var gyldigt vedtaget)

generalforsamling, indkaldelse
 EAN 09/05 2005 (generalforsamlingsbeslutning ugyldig på grund af manglende indkaldelse af aktionær samt registreringsnægtelse af

årsrapporten godkendt på ny generalforsamling til erstatning for tidligere indleveret årsrapport ophævet)

generalforsamling, omafstemning
 U92.393H (generalforsamlings afskedigelse af næstformand var ugyldig; hun og modkandidaten fik lige mange stemmer, og omafstemning burde derfor ikke være foretaget; sagsanlæg efter 4 mdr. var tidsnok)

generalforsamling, radio- og tv-optagelse
 EAN 26/4 1990 (generalforsamlingen i børsnoteret selskab kan modsætte sig radio- eller TV-optagelse af forsamlingen)

generalforsamling, stemmelighed
 U92.393H (generalforsamlings afskedigelse af næstformand var ugyldig; hun og modkandidaten fik lige mange stemmer, og omafstemning burde derfor ikke være foretaget; sagsanlæg efter 4 mdr. var tidsnok)

generalforsamling, søgsmålsfrist
 U80.55H (f.; en ældre, mangelbehæftet beslutning i Koda kunne ikke nu anfægtes)
 U81.262H (fristoverskridelse accepteret; afventede udfaldet af foregående sag)
 U92.393H (generalforsamlings afskedigelse af næstformand var ugyldig; hun og modkandidaten fik lige mange stemmer, og omafstemning burde derfor ikke være foretaget; sagsanlæg efter 4 mdr. var tidsnok)

generalforsamling, ugyldighed
 U36.1033H (regnskab, der savnede specifikationer på status og drift, kunne kræves omgjort)
 U66.31H (Heimdals regnskabsgodkendelse)
 U75.534H (kreditorafstemningen, der ikke kunne være påvirket af en evt. forkert stemmevægt)
 U76.755V (afsættelse af best.medlem behørigt på dagsordenen; turnus i vedtægt var ej = aftale om uafsættelighed)
 U77.123H (tidligere erkendelsesdom ej retskraftig trods AL § 81, stk. 4)
 U81.262.H (o.k. med forsinket sagsanlæg; ville afvente udfaldet af en anden sag om gf.en)
 U82.249Ø (f.; eksklusion ugyldig, da de ekskluderede havde taleret og ej var behørigt indkaldt)
 U.85.183H (revisionselskabets lave udbyrte kunne ikke anfægtes)

Alfabetisk register

Industriministeriets skr. af 10/2 1989 (retningsbestemt emission kan godt tegnes af én af de gamle aktionærer)

ØLD 26/11 1990 (ombygning af forlags-A/S' ejendom, iværksat af direktøren, var en kompetenceoverskridelse, men ikke »ugyldig«; revisorvalg var ikke ugyldig; generalklausulerne var ikke overtrådt; dirigenten var ikke inhabil; regnskabet var gyldigt vedtaget)

U91.180H (Ringkjøbing Bank; stor bemyndigelse til kapitaludvidelse stred ikke mod generalklausulerne; beregning af en vedtægtsmæssig noteringsfrist)

U91.4H (ejerlejlighedsvedtægt gav oprindelige ejer ret til at udpege administrator, til alle lejligheder var solgt; tilsidesat som urimelig efter aftl. § 36)

U92.393H (generalforsamlings afskedigelse af næstformand var ugyldig; hun og modkandidaten fik lige mange stemmer, og omafstemning burde derfor ikke være foretaget; sagsanlæg efter 4 mdr. var tidsnok)

U93.721H (Gasa; gf. i A.m.b.a. fratog medlemmer stemmeret m.v., hvis de ikke havde en vis mindsteomsætning; ugyldigt)

EAN 1/12 1993 (utilfredshed med vedtægtsændring måtte gøres gældende for domstolene, ikke over for styrelsen, og denne kunne ikke føre tilsyn med, om selskabets formueforvaltning var forsvarlig)

J.U.96.67H (stemmeretsaftale om repræsentation i bestyrelsen blev brudt, og generalforsamlingsbeslutning i énmandsselskab erklæret ugyldig)

generalforsamlingen, øverste myndighed

U80.55H (f.; Koda's stamfond skulle fordeles på afbalanceret måde; gf.-påbud til best. var ugyldigt)

U87.793H (væddeløbsforeningens bestyrelse ekskluderede medlem og nægtede gf.-prøvelse; underkendt)

generalklausul (majoritetsmisbrug)

U80.552H (f.; ejerforenings beslutning om køb af lejl. til vicevært var ej misbrug af afgørende stilling)

U85.183H (revisionselskabs lave udbytte ej anfægtet)

Industriministeriets skr. af 10/2 1989 (retningsbestemt emission kan godt tegnes af én af de gamle aktionærer)

ØLD 26/11 1990 (ombygning af forlags-A/S' ejendom, iværksat af direktøren, var en kompetenceoverskridelse, men ikke »ugyldig«; revisorvalg var ikke ugyldigt; generalklausulerne var ikke overtrådt; dirigenten var ikke inhabil; regnskabet var gyldigt vedtaget)

U91.180H (Ringkjøbing Bank; stor bemyndigelse til kapitaludvidelse stred ikke mod generalklausulerne; beregningen af en vedtægtsmæssig noteringsfrist)

se også: minoritetsbeskyttelse; kapitalforhøjelse, fortegningsret

U91.4H (ejerlejlighedsvedtægt gav oprindelige ejer ret til at udpege administrator, til alle lejligheder var solgt; tilsidesat som urimelig efter aftl. § 36)

U06.1448H (Palæ Restaurations Holding ApS; en grov overtrædelse af generalklausulen)

genoptagelse af selskabets virksomhed

EAN 14/12 1988 (genoptagelse af opløsningsstruet ApS nægtet pga. anpartshaverlån og mangelfulde årsregnskaber)

EAN 14/11 1991 (genoptagelse efter indledt tvangsopløsning kræver lovens mindstekapital)

se også: tvangsopløsning; likvidation

ESS 14/10 1994 (tvangsopløsning; selskabet kan »fusionere sig ud« af tvangsopløsningen)

U96.19Ø (genoptagelse efter tvangsopløsning: fax til styrelsen på 3 måneders fristens sidste dag var tilstrækkeligt til at muliggøre genoptagelse)

se også: tvangsopløsning, likvidation

genuine link (ægte tilknytning til Danmark)

EAN 24/11 1995 (Centros; registrering af dansk filial af udenlandsk selskab: dokumentation for tegningsret samt reel udenlandsk hovedaktivitet)

S.U.95.324Ø (Centros Limited, under anke; udenlandsk selskab uden reel udenlandsk tilknytning kan ikke bruges til at omgå danske kapitalkrav gennem dansk filial)

genussalg, aktier

U85.856H (a.salg var genus; ej individualiseret; ej separatist)

G-F Eiendom

NRT93.1399H (G-F Eiendom; manglende indbetaling af aktiekapital; revisoransvar over for selskabets bo for fejlagtig erklæring)

god revisionsskik

U82.595H (i strid med g. at indtægtsføre for store a/c avancer; revisoransvar)

goodwill, apportindskud af –

U37.1012H (ej fragå aktietegning pga. påstået mangel ved goodwill indskudt af andre)

U70.787H (ej medhold i, at stifter skulle tåle afslag i vederlag for indskudt goodwill)

goodwill, beregning af –

U61.311SH (i.; goodwill til udtrådt damefrisør-interessent nedrundet pga. omsætningsfald efter hans udtræden)

TfS96.355H (goodwill-handel mellem interesseforbundne selskaber: skønserklæring tilsidesattes af landsretten, men anerkendtes af Højesteret!)

granskning

ØLK 7/3 1979 (evt. sikkerhed for g.honorar påhviler selskabet)

VLK 29/6 1981 (g. ad banks gaver til fond afslået)

U85.536H (Ryvangbilen, delvist afslag; g. begrænset i oprindeligt tema)

U89.647Ø (granskning afslået, da forholdet fuldt oplyst)

EAN 1/7 1993 (granskingsberetning om fond kan normalt offentliggøres uden høring af fondens bestyrelse, men konkret burde den dog være hørt)

RG01.995 (granskning er ikke en sanktion, men et oplysningsmiddel)

U07.1151Ø (granskning ikke muligt efter AL § 86, stk. 2)

U07.2530V (anmodning om granskning efter AL § 86, stk. 2 ikke taget til følge – modsat skifterettens opfattelse)

U08.422/1 (Tvind-fonde; tre erhvervsdrivende fonde skulle betale udgifterne ved granskning, også selv om disse var meget betydelige – 6,1 mio. kr.)

grundejerforening

se: forening

gruppelivsforsikring, forening

se: forening, gruppelivsforsikring

gældskonvertering

EFD 16/7 1992 (F.A. Meyer; er kapitalforhøjelse ved gældskonvertering et apportindskud? Tvist herom var ikke tilstrækkeligt konkret til at kunne pådømmes)

se også: kapitalforhøjelse, gældskonvertering

H**habilitet**

se: inhabilitet

Hafnia

U00.1575H (Hafnia Holding A/S; forening af aktionærer; emissionsdeltager og aktiekøbere; havde ikke partsevne)

U02.2067H (Hafnia-sagen: emissionsbank m.fl. ikke erstatningsansvarlige trods visse kritikpunkter mod børsprospektet)

handelsregisteret, erstatningsansvar

U74.826Ø (h.reg. ej ansvarlig for overset navnemodhold)

handelsregisteret, hæftelsesformodning (kan afkræftes)

U68.150VLK (i.; enke i uskiftet bo ej interessent i afdødes og sønnens I/S, skønt dette ej afmeldt fra h.reg.)

U71.883SH (formodning for, at A/S, der var reg. i h.reg. som en forretnings ejer, hæftede)

handelsregisteret, kommanditselskab

U78.205V (i.; revisorens flisefabrik på »stille anpart«; da ej reg. i h.reg. el. på anden måde bkg.gjort; ej K/S, men stille selskab)

handelsregisteret, stille selskab

U78.205V (se foran)

hemmelig reserve

U64.789H (i.; udtrædende guldsmede-interessent fik ej andel i skjult varelagerreserve; status opgjordes »på sædvanlig måde«)

se også: aktionæroverenskomst, goodwill; aktionæroverenskomst, varelagerreserve; interessentskab, goodwill; interessentskab, varelagerreserve

hensigtserklæring

U89.618V (bestyrelsens hensigtserklæring kunne ikke fortolkes som en kaution; heller intet erstatningsansvar)

ØLD 1/5 1987 (hensigtserklæring misligholdtes; erstatning til långiver, ikke til låntagers/datterselskabets bo)

Svensk HD i ND 93.460 (Lekland; støtteerklæring var ikke kaution, og hæftelsesgenembrud statueredes ikke)

se også: hæftelsesgenembrud; støtteerklæring

Alfabetisk register

hjemsted, angivelse i vedtægterne

ND92.418H (formålet med at angive hjemsted (hovedkontor) i vedtægterne)

hjælpefond

U98.281H (Danske Malermestre; ret til andel i hjælpefond ved kollektiv udmeldelse af BYG og genstiftelse af Danske Malermestre efter aftl. § 36)

holdingfond

EAN 2/8 1990 (moderfond: fond, der ejede aktiekapitalen i et A/S, var erhvervsdrivende, selv om den havde fraskrevet sig retten til at påvirke selskabets drift)

holdingselskab

EFD 14/4 1994 (Ballast Nedam Groep; offentligt udbud: hvis budgiver er koncernens holdingselskab, står datterselskabernes ekspertise til holdingselskabets disposition)

TFS04.542H (Johnson Holding ApS; advokat- og revisoromkostninger ved stiftelse af holdingselskab; fradragsberettigede etableringsudgifter)

se også: koncern

honorar

se: bestyrelse, honorar

Hotel Limfjorden

ØLD 31/10 1994 (Hotel Limfjorden; K/S-
tegnning kunne ikke fragås; budget holdt ikke, men var ikke fra starten umuligt at opfylde)

hovedaktionær, hæftelse m.v. for selskabet

U54.224H (den fremskyndede kølrute: forretningsfører/medaktionær ej ansvarlig, ej heller efter aftl. § 33)

U68.41H (eksport af gamle telefoner; egentlig ejer hæftede sammen med A/S)

U72.516H (malerregningen, for hvilken aktionærerne ikke hæftede)

U73.280H (den til A/S omdannede entreprenørvirksomhed, for hvilken aktionærerne ikke selv hæftede)

U73.865Ø (ingen hæftelse for selskabsskat efter SEL § 33 ved underhåndlikvidation)

U74.129H (selskabets snedkerudgift, som den meget selvstændige leder kom til at hæfte for)

U75.461V (de hyrede tømrermestre, for hvem selskabsformen ikke var skjult)

U76.241Ø ((direktør/hovedaktionær ansvarlig for A-skat; nuance i begrundelse byret/ØL)

U76.909H (den personlige hæftelse for det

svage udstillingselskabs annoncegæld)

U77.116H (de sammenkædede 4 pers.firmer og A/S'et; hæftelsen for annoncer)

U79.177H (bæltetraktorreparationen og eneprokuristen, der kunne binde ejerskabet)

U80.806V (Frigor; D's arbejdstagere fik anm.-ret i M's bo; D-udskillelsen var proforma)

U81.104H (varerne til »Svanholm Tryk«, som der ikke hæftedes personligt for; leverandør vidste, at A/S)

U81.277H (hverken moderselskab eller dets ejer hæftede for entreprise trods byggerferaternes navneangivelse)

U81.473H (Herning Kranudlejning; ansvar for både egne og andres A-skat)

U81.789H (konkursbegæringen, der kunne fremmes mod personen; han og ikke ApS'et nævntes i de bestilte annoncer)

U82.56H (grillbaren, der ved vekseldstedelsen viste sig at være et ApS)

U81.973H (Røde Vejmølle; »hovedaktionær«/direktør med kun én stemme frifundet for manglende dækningsbidrag; handlede loyalt)

U82.84H (betonleverancerne til entreprenøren, der var omdannet til ApS; følgesedler lød på ApS'et)

U83.478Ø (kaffesalget til supermarkeds-ApS'et, som købmanden ikke kom til at hæfte for)

U84.496H (annoncehæftelsen for den person, der brugte et ApS som sin filial)

U84.1024Ø (ejendomsmægler fri for pantebrevsregres; ansås solgt af hans A/S)

U85.14H (»Wolfking«; person og ikke selskab forpligtet ved købepligt)

U85.209H (hovedanp.haver ej ansvarlig for A-skat trods neg. egenkap.; dissens)

U85.709Ø (selskabs- og bestyrelsesværnetinget omfattede ikke hovedaktionær/best.medlems udenlandske dødsbo)

U85.953V (»Tivoliland«; reklameregninger kunne rettes mod ApS uanset manglende selskabsbetegnelse)

U85.1029H (eneanp.haver/dir. frif.; burde ej have standset tidligere; dristig østrisk leverandør)

U87.784H (eneanpartshaver hæftede for lån, ved hvis udbetaling hans ApS var nævnt, men

uden »ApS« tilføjet; provenuet anvendt til gavn for ham)
 TfS90.299Ø (ansvar for kildeskat; eneanpartshaver)
 Arbejdsrettsdom Av. Fagligt Nyt 1990/16.168 (hæftelsesgennembrud (identifikation) til fordel for lønmodtagere i insolvent ApS)
 Arbejdsrettsdom Adv. Fagligt Nyt 1990/16.168 f (hæftelsesgennembrud (identifikation) over for underkapitaliseret kroforpagtningselskab)
 TfS90.161Ø (anpartshavers/direktørs ansvar og nulstilling for A-skatterestance; modregnet i hans krav på overskydende skat)
 U91.95H (hovedaktionærs tidsbegrænsede kaution for selskabet gjaldt alle leverancer foretaget inden tidsfristen)
 U91.235V (ApS-direktør hæftede ej, skønt faktura ikke angav »ApS«)
 U95.43H (direktørs/anpartshavers ansvar for A-skatter; betydelig margin må indrømmes; ApL-overtrædelse i sig selv ikke afgørende; konkret dog + ansvar)
 NRR90.1126H (fælles arbejdsgiveransvar hos norsk selskab og udenlandsk moderselskab)
 Arb.retten 19/2 1992 (anpartshavers personlige hæftelse for løn: hæftelsesgennembrud)
 U92.640V (likvideret ApS: Godtroende eneanpartshaver hæftede ikke for dets gæld)
 U93.789V (ej direktør/anpartshaveransvar for ApS' telefon- og edb-regninger; måtte ikke indse sammenbrud; efterprøvet efter både ApL-§§ og alm. erstatningsprincipper)
 Svensk HD i ND 93.460 (Lekland; støtteerklæring var ikke kaution, og hæftelsesgennembrud stateredes ikke)
 U94.243H (leverandør havde ikke accepteret et andet selskab som sin debitor)
 U95.156H (skotøjshandler hæftede personligt for sit ApS; fik ikke meddelt leverandør, at han var omdannet til ApS)
 U95.226Ø (Metron Systems; »ApS« ikke anført efter omdannelse fra personligt firma; alligevel ingen personlig hæftelse for selskabets varekøb)
 TfS95.331Ø (Midtfyns Festivalen; under anke; objektivt »hæftelsesgennembrud« over for søsterselskab, men ikke over for fysisk hovedanpartshaver, pga. Formuesammenblanding; men ej erstatningsansvar)

Skjern ret 27/9 1995 (anpartshavere hæftede for mangelskrav mod selskabet efter dets likvidation)

U00.2267H (pengeinstituts ansvarspådragende depoterklæring kunne ikke påberåbes af A/S, da den var fremkaldt ved hovedaktionærens svig)

se også: identifikation; kaution; ledelsesansvar; garanti for selskabet mv.

U09.2311H (anpartsselskabs håndpantsetting af ejerpantebrev til sikkerhed for direktørens gæld ikke bindende for selskabet)

hovedaktionærdisposition

U60.304H (Palladium; hovedaktionærs for købsret overflødiggjorde vedtægtsbestemt bestyrelsessamtykke til overdragelse)

U67.41H (hovedaktionær ikke fyre direktør)

U72.419V (hovedaktionær med bestyrelsesmandat ej begære selskabet konkurs)

U83.845Ø (viderefakturering via fond i Liechtenstein; straf)

U95.574H (vinhandler, afståelsesret: lejer kunne af konkrete grunde ikke afstå lejemålet til sit ApS)

Finsk HD i ND 93.801 (ultra vires: kaution afgivet i strid med selskabets tegningsregler, men alligevel bindende, da godkendt af eneaktionæren)

EFD 14/4 1994 (Ballast Nedam Groep; offentligt udbud: hvis budgiver er koncernens holdingselskab, står datterselskabernes ekspertise til holdingselskabets disposition)

hæftelse for selskabet

se: aktøransvar; hovedaktionær; hæftelsesgennembrud; identifikation; ledelsesansvar; stifteransvar; garanti for selskabet; hensigtserklæring; støtteerklæring

hæftelsesgennembrud

Arbejdsrettsdom Av. Fagligt Nyt 1990/16.168 (hæftelsesgennembrud (identifikation) til fordel for lønmodtagere i insolvent ApS)

Arbejdsrettsdom Adv. Fagligt Nyt 1990/16.168 f (hæftelsesgennembrud (identifikation) over for underkapitaliseret kroforpagtningselskab)

TfS90.161Ø (anpartshavers/direktørs ansvar og nulstilling for A-skatterestance; modregnet i hans krav på overskydende skat)

NRR90.1126H (fælles arbejdsgiveransvar hos norsk selskab og udenlandsk moderselskab)

Alfabetisk register

U92.640V (likvideret ApS: Godtroende enepartshaver hæftede ikke for dets gæld)

Svensk HD i ND 93.460 (Lekland; støtteerklæring var ikke kaution, og hæftelsesgennembrud statueredes ikke)

TfS95.331Ø (Midtfyns Festivalen; under anke; objektivt »hæftelsesgennembrud« over for søsterselskab, men ikke over for fysisk hovedepartshaver, pga. formuesammenblanding; men ej erstatningsansvar)

Skjern ret 27/9 1995 (anpartshavere hæftede for mangelskrav mod selskabet efter dets likvidation)

U97.1642H (= TfS97.780H) (Midtfyns Festivalen; lovvalget i forbindelse med hæftelsesgennembrud er så tæt knyttet til de selskabsretlige forhold, at selskabsstatuten herved skal anvendes)

U01.1085/2H (fortolkning og gyldighed af administrationsaftale; tilbagebetalingskrav og hæftelse herfor)

U07.1321H (K/S Hornstrand; personligt hæftende kommanditist erstatningsansvarlig over for en kreditor i selskabet som følge af manglende orientering om overdragelse af kommanditanparter; betingelse for modregning ikke opfyldt)

U09.2269V (direktør og eneejer af aktierne i flyttefirma var personlig ansvarlig for kundes tab)

hæftelseserklæring

U54.492H (h. fra »medinteressent« bortfaldt efter omdannelse til A/S)

håbløshedstidspunktet

U98.1137H (fodboldselskabet; bestyrelsesmedlemmer er erstatningsansvarlige for kreditorens tab ved fortsat drift id over håbløshedstidspunktet)

håndpant i aktie

U68.766H (håndpant afskar ikke aktionær fra selv at stemme for likvidation; pantøver forlangte ikke stemmeretten)

ØLD 17/11 1981 (håndpanthaver mødte ikke på gf.; pantøver kunne selv stemme)

håndpant viger for forkøbsret

U60.304H (Palladium)

I

identifikation, aktionær og A/S el. ApS

U66.145H (pligt til afståelse af fortjeneste ved grundsalg udløst af salg af alle aktier i det forpligtende selskab)

U68.41H (eksport af gamle telefoner; egentlige ejer hæftede sammen med A/S)

U68.766H (betaling via datter, men reelt fra moder, anset som kommende fra moder ad omstødelse)

U69.25H (ejerskifteafdrag ikke udløst af salg af alle aktier i debitorselskabet)

U82.87H (eneaktionær-skift gav ikke driftsleder hæveret efter konkret skøn over arb.område mv.)

U85.664V (licensafgift udløst af produkternes salg til helejet datterselskab)

U86.697V (chokoladeselskabs datterfinansselskab ej identificeret med M)

Arbejdsretsdøm Av. Fagligt Nytr 1990/16.168 (hæftelsesgennembrud (identifikation) til fordel for lønmodtagere i insolvent ApS)

Arbejdsretsdøm Adv. Fagligt Nytr 1990/16.168 f (hæftelsesgennembrud (identifikation) over for underkapitaliseret kroforpagtningsselskab)

NRt90.1126H (fælles arbejdsgiveransvar hos norsk selskab og udenlandsk moderselskab)

U93.868H (majoritetsoverdragelse i moderselskab udløste ikke tilbudspligt til lejerne i datterselskabs ejendomme)

Arb.rettens 19/2 1992 (anpartshavers personlige hæftelse for løn: hæftelsesgennembrud)

U92.640V (likvideret ApS: Godtroende enepartshaver hæftede ikke for dets gæld)

U95.574H (vinhandler, afståelsesret: lederen kunne af konkrete grunde ikke afstå lejemålet til sit ApS)

Svensk HD i ND 93.460 (Lekland; støtteerklæring var ikke kaution, og hæftelsesgennembrud statueredes ikke)

EFD 14/4 1994 (Ballast Nedam Groep; offentligt udbud: hvis budgiver er koncernens holdingselskab, står datterselskabernes ekspertise til holdingselskabets disposition)

U95.226Ø (Metron Systems; »ApS« ikke anført efter omdannelse fra personligt firma; al-

ligevel ingen personlig hæftelse for selskabets varekøb)

U96.12V (Identifikation af selskaber med samme direktør i relation til gentagelsesvirkning ved straf efter arbejdsmiljøloven)

Skjern ret 27/9 1995 (anpartshavere hæftede for mangelskrav mod selskabet efter dettes likvidation)

U01.777H (Telia A/S; identifikation til skade for selskaberne afvises også ved identifikation til skade for et moderselskab)

se også: aktøransvar; hovedaktionær; hæftelsesgennembrud; identifikation; ledelsesansvar; stifteransvar; garanti for selskabet; hensigtserklæring; støtteerklæring

identifikation, interessent og I/S

U67.48H (entreprenør kunne ej afgøre sin gæld til konkursbo ved modregning med krav fra sit og brors I/S)

identitet

se: identifikation, aktionær og A/S el. ApS; identifikation, interessent og I/S

ikke-forringelseserklæring

EAN 6/3 1991 (ikke-forringelseserklæring ved kapitalforhøjelse: Holdingselskab kunne medregne indtjent overskud i datterselskabet)

EAN 30/6 1993 (apportindskud af virksomhed; åbningsbalance: Vurderingen skal være foretaget »umiddelbart før« den stiftende gf.; 3 mdr.s interval er for meget)

indbetaling af kapital, erklæring om –

U68.515V (urigtig advokaterklæring om indbetaling)

EAN 6/5 1993 (dokumentation for anparts-kapitalens indbetaling fremsendes særskilt – og burde være accepteret af Erhvervs- og Selskabsstyrelsen)

NRT93.987H (Striansen; manglende indbetaling af aktiekapital: selskabets erstatningskrav i anledning af fejlagtig erklæring forudsætter forårsagelse af påviseligt tab)

NRT93.1399H (G-F Eiendom; manglende indbetaling af aktiekapital; revisoransvar over for selskabets bo for fejlagtig erklæring)

se også: kapitalforhøjelse

indbetaling af kapital, tidspunktet

EAN 3/3 1989 (kapitaltab, genopretning; indbetalingsforpligtelse ved kapitalforhøjelse skulle opfyldes straks)

se også: kapitalforhøjelse

identifikation

U94.621H (Dagrofa; koncernen (vareleverandøren) blev betragtet som en enhed i relation til omstødelse)

U95.156H (skotøjshandler hæftede personligt for sit ApS; fik ikke meddelt leverandør, at han var omdannet til ApS)

se også: hæftelsesgennembrud, koncern m.v.

indeståelse

se: garanti; kaution

individualisering, aktier

U85.856SH (a.salg var genus; ej individualiseret; ej separatist)

indkaldelse, generalforsamling

U68.766H (bestyrelsen var fratrukket og skulle derfor ikke indkaldes)

U82.249Ø (f.; eksklusion ugyldig, da de ekskluderede havde taleret og ej var behørigt indkaldt)

indløsning, »B-aktier«

U58.90H (B-aktier i sagen)

indløsning, børsnotering

EAN 27/8 1992 (statens indløsningsret til aktierne i Tele-Danmark A/S forhindrer ikke børsnotering)

indløsning, erlæggelse af betalingen

U91.514 SH (Matas havde krav mod konkursramt materialist; kunne ikke modregne i hans bos krav på købesummen for Matasaktien; viser indholdet af aktionæroverenskomst for »kooperativt« A/S)

indløsning, garantikapital

U44.763H (indløsning o.k.)

indløsning, kurs

U77.61H (fusion; børs- fremfor likvidationskurs)

U82.1073Ø (i.; ved opgør med udtrædende reder ej hensyn til, at hans I/S-post var usælgelig minoritetspost)

U85.110H (børskurs ej brugt ved opgør af margindepot; var opspekuleret)

U85.875SH (børskurs lagt til grund ved indløsning af datterselskabs minoritet trods højere indre værdi)

U92.971H (statens indløsningsret til teleaktierne (JTAS) kunne ikke anfægtes)

U96.1144H (Ny Tele Danmark-sag; forelægning for EF-domstolen afslået (ad lighedsgrundsætningen i kapitaldirektivet))

Alfabetisk register

J.U.96.113V (Forenede Teglværker A/S; indløsning til billig kurs iflg. vedtægterne for et fælles salgsselskab blev ikke tilsidesat)

indløsning, minoritet

U82.1073Ø (i.; ved opgør med udtrædende reder ej hensyn til, at hans I/S-andel var usælgelig minoritetspost)

U92.971H (statens indløsningsret til teleaktierne (JTAS) kunne ikke anfægtes)

EAN 27/8 1992 (statens indløsningsret til aktierne i Tele-Danmark A/S forhindrer ikke børsnotering)

U96.1144H (Ny Tele Danmark-sag; forelæggelse for EF-domstolen afslået (ad lighedsgrundsætningen i kapitaldirektivet))

J.U.96.113V (Forenede Teglværker A/S; indløsning til billig kurs iflg. vedtægterne for et fælles salgsselskab blev ikke tilsidesat)

indløsning, minoritetsaktionærer, koncern

U85.875SH (børskurs brugt trods højere indre værdi)

TfS1988.318LSK (ejd.ret var i skatteretlig forstand overgået før kurstvistens afslutning)

U92.971H (statens indløsningsret til teleaktierne (JTAS) kunne ikke anfægtes)

EAN 27/8 1992 (statens indløsningsret til aktierne i Tele-Danmark A/S forhindrer ikke børsnotering)

U96.1144H (Ny Tele Danmark-sag; forelæggelse for EF-domstolen afslået (ad lighedsgrundsætningen i kapitaldirektivet))

indløsning, minoritetsaktionærer, ved misbrug

U55.932Ø (aktionæraftale om udbyttepolitik var brudt; indløsning; processuelle standpunkter accepterede indløsning som sanktion)

indløsning, modregning

U91.514 SH (Matas havde krav mod konkursramt materialist; kunne ikke modregne i hans bos krav på købesummen for Matasaktien; viser indholdet af aktionæroverenskomst for »kooperativt« A/S)

indre værdi, aktier

U85.875SH (børskurs brugt ved minoritetsindløsning trods højere indre værdi)

indsigelse, aktionærers

U66.465V (bankens nye oligarkiske klausul; manglende insigelse mod forståelse af fuldmagts-§ 'en)

indsigelse, selskabets

U58.885H (selskabet bundet af daglig leders maskinkøb; skulle have reklameret, hvis bundet)

inhabilitet

U02.1412H (SEAS A/S; skønsrådets vurdering af aktierens værdi ved tvangsindløsning kunne ikke tilsidesættes på grundlag af inhabilitet eller andre grunde)

U10.80V (ikke betingelse for tinglysning af skøde, der var underskrevet af samme person for både sælger og køber, det skulle være tiltrådt af et habilt selskabsorgan)

inhabilitet i bestyrelse og direktion

U66.575H (aktie-arvingen, der var med til at stemme underdirektøren ud)

U66.739V (aktionærenken og tantiønnen til direktøren, hvis kone stemte i bestyrelsen)

U73.417H (Boss; selskabet, der finansierede sin egen take-over via sikkerhed for lån; de 4's inhabilitet; långivers fuldmægtigs onde tro)

U78.760Ø (selskabets skøde til dets egen direktør; TL-dommer krævede godk. af andet selskabsorgan)

VLD 4/7 1991 (ej direktøransvar for tabgivende ledelse eller for virksomhedsoverdragelse trods inhabilitet)

VLK 6/10 1993 (to af fire bestyrelsesmedlemmer kunne begære fogedforbud mod de øvrige til håndhævelse af konkurrenceklausul på selskabets vegne; de øvrige ville alligevel være inhabile)

EAN 11/02 1997 (spørgsmål om inhabilitet i forbindelse med långivning til et af en sparekasse delvist ejet selskab; medlem af bestyrelsen og direktør i sparekassen; samtidig medlem af bestyrelsen i et leasingsselskab som skulle låne penge fra sparekassen)

se også: ultra vires

inhabilitet på generalforsamlingen

U66.739V (aktionærenken og direktøren, der selv og med sin kone kunne stemme på gf. om tantiønnen)

inside information

se: insider trading

insider-handel

U77.785Ø (straf; viden om fondsaktier; også mangl. oplysning til købs- og salgsgang)

Svensk byretsdom 9. marts 1990 (insider trading, svensk straffedom)

EAN 11/9 1992 (egne aktier: bank, der handler med egne aktier, skal sørge for at overholde forbuddet mod insider trading)

U95.905H (Silcon; insider trading; første danske straffedom: 3 mdr. betinget fængsel + tillægsbøde)

U97.1504H (insiderhandel; straffet med fængsel i 3 måneder)

se også: børsnoteret selskab

Inspire Art Ltd.

EFD 20/09 2003 (hollandsk lovgivning, som efter Centros og Überseering havde indført regler om, at selskaber, hvis hovedaktivitet befinder sig i Holland, skulle overholde visse regler – herunder minimumskapitalreglen; »pseudo-foreign companies«; lovgivningen fandtes i strid med art. 43 og 48 EF)

Intel-sagen

U05.671H (Intel; betingelserne i optionsaftale om bortfald af ikke modnede optioner ved fratræden og om udnyttelse af modnede optioner inden for en vis frist tilsidesat som ugyldig; krav vedr. aktieoptioner i udenlandsk selskab kunne rettes mod selskabets datterselskab i Danmark som arbejdsgiver)

interessentskab, afskrivning

U78.205V (revisorens flisefabrik; da afskrivning: medejendomsret; derfor ej lån, men stille selskab; fæ.-kreditorer forrang)

se også: interessentskab, nedskrevne aktiver

interessentskab, aftalens indgåelse

U53.897FVK (»I/S-kontrakt« uden reel indflydelse og kapitalandel kendt ugyldig i det fagretlige system)

U54.245H (væveriarbejde var arbejds- ikke I/S-aftale)

U54.405H (ej bevist, at vinhandlerens indskud i elektro-I/S var ansvarlig kap.; kunne kræves tilbage)

U55.967SH (frøkenernes indskud i skrue-nøgle-I/S var ikke lån; anmeldelsesret anerkendt)

U56.666H (samleversken, der ikke hæftede for »Maskinimportens« gæld; stillede blot bankkonto til rådighed)

U56.1086V (repræsentant lod sit navn optage i firmanavnet; ej I/S, men dog hæftelse)

U59.351H (autohandelen med stille deltager, der ikke hæftede, skønt han synes at have været den egentlige indehaver)

U61.255Ø (marketerieriet med stille deltager, der ikke hæftede udadtil trods I/S-lign. aftale)

U68.41H (samarbejde, ikke I/S, om eksport af gamle telefoner; erstatning for afbrydelse; andel i bruttoavance)

U68.150VLK (enke i uskifter bo ej interessent i afdødes og søns I/S, skønt ej afmeldt fra handelsreg.)

U71.868Ø (21-årig søn hos entreprenør »E & søn« hæftede)

U76.74H (frk. A og broder arvede fabrik; også hun hæftede for kildeskat; dissens: kun hæfte med indskud, ejd.)

U78.205V (revisorens flisefabrik på »stille anparter«; ingen aftale, men da medejendomsret: stå tilbage for fabrikkens kreditorer)

TfS95.317V (ægtefællernes pelsdyrfarm; I/S statueret, uanset at I/S-betegnelsen ikke var brugt)

U02.1803H (deltager i I/S ikke berettiget til at få sit indskud tilbagebetalt; advokat havde ikke handlet ansvarspådragende)

TfS03.982V (tvivl om, hvornår I/S stiftelse egentlig har fundet sted; tidspunkt for erhvervelse af en fast ejendom)

interessentskab, akkord

NJA89.92H (svensk; tvangsakkord for I/S befriede også den enkelte interessent)

U90.410Ø (tvangsakkord for I/S forudsætter akkord for interessenternes boer)

interessentskab, aktiverens værdi

se: interessentskab, opløsningsgodtgørelse

interessentskab, aktivitetsudvidelse

U62.378V (a. + i.; vandværks-I/S'ets gf. kunne ikke binde medlemmerne til at betale til ny aktiviteter: gadebelysning)

interessentskab, anmeldelsesret

se: ansvarlig indskudskapital; interessentskab, stille deltager; stille selskab

interessentskab, arbejdsindsats

U54.245H (væveriarbejde var arbejds- ikke I/S-aftale)

U56.666H (samleversken, der ikke hæftede for »Maskinimportens« gæld; stillede blot bankkonto til rådighed og underskrev enkelte breve)

U59.351H (autohandelen med stille deltager, der ikke hæftede, skønt den formelle inde-

haver snarere synes at have været ansat hos ham)

U68.41H (samarbejde, ikke I/S, om eksport af gamle telefoner; erstatning for afbrydelse; andel i bruttoavancen)

U71.868Ø (21-årig søn, der blot var ansat hos entreprenør »E & søn«, men underskrev aftaler mv., hæftede)

U78.531H (patentbureauet m/samarb.vanskeligheder; C's arb. var upåklageligt; ej væs. misligholdelse)

U07.829H (Øjenhospitalet Danmark; øjenlæges markedsføring af apparaturfællesskab var ikke væsentlig misligholdelse af fællesskabet; ikke krav på erstatning på goodwill)

interessentskab, bankkonto

U93.365H (joint venture's bankkonto: beløb, der fejlbetaltes uden om kontoen, kunne forlods kræves refunderet fra denne)

interessentskab, dødsfald

U50.651H (pensionsret ej inddrages i boet)

U54.712H (interessent kunne med virkning for sit bo udpege sin efterfølger i I/S'et)

U68.150VLK (enke i uskiftet bo ej interessent i afdødes og søns I/S, skønt dette ej afmeldt fra handelsreg.)

U70.912V (I/S-bestemmelse om ejendomsandelens uddragelse fra skifte afvist; personerne, ikke I/S'et havde adkomst)

U76.74H (frk. A og broder arvede fabrik; også hun hæftede, skønt ej aftalt I/S; dissens; kun hæfte med sit indskud)

interessentskab, efterfølger for interessent

U54.712H (interessent kunne med virkning for sit dødsbo udpege sin efterfølger i I/S'et)

U68.150VLK (enke i uskiftet bo ej automatisk indtrådt som interessent; hæftede derfor ej)

U78.531H (patentbureauet m/samarbejds-vanskeligheder; en int. burde have forhandlet om ny partner, men ej væs. misligholdelse)

interessentskab, ejerbrøker

U.95.65V (ejerbrøker i et I/S kan ikke noteres på I/S'ets ejendom)

se også: interessentskab, tinglysning

interessentskab, eksklusion

U92.4V (voldgiftsklausul ej klar nok til at binde i en sag om eksklusion fra et vindmølle-I/S)

interessentskab, enstemmighed

U00.1887/2Ø (opførelse af hus på fællesareal i I/S-form; disposition af ekstraordinær karakter krævede enstemmighed)

interessentskab, erstatning

U96.1208H (Admiral Hotel; mindretal af interessenterne kunne godt på egne vegne søge I/S-bestyrelsen med krav om erstatning)

interessentskab, fast ejendom

se interessentskab, tinglysning

interessent, fogedforretning

U67.738Ø (interessent kunne kræve at gennemgå regnskabsmateriale m/sin revisor; påkendt af ØLR trods voldgiftsklausul)

interessentskab, »generalforsamling«

se: interessentskab, møder

interessentskab, goodwill beregning af –

U61.311SH (goodwill til udtrådt damefrisørinteressent nedrundet pga. omsætningsfald efter hans udtræder)

U04.180H (fastsættelse af goodwill ved overtagelse af medinteressents andel af en klinik)

U07.829H (Øjenhospitalet Danmark; øjenlæges markedsføring af apparaturfællesskab var ikke væsentlig misligholdelse af fællesskabet; ikke krav på erstatning på goodwill)

interessentskab, gæld

U82.1073Ø (udtrædende reder måtte tilsvare underskuds-I/S sin andel af aktiver til realværdi minus gæld til pariværdi)

U03.795Ø (udlæg for I/S's gæld ifølge pantebrev kunne ikke foretages hos interessent)

U05.28/1V (interessent havde ikke påtaget sig en gældsforpligtelse i henhold til pantebrevene, derfor kunne disse ikke umiddelbart tvangsfuldbyrdes over for interessenten)

U06.2343H (pantebrev underskrevet i henhold til fuldmagt fra deltager i I/S-projekt kunne ikke danne grundlag for tvangsfuldbyrdelse for I/S'ets gæld)

interessentskab, handelsregisteret

U68.159VLK (enke i uskiftet bo ansås ej for interessent efter afdøde, skønt I/S ej afmeldt)

U78.205V (revisorens flisefabrik; da ej anm. til handelsreg. el. på anden måde bkg.gjort: ej K/S; stille selskab)

interessentskab, hemmelig reserve

U64.789H (udtrædende guldsmedeinteressent fik ej andel i skjult varelagerreserve; status opgjordes »på sædvanlig måde«)

interessentskab, hæftelse indadtil

U68.41H (samarbejde, ikke I/S, om eksport af gamle telefoner; erstatning for afbrydelse: andel i bruttofortjeneste)

U77.751V (krav mod medinteressent ved opløsning af »Vasketeria i/s« hørte under skifte-retten)

U78.205V (revisorens flisefabrik; stille selskab; han ej ansvarlig overfor indskydere trods dårlig drift fra start)

U05.2213H (ejendomsejeres tilsagn i 1977 til en lejer om at kunne blive medejer af ejendommen kunne ikke påberåbes nu)

interessentskab, hæftelse udadtil

U51.24H (»stille« interessent hæftede ej for varegæld)

U56.666H (samleversken, der ej hæftede for »Maskinimporten«'s gæld)

U56.1086V (repræsentant lod sit navn optage i firmanavnet; ej I/S, men dog hæftelse)

U59.351H (autohandelen med stille deltager, der ikke hæftede, skønt han synes at have været den egentlige indehaver)

U61.255Ø (marketerieriet med stille deltager, der ikke hæftede udadtil trods I/S-lignende aftale)

U67.696VVK (udlæg i I/S-andel ej lyst på I/S'ets ejd.)

U68.150VVK (enke i uskiftet bo efter interessent ej automatisk indtrådt; kun kreditor i I/S'er; hæftede ej)

U71.868Ø (21-årig søn i entreprenør »E & søn« hæftede)

U76.74H (frk. A og bror arvede fabrik; også hun hæftede, skønt ej aktiv; dissens: kun hæfte m/sit indskud)

NRT83.1401H (to foreninger, der drev hotel, hæftede; vedtægt tavs om ansvar; udg.pkt.: flere, der driver næring sammen, hæfter)

NJA89.92H (svensk; tvangsakkord for I/S befriede også den enkelte interessent)

U92.69H (stille deltagelse eller I/S? Selskab ej indtrådt som ansvarlig deltager hos vekselerer; særskilt stillingtagen i forhold til hver enkelt kreditor)

TFS95.317V (ægtefællernes pelsdyrfarm; I/S statueret, uanset I/S-betegnelsen ikke var brugt)

U98.983Ø (I/S køb af udlejningssommerhus ugyldig)

U03.795Ø (udlæg for I/S's gæld ifølge pantebrev kunne ikke foretages hos interessent)

U05.28/1V (interessent havde ikke påtaget sig en gældsforpligtelse i henhold til pantebrevene, derfor kunne disse ikke umiddelbart tvangsfuldbyrdes over for interessenten)

U09.256Ø (NN Totalentreprise I/S; udlæg hos interessent personligt efter gælds-brev, underskrevet af interessenterne)

interessentskab, hæftelseserklæring

U54.492H (h. fra »medinteressent« bortfaldt efter omdannelse til A/S)

U68.150VVK (glemt afmelding fra handelsreg. indebar ej hæftelse for enke i uskiftet bo efter interessent)

U98.183Ø (udlæg hos interessent efter gælds-brev; selvskyldnerkautionserklæring)

se også: interessentskab, indtræden; stille deltager

interessentskab, indtræden

U51.24H (»stille« interessent hæftede ej for varegæld)

U54.405H (ej bevist, at vinhandlerens indskud i elektro-I/S var ansvarlig kap.; kunne kræves tilbage)

U55.967H (frøkenernes indskud i skruenøgle-I/S var lån; anmeldelsesret anerkendt)

U56.666H (samleversken, der ikke hæftede for »Maskinimporten«'s gæld; var ej kendt af kreditor, da kravet opstod)

U59.351H (autohandelen med stille deltager, der ikke hæftede, skønt han synes at have været den egentlige indehaver)

U61.255Ø (marketerieriet med stille deltager, der ikke hæftede udadtil trods I/S-lignende aftaler)

U68.150VVK (enke i uskiftet bo efter interessent ej automatisk indtrådt; kun kreditor i I/S'er; hæftede ej)

U71.868Ø (21-årig søn i entreprenør »E & søn« hæftede)

U76.74H (frk. A og bror arvede fabrik; også hun hæftede, skønt ej aktiv; dissens: kun hæfte m/sit indskud, ejd.)

U78.205V (revisorens flisefabrik; ej anm. til handelsreg. el. andet; stille selskab; fæ. kreditorer forrang)

U92.69H (stille deltagelse eller I/S? Selskab ej indtrådt som ansvarlig deltager hos vekselerer;

Alfabetisk register

særskilt stillingtagen i forhold til hver enkelt kreditor)

TfS95.317V (ægtefællernes pelsdyrfarm; I/S statueret, uanset I/S-betegnelsen ikke var brugt)

se også: interessentskab, hæftelse udadtil; stille deltager

interessentskab, IP-spørgsmål

se: interessentskab, internationale spørgsmål

interessentskab, I/S-kreditorens forrang

U51.17H (interessents indtræden ugyldig pga. svig; kravet på tilbagebet. af indskud var i medinteressents konkursbo sidestillet med selskabskreditorens krav)

U56.533Ø (ældre særkreditor kunne foretage udlæg direkte i en stifters indskudte aktiver i opgivet A/S, der af ØLR betegnedes »sameje«; han fik således fyldestgørelse på lige fod med fælleskreditorer)

U70.409ØLK (anerkender indirekte, at ej forrang ved sameje; I/S-best. om forbud mod retsforf. i ejd. ej lyst; ejedes i sameje af læge og forpagter)

U78.205V (forrang også anerkendt i stille selskab: revisorens flisefabrik)

U80.444VLK (skovejd. i sameje som gave; I/S-kontr. lyst som servitut; I/S-bestemmelse om forbud mod retsforf. hindrede ej andels inddragelse i konkursbo)

NRT83.140H (to foreninger drev hotel; dette ansås som I/S; konkursbehandledes alene; foreningerne hæftede)

U86.726Ø (ureg. A/S; medstifters ældre skattegæld kunne ej modregnes overf. A/S'ets krav på neg. momstilsvær)

U88.42H (hesteforsikringsagenturet, der gik konkurs; agenturgivers fortrinsret i I/S-formuen)

U09.256Ø (NN Totalentreprise I/S; udlæg hos interessent personligt efter gældsbevis, underskrevet af interessenterne)

interessentskab, identifikation

U67.48H (entreprenør kunne ej afgøre sin gæld til konkursbo ved modregning med krav fra sit og brors I/S)

interessentskab, indskud

U02.1803H (deltager i I/S ikke berettiget til at få sit indskud tilbagebetalt; advokat havde ikke handlet ansvarspådragende)

interessentskab, indskudspligt

U62.378V (a. + i.; vandværks-I/S'ets gf. kunne ikke binde medlemmerne til at betale til ny aktivitet: gadebelysning)

U78.531H (patentbureauet m/samarb.vanskeligheder; en int. burde have gjort indskud; da straks berigtiget: ej væs. misligh.)

U82.1073Ø (rederen, der for at udtræde af underbalance-I/S, måtte tilsvare sin andel af underbalance, opgjort efter aktivers realværdi og passivers nominalværdi)

interessentskab, interessentmøder

se: interessentskab, møder

interessentskab, internationale spørgsmål

U72.524H (interessents eneovertagelse af I/S'ets tyske virks. kunne ej afregnes i DM)

interessentskab, kapitalkonto

U82.1073Ø (udtrædende reder måtte tilsvare sin andel af underskuds-I/S' aktiver til realværdi minus passiver til pariværdi)

interessentskab, konkurs

U80.444VLK (en interessent i skov-I/S konkurs; ejd. var i sameje; andel inddraget i boet) se om hele I/S'ets konkurs: interessentskab, opløsning, konkursdekret over alle?

FM97.141/3V (omstødelse; interessentskab; rette sagsøger)

U98.303H (I/S skulle behandles som særskilt konkursbo, selv om andelene var overdraget)

interessentskab, lån til –

se: ansvarlig indskudskapital; interessentskab, stille deltager; stille selskab

interessentskab, misligholdelse

se: interessentskab, væsentlig misligholdelse

interessentskab, modregning

U67.48H (entreprenør kunne ej afgøre sin gæld til konkursbo ved modregning med krav fra sit og brors I/S)

TfS93.238 (interessents krav på overskydende skat kunne modregnes i I/S'ets momsgæld)

interessentskab, møder

U78.531H (patentbureauet m/samarb.vanskeligheder; en int. burde have deltaget i møder, men ej væs. misligholdelse)

interessentskab, nedskrevne aktiver

U64.789H (udtrædende guldsmede-interessent fik ej andel i skjult varelagerreserve; status opgjordes »på sædvanlig måde«)

U82.1073Ø (udtrædende reder måtte tilsvare

underskuds-I/S sin andel af aktiver til realværdi minus gæld til pariværddi)

se også: interessentskab, afskrivning

interessentskab, omdannelse til A/S

U54.492H (hæftelseserklæring fra en »medinteressent« til en indskyder bortfaldt efter virksomhedens omdannelse til A/S)

interessentskab, omdannelse til K/S

TFS02.422LR (omdannelse af I/S til K/S; uden at der skete forskydning af deltagerens ejerandele; medførte ikke afståelsesbeskatning)

interessentskab, ophør

U02.765H (Cph Vision; økonomisk opgør i forbindelse med ophør af I/S om drift af messevirksomhed)

interessentskab, opløsning, dødsfald

U68.150VLK (enke i uskifter bo efter interessent ej automatisk indtrådt; hæftede ej)

U78.205V (revisorens flisefabrik; stille selskab; indskyderne stod tilbage for r.s.fæ.kreditorer ved hans dødsboskifte)

interessentskab, opløsningsbeslutning

FM90.157V (skifteretsopløsning af I/S kunne kræves af en interessent efter gf.-beslutning om opløsning)

U04.2180V (begæring om likvidation af I/S ved skifteretten afvist, da grundlaget for at begære likvidation var omtvistet og forudsatte omfattende bevisførelse, og da medinteressent havde protesteret mod behandling ved skifteretten)

interessentskab, opløsningsopgørelse

U52.76H (fordeling af I/S-aktiver ved opløsning indebar endelig opgørelse mellem interessenterne)

U77.571V (krav mod medinteressent ved opløsning af »Vasketeria i/s« hørte under skifteretten; afvist af domstolene; måtte evt. fremsættes under reassumption af I/S-boet)

U78.205V (revisorens flisefabrik; stille selskab; indskydere anmeldte tilbagebet.krav og erstatningskrav; også sidstnævnte realitetsbehandlede)

U82.1073Ø (udtrædende reder måtte tilsvare underskuds-I/S sin andel af aktiver til realværdi minus gæld til pariværddi)

interessentskab, opløsning, goodwill

se: interessentskab, goodwill

interessentskab, opløsning, hemmelig reserve

se: interessentskab, hemmelig reserve

interessentskab, opløsning, konkursdekret over alle?

U80.559H (SCE; uregistreret A/S; + konkursbehandling, skønt kun 2 af 3 stiftere konkurs; den 3. var GB-selskab)

NRT83.1401H (to foreninger drev hotel; nærmest anset som I/S; dette konkurs alene; foreningerne hæftede)

interessentskab, opløsning, skat

LSK 9/8 95 (opdeling/spaltning af et I/S indebærer skattereligt delsalg og -erhvervelse)

interessentskab, opløsning, skifteretten

U64.196Ø (muremester-I/S kunne ikke opløses ved skifteretten; voldgift aftalt med tvister)

U72.1053Ø (dentallaboratoriet kunne kun opløses ved skifteretten; flere aktiver/passiver)

U77.571V (krav mod medinteressent ved opløsning af »Vasketeria i/s« hørte under skifteretten, der evt. måtte genoptage I/S-boet)

U86.77Ø (udlejningssejd. var ej i sameje, men I/S, der kunne skifteretsopløses)

FM90.157V (skifteretsopløsning af I/S kunne kræves af en interessent efter gf.-beslutning om opløsning)

U04.2180V (begæring om likvidation af I/S ved skifteretten afvist, da grundlaget for at begære likvidation var omtvistet og forudsatte omfattende bevisførelse, og da medinteressent havde protesteret mod behandling ved skifteretten)

interessentskab, opløsning, varelagerreserve

se: interessentskab, varelagerreserve

interessentskab, opløsning, voldgift

U64.196Ø (muremester-I/S kunne ikke opløses af skifteretten; voldgift aftalt med tvister)

interessentskab, opsigelse

U68.41H (samarbejde, ikke I/S, om eksport af gamle telefoner; erstatning for afbrydelse; andel i bruttoavance)

U80.444VLK (skov-I/S var uopsigeligt uden alles samtykke; lyst servitutst. på ejd., der var i sameje; anpart i ejd. inddraget i interessents konkursbo)

interessentskab, opsigelse, beviskrav

U58.54H (betydelige beviskrav til mundtlig opsigelse af 17 år gammelt bogtrykkeri-I/S)

interessentskab, overskud, deling af –

U68.41H (samarbejde, ikke I/S, om eksport af gamle telefoner; erstatning for afbrydelse: andel i bruttoavancen)

interessentskab, pensionsret

U50.651H (pensionsaftale kunne ikke indtages i dødsbo)

U78.531H (patentbureau m/samarb.vanskeligheder; henset til alder og pensionsret burde en int. have forhandlet om ny partner; men ej væs. misligh.)

interessentskab, registrering

U99.1453Ø (et kursussamarbejde mellem to personer havde ikke en sådan karakter, at det opfyldte kravene til et I/S, og en § -82 begæring afvist)

interessentskab, regnskabsmateriale

U67.738Ø (interessent kunne kræve at gennemgå r.materiale m/sin revisor; påkendt af ØLR trods voldgiftsklausul)

interessentskab, revision

U67.738H – se ovenfor

interessentskab, skat

LSK 9/8 1995 (opdeling/spaltning af et I/S indebærer skatteretligt delsalg og -erhvervelse)

interessentskab, skattekrav

TfS93.238 (interessents krav på overskydende skat kunne modregnes i I/S'ets moms-gæld) se også: interessentskab, modregning
TfS95.317V (ægtefællernes pelsdyrfarm; I/S statueret, uanset at I/S-betegnelsen ikke var brugt)

interessentskab, skifteretten

U64.196Ø (mureremester-I/S kunne ikke opløses af skifteretten; voldgift aftalt ved tvister)

U68.150VLK (enke i uskiftet bo ej automatisk indtrådt; konkursbegæring over hende og »I/S'et« afvist)

U70.912V (I/S-best. om, at andele af landbrugsejd. ej kunne inddrages på skifte, afvist; personer, ikke I/S, havde adkomst)

U78.205V (revisorens flisefabrik; stille selskab; skifteretten, der beh. hans dødsbo, påkendte også erstatningskrav mod ham fra stille deltagere)

U78.531H (patentbureauet m/samarb.vanskeligheder; påstand om udtræden gjort gældende ved alm. domstole)

U80.444VLK (konkursbo inddrog interes-

sents andel i skovejd. i sameje; I/S-kontr. lyst som servitut)

U86.77Ø (udlejningsejd. ej anset for i sameje, men I/S; kunne skifteretsopløses)

FM90.157V (skifteretsopløsning af I/S kunne kræves af en interessent efter gf.-beslutning om opløsning)

interessentskab, spaltning

LSK 9/8 95 (opdeling/spaltning af et I/S indebærer skatteretligt delsalg og -erhvervelse)

interessentskab, stiftelse

TfS03.982V (tvivl om, hvornår I/S stiftelse egentlig har fundet sted; tidspunkt for erhvervelse af en fast ejendom)

interessentskab, stille deltager

U51.24H (»stille« interessent hæftede ej for varegæld)

U54.405H (ej bevist, at vinhandlerens indskud i elektro-I/S var ansvarlig kap.; kunne kræves tilbage)

U55.967SH (frøkenernes indskud i skrue-nøgle-I/S var lån; anmeldelsesret anerkendt)

U56.666H (samleversken, der ikke hæftede for »Maskininporten«'s gæld; stillede blot bankkonto til rådighed)

U59.351H (autohandelen med stille deltager, der ikke hæftede, skønt han synes at have været den egentlige indehaver)

U61.255Ø (marketenderiet med stille deltager, der ikke hæftede udadtil trods I/S-lign. aftale)

U68.150VLK (enke i uskiftet bo ej indtrådt efter afdøde; kun kreditor i I/S'et; hæftede ej)

U71.868Ø (21-årig søn hos entreprenør »E & søn« hæftede)

U76.74H (frk. A og bror arvede fabrik; også hun hæftede, skønt ej aktiv; dissens: kun hæfte m/indskud)

U78.205V (revisorens flisefabrik; da afskrivning: medejendomsret; stille deltagelse; fæ. kreditorer forrang)

U92.69H (stille deltagelse eller I/S? Selskab ej indtrådt som ansvarlig deltager hos vekselerer; særskilt stillingtagen i forhold til hver enkelt kreditor)

interessentskab, særeje

U80.1086ØLK (interessents særejeægtepagt kunne noteres på I/S-ejd.)

interessentskab, særkreditors anmeldelsesret

se: interessentskab, I/S-kreditorers forrang

interessentskab, søgsmål mod I/S og dets evt. bestyrelse

U93.601Ø (I/S kan sagsøges, uden at interessenterne angives)

U96.1208H (Admiral Hotel; mindretal af interessenterne kunne godt på egne vegne sagsøge I/S-bestyrelsen med krav om erstatning)

interessentskab, tinglysning

U67.696V (udlæg i I/S-andel ej lyst på I/S'ets ejd.)

U70.409ØLK (I/S-bestemmelse om forbud mod retsforf. i ejd. ej lyst; ejedes i sameje af læge og forpagter)

U70.912V (I/S-bestemmelse om unddragelse fra retsforf. af landbrugsejd., afvist; personer, ikke I/S'et, havde adkomst)

U80.1086Ø (interessents særejeægtepagt kunne noteres på I/S-ejd.)

U95.65V (ejerbrøker i et I/S kan ikke noteres på I/S'ets ejendom)

FM00.103/3Ø (arrestbetingelserne opfyldt; forkøbsret ikke til hinder for arrest i fast ejendom)

U05.1057V (afvisning fra tingbogen af påtegning om overdragelse af I/S'ets rettigheder var berettiget)

interessentskab, tvangsakkord

NJA89.92H (svensk; tvangsakkord for I/S befriede også den enkelte interessent)

U90.410Ø (tvangsakkord for I/S forudsætter akkord for interessenternes boer)

interessentskab, ugyldighed

U.53.897FVK («I/S-aftale» uden reel indflydelse og kapitalandel kendt fagretligt ugyldig)

U98.983Ø (I/S køb af udlejningssommerhus ugyldig)

interessentskab, umiddelbar fogedforretning

se: interessentskab, fogedforretning

interessentskab, varelagerreserve

U64.789H (udtrædende guldsmede-interessent fik ej andel i skjult varelagerreserve; opgjordes »på sædvanlig måde«)

interessentskab, voldgift

U64.196Ø (murermester-I/S kunne ikke opløses af skifteretten; voldgift aftalt ved tvister)

U67.738Ø (interessent kunne kræve at gennemgå regnskabsmateriale m/sin revisor; påkendt af ØLR trods voldgiftsklausul)

U92.4V (voldgiftsklausul ej klar nok til at

binde i en sag om eksklusion fra et vindmølle-I/S)

interessentskab, værdiansættelse

se: interessentskab, opløsningsopgørelse

interessentskab, væsentlig misligholdelse

U78.531H (patentbureauet m/samarbejds-vanskeligheder; utilstrækkeligt indskud, nægtelse af forh. om ny partner og mangl. deltagelse i møder; ej væs. misligholdelse)

intern viden

se: insider trading

internationale spørgsmål

U72.524H (interessents overtagelse af I/S'ets virks. i Tyskland kunne ej afregnes i DM)

se også: værneting; koncern mv.

interpellationsret på generalforsamling

U36.1033H (bestyrelse skulle have besvaret sp. om regnskab; dette kunne kræves omgjort)
RG97.118 (Spørgsmålsretten; K/S; to kommanditister havde sløset med gennemførelsen af en gf.-beslutning)

IP-spørgsmål

se: internationale spørgsmål

J**Job Center**

EFD 19/10 1995 (Job Center Coop.; en registreringsmyndighed kan ikke foretage præjudiciel forelæggelse for EF-domstolen)

joint venture

U93.365H (joint venture's bankkonto: beløb, der fejlbetaltes uden om kontoen, kunne forelods kræves refunderet fra denne)

juridisk person

U96.1393V (Det Danske Spejderkorps; juridisk person blev afmeldt som fond, men kunne ikke tænkes at være en anden type juridisk person; derfor ikke nogen nullitet i tinglysningsammenhæng)

U98.1088Ø (andelsselskab var ikke selvstændig juridisk person; LG hæftede derfor ikke for ansats løntilgodehavende)

EFD 29/06 1999; Kommissionen mod Belgien; lovkrav om et vist antal bestyrelsesmedlemmer, for at anerkende forening som juridisk person ikke forenelig med fællesskabsretten)

U02.2722/2V (Hells Angels Randers; ikke anset for en juridisk person)

Jyske Bank

EAN 28/2 1991 (Jyske Bank; hvordan formuleres en 10% ejergrænse i en banks vedtægter?)

K

kapitalforhøjelse, apportindskud

se: apportindskud

kapitalforhøjelse, bemyndigelse til bestyrelsen

U91.180H (Ringkjøbing Bank; stor bemyndigelse til kapitaludvidelse stred ikke mod generalklausulerne; beregningen af en vedtægtsmæssig noteringsfrist)

kapitalforhøjelse, erstatningskrav

U90.505H (erstatning bortfald trods direktør- og revisorfejl ved kapitalindskud; egen skyld hos indskyderen)

NRT93.987H (Stiansen; manglende indbetaling af aktiekapital: selskabets erstatningskrav i anledning af fejlagtig erklæring forudsætter forårsagelse af påviseligt tab)

ND96.118H (norsk dom; kapitalforhøjelse: se apportindskudsreglerne var ikke overholdt, men da intet tab var påvist, frifandtes aktietegnerne for boets krav om kontant indbetaling)

kapitalforhøjelse, fortegningsret

U77.80H (f. kan ikke generelt ophæves; dommen kun *delvist* forældet)

Industriministeriets skr. af 10/2 1989 (retningsbestemt emission kan godt tegnes af én af de gamle aktionærer)

U91.180H (Ringkjøbing Bank; stor bemyndigelse til kapitaludvidelse stred ikke mod generalklausulerne; beregningen af en vedtægtsmæssig noteringsfrist)

EFD 30/5 1991 (Klostiria Velka; græsk lov om, at kriseramte virksomheders kapital kunne besluttes forhøjet af et administrativt rekonstruktionsorgan, var EU-stridig, skønt fortegningsretten respekteredes)

EFD 24/3 1992 (Syndesmos; græsk lov om kapitalforhøjelse uden fortegningsret stred mod EU-retten)

EFD 12/11 1992 (Kerafina; administrativt besluttet græsk kapitalforhøjelse kendt ugyldig)

EFD 19/11 96 (Nold/Siemens; fortegningsret ved kapitalforhøjelse: national ret må gerne

opstille strengere betingelser, end hvad kapitaldirektivet kræver)

kapitalforhøjelse, generalforsamlingsbeslutning

EFD 30/5 1991 (Klostiria Velka; græsk lov om, at kriseramte virksomheders kapital kunne besluttes forhøjet af et administrativt rekonstruktionsorgan, var EU-stridig, skønt fortegningsretten respekteredes)

EFD 24/3 1992 (Syndesmos; græsk lov om kapitalforhøjelse uden fortegningsret stred mod EU-retten)

EFD 12/11 1992 (Kerafina; administrativt besluttet græsk kapitalforhøjelse kendt ugyldig)

kapitalforhøjelse, gældskonvertering

EFD 16/7 1992 (F.A. Meyer; er kapitalforhøjelse ved gældskonvertering et apportindskud? Tvist herom var ikke tilstrækkeligt konkret til at kunne pådømmes)

kapitalforhøjelse, ikke-forringelseserklæring

EAN 6/3 1991 (ikke-forringelseserklæring ved kapitalforhøjelse: Holdingselskab kunne medregne indtjent overskud i datterselskabet)

EAN 1/12 1993 (kapitalforhøjelse ved apportindskud: redegørelse m.v. skal udsendes skriftligt, ikke blot afgives mundtligt på gf.)

kapitalforhøjelse, indbetaling

EAN 3/3 1989 (kapitaltab, genopretning; indbetalingsforpligtelse ved kapitalforhøjelse skulle opfyldes straks)

EAN 5/7 1990 (kapitalforhøjelse efter tender-systemet kunne ikke mellemtegnes af et pengeinstitut, thi derved var tegningskursen ikke endeligt fastlagt)

EFD 16/7 1992 (F.A. Meyer; er kapitalforhøjelse ved gældskonvertering et apportindskud? Tvist herom var ikke tilstrækkeligt konkret til at kunne pådømmes)

EAN 6/5 1993 (dokumentation for anparts-kapitalens indbetaling fremsendes særskilt – og burde være accepteret af Erhvervs- og Selskabsstyrelsen)

NRT93.987H (Stiansen; manglende indbetaling af aktiekapital: selskabets erstatningskrav i anledning af fejlagtig erklæring forudsætter forårsagelse af påviseligt tab)

NRT93.1399H (G-F Eiendom; manglende indbetaling af aktiekapital; revisoransvar over for selskabets bo for fejlagtig erklæring)

kapitalforhøjelse, konvertering

se: kapitalforhøjelse, gældskonvertering

kapitalforhøjelse, kursfastsættelse

EAN 5/7 1990 (kapitalforhøjelse efter tender-systemet kunne ikke mellemtegnes af et pengeinstitut, thi derved var regningskursen ikke endeligt fastlagt)

kapitalforhøjelse, ledelsesansvar for fejl ved –

U90.505H (erstatning bortfaldt trods direktør- og revisorfejl ved kapitalindskud; egen skyld hos indskyderen)

kapitalforhøjelse, lovbealet

EAN 2/10 1992 (lovbealet kapitalforhøjelse opnåede ikke kvalificeret flertal – og kunne derfor ikke registreres)

EAN 24/3 1993 (fristen til 1/1 1997 til kapitalforhøjelse: nogle fortolkningsspørgsmål i forbindelse med kapitalnedsættelse)

EAN 14/9 1994 (overgangsperiode for nye kapitalkrav: disse skal ikke opfyldes, blot fordi selskaberne nedsættes og samtidigt forhøjer sin kapital)

kapitalforhøjelse, registrering

U83.204V (alm. aftale om aktietegning kunne fragås indtil reg.anmeldelsen)

EAN 3/3 1989 (kapitaltab, genopretning: indbetalingsforpligtelse ved kapitalforhøjelse skulle opfyldes straks)

EAN 5/7 1990 (kapitalforhøjelse efter tender-systemet kunne ikke mellemtegnes af et pengeinstitut, thi derved var regningskursen ikke endeligt fastlagt)

EAN 2/10 1992 (lovbealet kapitalforhøjelse opnåede ikke kvalificeret flertal – og kunne derfor ikke registreres)

EAN 24/3 1993 (fristen til 1/1 1997 til kapitalforhøjelse: nogle fortolkningsspørgsmål i forbindelse med kapitalnedsættelse)

EAN 1/12 1993 (kapitalforhøjelse ved ap-portindskud: redegørelse m.v. skal udsendes skriftligt, ikke blot afgives mundtligt på gf.)

EAN 14/9 1994 (overgangsperiode for nye kapitalkrav: disse skal ikke opfyldes, blot fordi selskaberne nedsættes og samtidigt forhøjer sin kapital)

EAN 09/10 1998 (krav om revisorerklæring som dokumentation for, at underskudet på datoen for kapitalnedsættelsen mindst svarede til nedsættelsesbeløbet; krav om korrigerende anmeldelse)

EAN 22/11 2000 (anmeldt berigtigelse skulle registreres)

EAN 14/09 2009 (berostillelse af registrering af kapitalforhøjelse tiltrådt)

EAN 24/11 2009 (registrering af kapitalforhøjelse nægtet på grund af tvivl om grundlaget for kapitalforhøjelsen)

kapitalforhøjelse, rekonstruktion

EFD 30/5 1991 (Klostiria Velka; græsk lov om, at kriseramte virksomheders kapital kunne besluttes forhøjet af et administrativt rekonstruktionsorgan, var EU-stridig, skønt fortegningsretten respekteredes)

EFD 24/3 1992 (Syndesmos; græsk lov om kapitalforhøjelse uden fortegningsret stred mod EU-retten)

EFD 12/11 1992 (Keratina; administrativt besluttet græsk kapitalforhøjelse kendt ugyldig)

EAN 14/9 1994 (overgangsperiode for nye kapitalkrav: disse skal ikke opfyldes, blot fordi selskaberne nedsættes og samtidigt forhøjer sin kapital)

kapitalforhøjelse, samtidig med kapitalnedsættelse

EAN 10/11 1993 (kapitalnedsættelse: proklama kan undlades, hvis der samtidig sker tilsvarende forhøjelse, men kun gennem nytegning, ikke gennem fusion)

EAN 14/9 1994 (overgangsperiode for nye kapitalkrav: disse skal ikke opfyldes, blot fordi selskaberne nedsættes og samtidigt forhøjer sin kapital)

kapitalforhøjelse, selvfinansierede

ESS 27/6 1994 (moderselskabs selvfinansierende aktietegning i datterselskab var i strid med reglerne om aktionærlån)

kapitalforhøjelse, tendermetoden

EAN 5/7 1990 (kapitalforhøjelse efter tender-systemet kunne ikke mellemtegnes af et pengeinstitut, thi derved var regningskursen ikke endeligt fastlagt)

kapitalforhøjelse, lovbealede

EAN 2/10 1992 (lovbealet kapitalforhøjelse opnåede ikke kvalificeret flertal – og kunne derfor ikke registreres)

EAN 24/3 1993 (fristen til 1/1 1997 til kapitalforhøjelse: nogle fortolkningsspørgsmål i forbindelse med kapitalnedsættelse)

EAN 14/9 1994 (overgangsperiode for nye

Alfabetisk register

kapitalkrav: disse skal ikke opfyldes, blot fordi selskaberne nedsættes og samtidigt forhøjer son kapital)

kapitalnedsættelse

EAN 10/11 1993 (kapitalnedsættelse: proklama kan undlades, hvis der samtidig sker tilsvarende forhøjelse, men kun gennem nyttegning, ikke gennem fusion)

EAN 24/3 1993 (fristen til 1/1 1997 til kapitalforhøjelse: nogle fortolkningsspørgsmål i forbindelse med kapitalnedsættelse)

EAN 14/9 1994 (overgangsperiode for nye kapitalkrav: disse skal ikke opfyldes, blot fordi selskaberne nedsættes og samtidigt forhøjer son kapital)

TfS02.508LR (skattefri fusion; kapitalnedsættelse; udlodning: kontantvederlag)

EAN 07/09 2004 (registreringsnægtelse vedr. kapitalnedsættelse)

kapitaltab, reaktionspligt

EAN 3/3 1989 (kapitaltab, genopretning: indbetalingsforpligtelse ved kapitalforhøjelse skulle opfyldes straks)

EAN 14/9 1994 (overgangsperiode for nye kapitalkrav: disse skal ikke opfyldes, blot fordi selskaberne nedsættes og samtidigt forhøjer son kapital)

kapitaltilførselsafgift

EFD 20/4 1993 (årlige gebyrer på selskaber i strid med reglerne om kapitaltilførselsafgift)

TfS98.607H (=U98.1534H; California Klaindiens; selskabet skulle betale, da den egentlige ledelse havde hovedsæde i Danmark)

kaution

U89.618V (bestyrelsens hensigtserklæring kunne ikke fortolkes som en kaution; heller intet erstatningsansvar)

ØLD 1/5 1987 (hensigtserklæring misligholdtes; erstatning til långiver, ikke til låntagers/datterselskabets bo)

U91.95H (hovedaktionærs tidsbegrænsede kaution for selskabet gjaldt alle leverancer foretaget inden tidsfristen)

Svensk HD i ND 93.460 (Lekland; støtteerklæring var ikke kaution, og hæftelsesgennembrud statueredes ikke)

se også: garanti *fra* selskabet; garanti *for* selskabet

Kerafina

EFD 12/11 1992 (Kerafina; administrativt besluttet græsk kapitalforhøjelse kendt ugyldig)

kildeskat

se: skat; ledelsesansvar, A-skat

Kirk Holding

TfS96.470Ø (Kirk Holding; selskabstømning; revisors indeståelse for fortsat aktiv drift var bindende for ham)

kollektivt søgsmål

SHT1961.177 (likvidatorernes forlig med ledelsen udelukkede en kreditors individuelle søgsmål)

kombinationsfuldmagt

NJA90.591HD (A/S bandtes ikke af afdelingsleders dispositioner, hverken på grund af stillingsfuldmagt eller tolerancefuldmagt = kombinationsfuldmagt)

kommanditselskab, afgift

T&S 2/ 93 (K/S er heller ikke i stempelmæssig henseende nogen særskilt retsenhed)

kommanditselskab, apportindskud i –

U70.795H (Boss; direktørs overdragelse af A/S's produktionsapparat i K/S ej bindende for A/S'et)

se også: ultra vires

kommanditselskab, definition

U78.205V (revisorens flisefabrik; stille indskud; da ej anm. til handelsreg. el. andet: ej K/S, stille selskab)

EAN 10/10 2000 (stille selskab anset for at være K/S og dermed registreringspligtig og pligtig til at indsende årsregnskab)

U01.842H (Aarsø Nielsen; konsulentvirksomhed anset for drevet af A/S og ikke af kommanditselskab som stille deltager)

U01.1770H (Hotel Kong Christian d. X K/S; konsulentvirksomhed anset for drevet af A/S og ikke af kommanditselskab som stille selskab)

TfS08.306SL (En K/S-retlig, der både selskabs- og skatteretlig er lige efter bogen)

U09.2971/2H (omkostninger og honorar med videre, der havde karakter af vederlag til udbyder af investeringsprojekt, kunne ikke indgå i kommanditists afskrivningsgrundlag vedr. en ejendom i projektet)

kommanditselskab, handelsregisteret

U78.205V (se foran)

kommanditselskab, hæftelse

EAN 20/12 2000 (spørgsmål om kompletters forvaltningsmæssige og økonomiske beføjelser)

U02.844H (=TfS02.257; Lindenberg Kro; »stille deltager« med begrænset hæftelse skulle betragtes som kommanditist)

U03.1264H (J.B. Stål og Maskinfabrik K/S; direktører solidarisk erstatningspligtige for 1,4 mio. kr. over for K/S'ets factoringselskab)
U07.1321H (K/S Hornestrand; personligt hæftende kommanditist erstatningsansvarlig over for en kreditor i selskabet som følge af manglende orientering om overdragelse af kommanditanparter; betingelse for modregning ikke opfyldt)

kommanditselskab, juridisk person?

T&S 2/ 1993 (K/S er heller ikke i stempel-mæssig henseende nogen særskilt retsenhed)

kommanditselskab, konkurs

U76.405VLK (hotel-K/S erklæret konkurs uanset solvens, fordi komplementar-A/S var konkurs)

U96.179Ø (Sanexco; K/S kan ej konkursbehandles, alene fordi komplementaren er konkurs; der skal foretages et konkret insolvensskøn)

kommanditselskab, navn

EAN 19/12 1990 (K/S med et ApS som ansvarlig deltager skal indføre »og Co.« i sit navn)

kommanditselskab, partsevne

U05.459Ø (Alternativ Bolig-Invest K/S; komplementarselskabet var opløst; ikke parts-evne)

U06.870H (Balter A/S; erstatningskrav mod erstatningspligtig bank tilkom K/S og kunne ikke gøres gældende af en kommanditist)

kommanditselskab, stempelafgift

T&S 2/ 1993 (K/S er heller ikke i stempel-mæssig henseende nogen særskilt retsenhed)

kommanditselskab, stiftelse

U70.795H (direktørs overdragelse af A/S' produktionsapparat til K/S ej bindende for A/S'et)

TfS05.185H (Store Kro K/S; driftsomkostninger; indskud; tabsfradrag)

kommanditselskab, tegning, erstatning

U07.130H (fejltagtig angivelse i udbudsmateriale af areal i en udlejningsejendom gav ikke investorerne ret til erstatning)

kommanditselskab, tegning, ugyldighed

U92.43 SH (Difko vindmøllerne; kommanditist kunne fragå tegningsaftalen som følge af bevidst urigtige oplysninger)

U93.696H (Løgstørsagen; K/S-projekt var så urealistisk, at K/S-tegningen kunne fragås)

U93.126H (Mercandia; kommanditists hævedgang fortabt ved passivitet)

U94.876H (muslingefarm; kommanditister kunne ikke fragå tegningsaftalen)

ØLD 1/9 93 (ugyldigt K/S-projekt: Linexa K/S, truckfabrik; stærkt urigtige prospekt-oplysninger)

Norsk dom 4/7 94 (Mercandia; K/S-anparter; tegning bandt; passivitet)

ØLD 31/10 94 (Hotel Limfjorden; K/S-tegning kunne ikke fragås; budget holdt ikke, men var ikke fra starten umuligt at opfylde)

U96.1366SH (K/S Difko XLV, dykkerskibe; K/S: anpartstegning bandt; reageret for sent, og ej mangler i udbudsgrundlag; ledelsesfejl må gøres gældende som erstatningskrav mod ledelsen)

U97.1347H (K/S Hotel Limfjorden; tegning af anparter i hotelprojekt ikke ugyldig)

U97.1604H (K/S Helene II; kommanditist forpligtet af tegningsaftale; pålagt erstatning for misligholdelse)

U98.431H (Mercandia Enterprise; ikke op-hævelse af tegningsaftaler vedr. skibsanparter; ikke fritagelse for betaling af likviditetstilskud)

U98.565H (Mercandia Enterprise; ikke op-hævelse af tegningsaftaler vedr. skibsanparter; ikke fritagelse for betaling af likviditetstilskud)

U02.510H (K/S Albatros IV; kommanditist forpligtet til at indbetale ekstraordinær rate trods tvangssalg af anpart)

U04.1381V (K/S Albatros VI; tegningsaftale om kommanditanparter var indgået i strid med forbrugeraftalelovens § 2, stk. 1. Uanset om anpartstegneren bliver erhvervsdrivende gennem tegningen, var anpartstegneren forbruger på tegningstidspunktet og dermed beskyttet af de nævnte regler)

Alfabetisk register

U04.2500V (K/S Albatros VI; regningsaftale om kommanditanparter indgået i strid med forbrugeraftalelovens § 2, stk. 1; bortfald ved udnyttelse af tillagt fortrydelsesret)

U05.83Ø (K/S Albatros IV; kommanditist frigjort fra regningsaftale, da K/S ikke kunne modbevise indsigelse om at være frigjort)

U05.1014V (K/S Albatros VII; regningsaftale om kommanditanpart var indgået i strid med forbrugeraftalelovens § 2, stk. 1; ikke passivitet med hensyn til at kræve sig frigjort fra aftalen)

kompetence, generalforsamling

U66.739V (aktionærenken, der indbragte direktørtantiemen for en gf.)

kompetence, overskridelse (direktør m.v.)

se: direktør; ledelsesansvar; inhabilitet; ultra vires

komplementar

se: kommanditselskab

koncern, arbejdsgiveransvar

NRt90.1126H (fælles arbejdsgiveransvar hos norsk selskab og udenlandsk moderselskab)

koncern, bestyrelsesmøder

EAN 27/5 1994 (direktør fra moderselskabet må ikke fast deltage i datterselskabets bestyrelsesmøder)

koncern, direktiver mv.

U83.1105V (D's obj. bødeansvar medfulgte ved fusion med M)

koncern, fakturabelåning og -salg

U86.697V (chokoladeselskabets datterfinansselskab var ej identisk med selskabet ad omstødelse)

koncern, finansieringsselskab

U86.697V (se foran)

koncern, fond

EAN 2/8 1990 (moderfond: fond, der ejede aktiekapitalen i et A/S, var erhvervsdrivende, selv om den havde fraskrevet sig retten til at påvirke selskabets drift)

koncern, fusion

U83.1105V (D's obj. bødeansvar medfulgte ved fusion med M)

koncern, hæftelse

NRt90.1126H (fælles arbejdsgiveransvar hos norsk selskab og udenlandsk moderselskab)
TfS95.331Ø (Midtfyns Festivalen; under anke; objektivet »hæftelsesgennembrud« over for søsterselskab, men ikke over for fysisk ho-

vedanpartshaver, pga. formuesammenblanding; men ej erstatningsansvar)

TfS05.563LSK (fikseret vederlag for kaucionsstilling; koncerninterne forhold)

U07.409H (BCP; datterselskab var rette kontraktspart; moderselskabet hæftede ikke for gælden)

koncern, identifikation

U94.621H (Dagrofa; koncernen (vareleverandøren) blev betragtet som en enhed i relation til omstødelse)

TfS95.331Ø (Midtfyns Festivalen; under anke; objektivet »hæftelsesgennembrud« over for søsterselskab, men ikke over for fysisk hovedanpartshaver, pga. formuesammenblanding; men ej erstatningsansvar)

EFD 24/10 1996 (Parker; når datterselskaber ikke kan handle selvstændigt, kan koncernens handle måde ikke udgøre en konkurrenceforvridende adfærd)

koncern, indløsning af minoritet i D

U82.1073Ø (i.; ved indløsning af reder ej hensyn til, at hans I/S-andel var usælgelig minoritetspost)

TfS1988/318LSK (ejd.ret var i skatteretlig forstand overgået til M før kurstvistens afslutning)

U92.971H (statens indløsningsret til teleaktierne (JTAS) kunne ikke anfægtes)

EAN 27/8 1992 (statens indløsningsret til aktierne i Tele-Danmark A/S forhindrer ikke børsnotering)

U96.1144H (Ny Tele Danmark-sag; forelægelse for EF-domstolen afslået (ad lighedsgrundsætningen i kapitaldirektivet))

koncern, kapitalforhøjelse

ESS 27/6 1994 (moderselskabs selvfinansierende aktietegning i datterselskab var i strid med reglerne om aktionærlån)

koncern, konkurs, kurators habilitet

U96.343Ø (bestyrelsesmedlem i datterselskab, oprettet i rekonstruktionsøjemed under betalingsstandsning, kan godt efterfølgende være kurator i moderselskabets konkursbo)

koncern, ledelsesret over datterselskaber

EFD 14/4 1994 (Ballast Nedam Groep; offentligt udbud: hvis budgiver er koncernens holdingselskab, står datterselskabernes ekspertise til holdingselskabets disposition)

EAN 27/5 1994 (direktør fra moderselskabet

må ikke fast deltage i datterselskabets bestyrelsesmøder)

EFD 24/10 1996 (Parker; når datterselskaber ikke kan handle selvstændigt, kan koncernens handlemåde ikke udgøre en konkurrenceforvridende adfærd)

koncern, lån

U86.513H (adv. ansvarlig over for D for at tilråde usikret koncernlån til risikabelt formål)
EAN 7/2 1994 (er koncernlån til udenlandsk »moderselskab« lovligt? Ingen realitetsafgørelse herom)

ESS 27/6 1994 (moderselskabs selvfinansierende aktietegning i datterselskab var i strid med reglerne om aktionærlån)

TfS95.763Ø (Sarair, højesteretsdom afsagt januar 1997; majoritetssalg: spørgsmål om ansvar for majoritetskøberens tømning af selskaber uden forudgående betaling af skatter)

TfS96.470Ø (Kirk Holding; selskabstømning; revisors indeståelse for forsat aktiv drift var bindende for ham)

TfS1996.32V (sager om selskabstømning; erstatningssagen udsættes ikke i afventen af straffesagen)

U10.1617H (advokatfirma frifundet for erstatningsansvar i forbindelse med kapitalforhøjelse i et selskab, som efter af have modtaget kapitalforhøjelsen fra moderselskaber to dage senere tilbageførte beløbet til moderselskaber som betaling for lån)

koncern, medarbejder

U09.1371Ø (Egmont Fonden; om forståelsen af begrebet »medarbejder« i koncernbekendtgørelsen)

koncern, medregning af datterselskabers resultater

EAN 6/3 1991 (ikke-forringelseserklæring ved kapitalforhøjelse: Holdingselskab kunne medregne indtjent overskud i datterselskabet)

koncern, moderfond

EAN 2/8 1990 (moderfond: fond, der ejede aktiekapitalen i et A/S, var erhvervsdrivende, selv om den havde fraskrevet sig retten til at påvirke selskabets drift)

koncern, samhandel mv.

U86.697V (chokoladeselskabets D, der købte fakturaerne, var ej identisk med M)

EFD 14/4 1994 (Ballast Nedam Groep; offentligt udbud: hvis budgiver er koncernens

holdingselskab, står datterselskabernes ekspertise til holdingselskabets disposition)

TfS96.355H (goodwill-handel mellem interesseforbundne selskaber: skønserklæring tilsidesattes af landsretten, men anerkendtes af Højesteret!)

EFD 24/10 1996 (Parker; når datterselskaber ikke kan handle selvstændigt, kan koncernens handlemåde ikke udgøre en konkurrenceforvridende adfærd)

koncern, selvfinansierede kapitalforhøjelser

ESS 27/6 1994 (moderselskabs selvfinansierende aktietegning i datterselskab var i strid med reglerne om aktionærlån)

koncern, stiftelse

TfS04.542H (Johnson Holding ApS; advokat- og revisoromkostninger ved stiftelse af holdingselskab; fradragsberettigede etableringsudgifter)

koncern, udenlandske selskaber

EAN 7/2 1994 (er koncernlån til udenlandsk »moderselskab« lovligt? Ingen realitetsafgørelse herom)

koncernlån

se: koncern, lån

konkurrencebegrænsning

U67.735Ø (bankforenings optagelse af medlem kunne betinges af tiltrædelse af konk.begrænsende aftaler)

EFD 2/7 1992 (Dansk Pelsdyravlerforening; andelshaveres leveringspligt over for A.m.b.a. kan være EU-stridigt)

EFD 24/10 1996 (Parker; når datterselskaber ikke kan handle selvstændigt, kan koncernens handlemåde ikke udgøre en konkurrenceforvridende adfærd)

konkurrenceklausul, direktør

U30.237SH (bestyrelsens pensionstilsagn til direktør mod konk.klausul gyldigt uden gf.godkendelse)

U39.226SH (D havde ingen konk.klausul og kunne derfor frit konkurrere trods førtidig egen opsigelse)

U78.461H (opsagt D u/konk.klausul mistede løn eft. ansættelse hos konkurrent)

konkurrenceklausul, fagedforbud på selskabets vegne

VLK 6/10 1993 (to af fire bestyrelsesmedlemmer kunne begære fagedforbud mod de øvrige til håndhævelse af konkurrenceklausul)

Alfabetisk register

- på selskabets vegne; de øvrige ville alligevel være inhabile)
- konkurrenceklausul, håndhævelse**
VLK 6/10 1993 (to af fire bestyrelsesmedlemmer kunne begære fagedforbud mod de øvrige til håndhævelse af konkurrenceklausul på selskabets vegne; de øvrige ville alligevel være inhabile)
- konkurrenceklausul mv., vedtægter**
U59.709V (pligt til rugbrødshandel opretholdt)
EFD 2/7 1992 (Dansk Pelsdyravlerforening; andelshavers leveringspligt over for A.m.b.a. kan være EU-stridigt)
- konkurs, andelsbevis' inddragelse i andelshavers bo**
U90.684V (andelslejlighed kunne inddrages under andelshavers konkursbo)
U95.125Ø (ved andelshaverens konkurs kan A.m.b.a.'ets krav mod ham ikke modregnes i hans bos krav på udbetaling af andelskonto)
- konkurs, begæring, indgivelse**
U72.419V (ej fra hovedaktionær med bestyrelsesplads)
U73.794SH (fra bestyrelse; SKR skal normalt ikke kontrollere mandat)
- konkurs, bestyrelsens oplysningspligter**
U90.314V (konkursramt A/S: bestyrelsen har oplysningspligt som en skyldner)
- konkurs, bortfald af frynsegoder**
U75.663V (billigt lejemål for direktør bortfaldt)
- konkurs, fondsstifterens**
EAN 8/12 1994 (uregistreret fond: når stifteren går konkurs, overgår rådigheden over etableringen til boet)
- konkurs, frakendelse af retten til at drive selskab**
U.91.79Ø (frakendt retten til at drive ApS)
- konkurs, I/S**
se: interessentskab, opløsning, konkursdekret over alle?
- konkurs K/S**
se: kommanditselskab, konkurs
- konkurs, kurators habilitet**
U96.343Ø (bestyrelsesmedlem i datterselskab, oprettet i rekonstruktionssøjemed under betalingsstandsning, kan godt efterfølgende være kurator i moderselskabets konkursbo)
- konkurs, ledelsesansvar**
SHT1961.177 (likvidatorernes forlig udelukkede kreditors eget søgsmål mod ledelsen)
ØLD 29/6 95 (fodboldselskabet; bestyrelsesansvar: klar culpa, men tabets størrelse umulig at fastslå, derfor frifindelse; kurator søgsmålsberettiget for hele underbalancen)
se også: ledelsesansvar
- konkurs, lønprivilegium**
se: lønprivilegium
- konkurs, modregning i indløsningsprovenu**
U91.514 SH (Matas havde krav mod konkursramt materialist; kunne ikke modregne i hans bos krav på købesummen for Matasaktien; viser indholdet af aktionæroverenskomst for »kooperativt« A/S)
U95.125Ø (ved andelshaverens konkurs kan A.m.b.a.'ets krav mod ham ikke modregnes i hans bos krav på udbetaling af andelskonto)
- konkurs, stifters (fond)**
EAN 8/12 1994 (uregistreret fond: når stifteren går konkurs, overgår rådigheden over etableringen til boet)
- konkurs, støtteerklæring for selskabet**
ØLD 1/5 1987 (hensigtserklæring misligholdtes; erstatning til långiver, ikke til låntagers/datterselskabets bo)
se: omstødelse
- konkurs, uregistreret selskab**
U66.675ØLK (uregistreret selskab ikke konkurs; smh. U80.559H)
U80.559H (SCE; + konkurs, skønt kun 2 af 3 stiftere var konkurs)
- konkurskarantæne**
U91.79Ø (frakendt retten til at drive ApS)
- »konkursregulering« (vedvarende retsforhold)**
U59.816H (+ konk.regulering ved den »gammeldags« A/S-likvidation)
U75.663V (billigt lejemål til direktør bortfaldt)
- konvertering**
EFD 16/7 1992 (F.A. Meyer; er kapitalforhøjelse ved gældskonvertering et apportindsud? Tvist herom var ikke tilstrækkeligt konkret til at kunne pådømmes)
se også: kapitalforhøjelse, gældskonvertering
- korrespondance om selskabet**
U86.842Ø (likvidator skulle eft. l.s ophævelse aflevere korrespondancen til selskabet)

kontaktperson, fond

VLD 24/9 1987 (ej straf for manglende nøgletalsskema)

kontingent, forening

se: forening, kontingent

kreditgivning, ansvar

se: ledelsesansvar; revisoransvar

kreditkøb, ansvar

se: ledelsesansvar, kreditkøb

kumulation

U94.967H (sag mod selskab i likvidation kan kumuleres med en anden sag ved de almindelige domstole)

kursfastsættelse

U77.61H (fusion; børsværdi fremfor likvidationskurs)

U82.1073Ø (i.; ved reders udtræden ej hensyn til, at hans I/S-andel var usælgelig min.-post)

U85.110H (børsværdi fraveget ved opgør af margindepot; opspekuleret; ej udtryk for markedsmekanisme)

EAN 5/7 1990 (kapitalforhøjelse efter tender-systemet kunne ikke mellemtegnes af et pengeinstitut, thi derved var tegningskursen ikke endeligt fastlagt)

U92.971H (statens indløsningsret til teleaktierne (JTAS) kunne ikke anfægtes)

Svensk HD i ND 93.646 (efterfølgende opregulering af prisen for køb af et selskab var ugyldig, da tillægget skulle betales af selskabet selv; dvs. selvfinansierende aktieovertagelse)

J.U.96.113V (Forenede Teglværker A/S; indløsning til billig kurs iflg. vedtægterne for et fælles salgsselskab blev ikke tilsidesat)

se også: indløsning mv.

Kurt Thorsen og Rasmus Trads-sagen

U07.2600H (Kurt Thorsen og Rasmus Trads; rådgivere omfattes ikke af AL § 115, stk. 2, men vil blive dømt efter den culpa-norm, der knytter sig til deres profession; advokatansvar ved selvfinansiering; lempelse; sagsomkostninger)

køberet

U77.61H (fusionsag; kurs fulgte børsværdi og ikke likvidationskurs)

U91.514 SH (Matas havde krav mod konkursramt materialist; kunne ikke modregne i hans bos krav på købesummen for Matasak-

tien; viser indholdet af aktionæroverenskomst for »kooperativt« A/S)

U92.971H (statens indløsningsret til teleaktierne (JTAS) kunne ikke anfægtes)

købepligt

U85.14H (»Wolfking«; købepligt bandt person, ikke selskab; kursaftale stod ved magt trods aktierens værdiløshed)

L**Langelands Bank A/S**

U88.816Ø (Langelands Bank; tegningsretter fra 1873 var gyldige, men gav ej ret til fondsaktier)

Rudkøbing ret 9/6 93 (Langelands Bank; fusion: fortsættende selskab skulle respektere aktietegningsretter fra 1873, thi universalsucceSSION)

ledelsesansvar

se også: straf

ledelsesansvar, accept af risiko

U82.595H (dissens for frif. ad urigtigt regnskab m/store aconto avancer; bedre kreditværdighedsundersøgelser indiceret)

U85.1029H (dristig østrigsk leverandør m/ betydeligt, voksende tilgodehavende; dir./ eneanp.haver frif.)

se også: egen skyld; ledelsesansvar, egen skyld

ledelsesansvar, aconto avancer

U82.595H (revisor- og hovedaktionæransvar for urigtigt regnskab; store a/c avancer)

ledelsesansvar, aconto betaling, modtagelse af –

U54.224H (den fremskyndede kølrate; forretningsfører/medaktionær ej ansvarlig, ej heller efter afl. § 33)

ledelsesansvar, aconto betaling, modtagelse af,

U96.1390V (nyansat direktør sprang fra – og blev erstatningspligtig over for firmaet for udgift til stillingsannonce)

ledelsesansvar, adhæsionskrav under straffesag

U78.975V (adhæsionskrav mod direktør/hovedaktionær afvist under kildeskattestrafesag)

ledelsesansvar m.v., aktionærs søgsmålsret

U92.780V (aktionær havde ikke søgsmålsret mod A/S'ets pengeinstitut for uretmæssig disposition over A/S-konto)

ledelsesansvar, ansvarsgrundlag generelt

U56.1122Ø (dir.s egenmægtige debitorstøtte var hæve-, men ikke erstatningsbegrændende)
U61.74H (den for dyrt indskudte biografgrund)
U62.429Ø (den nytegnede aktiekapital, der forsvandt)
U62.606B (direktøransvar for grundløs anke)
U74.1005H (typehusfirmaet og cirkulæreskrivelsen; frif.)
U77.246SH (forlig om lejerestance for bil; alle ansvarlige; mangl. regnskab; burde standse tidligere)
U78.121H (pligtstridigt forhold ved ...; udlejningsejd. og de mistede indtægter; frif.)
U79.768B (f.; ej udvist forsømmelighed; leverandør kunne ej betales pga. underslæb mod foreningen)
U81.973H (Røde Vejrølle; for dårlig orientering, men handlede dog loyalt; frif.)
U84.908SH (fond; teaters stiftere/ledelse frif.; troede på publikumstilstrømning)
U84.1115SH (Mercandia; frif., da overvåget grundigt)
VLD 22/10 1984 (hustru og to ansatte i best. burde reagere for at forhindre, at a-lån steg yderligere)
U85.209H (hovedanpartshaver/leder ej ansvarlig for A-skat trods neg. egenkap.; dissens)
U85.377H (direktør-brødre måtte ikke indse, at fortsættelse medførte kreditortab; ej hæft. for A-skat)
U85.1029H (eneanp.haver/dir. ej ansvarlig overf. østrigsk leverandør; ej ansvarsgrundlag)
U89.812H (bestyrelsesansvar for virksomhedssalg, hvor usikret kreditor fik fuld dækning)
TfS90.299Ø (ansvar for kildeskat; eneanpartshaver)
TfS90.421Ø (direktør, der var gift med eneanpartshaveren, blev erstatningspligtig for kildeskat)
U90.505H (erstatning bortfaldt trods direktør- og revisorfejl ved kapitalindskud; egen skyld hos indskyderen)
U95.43H (direktørs/anpartshavers ansvar for A-skatter; betydelig margin må indrømmes; ApL-overtrædelse i sig selv ikke afgørende; konkret dog + ansvar)
U93.789V (ej direktør/anpartshaveransvar

for ApS' telefon- og edb-regninger; måtte ikke indse sammenbrud; efterprøvet efter både ApL-§§ og alm. erstatningsprincipper)
U95.317V (bankdirektør ansvarlig for tab ved engagement med familiemedlemmer; banken ej forsømt tabsbegrænsning, og ingen egen skyld)
ØLD 29/6 95 (fodboldselskabet; bestyrelsesansvar; klar culpa, men tabets størrelse umulig at fastslå, derfor frifindelse!; kurator søgsmålberettiget for hele underbalancen)
U97.179H (eneanpartshaver og direktør i ApS ikke personlig erstatningsansvarlig for mangler ved ejendom opført af ApS'et)
U98.1071Ø (Gibraltarselskab; erstatning mod direktør for Gibraltarselskab måtte afgøres efter den der gældende lovgivning)
U99.591H (direktør og eneindehaver af andelselskab erstatningspligtig for toldvæsenets tab ved videreførelse af bilfirma)
TfS99.619BR (Silkeborg; virksomhedsoverdragelse; erstatningsansvar for skattekrav; bestyrelsesmedlemmers ansvar)
U99.707H (bestyrelsesformand i et investeringselskab ikke erstatningsansvarlig for tab efter indsættelse af selskabets stamkapital på aftalekonto i en bank)
U99.1080V (Protech ApS; anpartshaver, der blokerede for lovpligtig kapitalforhøjelse, handlede ansvarspådragende)
U99.1510H (direktørerne i et ApS ikke erstatningsansvarlige for krav mod selskabet i anledning af mangler ved selskabets reparation af skib)
U00.188H (frifindelse af bestyrelsesformand for erstatningsansvarlige dispositioner i et selskab, som senere gik konkurs)
TfS01.317V (selskabstømning; virksomhedsoverdragelse; bestyrelsesansvar; værdiansættelse; proformamedlemmer af bestyrelsen)
U02.2263H (direktør og hovedanpartshaver erstatningsansvarlige for ApS'ets manglende afregning af indeholdt A-skatter)
U03.317H (Brask Thomsen Stiftung; Accumulatør Invest A/S; frifindelse for bestyrelsesansvar; tab på et betydeligt lån)
U03.1264H (J.B. Stål og Maskinfabrik K/S; direktører solidarisk erstatningspligtige for 1,4 mio. kr. over for K/S'ets factoringselskab)
U03.1593V (dansk andelselskabs erstat-

ningskrav mod engelsk direktør for A/S i England skulle afgøres efter engelsk ret)

U05.918H (investorer lokket til at købe aktier i selskabet under forkerte angivelser om selskabets situation; dansk bestyrelsesmedlem erstatningsansvarlig for investors tab)

U05.1151H (Jysk Biogas A/S; ikke erstatningsansvar for tab opnået ved, at et selskab efter konkurs ikke kunne opfylde en voldgifts-afgørelse)

U06.3050H (Taster Wine A/S; køberen af et selskab og dette selskabs bestyrelse erstatningsansvarlige for at have udloddet midler ved – i sig selv lovlige – kapitalnedsættelser og udbytteudlodning, mens en sag verserede mod selskabet)

U07.497H (Calypso Verdensrejser A/S; daglig ledelse og bestyrelsesmedlemmerne solidarisk erstatningsansvarlige for gæld oparbejdet inden konkurs)

U07.1713Ø (bestyrelsesformand i A/S erstatningsansvarlig efter aftl. § 25)

U07.2128H (afvikling af selskab uden fornøden hensynstagen til SKAT's verserende krav om toldafgifter af importvarer)

U09.2269V (direktør og eneejer af aktierne i flyttefirma var personlig ansvarlig for kundes tab)

U10.190H (Russmarine A/S; direktør erstatningsansvarlig for selskabets ensidige ophævelse af samhandelsaftale)

U10.2757V (VMI-Supply A/S; selskab, bestyrelsesmedlem og bestyrelsesmedlem/direktør erstatningsansvarlige for dispositioner foretaget til skade for udtrædende medejer efter indgåelse af overdragelsesaftale)

ledelsesansvar, aktionærlån og anden »udlodning«; svigtende tilsyn

U25.244H (for billigt salg af selskabets egne aktier til bestyrelse m.fl.)

U56.1122Ø (dir.s egenmægtige debitorstøtte var hæve-, men ikke erstatningsbegrundende)

U62.151H (a.; formand/kasserer ansvarlig for bestyrers underslæb; svigtende tilsyn; søgsmål trods décharge)

U66.732SH (det tømte møbel-A/S)

U79.777V (købmandsselskabet; børnene i bestyrelsen var ansvarlige; betydelig lempelse)

U84.908SH (fond; teaters stiftere/ledelse frif.; troede på publikumstilstrømning)

VLD 22/10 1984 (hustru og to ansatte passive overf. hovedaktionærs massive a-lån; ansvar, men lempelse)

U85.313H (dir. + adv. frifundet for borttransportering af fordring tilhørende selskabet)

U93.789V (ej direktør/anpartshaveransvar for ApS' telefon- og edb-regninger; måtte ikke indse sammenbrud; efterprøvet efter både ApL-§§ og alm. erstatningsprincipper)

U95.317V (bankdirektør ansvarlig for tab ved engagement med familiemedlemmer; banken ej forsømt tabsbegrænsning, og ingen egen skyld)

ØLD 29/6 95 (fodboldselskabet; bestyrelsesansvar: klar culpa, men tabets størrelse umulig at fastslå, derfor frifindelse; kurator søgmålsberettiget for hele underbalancen)

U00.1013/2H (bestyrelsesansvar for usikret udlån af et selskabs midler til et andet koncernselskab, hvor kreditorselskabet og dermed kreditor i henhold til en verserende sag led tab)

ledelsesansvar, A-skatter og andre »fremmede« penge

U54.114H (den fremskyndede kølrate; forretningsfører/medaktionær ej ansvarlig, ej heller efter aftl. § 33)

U76.241Ø (direktør/hovedaktionær ansvarlig; nuance i begrundelse byret/ØLR)

U78.121H (udlejningsejendommen uden særskilt konto; frif.)

U78.975V (adhæsionskrav mod direktør/hovedaktionær afvist under kildekattestraffesag)

U81.473H (Herning Kranudlejning; direktør/hovedaktionær ansvarlig for A-skatter)

U85.209H (hovedanp.haver/leder ej ansvarlig for A-skat trods neg. egenkap.; dissens)

U85.377H (direktør-brødre ej ansvarlige for A-skat under bet.st.; troede fortsættelsen gav overskud til kreditorerne)

TFS1988, s. 206 (nr. 114)Ø (enerådende direktørs erstatningsansvar for systematisk undladelse af A-skattebetaling)

TFS90.299Ø (ansvar for kildekat; eneanpartshaver)

TFS90.421Ø (direktør, der var gift med eneanpartshaveren, blev erstatningspligtig for kildekat)

TFS90.161Ø (anpartshavers/direktørs ansvar)

Alfabetisk register

og nulstilling for A-skatteestance; modregnet i hans krav på overskydende skat)

U95.43H (direktørs/anpartshavers ansvar for A-skatte; betydelig margin må indrømmes; ApL-overtrædelse i sig selv ikke afgørende; konkret dog + ansvar)

U93.789V (ej direktør/anpartshaveransvar for ApS' telefon- og edb-regninger; måtte ikke indse sammenbrud; efterprøvet efter både ApL-§§ og alm. erstatningsprincipper)

ØLD 29/6 95 (fodboldselskabet; bestyrelsesansvar: klar culpa, men tabets størrelse umulig at fastslå, derfor frifindelse; kurator søgmålsberettiget for hele underbalancen)

U06.2637H (AOF Århus; frifindelse af bestyrelsesmedlem for kreditors tab trods fortsættelse af organisationens drift forud for konkurs)

ledelsesansvar, bankdirektør

U95.317V (bankdirektør ansvarlig for tab ved engagement med familiemedlemmer; banken ej forsømt tabsbegrænsning, og ingen egen skyld)

ledelsesansvar, décharge

U62.151H (a.; formand/kasserer ansvarlig for bestyrers underslæb; svigtende tilsyn; søgsmål trods décharge)

ledelsesansvar, dækningsbidrag

U81.973H (Røde Vejrmølle; DB mindre end aftalt, men handlet loyalt; frif.)

U85.377H (direktørbrødre ej ansvarlige for A-skat under bet.st.; troede fortsættelsen indvandt et »DB« til kreditorerne)

U85.1029H (negativt DB ved videresalg af østrigske maskiner; kunne ikke opnå bedre; dir./eneanp.h. frif.)

ledelsesansvar, egen skyld hos skadelidte

U78.121H (udlejningsejendommen med de ikke separerede indtægter; ØLR ville lempe; HR frifandt)

U82.595H (dissens for frif. af revisor ved urigtigt regnskab m/store a/c avancer)

U85.1029H (den dristige østrigske leverandør m/stigende fordring; dir./eneanp.haver frif., allerede fordi virks. ej burde have været standset tidligere)

VLD 20/3 1989 (revisoransvar for urigtigt regnskab; egen skyld hos långiver)

U90.505H (erstatning bortfaldt trods direk-

tør- og revisorfejl ved kapitalindskud; egen skyld hos indskyderen)

U95.317V (bankdirektør ansvarlig for tab ved engagement med familiemedlemmer; banken ej forsømt tabsbegrænsning, og ingen egen skyld)

se også: accept af risiko; egen skyld

ledelsesansvar, erstatningsudmåling

U82.595H (mistet fortjeneste ej erstattet)

ØLD 29/6 95 (fodboldselskabet; bestyrelsesansvar: klar culpa, men tabets størrelse umulig at fastslå, derfor frifindelse; kurator søgmålsberettiget for hele underbalancen)

U99.591H (direktør og eneindehaver af andelsselskab erstatningspligtig for toldvæsenets tab ved videreførelse af bilfirma)

ledelsesansvar, forkøbsrets bortfald

Finsk HD i ND93.373 (både bestyrelsesmedlem og selskab erstatningspligtige for mistet fordelagtig forkøbsret)

ledelsesansvar, hensigtserklæring

U89.618V (bestyrelsens hensigtserklæring kunne ikke fortolkes som en kaution; heller intet erstatningsansvar)

se også: støtteerklæring

ledelsesansvar, indbyrdes fordeling

U82.595H (1/2-1/2 mellem revisor og hovedaktionær/direktør)

VLD 22/10 1984 (hovedskyld hos hustru, der nød godt af hovedaktionærens ulovlige aktionærlån)

U85.709Ø (regresaftale indebar ikke værnetingsaftale)

ledelsesansvar, inhabilitet

U25.244H (ansvar for billigt salg af selskabets egne aktier til bestyrelsen selv m.fl.)

U81.973H (Røde Vejrmølle; for ringe DB ved handel med D's eget A/S; frif., så handlet loyalt)

ØLD 26/11 1990 (ombygning af forlags-A/S' ejendom, iværksat af direktøren, var en kompetenceoverskridelse, men ikke »ugyldig«; revisorvalg var ikke ugyldigt; generalklausulerne var ikke overtrådt; dirigenten var ikke inhabil; regnskabet var gyldigt vedtaget)

VLD 4/7 1991 (ej direktøransvar for tabgivende ledelse eller for virksomhedsoverdragelse trods inhabilitet)

ledelsesansvar, insider trading

U77.785Ø (straf; også købs- og salgsbog for sømt)

ledelsesansvar, kapitalindskud

U90.505H (erstatning bortfaldt trods direktør- og revisorfejl ved kapitalindskud; egen skyld hos indskyderen)

ledelsesansvar, kapital ikke indbetalt

U68.515V (urigtig advokaterklæring om indbetaling)

U72.835ØLK (overtrådt vedtægterne; ej afgjort i realiteten; forligt)

NRT93.987H (Stiansen; manglende indbetaling af aktiekapital; selskabets erstatningskrav i anledning af fejlagtig erklæring forudsætter forårsagelse af påviseligt tab)

ledelsesansvar, kaution

U89.618V (bestyrelsens hensigtserklæring kunne ikke fortolkes som en kaution; heller intet erstatningsansvar)

ledelsesansvar, kompetenceoverskridelse

U56.1122Ø (dir.s egenmægtige debitorstøtte var hæve-, men ikke ansvarsbegrundende)

U81.973H (Røde Vejrmølle; for ringe DB ved handel med D's eget A/S; frif., så handlet loyalt)

U89.812H (bestyrelsesansvar for virksomhedssalg, hvor usikret kreditor fik fuld dækning)

ØLD 26/11 1990 (ombygning af forlags-A/S' ejendom, iværksat af direktøren, var en kompetenceoverskridelse, men ikke »ugyldig«; revisorvalg var ikke ugyldigt; generalklausulerne var ikke overtrådt; dirigenten var ikke inhabil; regnskabet var gyldigt vedtaget)

se også: ledelsesansvar, orientering af bestyrelse forsømt

ledelsesansvar, kontrolpligter

U56.990SH (fulgt godt med i selskabets udvikling; frif.)

U62.151H (a.; formand/kasserer ansvarlig for bestyrers underslæb; søgsmål trods décharge)

U77.246SH (hustru og svigerfar; lejerestance for bil; burde have standset; mangl. regnskab)

U79.768B (ej ansvar for leverandør, der ej kunne betales pga. underslæb mod forretningen)

U79.777V (købmandsselskabet m/a-lån; børnene i bestyrelsen burde læse regnskaberne, lempelse)

U84.908SH (fond; stiftere/ledelse i teater frif.; troede på publikumstilstrømning)

KBD 9/3 94 (C&G Banken; bestyrelsens tilsyn: frifindelse i straffesag mod krakket banks direktion, bestyrelse og revision; direktør og revisor dømt efter særlovgivning m.v.)

ØLD 29/6 95 (fodboldselskabet; bestyrelsesansvar: klar culpa, men tabets størrelse umulig at fastslå, derfor frifindelse!; kurator søgsmålsberettiget for hele underbalancen)

ledelsesansvar, kreditkøb mv. trods dårlig økonomi

U54.224H (den fremskyndede kølrate; forretningsfører/medaktionær ej ansvarlig, ej heller efter afl. § 33)

U56.990SH (urigtigt regnskab ej brugt som kreditgrundlag; frif.)

U61.515H (garnleverance trods dårlig økonomi; risikoaccept?)

U66.532SH (det tømte møbel-A/S)

U74.1005H (typehusfirmaet og cirkulæreskrivelsen; frif.)

U77.274H (Havemann; ofrede formiddagens leverandør; rekonstruktion ej helt håbløs; frif.)

U78.121H (udlejningsejendommen med de ikke adskilte indtægter; frif.)

U84.908SH (fond; ledelse/stiftere i teater frif.; troede på publikumstilstrømning)

U84.1115SH (Mercandia; frif., da overvåget grundigt og ej underkapitaliseret)

U85.1029H (maskinkøbene i Østrig; ene-anp.h./dir. frif.; burde ikke have standset tidligere)

U89.618V (bestyrelsens hensigtserklæring kunne ikke fortolkes som en kaution; heller intet erstatningsansvar)

U93.789V (ej direktør/anpartshaveransvar for ApS' telefon- og edb-regninger; måtte ikke indse sammenbrud; efterprøvet efter både ApL-§§ og alm. erstatningsprincipper)

ØLD 29/6 95 (fodboldselskabet; bestyrelsesansvar: klar culpa, men tabets størrelse umulig at fastslå, derfor frifindelse!; kurator søgsmålsberettiget for hele underbalancen)

ledelsesansvar, kurators søgsmålsfrist

SHT61.177 (likvidatorernes forlig med ledelsen udelukkede en kreditors søgsmål)

U72.835ØLK (når kurator ikke ville støvne, kunne en aktionær)

Alfabetisk register

U84.908SH (fond; stiftere/ledelse i teater frif.; LG's advokat støttede kurators søgsmål)
U81.973H (Røde Vejmølle; 3 mdr.fristen § 145, 2, gælder ej, når ingen déchargebeslutning)

VLD 22/10 1984 (hustru og to ansatte i best.; kurator stævnedes pga. deres passivitet overf. a-lån)

ØLD 29/6 95 (fodboldselskaber; bestyrelsesansvar: klar culpa, men tabets størrelse umulig at fastslå, derfor frifindelse!; kurator søgmålsberettiget for hele underbalancen)

ledelsesansvar, købs- og salgsbog

U77.785Ø (straf, også insider trading)

ledelsesansvar, lempelse

U59.421SH (den tomme herrekonfektionsfabrik; accept af risiko hos leverandør)

U61.515H (garnkøb på kredit; ingen lempelse hos hovedmand trods betydelig risikoaccept hos leverandør)

U74.1005H (typehusfirmaet og cirkulæreskrivelsen; dissens for 1/2 erstatning)

U78.121H (udlejningsejendommen m/de mistede indtægter; ØLR: lempe; HR: frif.)

U79.777V (købmandsselskabet; børnenes ansvar for a-lån; betydelig lempelse: afhængighed m.v.)

U81.473H (Herning Kranudlejning; dissens i HR for nedsættelse)

VLD 22/10 1984 (hustru og to medarbejdere; ansvar trods afhængighed, men lempelse, mindst dog hos H)

ledelsesansvar, medarbejdere

U66.732SH (forretningsfører og hustru i tomt møbel-A/S' bestyrelse)

VLD 22/10 1984 (hustru og to medarb.; passivitet ulovligt a-lån; størst lemp. for de ansatte)

ledelsesansvar, minoritetssøgsmål

U25.244H (minoritet kunne sagsøge for tab ved selskabets billige salg af egne aktier)

U62.151H (formand/kasserer ansvarlig for bestyrers underslæb; svigtende tilsyn; søgsmål trods décharge; solgte selskabets aktier for billigt)

U92.780V (aktionær havde ikke søgsmålsret mod A/S'ets pengeinstitut for uretmæssig disposition over A/S-konto)

U96.1208H (Admiral Hotel; mindretal af

interessenterne kunne godt på egne vegne sagsøge I/S-bestyrelsen med krav om erstatning)

ledelsesansvar, organisation af selskabet

ØLD 14/12 93 (Nordisk Fjer; bestyrelse frifunder for straf vedrørende mangelfuld organisation m.v., men dømt for ikke at have læst revisionsprotokollen)

KBD 9/3 94 (C&G Banken; bestyrelsens tilsyn: frifindelse i straffesag mod krakket banks direktion, bestyrelse og revision; direktør og revisor dømt efter særlovgivning m.v.)
se også: ledelsesansvar, tilsyn

ledelsesansvar, orientering af bestyrelse for sømt

U56.1122Ø (dir.s egenmægtige debitorstøtte var hæve-, men ikke erstatningsbegrundende)

U81.973H (Røde Vejmølle; for dårlig orientering om ringe DB; frif., da handlet loyalt)

ledelsesansvar, processuelt

U85.709Ø (selskabs- og bestyrelsesværnetinget omfattede ikke hovedaktionær/ best.medlems udenlandske dødsbo)

ØLD 29/6 95 (fodboldselskaber; bestyrelsesansvar: klar culpa, men tabets størrelse umulig at fastslå, derfor frifindelse!; kurator søgmålsberettiget for hele underbalancen)

ledelsesansvar, regnskabsaflæggelse og budget

U56.99OSH (urigtigt r. ej brugt som kreditbasis; frif.)

U72.835ØLK (ej afgjort i realiteten; forligt)

U77.246SH (forlig om lejerestance for bil; burde standse tidligere; ej regnskaber)

U85.209H (hovedanp.haver/leder ej ansvarlig for A-skat trods neg. egenkap.; dissens)

U85.1029H (urigtigt r., men ej forevist; eneanp.haver/dir. frif. for østrigsk maskinleverandørs søgsmål)

VLD 20/3 1989 (revisoransvar for urigtigt regnskab; egen skyld hos långiver)

ledelsesansvar, rekonstruktion

U74.1005H (typehusfirmaet og cirkulæreskrivelsen; frif.)

U77.274H (Havemann; rekonstruktion ej helt håbløs; ofrede formiddagens leverandører; frif.)

U85.209H (hovedanp.haver/leder ej ansvarlig for A-skat under »stille bet.standsning«; dissens)

U85.377H (direktør-brødre ej ansvarlige for

A-skat under bet.st.; troede, fortsættelsen gav overskud til kreditorerne)

U89.812H (bestyrelsesansvar for virksomhedssalg, hvor usikret kreditor fik fuld dækning)

ledelsesansvar, revisionsprotokol

ØLD 14/12 93 (Nordisk Fjer; bestyrelse frifundet for straf vedrørende mangelfuld organisation m.v., men dømt for ikke at have læst revisionsprotokollen)

ledelsesansvar, søgsmålsret

U92.780V (aktionær havde ikke søgsmålsret mod A/S'ets pengeinstitut for uretmæssig disposition over A/S-konto)

U93.442H (køberselskabs direktør direkte ansvarlig over for tabslidende ejendomssælger)

se også: ledelsesansvar, kurators søgsmål og ledelsesansvar, minoritetssøgsmål)

ledelsesansvar, tilsynspligt

U59.421SH (det tømte herrekonfektions-A/S og de to menige bestyrelsesmedlemmer)

U61.515H (garnkøbet; de 3 menige best.-medlemmer, der endnu ikke havde nået at sætte sig ind i sagerne, frif.)

U62.151H (formand/kasserer ansvarlig for bestyrers underslæb; svigtende tilsyn; søgsmål trods décharge)

U62.452H (ej pligt til detailkendskab, men overordnet kontrol; + straf)

U66.732SH (hustruen og forretningsføreren som passive best.medl.r i det tømte møbel-A/S)

U77.246SH (hustru og svigerfader; lejere-stance bil; mangt. regnskaber; burde have standset)

U79.768U (ej ansvar over for leverandør, der ej kunne betales p. gr. a. underslæb mod for-eningen)

U84.908SH (fond; stiftere/ledelse frif.; troede på publikumstilstrømning)

U84.1115SH (Mercandia; frifundet, da over-våget grundigt)

ØLD 14/12 93 (Nordisk Fjer; bestyrelse frifundet for straf vedrørende mangelfuld organisation m.v., men dømt for ikke at have læst revisionsprotokollen)

KBD 9/3 94 (C&G Banken; bestyrelsens til-syn: frifindelse i straffesag mod krakket banks

direktion, bestyrelse og revision; direktør og revisor dømt efter særlovgivning m.v.)

ledelsesansvar, virkelig kontrolaktionær

U59.421SH (den tomme herrekonfektionsfabrik; den virkelige ejer »hovedmand«)

ledelsesansvar, virksomhedssalg

U89.812H (bestyrelsesansvar for virksomhedssalg, hvor usikret kreditor fik fuld dækning)

ledelsesansvar, værneting

U85.709Ø (selskabs- og bestyrelsesværnetinget omfattede ikke hovedaktionær/ best.medlems udenlandske dødsbo)

U93.165H (Nordisk Fjer; erstatningssag mod bestyrelsesmedlemmer m.v. kunne føres ved Sø- og Handelsretten)

ledelsesansvar, øvrige dispositions-typer

U62.606KBR (direktøransvar for grundløs anke)

U78.121H (udlejningsejendommen m/de ikke-adskilte indtægter; frif.)

U85.313H (dir. + adv. frif. for borttransportering af ApS'ets fordring)

U89.812H (bestyrelsesansvar for virksomhedssalg, hvor usikret kreditor fik fuld dækning)

KBD 9/3 94 (C&G Banken; bestyrelsens til-syn: frifindelse i straffesag mod krakket banks direktion, bestyrelse og revision; direktør og revisor dømt efter særlovgivning m.v.)

lejeforhold

U59.816H (konkursregulering af lejeaftale)

U75.663V (direktørs billige lejemål i selskabets hus bortfaldt ved selskabets opløsning)

U93.868H (majoritetsoverdragelse i moderselskab udløste ikke tilbudspligt til lejerne i datterselskabs ejendomme)

U95.574H (vinhandler, afståelsesret: lejeren kunne af konkrete grunde ikke afstå lejemålet til sit ApS)

Lekland

Svensk HD i ND 93.460 (Lekland; støtteerklæring var ikke kaution, og hæftelsesgen-nembrud statueredes ikke)

lempelse, ansvar

se: ledelsesansvar, lempelse

letter of intent (support)

se: hensigtserklæring; garanti; støtteerklæring

leveringspligt

se: omsætningspligt

licensafgift

U85.664V (afgift ved salg af produkterne til 100% datterselskab)

ligebehandling, nationalitetsmæssig

EFD 13/7 1993 (Commerzbank; ingen forskelsbehandling af inden- og udenlandske selskaber)

se også: diskrimination; filial

lighedsgrundsætning (mellem aktionærer)

U66.465V (lighedsg. ej krænket ved bankens nye skræppe oligarkiske klausul)

Norsk højesteretsdom NRT89.1230H (børsnoteret selskabs bestyrelse nægtede at godkende aktieoverdragelse; da ej saglig grund hertil: sletning fra kurslisten)

U92.971H (statens indløsningsret til teleaktierne (JTAS) kunne ikke anfægtes)

EAN 27/8 1992 (statens indløsningsret til aktierne i Tele-Danmark A/S forhindrer ikke børsnotering)

U96.1144H (Ny Tele Danmark-sag; forelægelse for EF-domstolen afslået (ad lighedsgrundsætningen i kapitaldirektivet))

U00.1755H (KTAS; Statens tvangsindløsning af aktier i KTAS havde fornøden hjemmel og stred ikke mod selskabsretlige lighedsgrundsætninger)

U03.1241/2H (Arla Foods A.m.b.a.; udformning af en ordning med udligningsbeløb i forbindelse med en fusion mellem MD Foods A.m.b.a. og Kløver Mælk A.m.b.a. var ikke i strid med lighedsgrundsætningen eller andet)

U03.1764H (Arla Foods A.m.b.a.; udformning af en ordning med udligningsbeløb i forbindelse med en fusion mellem MD Foods A.m.b.a. og Kløver Mælk A.m.b.a. var ikke i strid med lighedsgrundsætningen eller andet)

U04.1738H (Arla Foods A.m.b.a.; udformning af en ordning med udligningsbeløb i forbindelse med en fusion mellem MD Foods A.m.b.a. og Kløver Mælk A.m.b.a. var ikke i strid med lighedsgrundsætningen eller andet)

lighedsgrundsætning (i bestyrelse)

U87.51Ø (sagligt begrundet honorarløshed for medarbejdere accepteret)

U90.271Ø (reel honorarmæssig forskelsbehandling af medarbejdere i bestyrelsen; tilsidesat)

U97.1475H (Gate Gourmet A/S; alle skal have samme honorar, medmindre forskelle i

arbejdets art og omfang, herunder som følge af forskellige funktioner)

likvidation, bortfald af »frynsegoder«

U75.663V (billigt lejemål til direktør bortfaldt ved likvidation)

likvidation, forholdet til tvangsopløsning

EAN 7/8 1989 (tvangsopløsning; ESS' opløsningsbegæring til skifteretten forhindrede registrering af frivillig likvidation)

likvidation, hæftelse

U92.640V (likvideret ApS: Godtroende enepartshaver hæftede ikke for dets gæld)

likvidation, ikke-manifesterede krav

U92.674V (likvidation af byggeselskab: ej hensættelse til ikke-manifesterede mangelskrav)

Skjern ret 27/9 1995 (anpartshavere hæftede for mangelskrav mod selskabet efter dets likvidation)

likvidation, likvidators ret og pligt

se: likvidator

likvidation, omtvistede krav

FM92.45V (kreditor, hvis krav bestrides af likvidator, kan ikke foretage arrest)

U92.674V (likvidation af byggeselskab: ej hensættelse til ikke-manifesterede mangelskrav)

Skjern ret 27/9 1995 (anpartshavere hæftede for mangelskrav mod selskabet efter dets likvidation)

EAN 19/01 2007 (selskab i likvidation afvist at få nedsat pålagt tilsynsafgift)

U08.1993H (Esplanaden Holding A/S; mulighed for en aktionær at indbringe et erstatningskrav mod aktionærer, bestyrelsesmedlemmer m.fl. i anledning af likvidation af selskabet også selv om fristen i AL § 123 var overskredet)

likvidation, ophør af juridisk personlighed

U89.969Ø (opløsning af udenlandsk hovedselskab; sag mod dansk filial straks afvist; Chevron)

U92.640V (likvideret ApS: Godtroende enepartshaver hæftede ikke for dets gæld)

likvidation, ophævet

U97.519Ø (likvidation ophævet på grund af ufyldstgørende vejledning om generabluring af selskabet)

likvidation, sagsanlæg mod selskabet

U94.967H (sag mod selskab i likvidation kan

kumuleres med en anden sag ved de almindelige domstole)

likvidation, sagsanlæg fra selskabet

TfS96.30Ø (likvideret forening ville stævne vedrørende skattekrav, men havde ikke længe-re nogen søgsmålskompetence)

likvidation, skifteretten

U94.967H (sag mod selskab i likvidation kan kumuleres med en anden sag ved de almindelige domstole)

U07.1435Ø (skifteretten kan normalt ikke træffe afgørelse om likvidation uden forudgående høring af selskabet)

likvidation, tegningsbeføjelse

U88.409V (ledelsens t-ret bortfalder ikke ved begæringen om opløsning fra ESS)

ØLK af 11/10 1988 (likvidators tegningsbeføjelse borte ved likvidationens slutning)

likvidation, ugyldigt selskab

EFD 13/11 1990 (Marleasing: et selskab kunne ikke erklæres ugyldigt)

likvidation, udlodning

U81.701B (hovedaktionæren på Mallorca, der tog »forskud« på udlodningen; skyldner-svig)

U92.640V (likvideret ApS: Godtroende enepartshaver hæftede ikke for dets gæld)

likvidation »under hånden«

se: underhåndslikvidation

likvidations-akkord

EAN 27/12 1993 (styrelsen havde fejlagtigt slettet et selskab efter en tvangsakkord, men blev pålagt at ophæve sletningen)

likvidator, aflevering af korrespondance

U86.842Ø (l. skulle eft. likvidationens ophævelse aflevere korrespondancen til selskabet)

likvidator, skifteretsudnævnt

EAN 11/12 1992 (skifteretsudnævnt likvidator kan kun afsættes af skifteretten)

U06.1920V (det er en forudsætning for udmeldelse af likvidator, at der forinden er indkaldt til møde i skifteretten)

U07.2297Ø (udmeldelse af likvidator, uden at selskabets ledelse forinden var indkaldt til møde i skifteretten, godkendt)

likvidator, tegningsbeføjelse

ØLK af 11/10 1988 (likvidators tegningsbeføjelse borte ved likvidationens slutning)

FM92.46Ø (selskab under tvangsopløsning

solgte pantebrev: tegningsudskrift skulle vedlægges; erklæring fra skifteretten var ikke nok)

likvidator, valg

EAN 11/12 1992 (skifteretsudnævnt likvidator kan kun afsættes af skifteretten)

U01.1436Ø (misbilligelse og afsættelse af likvidator ophævet)

Linexa

ØLD 1/9 1993 (ugyldigt K/S-projekt: Linexa K/S, truckfabrik; stærkt urigtige prospekt-oplysninger)

livsforsikring

U93.335SH (forsikring på direktørs liv, tegnet som led i aktionæroverenskomst, tilfaldt selskabets bo)

Louis Poulsen A/S

U91.133HK (Louis Poulsen; forkøbsret søgtes omgået via stemmeretsoverdragelse; selskabet havde søgsmålsret)

U94.234H (Louis Poulsen; omgåelse af forkøbsret via uigenkaldelig stemmefuldmagt var ugyldig, men udløste dog ikke forkøbsretten)

ØLD 30/4 1996 (Louis Poulsen A/S; ugyldig generalforsamlingsbeslutning: Landsretten udskifter en hel bestyrelse; 7 dages fuldbyrdelsesfrist gjorde reelt dommen definitiv)

loyal oplysningspligt

ND96.607H (norsk dom; aktiekøb kendt ugyldig pga. sælgerens forsømmelse af loyal oplysningspligt)

se også: aktieoverdragelse; mangler; take-over; virksomhedsoverdragelse

løbende ydelse (til selskab, forening m.v.)

U81.1070Ø (f.; pligt til 10-årig ydelse til kirke bortfaldt ved udmeldelse)

Løgstør-sagen

U93.696H (Løgstørsagen; K/S-projekt var så urealistisk, at K/S-tegningen kunne fragås)

løn

se: direktør, gage

lønmottagere

se: medarbejdere

lønmottagerselskab

U98.394H (lukket land for lønmottagere i et særligt tjenesteforhold at »sætte sig på aktier«)

lønprivilegium

U82.1187Ø (den ansatte ingeniør, der blev best.fmd. og fik 20% aktier; privilegium nægtet)

EFD 19/11 1991 (Francovich; direktivet om

Alfabetisk register

medarbejdernes beskyttelse ved virksomhedens insolvens kan ikke påberåbes direkte over for en stat, men der kan blive tale om erstatningsansvar for staten)

EFD 16/12 1993 (Wagner Miret; lønprivilegiet skal som udgangspunkt også omfatte direktørløn)

løsrepantebrev, uregistreret selskab

U82.742Ø (pantet opretholdt overf. selskabets bo; lyst i båd ved stifters pers. værneting s.d. som registrering)

långivning

se: ledelsesansvar; revisoransvar; koncern

M

majoritetskrav

EAN 2/10 1992 (lovbæftet kapitalforhøjelse opnåede ikke kvalificeret flertal – og kunne derfor ikke registreres)

majoritetsmisbrug

se: generalklausulerne

majoritetsovertagelse

se: take-over; virksomhedskøb m.v.

mandatsvig

U57.778H (færøsk bankdir., der fri. for mandatsvig; mente at varetage selskabets tarv)

U67.596Ø (direktøren, der selv oppebar selskabets fakturabetalinger)

U85.940H (massive udtræk fra eget selskab var mandatsvig)

mangler ved indskudt apportejendom

U37.1012H (ej medhold i, at nogle af andre indskudte goodwill-aktiver var mangelfulde)

U70.787H (ej medhold i, at stifter skulle tåle nedslag pga. mangler ved goodwill ved indskudte agenturer)

mangler ved overtaget virksomhed, majoritet m.v.

U94.698H (Norup & Bramsted Offset; majoritetskøb: køber burde have taget sig i agt; ej erstatning pga. evt. forkert budget)

ND96.607H (norsk dom; aktiekøb kendt ugyldig pga. sælgerens forsømmelse af loyal oplysningspligt)

J.U.96.103V (køber af lampefabrik fik ikke medhold i goodwill-mangler, men dog afslag pga. bygningsmangler)

se også: take-over; virksomhedsoverdragelse

Marleasing

EFD 13/11 1990 (Marleasing: et selskab kunne ikke erklæres ugyldigt)

maskeret udlodning m.v.

U73.852V (plantageselskabets direktørgage, der ikke skatteretligt indebærer maskeret udlodning)

U83.845Ø (viderefakturering via fond i Liechtenstein; person + selskab straffet)

U85.940H (massive aktionærlån fra eget selskab var mandatsvig)

TSN93.321LSK (apportindskud: skifteretsudpegning af vurderingsmænd kan være en god idé)

TfS97.921LSK (beskatning af maskeret udlodning til hovedaktionærer i A/S; solgt via deres egenskab som kommanditister; goodwill i K/S til A/S)

TfS03.198Ø (vederlag til bestyrelsesmedlemmer; maskeret udbytte; nærtstående; forventningsprincippet)

U04.1293/2H (krydsning af indbyrdes sammenhængende betalinger mellem 4 selskaber var uden driftsmæssig baggrund, og betalingen til et af selskaberne blev anset for at være maskeret udbyttebetaling)

U05.917H (skattemyndighederne berettiget til at forhøje et selskabs indkomst med udeholdte indtægter og at anse selskabsejernes besiddelse af malerier for maskeret udlodning fra selskaber)

U05.1176/2H (maskeret udbytte ved hovedaktionærs køb af aktiver til underpris, da det efter videresalg måtte lægges til grund, at handelsværdien var væsentligt højere)

U06.2433H (beløb, der var godskrevet på en mellemregningskonto for en hovedanpartshavers samlever, anset for udlodning af udbytte til anpartshaveren)

U06.3050H (Taster Wine A/S; køberen af et selskab og dette selskabs bestyrelse erstatningsansvarlige for at have udloddet midler ved – i sig selv lovlige – kapitalnedsættelser og udbytteudlodning, mens en sag verserede mod selskabet)

U07.2335H (maskeret udlodning ved hovedaktionærs køb af ejendom til underpris)

U08.857H (udeholdt indtægt anset for maskeret udlodning)

U08.1129H (et selskabs nedbringelse af gæld)

på fordringer, som eneaktionærens ægtefælle havde erhvervet til en lav kurs, anset for maskeret udlodning til eneaktionæren)

U09.757H (gave fra ApS til forening havde ikke karakter af maskeret udlodning til eneanpartshaveren)

massemediekoncerner, fondsejede

U96.117H (Aalborg Stiftstidendes Fond; moderfonde i massemediekoncerner: krav på medarbejderrepræsentation, såfremt fonden har andre aktiviteter (her: ejendomsdatterselskab) end avis-datterselskabet; »dagblads-undtagelsen« må fortolkes indskrænkende)

Matas A/S

U91.514 SH (Matas havde krav mod konkursramt materialist; kunne ikke modregne i hans bos krav på købesummen for Matasaktien; viser indholdet af aktionæroverenskomst for »kooperativt« A/S)

medarbejder eller partner?

U92.102H (GT-linien; ej anset som partner, men som ansat i færgeprojekt; fik dog betydeligt »arbejdsvederlag«)

medarbejdere, aktier

ØLK 29/3 1988 (end ikke udlæg med respekt af bånd)

TfS92.204 T&S (medarbejderaktier: højst for 10% af årslønnen)

TfS93.526T&S (aktier uden aktiebrev: hvordan båndlægger man så en medarbejderaktie?)

U94.663V (medarbejderaktier og -obligationer: udlæg er udelukket, også med respekt af båndlæggelsen)

U98.394H (lukket land for lønmodtagere i et særligt tjenesteforhold at »sætte sig på aktier«)

U03.330H (= TfS02.1036H; Coloplast A/S; fradragsret efter statskattelovens § 6, stk. 1 litra a, for tab ved udstedelse af medarbejderaktier til favørkurs)

U03.1067SH (Exiqon; bestemmelse om tilbagekøb af medarbejderaktier ugyldig efter aftalelovens § 36)

TfS04.401LR (medarbejderobligationer; bruttotrækordning)

U04.1480 (Novo Nordisk A/S; aktieoptioner til medarbejder; hvis fratædelsen skyldes, at medarbejderne er afgået ved døden, tilkommer ydelsen hans dødsbo)

U05.671H (Intel; betingelserne i optionsafta-

le om bortfald af ikke modnede optioner ved fratædelsen og om udnyttelse af modnede optioner inden for en vis frist tilsidesat som ugyldig; krav vedr. aktieoptioner i udenlandsk selskab kunne rettes mod selskabets datterselskab i Danmark som arbejdsgiver)

TfS06.1046SR (medarbejderobligationer; lånreduktion)

U06.2887H (tildelte aktieoptioner kunne ikke fratages en tidligere ansat)

U07.2766H (Saxo Bank A/S; tidligere ansatte havde ret til at udnytte alle tildelte aktieoptioner og ikke kun en forholdsmæssig andel heraf)

TfS08.824SR (medarbejderobligationer; virksomhedsoverdragelse; debitorskifte)

U10.1926H (anset for godtgjort, at der mellem to medarbejdere og en virksomhed var indgået aftale om ret til erhvervelse af aktieoptioner; virksomheden pålagt at betale erstatning for ikke at have opfyldt aftalen)

medarbejdere, bestyrelsesrepræsentation

U85.965V (beskæftigelse hos overdrager-A/S medtaltes)

U90.271Ø (reel honorarmæssig forskelsbehandling af medarbejdere i bestyrelsen; tilsidesat)

U96.117H (Aalborg Stiftstidendes Fond; moderfonde i massemediekoncerner: krav på medarbejderrepræsentation, såfremt fonden har andre aktiviteter (her: ejendomsdatterselskab) end avis-datterselskabet; »dagblads-undtagelsen« må fortolkes indskrænkende)

U09.2142H (RealDanmark; medarbejdervalgt bestyrelsesmedlems videregivelse af oplysninger til formanden for sot fagforbund og dennes videregivelse af oplysningerne til sine nærmeste medarbejdere var ikke omfattet af værdipapirhandelslovens forbud mod videregivelse af intern viden)

medarbejdere, bonusordning

U93.754H (Aalborg Portland; overskudsdeling i selskab: ret til forholdsmæssigt beløb ved fratædelsen i årets løb)

medarbejdere, ledelsesansvar

se: ledelsesansvar, medarbejdere

medarbejdere, lønprivilegium

U82.1187Ø (den ansatte ingeniør, der blev best.fmd. og fik 20% aktier; priv. nægtet)

EFD 19/11 1991 (Francovich; direktivet om

Alfabetisk register

medarbejdernes beskyttelse ved virksomhedens insolvens kan ikke påberåbes direkte over for en stat, men der kan blive tale om erstatningsansvar for staten)

EFD 16/12 1993 (Wagner Miret; lønprivilegiet skal som udgangspunkt også omfatte direktørløn)

medarbejdere, obligationer

se: medarbejdere, aktier

medarbejdere, overskudsdeling

U93.754H (Aalborg Portland; overskudsdeling i selskab: ret til forholdsmæssigt beløb ved fratræden i årets løb)

medarbejdere, tantième

U93.754H (Aalborg Portland; overskudsdeling i selskab: ret til forholdsmæssigt beløb ved fratræden i årets løb)

U10.1504V (værdien af en arbejdsgiverbetalt rejse var skattepligtig)

medarbejdere, tegningsret

EAN 4/2 1993 (tegningsregel: selskabet kan ikke få registreret, at det tegnes af to »generalforsamlingsvalgte bestyrelsesmedlemmer«)

medarbejdere, virksomhedsoverdragelse

U82.87H (eneaktionær-skifte kunne e.o. indebære v.; men gjorde det ej in casu)

U85.965V (ad medarbejderrep. medtaltes beskæftigelse hos overdrager-A/S i 3-års perioden)

mediekoncerner, fondsejede

U96.117H (Aalborg Stiftstidendes Fond; moderfonde i massemediekoncerner: krav på medarbejderrepræsentation, såfremt fonden har andre aktiviteter (her: ejendomsdatterselskab) end avis-datterselskabet; »dagbladsundtagelsen« må fortolkes indskrænkende)

medlemsbidrag, forening

se: forening, kontingent

mellemløbskonto

U79.777V (forskel mellem ho.aktionærs hævning og løn debiteredes i m.; ulovligt lån; best.ansvar for børn; lempelse)

se også: aktionærlån

Mercandia

U93.126H (Mercandia; kommanditists hæveadgang fortabt ved passivitet)

U98.431H (Mercandia Enterprise; ikke op-hævelse af tegningsaftaler vedr. skibsanparter; ikke fritagelse for betaling af likviditetstilskud)

U98.565H (Mercandia Enterprise; ikke op-hævelse af tegningsaftaler vedr. skibsanparter; ikke fritagelse for betaling af likviditetstilskud)

Metron Systems

U95.226Ø (Metron Systems; »ApS« ikke anført efter omdannelse fra personligt firma; al-ligevel ingen personlig hæftelse for selskabets varekøb)

Meyer, F. A.

EFD 16/7 1992 (F.A. Meyer; er kapitalforhø-jelse ved gældskonvertering et apportindskud? Tvist herom var ikke tilstrækkeligt konkret til at kunne pådømmes)

miljøregler

U83.1105V (datterselskabs obj. bødeansvar medfulgte ved fusion med M)

Midtfyns Festivalen

TfS95.331Ø (Midtfyns Festivalen; under anke; objektivt »hæftelsesgenembrud« over for søsterselskab, men ikke over for fysisk hovedanpartshaver, pga. formuesammenblan-ding; men ej erstatningsansvar)

mindstekapital, lovbealet

EAN 2/10 1992 (lovbealet kapitalforhøjelse opnåede ikke kvalificeret flertal – og kunne derfor ikke registreres)

EAN 24/3 1993 (fristen til 1/1 1997 til kapi-talforhøjelse: nogle fortolkningsspørgsmål i forbindelse med kapitalnedsættelse)

EAN 14/9 1994 (overgangsperiode for nye kapitalkrav: disse skal ikke opfyldes, blot fordi selskaberne nedsættes og samtidigt forhøjer sin kapital)

minoritetsaktionærer, indløsning

U82.1073Ø (i; ved opgør med udtrædende reder ej hensyn til, at hans I/S-post var usælge-lig minoritet)

TfS 1988/318LSK (ejd.ret var i skatteretlig forstand overgået til M før kurstvistens afslut-ning)

minoritetsaktionær, søgsmålsret

EFD 28/10 1993 (Zunis Holding; fusions-kontrol: minoritetsaktionærer i målselskabet kan ikke anfægte Kommissionens beslutning efter fusionskontrolforordningen)

minoritetsaktionærer, tilbudspligt

EAN 25/7 1991 (kan tilbudspligt ved majo-ritetsoverdragelse i børsselskab undgås gen-nem en aktionæroverenskomst?)

se også: take-over
se også: indløsning, kurs

minoritetsbeskyttelse

Industriministeriets skr. af 10/2 1989 (retningsbestemt emission kan godt tegnes af én af de gamle aktionærer)

se også: generalklausul; granskning

minoritetsrevisor

EAN 27/10 2000 (spørgsmål vedr. udnævnelse af minoritetsrevisor; årsregnskabslovens § 61 a, stk. 1; forvaltningslovens § 22; lov om statsautoriserede revisorer § 13)

Wagner Miret

EFD 16/12 1993 (Wagner Miret; lønprivilegiet skal som udgangspunkt også omfatte direktørløn)

misbrug af rådighed over uskiftet bo

U60.256Ø (hotelejerens med de stemmeløse aktier)

moderfond

EAN 2/8 1990 (moderfond: fond, der ejede aktiekapitalen i et A/S, var erhvervsdrivende, selv om den havde fraskrevet sig retten til at påvirke selskabets drift)

U96.117H (Aalborg Stiftstidendes Fond; moderfonde i massemediekoncerner: krav på medarbejderrepræsentation, såfremt fonden har andre aktiviteter (her: ejendomsdatterselskab) end avis-datterselskabet; »dagbladsundtagelsen« må fortolkes indskrænkende)

moderselskab

EFD 14/4 1994 (Ballast Nedam Groep; offentligt udbud: hvis budgiver er koncernens holdingselskab, står datterselskabernes ekspertise til holdingselskabets disposition)

ESS 27/6 1994 (moderselskabs selvfinansierende aktietegning i datterselskab var i strid med reglerne om aktionærlån)

TfS96.355H (goodwill-handel mellem interesseforbundne selskaber: skønserklæring tilsidesattes af landsretten, men anerkendtes af Højesteret!)

EAN 27/5 1994 (direktør fra moderselskabet må ikke fast deltage i datterselskabets bestyrelsesmøder)

EFD 24/10 1996 (Parker; når datterselskaber ikke kan handle selvstændigt, kan koncernens handlemåde ikke udgøre en konkurrenceforvridende adfærd)

TfS95.763Ø (Satair, højesteretsdom afsagt ja-

nuar 1997; majoritetssalg: spørgsmål om ansvar for majoritetskøberens tømning af selskabet uden forudgående betaling af skatter)

U96.343Ø (bestyrelsesmedlem i datterselskab, oprettet i rekonstruktionsøjemed under betalingsstandsning, kan godt efterfølgende være kurator i moderselskabets konkursbo)

TfS96.470Ø (Kirk Holding; selskabstømning: revisors indeståelse for forsat aktiv drift var bindende for ham)

TfS 1996.32V (sager om selskabstømning: erstatningssagen udsættes ikke i afventen af straffesagen)

se også: koncern

modregning, aktionærlån

Finsk HD i ND 93.550 (ulovligt aktionærlån: tilbagebetalingspligten kan ikke opfyldes ved modregning)

modregning, andelskonto

U95.125Ø (ved andelshaverens konkurs kan A.m.b.a.'ets krav mod ham ikke modregnes i hans bos krav på udbetaling af andelskonto)

modregning, erstatning

U82.1062Ø (revisor, der stævnedes af kurator, kunne modregne revisionsregning i revisoransvaret)

modregning, indløsningsprovenu fra aktie

U91.514 SH (Matas havde krav mod konkursramt materialist; kunne ikke modregne i hans bos krav på købesummen for Matasaktien; viser indholdet af aktionæroverenskomst for »kooperativt« A/S)

modregning, I/S

U67.48H (entreprenør kunne ikke afgøre sin gæld til konkursbo med modregning med krav fra sit og brors I/S)

TfS93.238 (interessents krav på overskydende skat kunne modregnes i I/S'ets moms-gæld)

modregning, ulovligt aktionærlån

Finsk HD i ND 93.550 (ulovligt aktionærlån: tilbagebetalingspligten kan ikke opfyldes ved modregning)

modregning, uregistreret selskab

U84.753H (eneanp.havers moms-gæld kunne modregnes overf. ureg. selskabs krav ad negativt tilsvarede moms)

U84.425Ø (toldvæs. kunne kræve revisionsprotokollen)

U84.753H (eneanp.havers moms-gæld kunne modregnes i ureg. selskabs krav ad neg. tilsvarede)

Alfabetisk register

U86.726Ø (ureg. A/S; medstifters ældre skattegæld kunne ej modregnes overf. A/S'ets krav på neg. momstilsvær)
Skr. af 7/2 1989 fra Direktoratet for Toldvæsenet (stiftergæld kunne ikke modregnes i selskabets tilgodehavende; manglende identitet)

moratorium

U78.880H (Inka Print; moratoriekreditor oprettede finans.selskab, der ikke drev reel virksomhed)

muslingedommen

U94.876H (muslingefarm: kommanditister kunne ikke fragå tegningsaftalen)

N

nationalitetsdiskrimination

se: diskrimination, nationalitet

navn, eneret, forvekslelighed (hovedtræk)

U75.131H (Citybank)

U89.216H (Nykredit var ikke til hinder for Nyfinans)

U90.544SH (navn: ikke registreringen, men brugen var afgørende («Det Danske ...»))

EAN 19/12 1990 (K/S med et ApS som ansvarlig deltager skal indføre »og Co.« i sit navn)

EAN 16/9 1991 (afhændet frisørforretning måtte ikke bære sælgerens navn uden tilføjelse af »efterfølger«)

U99.1406H (=ND00.326H; Multi Choice; et registreret selskabsnavn anset for at være i strid med AL § 153, stk. 2)

U03.107H (Medicon A/S; kunne ikke forbyde anvendelsen af firmanavnet »Medicon Valley Capital« som binavn hhv. filialbetegnelse på to andre selskaber)

U04.610S (Medicon A/S; virksomhed med medicinsk afprøvning kunne ikke hindre Mediconnect for formidling af sundhedsfaglige ydelser i kommuner)

U06.480H (In Vitro A/S; Invitrogen fik retten til brug af navn som varemærke og selskabsnavn grundet passivitet fra In Vitro A/S)

U06.3316/2H (Paranova I; vederlagskrav for varemærkekrænkelser mod selskab i en koncern, hvor det markedsførende selskab var gået konkurs, ikke fortabt på grund af passivitet; nye anbringender om betydning af advokats viden fra tidligere sag og fremlæggelse af

nye dokumenter ikke tilladt af Højesteret)

U06.3323H (Paranova II; vederlagskrænkelser mod selskab i koncern, hvor det markedsførende selskab var gået konkurs, ikke fortabt på grund af forældelse eller passivitet; fremlæggelse af udenlandske retsafgørelser med videre som bevis nægtet)

U07.150H (Aalborg Engineering; forretningskendetegn med videre ikke en krænkelse af varemærket Aalborg Industries; figurmærke med rette udsløjet af varemærkerregisteret)

U07.708/2H (Waterproof Engineering A/S kunne ikke forbyde anvendelsen af selskabsnavnet Waterproof ApS)

U07.2393H (Lokalbanken; banken havde ikke eneret til at anvende betegnelsen Lokalbanken)

U07.2513V (Mylius-Erichsen; sag, om selskab måtte lade navnet »Mylius Erichsen« indgå i firmanavn, afvist af domstolene, da slægtningen til Mylius-Erichsen ikke selv bar navnet)

EAN 11/01 2008 (virksomhed pålagt at ændre navn, da navnet var egnet til at fremkalde det indtryk, at der er tale om et realkreditinstitut)

EAN 07/02 2008 (navn egnet til at fremkalde det indtryk, at de er tale om et pengeinstitut; lov om finansiel virksomhed § 7)

EAN 30/06 2009 (selskab pålagt at ændre navn, da nuværende navn var egnet til at vildlede)

U10.1643H (registrering og brug af navnet Broadcom, herunder som selskabsnavn og domænenavn, var en krænkelse af et EF-waremærke; vederlag tilkendt i medfør af varemærkelovens regler)

U10.1908H (waremærke i form af et selskabs forbogstaver, TLT, beskyttet efter varemærkeloven og reglerne om god markedsføringsetik)

U10.2249S (waremærket TIVOLI ikke til hinder for registrering af varemærket THOMAS TIVOLI for forlystelsesparker mv.)

navn, erstatning

U74.826Ø (handelsreg.fører ej ansvarlig for overset modhold i form af A/S-navn)

navn, hæftelse

U71.883SH (A/S, der var reg. som ejer af forretning, hæftede)

U91.235V (ApS-direktør hæftede ej, skønt faktura ikke angav »ApS»)
 U95.226Ø (Metron Systems; »ApS« ikke anført efter omdannelse fra personligt firma; alligevel ingen personlig hæftelse for selskabets varekøb)

navn, modhold

U74.826Ø (handelsreg.fører ej ansvarlig for overset modhold i form af A/S-navn)
 U89.216H (Nykredit var ikke til hinder for Nyfinans)
 U90.544SH (navn: ikke registrering, men brugen var afgørende (»Det Danske ...«))

navn, ændring

U61.949Ø (A/S under navneskifte kunne sagsøge under det nye navn)
 U85.960V (skøde til ApS under navneskifte kunne lyses endeligt under det gamle navn)
 U86.954V (skøde til »ApS A under navneændring til ApS B« kunne alene lyses med frist)
 ØLK 23/6 1988, 2. afd. 62/1988 (A/S under navneændring: skøde lyses kun med frist)

navn, efter virksomhedssalg

EAN 16/9 1991 (afhændet frisørforretning måtte ikke bære sælgerens navn uden tilføjelse af »efterfølger«)

navn, sletning

EAN 27/11 2001 (ikke grundlag for styrelsen til sletning af registreret selskabsnavn)

ne bis in idem

se: retskraft

nedsættelse, ansvar

se: ledelsesansvar, lempelse

negotiorum gestio, afgående bestyrelse

U73.795S (afgående bestyrelse kan og skal foretage nødvendige dispositioner)

nettoanpart, særkreditorers fyldestgørelse i –

se: interessentskab, I/S-kreditorers forrang; sameje, særkreditorer; uregistreret selskab, særkreditorer

Nimbus

ND96.34H (Nimbus; norsk dom: forsøg på at omgå stemmeretsbegrænsninger delvis tilsidesat)

Nold/Siemens

EFD 19/11 1996 (Nold/Siemens; fortegningsret ved kapitalforhøjelse: national ret må gerne opstille strengere betingelser, end hvad kapitaldirektivet kræver)

nomen esse bonum

ND94.218H (Bugge Eiendom A/S; emissionsgaranti: fuldtægningsgaranti indebar kun hæftelse for 100% tegning, ikke for aktietegnernes betalingsdygtighed)

Nordisk Fjer A/S

U93.165H (Nordisk Fjer; erstatningssag mod bestyrelsesmedlemmer m.v. kunne føres ved Sø- og Handelsretten)

ØLD 14/12 93 (Nordisk Fjer; bestyrelse fri-fundet for straf vedrørende mangelfuld organisation m.v., men dømt for ikke at have læst revisionsprotokollen)

U04.2377H (Nordisk Fjer A/S; statsautoriseret revisor ikke erstatningsansvarlige for aktionærer ved at fratæde som revisor for Nordisk Fjer)

Norup & Bramsted

U94.698H (Norup & Bramsted Offset; majoritetskøb: køber burde have taget sig i agt; ej erstatning pga. evt. forkert budget)

notering, aktier

U76.755V (manglende notering af erhvervede familieaktier gjorde ikke valg ugyldigt)

noteringsfrist

U91.180H (Ringkjøbing Bank; stor bemyndigelse til kapitaludvidelse stred ikke mod generalklausulerne; beregningen af en vedtægtsmæssig noteringsfrist)

nulstilling (ad A-skat)

U81.473H (Herning Kranudlejning; ansvar for både egne og andres A-skat)

TfS90.161Ø (anpartshavers/direktørs ansvar og nulstilling for A-skatterestance; modregnet i hans krav på overskydende skat)

nyvalg, bestyrelse

se: afsættelse; turnusordning; valg

næringsforbud

se: konkurrenceforbud

næringsindskrænkning

se: konkurrenceklausul

nøgletalskema, fond

VLD 24/9 87 (»kontaktperson« ej straffet)

O

objektivt strafansvar, selskabsansvar

U91.700H (flyselskaberne; bødeansvar for selskaber; det objektive selskabsansvar: der

Alfabetisk register

skal foreligge forhold, som virksomheden kunne og burde have undgået)

obligationslån, pantsikret

U66.31H (Heimdals køb af obligationer i Flying Enterprise var pantsikret)

offentlig myndighed

U99.190V (A/S Øresundsforbindelsen; side-stillet med en offentlig myndighed)

offentligt udbud af aktier/anpart

EAN 21/6 1993 (prospektrigt ved offentligt udbud af værdipapirer: anpart i et ApS omfatter ikke)

oligarkisk klausul

U66.465V (banken med den nye skrappe o. klausul)

omdannelse

EAN 2/5 1994 (omdannelse til A/S: vurderingsberetning ikke vedlagt; registrering nægredes)

U97.1358/2H (SEAS-sagen; omdannelse fra elsselskab til A/S til forbrugsejet andelselskab ikke sket på retsstridig måde)

TfS98.750OE (=U98.1745Ø; A/S omdannelse til ApS ved bekendtgørelse af vedtægtsændringer)

U00.1533H (erhvervsankenævnets betingelser for godkendelse af omdannelse af sparekasse til fond gyldig)

U00.1645/2H (advokatselskab kunne ikke omdannes til andet formål)

U00.1718 (omdannelse af A/S til ApS kan først ske ved registrering i styrelsen og bekendtgørelse i Statstidende: mangel herpå kan medføre betaling af aktieafgift ved aktiesalg)

U01.1553V (Når K/S stifter identitet til ApS, kan ejerbetegnelsen ændres i adkomstbrukken til fast ejendom uden tinglysning af overdragelsesdokument)

TfS02.422LR (omdannelse af I/S til K/S; uden at der skete forskydning af deltagernes ejerandele; medførte ikke afståelsesbeskatning)

U03.233/2Ø (ikke forelæggelse af spørgsmål for EF-domstolen under sag verserende for byret vedr. vedtægtsændringer i forbindelse med en omdannelse)

U02.2661H (Københavns Havn; omdannelse fra Københavns Havn til et statsligt aktieselskab var lovligt)

U05.3129/1V (ændringer af ejerbetegnelsen i

tingbogen ved ApS' omdannelse til A/S krævede ikke tinglysning af adkomstdokument)

se: virksomhedsomdannelse

omgåelse, forkøbsret

U60.304H (Palladium; forkøbsret kunne ikke omgås via håndpant)

U91.133HK (Louis Poulsen; forkøbsret søgtes omgået via stemmeretsoverdragelse; selskabet havde søgsmålsret)

U94.234H (Louis Poulsen; omgåelse af forkøbsret via uigenkaldelig stemmefuldmagt var ugyldig, men udløste dog ikke forkøbsretten) ØLD 30/4 1996 (Louis Poulsen A/S; ugyldig generalforsamlingsbeslutning: Landsretten udskifter en hel bestyrelse; 7 dages fuldbyrdelsesfrist gjorde reelt dommen definitiv)

omgåelse, kapitalkrav

EAN 24/11 1995 (Centros; registrering af dansk filial af udenlandsk selskab: dokumentation for tegningsret samt reel udenlandsk hovedaktivitet)

S.U.95.324Ø (Centros Limited, under anke; udenlandsk selskab uden reel udenlandsk tilknytning kan ikke bruges til at omgå danske kapitalkrav gennem dansk filial)

omgåelse, stemmeretsbegrænsning

ND96.34H (Nimbus; norsk dom: forsøg på at omgå stemmeretsbegrænsninger delvis tilsidesat)

omstødelse, betaling (eller på vegne) mellem selskaber

U68.766H (betaling fra datterselsk., men reelt fra moderselsk., anset kommende fra moder ad omstødelse)

U78.880H (Inka Print; betaling til »varelager-selskab« omstødt)

U86.697V (fakturasalg til chokoladeselskabs datter-finansselskab medførte ej identifikation ad omstødelse)

omstødelse, identifikation i koncern

U94.621H (Dagrofa; koncernen (vareleverandøren) blev betragtet som en enhed i relation til omstødelse)

omstødelse, pantsætning

U77.526H (pantsætning af båd til fordel for søsterselskab omstødet)

omstødelse, uretmæssig tantieme

VLD 22/10 1984 (hovedaktionær H tilbagebetale uretmæssigt modtaget t.)

omsætningsbeskyttelse af indskud

se: uregistreret selskab, tinglig beskyttelse

omsætningspligt, forening

se: forening, omsætningspligt; andelsvirksomhed, omsætningspligt; samhandelspligt

omsættelighedsindskrænkning

Norsk højesteretsdom NRT89.1230H (børsnoteret selskabs bestyrelse nægtede at godkende aktieoverdragelse; da ej saglig grund hertil: sletning fra kurslisten)

EAN 28/2 1991 (Jyske Bank; hvordan formuleres en 10% ejergrænse i en banks vedtægter? se også: forkøbsret; køberet; samtykke til aktieoverdragelse

omsættelighedsindskrænkning i relation til stemmefuldmagt

U63.111H (uigenkaldelig fuldmagt o.k. trods oms.indskrænkning)

opløsning, I/S

se: interessentskab, opløsning

opløsning, partsevne

U85.441V (appelindstævnt ApS opløstes under anken, hvorefter 1.-instansdommen ophævedes)

U89.969Ø (opløsning af udenlandsk hovedselskab; sag mod dansk filial straks afvist; Chevron)

opløsning, regnskabsindsendelse

U82.423H (efterfig. indsendelse af nogle r. hindrede ej opløsn., men ApL § 95-genoplivningsproceduren evt. bruges)

opløsning, retsevne bortfalder

U85.441V (appelindstævnt ApS opløstes under anken, hvorefter 1.-instansdommen ophævedes)

opløsning, selskabsskat

U83.792V (s. udløst af bodisp. var massekrav)
U84.425Ø (s. af bomidlers renteaftast var massekrav)

opløsning, tegningsbeføjelse

U88.409V (ledelsens t.ret bortfalder ikke ved begæringen om opløsning)

opløsning, tvangs –

EAN 7/8 1989 (tvangsopløsning; ESS' opløsningsbegæring til skifteretten forhindrede registrering af frivillig likvidation)

U92.314Ø (Erhvervs- og Selskabsstyrelsens opløsningsbegæring kan ikke efterprøves af skifteretten)

se også: tvangsopløsning; likvidation

opløsning, ugyldigt selskab

EFD 13/11 1990 (Marleasing; et selskab kunne ikke erklæres ugyldigt)

opløsning »under hånden«

se: underhåndslikvidation

oplysningsforpligtelse

U04.1784H (køber var berettiget til at ophæve aftale om køb af virksomhed; sælger havde tilsidesat sin loyale oplysningsforpligtelse)

opsigelse, direktør

se: direktør

option

se: køberet; forkøbsret; warrant

organisation af selskabet

ØLD 14/12 1993 (Nordisk Fjer; bestyrelse frifundet for straf vedrørende mangelfuld organisation m.v., men dømt for ikke at have læst revisionsprotokollen)

se også: ledelsesansvar, tilsyn

orientering til bestyrelse fra direktion

U81.973H (Røde Vejrmølle; for dårlig orientering om nedsat DB; frif., da handlet loyalt)

overdragelse af aktie

se: aktieoverdragelse

overdragelse af virksomhed

se: virksomhedsoverdragelse

overpris ved salg til selskabet

U61.74H (den for dyrt indskudte biografgrund)

overskudsdeling, medarbejdere

U93.754H (Aalborg Portland; overskudsdeling i selskab: ret til forholdsmæssigt beløb ved fratræden i årets løb)

overskudsfordeling, forening

U80.55H (f.; Koda's stamfond skulle fordeles på afbalanceret måde; gf-påbud til best. var ugyldigt)

P**panthaver, samtykke til apportindskud**

U77.202Ø (de indskudte maskiner, der brændte; samtykke fra ejendoms panthaver til indskuddet ej skaffet)

panthaver i aktier, stemmeret hos p.

U63.111H (muremesterens uigenkaldelige fuldmagt)

pantsætning, selskabets aktiver

U77.526H (pant i båd til fordel for søsterselskab kunne omstødes)

Alfabetisk register

papirløs aktie

TfS93.526T&S (aktier uden aktiebrev: hvordan båndlægger man så en medarbejderaktie?)

Parker

EFD 24/10 1996 (Parker; når datterselskaber ikke kan handle selvstændigt, kan koncernens handlemåde ikke udgøre en konkurrenceforvridende adfærd)

partrederi

U82.1073Ø (i; ved opgør med udtrædende reder ej hensyn til, at hans post var usælgelig minoritet; hans tilsvær: aktivers realværdi minus passivers pari)

U99.1302Ø (= TfS99.441Ø; partrederis tilbagebetalingskrav afvist på grund af identitet med panthaver)

partsevne

U76.626Ø («Christiania» kunne stævne ministerium, der havde realitetsforhandlet)

U76.1010Ø («Christiania» havde ej partsevne i sag mod Kbh kommune)

U85.441V (appelindstævnt ApS opløstes under anken, hvorefter 1.-instansdommen ophævedes)

U89.969Ø (opløsning af udenlandsk hovedselskab; sag mod dansk filial straks afvist; Chevron)

TfS96.30Ø (likvideret forening ville stævne vedrørende skattekrav, men havde ikke længere nogen søgsmålskompetence)

U04.2199Ø (begæring om genoptagelse af bobehandling efter ApL § 58 afvist; ønskede at sikre K/S rets- og partsevne)

passivitet

U70.795H (bestyrelsens passivitet over for direktørs indskud af produktionsapparat i K/S bandt ikke A/S'et)

U91.149H (direktørafskedigelse gyldig, skønt ikke alle bestyrelsesmedlemmer havde adgang til at deltage i sagsbehandlingen; passivitetsbegrundet)

NJA90.591HD (A/S bandtes ikke af afdelingsleders dispositioner, hverken på grund af stillingsfuldmagt eller tolerancefuldmagt = kombinationsfuldmagt)

U93.11 (virksomhedsoverdragelse: ny ejer var pga. passivitet bundet af direktørkontrakt)

U93.126H (Mercandia; kommanditists hæveadgang fortabt ved passivitet)

U05.1014V (K/S Albatros VII; tegningsaftale om kommanditanpart var indgået i strid med forbrugeraftalelovens § 2, stk. 1; ikke passivitet med hensyn til at kræve sig frigjort fra aftalen)

U05.1978H (Himmerlandsbanken A/S; tegningsaftaler og køb af obligationer i forbindelse med indskydelse af ansvarlige lånekapital i Himmerlandsbanken A/S var ikke bindende for långiverne; kravene mod Himmerlandsbanken A/S var ikke fortabt på grund af passivitet)

U06.3316/2H (Paranova I; vederlagskrav for varemærkekrænkelser mod selskab i en koncern, hvor det markedsførende selskab var gået konkurs, ikke fortabt på grund af passivitet; nye anbringender om betydning af advokats viden fra tidligere sag og fremlæggelse af nye dokumenter ikke tilladt af Højesteret)

U06.3323H (Paranova II; vederlagskrænkelser mod selskab i koncern, hvor det markedsførende selskab var gået konkurs, ikke fortabt på grund af forældelse eller passivitet; fremlæggelse af udenlandske retsafgørelser med videre som bevis nægtet)

pensionsforpligtelser i konkurs

U59.816H (om konkursregulering i lejeforhold)

pensionstilsagn

U30.237SH (bestyrelsens p. til direktør, mod påtagelse af konk.klausul, gyldigt uden gfgodk.)

U50.651H (i; p. kunne ej inddrages i dødsbo)

personalforbundne selskaber

U77.526H (pant i båd til fordel for søsterselskab kunne omstødes)

se også: datterselskab, koncern, moderselskab, søsterselskab

politisk bidrag (fra forening, selskab m.v.)

se: gave (fra do.)

postkasseselskab, udenlandsk

EAN 24/11 1995 (Centros; registrering af dansk filial af udenlandsk selskab: dokumentation for tegningsret samt reel udenlandsk hovedaktivitet)

S.U.95.324Ø (Centros Limited, under anke; udenlandsk selskab uden reel udenlandsk tilknytning kan ikke bruges til at omgå danske kapitalkrav gennem dansk filial); ændret ved EU-dom mv. – se under »filial«

Louis Poulsen A/S

U91.133HK (Louis Poulsen A/S; forkøbsret søgtes omgået via stemmeretsoverdragelse; selskabet havde søgsmålsret)

U94.234H (Louis Poulsen; omgåelse af forkøbsret via uigenkaldelig stemmefuldmagt var ugyldig, men udløste dog ikke forkøbsretten) ØLD 30/4 96 (Louis Poulsen A/S; ugyldig generalforsamlingsbeslutning: Landsretten udskifter en hel bestyrelse; 7 dages fuldbyrdesfrist gjorde reelt dommen definitiv)

privilegium

se: lønprivilegium

proforma-anpartshaver

VLD 18/9 1987 (anke B 339/1986; proforma-eneanp.haver/direktør ikke afskåret fra dagpenge)

proforma-selskab

EAN 24/11 1995 (Centros; registrering af dansk filial af udenlandsk selskab: dokumentation for tegningsret samt reel udenlandsk hovedaktivitet)

S.U.95.324Ø (Centros Limited, under anke; udenlandsk selskab uden reel udenlandsk tilknytning kan ikke bruges til at omgå danske kapitalkrav gennem dansk filial)

proklama, kapitalnedsættelse

EAN 10/11 1993 (kapitalnedsættelse: proklama kan undlades, hvis der samtidig sker tilsvarende forhøjelse, men kun gennem nytegning, ikke gennem fusion)

prokura

U79.177H (eneprokuristen og bæltetraktor-reparationen)

NJA90.591HD (A/S bandtes ikke af afdelingsleders dispositioner, hverken på grund af stillingsfuldmagt eller tolerancefuldmagt = kombinationsfuldmagt)

FM00.97/3Ø (omfang af prokura)

prospekt, pligt til udarbejdelse

EAN 21/6 1993 (prospektpligt ved offentligt udbud af værdipapirer: anparten i et ApS omfattes ikke)

prospekt, urigtigt

se: kommanditselskab, ugyldig tegning

protest

se: indsigelse

Provinsbankernes Ulykkesrisikofond

U91.819H (Provinsbankernes »røverifond« var – skønt den var behandlet og registreret

som fond – ikke omfattet af fondslovgivningen, da pengene kunne gå tilbage til stifterne)

prænumerationskøb

U54.224H (den fremskyndede kølrate; forretningsfører/medaktionær ej ansvarlig, ej heller efter afl. § 33)

Publi-com

U96.301V (tegningsudskrift (til tinglysningsbrug): udskrift af Publi-com er tilstrækkelig)

publikumskommanditselskab

U99.1377/2H (=ND00.314H; CEVO-Invest; vedtægtsbestemmelse om indløsningsret gyldigt vedtaget ved flertalsbeslutning i publikumskommanditselskab)

Q**quorum**

U66.465V (banken med den nye skrapple oligarkiske klausul)

VLK 6/10 93 (to af fire bestyrelsesmedlemmer kunne begære fogedforbud mod de øvrige til håndhævelse af konkurrenceklausul på selskabets vegne; de øvrige ville alligevel være inhabile)

R**radio- og tv-optagelse, generalforsamling**

EAN 26/4 1990 (generalforsamlingen i børsnoteret selskab kan modsætte sig radio- eller TV-optagelse af forsamlingen)

realindskud

se: apportindskud

reassumption

U98.284SH (aktionærernes ex tuto)

RealDanmark A/S

U09.2142H (RealDanmark; medarbejdervalgt bestyrelsesmedlems videregivelse af oplysninger til formanden for sit fagforbund og dennes videregivelse af oplysningerne til sine nærmeste medarbejdere var ikke omfattet af værdipapirhandelslovens forbud mod videregivelse af intern viden)

registreringspligt

EAN 25/03 1999 (selskab registreringspligtig; selskab kunne ikke anses for andelsselskab men selskab med begrænset ansvar)

EAN 23/06 1999 (brancheforening inden for landbruget registreringspligtig)

Alfabetisk register

registrering, gebyr

EFD 20/4 1993 (årlige gebyrer på selskaber i strid med reglerne om kapitaltilførselsafgift)

registrering, kapitalforhøjelse

U83.204V (alm. aftale om aktietegning kunne fragås indtil reg.anmeldelsen)

EFD 20/4 1993 (årlige gebyrer på selskaber i strid med reglerne om kapitaltilførselsafgift)

registrering, normalt ej gyldighedsbetingelse

NDI987.366fi.-HD (ophævelse af forkøbsret ej trådt i kraft før ved registreringen)

registrering, nægtelse

U62.563Ø (registreringsudsættelse er ikke nødvendigvis lig med registreringsnægtelse)

EAN 29/05 1997 (et nystiftet anpartsselskab, hvis ene stifter selv var under stiftelse, og hvor den anden stifter ikke tegnede anpartskapitalen; registreringsnægtelse)

EAN 12/02 1998 (stiftelse af ApS, hvis indskudskapital bestod af et uregistreret selskab; registreringsnægtelse)

EAN 28/11 2000 (selskab registreringsnægtelse, idet aktiekapitalens indbetaling var betinget af registrering af de aktieregnende selskaber)

registrering, stedfundet

EAN 21/11 2007 (ikke grundlag for administrativt at ophæve stedfunden registrering)

registrering, ændringer

EAN 25/06 1998 (ikke hjemmel til at registrere ændringer af stiftelsesgrundlag)

regnskab, datterselskabsresultaters indregning

EAN 6/3 1991 (ikke-forringelseserklæring ved kapitalforhøjelse: Holdingselskab kunne medregne indtjent overskud i datterselskabet)

regnskab, godkendelse på gf.

ØLD 26/11 1990 (ombygning af forlags-A/S' ejendom, iværksat af direktøren, var en kompetenceoverskridelse, men ikke »ugyldig«; revisorvalg var ikke ugyldigt; generalklausulerne var ikke overtrådt; dirigenten var ikke inhabil; regnskabet var gyldigt vedtaget)

regnskab, indsendelse, aktie/anpartsselskab

U82.423H (indsendelse af nogle r. efter opløsningsbeslutningen reparerede ikke; men ApL § 95-genoplivningsproceduren kunne anvendes)

EAN 14/12 1988 (genoptagelse af opløs-

ningstruet ApS nægtet pga. anpartshaverlån og mangelfulde årsregnskaber)

regnskab, indsendelse, fond

VLD 24/9 87 (»kontaktperson« ej straffet)

EAN 26/02 2010 (fond pålagt at ændre årsrapporten)

regnskab, materiale, gennemgang

U67.738Ø (i; interessent kunne kræve at gennemgå r. m/sin revisor; påkendt af ØLR trods voldgiftsklausul)

regnskab, mangelfuldt

EAN 14/12 1988 (genoptagelse af opløsningstruet ApS nægtet pga. anpartshaverlån og mangelfulde årsregnskaber)

EAN 02/05 2002 (selskab havde pligt til at oplyse om nettoomsætning og sammenligningstal i sit årsregnskab)

EAN 09/05 2005 (generalforsamlingsbeslutning ugyldig på grund af manglende indkaldelse af aktionær samt registreringsnægtelse af årsrapporten godkendt på ny generalforsamling til erstatning for tidligere indleveret årsrapport ophævet)

EAN 12/06 2007 (selskab pålagt offentliggørelse af supplerende information til årsrapporten)

EAN 09/12 2007 (selskab pålagt offentliggørelse af korrigerende information vedr. årsrapporten for 2005 samt offentliggørelse af ny revideret årsrapport for 2006)

regnskab, periode

EAN 28/01 1997 (ikke hjemmel i AL til at et A/S's første regnskabsperiode kunne udløbe inden stiftelsesdagen)

EAN 03/12 2002 (når et selskab stiftes ved kontant indbetaling af anpartskapitalen, kan selskabets første regnskabsår ikke begynde før stiftelsestidspunktet)

EAN 30/05 2006 (omlægning af selskabs regnskabsår registreringsnægtet; skal ske senest 5 mdr. efter omlægningsperiodens udløb; ikke hjemmel til at dispensere for denne frist)

regnskab, retvisende

se: regnskab, urigtigt (erstatning/straf)

regnskab, specificationsgrad

U36.1033H (utilstrækkeligt specificeret r. kunne kræves omgjort)

regnskab, tvangsopløsning

EAN 14/12 1988 (genoptagelse af opløs-

ningstruet ApS nægtet pga. anpartshaverlån og mangelfulde årsregnskaber)

se også: tvangsopløsning

regnskab, urigtigt, erstatning

U56.99OSH (ej brugt som kreditbasis; frif.)

U77.81 IØ (revisor frif. trods mangl. fuldstændighedserkl.; upåagtet kaution for koncernselskab)

U78.653H (revisor frif. trods mangl. fuldstændighedserkl. og detaljeret oplysning om bankhæftelse)

U82.595H (revisor- og hovedaktionæransvar for urigtigt r.; store indtægtsførte aconto avancer)

U82.1962Ø (forkert r. ad debitorer, varelager, igangv. arb.; revisoransvar)

U85.1029H (urigtigt r. ej fremvist for østrigsk leverandør; eneanp.haver/dir. frif.)

VLD 20/3 1989 (revisoransvar for urigtigt regnskab; egen skyld hos långiver)

se også: ledelsesansvar, regnskab

regnskab, urigtigt, straf

U57.778H (færøsk bankdir., der straffedes for urigtigt regnskab)

U67.596Ø (direktøren, der straffedes for urigtigt r.; fiktive fakturaindtægter)

regresaftale, ledelsesansvar

U85.709Ø (regresaftale med hovedaktionær ad evt. ansvar indebar ikke aftale om dansk værneting)

se også: ledelsesansvar, indbyrdes fordeling

reklamation

U58.88 5H (selskabet burde have reklameret, hvis ej ville være bundet af daglig leders maskinkøb)

rekonstruktion

U74.1005H (typehusfirmaet og cirkulæreskrivelsen; frif.)

U77.274H (Havemann; r. ej håbløs; ofrede formiddagens leverandører; frif.)

U85.209H (hovedanp.haver/leder ej ansvarlig for A-skat under »stille bet.standsning«; dissens)

U86.697V (chokoladeselskabets datterfinansselskab identificeredes ikke med selskabet ad omstødelse)

U89.812H (bestyrelsesansvar for virksomhedssalg, hvor usikret kreditor fik fuld dækning)

EFD 30/5 1991 (Klostiria Velka; græsk lov

om, at kriseramte virksomheders kapital kunne besluttes forhøjet af et administrativt rekonstruktionsorgan, var EU-stridig, skønt fortegningsretten respekteredes)

EFD 24/3 1992 (Syndesmos; græsk lov om kapitalforhøjelse uden fortegningsret stred mod EU-retten)

EFD 12/11 1992 (Keratina; administrativt besluttet græsk kapitalforhøjelse kendt ugyldig)

U96.343Ø (bestyrelsesmedlem i datterselskab, oprettet i rekonstruktionsøjemed under betalingsstandsning, kan godt efterfølgende være kurator i moderselskabets konkursbo)

rente af aktie

U59.138H (jernbaneselskabets rentegaranterede aktier)

repræsentationsmagt

U60.338H (a.; selskabet ej bundet af best.ens tilkendegivelse til forpagter om, at kontraktsændring var godkendt af gf.en)

U67.572V (f.; best. ej legitimeret til salg af ejd. uden gf. bemyndigelse)

U85.429V (eneste tilbageværende best.medlem kunne anmelde betalingsstandsning)

U87.59Ø (forkyndelse for selskabet kunne ske overf. direktøren, hhv. hans ægtefælle, på hans bopæl)

U96.139V (Tvind; hvert bestyrelsesmedlem har repræsentationsmagt i en erhvervsdrivende fond, ligesom i selskaber; formanden kunne derfor underskrive ankestævning)

retentionsret

se: tilbageholdsret

retningsbestemt emission

se: kapitalforhøjelse, fortegningsret

retsevne

U85.441V (appellinstævnt ApS opløstes under anken, hvorefter 1.-instansdommen ophævedes)

TfS96.30Ø (likvideret forening ville stævne vedrørende skattekrav, men havde ikke længe nogen søgsmålskompetence)

U96.1393V (Der Danske Spejderkorps; juridisk person blev afmeldt som fond, men kunne ikke tænkes at være en anden type juridisk person; derfor ikke nogen nullitet i tinglysningssammenhæng)

se også: partsevne

Alfabetisk register

retskraft

U77.123H (erkendelsesdom ad ugyldig gf ej til hinder for ny sag trods AL § 8 l, stk. 4)
se også: tegningsret

revision

U67.738Ø (i; interessant kunne kræve at gennemgå regnskabsmateriale m/sin revisor; ingen revisionsbestemmelser i I/S-kontrakten; påkendt af ØLR trods voldgiftsklausul)

revisionsaktieselskab

U85.183H (r.s lave udbytte ej anfægtet)

revisionsprotokol

U84.425Ø (toldvæsenet kunne kræve r.)
ØLD 14/12 93 (Nordisk Fjer; bestyrelse frifundet for straf vedrørende mangelfuld organisation m.v., men dømt for ikke at have læst revisionsprotokollen)

revisor, valg

ØLD 26/11 1990 (ombygning af forlags-A/S' ejendom, iværksat af direktøren, var en kompetenceoverskridelse, men ikke »ugyldig«; revisorvalg var ikke ugyldigt; generalklausulerne var ikke overtrådt; dirigenten var ikke inhabil; regnskabet var gyldigt vedtaget)
EAN 24/02 2009 (en af styrelsen udpeget medrevisor, ifølge AL § 82, stk. 2 tiltrådt)

revisoransvar

U77.811Ø (frif. trods mangl. fuldstændighedserkl.; upåagtet kaution)
U78.653H (frif. trods mangl. fuldst.erkl. og bankoplysning)
U82.595H (revisor- og hovedakt.ansvar for store indtægtsførte aconto avancer)
U82.1062Ø (ansvar; fejl ad varelager, debitorer, igangvæ. arb. i regnskabet)
TFS88 nr. 382H (r. ej ansvarlig for tab ved skattevæsenets underkendelse af I/S i Schweiz)
VLD 20/3 1989 (revisoransvar for urigtigt regnskab; egen skyld hos långiver)
KBD 9/3 94 (C&G Banken; bestyrelsens tilsyn: frifindelse i straffesag mod krakket banks direktion, bestyrelse og revision; direktør og revisor dømt efter særlovgivning m.v.)
NRT93.1399H (G-F Eiendom; manglende indbetaling af aktiekapital; revisoransvar over for selskabets bo for fejlagtig erklæring)
TFS96.470Ø (Kirk Holding; selskabstømning; revisors indeståelse for forsat aktiv drift var bindende for ham)

TFS 1996.32V (sager om selskabstømning; erstatningssagen udsættes ikke i afventen af straffesagen)

TFS99.897H (=U00.365/2H; Trane-dommen; manglende omsorg for selskabets skattebyrde førte til erstatningsansvar for sælgers advokat, revisor samt købers bank; fordeling af ansvar er efterfølgende blevet brugt som principperne i Trane-dommen)

U00.365/2H (=TFS99.897H; Trane-dommen; sælger af overskudsselskab, sælgers advokat og revisor samt købers bank erstatningsansvarlige over for skattevæsenets tab ved selskabstømning; ansvaret fordelt mellem de ansvarlige)

U00.595H (Hope Computer; revisionsfirma ikke erstatningsansvarlig for revisionsbistand på grund af manglende årsagssammenhæng mellem bistanden og investorers tab)

ND00.622 (revisor ansvarlig for tab)

U01.781H (revisor ikke erstatningsansvarlig over for bank i forbindelse med værdiansættelse i regnskab af udestående fordringer; frifindelse på grund af manglen kausalitet)

U01.1516H (revisor ikke erstatningsansvarlig for manglende passivering af/oplysning om kapitalværdi af selskabs pensionsforpligtelser)

U02.582H (erstatningsansvar for skattevæsenets tab ved selskabstømning for sælger, sælgers advokat, sælgers revisor, købers pengeinstitut og efterfølgende købers pengeinstitut; fordeling af erstatningsbyrden efter principperne i Trane-dommen)

U03.2505H (revisor erstatningsansvarlig for manglende gennemgang af selskabs interne kontrol)

U04.2377H (Nordisk Fjer A/S; statsautoriseret revisor ikke erstatningsansvarlige for aktionærer ved at fratæde som revisor for Nordisk Fjer)

U06.1753H (PB Bankierfirma A/S; statsautoriseret revisor og dennes revisionselskab erstatningsansvarlige for tab, som investorer led som følge af manglende eftersyn af bogholderi og kontrolfunktion i bankierfirma)

U08.1603H (PricewaterhouseCoopers I/S; ikke erstatningsansvarlig for tab, som Amagerbanken A/S havde lidt som følge af, at en koncern, som firmaet havde været revisor for, ikke kunne indfri en garanti over for banken i

forbindelse med dennes køb af en anden bank under koncernen)

U08.1604H (to revisorer erstatningsansvarlige for tab, som senere konkursramt selskab led som følge af revisorerne tilsidesættelse af god revisionsskik)

se også: rådgiveransvar; ledelsesansvar

revisorerklæring

EAN 09/10 1998 (krav om revisorerklæring som dokumentation for, at underskuddet på datoen for kapitalnedsættelsen mindst svarede til nedsættelsesbeløbet; krav om korrigerende anmeldelse)

se: apportindskud; ikke-forringelseserklæring; vurdering; værdiansættelse; revisoransvar

risikoaccept (kreditgivers)

se: accept af risiko

rådgiveransvar

U78.205V (i; revisorens flisefabrik; ej ansvar overf. de stille indskydere trods dårlig drift fra starten)

U85.313H (adv. + dir. frif. for borttransportering af ApS' fordring)

U86.513H (adv. ansvarlig over for D for at tilråde usikret koncernlån til risikable formål)

TfS88.382H (revisor ej ansvarlig for tab ved skattemæssig underkendelse af I/S i Schweiz)

se også: ledelsesansvar; revisoransvar

TfS99.897H (=U00.365/2H; Trane-dommen; manglende omsorg for selskabets skattebyrde førte til erstatningsansvar for sælgers advokat, revisor samt købers bank; fordeling af ansvar er efterfølgende blevet brugt som principperne i Trane-dommen)

U00.23H (Sandberg Vinimport ApS; advokat pålagt erstatning for rådgivning ved gennemførelsen af salg af selskab)

U00.365/2H (=TfS99.897H; Trane-dommen; sælger af overskudsselskab, sælgers advokat og revisor samt købers bank erstatningsansvarlige over for skattevæsenets tab ved selskabstømning; ansvaret fordelt mellem de ansvarlige)

U02.582H (erstatningsansvar for skattevæsenets tab ved selskabstømning for sælger, sælgers advokat, sælgers revisor, købers pengeinstitut og efterfølgende købers pengeinstitut; fordeling af erstatningsbyrden efter principperne i Trane-dommen)

U02.1803H (deltager i I/S ikke berettiget til

at få sit indskud tilbagebetalt; advokat havde ikke handlet ansvarspådragende)

U05.2235H (Bagsværd Autohus ApS; sælgere af insolvent bilforretning og deres advokat erstatningsansvarlige over for Told og Skat for dettes tab ved salget)

U06.145H (Procuritas; hverken sælgere, købere eller disses rådgiver erstatningsansvarlige for skattevæsenets tab ved selskabstømning)

U06.416H (advokat erstatningsansvarlig for manglende momsbetaling fra virksomhed, som advokaten hjalp med at etablere)

U07.2600H (Kurt Thorsen og Rasmus Trads; rådgivere omfattes ikke af AL § 115, stk. 2, men vil blive dømt efter den culpa-norm, der knytter sig til deres profession; advokatansvar ved selvfinansiering; lempelse; sagsomkostninger)

U10.1617H (advokatfirma frifundet for erstatningsansvar i forbindelse med kapitalforhøjelse i et selskab, som efter at have modtaget kapitalforhøjelsen fra moderselskaber to dage senere tilbageførte beløbet til moderselskabet som betaling for lån)

S

sagsanlæg under stiftelse

U00.1985/2H (retssag anlagt af ApS, som ved sagsanlægget var under stiftelse, men efterfølgende var blevet registreret, under de foreliggende omstændigheder ikke afvist)

sagsanlæg fra medarbejdere

U85.960V (beregningen af 3-års reglen ved medarbejderrep. kunne domstolsprøves)

sagsanlæg mod I/S

U93.601Ø (I/S kan sagsøges, uden at interessenterne angives)

sagsanlæg mod medaktionærer

U60.256Ø (hotelejer-sønnen stævned aktionærer)

sameje om aktie, AL § 28

ND 1987.369fl.-HD (fuldmagt fra medejer var nok til at udøve forkøbsret til udbudt aktiepost)

sameje, boligretsspørgsmål

U97.1588Ø (lejestørrelse i samejeforhold var boligretsspørgsmål)

sameje, enstemmighed ved beslutningstagning

U89.663Ø (sameje: 4/5-ejer af ejd. kunne ikke selv ophæve lejemål; kræver enighed)

sameje, forkøbsret

U01.898H (forkøbsret ifølge samejeaftale ikke til hinder for samejets opløsning)

sameje, fælleskreditorens anmeldelsesret

U56.533Ø (ældre særkreditor kunne gøre udlæg direkte i en stifters indskudte aktiver i opgivet A/S, der af ØLR betegnedes »sameje«; han skulle således ikke stå tilbage for fælleskreditorer)

U70.409ØLK (anerkender indirekte, at fæ. kreditor ej fortrin: I/S-best. om forbud mod retsforf. i ejd. ej lyst; ejedes i sameje af læge/forpagter)

sameje, hæftelse

U03.2398H (ikke godtgjort, at A og B drev en sådan virksomhed om et skib, at B's kreditorer var afskåret fra at foretage udlæg i skibet, men da de ejede skibet i lige sameje, blev udlægget begrænset til B's halvpart)

U05.2988V (om panthavers udlæg i ejendom i sameje, når den ene samejer er konkurs)

sameje, opløsning

U86.77Ø (udlejningsejd., var ikke i sameje, men I/S; kunne skifteretsopløses)

U88.236Ø (søstrenes fælles ejendom, der ikke kunne sættes på auktion af den fraflyttede)

FM91.72V (sameje om landbrugsejendom kunne opløses ved skifteretten)

U98.1556H (opløsning af sameje om mindre udlejningsejendom ved frivillig auktion; kunne ikke karakteriseres som et bo)

U03.928Ø (sameje om fast ejendom kunne kræves opløst ved salg på offentlig auktion)

U03.1646Ø (krav på opløsning af sameje om fast ejendom ved frivillig auktion)

U08.625H (anpartshavere i sommerhus, der havde været samejet af familiemedlemmer, berettiget til at sælge deres anparter til en udenforstående med henblik på opløsning af samejet ved auktion)

U10.1808Ø (fogedretten burde have afvist tvangsbeholdningen vedr. andelslejlighed, der anvendtes til beboelse, og som var i sameje under opløsning)

sameje, selvbåndlæggelse

se: sameje, tinglysning

sameje, særkreditorets retsforfølgning m.v.

U56.533Ø (ældre særkreditor havde anm.ret på lige fod med fælleskreditorer i opgivet A/S, der af ØLR betegnedes »sameje«)

U67.696V (i; udlæg i I/S-andel ej lyst på I/S'ets ejd.)

U70.409ØLK (I/S-best. om forbud mod retsforf. i ejd. ej lyst; ejedes i sameje af læge/forpagter)

U80.444VVK (skov-I/S lyst servitutstiftende på samejeejd.; I/S-forbud mod retsforf. hindrede ej ejd.-andels inddragelse i interessents konkursbo eft. Rpl § 514(3))

U09.2671Ø (alene udlæg i halvdel af indestående på bankkonto, der var ejet af A og B i lige sameje)

sameje, tinglysning

U67.696V (i; udlæg i I/S-andel ej tinglyst på I/S'ets ejd.)

U70.409ØLK (I/S-best. om forbud mod retsforf. i ejd. ej lyst; ejedes i sameje af læge/forpagter)

U73.772Ø (andel i gave-ejendom i sameje kunne ikke undrages kreditorforf.; ugyldig selvbåndlæggelse)

U80.1086ØLK (i; interessents særejeægtepagt kunne noteres på I/S-ejd.)

samhandel, markedsvilkår

U78.880H (Inka Print; moratoriekreditor oprettede varelagerselskab; atypiske samhandelsvilkår m.v.)

U83.845Ø (viderefakturering via fond i Liechtenstein; skatteunddragelse; straf)

U86.697V (chokoladeselskabets datterfinansselskab købte fakturaerne med 5% nedslag; ej identifikation ad omstødelse)

TfS96.355H (goodwill-handel mellem interesseforbundne selskaber: skønserklæring til sidesattes af landsretten, men anerkendtes af Højesteret!)

samhandelspligt, vedtægt m.v.

U59.709V (pligt til rugbrødshandel opretholdt)

U69.192V (omladningspligt i selskabs regulativ opretholdt for vognmand, men ej for ukoncessionerede ruter)

EFD 2/7 1992 (Dansk Pelsdyravlerforening; andelshaveres leveringspligt over for A.m.b.a. kan være EU-stridigt)

U93.721H (Gasa; gf. i A.m.b.a. fratog med-

- lemmer stemmeret m.v., hvis de ikke havde en vis mindsteomsætning; ugyldigt)
se også: andelsvirksomhed, omsætningspligt; forening, omsætningspligt
- sammenlægning**
TfS00.586LSK (sammenlægning af andelsbolig- og ejerforening; beskatning; bindende forhåndsbesked)
- samtykke til aktieoverdragelse**
Norsk højesteretsdom NRT89.1230H (børsnoteret selskabs bestyrelse nægtede at godkende aktieoverdragelse; da ej saglig grund hertil: sletning fra kurslisten)
EAN 28/2 1991 (Jyske Bank; hvordan formuleres en 10% ejergrænse i en banks vedtægter? se også: aktieoverdragelse)
- samvirke**
U99.1225H (= TfS99.419H; et samvirke om boligfællesskab ikke anset som I/S eller sameje)
U02.2722/2V (Hells Angels Randers; ikke anset for en juridisk person)
- Sanexco**
U96.179Ø (Sanexco; K/S kan ej konkursbehandles, alene fordi komplementaren er konkurs; der skal foretages et konkret insolvensskøn)
- Satair**
TfS95.763Ø (Satair, højesteretsdom afsagt januar 1997; majoritetssalg: spørgsmål om ansvar for majoritetskøberens tømning af selskabet uden forudgående betaling af skatter)
TfS 1996.32V (sager om selskabstømning; erstatningssagen udsættes ikke i afventen af straffesagen)
TfS97.110H (Satair, erstatningsansvarlig over for skattevæsenet; selskabstømning)
- selvfinansierede aktiekøb eller aktietegning**
ESS 27/6 94 (moderselskabs selvfinansierende aktietegning i datterselskab var i strid med reglerne om aktionærlån)
TfS95.763Ø (Satair, højesteretsdom afsagt januar 1997; majoritetssalg: spørgsmål om ansvar for majoritetskøberens tømning af selskabet uden forudgående betaling af skatter)
TfS96.381LSK (aktionær solgte aktier til bank, og det udstedende selskab påtog sig tilbagekøbspligt: dette ansås skatteretligt som selskabers køb af aktier)
TfS96.470Ø (Kirk Holding; selskabstømning; revisors indeståelse for forsat aktiv drift var bindende for ham)
TfS 1996.32V (sager om selskabstømning; erstatningssagen udsættes ikke i afventen af straffesagen)
- selvfinansiering**
U99.1185H (Klerck; hæftelse efter selvfinansieringsforbuddet, som sælgerne havde trukket af det solgte selskab i forbindelse med salget af selskabet)
U01.634/2H (selvfinansiering efter AL § 115, stk. 5; sælger og købers bank erstatningsansvarlige for skattevæsenets tab ved selskabstømning; fordeling af erstatningsansvarsbyrden efter Trane-dommen)
U01.1730H (selvfinansiering efter AL § 115, stk. 5; sælgere af overskudsselskab erstatningsansvarlige for skattevæsenets tab ved selskabstømning)
U01.2023H (selvfinansiering efter ApL § 84, stk. 4; sælgere af overskudsselskab hæftede for skattevæsenets tab samt boomkostninger; kravet var ikke forældet)
U02.116H (sælgere af overskudsselskab og købers pengeinstitut erstatningsansvarlige for skattevæsenets tab i forbindelse med købers erhvervelse af selskaber til overpris; fordeling af erstatningsansvarsbyrden efter principperne i Trane-dommen)
U02.742/2H (sælger af overskudsselskab og købers bank erstatningsansvarlige for skattevæsenets tab: selvfinansieringsforbuddet i ApL overtrådt; fordeling af erstatningsansvarsbyrden efter principperne i Trane-dommen)
U02.1212H (selvfinansiering efter AL § 115; sælger af overskudsselskab indestod for selskabets tab ved selskabstømning)
U03.300H (selskabstømning; selvfinansiering efter AL § 115, stk. 2 og 5; fordeling af erstatningsbyrden efter principperne i Trane-dommen)
U04.67H (selskabstømning; selvfinansiering; erstatningsansvarlige efter AL § 115, stk. 5)
U04.86H (selskabstømning; selvfinansiering; erstatningsansvarlige efter AL § 115, stk. 5)
U04.2648H (sælger af et overskudsselskab og købers pengeinstitut kunne gøre regres mod køber for erstatning til selskabets konkursbo; forældelse; passivitet)

Alfabetisk register

U04.2955H (køber af overskudsselskab, der hæftede for tilbageførsel af selskabsmidler i medfør af selvfinansieringsforbuddet, kunne efter principperne i Trane-dommen kræve regres af en senere købers bank, der var ansvarlige efter almindelige erstatningsregler)

U04.3027H (opgørelse af ansvarsfordeling og erstatning ved overdragelse af overskudsselskab i strid med selvfinansieringsforbuddet)

U05.714H (sælger af et overskudsselskab ikke ansvarlig da der ikke, som forholdene fremstod for sælgeren, var en nærliggende risiko for selvfinansiering)

U07.2600H (Kurt Thorsen og Rasmus Trads; rådgivere omfattes ikke af AL § 115, stk. 2, men vil blive dømt efter den culpa-norm, der knytter sig til deres profession; advokatansvar ved selvfinansiering; lempelse; sagsomkostninger)

selskabsansvar (straf)

U91.700H (flyselskaberne; bødeansvar for selskaber; det objektive selskabsansvar: der skal foreligge forhold, som virksomheden kunne og burde have undgået)

selskabsdirektiverne, EU's

EFD 13/11 1990 (Marleasing; et selskab kunne ikke erklæres ugyldigt)

EFD 30/5 1991 (Klostiria Velka; græsk lov om, at kriseramte virksomheders kapital kunne besluttes forhøjet af et administrativt rekonstruktionsorgan, var EU-stridig, skønt fortegningsretten respekteredes)

EFD 19/11 1991 (Francovich; direktivet om medarbejdernes beskyttelse ved virksomhedens insolvens kan ikke påberåbes direkte over for en stat, men der kan blive tale om erstatningsansvar for staten)

EFD 24/3 1992 (Syndesmos; græsk lov om kapitalforhøjelse uden fortegningsret stred mod EU-retten)

EFD 16/7 1992 (F.A. Meyer; er kapitalforhøjelse ved gældskonvertering et apportindskud? Tvist herom var ikke tilstrækkeligt konkret til at kunne pådømmes)

U92.971H (statens indløsningsret til teleaktierne (JTAS) kunne ikke anfægtes)

EFD 12/11 1992 (Keratina; administrativt besluttet græsk kapitalforhøjelse kendt ugyldig)

EFD 20/4 1993 (årlige gebyrer på selskaber i

strid med reglerne om kapitaltilførselsafgift)
EFD 13/7 1993 (Thijssen mod Controledienst; statsrepræsentanter i belgiske forsikringsselskabers bestyrelser behøver ikke være belgiere)

EFD 28/10 1993 (Zunis Holding; fusionskontrol: minoritetsaktionærer i målselskabet kan ikke anfægte Kommissionens beslutning efter fusionskontrolforordningen)

EFD 13/7 1993 (Commerzbank; ingen forskelsbehandling af inden- og udenlandske selskaber)

EFD 16/12 1993 (Wagner Miret; lønprivilegiet skal som udgangspunkt også omfatte direktørløn)

EFD 14/4 1994 (Ballast Nedam Groep; offentligt udbud: hvis budgiver er koncernens holdingselskab, står datterselskabernes ekspertise til holdingselskabets disposition)

EAN 24/11 1995 (Centros; registrering af dansk filial af udenlandsk selskab: dokumentation for tegningsret samt reel udenlandsk hovedaktivitet)

S.U.95.324Ø (Centros Limited, under anke; udenlandsk selskab uden reel udenlandsk tilknytning kan ikke bruges til at omgå danske kapitalkrav gennem dansk filial)

U96.1144H (Ny Tele Danmark-sag; forelæggelse for EF-domstolen afslået (ad lighedsgrundsætningen i kapitaldirektivet))

EFD 19/11 1996 (Nold/Siemens; fortegningsret ved kapitalforhøjelse: national ret må gerne opstille strengere betingelser, end hvad kapitaldirektivet kræver)

se også: EF-domme

selskabsform

U98.1314H (Aage Haugland: operasanger skattemæssigt berettiget til at drive koncertvirksomhed i selskabsform)

selskabsskat, opløsning

U73.865Ø (intet ansvar eft. SEL § 33 ved underhåndsliv.)

U83.792V (s. udløst af bodisp. var massekrav)

U84.425Ø (s. af bomidlers rentefkast var massekrav)

selskabsskat, unddragelse

U83.845Ø (viderefakturering via fond i Liechtenstein; skatteunddragelse; straf)

se også: selskabstømning

selskabstømning

TfS95.763Ø (Satair, højesteretsdom afsagt januar 1997; majoritetssalg; spørgsmål om ansvar for majoritetskøberens tømning af selskabet uden forudgående betaling af skatter)

TfS 1996.32V (sager om selskabstømning; erstatningssagen udsættes ikke i afventen af straffesagen)

TfS96.470Ø (Kirk Holding; selskabstømning; revisors indeståelse for forsat aktiv drift var bindende for ham)

TfS97.110H (=U97.364H; Satair Holding A/S; selskabstømning; sælger af overskudsselskab erstatningsansvarlig over for skattevæsenets for dettes tab ved selskabstømning)

U98.1119H (sælgere af overskudsselskab ikke ansvarlige for tab ved selskabstømning)

U98.1172H (Pichert Optik ApS; sælger af overskudsselskab hæftede i medfør af ApL § 84, stk. 5 for skattevæsenets tab ved selskabstømning)

TfS99.133Ø (Staco Overseas ApS – sag I; selskabstømning; erstattet af TfS00.375H)

U00.365/2H (=TfS99.897H; Trane-dommen; sælger af overskudsselskab, sælgers advokat og revisor samt købers bank erstatningsansvarlige over for skattevæsenets tab ved selskabstømning; ansvaret fordelt mellem de ansvarlige)

TfS00.375H (Staco Overseas ApS – sag II; domsfældelse for en overpris på 220.000 kr. ud af en salgsum på 10,6 mio. kr.; erstatter TfS00.133Ø)

TfS00.522H (Fejersen; selskabstømning; erstatter TfS97.711)

U00.1332H (sælger ansvarlige over for skattevæsenets tab ved salg af overskudsselskab)

U00.1926H (sælgers erstatningsansvar for skattevæsenets tab ved selskabstømning)

U00.2003H (sælgers erstatningsansvar for skattevæsenets tab ved selskabstømning)

U01.138H (sælgere af overskudsselskab og købers pengeinstitut erstatningsansvarlige for skattevæsenets tab ved selskabstømning; fordeling af erstatningsbyrden efter Trane-dommen)

TfS01.317V (selskabstømning; virksomheds-overdragelse; bestyrelsesansvar; værdiansættelse; proformamedlemmer af bestyrelsen)

U01.634/2H (selvfinansiering efter AL

§ 115, stk. 5; sælger og købers bank erstatningsansvarlige for skattevæsenets tab ved selskabstømning; fordeling af erstatningsansvarsbyrden efter Trane-dommen)

U01.1730H (selvfinansiering efter AL § 115, stk. 5; sælgere af overskudsselskab erstatningsansvarlige for skattevæsenets tab ved selskabstømning)

U02.582H (erstatningsansvar for skattevæsenets tab ved selskabstømning for sælger, sælgers advokat, sælgers revisor, købers pengeinstitut og efterfølgende købers pengeinstitut; fordeling af erstatningsbyrden efter principperne i Trane-dommen)

U02.1212H (selvfinansiering efter AL § 115; sælger af overskudsselskab indestod for selskabets tab ved selskabstømning)

U03.300H (selskabstømning; selvfinansiering efter AL § 115, stk. 2 og 5; fordeling af erstatningsbyrden efter principperne i Trane-dommen)

U03.1519H (købere af aktiviteter i selskab, der derpå blev solgt som overskudsselskab, men senere tømt, ansvarlige sammen med sælgerne af selskabet for skattevæsenets tab; fordeling af erstatningsbyrden efter principperne i Trane-dommen)

U04.67H (selskabstømning; selvfinansiering; erstatningsansvarlige efter AL § 115, stk. 5)

U04.86H (selskabstømning; selvfinansiering; erstatningsansvarlige efter AL § 115, stk. 5)

U04.299H (erstatningsansvar for skattevæsenets tab ved selskabstømning for sælgere og købers pengeinstitut uanset deponering af en del af selskabets midler)

U05.169H (sælgere af overskudsselskab indestod i medfør af ApL § 84, stk. 5 for selskabets tab ved selskabstømning)

U05.2397H (udgangspunkt om ligedeling af erstatningsansvaret mellem de ansvarlige på sælgersiden i en selskabstømmersag ikke fraveget)

U06.145H (Procuritas; hverken sælgere, købere eller disses rådgiver erstatningsansvarlige for skattevæsenets tab ved selskabstømning)

selvbåndlæggelse

se: sameje, tinglysning

selvejende institution

EAN 10/02 1997 (en virksomheds vedtægters bestemmelse om formål, formue og ledelse)

Alfabetisk register

opfyldte ikke betingelserne for at være en selvejende institution)

U02.1668Ø (Den selvejende institution KFUM; afsættelse af bestyrelsesmedlem i selvejende institution berettiget)

selvfinansierende aktiekøb

Svensk HD i ND 93.646 (efterfølgende opregulering af prisen for køb af et selskab var ugyldig, da tillægget skulle betales af selskabet selv; dvs. selvfinansierende aktieovertagelse)

ESS 27/6 94 (moderselskabs selvfinansierende aktietegning i datterselskab var i strid med reglerne om aktionærlån)

TfS95.763Ø (Satair, højesteretsdom afsagt januar 1997; majoritetssalg: spørgsmål om ansvar for majoritetskøberens tømning af selskabet uden forudgående betaling af skatter)

TfS96.381LSK (aktionær solgte aktier til bank, og det udstedende selskab påtog sig tilbagekøbspligt: dette ansås skatteretligt som selskabers køb af aktier)

TfS96.470Ø (Kirk Holding; selskabstømning; revisors indeståelse for forsæt aktiv drift var bindende for ham)

TfS 1996.32V (sager om selskabstømning; erstatningssagen udsættes ikke i afventen af straffesagen)

SEVIC Systems AG

EFD 13/12 2005 (SEVIC Systems AG; fusion er en etableringsmåde, og derfor udgør det et indgreb i selskabernes ret efter art. 43 og 48 EF at forbyde fusion med et selskab fra et andet EU-land)

Siemens

EFD 19/11 1996 (Nold/Siemens; fortegningsret ved kapitalforhøjelse: national ret må gerne opstille strengere betingelser, end hvad kapitaldirektivet kræver)

Silcon

U95.905H (Silcon; insider trading: første danske straffedom: 3 mdr. betinget fængsel + tillægsbøde)

skat, ansvar for A-skat

U76.241Ø (direktør/hovedaktionær ansvarlig; nuance i begrundelse byret/ØLR)

U78.975V (adhæsionskrav mod direktør/hovedaktionær afvist under kildeskattestrafesag)

U81.473H (Herning Kranudlejning; direktør/hovedaktionær ansvarlig for A-skat)

U85.209H (dir. ej ansvarlig for gl. A-skatterestance eft. bet.st.; måtte ej indse, at påførte tab)

U85.377H (direktør-brødre ej ansvarlige for A-skat under bet.st.; troede, fortsættelsen indvandt overskud til kreditorerne)

TfS1988.114Ø (enerådende direktørs ansvar for A-skat)

TfS90.299Ø (ansvar for kildeskat; eneanpartshaver)

TfS90.421Ø (direktør, der var gift med eneanpartshaveren, blev erstatningspligtig for kildeskat)

TfS90.161Ø (anpartshavers/direktørs ansvar og nulstilling for A-skatterestance; modregnet i hans krav på overskydende skat)

U95.43H (direktørs/anpartshavers ansvar for A-skatter; betydelig margin må indrømmes; ApL-overtrædelse i sig selv ikke afgørende; konkret dog + ansvar)

TfS94.590V (ulovligt aktionærlån: hvornår er det strafbart ikke at indeholde kildeskat?; konkret frifindelse)

TfS95.331Ø (Midtfyns Festivalen; under anke; objektivt »hæftelsesgennembrud« over for søsterselskab, men ikke over for fysisk hovedanpartshaver, pga. formuesammenblanding; men ej erstatningsansvar)

U97.504Ø (udlæg for personlig skat i aktiver tilhørende A.m.b.a.)

U04.362H (arbejdsgiver ansvarlig formanglende indbetaling af A-skat og arbejdsmarkedsbidrag)

TfS04.569Ø (danConsult K/S; erstatning for ikke indeholdt A-skatter fra to kommanditister; Told- og skattemyndighederne havde ikke udvist egen skyld eller tilsidesat tabsbegrænsningspligten)

U10.1492V (værdi af forretningsudlandsrejse med rette beskattet hos koncerndirektør/bestyrelsesformand)

skat, ansvar for selskabsskat

U73.865Ø (intet ansvar efter SEL § 33 ved underhåndsslikvidation)

TfS95.763Ø (Satair, højesteretsdom afsagt januar 1997; majoritetssalg: spørgsmål om ansvar for majoritetskøberens tømning af selskabet uden forudgående betaling af skatter)

TfS96.470Ø (Kirk Holding; selskabstøm-

ning; revisors indeståelse for forsat aktiv drift var bindende for ham)

TfS 1996.32V (sager om selskabstømning; erstatningssagen udsættes ikke i afventen af straffesagen)

U05.2235H (Bagsværd Autohus ApS; sælgere af insolvent bilforretning og deres advokat erstatningsansvarlige over for Told og Skat for dettes tab ved salget)

skat, apportindskud

TSN93.321LSK (apportindskud: skifteretsudpegning af vurderingsmænd kan være en god idé)

skattegæld, modregning med

U86.726Ø (ureg. A/S; medstifters ældre skattegæld kunne ej modregnes overf. A/S'ets krav på neg. momstilsvær) se også: moms; uregistreret selskab

Skr. af 7/2 1989 fra Direktoratet for Toldvæsenet (stiftergæld kunne ikke modregnes i selskabets tilgodehavende; manglende identitet)

TfS93.238 (interessents krav på overskydende skat kunne modregnes i I/S'ets momsgæld)

skifteretten

U64.196Ø (i; murermester-I/S kunne ikke opløses af skifteretten; voldgift aftalt ved tvister)

U68.150VLK (i; enke i uskiftet bo ej indtrådt efter afdøde; konkursbegæring over hende og I/S'et afvist)

U72.1053Ø (i; dentallaboratoriet kunne kun opløses ved skifteretten; flere aktiver/passiver)

U76.405VLK (hotel-K/S konkurs uanset solvens, fordi komplementar-A/S var konkurs)

U77.571V (l; krav mod medinteressent ved opløsning af »Vasketeria i/s« hørte under skifteretten, der evt. måtte genoptage i/s-boet)

U78.205V (i; revisorens flisefabrik udbudt på »stille anparter«; fæ.kreditorer forrang i hans dødsbo; erstatningskrav mod ham fra indskyderne realitetspåkendt)

U80.444VLK (skov.ejd. i I/S; I/S lyst som servitut; andel i ejd. inddraget i interessents konkursbo)

NRT83.1401H (to foreninger drev hotel; nærmest som I/S; dette alene erklæret konkurs; foreningerne hæftede)

U85.429V (eneste tilbageværende best.memlem kunne anmelde betalingsstandsning)

U86.77Ø (udlejningsejd. var ej i sameje, men I/S, der kunne skifteretsopløses)

FM90.157V (skifteretsopløsning af I/S kunne kræves af en interessent efter gf.-beslutning om opløsning)

EAN 7/8 1989 (tvangsopløsning; ESS' opløsningsbegæring til skifteretten forhindrede registrering af frivillig likvidation)

FM91.72V (sameje om landbrugsejendom kunne opløses ved skifteretten)

U92.314Ø (Erhvervs- og Selskabsstyrelsens opløsningsbegæring kan ikke efterprøves af skifteretten)

TSN93.321LSK (apportindskud: skifteretsudpegning af vurderingsmænd kan være en god idé)

EAN 11/12 1992 (skifteretsudnævnt likvidator kan kun afsættes af skifteretten)

TfS94.297KBR (skifterettens modtagelse af begæring om tvangsopløsning af selskab etablerer fristdag)

U94.967H (sag mod selskab i likvidation kan kumuleres med en anden sag ved de almindelige domstole)

VLK 15/11 94 (anmeldelse af betalingsstandsning på et selskabs vegne kræver teginningsbeføjelse)

U00.738Ø (skifteretten skulle tage stilling til styrelsens anmodning om opløsning af advokatselskab)

U00.1005/1Ø (skifteretten kan ikke efterprøve styrelsens beslutning om selskabsopløsning)

U01.1980H (ikke underskrevet anmodning fra styrelsen om tvangsopløsning af andelsselskab med rette afvist af skifteretten)

U06.1920V (det er en forudsætning for udmeldelse af likvidator, at der forinden er indkaldt til møde i skifteretten)

U07.1435Ø (skifteretten kan normalt ikke træffe afgørelse om likvidation uden forudgående høring af selskabet)

se også: granskning, likvidation; konkurs; betalingsstandsning

skjult reserve

se: hemmelig reserve

skuffeselskab

U61.949Ø (A/S under navneskifte kunne søgges under det nye navn)

Alfabetisk register

- U85.960V (skøde til ApS under navneskifte kunne lyses endeligt under det gamle navn)
U86.954V (skøde til »ApS A under navneændring til ApS B« kunne kun lyses med frist)
EAN 17/5 1993 (skuffeselskaber: skal konstantbeholdningen forrentes og henstå på spærret konto?)
- skyldnersvig**
U78.414Ø (direktør/aktionær, der tappede konti og rejste til Brasilien)
U81.701B (hovedaktionæren på Mallorca, der tog »forskud« på udlodningen; skyldnersvig)
- sletning af selskabet**
EAN 27/12 1993 (styrelsen havde fejlagtigt slettet et selskab efter en tvangsakkord, men blev pålagt at ophæve sletningen)
- spaltning, A/S**
TfS01.72LR (spaltning; grenkravet; egne aktier; vilkår)
U01.512Ø (tinglysning af overdragelse af ejendom i forbindelse med spaltning af A/S krævede adkomstdokument)
EAN 12/05 2002 (værdiforringelse af aktiver i perioden fra spaltningens dato til datoen for den besluttede gf. ikke til hinder for registrering af spaltning; AL § 136)
EAN 09/12 2003 (4-ugers frist fra spaltningens planens underskrivelse til den modtagelse i styrelsen ikke overholdt, hvorfor spaltningens planens modtagelse ikke kunne bekendtgøres)
EAN 10/06 2005 (nægtet offentliggørelse af modtagelsen af spaltningens plan i styrelsen – under henvisning til, at de modtagende selskaber hverken er bestående eller nye selskaber, der opstår som led i spaltningen – hjemvist til fornyet behandling)
- spaltning, I/S**
LSK 9/8 1995 (opdeling/spaltning af et I/S indebærer skatteretligt delsalg og -erhvervelse)
- sparekasse, fusion**
EAN 17/4 1996 (kan fusionsreglerne bruges analogt, hvis en alm. garantsparekasse vil overtage et sparekasse-aktieselskab?)
- Spejderkorps, Det danske**
U96.1393V (Det Danske Spejderkorps; juridisk person blev afmeldt som fond, men kunne ikke tænkes at være en anden type juridisk person; derfor ikke nogen nullitet i tinglysningssammenhæng)
- spekulationsforbud, bestyrelse/direktion**
U77.785Ø (både insider trading og mangl. meddelelse til købs- og salgsbog)
- spørgsmålsret (på gf.)**
se: interpellationsret
- stemmeafgivning, forkert stemmевægt**
U75.534H (kreditorafstemningen, der ikke kunne være påvirket af en evt. forkert stemmевægt)
- stemmefuldmagt**
U57.541H (a.dom; st.fuldmagt til best. på elværks gf. o.k. ved virksomhedsoverdragelse til SEAS)
U83.609V (a.; f. tilladt uden vedtægts hjemmel)
U91.133HK (Louis Poulsen A/S; forkøbsret søgtes omgået via stemmeretsoverdragelse; selskabet havde søgsmålsret)
U94.234H (Louis Poulsen; omgåelse af forkøbsret via uigenkaldelig stemmefuldmagt var ugyldig, men udløste dog ikke forkøbsretten)
ØLD 30/4 96 (Louis Poulsen A/S; ugyldig generalforsamlingsbeslutning: Landsretten udskifter en hel bestyrelse; 7 dages fuldbyrdesfrist gjorde reelt dommen definitiv)
- stemmefuldmagt, uigenkaldelig**
U63.111H (murermesterens uigenkaldelige fuldmagt)
U91.133HK (Louis Poulsen A/S; forkøbsret søgtes omgået via stemmeretsoverdragelse; selskabet havde søgsmålsret)
U94.234H (Louis Poulsen; omgåelse af forkøbsret via uigenkaldelig stemmefuldmagt var ugyldig, men udløste dog ikke forkøbsretten)
ØLD 30/4 96 (Louis Poulsen A/S; ugyldig generalforsamlingsbeslutning: Landsretten udskifter en hel bestyrelse; 7 dages fuldbyrdesfrist gjorde reelt dommen definitiv)
- stemmelighed**
U92.393H (generalforsamlings afskedigelse af næstformand var ugyldig; hun og modkandidaten fik lige mange stemmer, og omafstemning burde derfor ikke være foretaget; sagsanlæg efter 4 mdr. var tidsnok)
20/12 90, fogedretten i Lyngby (halv bestyrelse, der egenmægtigt ville gennemføre lukninger, blev standset af fagedforbud)
- stemmeløft**
se: stemmeretsbegrænsning

stemmeløs aktie

U60.256Ø (hotelejer i uskiftet bo)

stemmeret, egne aktier

U56.141Ø (vandkuranstaltens egne aktier, der ikke gav st.ret; det samme gjaldt bestyrelsens aktier)

stemmeret, fratagelse

U93.721H (Gasa; gf. i A.m.b.a. fratog medlemmer stemmeret m.v., hvis de ikke havde en vis mindsteomsætning; ugyldigt)

stemmeret, håndpantet aktie

U68.766H (pantsetter kunne selv stemme for likvidation; pantøver hævdede ikke at have st.ret)

ØLD 17/11 1981 (pantøver mødte ikke på gf.; pantsetter kunne selv stemme)

stemmeret, overførsel

U63.111 IH (muremesterens uigenkaldelige fuldmagt)

U91.133HK (Louis Poulsen A/S; forkøbsret søgtes omgået via stemmeretoverdragelse; selskabet havde søgsmålsret)

U94.234H (Louis Poulsen; omgåelse af forkøbsret via uigenkaldelig stemmefuldmagt var ugyldig, men udløste dog ikke forkøbsretten) ØLD 30/4 96 (Louis Poulsen A/S; ugyldig generalforsamlingsbeslutning; Landsretten udskifter en hel bestyrelse; 7 dages fuldbyrdesfrist gjorde reelt dommen definitiv)

se også: håndpant, stemmeretsaftale m.v.

stemmeretsaftale

U55.478H (mundtlig s. ansås ikke at foreligge om best.valg efter omdannelse fra I/ S)

U91.133HK (Louis Poulsen A/S; forkøbsret søgtes omgået via stemmeretoverdragelse; selskabet havde søgsmålsret)

U94.234H (Louis Poulsen; omgåelse af forkøbsret via uigenkaldelig stemmefuldmagt var ugyldig, men udløste dog ikke forkøbsretten) ØLD 30/4 96 (Louis Poulsen A/S; ugyldig generalforsamlingsbeslutning; Landsretten udskifter en hel bestyrelse; 7 dages fuldbyrdesfrist gjorde reelt dommen definitiv)

J.U.96.67H (stemmeretsaftale om repræsentation i bestyrelsen blev brudt, og generalforsamlingsbeslutning i énmandsselskab erklæret ugyldig)

stemmeretsbegrænsning

ND96.34H (Nimbus; norsk dom: forsøg på

at omgå stemmeretsbegrænsninger delvis tilsidesat)

stemmevægt, forkert

U75.534H (kreditorafstemningen, der ikke kunne være påvirket af en evt. forkert stemmevægt)

stempelafgift, K/S

T&S 2/ 93 (K/S er heller ikke i stempelæssig henseende nogen særskilt retsenhed)

Stiansen

NRT93.987H (Stiansen; manglende indbetaling af aktiekapital: selskabets erstatningskrav i anledning af fejlagtig erklæring forudsætter forårsagelse af påviseligt tab)

stiftelse

EAN 24/11 1995 (rettelse af en stifters identitet i stiftelsesdokument indebærer ny stiftelse) se: aktøransvar; apportindskud; stifteransvar, registreret selskab

EAN 8/12 1994 (uregistreret fond: når stifteren går konkurs, overgår rådigheden over etableringen til boet)

EAN 28/01 1997 (ikke hjemmel i AL til at et A/S's første regnskabsperiode kunne udløbe inden stiftelsesdagen)

EAN 12/02 1998 (stiftelse af ApS, hvis indskudskapital bestod af et registreret selskab; registreringsnægtelse)

EAN 05/11 1999 (ikke hjemmel til efterfølgende regulering af åbningsbalance, som dannede grundlag for stiftelsen af selskabet)

EAN 21/01 2002 (direktion for selskab under stiftelse kunne underskrive fusionsplan; ApL § 12)

EAN 10/12 2002 (selskab under stiftelse kunne ikke deltage i stiftelsen af et andet selskab) se også: uregistreret fond; uregistreret selskab

stifteransvar

U61.74H (den for dyrt indskudte biografgrund)

U68.161Ø (stifteransvar ophørte ved registrering; culpa ej godtgjort)

U68.515V (advokaterklæringen om kapitalen, der ikke var indbetalt)

U68.733H (forældelse af stifteransvar for patentkrænkelser ej afbrudt ved sagsanlæg mod det registrerede selskab)

U92.825V (aktørhæftelse: uregistreret selskabs proforma medstifter hæftede ej over for medstifter)

Alfabetisk register

- U97.1608H (medstifter af og bestyrelsesmedlem i selskab ikke erstatningsansvarlig for direktørs dispositioner)
se også: aktøransvaret; uregistreret selskab
- stille betalingsstandsning**
se: betalingsstandsning
- stille likvidation**
se: underhåndslikvidation
- stille selskab, anmeldelsesret i hovedmands bo**
U51.17H («stille» interessent kunne anmelde i hovedmands bo på lige fod med hans øvrige kreditorer)
U78.205V (revisorens flisefabrik udbudt på »stille anparter«; stille selskab; fæ.kreditorer fra fabrikken forrang i hans dødsbo)
- stille selskab, erstatningsansvar**
U78.205V (revisorens flisefabrik; han ej ansvarlig overf. de stille deltagere trods dårlig drift fra start)
- stille selskab, hæftelse indadtil**
U54.405H (ej bevist, at vinhandlerens indskud i elektro-I/S var ansvarlig kap.; kunne kræves tilbage)
U78.205V (revisorens flisefabrik; han ej ansvarlig trods dårlig drift fra start)
- stille selskab, hæftelse udadtil**
U51.24H («stille» interessent hæftede ej for varegæld)
U56.666H (samleversken hæftede ikke for »Maskinimporten«s gæld; havde blot stillet bankkonto til rådighed og underskrevet enkelte breve)
U59.351H (autohandelen med den stille deltager, der ikke hæftede, skønt han synes at have været den egentlige indehaver)
U61.255Ø (marketenderiet med stille deltager, der ikke hæftede udadtil trods I/S-lignende aftale)
U68.150VLK (enke i uskiftet bo ej indtrådt som interessent efter afdøde; kun alm. kreditor; hæftede ej)
U71.868Ø (21-årig søn i entreprenør »E & søn« hæftede)
U76.74H (frk. A og bror arvede fabrik; også hun hæftede, skønt ej aktiv; dissens: kun hæfte m/ sit indskud, ejd.andel)
U92.69H (stille deltagelse eller I/S? Selskab ej indtrådt som ansvarlig deltager hos vekselerer; særskilt stillingtagen i forhold til hver enkelt kreditor)
TfS95.317V (ægtefællernes pelsdyrfarm; I/S statueret, uanset at I/S-betegnelsen ikke var brugt)
- stille selskab, rette indkomstmodtager**
TfS02.317LR (rette indkomstmodtager; stille selskab; oversættelsesvirksomhed)
- stille selskab eller medarbejderskab?**
U92.102H (GT-linien; ej anset som partner, men som ansat i færgeprojekt; fik dog betydeligt »arbejdsvederlag«)
- stillingsfuldmagt**
U58.885H (daglig leders maskinkøb bandt selskabet)
U59.587U (f.; to best.medlr. havde s.fuldm. til at bestille middag til medlemmerne)
U67.41H (hovedaktionær ikke fyre direktør)
U67.572V (f.; best. ej legitimeret til at sælge ejd. uden gf.bemyndigelse)
U70.96H (4 bestyrelsesmedlemmers underskrift på garanti bandt ej; modtager i ond tro)
NJA90.591HD (A/S bandtes ikke af afdelingsleders dispositioner, hverken på grund af stillingsfuldmagt eller tolerancefuldmagt = kombinationsfuldmagt)
U98.230H (om fornødent må der indhentes en brancheudtalelse om, hvad der er sædvanligt; ikke fuldmagt til at afgive »budgetgaranti«)
U99.216H (tab ved bogholders underskrivelse af check i strid med checkfuldmagt som led i underslæb kunne som følge af egen skyld ikke kræves erstattet af trassatbanken)
U02.179/2V (tjener havde overskredet sin bemyndigelse ved indkøb af rengøringsartikler; manglende stillingsfuldmagt hertil)
U02.2644H (Herning Elektro A/S; virksomhed ikke forpligtet af eller ansvarlig for optionshandler indgået af ansat i virksomhedens navn; manglende stillingsfuldmagt)
se også: tegningsret; repræsentationsmagt
- straf, aktionærlån og anpartshaverlån**
U78.414Ø (direktøren, der tappede konti og tog til Brasilien; også a-lån)
U81.701B (hovedaktionæren på Mallorca; a-lån? skyldnersvig)
U85.940H (massive og langvarige a-lån var mandatsvig)

U90.116V (aktionærlån; straf både til selskab og låntager/direktør)

J.U.96.264H (ulovlig aktionærlån: bødeniveau på 5% af hovedstol, men der kan være formildende omstændigheder)

straf, bestyrelse og direktion

U57.778H (færøsk bankdir., der fri.; mente at have varetaget selskabets tarv)

U62.452H (ej pligt til at kende alle detaljer, men overordnet kontrol/tilsyn; + straf)

U67.596Ø (direktøren, der selv oppebar selskabets fakturaindbetalinger)

U77.785Ø (også købs- og salgsbog forsømt)

U78.414Ø (direktøren, der tappede konti og tog til Brasilien; også a-lån)

U78.975V (adhæsionskrav mod direktør/hovedaktionær afvist under kildeskattestrafesag)

U81.701B (hovedaktionæren på Mallorca; a-lån? skyldnersvig)

U83.845Ø (viderefakturering via fond i Liechtenstein; skatteunddragelse; straf)

U85.940H (massive og langvarige a-lån var mandatsvig)

VLD 24/9 87 («kontaktperson« ej straffet)

U90.116V (aktionærlån; straf både til selskab og låntager/direktør)

U91.79Ø (frakendt retten til at drive ApS)

U91.700H (flyselskaberne; bødeansvar for selskaber; det objektive selskabsansvar: der skal foreligge forhold, som virksomheden kunne og burde have undgået)

U93.551H (den strømførende lysmast og det dræbte barn; mulighed for at straffe en forening kan medvirke til straffrihed for et bestyrelsesmedlem)

ØLD 14/12 93 (Nordisk Fjer; bestyrelse frifundet for straf vedrørende mangelfuld organisation m.v., men dømt for ikke at have læst revisionsprotokollen)

se også: bestyrelse, straf

U99.326Ø (Microsoft; eneanpartshaver og direktør dømt til at betale 1 mio. kr. For omsætning af piratkopierede edb-programmer)

TfK04.25 (ikke grundlag for straf efter analogi af AL § 48 h, stk. 1, jf. § 161, stk. 1)

straf, fond, regnskabsindsendelse

VLD 24/9 87 («kontaktperson« ej straffet)

straf, frakendelse af retten til at drive selskab

U91.79Ø (frakendt retten til at drive ApS)

straf, insider trading

U77.785Ø (også købs- og salgsbog forsømt)

U95.905H (Silcon; insider trading: første danske straffedom: 3 mdr. betinget fængsel + tillægsbøde)

straf, kildeskatt

U78.975V (adhæsionskrav mod direktør/hovedaktionær afvist under kildeskattestrafesag)

straf, konkurskarantæne

U91.79Ø (frakendt retten til at drive ApS)

straf, købs- og salgsbog forsømt

U77.785Ø (også insider trading)

straf, mandatsvig

U57.778H (færøsk bankdir., der fri.; mente at have varetaget selskabets tarv)

U67.596Ø (direktøren, der selv oppebar selskabets fakturaindbetalinger)

U85.940H (massive aktionærlån gennem lang tid var mandatsvig)

straf, organisation af selskabet

ØLD 14/12 93 (Nordisk Fjer; bestyrelse frifundet for straf vedrørende mangelfuld organisation m.v., men dømt for ikke at have læst revisionsprotokollen)

KBD 9/3 94 (C&G Banken; bestyrelsens tilsyn: frifindelse i straffesag mod krakket banks direktion, bestyrelse og revision; direktør og revisor dømt efter særlovgivning m.v.)

straf, regnskab

U57.778H (færøsk bankdir. med urigtige regnskaber)

U67.596Ø (direktøren med det urigtige r.; fiktive fakturaindtægter)

straf, selskabsansvaret

U91.700H (flyselskaberne; bødeansvar for selskaber; det objektive selskabsansvar: der skal foreligge forhold, som virksomheden kunne og burde have undgået)

U93.551H (den strømførende lysmast og det dræbte barn; mulighed for at straffe en forening kan medvirke til straffrihed for et bestyrelsesmedlem)

U01.2045H (ejer af og direktør for ApS straffet med hæfte i 40 dage betinget og en bøde på 300.000 kr. for ikke at have overholdt vilkår og påbud om bortskaffelse af kemikaliefald

Alfabetisk register

straf, selskabsskat, unddragelse

U83.845Ø (viderefakturering via fond i Liechtenstein; skatteunddragelse; person + selskab straffet)

straf, skyldnersvig

U78.414Ø (direktør/aktionær, der tappede konti og tog til Brasilien)

U81.701B (hovedaktionæren på Mallorca, der tappede girokontoen; »forskud« på likvidation)

straf, spekulationsforbud

U77.785Ø (også købs- og salgsbog forsømt)

straf, tilsynspligt tilsidesat

U62.452H (ej pligt til at kende alle detaljer, men overordnet kontrol/tilsyn; + straf)

U93.551H (den strømførende lysmast og det dræbte barn; mulighed for at straffe en forening kan medvirke til straffrihed for et bestyrelsesmedlem)

KBD 9/3 94 (C&G Banken; bestyrelsens tilsyn: frifindelse i straffesag mod krakket banks direktion, bestyrelse og revision; direktør og revisor dømt efter særlovgivning m.v.)

stråmand

U59.351H (autohandelen med den stille deltager, der ikke hæftede, skønt han synes at have været den egentlige indehaver)

VLD 18/9 1987 (proforma-eneanp.haver/direktør ikke afskåret fra dagpenge)

støtteerklæring

U89.618V (bestyrelsens hensigtserklæring kunne ikke fortolkes som en kaution; heller intet erstatningsansvar)

ØLD 1/5 1987 (hensigtserklæring misligholdtes; erstatning til långiver, ikke til låntagers/datterselskabets bo)

Svensk HD i ND 93.460 (Lekland; støtteerklæring var ikke kaution, og hæftelsesgennembrud statueredes ikke)

se også: hensigtserklæring; garanti

succession (i aktieoverdragets retsstilling)

U77.123H (cessionar ej bundet af, at cedents bo tog bekræftende til genmæle i § 8 l-anfægtelsessag)

TfS01.154H (Topsikring A/S; ejendomsavancebeskatning; succession; fusion; tidspunkt for erhvervelse af ejendom; overdragelse mellem koncernforbundne selskaber)

syn og skøn

U82.595H (ad urigtigt regnskab m/ store a/c avancer; revisoransvar)

TfS96.355H (goodwill-handel mellem interesseforbundne selskaber: skønserklæring tilsidesattes af landsretten, men anerkendtes af Højesteret!)

Syndesmos

EFD 24/3 1992 (Syndesmos; græsk lov om kapitalforhøjelse uden fortegningsret stred mod EU-retten)

særeje

U80.1086ØLK (i; interessents særejeægtpagt kunne noteres på I/S-ejd.)

særkreditorers anmeldelsesret

se: interessentskab, I/S-kreditorers forrang; uregistreret selskab, særkreditorers anmeldelsesret

søgsmålsret, aktionær

U92.780V (aktionær havde ikke søgsmålsret mod A/S'ets pengeinstitut for uretmæssig disposition over A/S-konto)

EFD 28/10 1993 (Zunis Holding; fusionskontrol: minoritetsaktionærer i målselskabet kan ikke anfægte Kommissionens beslutning efter fusionskontrolforordningen)

søgsmålsret, interessenter

U96.1208H (Admiral Hotel; mindretal af interessenterne kunne godt på egne vegne søge I/S-bestyrelsen med krav om erstatning)

søgsmålsret, kurator

ØLD 29/6 95 (fodboldselskabet; bestyrelsesansvar: klar culpa, men tabets størrelse umulig at fastslå, derfor frifindelse; kurator søgsmålsberettiget for hele underbalancen)

se også: ledelsesansvar

søgsmålsret, medarbejdere

U85.965V (beregningen af 3-års reglen ad medarbejderrep. kunne domstolsprøves)

søgsmålsret, opløst forening eller selskab

TfS96.30Ø (likvideret forening ville stævne vedrørende skattekrav, men havde ikke længere nogen søgsmålskompetence)

søgsmålsret, selskabets – ad omsættelighedsbegrænsninger m.v.

U91.133HK (Louis Poulsen A/S; forkøbsret søgtes omgået via stemmeretsoverdragelse; selskabet havde søgsmålsret)

U94.234H (Louis Poulsen; omgåelse af for-

købsret via uigenkaldelig stemmefuldmagt var ugyldig, men udløste dog ikke forkøbsretten) ØLD 30/4 96 (Louis Poulsen A/S; ugyldig generalforsamlingsbeslutning: Landsretten udskifter en hel bestyrelse; 7 dages fuldbyrdesfrist gjorde reelt dommen definitiv)

søgsmålsret, tablidende tredjemand

U93.442H (køberselskabs direktør direkte ansvarlig over for tablidende ejendomssælger)

søsterselskab, hæftelse/identifikation

U77.526H (pant i båd til fordel for søsterselskab kunne omstødes)

TfS95.331Ø (Midtfyns Festivalen; under anke; objektivt »hæftelsesgennembrud« over for søsterselskab, men ikke over for fysisk hovedanpartshaver, pga. Formuesammenblanding; men ej erstatningsansvar)

T

tab

se: kapitaltab

take-over, budgetter

U94.698H (Norup & Bramsted Offset; majoritetskøb: køber burde have taget sig i agt; ej erstatning pga. evt. forkert budget)

take-over, finansiering

U73.417H (Boss; selskab finansierede egen take-over via sikkerhed for lån; inhabilitets-spørgsmål m.v.)

se også: ultra vires

take-over, fusionskontrol

EFD 28/10 1993 (Zunis Holding; fusionskontrol: minoritetsaktionærer i målselskabet kan ikke anfægte Kommissionens beslutning efter fusionskontrollforordningen)

take-over, mangelsindsigelser

U94.698H (Norup & Bramsted Offset; majoritetskøb: køber burde have taget sig i agt; ej erstatning pga. evt. forkert budget)

ND96.607H (norsk dom; aktiekøb kendt ugyldig pga. sælgerens forsømmelse af loyal oplysningspligt)

J.U.96.103V (køber af lampefabrik fik ikke medhold i goodwill-mangler, men dog afslag pga. bygningsmangler)

se også: aktieoverdragelse, virksomhedsoverdragelse

take-over, selvfinansierende

Svensk HD i ND 93.646 (efterfølgende opre-

guling af prisen for køb af et selskab var ugyldig, da tillægget skulle betales af selskabet selv; dvs. selvfinansierende aktieovertagelse)

TfS95.763Ø (Satair, højesteretsdom afsagt januar 1997; majoritetssalg: spørgsmål om ansvar for majoritetskøberens tømning af selskabet uden forudgående betaling af skatter)

TfS96.381LSK (aktionær solgte aktier til bank, og det udstedende selskab påtog sig tilbagekøbspligt: dette ansås skatteretligt som selskabers køb af aktier)

TfS96.470Ø (Kirk Holding; selskabstømning: revisors indeståelse for forsat aktiv drift var bindende for ham)

TfS 1996.32V (sager om selskabstømning: erstatningssagen udsættes ikke i afventen af straffesagen)

take-over, tilbudspligt

EAN 25/7 1991 (kan tilbudspligt ved majoritetsoverdragelse i børsselskab undgås gennem en aktionæroverenskomst?)

take-over, udløses forkøbsrettigheder m.v.?

U93.868H (majoritetsoverdragelse i moderselskab udløste ikke tilbudspligt til lejerne i datterselskabs ejendomme)

take-over, virksomhedsoverdragelse?

U82.87H (r. gav ikke driftsleder hæveret efter konkret bedømmelse af arb.område m.v.)

take-over-forsøg via håndpant

U60.304H (Palladium; omgåelse af forkøbsret)

taleret, generalforsamling

U82.249Ø (f.; eksklusion ugyldig, da de ekskluderede havde taleret og ej var behørigt indkaldt)

antieme

U81.433H (f.; danseforeningens bestyrelses-antieme, der ikke var urimelig for det betydelige arbejde)

se også: bestyrelse, honorar

VLD 22/10 1984 (hovedaktionærs H tilbagebetale antieme modtaget uden arbejdsindsats)

U93.754H (Aalborg Portland; overskudsdeling i selskab: ret til forholdsmæssigt beløb ved fratræden i årets løb)

tavshedspligt

U98.1760/1Ø (tavshedspligten efter AL § 160, stk. 1, 2. pkt.)

TDC

U07.2546Ø (TDC-dommen; mindretalsbeskyttelse kan ikke fraviges gennemvedtægtsændring og derfor var styrelsen berettiget til at nægte at registrere en vedtægtsændring)

tegnning

se: aktie- og andelstegning

se også: kommanditselskab, tegning, ugyldig

tegningsliste

se: aktie- og andelstegning

tegningsbeføjelse

U67.41H (hovedaktionær ikke fyre direktør)

U67.572V (f.; best. ej legitimeret til at sælge ejd. uden gf.bemyndigelse)

U68.247H (diamanthandlaren, der bandt sig A/S)

U70.96H (Boss; 4 bestyrelsesmedlemmers underskrift på garanti bandt ej selskabet; modtager i ond tro)

U70.795H (Boss; direktørs overdragelse af A/S'ets produktionsapp. til K/S ej bindende)

U70.803H (Boss; direktørs kaution for maskinkøb til »datter«-K/S bandt A/S'et; T i god tro)

U73.417H (Boss; selskab finansierede egen take-over via sikkerhed for lån; sikkerhedsstillelse ugyldig; inhabilitet)

U78.604Ø (a.; mejeris bestyrelse kunne ikke uden gf-tiltrædelse underskrive skøde vedr. ejd.salg)

U78.760Ø (skøde til selskabets egen direktør; TL-dommer krævede godk. fra andet habilt organ)

U82.1191Ø (slutseddel underskrevet af ikke-tegn.berettiget, var ikke endelig aftale i relation til ejerskifteafdrag)

U85.429V (eneste tilbageværende best.medlem kunne anmelde betalingsstandsning)

U85.960V (ny, endnu ureg.t dir.s t-ret kunne dokumenteres gennem udskrift af gf-protokol ved tinglysning)

U88.409V (t.ret bortfalder ikke ved ESS'-begæring om opløsning)

ØLK af 11/10 1988 (likvidators tegningsbeføjelse borte ved likvidationens slutning)

FM92.46Ø (selskab under tvangsopløsning solgte pantebrev: tegningsudskrift skulle vedlægges; erklæring fra skifteretten var ikke nok)

Finsk HD i ND 93.801 (ultra vires: kaution afgivet i strid med selskabets tegningsregler,

men alligevel bindende, da godkendt af ene-aktionæren)

EAN 4/2 1993 (tegningsregel: selskabet kan ikke få registreret, at det tegnes af to »general-forsamlingsvalgte bestyrelsesmedlemmer«)

VLK 15/11 1994 (anmeldelse af betalingsstandsning på et selskabs vegne kræver tegningsbeføjelse)

U96.139V (Tvind; hvert bestyrelsesmedlem har repræsentationsmagt i en erhvervsdrivende fond, ligesom i selskaber; formanden kunne derfor underskrive ankestævning)

se også: repræsentationsmagt; ultra vires

tegningskurs

se: aktietegning; kapitalforhøjelse

tegningsoption

se: warrant

tegningsregel

EAN 4/2 1993 (tegningsregel: selskabet kan ikke få registreret, at det tegnes af to »general-forsamlingsvalgte bestyrelsesmedlemmer«)

U96.139V (Tvind; hvert bestyrelsesmedlem har repræsentationsmagt i en erhvervsdrivende fond, ligesom i selskaber; formanden kunne derfor underskrive ankestævning)

se også: tegningsbeføjelse

FOB99.278OM (ændring af tegningsregel i vedtægter)

tegningsudskrift

U96.301V (tegningsudskrift (til tinglysningsbrug): udskrift af Publi-com er tilstrækkelig)

Tele Danmark A/S

U92.971H (statens indløsningsret til tele-aktierne (JTAS) kunne ikke anfægtes)

EAN 27/8 1992 (statens indløsningsret til aktierne i Tele-Danmark A/S forhindrer ikke børsnotering)

U96.1144H (Ny Tele Danmark-sag; forelæg-gelse for EF-domstolen afslået (ad ligheds-grundsætningen i kapitaldirektivet))

tendermetoden

EAN 5/7 1990 (kapitalforhøjelse efter tender-systemet kunne ikke mellemtegnes af et pengeinstitut, thi derved var tegningskursen ikke endeligt fastlagt)

Thijssen

EFD 13/7 1993 (Thijssen mod Controle-dienst; statsrepræsentanter i belgiske forsik-ringselskabers bestyrelser behøver ikke være belgiere)

tilbageholdsret

- U95.376 (tilbageholdsret i firmabil tilladt for direktørens løn- og feriepengekrav)
- U96.575V (ved bortvisning skal direktørens firmabil afleveres)
- U95.376Ø (direktør kunne udøve tilbageholdsret i firmabil for sit lønkrav)

tilbudspligt, forkøbsret

se: forkøbsret

tilbudspligt, take-over

- EAN 25/7 1991 (kan tilbudspligt ved majoritetsoverdragelse i børsselskab undgås gennem en aktionæroverenskomst?)

tilsynspligter (ledelse)

se: ledelsesansvar, kontrol

tinglysning

- U67.572V (best. ej legitimeret til at sælge ejd. uden gf.bemyndigelse)
- U67.696V (udlæg i I/S-andel ej lyst på I/S'ets ejd.)
- U70.409Ø (I/S-best. om forbud mod retsforf. i ejd. ej lyst; ejedes i sameje mellem læge/forpagter)
- U70.912V (I/S-bestemmelse om landbrugs-ejd.s unddragelse fra retsforf. afvist; personer, ikke I/S, havde adkomst)
- U73.772Ø (andel i gave-ejendom i sameje kunne ej unddrages retsforf.; ugyldig selvåndlæggelse)
- U78.604Ø (mejeris bestyrelse kunne ikke uden gf.tiltrædelse underskrive skøde vedr. ejd.salg)
- U78.760Ø (skøde til direktøren selv; TL-dommer krævede godk. fra andet habilt organ)
- U80.1086ØLK (interessents særejeægtepagt kunne noteres på I/S-ejd.)
- U82.742Ø (løsøre pant opretholdt; lyst ved stifters værneting s.d. som registrering)
- U85.960V (skøde til ApS under navneskifte kunne lyses endeligt under det gamle navn)
- U85.960V (ny, endnu ureg.t dir.s t-ret kunne dokumenteres gennem gf-protokol)
- U86.954V (skøde til »ApS A under navneændring til ApS B« kunne kun lyses med frist)
- ØLK 23/6 1988, 2. afd. 62/1988 (A/S under navneændring: skøde lyses kun med frist)
- U95.65V (ejerbrøker i et I/S kan ikke noteres på I/S'ets ejendom)

- U96.301V (tegningsudskrift (til tinglysningsbrug): udskrift af Publi-com er tilstrækkelig)
- U96.1393V (Det Danske Spejderkorps; juridisk person blev afmeldt som fond, men kunne ikke tænkes at være en anden type juridisk person; derfor ikke nogen nullitet i tinglysningsssammenhæng)

U05.1645V (ejerpantebrev skulle tinglyses endeligt, da selskab, der var begæret tvangsløst, ikke var taget under bobehandling)

- U05.3129/1V (ændringer af ejerbetegnelsen i tingbogen ved ApS' omdannelse til A/S krævede ikke tinglysning af adkomstdokument)
- TfS06.695LSK (ejerskifte kontra notering af navneændring)

U10.80V (ikke betingelse for tinglysning af skøde, der var underskrevet af samme person for både sælger og køber, det det skulle være tiltrådt af et habilt selskabsorgan)

tinglysningslovens § 37

- U77.202Ø (de apportindskudte maskiner, der brændte; pantaversamtykke ej indhentet)

tilstedeværelse (i % af aktiekapital m.v.)

se: quorum

tinglig beskyttelse af indskud

se: uregistreret selskab, tinglig beskyttelse

TL

se: tinglysningsloven

Told & Skat

se: skat m.v.

tolerancefuldmagt

- U58.885H (daglig leders maskinkøb bandt selskaber; ej gjort indsigelse)
- U67.41H (hovedaktionær ikke fyre direktør)
- U79.177H (eneprokuristen og bæltetraktor-reparationen)
- NJA90.591HD (A/S bandtes ikke af afdelingsleders dispositioner, hverken på grund af stillingsfuldmagt eller tolerancefuldmagt = kombinationsfuldmagt)

trust, britisk

TfS94.605LSK (kapital var definitivt udskilt til en britisk trust, derfor ingen dansk beskatning)

TrykhedsGruppen S.m.b.a.

U10.2389H (et medlem af et selskab kunne hverken kræve selskabet opløst eller en andel af selskabets egenkapital udbetalt under henvisning til bristede forudsætninger)

Alfabetisk register

turnusordning, bestyrelse

U76.755V (turnusordning i vedtægt var ej = aftale, der hindrede afsættelse i familieselskab)

tv- og radio-optagelse, generalforsamling

EAN 26/4 1990 (generalforsamlingen i børsnoteret selskab kan modsætte sig radio- eller TV-optagelse af forsamlingen)

tvangsakkord

NJA89.92H (svensk; tvangsakkord for I/S befriede også den enkelte interessent)

U90.410Ø (tvangsakkord for I/S forudsætter akkord for interessenternes boer)

EAN 27/12 1993 (styrelsen havde fejlagtigt slettet et selskab efter en tvangsakkord, men blev pålagt at ophæve sletningen)

tvangsauktion

U00.967V (panthavers begæring om tvangsauktion ikke taget til følge, da pantsætning af leveringsrettigheder i andelselskab var ugyldig)

U05.2986V (udækket pant ideel anpart af fast ejendom hviler efter tvangsauktion ikke længere på den ideelle anpart, selv om pant hæftelsen var lys på hele ejendommen)

tvangsindløsning

U00.1755H (KTAS; Statens tvangsindløsning af aktier i KTAS havde fornøden hjemmel og stred ikke mod selskabsretlige lighedsgrundsætninger)

U02.1412H (SEAS A/S; skønsmænds vurdering af aktiernes værdi ved tvangsindløsning kunne ikke tilsidesættes på grundlag af inhabilitet eller andre grunde)

TFS06.238LSK (aktieavance; tvangsindløsning; periodisering; ligningsfrist)

tvangsopløsning

U82.423H (t. hindredes ikke af efterflg. indsendelse af nogle regnskaber; men ApL § 95-genoplivningsproceduren kunne anvendes)

EAN 7/8 1989 (tvangsopløsning; ESS' opløsningsbegæring til skifteretten forhindrede registrering af frivillig likvidation)

EAN 14/12 1988 (genoptagelse af opløsningstruet ApS nægret pga. anpartshaverlån og mangelfulde årsregnskaber)

U92.314Ø (Erhvervs- og Selskabsstyrelsens opløsningsbegæring kan ikke efterprøves af skifteretten)

EAN 14/11 1991 (genoptagelse efter indledt tvangsopløsning kræver lovens mindstekapital)

FM92.46Ø (selskab under tvangsopløsning solgte pantebrev: tegningsudskrift skulle vedlægges; erklæring fra skifteretten var ikke nok)

TFS94.297KBR (skifterettens modtagelse af begæring om tvangsopløsning af selskab etablerer fristdag)

ESS 14/10 94 (tvangsopløsning; selskabet kan »fusionere sig ud« af tvangsopløsningen)

U96.19Ø (genoptagelse efter tvangsopløsning: fax til styrelsen på 3 måneders fristens sidste dag var tilstrækkeligt til at muliggøre genoptagelse)

U96.90H (tvangsopløsning; Styrelsens beslutning herom medfører fristdag)

EAN 27/02 1997 (et selskab under tvangsopløsning afskåret fra at beslutte likvidation)

FM98.94/1Ø (selskab kunne ikke opløses efter ApL § 59 efter, at sagen var fremsendt til skifteretten til tvangsopløsning)

U01.252Ø (anmodning om tvangsopløsning af selskab afvist, da anmodningen ikke var underskrevet)

U01.1980H (ikke underskrevet anmodning fra styrelsen om tvangsopløsning af andelselskab med rette afvist af skifteretten)

U05.1645V (ejerpantebrev skulle tinglyses endeligt, da selskab, der var begæret tvangsopløst, ikke var taget under bobehandling)

Tvind

U96.139V (Tvind; hvert bestyrelsesmedlem har repræsentationsmagt i en erhvervsdrivende fond, ligesom i selskaber; formanden kunne derfor underskrive ankestævning)

U08.422/1 (Tvind-fonde; tre erhvervsdrivende fonde skulle betale udgifterne ved granskning, også selv om disse var meget betydelige – 6,1 mio. kr.)

U

uanmeldt betalingsstandsning

se: betalingsstandsning

udbytte, fondsaktier træder i stedet for

U88.816Ø (Langelands Bank; tegningsretter fra 1873 var gyldige, men gav ej ret til fondsaktier; disse gives af udbytte-midler)

udbytte, generelt

se: overskudsdisponering

udbytte, garanti

U59.138H (Jernbane-A/S med rentegaranti på aktierne)

udbytte, lavt

U55.932Ø (brud på aktionæraftale om udbyttepolitik)

U85.183H (revisionssselskabs lave udbytte ej anfægtet)

udbytte, maskeret m.v.

U57.778H (færøsk bankdir., der havde begunstiget trawlerselskaber; ej mandatsvig)

U73.852V (plantageselskabets direktørgage, der ikke skatteretligt indebar maskeret udlodning)

U78.414Ø (direktør/aktionær, der tappede konti og tog til Brasilien; skyldnersvig)

U81.701B (hovedaktionæren på Mallorca, der tappede girokonto og tog »forskud« på likvidation; skyldnersvig)

U83.845Ø (viderefakturering via fond i Liechtenstein; skatteunddragelse; straf)

U85.940H (massive udtræk fra eget selskab var mandatsvig)

udbyttebegrænsningslov

U58.966Ø (ej tilbagebetale for meget modtaget vederlag)

udenlandske selskaber

U83.845Ø (viderefakturering via »fond« i Liechtenstein; skatteunddragelse; person + selskab straffet)

U85.973Ø (fond kunne ej flytte hjemsted til Liechtenstein)

EAN 7/2 1994 (er koncernlån til udenlandsk »moderselskab« lovligt? Ingen realitetsafgørelse herom)

TfS94.605LSK (kapital var definitivt udskilt til en britisk trust, derfor ingen dansk beskatning)

TfS94.685Ø (revisor hæftede personligt for ureg. UK-selskab)

EAN 24/11 1995 (Centros; registrering af dansk filial af udenlandsk selskab: dokumentation for tegningsret samt reel udenlandsk hovedaktivitet)

S.U.95.324Ø (Centros Limited, under anke; udenlandsk selskab uden reel udenlandsk tilknytning kan ikke bruges til at omgå danske kapitalkrav gennem dansk filial)

udlæg hos stifterne

U91.764V (dom over ApS, der viste sig aldrig

at være blevet stifter, kunne ikke begrunde udlæg hos stifterne)

TfS95.588V (selskab under stiftelse med kun én stifter: der kan foretages udlæg i den indbetalte kapital)

se også: uregistreret selskab, tinglig beskyttelse af indskud

udlæg m.v. i indskudsandel (A.m.b.a. m.v.)

U81.592Ø (a.; udlæg i andel opretholdt efter Rpl § 514, stk. 3)

U83.637Ø (udlæg i andel i a/b-forening ophævet efter § 514, stk. 2)

U89.769Ø (andelsbevis i boligforening; udlæg fra bank afvist)

U90.684V (andelslejlighed kunne inddrages under andelshavers konkursbo)

udsultning (lavt udbytte)

U55.932Ø (brud på aktionæraftale om udbyttepolitik)

U85.183H (revisionssselskabs lave udbytte ej anfægtet)

udtrædelse, forening

se: forening, udtrædelse; se også: andelsvirksomhed, udtrædelse

ugyldighed, aktiekøb

ND96.607H (norsk dom; aktiekøb kendt ugyldig pga. sælgerens forsømmelse af loyal oplysningspligt)

ugyldighed, forkøbsret til aktier

ND1987.366fi.-HD (forkøbsret til aktier i boligselskab ej tilsidesat efter aftl. §§ 33 el. 36)

ugyldighed, gf.-beslutning

U36.1033H (regnskab, der savnede specifikationer på status og drift, kunne kræves omgjort)

U66.31H (Heimdals regnskabsgodkendelse)

U75.534H (Kreditorafstemningen, der ikke kunne være påvirket af en evt. forkert stemmevægt)

U76.755V (afsættelse af best.medlem behørigt på dagsordenen; turnus i vedtægt var ej = aftale om uafsættelighed)

U77.123H (tidligere erkendelsesdom ej retskraftig trods AL § 81, stk. 4)

U81.262.H (o.k. med forsinket sagsanlæg; vilje afvente udfalder af en anden sag om gf.en)

U82.249Ø (f.; eksklusion ugyldig, da de ekskluderede havde taleret og ej var behørigt indkaldt)

U.85.183H (revisionselskabets lave udbytte kunne ikke anfægtes)

Industriministeriets skr. af 10/2 1989 (retningsbestemt emission kan godt tegnes af én af de gamle aktionærer)

ØLD 26/11 1990 (ombygning af forlags-A/S' ejendom, iværksat af direktøren, var en kompetenceoverskridelse, men ikke »ugyldigt«; revisorvalg var ikke ugyldig; generalklausulerne var ikke overtrådt; dirigenten var ikke inhabil; regnskabet var gyldigt vedtaget)

U91.180H (Ringkjøbing Bank; stor bemyndigelse til kapitaludvidelse stred ikke mod generalklausulerne; beregning af en vedtægtsmæssig noteringsfrist)

U91.4H (ejerlejlighedsvedtægt gav oprindelige ejer ret til at udpege administrator, til alle lejligheder var solgt; tilsidesat som urimelig efter aftl. § 36)

U92.393H (generalforsamlings afskedigelse af næstformand var ugyldig; hun og modkandidaten fik lige mange stemmer, og omafstemning burde derfor ikke være foretaget; sagsanlæg efter 4 mdr. var tidsnok)

U93.721H (Gasa; gf. i A.m.b.a. fratog medlemmer stemmeret m.v., hvis de ikke havde en vis mindsteomsætning; ugyldigt)

EAN 1/12 1993 (utilfredshed med vedtægtsændring måtte gøres gældende for domstolene, ikke over for styrelsen, og denne kunne ikke føre tilsyn med, om selskabets formueforvaltning var forsvarlig)

J.U.96.67H (stemmeretsaftale om repræsentation i bestyrelsen blev brudt, og generalforsamlingsbeslutning i énmandsselskab erklæret ugyldig)

ugyldighed, tegning af K/S-anpart

se: kommanditselskab, tegning, ugyldig

ugyldigt selskab

EFD 13/11 1990 (Marleasing; et selskab kunne ikke erklæres ugyldigt)

EAN 24/11 1995 (Centros; registrering af dansk filial af udenlandsk selskab: dokumentation for tegningsret samt reel udenlandsk hovedaktivitet)

S.U.95.324Ø (Centros Limited, under anke; udenlandsk selskab uden reel udenlandsk tilknytning kan ikke bruges til at omgå danske kapitalkrav gennem dansk filial)

ugyldighedsindsigelse

U99.1120Ø (K/S Albatros II; ugyldighedsindsigelse vedr. aftale indgået i strid med dørsalgsloven fortabt ved passivitet)

umiddelbar fogedforretning

se: fogedforretning

undersøglespligt

RG00.586 (Kvalo Fiskefarm A/S; købers undersøglespligt)

ultra vires (fuldmagtsoverskridelse, formålsoverskridelse m.v.)

U70.96H (Boss; garanti for andet selskabs virks.køb ugyldig; modtager i ond tro)

U70.803H (Boss; garanti for »datter«-K/S' maskinkøb bandt; modtager i god tro)

U70.795H (Boss; direktørs overdragelse af A/S's produktionsapparat i K/S ej bindende for A/S'et)

U73.417H (Boss; selskabet, der finansierede sin egen take-over via sikkerhed for lån; de 4's inhabilitet; långivers fuldmægtigs onde tro)

Finsk HD i ND 93.801 (ultra vires: kaution afgivet i strid med selskabets tegningsregler, men alligevel bindende, da godkendt af eneaktionæren)

FM03.50/3Ø (specialfuldmagts rækkevidde)

underhåndslikvidation

U73.865Ø (ingen skattehæftelse efter SEL § 33 ved underhåndslikvidation)

U63.1 I IH (murermesterens uigenkaldelige fuldmagt)

universalsuccession

Rudkøbing ret 9/6 1993 (Langelands Bank; fusion: fortsættende selskab skulle respektere aktietegningsretter fra 1873, thi universalsuccession)

se også: fusion, universalsuccession

uopsigelighed, bestyrelsesmedlem

U66.575H (gavebrev begrundede ej uopsigelighed)

uopsigelighed, direktør m.v.

U36.867SH (afskedigelse af dir. trods u. medførte erstatning, ikke genansættelseskrav)

U66.575H (gavebrev begrundede ej uopsigelighed)

U75.97H (erstatning for uopsigelighed ved selskabets opløsning)

U81.506SH (D kunne opsigte sin stilling trods års uopsigelighed; dog givet for kort varsel, derfor erstatningspligtig)

- U02.1452H (bestemmelse i forretningsførers ansættelseskontrakt om 3 års uopsigelighed ikke bindende for almenyttig boligselskab)
- urafstamning**
se: forening, urafstemning
- uregistreret fond, rådighed overgår til boet**
EAN 8/12 1994 (uregistreret fond: når stifteren går konkurs, overgår rådigheden over etableringen til boet)
- uregistreret selskab, hæftelse**
U56.725H (direktør ej ansvarlig for indkøbschefs varekøb; sælger ej påregnet dir.s hæftelse)
U62.207Ø (advokatens lejhæftelse for det uregistrerede selskab)
U68.161Ø (stifteransvar ophørte ved registreringen; culpa ej påvist)
U68.733H (patentkrænkelser før registreringen? forældelse mod stiftere ej afbrudt ved stævning af selskabet)
U81.94H (medstifters hæftelse for driftskredit i bank)
Skr. af 7/2 1989 fra Direktoratet for Toldvæsenet (stiftergæld kunne ikke modregnes i selskabets tilgodehavende; manglende identitet)
U91.764V (dom over ApS, der viste sig aldrig at være blevet stiftet, kunne ikke begrunde udlæg hos stifterne)
U92.825V (aktørhæftelse: uregistreret selskabs proforma medstifter hæftede ej over for medstifter)
TfS94.685Ø (revisor hæftede personligt for ureg. UK-selskab)
se også: aktøransvar; stifteransvar
- uregistreret selskab, indskuddets tinglige beskyttelse**
U56.533Ø (udlæg hos en stifter i indskudte maskiner, altså ikke blot i nettoanpart; det opgivne A/S betegnedes af ØLR som »sameje«)
U82.476V (der kunne gøres udlæg hos stifteren i en indskudt fordring)
U84.753H (eneanp.havers moms-gæld kunne modregnes i ApS'ets krav ad negativt tilsvaret)
U86.726Ø (medstifters skatte-gæld ej modregnes overf. selskabets krav på neg. momstilsvaret)
Skr. af 7/2 1989 fra Direktoratet for Toldvæsenet (stiftergæld kunne ikke modregnes i selskabets tilgodehavende; manglende identitet)
U91.233V (ureg. selskab købte lastbil af stifter; dennes særkreditor kunne ikke gøre udlæg i bilen)
- TfS95.588V (selskab under stiftelse med kun én stifter: der kan foretages udlæg i den indberalt kapital)
- U98.314V (ejerpantebrev i bil udstedt af anpartsselskab under stiftelse kunne tinglyses i Bilbogen med frist til dokumentation af selskabets registrering)
- uregistreret selskab, konkurs**
U66.675ØLK (konkursbehandling af ureg. selskab afvist)
U80.559H (+ konkursbehandling, skønt kun 2 af 3 stiftere var konkurs; SCE)
- uregistreret selskab, løsøre pantebrev**
U82.742Ø (pantet opretholdt overf. selskabets bo; lyst ved stifters pers. værneting s.d. som registrering)
- uregistreret selskab, partsevne**
U85.441V (appellinstævnt ApS opløstes under anken, hvorefter 1.-instansdommen ophævedes)
U91.764V (dom over ApS, der viste sig aldrig at være blevet stiftet, kunne ikke begrunde udlæg hos stifterne)
EAN 10/12 2002 (selskab under stiftelse kunne ikke deltage i stiftelsen af et andet selskab)
- uregistreret selskab, retsevne**
U85.441V (appellinstævnt ApS opløstes under anken, hvorefter 1.-instansdommen ophævedes)
U91.764V (dom over ApS, der viste sig aldrig at være blevet stiftet, kunne ikke begrunde udlæg hos stifterne)
- uregistreret selskab, særkreditorers respekt af selskabskreditorer**
U56.533Ø (ældre særkreditor kunne gøre udlæg direkte i maskiner indskudt af en stifter og stod således ikke tilbage for fælleskreditorer i opgivet A/S, der af ØLR betegnedes »sameje«)
U86.726Ø (som I/S; fæ.kreditorer fortrinset; medstifters ældre skatte-gæld kunne ej modregnes overf. selskabets krav på neg. momstilsvaret)
se også: interessentskab, I/S-kreditorers forrang
Skr. af 7/2 1989 fra Direktoratet for Toldvæsenet (stiftergæld kunne ikke modregnes i selskabets tilgodehavende; manglende identitet)
- uregistreret selskab, udlæg hos stifterne**
U91.764V (dom over ApS, der viste sig aldrig at være blevet stiftet, kunne ikke begrunde udlæg hos stifterne)

urimelig vedtægtsbestemmelse

U91.4H (ejerlejlighedsvedtægt gav oprindelig ejer ret til at udpege administrator, til alle lejligheder var solgt; tilsidesat som urimelig efter afl. § 36)

se også: generalklausul; majoritetsmisbrug

uskiftet bo

U60.256Ø (hotelejer, der stiftede A/S)

Überseering BV

EFD 05/11 2002 (hovedsædeteorien vs. registreringsteorien; restriktioner i etableringsfriheden)

V

valg, bestyrelse

U55.478H (mundtlig stemmeretsaftale om valg ansås ikke at foreligge eft. omdannelse fra I/S)

U76.755V (turnusordning i vedtægt var ej aftale, der hindrede afsættelse i familieselskabet)
J.U.96.67H (stemmeretsaftale om repræsentation i bestyrelsen blev brudt, og generalforsamlingsbeslutning i énmandsselskab erklæret ugyldig)

se også: bestyrelse, valg

varelagernedskrivning

U64.789H (i; udtrædende guldmede-interessent fik ej andel i skjult varelagerreserve; status opgjordes »på sædvanlig måde«)

varelagerreserve

U64.789H (i; udtrædende interessent fik ej andel i skjult varelagerreserve; status opgjordes »på sædvanlig måde«)

varelagerselskab

U78.880H (Inka Print; moratoriekreditor oprettede finans.selskab, der ikke drev reel virksomhed)

vederlag

se: direktør, gage

se også: bestyrelse, honorar

vederlagsbegrænsningslov

se: udbyttebegrænsningslov

vedtægter

EAN 10/02 1997 (en virksomheds vedtægtsbestemmelser om formål, formue og ledelse opfyldte ikke betingelserne for at være en selv-ejende institution)

vedtægter, fortolkes objektivt

Norsk HD i ND95.168H (vedtægter fortol-

kes på objektivt grundlag, men »forarbejder« kan dog konkret inddrages)

vedtægter, hjemstedsangivelse

ND92.418H (formålet med at angive hjemsted (hovedkontor) i vedtægterne)

EAN 18/11 2003 (registreret hjemstedsadresse skal være der, hvor selskabets ledelse og administration rent faktisk foregår)

vedtægter, værnetingsklausul

EFD 10/2 1992 (Duffryn; værnetingsaftale i et selskabs vedtægter er gyldig)

vedtægtsbestemmelse, tilsidesættelse

U59.709V (pligt til rugbrødshandel opretholdt)

ND1987.366fl.-HD (forkøbsret ej tilsidesat)

U91.4H (ejerlejlighedsvedtægt gav oprindelig ejer ret til at udpege administrator, til alle lejligheder var solgt; tilsidesat som urimelig efter afl. § 36)

vedtægtsbestemmelse, urimelig

U91.4H (ejerlejlighedsvedtægt gav oprindelig ejer ret til at udpege administrator, til alle lejligheder var solgt; tilsidesat som urimelig efter afl. § 36)

vedtægtsændring, domstolsprøvelse

EAN 1/12 1993 (utilfredshed med vedtægtsændring måtte gøres gældende for domstolene, ikke over for styrelsen, og denne kunne ikke føre tilsyn med, om selskabets formueforvaltning var forsvarlig)

U03.233/2Ø (ikke forelæggelse af spørgsmål for EF-domstolen under sag verserende for byret vedr. vedtægtsændringer i forbindelse med en omdannelse)

U07.2546Ø (TDC-dommen; mindretalsbeskyttelse kan ikke fraviges gennemvedtægtsændring og derfor var styrelsen berettiget til at nægte at registrere en vedtægtsændring)

TFS08.897SR (aktieavance; afståelse; opdeling i anpartsklasser; vedtægtsændringer)

vedtægtsændring, ikrafttrædelsestidspunkt

ND1987.366fl.-HD (ophævelse af forkøbsret ej trådte i kraft før ved registreringen deraf)

EAN 01/07 2005 (aktionær ikke klageberettiget i forhold til stedfunden registrering af vedtægtsændring; klagen afvist)

vedtægtsændring, ugyldig

EAN 1/12 1993 (utilfredshed med vedtægtsændring måtte gøres gældende for domstolene, ikke over for styrelsen, og denne kunne

ikke føre tilsyn med, om selskabets formueforvaltning var forsvarlig)

virksomhedsnedlæggelse

20/12 1990, fogedretten i Lyngby (halv bestyrelse, der egenmægtigt ville gennemføre lukninger, blev standset af fogedforbud)

virksomhedsomdannelse

U54.492H (hæftelseserklæring til »medinteressent« bortfaldt ved omdannelsen til A/S)

U73.280H (den til A/S omdannede entreprenørvirksomhed, for hvilken aktionæren ikke selv hæftede)

U82.84H (betonleverancerne til entreprenøren, der var omdannet til ApS; følgesedler lød på ApS'et)

U95.156H (skotøjshandler hæftede personligt for sit ApS; fik ikke meddelt leverandør, at han var omdannet til ApS)

U95.226Ø (Metron Systems; »ApS« ikke anført efter omdannelse fra personligt firma; alligevel ingen personlig hæftelse for selskabets varekøb)

U03.245Ø (tinglysning af overdragelse af ejendom i forbindelse med virksomhedsomdannelse krævede adkomstdokumentation)

virksomhedsoverdragelse

U57.541H (elværks v. til SEAS; stemmefuldmagt til bestyrelse o.k.; vedtaget m/oplosningsmajoritet)

U59.138H (jernbane-A/S'ets virksomhedssalg til nyt A/S)

U70.795H (Boss; direktørs overdragelse af A/S'ets produktionsapparat til K/S ej bindende for A/S'et)

U71.883SH (A/S, der var reg. som ejer af virksomhed, hæftede)

U80.806V (Frigor; overdragelsen til D var proforma; D's medarbejder kunne anmelde i M's bo)

U82.87H (eneaktionær-skifte kan e.o. indebære v. for en ansat, men ej in casu)

U85.965V (ved 3-års beregningen ad medarbejderrep. medtaltes tiden hos overdrager A/S)

U89.812H (bestyrelsesansvar for virksomhedssalg, hvor usikret kreditor fik fuld dækning)

VLD 4/7 1991 (ej direktøransvar for tabgivende ledelse eller for virksomhedsoverdragelse trods inhabilitet)

EAN 16/9 1991 (afhændet frisørforretning

måtte ikke bære sælgerens navn uden tilføjelse af »efterfølger«)

U93.11 (virksomhedsoverdragelse: ny ejer var pga. passivitet bundet af direktørkontrakt)

U94.698H (Norup & Bramsted Offset; majoritetskøb: køber burde have taget sig i agt; ej erstatning pga. evt. forkert budget)

ND96.607H (norsk dom; aktiekøb kendt ugyldig pga. sælgerens forsømmelse af loyal oplysningspligt)

J.U.96.103V (køber af lampefabrik fik ikke medhold i goodwill-mangler, men dog afslag pga. bygningsmangler)

TfS99.619BR (Silkeborg; virksomhedsoverdragelse; erstatningsansvar for skattekrav; bestyrelsesmedlemmers ansvar)

TfS01.317V (selskabstømning; virksomhedsoverdragelse; bestyrelsesansvar; værdiansættelse; proformamedlemmer af bestyrelsen)

voldgift

U64.196Ø (i; murerntester-I/S kunne ej opløses af skifteretten; voldgift aftalt ved tvister)

U67.738Ø (i; interessent kunne kræve at gennemgå regnskabsmateriale m/sin revisor; påkendt af ØLR trods voldgiftsklausul)

U92.4V (voldgiftsklausul ej klar nok til at binde i en sag om eksklusion fra et vindmølle-I/S)

U92.440Ø (bortvist direktørs erstatningssag var omfattet af voldgiftsklausul)

U99.1036/2H (Kosan; voldgiftsklausul i aktionæroverenskomst omfattede de foreliggende tvister; nyt anbringende ikke tilladt frem sat)

vurdering

se også: apportindskud; værdiansættelse; ikkeforringelseserklæring

værdiansættelse

U61.74H (den for dyrt indskudte biografgrund)

EAN 30/6 1993 (apportindskud af virksomhed; åbningsbalance: Vurderingen skal være foretaget »umiddelbart før« den stiftende gf.; 3 mdr.s interval er for meget)

EAN 2/5 1994 (omdannelse til A/S: vurderingsberetning ikke vedlagt; registrering nægtedes)

se også: apportindskud; vurdering; ikkeforringelseserklæring

EAN 2/05 2000 (spørgsmål om værdiansættelse af erhvervsdrivende fonds aktier i dattersel-

Alfabetisk register

skab og værdiansættelse af obligationsbeholdning)
TFS01.317V (selskabstømning; virksomheds-overdragelse; bestyrelsesansvar; værdiansættelse; proformamedlemmer af bestyrelsen)

værneting, aftalt –

U85.709Ø (regresaftale med hovedaktionær indebar ikke dansk v.)

EFD 10/2 1992 (Duffryn; værnetingsaftale i et selskabs vedtægter er gyldig)

værneting, bestyrelsesansvar

U85.709Ø (selskabs- og bestyrelsesværneting omfattede ikke hovedaktionær/ best.medlems udenlandske dødsbo)

U93.165H (Nordisk Fjer; erstatningssag mod bestyrelsesmedlemmer m.v. kunne føres ved Sø- og Handelsretten)

værneting, gods –

U85.709Ø (ej dansk godsv. for best.medlems udenlandske dødsbo; havde intet anmeldt i selskabets konkursbo)

værneting, hovedaktionær

U85.709Ø (selskabs- og bestyrelsesværneting omfattede ikke hovedaktionær/ best.medlems udenlandske dødsbo)

værneting, udenlandsk selskab

U72.963H (afvisning: sag mod engelsk selskab med kontor, men ej reg. filial i DK)

U82.266 (admitteret: spansk selskab med kontor og erhv.virksomhed i Kbhvn)

U03.1593V (dansk andelsselskabs erstatningskrav mod engelsk direktør for A/S i England skulle afgøres efter engelsk ret)

U05.671H (Intel; betingelserne i optionsaftale om bortfald af ikke modnede optioner ved fratræden og om udnyttelse af modnede optioner inden for en vis frist tilsidesat som ugyldig; krav vedr. aktieoptioner i udenlandsk selskab kunne rettes mod selskabets datterselskab i Danmark som arbejdsgiver)

værneting, klausul i vedtægterne

EFD 10/2 1992 (Duffryn; værnetingsaftale i et selskabs vedtægter er gyldig)

W

Wagner Miret

EFD 16/12 1993 (Wagner Miret; lønprivilegiet skal som udgangspunkt også omfatte direktørløn)

warrant

U88.816Ø (Langelands Bank; tegningsretter fra 1873 var gyldige, men gav ej ret til fondsaktier)

TFS92.204 T&S (medarbejderaktier: højest for 10% af årslønnen)

Rudkøbing ret 9/6 93 (Langelands Bank; fusion: fortsættende selskab skulle respektere aktietegningsretter fra 1873, thi universalsucces-sion)

Webreg.dk

EAN 18/02 2010 (adgangen til at foretage registreringer via Webreg.dk med medarbejder-signatur udstedt til firmaer lukket indtil videre)

Z

Zunis Holding

EFD 28/10 1993 (Zunis Holding; fusionskontrol: minoritetsaktionærer i målselskabet kan ikke anfægte Kommissionens beslutning efter fusionskontrolforordningen)

Å

Aalborg Portland

U93.754H (Aalborg Portland; overskudsdeling i selskab: ret til forholdsmæssigt beløb ved fratræden i årets løb)

Aalborg Stiftstidendes Fond

U96.117H (Aalborg Stiftstidendes Fond; moderfonde i massemediekoncerner: krav på medarbejderrepræsentation, såfremt fonden har andre aktiviteter (her: ejendomsdatterselskab) end avis-datterselskabet; »dagblads-undtagelsen« må fortolkes indskrænkende)

åbningsbalance

EAN 6/12 1994 (omdannelse fra ApS til A/S: der kræves fuldstændig åbningsbalance med vurdering)

EAN 05/11 1999 (ikke hjemmel til efterfølgende regulering af åbningsbalance, som dannede grundlag for stiftelsen af selskabet)

årsafgift

EFD 20/4 1993 (årlige gebyrer på selskaber i strid med reglerne om kapitaltilførselsafgift)

årsregnskab

se: regnskab

Domme og kendelser

1950-1959

1950

UfR 1950.651 H

Pensionsaftale i I/S-kontrakt greb ikke ind i arveforholdene og kunne ikke inddrages i dødsbo

Efter at en interessent i et I/S var død, søgte arvingerne at anfægte den pensionsret, der fra I/S'et tilkom enken i henhold til I/S-kontrakten. Imidlertid kunne pensionsretten ikke inddrages under skiftet, idet forsørgelsesbestemmelserne i kontrakten

- ikke tilsigtede at gribe ind i arveforholdene på en måde, der stred mod arvereglerne (dvs. dels det formelle krav om testamenteoprettelse, dels det materielle krav om tvangsarv), og
- ikke var usædvanlig for sådanne I/S-kontrakter.

Det var således gensidigheden i aftalen, der blev det afgørende for resultatet.

1951

UfR 1951.17 H

I/S-kontrakt var behæftet med svig og derfor ugyldig; krav på tilbagebetaling af indskud kunne anmeldes i bo som simpelt krav ligestillet med selskabskreditorenes

Det fandtes bevist, at I2'S indtræden i I1's radioforretning som medinteressent var fremkaldt ved svig fra I1's side.

I/S-kontrakten var derfor uforbindende for I2. Han havde derfor krav på tilbagebetaling af sit indskud. Da I1 mellemtiden var gået konkurs, kunne tilbagebetalingskravet anmeldes i hans bo (som simpel fordring).

(Dissens).

Jf. UfR 1951.24 H om et spørgsmål om I2's hæftelse over for tredjemand.

UfR 1951.24 H

»Stille« interessent hæftede ikke for varer

Dommen er afsagt i tilknytning til den ovenfor nævnte UfR 1951.17 H. Ved nærværende dom var der spørgsmål om den indtrådte I2's hæftelse over for leverandøren V.

Ifølge I/S-kontrakten var I2 fuldt ansvarlig interessent, men det var aftalt at holde interessentskabsforholdet hemmeligt, og det blev derfor ikke anmeldt til handelsregisteret i overensstemmelse med bestemmelse i den daværende firmalovs § 16.

Den oprindelige ejer I1 havde givet en leverandør V visse meddelelser om I/S-forholdet. I2 havde endog accepteret – og indfriet – en veksels til V for vareleverancer.

I/S-forholdet bestod i 2 år, indtil I1 blev erklæret konkurs.

Højesterets flertal anså ikke V for at have haft tilstrækkeligt grundlag for at gå ud fra, at I2 hæftede personligt for forretningsgælden.

(Dissens).

1952

UfR 1952.76 H

Fordeling af I/S-aktiver ved opløsning indebar endelig opgørelse

Ved opløsning af et I/S mellem 2 handelsgartnere udarbejdedes der en opgørelse mellem dem over, hvordan aktiverne skulle fordeles mellem dem. Senere hævdede den ene interessent, at der skulle foretages en efterfølgende opgørelse, hvori skulle medregnes den værdi, som de enkelte aktiver måtte antages at have.

Højesteret fastslog, at der ved overenskomsten var sket en endelig opgørelse mellem interessenterne.

UfR 1952.575 H

Advokat/medstifter ej ansvarlig for varekøb i selskab, der aldrig blev registreret

Advokat Adv bistod H med stiftelse af et A/S gennem omdannelse af H's virksomhed til selskab. Adv var selv medstifter.

Både før og efter stiftelsesdatoen indkøbte H på »selskabets« vegne varer, men selskabet blev aldrig registreret.

Under søgsmål fra en kreditor frifandt Adv for medansvar både for varekøb før og efter stiftelsesdatoen. Der er en nuance i begrundelsen: (1) for købene før denne dato fandtes der intet grundlag for at pålægge Adv ansvar; (2) for købene efter denne dato lagdes der vægt på, at H's virksomhed udadtil var fortsat som hidtil, og at Adv havde »forbudt« H at stifte gæld på selskabets vegne.

UfR 1952.609

Tegningen i andelsselskabet var ikke bindende, da vedtægter ej medfulgte tegningslisten

En kreds af initiativtagere påtænkte oprettelse af et frysehus på andelsretligt grundlag, og tegningslister cirkulerede. Et af andelstegnerne T ønskede sig senere frigjort og fik medhold, idet der lagdes vægt på,

- at der ikke var angivet på tegningslisten, at tegningen var bindende (hvilket næppe i sig selv kan have været afgørende), og
- at der ikke medfulgte vedtægter eller dog uddrag af disse vedrørende hæftelsesreglerne.

T havde ikke været til stede på andelsselskabets stiftende generalforsamling.

1953

UfR 1953.897 Faste Voldgiftsret

»I/S-aftale« uden reel indflydelse og kapitalandel underkendt i det fagretlige system

En klichéfabrik indgik med 3 arbejdere såkaldte interessentskabsaftaler, der påfaldende mindede om kamouflerede ansættelsesaftaler. Der var fast løn, bortset fra overarbejde ud over 2 fulde timer, ligesom stemmeretten i »I/S'et« var begrænset, og de 3 kunne stemmes ud af »I/S'et« af de egentlige »hovedinteressenter«.

Deres forbund ønskede aftalerne underkendt, så at der var pligt til medlemskab.

I voldgiftsrettens kendelse siges det, at de 3 ikke havde »synderlig indflydelse på

ledelsen og ikke er delagtige i udbytte og kapital på den for interessenter, hvis hovedindskud er deres arbejdsindsats, normale måde, ligesom deres retsstilling også i øvrigt, fx med hensyn til udelukkelse som interessenter, er lidet stemmende med deres stilling som sådanne«.

Aftalerne kendtes derfor ugyldige.

1954

UfR 1954.224 H

Den fremskyndede kølrate; ej bestyrelsesansvar

Frk. C var forretningsfører, bestyrelsesmedlem og (med)bestemmende aktionær i et familie-A/S, der drev skibsværft.

En reder R kontraherede et skib og forudbetalte et beløb. Et yderligere beløb skulle betales ved køllægningen. Frk. C tilskyndede R til at fremrykke betalingen af kølraten, hvilket skete. Den var derfor betalt, nogen tid før kølen faktisk lagdes.

Kort efter at kølen var lagt – og på et tidspunkt, hvor kølraten altså under alle omstændigheder skulle have været betalt efter den oprindelige aftale – brød selskabet sammen og trådte i insolvent likvidation.

Frk. C stævnedes af R med krav om erstatning, men frifandtes. Højesteret fandt hverken, at alm. erstatningsregler eller aftl. § 33 (alm. hæderlighed) kunne medføre ansvar.

UfR 1954.245 H

Væveriarbejdet, der kun var arbejds-, ikke I/S-aftale

To personer aftalte at drive et væveri sammen. Den ene, P, havde penge til maskiner og driftskapital og stillede dette til rådighed. Den anden, A, stillede alene sin arbejdskraft til rådighed.

Efter nogen tid måtte væveriet standse, idet det havde været underskudsgivende. P søgte nu A med påstand om betaling af halvdelen af underskuddet. Ikke blot frifandtes A, idet der ikke fandtes stiftet noget I/S mellem parterne; han fik endog dom for et modkrav hidrørende fra personlige udlæg, der havde været fornødne for at holde driften i gang.

UfR 1954.405 H

Ej bevist, at vinhandlerens indskud i elektro-I/S var ansvarligt; kunne derfor kræves tilbagebetalt

Nogle personer stiftede et I/S til udnyttelse af en elektrisk opfindelse. Vinhandler V gjorde et kapitalindskud på kr. 10.000, senere forøget med kr. 12.700. Der blev ikke oprettet skriftlig aftale, men forrentningsvilkårene skitseredes i brevform. Disse var i hovedtræk en rente på 5% p.a., et udbytteandel på 5% og tilbagebetaling »inden for senest to år«.

Efter en underskudsperiode mente interessenternes at V var indgået på interessentvilkår og derfor måtte tåle at lade sit indskud betragte som ansvarlig kapital.

Østre Landsret var enig med dem heri og lagde særligt vægt på, at V, der var forretningsdrivende, ved jævnlige besøg i virksomheden havde drøftet dennes drift, men Højesterets flertal lagde vægt på, at der »ikke (blev) truffet nogen bestemt aftale mellem

Domme og kendelser 1950-1959

sagens parter om (V's) forhold til interessentskabet, endsiges oprettet noget skriftligt dokument herom«. Det fandtes ikke bevist, at V var indgået på at ville hæfte med de indbetalte beløb for I/S'ets underskud.

Dissens af én højesteretsdommer, der ville dømme som landsretten.

UFR 1954.492 H

Solidarisk hæftelseserklæring fra medinteressent ansås bortfaldet efter virksomhedens omdannelse til A/S

Personen I indskød kapital i en virksomhed, der ikke blev drevet i aktieselskabsform. Virksomheden blev drevet af konsortiet K. Én af K's deltagere K, afgav til indskyderen I om at ville stå »solidarisk i risiko« med I for dennes indskud. Disse forøgedes derefter.

Virksomheden omdannedes herefter til A/S, og I blev for sine indskud vederlagt med aktier (+udbyttet). Efter 1½ års drift trådte selskabet i insolvent likvidation.

I krævede dom over K, i henhold til hæftelseserklæringen, men denne ansås bortfaldet som følge af selskabsstiftelsen.

UFR 1954.712 H

Interessent kunne med virkning for sit dødsbo udpege sin efterfølger i I/S'et

To brødre drev en damekonfektionsforretning, som de havde arvet. De havde halvparten hver. Den ene, B, var aktiv i forretningen. Den anden, overretssagfører O, var passiv interessent.

O's ægteskab skrantede, og I/S-kontraktens forskrifter om personudskiftning blev derfor forskellige for de to brødre. B kunne ved sin død efterfølges af sin hustru. O kunne efterfølges af den person, som han ville udpege i et testamente. Han udpegede faktisk testamentarisk sin samleverske frk. K. Han og hustruen H fik bosondring, men boet nåede ikke at blive dels, før han døde. Dødsfaldet indtraf 26. april 1952.

Nu ønskede hustruen H at indtræde som ny interessent. Subsidiært ønskede hun retten til at modtage *udbytte* fra I/S'et fra dødsdagen anerkendt som et aktiv for boet. Mest subsidiært ønskede hun i hvert fald renter fra dødsdagen til boopgørelsestidspunktet af selve I/S-andelen.

Frk. K ønskede at indtræde i overensstemmelse med testamentet. Hun ønskede også at oppebære *udbyttet* fra dødsdagen 26. april 1952. Oprindeligt ønskede hun også at udtage selve *I/S-andelen* udenom boet, men frafaldt dog denne påstand for landsretten.

Østre Landsret fandt om indtrædelsesretten, at hustruen H – selv uden testamentet med frk. K's indsættelse – ikke ville have noget retskrav på at indtræde. I/S-kontraktens bestemmelser var desuden naturlige og gyldige. Derimod skulle udbytteretten indgå i boet.

Højesteret var enig i indtrædelsesretten og fandt *også*, at udbyttet (fra den 1. i måneden efter dødsdagen, altså fra 1. maj 1952) tilfaldt frk. K udenom boet. Ej heller skulle hun betale rente, eftersom indtrædelsesretten ifølge kontrakten kunne gøres gældende lige fra dødsfaldet.

Der kan ikke være tvivl om, at testamenteform slet ikke var nødvendig til en disposition som den nævnte. Eftersom I/S-forholdet som udgangspunkt er personligt, var kontraktsbestemmelsens reelle indhold, at medinteressenten på forhånd havde accepteret den udpegne efterfølger som ny interessent. En sådan aftale kræver ikke testamentarisk bekræftelse.

1955

UfR 1955.478 H

Efter I/S' omdannelse til A/S ansås ikke at foreligge mundtlig stemmeretsaftale om bestyrelsens sammensætning

En virksomhed var blevet omdannet fra I/S til A/S. Efter at den ene interessent var afgået ved døden, opstod der strid om besættelse af pladserne i bestyrelsen. Den ene interessent (nu medaktionær) hævdede over for enken efter den anden, at der mundtligt var indgået en aftale om bestyrelsens sammensætning, eller at en sådan ordning dog havde været en for afdøde kendelig forudsætning for omdannelsen. Følgelig skulle en tredje person ikke mod interessentens protest kunne indvælges i bestyrelsen.

Højesteret fandt det ikke bevist, at en aftale var indgået, eller at en ordning som nævnt havde været en for afdøde kendelig forudsætning.

Andre domme om indgåelse af stemmeretsaftaler m.v.: UfR 1955.932 Ø (bindende aftale indgået i kraft af oplæsning af et forlig), ØLD 15/6 1981 (17. afd. 170/80; stemmeretsaftale om kapitaludvidelse ikke anset at foreligge). Der skal særdeles meget til, for at en mundtlig stemmeretsaftale eller anden form for aktionæroverenskomst kan antages at være indgået.

UfR 1955.510H

Telefonistforeningen med fri udtrædelsesret trods modsat vedtægtsbestemmelse

Telefonistinde T havde i 1918 indmeldt sig i »Københavns Telefonistforening«. I 1924 gennemførtes en vedtægtsændring, hvorefter udmeldelse fremtidigt kun kunne ske, hvis medlemmet fratrådte sin tjeneste.

Både i 1942 og 1953 ville T gerne udmelde sig af foreningen, sidste gang i anledning af en artikel i foreningsbladet, der var fornærmelig for hende.

Uanset vedtægtsbestemmelsen fandtes hun at kunne udmelde sig.

UfR 1955.887 V

Forlænget uopsigelighed for A/S'ets advokatbestyrelsesmedlems lejemål kunne sluttes af bestyrelsen uden forelæggelse for generalforsamlingen

Med en generalforsamlings godkendelse havde bestyrelsen i et A/S givet 12 års uopsigelighed for advokat Adv's lejemål i selskabets lokaliteter.

Senere fornyede bestyrelsen på egen hånd, uden en generalforsamlings tiltrædelse, kontrakten ad to gange og indrømmede herunder bl.a. en 10 års uopsigelighedsperiode.

Vestre Landsret fandt ikke, at disse dispositioner havde været af en så ekstraordinær karakter, at forelæggelse for en generalforsamling havde været fornøden.

UfR 1955.932 Ø

Aktionæraftale om udbyttepolitik ansås indgået gennem oplæsning af forlig på en gf.; aftalen var brudt; indløsning

Efter at der havde været strid mellem to aktionærgrupper i et A/S, oplæste en repræsentant for minoritetsgruppen på en gf. en redegørelse for stridens forløb og dens forligsmæssige afslutning. Herunder omtaltes en videreførelse af den hidtidige udbyttepolitik.

Der fremkom ingen indsigelser fra den anden gruppe på generalforsamlingen, og Østre Landsret anså herefter en aktionæraftale for at være indgået.

Domme og kendelser 1950-1959

Da majoritetsgruppen imidlertid netop ikke videreførte den hidtidige udbyttepolitik, indbragtes dette spørgsmål for retten. Denne skulle således ikke tage stilling til en alm. udsultningsproblematik, men til en aftalefortolkning.

Aftalen ansås brudt. Parternes processuelle standpunkt var, at hvis aftalen ansås brudt, skulle minoriteten indløses. Dette statueredes derfor.

Se andre afgørelser i UfR 1924.147 Ø (forudsætningsvis) og (direkte om udsultningsproblemet) UfR 1985.183 H. Om spørgsmålet om, hvornår aktionæraftale er indgået, se UfR 1955.478 Ø (ingen mundtlig aftale om bestyrelsesvalg) og ØLD 15/6 1981 (17. afd. 170/80; ingen mundtlig aftale om at stemme for kapitaludvidelse).

UfR 1955.967SH

Frøkenernes indskud i skruenøgle-I/S var alm. låneforhold; anmeldelsesret anerkendt

To foretagsomme personer stiftede et par interessentskaber til udnyttelse af et anmeldt patent på en særlig skruenøgle, Cromna-nøglen. Da kassekreditten opsagdes, skaffede de kapital gennem nogle indskudskontrakter. To frøkener indskød penge sammen med andre. I en skriftlig aftale betegnedes forholdet som et »samarbejde«, hvori The Cromna Company stillede patent og udført »forarbejde« til rådighed som aktiver, mens indskyderne fik en vis procentdel af overskuddet (men ikke af underskud) og ejede samme procentdel af nettoformuen.

Ved tilføjelse til aftalen blev om frøkenerne indføjet, at de ikke var ansvarlige indehavere og kun hæftede med deres indskud.

Der skete ikke anmeldelse til det daværende handelsregister om frøkenernes eller andre indskyderes indtræden. Oprindelig var de to I/S'er anmeldt til handelsregisteret med de to stiftere som ansvarlige deltagere.

Efter underskudsgivende drift afsagdes konkursdekreter over interessentskaberne og de to interessenter. Nogle kreditorer nedlagde påstand om, at bl.a. frøkenernes indskud skulle stå tilbage for andre kreditorens anmeldelsesret.

Sø- og Handelsretten anså forholdet for »reelt nærmest [at måtte] betragtes som et låneforhold« og lagde tillige vægt på, at der ikke ved anmeldelse til handelsregisteret eller på anden måde var givet fallenternes kreditorer meddelelse om aftalerne »eller på anden måde hos dem skabt forventning om«, at indskyderne ville stå tilbage for selskabskreditorerne.

Herefter anerkendtes frøkenerne som simple kreditorer.

1956

UfR 1956.61 H

Blomstergartnerens salgforening kunne ikke ophæve fri salgsret for medlemmerne

Blomstergartnerens Salgsforening i Odense havde i vedtægterne en *hovedregel* om medlemmernes pligt til salg af hele deres produktion gennem foreningen, men en *særbestemmelse* om medlemmernes ret til selv at sælge blomster uden for en vis afstand fra Odense.

Det fremgik af vedtægtsbestemmelsen, at zonegrænsen kunne ændres ved *bestyrelsesbeslutning*, når samtlige blomsterleverandører var enige om det.

Generalforsamlingen i 1952 ophævede denne undtagelse, men beslutningen kendtes efter påstand fra 12 medlemmer, der alle var blomstergartnere, ugyldig.

Se senere domme om selskabs- og foreningsretlige tvister i samme forening UfR 1966.250 H (UfR 1966 B s. 252) og UfR 1975.599 H.

Se § 27, stk. 2, nr. 4, i udkast til andelslov: enstemmighed (subsidiært $\frac{2}{3}$ majoritet på 2 generalforsamlinger) kræves til »indførelse af omsætningspligt med selskabet eller væsentlig skærpelse heraf«, jf. bet. nr. 1071/1986 s. 73 og 106f.

UfR 1956.141 Ø

Vandkuranstaltens bestyrelse kunne hverken afgive stemme på A/S'ets eller bestyrelsens egne aktier

På en generalforsamling i Silkeborg Vandkuranstalt A/S afgav bestyrelsen stemme ved sin formand for aktier, der tilhørte selskabet eller dets bestyrelse. Dette var uretmæssigt. Det gjorde ingen forskel, at aktierne var erhvervet som gave. Generalforsamlingens beslutninger kendtes ugyldige.

Dommen kan ikke tages som udtryk for, at bestyrelsesmedlemmers egne aktiebesiddelser skal ligestilles med selskabets egne aktier i medfør af AL § 67, stk. 3 (der afskærer stemmeret for egne aktier, som selskabet ejer, uanset om erhvervelsen er sket mod vederlag eller ej).

UfR 1956.533 Ø

Ældre særkreditor kunne gøre udlæg direkte i stifters indskudte maskiner og stod således ikke tilbage for fælleskreditorer i opgivet A/S, der af Østre Landsret betegnedes »sameje«

To stiftergrupper oprettede »Oil-O-Dan A/S« ved indskud af hver kr. 10.000. A indskød sine 10.000 som maskiner m.v., mens B fortrinsvis indskød kontanter.

Stiftelsen blev ikke gennemført.

En før stiftelsen opstået særkreditor hos A gjorde udlæg i de af A indskudte aktiver. Der ikke-registrerede selskabs likvidatorer (daværende regler) gjorde gældende, at der alene kunne ske udlæg i N's nettoanpart.

Østre Landsret bemærkede, at når A/S'et ikke er kommet til eksistens, »må der ... anses etableret et *samejeforhold* med hensyn til de indskudte værdier« (min fremh.). Østre Landsret gav herefter uden yderligere begrundelse den udlægssøgende særkreditor medhold i, at hans »tilgodehavende, der hidrører fra tiden før det nævnte samejes etablering, ikke skal stå tilbage for krav, udsprunget af samejeforholdet«.

Det synes forkert, når Østre Landsret kvalificerer forholdet som et »sameje«, skønt der er et samvirke om en virksomhed, og *hvis* der heraf deduceres retlige virkninger. I hvert fald efter UfR 1988.42 H (hesteagenturet, hvor agenturgiver som fælleskreditor havde forrang for særkreditorer) er der ikke tvivl om forrangsprincippet i tilfælde af et samvirke om en flerhed af aktiver i virksomhedsform.

UfR 1956.666 H

Samleversken, der ikke ansås som interessant i »Maskinimporten«

Grosserer G drev forretning under betegnelsen »Maskinimporten« v/G. En margarinefabrik bestilte hos ham en maskine og forudbetalte et beløb. Han gik konkurs uden at have leveret maskinen. Da margarinefabrikken blev bekendt med, at G havde en samleverske K, med hvem der var et vist økonomisk fællesskab, stævnedes fabrikken hende med påstand om, at hun hæftede som medinteressent, subsidiært ud fra et berigelsessynspunkt.

Domme og kendelser 1950-1959

Hendes medvirken bestod i det væsentlige i følgende.

- hun lod ham oprette bankkonto i hendes navn, fordi han var tidligere fallent;
- hun havde ikke indsigt i forretningen eller beskæftigelse i denne;
- hun havde efter sin forklaring enkelte gange »skrevet sit navn under breve af ligegyldigt indhold, fordi G syntes, det så flottere ud«;
- hun havde udstedt checks;
- indbetalinger var gået til hendes konto, fra hvilken hun havde hævet til forbrug;
- hendes navn havde ikke været anført på »Maskinimportens« brevpapir;
- hun var (naturligvis) ikke anmeldt til handelsregisteret som medinteressent.

Der var ikke ført bogholderi i »Maskinimporten«. Ej heller førtes nogen mellemregning mellem K og firmaet.

Berigelsessynspunktet, der drøftedes subsidiært, fik ikke medhold. Berigelse ansås ikke bevist.

Mere interessant er det evt. I/S-forhold. Østre Landsret, hvis afgørelse stadfæstedes in terminis, anførte:

»Der findes ikke over for (K), med hvis eksistens (margarinefabrikken) først er blevet bekendt, efter at det var konstateret, at (G) var ude af stand til at tilbagebetale beløbet, at kunne rejses noget krav med begrundelse i hendes forretningsfællesskab med (G) ...«, idet dette fællesskab alene bestod i at stille bankkontoen til rådighed og yde »sådan lejlighedsvis bistand, som deres samliv naturligt førte med sig«.

Det ses af præmissernes første led, at kreditors manglende forventning om K's hæftelse ikke er begrundelse nok, hvis der faktisk består et I/S-forhold.

Se bl.a. også UfR 1961.255 Ø og 1971.868 Ø.

UfR 1956.725 H

Direktøren i det uregistrerede selskab hæftede ikke for indkøbschefens varekøb

Direktør D i et uregistreret A/S fandtes ikke at hæfte for købesummen for et vareparti, som indkøbschefen havde indkøbt. Højesteret anså det ikke for bevist, at leverandøren kunne regne med D's hæftelse. Der var ikke tale om erstatningsansvar.

Som AL § 12, stk. 2 (jf. AL 1930 § 17, stk. 2) er formuleret, er det imidlertid ikke afgørende, hvilken forventning kreditor havde, men hvem der faktisk indgik forpligtelsen på selskabets vegne eller havde medansvar derfor. I hvert fald med den nuværende lovs hæftelsesregel (som er styret af en bestemmelse i 2. selskabsdirektiv) er der således tale om en hæftelse på rent objektivt grundlag.

Se endvidere UfR 1962.207 Ø (tegningsberettiget advokat ansvarlig for lejeudlejelse) og UfR 1981.94 H (medstifters hæftelse for driftskredit i bank).

UfR 1956.990 SH

Urigtigt regnskab var ikke blevet forevist for en leverandør; bestyrelsen frifundet for erstatningskrav. Dansk Panama Industri A/S

Bestyrelsen på fire personer i A/S A var identisk med selskabets ejerkreds. Der var tale om et tekstilselskab, som rammes hårdt af konjunkturerne.

Det lagdes af Sø- og Handelsretten til grund, at de fire havde været omhyggelige med at følge selskabets udvikling, og at de havde begrundet tillid til, at budgetterne kunne holdes. En af de fire var direktør, og han redegjorde på bestyrelsesmøderne nøje for A's udvikling og fremlagde pæne budgetter.

Det viste sig imidlertid, at tilrettelæggelsen af revision og bogføring havde svigtet. Selskabets regnskab blev herved misvisende, men regnskabet havde ikke været forevist for leverandøren som basis for dennes leverancer. Derfor (men tillige fordi regnskabet ville have udvist et overskud, selv om det blev opgjort korrekt), frifandtes bestyrelsen, idet den således ikke havde udvist nogen erstatningspådragende letsindig forretningsførelse.

UfR 1956.1086 V

Repræsentanten, hvis navn blev optaget i firmabetegnelsen; ej I/S, men dog hæftelse pga. beskyttelsesværdig forventning

Repræsentant R arbejdede for fabrikant F på provisionsbasis. Fabrikanten foreslog, at R fik sit navn med i firmabetegnelsen. Denne blev herefter med angivelse af deres efternavne således: »F og R, Metalvarefabrik«. Der blev anskaffet stempel hermed, navnet blev trykt på fakturaer og giroblanketter.

F bestilte nu pr. telefon forkromning af nogle af sine varer hos en forkromningsanstalt. Det var uvist, hvilket firmanavn han oplyste, men på en mærkeseddel ved varen stod der det fulde firmanavn »F og R«.

Vestre Landsret fandt ikke, at der forelå noget I/S mellem parterne, men når man tog i betragtning, at R, der vidste, at F havde gæld, lod sig optage i firmabetegnelsen, og at forkromningsanstalten måtte få det indtryk, at R var medindehaver, måtte han alligevel hæfte.

UfR 1956.1122 Ø

Direktørs egenmægtige støtte til selskabets debitor var ophævelses-, men ikke erstatningsbegrundende

Direktør D's ansættelsesforhold kunne ophæves, fordi han i strid med AL 1930 § 48 (nu AL § 54) egenmægtigt havde foretaget vidtrækkende dispositioner i form af støtte til en af selskabets debitorer.

Det hed i AL1930 § 48, stk. 2, 2. pkt., at »dispositioner, der efter selskabets forhold er af usædvanlig art eller størrelse, skal af direktionen forelægges bestyrelsen«. Se nu AL § 54, stk. 2, 2. pkt. : »... dispositioner, der efter selskabets forhold er af usædvanlig art eller stor betydning«.

Forholdet var imidlertid ikke erstatningspådragende. Det var nemlig ikke dokumenteret under sagen, at selskabets tab ville være blevet begrænset, hvis D's støtte til den pågældende skyldner var standset tidligere.

1957

UfR 1957.403 Ø

Udtrædelsesret af forening også uden udtrykkelig vedtægtshjemmel; medlemmet anset udtrådt ultimo det flg. regnskabsår

Et medlem af en fiskesalgforening kunne udtræde, også selv om udtrædelse slet ikke var nævnt i foreningens vedtægter. Medlemmet begærede udtrædelse i august, og da regnskabsåret løb fra medio september, ansås han for at være udtrådt med virkning fra udgangen af det følgende regnskabsår.

UfR 1957.541 H

Andels-elværks virksomhedsoverdragelse til SEAS; opløsnings-majoritet; bestyrelsesfuldmagter

På to generalforsamlinger i andels-elværket A vedtog man at overdrage værket til SEAS. Højesteret godkendte trods en andelshavers protest, *at* overdragelsen var vedtaget med majoritet som krævet i vedtægterne til opløsning, *at* dette dog var sket uden dagsordenernes formulering som til opløsning, og *at* afstemningen i vid udstrækning var påvirket af andelshaveres fuldmagt til selskabets bestyrelse, hvilket bestyrelsen i øvrigt på en forudgående generalforsamling havde fået bemyndigelse til.

Jf. fra aktieretten UfR 1936.35 H (salg af mejeriaktieselskabs mejeri; o.k. med simpel majoritet) og UfR 1943.448 Ø (samme ad salg af ejendomsselskabs ejendom). Fra foreningsretten UfR 1988.55 H (salg af mejeri var ej = likvidation).

UfR 1957.778 H

Bankdirektøren i Sjóvinnubanken, der frifandtes for mandatsvig

Sjóvinnubanken, der ad to gange måtte hjælpes økonomisk ved lov, finansierede hovedsageligt fiskeri. Efter rekonstruktion nr. 2 rejste man tiltale mod bankdirektøren for at have overskredet lånerammerne m.v.

Han dømtes efter en række særbestemmelser i BSL. Desuden nogle bestemmelser i AL1930. Videre efter strfl. § 296, stk. 1, nr. 2 (forkert regnskab) og § 302.

Han fik 40 dages fængsel. Han var sagfører, men fik samtidig frakendt bestillingen.

Derimod frifandtes han for 7 tilfælde af mandatsvig, strfl. § 280. Disse forhold faldt i to klumper (hhv. UfR s. 779 og 780).

Første klump var 4 forhold, hvor et trawlerselskab p/f Uvak begunstigedes gennem højst usikre lån og gennem overførsler fra et andet selskab, p/f Signabóur; banken tabte ca. 280.000 kr., »mens der skaffedes Uvak en tilsvarende vinding«. T frifandtes i alle instanser: han havde ikke mandatsvigsforsæt: det var en naturlig sag, at trawlerselskaberne gennem støtteaktioner hjalp hinanden, og der var ikke dengang nærliggende grund til at frygte for Uvaks betalingsdygtighed.

Anden klump på 3 forhold medførte domfældelse i Østre Landsret, men frifindelse i Højesteret (5-3-afgørelse). Fra p/f Uvaks konto havde han overført penge til p/f Sperms konto; Uvak tabte 750.000 kr. Ved frifindelsen lagde Højesterets flertal vægt på, *at* Uvak havde aktier i Sperm og derfor var interesseret i, at Sperm holdtes i gang, *at* T selv over for banken garanterede for 150.000 kr. af det evt. tab, og *at* han altså regnede med, at pengene ville blive tilbageført. »Herefter findes T at have haft grund til at antage, at overførslerne ikke var i strid med Uvaks tarv«.

VLT 1957.330

Repræsentantskab kunne ikke afskedige tilsynsråds formand før valgperiodens udløb

Pga. uoverensstemmelser om direktørposten i en landhypotekforening besluttede et flertal på 13-1 i foreningens repræsentantskab, som udpegede tilsynsrådet, at afskedige dettes formand længe før udløbet af hans vedtægtsbestemte funktionsperiode.

Vestre Landsret erklærede afskedigelsen og valget af nyt repræsentantskabsmedlem ugyldigt, idet der ikke i foreningens vedtægter var hjemmel for repræsentantskabet til i den løbende valgperiode at tilbagekalde valget af formand og vælge et nyt medlem i hans sted.

En tilsvarende afgørelse måtte man dengang muligvis være kommet til i *selskabsretten*, men ikke i dag, jf. den frie afskedigelsesret i AL § 50, stk. 1, 3. pkt. Det må formentlig antages, at dette grundlæggende princip om den frie afskedigelsesret selv inden for valgperioden nu også vil være gældende i foreningsretten, dog at vedtægterne kan bestemme andet, eftersom der ikke er en tvingende lovbestemmelse.

1958

UfR 1958.54 H (=HRT 1957.661)

Betydelige beviskrav stillet til opsigelse af samarbejdet om 17 år gammelt bogtrykkeri-I/S

To personer drev et bogtrykkeri som et I/S fra 1938, idet den ene afløstes af sin fader. Ved nytårstid 1955 opstod der uoverensstemmelser mellem interessenterne, og det gjordes senere, efter at den ene interessent var afgået ved døden, gældende, at der over for ham var afgivet mundtlig opsigelse af I/S'et fra den anden interessent.

Dette antoges ikke at være tilfældet.

UfR 1958.90 H (HT 1957.735)

Indløsning af præferenceaktier ej besluttet af stamaktierne alene

Selskabet havde en A-aktiekapital (stamaktier) og en meget større præferenceaktiekapital (»B-aktier«), som havde ret til forlods kumulativt udbytte. Ved likvidation skulle »B-aktierne« forlods have 100% af deres pålydende; resten af likvidationsprovenuet skulle tilgå A-aktierne. Vedtægterne tillagde *selskabet* ret til når som helst at indløse »B-aktierne« til kurs 100. Stemmeretten var ens for de to klasser, og »B-aktierne« ville således normalt have flertal på generalforsamlingerne.

På en generalforsamling foreslog en A-aktionær, at han indløste B-aktierne; han mente, at kun A-aktionærerne havde ret til at stemme herom. Dirigenten gav dog også »B-aktierne« ret til at stemme, og forslaget blev nedstemt.

Herefter anlagde A-aktionæren et anerkendelsessøgsmål mod den største »B-aktionær« (og processtilvarslede de øvrige). Påstanden var, at en generalforsamling kunne beslutte indløsning af »B-aktierne« ved en afstemning, hvori *kun A-aktierne skulle deltage*.

Selv om domstolene ikke afgiver teoretiske responsa, blev sagen taget under realitetsbehandling. Der forelå jo en konkret og aktuel tvist.

Højesteret delte sig 6-6. Retsformandens stemme gjorde derfor udslaget, jf. Rpl § 216, stk. 1, 2. pkt. Flertallet fortolkede vedtægtsbestemmelsen således, at også »B-aktierne« havde ret til uden begrænsning at deltage i afstemninger om indløsning.

Smh. UfR 1944.763 H, hvor en garantikapital, der ikke havde aktionær-lignende rettigheder (bortset fra, at garantforsamlingens tiltrædelse krævedes til vedtægtsændringer, og at garantkapitalen var nævnt i vedtægterne), frit kunne indfries trods en garants protest.

UfR 1958.574 H (HT 1958.205)

Intet retskrav på bestyrelseshonorar

Et bestyrelsesmedlem sad i et A/S' bestyrelse i 4 år og fik honorar for de første 2. Efter at han var udtrådt, forlangte han også honorar for de sidste 2 år.

Domme og kendelser 1950-1959

Der argumenteredes ud fra forskellige mulige anbringender for honorar:

- 1) Alm. kontraktretlige regler om vederlæggelse af arbejdsydelser: Højesteret: nej. (Man har altså efter denne dom intet automatisk vederlagskrav; der må en vedtagelse til).
- 2) udtrykkelig vedtagelse af en generalforsamling. En sådan forelå imidlertid ikke for noget af de 2 år.
- 3) Mere indirekte vedtagelse, nemlig gennem honorarets afsætning på regnskabet, der godkendtes af generalforsamlingen. En sådan indirekte tilkendelse af honorar forelå for det næstsidste år, nemlig »gemt« i posten »diverse kreditorer«. Selskabets anbringender om, at en vedtagelse på denne måde skulle stride mod AL1930 § 51 (omtrent svarende til AL § 64), forkastedes af Højesteret.

Det er næppe helt sikkert, at dommen i dag – 30 år senere, hvor bestyrelsesmedlemmer ofte hentes blandt mere professionelle uden for aktionærernes kreds – bør føles bindende for så vidt angår spørgsmålet, om man har et retskrav på vederlag også uden vedtagelse.

UfR 1958.885 H (HT 1958.433)

Daglig leders maskinkøb bandt selskabet

Et selskab bestred at være bundet af et køb af en maskine, foretaget af dets daglige leder. Selskabet dømtes, idet der lagdes vægt på:

- 1) handelen var afsluttet af selskabets daglige leder;
- 2) korrespondancen var ført i selskabets navn;
- 3) betaling var delvist sket over selskabets bøger;
- 4) selskabet havde ikke ved betalingen taget forbehold om, at købet ikke var sket på dets vegne.

UfR 1958.966 Ø

Vederlagsbegrænsning, tilbagebetalingsspørgsmål

Nogle oppebårne bestyrelseshonorarer var for store, set i forhold til dagældende lov om udbyttebegrænsning m.v. (lov nr. 463 af 30/11 1948).

Honorarerne var vedtaget af alle selskabets aktionærer, og de var korrekt indberettet til de kontrollerende myndigheder.

Honorarerne fandtes *ikke* af selskabet at kunne kræves tilbagebetalt (ej heller modregnet i fremtidige honorarer).

(En indsigelse om, at loven kun gjaldt selskaber stiftet efter dens ikrafttræden, fik naturligvis ikke medhold).

Tilbagebetaling af for meget oppebåret ses reguleret således: ledelsen – AL § 64, stk. 3 (tantieme for de sidste 5 år, trods evt. god tro); aktionærer – AL § 113 (udbetalinger i strid med AL; udbytte-tilbagesøgning forudsætter dog ond tro).

1959

UfR 1959.138 H

Statens rentegaranti på jernbaneaktierne

En jernbane på Lolland-Falster fik koncession i 80 år fra 1874. Ved påtegning på aktiebrevene gav staten garanti for 4% rente p.a. af aktiernes pålydende. 8 år før konces-

sionens udløb i 1954 købte A en post aktier til kurser mellem 97-100. Da koncessionen udløb, valgte stat og kommuner at etablere et nyt A/S, hvortil jernbanevirksomheden overførtes.

A mente, *at* rentegarantien også skulle gælde ud over koncessionsperioden, *og at* staten handlede retsstridigt i forhold til aktionærerne ved at medvirke til virksomhedens overdragelse fra det gamle A/S.

Højesterets flertal ville, bl.a. ud fra alm. aktieretlige regler, koncessionsprincipper og vedtægtsfortolkning, ikke udstrække garantien ud over koncessionsperioden, og staten havde ikke handlet retsstridigt.

UfR 1959.236 Ø

Optikerforeningens propagandafond; beslutning om bidrag hertil bandt medlemme

Optikerforeningen gennemførte en vedtægtsændring, idet der ønskedes oprettet en »propagandafond« med henblik på fælles reklameindsats m.v.

Der vedtoges, at der til oprettelse af fonden skulle opkræves bidrag fra foreningens medlemmer. Bidraget skulle beregnes i forhold til medlemmernes grossistindkøb og import.

Et medlem, der ikke mente, at en sådan vedtægtsændring kunne gennemføres uden medlemmers protest, søgte beslutningen anfægtet ved domstolene, men fik ikke medhold.

Også i dag må det ligge fast, at man *ikke* til foreningsretten kan overføre princippet i AL § 79, stk. 1 (alles tilslutning kræves til vedtægtsændringer, hvorved aktionærernes forpligtelser forøges).

I foreningsretten kan der således være et beskyttelsesværdigt behov hos foreningen til at finansiere tiltag i medlemskredsens interesse.

Forslaget til en andelslov vil indføre krav om enstemmighed (subsidiært ^{2/3} majoritet på 2 generalforsamlinger) for bl.a. vedtægtsændringer, der indebærer »væsentligt mere belastende hæftelsesregler for medlemmerne« eller »væsentlige ændringer i pligten til at betale indskud«, jf. § 27, stk. 2, nr. 2 og 3, i bet. nr. 1071/1986 s. 73 og 106f.

UfR 1959.351 H

Autohandelen med den stille deltager, der ikke hæftede, skønt han synes at have været den egentlige indehaver

Automobilforhandler A havde solgt sin forretning, men hjalp nu hr. I til at etablere sig med autohandel under navnet »Vibehus Auto«. A skulle levere bilerne til forretningen og have overskudsandel. I skulle stå som indehaver og efter kontrakten fra april 1955 have »det fulde ansvar for den daglige drift af forretningen«. Det hed endvidere, at »(I) ikke kan påtage sig forpligtelser på (Xs) vegne«.

A's tilknytning til virksomhedens og hans interesse i dennes drift var betydelig:

- A leverede alle de forhandlede biler;
- han indskød yderligere kapital;
- »Vibehus Auto« anvendte de lokaler, hvorfra A gennem et A/S tidligere havde drevet virksomhed som autoforhandler;
- I var tidligere ansat i A's daværende forretning (dog en anden filial);
- A skulle have 40% af virksomhedens overskud;

Domme og kendelser 1950-1959

- A skulle have ret til at foretage diskontering af alle købekontrakter;
- pr. 15/12 1955, efter utilfredsstillende forløb af driften, overtog A selv virksomheden uden nærmere opgørelse mellem parterne.

Ganske kort tid før A's overtagelse af forretningen havde virksomheden pådraget sig gæld over for et diskonteringselskab. Dette mente nu, at ikke blot I, men også A måtte hæfte herfor.

Østre Landsret gav sagsøgeren medhold og lagde særligt vægt på: (1) det var A's varelager; (2) han indskød yderligere beløb; (3) han havde betydelig kontrol over virksomheden; (4) han oppebar i perioder betydelig beløb fra den; (5) han vidste, at I var økonomisk svag.

Højesteret frifandt derimod A. Præmisserne falder i to led: (a) der forelå ingen interessentskabsaftale; (b) det var mod A's benægtelse ikke bevist, at A havde givet kreditor føje til at antage, at A hæftede som medinteressent.

UfR 1959.421 SH

Det tomme herrekonfektions-A/S; bestyrelsens tilsyn; ansvarslempelse

Herrekonfektionsfabrikken Sax A/S var et »tomt« A/S. Aktierne tilhørte oprindelig El og E2, som sad i bestyrelsen. Aktierne solgtes til den nye »hovedmand« H og dennes bror. Samtidig indtrådte H, hans hustru og broderen i bestyrelsen.

A/S-registeret nægtede imidlertid som følge af sin daværende praksis om ejerskifte i »tomme« selskabet at registrere ledelsesændringerne. Herefter gik aktiehandelen tilbage, og El og E2 genindtrådte i bestyrelsen – men A var og blev den virkelige bestemmende aktionær.

Der skete herefter en ganske betydelig sammenblanding af A's og selskabets økonomi. Da det brød sammen, stævnedes en skuffet leverandør både A og El og E2.

A tog klogeligt bekræftende til genmæle. El og E2 dømtes som følge af manglende opfyldelse af deres tilsynspligt, men de fik ansvaret lempet ganske betydeligt, hovedsageligt som følge af betydelig risikoaccept hos leverandøren.

UfR 1959.587 U

To bestyrelsesmedlemmer havde stillingsfuldmagt til at bestille middag til foreningens udflugt

To bestyrelsesmedlemmer, herunder kassereren, i en forening skulle tilrettelægge en udflugt, men havde ikke bemyndigelse til at bestille middag. Det ansås de at have stillingsfuldmagt til.

UfR 1959.709 V

Samhandelspligt m.v. i vedtægt vedr. rugbrødshandel

Sønnen S arvede efter sin far en bagerforretning. Der var en fast samhandel med A/S A, som drev møllerivirksomhed samt fremstillede og forhandlede brød. Samtidig arvede S en aktiepost i A.

I A's vedtægter var en konkurrenceklausul m.v. for aktionærerne: De skulle købe alt det rugbrød, som de forhandlede, hos A. De måtte ikke sælge brødet billigere end de priser, som A fastlagde. I 3 år efter en aktionærs udtræden af A var han bundet af disse forskrifter.

S opsigde nu sit aktionærforhold, men med 1 års varsel. Dette ville A ikke anerkende.

For Vestre Landsret påberåbte S sig aftl. daværende § 38 (konkurrenceklausul, der går videre end påkrævet, eller som på utilbørlig måde indskrænker erhvervs muligheden; nu aftl. § 36).

Konkurrenceretlige regler ses ikke påberåbt under sagen (ville i dag have været nærliggende).

Vestre Landsret afviste principielt ikke at ville bruge en sådan aftl.-bestemmelse på vedtægterne, men fandt ikke, at 3-årsreglen pålagde S økonomiske byrder af en sådan karakter, at forholdet stred mod grundsætningen i aftl. § 38.

UfR 1959.816 H

Konkursregulering af leje ved likvidation

Højesteret lagde til grund, at der kunne ske konkursregulering (førtidig opsigelse mod erstatning) af et lejemål efter dagældende KL § 17, stk. 2, i tilfælde af selskabets likvidation.

Siden da er likvidationsreglerne ændret: nu kan kun solvente selskaber opløses ved likvidation. Insolvente selskaber konkursbehandles.

Reglen om »konkursregulering« findes nu i KL § 61. Opsigelse kan herefter ske med sædvanligt eller rimeligt varsel, medmindre det længere varsel er sikret f.eks. ved ringlysning. Reglen gælder nu ikke blot leje, men ethvert »vedvarende retsforhold«.

Hvis særlige grunde taler derfor, kan der gives erstatning efter KL § 61, stk. 3. Denne er da et simpelt krav.

Reglen kan ikke uden videre overføres på solvens-likvidation. Dog fremgår det af FSR-responsum nr. 473 af 15/3 1972, at »der kan forekomme pensionstilsagn, som ikke vil kunne anmeldes med den kapitaliserede værdi i et likvidationsbo. Er pensionstilsagnet udformet på den måde, at en anmeldelse af kapitaliseret værdi vil kunne ske forud for egenkapitalen, men træder tilbage for kreditorer, bør oplysning gives i regnskabet til orientering for nuværende og eventuelle kommende aktionærer«.

Se RL § 46, stk. 3 (pensionsforpligtelser m.v. angives i balancen) og § 51, stk. 2, 2. pkt. (pensionsforpligtelser til ledelse m.fl.).

Jf. UfR 1975.97 H (kommenteret UfR 1975 B s. 122) om erstatning til funktionær (= tidligere ejer og direktør) for afbrydelse af uopsigeligt ansættelsesforhold.

Domme og kendelser

1960-1969

1960

UfR 1960.256 Ø

Hotelejerer med det uskiftede bo og A/S

Hotelejer H sad i uskiftet bo og bad om sine to sønners tilladelse til nyt ægteskab uden skifte. Der blev oprettet testamente, hvorefter de skulle arve størstedelen af hans formue. Han forpligtede sig til ikke at ændre bestemmelserne. Han påtog sig en pligt, der ligner arvelovens regler om uskiftet bo (nu: arvel. §§ 20-22) til »ikke ved uforholdsmæssige gavedispositioner at forringe mit bo«.

Senere indskød han imidlertid hotellet i et A/S. Det fik en aktiekapital på kr. 1,0 mio. Heraf var kr. 400.000 stamkapital med fuld stemmeret og kr. 600.000 præferencekapital uden stemmeret. Den nye hustru fik straks 180.000 af stamaktierne og kunne være sikker på senere at få stemmeflertal.

En af sønnerne anlagde nu sag for at anfægte arrangementet. Sagen blev anlagt mod selskabets 5 aktionærer. Principalt ville han have selskabet opløst. Subsidiært ønskede han dom for, at H havde pligt til at ændre vedtægterne, så alle aktier fik lige stemmeret. Selve stiftelsen kunne imidlertid iflg. Højesteret ikke anfægtes, men sønnen fik medhold i den subsidiære påstand: hustruens mulighed for at få rådighed over boets væsentligste aktiv måtte (efter en aftalefortolkning) sidestilles med den boforringelse, som aftalen skulle beskytte imod.

UfR 1960.304 H

Forkøbsretten, der ikke kunne omgås ved håndpant m.v. Palladium-dommen

Ho var hovedaktionær i A/S A med kr. 474.000 af aktiekapitalen på kr. 500.000. Ho og A optog banklån. Dette sikredes bl.a. ved kaution fra F. Til gengæld fik F bl.a. forkøbsret til Ho.s aktier. Aftale herom blev indgået 1956.

To år senere solgte Ho. samt A's øvrige aktionærer hele aktiekapitalen til de to købere K1 og K2. Disse blev ansat som direktører i A med betydelig løn (svarende til ca. $\frac{2}{3}$ af overskuddet). K1 og K2 gav Ho et lån på kr. 500.000 mod håndpant i aktierne. F gjorde nu gældende, at forkøbsretten var blevet aktuel. Heri fik han medhold.

Dommen tager stilling til 4 forhold:

- 1) Forkøbsretten bortfaldt ikke sammen med de oprindelige gælds- og kautionsforhold.
- 2) Den var ikke ugyldig som stridende mod reglerne om omsættelighedsindskrænkning i AL1930.
- 3) Forkøbsretten stred ikke mod vedtægternes forskrift om bestyrelsessamtykke til aktieoverdragelse, jf. nu AL § 20. Dette punkt afgøres dog »allerede fordi« bestyrelsen kendte forkøbsretten og undlod indsigelse.
- 4) Hele aftalekomplekset med K1 og K2, herunder altså håndpantensætningen, indebar en sådan råden over aktierne, at det måtte sidestilles med en fuldbyrdet overdragelse, idet hensigten var at overføre magten i selskabet til K1 og K2 (en take-over-lignende situation). Forkøbsretten blev derfor aktuel.

Det skal bemærkes, at K1 og K2 kendte forkøbsretten, at overdragelsen til dem skete

betinget af, at F ville frafalde forkøbsretten, og at F, der var orienteret om forhandlingerne, udtrykkeligt havde erklæret, at han *ikke* ville frafalde sin ret.

Dommen er derfor først og fremmest udtryk for, at en *ondtroende* aktieerhverver bindes af aftalen om omsættelighedsindskrænkning.

UfR 1960.338 H

Selskabet ej bundet af bestyrelsens tilkendegivelse til forpagter om, at kontraktsændring var godkendt af generalforsamlingen

Andelsselskabet A drev elektricitetsværk. Dette forpagtedes ud til F.

F havde ønsket nogle ændringer i forpagtningskontrakten. Disse forelagdes på en gf. i A og vedtoges med alm. flertal, men ikke med flertal som til vedtægtsændring.

Da der protesteredes herimod på gf.en, besluttede bestyrelsen at forelægge spørgsmålet for en jurist. I mellemtiden meddelte bestyrelsen v/ dennes formand og næstformand F, hvad der var sket.

Dette fandtes ikke at indebære en for A endelig og bindende accept af udkastet til kontraktsændring.

1961

UfR 1961.74 H

Den apportindskudte biografgrund, der var for dyr

Muremester Mu og advokat Adv havde købt to grunde for i alt kr. 18.947 i 1947. I 1953 stiftede de sammen med en tredjemand T et aktieselskab, A. Til A solgte de den ene grund for 118.947 kr. Den anden solgte de til et andet selskab for 40.000 kr.

På den grund, der solgtes til A, opførtes en biograf. Nogle tilstødende butikker lejedes ud. Det var en betingelse, at lejerne købte aktier i A.

Senere, da Mu, Adv og T ikke længere havde den bestemmende indflydelse i A, gjorde A krav gældende mod de tre. Der var tvist om fortolkning af slutsedlen, hvorved A købte. Af selskabsretlig interesse er dog værdiansættelsesspørgsmålet:

A fik medhold i, at A havde købt grunden for dyrt. Dens virkelige værdi ved salget var højst kr. 60.000. De tre stiftere burde have oplyst, at der ved salget var en betydelig fortjeneste til dem.

De dømtes solidarisk til at erstatte A kr. 40.000 (en del af købesummen på kr. 118.947 var pantebrev, på hvilket der var kursnedslag). Der var tale om en kombination af stifter- og ledelsesansvar.

AL 1930 indeholdt i § 7, stk. 1, særregler om ansvar for stiftere ved uforsvarlig værdiansættelse. Nu gælder blot den alm. erstatningsregel i AL § 140. Også vurderingsmænd m.fl. kan ifalde ansvar efter denne, jf. § 141.

SHT 1961.177

Boets erstatningssøgsmål mod ledelsen udelukkede individuelt søgsmål

Under insolvent likvidation (efter de daværende regler) af et A/S gjorde likvidatorerne erstatningsansvar gældende mod selskabets 3 bestyrelsesmedlemmer.

Der blev indgået forlig med de 2, og der forhandlede fortsat med den 3. da en kreditor ønskede at anlægge sin egen erstatningssag mod de 3.

Domme og kendelser 1960-1969

Dette fandtes han afskåret fra.
Se nu endvidere AL § 144, stk. 4 (to-årsreglen).

UfR 1961.255 Ø

Marketenteri-samarbejde, der var en »gentlemanagreement«, og for hvilket den stille deltager ikke hæftede udadtil

Købmand K og »pengemanden« P indgik en aftale vedrørende den marketenderivirk-somhed, som K drev. Aftalen var betegnet som »en overenskomst om samarbejde«. K stillede inventar og varelager til disposition for i alt kr. 10.000, mens P stillede andre kr. 10.000 til disposition kontant.

Det hed, at marketenderierne »drives i fællesskab af begge kontrahenter«, at »(K) forestår alle indkøbene under fælles ansvar«, at overenskomsten var en »gentlemanagreement«, hvis indhold ikke måtte meddeles uvedkommende, og at ansvaret over for haveforeningerne (hvor marketenderiet blev drevet) udelukkende påhvilede K.

Efter K's konkurs sagsøgte en tobaksleverandør P for gælden. Østre Landsret frifandt P og anførte, at »Efter det oplyste må det lægges til grund, at sagsøgeren ikke har haft kendskab til indholdet af overenskomsten ... og at sagsøgte ikke på nogen måde udadtil har optrådt som interessent. Under henvisning hertil, og da sagsøgerens kreditgivning heller ikke i øvrigt kan have været motiveret af sagsøgtes samarbejde med (K) ... «.

Dommens resultat forekommer, således som det er tilfældet med flere af disse afgørelsestyper, ikke rigtigt. Man må undersøge mindst følgende to forhold: (1) foreligger der reelt en aftale om et ansvarligt interessentskab? hvis ja, er det uforholdsmæssigt at gå til sp. nr. 2. (2) hvis nej: har den »stille« deltager alligevel givet kreditor føje til at tro, at han ville hæfte?

Tobaksleverandørens procedure rammer dette korrekt, når det hedder, »... at der mellem sagsøgte og (K) forelå et egentligt interessentskab, hvorefter de havde påtaget sig samhæftelse over for kreditorerne. *Hertil kommer*, at sagsøgeren inden checkfuldmagtens tilbagekaldelse af (K) er blevet gjort bekendt med dennes samarbejde med sagsøgte«. De af mig fremhævede ord er en helgardering af resultatet, ikke et nødvendigt led i argumentationen.

UfR 1961.311 SH

Goodwill til den udtrædende damefrisør-interessent nedrundes pga. omsætningsfald efter hans udtræden

Damefrisør fru K havde optaget hr. M som medinteressent i sin salon »Winnie«. Da de solgte den efter ca. 1 års samarbejde, købte de i marts 1957 en ny salon på Vesterbro. Goodwill for denne var 12.000, men de fik et afslag på 8.000 heri fra sælgeren, fordi kundekredsen ikke havde det angivne omfang.

I slutningen af 1958 opsagde M I/S-forholdet og udtrådte pr. 1. december 1958. Efter udtrædelsen skulle han have goodwill-andel mod at påtage sig en konkurrenceklausul.

Marts 1959 solgte K salonen, som hun ikke ville drive alene. Hun fik da 4.000 for goodwill, ligesom ved købet. Hun havde i brev adviseret M om salget.

M krævede nu et større goodwillbeløb end de 4.000, og der kunne ikke være tvivl om, at omsætningen i parternes ejertid for Vesterbrosalonen berettigede til et større goodwillbeløb.

Sø- og Handelsretten lagde imidlertid de faktisk opnåede 4.000 kr. til grund og fremhævede bl.a. følgende:

»Det er vel rigtigt, at forretningen under parternes fælles drift gav en sådan omsætning, at det kunne begrunde en større goodwill, men da omsætningen faldt straks efter (M's) fratræden, må dette antages at skyldes (M's) særlige indsats i forretningen, og (M), som selv har ophævet [opsagt?] interessentskabet, findes ikke at være berettiget til en på grundlag af denne indsats beregnet goodwill, som (K) ikke kunne opnå«.

UfR 1961.616 H

A/S Filotex; garnleverance mod sikkerhed i ejerpantebrev

H, der både var hovedaktionær og direktør, købte garn på kredit. Leverandøren var meget interesseret i at sælge; han tog efter råd fra sin bank sikkerhed i ejerpantebrev.

H kendtes erstatningspligtig. Han måtte ved købet have været klar over, at selskabet ikke kunne fortsætte uden tab for kreditorerne. (Dissens).

Derimod frifandtes de 3 bestyrelsesmedlemmer. De var tiltrådt få måneder forinden, havde ikke deltaget i og kendte ej heller dispositionerne.

Risikoaccepten hos leverandøren forekommer betydelig.

UfR 1961.528 H=TfR 1961.558 H

Osteafgift i en forening var et for betydeligt indgreb i medlemmernes rettigheder

Mejeribrugets Osteeksportudvalg var en forening oprettet af osteproducent-, grossist- og eksportørforeninger. Udvalget besluttede at pålægge visse medlemmer en afgift pr. kg. ost. Afgiften skulle udligne den fordel, som visse medlemmer havde ved at eksportere direkte fra producent udenom lager.

Selv om Højesteret lagde til grund, at beslutningen var båret af saglige grunde, fandt Højesteret ikke, at udvalget i sine vedtægter havde haft hjemmel til over for en eksportør – hvis tilslutning til udvalget var en erhvervsmæssig nødvendighed at foretage et så betydeligt indgreb i hans hidtil drevne erhverv, som det var at pålægge en afgift, der tilsigtede at forhindre direkte eksport.

UfR 1961.949 Ø

A/S under navneskifte kunne sagsøge under det nye navn

Det accepteredes af Østre Landsret, at et selskab, der havde anmeldt et nyt navn til registrering, men endnu ikke fået dette registreret, kunne optræde som sagsøger under det nye navn.

1962

UfR 1962.151 H=TfR 1962.440 H

Formand/kasserer ansvarlig for bestyrers underslæb; manglende kontrol; søgsmål trods décharge

De enkelte medlemmer i et andelsmejeri kunne sagsøge hr. A, der både var formand og kasserer, og som ansås at have udvist forsømmelighed med hensyn til tilsyn m.v., hvorved virksomheden var påført tab som følge af en mejeribestyrers underslæb. Da kravet ikke hidrørte fra dispositioner inden for mejeridriftens normale rammer, hindrede gf.ens decharge ikke søgsmålet.

UfR 1962.207 Ø

Advokatens lejevægt for det uregistrerede selskab

Advokat Adv var advokat for, men ikke medstifter af A/S A, der var under stiftelse. Han var ikke aktietegner. På selskabets vegne underskrev han sammen med T en lejekontrakt. Stiftelsen blev opgivet, og udlejeren hævdede lejemålet og krævede lejerestancerne hos Adv.

Da han havde underskrevet på A's vegne, og da hans underskrift fremtrådte, som om han var tegningsberettiget, var han efter AL 1930 § 17, stk. 2, ansvarlig for lejen.

Jf. nu AL § 12, stk. 2, om »aktøransvaret«.

Kendskab til eller formodning om, at der kontraheres på selskabets vegne, kan begrunde ansvar for den, der indtager en sådan stilling, at han burde undersøge forholdet og eventuelt skride ind, hvis han ikke ønsker dispositionerne foretaget. Heri ligger således en ansvarsmulighed også for den, der ikke umiddelbart handler, jf. AL § 12, stk. 2: »... de, som har indgået forpligtelsen eller har medansvar herfor ...«.

UfR 1962.378 V

Vandværks-I/S's gf. kunne ikke binde medlemmerne til at betale til en ny aktivitet: gadebelysning

Et vandværk var organiseret som I/S. Øverste myndighed var en gf. Da der var vanskeligheder med at skaffe gadebelysning til området, overtog I/S'et efter gf.beslutning driften heraf. Apparaturet var netop forbedret og udvidet for 26.000, men disse var opnået som tilskud m.v., og der var derfor ingen anlægsgæld.

Henset til (1) anlægsudgiftens størrelse, (2) den evt. risiko ved den fremtidige drift af gadebelysningen og (3) at denne lå uden for I/S'ets formål, var en interessant, der havde protesteret på gf.en, ikke pligtig at betale det opkrævede bidrag.

UfR 1962.429 Ø

Den nytegnede aktiekapital, der forsvandt

Den nytegnede aktiekapital i A/S A angaves i anmeldelsen til registeret at være fuldt indbetalt. Den var tilvejebragt ved lån optaget af en stifter SI, der indsatte beløbet på en bankkonto, der lød på A's navn.

Ca. 2 uger efter udbetaltes beløbet imidlertid dels til SI (nemlig som betaling for køb af aktier fra SI i et andet selskab), dels til N's advokater (nemlig som betaling for deres udestående fordringer, som A efter sit formål skulle overtage).

Østre Landsret antog, at bestyrelsens medlemmer hæfter for tegningslistens rigtighed, når de underskriver anmeldelsen, men at der ikke forsætligt eller ved grov uagtsomhed var givet urigtige oplysninger ved anmeldelsen.

(Der var tillige spørgsmål om, hvorvidt selskabet havde annonceret med juridisk bistand m.v. i strid med vinkelskriverlovgivningen og strfl.).

Forholdet ville i dag omfattes af AL § 6, stk. 1, nr. 1 eller 2, samt § 6a, hvis det fra starten er forudsat, at selskabet skal overtage værdier, hhv. § 6c (2-års-reglen).

UfR 1962.452 H

Tilsynspligt for bestyrelsen gælder ikke alle detaljer (pantebreve m.v.)

Straffesag. Tiltale mod nogle bestyrelsesmedlemmer for manglende tilsyn, AL1930 § 47, nu AL § 54, jf. § 151, stk. 1.

Selskabet var et ejendoms-A/S. Ejendomme var pantsat, uden at provenuerne var anvendt til formål, der vedrørte selskabet. Bestyrelsen havde ikke ført tilstrækkelig kontrol hermed.

Højesteret udtalte, at de ikke havde pligt til nøje indseende med alle enkeltheder i de omfattende pantebrevs- og skødetransaktioner, men at de dog ikke havde foretaget de undersøgelser og den kontrol, der kunne kræves af dem.

De havde enten tiltrådt dispositionerne eller direkte underskrevet pantebreve og skøder.

Tillige forældelsesspørgsmål.

Se tillige straffesagen UfR 1955.1004H.

UfR 1962.563 Ø

A/S-registeret kunne ikke sagsøges til registrering

Et selskab A anmeldte nogle vedtægtsændringer til registrering. A/S-registeret nægtede ikke registrering, men efter nogen tids sagsbehandling tabte A tålmodigheden og anlagde sag mod registeret med påstand om, at det tilpligtedes at foretage registreringen.

A gjorde gældende, at undladelsen under de foreliggende omstændigheder måtte side-stilles med registreringsnægtelse.

Østre Landsret fandt ikke hjemmel hertil i AL 1930 § 82 (svarende til AL § 157).

Der kunne ikke under retssagen tages realitetsstilling til, om det nye, til registrering anmeldte formål var lovligt.

UfR 1962.606 KBR

Direktørs hæftelse for sagsomkostninger ved grundløs anke

Direktør D var eneaktionær i et A/S. Ved ØLD var selskabet dømt til at betale en leverandørgæld. Selskabet havde ellers haft nogle indsigelser (at virksomheden var solgt og forpligtelsen overtaget af erhververen).

Nu ankede D, men anken hævedes, og selskabet blev pålagt sagsomkostninger. Imidlertid brød selskabet sammen, og det kunne derfor ikke betale de pålagte omkostninger. Domhaveren gjorde nu ansvar gældende mod D – og fik medhold. Selskabet havde i flere år i træk haft underskud, og aktiekapitalen var for længst tabt.

KBR har tre begrundelser: D ankede uden juridisk vejledning; han forelagde ikke sager for sin bestyrelse; han ankede, skønt selskabet var økonomisk svagt.

UfR 1962.621 U

Grundejerforenings opkrævning af antenneafgift gyldig

En grundejerforenings generalforsamling vedtog at udbygge et eksisterende fællesantennelanlæg, så at det også kunne tage den svenske Hørbysender, og der opkrævedes bidrag hertil fra medlemmerne.

Selv om der hverken i vedtægterne eller i de tinglyste deklARATIONER var direkte hjemmel til opkrævningen, godkendtes denne. Den ansås *at* ligge inden for grundejerforeningens opgaver, at stemme med det for øjeblikket sædvanlige og *at* medføre en besked afgift.

Jf. UfR 1980.306 Ø om nyetablering af TV-antenne, der ansås *at* ligge uden for formålet.

1963

UfR 1963.111 H (= Tfr 1963.59 H)

Murermesterens uigenkaldelige stemmefuldmagt til banken

A/S A havde i overensstemmelse med sit formål påbegyndt et byggeri. Hovedentreprenør var murermester Mu; han var hovedaktionær i A med 379.000 af aktiekapitalen på 380.000 kr.

Mu kom i økonomiske vanskeligheder. Leverandører og håndværkere besluttede at fuldføre byggeriet. De fik håndpant i 340.000 kr. af Mu's aktiepost. Samtidig gav Mu stemmefuldmagt til banken Ba. Fuldmagten skulle (antog Højesteret) sikre panthaverens interesser, men tillige varetage Mu's egne interesser. Fuldmagten var *uigenkaldelig*.

Mu anlagde senere sag mod Ba med påstand om, at uigenkaldeligheden skulle tilside-sættes, så at han selv kunne udøve stemmeretten.

Han havde tre hovedanbringender:

- 1) Forudsætningerne for fuldmagtens afgivelse var urigtige. Dette argument forkastede Højesteret. Fuldmagten havde tilknytning til pantsætningen af aktierne og var rimeligt begrundet i hensynet til beskyttelse af panthaverne.
- 2) Uigenkaldelighed strider mod aktierettens grundsætninger. Også forkastet.
- 3) Der var vedtægtsmæssige begrænsninger i aktiernes omsættelighed. De måtte være til hinder for en uigenkaldelig fuldmagt. Også forkastet: omsættelighedsindskrænkningerne skulle beskytte andre aktionærers interesser; heraf var der jo kun kr. 1.000. Forholdet kunne reelt sidestilles med et énmandsselskab.

1964

UfR 1964.196 Ø

Murermester-I/S'ets opløsning kunne ikke ske ved skifteretten, da der var aftalt voldgift

I en murermester-I/S-aftale var aftalt uopsigelighed for I/S'et og voldgift for alle tvister.

Efter at parterne var enedes om den enes udtræden, opstod der uenighed om de nærmere vilkår. Den udtrådte indbragte sagen for skifteretten, jf. Skl. § 82.

Skifteretten afviste begæringen, da tvister om opløsning ikke sås undtaget i voldgifts-aftalen. Afgørelsen stadfæstedes i terminis af Østre Landsret.

UfR 1964.264 HK

Advokatfirma måtte dengang ikke være aktieselskab

Østre Landsret antog, at det var uforeneligt med den ordning af advokatgerningen, som Rpl fastlægger, at advokaters virksomhed *administreres* af et A/S og således udøves under aktieselskabsform.

Se nu Rpl. § 124, der tillader advokatvirksomhed i selskabsform.

UfR 1964.789 H

Udtrædende guldsmede-interessent fik ej andel i skjult varelagerreserve; status opgjordes »på sædvanlig måde«

Frk. K optog i 1940 hr. M som medinteressent i sit guldsmedefirma. Det fremgik af

bogholderens forklaring, at der allerede dengang var en skjult reserve, idet det kostbare varelager af skattemæssige grunde ansattes lavt i status.

Det hed i I/S-kontrakten, at M skulle være den, der udtrådte, hvis I/S'et opløstes, og at »paa Ophævelsesdagen opgøres Driftsregnskabet og Status paa sædvanlig Maade, og disse Opgørelser afgiver Basis for Fællesskabets Ophævelse«.

At man var klar over, at man i varelageret havde en skjult reserve, fremgik bl.a. af et kontraktstillæg fra 1952. Dette skulle muliggøre, at frk. K ved sin død afløstes som interessent af den ansatte fru G. Ved udbetalingen til frk. K's bo skulle der i så fald »ikke tages hensyn til de i form af nedskrivning af varelager eller på anden måde i virksomheden foreliggende reserver, men disse forbliver i virksomheden som tilhørende de fremtidige interessenter«.

Skattereglerne for varelager nedskrivning ændredes i årenes løb. Ved I/S-oprettelsen i 1940 gjaldt ingen egentlige skattemæssige nedskrivningsregler, men ved et cirk. ultimo 1940 gaves visse nedskrivningsmuligheder. Fra 1955 tillod skattereglerne et nedslag på 35% i forhold til dagspris eller fakturapris. Disse regler gjaldt stadig, da I/S'et i februar 1962 skulle opgøres pga. uoverensstemmelse mellem frk. K (der stadig levede) og hr. M.

Faktisk havde man i årene 1955-59 (inkl.) anvendt et nedslag på 25%. I 1960 og 1961 nedskrev man de fulde tilladte 35%.

Varelageret var pr. feb. 1962 ca. kr. 450.000, og det nedslag, som M således blev bedt om at tåle ved opgørelsen, var ca. kr. 157.000.

M argumenterede, at »sædvanlig Maade« var som før kontraktens oprettelse i 1940, og dengang eksisterede de formelle nedslagsregler ikke. En nedslagsregel ved opgørelsen ville være til ensidig skade netop for ham, der var forudbestemt til at udtræde.

Både Østre Landsret og en enig Højesteret (in terminis) fandt, at opgørelse skulle ske »efter samme principper, som er lagt til grund ved de årlige opgørelser i firmaet, således at (M's) tilgodehavender opgøres på grundlag af de *bogførte værdier*« (min fremh.).

Videre hedder det i præmisserne: »Herefter, og idet det ikke er gjort gældende, at særlige forhold vedrørende varelageret eller forretningens forhold i øvrigt måtte begrunde en fravigelse fra den pr. 31. december 1960 under (M's) medvirken anvendte nedslagsprocent, findes opgørelsen pr. 28. februar 1962 at være sket på sædvanlig måde ...«.

1965

UFR 1965.593 U

Vedtægtsbestemmelse i forsamlingshus om afgift for fraflytning fra byen var o.k.

Et forsamlingshus var organiseret som andelsselskab. Vedtægterne bestemte, at der ved fraflytning fra byen skulle betales en afgift til selskabet. Bestyrelsen fastsatte skønsmæssigt denne til kr. 100 pr. andel å kr. 100. Dette godkendtes, idet beløbet ikke fandtes urimeligt.

Bemærkning: Afgørelsen kan ikke tages til indtægt for, at der også i andre situationer kan fastsættes en »afgift« eller lignende, som reelt opsluger andelen. Afgørende har været beløbets absolut set ringe størrelse.

1966

UfR 1966.31 H

(kommenteret af Spleth UfR 1966B:129)

Dampskibsselskabet Heimdals investeringer i Flying Enterprise

Dampskibsselskabet D's vedtægtsmæssige formål var at drive fragtfart. Aktiekapitalen var 2 mio. kr., heraf halvdelen B-aktier uden stemmeret. Formuen var ca. 11 mio. kr., heraf ca. halvdelen anbragt i obligationer og pantebreve.

D investerede nu ad 4 gange i charter-flyelskabet Fly A/S, som udbød et obligationslån. Anbefalingen kom fra en højesteretssagfører, der sad i D's bestyrelse, men tillige havde forbindelse til Fly (bestyrelsesmedlem og medstifter af Fly). Fly kunne ikke få banklån til at klare sit likviditetsbehov. Salget af de udbudte obligationer gik trægt. Investeringerne blev foretaget efter bestyrelsesbeslutning i D og aldrig forudgående forelagt D's gf. til godkendelse.

- 1) Årsskriftet 1960/61: købt kr. 1 mio. obligationer i Fly til kurs 100. Pant i flyvemaskiner, der netop var købt i England.
- 2) Efteråret 1961: indskudt yderligere kr. 0,5 mio., efter at tvist opstået med engelsk bank om ejendomsretten til flyvemaskinerne.
- 3) Årsskriftet 1961/62: indskudt yderligere 0,7 mio.
- 4) Februar 1962: opkøbt den engelske banks fordring for kr. 0,8 mio. samt indskudt yderligere 0,5 mio.

Samlet engagement forud for D's gf. i marts 1962 herefter: 3,5 mio. kr. på gf. godkendes regnskabet for 1961.

En af de stemmeløse B-aktionærer sagsøgte D (ikke bestyrelsen) med påstand om, at regnskabsgodkendelsen var ugyldig, fordi investeringerne i Fly var i strid med D's formål.

Højesteret statuerede:

- ad 1) ikke-vedtægtsstridig kapitalanbringelse.
- ad 2) var tænkt som midlertidig disposition. Betænkeligt at betegne den som vedtægtsstridig.
- ad 3) ikke udtrykkelig stillingtagen hertil.
- ad 4) vedtægtsstridig: (a) bandt D til for en længere, ubestemt tid at overtage den reelle drift af Fly; (b) stort engagement set i forhold til D's egenkapital.

B-aktionæren fik derfor (4 stemmer mod 3) dom efter sin påstand.

Det søgtes ikke prøvet, om der var grundlag for erstatningsansvar for D's bestyrelse/direktion, eller om grundsætninger om tilsidesættelse af selskabsinteressen (nu general-klausulerne i AL §§ 63 og 80) kunne ramme forholdet.

Ej heller gjordes det gældende, at beslutningerne skulle være retsstridige, allerede fordi de var ekstraordinære og derfor måtte ligge uden for ledelsens kompetence (så at de skulle have været *godkendt forudgående* af en gf.).

Man kan vel spørge, hvad aktionæren skal stille op med en dom som denne. Bevisførelse og argumentation har ikke været lagt an på bedømmelse af ledelsesansvar, og der kan derfor ikke med basis i dommen afkræves ledelsen noget. Da dispositionerne var helt unikke, kan dommen ikke hjælpe minoriteten i fremtidige dispositioner.

Endvidere kan man spørge, om det overhovedet skal medføre ugyldighed for gf.s

regnskabsgodkendelse, at regnskabet rummer formålsstridige dispositioner. Regnskabet er udtryk for, hvad der faktisk er passeret. Derimod kan der naturligvis gives anerkendelsesdom for, at dispositionerne var formålsstridige.

UfR 1966.145 H

Pligt til at afstå fortjeneste ved grundsalg kunne ikke omgås ved salg af aktierne i ejerselskabet

Et A/S havde købt en erhvervsgrund af en kommune. Skødet indeholdt en pligt til at afstå til kommunen en evt. fortjeneste ved senere salg. A/S'et solgte ikke grunden, men i stedet afhændedes samtlige aktier i selskabet allerede ca. 4 måneder senere. Dette ansås at udløse pligt til afståelse af fortjenesten.

Se også UfR 1969.25 H (ejerskifteafdrag udløstes ikke af salg af samtlige aktier i debitor-selskabet) og UfR 1985.664 V (licensafgift udløstes ved de licensbelagte produkters salg til nystiftet 100% datterselskab).

UfR 1966.250 H

Skærpet omsætningspligt i gartnerforening ugyldig

Gartnerens Salgsforening i Odense havde som *hovedregel* i sine vedtægter omsætningspligt for medlemmerne, som *undtagelse* ret til blomstersalg udenom foreningen uden for en vis afstand fra Odense. Allerede på gf. i 1952 søgtes undtagelse ophævet ved flertalsbeslutning, men denne underkendtes ved UfR 1956.61 H.

På gf. 1960 forsøgte foreningens bestyrelse sig på ny, denne gang med den begrundelse, at der nu opførtes en ny salgshal i foreningens regi, at ophævelsen af den egne omsætningsret derfor måtte ophæves, og at utilfredse medlemmer kunne udtræde.

Efter søgsmål fra 40 medlemmer kendtes den således skærpede omsætningspligt ugyldig.

Kommenteret UfR 1966B s. 252.

Se § 27, stk. 2, nr. 4, i udkast til andelslov, jf. bet. nr. 1071/1986 s. 73 og 106f.

Se ny dom om en senere oprettet forening i tilslutning til ovennævnte: UfR 1975.599 H.

UfR 1966.465 V

Vedtægtsændringen, der styrkede bankbestyrelsens vetoret

Et bankaktieselskab B ændrede på to generalforsamlinger sine vedtægter, nemlig den §, der gav forskrifter for vedtægtsændringer.

Efter de hidtil gældende vedtægter krævede en vedtægtsændring bl.a. et quorum på $\frac{1}{3}$ af aktiekapitalen. Men forelå dette ikke, kunne vedtagelse ske på en gf. nr. 2.

Efter den nye formulering krævedes et quorum på $\frac{1}{2}$ af kapitalen, hvis forslaget ikke var fremsat af bestyrelse eller repræsentantskab. Forelå dette quorum ikke, kunne forslaget slet ikke vedtages; mulighed for at reparere derpå gennem en gf. nr. 2 bortfaldt helt.

Det lå fast (og erkendtes af Vestre Landsret), at forslag fra menige aktionærer, som ikke støttedes af bestyrelse eller repræsentantskab, herefter praktisk taget ville blive umuliggjort.

En aktionær A søgte at anfægte vedtægtsændringen. Uden held henvendte han sig først til Tilsynet med banker og sparekasser (nu: Finanstilsynet). Derefter anlagde han anfægtelsessøgsmål.

Vestre Landsret skulle tage stilling til 2 anliggender:

- 1) *Tilblivelsesmangel.* Nogle aktionærer havde været fuldmægtig for flere fraværende aktionærer. Var dette ikke i strid med en § i vedtægterne, hvori det hed, at »Fuldmagt er det tilladt enhver aktionær at benytte til fordel for en enkelt anden aktionær«. Vestre Landsret: nej, (a) bestemmelsen havde altid været forstået og praktiseret således, at den blot forhindrede fuldmagtsgiveren i at udpege flere fuldmægtige. Desuden (b) havde sagsøgeren ikke søgt at hævde sin nuværende fortolkning på selve generalforsamlingen.
 - 2) *indholdsmangel.* Når menige aktionærers forslag til vedtægtsændringer praktisk taget aldrig ville kunne gennemføres uden bestyrelsens/repræsentantskabets tilslutning, var det da ikke en styrkelse af ledelsens magt til skade for de enkelte aktionærer? Der argumenteredes ud fra grundsætningen om minoritetsbeskyttelse, jf. AL 1930 § 57, nu præciseret i generalklausulerne i AL §§ 63 og 80. Også dette anbringende forkastedes: Vestre Landsret ad spørgsmålet om indholdsmangel: (a) Ændringen indebar ikke nogen forskel mellem de enkelte *aktionærers* retsstilling. (b) Forskellen mellem ledelsens og de øvrige aktionærers muligheder for at gennemføre vedtægtsændringer var ikke »usædvanlig« eller »unaturlig«. (c) Desuden henvistes til bankens argumentation om formålet med ændringen. Denne var i korthed, at »det er naturligt at styrke ledelsen, som skal forme bankens udvikling«.
- Jf. UfR 1917.249 HS samt UfR 1921.283 H om en »oligarkisk klausul« til fordel for den korresponderende reder i et rederi-A/S.

UfR 1966.575 H

Gavebrevs-bestemmelser hindrede ikke direktør-fyring

En bestemmende aktiepost var båndlagt til arvingens fyldte 30. år. Efter gavebrevet skulle der være en bestyrelse på 5 personer. Arvingen A skulle være direktør; U skulle være underdirektør.

Der opstod et modsætningsforhold mellem A og U. Efter nogle år besluttede bestyrelsen at afskedige U. Han protesterede og mente, at A var inhabil i bestyrelsen i spørgsmålet (Højesteret: nej), og at gavebrevet måtte forstås sådan, at både underdirektør- og bestyrelshvervet var uopsigelig (Højesteret: nej, der kunne ikke af gavebrevet udledes noget om, at bestyrelsen var afskåret fra – i overensstemmelse med selskabets vedtægter og alm. aktieselskabsretlige regler – at afskedige U).

Når U var fyret som direktør, var forudsætningerne for hans bestyrelsesmandat bristet, og han kunne derfor også stemmes bort fra bestyrelsen.

Han havde ikke fået bestyrelsesvederlag i et par år. Da hans forhold ikke var så graverende, at de kunne begrunde fjernelse fra direktørposten, fik han en skønsmæssig samlet godtgørelse på kr. 70.000.

Se nu ad inhabiliteten AL § 58 og ad den frie afskedigelsesret AL § 50, stk. 1, 3. pkt. (sidstnævnte kan dog fortsat brydes af aftale m.v.).

UfR 1966.675 ØLK

Uregistreret A/S ikke konkursbehandles

Østre Landsret udtalte, at et uregistreret A/S ikke kunne konkursbehandles. Der henvistes til AL 1930 § 17, altså den manglende juridiske personlighed for registreringen.

Smh. nu UfR 1980.559 H (det uregistrerede sølvhandels-A/S), hvor betingelserne

for at tage det uregistrerede A/S' bo under behandling »efter konkursreglerne« antoges at foreligge (stiftet af to danskere samt et engelsk A/S, der ikke kom under konkurs; der kunne ikke tillægges kreditorernes mulighed for at forfølge den engelske medstifter sædvanlig betydning).

Smh. endvidere Højesteret HT1914.20 fra før AL1917, hvor konkursbehandling antoges mulig.

UfR 1966.732S H

Ledelsesansvar for hovedaktionær i tomt møbel-A/S

Hovedaktionæren H sad i bestyrelsen sammen med sin hustru og en forretningsfører. H havde selv møbelvirksomhed som personligt firma, og der var betydelig sammenblanding af selskabets og hans egne forhold.

Der var et ulovligt aktionærlån på kr. 76.000, større end hele selskabskapitalen. Han forklarede selv, at han »ledede i det hele selskabet, som han var ene-ejer af«.

Der holdtes ikke bestyrelsesmøder, og tilsynsfunktionen fungerede således ikke.

H dømtes, mens de to øvrige frifandtes.

UfR 1966.739 V

Enken og direktør-vilkårene

To kompagnoner K1 og K2 ejede hver halvdelen af aktiekapitalen i et A/S. De havde oprettet en aktionæroverenskomst. Efter denne skulle længstlevende have ret at afkøbe førstafdødes enke en enkelt 500 kr.s aktie, så at længstlevende fik majoritet. Derefter skulle den afdødes enke have sine aktier indløst efter en årrække.

Det fremgik af familiesagførerens vidneforklaring, at man nok havde forudsat, at den længstlevende kompagnon måtte beregne sig en »ordentlig direktørgage« for at kunne udløse den andens enke.

Så døde K1. Herefter købte K2 den famøse 500 kr. aktie – og fik derved majoritet. Nu forhandlede K2's ansættelsesvilkår som direktør. Han ønskede en tantieme på 20-25% af årsresultatet og 5 års uopsigelighed. Enken kunne gå med til 15% tantieme og ingen uopsigelighed.

Da sagen behandlede i bestyrelsen, fik K2 en tantieme på 20% og den ønskede uopsigelighed. Enken protesterede. Hun forlangte sagen indbragt for generalforsamlingen. Dette skete. Afgørelsen stadfæstede af gf. (majoriteten lå jo nu klar; selv bortset herfra måtte forslaget på en gf. logisk lyde, at bestyrelsens beslutning om ... skulle omstødes – og til vedtagelse heraf ville der jo ikke have været flertal, selv om konstellationen var 50:50).

Enken anlagde anfægtelsessøgsmål, men tabte. Der er ingen detaljeret begrundelse.

Hun havde 3 hovedanbringender:

- 1) *Inhabilitet*: K2's hustru havde deltaget i bestyrelsesmødet og stemt. Hun var inhabil. Beslutningen var derfor ugyldig. Enken mente ikke, at dette kunne afhjælpes gennem gf.beslutningen. Men det kan det netop. Se AL1930 § 56, stk. 6, der kun foreskrev inhabilitet på gf. ved søgsmåls-beslutninger, således også AL § 67, stk. 4 (altså modsat aftale-beslutninger).
- 2) *Majoritetsmisbrug*: Enken mente, at der måtte foreligge misbrug fra flertallets side med det formål at opnå urimelige fordele på mindretallets bekostning, jf. nu AL § 80. *Forelå* der majoritetsmisbrug, ville dette fortrænge det forhold, at inhabilitet

ikke blev af betydning på gf.en. (Årsagen til forkastelsen af også dette anbringende er muligvis, at det, direktøren »bevilgede« sig, ikke lå så langt over det, enken ville acceptere. Desuden var vilkårene et led i en gensidigt bebyrdende aftale, omend vilkårenes detaljer ikke på forhånd var fastlagt. Der skal være en åbenbar minoritetskrænkelse, før domstolene vil skride ind).

- 3) *Kompetence*: Sagen var ikke et gf.-anliggende. Dette anbringende kunne afvises, allerede fordi hun selv havde forlangt sagen indbragt for gf.en. I øvrigt er efter dansk ret gf.en kompetent i ethvert anliggende, der ikke udtrykkeligt er unddraget den ved lov eller vedtægt.

UfR 1966.888 VLK

Ikke generel bestyrelsesfuldmagt til at underskrive pantebreve

A/S A's tegningsregel var tegning af mindst 3 bestyrelsesmedlemmer i forening, når der var tale om pantsætning af fast ejendom (en sådan særlig tegningsregel for fx fast ejendom var lovlige dengang; smh. nu AL § 60, stk. 3, 2. pkt.).

2 bestyrelsesmedlemmer udstedte fuldmagt til 2 andre bestyrelsesmedlemmer til generelt at underskrive pantebreve. I henhold hertil udstedtes et pantebrev. Det afvises med rette fra tingbogen.

Cf. UfR 1984.852 V (generalfuldmagt O.K.; løsørejerpantebrev kunne lyses), men jf. 1985.661 V (generalfuldmagt stred mod ApL's regulering af tegningsretten; skøde afvist).

Bemærk, at fuldmagten i 1984-sagen (modsat de andre sager) var udstedt af den eneste tegningsberettigede.

Smh. også UfR 1975.294 Ø, der accepterer fuldmagt til bank til alle slags påtegninger på pantebreve.

Se Jens Peter Fabricius i Advokaten 1992/2.33ff. Gennemgår de 4 afgørelser UfR 1966.888 V, 1975.294 Ø, 1984.852 V og 1985.661 V. Resultater i UfR 1985.661 V begrundes obiter dictum med, at generalfuldmagten strider mod den ved vedtægterne og loven afgrænsede kreds af tegningsberettigede. Herved forbliver UfR 1985.661 V i modsætning til UfR 1984.852 V, der accepterede en generalfuldmagt. Forfatteren påpeger, at en generalfuldmagt formentlig vil kunne være i strid med både den ved AL § 60, stk. 2, afgrænsede kreds af tegningsberettigede og med en særlig begrænsning i vedtægterne af den individuelle tegningsret.

1967

UfR 1967.41 H

Hovedaktionær kunne ikke opsigte direktør

H blev hovedaktionær og bestyrelsesformand i A/S A. Han kunne ikke tegne dette alene. H opsigte direktør D med behørigt varsel. Fem måneder senere ratihaberede bestyrelsen, hvis sammensætning var blevet ændret, opsigelsen.

H's opsigelse af D ansås ikke gyldig. Ratihaberingen kunne ikke give den tilbagevirkende kraft. (Et anbringende om oprindelig godkendelse/bemyndigelse fra to bestyrelsesmedlemmer ansås ikke bevist. Flertallet ville have modsat sig opsigelsen).

Jf. UfR 1972.419 V (konkursbegæring fra 50% -aktionær med bestyrelsespost afvist).

UfR 1967.46 H**Fagforeningsmedlem kunne ikke modsætte sig foreningens støtte til Soc.demokratiet**

L.O. havde mangeårig praksis for at bruge en del af kontingentindtægterne fra tilsluttede foreninger til politisk bestemte bidrag til den soc.dem. presse og partiets politiske arbejde. Et medlem af chaufførernes fagforening krævede dom for, at han havde krav på medlemskab uden at deltage i bidragsordningen som de andre medlemmer.

Højesteret's flertal fandt ikke, at der var tale om et sådant indgreb i den enkeltes politiske frihed, at der kunne gives ham medhold.

Kommenteret U 1967B s. 87. Kommentaren lægger bl.a. vægt på, at bidragene ikke pålignes medlemmer direkte.

UfR 1967.48 H**Entreprenørens gæld til konkursbo kunne ej afgøres ved modregning med krav tilhørende hans og broders I/S (ej identitet)**

E var entreprenør og murermester. Han drev sin virksomhed som personligt firma. Samtidig drev han sammen med sin bror et I/S, som drev betonvarevirksomhed.

Gennem nogle år havde E hos et aktieselskab fået udført entreprenørarbejder. Omvendt købte dette aktieselskab byggematerialer i betonvare-I/S'et.

Aktieselskabet trådte i likvidation, og da konkursreglerne uden videre synes anvendt, må der have været tale om insolvenslikvidation (daværende regler).

Ved likvidationens indtræden skyldte E penge til aktieselskabet, mens dette havde penge til gode hos hans og broderens betonvare-I/S. Kunne E nu gennem modregning slippe for effektiv indbetaling til boet?

Anbringender om (a) aftalt modregning, (b) inkassofuldmagt for I/S'et eller (c) et kommissionærforhold er af underordnet betydning her. Hovedanbringendet var, at der bestod den fornødne gensidighed mellem parterne. Vel måtte E's advokat erkende, at en interessent som hovedregel ikke kan anvende I/S'ets tilgodehavender til modregning i interessentens egen gæld; men E gjorde gældende, at der reelt forelå identitet.

Både Østre Landsret og Højesteret sagde nej hertil. Hvad angår identitets-anbringendet stadfæstede Højesteret in terminis. Begrundelsen var, at I/S'et »efter bevisførelsen (findes) at have haft en så selvstændig stilling i forhold til (E's) egen virksomhed, at E ... ikke kan anses som kreditor med hensyn til (I/S'ets) fordring på (aktieselskabet)«.

I/S'et bar ikke E's navn. Det havde eget regnskab (naturligvis) og egne lokaler. Bogholderiet udførtes dog fra E's kontor.

Kommenteret Trolle UfR 1967B:89ff.

UfR 1967.572 V**Indkøbsforenings bestyrelse ej legitimeret til ejd.salg uden gf.-bemyndigelse**

Bestyrelse i en indkøbsforening ansås ikke uden vedtægtshjemmel og uden bemyndigelse fra gf. legitimeret til at sælge en fast ejendom, der tilhørte foreningen. Skødet afvistes derfor fra tingbogen.

UfR 1967.696 V**Udlæg i interessents andel i I/S og dets ejendom afvist fra tinglysning**

Tømrermester T drev sammen med to medinteressenter et I/S, som i udstykningsøje-

Domme og kendelser 1960-1969

med ejede en fast ejendom. I/S-kontrakten indeholdt forbud mod retsforfølgning i I/S-andele, men var alene lyst på ejendommen med hensyn til I/ S-navnet og som legitimation.

T's retsforfølgende kreditor U foretog nu udlæg i T's ideelle anpart i I/S'et, »herunder som ejer af matr. nr. ...«.

Udlægget afvistes fra tinglysning, hvilket tiltrådtes af Vestre Landsret »allerede som følge af, at (T) ikke ifølge tingbogen er beføjet til at råde over de interessentskabet tilhørende ejendomme«. Herefter var »betingelserne efter tinglysningslovens § 12, stk. 1, for tinglysning af de foretagne udlæg« ikke til stede.

UfR 1967.735 Ø

Bankforeningen, der kunne nægte en ansøger optagelse

Banken B søgte optagelse i »Københavnske Bankers Forening af 1920«, men nægtedes dette, idet B ikke ville tiltræde nogle overenskomster, som foreningen havde indgået med hjemmel i vedtægterne. De drejede sig om begrænsning af indlånsrenten og deponering af en vis del af indlånsstigningen, altså principielt konkurrencebegrænsende foranstaltninger.

Østre Landsret erkendte, at B havde erhvervmæssig interesse i optagelse, men fandt dog nægtelsen berettiget. Der lagdes vægt på, at B ikke havde bevist, at overenskomsterne var urimelige over for B, eller at de i øvrigt indeholdt bestemmelser, der ikke gyldigt kunne stilles som vilkår for optagelse i foreningen.

Bemærkninger: Tilsvarende aftaler ses også i nyere tid indgået med hjemmel Danmarks Nationalbank af Den danske Bankforening med hjemmel i dennes vedtægter. I nyeste tid vil vilkår som i 1967-sagen sikkert stride mod konkurrenceretligt forskrifter.

UfR 1967.738 Ø

Ret for interessent til at efterse regnskaber m/revisorbistand; påkendt af Østre Landsret trods voldgiftsklausul

Fru K var medinteressent i et I/S, der drev industrirenovation. Den anden interessent, vognmand V, indskød sin arbejdskraft, mens hun indskød penge.

I I/S-kontrakten hed det bl.a., at »... fru (K) deltager i virksomheden ved hyppigt tilsyn og navnlig ved stadig kontrol m.h.t. regnskab og finanser«. Der var en voldgiftsklausul. I denne hed det bl.a., at »uenighed om driften af interessentskabet eller om forståelse af denne kontrakt« var henskudt til voldgift.

Da fru K blev utryk ved V's forvaltning af virksomheden, ønskede hun at gennemgå dens regnskabsmateriale, som ikke var undergivet egentlig revision af revisor. Hun begærede umiddelbar fogedforretning til materialets udlevering. V tog bekræftende til genmæle.

Imidlertid fik hun det faktisk ikke udleveret, eftersom V's advokat meddelte, at hun selv skulle gennemgå det, altså uden revisorbistand. Hun gik på ny til fogedretten, denne gang med påstand om materialets udlevering »med henblik på foretagelse af revision under ledsagelse af fornøden faglig bistand« på I/S'ets forretningssted.

Fogedretten afviste sagen under henvisning til voldgiftsklausulen.

Østre Landsret lod fogedforretningen nyde fremme. Østre Landsret fortolkede unægtelig voldgiftsklausulen indskrænkende, idet det anføres i præmisserne, at kontakten alene henskyder spørgsmålet om driften eller uenighed om forståelsen af kontrakten til

voldgift, og at kontrakten intet indeholder om revision (men jo dog om fru K's stadige kontrol af »regnskab og finanser«).

Til det materielle sagde Østre Landsret ligeledes ja, idet der lagdes vægt på (1) fru K var interessent for halvparten; (2) hendes opgave var hovedsagelig kapitalindskud; (3) hun var ikke regnskabskyndig; (4) regnskaberne havde ikke tidligere været genstand for egentlig revision.

Det materielle resultat er oplagt rigtigt, men behøvede næppe begrundes så konkret. Det er oplagt, at en interessent må have ret til at lade foretage sagkyndig gennemgang af materialet. Det processuelle resultat synes påvirket af baggrunden for sagens fremkomst i Østre Landsret: den tidligere fogedkendelse og den nærmest chikanøse afvisning fra advokaten. Dette processuelle resultat er næppe rigtigt. Der var jo netop tale om at fortolke kontraktens bestemmelser om kontrol med regnskab og finanser.

Se om voldgiftsspørgsmålet J.A. Andersen og Erik Werlauff UfR 1986B:63ff.

UfR 1967.740 Ø

Betydningsfuld vedtægtsændring, der ej fremgik af dagsordenen, var ugyldig

Landsforeningen Forebyggende Børneværn vedtog en for medlemmerne betydningsfuld vedtægtsændring, uden at dette var varslet i dagsordenen. Efter søgsmål fra et medlem, der ikke var til stede, kendtes beslutningen ugyldig. (Dissens).

I moderne foreningsret må dommens princip gælde enhver vedtægtsændring, uden at der skal anlægges et skøn over dens mere eller mindre indgribende betydning for medlemmerne.

1968

UfR 1968.41 H

Erstatning for afbrydelse af aftale om eksport af gamle telefoner; aftalen ansås indgået med A/S' egentlige ejer

Antikvitethandler A havde specialiseret sig i at opkøbe antikviteter og eksportere dem til bl.a. USA. Han kom i sommeren 1962 i forbindelse med hr. D, der var ved at stifte A/S D, hvis direktør og egentlige ejer han selv var. D drev importforretning, A/S D havde som formål at handle med antikviteter.

De indgik nu aftale om i fællesskab at drive virksomhed med eksport af gamle telefonapparater. A/S D blev først registreret i oktober samme år. Der var nogen uklarhed om, hvorvidt A fik sin aftale med D selv eller A/S D. De aconto beløb, som A fik udbetalt, fik han fra A/S'et, og der blev trykt brevpapir for A/S'et med A's navn påført.

Det ser af sagsfremstillingen nærmest ud, som om samarbejdsforholdet blev indgået med D personligt, men fortsatte med hans A/S. Indkøb skete for selskabets penge, og køb og salg skete i selskabets navn. Man brugte selskabets brevpapir og indførte dispositionerne i selskabets forretningsbøger.

A fik nogle faste månedlige beløb udbetalt, hvis størrelse successivt nedsattes. Han kvitterede altid for dem som »aconto« beløb.

Den 28. august 1964 var D blevet så utilfreds med samarbejdet, at han uden videre bragte dette til ophør, idet han lukkede A ude fra lokalerne.

A krævede nu erstatning, baseret på et skøn over bruttoavancen for den kendte omsætning, naturligvis divideret med 2. Han sagsøgte både D og A/S'et.

Både Sø- og Handelsretten og Højesteret dømte D og hans A/S til at betale en skønsmæssigt fastsat erstatning på kr. 75.000, lidt lavere end krævet af A, og baseret på samarbejdets ophør pr. 31. august 1964.

Sø- og Handelsretten fandt, at det måtte komme D som A/S'ets »egentlige ejer« til skade, at det ikke var klargjort, hvem der var A's medkontrahent, og at det ligeledes måtte komme ham til skade, at han ikke havde fremlagt egentlige regnskaber for samarbejdsperioden som bebudet af ham.

Sø- og Handelsretten fandt ikke, at der forelå et I/S, men »et kompagniskab, i hvert fald i begyndelsen, om bestemte begrænsede forretninger«, »efter rettens mening nærmest ... en slags agent- eller kommissionsforhold«.

Højesteret's flertal (4) konstaterede blot, at »den oprindelige aftale må anses indgået mellem (A) og (D) som en ordning mellem disse parter om deling af fortjenesten«. D måtte derfor hæfte personligt. Det var ikke bevist (herom var der enighed i Højesteret), at de runde beløb var udtryk for en aftale om, at A skulle overgå til et fast vederlag.

A/S D havde slet ikke protesteret mod at være forpligtet (*hvis* der bestod noget krav på deling af fortjeneste), og begge dømtes derfor solidarisk.

Højesteret's mindretal (2) var enig i, at kravet bestod, men mente kun, det kunne rettes mod A/S'et. Samarbejdsaftalen måtte anses indgået med A/S'et, hvis formål bl.a. var handel med antikviteter. Ønskede A, at aftalen også skulle angå D personligt, måtte han have sikret sig, at D var enig.

UFR 1968.150 V

Enke i uskiftet bo ansås ej for medinteressent i afdødes og sønnens I/S, skønt I/S'et ej afmeldt fra handelsreg.

Murermester M og dennes søn S drev murermester-I/S sammen. Der var ikke oprettet I/S-kontrakt. I testamente havde M og fru M bestemt, at hun, hvis hun levede længst, straks efter dødsfaldet skulle overdrage forretningen til S.

M døde 28/12 1964, og allerede pr. 1/1 1965 oprettedes åbningsbalance for murermestervirksomheden med S som ene-ejer. Fru M havde et tilgodehavende hos ham, og dette figurerede også i regnskaberne for 1965 og 1966.

I/S'et havde, med M og S som ansvarlige interessenter, været registreret i handelsregisteret. Der skete ikke afmelding af denne registrering.

I 1967 havde S i firmaet oparbejdet en gældspost på ca. 114.000 kr. Kreditor begærede nu I/S'et samt de ansvarlige deltagere fru M samt S taget under konkursbehandling.

Begæringen afvistes af skifteretten og Vestre Landsret, der stadfæstede in terminis. I præmisserne hedder det, at »der med interessenten (M's) død er indtrådt en ophørsgrund for interessentskabet, og at enken, der hverken efter instituttets karakter eller efter vedtagelse har haft krav på at blive optaget som interessent, men tværtimod ved den testamentariske bestemmelse er udelukket herfra, ikke er indtrådt som ansvarlig deltager ...«.

Videre hed det, at »selskabet ved den udarbejdede åbningsbalance, hvis skæring er få dage efter dødsfaldet, må anses for opløst«.

Endelig hed det: »At der ikke efter (M's) død er sket ændring i handelsregisterets udvisende, og at enken hensidder i uskiftet bo, ses ikke at kunne føre til andet resultat«.

UfR 1968.161 Ø**Forpligtelsen hos det uregistrerede selskab, der opløstes kort efter registreringen**

Selskabet stiftedes oktober 1965. Det påførtes i marts 1966 forpligtelser (varekøb) inden registreringen. Denne skete maj 1966. Forpligtelserne ratihaberedes på selskabets vegne i et bestyrelsesmøde i juni. I juli trådte selskabet i likvidation (dagældende regler). Det var insolvent. Stifterne sagsøgte med påstand om personlig hæftelse. Frifindelse, da ikke bevist, at der fra leveringen til ratihaberingen var sket væsentlig forringelse af den sikkerhed, som kreditor måtte forvente (kriteriet i dagældende regel), og *da* ej heller godtgjort andre omstændigheder, der kunne medføre hæftelse (dvs. ingen culpa godtgjort).

AL1930 § 17 (stifteransvar; bortfald betinget af, at sikkerhed ikke væsentligt forringet); nu AL § 12 («aktøransvar»; intet kriterium om sikkerhedsvurdering m.v.), overtages af selskabet ved registreringen.

UfR 1968.247 H**Diamanthalderen fra Helsingborg, der forpligtede sit københavnske selskab**

En diamanthandler D havde kontor i Helsingborg, hvorfra han drev et personligt firma. Han og hustruen var også hovedaktionærer i A/S A med hjemsted København. A bar D's navn og handlede i samme branche.

D døde april 1964. Der opstod nu spørgsmål om, hvorvidt to virksomheder i Israel (her: I) kunne rette et krav mod A/S A. I havde handlet med D siden november 1962. Fra januar 1964 havde D skrevet til I på A/S N's brevpapir; han havde underskrevet i selskabets navn; han havde under et besøg i januar hos I sagt, at han og selskabet var identiske. D var bemyndiget til at forpligte A – men spørgsmålet var, om han faktisk havde gjort det.

For perioden indtil januar 1964 anså HR's *flertal ikke* A/S A for forpligtet. Derimod hæftede A for aftalerne efter januar.

UfR 1968.424 H**Forringelse af én af 5 forbunds-afdelingers repræsentation ej gyldig uden afdelingens tiltrædelse**

Jernbanepostforeningen udgjorde én af 5 afdelinger i Dansk Postforbund. Forbundets vedtægter bestemte, at en afdelings repræsentation på kongres og i hovedbestyrelse ikke kunne forringes uden tiltrædelse fra afdelingens delegerede.

Nu vedtog forbundet at ophæve denne vedtægtsbestemmelse og *at* forringe afdelingens repræsentation som følge af forskydninger i afdelingernes medlemstal.

Beslutningen kendtes ugyldig, da afdelingens delegerede havde protesteret.

NB: Dommen kan ikke tages til indtægt for, at enhver vedtægtsbestemmelse, der fastslår en minoritetsbeføjelse, kræver minoritetens tiltrædelse, hvis den skal ophæves, selv om vedtægten intet siger om bestemmelsens ophævelse. Situationen i dommen drejede sig om en forrykkelse, der formentlig også uden vedtægtsbestemmelse ville have krævet tilslutning fra dem, hvis retsstilling forringes.

UfR 1968.515 V**Urigtig erklæring om kapitalens indbetaling**

Advokat A, der forestod stiftelse og registrering af et A/S, angav urigtigt kapitalen som fuldt indbetalt.

Domme og kendelser 1960-1969

Efter selskabets sammenbrud 3 år senere erkendte han strafansvaret og dømtes under boets erstatningssag til at erstatte kr. 25.000 (dissens ad udmåling).

Bemærk nu AL § 11, stk. 2, 2. pkt. : »Med den i stk. 1 omhandlede anmeldelse (i.e.: registreringsanmeldelsen) skal følge bevis for indbetalingen«. Indført ved lov nr. 52 af 20/2 1985.

Se tilsvarende UfR 1924.752 H og 1939.1052 H.

UfR 1968.733 H

Patentsagen, der var forældet over for stifterne

Stifteransvaret er ikke et identifikationsansvar, men et selvstændigt ansvar: Der anlagdes sag mod et selskab for patentkrænkelse. Sagsøger adciterede stifterne for at få erstatning fra dem for den krænkelse, der mentes sket før selskabets registrering. Der er forældelsesfrister i patentloven. Forældelsen var *ikke* afbrudt i forhold til stifterne ved stævningen mod selskabet.

UfR 1968.766 H

Stemmeretten for pantsatte aktier var fortsat hos aktionæren (et konkursbo). Flying Enterprise

En aktiepost i A/S A var pantsat til et forsikringsselskab F. Aktionæren, der havde pantsat aktierne, var under konkurs, og konkursboets kreditorudvalg besluttede, at man på A's generalforsamling ville stemme for likvidation af A.

Likvidation blev besluttet. Der anlagdes derefter nogle afkræftelsessager af likvidationsboet. Af sagsøgte gjordes gældende, at likvidationen slet ikke var gyldigt vedtaget, idet stemmeretten for aktierne ikke skulle have været udøvet af aktionærens konkursbo, men af pantthaveren, F.

Panthaveren havde slet ikke gjort gældende at have stemmeretten, og »i alt fald under disse omstændigheder« fandt Østre Landsret ikke tilstrækkeligt grundlag for at forkaste, at stemmeretten fortsat skulle være hos aktionæren, dvs. dennes konkursbo.

Højesteret stadfæstede denne del af dommen in terminis.

Bestyrelsen i A var ikke indkaldt til generalforsamlingen. Den havde nedlagt sine mandater, men endnu ikke anmeldt dette til Aktieselskabsregisteret. Den manglende indkaldelse påvirkede ikke generalforsamlingens gyldighed.

(Også spørgsmål ad omstødelse i konkurs: En opspaltning mellem moder- og datterselskab havde ikke beskyttelsesværdig driftsmæssig begrundelse. Nogle betalinger var sket gennem datterselskabet med beløb, som stammede fra moderselskabet. Disse skulle i omstødemæssig henseende betragtes som kommende fra moderselskabet selv).

Kommenteret af Schaumburg U I 969B: I 16ff, særligt s. 120.

Ad stemmeret for håndpantede aktier: jf. ØLD 17/11 1981 (12. afd. 367/ 80 og 368/ 80), håndpanthaver mødte ikke; pantsætter herefter ikke afskåret fra selv at stemme.

1969

UfR 1969.25 H

Ejerskifteafdrag forfaldt ikke ved majoritetsoverdragelse

Under dissens antog Højesteret, at der ikke forfaldt ejerskifteafdrag på et pantebrev i

fast ejendom, udstedt af et A/S, selv om hele aktiekapitalen skiftede ejer og formål m.v. ændredes.

Kommenteret UfR 1969B:128.

Se også UfR 1966.145 H (pligt for A/S til at afstå fortjeneste ved grundsalg til kommune kunne ikke omgås gennem salg af samtlige aktier) og UfR 1985.664 V (salg til helejet datterselskab af licensbelagte stole udløste licensret for arkitekt).

UfR 1969.192 V

Pålæg om omladning til vognmand-aktionær. Ålborg Fragtmadscentral A/S

Vognmand V var aktionær i (og tilsluttet) A/S Å. Han drev 5 ruter; heraf var én koncessioneret. N's bestyrelse vedtog en ændring af Å's regulativ; bestyrelsen forlangte nu (i det øjemed at sikre nogle oplandsruter i Vendsyssel), at Ålborg skulle være endestation for samtlige ruter, og alt gods derfor omlades i Ålborg.

V mente ikke at være bundet heraf.

Vestre Landsret: (a) For de 4 ukoncessionerede ruters vedkommende måtte der være tale om alm. vognmandskørsel. Hverken Å's vedtægter eller regulativet indeholdt hjemmel til at binde V for så vidt angår disse ruter.

(b) Den koncessionerede rute kunne bestyrelsen regulere; bestyrelsen var ikke gået ud over, hvad der naturligt måtte følge af den koncession, der var udstedt for ruten.

Domme og kendelser

1970-1979

1970

UfR 1970.47 H

Personlig hæftelse for kassekredit i grus-A/S

Gårdejer G og entreprenør E stiftede et A/S med en kapital på kr. 10.000. Formålet var at udnytte grusforekomster på G's jord.

Der oprettedes en kassekredit på kr. 80.000 til køb af bl.a. maskiner til selskabet. Efter en konkret fortolkning af retsforholdet mellem parterne gav Højesteret halv regres mod G for E's hæftelse.

Anm.: Selve brugen af A/S-formen udelukker ikke påtagelse af en videregående hæftelse, jf. ØLD af 19/10 1979 (14. afd. 397/77).

UfR 1970.96 H

A/S'ets garantierklæring, som ikke var bindende over for modtageren i ond tro (én af Boss-sagerne)

Sagen drejede sig om køb af en virksomhed og udstedelse af garanti derfor. Sælger var S, der var bistået af sin advokat Adv.

Virksomheden blev købt af A/S K. Efter købekontrakten havde K ret til at disponere over virksomhedens let omsættelige værdier, endnu inden købesummen var erlagt.

Der blev stillet garanti (kaution) for købesummen af A/S G. Fire bestyrelsesmedlemmer fra K spillede også en central rolle i G: de fire havde samme dag købt majoriteten i G; de udgjorde flertallet i G's bestyrelse.

Garantien fra G til S stilledes med de 4's underskrift. Sagen havde ikke været drøftet i G's bestyrelse.

Der opstod tvist på to områder:

- 1) Var virksomhedskøbet bindende for A/S K? Højesteret: ja, K havde modtaget ydelserne og disponeret over dem samt betalt; derfor bindende, uanset om sagen var drøftet i K's bestyrelse.
- 2) Var garantien bindende for A/S G? Højesteret: nej, S og Adv måtte indse, at K's likviditet var anspændt, og at de 4 ikke handlede i G's, men i egen interesse. Desuden havde S og Adv intet gjort for at sikre sig, at der forelå en gyldig bestyrelsesbeslutning i G.

Anm.: Ville resultatet blive det samme, efter at vi (med basis i EF's 1. selskabsdirektiv) havde fået AL § 61? Formentlig ja, eftersom de 4 handlede i strid med de begrænsninger i deres beføjelser, som er fastsat i AL, jf. nemlig § 63 (»generalklausulen«), og eftersom også nogle af de alm. ugyldighedsregler, fx aftl. § 33 (alm. hæderlighed) finder anvendelse ved siden af AL § 61.

Boss-sagerne er eksempler på overskridelse af selskabsretlige beføjelser, dvs. en handling ultra vires, jf. Werlauff i TfR 1995.780ff.

Øvrige Boss-sager: UfR 1970.795 H, 1970.803 H og 1973.417 H.

UfR 1970.409 Ø**I/S-bestemmelse om forbud mod retsforfølgning i ejd. kunne ej lyses; ejd.n ejedes i sameje af læge og forpagter**

En læge og en forpagter ejede en landejendom i fællesskab. Lægen skulle ifølge en I/S-kontrakt disponere over bygninger og have, mens forpagteren disponerede over jorden. Adkomsthavere var personerne, ikke I/S'et.

I I/S-kontrakten hed det:

»Den andel, enhver af os har i interessentskabet, kan ikke gøres til genstand for arrest eller eksekution for nogen af den enkelte interessent påtagen eller påhvilende, interessentskabet uvedkommende, gæld«.

TL-dommeren afviste bestemmelsen fra lysning, »da ejerne ikke ses gyldigt at kunne bestemme, at ejendommen ikke kan gøres til genstand for kreditorforfølgning ... ».

Under kæren til Østre Landsret anførte dommeren yderligere, at det må anses betænkeligt at tillade, at ejendommen bringes i kreditorly, når ejeren fortsat har tinglyst adkomst. Der synes kun at være tale om et sameje, »hvor der formentlig ikke er mulighed for at tinglyse forbud mod kreditorforfølgning. Selv om det måtte antages, at der foreligger et egentligt interessentskab, kan der dog formentlig kun tinglyses forbud mod udlæg for særkreditorer fra tiden efter interessentskabets stiftelse, og dette kun under forudsætning af, at interessentskabet for tinglyst adkomst på ejendommen«.

Vestre Landsret afviste også lysning, men tog ikke endelig stilling til sagens principielle spørgsmål. Præmisserne lyder i deres helhed: »Da det må antages, at det i en overenskomst som den foreliggende ikke gyldigt vil kunne aftales, at de to ejeres kreditorer som angivet i § (X) skal være afskåret fra at søge fyldestgørelse i ejendommen, bestemmes ...«.

UfR 1970.787 H**Påståede mangler ved goodwill, der var apportindskud**

A's virksomhed omdannedes til A/S. B stillede kapital til rådighed. A indskød efter aftale med B nogle agenturer, som A hidtil havde drevet for udenlandske firmaer. Der blev fastsat goodwill herfor. Senere mente B, at der var mangler ved nogle af agenturerne. Han påstod A dømt til at tåle et afslag i vederlaget, men fik ikke medhold.

Anm.: Apportindskud indebærer salg; der kan derfor *købsretligt* være tale om mangler med deraf følgende beføjelser. En sag som den anlagte er således principielt ikke udelukket. Afslaget må dog som udgangspunkt gives kontant, dog i aktier, hvis mindstekapitalkravene og nedsættelsesreglerne overholdes.

Jf. UfR 1937.1012 H (aktietegner nægtet ret til at fragå sin aktietegning under anbringende af forkerte oplysninger om øvrige indskudte apportværdier, herunder goodwill).

Det er forskellige hensyn, der styrer de to situationer: aktietegningen kan godt være bindende, mens der ikke desto mindre kan træffes beslutning om, at selskabet anlægger søgsmål mod en apportindskyder til hævelse af en mangelsindsigelse, jf. herved inhabilitetsreglen i AL § 67, stk. 4.

UfR 1970.795 H

K/S-stiftelse, der ikke bandt A/S'et (én af Boss-sagerne)

D var direktør i A/S A, som han kunne tegne på egen hånd, dog at det i vedtægterne hed, at D for så vidt angår sædvanlige daglige forretninger tegnede selskabet, og at bestyrelsen kunne tegne i alle forhold (hvilket i tegningsudskriften var registreret således, at A tegnede af direktøren eller – derunder ved afhændelse og pantsætning af fast ejendom – af den samlede bestyrelse, en tilføjelse, der som bekendt ikke kan registreres længere, jf. AL § 60, stk. 3, i.f.).

Uden at drøfte det med sin bestyrelse forpligtede han A til at deltage i stiftelsen af K/S K (Boss).

A skulle indtræde som kommanditist i K og indskyde sit produktionsapparat for kr. 500.000.

K's stiftelse blev bekendtgjort i Statstidende. Det fremgik, at A var kommanditist.

Twisten faldt i to led:

- 1) Kunne D binde A? Højesteret: nej, dispositionen var så vidtgående, at den faldt uden for D's tegningsbeføjelse (Højesteret: »... anses for liggende uden for den direktøren tilkommende af aktieselskabets formål begrænsede signatur«). Efter AL 1973 ville man komme til samme resultat, jf. § 61, stk. 1, nr. 2.
- 2) Var A alligevel bundet, fordi A's bestyrelse ikke straks reagerede efter bekendtgørelsen i Statstidende? Nej, og daværende fimalovs § 7 var heller ikke nok til at binde A (§ 7 lød: det, der er bekendtgjort i Statstidende, formodes at være kommet til T's kundskab, men modbevis kan føres).

Boss-sagerne er eksempler på overskridelse af selskabsretlige beføjelser, dvs. en handlen ultra vires, jf. Werlauff i TfR 1995.780ff.

Øvrige Boss-sager: UfR 1970.96 H, 1970.803 H og 1973.417 H. Se Boss-betænkningen nr. 690/1973 s. 94 og 129.

UfR 1970.803 H

Maskinkøbs-kautionen, der bandt A/S'et (én af Boss-sagerne)

Direktør D havde for A/S A truffet aftale om, at A skulle indtræde i K/S K. K købte maskiner hos sælgeren S. For købesummen kautionerede kommanditisterne, herunder A.

Kautionen blev på A's vegne underskrevet af direktør D. Han havde tegningsret alene til en sådan disposition (dengang gjaldt ingen regler svarende til AL § 60, stk. 3, i.f.).

S havde ingen grund til at antage, at garantien lå uden for A's formål (jf. nu AL § 61, stk. 1, nr. 2), eller at den lå uden for D's beføjelse (jf. nu nærmest § 61, stk. 1, nr. 1). Garantien var derfor bindende for A.

Boss-sagerne er eksempler på overskridelse af selskabsretlige beføjelser, dvs. en handlen ultra vires, jf. Werlauff i TfR 1995.780ff.

Se øvrige Boss-afgørelser i UfR 1970.96 H, 1970.795 H og 1973.417 H.

UfR 1970.912VLK

I/S-bestemmelser om udelukkelse af retsforfølgning i landbrugsejd. afvist, da ikke I/S'et, men personerne havde adkomst

7 søskende fik arveudlagt en landbrugsejendom, hver for Y7. Der henvistes i skødet til, at de ville drive ejendommen under betegnelsen »I/S Hejbølgaard«. Samtidig anmeldtes til tinglysning en I/S-kontrakt. I dennes pkt. 11 og 12 hed det:

»En interessents død skal ikke kunne bevirke, at interessentskabet i den anledning standses i sin drift, og intet interessentskabet tilhørende skal af skifteretten kunne tages under behandling, forsegling og registrering«.

og

»Den andel, som en interessent har i selskabet, kan ikke være genstand for arrest eller execution for nogen af ham kontraheret, interessentskabet uvedkommende gæld«.

Tinglysningsdommerens afvisning af at lyse pkt. 11 og 12 stadfæstedes af Vestre Landsret, i hvis kendelse det hedder, »... at tinglysning af de omhandlede bestemmelser ... må være betinget af, at ejendommen lovligt indehaves af et interessentskab. Denne betingelse er ikke opfyldt, idet ejendommen ifølge tinglyst adkomst ejes af arvingerne i personligt eje, ligesom landbrugsministeriets tilladelse til, at ejendommen overdrages til interessentskabet ... ikke foreligger«.

Se også UfR 1962.813 Ø, 1968.832 Ø, 1970.409 Ø, UfR 1973.772 Ø og 1974.1056 Ø.

1971

UfR 1971.868 Ø

Den 21-årige søn hos entreprenør »E & søn« hæftede som interessent

En muremester E drev entreprenørvirksomhed. Da sønnen nærmede sig den daværende myndighedsalder, blev han optaget på brevpapiret: »E & søn«. Der blev trykt stempler m.v., og navnet brugtes på kontrakter.

En underentreprenør fra et kædehusbyggeri stævnedes sønnen for nogle forpligtelser, som E pådrog sig i tiden maj til december 1967. Sønnen var netop blevet 21 år i april. Kreditor forklarede, at E under et møde, hvor sønnen var med, sagde, at de nu var »gået sammen«.

Sønnen havde underskrevet 7 af de underentreprisekontrakter.

Sønnen forklarede (E var død inden sagsanlægget), at han blot var ansat (han figurerede faktisk på lønningslisten som tømrersvend). Pga. E's tidligere økonomiske sammenbrud havde revisor frarådet sønnen at indtræde.

Revisor forklarede, at han, da han – formentlig før april – så brevpapir med »E & søn«, straks frarådede brugen af dette.

Sønnen dømtes. Ved hele sin optræden, sin underskrift på kontrakterne, benyttelsen af »E & søn« havde han bibragt kreditor indtryk af at ville hæfte. Han havde intet gjort for at berigtige dette indtryk.

UfR 1971.883 SH

Formodning for, at den registrerede ejer af en forretning hæfter

A/S A stod i Aktieselskabsregisteret som ejer af en detailforretning. Grosserer G havde leveret varer til forretningen og stævnedes nu A til betaling. A påstod frifindelse; forretningen var solgt, inden gælden blev stiftet.

Sø- og Handelsretten: *udgangspunktet* må være, at den, der er noteret som ejer i de offentlige registre, hæfter (min fremh.).

1972

UfR 1972.419 V

Hovedaktionær ikke på egen hånd begære sit A/S konkurs

H var hovedaktionær (50%) i A/S A og tillige bestyrelsesmedlem. I øvrigt havde A ikke for tiden en lovligt valgt bestyrelse. A var i betalingsstandsning. Nu begærede H det konkurs i sin egenskab af bestyrelsesmedlem. Begæringen afvistes; den kunne kun indgives af bestyrelsen. (Under appellen fremførte H som nyt anbringende, at han også var kreditor; dette henvistes til behandling i 1. instans ved skifteretten).

UfR 1972.500 H

Kaution for selskabet bandt aktionærer

To aktionærer fandtes at have kautioneret over for en entreprenør for selskabets forpligtelser i forbindelse med et byggeri. Ansås som en selvstændig hovedskyld jævnsides med selskabets. Forskellige indsigelser angående betingelser, senere bortfald m.v. fik ikke medhold.

UfR 1972.516 H

Kaution fra aktionærer ikke anset at foreligge for selskabets malerregning

To aktionærer ansås ikke gennem deres optræden over for en malermester at have påtaget sig kaution for selskabets malerudgift i forbindelse med ombygning af selskabets ejendom.

UfR 1972.524 H

Betaling til to medinteressenter for en interessents køb af tysk renseri skulle erlægges i DKr

Tre interessenter drev et I/S med en forretning i København. I/S'et anskaffede en virksomhed i Tyskland, en »rensebutik«.

Ved en skriftlig aftale, om hvis fortolkning der opstod tvist, købte én af de 3 interessenter rensebutikken i Tyskland fra I/S'et. Køber-interessenten gjorde gældende, at han ikke skulle betale dem effektivt, men heri fik han som følge af aftaleteksten ikke medhold.

Han gjorde desuden gældende, at han var berettiget til at opgøre parternes mellemværende i DM, men ej heller heri fik han medhold.

UfR 1972.668 Ø

Stifteransvaret for maskinsnedkeri-A/S'et, der aldrig kom til eksistens

Tømmerhandler T leverede varer til K. Da K kom i økonomiske vanskeligheder, standsede T sine leverancer. For at hjælpe K stiftede K's far F og en tredje person et A/S, Tune Maskinsnedkeri.

T genoptog nu sine leverancer. Da disse var fortsat ca. 3 måneder, standsede alle de 3 stiftere betalingerne. A/S'et kom aldrig til eksistens.

Faderen F kom til at hæfte for leverancerne, jf. AL1930 § 17, stk. 2, jf. nu AL § 12, stk. 2.

UfR 1972.83S Ø

Kurators undladelse af søgsmål mod ledelse udelukker ikke aktionærsøgsmål

Et A/S likvideredes efter de dagældende regler som insolvent. Likvidator (= kurator i et konkursbo) tilkendegav, at han ikke fandt grundlag for erstatningsøgsmål mod bestyrelse eller direktion.

En aktionær anlagde på egen hånd sag mod bestyrelse og direktion. Han krævede erstatning for tabet af sin aktiepost (selskabet var jo insolvent). Han gjorde gældende, at ledelsen havde overtrådt forskellige vedtægtsbestemmelser, bl.a. om indbetaling af aktiekapital, aktionærens forkøbsret til aktier, indkaldelse af generalforsamling og regnskabsaflæggelse.

Ledelsen krævede afvisning eller frifindelse, allerede fordi likvidator havde afslået sagsanlæg; aktionæren måtte savne retlig og økonomisk interesse i sagen; en evt. erstatning måtte tilfalde boet, hvorfor aktionæren ikke kunne støvne på egen hånd.

Østre Landsret: det kunne ikke være afgørende, hvordan likvidator stillede sig til ansvarsspørgsmålet. Sagen kunne fremmes i realiteten.

Den forligtes i øvrigt udenretligt således, at der betaltes halvdelen af de påstævnte beløb. Dette fremgår naturligvis ikke af UfR.

Jf. UfR 1925.876 H, 1972.835 Ø og 1980.825 Ø.

Se princippet i KL § 137, stk. 1: opgives et muligt krav uden forlig, kan enhver kreditor inden for en frist, der fastsættes af skifteretten, selv anlægge sag. Kreditor står selv som sagsøger, jf. UfR 1981.812.

UfR 1972.963 H

Ikke værneting her for udenlandsk selskab uden registreret filial og uden godsværneting her

Et engelsk aktieselskab, som havde kontor i København, men ikke godsværneting, kunne ikke sagsøges her; der var ikke registreret nogen filial her.

Se nu UfR 1982.266, hvor et spansk selskab uden filial her, men med kontor i København, kunne sagsøges dér, jf. Rpl. § 238, stk. 2, om erhvervsvirksomhed uden for hjemtinget).

Se nu Bruxelles-konventionen (EF-domskonventionen).

UfR 1972.1053 Ø

Sag om pengekrav mod tilbageværende interessenter afvist; angik opløsning af I/S og henhørte derfor under skifteretten

3 personer drev dentallaboratorium på I/S-basis. Den ene, U, udtrådte og støvnedede de øvrige for sit opgjorte udtrædelseskraft.

De andre påstod sagen afvist, idet den måtte høre under skifteretten, jf. Skl. § 82.

Sagsøgerens egne anbringender gav ikke megen støtte for hans påstand; det hed: »... Der foreligger kun nogle enkelte overskuelige problemer at tage stilling til, bl.a. varelagerets værdi, derunder spørgsmål om skattemæssige nedskrivninger, dets realisation, kontantbatters og garantiforpligtelsers størrelse samt spørgsmål om 'aktivering' af visse driftsudgifter til værktøj og lignende«.

Østre Landsret lagde til grund, »... at interessentskabet skal opløses og afvikles. Den heraf følgende opgørelse og de dermed forbundne tvistigheder findes i medfør af skifte-lovens § 82 at henhøre under skifterettens afgørelse«.

1973

UfR 1973.280 H

Hovedaktionær hæftede ikke for sit entreprenørselskabs reparationsgæld

Entreprenør E havde drevet sin virksomhed som personligt firma. Nu omdannede han det til et A/S, der bar hans navn. Reparator R reparerede en maskine, der tilhørte A/S'et.

R søgte at drage E personligt til ansvar for regningen, men fik ikke medhold. Han burde have forstået, at reparationen skete for et selskab, eller at det var mest sandsynligt; han burde udtrykkeligt have sikret sig E's hæftelse, hvis han lagde vægt på den.

UfR 1973.417 H

Selskabet, der kom til at finansiere sit eget take-over (én af Boss-sagerne)

A/S A købte aktiemajoriteten i A/S B, men skulle låne til købet. Långiver var C, der skulle have pant i en ejendom tilhørende det købte selskabs datterselskab, D.

I datterselskabet D's bestyrelse var efter take-over'en blevet indvalgt 4 medlemmer fra det overtagende N's bestyrelse. De havde flertal og var tegningsberettigede til pantsætningen – men ville selvsagt være inhabile i sagen i D's bestyrelse; sagen blev imidlertid slet ikke behandlet i bestyrelsen.

Der anvendtes ejerpantebrev, som skulle håndpantsettes til långiveren C. En advokat fik til opgave at frigive lånebeløbet på C's vegne til A, når lysning havde fundet sted.

Højesteret's flertal fandt, at advokaten var fuldmægtig for C; advokaten havde været i ond tro, og denne onde tro bandt C, jf. TL §§ 5 og 27.

C skulle herefter udlevere pantebrevet til D (hvis gamle ledelse ikke havde udvist en sådan uagtsomhed eller letsindighed, at dette kunne afskære D fra at gøre indsigelsen gældende).

(Hvordan skulle en tilsvarende sag afgøres efter AL1973? Pantsætningen ville være retsstridig af to grunde: de fires inhabilitet, jf. § 58, den manglende drøftelse i bestyrelsen, § 57, stk. 1, 2. pkt., og den ulovlige sikkerhedsstillelse for en aktionær, jf. § 115, stk. 2, der også gælder i koncernforhold, jf. § 115a, stk. 1, modsætningsvis. Da de tegningsberettigede således ville handle i strid med deres beføjelser i henhold til loven, ville aftalen ikke binde selskabet).

Boss-sagerne er eksempler på overskridelse af selskabsretlige beføjelser, dvs. en handling ultra vires, jf. Werlauff i TfR 1995.780ff.

Øvrige Boss-sager er UfR 1970.96 H, 1970.795 H og 1970.803 H.

UfR 1973.487 H

Fagforbunds obligatoriske gruppelivsordning finansieret via kontingent blev godkendt

Dansk Arbejdsmands og Specialarbejder Forbunds beslutning om en obligatorisk gruppelivsordning for medlemmerne godkendtes, og et medlem kunne derfor ikke undlade at betale den til forsikringspræmien svarende del af kontingentet. (Dissens).

Lignende afgørelse i UfR 1973.494 H.

Modsat norsk afgørelse NRT 1967.1373 H (lå efter Højesteret-flertallets opfattelse uden for fagforeningens primære mål). Men i samme retning svensk NJA1987.394 H (=ND 1988.368 H): fagforbunds tegning af kollektiv hjemforsikring kunne domstolsprøves, men godkendtes, da ej åbenbart formålsstridig (dissens).

UfR 1973.772 Ø

Andele i gave-ejendom i sameje kunne ej undrages retsforfølgning; ugyldig selvåndlæggelse

4 søskende havde ved gaveskøde i lige sameje modtaget en fast ejendom fra deres mor. De ønskede nu tinglyst: »Anparten i samejet er uden medejernes samtykke uoverdragelig, kan ikke pantsættes og kan ikke gøres til genstand for arrest eller eksekution for nogen samejet uvedkommende gæld«.

TL-dommeren, hvis begrundelse tiltrådtes af Østre Landsret, anførte bl.a.: »Ved deklarationens oprettelse er de kærende ligeberettigede anpartshavere i ejendommen, der uden forbehold er givet til dem af gavegiveren«. Herefter anførtes det, at den enkelte kunne råde med de andres samtykke gennem pantsætning, og at der således ikke var »foretaget nogen relevant indskrænkning i den pågældendes mulighed for at råde over anparten. Som følge af det anførte foreligger der en ugyldig selvåndlæggelse, der ikke kan tinglyses«.

UfR 1973.795 (skifteretsafg.)

Bestyrelsen kunne indgive konkursbegæring

Bestyrelsen kunne indgive konkursbegæring. Det påhvilede ikke skifteretten at undersøge, om bestyrelsen havde den fornødne bemyndigelse fra aktionærerne, når hverken noget bestyrelsesmedlem eller nogen aktionær rejser spørgsmål om det.

Første led er nu lovfæstet, jf. AL § 127, stk. 1: På selskabets vegne kan konkursbegæring kun indgives af bestyrelsen eller, hvis selskabet er under likvidation, af likvidator.

De øvrige led i afgørelsen synes fortsat relevante.

Dernæst antog skifteretten, at bestyrelsesmedlemmer, der af én eller anden grund ikke længere opfylder de efter loven nødvendige betingelser, kan – og i et vist omfang skal – foretage dispositioner, som påhviler en bestyrelse, indtil en ny bestyrelse er valgt.

UfR 1973.852 V

Plantageselskabs-direktøren, hvis løn ikke indebar maskeret udlodning

Et plantage-A/S havde nogle værdipapirer, 2 udlejningsejendomme samt plantagen. D var direktør og hovedaktionær. Han hævede hvert år 25.000 kr. i direktørgage. Ligningsmyndighederne fandt kr. 10.000 passende og reducerede derfor A/S'ets fradrag med kr. 15.000.

Vestre Landsret fastslog:

- lønnen stod ikke i misforhold til D's arbejdsindsats;
- efter en samlet vurdering af
 1. A/S'ets indtjening,
 2. dets udbyttepolitik og
 3. den absolutte størrelse af ydelserne til D ...
- var der ikke grundlag for at fastslå, at der med lønnen var beslaglagt en større del af udbyttet end normalt i andre aktieselskaber.

Jf. i ØLD 2416 1980 (1. afd. 215/79).

UfR 1973.865 Ø

Udlodning var ikke= opløsning i relation til SEL § 33

I 1960 udloddede et ejendoms-A/S hele selskabsformuen til aktionærerne! Skattemyndighederne gjorde herefter gældende, at dette måtte sidestilles med en opløsning; i så fald kunne den enkelte aktionær drages til ansvar for skatten (her: for skatteåret 1961/62), jf. nu SEL § 33.

Vestre Landsret: udlodningen kunne ikke sidestilles med opløsning. Der var heller ikke senere skredet til opløsning. Der kunne derfor ikke *med hjemmel i SEL § 33* pålægges aktionæren hæftelse for selskabsskatten.

NB: Frifindelse er selvsagt ikke det sidste ord i sagen. Er selskabsskatten fortsat udækket, kan selskabet opløses ved konkurs. Kurator kan da drage aktionærerne til ansvar for udlodningen, jf. nu AL §§ 113 og 142.

1974

UfR 1974.129 H

Det svage hotelindretnings-selskab og den personlige hæftelse

A/S A indrettede hotellokaler; det var svagt økonomisk funderet. Snedkermester S havde tidligere udført arbejder for selskabet. Det lededes af L, der udadtil havde samme stilling, som hvis det var hans personlige firma.

Efter selskabets sammenbrud ville S drage L til ansvar for slutafregningen på ca. 57.000 kr.

Heri fik han medhold: (1) Selskabet var meget lille; (2) L optrådte som ved personligt ejet firma; (3) L vidste, at selskabet var svagt; (4) L havde haft særlig anledning til at præcisere, at det var selskabet og ikke L selv, der var medkontrahent; (5) L havde ikke reageret på de regninger, han modtog, og som var stilet til ham personligt.

UfR 1974.826 Ø

Handelsregisterføreren ej ansvarlig for at have overset navne-modhold

Den stedlige handelsregisterfører (politimesteren) overså ved registreringen af et firma i medfør af firmal. § 3, stk. 1, at der fandtes navne-modhold (et A/S).

Virksomheden, der måtte ændre navn, påførtes herved omkostninger til tryksager, klicheer m.v.

Handelsregisterføreren fandtes ikke erstatningsansvarlig i denne anledning.

I hvert fald hvor der er tale om et navn, der ved et simpelt opslag kan findes i fortegnelsen over danske aktie- og anpartsselskaber, kan ansvar ikke være udelukket.

UfR 1974.1005 H

Typehusfirmaet og det beroligende cirkulære

Et typehusfirma var omdannet til A/S ved gældskonvertering. Kreditor K var også blevet aktionær, men deltog ikke i den senere kapitaludvidelse, der også skete ved gældskonvertering, ligesom K siden november 1970 kun ville levere mod forudbetaling.

Nøgletidspunkter er herefter følgende:

- 30/9 1970: saldoopgørelse fra revisionen.
 nov. 1970: K går over til kun at levere mod forudbetaling.
 dec. 1970: ny kapitaludvidelse ved gældskonvertering. K deltager ikke.
 31/3 1971: cirkulære fra bestyrelsen: kapitaludvidelsen er gennemført; nu skabt solid kapitalmæssig baggrund; lever nu venligst på normale forretningsbetingelser. K følger henstillingen og leverer atter på kredit.
 maj 1971: regnskab pr. 31/12 1970 foreligger: betydeligt underskud; negativeposter fra tiden *før* 30/9 havde ikke været medtaget på det oprindelige 30/9-regnskab. Opløsning som insolvent.

Burde bestyrelsen have tilvejebragt nyere regnskabsmæssige oplysninger i stedet for i marts at basere sig på ca. 1/2år gamle tal (der endog viste sig forkerte)?

Højesteret's flertal (4-3 afgørelse): nej, ikke udvist så graverende forhold, at ansvar. Dissens: halv erstatning.

1975

UfR 1975.97 H

Erstatning ved selskabets opløsning til uopsigelig direktør

Der tilkendtes en funktionær (tidligere direktør, som var oprindelig ejer af firmaet og havde fået en uopsigelig ansættelse som vederlag for goodwill) erstatning ved selskabets senere opløsning.

Han fik 6 måneders løn som privilegeret krav og en yderligere erstatning på kr. 150.000 som simpelt krav. Erstatningen blev givet, fordi uopsigeligheden var et led i betalingen for goodwill.

»Konkursreguleringen« af uopsigeligheden kan ske i medfør af KL § 61, stk. 1, mens erstatning har hjemmel i § 61, stk. 3.

Kommenteret UfR 1975B:122.

Jf. om konkursregulering af lejemål UfR 1959.816 H.

UfR 1975.131 H

City Bank A/S

Navnet »City Bank A/S« blev registreret i A/S-registeret, men efter påstand fra den amerikanske »First National City Bank«, der i et vist omfang brugte »Citibank« som kaldenavn, tilpligtedes det danske selskab at slette navnet af A/S-registeret, at anerkende at være uberettiget til at bruge navnet og *at* afmelde sin telegramadresse »Citybankas«. Dissens!

Kommenteret UfR 1975B s. 124ff, særligt s. 127.

UfR 1975.294 Ø

Fuldmagt til bank til pantebrevspåtegninger

Østre Landsret accepterede, modsat tinglysningsdommeren, fuldmagt til bank fra et A/S (v/direktør og et bestyrelsesmedlem) til alle slags påtegninger på selskabets pantebreve.

Tinglysningsdommeren havde ment, at fuldmagten ikke stemte med AL's tegningsregler.

Smh. UfR 1966.888 V (ikke generel pantebrevsfuldmagt til 2 *bestyrelsesmedlemmer*);

Domme og kendelser 1970-1979

UfR 1984.852 V (generalfuldmagt fra eneste tegningsberettigede O.K.); UfR 1985.661 V (generalfuldmagt fra en direktør afvist).

Se Jens Peter Fabricius i Advokaten 1992/2.33ff. Gennemgår de 4 afgørelser UfR 1966.888 V, 1975.294 Ø, 1984.852 V og 1985.661 V. Resultater i UfR 1985.661 V begrundes obiter dictum med, at generalfuldmagten strider mod den ved vedtægterne og loven afgrænsede kreds af tegningsberettigede. Herved forbliver UfR 1985.661 V i modsætning til UfR 1984.852 V, der accepterede en generalfuldmagt. Forfatteren påpeger, at en generalfuldmagt formentlig vil kunne være i strid med både den ved AL § 60, stk. 2, afgrænsede kreds af tegningsberettigede og med en særlig begrænsning i vedtægterne af den individuelle tegningsret.

UfR 1975.461 V

Tømrermestrenes resultatløse krav mod byggefirmaer og dets hovedaktionær

H var hovedaktionær og leder i A/S A. Det ansatte tømrerne T. Senere blev T selvstændige, og de blev da antaget af selskabet A til nogle arbejder.

De søgte nu at drage H selv til ansvar for deres tilgodehavender, men fik ikke medhold. (1) Selskabsformen var ikke holdt skjult for dem; (2) det kunne ikke i sig selv medføre hæftelse, at H ved *ansættelsen* ikke gjorde dem opmærksom på A/S-formen; (3) ved engageringen til byggearbejdet havde H ikke optrådt på en måde, der kunne give særlig anledning til at antage, at han hæftede personligt.

UfR 1975.534 H

Afstemningsresultat kunne ikke være påvirket af evt. forkert kreditorvægt

Efter de gamle regler om insolvenslikvidation var et selskab under opløsning. Nu opstod spørgsmål om overgang til konkurs. Der stemtes herom i skifteretten. En kreditor K I påkærede resultatet: K I selv havde ikke få et af ham anmeldt krav med på kreditorlisten, ligesom en K2 havde fået stemmeret, hvad han efter KLI's opfattelse ikke var.

Højesteret: K2 var stemmeberettiget. K1 selv var i hvert fald ikke kreditor for et krav af en sådan størrelse, at det kunne vælte afstemningsresultatet. Dette stadfæstedes derfor.

UfR 1975.567 H

Obligationsejere var ikke ejere af kredittkasse (selvejende)

En obligationsejer stævnedes Kredittkassen for Husejerne i København med påstand om anerkendelsesdom for, at der ikke alene forelå et låneforhold. Heri fik obligationsejeren ikke medhold. At obligationsejerne havde den øverste myndighed gennem generalforsamlingen, begrundede ikke ejendomsret til den ved fondens administration oparbejdede formue.

UfR 1975.599 H

Leveringspligt, vedtaget i plumosus-forening med næsten énstemmighed, godkendt

I tilslutning til dommene om Gartnernes Salgsforening i Odense UfR 1956.61 H og 1966.250 H:

I 1957 oprettedes en yderligere forening: Odense Plumosus Pakkecentral. Denne skulle sortere og pakke plumosus, der skulle sælges gennem forannævnte salgsforening.

I 1970 ændrede plumosusforeningen sine vedtægter, så at denne forenings medlemmer fremtidigt skulle levere hele deres avl af plumosus gennem plumosusforeningen.

Højesteret fandt ikke, at der forelå en omgåelse af de to tidligere domme, der underkendte gartnerforeningens nye bestemmelser om omsætningspligt. Plumosusforeningen havde en betydelig erhvervsmæssig interesse i leveringspligt. Ændringen i 1970 var næsten enstemmigt vedtaget. Den godkendtes af Højesteret.

Se § 27, stk. 2, nr. 4, i forslaget til andelslov, jf. bet. 1071/1986 s. 73 og 106f.

UfR 1975.663 V

Billigt lejemål var maskeret direktørgage og kunne opsiges ved likvidation

Direktør D var søn af selskabet S' hovedaktionær. 1973 fik han et billigt lejemål af selskabet: et hus, der kostede ca. 40.000 i årlig terminsydelse, lejede han for kr. 8.000 årligt.

Da selskabet trådte i likvidation (dagældende regler), kunne det straks frigøre sig fra forpligtelsen efter lejekontrakten: D's ret ansås begrundet i hans stilling; hans lejemål indebar løbende direktørvederlag.

UfR 1975.988 V

Bestyrelsen i forening af lejere af sommerhusgrunde kunne stævne grundens ejer uden gf.bemyndigelse

Vestre Landsret lagde til grund, at bestyrelsen i en forening af lejere af sommerhusgrunde på egen hånd, uden sagens forelæggelse for generalforsamlingen, kunne anlægge retssag mod grundens ejer.

1976

UfR 1976.74 H

Arvinger videreførte afdødes maskinfabrik og hæftede personligt for kildeskat; dissens

Frk. A og hendes broder arvede deres far, som sad i uskiftet bo. De overtog den af ham som personligt firma drevne »Maskinfabrikken Lindholm«. Der hørte en ejendom til; den fik de adkomst på med en halvpart hver.

Frk. A var ikke og skulle ikke være aktiv i maskinfabrikken. Den tilmeldtes CIR og moms som enkeltmandsfirma med broderen som indehaver. På brevpapir m.v. anførtes broderens navn. Anmeldelse til handelsregisteret fandt ikke sted. Det var meningen, at frk. A skulle udbetales kontant, men der var tilsyneladende ikke midler hertil.

På regnskaberne stod hun imidlertid ikke som kreditor, men som interessent: faderen var død 1968. I hvert fald regnskaberne 1971, 1972 og 1973 lød på »Maskinfabrikken Lindholm« v/broderen og frk. A. De delte driftsresultatet lige mellem sig.

Hun fratok således halvdelen af det underskud, der fremkom.

I/S-kontrakt var aldrig udfærdiget. De underskrev en kassekredit i fællesskab til brug i virksomheden.

Maj 1972 til juli 1973 opstod kildeskatterestancer for maskinfabrikken. Pantefogeden foretog udpantning hos frk. A i både hendes halvpart af ejendommen og i en privat bankbog. Hun indbragte sagen for fogedretten, der afviste sagen, fordi den fandtes at kræve yderligere bevisførelse.

Vestre Landsret stadfæstede udpantningen og lagde bl.a. vægt på, at fabrikken ifølge

Domme og kendelser 1970-1979

regnskaberne fremtrådte som tilhørende dem i fællesskab, at hun havde fratrukket halvdelen af underskuddet, og at de havde underskrevet kassekredit begge to. Hun var herefter ansvarlig medindehaver siden faderens død.

Højesteret's flertal (3 dommere) stadfæstede Vestre Landsret's dom, dels iht. grunde- ne, dels fordi arvingerne efter arvefaldet førte virksomheden videre og måtte antages herved at have pådraget sig personlig hæftelse for driftsudgifterne.

Mindretallet (2) lagde vægt på, at frk. A ikke deltog aktivt i driften, men blot indtil videre havde afstået fra at kræve sit tilgodehavende udbetalt. Man ville herefter begrænse hendes hæftelse til at angå de »indskudte« værdier, dvs. ejendommen, men ikke bankbo- gen. Hun ansås m.a.o. som »stille deltager«.

UfR 1976.241 Ø

Hovedaktionærdirektørens A-skatteansvar

D var direktør og sammen med sin hustru hovedaktionær i A/S A, der var opløst som insolvent. Han søgtes (foruden bødeansvaret) draget til ansvar for de manglende A- skatter.

Både byret og Østre Landsret vil dømme ham (ca. kr. 95.000), men begrundelsen er forskellig:

Byretten: D har udvist forsømmelighed, og »hans økonomiske interesse i selskabet har været så betydelig, at han i relation til bestemmelsen i kildeskattelovens § 69 ikke findes at burde stilles anderledes, end hvis aktieselskabsformen ikke havde været an- vendt«.

Østre Landsret: »D (var) ved lønudbetalingerne klar over, at selskabet var ude af stand til at udrede skyldig kildeskat«. (En traditionel culpabedømmelse).

Se endvidere UfR 1981.473 H (Herning Kranudlejning A/S), hvor der synes at være en nuance i, hvilken culpa Højesteret kræver bevist ved hhv. egne og andres A-skat.

UfR 1976.405 V

Hotel-K/S kunne erklæres konkurs uanset solvens, når komplementar-A/S var kon- kurs

Et hotel-A/S, hvis aktiekapitals størrelse er uoplyst i kendelsen, erklæredes konkurs i 1975. I 1974 var A/S'et indtrådt som eneste komplementar i et nystiftet K/S, der ejedes af Grand Hotel i Vejle.

A/S'et havde tegnet 3 anparter i K/S'et á kr. 50.000. Til kommanditister var udbudt 93 andele á kr. 50.000, hvoraf kr. 9.000 pr. anpart var indbetalt.

A/S'ets kuratorer begærede nu også K/S'et konkursbehandlet. Skifteretten afsagde dekret, men kommanditisterne protesterede energisk og kærede til Vestre Landsret, der imidlertid stadfæstede.

Vestre Landsret, der fandt, at kuratorerne havde retlig interesse i at begære K/S'et konkurs, anfører:

»Da det likviderende, nu under konkurs værende komplementaraktieselskabs særlige kreditorer ikke vil kunne søge fyldestgørelse i kommanditselskabets aktiver, før dette selskabs særlige kreditorer er fyldestgjort, og da størrelsen af de beløb, hvormed disses krav mod kommanditselskabet om fornødent vil kunne anmeldes i konkursboet, ikke kan opføres, før det har vist sig, i hvilket omfang de vil kunne opnå dækning i komman- ditselskabets aktiver, tiltrædes det, at kommanditselskabet, uanset om det måtte være solvent, er taget under særskilt konkursbehandling som sket«.

Bem.: Resultatet kan ikke være rigtigt. Det virker, som om Vestre Landsret i for høj grad har ladet sig præge af I/S-retten: er alle interessenter konkurs, erklæres også I/S'et konkurs; ellers kan fælleskreditorerne ikke blive fyldestgjort først. K/S-situationen er anderledes. Enten har komplementaren en ringe eller slet ingen del af K/S-formuen. Situationen ligner derfor snarere en ubegrænset kaution for K/S'ets forpligtelser; ingen ville vel drømme om at erklære et solvent K/S konkurs, fordi dets kautionist gik konkurs. At det for A/S-kreditorerne kan være svært at værdiansætte og realisere den i de 3 K/S-anparter bundne formue, kan ikke begrunde konkurs; mange aktiver er vanskeligt håndterlige i en konkurs. Hensynet til opgørelsen af K/S-kreditorernes anmeldelsesret i A/S-boet vejer ikke tungt, hvis K/Set er solvent.

Anderledes: UfR 1996.179 Ø (kommanditselskab kunne ikke konkursbehandles, blot fordi komplementaren var konkurs); 1996-afgørelsen er rigtig.

UfR 1976.626 Ø

»Fristaden Christiania« kunne stævne forsvarsministeriet, der havde realitetsforhandlet med »Fristaden«

Under betegnelsen »Fristaden Christiania« kunne et antal Christiania-beboere stævne Forsvarsministeriet trods manglende foreningsform. Østre Landsret lagde vægt på, at ministeriet havde ført realitetsforhandlinger med beboere under den nævnte betegnelse og udstedt visse løfter.

I U 1976.101 Ø afvistes søgsmål mod Københavns kommune, der stedse havde afvist realitetsforhandlinger.

UfR 1976.755 V

Vedtægtsbestemmelse om bestyrelses-turnus ansås ikke som en aftale, som sikrede mod afsættelse

Vedtægterne i et familieaktieselskab (altså *ikke* en særlig aktionæroverenskomst) havde en særlig turnusordning for bestyrelsens afgang; hvert år afgik det bestyrelsesmedlem, hvis mandat var ældst (de første 4 år dog efter lodtrækning).

Alt var fordrageligt, mens forældrene og deres tre sønner sad i bestyrelsen. Selskabet stiftedes 1959. Efter forældrenes død fortsatte de tre brødre i bestyrelsen.

Der opstod et modsætningsforhold mellem p.d.e.s. B1 og B2 og p.d.a.s. B3. Indtil 1975 havde man – trods turnusordningen i *vedtægterne* – sat alle på valg (og de var blevet genvalgt). I 1975 ville B1 og B2 slippe af med B3. Dagsordenen udformedes herefter således: »Valg af medlemmer til bestyrelsen (bestyrelsens flertal indstiller, at alle medlemmer afgår)«.

Gennem sin advokat blev B3 underrettet om, hvad dagsordenen ville indeholde. Dette var, skrev selskabet, ikke ensbetydende med, at B3 ikke kunne genvælges; man ville se tiden an.

På generalforsamlingen afgik alle. B1 og B2 genvalgtes (det havde de majoritet til); B3 genvalgtes ikke. En tredje person nyvalgtes efter B1 og B2's indstilling.

Nu anlagde B3 anfægtelsessøgsmål mod selskabet og krævede valghandlingen omstødt. Han havde 3 hovedargumenter:

- 1) Vedtægtsbestemmelsen måtte forstås som en *aftale* mellem aktionærerne om turnusordningen. Vestre Landsret: nej, kan ikke fastslås med fornøden sikkerhed.
- 2) Han var ikke gennem dagsordenen forberedt på emnet. Vestre Landsret: jo, gennem

Domme og kendelser 1970-1979

brevvekslingen. (Hvorfor dog ikke blot konstatere, at emnet som sådant var på dagsordenen?)

3) Nogle aktier fra forældrene var overdraget 4 år før til børnene, men overdragelsen ikke noteret. Vestre Landsret: denne formelle fejl ikke afgørende.

Som et plaster på såret: forholdsmæssigt honorar indtil det efter vedtægtsbestemmelsen forventede afgangstidspunkt. (Ville næppe kunne opnås efter AL1973 § 50, stk. 1, 3. pkt.).

UfR 1976.909 H

Det sammenbrudte udstillings-arrangør-selskab

4 interessenter (I1-4) drev et selskab, der skulle arrangere udstillinger. Først var det I/S, men virksomheden blev indskudt i et A/S.

Til brug for en bestemt udstilling traf I1 ca. 6 år senere aftale med et reklamebureau R om annonceringer. Selskabet brød sammen, idet besøget var for ringe. R sagsøgte I1.

I1 blev dømt. (1) I1 måtte være klar over, at selskabets eksistens afhang af udstillingen; (2) han havde derfor særlig anledning til at præcisere, at bestillingen skete på et selskabs vegne.

UfR 1976.1010 Ø

»Fristaden Christiania« havde så løs retlig struktur, at der savnedes processuel partsevne over for Københavns kommune

Mens et antal beboere under betegnelsen »Fristaden Christiania« fik ret til at støvne Forsvarsministeriet, fordi det havde realitetsforhandlet med beboerne under den nævnte betegnelse og udstedt visse løfter, jf. UfR 1976.626 Ø, afvistes et søgsmål mod Københavns kommune, der stedse havde nægtet at inddrage sig i realitetsforhandlinger.

»Fristaden Christiania« fandtes at have en så løs struktur, at der ikke tilkom sagsøgeren processuel partsevne i almindelighed.

1977

UfR 1977.61 H

Børskurs og ikke likvidationskurs lagt til grund ved indløsning i forbindelse med fusion

Spørgsmål om, hvilken kurs aktionærer i det ophørende selskab kunne kræve lagt til grund ved indløsning efter dagældende AL § 136 (før ændringen 1982; se nu om erstatning fra selskabet, hvis vederlaget ikke er rimeligt og sagligt begrundet: § 1340).

Børskurs ved vedtagelsen af fusionen var 295. De udmeldte skønsmænd fandt, at indløsningskursen for minoriteten skulle være 385, svarende til likvidationskursen.

Højesteret sagde under dissens, at *udgangspunktet ved børsnoterede aktier* må være værdien, således som den er kommet til udtryk gennem børskursen. Aktionærer har ikke *i almindelighed* krav på at blive stillet, som om likvidation fandt sted. Der var ikke oplyst *særlige omstændigheder*, som kunne afgive *tilstrækkelig begrundelse* for, at likvidationskursen skulle danne grundlag for indløsningskursens beregning.

NB: de processuelle standpunkter er vigtige, idet der alene var påstande om enten børskurs eller likvidationskurs.

Se også UfR 1985.110 H (børskurs fraveget ved opgørelse af margindepot; var ej udtryk for markedsmekanisme; opspekuleret, dvs. kursmanipulation), og UfR 1985.875 SH (børskurs lagt til grund ved indløsning af datterselskabs minoritet trods højere indre værdi).

UfR 1977.80 H

Fortegningsret kan ej fraviges generelt i vedtægterne

Denne dom ligger før en lovændring i 1982 og er derfor forældet på ét af to punkter.

Højesteret udtalte under dissens to grundsætninger:

- 1) AL § 30, stk. 3, jf. stk. 1, om fravigelse af fortegningsret ved kapitalforhøjelse må forstås således, at der kræves konkret gf.-beslutning; en generel bestemmelse i vedtægterne er ikke tilstrækkelig hjemmel.
- 2) En § 37-bemyndigelse til bestyrelsen kan ikke indeholde bemyndigelse til at fravige fortegningsretten.

Led nr. 2 er fraveget ved lov nr. 282 af 9/6 1982, der som sidste pkt. i § 37, stk. 2, netop indføjede mulighed for i en bemyndigelse at indføje mulighed for at fravige fortegningsretten. Denne mulighed bruges ofte, fx ved forberedelse til børsintroduktion, overtagelse af virksomheder m.v.

Bemærk, at dommens led nr. 1 ikke er fraveget; vedtægterne i et A/S kan således fortsat *ikke* have en *generel* ophævelse af fortegningsretten.

AL § 30 udspringer af art. 29 i 2. selskabsdirektiv. Dette har ingen undtagelser for ældre vedtægtsbestemmelser. Disse må således vige for § 30.

UfR 1977.116 H

De 4 »sammenhængende« firmaer + et A/S

Nogle aktionærer AA i et A/S drev virksomhed både gennem A/S'et og gennem 4 personligt ejede firmaer. Hos R bestiltes annoncer, og der blev efter anmodning faktureret til A/S'et.

Efter hvad der var oplyst om AX's og selskabets forbindelse og den måde, de drev deres virksomhed, fandtes AA at måtte hæfte personligt over for R.

UfR 1977.123 H

Anfægtelsessøgsmålet i rederiaktieselskabet kunne anlægges på ny efter en erkendelsesdom

Se om sagsforløbet under UfR 1981.262 H.

1977-dommen angår spørgsmålet, om den materielle retskraft, jf. AL § 81, stk. 4, forhindrede den nye sag ved Vestre Landsret.

Den tidligere Højesteret-dom var *ikke* til hinder for den nye sag. Højesteret-dommen baserede sig netop på, at der var taget bekræftende til genmæle under anken til Højesteret. Ej heller regler om repræsentation eller succession kunne føre til afvisning.

UfR 1977.152 H

Direktøren, der fik ansvarsområdet drastisk beskåret, fik erstatning

Et A/S' direktør, der i særlig grad tog sig af selskabets salg, fik – uden at blive orienteret derom – sit ansvarsområde drastisk beskåret, idet bestyrelsen ansatte en kontorchef (økonomichef), som skulle være sideordnet med direktøren og have eneansvaret for selskabets økonomiske forhold.

Domme og kendelser 1970-1979

Kontorchefen udsendte en instruks til personalet om, *at* alle løntillæg fremtidigt skulle anerkendes af ham, og *at* han skulle have alle udgiftsbilag til attestation. Direktøren blev ikke udspurgt inden udsendelsen. Denne blev efterfølgende tiltrådt af bestyrelsen.

Da direktøren erfarede om instruksen, ophævede han straks sin stilling. Sø- og Handelsretten anså ham for berettiget hertil og tilkendte ham erstatning svarende til 6 måneders løn.

UfR 1977.202 Ø

De apportindskudte maskiner, der brændte, var omfattet af pant i hovedaktionærs ejendom

Fabrikant F drev sin fabrik fra sin egen ejendom. Han pantsatte ad flere gange ejendommen til sin bank B. Endvidere indskød han fabrikken med maskiner men ikke ejendommen – i et A/S. Tidsplanen er således:

1972: kassekredit åbnes; første ejerpantebrev lyses. Sommeren 1973: A/S'et stiftes.

Oktober 1973: A/S'et registreres. Det overtager maskinerne og lejer sig ind i ejendommen. Det overtager ikke bankgælden.

Vinter 1973/74: brand på fabrikken; maskinerne brænder. Der anskaffes et nyt anlæg. 1974: F's kredit udvides. Flere ejerpantebreve oprettes. De lyses september 1974.

Juni 1975 og senere: A/S'et standser betalingerne og opløses som insolvent. Tvangsauktion over F's ejendom.

Tvist på tvangsauktionen: B mente, at de maskiner, der nu var i fabriksbygningen, var omfattet af B's pant. Likvidator (i.e.: de gamle regler om insolvent likvidation) bestred det.

Østre Landsret: de brændte maskiner og dermed disses forsikringssum var omfattet af pantet. De nye maskiner var *ikke* omfattet.

NB: De første maskiner var allerede omfattet af et TL § 37-pant. Da de blev indskudt i et A/S, skulle panthavers relaksationssamtykke derfor have været indhentet. De kom derfor ikke selskabet til gode, som de skulle. (Dommen er derfor ikke blot af panteretlig, men tillige af selskabsretlig betydning). De næste maskiner var derimod anskaffet af en lejer og derfor ikke omfattet af ejendomspantet i medfør af TL § 37.

UfR 1977.246 SH

Bilen med leasingrestancen, som hele bestyrelsen blev ansvarlig for

En dom om bestyrelsesansvar. Manden M, hustruen H og svigerfaderen S udgjorde bestyrelsen. M og S havde hver en 500 kr. aktie. H havde resten af kapitalen. M selv havde haft en tidligere konkurs. Selskabet blev tydeligvis drevet af ham og for ham; han var eneprokurist og disponerede faktisk i enhver henseende.

1971 leasede selskabet bil hos U. Pga. leasingrestance afhentedes bilen marts 1973.

December 1973 blev der underskrevet frivilligt forlig om restancen, ca. kr. 6.600. M underskrev det på selskabets vegne, men afgav selv, hvad der måtte forstås som en kaution. Kun 500 kr. blev betalt, inden selskabet brød sammen.

Der var indleveret regnskaber for årene 1969 og 1970, men ikke senere. Hvis regnskab var blevet aflagt for 1971 sagde Sø- og Handelsretten, ville bestyrelsen være blevet klar over, at selskabets økonomi var så dårlig, at man måtte opløse selskabet, og i så fald havde U undgået eller begrænset sit tab.

Det var oplagt, at M skulle hæfte, men mindre oplagt f.s.v. angår H og S. Dels havde U vel accepteret en betydelig risiko ved at lade restancerne vokse, dels konstaterede man ved forligets oprettelse jo blot status quo; nye lån blev ikke optaget.

UfR 1977.274 H

Bestyrelse frifundet for formiddagens leverandørers erstatningskrav efter sammenbrud om eftermiddagen. Havemanns stormagasiner

A/S H drev stormagasinet, men var i økonomiske vanskeligheder. Der var tilkaldt sagkyndige rådgivere, og rekonstruktion m.v. overvejedes. Der modtoges varer på kredit om formiddagen. Om eftermiddagen holdt man bestyrelsesmøde og generalforsamling og besluttede insolvenslikvidation (dagældende regler).

En af formiddagens leverandører, som intet havde anet om vanskelighederne, søgte bestyrelsesformand + to andre bestyrelsesmedlemmer. Han anbragte bl.a., at de allerede dagen før måtte have været ret sikre på, at man ville træde i likvidation, og at man derfor ikke burde have modtaget varer på kredit.

Både Sø- og Handelsretten og Højesteret (og både Højesteret's flertal og mindretal) frifinder, men der er 3 sæt begrundelser:

Sø- og Handelsretten: seriøse forhandlinger om formiddagen. Det kan ikke lægges ledelsen til last, at man ikke standsede varemodtagelsen.

Højesteret's flertal: likvidation var ikke uundgåelig og i realiteten besluttet allerede dagen før.

Højesteret's mindretal: for at kunne føre forhandlingerne om eftermiddagen holdt man varemodtagelsen åben.

Bedst forekommer mindretallets begrundelse, fordi den klart viser, at ledelsen har ret til at afveje formiddagsleverandørernes specielle interesser mod helheden: selskabets og øvrige kreditorer, medarbejdere m.v. Det er altså en interesseafvejning, der foretages.

UfR 1977.526 H

Båden, der blev pantsat af et selskab til fordel for et »søsterselskab«; omstødt

A/S 1's aktionærer begyndte gennem A/S 2 at drive handel med motorbåde. A/S 1 havde ældre gæld til bl.a. 2 kreditorer. Disse fik nu pant i en båd, der tilhørte A/S 2, til sikkerhed for deres ældre fordring i A/S 1.

Økonomisk, regnskabsmæssigt og ledelsesmæssigt var A/S 1 og 2 ikke holdt adskilt.

Dette fandtes at måtte have stået de to kreditorer klart, at den nære sammenhæng mellem selskaberne var af væsentlig betydning for sikkerhedsstillingen. Da både A/S 1 og 2 opløstes som insolvente, kunne kreditorerne ikke hævde deres panteret over for A/S 2's bo.

UfR 1977.571 V

Påstand om manglende indtægt i »Vasketeria i/s« skulle gøres gældende under skiftesag

På foranledning af en maskinleverandør oprettede M og K »Vasketeria i/s« til drift af møntvask. Efter 3-4 års drift, hvor resultaterne var uventet magre, begærede man I/S'et opløst ved skifteretten, jf. Skl. § 82.

K, der havde haft nogle slægtninge m.v. til at se på regnskaberne, mente, at I/S'et var unddraget indtægter. Hun søgte derfor ved byret M med krav om ca. 30.000.

M blev frifundet i januar 1975. K ankede til Vestre Landsret, der stadfæstede i december 1975. Under sagen havde M til kompensation fremsat modkrav.

Skifterettens medhjælper udarbejdede opgørelse af I/S-boet i november 1975. I februar 1976 holdtes møde i skifteretten derom. M mente som nævnt at have et krav mod K og forlangte ved sin advokat dette medtaget i opgørelsen. Advokaten skrev herom til skifteretten allerede inden det afsluttende møde i denne. Medhjælper bemærkede til skifteprotokollen, at kravet måtte afgøres ved civil retssag. Skifteretten stadfæstede boopgørelsen.

Marts 1976 lod M foretage arrest hos H for sit formodede krav. Han anlagde justificationssag. Både byret og landsret afviste. Vestre Landsret: kravet har en sådan sammenhæng med I/S-opløsningen, at det burde være taget under behandling af skifteretten. Denne havde endnu ikke afsluttet boet, da den modtog M's advokats brev med protest mod opgørelsesudkastet. Kravet måtte herefter gøres gældende ved en evt. genoptagelse af I/S-boet.

UfR 1977.702 H

Fagforbund havde ret til at opretholde stemmeretsbegrænsning for sin store Kbh-afdeling

Til et fagforbund var tilsluttet en række lokalforeninger. Forbundets vedtægter regulerede disses stemmeret (stemmевægt). Den meget medlemsrige Kbh-forenings stemmевægt var begrænset gennem vedtægterne, og da disse ændredes af forbundets generalforsamling, opretholdtes denne stemmeretsbegrænsning. Den kunne hverken tilsidesættes som ugyldig ud fra aftale- eller foreningsretlige grundsætninger.

Om stemmeretsbegrænsninger særligt i *selskabsretten* se Werlauff UfR 1986B:233ff.

UfR 1977.785 Ø

Insider trading med viden om fondsaktier i vente

T dømtes under en straffesag for overtrædelse af AL § 53, stk. 1 og 2 (hhv. købs- og salgsbog og spekulationsforbud), jf. AL § 161, stk. 1.

I forventning om 1/4 fondsaktie gav han, der var medlem af selskabets bestyrelse, købsordre den 1. maj om morgenen til 100.000 kr. aktier i selskabet, skønt han hidtil havde solgt af sine aktier. Han vidste, at der på et bestyrelsesmøde s.d. sandsynligvis ville blive truffet beslutning om fondsaktieudvidelsen. Bøden var 10.000 kr.

Se nu Silcon-dommen, UfR 1995.905 H.

UfR 1977.811 Ø

Fuldstændighedserklæring burde være indhentet, men dog ej ansvar for undladelsen

Kreditsælger K led tab efter et selskabs sammenbrud. K havde leveret i henhold til bankoplysning, der bragte ham i »god tro«.

K gjorde gældende, at selskabets revisor R burde have indhentet en fuldstændighedserklæring, bl.a. omfattende selskabets evt. kautionsforpligtelser. Herved ville R have opdaget, at selskabet 3 år tidligere havde påtaget sig kaution for et andet selskab i samme koncern.

Der henvises til AL1930

– § 42, stk. 4: omfanget af pantsætninger og kautionsforpligtelser m.v. skal fremgå af

regnskabet (se nu RL § 46, stk. 2, samt RL § 19, stk. 5, om koncernmellemværender);

- § 54 (stk. 1, i.f.): direktion og bestyrelse skal meddele revisorerne enhver oplysning, de forlanger til bekræftelse af regnskabets rigtighed (se nu AL § 89).

ØLR fandt, at R burde have afkrævet ledelsen en fuldstændighedserklæring, men R fandtes ikke ved at have undladt dette at have udvist en sådan forsømmelighed, at han blev erstatningspligtig.

Jf. andre revisordomme UfR 1978.653 H (rev. frifundet for blank påtegning trods uoplyste sikkerheder), 1982.595 Ø (revisoransvar for regnskab, der indtægtsførte for store aconto avancer) og 1982.1062 Ø (revisoransvar for urigtigt regnskab ad igangvær. arb., debitorer og varelager).

UfR 1977.932 H

Taxiforeningens beslutning om indskud, der var gyldig som led i fusion

Foreningen Aarhus Minibiler Å agtede at fusionere med en større lokal taxiforening. Med henblik på så vidt muligt at sikre alle medlemmerne lige vilkår ved fusionen pålagde Å's generalforsamling medlemmerne en indskudspligt på 2.500 kr. pr. bil.

Højesteret fandt, at vedtægtsændringen herom måtte ses som led i den samtidigt vedtagne fusion, og godkendte derfor ændringen.

1978

UfR 1978.121 H

Den undladte særskilte administration af den solgte udlejningsejendom; »pligtstridigt forhold ved ... « A/S Rosagården

Spørgsmål om direktions- og bestyrelsesansvar. A/S A solgte til pensionskassen P en udlejningsejendom, som A påtog sig at administrere for P, indtil P selv nogle måneder senere overtog den. Der blev ikke oprettet særskilt konto for lejeindtægter m.v., men A havde ej heller påtaget sig en sådan særskilt kontooprettelse (og P ikke forlangt det).

A indgik i en koncern med andre selskaber. Indtægterne indgik – sammen med andre indtægter – på moderselskabets konto.

Der viste sig snart en underbalance på ca. kr. 100.000, men der blev ikke af denne årsag oprettet nogen særskilt konto for den solgte ejendom. Der arbejdedes på en rolig afvikling af hele koncernen, og salg af et betydeligt ejendomskompleks ville muligt kunne løse koncernens finansielle problemer.

Da administrationsforholdet ophørte ved P's overtagelse af ejendommen, var der en saldo i P's favør på ca. kr. 150.000. Disse penge fik P aldrig, idet hele koncernen nu trådte i likvidation (dagældende regler), senere konkurs.

P søgte advokat Adv, der var bestyrelsesmedlem i A, og dettes direktør D med anbringende om, at de havde handlet erstatningspådragende ved at undlade oprettelse af særskilt konto, også efter den konstaterede underbalance.

Koncernens hovedaktionær H boede i udlandet. Han gav direktiver til Adv og D, som nærmest var i strid med intentionerne om en rolig afvikling, og til sidst var det H, der egenmægtigt fik Adv og D afsat og iværksatte likvidationen. Østre Landsret ville dømme dem begge (de måtte vide, at A savnede midler til at fyldestgøre saldoen), men ville dog lempe bl.a. efter AL § 143 (fra de kr. 150.000 til kr. 30.000).

Det kriterium, som Højesteret efterprøvede med henblik på et evt. ansvar over for kreditorer, var, om der var »udvist et pligstridigt forhold ved tilsidesættelse af væsentlige hensyn til kreditorerne«.

Højesteret lagde vægt på, (1) at man tilstræbte en rolig afvikling af koncernen, og (2) at Adv og D med nogen føje troede på denne rolige afvikling. De frifandtes begge.

UfR 1978.133 H

Bestyrelsen biintervenerede efter konkurs til støtte for kreditor, som kurator mødte med omstødelsespåstand

Under en »stille betalingsstandsning« var der afsat beløb på særlige konti til betaling af leverandører, fra hvem selskabet (i strid med bestyrelsens instrukser) kom til at modtage vareleverancer på kredit.

Bestyrelsen udbetalte beløbene, og samme dag trådte selskabet i likvidation som insolvent.

Under kurators omstødelsessag mod én af leverandørerne (som boet for øvrigt tabte) indtrådte bestyrelsesmedlemmerne som biintervenienter til støtte for leverandørens påstand.

UfR 1978.205 V

Revisorens flisefabrik var stille selskab; indskyderne stod tilbage for virksomhedens kreditorer

En foretagsom revisor R udbød en flisefabrik på »anparter« i 1974/75. Han kaldte dem »stille anparter«. I kontrakterne hed det: »Jeg deltager fuldt i selskabets overskud med ret til skattemæssige afskrivninger«. Der udstedtes andelsbeviser, som lovede indskyderne, at intet yderligere skulle tegnes.

Allerede i fabrikkens regnskabsår 1974/75 havde den underskud på knapt 200.000 kr.

Medio 1975 døde R. Indskyderne anmeldte i hans dødsbo krav på tilbagebetaling af indskuddene. De nedlagde påstand om dækning på lige fod med fabrikkens øvrige kreditorer. Kunne man ikke give dem medhold i, at en stille deltager havde denne ret, gjorde de subsidiært gældende, at der forelå svigagtigt eller dog ansvarspådragende forhold fra R. De måtte derfor i medfør af afdl. §§ 30 eller 33 have et erstatningskrav svarende til indskuddene. Dette ville de have fyldestgjort på lige fod med fabrikkens kreditorer.

Skifterettens medhjælper henviste til, at aftalen reelt måtte sidestilles med en K/S-aftale. Først måtte fælleskreditorer dækkes. Indskyderne var medejere af virksomhedens formue.

Skifteretten og Vestre Landsret gav ikke indskyderne medhold. Der var dissens ad begrundelse, men ikke ad resultat. Flertallet begrundede bl.a. med følgende:

- der forelå en selskabsdannelse og ikke et låneforhold;
- både afskrivningerne og indskuddenes postering under egenkapital var uforenelig med lån;
- hverken ved anmeldelse til handelsregister eller på anden måde var forholdet bragt til tredjemands kundskab. Der forelå derfor intet K/S, men et stille selskab (hvilket er en nyttig oplysning, men ikke afgørende for resultatet);
- retspraksis giver ikke grundlag for at antage, at den stille deltager fyldestgøres på lige fod med virksomhedens kreditorer;

- deltagernes tilbagebetalingskrav må stå tilbage for selskabskreditorernes krav;
- eventuelle aftaler i modsat retning kan ikke tillægges virkning for kreditorerne (her tænkes på nogle henvisninger i andelsbeviset til retslitteratur, som synes at anerkende anmeldelsesret på lige fod med selskabskreditorerne);
- der var ikke i det fremkomne grundlag for at anerkende et erstatningskrav (her kom det nok appellanterne til skade, at sagen udgik til skriftlig behandling; R's handlemåde synes ikke at have stemt med de pligter, der måtte påhvile ham som revisor og rådgiver, men der havde ikke været nærmere bevisførelse herom).

Bem.: Afgørelsen må anses rigtig ad tilbagetrædelsesspørgsmålet, og hvis der havde været ofret anstrengelser på at dokumentere R's rådgiveransvar, måtte det heraf følgende erstatningskrav fra medejerne formentlig ligeledes stå tilbage for selskabskreditorerne.

UfR 1978.414 Ø

Direktøren, der tappede eget A/S's konti og rejste til Brasilien

D var direktør, bestyrelsesmedlem og (hoved?)aktionær i et A/S. Han havde ulovligt aktionærlån på ca. kr. 45.000 uden betryggende sikkerhed (dagældende regler).

Desuden tappede han jan./feb. 1975 selskabets konti i Handelsbanken for ca. 413.000 kr., hvorefter han forlod landet med de fleste. Selskabet trådte i likvidation (insolvent?) april s.å. Han tabte pengene ved spekulation i Brasilien og vendte selv tilbage.

Straffet for skyldnersvig efter strfl. § 283, stk. 1, nr. 3, jf. § 286, stk. 2. 2½ års fængsel.

Spørgsmålet om mandatsvig, skyldnersvig m.v. har fået fornyet aktualitet efter introduktionen af begrebet selskabstømning.

UfR 1978.461 H

Den uopsagte direktør, der mistede løn, fordi han blev ansat hos konkurrent

Direktør D opsagdes til faktisk fratrædelse januar 1975, men skulle have løn til og med november s.å. Han blev »fritstillet« med hensyn til sin fremtidige virksomhed. Han var ikke bundet af nogen konkurrenceklausul.

Ikke desto mindre fandtes det forhold, at D fra april 1975 blev ansat som leder af en *konkurrerende* virksomhed, at medføre fortabelse af hans lønkrav fra dette tidspunkt.

UfR 1978.531H

Patentbureau-I/S; en interessents manglende indskud, deltagelse i møder og stillingtagen til ny interessent; ej væs. misligh. Københavns Patentbureau

Et patentbureau blev siden 1892 drevet som I/S. Der var nu tre interessenter, A, B og C. I I/S-kontrakten hed det bl.a.:

- Væsentlig misligholdelse fra en interessent gav de andre ret til at forlange hans udtræden.
- »Hver interessent skal indskyde eller lade indestå af sit tilgodehavende i firmaet et så stort beløb, som svarer til den brøkdelt af den fornødne driftskapital, som svarer til den pågældende interessents procentvise andel af firmaets årlige overskud« (de oppebar forskellige overskudsandel, hhv. 47, 30 og 23% af overskuddet).
- En interessent skulle udtræde af I/S'et, når han blev 70 år. Han kunne udtræde allerede, når han var 65 eller havde virket i I/S'et i 35 år. Ved aldersudtræden tilkom der den udtrådte en livsvarig overskudsandel på 5%.

Domme og kendelser 1970-1979

C havde været medarbejder i 23 år. Han indtrådte derefter som interessent i 1971. Fra 1973 opstod visse uoverensstemmelser mellem C og de øvrige. Gennem 3 år skrankede samarbejdet. I 1976 stævnedes de to øvrige C med påstand om hans udtræden. Der var ikke forinden afgivet ophævelseserklæring over for ham. Anbringenderne var:

- 1) Han havde ikke bragt sin kapitalkonto op på det foreskrevne. Den var kun 12% af egenkapitalen på i alt kr. 2,9 mio. Da den skulle op på hans overskudsandel, 23%, skulle han indbetale 122.000. Højesteret: han burde, efter at regnskabstallene for 1975 forelå, have indskudt yderligere eller optaget forhandling. Men da han allerede maj 1976 indskød mere end det krævede, kunne forholdet ikke indebære væsentlig misligholdelse.
- 2) Han deltog ikke i interessenternes eftermiddagsmøder. Højesteret: samarbejdsvanskelighederne skyldtes bl.a. C's undladelse af at deltage i møderne. Men *da* han kom til stede, når konkrete ledelsesproblemer skulle drøftes, *da* der ikke var rejst kritik af hans faglige arbejde i I/S'et, og *da* drift og indtjening, var ej heller dette væsentlig misligholdelse.
- 3) Han gik ikke ind i forhandling om ny partner, skønt A var født i 1913 og således i 1976 var 63 år og derfor nærmede sig den aftalte pensionsalder. Højesteret: det burde han, henset til I/S'ets karakter, interessenternes alder (B og C var hhv. 65 og 54 år) og I/S-kontraktens bestemmelser om pensionsforpligtelser og kapitalforhold. Men da han ikke var blevet stillet over for konkrete forslag, som han sagde nej til eller afslog stillingtagen til, var ej heller dette væsentlig misligholdelse.
- 4) Da Sø- og Handelsretten's dom forelå (den gav med 3 stemmer mod 2 A og B medhold), sendte C et avisudklip om dommen til Patentagentforeningens medlemmer. Ej heller dette var, hverken isoleret set eller sammenlagt med andre forhold, tilstrækkeligt til at indebære væsentlig misligholdelse.

Derfor frifindelse af C.

UfR 1978.604 Ø

Andelsmejeris bestyrelse kunne ikke uden gf.tiltrædelse underskrive skøde vedr. ejendomssalg

Et andelsmejeri A solgte en beboelsejendom. Efter vedtægterne tegnede den samlede bestyrelse A i alle anliggender. Da salget ikke var et sædvanligt led i A's virksomhed, og da gf.godkendelse ikke forelå, tiltrådte Østre Landsret skødets afvisning.

UfR 1978.653 H

Frifindelse af revisor, der ikke krævede fuldstændighedserklæring og nærmere bankoplysninger

Selskaberne S1 og S2 indgik i en koncern. R var revisor for selskaberne. Leverandør L leverede oprindeligt til S1, men ophørte med levering på kredit, da betalingerne trak ud.

Han fik imidlertid forevist et »pænt« regnskab for S2 og leverede herefter på kredit til dette.

Få måneder efter opløstes alle selskaberne som insolvente. For S2's vedkommende skyldtes insolvensen alene, at S2 havde påtaget sig kaution over for banken B for S1's gæld. Dette fremgik ikke af S2's regnskab.

L fik (under dissens) ikke medhold i, at R burde have indkrævet fuldstændighedser-

klæring, eller *at* han over for banken burde have spurgt, om S2 havde afgivet kautioner, der ikke fremgik af regnskaberne. Frifindelse.

Andre domme: UfR 1977.811Ø (fuldstændighedserkl. undladt; kritisabelt, men ej ansv.pådragende); UfR 1982.595H (urigtigt regnskab; indtægtsført store aconto avancer; revisoransvar s.m. hovedaktionær); UfR 1982.1062Ø (urigtigt r.; blank påtegning; fejl ad debitorer, varelager m.v.; ansvar).

UfR 1978.760 Ø

Skødet til direktøren selv skulle tiltrædes af et »andet habilt, kompetent selskabsorgan«

Efter A/S A's tegningsregel kunne direktøren tegne alene. Til tinglysning indleveredes nu et skøde fra A til direktør D på selskabets faste ejendom. TL-dommeren ville kun lyse med frist.

Østre Landsret stadfæstede og anførte, at en direktør iflg. AL § 58 ikke må deltage i behandlingen af spørgsmål om aftaler mellem selskabet og ham selv, og *at* det ikke med fornøden klarhed fremgik af det i sagen oplyste, at skødet var godkendt af et andet habilt, kompetent selskabsorgan.

UfR 1978.880 H

Moratoriekreditorerne oprettede nyt finansieringsselskab, der imidlertid ikke drev selvstændig virksomhed; omstødelse Inka Print

Et dansk A/S A kom i betalingsvanskeligheder 1968/69. Med de 3 største kreditorer, herunder det engelske selskab E, indgik A en moratorieordning. Denne indebar bl.a., at E oprettede et nyt selskab S, der skulle handle med A. Aktiekapitalen i S var kr. 100.000. Den ejedes af E.

Hovedtrækkene af handelsvilkårene m.v. mellem A og det nye S var:

- S skulle eje varerne til forarbejdning, men A forestod indkøbene deraf,
- varerne forarbejdedes hos A som lønarbejde for S;
- A forestod salget af færdigvarerne, og dette skete for N's regning og risiko, idet A skulle indestå S for betaling fra kunderne og tilsvare S et eventuelt tab ved salget;
- som vederlag oppebar S i realiteten alene 1% af salgsprisen (eftersom A efter aftalen skulle have varernes salgspris med fradrag af indkøbspris og tillige med fradrag på 1% af salgsprisen, der tilfaldt S).

I 1976 trådte A i insolvenslikvidation (dagældende regler). Der opstod to tvistepunkter mellem boet og S (der senere selv trådte i likvidation):

- 5) kunne S kræve separatiststilling til »sine« varer, der beroede hos A? Højesteret: nej, thi (a) formålet med stiftelsen af S havde alene været at sikre E's tilgodehavende, og (b) S havde ikke udøvet nogen virksomhed;
- 6) kunne betalingen til S fra A af en brandskadeerstatning, som A havde oppebåret, omstødes, når den var sket ca. 1/2 år før N's sammenbrud? Højesteret: ja.

Omtalt bl.a. af Kiilerich-Hansen UfR 1982B:425ff, Kaj Egon Hansen R&R 1984.437ff, Godsk Pedersen UfR 1985B:352ff, Werlauff R&R 1986.43ff.

Se endvidere: UfR 1968.766 H (Flying Enterprise), UfR 1980.806 V (Frigor) og UfR 1983.267 SH (Thor).

UfR 1978.975 V

Under kildeskatte-straffesag mod hovedaktionær/direktør afvistes adhæsiionskravet om personlig hæftelse

Under kildeskatte-straffesag mod hovedaktionær/direktør i insolvent A/S søgte S.dir. som adhæsiionskrav pådømt et krav om personlig hæftelse for skatterne. Byretten gav delvist medhold.

Vestre Landsret afviste adhæsiionskravet, jf. Rpl. § 991, stk. 4 (nægtelse, når behandlingen ikke kan ske »uden væsentlig ulempe«).

Hjemmelen for et evt. ansvar måtte søges i de alm. regler om erstatningsansvar for ledelsen i selskaber over for dets kreditorer. Afgørelsen af, om det fornødne ansvarsgrundlag var til stede, ville nødvendiggøre tilvejebringelse af oplysninger, *der dels* kunne være overflødige for straffesagen, *dels* kunne medføre, at adhæsiionskravet pga. »ensretningsprincippet« i Rpl. § 992, stk. 1, 2. led, slet ikke kunne påkendes under straffesagen. (Ensretningsprincippet: hvis retten finder, at adhæsiionsspørgsmålet vil blive afgjort modsat strafsørgsmålet, skal den afvise adhæsiionsspørgsmålet).

Jf. UfR 1976.241Ø (ansvar) og UfR 1981.473H (Herning Kranudlejning; hæftelse hos direktør/hovedaktionær).

1979

UfR 1979.177 H

Bæltetraktor-reparationen, som ApS'et v/sin eneprokurist hæftede for

En bæltetraktor indleveredes af et A/S til den oprindelige forhandler til reparation. Den havde skiftet ejer flere gange inden for en kreds af forbundne selskaber og personer. Nu ejedes den af et ApS; tidligere havde A/S'et ejet den.

Faktisk leder af begge selskaber var K; han var eneprokurist i ApS'et; han var selv den oprindelige køber af traktoren.

Der var ikke penge til at betale reparatøren på én gang. Denne gav afkald på sin retentionsret mod et afdrag på 10.000 kr. og en afdragsordning for resten, ca. 60.000 kr. K tiltrådte aftalen, men A/S'et brød sammen.

Derefter krævede reparatøren pengene af ApS'et. Det blev dømt: (1) K kunne forpligte det, og (2) afkaldet på retention blev givet til fordel for ApS'et.

UfR 1979.312 H

Ørreddambruget m/leveringspligt til amba; en interessant brød pligten; væs. misligb. + ansvar for bod

Tre interessenter drev et ørreddambrug. Af I/S-kontrakten fremgik bl.a., at »betydelige forretninger« krævede enighed. I/S'et tilsluttede sig Dansk Andels Ørredseksport. I dets vedtægter var fastlagt pligt for medlemmerne til at afstå hele deres produktion gennem eksportselskabet. Der var bod for overtrædelse.

En interessant i I/S'et overtrådte, trods indskærpelse af pligten og uden underretning til de øvrige, leveringspligten ved at lade I/S'et levere 1500 kg ørred til anden side. Det fandtes berettiget, at de to øvrige ophævede aftalen med ham. I det indbyrdes forhold mellem interessenterne var han ansvarlig for boden.

UfR 1979.768 U**Ej bestyrelsesansvar over for leverandør, der ikke kunne betales efter formuetab pga. underslæb**

Bestyrelsen i en forening lod foretage en elinstallation og betalte leverandøren delvist. Inden restbeløbet blev betalt, havde ét af de 3 bestyrelsesmedlemmer tømt foreningens kasse. De 2 øvrige frifandtes for leverandørens søgsmål om deres ansvar, idet de ikke havde udvist forsømmelighed.

UfR 1979.777 V**De 3 børn i købmandsselskabets bestyrelse blev ansvarlige for aktionærlån, men lempelse**

Hovedaktionær H og hans hustru drev et A/S, men hævdede større beløb, end hvad der svarede til H's løn. Differencen posteredes på regnskaberne som mellemregning med H (dvs. selskabets tilgodehavende hos ham).

Mellemværendet var i strid med AL 1930 § 45a (således som denne, foranlediget af bl.a. UfR 1952.30 H, var indsat ved lov nr. 232 af 7/6 1952): »Et aktieselskab, hvis aktier ikke er genstand for offentlig kursnotering, må ikke yde lån af penge eller pengeeffekter til ... aktionærer, eller til personer, der er medlemmer af selskabets bestyrelse eller direktion«.

Ej heller efter AL 1973 § 115 i den udformning, der gjaldt indtil 18/6 1982 (jf. lov nr. 282 af 9/6 1982), og som tillod aktionærlån under visse betingelser (betryggende sikkerhed, »plads« inden for fri egenkapital), var lånet lovligt.

Selskabet opløstes som insolvent (dagældende regler), og boet led tab, fordi det ulovlige aktionærlån ikke kunne opnås tilbagebetalt.

Det lagdes af Vestre Landsret til grund, at de 3 børn som bestyrelsesmedlemmer ved en simpel gennemlæsning af regnskaberne, som de altid havde godkendt uden spørgsmål, ville være blevet opmærksomme på det ulovlige aktionærlån. De fandtes derfor erstatningspligtige, jf. AL 1973 § 140.

Tabet var kr. 223.000, men der skete som følge af afhængigheds- og tilknytningsforholdet, og tillige fordi børnene måtte mene, at selskabets revisor og advokat ville advare dem, hvis noget var galt, lempelse til kr. 15.000 (solidarisk for de tre) i medfør af reglen i AL § 143.

Jf. Jørgen Boe UfR 1984B:387 (mener, at en sådan lempelse næppe ville kunne tænkes ved andre bestyrelsesmedlemmer end familien). Se endvidere Gomard 29. nordiske juristmøde del I s. 365ff, Gomard UfR 1971 B: 117ff, Gomard Scandinavian Studies in Law 1984:43ff.

Eksempler på andre familiemedlemmer i bestyrelsen: UfR 1977.246 SH (hustru og svigerfader i bestyrelse; ingen regnskaber; ansvar over for leasinggiver statueret); UfR 1982.595 H (hustru i bestyrelse; for store a/c avancer indtægtsført; hun frifandtes måtte stole på revisors og direktørs tal). Se også VLD 22/10 1984 (erstatningsretlig udløber af mandatsvigsdommen UfR 1985.940 H).

ØLK 713 1979 (6. afd. kæresag 9/79)**Evt. sikkerhed for granskningshonorar skulle stilles af selskabet**

Efter minoritetsbestemmelsen i dagældende ApL § 76, stk. 2, var der truffet skifteretsbeslutning om granskning i et ApS. Granskningsmanden fremsatte krav om sikkerhedsstil-

Domme og kendelser 1970-1979

lelse for sit honorar, men selskabet nægtede at stille sikkerhed, eftersom det var en anpartshaver, der havde begæret granskningen.

Østre Landsret bestemte, at skifteretten var kompetent til at påkende tvisten (eftersom vederlaget til en af skifteretten udnævnt granskningsmand fastsættes af skifteretten, jf. ApL § 76, stk. 4, 2. pkt.), og at selskabet ikke kunne nægte at stille sikkerheden, eftersom det iflg. ApL § 76, stk. 4, 1. pkt., påhviler selskabet at betale granskningsmandens vederlag.

Andre granskningskendelser: VLK 29/6 1981 (g. afslået ad banks gaver til fond) og UfR 1985.536 H (Ryvangbilen, g. begrænset til det oprindelige tema).

ØLD 19/10 1979 (14. afd. 397/77)

De 4 entreprenørfirmaet, der skulle ligeste tab ud over den tabte aktiekapital

Fire entreprenørfirmaer stiftede et A/S til parcelhusbyggeri. Der oprettedes aktionær-overenskomst, hvori bl.a. bestemtes, at over- eller underskud skulle ligestes.

Ud over tab af aktiekapitalen opstod et tab på kr. 4,5 mio., blandt andet omfattende de 4 firmaers egne tab på entrepriser.

En af de 4 krævede nu dette nettotab delt i 4 lige store dele. De 3 andre afviste: A/S-formen var netop valgt for at begrænse deltagerens tab.

Østre Landsret: A/S-formen udelukker ikke, at deltagerne inter partes ønsker at følge regler, der er almindelige i konsortiebyggeri, og som indebærer en videregående hæftelse. Overenskomsten måtte forstås således, at der skulle ligestes.

Jf. UfR 1970.47 H (grus-A/S'et og kassekreditten, der skulle deles mellem de to aktionærer).

Domme og kendelser

1980-1989

1980

UfR 1980.55 H

KODA's stamfond skulle fordeles på afbalanceret måde; gf.-instruks til bestyrelse kendt ugyldig

Foreningen KODA's øverste myndighed var efter lovene en generalforsamling. Denne valgte et »råd« (en bestyrelse) efter nærmere fastlagte regler, der bl.a. sikrede en vis bred repræsentation for involverede interesser.

Foreningens årlige nettoindtægt disponeredes af generalforsamlingen, men for 10%'s vedkommende tilgik beløbet en særlig stamfond. Over denne disponerede bestyrelsen.

Generalforsamlingen i 1977 pålagde bestyrelsen at fordele stamfonden i et andet forhold end tidligere. Bestyrelsen anså imidlertid beslutningen for ugyldig, og den blev derfor domstolsprøvet.

Højesteret skulle tage stilling til 2 hovedspørgsmål:

- 1) Var selve den §, hvori reglerne om stamfonden stod, ugyldig, fordi der 11 år tidligere blev begået nogle fejl ved reglens indførelse? Nej, svarede Højesteret, dels pga. den forløbne tid, dels fordi §'en senere er revideret to gange, uden at den fejlbehæftede bestemmelse blev taget ud.
- 2) Kunne generalforsamlingen give bestyrelsen et pålæg som sket? Nej, for formålet med de særlige valgeregler for bestyrelsen var at sikre en rimeligt afvejet fordeling af stamfondens midler. Dette formål ville blive tilsidesat, hvis generalforsamlingen med alm. majoritet kunne give bestyrelsen pålæg om fordelingen.

UfR 1980.161 H

Indskud i almennyttigt boligselskab var »ansvarlig kapital« og veg derfor for al gæld i ejendommen

Efter en tvangsauktion, hvor BRF som ufyldstgjort panthaver overtog et almennyttigt boligselskabs ejendom, afkrævede boligministeriet BRF nogle indskudsbeløb, som ministeriet iht. garanti havde præsteret.

Indskuddene måtte betragtes som ansvarlig kapital, og de veg ved likvidation ikke blot for tinglyste panterettigheder, men også for eventuel anden gæld i ejendommen. Allerede af førstnævnte grund kunne ministeriet ikke få medhold.

UfR 1980.306 Ø

Grundejerforening kunne ikke med simpel majoritet vedtage fællesantenneanlæg til TV

I 1967 stiftedes ved udstykning en grundejerforening F med pligt til medlemskab.

Deklaration herom lyses på parcellerne. Formålet var at varetage medlemmernes fælles grundejerinteresser, herunder særligt vedrørende etablering af vand, vej, el samt »administration af fællesanlæg«.

En med simpel majoritet truffet beslutning på F's gf. om etablering af fællesantenne-

Domme og kendelser 1980-1989

anlæg og lysning af deklaration herom søgtes anfægtet af 51 medlemmer. De fik medhold i deres påstand om, at beslutningen ikke var bindende for dem, og at deklarationen om TV-anlægget skulle aflyses fra deres ejendomme.

Østre Landsret fandt, at anlæg og drift af TV-fællesantenne lå uden for F's formål og derfor ikke kunne besluttes uden samtykke af alle F's medlemmer. Østre Landsret bemærkede, at TV-fællesanlæg allerede ved F's stiftelse ikke var usædvanlige, og at der ikke gives pålæg herom fra det offentlige.

Jf. UfR 1962.621 U om antennebidrag til udbygning af eksisterende anlæg.

UfR 1980.444 V

Anpart i skovej. inddraget i konkursbo; I/S's rådighedsindskrænkninger opfyldte ikke Rpl § 514, stk. 3

En far gav hvert af sine 3 børn en anpart i en skovejendom. Selv beholdt han den sidste 1/4. Som adkomsthavere lyses børnene, men samtidig lyses servitutstiftende en I/S-kontrakt for »Th. Pedersens Plantage I/S«.

Iflg. I/S-kontrakten gjaldt det, at »andele kan ikke være genstand for ... retsforfølgning, hidrørende fra kontraktsmæssige forpligtelser, som interessenterne har påtaget sig uden for interessentskabet (,) eller anden særgæld«.

Endvidere var der i kontrakten visse forkøbsretsbestemmelser.

Ifølge kontrakten kunne I/S'et kun opløses, hvis alle interessenter var enige derom.

Et af børnene, F, blev nu erklæret konkurs. Ved registreringsforretningen efter dekretets afsigelse oplystes det, at han ejede en andel i ejendommen. Mod hans protest lyses rådighedsindskrænkning på ejendommen. Han gjorde gældende, at den var givet ham af faderen med sådanne rådighedsindskrænkninger, at den ikke kunne registreres som aktiv i boet.

Skifteretten fandt, at den enkelte interessents andel var undergivet så væsentlige indskrænkninger i henseende til faktisk og retlig råden, at I/S-kontraktens forbud mod retsforfølgning ikke kunne tilsidesættes af F's kreditorer.

Vestre Landsret lagde vægt på, at den enkelte interessent frit kunne pantsætte sin anpart af ejendommen. Herefter fandtes Rpl § 514, stk. 3 betingelser ikke opfyldt. Efter denne bestemmelse skal der (1) m.h.t. gaveaktiver eller (2) aktiver som led i en gensidig ordning være truffet »rimelige foranstaltninger for at hindre skyldnerens råden«.

UfR 1980.520 H

Fond for homøopatisk hospital kunne permuteres

Indenrigsministeriet havde været berettiget til efter samråd med Justitsministeriet at permutere en ca. 100 år gammel fond for oprettelse af et homøopatisk hospital, således at formålet blev støtte til fripladser på private sygehuse m.v. og hædersgaver for lægevidenskabeligt arbejde, men med fortrinsret for homøopatisk behandling og arbejde.

Også berettiget at begrænse det permuterede formål til behandling i Danmark.

Dissens m.h. hertil. En af sagsøgerne var det homøopatiske fakultet i London.

Grænserne for permutationsrettens udøvelse var ikke overskredet.

UfR 1980.552 H**Ejerforenings salg af tom lejlighed til foreningens vicevært var ikke majoritetsmisbrug**

Ejendommens oprindelige ejer havde stadig de 23 usolgte lejligheder, mens 6 var solgt. På en gf. i ejerforeningen blev det med alle de stemmer, der var knyttet til de 23, vedtaget at sælge én af de 23 lejligheder til foreningens vicevært.

De 6 øvrige ejere søgte beslutningen anfægtet. Beslutningen var vedtaget med den kvalificerede majoritet, som krævedes til vedtægtsændringer, men herudover var der følgende hovedspørgsmål:

- 1) Beslutningen var ikke i strid med foreningens formål (eller de berettigede forventninger hos de 6; denne del af præmisserne synes kun relevant, fordi den oprindelige ejer stadig ejede de 23).
- 2) Købet indebar ikke en sådan forrykkelse af fordelingsallene, at alles tilslutning krævedes.
- 3) Det var ikke godtgjort, at ejeren af de 23 havde misbrugt sin afgørende stilling.

UfR 1980.559 H**Uregistreret selskab opløstes efter Skl. § 82 efter konkursreglerne som »I/S-surrogat«. Scandinavian Capital Exchange**

SCE var et dansk A/S stiftet af H, R og et engelsk selskab E (over hvilket H hævdede at råde i Danmark, men hvorom der ellers ikke var nærmere oplysninger).

Endnu inden SCE var registreret, brød det økonomisk sammen. Skønt H bestred, at det var insolvent, blev insolvens klart antaget. Både H og R erklæredes konkurs. Deres boer krævede nu det interessentskabslignende forhold mellem de tre stiftere opløst ved skifteretten efter Skl. § 82 *efter konkursreglerne*.

De fik medhold. De var berettigede til at kræve det opståede økonomiske fællesskab mellem de 3 opløst ved skifteretten, og under de foreliggende omstændigheder måtte mulighederne for individualfølgning mod C (der jo ikke var under konkurs) vige for universalfølgningen mod fællesskabet.

UfR 1980.655 Ø**Direktør, der hverken omfattedes af ferie- eller FUL, fik skønsmæssig erstatning; nedrundet pga. egen virksomhed**

Direktør D havde været administrerende direktør samt haft andre direktørposter i A/S A. Han opsagde nu sin stilling, men der forhandlede derefter om fratræden før det 1-årige opsigelsesvarsels udløb.

Forhandlingerne endte med, at A tilkendegav D, at han ikke skulle arbejde for A, men holde sig til rådighed. Dette fandtes så groft krænkende for D, at han var berettiget til at ophæve ansættelsesaftalen.

Han ansås hverken omfattet af ferieloven eller FUL, men fik en skønsmæssig erstatning. Der nedrundes, fordi han 2 måneder senere begyndte egen virksomhed.

UfR 1980.806 V

Medarbejdere fik anmeldelsesret i moderselskabets bo; datterselskabsudskillelsen var pro forma. Frigor-koncernen

Moderselskabet M producerede dybfrysere. Produktionen overgik nu til M's nye datterselskab D. Vigtige momenter var, at

- D udlånte straks sin selskabskapital til M (hvilket i sig selv ikke er retsstridigt, jf. AL § 115a);
- D overtog størstedelen af M's medarbejderstab;
- hele D's produktion overtages løbende af M for et beløb, der svarede til D's kostpris i form af lønninger;
- datterselskabsudskillelsen var således nærmest proforma, og D var et mellemed ved lønudbetalinger, mens den reelle virksomhed fortsat udøvedes i M.

Der stateredes en insolvensretlig identifikation, idet Vestre Landsret efter selskabernes sammenbrud gav D's lønmodtagere anmeldelsesret i M's konkursbo. Præmisserne har en række led, herunder selskabernes sambeskatning, som dog ikke i sig selv ses at have betydning. Vigtigst synes den manglende selvstændige virksomhed at være, klart indiceret ved D's manglende selvstændige profitmulighed.

Se Kiilerich-Hansen UfR 1982B:425ff, Munch UfR 1983B:152ff, Kaj Egon Hansen R&R 1984:437ff, Godsk Pedersen UfR 1985B:352ff, Werlauff R&R 1986:43ff.

Jf. UfR 1968.766 H (Flying Enterprise), UfR 1978.880 H (Inka Print) og UfR 1983.267S H (Thor).

UfR 1980.821 Ø

Rettidigt medlemsforslag kunne realitetsbehandles uden opførelse på dagsordenen

En grundejerforening F's vedtægter havde en ikke usædvanlig indre selvmodsigelse: Det hed *at* intet måtte vedtages på gf.en uden at være angivet i indkaldelsens dagsorden, at indkaldelse skulle ske med mindst 14 dages varsel, men *at* medlemsforslag kunne fremsættes indtil 8 dage før gf.en.

Nu fremsattes et medlemsforslag om at omlægge trafikken på to private fællesveje. Det var ikke opført i dagsordenen, hvor det alene hed »Indkomne forslag«. Kunne det behandles?

Østre Landsret: ja. Østre Landsret gav altså forslagsretten forrang for dagsordenkravet. Afgørelsen er, selv om den er en følge af vedtægternes uheldige formulering, betænkelig.

UfR 1980.1075 V

Urafstemnings-beslutning i a/b-forening om fællesantenneanlæg gyldig

I en andelsboligforening F's vedtægter hed det bl.a., at afdelingsbestyrelsen kunne vedtage udførelsen af kollektive anlæg. Ved en urafstemning besluttedes det nu at tilslutte lejlighederne til et fællesantenneanlæg. Nogle lejere protesterede mod den heraf følgende forhøjelse af lejen, men fik ikke medhold, idet der var tale om driftsudgifter, som ikke stred mod vedtægterne.

UfR 1980.1086 Ø

Særejægtepagt kunne noteres på ejendom tilhørende I/S

To interessenter ejede og drev værktøjsfabrikken ANOLA som I/S. En af dem indgik

ægteskab og oprettede prænuptial særejeægtepagt. I/S'et købte en erhvervsejendom. Den gifte interessent begærede særejebestemmelsen noteret på ejendommen. TL-dommeren afviste, da særejet vedrørte I/S'et og ikke ejendommen som sådan.

Østre Landsret: »Den omstændighed, at en ejendom indgår i et interessentskab, findes ikke i sig selv at afskære en interessent fra at få noteret på ejendommen, at hans andpart i interessentskabet – og dermed dets aktiver – er hans særeje«.

Afgørelsen forekommer ikke uomtvisteligt rigtig, henset til interessentens manglende råderet over ejendommen. Anderledes naturligt ved samejeejendomme.

1981

UfR 1981.94 H

Medstifters hæftelse for driftskredit i bank

To personer S1 og S2 underskrev stiftelsesdokument vedrørende et A/S. Der oprettedes en foliokonto i en bank B. Over denne konto afholdtes nogle driftsudgifter. S1 indskød på kontoen et beløb, som han lånte i B. S2 indskød i B et beløb, som først deponeredes, men senere for at opnå rentebesparelse blev godskrevet foliokontoen.

På et tidspunkt, inden registrering havde fundet sted, ønskede S2 stiftelsen opgivet, og depotbeløbet tilbageførtes til hans konto. B fik (i øvrigt under et negativt anerkendelsessøgsmål fra S2) dom for nettoskylden på foliokontoen.

UfR 1981.104 H

Varerne, der bestiltes for »Svanholm Tryk«. Hvem hæftede?

Hos vareleverandøren L bestilte A varer på vegne »Svanholm Tryk«. L fik indtryk af, at bestillingen skete på vegne af et A/S.

Efter A's senere forklaring var det således, at »Svanholm Tryk« var et uregistreret kaldenavn for et aktieselskab, Folkets Avis A/S.

L gjorde nu gældende, at A måtte hæfte personligt, men fik ikke medhold. (Dissens).

UfR 1981.262 H

Det rettidige anfægtelsessøgsmål i rederiselskabet; ugyldig godkendelsesbeslutning i bestyrelse

Denne doms faktum er unægtelig særegent og ikke helt let at overskue. Jeg håber, jeg har ramt rigtigt med følgende beskrivelse:

S og rederen R organiserede deres samarbejde gennem stiftelsen af et »R A/S«. Begge fik aktier og bestyrelsespost. Vedtægterne bestemte, at aktieoverdragelse krævede bestyrelsens samtykke.

På en gf 28/2 1974 opstod mellem R og S tvist om, hvem der besad majoritetsposten. Mod generalforsamlingens beslutninger, som gik S imod, anlagde S anfægtelsessøgsmål ved Vestre Landsret.

S overdrog sine aktier til N. Det var N's agt at få selskabet opløst.

S fik medhold ved Vestre Landsret: beslutningerne på gf'en var ugyldige. Men S gik konkurs, og da R ankede til Højesteret, tog S' bo bekræftende til genmæle. R »vandt« altså ved Højesteret, jf. UfR 1975.1076 H.

Højesteret afsagde sin (erkendelses)dom den 24/10 1975. Inden 3 måneder herefter

anlagde erhververen N en ny sag ved Vestre Landsret (bis in idem!, hvilket blev tilladt som følge af erkendelsesdommen, jf. UfR 1977.123H): han krævede fortsat dom for, at gf.-beslutningerne var ugyldige. Vestre Landsret gav N medhold. Der ankedes til Højesteret.

Højesteret skulle tage stilling til to forhold:

- 1) Var en beslutning i selskabets bestyrelse om aktieoverdragelse til formanden 9 mdr. tidligere gyldig, når den var truffet af et enkelt bestyrelsesmedlem *med fuldmagt fra et andet* og i formandens fravær? Nej, denne »bestyrelsesbeslutning« om godkendelse blev e.o. tilsidesat af Højesteret's flertal.
- 2) Var erhververen N's anfægtelsessøgsmål (sag nr. 2) ved Vestre Landsret rettidigt anlagt? Der er jo som hovedregel en 3 måneders frist, AL § 81, stk. 2. Ja, sagde en enig Højesteret, idet man brugte § 81, stk. 3, nr. 4 (2 år, rimelig grund til forsinkelsen, ikke føre til åbenbar ubillighed).

UfR 1981.277 H

Det insolvente bygherre-A/S, hvis moderselskab m.fl. ikke hæftede for dets entreprisegæld

H var hovedanpartshaver i et ApS, der atter var moderselskab til et A/S.

A/S'et foretog byggerier som bygherre. ApS'et finansierede byggerierne.

Efter at A/S'et måtte anses insolvent, søgte entreprenør E at drage ApS'et og H til ansvar for sit tilgodehavende vedrørende en entreprise.

Angivelsen af, hvem der var bygherre, divergerede lidt: (1) i arbejdsbeskrivelsen var A/S'et angivet; (2) på nogle tegninger og i byggemødereferaterne var H angivet.

E fik ikke medhold i sit krav, hverken mod H eller ApS'et.

UfR 1981.433 H

Danseforeningens bestyrelsestantième, der ikke var urimelig for det betydelige arbejde

Efter bestyrelsesændring i en danseforening D stævnedes den nye bestyrelse den gamle til tilbagebetaling af en del af modtagne bestyrelsesvederlag.

De to personer, der havde udgjort D's bestyrelse, havde oppebåret $\frac{1}{3}$ af nettoindtægten. De havde haft et betydeligt arbejde, men fordelingen blev aldrig godkendt af D's generalforsamling. Derimod godkendtes fordelingen af en anden forening, på hvis foranledning D var startet.

Højesteret's flertal godkendte honoraret, da det ikke havde været urimeligt, og *da* medlemmerne i D ansås at have affundet sig med overskuddets anvendelse.

UfR 1981.473 H

Direktør/hovedaktionær hæftede for egen A-skat og måtte erstatte de andre A-skatter. Herning Kranudlejning

A/S A stiftedes 1968 med H som direktør og formentlig hovedaktionær. Dets økonomi var presset fra starten, og allerede 1972 trådte det i insolvent likvidation (dagældende regler).

Under en kildeskattestrafesag mod H udtalte han, at han var hovedaktionær. Under en efterfølgende civil sag vedrørende hans hæftelse for indeholdte, ikke afregnede kildeskatter bestred han hovedaktionærforholdet.

Selskabet var nærmest stiftet som en støtteaktion for ham; selskabets advokat forklarede til brug for Højesteret-sagen, at H vistnok ikke var aktionær, men havde en køberet.

Højesteret erklærede kortfattet, at H var »enerådende i selskabet og havde den væsentligste økonomiske interesse i dette«. Der synes at være en nuance i præmisserne for så vidt angår hhv. egne og andres A-skatter; ansvaret for sidstnævnte er et rent culpaansvar. Førstnævnte måske *nærmere* en egentlig identifikation.

Jf. UfR 1976.241 Ø (hvor der også dømtes, fordi D »ved lønudbetalingerne var klar over, at selskabet var ude af stand til at udrede skyldig kildeskat«).

Om nulstilling for egne A-skatter se TFS 1990.161 Ø: Anpartshavers/direktørs ansvar og nulstilling for A-skatterestance; modregnet i hans krav på overskydende skat.

Se om de skatteretlige konsekvenser af nulstilling Bent S. Madsen & Erik Werlauff i TFS 1997.46.

UfR 1981.506 SH

Direktøren, der blev erstatningspligtig for at opsige med kort varsel

I direktør D's ansættelseskontrakt var aftalt en vis årrækkes uopsigelighed også fra hans side. Ikke desto mindre opsagde han, ca. 3 1/2 år før uopsigelighedsperiodens udløb, sin stilling med 2 måneders varsel.

Sø- og Handelsretten fandt, at D trods uopsigeligheden havde ret til at opsige stillingen, men at varslet var urimeligt kort. Han blev derfor erstatningspligtig for det at selskabet lidte tab, skønsmæssigt fastsat til kr. 30.000.

UfR 1981.592 Ø

Udlæg i indskudsandel opretholdt efter Rpl. § 514, stk. 3

Et udlæg i rekvisiti indskud i en andelsforening stadfæstedes uanset vedtægternes formulering, idet ordningens formål (»erhverve og administrere fast ejendom«) ikke talte afgørende mod udlæg og der ikke i vedtægterne var truffet tilstrækkelige foranstaltninger til at hindre, at medlemmer selv rådede over deres indskudsandele.

Se UfR 1983.637 Ø, hvor kreditorudelukkelsesbestemmelser i en a/b-forening, hvor medlemmernes egen rådighed var begrænset, opretholdtes, og UfR 1989.769 Ø (andelsbevis i boligforening; udlæg fra bank afvist).

Se tillige UfR 1990.684 V (andelslejlighed kunne inddrages under konkursbo).

Se også UfR 1996.1478 H (= J.U. 1996.21 H) (der tillader udlæg, idet der ellers ville forekomme selvbandlæggelse). Dommen fra 1996 må antages at være det definitive udtryk for retsstillingen.

Dommen fra 1996 er kommenteret af Helle Larsen i FM 1996.144f og af George Wenning i FM 1997.16f. Særligt sidstnævnte beskæftiger sig med (a) tvangsauktionsmåden (hvor overbud reelt ikke kan forekomme, idet prisen ligger fast) og (b) muligheden for at stifte pant i andelen (hvilket nu må være muligt).

Forholdet reguleres af Rpl § 514, stk. 2 og 3, hvorefter (stk. 2) vilkåret skal være led i en »tilsvarende ordning for en flerhed af personer og hensynet til ordningens formål taler afgørende imod udlæg«, og (stk. 3) skyldneren ikke må have fri rådighed over aktivet, og der skal være truffet rimelige foranstaltninger til at hindre hans råden.

UfR 1981.701 Hørsholm ret

Hovedaktionæren fra Mallorca, der havde aktionærlån og ville tage 3,2 mio. med sig

H var hovedaktionær og bestyrelsesmedlem i et dansk A/S. Han boede på Mallorca. Han havde aktionærlån på ca. 7 mio. kr., hvoraf ca. 1,1 mio. lå ud over den frie egenkapital. Hele lånet var usikret (NB: dagældende aktionærlånsregler).

Selskabet trådte i likvidation den 27. februar 1980. Det må have været solvent, eftersom insolvenslikvidation afskaffedes i 1977.

I dagene 20. til 29. februar hævede H på selskabets girokonto ca. 3,2 mio. Han fik pengene overført til flere forskellige konti i sit eget navn og ville forlade landet med pengene.

Han blev anholdt inden afrejsen.

På det pågældende tidspunkt var der allerede udloddet 50% til kreditorerne. Politiet spurgte dem, om de ville anmelde H, og det ville kun 3 kreditorer, hvis samlede fordringer (før 50% udlodningen) var 79.000.

H straffedes for det ulovlige aktionærlån og skyldnersvig efter strfl. § 283, stk. 1, nr. 3, med 2½ års fængsel.

UfR 1981.789 H

Konkursbegæringen mod annonce-bestilleren, der mente, at hans ApS var rette debitor

En kreditor K, der havde penge til gode for annoncer, indgav konkursbegæring mod personen D. Fakturaerne lød på D's navn, og i annoncerne var D nævnt.

D indvendte, at han ikke var debitor. Et af ham ejet ApS, der imidlertid var gået konkurs, var rette debitor. Spørgsmålet påkendtes under konkurssagen.

I en handelskalender var D optaget, uden at noget selskab var omtalt. Der var ingen skriftlig aftale om annoncerne; de var optaget gennem en reklamekonsulent.

D ansås for at være debitor, og da konkursbetingelserne i øvrigt var opfyldt, afsagdes der konkursdekret over D.

UfR 1981.973 H

Direktør med majoritetspost, men stemmeminoritet ej ansvarlig for nedsat dækningsbidrag; handlet loyalt. Røde Vejrmølle

D ejede D-A/S. Han blev direktør i R-A/S. Han fik en majoritetspost, men kunne ikke bestemme, idet hver aktionær kun havde én stemme (andelsretligt princip).

Det anførtes i D's ansættelseskontrakt med R-A/S, at man skulle stille efter et DB for rasp i sække på 8%; det var lidt over 6%.

R-A/S havde imidlertid afsætningsvanskeligheder, og D nedsatte derfor DB i forbindelse med handelen med sit eget selskab D-A/S til kun 1%.

Efter at R-A/S var trådt i likvidation som insolvent (dagældende regler), stævnedes likvidatorerne både D og hans D-A/S med krav om erstatning for differencen op til et DB på 8%, ca. kr. 500.000.

Først skulle der tages stilling til, om sagen var anlagt for sent efter AL § 145, stk. 2, der (nugældende udformning) siger, at »søgsmaal i henhold til § 144, stk. 4, kan ikke anlægges senere end tre måneder efter, at selskabet er erklæret konkurs«.

Da § 144, stk. 4 (dengang stk. 2) omhandler konkurs med en fristdag, der ligger

inden for 2 år efter décharge-generalforsamlingen, *statuerede* Højesteret, at 3mdr fristen i § 145, stk. 2, må forudsætte, at der overhovedet er truffet en décharge-beslutning. Det var der in casu ikke, og fristen var derfor ikke sprunget.

Højesteret lagde i øvrigt vægt på følgende:

- kontrakten med D indeholdt ikke et direkte påbud om DB 8% (hvordan skulle den også realistisk kunne det?);
- prisnedsættelse burde dog have været forelagt bestyrelsen;
- D havde ganske vist nævnt midlertidige prisnedsættelser for bestyrelsen;
- han burde have holdt bestyrelsen bedre orienteret;
- men han havde handlet ud fra et loyalt forretningsmæssigt skøn over, hvad der tjente R-A/S bedst.

Både han og D-A/S frifandtes derfor.

UfR 1981.1070 Ø

Pligt til 10-årig ydelse til kirke bortfaldt ved udmeldelse

Et medlem af Den apostolske Kirke i Danmark havde påtaget sig en 10-årig løbende ydelse til kirken, nemlig 10% af sin indtægt. Efter 3 år udmeldte han sig. Kirken stævned ham for de resterende 7 års ydelser. Han frifandtes, idet der fandtes at være bristet en væsentlig og for kirken kendelig forudsætning for hans fortsatte betaling af ydelserne.

VLK 29/6 1981 (VL nr. B 1409/81)

Granskning afslået ad banks gaver til fond

På en banks generalforsamling blev et minoritetsforslag om granskning afslået, jf. AL § 95, stk. 1. Både ved skifteretten og Vestre Landsret blev minoritetsbegæringen efter § 95, stk. 2, afslået.

Der lagdes særlig vægt på:

- 1) der forelå fuld klarhed med hensyn til forholdet mellem banken og modtagerfonden, idet alle relevante dokumenter var fremlagt af banken, og
- 2) minoritetens interesser måtte anses tilstrækkeligt betrygget ved (a) det offentliges indsigt i bankens forhold og (b) en allerede efter minoritetens begæring sket udnævnelse af en minoritetsrevisor i medfør af AL § 82, stk. 2.

Andre granskningskendelser: ØLK 7/3 1979 (selskabet skulle stille evt. sikkerhed for g. omkostningerne) og UfR 1985.536 H (Ryvangbilen, tema begrænset af oprindeligt forslag), UfR 1989.647 Ø.

ØLD 17/11 1981 (12. afd. 367/80 og 368/80)

Håndpanthaver havde stemmeret, men mødte ikke

På A/S A's generalforsamling fremlagdes en håndpantstætningserklæring, hvorefter en aktiepost var pantsat til en bank. Det fremgik af dokumentet, at banken var »berettiget til at udøve stemmeretten på pantsatte aktier ...«.

Imidlertid mødte banken ikke op, men det gjorde aktionæren selv. Banken gjorde heller ikke på anden måde krav på at udøve stemmeretten. Aktionæren forlangte at afgive stemme på aktieposten. Dirigenten henviste til dokumentet og nægtede aktionæren stemmeret.

Østre Landsret: håndpantstætningserklæringen var ikke i sig selv bevis for, at aktio-

Domme og kendelser 1980-1989

næren var afskåret fra at stemme, når banken ikke var mødt og ikke havde gjort krav på stemmeretten.

Se også UfR 1968.766 H (stemmeretten forblev hos pantsætter, når intet andet aftalt).

1982

UfR 1982.56 H

Leverancerne til grill-baren

L leverede efter opfordring fra H varer til en grillbar. Det lagdes til grund, at L ikke dengang vidste, at grillbaren blev drevet af et ApS: H's opfordring skete telefonisk og uden aflevering af brevpapir e.l., og de egentlige varebestillinger fremkom fra grillbarens personale.

Da varegælden var ca. kr. 85.000, fik L en veksel på beløbet. Den var accepteret af ApSet.

Dets anpartskapital var kr. 30.000. Halvdelen heraf ejedes af et A/S, som H kontrollerede.

For fremtiden krævede L kontant betaling. Alligevel voksede gælden med yderligere ca. kr. 28.000, inden ApS'et opløstes som insolvent.

Under dissens gav Højesteret – selv om der ikke var grundlag for erstatningsansvar mod H – dom over H for de første 85.000 kr.: (1) Indtil vekseludstedelsen havde L hverken viden eller burde-viden om selskabsforholdet; (2) det var ikke bevist, at han ville have været ligeglad med, om leveringerne skete til et selskab eller en person.

Gælden opstået efter vekseludstedelsen, hvor L blev bekendt med selskabsforholdet, kunne kun afkræves selskabet.

UfR 1982.84 H

Entrepreneur-ApS'ets indkøb hos betonvarefabrikken

Entrepreneur E havde tidligere drevet virksomhed som personligt firma. Herunder havde han købt materialer fra betonvarefabrikken B.

E oprettede nu et ApS og bestilte varer til selskabet august og september 1977. Følgesedlerne fra B var udstedt til ApS'et. Men (a) B noterede i sit bogholderi, at E selv skulle hæfte, og (b) den 8. september sendtes der E en faktura og et kontoudtog udstedt til ham personligt. Han protesterede den 31. oktober.

Uanset den forløbne tid inden indsigelsen blev der ikke statueret personlig hæftelse hos E.

UfR 1982.87 H

Eneaktionær-udskiftning kunne godt indebære ejerskifte for ansat, men gjorde det konkret ikke

D var driftsleder i A/S A og havde været det i mange år, også før det blev A/S. Stifterens enke overdrog sin aktiepost til et A/S K, der herefter var eneaktionær; køberselskabet ejedes af hendes svigersøn, der blev direktør i A.

D hævdede sit ansættelsesforhold og forlangte erstatning; han gjorde gældende, at der reelt forelå et ejerskifte for virksomheden.

Højesteret var enig med D i, at også en aktieoverdragelse i visse tilfælde kunne berettigede ansatte til at ophæve ansættelsesforholdet, men efter en konkret vurdering af D's stilling og ansættelsesområde fandt Højesteret ham ikke berettiget til at hæve aftalen; der var ikke indtrådt væsentlige ændringer af hans stilling eller arbejdsområde, og hans ansættelse var ikke i højere grad knyttet til enken end til virksomheden. (Dissens).

UfR 1982.249 Ø

Eksklusion ugyldig, da de ekskluderede skulle have haft taleret, men ej var indkaldt

En fagforenings generalforsamling bekræftede nogle medlemseksklusioner, men disse underkendes af Østre Landsret, fordi alle de ekskluderede medlemmer ifølge vedtægterne havde taleret på generalforsamlingen og ikke var behørigt indkaldt.

UfR 1982.266

Værneting her for spansk selskab med Københavns-kontor

Et spansk selskab, der havde *kontor* i København, kunne sagsøges dér, jf. Rpl. § 238, stk. 2, jf. § 246, stk. 1, om erhvervsvirksomhed uden for hjemtinget.

Se nu Bruxelles-konventionen (EF-domskonventionen).

UfR 1982.423 H

Besluttet tvangsopløsning hindredes ikke af efterfølgende indsendelse af nogle af de manglende regnskaber

Efter at skifteretten havde besluttet tvangsopløsning efter ApL § 87, jf. § 86, indsendte anpartsselskaberne nogle af de manglende regnskaber (afgørelsen stammer fra tiden før lovændringen ved lov nr. 282 af 9/6 1982). Beslutningen om tvangsopløsning stadfæstede, og den hindredes ikke af den efterfølgende regnskabsindsendelse; denne kunne kun have betydning for, om selskabet på ny kunne træde i virksomhed i medfør af lovens § 95 (de forhold, der har ført til *likvidation*, foreligger ikke længere). Henvisningen synes at forudsætte solvent opløsning, idet generalforsamlingen selvsagt ikke har det i sin magt at standse en påbegyndt insolventopløsning, hvad enten den sker efter konkursreglerne eller som uformel opløsning.

UfR 1982.476 V

Inden et ApS' registrering kunne udlæg gøres hos eneanpartshaveren i et af ham indskudt aktiv

H stiftede et ApS ved stiftelsesdokument af 6/11 1980.

Han indskød som apportejendom en fordring. Selskabet registreredes den 6/3 1981, men forinden var der *hos H* blevet foretaget udlæg for hans skatterestancer. Der blev gjort udlæg i den i ApS'et indskudte fordring.

Dette udlæg blev opretholdt af Vestre Landsret: ejendomsretten til fordringen kunne ikke være overgået til ApS'et, når det endnu ikke var registreret, jf. daværende ApL § 8, stk. 1, 1. pkt., hvorefter et uregistreret selskab ikke kan erhverve rettigheder.

Se endvidere UfR 1978.217 V (udpantning i det af rekvisitus til et selskab under stiftelse indbetalte beløb opretholdtes; prøvedes dog ikke i realiteten af Vestre Landsret, da selskabet ikke havde partsevne endnu).

NB: En yderligere betingelse for det indskudtes tinglige beskyttelse er dets individualisering, jf. UfR 1977.202 Ø (manglende individualisering af nogle indskudte maskiner).

UfR 1982.595 H

Revisor ansvarlig sammen m/hovedaktionær for urigtigt regnskab med store aconto-avancer. Bønnelycke Træ

Leverandør L leverede på kredit til A/S A på basis af det senest til A/S-registeret indleverede årsregnskab, der viste overskud. Det senest afsluttede regnskabsår var der endnu ikke indsendt regnskab for.

Da A brød sammen, søgte L med held at drage bestyrelsen og revisor R til ansvar. I bestyrelsen sad bl.a. D, der var direktør og hovedaktionær i A.

Der lagdes efter syn og skøn til grund, at regnskabet ville have udvist underskud, hvis der ikke i betydeligt omfang var indtægtsførte store aconto avancer for igangværende arbejder, og at denne indtægtsførelse var i strid med AL § 88, stk. 1 (god revisionskik, kritisk gennemgang af selskabets regnskabsmateriale og dets forhold i øvrigt) og daværende § 101, stk. 8 (forsigtigt skøn; se nu nærmest RL § 4, stk. 2: retvisende billede).

D og R ansås solidarisk ansvarlige. I det indbyrdes forhold dømtes de med halvdelen hver.

L fik kun erstatning for sit egentlige tab, ikke for mistet avance (jf. UfR 1941.520 H).

Dissens for at frifinde begge pga. Us manglende nærmere undersøgelser forud for kreditgivningen.

2 menige bestyrelsesmedlemmer frifandtes. Der forelå ikke nærmere oplysninger om, hvad de vidste om manglerne ved regnskabet.

Andre domme: UfR 1977.811 Ø (fuldstændighedserkl. undladt; kritisabelt, men ej ansv.pådragende); UfR 1978.653 H (fuldstæ.erkl. undladt; blank påtegning; uopdaget kaution; ej ansv.pådragende, at undladt fuldst.-erkl. eller nærmere bankoplysning); UfR 1982.1062 Ø (urigtigt regnskab; blank påtegning; fejl ad debitorer, varelager m.v.; +ansvar).

UfR 1982.742 Ø

Løsorepantebrevet, der var oprettet i båd samme dag som registreringen, og som opretholdtes

Et selskab under stiftelse købte en båd og skulle stifte pant heri til en bank. Pantebrevet blev underskrevet af de 4 stiftere; dette skete samme dag, som selskabet blev registreret i A/S-registeret.

Meddelelsen om registreringen blev offentliggjort i Statstidende 10 dage senere. I mellemtiden var pantebrevet blevet tinglyst ved den første stifters personlige værneting.

Da selskabet året efter erklæredes konkurs, opstod tvist om pantsætningens gyldighed i forhold til boet. Pantsætningen opretholdtes, idet Østre Landsret lagde vægt på, (1) at den var sket på et tidspunkt, hvor stifterne i et økonomisk fællesskab var berettiget til at råde over båden, og (2) da tinglysningsproceduren var påbegyndt inden registrerings offentliggørelse.

Argument (1) ses ikke at have selvstændig betydning for den tinglige beskyttelse. Argument (2) har det rigtige element i sig, at stifterne på tidspunktet for anmeldelsen til lysning endnu ikke kunne vide, at selskabet havde fået retsevne, og at lysning derfor skulle ske ved selskabets eget værneting.

Se endvidere om UfR 1973.687 H (løsorepantebrev fra selskab under stiftelse kunne end ikke lyses med frist).

UfR 1982.1062 Ø**Revisoransvar for blank påtegning trods urigtige aktivangivelser m.v.**

Selskabets bo (insolvenslikvidation) fik dom over revisor R for dennes urigtige revisionspåtegning. Der var givet blank påtegning, men regnskabet var urigtigt med hensyn til igangværende arbejder, debitorer og varelager.

Skønsmæssigt fastsattes tabet til kr. 100.000. Da selskabets bo (ikke en kreditor) stævnedes, kunne R bringe revisionsregninger i modregning. Modkravet fastsattes skønsmæssigt til kr. 50.000.

Andre domme: UfR 1977.811 Ø (fuldstændighedserkl. ej krævet; frif.); UfR 1978.653 H (do.); UfR 1982.595 H (ansvar; store a/c avancer indtægtsført).

UfR 1982.1073 Ø**Opsagt rederiinteressent skulle tilsvare sin skematiske andel i underbalancen; aktiver ansat til realværdi, gæld til pålydende**

»Dancoast 5 I/S« var stiftet af en professionel skibsreder, R. Han ejede som korrespondende reder 10% af I/S'et. Andre interessenter ejede de 90%. I/S-kontrakten havde bestemmelser om forkøbsret til andele. Ved uenighed skulle der ske vurdering ved skønsmænd. Der var ikke bestemmelser om værdiansættelse ved opsigelse af rederen.

Som følge af uoverensstemmelser opsagde medinteressenterne R. Tvisten ved skifteretten og Østre Landsret drejede sig om hans evt. tilsvarende, idet der var underbalance og negative driftsresultater. De øvrige synes at have fortsat af skattemæssige årsager.

Skibene blev vurderet ved mæglere. En statsaut. revisor udmeldtes af skifteretten til at udarbejde samlet opgørelse. Ud fra et samlet skøn over skibenes vurdering, den dårlige drift, de kortfristede udlån og det forhold, at der var tale om en vanskeligt omsættelig minoritetsandel uden indflydelse anslog revisor R's tilsvarende til kr. 325.000.

R nedlagde for Østre Landsret påstand om, at de øvriges overtagelse af aktiver og gæld skulle gå lige op, subsidiært om betaling af mindre beløb. Hans kapitalkonto var negativ med ca. 90.000. Østre Landsret bemærkede, at søloven ikke løste spørgsmålet, og at rederiet fortsattes trods tabgivende drift. Som vederlag for at blive løst fra I/S-kontrakten fandtes R at måtte betale »det til hans andel svarende beløb, som er nødvendigt for at udligne underbalancen i status for det fortsættende rederi opgjort efter realværdien af rederiets aktiver og parikursen af rederiets gældsforpligtelser«. Beløbet sattes skønsmæssigt til 120.000 kr.

UfR 1982.1187 Ø**Ingeniør, der blev bestyrelsesformand og ejede 20%, nægtedes privilegium**

En entreprenørvirksomhed var blevet drevet som ApS, men omdannedes nu til A/S, idet 2 medarbejdere optoges som medaktionærer. Den ene blev bestyrelsesformand. Han var ingeniør, og hans løn- eller arbejdsforhold ændredes ikke.

Han nægtedes privilegium, da selskabet gik konkurs. Østre Landsret lagde vægt på:

- han ejede 20%, og selskabet havde ingen egentlig hovedaktionær (underforstået: hans indflydelse var relativt god), og
- i sin egenskab af bestyrelsesformand havde han mulighed for at udøve indflydelse på driften.

UfR 1982.1191 Ø

Slutseddell underskrevet af ikke-tegningsberettiget, var ingen endelig handel i relation til ejerskifteafdrag

B var medlem af ApS N's bestyrelse. Han kunne ikke tegne alene.

Den 27/6 1980 underskrev han alene på N's vegne slutseddell om A's køb af en ejendom.

Den 12/10 1980 underskriver de tegningsberettigede skødets.

Den 5/11 1980 betales ejerskifteafdrag på et pantebrev i ejendommen; det er på formular A og foreskriver ejerskifteafdragsbetaling inden 3 måneder fra *overtagelsen*.

Da B's underskrift ikke var bindende for selskabet, anså Østre Landsret endelig handel for afsluttet den 12/10 ved skødets underskrift. Betalingen var derfor rettidig.

Afgørelsen forekommer ikke indlysende rigtig. At handelen faktisk gennemføres af selskabet, tyder på, at dette enten har ratihaberet en (ikke i sig selv gyldig aftale) allerede før skødeunderskriften, eller at det har anset B for at have en art stillingsfuldmagt.

1983

UfR 1983.204 V

Aftale med selskab om aktietegning kunne fragås indtil forhøjelsens anmeldelse til registrering

Det aftales mellem et A/S A og T, at T skulle tegne aktier for kr. 200.000 og få en bestyrelsespost. Aftalen var skriftlig, men iagttog ikke forskrifterne i AL § 34.

Herefter kunne T fragå aftalen, indtil den af A var *anmeldt* til registrering, jf. § 3 5, jf. § 7, stk. 1.

I overensstemmelse med ordlyden af § 7 må *registreringstidspunktet* anses for afgørende, både ved stiftelse og kapitalforhøjelse. Bestemmelsens reale baggrund: at formfejl skal være betydningsløse efter registreringen, nødvendiggør ikke, at indsigelsen bortfalder allerede ved anmeldelsen. (Bestemmelsen er ændret ved lov nr. 282 af 9/6 1982).

Jf. UfR 1944.1105 H, 1949.364 H og 1957.1029 H.

Dommen angår tegningsaftale med *selskabet*; den siger intet om aftaler mellem aktionærer. Sådanne er også ad forhøjelsespligt gyldige uden iagttagelse af § 34-formalia (men aftalen kan være så ubestemt, at den er indholdsløs og derfor ikke kan gennemtvinges).

UfR 1983.421 V

Medlem, der udtrådte ved fusion, havde krav på andel af værdi af eksportkvota

Et andelsmejeri M fusioneredes med et mejeriselskab D med sidstnævnte som fortsættende. Gårdejer G, der var andelshaver i M, valgte at udtræde.

Det hed i M's vedtægter, at et udtrædende medlem havde krav på andel i M's likvidationsværdi.

Ved fusionen medfulgte en eksportkvota vederlagsfrit til D. Sådanne kvoter handledes ikke sjældent.

Vestre Landsret statuerede, at kvoten skulle medregnes ved beregningen af likvidationsværdien i forbindelse med opgørelsen over for G.

UfR 1983.478 Ø**Kaffeleverancerne til supermarkeds-ApS'et der krakkede**

Kaffegrossistfirmaet G tog selv initiativet til at handle med købmand K, der drev et supermarked. Handelsforbindelsen bestod fra 1978 til 1980.

Faktisk drev K supermarkedet gennem et ApS. Da dette standsede betalingerne, krævede G tilgodehavendet af K personligt. G gjorde gældende at have været uvidende om selskabsforholdet.

Følgende forhold viste, at der forelå et selskabsforhold:

- det fremgik af telefonbogen;
- det stod i den fortegnelse over supermarkeder, som årligt blev udgivet af et forlag, og som udkom juli 1979;
- det var i 1978 ikke ualmindeligt, at sådanne supermarkeder blev drevet i ApS-form.

Følgende forhold skabte derimod tvivl:

- ved bestillingerne talte man aldrig om selskab contra personligt ejerforhold;
- ved betalinger til G anvendte K et stempel, hvoraf ikke fremgik noget »ApS«;
- på både ordrebekræftelser og fakturaer fra G var K angivet personligt som varemodtager.

Højesteret frifandt K. Der lægges bl.a. vægt på: (1) selskabsformen som nævnt ikke ualmindelig for forretningstypen, (2) G tog selv initiativet til forbindelsen og måtte selv sikre sig K's personlige hæftelse, hvis han lagde vægt på den.

UfR 1983.609 V**»Hvert medlem én stemme« gav ikke flere stemmer til et tilsluttet anlæg med flere brugere; fuldmagt tilladt uden vedtægtshjemmel**

Spørgsmål om gyldigheden af beslutningerne i en fjernvarmecentral F, hvis vedtægter bestemte, at hvert medlem har én stemme.

- 1) Var foreningens fortolkning om, »hvert medlem« skulle forstås som »hvert anlæg«, således at tilsluttede virksomheder m.v. med flere brugere fik en stemme *pr. bruger*?
Nej, F kunne ikke gyldigt tillægge *hvert medlem* mere end én stemme.
- 2) Kunne der stemmes ved fuldmagt på generalforsamlingen, når vedtægterne ikke udtrykkeligt udtalte sig herom. Ja.

Ad 2): I hvert fald i foreninger med økonomisk betydning for medlemmerne må stemmefuldmagt være tilladt også uden vedtægtshjemmel, jf. ØLD 27/10 1981 (5. afd. 35/1981).

UfR 1983.637 Ø**Udlæg i andel i a/b-forening ophævet efter RpL § 514, stk. 2**

Vedtægten for andelsboligforeningen A bestemte, at andelen ikke kunne gøres til genstand for kreditorforfølgning, og at frivillig overdragelse kun kunne ske under visse nærmere angivne forudsætninger. Hertil hørte bestyrelsens godkendelse af salgsvilkårene.

Østre Landsret fandt under henvisning til § 514, stk. 2, at A – henset til formålet og medlemmernes egen begrænsede rådighed over andelen – havde en væsentlig interesse i at opretholde kreditorudelukkelsesbestemmelsen.

Udlægget ophævedes under henvisning hertil, men tillige med henvisning til »fogedretternes mangeårige praksis, der har støtte i den juridiske litteratur, og som lovgivningsmagten må antages at have forudsat opretholdt«.

Domme og kendelser 1980-1989

Se modsat blandt andet UfR 1981.592 Ø og – særligt – UfR 1996.1478 H (= J.U. 1996.21 H) (der tillader udlæg, idet der ellers ville forekomme selvbandlæggelse).

Dommen fra 1996 er kommenteret af Helle Larsen i FM 1996.144f og af George Wenning i FM 1997.16f. Særligt sidstnævnte beskæftiger sig med (a) tvangsauktionsmåden (hvor overbud reelt ikke kan forekomme, idet prisen ligger fast) og (b) muligheden for at stifte pant i andelen (hvilket nu må være muligt).

Se tillige UfR 1990.684 V (andelslejlighed kunne inddrages under konkursbo).

UfR 1983.792 V

Selskabsskat udløst af boets dispositioner var massekrav i insolvenslikvidation

Et selskab i insolvenslikvidation (dagældende regler) havde rente- og leasingindtægter samt genvundne afskrivninger ved salg af driftsmidler. Den skattepligtige indkomst vedrørte alene perioden efter likvidationens påbegyndelse og hidrørte udelukkende fra dispositioner foretaget af boet. De ansås for massekrav. Ved skatteberegningen fik selskabet ikke fradrag for rente»udgifter« hidrørende fra efterstillede rentefordringer.

Dommen er overruled af konkursskatteoven fra 1991. Efter dennes indførelse er selskabsskatterne altid simple krav, også selv om de udløses af boets dispositioner.

UfR 1983.845 Ø

Viderefakturering via »fond« i Liechtenstein indebar skatteunddragelse; person + selskab straffet

Et dansk ApS' hovedaktionær købte varer til selskabet via en s.k. Anstalt i Liechtenstein, som han beherskede. Efter hans død fortsatte sønnen denne praksis. Ved gennemfaktureringen ansås DK unddraget både selskabs- og udbytteskatter. Både søn og selskab straffet.

UfR 1983.1105 V

Objektivt bødeansvar eft. miljøloven medfulgte ved fusion

M var moderselskab for D. Der rejstes tiltale mod D efter miljølovgivningen. Efter tiltalerejsningen opslugtes D af M ved fusion. Ansvar overførtes i lighed med andre økonomiske forpligtelser til M – i hvert fald in casu, hvor

- M både før og efter fusionen havde den afgørende indflydelse på ledelsen og driften af D's virksomhed, og
- driften var fortsat uændret efter fusionen.

Begrundelsen behøvede ikke være så konkret. Allerede universalsuccessionsprincippet måtte føre til samme resultat.

NRT1983.1401 H

To foreninger, der drev Tøttavangen Hotell, hæftede solidarisk; vedtægterne tavse om ansvar; flere, der driver næring, hæfter som udg.pkt. ubegrænset

To foreninger, der drev visse former for forlystelsesvirksomhed, købte i 1913 i fællesskab en ejendom til drift af mødelokaler, kaffestue og senere tillige hotel. Virksomheden blev drevet under navnet »Tøttavangen Hotell, Bondeheim og Kaffistove«.

Hotellens vedtægter sagde intet om ansvaret, men fastslog, at foreningerne ejede virksomheden med hver halvdel og drev den i fællesskab.

Efter at hotellet i 1977 var gået konkurs, stævnedes nogle ufyldstgjorte kreditorer en af foreningerne og gjorde gældende, at den måtte hæfte som ansvarlig medejer.

Højesteret fastslog, at det må være udgangspunktet, at de, der i fællesskab driver erhvervsvirksomhed, hæfter ubegrænset for virksomhedens forpligtelser. Vedtægterne indeholdt ikke for så vidt angår ansvarsspørgsmålet noget, der kunne ændre dette. Bestemmelsen om, at foreningerne ejede virksomheden med hver halvdel og drev den i fællesskab gav tværtimod nærmest indtryk af et sædvanligt solidarisk og ubegrænset ansvar.

Ej heller forelå der andre forhold, der kunne tale for at anse Tøttavangen som en sammenslutning med begrænset ansvar.

1984

UfR 1984.425 Ø

Toldvæsenet kunne kræve indsigt i revisionsprotokollen

Efter momslovens § 31 kunne toldvæsenet kræve sig sat i besiddelse af revisionsprotokollen.

Tilsvarende gælder efter skattekontrollovens § 6.

UfR 1984.496 H

Annoncebestillingerne gennem et ApS, der var et personligt firmas lokale filial

R drev reklamebureau m.v. som personligt firma i Aalborg og gennem et ApS i København. Hos dagbladet D indrykkede ApS'et annoncer.

Højesteret statuerede, at R måtte hæfte personligt for ApS'ets annoncebestillinger: efter forretningsforbindelsen mellem parterne måtte D opfatte ApS'et som en filial af det personlige firma.

UfR 1984.657 Ø

Grundejerforening kunne ikke opkræve bidrag til ingeniørundersøgelse af utætte tage

En grundejerforenings generalforsamlingsbeslutning om at opkræve et ekstraordinært kontingent til udarbejdelse af et ingeniørprojekt vedrørende parcelhusenes utætte tage kendtes ugyldig. Foreningens vedtægter indeholdt ikke hjemmel til udgiften, og den var alene i nogle medlemmers interesse. Sagsøgeren havde i øvrigt tidligere selv ladet sit eget tag udbedre efter forgæves henvendelse til foreningen.

UfR 1984.678 Ø

Vinduesudskiftning var omfattet af ejerforenings formål trods modstående bemærkning i vedtægterne

I en ejerforening E's formålsbestemmelse hed det bl.a., at udvendig vedligeholdelse varetages af foreningen, men indvendig varetages af medlemmerne, og at der til den indvendige vedligeholdelse også hørte fornyelse af vinduer.

Østre Landsret fandt under *dissens*, at en generalforsamlingsbeslutning om at lade vinduerne udskifte var omfattet af formålet og således gyldig.

UfR 1984.682 Ø

Skat af bomidlernes renteaftast var massekrav

I et ApS under konkurs var selskabsskatten af bomidlernes renteaftast massekrav.

Domme og kendelser 1980-1989

Jf. UfR 1983.792 V.

Begge afgørelser er overruled af konkursskatteloven fra 1991. Herefter er selskabsskatterne altid simple krav.

UfR 1984.753 H

Uregistreret ApS kunne mødes med modregning af stifters momsgeald

Det endnu uregistrerede ApS A havde negativt momstilsvar og skulle således have penge udbetalt. Stiftersen S, der var eneanpartshaver, skyldte toldvæsenet penge. Toldvæsenet modregnede derfor.

Dette ansås toldvæsenet berettiget til. Da A i senere positivt momstilsvar havde søgt at modregne det tidligere negative tilsvar og således ikke havde foretaget indbetaling, kunne en konkursbegæring mod A nyde fremme.

UfR 1984.852 V

Generalfuldmagt fra bestyrelsen accepteret

A var eneste bestyrelsesmedlem i et ApS. Han gav B generalfuldmagt. B udstedte et løsøre-ejerpantebrev. Det afvistes af tinglysningsdommeren: man kunne ikke ved en generalfuldmagt tilsidesætte tegningsreglerne.

Vestre Landsret: kan lyses; fuldmagten er meddelt af bestyrelsen i overensstemmelse med tegningsreglerne.

Cf. UfR 1966.888 V (nej til 2 bestyrelsesmedlemmers generelle fuldmagt til pantsætning), ligeledes cf. UfR 1985.661 V (generalfuldmagt stred mod ApL's regulering af tegningsretten; skøde afvist).

Bemærk, at fuldmagten i nærværende 1984-sag (modsat de andre sager) var udstedt af den eneste tegningsberettigede.

Se også UfR 1975.294 Ø (fuldmagt *til bank* til at meddele alle slags påtegninger på pantebreve var O.K.).

Se Jens Peter Fabricius i Advokaten 1992/2.33ff. Gennemgår de 4 afgørelser UfR 1966.888 V, 1975.294 Ø, 1984.852 V og 1985.661 V. Resultatet i UfR 1985.661 V begrundes obiter dictum med, at generalfuldmagten strider mod den ved vedtægterne og loven afgrænsede kreds af tegningsberettigede. Herved forbliver UfR 1985.661 V i modsætning til UfR 1984.852 V, der accepterede en generalfuldmagt. Forfatteren påpeger, at en generalfuldmagt formentlig vil kunne være i strid med både den ved AL § 60, stk. 2, afgrænsede kreds af tegningsberettigede og med en særlig begrænsning i vedtægterne af den individuelle tegningsret.

VLD 22/10 1984 (S. afd., 1. inst. B27/1983)

Bestyrelsesansvaret for hustruen og de to ansatte speditører for ulovlige aktionærlån m.v.

Dommen er en civilretlig udløber af mandatsvigssagen i UfR 1985.940 H, hvor enaktionæren T dømtes for mandatsvig ved gennem en årrække at have haft ulovlige aktionærlån, afslutningsvis ca. kr. 1 mio., trods hårdnakkede revisorantegnelser hvert år.

1984-dommen drejer sig om bestyrelsesansvar for 3 bestyrelsesmedlemmer: hustruen H og de to ansatte speditører S1 og S2. Sagen var anlagt af kurator i selskabets konkursbo.

Det lagdes af Vestre Landsret til grund, at »i hvert fald den væsentligste årsag til

selskabets økonomiske sammenbrud og dermed til det tab, kreditorerne har lidt, har været det ulovlige aktionærlån«.

Lånet steg hvert år, og i hvert fald efter en bemærkning til revisionsprotokollen for regnskabsåret 1978/79 måtte det stå de 3 klart, at de som bestyrelsesmedlemmer »skulle reagere for at hindre, at saldoen på lånet steg yderligere til skade for selskabet og dets kreditorer, og i øvrigt have søgt lånet indfriet eller lovliggjort« (NB: dengang kunne aktionærlån under visse betingelser være tilladelige); derfor tilføjes om »lovliggørelse«).

Videre hedder det i præmisserne: »Der findes ikke at kunne medføre nogen ændring i de sagsøgte almindelige forpligtelser som bestyrelsesmedlemmer i (aktieselskabet), at de hver for sig har befundet sig i et afhængighedsforhold, der har medført, at de har følt sig begrænset i deres muligheder for at reagere og varetage selskabets interesser i anledning af aktionærlånet«. Der var aldrig holdt egentlige bestyrelsesmøder, og de 3 sagsøgte argumenterede blandt andet, at de ikke havde haft reelle muligheder for at påvirke T, og at deres udtræden af bestyrelsen ikke ville have hjulpet.

Herefter fandtes de alle 3 ansvarlige. S1 var blevet bortvist, men fandtes i hvert fald ansvarlig i et vist omfang og under alle omstændigheder inden boets påstand, som i forvejen indebar en vis reduktion.

Imidlertid fandtes afhængighedsforholdet at måtte medføre yderligere reduktion i medfør af AL § 143. Om H hed det dog specielt: »For (H's) vedkommende findes der dog ikke tilstrækkeligt grundlag for nedsættelse i samme omfang som for de to øvrige sagsøgte vedkommende, navnlig fordi hun må antages som ægtefælle til (T) at have opnået fordele af nævningerne på aktionærlånet«.

Der var påstand om alle 3's betaling af kr. 310.000 og H's betaling af yderligere kr. 190.000, som hun havde modtaget i tantieme og bestyrelseshonorar uden at have præsteret arbejde derfor, således at dette beløb kunne omstødes.

Nedsættelsen gennemførtes således: Alle 3 hæftede solidarisk for 100.000 kr., og hermed var S1 og S2 ude af verden. I det indbyrdes forhold skulle S1 og S2 betale hver kr. 50.000 heraf.

H skulle (ud over hæftelsen for disse første kr. 100.000) betale andre 100.000 alene samt de nævnte kr. 190.000 fuldt ud (her var jo ingen lempelsesmulighed), altså i alt kr. 190.000.

Hvad angår de 190.000 kr. anbragte H, at hun aldrig havde modtaget pengene. Det lagdes til grund, at de var indgået på en checkkonto, hvorover hun kunne disponere. Med en mindre nuance i landsdommernes begrundelse var der herefter enighed om også at drage hende til ansvar herfor.

1985

UfR 1985.14 H

Købepligt for aktier: påhvilede den et selskab eller en person? Bandt kursaftalen?

D var direktør i det engelske »Wolfking Ltd«. Han ejede 20% af aktiekapitalen deri. De 80% ejedes af et dansk selskab »Wolfking International ApS«.

Af ApS'ets anpartskapital ejede en dansk fabrikant F 20%. Han havde et personligt firma, der hed »Wolfking, William Jensen Maskinfabrik«.

Domme og kendelser 1980-1989

Der blev indgået aftale om købepligt: fratrådte direktør D, skulle »Wolfking, Limited of Slagelse« have pligt til at købe hans engelske aktier til en skematisk beregnet kurs.

Fabrikant F standsede betalingerne. Det engelske firma måtte derfor standse sin virksomhed – og D fratrådte derfor. Han stævnedes F (nu dennes tvangsakkordbo) til at opfylde købepligten.

Der var tvist om

- påhvilede købepligten personen (og ikke ApS'et, der nu også var under opløsning)?
- Hertil svarede Højesteret ja;
- kunne den skematiske beregningsregel også anvendes, selv om de engelske aktier nu var værdiløse? også ja hertil.

UfR 1985.110 H

Det krakkede vekselererfirmas aktiedepoter, der ikke skulle opgøres til børskurs

Gennem et vekselererfirma V foretog et aktieselskab A marginspekulation i børsnoterede aktier. De opkøbte aktier indlagdes i depot hos V; de finansieredes gennem lån fra V.

V trådte i betalingsstandsning og solgte de deponerede aktier. Ved opgørelsen af mellemværendet mellem V i betalingsstandsning og A (samt med andre marginkunder) skulle *ikke* tages udgangspunkt i børskurserne; disse var påvirket af N's egne opkøb.

I stedet lagdes den lavere kurs, som fremgik af en skønserklæring, til grund.

Også fraveget børskurs: UfR 1977.61 H. Børskurs fastholdt: UfR 1985.875 SH. Fravigelse kan kun ske, hvis kursmanipulation kan påvises.

UfR 1985.183 H

Revisions-A/S' tilbageholdende udbyttepolitik ikke tilsidesat efter AL § 80; sagsøgerne bekendt dermed inden aktiekøbet Revisions- og Forvaltningsinstituttet A/S

Revisionsaktieselskabet R besluttede på generalforsamlinger 1981 og 1982 med betydelig majoritet at udbetale 15% udbytte. Aktiekapitalen, der var uændret siden stiftelsen i 1912, var I mio. kr. Egenkapitalen var regnskabsmæssigt ca. kr. 15 og 17 mio. i de to år, muligt større pga. skjulte reserver. Nettooverskuddet de pågældende år var ca. 2,3 mio. kr.

68% af aktiekapitalen ejedes af »R's fond« F. R besad selv 10% egne aktier. Overskuddet fordeltes med kr. 150.000 til udbytte, kr. 2,1 mio. til dispositionsfond og resten overført til næste år.

I betydelig udstrækning var der personsammenfald mellem R's og F's bestyrelser.

To minoritetsaktionærer i R-M – søgte beslutningerne anfægtet under påberåbelse af AL § 80 under anbringende af, at beslutningerne var åbenbart egnet til at skaffe F en urimelig fordel, idet F til stadighed optrådte som køber af R's aktier og således kunne få disse billigere, end det ellers ville være tilfældet.

Over for R's anbringender om virksomhedens særlige konsolideringsbehov (uafhængighed m.v.) anbragte M, at der dog havde været betalt stadigt stigende bestyrelseshonorarer og -tantiemer.

R gjorde hovedsageligt gældende,

at (1) R som nævnt havde et særligt konsolideringsbehov som revisionsaktieselskab, hvis uafhængighed var af stor betydning, og at (2) M havde erhvervet deres aktier med fuldt kendskab til R's mangeårige udbyttepolitik.

Østre Landsret tilsluttede sig særligt anbringende nr. 1: R drev revisionsvirksomhed; havde efter sin beskaffenhed behov for øk. uafhængighed; havde gennem årene ført en tilbageholdende udbyttepolitik (en diskret henvisning til hovedanbringende nr. 2?).

Højesteret tilsluttede sig begge anbringender.

UfR 1985.209 H

Stifter/leder frifundet for skatterestance i ApS med negativ egenkapital på 1/2 mio. kr.

H var stifter og leder af ApS A, som ved indgangen til 1977 ikke blot havde tabt sin indskudskapital, men endog havde en negativ egenkapital på mere end 1/2 mio. kr.

Der søgtes gennemført en rekonstruktion i samarbejde med A's revisor, bank og de største kreditorer. Det budget, som revisor udarbejdede for 1977, udviste et forventet overskud. Der anmeldtes på dette tidspunkt ikke betalingsstandsning.

I en cirkulæreskrivelse 24/2 1977 (tiltrådt af banken og de største kreditorer) anmodedes om henstand, idet produktion og salg var i god gænge.

Allerede dagen efter foretages der udlæg hos selskabet for A-skatterestancer, og 3 dage senere satte skattevæsenet A under permanent inkasso. Det blev under sagen ikke oplyst, hvilke betalings terminer dette indebar, eller om H var gjort bekendt med af skattevæsenet, at dette kunne medføre et personligt ansvar for ham.

A indbetalte ratevis en del af A-skatterestancerne, men trådte i betalingsstandsning den 8/6 1977. Skattevæsenet stævnedes H for restancerne, under Højesteretsagen begrænset til de restancer, der opstod i april, maj og juni 1977.

Højesteret's flertal (3-2) fandt det ligesom Vestre Landsret ikke godtgjort, at H havde måttet indse, at videreførelsen af A ville medføre tab for kreditorerne. Han fandtes derfor ikke at have handlet uforsvarligt ved ikke at lade A standse betalingerne tidligere.

Højesteret's mindretal lagde vægt på, at H, der var enerådende i selskabet og havde den væsentligste økonomiske interesse i dette, burde have indset, at budgettet ikke var holdbart.

UfR 1985.313 H

ApS-direktør ej handlet culpøst ved at borttransportere ApS'ets tilgodehavende

Spørgsmål om direktions- og rådgiveransvar. Et sammenbrudt ApS' direktør D og advokat A stod sagsøgt af en tablidende kreditor K for at have pådraget selskabet og dermed ham et tab ved at borttransportere en fordring, der tilhørte selskabet. Det ansås imidlertid ikke bevist under sagen, at D eller A havde handlet culpøst, og de blev således begge frifundet.

UfR 1985.377 H

Direktør-brødrene, der frifandtes for A-skatterestancer oparbejdet under rekonstruktionsforsøg

I et A/S A ejede brødrene B1 og B2 hver 25% af aktiekapitalen. De havde hver en direktørpost i A. Sammen med familiemedlemmer udgjorde de bestyrelsen.

I 1978 havde A et stigende underskud, og det stod klart, at fortsættelse af driften uden kapitaltilskud var umulig. Nogle rekonstruktionsforhandlinger med N's hovedleverandør strandede april 1978.

Ultimo maj 1978 anmeldte A betalingsstandsning. En rekonstruktion lykkedes ikke,

Domme og kendelser 1980-1989

og konkursdekret afsagdes i august s.å. Om perioden maj til august forklarede B1 og B2 senere, at årsagen til virksomhedens fortsættelse var, at nogle indgåede kontrakter ville give et overskud til A og dermed dettes kreditorer (en ikke helt sjælden begrundelse for en fortsættelse trods manglende tiltro til egentlig rekonstruktion).

Konkursboets aktivmasse var så ringe, at der end ikke var fuld dækning til de 2' massekrav, der anmeldtes efter KL § 94 (herunder § 94, nr. 2-krav: »anden gæld, som skyldneren efter fristdagen har pådraget sig med samtykke af et af skifteretten beskikket tilsyn«).

Under disse omstændigheder søgte skattevæsenet at drage B1 og B2 personligt til ansvar for ikke-afregnede A-skatter for månederne februar, marts og april (dvs. før betalingsstandsningen, altså et simpelt krav i konkursen) samt juli (dvs. efter betalingsstandsningen, altså et 2' massekrav, til hvilket der kun udkom delvis dækning).

Det fandtes under sagen ikke bevist, at B1 og B2 måtte indse, at videreførelse af A ville medføre tab for skattevæsenet, og de frifandtes derfor.

Andre domme om ansvar for A-skat (andres eller egen): UfR 1976.241 Ø (+ culpaansvar); UfR 1981.473 H (+ culpaansvar for fremmede A-skatter; hæftelseslignende begrundelse ad egne do.); UfR 1985.209 H (ej ansvar for A-skat fra før bet.st.); TfS 1987.806 fogedkendelse (ej hæftelse for underkap. datterselskabs tilsvær).

UfR 1985.429 V

Eneste tilbageværende bestyrelsesmedlem kunne anmelde betalingsstandsning

Et A/S A havde nu kun ét bestyrelsesmedlem B. B anmeldte betalingsstandsning på N's vegne.

Vestre Landsret antog, at B's underskrift var tilstrækkelig. Der lagdes vægt på den betydning, det efter KU's omstødelsesfrister kunne have at få fastholdt en tidlig fristdag.

Resultatet og den reale begrundelse er rigtige, men resultatet synes at kunne nås gennem sondringen tegnings-/repræsentationsret: Anmeldelsen er næppe en sådan retshandel, som efter AL § 60, stk. 2, kræver tegningsret, snarere en indenretlig disposition, som henhører under den alm. repræsentationsmagt efter stk. 1.

UfR 1985.441 V

Da appelinstævnt ApS opløstes under ankesagen, ophævedes 1.-instans-dommen

Et ApS havde ved byret fået dom over en person P. Denne ankede til Vestre Landsret med påstand om frifindelse samt selvstændig dom for et forment modkrav mod A.

Efter at ankestævningen var indleveret, men før domsforhandlingen opløstes A af skifteretten som intet ejende.

Vestre Landsret ophævede byretsdommen og afviste parternes indbyrdes krav.

UfR 1985.536 H

Granskning begrænset af det oprindelige gf-forslag; kun granskning i objektivt mistænkelige forhold. Ryvangbilen A/S

På taxaselskab T's generalforsamling fremsattes et forslag om granskning, som imidlertid ikke vandt flertal efter AL § 95, stk. 1.

Den overstemte minoritet henvendte sig derfor til skifteretten, og sagen nåede med tredjeinstansbevilling til Højesteret, der sagde *ja* til selve spørgsmålet om granskning, særligt under hensyn til nogle kritiske revisionspåtegninger på regnskabet, *ja* til gransk-

ning af – nogle differencer på passivside og – administrationsomkostninger, men *nej* til – granskning ud over det oprindelige tema (altså begrænset af minoritetens forslag på generalforsamlingen), – granskning af opskrivning af goodwill og fast ejendom, eftersom T havde tilbudt nærmere oplysninger herom, og Aktieselskabsregisteret havde forlangt goodwill-opskrivningen tilbageført.

Andre granskningskendelser: ØLK 7/3 1979 (selskabet skal stille evt. sikkerhed for g.omkostningerne) og VLK 29/6 1981 (g. af banks gaver til fond afslået), UfR 1989.647 Ø.

UfR 1985.661 V

Generalfuldmagt fra direktør afvist

Et ApS tegnedes *blandt andet* af direktøren D. Han gav F fuldmagt til at disponere på selskabets vegne. Et skøde afvistes fra tingbogen: generalfuldmagten måtte anses ugyldig som stridende mod ApL's regulering af tegningsretten.

Jf. UfR 1966.888 V (2 bestyrelsesmedlemmers pantsætningsfuldmagt), men cfr.

UfR 1984.852 V (ene-bestyrelsesmedlems udstedelse af generalfuldmagt var O.K.).

Se også UfR 1975.294 Ø (fuldmagt *til bank* til at meddele alle slags påtegninger på pantebreve, var O.K.).

Bemærk, at fuldmagtsgiver i 1984-sagen (modsat de andre sager) var eneste tegningsberettigede.

Se Jens Peter Fabricius i Advokaten 1992/2.33ff. Gennemgår de 4 afgørelser UfR 1966.888 V, 1975.294 Ø, 1984.852 V og 1985.661 V. Resultatet i UfR 1985.661 V begrundes obiter dictum med, at generalfuldmagten strider mod den ved vedtægterne og loven afgrænsede kreds af tegningsberettigede. Herved forbliver UfR 1985.661 V i modsætning til UfR 1984.852 V, der accepterede en generalfuldmagt. Forfatteren påpeger, at en generalfuldmagt formentlig vil kunne være i strid med både den ved AL § 60, stk. 2, afgrænsede kreds af tegningsberettigede og med en særlig begrænsning i vedtægterne af den individuelle tegningsret.

UfR 1985.709 Ø

Ej dansk værneting før erstatningssag mod bestyrelsesmedlems schweiziske dødsbo

Et dansk aktieselskabs konkursbo K ville i DK stævne både B, der var »almindeligt« bestyrelsesmedlem, og dødsboet efter H, der havde været hovedaktionær og bestyrelsesmedlem.

K gjorde gældende, at der forelå bestyrelsesansvar efter AL § 140.

Dødsboet behandlede i Schweiz, hvor H havde boet.

Der forelå en regres- og procesaftale mellem H og B: dels ville de forsvare deres interesser i fællesskab, dels ville H friholde B for ansvar, han evt. måtte ifalde.

Der var flere værnetingsmuligheder, som imidlertid alle afvistes af Østre Landsret:

- 1) Den daværende AL § 146 (selskabets værneting er også værneting for selskabets erstatningssøgsmål mod bestyrelsesmedlemmer; ophævet i 1986 og overført til Rpl. § 238, stk. 4: selskabsværneting er ikke længere et formelt hjemstedskriterium, men at faktisk hovedsædekriterium, men værnetingsreglen ad bestyrelsesmedlemmer er bibeholdt).

Østre Landsret: bestyrelsesværnetings-reglen kunne efter sin ordlyd ikke udvides til at omfatte et bestyrelsesmedlems dødsbo.

Domme og kendelser 1980-1989

- 2) Godsværneting: nej, eftersom H ikke havde anmeldt noget krav i 1 (der i øvrigt ex tuto bestred ethvert krav fra H).
- 3) Aftaleværneting: nej, således skulle proces- og regresaftalen mellem H og B ikke forstås.

Mens afgørelsen ad 2) og 3) synes rigtig, forekommer 1) ikke utvivlsom. Lovbestemmelsens baggrund er behovet for ved én domstol og ud fra ensartet faktum og jus at få en samlet bedømmelse af ledelsens civile relationer til selskabet; det udenlandske bestyrelsesmedlem, der lader sig indvælge i et dansk selskab, må være forberedt på, at et civilretligt ansvar opgøres på selskabets hjemsted med ham, hhv. hans universalsuccesor, som sagsøgt.

UfR 1985.856 SH

Køb af en ikke-individualiseret post aktier var genuskøb; ej beskyttelse mod sælgers konkursbo

I et vekselererfirma V's konkursbo var der tvist om

- 1) ejendomsretten til nogle United Plantations aktier, der skulle tilhøre depotkunder, men hvis samlede beholdning ikke stemte med summen af depoterne; separatiststilling nægtet; og
- 2) hvorvidt en køber af en post UP-aktier, hvoraf en betydelig del var betalt, havde separatiststilling over for konkursboet. Dette ansås ikke at være tilfældet, eftersom der var tale om genuskøb og aktierne ikke var individualiseret på en sådan måde, at de kunne udskilles fra andre aktier.

UfR 1985.875 SH

Datterselskabs minoritet indløst til børskurs trods højere indre værdi

ApS M ønskede at indløse datterselskabet D's minoritet D efter de regler, der nu fremgår af ApL § 14d. Tvist om kursen:

M og D: børskurs på tidspunktet for de to bestyrelser beslutning (106).

Minoriteten: Indre værdi efter regnskabet (160), evt. inkl. skjulte reserver (200).

Skønsmand: 106.

Sø- og Handelsretten: børskurs; det af minoriteten anførte gav ikke anledning til kritik af vurderingsprincipper eller -grundlag.

Jf. UfR 1977.61 H (fusion: børskurs udg.pkt.) og UfR 1985.110 H (ej børskurs, da opspekuleret).

UfR 1985.940 H

Systematisk malkning af eget selskab var mandatsvig

D var reelt eneaktionær samt direktør i A/S A. Igennem en periode på ca. 10 år trak han uretmæssigt ca. kr. 1 mio. ud af selskabet til eget forbrug. Udtrækkene posteredes af revisor korrekt på D's mellemregningskonto, og i hvert fald fra 1977 blev D hvert år ved regnskabsaflæggelsen gennem revisorantegnelser advaret om det ulovlige forhold, der imidlertid fortsat henstod uberigtiget.

Selskabets aktiekapital var spinkel: kr. 100.000. Dets egenkapital ses ikke præcist af afgørelsen, men D's og N's egenkapital under ét udgjorde for alle årene beskedne, nu og da negative beløb.

Både LR og Højesteret's flertal statuerede *mandatsvig*, idet så massive udtræk, som

førte til selskabets konkurs, skete til skade for kreditorernes der også var beskyttet var mandatsvigsbestemmelsen i strfl. § 280.

Højesterets mindretal (2 dommere) ville ikke statuere mandatsvig; de mente ikke, at kreditorer i et A/S skulle have en anderledes beskyttelse end andre kreditorer. Da de derimod i anlageskriftet og bevisførelsen fandt faktisk dækning for skyldnersvig, ville de dømme herfor, jf. strfl. § 283. Se det civile retlige opgør i VLD 22/10 1984. Om mandatsvig se analysen hos Finn Meilby og Ulla Høg J 1984.41ff.

UfR 1985.953 V

»Tivoliland«; kun ApS'et hæftede for annoncer m.v.

Tre personer, A, B og C, stiftede et ApS, som skulle drive et »Tivoliland«. Parterne brugte mellem sig forskellige betegnelser for planen: »Fantasiland« m.v.

A drev et personligt firma, MN Reklame.

B og C lagde et betydeligt arbejde i reklamemæssige opgaver og mente efter samarbejdets ophør og planernes stranding, at A personligt måtte hæfte herfor.

Vestre Landsret bemærkede, at de forskellige anvendte betegnelser i nogen grad lod det stå åbent, i hvilken juridisk form virksomheden blev drevet; hvis B og C lagde vægt på A's personlige hæftelse, måtte de have bragt forholdet på det rene. A frifandtes derfor.

UfR 1985.960 V

Skøde til ApS under navneskifte lystes endeligt under det gamle navn; ny direktørs T-ret dokumenteret ved gf-protokol

Kendelsen tager stilling til to forhold vedrørende den tinglysningsmæssige konsekvens af, at et selskabs organisatoriske forhold m.v. undergår ændringer, som endnu er uregistrerede:

- 1) Et skøde til et ApS under navneskifte kunne lyses som endelig adkomst for selskabet under dets hidtidige registrerede navn.
- 2) Den nye, endnu uregistrerede direktørs tegningsret kunne dokumenteres gennem udskrift af det generalforsamlingsprotokollat, hvorefter han blev ansat som direktør. (Havde der været tale om et A/S, hvor ansættelseskompetencen er hos bestyrelsen, måtte udskrift af denne forhandlingsprotokol forevises).

Ad 1 jf. UfR 1986.954 V, hvor skøde til (og sælgerpantebreve fra) »ApS A under navneskifte til B ApS« kun kunne lyses med frist. De to afgørelser synes ikke uforenelige.

UfR 1985.965 V

Beskæftigelse hos virksomheds-overdragende A/S medregnedes i 3-års perioden ad medarbejder-repræsentation

A/S S1 i betalingsstandsning overførte til et *nystiftet* A/S S2

- sin erhvervsejendom,
- sit varelager,
- sit driftsinventar og driftsmateriel og
- sine medarbejdere, der allerede i medfør af AL § 49, stk. 2, var repræsenteret i S1's bestyrelse. Lov nr. 111 af 2¹/₃ 1979 om lønmodtageres retsstilling ved virksomheds-overdragelse fandt anvendelse.

Det forekommer selvfølgelig, at medarbejderne kunne få domstolsprøvet, hvordan 3-års reglen skulle beregnes.

Domme og kendelser 1980-1989

Mens 3-års reglen ellers vil afskære medarbejderrepræsentation i et nystiftet selskab (ved virksomhedsoverdragelse fra personligt firma eller I/S er det endog administrativt antaget, at 3-års fristen først begynder at løbe ved A/S'ets registrering), *antog* 1985-dommen, at lønmodtagernes beskæftigelse hos S1 kunne medregnes ved beregningen i S2 af det gennemsnitlige antal arbejdsdage inden for 3-års perioden.

Dommen kan ikke anses for rigtig, uanset de omgåelsesmuligheder der åbnes; disse må lukkes gennem lovgivning. Lad os sondre mellem forskellige situationer:

- sælger et selskab i vanskeligheder sin virksomhed, og overtager køber medarbejderne, ses der ingen omgåelsesrisiko, og medarbejderne må, hvis køber er nystiftet, finde sig i, at 3-års beregningen begynder forfra;
- sælger ejerkredsen bag et selskab virksomheden til et nyt selskab lige før 3-års periodens udløb, blot for at undgå medarbejderrepræsentation, må man med lovens nuværende udformning formentlig acceptere, at perioden i det tidligere selskab ikke kan medtælles;
- ellers skulle man også, ligeledes uden lovgivning, kunne gribe ind og statuere krav på medarbejderrepræsentation, hvor en fysisk person deler sin virksomhed mellem flere selskaber for at undgå medarbejderrepræsentation.

Se U 1980.806 V (Frigor; spørgsmål om insolvensretlig identifikation), hvor formålet med en selskabsopdeling muligt var at undgå medarbejderrepræsentation.

UFR 1985.1029 H

Direktøren/eneanp.haveren, der ikke ifaldt erstatningsansvar overf. østrigsk maskinleverandør

Efter sammenbruddet af ApS A (der tidligere var A/S) stævnedes den østrigske maskinleverandør Ø selskabets eneanpartshaver og direktør, H, med påstand om erstatning for Ø's tab.

Omstændighederne ved gældens opståen var atypiske, idet Ø havde været endog meget liberal med sin kreditgivning:

- A havde en registreret indskudskapital på kr. 50.000.
- Efter bankoplysninger indhentet af Ø var A god for en begrænset kredit.
- Gælden oparbejdedes til 1,7 mio. kr., før Ø reagerede, og da først efter H's oplysning om N's pressede situation og afsætningsvanskeligheder.
- Skønt Ø herefter gik over til kontantsalg, traf man ingen aftale om afviklingen af de kr. 1,7 mio.
- N's regnskab var urigtigt, men Ø havde ikke spurgt efter det og fået det, og kreditgivningen kunne således ikke have været baseret herpå.

H havde ladet A sælge de fra Ø købte maskiner med tab, men det kunne ikke under sagen bevises, at der kunne være opnået bedre priser.

H frifandtes af både Østre Landsret og Højesteret. Der er en mindre nuance i præmisserne:

Østre Landsret: H havde ikke »varetaget sine hverv« for A på ansvarspådragende måde;

Højesteret: H havde ikke pådraget sig ansvar »ved sine dispositioner som bestyrelsesmedlem og direktør i aktieselskabet eller som direktør og eneejer af anpartsselskabet«.

1986

UFR 1986.77 Ø

Udlejningsejendom var ikke sameje, men I/S, der kunne skifterets-opløses

Et A/S og en advokat ejede sammen en ejendom med henblik på udlejning, bebyggelse m.v. Pga. uoverensstemmelser ønskede den ene forholdet opløst og rettede henvendelse til skifteretten. Medejeren gjorde gældende, at der alene forelå sameje om en enkelt genstand, og at skifteretten derfor ikke var kompetent. Skifteretten ansås kompetent. Der forelå et I/S-bo, som kunne opløses efter skl. § 82.

UFR 1986.513 H

Advokatens ansvar for at tilråde usikret »koncernlån« til et stærkt risikobetonet og »koncernen« uvedkommende formål

Fru H, der var mor til hr. H, ejede A/S M, der var moderselskab til ApS D. De sad begge i direktionen for M.

Efter forslag fra advokat Adv ydede D et usikret koncernlån til sit M, der brugte pengene til at opkøbe fordringer på hr. H, hvis økonomi var meget dårlig.

Da begge selskaber opløstes af skifteretten, og da deres solvens på tidspunktet for transaktionerne var tvivlsom, blev Adv erstatningspligtig over for D.

Bevisusikkerheden ad solvens kom således Adv til skade, skønt situationen ikke direkte omfattes af nogen af omstødsreglerne i KL om transaktioner mellem nærstående, jf. herved KL § 64, stk. 2, § 65, stk. 2, § 66, stk. 2, og § 67, stk. 2 (der dog ikke alle omhandler nærstående).

UFR 1986.697 V

Chokoladeselskabets datter-finans-selskab, der ikke kunne identificeres med moderselskabet

ApS M, der fremstillede chokolade m.v., var i likviditetsvanskeligheder og stiftede i samråd med sparekassen S et datterselskab, ApS D, hvis formål var at virke som M's finansieringsselskab vedrørende M's fakturaer til kunder.

D belånte ikke fakturaerne, men afkøbte dem fra M – eller rettere: hver gang et parti chokolade var solgt, blev det mellem-solgt til D, som herefter fakturerede til kunderne. Fakturaerne udstedtes således direkte fra D til kunderne. M fakturerede tilsvarende (men med 5% nedslag) over for D.

At bemærke var, at

- selskaberne havde adskilte konti i S; på D's konto indgik kundebetalingerne, og herfra betaltes faktureringerne i forhold til M;
- selskabernes økonomi holdtes adskilt, og de havde hver sit regnskab og sin bogføring;
- eftersom D købte fordringerne af M, bar D selv debitorrisikoen for fakturatilgodehavenderne.

M overvandt ikke sine likviditetsvanskeligheder, og der afsagdes konkursdekret. Efter fristdagen foretog D en betaling til S, og M's konkursbo søgte nu denne betaling omstødt under anbringende af identitet mellem M og D, men fik under henvisning til ovennævnte forhold ikke medhold heri.

UfR 1986.726 Ø

Medstifters skattegæld kunne ej modregnes i uregistreret selskabs krav på udbetaling af negativ momstilsvær

Et A/S var under stiftelse. Det oparbejdede et negativt momstilsvær, som det forlangte udbetalt. En stifter havde skattegæld. Toldvæsenet ville herefter afgøre tilbagebetalingskravet ved modregning.

Hertil fandtes toldvæsenet ikke berettiget. Det uregistrerede selskab var i det væsentlige som et I/S. Fælleskreditorerne havde derfor forrang til selskabsformuen. Modregningen måtte respektere dette. Selv om skattegælden var opstået før selskabet, var der ikke noget forsøg på at skabe kreditorly. Tilkendt procesrenter fra modregningstidspunktet, jf. rentelovens § 8, stk. 2, jf. § 3.

UfR 1986.842 Ø

Likvidators korrespondance tilhørte selskabet efter likvidationens ophævelse

ApS A, som havde været i likvidation, trådte på ny i virksomhed, og Likvidationen hævedes. Likvidator L nægtede at udlevere korrespondance, han havde ført om likvidationen.

Da korrespondancen var frembragt på A's vegne, fandt Østre Landsret, at A efter likvidationens ophævelse havde ret til gennem umiddelbar fogedforretning at kræve sig indsat i besiddelsen af korrespondancen.

Afgørelsen synes at have en videre rækkevidde. Da likvidator træder i bestyrelsens og direktionens sted, jf. AL § 121, stk. 1, indebærer afgørelsen en tilsvarende afleveringspligt for disse selskabsorganers medlemmer.

UfR 1986.954 V

Skøde til ApS A »under navneændring til ApS B« kunne kun lyses med frist

I et skøde til ApS A og de i forbindelse med handelen udstedte sælgerpantebrev var køber angivet som »ApS A under navneskifte til B ApS«.

Dokumenterne kunne ikke tinglyses endeligt, men alene med frist til dokumentation om registrering af det nye navn.

Afgørelsen synes ikke i strid med UfR 1985.960 V; i 1985-sagen havde selskabet ganske vist medsendt dokumentation, der viste, at det var under navneskifte, men dokumenterne begæredes alene lyst under det hidtil registrerede navn, hvilket kunne ske som endelig adkomst.

1987

UfR 1987.51 Ø

Sagligt begrundet beslutning om, at kun ikke-ansatte bestyrelsesmedlemmer honoreredes, var gyldig

Fru A var arbejdstagervalgt medlem af bestyrelsen i A/S A. Dette havde en mangeårig praksis (siden 1966) for ikke at betale bestyrelsesvederlag til medarbejdere i bestyrelsen (uanset om de var generalforsamlings- eller medarbejdervalgt).

De øvrige bestyrelsesmedlemmer fik vederlag. Efter sin fratræden krævede HK som mandatar for fru A to års vederlag. Hun fik ikke medhold: (1) Hvert selskab bestemmer

selv, om det vil honorere bestyrelsen. (2) Dette gælder også medarbejdere. (3) Et generelt ligestillingskrav var ej tilsidesat ved en sagligt begrundet ordning, hvorefter kun ikke-ansatte modtog honorar.

Ansøgning om tredjeinstansbevilling afslået af Jmt.

Dommen kritiseres af Werlauff i UfR 1987B s. 231ff.

Jf. UfR 1958.574 H (intet retskrav på bestyrelsesvederlag uden vedtægtshjemmel eller gf.beslutning).

Se nu også UfR 1990.271 Ø. Dommen tilsidesætter en vedtægtsændring, hvorefter udefra kommende bestyrelsesmedlemmer skulle have honorar pr. møde, medens medarbejdere skulle have fast honorar – og overruler således 1987-dommen.

UfR 1987.59 Ø

Processuel forkyndelse for et selskab kunne ske for dets direktør hhv. dennes ægtefælle på bopælen

Østre Landsret antog, at processuel forkyndelse for et selskab kunne ske over for dets direktør – og over for dennes ægtefælle – på direktørens bopæl.

Medlemmer af bestyrelse og direktion har repræsentationsmagt i medfør af AL § 60, stk. 1.

UfR 1987.185 V

Udeblivelsesdom over et firma »A v/B og C« kunne ikke fuldbyrdes mod B og C; vedrørte nok et »A ApS«

Et olieselskab udtog stævning mod »A v/B og C«, idet selskabet mente, at der forelå et I/S (A) med personerne B og C som ansvarlige interessenter.

Der opnåedes udeblivelsesdom.

Denne sendtes til fogedretten med anmodning om udlæg. Under udlægsforretningen mødte C. Han protesterede mod udlægget og gjorde gældende, at dommen måtte forstås som en dom over »A ApS«, idet der eksisterede et sådant.

Vestre Landsret bemærkede,

at olieselskabet alene havde opnået dom over »A« og ikke over »B og C« personligt,

at det måtte lægges til grund, at »A« var et ApS, og

at »uanset om der på grundlag af en dom over et interessentskab måtte kunne foretages udlæg hos de enkelte interessenter«, kunne der ikke gøres udlæg hos B og C på grundlag af dommen.

UfR 1987.784 H

Egtofte Holdings lån, for hvilket enten ApS eller dennes eneanpartshaver hæftede

Egtofte Holding A/S havde udbetalt et lån på 375.000 til »SPI«. SPI ApS var et lille ApS uden indrægter/udgifter; direktør Harder var eneanpartshaver og havde et tilgodehavende i ApS'et.

Lånebeløbet var af ham blevet indbetalt til afdrag på hans personlige gæld i Strandgaard, Kjær og Nannestad.

Hæftede han eller ApS'et? Da det måtte lægges til grund, at lånet reelt blev ydet ham til nedbringelse af hans gæld til vekslererfirmaet, hæftede han.

UfR 1987.793 H

Medlemmet i væddeløbsforeningen, hvis eksklusion uretmæssigt nægtedes generalforsamlingsprøvet

Et medlem af Skive Væddeløbsforening (en stuteriejer og amatørkusk) ekskluderedes ved bestyrelsesbeslutning. Det hed i vedtægterne, at bestyrelsen under nærmere omstændigheder kunne ekskludere medlemmer, men (i en anden bestemmelse) at generalforsamlingen var foreningens højeste myndighed.

Medlemmet forlangte sagen indbragt for generalforsamlingen. Bestyrelsen afslog; han var ikke-medlem og havde derfor ikke forslags- eller adgangsret.

Eksklusionen kendtes ugyldig af Højesteret, idet medlemmet havde haft krav på at få eksklusionen indbragt for generalforsamlingen og dér fremføre sine synspunkter.

ØLD 1/5 1987 (14. afd. 193/1986)

Hensigtserklæring misligholdtes; erstatning til långiver, ikke til låntagers/datterselskabets bo

Et moderselskab M havde afgivet en hensigtserklæring (støtteerklæring) til en bank i forbindelse med datterselskabet D's låntagning i banken.

Da D gik konkurs, og da M kom til at hæfte i henhold til erklæringen, mente kurator i D's bo, at pengene fra M tilkom D's bo.

Heri fik kurator ikke medhold. Erklæringens adressat var den långivende bank, og pengene fra løftegiveren M tilkom banken, ikke D's bo.

VLD 18/9 1987 (ankesag B339/1986)

Proforma-status som eneanpartshaver og direktør udelukkede konkret ikke understøttelse

M og K levede sammen. M drev virksomhed i ApS-form (tømmerforretning og tæppe-montering), men ville af visse årsager nødtigt stå som anpartshaver/direktør. Selskabet etableredes 1978. K blev fra starten eneanpartshaver og direktør. Allerede 1979 ville arbejdsløsheds-kassen herefter nægte dagpenge. Ankenævnet var enig: dagpenge oppebåret efter stiftelsestidspunktet for selskabet skulle tilbagebetales.

K ejede en landbrugsejendom, hvorfra selskabet blev drevet. Det lejede sig ind. Der opstod derfor i perioder en mellemregning i K's favør over for selskabet. Landbrugsejendommen brugtes imidlertid i øvrigt kun til beboelse, og *den* kunne derfor ikke i sig selv være til hinder for dagpenge.

Efter at HK ophørte med at udbetale dagpenge til hende, oppebar hun en indtægt på 12.000 kr. fra selskabet, ellers intet. Hendes arbejdsindsats var beskeden, nemlig et yderst begrænset bogføringsarbejde og en enkelt gang telefonpasning. Efter en omlægning af førelsen af kassekladder m.v. blev også dette arbejde taget fra hende.

Vestre Landsret lagde til grund, at virksomheden reelt blev drevet af M, »og det forhold, at (K) var stifter af og eneanpartshaver i anpartsselskabet og formelt var registreret som direktør for selskabet, findes ikke i sig selv at kunne bevirke, at (K's) ret til at oppebære dagpenge bortfaldt«. Herefter antager Vestre Landsret, at det af K udførte arbejde har været af yderst ringe omfang. »Det må herefter lægges til grund, at (K) i den omhandlede periode har været i stand til i fuldt omfang at stille sin arbejdskraft til rådighed for arbejdsmarkedet, og (K) har derfor haft ret til fortsat at oppebære dagpenge«.

Denne dom faldt næsten præcist 8 år efter, at K første gang fik brev om sin »brøde« og blev nægtet dagpenge med tilbagevirkende kraft.

VLD 24/9 1987 (1. afd. as.s. 1312/87), FM 198811:5 (fondsregisterets »kontaktperson« ikke straffet)

Efter Fondsregisterets begæring var der rejst tiltale i en sag, hvor et legat for et sygehus ikke havde indsendt nøgletalsblanketten for regnskabsåret 1984 før december 1985. Indsendelsen er foreskrevet i § 6 i bkg. 664 20/12 1984 om registrering af fonde og i disses indsendelse af årsregnskaber m.v. Indsendelsesfristen er 6 mdr. efter regnskabsårets afslutning, jf. § 4, stk. 2.

Tiltalen rejstes mod legatet v/advokat AA »ved som kontaktperson for fonden at være ansvarlig for ...«. Frifindelse ved byretten (manglende bevis for blankettens modtagelse hos kontaktpersonen).

Anke til Vestre Landsret (med Justitsministeriets tilladelse). Også frifindelse her; nu var tiltalen rettet mod advokaten som formand for bestyrelsen. Vestre Landsret: (a) tiltalen kunne ikke under anken ændres til at gælde formanden; (b) bkg. rummer ikke hjemmel til at straffe en kontaktperson (ej heller til »selskabsansvar«); (c) i øvrigt sluttede fonden først sit 1. regnskabsår 21/12 1985 og havde derfor i 1985 slet ingen pligt til indsendelse af nøgletalsskema.

ND 1987.366, finsk HD 1/10 1986

Forkøbsretten, der ikke ramtes af aftl. §§ 33 el. 36

I et finsk ejendomsaktieselskab var der i vedtægterne indsat en forkøbsret (betegnet indløsningsret) for øvrige aktionærer ved overdragelse af aktier. Prisen var, hvad der faktisk var handlet til. Forkøbsretten gjaldt kun, hvis aktien blev overdraget til en ikke-aktionær. Der var knyttet benyttelsesret til lejligheder til den enkelte aktie.

På en generalforsamling december 1981 vedtog man at ophæve vedtægtsbestemmelsen om forkøbsret. Efter finsk ret (F-ABL 9 kap. 14 § 2 mom.) bliver ændringen først gyldig, når den er registreret i handelsregisteret. Anmeldelsen til registrering forsinkedes, fordi protokollatet blev væk.

I juni 1982 – hvor registrering endnu ikke var sket af ændringen – købte K, som ikke var aktionær, en aktie med tilknyttet brugsret til en lejlighed. K ville bruge lejligheden til at drive advokatvirksomhed. Allerede i marts 1982 havde sælger fra selskabets disponent D fået en redegørelse for vedtægternes forkøbsret. Det var efter bevisførelsen uklart, i hvilket omfang K blev orienteret om, at den vigtige vedtægtsændring endnu ikke var blevet gyldig, eller om K havde fået en udskrift om selskabet fra handelsregisteret at se.

Købesummen var 167.000 mark. Disponent D, der selv var aktionær, meddelte K, at D ville bruge forkøbsretten. Da K nægtede, deponerede D 167.000 mark som foreskrevet i vedtægterne og forlangte nu aktierne udleveret. Det er ikke oplyst, hvad D ville med disse eller brugsretten. Håradsrätten lægger vægt på, hvilket indgreb i K's advokatvirksomhed det ville være ikke at kunne få aktierne som aftalt.

Retten anvender den finske aftl. § 36 til at tilsidesætte forkøbsretten. Bl.a. lægges der vægt på, at D jo selv var med til at forsinke ikrafttrædelsen af den vedtægtsændring, som ville have ophævet forkøbsretten. Hovrätten og Högsta domstolen kommer til det modsatte resultat. Begge forkaster de § 36. HD gør det med en temmelig generel begrundelse: vedtægternes forkøbsret kan ikke tilsidesættes med hjemmel i § 36, men skal iagttages, indtil den ophæves gennem registreringen af ændringen.

Domme og kendelser 1980-1989

Dernæst drøftes aftl. § 33 (stride mod alm. hæderlighed). Også denne forkastes af HD, særligt fordi D loyalt havde orienteret aktiesælgeren i marts 1982 om vedtægternes regler. Afgørelsen er konkret; HD udelukker således ikke principielt reglens anvendelse på en vedtægtsbestemmelse.

ND 1987.369, finsk HD 3/10 1986

Samejeres udøvelse af forkøbsret

Et finsk boligaktieselskab var der forkøbsret ved aktieovergang. Der opstod spørgsmål om, hvordan forkøbsretten kunne udøves af personer, der ejede en aktiepost i sameje, jf. princippet i D-AL § 28. Kun den ene ville købe de udbudte aktier. Det ansås tilstrækkeligt, at han præsenterede fuldmagt fra sin medejer.

1988

UfR 1988.42 H

Forsikringsagenturet, der var I/S, og hvis I/S-kreditorer havde fortrinsret frem for særkreditorer

Direktør D drev et forsikringsagentur for det engelske forsikringsselskab F som personligt firma. Han optog 1979 fr. L, som han i længere tid havde boet sammen med, som kompagnon.

F var særligt aktiv på hesteforsikringsområdet. Fr. L var en kendt radiokommentator med speciale i heste. Hun skulle stille sin ekspertise til firmaets rådighed. Hendes kapitalindskud var beskedent: en hest og en bil, i alt kr. 140.000. D indskød ca. 850.000. Han var i øvrigt meget velstillet.

De giftede sig kort efter. Både til Forsikringsregister, CIR m.v. anmeldtes hendes medejerskab, dog med nogen forsinkelse. Der oprettedes I/S-kontrakt, men firmaet betegnedes ikke »I/S«, men beholdt sit hidtidige navn (der ikke var identisk med D's).

På få år tabte D sin formue ved kurstab på valutalån i forbindelse med deltagelse i byggekonsortier. I konkursboet anmeldte F et krav på ca. 8 mio. kr. (hidrørende fra uafregnede forsikringspræmier) og nedlagde påstand om, at F sammen med øvrige I/S-kreditorer havde fortrinsret i I/S-formuen frem for D's særkreditorer.

Dog gjordes ingen fortrinsret gældende i en fast ejendom, på hvilken der ikke var sket tinglysning af I/S-forholdet, men i alle andre I/S-aktiver (løsøre og negotiable dokumenter).

I I/S-boet var der ca. 3,7 mio. kr. aktiver. I D's personlige bo var der ca. 4,2 mio. + D's aktiver i I/S-boet.

F's fortrinsret til I/S-formuen anerkendtes af både Sø- og Handelsretten og Højesteret. Dette gjaldt også i forhold til særkreditorer, hvis krav hidrørte fra før I/S-kontraktens indgåelse.

UfR 1988.55 H

Salg af mejeri var ikke = likvidation i henseende til medlems udlodningsret

Andelshaver A var 1978 udtrådt af et andelsmejeri. 1982 solgtes mejeriet. A krævede sig stillet, som om dette var = likvidation af andelselskabet. Ifølge vedtægterne havde også udtrådte medlemmer ret til formueandel. A fik ikke medhold.

UfR 1988.236 Ø**De to søstres fælles ejendom, der ikke kunne sættes på frivillig auktion**

Søstrene S1 og S2 købte 1963 en ejendom til bolig. Af fogedsagen fremgår, at den skulle være købt »i lige sameje«, men Østre Landsret fremhæver, at hverken ordet »sameje« eller ejerbrøker fremgår af skødet eller nogen aftale.

S1, der var ældst, betalte udbetalingen. S2 flyttede ind, nærmest som lejer hos hende. Hun stod som medejer for nemmere at kunne få ejendommen, hvis S1 skulle afgå ved døden.

1973 fraflyttede S2. Hun ophørte med at betale til ejendommen. Hun optog ikke sin del deraf på sin selvangivelse.

Da hun i 1986 blev sat i formueskat af sin del af ejendommen, bad hun S1 om at få sit medejerskab slettet, men der blev ikke indgået nogen aftale.

Herefter gik S2 til fogedretten og forlangte samejet opløst ved frivillig auktion, som praksis er. Dette afvistes af både fogedret og Østre Landsret. Østre Landsret var enig med fogedretten i, at der ved skødningen ikke er oplyst noget om »sameje« eller ejerbrøker; et evt. samejeforhold af uoplyst karakter fandtes, hvis det da havde bestået, bortfaldet. Auktion kunne ikke kræves. Østre Landsret slutter: »Om appellanten (S2) på andet grundlag har krav på indstævnte vedrørende ejendommen, foreligger ikke til påkendelse under denne sag«.

UfR 1988.409 V**Hidtidig ledelse bevarer rådigheden trods begæring om selskabets opløsning**

Et ApS var af Erhvervs- og selskabsstyrelsen begæret opløst af skifteretten i medfør af ApL § 86 (selskabets undladelse af at vedtage en påbudt likvidation).

Den 1/10 1987 underskrev den tegningsberettigede direktør D et løsøre pantebrev, der sendtes til tinglysning. Der vedlagdes en tegningsudskrift af 16/10 1987. Heraf fremgik, at selskabet var sendt til opløsning.

Herefter ville tinglysningsdommeren alene lyse med frist til dokumentation af, at selskabet ikke var under opløsning.

Vestre Landsret bestemte, at pantebrevet skulle lyses endeligt, idet den hidtidige ledelse ikke kunne antages at have mistet rådigheden over selskabet alle ved *opløsningsbegæringens* indlevering til skifteretten.

UfR 1988.657 H**Sag om fyring af administrator afvist fra domstolene**

En fonds endnu levende stifter stævnedes administrator med påstand om hans fratræden under anbringende af bristende forudsætninger. Efter fondslovenes ikrafttrædelse 1/1 1985 afviste Højesteret sagen (dissens).

UfR 1988.816 Ø**Tegningsretter fra 1873 gyldige, men gav ej ret til fondsaktie**

Særskilt udstedte og overdragelige tegningsretter udstedt i 1873 af en bank, nærmest svarende til nutidens »warrants«, var fortsat gyldige, men gav ikke ret til fondsaktier, der modsvarede udbytte og derfor måtte forudsætte aktiebesiddelse.

UfR 1988.842 H

Skotøjshandleren, der 4 år efter omdannelsen til ApS glemte at orientere leverandør, hæftede selv

Året efter at S havde oprettet skotøjsforretning som enkeltmandsvirksomhed, omdannede hun og ægtefællen virksomheden til et ApS. Leverandør L havde 4 år efter stiftelsen af selskabet leveret varer til virksomheden, og det lagdes til grund, at han intet anede om, at den var omdannet til et ApS. S var derfor personligt ansvarlig for leverancerne.

UfR 1988.916 H

Grundejerforeningens vedtægtsændring om pant i parcellerne gyldig

Med majoritet som til vedtægtsændring besluttede grundejerforeningen G at pålægge hver parcel en panteret til G stor kr. 10.000 til sikkerhed for det enkelte medlems gæld til G. Vedtægterne, der var fra 1967, indeholdt intet herom, men ifølge den oprindelige købekontrakt fra 1945 havde G pant for 60 kr. i hver parcel. Beslutningen godkendtes af Højesteret, idet medlemmerne til sikkerhed for deres egen gæld til G måtte acceptere pant for et i forhold til deres forpligtelser rimeligt beløb.

TfS 1988.114 Ø

Enerådende direktørs hæftelse for A-skatter

D, der var direktør, bestyrelsesmedlem, faktisk enerådende og reel ejer (via et andet selskab sammen med et familiemedlem) ansås på erstatningsretligt grundlag (ikke identifikationsbetragtninger) ansvarlig for systematisk manglende indbetaling af A-skatter. Kapitalen var kun kr. 30.000, og D »burde ... have indset, at skattevæsenet ved selskabets systematiske undladelse af at indbetale den indeholdte A-skat udsattes for en nærliggende fare for, at skattebeløbene ikke ville blive indbetalt«.

Erstatningspåstanden nedlagdes og påkendtes under skattestraffesagen mod D.

ØLK 29/3 1988, 12. afd. a.s. 198/1987

Ikke udlæg i medarbejderobligationer, end ikke med respekt af båndlæggelsen

Nogle medarbejderobligationer var efter reglerne herom båndlagt i 5 år. Pantefogeden foretog – med respekt af båndlæggelsesvilkåret – udlæg i dem. Fogedretten ophævede udlægget, idet et udlæg ville kunne medføre, at båndlæggelsesbestemmelsen blev gjort illusorisk, ved at skyldneren kunne anvise en långiver obligationerne som genstand for udlæg. Stadfæstet in terminis af Østre Landsret.

LL § 7A, stk. 1: medarbejderaktier til favørkurs; 5 års båndlæggelse. LL § 7A, stk. 2: gratisaktier (6.000 kr.-grænse); 7 års båndlæggelse. LSI § 16: medarbejderobligationer (200 kr.-grænse); 5 års båndlæggelse.

ØLK af 11/10 1988, 2. afd. 349/88 (gengivet FM 1989.35)

Likvidators tegningsbeføjelse borte ved likvidationens slutning

Den 18/2 1985 var der bekendtgørelser om likvidationens slutning.

A/S'et ophævedes herefter.

Den 20/3 1985 transportererede likvidatorerne pantebreve til aktionærerne.

Transporten afvistes fra tinglysning.

ØLK 23/6 1988, 2. afd. 62/1988 (FM 1989.34)

A/S under navneændring: skøde lyses kun med frist

Et A/S var under navneændring.

Endeligt skøde til A/S'et lyses ikke som endelig adkomst, men »kun« i servitutrubrikken og med frist til dokumentation af navneændringens registrering.

Kendelse 14/12 1988 fra Erhvervsankenævnet (Årsberetning 1988/89, side 102 f)

Genoptagelse af opløsningstruet ApS nægtet pga. anpartshaverlån og mangelfulde årsregnskaber

Selskabets revisor bad om tilbagekaldelse af opløsningen fra skifteretten. Nægtet, særligt fordi der i strid daværende anpartsselskabslovs § 5 a bestod anpartshaverlån, og årsregnskaberne for 2 år væsentlig fraveg årsregnskabslovens bestemmelser. Stadsfæstet af ankenævnet.

1989

Skr. af 7/2 1989 fra Direktoratet for Toldvæsenet (nu Told- og Skattestyrelsen)

j.nr. K 943/89

Stiftergæld kunne ikke modregnes i selskabets tilgodehavende; manglende identitet

ApS'ets krav på negativ moms kunne ikke mødes med modregning af enestifters gæld.

Han havde straks overdraget anparterne til A/S'et under stiftelse.

ApS'et havde 3 direktører.

Identitetsbetingelsen var derfor ikke opfyldt.

UfR 1989.216 H

Navnesag: Nykredit var ikke til hinder for Nyfinans

Navnesag: Nykredit var ikke til hinder for Nyfinans.

Dissens af en dommer: Markedsføringslovens § 5 til hinder, da »ny« er karakteristisk. Derfor forvekslelighed.

UfR 1989.618 V

Bestyrelsens hensigtserklæring kunne ikke fortolkes som en kaution; heller intet erstatningsansvar

Bestyrelse og direktion i dyrefoderfabrik i selskabsform ville udtrykkeligt *ikke* kautionere over for et leasingselskab, der leasede materiel til selskabet.

I stedet afgav man en hensigtserklæring (støtteerklæring): »... vil drage omsorg, at (selskabet) har tilstrækkelig med likvide midler til at kunne opfylde sine forpligtelser over for ...«.

En af dem havde gennem et af ham behersket selskab »en større aktiepost« i A/S'et og var vel reelt dets hovedaktionær.

Der statueredes ingen hæftelse på grundlag af støtteerklæringen, og der forelå heller intet erstatningsansvar.

UfR 1989.663 Ø

Sameje: $\frac{4}{5}$ -ejer af ejd. kunne ikke selv ophæve lejemål

En $\frac{4}{5}$ -ejer kunne ikke på egen hånd ophæve et lejemål i en udlejningsejendom. Dette krævede enighed mellem udlejerne.

UfR 1989.647 Ø

Granskning afslået, da forholdet fuldt oplyst

Minoritetsaktionæren F1 havde ca. 25% i selskabet F2.

F1 krævede granskning vedr. F2's egne aktieoptioner.

Dette var principielt muligt, men konkret var forholdet fuldt oplyst.

Granskning blev derfor afslået.

Andre granskningsafgørelser: VLK 29/6 1981 (VL nr. B 1409/81), ØLK 7/3 1979 (selskabet skulle stille evt. sikkerhed for g.omkostningerne) og UfR 1985.536 H (Ryvangbilen, tema begrænset af oprindeligt forslag).

UfR 1989.769 Ø

Andelsbevis i boligforening; udlæg fra bank afvist

Udlæg i andelsret i andelsboligforening blev afslået. Kreditor var en bank, der selv havde hjulpet med foreningens oprettelse.

Se også UfR 1981.592 Ø (udlæg i indskudsandel opretholdt efter Rpl. § 514, stk. 3), UfR 1983.637 Ø, hvor kreditorudelukkelsesbestemmelser i en a/b-forening, hvor medlemmernes egen rådighed var begrænset, opretholdtes.

Se tillige UfR 1990.684 V (andelslejlighed kunne inddrages under konkursbo).

Se også UfR 1996.1478 H (= J.U. 1996.21 H) (der tillader udlæg, idet der ellers ville forekomme selvåndlæggelse). Dommen fra 1996 må antages at være det definitive udtryk for retsstillingen.

Dommen fra 1996 er kommenteret af Helle Larsen i FM 1996.144f og af George Wenning i FM 1997.16f. Særligt sidstnævnte beskæftiger sig med (a) tvangsauktionsmåden (hvor overbud reelt ikke kan forekomme, idet prisen ligger fast) og (b) muligheden for at stifte pant i andelen (hvilket nu må være muligt).

Forholdet reguleres af Rpl § 514, stk. 2 og 3, hvorefter (stk. 2) vilkåret skal være led i en »tilsvarende ordning for en flerhed af personer og hensynet til ordningens formål taler afgørende imod udlæg«, og (stk. 3) skyldneren ikke må have fri rådighed over aktivet, og der skal være truffet rimelige foranstaltninger til at hindre hans råden.

UfR 1989.812 H

Bestyrelsesansvar for virksomhedssalg, hvor usikret kreditor fik fuld dækning

Dommen er et eksempel på en tanketorsk hos en bestyrelse i et insolvent selskab, der i rekonstruktionsøjemed solgte sin virksomhed under sådanne omstændigheder, at en usikret kreditor, der kun skulle have haft dividende, blev overtaget af virksomhedskøberen som en del af købesummen – hvorved den usikrede kreditor jo fik 100% dækning for sit krav forud for andre usikrede kreditorer.

Et insolvent ApS solgte i rekonstruktionsøjemed sin virksomhed. Køberen overtog usikret gæld til en kreditor (der også var anpartshaver i selskabet).

Selskabets aktiver blev herved ikke ligeligt fordelt mellem kreditorerne. Derfor statueredes der erstatningsansvar hos de medvirkende (først og fremmest advokaten, men ligeledes de 4 øvrige, der indbyrdes skulle dele ansvaret ligeligt).

Se i tilslutning til dommen en advokatrådsudtalelse i Advokaten 1991/4.88: Som hovedregel er det stridende mod god advokatskik at lade en fuldmægtig indtræde som bestyrelsesmedlem i et klientselskab. I hvert fald må principalen aldrig pålægge fuldmægtigen det. Omtrent samme synspunkt ad ansatte advokater, dog forbehold for alder og større erfaring.

UfR 1989.969 Ø

Opløsning af udenlandsk hovedselskab; sag mod dansk filial straks afvist; Chevron
Chevron havde holdingselskab i Californien, driftsselskab i Delaware – og filial i Danmark. En afskediget dansk medarbejder anlagde dansk sag med krav om erstatning.

Nu opløstes imidlertid Delaware-selskabet (filialens hovedselskab), og filialen i Danmark blev derfor straks afregistreret.

Sagen afvistes derfor.

Norsk højesteretsdom NRt 1989.1230 H, ND 1990.658 H

Børsnoteret selskabs bestyrelse nægtede at godkende aktieoverdragelse; da ej saglig grund: sletning fra kurslisten

Bestyrelsen i et børsnoteret A/S nægtede at godkende overdragelse af en større aktiepost i selskabet.

Fondsbørsen (børskomiteén) fandt, at nægtelsen ikke havde tilstrækkelig saglig grund og ville stryge selskabets aktier fra børsnotering, dersom aktieerhvervelsen ikke inden en fastsat frist blev godkendt.

Selskabets anmodning om midlertidig tilsidesættelse af børskomiteéns afgørelse fik ikke medhold, og i det hele taget opretholdtes fondsbørsens afgørelse.

VLD 20/3 1989, 4. afd. B 2047/1985

Revisoransvar for urigtigt regnskab; egen skyld hos långiver

Usikret kredit fra Aktivbanken til et personligt firma, der udlejede og solgte landbrugsmaskiner. Revisionen overgik 1978 fra revisor 1 til revisor 2. Begge sagsøgte, da banken led tab og fandt fejl i regnskaberne.

Kun revisor nr. 2 dømtes.

FSR-responsum udtalte: Mangelfuld kontrol fra revisor, thi 1) medtog ikke-realiserede avance på materiel, der overførtes fra salgs- til udlejningsafdelingen, 2) varelager overvurderedes, 3) debitorer var groft misvisende. Selv for særligt kyndige regnskabslæsere ikke muligt at opdage. Revisor måtte indse, at regnskaberne havde væsentlig betydning for kreditten.

Det var uden betydning, at der var taget forbehold for »ikke reviderede«. Drøftede aldrig klientens regnskabsprincipper med ham. Selv en overfladisk undersøgelse ville have vist manglerne for revisor.

Derfor + ansvar. Men kun for 1978-regnskabet (banken ville næppe have standset sin kreditgivning tidligere).

Erstatning reduceredes imidlertid fra kr. 2,5 mio. til kr. 1,5 mio. på grund af risikoaccept: a) banken diskonterede nye vekslers uden at undersøge debitors bonitet, b) trods stadig voksende egenkapital studsede banken aldrig over det voksende likviditetsbehov. »Påtaget sig en ikke ubetydelig risiko for den fortsatte udvidelse af kreditten som »professionel« långiver.

Arbejdsrettsdom AR 1988.418 (Adv. Fagligt Nyt 1990/16.168)

Hæftelsesgennembrud (identifikation) til fordel for lønmodtagere i insolvent ApS
Et ApS udførte kommunal renovationskørsel 1980-1987. Vognmandstilladelse var udstedt til eneanpartshaveren/direktøren.

I 1987 opstod der krav fra fagforbundet om efterbetaling på grund af overenskomstbrud.

I selskabet var der ingen egenkapital af betydning. Betydelige lønbeløb var udbetalt til eneanpartshaveren.

Under disse omstændigheder fandt Arbejdsretten det utænkeligt at fastslå, at (direktøren) personligt hæftede for det efterbetalingskrav, der var opgjort, og den bod, der var forskyldt.

Arbejdsrettsdom AR 1989.372 (Adv. Fagligt Nyt 1990/16.168f)

Hæftelsesgennembrud (identifikation) over for underkapitaliseret kroforpagtnings-selskab

A var eneaktionær i et A/S. Han ejede selv en kro. Den bortforpagtede han i 1988 til A/S'et. Medio 1989 forpligtede A/S'et sig på mæglingssmøder til efterbetaling af lønninger med i alt kr. 230.000.

Der var et betydeligt driftsunderskud i A/S'et. Få måneder efter lukkede A/S'et, og A drev selv kroen videre.

Arbejdsretten udtalte: »Det må lægges til grund, at A som eneaktionær, formand for bestyrelsen – der i øvrigt bestod af nære familiemedlemmer – og direktør i A/S'et havde fuld kontrol med selskabet, og at han efter etableringen af forpagtningen forestod driften af hotel- og restaurationsvirksomheden som hidtil. Der findes herefter at være en så nær forbindelse mellem A og selskabet, at A i relation til opfyldelsen af forpligtelser i henhold til de foreliggende kollektive overenskomster må identificeres med selskabet«.

Industriministeriets skrivelse af 10. februar 1989 (j.nr. 87-1219-56) til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen

Retningsbestemt emission kan godt tegnes af én af de gamle aktionærer

Tidligere varetog styrelsen minoritetsinteresser ved retningsbestemt emission: alle skulle samtykke, hvis blot én aktionær tegner aktier ved en sådan emission.

Nu sker der i stedet en konkret bedømmelse ved retningsbestemt emission.

Styrelsen påser således ikke længere af egen drift, om minoritetsaktionærer er krænket.

Se Niels Mørch i Advokaten 1989.158f.

Kendelse 3. marts 1989 fra Erhvervsankenævnet (Årsberetning 1988/89, side 97f)
Kapitaltab, genopretning: Indbetalingsforpligtelse ved kapitalforhøjelse skulle opfyldes straks

Negativ egenkapital kr. 389.125. November 1987 generalforsamling. Denne vedtog en kapitalforhøjelse til overkurs. Kr. 150.000 var indbetalt, mens resten skulle betales september 1988.

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen nægtede at registrere kapitalforhøjelse og forlangte hele kapitalen indbetalt inden 6 uger. I modsat fald vil styrelsen forlange tvangsopløsning. Kendelsen blev stadfæstet af ankenævnet.

Kendelse 7/8 1989 fra Erhvervsankenævnet (Årsberetning 1988/89, side 99)**Opløsningsbegæring til skifteretten forhindrede registrering af frivillig likvidation**

Beslutning om tvangsopløsning efter daværende anpartsselskabslovs § 86 som følge af manglende ajourføring af indskudskapitalen til kr. 80.000 samt antallet af bestyrelsesmedlemmer. Selskabet vedtog nu frivillig likvidation med den hidtidige direktør som likvidator. Styrelsen nægtede at registrere dette. Kun skifteretten havde kompetence til at bestemme, hvordan opløsningen skulle ske. Tiltrådt af nævnet.

Erhvervsankenævnets kendelse af 9. november 1989, sag 88-28.153, Årsberetning 1988/89, side 103ff**Et kollegium var en erhvervsdrivende fond, selv om lejeindtægterne kun dækkede ca. 3/4 af udgifterne**

Et kollegium, oprettet 1942, udlejede værelser med fuld forplejning. Årlig lejeindtægt ca. kr. 3,2 mio. Udgifter i alt ca. kr. 4,4 mio. De resterende ca. kr. 1,2 mio. dækkedes af renteindtægter og tilskud fra en erhvervsvirksomhed.

Afgørende for fondens karakter af erhvervsdrivende var arten af virksomheden, ikke om der skulle indtjenes et overskud til uddeling. Også fx salg af bestemte varer til billig pris ville indebære erhvervsdrift, jf. herved UfR 1987.864.

Dette gælder også, selv om fondens økonomi er således anlagt, at erhvervsvirksomheden gennem kortere eller længere tid, evt. til stadighed giver underskud. Derfor tiltrådte nævnet, at fonden var omfattet af lov om erhvervsdrivende fonde.

Domme og kendelser 1990-1999

1990

Svensk højesteretsdom ND 1990.116 HD (= NJA 1989.92 HD)

Tvangsakkord for I/S befriede også den enkelte interessent

Et svensk I/S (handelsbolag), der solgte biltilbehør, opnåede tvangsakkord. Som følge af den identitet, der foreligger mellem selskabets og deltagernes forpligtelser, antoges det herefter af Sveriges Højesteret, at kreditors krav mod den enkelte interessent var nedsat i samme omfang.

UfR 1990.116 V

Aktionærlån, straf både til selskab og låntager/direktør

Straffebestemmelserne gælder ikke bare långiverselskabet, men også den låntagende direktør.

FM 1990.157 V

Skifteretsopløsning af I/S kunne kræves af en interessent efter gf.-beslutning om opløsning

1983: Et flertal af interessenterne vedtager på en generalforsamling, at I/S'et skal opløses ved skifteretten. Sagen indbringes for skifteretten. Da der imidlertid ikke fremkom nogen egentlig begæring om offentligt skifte, går sagen i stå.

1986: En af interessenter indgiver en ny opløsningsbegæring til skifteretten. Forgæves forligsforhandlinger.

1990: Boet begæres taget under offentlig skiftebehandling (skiftelovens § 82: »andre boer«).

Flertallet af interessenterne protesterede nu mod, at boet blev taget under skiftebehandling imod flertallet ønske.

Vestre Landsret tiltrådte skiftebehandlingen (og anmodningen kunne ikke afværges, ved at rekvirenten tvangsudløstes).

TfS 1990.161 Ø

Anpartshavers/direktørs ansvar og nulstilling for A-skatteestance; modregnet i hans krav på overskydende skat

I 1977 omdannedes et trælastdrejeri til ApS.

Fra sommeren 1981 måtte eneanpartshaver/direktøren indse, at der ikke var midler til indbetaling af A-skatte – og heller ikke udsigt til, at der ville fremkomme midler dertil. I december 1981 anmeldtes betalingsstandsning. På dette tidspunkt var restancen kr. 341.500.

Direktøren havde nogle krav på udbetaling af negativ indkomstskat og overskydende skat. Skattemyndighederne modregnede imidlertid A-skatteestancen heri.

Han blev herved (a) »nulstillet« for sin egen A-skat og blev (b) erstatningsansvarlig for de øvrige lønmodtagers A-skatte.

Østre Landsret tiltrådte modregningen: I hvert fald fra sommeren 1981 måtte han have pligt til at drage omsorg for, at tilsvaret ikke blev øget, eventuelt ved at standse virksomheden.

Om nulstilling for egne A-skatter se UfR 1981.473 H: Direktør/hovedaktionær hæftede for egen A-skat og måtte erstatte de andre A-skatter. Herning Kranudlejning.

Jf. UfR 1976.241 Ø (hvor der også dømtes, fordi D »ved lønudbetalingerne var klar over, at selskabet var ude af stand til at udrede skyldig kildeskat«).

UfR 1990.190 Ø

Direktørs fri firmabil var også til hans rådighed i opsigelsesperioden

Efter opsigelse af en direktør krævede A/S'et hans fri bil tilbageleveret. Han ansås imidlertid at have praktisk interesse i at benytte den til privat kørsel også i opsigelsesperioden. Det blev således statueret, at der var tale om et lønaccessorium.

A/S'et havde ikke godtgjort nogen interesse, som på afgørende måde tilsagde udlevering.

Husk bestemmelse om udleveringspligt for bilen i direktørkontrakter.

Andre afgørelser om direktørs fri bil: UfR 1995.376 (tilbageholdsret i firmabilen tilladt for løn- og feriepengekrav) og UfR 1996.575 V (ved bortvisning skal bilen afleveres).

Se til 1990-afgørelsen *H. G. Carlsen* i UfR 1990 B s. 353ff. Han kritiserer dommen UfR 1990.190 Ø. Han mener, at lønmodtageren i alle tilfælde må aflevere bilen, når tjenesten ophører.

TfS 1990.299 Ø

Ansvar for kildeskat; eneanpartshaver

Direktør/eneanpartshaver blev erstatningsansvarlig over for Told & Skat.

Han måtte vide, at der i ApS'et ikke var midler til indbetaling af A-skatter – og heller ikke udsigt til, at der ville fremkomme midler.

Fire gang tidligere var han pålagt bøder pga. manglende afregning af A-skat.

UfR 1990.271 Ø

Reel honorarmæssig forskelsbehandling af medarbejdere i bestyrelsen; tilsidesat

Dommen tilsidesætter en vedtægtsændring, hvorefter udefra kommende bestyrelsesmedlemmer skulle have honorar pr. møde, mens medarbejdere i bestyrelsen skulle have fast honorar.

Ved fuld mødedeltagelse vil det samlede vederlag til de udefra kommende blive omtrent som før i tiden. Dommen tilsidesætter denne ordning.

Se også UfR 1987.51 Ø.

UfR 1990.314 V

Konkursramt A/S: bestyrelsen har oplysningspligt som en skyldner

Selv om selskabets bestyrelse var sigtet for skyldnersvig, havde den alligevel oplysningspligt efter konkurslovens § 100, jf. § 105, dvs. samme oplysningspligt, som påhviler en fysisk skyldner.

UFR 1990.410 Ø

Tvangsakkord for I/S forudsætter akkord for interessenternes boer

Et I/S er ikke et fra interessenterne forskelligt retssubjekt. Den solidariske hæftelse medfører, at tvangsakkord skal indledes for hver interessent, før den kan indledes for I/S'et.

At ingen af interessenterne havde særformue eller særkreditorer, kunne ikke føre til andet resultat.

TfS 1990.421 Ø

Direktør, der var gift med eneanpartshaveren, blev erstatningspligtig for kildeskat

Direktøren var gift med eneanpartshaveren. ApS'et stiftet 1983, konkurs 1987. Kildeskatteestance opstod allerede 1 måned efter driftens påbegyndelse.

Direktøren måtte fra starten være klar over, at der ikke var penge til dække kildeskatretilsvaret. Der havde ikke foreligget omstændigheder, der kunne give et rimeligt grundlag for en forventning om, at selskabet senere ville blive stand til at dække de voksende a-skatteestancer.

Ved alligevel at fortsætte virksomheden fandtes direktøren ansvarlig for det tab, som skattevæsenet var påført.

UFR 1990.505 H (summarisk)

Erstatning bortfaldt trods direktør- og revisorfejl ved kapitalindskud; egen skyld hos indskyderen

Urigtigt grundlag for kapitalindskud i virksomhed: halvårsregnskabet og revisionspåtegningen var mangelfuldt og revisors bemærkninger til budgettet kritisable.

Men indskyderen havde et sådant kendskab til virksomhedens økonomiske situation og regnskabsforhold, at revisoren og selskabets direktør blev frifundet.

UFR 1990.544 SH

Navn: ikke registrering, men brug var afgørende (»Det Danske ...«)

Lang tids brug af betegnelsen »danske« var afgørende. Den Danske Bank havde et 100%-ejet datterselskab, som blev registreret februar 1987 med navnet Det Danske Børsmæglerelskab A/S.

Maj 1987 fik Jyske Bank for sit 100% -ejede datterselskab registreret et ganske tilsvarende binavn. Jyske Banks anmeldelse var bedst i tid.

Registreringen var imidlertid ikke afgørende. Den Danske Bank havde allerede tidligere foretaget de skridt, der måtte anses for påkrævede til sikring af den for bankkoncernen almen kendte betegnelse, knyttet til ordet »danske«.

Svensk højesteretsdom i NJA 1990.591 HD (= ND 1991.446 HD)

A/S bandtes ikke af afdelingsleders dispositioner, hverken på grund af stillingsfuldmagt eller tolerancefuldmagt (= kombinationsfuldmagt)

En indkøbs- og salgsafdeling i et A/S blev ledet af en afdelingsleder, som på grund af sin stilling havde kompetence til at indgå aftaler om køb og salg af maskiner.

En køber hævdede handelen, og afdelingslederen indgik på egen hånd et forlig med ham. Da køberen sagsøgte selskabet for at få beløbet udbetalt, gjorde selskabet gældende, at afdelingslederen savnede beføjelse til at indgå aftale som sket.

Højesteret fandt, at han ikke havde en sådan stilling, at han umiddelbart kunne forpligte selskabet efter aftalelovens § 10, stk. 2, om stillingsfuldmagt.

Ej heller fandtes der sådanne omstændigheder, som efter retspraksis kunne begrunde en sådan speciel stillingsfuldmagt, som i teorien normalt omtales som tolerancefuldmagt og kombinationsfuldmagt.

UfR 1990.684 V

Andelslejlighed kunne inddrages under konkursbo

Selv om en andelslejlighed evt. efter rpl. § 514, stk. 2, jf. stk. 3, måtte være undtaget fra udlæg, kunne den inddrages under ejerens konkursbo, jf. konkurslovens § 37, som er en undtagelse til § 36 (hvorefter udlægsfritagelse medfører konkursfritagelse).

Værdien var over 150.000 kr. Inddragelsen betingedes af, at boet til fallenten udbetalte 10.000 kr. til anskaffelse af ny bolig.

Dissens af en landsdommer, der lagde vægt på, at boligen ikke var luksuriøs eller usædvanlig dyr, og at fallenten ville have svært ved at skaffe sig anden tilsvarende bolig.

UfR 1990.669 Ø

Ejerforeningens køb af p-plads-areal uden alles tiltrædelse var i orden

En ejerforening købte 1.500 m² af en nabogrund til anlæg af p-pladser. Dispositionen blev besluttet med kvalificeret majoritet, men uden alles tiltrædelse. Da beslutningen tilgodeså et væsentligt behov hos beboerne, idet der var utilstrækkelige p-muligheder i boligkomplekset, var beslutningen gyldigt truffet uden alles tiltrædelse.

Norsk højesteretsdom i NRt 1990.1126 H (= ND 1991.546 H)

Fælles arbejdsgiveransvar hos norsk selskab og udenlandsk moderselskab

Den daglige leder for det norske datterselskab blev sagt op i forbindelse med moderselskabets omlægning af virksomheden i Norge.

Datterselskabets virksomhed blev successivt overført til et andet norsk selskab.

Moderselskabet og datterselskabet blev anset for at have et fælles arbejdsgiveransvar, da arbejdsgiverfunktionerne var delt mellem begge disse selskaber, jf. herved NRt 1989.231 H (= ND 1989.96 H).

Svensk byretsdom 9. marts 1990

Insider trading, svensk straffedom

Kalmar Tingsrätts dom af 9/3 1990, j.nr. B 312/89, straffesag mod koncerndirektør i OTC-introduceret selskab.

Han solgte, kort tid før en del-årsrapport blev offentliggjort. Den viste, at budgettet slet ikke kunne holdes. Aktierne faldt herved betydeligt mere, end hvad der svarede til generalindeks på Stockholms børs.

Han solgte selv i september 1987 105.000 aktier og 50.000 aktier ejet af et af ham behersket selskab. Delårsrapporten blev offentliggjort 12/12 1987. Fortjenesten blev anslået af anklagemyndigheden til 550.000 SKR.

Konfiskation blev *ikke* statueret.

Idømt 50 dagbøder a 800 SKR.

**Erhvervsankenævnets kendelse af 26. april 1990 (Årsberetningen 1990, s. 41)
Generalforsamlingen i børsnoteret selskab kan modsætte sig radio- eller TV-optagelse af forsamlingen**

Ifølge daværende fondsbørsbekendtgørelse (materielt stadig samme retsstilling i dag) skal selskabets generalforsamlinger være »åbne for pressen«.

Danmarks Radio spurgte Finanstilsynet, om dette indebar, at medarbejdere fra radio og TV måtte medbringe og anvende båndoptagere, kameraer, filmapparater etc.

Tilsynet: Mod generalforsamlingens ønske giver bestemmelsen ikke pressen adgang til at anvende de nævnte hjælpemidler.

Nævnet enigt (jf. endvidere UfR 1972.601 H om brug af båndoptager på kommunalbestyrelsesmøder).

Nævnet: Radio og fjernsyn kan ligesom den trykte presse overvære og referere forløbet. Der kan bringes arkivfotos af personer, der optræder. Vel giver optagelse af forsamlingen en vis autenticitet til referatet, men her over for står hensynet til, at debatten bliver så bred og fyldestgørende som muligt, og mange mennesker vil være tilbageholdende med at tage ordet, når de ved, at deres fremtræden – med hvad der måtte følge af fortællinger, ufrivillige pauser m.v. – kan blive optaget og gengivet i lyd og billede og evt. anvendt til et formål og i en sammenhæng, de ingen indflydelse har på.

Sådanne betænkeligheder gør sig i særlig grad gældende for personer, som ikke er vant til at optræde offentligt. Imødekommelse af klagerens ønske kan derfor føre til, at almindelige aktionærer vil være mere tilbageholdende med at tage ordet, og at generalforsamlingerne derfor i højere grad vil blive præget af mere professionelle aktører. De hensyn, der begrundes i bekendtgørelsen, er tilstrækkeligt varetaget ved, at alle dele af pressen kan overvære generalforsamlingen og referere denne.

**Erhvervsankenævnets kendelse af 5. juli 1990 (Årsberetningen 1990, s. 75)
Kapitalforhøjelse efter tender-systemet kunne ikke mellemtegnes af et pengeinstitut, thi derved var tegningskursen ikke endeligt fastlagt**

Styrelsen nægtede pengeinstitut at registrere en børsintroduktion, som det forestod for et selskab.

Kapitalforhøjelsen tegnedes af P til kurs 105, P skulle udbyde aktierne på Fondsbørsen efter tendersystemet, og efter salgsperiodens udløb skulle P afregne det modtagne beløb til selskabet, idet P dog garanterede minimumskursen 275.

Styrelsen: Det er rigtigt, at den i AL § 32, stk. 1, nr. 6, omhandlede tegningskurs, der indgår som en del af generalforsamlingsbeslutningen, kan anføres enten som en fast angivet kurs eller som en beregningsmåde for kursen, fx børskursen på tegningsdagen eller kursfastsættelse efter tendersystemet; men ved kapitaludvidelsens anmeldelse til registrering skal kursen derimod kunne angives til et præcist tal på grundlag af den tegning, der fandt sted i forlængelse af generalforsamlingsbeslutningen, jf. AL § 36, stk. 2.

Nævnet fandt det »klart i strid med AL § 32, stk. 1, nr. 6«, at angive, at tegning er sket til kurs 105, når kursen reelt er minimum 275 og i øvrigt sker efter tendersystemet. Det tiltrådtes derfor, at »der ved den ansøgte fremgangsmåde er sket en sådan sammenblanding af tegning og almindeligt salg, at anmeldelse om kapitalforhøjelse ikke kan optages efter aktieselskabslovens § 36, stk. 2, på det nævnte grundlag«.

Erhvervsankenævnets kendelse af 2. august 1990, sag: 89-23.241, Årsberetningen 1990 s. 85ff

En almennyttig fond med udlejningsejendom var erhvervsdrivende, men faldt dog under bagatelreglen; fonden kan godt både være erhvervsdrivende og almennyttig
Lejeindtægterne fra en almennyttig fonds udlejningsejendom gik stort set op med udgifterne. Lejeindtægten ekskl. varmebidrag var imidlertid under 200.000 kr.

Nævnet udtalte, at det afgørende for, om fonden er erhvervsdrivende, er den virksomhed, fonden udøver.

Nævnet tilføjede, at en fond godt kan være erhvervsdrivende, selv om dens formål er almenvelgørende.

Det er for spørgsmålet, hvorvidt fonden er erhvervsdrivende, ikke afgørende, om dens virksomhed giver overskud. Da lejeindtægterne for denne fond i det væsentlige dækkede driftsudgifterne på ejendommene, kunne fonden ikke sidestilles med de klostre og stiftelser, som er nævnt i lovmotiverne, og som er ikke-erhvervsdrivende.

Den ansås derfor i det hele for – som udgangspunkt – at være erhvervsdrivende.

Næste spørgsmål var derfor: Kunne fonden så påberåbe sig erhvervsfondslovens § 1, stk. 3, om begrænset omfang af erhvervsvirksomheden (bagatelgrænsen)?

Styrelsens praksis er i denne forbindelse, at erhvervsindtægterne ikke må overstige ca. 200.000 kr. årligt. Nævnet accepterede denne praksis, men ville i modsætning til styrelsen fradrage lejernes varmebidrag ved beregningen. Herved blev indtægten i sagen så lille, at fonden blev omfattet af undtagelsen i § 1, stk. 3. Slutfacit var derfor, at fonden ikke var erhvervsdrivende.

Erhvervsankenævnets kendelse af 2. august 1990, sag: 89-35.856, Årsberetningen 1990 s. 89ff

Fond, der ejede aktiekapitalen i et A/S, var erhvervsdrivende, selv om den havde fraskrevet sig retten til at påvirke selskabets drift

I en fonds fundats hed det, at fonden ikke kunne »hindre selskabets drift, således som denne tilrettelægges og disponeres af selskabets bestyrelse og direktion«.

Alligevel opfyldte den kravet i erhvervsfondslovens § 1, stk. 2, nr. 3, og den var derfor erhvervsdrivende, da undtagelsesbestemmelsen i § 1, stk. 3 (bagatelreglen) ikke kunne bruges.

Erhvervsankenævnets kendelse 18. september 1990 (Årsberetningen 1990, s. 81)

Fusionsplanen skal være modtaget i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, ikke blot afsendt af selskabet, inden udløbet af fristen

Daværende ApL § 103d må forstås sådan, at rettidig indsendelse kun er sket, hvis den pågældende meddelelse er modtaget i styrelsen inden fristens udløb.

Denne fortolkning er ifølge nævnet i overensstemmelse med, hvad der i almindelighed antages at gælde ved tilsvarende fristregler, og det er den fortolkning, som generelt giver den sikreste fastlæggelse af fristens afbrydelse.

Da fusionsplanen i det foreliggende tilfælde først blev modtaget i styrelsen efter fristens udløb, var det med rette, at styrelsen afviste at bekendtgøre den, og hele fusionen måtte derfor gå om.

Styrelsen nævnte, at kravet svarer til den praksis, der følges i forbindelse med lovens krav om indgivelse af anmeldelser, hvor en anmeldelse kun anses som rettidig, hvis den er modtaget inden en måned efter ændringen.

Og videre: interessen, der knytter sig til fusionsplanen, ligger i dens informationer og dermed i dens offentliggørelse – ikke i afsendelsen af planen, hvilket illustreres af den foreliggende sag, hvor den valgte fremgangsmåde indebar, at andre fik kendskab til planen to dage før dens modtagelse hos styrelsen.

EF-dom 13. november 1990, sag: C-106/89, Marleasing mod Commercial International

Et selskab kunne ikke erklæres ugyldigt

Spanien havde ikke rettidigt gennemført 1. selskabsdirektiv. Spaniens civile lovbog, Código Civil, bestemmer i artikel 1261 og 1275, at kontrakter uden reelt eller lovligt formål er ugyldige.

En erhvervsdrivende deltog i en selskabsstiftelse. En af hans kreditorer hævdede, at formålet var at bringe nogle af hans aktiver i kreditorly. En spansk domstol forelagde herefter for EF-domstolen, hvilken virkning direktivet, der som nævnt ikke var indført i spansk ret, evt. kunne have.

EF-domstolen: Udgangspunkt: direktiver skaber ikke *pligter* for private. Men: staterne skal træffe alle foranstaltninger for at virkeliggøre direktivernes mål. Når en national domstol anvender national ret, både ældre og yngre bestemmelser, skal den fortolke direktivet i lyset af dets ordlyd og formål, så Traktatens artikel 189, stk. 3, overholdes.

I selve den præjudicielle udtalelse siges: »En national domstol, der behandler en sag, der henhører under anvendelsesområdet for Rådets direktiv 68/151/EØF ..., skal fortolke de nationale retsfor skrifter i lyset af direktivets ordlyd og formål; et aktieselskab kan således ikke erklæres ugyldigt stiftet på grund af et andet forhold end de i direktivets artikel 11 nævnte.«

Med andre ord: Selskabet kunne ikke erklæres for ugyldigt, eftersom der ikke forelå nogen af de situationer, der (udtømmende) er opregnet i artikel 11 i 1. selskabsdirektiv.

Omtalt af Erik Werlauff i UfR 1991 B s. 164ff (i tilslutning til Per Walsøe UfR 1991 B 17ff ad UfR 1989.372 H).

Østre Landsrets dom af 26. november 1990, 9. afd., nr. 41/1990, Nyt Nordisk Forlag Arnold Busck A/S

Ombygning af forlags-A/S' ejendom, iværksat af direktøren, var ikke ugyldig; revisorvalg var ikke ugyldigt; generalklausulerne var ikke overtrådt; dirigenten var ikke inhabil; regnskabet var gyldigt vedtaget

Selskabets administrerende direktør iværksatte en ombygning for ca. 12 mio. kr. af selskabets ejendom, som var lejet ud til et boglade-A/S, hvor *direktøren selv* var hovedaktionær.

Mod mindretallets protest blev det regnskab, der udgiftsførte ombygningen, godkendt på det sagsøgte selskabs generalforsamling.

Advokat A var medlem af begge selskabers bestyrelser, men dette medførte ikke, at han var inhabil som dirigent på generalforsamlingen, og der var heller ikke i øvrigt påvist omstændigheder, der gjorde ham inhabil som dirigent.

Direktøren erkendte, at han havde undladt at iagttage AL § 54, stk. 2 (bestyrelsessamtykke), da ombygningen blev besluttet. Dette medførte imidlertid ikke, at han var inhabil på den generalforsamling, der godkendte regnskabet, jf. AL § 67, stk. 4. Derfor var heller ikke hans mod, der havde en betydelig aktiepost i forlagsselskabet, inhabil på generalforsamlingen.

Det var ikke godtgjort, at hans dispositioner vedr. ombygningen var åbenbart egnede til at skaffe den af ham ejede boglade en utilbørlig fordel på forlagets eller de andre aktionærens bekostning; dispositionerne og generalforsamlingens beslutninger var derfor ikke i strid med AL §§ 60 eller 80.

Herved var der ikke taget stilling til spørgsmålet, om hans ansvar for et evt. tab som følge af beslutningen. Regnskabsgodkendelsen kunne derfor ikke tilsidesættes.

Det samme gjaldt beslutningen om at forkaste en resolution, der skulle fastslå ombygningens ulovlighed i forhold til AL.

En fjerde påstand om, at generalforsamlingens valg af revisor, der også var revisor i bagladeselskabet, blev heller ikke taget til følge, idet der ikke var påvist omstændigheder, som indebar risiko for skadevirkninger af revisors funktion i begge selskaber.

Da det var erkendt, at § 54, stk. 2, var tilsidesat, skulle hver part betale sine omkostninger for landsretten, selv om selskabet var blevet frifundet.

Erhvervsankenævnets kendelse af 19. december 1990 (Årsberetningen 1990, s. 104ff)

K/S med et ApS som ansvarlig deltager skal indføre »og Co.« i sit navn

Styrelsen krævede berigtigelse i handelsregisteret af kommanditselskabets forretningsnavn, som var »K/S Dansk ... X ...fisk ApS«, fordi navnet ikke klart sagde, om selskabet var et K/S eller et ApS.

Der kan ikke i handelsregisteret (nu: styrelsens register) optages et firma, der alene adskiller sig fra et anpartsselskab ved betegnelsen K/S i stedet for ApS.

Styrelsen ville ikke have noget imod, at firmaet blev anmeldt under navnet »Dansk ... X ... Fisk ApS og Co. K/S« eller »K/S Dansk X ... Fisk ApS og Co.«.

Ankenævnet var enig. Det er en almindelig grundsætning, at erhvervsdrivende virksomheders navne og andre forretningskendetegn af hensyn til klarhed og sikkerhed i omsætningen tydeligt skal adskille sig fra hinanden.

Dén, der ønsker at drive virksomhed med begrænset hæftelse, må i sit firma klart og utvetydigt angive, hvori begrænsningen af hæftelsen består.

Nævnet fandt ikke, at det ønskede navn med fornøden klarhed angav, hvordan hæftelsen er begrænset, idet der kan opstå tvivl om, hvorvidt selskabet er et K/S eller et ApS.

Lyngby fogedrets kendelse af 20. december

Halv bestyrelse, der egenmægtigt ville gennemføre lukninger, blev standset af fogedforbud

(refereret s. 79ff hos Nicholas Rose (hovedredaktør): Pre-emptive remedies in Europe (Longmanns forlag 1992))

Et aktieselskab var ejet ligeligt af to andre selskaber, som hver besatte halvdelen af bestyrelsen. Da der var uenighed om at nedlægge virksomhed og arbejdspladser i én by og flytte dem til en anden by, og da bestyrelsen var delt midt over i spørgsmålet, begyndte direktøren og den ene halvdel af bestyrelsen at gennemføre overflytningen, men det lykkedes to af de øvrige bestyrelsesmedlemmer, herunder bestyrelsesformanden, at få nedlagt fogedforbud mod yderligere overflytning, idet fogedretten kunne følge dem i, at der ikke var truffet nogen beslutning i bestyrelsen om overflytningen (som følge af stemmelighed), og at AL § 54 ikke gav direktøren kompetence til en så vidtgående beslutning.

Domme og kendelser 1990-1999

Da imidlertid ca. 3/4 af produktionen allerede var blevet flyttet fra den ene by til den anden, kunne denne del ikke omfattes af forbuddet, og dette omfattede derfor kun resten. Rekvisitionen lød på, at de pågældende bestyrelsesmedlemmer (rekvisitii) skulle afstå fra at lukke selskabets virksomhed i den pågældende by, herunder at flytte den til den anden by, og ligeledes afstå fra at afskedige 35 navngivne medarbejdere.

Der blev stillet krav fra rikvisitus om en sikkerhedsstillelse på 210 mio. dkr., men forbudsforretningen blev gennemført mod en sikkerhedsstillelse på »kun« 5 mio. kr.

1991

FM 1991.72 V

Sameje om landbrugsejendom kunne opløses ved skifteretten

Begge ejere ønskede samejet opløst ved skifteretten, men de var uenige om, hvor vidt ejendommen skulle vurderes i sin helhed, eller om kun den ideelle anpart skulle vurderes.

Skifteretten afviste sagen, da der alene forelå sameje om et enkelt aktiv.

VLR: Samejet omfatter også maskiner, redskaber, besætning m.v. samt ejendommens øvrige aktiver og passiver. Må derfor sidestilles med et bo. Derfor hjemvist til behandling i skifteretten.

FM 1991.95 Ø, Domus Vista

Ejerforening kunne uden alles samtykke indføre vedtægtsbestemmelse om grundfond til fremtidige vedligeholdelses- og fornyelsesarbejder

Udgjorde ikke et sådant indgreb i de enkelte medlemmers rettigheder, at der kræves samtykke fra alle. Kunne derfor kræves tinglyst.

Indebar alene, at der på den ordinære generalforsamling som led i budgetvedtagelsen med almindeligt flertal kunne træffes beslutninger om henlæggelser til kommende vedligeholdelses- og fornyelsesarbejder.

Grundfondens midler skulle anbringes i anerkendt pengeinstitut eller i børsnoterede obligationer henlagt i depot i anerkendt pengeinstitut.

UfR 1991.4 H

Ejerlejlighedsvedtægt gav oprindelig ejer ret til at udpege administrator, til alle lejligheder var solgt; tilsidesat som urimelig efter aftl. § 36

Ved UfR 1987.801 H tilsidesattes en bestemmelse om, at de oprindelige ejere af ejendommen udøvede 51% af stemmeretten, til alle lejligheder var solgt, og en bestemmelse om, at ejerforeningen havde pligt til at købe nogle erhvervslokaler samt de resterende beboelseslejligheder, når et nærmere angivet antal ejerlejligheder var solgt.

Den nye sag drejede sig om en vedtægtsbestemmelse om, at den oprindelige ejer ville være eller vælge administrator, indtil alle lejligheder er solgt.

Højesterets dom er konkret: Ejerforeningen var i hvert fald ikke længere bundet af vedtægtsbestemmelsen, 19 år efter ejendommens udstykning i ejerlejligheder.

Hugo Wendler Pedersen kommenterer dommen i UfR 1991 B 151ff.

UfR 1991.79 Ø**Frakendt retten til at drive ApS**

Dommen anvender straffelovens § 79, stk. 2: frakendelse indtil videre af retten til at være stifter/direktør/bestyrelsesmedlemmer i selskaber med begrænset ansvar.

Der var tale om betydelige A-skattetab i to sammenbrudte ApS'er, tillige tidligere moms- og kildeskatteovertrædelser, samlet offentligt tilgodehavende 1½ mio. kr.

UfR 1991.95 H**Hovedaktionærs tidsbegrænsede kaution for selskabet gjaldt alle leverancer foretaget inden tidsfristen**

I 1986 omdannede en murermester sin virksomhed til A/S.

Den 15/8 1987 kautionerede han over for en tømmerhandel for selskabets til enhver tid værende gæld til tømmerhandelen. Inden underskriften tilføjede han: Kautionen løber til 15/8 1988.

Udløbet forlængedes senere til 31/12 1988.

Den 16/1 1989 gik selskabet konkurs. Påkrav havde ikke fundet sted inden 31/12.

Dækkede kautionen?

ØLR og Højesteret: Ja, for eftersom kautionen også dækkede fremtidige løbende leverancer, måtte den i mangel af holdepunkter for andet anses at omfatte leverancer foretaget frem til 31/12 1988.

Aftalelovens § 36 kunne ikke bruges.

UfR 1991.133 HK, Louis Poulsen A/S**Vedtægt og aktionæroverenskomst om forkøbsret søgtes omgået via stemmeretsoverdragelse; selskabet havde søgsmålsret**

Vedtægterne og en aktionæroverenskomst tillagde de øvrige A-aktionærer forkøbsret. Efter en uoverensstemmelse i familiekredsen indgik 5 aktionærer aftale med en udenforstående om dennes »bistand til at opnå den bestemmende indflydelse« gennem den udenforståendes opkøb af aktier i selskabet. Indtil da ville de »udnytte deres stemmer i fællesskab« på selskabets generalforsamlinger. Aftalen blev imidlertid ikke ført ud i livet, og i stedet oplystes det nu, at der var indgået aftale mellem de 5 og en anden udenforstående. Aftalen fremlagdes ikke, men blev efter nogle rykkere fra bestyrelsesformanden beskrevet i et brev til denne.

»Aftalen medfører, at (den udenforstående) indtil videre har fået fuldmagt til at stemme for de A-aktier i (selskabet), som vi råder over«. Det understregedes, at der ikke var sket nogen overdragelse af A-aktier i strid med vedtægterne eller aktionæroverenskomsten.

Stævningens påstand mod de 5 lød på, at de skulle anerkende, at der var disponeret over deres aktier på en måde, som måtte sidestilles med overdragelse, at der derefter var tilbudspligt, og at de øvrige A-aktionærer havde køberet.

Efter rpl. § 253, stk. 1, forhandlede spørgsmålet om selskabets søgsmålsret særskilt.

ØLR's flertal: også hos andre med tilknytning til selskabet, herunder hos B-aktionærerne, er der betydelig interesse i bestemmelsernes eksistens og overholdelse; derfor søgsmålskompetence. Én dommer: vedtægterne hjemler ingen søgsmålsret, ej søgsmålskompetence.

Højesterets kendelse (7 dommere!): »Indkæredes proceskrav går i første række ud på

Domme og kendelser 1990-1999

en afgørelse af, hvorvidt den af de kærende indgåede aftale, hvis indhold ikke er gjort bekendt for de øvrige A-aktionærer eller for selskabet inden sagsanlægget, er ugyldig som følge af bestemmelserne i vedtægternes § 5. Selskabet findes at have en rimelig interesse i afgørelsen af dette spørgsmål. Højesteret stadfæster herefter landsrettens kendelse«. Kæremålet var mundtligt forhandlet. De sagsøgte blev pålagt 20.000 kr. i sagsomkostninger herfor.

I UfR-noten henvist til Erik Werlauff: Generalforsamling & beslutning s. 231ff og Erik Werlauff UfR 1990 B 427ff.

Louis Poulsen afgørelserne kan sammenfattes således: UfR 1991.133 HK (forkøbsret søgtes omgået via stemmeretsoverdragelse; selskabet havde søgsmålsret); UfR 1994.234 H (omgåelse af forkøbsret via uigenkaldelig stemmefuldmagt var ugyldig, men udløste dog ikke forkøbsretten); ØLD 30/4 96 (Louis Poulsen A/S; ugyldig generalforsamlingsbeslutning; landsretten udskifter en hel bestyrelse; 7 dages fuldbyrdsfrist gjorde reelt dommen definitiv).

UfR 1991.149 H

Direktørafskedigelse gyldig, skønt ikke alle bestyrelsesmedlemmer havde adgang til at deltage i sagsbehandlingen; passivitetsbegrunder

Bestyrelsen bestod af 5 generalforsamlingsvalgte og 3 medarbejdervalgte medlemmer.

På et bestyrelsesmøde fyrede man servicedirektøren, skønt kun 3 af de 5 var til stede og skønt medarbejderrepræsentanterne ikke var der.

De 2 fraværende generalforsamlingsvalgte havde givet fuldmagt til de 3 tilstedeværende, og de 3 medarbejderrepræsentanter protesterede ikke mod beslutningen, da de efterfølgende blev skriftligt underrettet.

AL § 57, stk. 1, 2. pkt. var overtrådt, men dette medførte ikke, at opsigelsen blev uvirksom.

Højesteret lagde vægt på »forløbet efter« bestyrelsesmødet, hvorved må menes underretningen af medarbejderrepræsentanterne og disses passivitet.

UfR 1991.180 H, Ringkjøbing Bank

Stor bemyndigelse til kapitaludvidelse stred ikke mod generalklausulerne; beregningen af en vedtægtsmæssig noteringsfrist

Beslutning om udvidelse fra 32 mio. kr. med 48 mio. kr. Heraf var 28 mio. kr. med fortegningsret, 19 mio. kr. uden fortegningsret og 1 mio. kr. medarbejderaktier.

Arnth-Jensen-familien havde endnu ikke opnået stemmeret på grund af en 3 måneders noteringsfrist, og både Vestre Landsret og Højesteret lagde til grund, at kun aktier, der opfylder noteringsfristen, kan medregnes ved opgørelse af den stemmeberettigede aktiekapital. Begge instanser kom til dette ud fra en sproglig fortolkning, der støttes af, at aktierne i modsat fald ved aktionærens passive deltagelse i generalforsamlingen ville opnå den indflydelse, som noteringsfristen er et værn imod. NB: Reglerne om beregning af noteringsfrist er siden ændret.

Om spørgsmålet om forhøjelsens tilsidesættelse efter generalklausulen hedder det hos VLR:

»Under hensyn til, at sagsøgte driver bankvirksomhed og har et særligt behov for lokal tilknytning også som følge heraf spredning af aktiebesiddelsen, findes der ... ikke ved vedtagelsen af bemyndigelsen til aktieudvidelsen, som i øvrigt ikke i forholdet mel-

lem aktier med og uden fortegningsret for bestående aktionærer fraviger de hidtidige vedtægter, at være varetaget usaglige hensyn, som er egnet til at skaffe andre utilbørlige fordele på sagsøgerens bekostning«.

Højesteret sagde blot ganske kort herom:

»Der er ... ikke grundlag for at tilsidesætte den med kvalificeret majoritet truffne beslutning som stridende mod lovens § 80«.

Bemærk hentydningen til den »kvalificerede majoritet«, der sikkert er udtryk for, at jo større tilslutning beslutningen har vundet, jo mere skal der til at tilsidesætte den efter generalklausulen.

UfR 1991.185 H

Tagarbejder på ejerlejlighedsejendom var ikke besluttet af ejerforeningens generalforsamling; derfor uforbindende for ejerforeningen og dens medlemmer; berigelsesgrundsætningen ikke anvendt

Ejerforeningens formand iværksatte omfattende tagarbejder uden tiltrædelse fra generalforsamlingen med kvalificeret flertal som efter normalvedtægtens § 1, stk. 4. Taget var ikke i en sådan tilstand, at en øjeblikkelig udskiftning var en nødvendighed.

Formanden ansås ikke at have haft fuldmagt til at indgå aftalen på foreningens vegne, og aftalen var derfor ikke bindende for foreningen.

Det søgte medlem af ejerforeningen reagerede straks skriftligt over for administratoren og bestyrelse, da hun blev klar over den forestående tagudskiftning. Hverken hun eller andre medlemmer af foreningen burde have rettet henvendelse direkte til tagdækningsfirmaet. Hverken hun eller andre medlemmer ansås at have udvist en sådan passivitet, at aftalen af denne grund blev bindende for ejerforeningen.

Ej heller berigelsesgrundsætningen førte til hæftelse.

En efterfølgende simpel majoritetsbeslutning i ejerforeningen om, at restbeløbet skulle opkræves hos ejerne, var ugyldig, netop fordi der skulle kvalificeret majoritet til efter § 1, stk. 4.

UfR 1991.233 V

Uregistreret selskab købte lastbil af stifter. Stifterens særkreditor kunne ikke gøre udlæg i bilen

Anpartsselskab stiftet kontant af 4 familiemedlemmer, hvoraf en enkelt stod som stifter og havde indskudt de 12.000 kr. af de 80.000 kr. Af ham købte selskabet en lastbil kontant. Da han skyldte penge i en lokal sparekasse, foretog denne udlæg i bilen den 9/10 1989.

Selskabet blev registreret i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen den 10/10 1989.

Både fogedret og landsret ophævede udlægget. Landsretten lægger i sin begrundelse vægt på, at bilen var købt for en del af de kontant indskudte midler efter selskabets stiftelse. Under disse omstændigheder var sparekassen afskåret fra at foretage udlæg, og ApL § 8, stk. 1, fandtes ikke at være til hinder for resultatet.

Bemærkning: Det kan ikke være afgørende for begrundelsen, om bilen er apportindskudt til sin reelle værdi eller afkøbt en stifter kontant.

UfR 1991.235 V

ApS-direktør hæftede ej, skønt faktura ikke angav »ApS«

Varer leveret og faktureret til »Fa. Sulmekano«.

Domme og kendelser 1990-1999

Firmaet viste sig at være et ApS.

Leverandører søgte derfor at få direktøren dømt.

Frifundet, da leverandøren ikke havde undersøgt forholdet nærmere og ej heller i fakturaen havde præciseret, at man anså aftalen indgået med direktøren personligt.

Se også UfR 1985.953.

UfR 1991.384 H

Ejerforenings generalforsamling besluttede at lade vedtægter lyse pantstiftende; kunne tinglyses uden alles tiltrædelse

Beslutningen fikserede panteretten i forhold til fordelingsstallet, så der blev opnået en objektiv og fuldstændig ligebehandling af ejerne.

Tinglysningsdommeren afviste: et sådant indgreb i de enkelte ejerlejlighedsejeres råden, der kræver samtykke fra hver af dem.

ØLR: Afgørelsen af, om ændringen er rimelig, kan ikke træffes af tinglysningsdommeren, derfor enig i afvisningen.

HKK: Ændringen er efter det foreliggende vedtaget med det fornødne flertal, og der er ikke grundlag for at antage, at den skulle være materielt ugyldig. Derfor lysning.

Se Peter Blok UfR 1989 B 214ff samt UfR 1988.916 H.

UfR 1991.514 SH, Matas A/S

Matas A/S havde krav mod konkursramt materialist; kunne ikke modregne i hans bos krav på købesummen for Matasaktien; viser indholdet af aktionæroverenskomst for »kooperativt« A/S

I materialistens/aktionærens bo var en Matas-aktie nominelt 10.000 kr., kursværdi 150.500 kr.

Matas A/s havde krav mod ham/boet for vareleverancer ca. 300.000 kr.

Der var en detaljeret aktionæroverenskomst bl.a. med køberet for Matas, men uden fastsættelse af tidspunktet for denne option.

Kunne Matas tilegne sig aktien og bringe dens kursværdi i modregning i sit tilgodehavende i boet? Nej, boets krav på købesummen for aktien var først opstået ved tilbagekøb; krav om tilbagekøb og dermed fallentens krav på købesummen kunne tidligst være opstået ved en skrivelse afsendt af Matas på frisdagen. De tidsmæssige betingelser for modregning efter konkurslovens § 42, stk. 1, var derfor ikke opfyldt.

Der fandtes ikke at være en så nær sammenhæng mellem kravene, at modregning kunne ske, uden at de tidsmæssige betingelser var opfyldt. Boet fik derfor medhold i sit krav – købesummen for aktien skulle effektivt indbetales til boet, og Matas måtte anmelde sit varetilgodehavende som et simpelt krav.

Fra aktionæroverenskomsten kan nævnes: præambel om gunstige indkøbsvilkår m.v., § 1. Matas vil kun levere til aktionærerne, § 2. Materialisten vil kun sælge fra den angivne adresse og ikke videresælge, § 5. Butikken skal bevare sin karakter af materialhandel, § 7. Retten til at være aktionær er uoverdragelig, § 8. Uanset materialistens retlige form hæfter han personligt, og ved konkurs m.v. har han pligt til at sælge aktien til Matas, § 9. Ved udtræden kan aktiesalgssummen tilbageholdes af Matas til sikkerhed for restancer, § 10. Pligt til at købe hans aktier ved forretningsalg, dødsfald, ønske om udtræden, § 13. Retten til samhandel med Matas ophører ved konkurs, betalingsstandsning m.v., § 14. Det samme gælder uredelig optræden m.v.

UfR 1991.700 H, flyselskaberne**Bødeansvar for selskaber; det objektive selskabsansvar: der skal foreligge forhold, som virksomheden kunne og burde have undgået**

Nogle flyselskaber var tiltalt for overtrædelse af udlændingelovens § 61, jfr. § 59a, ved at have bragt udlændinge til Danmark, uanset at de pågældende ved indrejsen ikke var i besiddelse af fornøden rejselegitimation og visum til Danmark.

Forsvaret gjorde vedrørende lovens forarbejder gældende, at angivelsen i loven af, at der på objektivt grundlag kan pålægges selskaber bødeansvar ikke afklarer ansvarets rækkevidde, og at det specielt ikke er angivet, at ansvaret går ud over »det sædvanlige selskabsansvar«.

Østre Landsret udtalte, at der som udgangspunkt skal ske domfældelse efter de nævnte bestemmelser i de tilfælde, hvor udlændingen ved indrejsen ikke var i besiddelse af fornøden rejselegitimation og visum til Danmark, men Østre Landsret fandt ikke – og heri var Højesteret enig – at det af bestemmelserne eller forarbejderne til dem med fornøden klarhed fremgår, at der er sket en fravigelse fra det sædvanlige objektive selskabsansvar, hvorefter der skal være tale om forhold, *som virksomheden kunne og burde have undgået*.

Herefter måtte der ske frifindelse i de tilfælde, hvor de pågældende udlændinge før afrejsen præsenterede ansatte i flyselskabet for vellignende falske pas og/eller visa.

Både Østre Landsret og Højesteret fandt således, at det ikke af forarbejderne med fornøden klarhed fremgår, at der er sket en fravigelse fra det sædvanlige objektive selskabsansvar, hvorefter der skal være tale om forhold, som virksomheden kunne og burde have undgået.

Kommenteres af Melchior UfR 1992 B 37ff: I lovmotiverne var det ved ændringsloven 1986 fremhævet, at der på objektivt grundlag kan pålægges selskaber bødeansvar, og at selve det forhold, at en person bringes til landet med falsk visum, således kan medføre, at transportselskabet straffes.

Se tilsvarende UfR 1991.84 H, naturfredningsloven, og UfR 1989.688 H, markedsføringsloven.

UfR 1991.764 V**Dom over ApS, der viste sig aldrig at være blevet stiftet, kunne ikke begrunde udlæg hos stifterne**

På grundlag af domme over et ApS blev der foretaget udlæg hos stifteren og dennes ægtefælle, idet det for fogedretten nu oplystes, at ApS'et, som var domfældt, aldrig var blevet stiftet.

VLR udtalte, at rpl. § 501 ikke giver hjemmel til at afgøre, hvem der hæftede for ApS-gælden, og da ingen af dommene indeholdt nogen angivelse af personerne som skyldnere, burde begæringerne om udlæg hos dem være nægtet fremme og rekvirenterne være henvist til at søge tvisten afgjort ved domssag, hvorfor udlæggene blev ophævet.

Tillige udtalt, at det lå uden for fogedrettens opgave som sket at indhente oplysninger fra Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, idet det burde være overladt parterne at indhente de oplysninger, de måtte anse at være af betydning for sagen.

Dommen har præjudikatværdi også for I/S-forhold.

UfR 1991.819 H, »Provinsbankernes Ulykkes-risikofond«

Provinsbankernes »røverifond« var – skønt den var behandlet og registreret som fond – ikke omfattet af fondslovgivningen, da pengene kunne gå tilbage til stifterne
Fonden var oprettet 1952 for at støtte den enkelte bank i tilfælde af, at dens medarbejdere blev udsat for røveri. Oprindeligt skulle hver bank betale 20 kr. om året til medlemskabet, men indbetalingerne ophørte efter nogle år.

Fonden havde aktiver for 1,8 mio. kr., hvoraf 1,1 mio. kr. var udlånt lavt forrentet til Provinsbankernes kursuscenter.

Da fondslovene trådte i kraft, anmeldte fonden sig selv til registrering, men 1988 begærede den sig afregistreret.

Da det daværende Fondsregister afslog afregistrering, stævnedes fonden registeret.

Østre Landsret gav registeret medhold: Kapitalen var selvstændigt udskilt i fondens navn, og udtrædende medlemmer havde ikke noget retskrav på formuen. Desuden havde fonden selv i en længere årrække benævnt sig som fond og anmeldt sig som sådan til Fondsregisteret.

Højesteret kom til det modsatte resultat: Fondens primære formål var af forsikringslignende karakter, og også det subsidiære formål – i særlige tilfælde støtte til fælles uddannelsesmæssige formål – tilgodeså medlemmernes interesser. Provinsbankforeningens bestyrelse udgjorde automatisk fondens bestyrelse. Fondens formue kunne i tilfælde af opløsning eventuelt udbetales til medlemmerne. Herefter fandt Højesteret ikke, at der overhovedet forelå en fond – uanset at den i årevis havde været behandlet og registreret som sådan.

Se Lennart Lynge Andersens kommentar i UfR 1992 B s. 211ff. Dommen siger noget principielt om fondsbegrebet: Når en institution har en så fondsfremmed opbygning og karakter (medlemmer, kontingent, styrelsesforhold), er der meget få holdepunkter for, at der kan foreligge en selvejende institution. Navnet alene gør ikke institutionen til en fond, og i betragtning af, at midlerne var indbetalt af medlemmerne, der også skulle nyde godt af midlerne og indtægterne af disse, kan man måske gå så vidt at sige, at vedtægternes ordlyd og baggrunden for etableringen i 1952 umuliggjorde, at der kan foreligge en fond. Vedtægterne for de fonde, der blev anmeldt til registrering i Fondsregisteret før 1985, har som hovedregel ikke været undergivet den legalitetsprøvelse, der var gældende i årene 1985-91. For norges vedkommende er det derfor uafklaret, hvilken organisationsform der egentlig er tale om. Fra 1992 har bestyrelsen kun den mulighed at anlægge retssag, hvis de ønsker en afgørelse. Man kan spørge skattevæsenet (der fremtidigt bliver hovedsamarbejdspartner for de almindelige fonde), men i hvert fald i de første år gælder det, at skattemyndighederne ingen erfaring har ud over den praksis, skattemyndighederne udviklede navnlig med hensyn til stadfæstede fonde før 1985.

Erhvervsankenævnets kendelse af 24/1 1991 (Årsberetning 1991, s. 136)

Fusionsplan underskrevet mere end 6 måneder efter fusionens opgørelsesdato kan ej offentliggøres – og fusionen derfor ej gennemføres

Fusionen skulle ske pr. 1/7 1989, og den fælles regnskabsopstilling efter AL § 134b, stk. 2, havde denne dato som opgørelsesdag.

Fusionsplanen blev underskrevet den 15/3 1990 og indsendt til styrelsen med henblik på offentliggørelse efter § 134c.

Da den fælles regnskabsopstilling, der er knyttet til fusionsplanen, ikke må have en opgørelsesdag, der ligger mere end 6 måneder forud for fusionsplanens underskrivelse, jf. § 134b, stk. 2, sidste pkt., nægtede styrelsen at offentliggøre fusionsplanen, idet den ikke opfyldte lovens betingelser, og der ikke gælder særregler for fusion mellem moder- og datterselskaber.

Nævnet tiltrådte dette og forkastede dermed klagerens anbringende om, at der ikke i loven er fastsat nogen sanktion for overskridelse af fristen.

Erhvervsankenævnets kendelse af 28/2 1991 (Årsberetning 1991, s. 74ff), Jyske Bank

Hvordan formuleres en 10% ejergrænse i en banks vedtægter?

Jyske Bank ønskede en vedtægtsbestemmelse, hvorefter banken skal give samtykke, hvis man erhverver 10% eller mere af bankens aktiekapital.

Ankenævnet bemærkede, at efter børsbetingelsesbekendtgørelsen kan Københavns Fondsbørs fravige kravet om fri omsættelighed, men kun hvis benyttelse af godkendelsesklausulen ikke vil kunne medføre markedsforstyrrelser. Sådan som vedtægtsforslaget fra Jyske Bank var udformet, var afgørelsen om bankens samtykke til køb af aktier i banken (hvis erhververen havde eller ved købet fik mere end 10% af aktiekapitalen) i væsentligt omfang overladt til bankbestyrelsens skøn, og markedsvirkningerne ville være bestemt heraf. Herefter fandtes det ikke godtgjort, at fondsbørsen ved sin afgørelse havde tilsidesat det nævnte regelsæt i bekendtgørelsen.

I en anden kendelse (28/2 1991, Årsberetning 1991, s. 111ff) gav nævnet Erhvervs- og Selskabsstyrelsen medhold i, at en vedtægtsændring formuleret som en bestemmelse om samtykke fra bestyrelsen til at erhverve 10% eller mere af aktiekapitalen ikke kunne vedtages efter den daværende bestemmelse i aktieselskabslovens § 172, men skulle vedtages efter den daværende § 79, stk. 1 (dvs. med alle aktionærers tiltrædelse). Dissens fra et ankenævnemedlem, der fandt tilstrækkelig hjemmel til vedtægtsændringen i § 172.

Begge afgørelser blev indbragt for Østre Landsret, men inden domsforhandlingen lykkedes det at opnå en tekst, der kunne godkendes af både banken, styrelsen og Fondsbørsen, og som derfor blev registreret.

Den formulering, der blev godkendt af Fondsbørsen den 24/3 og Erhvervs- og Selskabsstyrelsen den 26/3 1992, lyder således, og denne formulering har herefter dannet forbillede for adskillige bankers vedtægtsændringer:

»Aktierne er frit omsættelige, dog at overdragelse af aktier til en erhverver, der har eller ved overdragelsen opnår 10% eller mere af bankens aktiekapital, kræver bankens samtykke.

Samtykke kan og skal gives, (1) hvis overdragelsen sker som led i aktiernes overdragelse til et holdingselskab oprettet som led i strukturændring af banken med dennes tiltrædelse eller rekonstruktion af banken i forståelse med Finanstilsynet efter kapitaltab, samt (2) i alle tilfælde hvor erhververen, henset til stemme- og kapitalforholdene på bankens hidtidige generalforsamlinger, ikke konkret kan antages at ville kunne forhindre vedtægtsændringer om kapitalforhøjelse i banken.

Er afslag ikke meddelt inden 5 børsdage efter ansøgningens fremkomst til banken, anses samtykke for givet.

Der gælder i øvrigt ikke særlige interne forskrifter for meddelelse af samtykke. Sådanne kan kun fastlægges gennem vedtægtsbestemmelse.

Aktier, der erhverves trods nægtet samtykke, skal straks afhændes og giver ingen forvaltningsmæssige rettigheder i selskabet.

Se Peer Schaumburg-Müller i Fagskrift for Bankvæsen 1992.57ff.

**Erhvervsankenævnets kendelse af 6. marts 1991 (Årsberetning 1991, s. 148ff)
Holdingselskab kunne medregne indtjent overskud i datterselskabet (ikke-forrindgelseserklæring ved kapitalforhøjelse)**

Alle aktierne i et A/S blev som led i generationsskifte overdraget til et ApS, der skulle være holdingselskab.

Da den daværende 2-månedersfrist i daværende ApL § 6, stk. 1, for anmeldelsen til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen blev overskredet, måtte stiftelsen gå om med ny stiftelsesdag.

Af den korrigerede balance fremgik det, at holdingselskabet havde haft renteudgifter, men ingen egne indtægter.

Ankenævnet udtalte, at det regnskab, der blev indsendt til styrelsen, viste, at egenkapitalen i holdingselskabet var reduceret til under 80.000 kr., og at indskudskapitalen således ikke var i behold. På det foreliggende grundlag var det derfor med rette, at styrelsen afslog at registrere selskabet.

Men efter de oplysninger, der nu fremkom for nævnet, fandtes det godtgjort, at egenkapitalen pr. stiftelsesdagen var intakt, idet nævnet lagde til grund, at et indtjent overskud i et datterselskab under de foreliggende omstændigheder kunne indregnes i egenkapitalen efter årsregnskabslovens § 40.

Derimod var nævnet enig med styrelsen i, at opskrivning af finansielle anlægsaktiver (aktierne i datterselskabet) efter § 30 kun kan ske i forbindelse med aflæggelse af årsregnskab. Registrering kunne herefter finde sted.

**EF-domstolens afgørelse af 30. maj 1991, C-19 og C-20/90, Klostiria Velka
Græsk lov om, at kriseramte virksomheders kapital kunne besluttes forhøjet af et administrativt rekonstruktionsorgan, var EU-stridig, skønt fortegningsretten respekteredes**

Et selskab af samfundsmæssig betydning var i alvorlige økonomiske vanskeligheder. I henhold til en græsk lov fra 1983 vedtog økonomiministeriet at lade et offentligt rekonstruktionsorgan OAE overtage ledelsen af virksomheden.

Herefter besluttede OAE, stadig i henhold til loven, at forhøje selskabets aktiekapital med 400 mio. drachmer. De hidtidige aktionærer skulle uden begrænsning have fortegningsret inden for en frist på en måned.

To aktionærer anlagde søgsmål ved græsk domstol til prøvelse af beslutningen, og sagen forelagdes EF-domstolen præjudicielt. Var kapitaldirektivets artikel 25, stk. 1, direkte anvendelig, også i forhold til en græsk lov?

EF-domstolen: ja, bestemmelsens ordlyd er klar og præcis, den indeholder en ubetinget regel, som knæsetter det generelle princip om, at det er generalforsamlingen, der har kompetencen til at vedtage kapitalforhøjelser, og det forhold, at der er undtagelser i direktivets artikel 25, stk. 2, og artikel 41, stk. 1, gør ikke bestemmelsen betinget, idet de nævnte undtagelser alene vedrører de deri opregnede situationer.

Ved de nationale domstole kan en privat derfor over for en offentlig myndighed påberåbe sig artikel 25, stk. 1.

For så vidt angår forholdet mellem artikel 25, stk. 1, og en lov som fx. den græske 1983-lov fastslog domstolen, at formålet med kapitaldirektivet er at sikre aktionærer i alle medlemsstater en vis mindstebeskyttelse, og at dette formål ville blive bragt alvorligt i fare, hvis medlemsstaterne – i det omfang fællesskabsretten ikke indeholder undtagelsesbestemmelser – kunne opretholde bestemmelser, uanset om disse betegnes som særlige eller usædvanlige, som hjemler mulighed for, at der administrativt og uden en generalforsamlingsbeslutning kan vedtages en forhøjelse af et selskabs aktiekapital.

Kunne undtagelsen i artikel 41, stk. 1, påberåbes? Nej. En national ordning kan kun antages at falde ind under denne undtagelse, hvis ordningen konkret bidrager til gennemførelsen af det formål, der søges tilgodeset med nævnte direktivbestemmelse. Denne betingelse er ikke opfyldt, blot fordi en ordning som den, der er indeholdt i 1983-loven, som et af de midler der kan bringes i anvendelse med henblik på gennemførelsen af ordningens hovedformål hjemler mulighed for, at et offentligt omstrukturingsorgan kan overføre aktier til lønmodtagere eller private. Domstolen bemærkede afslutningsvis, at henvisningen i artikel 41, stk. 1, til andre persongrupper sigter til den situation, at aktier udbydes offentligt som sådan, men ikke overførsel af aktier til kreditinstitutioner eller offentligretlige organer.

Følgelig skulle artikel 25 sammenholdt med artikel 41, stk. 1, fortolkes således, at de er til hinder for nationale regler, som med henblik på at sikre den fortsatte beståen og bedrift af virksomheder, som økonomisk og socialt har stor betydning for samfundet, og som på grund af deres betydelige gældsættelse befinder sig i en kritisk situation, bestemmer, at der administrativt kan træffes beslutning om en forhøjelse af aktiekapitalen, hvorved hidtidige aktionærers fortegningsret bevares.

Kommenteres af Nikolaus Tellis i EuZW 1992.657ff. Kapitaldirektivets artikel 25, stk. 2, hvorefter enhver kapitalforhøjelse skal besluttet af generalforsamlingen, er umiddelbart anvendelig. Derfor er enhver forvaltningsakt, som anordner kapitalforhøjelse, i strid med fællesskabsretten, og det gælder, uanset om forvaltningsakten skønnes nødvendig for at redde en samfundsmæssigt betydningsfuld virksomhed, og uanset om aktionærernes fortegningsret respekteres fuldt ud.

Forfatteren påpeger, at afgørelsens praktiske relevans i hele EU næsten ikke kan overvurderes. Han påpeger, at de indgrebsinstrumenter, der står til disposition for de nationale lovgivningsmagter til sanering af private virksomheder, herved indskrænkes betydeligt.

Det bliver ikke muligt for medlemsstaterne at opnå statslig majoritetsbesiddelse til gældsryngede virksomheder (såkaldt creeping nationalization). Dette gælder, uanset om den statslige deltagelse i den pågældende tvangsmæssige kapitalforhøjelse undtagelsesvis skulle være tilladt i henhold til reglerne om statstilskud, Traktatens artikel 92f.

Vestre Landsrets dom af 4. juli 1991, 4. afd. B 1942/1988

Ej direktøransvar for tabgivende ledelse eller for virksomhedsoverdragelse trods inhabilitet

A og B indledte 1981 samarbejde inden for køleindustrien. Ejede A/S med 50% hver.

Da selskabet med B som direktør gik mindre godt, og da der tillige opstod uoverensstemmelser, overtog A – ulønnet – direktørposten, og senere fik han også en lille aktiepost fra B, så at A blev majoritetshaver.

Da det fortsat gik virksomheden dårligt, foreslog A aktiekapitaludvidelse, men B stemte konsekvent imod.

A lod virksomheden vurdere. Der blev beregnet alternative priser: nedskreven kostpris ved akkord, skønnet værdi ved likvidation, skønnet værdi ved konkurs. Varelager, maskiner og værktøj, igangværende arbejder m.v. solgtes herefter sammen med ejendommen til den højeste af disse priser (nedskrevet kostpris ved akkord) til et andet selskab, ejet af A. Også ejendommen blev vurderet. Ejendomsværdien var 4,4 mio. kr., den vurderedes til 2,8 mio. kr. og overdroges for dette beløb til A's andet selskab.

B forlangte granskning, og dette blev vedtaget på en ekstraordinær generalforsamling. Men da der var uenighed om en eller to granskningsmænd, blev spørgsmålet indbragt for skifteretten. Den udmeldtes en branchekyndig og en regnskabskyndig granskningsmand. Granskningen blev imidlertid ikke gennemført, idet der angiveligt ikke var penge i selskabet dertil.

B's anpartsselskab, gennem hvilket han ejede aktierne i køleselskabet, anlagde nu erstatningssag mod A, men A blev i det hele frifundet.

(1) Vedrørende hans ledelse: virksomheden gav reelt også underskud i B's direktørtid. At ledende medarbejdere forlod virksomheden, efter at A var blevet direktør, kunne ikke tilskrives hans forhold. At den fortsatte i 11 måneder uden ansatte med køleautorisation, fandtes ikke dokumenteret at have haft betydning for produktionen eller dens økonomiske situation. Om en stærkt underskudsgivende Sjællands-afdeling lagdes det til grund, at denne også gav underskud i B's direktørtid, og at forøgelsen måtte skyldes, at medarbejderne ikke magtede opgaven. A, der straks afskedigede dem, da dette stod klart, var ikke ansvarlig herfor.

(2) Som direktør i køleselskabet og bestyrelsesmedlem i det købende selskab fandtes A at have haft en så væsentlig interesse i den omhandlede virksomhedsoverdragelse, at han efter AL § 58 ikke måtte medvirke ved overdragelsen. Men virksomhedens aktiver blev vurderet af branchekyndige folk, og maskiner og varelager blev overdraget til den højeste værdi i vurderingserklæringerne, svarende til værdien for virksomheden i fortsat drift. Ejendommen blev overdraget til en pris, der lå væsentligt over den pris, som selskabet i 1981 erhvervede den for, og betydeligt over den værdi, ejendommen var ansat til i selskabets regnskaber. Immaterielle aktiver (navn, varemærke, modeller, tegninger m.v.) blev af vurderingsmanden værdiansat til 0 kr., på samme måde som da selskabet i 1981 erhvervede virksomheden.

Da B ikke under sagen ved afholdelse af syn og skøn havde forsøgt at påvise, at aktivernes værdi blev ansat for lavt, fandt Vestre Landsret det ikke bevist, at virksomheden blev overdraget til underpris, og at B derved blev påført et tab.

A's overtrædelse af § 68 fandtes derfor ikke at kunne pådrage ham et erstatningsansvar.

Derfor frifindelse, og B, der havde krævet 740.000 kr. i erstatning, pålagdes sagens omkostninger med 43.000 kr.

Erhvervsankenævnets kendelse af 25. juli 1991 (årsberetning 1991, s. 86ff)

Kan tilbudspligt ved majoritetsoverdragelse i børsselskab undgås gennem en aktionæroverenskomst?

Et selskab, der ejede 52% af aktiekapitalen på 180 mio. kr. i målselskabet, solgte de 40%. Hverken sælger eller køber mente, at der var pligt til at tilbyde minoritetsaktionærerne indløsning, idet der var indgået en aktionæroverenskomst mellem køber og sælger, hvorefter køber og sælger skulle »stemme sammen om alle væsentlige spørgsmål«

vedrørende målselskabet, ligesom sælgeren skulle vælge 5 ud af målselskabets bestyrelsesposter, mens køberen skulle vælge de 2 resterende.

Nævnet anførte indledningsvis, at nævnet ifølge fondsbørslovens § 43, stk. 2, 2. pkt., kan tage stilling til, hvilke momenter der kan indgå i en skønsmæssig afgørelse truffet af fondsbørsen, men ikke kan tage stilling til selve resultatet inden for rammerne af den skønsmæssige vurdering.

Nævnet henviste til kommentarerne til de børsetiske regler, hvoraf fremgår, at der ofte skabes markant ændrede vilkår og udsigter for et børsnoteret selskab, når kontrollen over det skifter.

Bestemmelserne om pligt til at fremsætte indløsningstilbud ved etablering eller overdragelse af en kontrollerende aktiepost er derfor et centralt led i de børsetiske reglers beskyttelse af mindretalsaktionærerne.

Nævnet var enig med klageren i, at der ville blive åbnet betydelige muligheder for at omgå denne beskyttelse, hvis det er muligt for en køber af en aktiepost, der ellers måtte anses for kontrollerende, at frigøre sig for indløsningspligten ved at indgå en aftale med sælger, hvorefter sælger – eventuelt blot formelt – bevarer kontrollen over selskabet.

På denne baggrund fandt nævnet, at der ikke ved bedømmelsen af, om der forelå en af de børsetiske regler omfattet disposition, kunne tages hensyn til en sådan aftale om stemmeret eller til en aktionæroverenskomst, når der ikke forelå andre og mere præcise oplysninger om indholdet af aftalen, end hvad der var tilfældet i den foreliggende sag.

Nævnet hjemviste derfor sagen til Københavns Fondsbørs til fornyet behandling under hensyntagen til det af nævnet anførte. Køberen stævnedes herefter erhvervsankenævnet ved Østre Landsret med påstand om, at Fondsbørsens afgørelse skulle stå ved magt.

Erhvervsankenævnets kendelse af 19. august 1991 i sag: 90-22.355, årsberetning 1991, s. 160ff

Almennyttig fond, der havde bortforpagtet sin udgivervirksomhed, var alligevel erhvervsdrivende

En fond skulle virke til fremme af folkesundheden og udgav et tidsskrift, men ophørte senere hermed – og protesterede derfor mod at blive betragtet som erhvervsdrivende.

Før 1985 drev fonden direkte en ikke ubetydelig udgivervirksomhed, ligesom den ejede fast ejendom og forskellige finansielle aktiver. Efter en strukturændring i 1985 solgtes ejendommen og erstattedes af andre finansielle aktiver, ligesom fonden ikke længere selv drev den direkte virksomhed med udgivelser af tidsskrifter.

Nævnet anså imidlertid fonden for fortsat at eje udgivervirksomheden, og den aftale, der var indgået med andre, måtte derfor betragtes som en bortforpagtnings- eller udlejningsaftale, foreløbig for 10 år. Den royalty, der sås i regnskaberne derefter, måtte betragtes som en forpagtnings- eller lejeindtægt. Den var stigende, senest knap 325.000 kr., hvortil kom et næsten lige så stort beløb i bidrag fra den pågældende medkontrahent. Egenkapitalen var godt 3 mio. kr.

Herefter tiltrådte nævnet, at fonden var omfattet af erhvervsfondslovens § 1, stk. 2, nr. 1, og at der ikke var grundlag for at henføre den under § 1, stk. 3, om erhvervsdrift i et ubetydeligt omfang.

Erhvervsankenævnets kendelse af 16. september 1991 (Årsberetning 1991, s. 174ff)

Afhændet frisørforretning måtte ikke bære sælgerens navn uden tilføjelse af »efterfølger«

S solgte en frisørforretning til K, og efter købekontrakten var K berettiget og forpligtet til fortsat at drive virksomheden under navnet »S, X-gade«. Da forretningen var en del af »S-kæden«, indgik K samtidig en »aftale om drift af frisørsalon i S-kæden«.

K anmeldte nu forretningen til registrering hos det stedlige handelsregister (daværende regler) under rubrikken handel og håndværk (frisørvirksomhed) under navnet »S, X-gade, v/K«, men politimesteren afslog at registrere anmeldelsen under henvisning til daværende firmalovs § 10, stk. 1, hvorefter ingen i sit firma uden hjemmel må optage andenmands navn.

Under klage til Erhvervsankenævnet gjorde S' advokat blandt andet gældende, at kæden gennem de sidste 22 år havde anvendt navnet S i over 20 butikker fordelt på ca. 10 forskellige politikredse, uden at der på noget tidspunkt var opstået problemer, der henvistes i denne forbindelse til den almindelige grundsætning om lighed i forvaltningen.

Nævnet henviste til § 10, stk. 1, til § 13, 1. pkt., hvorefter overdragelse af et firma (navnet) ikke kan finde sted, og til § 13, 2. pkt., hvorefter det dog ved forretningsoverdragelse kan aftales, at den nye indehaver bibeholder firmanavnet med et tillæg, som antyder efterfølgerforholdet. Dette krav opfyldes traditionelt ved at tilføje ordet »efterfølger« eller en forkortelse heraf til den tidligere indehavers navn, således som det er angivet i handelsministeriets cirkulære af 12/11 1953, pkt. 11.

Ankenævnet fandt ikke, at kravet efter § 13 om angivelse af et efterfølgerforhold var opfyldt alene ved i firmaet at anføre den tidligere ejers navn »ved« den nuværende ejers. Det bemærkedes endvidere, at det af cirkulærets punkt 3 og punkt 9 fremgår, at firmaformen »A v/B« ikke bør anerkendes. Ankenævnet kunne herefter tiltræde, at politimesteren havde afvist at registrere det ønskede firma.

Til betragtningerne om lighed i forvaltningen bemærkede nævnet, at politimesteren havde oplyst, at der ikke sås registreret firmaer med navnet S. Nævnet var ikke bekendt med, hvorfor de øvrige butikker i kæden ikke var optaget i handelsregisteret under firmaet S, men det kunne formodes, at dette enten skyldes, at de øvrige butikker drives som enkeltmandsfirma, hvis anmeldelse efter lovens § 16 ikke er obligatorisk, men frivillig, eller at navnet S ikke indgår i det firma, som butikken har anmeldt til handelsregisteret, men alene anvendes som et varemærke.

Erhvervsankenævnets kendelse af 14. november 1991 (Årsberetning 1991, s. 151ff)

Genoptagelse efter indledt tvangsopløsning kræver lovens mindstekapital

For det første klagedes der over, at styrelsen havde sendt selskabet til tvangsopløsning, men ankenævnet afviste denne del af klagen, fordi styrelsens afgørelser efter daværende ApL §§ 86 og 87 ikke kan indbringes for højere administrativ myndighed, jf. § 129b, stk. 2.

Dernæst klagedes der over, at styrelsen havde stillet det som vilkår for registrering af en anmeldelse om genoptagelse af selskabets virksomhed, at selskabet opfyldte de samme krav, som efter daværende ApL § 95 stilles for, at et selskab, der er trådt i likvidation efter generalforsamlingens beslutning, kan genoptage sin virksomhed.

Ankenævnet kunne tiltræde, at dette vilkår var retmæssigt, og efter § 95 er det blandt andet en betingelse, at indskudskapitalen nedskrives til det beløb, der er i behold, og mindst udgør lovens minimumsbeløb.

Efter indholdet af de afgivne revisorerklæringer havde selskabet ikke dokumenteret, at denne betingelse var opfyldt. Revisor havde i sine påtegninger taget forbehold for selskabskapitalens tilstedeværelse, fordi selskabet af skattemyndighederne havde fået ændret sine skatteansættelser for tidligere år, skønt selskabet bestred skattevæsenets krav, jf. årsberetningen.

EF-domme 19. november 1991 i sagerne C-6 og C-9/90, Francovich m.fl. mod Italien

Direktivet om medarbejdernes beskyttelse ved virksomhedens insolvens kan ikke påberåbes direkte over for en stat, men der kan blive tale om erstatningsansvar for staten

Direktiv 80/987 kan ikke af medarbejderne påberåbes over for en medlemsstat ved nationale domstole, for skønt garantibestemmelserne i direktivet er tilstrækkeligt præcise og ubetingede, angiver de ikke nøjagtigt, hvem det påhviler at yde garantien, og garanti-forpligtelsen påhviler ikke staten, blot fordi staten ikke rettidigt har gennemført direktivet.

Man den manglende gennemførelse kan medføre erstatningspligt, såfremt (1) der som her efter direktivets formål er tale om at tillægge private rettigheder, (2) disse rettigheder kan som her fastlægges på grundlag af direktivets bestemmelser, og (3) der er årsagsforbindelse mellem tilsidesættelsen af den staten påhvilende forpligtelse og det tab, der er tilføjet private.

Hvad sidstnævnte angår, hedder det simpelt hen i domskonklusionen: »En medlemsstat ifalder erstatningsansvar for privates tab som følge af undladelsen af at gennemføre direktiv 80/987/EØF«.

Er disse betingelser opfyldt, har private krav på erstatning, og dette krav er direkte hjemlet i fællesskabsretten. Med denne begrænsning skal en medlemsstat efter nationale erstatningsregler genoprette følgerne af den forvoldte skade. De formelle og materielle betingelser ifølge de forskellige nationale erstatningsregler kan ikke være mindre gunstige end de betingelser, der skal være opfyldt for anerkendelsen af lignende krav, der støttes på national ret, og betingelserne må ikke udformes på en sådan måde, at det i praksis bliver umuligt eller uforholdsmæssigt vanskeligt at opnå erstatning.

Franchovich-dommen og dens konsekvenser er nærmere analyseret af Fernand Schockweiler (dommer ved EF-domstolen) i *Europarecht* 1993 nr. 2 s. 107ff. Som svar på kritik af, at EF-domstolen i Franchovichsagen fastslog, at der påhviler en medlemsstat erstatningsansvar for skader forårsaget ved traktatbrud, svarer Schockweiler i sin artikel, at både Tyskland, Belgien, Luxembourg, Frankrig og Irland gennem højesteretspraksis har udviklet en af skreven ret uafhængig, særegen og af culpa uafhængig, objektiv hæftelse for staten ved ekspropriation og ekspropriationslignende indgreb, som pålægger den tablidende særlige opofrelser, og at EF-domstolen derfor på ingen måde har overskredet grænserne for sine beføjelser inden for retsudviklingen gennem Franchovich-dommen.

1992

UfR 1992.4 V

Voldgiftsklausul ej klar nok til at binde i en sag om eksklusion fra et vindmølle-I/S

Der var tale om et vindmøllelaug, drevet i I/S-form, hvori kunne optages enhver ejer af fast ejendom med selvstændig elmåler under det lokale forsyningselskab.

Enhver konflikt mellem I/S'et og den enkelte interessent, der ikke kunne bilægges ved forhandling, skulle afgøres endeligt af en voldgiftsret på 3 medlemmer.

Byretten afviste en stævning fra en ekskluderet interessent, idet retten ikke ville tilsidesætte voldgiftsklausulen; der var ikke grundlag for at antage, at voldgiftsbehandling ikke skulle være betryggende for sagsøgeren.

Vestre Landsret: »Voldgiftsklausulen i møllelaugets vedtægter er af generel karakter og angår konflikter mellem interessentskabet og den enkelte interessent. Henset til, at appellanten er blevet ekskluderet som interessent, finder landsretten herefter ikke, at klausulen med fornøden klarhed afskærer appellanten fra at søge sagen afgjort ved de ordinære domstole«.

Derfor: en voldgiftsklausul af denne art må gøres ganske detaljeret med hensyn til de tvister, der også omfattes.

UfR 1992.43 SH, Difko vindmøllerne

Kommanditist i vindmølleprojekt kunne fragå tegningsaftalen som følge af bevidst urigtige oplysninger

Et Difko-selskab udbød kommanditanparter i vindmølleprojekt og afgav i materialet oplysninger, der kun kunne forstås således, at vindmøllerne fik kvalitetsgodkendelse fra norske Veritas – hvilket imidlertid ikke var eller blev rigtigt.

Der var ikke grundlag for at tilsidesætte kommanditistens forklaring om, at han ved tegningen lagde vægt på oplysningen, og det burde have stået Difko klart, at i hvert fald nogle investorer lagde vægt på oplysningen.

Da oplysningen hidrørte fra Difko, og da kommanditisten – som ikke havde mulighed for at kontrollere oplysningen – gjorde indsigelse, så snart det var ham muligt, dømtes Difko til at anerkende, at tegningen var uforbindende for ham, og han havde derfor krav på tilbagebetaling af sit indskud.

Domme om muligheden for at fragå K/S-anpartstegning: UfR 1992.43 SH (Difko vindmøllerne; ugyldig), UfR 1993.126 H (Mercandiasag nr. 1; ej ugyldig trods forkerte oplysninger), UfR 1996.1173 H (Mercandiasag nr. 2; ej ugyldig, passivitet m.v.), UfR 1993.696 H (Løgstør; ugyldig; helt urealistiske budgetter), UfR 1994.876 SH (muslingefarm; ej ugyldig, trods urigtige budgetter), UfR 1996.271 H (Scan Detectors hjernescanner-projekt; ej ugyldig, trods forkerte oplysninger), UfR 1996.1366 SH (dykkerskibs-projekt; for sen reklamation).

Utrykte afgørelser: Østre Landsrets dom af 1. september 1993, 5. afd.: Ugyldigt K/S-projekt: Linexa K/S, truckfabrik; stærkt urigtige prospektoplysninger. – Norsk byretsdom af 4. juli 1994 (Valdres Herredsret), Mercandia: norsk dom om K/S-anparter: tegningen bandt; passivitet. – Østre Landsrets dom af 31. oktober 1994 (9. afd. nr. B-2475-91), K/S Hotel Limfjorden: K/S-tegning kunne ikke fragås; budget holdt ikke, men var ikke fra starten umuligt at opfylde.

Se Jørgen Nørgaard UfR 1994 B s. 263ff, Mette Stougaard & John Adamsen i J 1995.250ff samt Erik Werlauff: Anpartsaftalers bindende virkning (1994), hvor retstilstanden sammenfattes i udsagn om, at tegningen kun kan fragås, hvis der kan påvises (a) svig ved udbuddet eller (b) projektets umulighed fra starten (»umulighedstesten«).

Umulighedstesten er slået igennem i domspraksis og ses direkte anvendt i domspræmisserne. Se fx J.U. 1996.203 V (Rebild Park K/S), hvor anpartstegningen fastholdtes, idet det ikke var bevist, at det, da projektet blev udbudt, måtte stå udbyderne klart, at det var umuligt at realisere de resultater, der var indeholdt i budgetoplysningerne.

Mette M.L. Stougaard: Ugyldighed i kommanditselskabsforhold (specialeafhandling publiceret i Justitia 1994, nr. 4) analyserer gældende ret om kommanditisters mulighed for at frigøre sig fra selskabsaftalen under påberåbelsen af ugyldighed.

FM 1992.45 V

Kreditor, hvis krav bestrides af likvidator, kan ikke foretage arrest

Eftersom udlodning til aktionærerne ikke kan ske, før gælden er betalt, jf. AL § 124, stk. 1, og bobehandlingen ikke må slutes, før tvister i henhold til § 123, stk. 2, er afgjort, og eftersom arrestrekvirenten havde anlagt sag efter denne bestemmelse, var betingelserne i rpl § 627, nr. 2, for at foretage arrest ikke opfyldt.

Rekvirenten havde ellers henvist til, at selskabet var i færd med at realisere sine aktiver, herunder en fast ejendom, og at eneaktionæren formentlig ville medtage likvidationsprovenuet til udlandet.

Bemærkning: Se i det hele UfR 1992.640 V (likvidationsprovenu modtaget i god tro kan beholdes, trods mangler ved de af selskabet opførte ejendomme), UfR 1992.674 V (ej likvidationshensættelse til ikke-manifesterede mangelskrav på selskabets ejendomme) og FM 1992.45 V (ej mulighed for arrest mod likvidationsboet fra kreditor).

FM 1992.46 Ø

Selskab under tvangsopløsning solgte pantebrev: tegningsudskrift skulle vedlægges; erklæring fra skifteretten var ikke nok

Et ApS begærede tvangsopløst, men inden skifteretten traf beslutning om opløsningen, overdrog selskabet et pantebrev til en advokat, som nu ønskede transporten tinglyst.

Skifteretten havde uden ansvar for sig tiltrådt transporten, efter at selskabet nu var opløst.

Østre Landsret tiltrådte i henhold til tinglysningsdommerens grunde, at der skulle ske afvisning.

Transporten var underskrevet efter indleveringen af opløsningsbegæringen, men før opløsningen fandt sted, jf. herved UfR 1988.409 V.

Skifterettens tiltrædelse af transporten fandtes derfor ikke at have nogen retlig betydning, og tegningsberettigelsen i opløsningsperioden ville kunne dokumenteres ved forevisning af en fuldstændig udskrift fra Erhvervs- og Selskabsstyrelsen.

UfR 1992.69 H

Stille deltagelse eller I/S? Selskab ej indtrådt som ansvarlig deltager hos vekselærer; særskilt stillingtagen for hver enkelt kreditor

Et fondsbørsvekselererfirma ejet af en enkelt vekselærer gik konkurs, og boet ved kurator anlagde sag mod finansieringsselskab med krav om anerkendelsesdom: Sagsøgte skulle

tilpligtes i forhold til kreditorerne i fondsbørsvekslererfirmaet »at anerkende at være ansvarlig ejer eller medejer af dette firma, det vil sige at hæfte for vekslererfirmaets forpligtelser«.

Boet argumenterede blandt andet, at finansieringsselskabet ud fra almindelige retsgrundsætninger, herunder erstatningsretlige måtte hæfte, fordi det havde optrådt som og bibragt omverdenen den opfattelse, at det var ejer eller medejer af vekslererfirmaet; blandt andet havde man ved en pressemeddelelse tilkendegivet at være indtrådt som ansvarlig ejer af vekslererfirmaet.

Spørgsmålet kunne imidlertid ikke afgøres uden kendskab til, hvilke oplysninger den enkelte kreditor måtte være i besiddelse af om forholdet mellem fondsbørsvekslererfirmaet og finansieringsselskabet, og der skete derfor frifindelse.

Et kollektivt søgsmål fra kurator på samtlige kreditors vegne med en anerkendelsespåstand var altså ikke muligt.

UfR 1992.102 H, GT-linien

Ej anset som partner, men som ansat i færgeprojekt; fik dog betydeligt »arbejdsvederlag«

Efter at GT-linien A/S (Gedser-Travemünde) var rekonstrueret, samarbejdede tre personer på nærmere aftalte vilkår om et færgeprojekt, som blev solgt for 4 mio. DM med en betydelig fortjeneste.

En af de tre gjorde gældende, at han var ligeberettiget partner, men fik ud fra en konkret vurdering ikke medhold heri.

Subsidiært krævede han sig tillagt et arbejdsvederlag og fik medhold heri, idet der ved fastlæggelsen blev taget hensyn til den meget betydelige fortjeneste, som de to parthavere opnåede.

Han fik tilkendt 1 mio. kr. (dissens af to dommere for 1/4 mio. kr.).

TfS 1992.204 T&S

Medarbejderaktier: højst for 10% af årslønnen

Der kan efter ligningslovens § 7A, stk. 1, højst tegnes aktier for et beløb, der svarer til 10% af årslønnen for det pågældende indkomstår, idet tegningsmuligheden skal stå i et rimeligt forhold til medarbejderens aflønning i selskabet.

Kritisk hertil Jens Guldborg i TfS 1994.405.

UfR 1992.314 Ø

Erhvervs- og Selskabsstyrelsens opløsningsbegæring kan ikke efterprøves af skifteretten

Selskabet ville have Sø- og Handelsrettens skifteret til at afvise styrelsens begæring om tvangsopløsning efter daværende ApL § 86.

Skifteretten imødekom ikke påstanden, idet skifteretten efter ApL kapitel 14 alene er tillagt beføjelser som bobehandlende myndighed og derfor ikke er berettiget til at efterprøve styrelsens beslutning om opløsning.

Østre Landsret stadfæstede denne kendelse.

UfR 1992.393 H

Generalforsamlings afskedigelse af næstformand var ugyldig; hun og modkandidaten fik lige mange stemmer, og omafstemning burde derfor ikke være foretaget; sagsanlæg efter 4 mdr. var tidsnok

Næstformanden i en afdeling under husligt arbejderforbund havde i et avisindlæg kritiseret den øvrige bestyrelse, og der blev derfor indkaldt til ekstraordinær generalforsamling med punktet »Valg af næstformand« som eneste dagsordenpunkt. Hun var et år tidligere valgt for en 2-årig periode til sit lønnede hverv i foreningen.

Da hun og modkandidaten opnåede lige mange stemmer, blev der foretaget ny afstemning på generalforsamlingen. Her fik modkandidaten flest stemmer.

Under den afskedigede næstformands sag mod foreningen blev det fastslået, at når hendes valgperiode først udløb ét år senere, var beslutningen om at holde valg til næstformandsposten på den ekstraordinære generalforsamling derfor ensbetydende med et forslag om at afsætte hende som næstformand.

Uanset den valgte fremgangsmåde, hvorefter afstemningen blev holdt som et valg mellem hende og en modkandidat, måtte den situation, der opstod, da de opnåede lige mange stemmer, herefter anses for omfattet af det punkt i foreningens forretningsorden, der foreskrev, at »I tilfælde af stemmelighed ved en sags afgørelse opretholdes den bestående tilstand«.

Resultatet af afstemningen var derfor, at hun skulle fortsætte som næstformand, og det var en fejl, at der blev foranstaltet omvalg efter den bestemmelse i forretningsordenen, som om personvalg foreskrev, at »I tilfælde af stemmelighed foretages omvalg«.

Den anden afstemning, der således blev holdt på et fejlagtigt grundlag, kunne ikke betragtes som en omgørelse af det resultat, der fulgte af den første afstemning. Allerede herefter måtte beslutningen om at afsætte hende som næstformand anses for ugyldig.

Hun var ikke afskåret fra at gøre ugyldigheden gældende som følge af passivitet (hun anlagde sag knap 4 mdr. efter generalforsamlingen) eller som følge af stiltiende accept (hun forlangte fratrædelsesgodtgørelse i overensstemmelse med foreningens regler).

Da hun ikke havde haft arbejdsindtægt i tiden fra afsættelsen til 2-års periodens udløb, havde hun krav på erstatning svarende til den løn, hun ville have oppebåret i den resterende del af valgperioden.

Et anbringende fra foreningen om, at en eventuel erstatning ikke burde overstige 3 mdr.s løn, jfr. princippet i funktionærlovens § 3, blev således ikke taget til følge. Hvad den af hende modtagne fratrædelsesgodtgørelse angik, ville hun også have fået denne i tilfælde af, at hun ikke opnåede genvalg ved 2-års periodens udløb, og derfor skulle fratrædelsesgodtgørelsen ikke fratrækkes i den erstatning, som hun havde krav på.

Norsk højesteretsdom NRT 1991.943 (= ND 1992.418 H)

Formålet med at angive hjemsted (hovedkontor) i vedtægterne

Dansk AL § 4, stk. 1, nr. 2: ... den kommune her i landet, hvor selskabet skal have hjemsted (hovedkontor) = norsk AL § 2-2 nr. 2: den kommune i riget, hvor selskabet skal have sit forretningskontor.

Udtalt af Norges Højesteret: Lovbestemmelsen har sin begrundelse i behovet for at gøre selskabet tilgængeligt for aktionærerne, for andre private interesser og for offentlige myndigheder. Disse skal vide, i hvilken kommune der er etableret et kontor, hvor de kan henvende sig for at varetage deres interesser over for selskabet.

UfR 1992.440 Ø

Bortvist direktørs erstatningssag var omfattet af voldgiftsklausul

En direktør krævede erstatning efter at være blevet bortvist fra sin stilling i den danske filial af et svensk A/S.

Voldgiftsaftalen var ikke helt klar, idet den foreskrev tvistens afgørelse gennem voldgift »ved voldgiftsretten i København«.

Parterne havde aftalt dansk ret for selve tvistens afgørelse. Østre Landsret lagde til grund, at tvisten var omfattet af voldgiftsaftalen, som ikke var ugyldig trods uklarheden.

Hvis tvisten ikke kunne tages under behandling af Den almindelige voldgiftsret i Danmark, måtte domstolene yde parterne bistand til nedsættelse af en voldgiftsret, jf. voldgiftslovens § 3.

Da direktøren havde anlagt sag ved domstolene, blev A/S'ets afvisningspåstand derfor taget til følge.

UfR 1992.640 V

Likvideret ApS: Godtroende eneanpartshaver hæftede ikke for dets gæld

Et bygge-ApS solgte i 1975 en ejendom, som videresolgtes i 1983.

Selskabet trådte i solvent likvidation i 1986 med udlodning i 1987 af en nettoformue på knap 800.000 kr.

I 1987 reklamerede ejendommens nye ejer over funderingsfejl på ejendommen, men da den juridiske person var borte, søgte ejeren at gøre ansvar gældende mod eneanpartshaveren, som havde modtaget udlodningen.

Uanset de konkrete omstændigheder vedrørende eneanpartshaverens virksomhed og forhold til anpartsselskabet fandtes der i mangel af sikker lovhjemmel ikke grundlag for at statuere, at han – der i god tro havde modtaget udlodningen fra det likviderede anpartsselskab – hæftede for et udækket erstatningskrav mod selskabet.

Bemærkning: Se i det hele UfR 1992.640 V (likvidationsprovener modtaget i god tro kan beholdes, trods mangler ved de af selskabet opførte ejendomme), UfR 1992.674 V (ej likvidationshensættelse til ikke-manifesterede mangelskrav på selskabets ejendomme) og FM 1992.45 V (ej mulighed for arrest mod likvidationsboet fra kreditor).

UfR 1992.674 V

Likvidation af byggeselskab: ej hensættelse til ikke-aktualiserede mangelskrav

Under likvidation af et solvent aktieselskab i 1987-88 krævede 17 købere af ejendomme fra 1986/87, at der som simpelt krav i boet skulle afsættes 100.000 kr. for hver køber betinget af, at der viste sig mangler ved ejendommene inden 20 år efter slutseddeldatoerne.

VLR: I den tid, der er forløbet siden salget til køberne af de da nyopførte ejendomme, er der ikke ved disse konstateret mangler, som har medført betaling af erstatning eller forholdsmæssigt afslag, eller som har medført retssager med krav herom. Der er endvidere ikke forelagt landsretten oplysninger, der indicerer, at der senere vil vise sig at være mangler ved ejendommene, som giver køberne et krav på erstatning eller forholdsmæssigt afslag.

I hvert fald under disse omstændigheder findes de fordringer, som køberne har anmeldt over for likvidator, at være af en så fjern og uvis karakter, at selskabet – selv om der er tale om en frivillig likvidation af et solvent aktieselskab – har været berettiget til at nægte at anerkende fordringerne som anmeldt.

Bemærkning: Se i det hele UfR 1992.640 V (likvidationsprovenu modtaget i god tro kan beholdes, trods mangler ved de af selskabet opførte ejendomme), UfR 1992.674 V (ej likvidationshensættelse til ikke-manifesterede mangelskrav på selskabets ejendomme) og FM 1992.45 V (ej mulighed for arrest mod likvidationsboet fra kreditor).

UfR 1992.780 V

Aktionær havde ikke søgsmålsret mod A/S'ets pengeinstitut for uretmæssig disposition over A/S-konto

En aktionær, der ejede 50% af et A/S, stævnedes dettes bank med krav om erstatning, fordi banken angiveligt havde medvirket til dispositioner fra selskabets direktør, hvorved aktiekapitalen gik tabt.

Banken påstod frifindelse og gjorde i første række gældende, at aktionæren savnede partskompetence, jf. rpl. § 255.

Retten besluttede, at domsforhandlingen foreløbigt begrænsedes til dette spørgsmål, § 253.

Både byretten og VLR, der stadfæstede i henhold til grundene, fandt ikke, at der var søgsmålskompetence: Der bestod ikke kontraktsretlige relationer mellem aktionæren og banken, som ville kunne begrunde partskompetence i sagen. Kravet kunne ikke anses som relaterende til en krænkelse af aktionærens individualinteresser, som omhandlet i AL § 140, 2. pkt., men vedrørte spørgsmålet om, hvorvidt aktionærens andel i selskabets egenkapital var forringet som følge af bankens medvirken til direktørens dispositioner, jfr. § 140, 1. pkt.

Uanset om betingelserne for sagsanlæg efter § 144, stk. 3, forelå, havde aktionæren derfor ikke haft kompetence til søgsmål mod banken med påstand om betaling af noget beløb til sig selv.

Bemærkningen: Afgørelsen forekommer problematisk. Normalt må der indrømmes tablidende aktionærer en søgsmålsret i tilfælde, hvor selskabet hhv. dets bo ikke stævner for selskabets krav.

UfR 1992.825 V

Aktørhæftelse: uregistreret selskabs proforma medstifter hæftede ej over for medstifter

AL § 12, stk. 2, regulerer alene spørgsmålet om hæftelse over for det uregistrerede selskabs kreditorer. Spørgsmålet om den indbyrdes hæftelse (regres) mellem stifterne må derimod bero på de konkrete omstændigheder.

En stifter, der hverken tegnede aktiekapital eller havde andre økonomiske interesser i det uregistrerede selskab, bortset fra sin ansættelse som arbejdsleder i dette, fandtes ikke i kraft alene af sin indtræden som medstifter og bestyrelsesmedlem at have påtaget sig at hæfte over for en medstifter for gæld, som udadtil stiftedes i medfør af § 12, stk. 2.

UfR 1992.971 H

Statens indløsningsret til tele-aktierne (JTAS) kunne ikke anfægtes

En aktionær i JTAS søgte gennem 5 anbringender at anfægte statens indløsningsret til kurs 125 til tele-aktierne. De aktionærer, der ikke ombyttede til aktier i det nye holdingselskab, blev indløst til kurs 125, men denne aktionær anfægtede altså indløsningsretten.

(1) Da indløsningsretten (omsider) kom ind i JTAS' vedtægter i 1922, indhentede man ikke alle aktionærers samtykke hertil; var vedtægtsbestemmelsen herefter ugyldig? Nej, for bestemmelsen havde gennem en meget lang årrække uden indsigelser været lagt til grund som bindende for selskabets aktionærer, herunder i forbindelse med en indløsning i 1942, og Højesteret fandt, at aktionæren under disse omstændigheder var afskåret fra at gøre gældende, at bestemmelsen ikke var gyldigt vedtaget.

(2) Aktier omfattet af omsættelighedsbegrænsninger eller indløsningsbestemmelser skal udstedes som navneaktier, men disse aktier var ihændehaveraktier; medførte dette ikke indløsningsbestemmelsens ugyldighed? Nej, for dels havde handelsministeriet i 1931 tilkendegivet, at telefonaktierne trods den nye lovbestemmelse fortsat måtte kunne udstedes som ihændehaveraktier uanset statens indløsningsret, og dels kunne en eventuel tilsidesættelse af forskriften om navneaktier ikke medføre som konsekvens, at statens indløsningsret i henhold til selskabets koncession og vedtægter skulle anses for bortfaldet.

(3) Måtte man ikke blot betragte kurs 125 som en minimumskurs, der skulle justeres op til den virkelige indre værdi? Nej, det var der ikke grundlag for, og købere af aktierne kunne ikke med rette gøre gældende, at de ikke havde haft kendskab til statens indløsningsret, ligesom det måtte antages, at aktiernes kurs havde været bestemt blandt andet under hensyn hertil.

(4) Når staten som hovedaktionær således kunne indløse de øvrige aktionærer til kurs 125, stred dette da ikke mod den selskabsretlige lighedsgrundsætning, herunder artikel 42 i EF's 2. selskabsdirektiv? Nej, for alle private aktionærer havde fået tilbud om at få deres aktier ombyttet med aktier i holdingselskabet i forholdet 1:1 i stedet for at få dem indløst til kurs 125, og statens egne aktier var også ombyttet i forholdet 1:1. Under disse omstændigheder var der ikke grundlag for at anse statens udøvelse af indløsningsretten i henhold til koncessionen og vedtægterne for at være stridende mod den selskabsretlige lighedsgrundsætning, herunder artikel 42 i EF's 2. selskabsdirektiv. Præjudiciel forelæggelse for EF-domstolen havde ikke fundet sted.

(5) Når aktierne havde en langt højere værdi, måtte det anses for at være selskabsretlig magtfordrejning at indløse dem til kurs 125, idet hovedformålet måtte være at tilgodese statens økonomiske interesser; kunne indløsningen herefter ikke tilsidesættes i medfør af AL § 20 a, 2. pkt., jfr. § 19, stk. 1, 2. pkt.? Nej, der var »heller ikke i øvrigt ... noget grundlag for at tilsidesætte udøvelsen af indløsningsretten som urimelig«.

Afgørelsen er analyseret kritisk af *Erik Werlauff* i TfS 1994.288.

Se nedenfor ad UfR 1996.1144 H (ny Tele Danmark-sag; forelæggelse for EF-domstolen afslået (ad lighedsgrundsætningen i kapitaldirektivet)).

EF-dom 10/2 1992 i sag: C-214/1989, Powell Duffryn plc

Værnetingsaftale i et selskabs vedtægter er gyldig

Et engelsk selskab havde tegnet aktier i et tysk holdingselskab, og da det tyske selskab gik konkurs, anlagde dets kurator sag med krav om indbetaling af de restbeløb, som det engelske selskab havde tegnet sig for (aktionærforskrivningerne).

Sagen blev anlagt ved landsretten i Mainz, idet der i det tyske selskabs vedtægter var en værnetingsklausul.

Det engelske selskab, der således blev sagsøgt i Tyskland, gjorde gældende, at en værnetingsklausul i et aktieselskabs vedtægter ikke kan udgøre en værnetingsaftale i

Domskonventionens artikel 17s forstand, og spørgsmålet blev derfor præjudicielt forelagt EF-Domstolen, der svarede:

»1. En værnetingsklausul – som er indeholdt i et aktieselskabs vedtægter, og som er vedtaget i overensstemmelse med den nationale lovgivning, der finder anvendelse, samt selskabets vedtægter – hvorefter en ret i en kontraherende stat skal være kompetent til at påkende tvister mellem selskabet og dets aktionærer, udgør en værnetingsaftale i Bruxelles-konventionens artikel 17s forstand.

2. De i artikel 17 omhandlede formkrav må, uden hensyn til hvorledes aktierne er erhvervet, anses for at være opfyldt i forhold til enhver aktionær, når værnetingsklausulen fremgår af selskabets vedtægter, og disse opbevares tilgængeligt for aktionæren eller er indført i et offentligt register.

3. Det i artikel 17 opstillede krav om, at det retsforhold, der kan give anledning til tvister, skal være tilstrækkeligt bestemt, er opfyldt, såfremt den i selskabsvedtægterne indeholdte værnetingsklausul kan fortolkes således, at den angår tvister mellem selskabet og dets aktionærer som sådanne.

4. Det tilkommer den nationale ret ved fortolkning af den påberåbte værnetingsklausul at fastslå, hvilke tvister den finder anvendelse på.«

Det bemærkes, at det engelske selskab ikke havde været aktionær lige fra stiftelsen af det tyske selskab, men havde tegnet sine aktier ved en kapitalforhøjelse.

Herefter gik sagen tilbage til tyske domstole, der nærmere skulle fortolke selskabets værnetingsklausul for at fastslå, hvilke tvister den fandt anvendelse på. Oberlandesgericht Koblenz fandt ikke, at værnetingsklausulen i det tyske selskabs vedtægter med tilstrækkelig klarhed omfattede en sag som den foreliggende, men Bundesgerichtshof fastslog, at en vedtægtsbestemmelse, som har betydning for en ubestemt personkreds, hvortil hører både nuværende og kommende aktionærer og kreditorer, er af selskabsretlig beskaffenhed og derfor skal fortolkes ensartet over for alle ud fra objektive kriterier. Sådanne omstændigheder, som ikke eller kun ufuldstændigt har fundet udtryk i vedtægterne, kan derfor ikke inddrages ved fortolkningen af disse.

En vedtægtsbestemmelse, hvorefter selve tegningen eller købet af aktier eller tegningsrettigheder medfører, at aktionæren underkaster sig selskabets værneting i forbindelse med alle tvister med selskabet eller selskabsorganerne, er tilstrækkeligt klar til også at omfatte en sag som den foreliggende, og der var derfor tysk værneting for den af selskabets kurator mod den britiske aktietegner anlagte sag.

Arbejdsrettens dom af 19/2 1992, sag: 91.030, Advokaten Fagligt Nyt 1992/5.84 Anpartshavers personlige hæftelse for løn: hæftelsesgennembrud

Der havde ikke været gennemført en adskillelse mellem ApS'ets virksomhed og anpartshaverens personlige aktiviteter; dette fremgik af regnskaber, lønafregninger, oplysnings-sedler og korrespondance.

Der havde heller ikke været givet de ansatte besked om, i hvilket omfang de var ansat i ApS'et, og arbejdsretten fandt derfor, at anpartshaveren personligt måtte hæfte for de ansattes krav, og at overenskomsten med dem var gældende også i den personlige virksomhed.

Ved fastsættelsen af boden for ulovlig bortvisning lagde arbejdsretten vægt på, at de ApS'er, som personen kontrollerede, tidligere var dømt for tilsvarende forhold.

EF-dom 24. marts 1992, sag: C-381/89, Syndesmos

Græsk lov om kapitalforhøjelse uden fortegningsret stred mod EU-retten

Præjudiciel forelæggelse fra græsk domstol om, hvorvidt den græske lov nr. 1386/1983 stred mod kapitaldirektivets artikel 25, stk. 1, og artikel 29, stk. 1, når loven om sanering af virksomheder bestemte, at et kriseramt selskabs kapital kan forhøjes, uden at generalforsamlingen har truffet beslutning herom, og uden at aktierne fortrinsvis er tilbudt de gamle aktionærer.

Domstolen svarede, at de to direktivbestemmelser skal fortolkes sådan, at de er til hinder for at anvende regler, hvorefter det – med henblik på sanering og fortsat drift af virksomheder, som har stor betydning for samfundsøkonomien i en medlemsstat, og som på grund af deres gældsætning befinder sig i en kritisk situation – kan bestemmes, at der administrativt og uden generalforsamlingsbeslutning træffes beslutning om forhøjelse af aktiekapitalen, og at der administrativt træffes afgørelse om udstedelse af nye aktier, uden at disse fortrinsvis tilbydes aktionærerne i forhold til den del af kapitalen, som deres aktier repræsenterer.

Endvidere skulle artikel 25, stk. 1, og artikel 29, stk. 1, fortolkes sådan, at de ved de nationale domstole kan påberåbes direkte af en borger over for en offentlig myndighed.

Erhvervsankenævnets kendelse af 24. juni 1992, Årsberetningen 1992 s. 178ff, Advokaten 1992.225f

Idrætshal med medlemskreds, generalforsamling m.v. var forening, ikke fond

Den juridiske person var stiftet i 1983. Det fremgik af vedtægterne, at hallen var »en selvejende institution, stiftet af sportsforeninger og beboere i området«. Den skulle opføre en idrætshal og havde ved stiftelsen ingen kapital. Der kunne optages medlemmer (sportsforeninger og personer, der ville støtte institutionens formål). Som øverste myndighed var en generalforsamling.

Før den ændrede fondslovgivning pr. 1. januar 1992 resolverede det daværende Fondsregister, at der var tale om en fond, og herefter skulle Erhvervs- og Selskabsstyrelsen afgøre, om den var erhvervsdrivende.

Det var den ifølge styrelsens opfattelse.

Dette spørgsmål blev indbragt for ankenævnet – men nu trådte den nye lovgivning i kraft, og herefter kunne styrelsen (og dermed ankenævnet) afgøre, om der overhovedet forelå en fond, eller om der i stedet var tale om en forening.

Efter mundtlig forhandling af dette spørgsmål udtalte ankenævnet, at man efter en samlet vurdering af hallens vedtægter og de fremkomne oplysninger fandt, at hallen ikke kunne betragtes som en selvejende institution, men som en forening.

Nævnet lagde herved vægt på følgende forhold: Hallen havde ikke ved sin oprettelse nogen formue, men denne skulle tilvejebringes ved medlemmernes aktiviteter som beskrevet nærmere i vedtægterne. Disse var i enhver henseende formuleret som vedtægterne i en traditionel kontingentforening, og det var efter vedtægterne medlemmerne, der havde den bestemmende indflydelse på hallens forhold.

Selv om det ikke nærmere var oplyst, i hvilket omfang medlemmerne faktisk brugte denne indflydelse, måtte det efter foreningens karakter – en idrætshal opbygget af et lokalsamfund – ifølge nævnet antages, at medlemmernes vedtægtsmæssige indflydelse i givet fald, eksempelvis i eventuelle krisesituationer ville være en realitet. Der var endvidere intet i det fremkomne, der tydede på, at foreningsformen skulle være valgt for at omgå fondslovgivningens intentioner.

Da det efter praksis ikke var afgørende, at foreningen i vedtægterne selv havde betegnet sig som en selvejende institution, ej heller afgørende at man i sin tid anmeldte sig som en sådan til fondsregisteret (jf. UfR 1991.819 H om Provinsbankernes særlige »fond«), var hallen ikke omfattet af lov om erhvervsdrivende fonde, og forudsætningen for Erhvervs- og Selskabsstyrelsens afgørelse var derfor bortfaldet.

Der blev derfor ikke spørgsmål om at tage stilling til, om hallen ville være erhvervsdrivende i lovens forstand, hvis den var en af loven omfattet fond. Ankenævnet ændrede herefter den påklagede afgørelse, således at hallen ikke var omfattet af lov om erhvervsdrivende fonde.

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, som har skrevet indlægget i Advokaten, konkluderer, at fondsbegrebet efter erhvervsfondsloven med denne afgørelse er blevet snævrere og klarere defineret end efter det tidligere fondsregisters praksis. Det hedder i indlægget fra styrelsen: »Erhvervs- og Selskabsstyrelsen vil fremover bruge denne principielle afgørelse fra Erhvervsankenævnet i administrationen af erhvervsfondsloven ved afgørelse af, hvorvidt institutioner kan anses for omfattet af fondsbegrebet i loven«.

**Dom 2. juli 1992 fra Retten i I. instans, T-61/89, Dansk Pelsdyravlerforening
Andelshaveres leveringspligt over for Amba kan være EU-stridigt**

Kommissionen havde pålagt foreningen en bøde for overtrædelse af traktatens artikel 85, stk. 1, især fordi foreningens love indeholdt en konkurrenceklausul, der kan begrænse konkurrencen, og fordi der i forbindelse med anvendelsen af denne klausul efter kommissionens opfattelse foreligger en samordnet praksis.

Retten i I. instans fastslog, at henvisningen i beslutningen til en samordnet praksis, som efter kommissionens opfattelse skulle foreligge i forbindelse med anvendelsen af denne klausul, måtte anses for at hvile på et urigtigt faktisk grundlag samt at være udtryk for en urigtig retsopfattelse hos kommissionen, og beslutningens begrundelse var i øvrigt ikke tilstrækkeligt præcis.

En del af kommissionens beslutning blev derfor annulleret, i det omfang den vedrørte en samordnet praksis, der udgør en overtrædelse af artikel 85, stk. 1.

Beslutningen blev også annulleret, i det omfang den pålagde foreningen at bringe den påståede samordnede praksis til ophør og at ophæve § 5 i standardaftalen om pelsningskontrol. Trods alt resterede der dog forhold, der skulle bødebelægges, men bøden blev nedsat til 300.000 ecu.

EF-dom 16. juli 1992, sag: C-83/91, F.A. Meyer AG

Er kapitalforhøjelse ved gældskonvertering et apportindskud? Tvist herom var ikke tilstrækkeligt konkret til at kunne pådømmes

Den tyske Bundesgerichtshof har som fast praksis, at en kapitalforhøjelse, der angiveligt sker ved kontantindskud, alligevel betragtes som et apportindskud, såfremt aktietegneren har penge til gode i selskabet, og selskabet før eller efter kapitalforhøjelsen bruger det indskudte beløb til at tilbagebetale gælden til ham.

En aktionær i F.A. Meyer AG rejste nu på selskabets generalforsamling spørgsmål til direktionen, om denne tyske praksis stemte med 2. selskabsdirektiv, kapitaldirektivet, 77/91, men direktionen nægtede at give ham oplysning herom, og sagen indbragtes derfor for domstolene (Landgericht Hannover), som forelagde den præjudicielt for EF-domstolen.

EF-domstolen bemærkede først, at det ikke var godtgjort, at betingelserne for at anvende den tyske retspraksis var opfyldt i den sag, der verserede for den tyske domstol. Selskabet havde således hele tiden bestridt, at den tyske retspraksis fandt anvendelse i sagen, og den forelæggende domstol havde kun taget betinget stilling hertil.

Heraf fulgte, at spørgsmålet om, hvorvidt doktrinen om skjult apportindskud var forenelig med kapitaldirektivet, var et hypotetisk spørgsmål. Dette bekræftedes af, at der ikke i sagen var sådanne oplysninger om de faktiske og retlige forhold, at det kunne fastlægges, under hvilke omstændigheder kapitalforhøjelsen i selskabet havde fundet sted, eller hvordan sammenhængen var mellem det foretagne indskud og doktrinen om skjult apportindskud, således som denne er fastlagt i tysk retspraksis.

EF-domstolen ville under disse omstændigheder gå uden for sit kompetenceområde, hvis den besluttede at træffe afgørelse i sagen uden at have de faktiske og retlige oplysninger, der var nødvendige for på hensigtsmæssig måde at besvare de stillede spørgsmål.

Domstolen kendte derfor for ret: »Det er uforment at træffe afgørelse vedrørende de af Landgerichte Hannover stillede spørgsmål«.

Allermest interessant er imidlertid den besvarelse, som generaladvokat Tesauro – som ville realitetsbesvare spørgsmålet – ville give: »En fordring på et selskab, som indskydes i selskabet i forbindelse med en kapitalforhøjelse, skal i henhold til det 2. direktiv betragtes som et kontantindskud, såfremt der er tale om en klar, likvid og eksigibel fordring. En transaktion, der består i dobbelt betaling, er derfor i overensstemmelse med det 2. direktiv, såfremt fordringen opfylder disse betingelser. – Artikel 11, stk. 1, i det 2. direktiv, jfr. artikel 10 og artikel 27, stk. 2, skal fortolkes således, at bestemmelsen ikke kan anvendes analogt på andre tilfælde end dem, der er omhandlet i bestemmelsen. I sådanne tilfælde gælder de almindelige regler om omgæelse af loven *aut similia* stadig, i givet fald efter en fortolkning foretaget af Domstolen. – Den nationale ret, som skal anvende regler i det 2. direktiv, er forpligtet til at fortolke national ret i lyset af direktivets ordlyd og formål«.

Erhvervsankenævnets kendelse af 27. august 1992, Årsberetningen 1992 s. 69ff Statens indløsningsret til aktierne i Tele-Danmark A/S forhindrer ikke børsnotering af aktierne

Ved kendelsen gav nævnet Københavns Fondsbørs (og klageinstansen Finanstilsynet) medhold i, at det ikke var til hinder for børsnotering af aktierne i Tele Danmark A/S, at staten har indløsningsret til disse aktier.

For at tage stilling til sagens retlige spørgsmål fandt ankenævnet det ikke nødvendigt at stille præjudicielt spørgsmål til EF-domstolen, og ankenævnet fandt ikke mundtlig forhandling i sagen fornøden, ej heller udsættelse af sagen med henblik på at afvente, om Højesteret stadfæstede Sø- og Handelsrettens dom vedrørende tvangsløsningen (senere afsagt som UfR 1992.971 H).

Det fremgår af førstnævnte bemærkning, at ankenævnet anså sig for berettiget til en præjudiciel forelæggelse for EF-domstolen.

Nævnet var enigt med Fondsbørsen og Finanstilsynet i, at statens indløsningsret til tele-aktierne i henhold til lov nr. 743 af 14/11 1990 § 8 (og koncessionerne for Tele Danmark A/S) ikke medfører en sådan indskrænkning i aktiernes omsættelighed, at aktierne ikke opfylder betingelsen i børsbetingelsesbekendtgørelsen om, at aktierne skal være frit omsættelige. Den nævnte lov- og koncessionsbestemmelse er derfor ikke til hinder for børsnotering af aktierne.

Selv om aktier, der er omfattet af indløsningsbestemmelser, skal udstedes som navneaktier i kraft af AL § 18, stk. 2, følger det af AL § 1, stk. 1, at der ved eller i henhold til lov kan være givet særlige regler for visse aktieselskaber, og dette er netop tilfældet med § 8 i den nævnte telekommunikationslov.

Herefter har det fornøden lovhjemmel at udstede teleaktierne som ihændehaveraktier trods indløsningsbestemmelsen, idet teleaktierne simpelthen er undtaget fra AL § 18.

Dette medfører dog ikke, at AL's regler i øvrigt ikke gælder for selskabet, eller at dette mister sin karakter af A/S.

Ankenævnet var herefter enig med Fondsbørsen og Finanstilsynet i, at det forhold, at teleaktierne uanset indløsningsretten er udstedt som ihændehaveraktier, heller ikke er til hinder for børsnotering af aktierne.

Endelig fandt ankenævnet intet grundlag for at antage, at den i henhold til lovsatte indløsningsret for staten vil kunne bortfalde ved ekstinktion i medfør af en analogi fra gældsloven. Heller ikke dette forhold var derfor til hinder for børsnotering af aktierne.

Erhvervsankenævnets kendelse af 11. september 1992, Årsberetningen 1992 s. 49ff

Egne aktier: Bank, der handler med egne aktier, skal sørge for at overholde forbuddet mod insider trading

Ved kendelsen gav nævnet Finanstilsynet medhold i en påtale, som tilsynet havde givet en bank, fordi den ikke havde etableret styresystemer, der sikrede, at banken overholdt daværende fondsbørslov (nu VHL), herunder forbuddet mod insider trading i daværende lovs § 39, jfr. lovens § 44, stk. 5, samt bank- og sparekasselovens § 49.

Banken havde fra sine årlige generalforsamlinger en rutinemæssig bemyndigelse til køb af egne aktier, men som følge af meget store hensættelsesbehov var der perioder, hvor banken selv havde intern viden, som ville forhindre den i at handle med sine egne aktier. Ankenævnet var enig med Finanstilsynet i, at der generelt bør stilles strenge krav til et pengeinstitut om, at dets styrefunktioner er tilrettelagt således, at det sikres, at også børslovgivningens bestemmelser, herunder bestemmelsen i § 39, overholdes.

I det foreliggende tilfælde havde den interne tilrettelæggelse af opgaverne medført, at bankens direktion, henholdsvis bankens likviditetschef, var afskåret fra at bedømme forholdet til fondsbørslovens § 39, og påtalen var derfor berettiget. Der var hverken efter ordlyden af fondsbørslovens § 39 eller efter dens formål eller forarbejder grundlag for at antage, at bestemmelsen var begrænset til alene at vedrøre personer og ikke selskaber, herunder pengeinstitutter, jfr. tillige, som anført af Finanstilsynet, lovens § 44, stk. 5.

Erhvervsankenævnets kendelse af 2. oktober 1992, Årsberetningen 1992 s. 170ff
Lovbefalet kapitalforhøjelse opnåede ikke kvalificeret flertal – og kunne derfor ikke registreres

Ved kendelsen gav nævnet Erhvervs- og Selskabsstyrelsen medhold i, at en kapitalforhøjelse i et anpartsselskab, der var vedtaget med almindeligt flertal, men ikke med det i selskabets vedtægter krævede kvalificerede flertal, ikke kunne registreres, uanset at forhøjelsen var nødvendig for at opfylde lovens forhøjede mindstekrav til anpartskapitalen (forhøjelsen fra 30.000 til 80.000 kr.).

Nævnet fremhævede, at ændringsloven til ApL (§ 4, stk. 1, i lov nr. 283 af 9/6 1982) i modsætning til den samtidigt gennemførte lov om ændring af aktieselskabsloven ikke indeholdt nogen bestemmelse om gennemførelse af vedtægtsændringer, der var nødvendige for at bringe selskabets vedtægter i overensstemmelse med lovens forskrifter.

De nævnte to love havde blandt andet til formål at forhøje kapitalen i selskaberne, og klagerne i den foreliggende sag gjorde gældende, at flertallet af anpartshavere både ville og kunne forøge selskabskapitalen, men uanset at lovens formål herved kunne opfyldes, var det ifølge nævnet en konsekvens af anpartsselskabslovens overgangsregler, at den påbudte kapitalforhøjelse ikke kunne gennemføres, fordi et mindretal af anpartshaverne stemte imod.

Da lov nr. 283 af 9/6 1982 om ændring af anpartsselskabsloven var gennemført samtidig med lov nr. 282 af samme dato om ændring af aktieselskabsloven, fandt nævnet ikke grundlag for at kunne indfortolke tilsvarende overgangsregler vedrørende anpartsselskabsloven, som lovgiver havde vedtaget vedrørende aktieselskabsloven.

EF-dom 12. november 1992, C-134 og C-135/91, Kerafina

Endnu en administrativt bestemt græsk kapitalforhøjelse kendt ugyldig

Kapitaldirektivets artikel 25, stk. 1, kunne påberåbes af en borger ved de nationale domstole over for en offentlig myndighed.

Artikel 25, sammenholdt med artikel 41, stk. 1, skal fortolkes sådan, at den er til hinder for nationale regler, der med henblik på at sikre den fortsatte bestående og drift af virksomheder, som økonomisk og socialt har særlig samfundsmæssig betydning, og som på grund af deres betydelige gældsætning befinder sig i en kritisk situation, bestemmer, at der administrativt kan træffes beslutning om en forhøjelse af selskabskapitalen, hvorved hidtidige aktionærers fortegningsret til nyudstedte aktier dog bevares.

Der var ikke ved kommissionsbeslutning af 1988 vedr. den græske lov, på grundlag af hvilken den græske regering yder støtte til det græske erhvervsliv, givet Grækenland tilladelse til at opretholde de bestemmelser i loven, der er i strid med 2. direktiv.

Erhvervsankenævnets kendelse af 11. december 1992, Årsberetningen 1992 s. 165ff

En skifteretsudnævnt likvidator kan kun afsættes af skifteretten

Ved kendelsen har Erhvervsankenævnet i medfør af den tidligere AL truffet en afgørelse, der også kan få en vis betydning efter den nugældende AL.

En likvidation var påbegyndt i henhold til generalforsamlingsbeslutning i 1972 (!), og generalforsamlingen havde gjort brug af en bestemmelse i den dagældende AL om, at generalforsamlingen med simpelt flertal kunne beslutte, at handelsministeren skulle udnævne likvidator. Denne kompetence var senere overgået fra ministeriet til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen.

Nu opstod der spørgsmål, om generalforsamlingen selv kunne udnævne en ny likvidator (der var stridigheder under likvidationen, som altså nu havde varet i omkring 20 år).

Nævnet udtalte, at generalforsamlingen i december 1972 vedtog at anmode handelsministeriet om at udpege likvidator, og at generalforsamlingen dermed tilkendegav, at man ønskede, at likvidator skulle have den særlige, uafhængige stilling, som en offentlig udnævnelse giver.

Det måtte være en konsekvens såvel heraf som af hele lovens ordning, at også den likvidator, der skal afløse en likvidator, hvis udnævnelse myndigheden har tilbagekaldt, skal udnævnes af vedkommende myndighed.

Bemærkning: Afgørelsen må antages at have en vis præjudikatværdi for de tilfælde, hvor et personvalg kan henskydes til en offentlig myndighed. Eksempelvis er det i forbindelse med tvangsopløsning af et aktieselskab således, at hvis selskabets solvens er tvivlsom, kan skifteretten udnævne en eller flere likvidatorer, jf. AL § 117, stk. 4. Likvidator kan kun afsættes af den myndighed, der har udnævnt ham, jf. § 121, stk. 2.

Ligeledes kan der henvises til AL § 6b, stk. 1, sidste led, hvorefter udpegningen af sagkyndige vurderingsmænd ved apportindskud kan henskydes til skifteretten i visse tilfælde. Også tilbagekaldelse af en sådan udnævnelse må henhøre under skifteretten.

1993

UfR 1993.11

Virksomhedsoverdragelse: ny ejer var pga. passivitet bundet af direktørkontrakt

Selv om direktørens kontrakt henviste til funktionær- og ferielovgivningen, var han dog ikke omfattet af virksomhedsoverdragelsesloven.

Men da virksomhedens nye ejer (som købte virksomheden fra hans tidligere arbejdsgivers konkursbo) ikke tog klart stilling til spørgsmålet, men beskæftigede ham uden nærmere afklaring af vilkårene, ansås den nye ejer for at være bundet af den oprindelige direktørkontrakts bestemmelser om vilkår, herunder et opsigelsesvarsel på 6 mdr.

NRT 1993.20 H, Sjødal

Manglende indbetaling af aktiekapital: hvornår har selskabet et erstatningskrav i anledning af fejlagtig erklæring?

Hvis der påføres et selskab tab, men dette tab alene rammer selskabets kreditorer, fordi der under alle omstændigheder intet ville blive til dets aktionærer, har selskabets konkursbo da et erstatningskrav mod skadevolderen?

Dette spørgsmål har været behandlet i en række norske sager.

I Sjødal-dommen, NRT 1993.20 H, blev bestyrelsesformanden erstatningspligtig over for boet, fordi han ved uforsvarlige dispositioner havde reduceret selskabets aktivmasse og dermed gjort det insolvent. Norges Højesteret lagde til grund, at erstatning for skade forvoldt selskabet kun kan gøres gældende af selskabet, henholdsvis dets konkursbo, og at én eller flere kreditorer ikke kan forfølge selskabets krav, men alene kan forfølge krav som følge af handlinger rettet direkte mod dem.

I Stiansen-dommen, NRT 1993.987 H, krævedes der erstatning fra en bestyrelsesformand, som havde forvoldt selskabet tab, angiveligt svarende til hele passivsiden, fordi bogføringen havde været mangelfuld. Flertallet i Norges Højesteret frifandt under henvisning til, at selskabet henholdsvis dets bo kun kan kræve erstatning, såfremt selskabet – og derigennem aktionærerne – er påført et tab, og da selskabet i længere tid havde været uden aktiver og derfor i realiteten drevet for kreditorernes regning, var der ikke årsagsforbindelse mellem ansvarsgrundlaget og selskabets tab.

Ved en tredje dom, nemlig i sagen G-F-eiendom A/S, NRT 1993.1399 H (= ND 1994.615 H), fik Højesteret nu anledning til at sætte begreberne på plads igen. Selska-

bets revisor havde urigtigt erklæret, at aktiekapitalen på 500.000 kr. var indbetalt, og da selskabet gik konkurs uden nogensinde at have været solvent, krævede dets bo det nævnte beløb i erstatning fra revisor. En énstemmig Højesteret var enig i, at revisor var erstatningspligtig, og førstvoterende tager i sit votum udtrykkeligt afstand fra den retsaffattelse, som flertallet gav udtryk for i Stiansen-sagen.

UfR 1993.126 H, Mercandia – sag nr. 1

Kommanditists hævedgang fortabt ved passivitet

I november 1981 udbød Per Henriksen, Mercandia-rederierne, skibsanparter til salg vedrørende en lastfærge, og sagsøgte (appellanten) tegnede en anpart på 100.000 kr. I prospektmaterialet var det angivet, at Mercandia-kommanditselskaberne over en 10-årig periode havde kunnet sælge skibe til priser, der lå væsentligt over byggepriserne. Da der blev ved med at komme efteropkrævninger, og da han til sidst blev stævnet, påstod han sig frigjort fra tegningsaftalen. Sagen mod ham blev anlagt i december 1987.

For Sø- og Handelsretten gjorde han gældende, at hans forudsætninger for at investere i K/S'et var bristet. Han foretog sin investering på baggrund af annoncen og prospektet, og han forventede, at skibet ville sejle renter og afdrag ind. Det fremgik ikke, at der var nogen særlig risiko for, at yderligere tilskud til likviditeten var nødvendige. Han erkendte, at K/S'et ikke havde udarbejdet de udsendte annoncer og udbudsmaterialet, og at den ansvarlige herfor var den korresponderende reder, Per Henriksen. Han mente at have dokumenteret for Sø- og Handelsretten, at Mercandia-skibene ikke havde haft noget overskud i årene forud for annonceringen i 1981. Han gjorde gældende, at der forelå en svigagtig fortilse af Mercandia-skibenes dårlige resultater og det usædvanlig dårlige fragtmarked.

Sø- og Handelsretten fandt efter bevisførelsen ikke grundlag for at antage, at han i forbindelse med tegningen af anparterne var blevet misinformeret eller vildledt – heller ikke at der forelå forhold, der efterfølgende ville berettige ham til at hæve aftalen. »Vedtægterne, der er klar og fyldestgørende, giver sagsøgeren hjemmel til at afkræve sagsøgte de i påstanden opgjorte likviditetstilskud, hvis størrelse ikke er bestridt, og hvor sagsøgte i øvrigt tidligere har indbetalt. Sagsøgeren bør derfor have medhold«.

For Højesteret førte han bevis for, at salgspriserne forud for 1981 gennemgående lå under kontraheringspriserne. Højesteret fandt derfor, at oplysningerne var ufyldstgørende og vildledende, og at han ville kunne være blevet løst fra K/S-aftalen, hvis han havde gjort indsigelsen gældende inden for den »forholdsvis korte frist, der måtte gælde i et selskabsretligt forhold som det foreliggende«. Ved at forholde sig passiv »i hvert fald indtil 1986« (et årstal, der ikke spillede nogen speciel rolle i sagsforløbet, bort fra at det ligger 5 år efter tegningstidspunktet) havde han imidlertid mistet muligheden for at frigøre sig fra tegningsaftalen.

Domme om muligheden for at fragå K/S-anpartstegning: UfR 1992.43 SH (Difko vindmøllerne; ugyldig), UfR 1993.126 H (Mercandiasag nr. 1; ej ugyldig trods forkerte oplysninger), UfR 1996.1173 H (Mercandiasag nr. 2; ej ugyldig, passivitet m.v.), UfR 1993.696 H (Løgstør; ugyldig; helt urealistiske budgetter), UfR 1994.876 SH (muslingefarm; ej ugyldig, trods urigtige budgetter), UfR 1996.271 H (Scan Detectronics hjernescanner-projekt; ej ugyldig, trods forkerte oplysninger), UfR 1996.1366 SH (dykkerskibs-projekt; for sen reklamation).

Utrykte afgørelser: Østre Landsrets dom af 1. september 1993, 5. afd.: Ugyldigt

K/S-projekt: Linexa K/S, truckfabrik; stærkt urigtige prospektoplysninger. – Norsk byretsdom af 4. juli 1994 (Valdres Herredsret), Mercandia: norsk dom om K/S-anpart: tegningen bandt; passivitet. – Østre Landsrets dom af 31. oktober 1994 (9. afd. nr. B-2475-91), K/S Hotel Limfjorden: K/S-tegning kunne ikke fragås; budget holdt ikke, men var ikke fra starten umuligt at opfylde.

Se Jørgen Nørgaard UfR 1994 B s. 263ff, Mette Stougaard & John Adamsen i J 1995.250ff samt Erik Werlauff: Anpartsaftalers bindende virkning (1994).

Både Mercandia-dommen i UfR 1993.126 H og Løgstør-dommen i UfR 1993.696 H er kommenteret af Jørgen Nørgaard i UfR 1994 B s. 263ff, hvor det om Mercandia-dommen fremhæves, at når Højesteret ikke blot stadfæstede Sø- og Handelsrettens dom om frifindelse af rederiet i henhold til dommens grunde, var det, fordi Højesteret valgte at udsende et signal om, at kontraktetablering ved benyttelse af så tendentiøse oplysninger ikke kan regne med retsordenens beskyttelse. Når kommanditisten alligevel tabte på grund af passivitet, var det, fordi dét forhold, som medførte, at han som udgangspunkt ikke var bundet – de ufuldstændige og vildledende oplysninger om forholdet mellem tidligere kontraheringspriser og salgspriser – kunne være bragt på det rene langt tidligere end i 1986, fra hvilket tidspunkt det tidligst kunne lægges til grund, at han havde protesteret mod at være forpligtet. Det var, hedder det i kommentaren, vanskeligt at frigøre sig fra den tanke, at han havde fastholdt aftalen, så længe nettoresultatet – skattefordel kontra likviditetstilskud – fremstod som favorabelt for ham, og først havde ytrret ønske om at komme ud, da nettoresultatet »tippede«. Ved kapitalindsud og hæftelsespåtagelse i forbindelse med selskabsoprettelse må et almindeligt hensyn til de øvrige selskabsdeltagere og selskabets kreditorer give passivitetsargumentet en særlig gennemslagskraft. Om Løgstør-dommen fremhæves det i kommentarerne, at det faldt i øjnene, at udbyderne af projektet havde fejlbedømt centerets indtægtsmuligheder i katastrofal grad, og at garantien for lejeindbetalingerne fra driftsselskabet for en meget betydelig dels vedkommende var blevet tilvejebragt på en måde, som kommanditisterne ikke var blevet gjort bekendt med, og som de i givet fald måtte antages at ville have anset for uacceptabel, eftersom garantien reelt hidrørte fra dem selv.

Det hedder til slut i kommentaren: »Afgørelserne UfR 1993.126 H og UfR 1993.696 H har givet anledning til en del omtale i dagspressen og til en vis uro blandt banker og sparekasser, der jo har finansieret mange kommanditselskabsprojekter mod transport i – blandt andet – kommanditisternes resthæftelser. Som det fremgår af dommene og af den ovenstående kommentar, er der imidlertid ikke tale om, at Højesteret pludselig har betrådt helt nye juridiske stier. Seriose projekter har ikke noget at frygte. Problemet med de to domme er måske mest, at de kom så sent – langt inde i et almindeligt forløb med kommanditselskabsprojekter, hvor fornemmelsen for, hvad der er seriøst og acceptabelt, langsomt var taget af«.

Mette M.L. Stougaard: Ugyldighed i kommanditselskabsforhold (specialeafhandling publiceret i *Justitia* 1994, nr. 4) analyserer gældende ret om kommanditisters mulighed for at frigøre sig fra selskabsaftalen under påberåbelsen af ugyldighed.

Mercandia-sag nr. 2 og 3: UfR 1996.1173 og UfR. 1998.431 H.

**UfR 1993.165 H, Nordisk Fjer under konkurs mod bestyrelsesmedlemmer, direktører og revisorer
Erstatningssag mod bestyrelsesmedlemmer m.v. kunne føres ved Sø- og Handelsretten**

Sagen admitteret ved Sø- og Handelsretten, hvis kendelse stadfæstedes af Højesteret i henhold til grundene.

Sø- og Handelsretten fandt, at det i Rpl. § 6, stk. 5, anvendte begreb handelssager ikke blot omfatter de sagsområder, der var opregnet i 1861-loven om Sø- og Handelsrettens oprettelse, men tillige efter en nærmere vurdering »andre borgerlige sager, der vedrører erhvervsmæssige forhold, såfremt fagkundskab til sådanne forhold skønnes at være af betydning ved sagernes afgørelse«.

Videre hedder det: »Den foreliggende sag angår spørgsmålet om revisionens, direktionens og bestyrelsens forpligtelser og ansvar i en omfattende erhvervsvirksomhed, og det må anses for at være af væsentlig betydning, at der i afgørelsen deltager retsmedlemmer, der i kraft af deres virke i erhvervslivet har opnået særlig indsigt i ledelsen af en større erhvervsvirksomhed og i de problemstillinger, der indgår i arbejdet i en sådan virksomheds bestyrelse. Sagen findes derfor at henhøre under Sø- og Handelsrettens faglige kompetence som »handelssag«.

Den omstændighed, at der allerede ved Østre Landsret verserer andre retssager, anlagt imod nogle af de sagsøgte vedrørende forhold, der må antages at have lighed med sagsforholdet i den foreliggende sag, kan mod sagsøgernes protest ikke føre til sagens henvisning til Østre Landsret«.

Domme i Nordisk Fjer og C&G Banken er kommenteret af Erik Werlauff i R&R 1994 nr. 6, s. 9ff. Han påviser, at en overtrædelse af organisations- og tilsynsplikten efter aktieselskabslovens § 54 ganske vist efter omstændighederne udløser civilretligt erstatningsansvar, men at overtrædelsen ikke kan udløse strafansvar. Man vil uvægerligt i enhver straffesag herom støde på den barriere, der af Københavns Byret i C&G-banksagen er blevet udtrykt i bemærkningerne om, at det ikke kan fastslås, at bestyrelsen har overskredet rammerne for det skøn, som bestyrelsen i mangel af offentlige forskrifter eller sikre normer må indrømme, før strafansvar pådrages. Det er ifølge forfatteren ikke samfundsmæssigt nogen katastrofe, at man ikke har strafbelagt enhver tænkelig særlovsbestemmelse, herunder selskabslovgivningens organisations- og tilsynsforpligtelser for bestyrelsen. Blot må man gøre sig klart, at man ikke med rimelighed kan forvente fremtidig tiltalerejsning i sådanne tilsynssager, for de vil ikke kunne bære frem til domfældelse.

TfS 1993.238, byretsdom

En interessents krav på overskydende skat kunne modregnes i I/S'ets moms-gæld
Ægtefæller drev personligt et guld- og sølvfirma, som oparbejdede momsrestance. Den ene af dem havde personligt et krav mod skattevæsenet på tilbagebetaling af overskydende skat.

Det var med rette, at skattevæsenet havde bragt det nævnte krav på tilbagebetaling af overskydende skat i modregning for at skaffe sig fyldestgørelse for momskravet mod I/S'et. M.a.o.: Da I/S'ets gæld også er den enkelte interessents gæld, og da der er identitet på statens side, kan den enkelte interessent bringes til at fyldestgøre I/S'ets gæld.

TSN 1993.321 LSK**Apportindskud: skifteretsudpegning af vurderingsmænd kan være en god ide**

Et A/S overdrog sin samlede virksomhed, bestående af to distriktsblade og et marketingfirma, til et ApS, der samtidig omdannedes til A/S. Vederlaget for retten til at udgive distriktsbladene og for marketingfirmaet aftales til 2,5 mio. kr., og i forbindelse med iagttagelse af apportindskudsreglerne ved ApS'ets omdannelse til A/S blev der efter selskabets begæring af skifteretten udpeget en uvildig vurderingsmand, jf. herved AL § 6, stk. 1, i.f., som efter gældende branchenormer med udgangspunkt i virksomhedens omsætning og overskud de sidste 3 år ansatte værdien til de nævnte 2,5 mio. kr. Skattemyndighederne anså imidlertid ikke beløbet som goodwill, men for at være overdragelse af rettigheder, jfr. § 2, nr. 4, i lov om særlig indkomstskat.

Landsskatteretten fandt, at aftalen måtte opfattes som en aftale om overdragelse af en virksomhed – driften af distriktsbladene, som fra denne dato blev drevet for køberselskabets regning og risiko. Selve retten til udgivelse af distriktsbladene fandtes ikke at være af en sådan karakter, at der herved kunne anses overdraget en rettighed efter § 2, nr. 4. Vederlaget måtte herefter i alt væsentligt være betalt for overdragelse af kundekredsen, abonnenter og annoncører, og hele vederlaget måtte derfor anses for skattefri goodwill.

Afgørelsen viser, at det kan være en god idé at tænke skatteretligt, når der finder apportindskud sted – og herved benytte den ovenfor citerede mulighed for at lade skifteretten udpege vurderingsmænd (i stedet for altid at benytte egen revisor som vurderingsmand).

UfR 1993.335 SH**Forsikring på direktørs liv, tegnet som led i aktionæroverenskomst, tilfaldt selskabets bo**

Som led i en aktionæroverenskomst havde selskabet tegnet en forsikring på en direktør/aktionærs liv. Selskabet var både forsikringstager og begunstiget. Forsikringssummen var 1 mio. kr. Det var meningen, jf. aktionæroverenskomsten, at selskabet i tilfælde af hans død skulle bruge forsikringsydelsen til at købe hans enkes aktier i selskabet (og ved vurderingen af aktiernes værdi skulle forsikringsydelsen da ikke medregnes).

Imidlertid gik selskabet konkurs, og direktøren afgik ved døden.

Enken nedlagde påstand om udbetaling af forsikringsydelsen til sig, men hun fik ikke medhold.

Forsikringsaftalelovens § 116 (hvorefter hverken forsikringstagerens eller den begunstigedes ret over for selskabet kan gøres til genstand for kreditorforfølgning) fandtes ikke anvendelig i et tilfælde som det foreliggende.

Livsforsikringsydelsen udbetaltes derfor til boet, ikke til enken.

UfR 1993.365 H**Joint venture's bankkonto: beløb, der fejlbetales uden om kontoen, kunne forlods kræves refunderet fra denne**

To ingeniørfirmaer, hvoraf det ene oprindeligt skulle have været underentreprenør for det andet, indgik i stedet et joint venture med henblik på i kontrakt med en bygherre på Grønland at opføre et tappeanlæg i Nuuk.

Der blev oprettet en såkaldt joint venture konto i en bank. Udbetalinger herfra kunne

kun ske efter ordre fra begge firmaerne. Der blev givet transport til banken i det ene firmas tilgodehavende i henhold til kontrakten.

Bygherren skulle indbetale direkte til kontoen, men ved en fejl blev et beløb på ca. 140.000 kr. betalt direkte til det ene ingeniørfirma. Dette gik senere konkurs.

Både Østre Landsret og Højesteret statuerede, at det andet ingeniørfirma kunne kræve sig stillet, som om beløbet var indgået på kontoen. Forpligtelsen over for banken var alene transport på en simpel fordring, som ikke hjemlede banken større rettigheder, end overdrageren havde. Hvis beløbet var blevet indbetalt på bankkontoen, som det skulle, ville indbetalingen ikke have været omstødelig, idet det andet ingeniørfirmas ret til udbetaling fra kontoen blev stiftet allerede i forbindelse med den oprindelige kontrakt.

For Højesteret blev det da heller ikke gjort gældende, at en eventuel indbetaling fra bygherren til den fælles konto ikke skulle have været respekteret af boet, jf. konkurslovens § 70. Sagen blev behandlet skriftligt for Højesteret. En højesteretsdommer ville give boet medhold.

Finsk højesteretsdom ND 1993.373

Både bestyrelsesmedlem og selskab erstatningspligtige for mistet fordelagtig forkøbsret

Dommen tager stilling til et tilfælde, hvor et ejendomsselskabs vedtægter indeholdt bestemmelser om forkøbsret.

Selskabets bestyrelse blev korrekt underrettet om, at en aktionær, der havde pantsat sine aktier til en bank, ønskede at sælge disse, og bestyrelsen udsendte til de øvrige aktionærer meddelelse om, på hvilken måde de kunne udøve deres forkøbsret.

En aktionær, der ønskede at udøve forkøbsretten, idet de tilbødte aktiers virkelige værdi var betydeligt højere end den forlangte købesum, reagerede straks og deponerede købesummen – men det viste sig, at bestyrelsen i sin meddelelse havde gengivet forkøbsretsbestemmelserne forkert, og fristen for udøvelse af forkøbsretten var allerede udløbet.

Det bestyrelsesmedlem, der havde behandlet sagen, fandtes herved at have pådraget sig erstatningsansvar over for den tablidende aktionær, beregnet som værdiforskellen. Også selskabet selv fandtes, uden at der mere detaljeret argumenteres herfor, erstatningspligtigt for sit bestyrelsesmedlems fejl.

Det ses ikke nærmere drøftet, hvilken indflydelse det eventuelt burde have haft på domsresultatet, om man af den aktionær, der ønskede at udøve sin forkøbsret, kunne have forlangt, at han havde gennemskuet fejlen, som i det hele beroede på en forståelse af selskabets vedtægter.

UfR 1993.394 V

Eksklusion fra taxa-forening var ugyldig, thi ej hjemmel til den bod, der forårsagede eksklusionen; tilkendt erstatning

Et medlem var blevet ekskluderet af en forening af hyrevognmænd, fordi han havde nægtet at betale en bod på 500 kr. Den havde bestyrelsen pålagt ham, fordi hans chauffør havde undladt straks at køre en tur, som vognen ved brug af en særlig knap havde accepteret at køre.

Vestre Landsret lagde til grund, at undladelse af at udføre en kørsel ikke udgjorde en overtrædelse af foreningens love. Hertil kom, at retningslinjerne for brugen af den sær-

lige knap ikke havde været optaget som et punkt på en dagsorden, men alene var indeholdt som en redegørelse i formandens beretning (der ganske vist var blevet »godkendt« ved afstemning).

Følgelig var der ikke truffet en bindende generalforsamlingsbeslutning, i henhold til hvilken bestyrelsen med hjemmel i vedtægterne kunne idømme medlemmet bod.

Endelig – og vigtigst – fandt landsretten det ikke bevist, at foreningens bestyrelse i medfør af vedtægterne eller almindeligt gældende foreningsretlige principper havde haft hjemmel til med bindende virkning for medlemmet at indføre bestemmelser om idømmelse af bod for overtrædelse af retningslinier fastsat af bestyrelsen.

Eksklusionen var derfor uberettiget, og der tilkendtes medlemmet erstatning for de merudgifter, han havde haft ved at stå uden for foreningens kundekreditordning.

UfR 1993.442 H

Køberselskabs direktør direkte ansvarlig over for tablidende ejendomssælger

Erstatningspligt for ejendomshandel uden lovet bankgaranti pålagt advokat, køberfirmaets direktør samt en bank.

Uden at afvente en lovet bankgaranti medvirkede 2 advokater og en bank til, at en mand solgte sin ejendom uden tilstrækkelig sikkerhed for købesummen, hvorved han led tab.

Både advokaterne, det købende anpartsselskabs direktør og banken blev pålagt erstatningspligt.

Svensk højesteretsdom ND 1993.460 (= NJA 1992.375), Lekland

Støtteerklæring var ikke kaution, og hæftelsesgennembrud statueredes ikke

I denne sag blev det over for Sveriges Højesteret gjort gældende af en bank, som havde tabt 12,5 mio. kr. på et strandet ferielandsprojekt med kommunal støtte, principalt at et »letter of intent« fra borgmesteren og kommunaldirektøren indebar en forpligtelse for kommunen, subsidiært at selskabet, der ejedes af en kommunal stiftelse, var underkapitaliseret, og at der derfor var grundlag for ansvarsgennembrud.

I støtteerklæringen blev de faktiske forhold meget nøje beskrevet, og det blev tilføjet, at det var kommunens hensigt at forblive majoritetsaktionær via den kommunale stiftelse eller via andet kommunalt organ, og at det var kommunens langsigtede policy, at selskabet skulle drives på en sådan måde, at det kunne opfylde sine forpligtelser over for banken.

Allerede fordi banken ikke havde noget grundlag for at regne med, at der lå en kommunal beslutning til grund for støtteerklæringen, kunne den ikke støtte nogen ret på den, og en nærmere fortolkning deraf blev derfor ikke foretaget.

Hvad anbringendet om ansvarsgennembrud angår, var gennembrud – uanset selskabets konkrete økonomiske situation – udelukket, allerede fordi banken selv havde nøje indsigt i selskabets forhold.

TfS 1993.526 T&S

Aktier uden aktiebrev: hvordan båndlægger man så en medarbejderaktie?

Efter den 1. august 1993 behøver et selskab kun udstede aktiebrev, hvis en aktionær ønsker det, eller aktierne er omsætningspapirer eller udstedt til ihændehaveren, og hvis der således er tale om medarbejderaktier, for hvilke der ikke er udstedt aktiebrev,

Domme og kendelser 1990-1999

fremgår det nu af TfS 1993.526 T&S, at båndlæggelseskravet i ligningslovens § 7A, stk. 7, kan opfyldes ved, at et pengeinstitut hvert halve år modtager en udskrift af aktiebogen, jf. AL § 25a, med bemærkning om båndlæggelsen.

Udskriften skal bekræftes af selskabets revisor.

Finsk højesteretsdom i ND 1993.550

Ulovligt aktionærlån: tilbagebetalingspligten kan ikke opfyldes ved modregning

Ved dommen statueredes det, at en direktør, der ulovligt havde lånt 169.000 mark fra selskabet i strid med de finske regler om aktionærlån, ikke kunne fyldestgøre selskabet ved at afgive modregningserklæring for sit endnu større tilgodehavende i selskabet (selskabet var nu gået konkurs).

Det blev fastslået, at direktøren ikke kunne skaffe sig en bedre retsstilling end selskabets øvrige kreditorer ved som sket at foretage retsstridigt udtræk af midler fra selskabet.

UfR 1993.551 H, den strømførende lysmast

Mulighed for at straffe en forening kan medvirke til straffrihed for et bestyrelsesmedlem

I en i pressen meget omtalt sag var en dreng blevet dræbt af en strømførende lysmast på en fodboldbane. 2 ud af 3 dommere i byretten ville frifinde den tiltalte bestyrelsesformand for idrætsforeningen, landsretten ville dømme ham, men en enig Højesteret frifandt ham.

Højesteret lagde vægt på, at der ikke tidligere var forekommet funktionssvigt eller andre konkrete forhold, der kunne give anledning til mistanke om, at lysmasten var defekt, og at tiltalte – der var ulønnet formand for idrætsforeningens bestyrelse – således ikke havde særlig opfordring til at drage omsorg for, at foreningens lysanlæg blev efterset. Det måtte antages, at tiltalte for den manglende sikring og vedligeholdelse af anlæget kunne have været rejst mod foreningen som sådan.

Under disse omstændigheder fandt Højesteret, at bestyrelsesformanden ikke havde udvist en uagtsomhed, der gav grundlag for at lægge ham strafansvar i hans egenskab af formand for foreningen.

Kommenteret af Torben Melchior i UfR 1993 B s. 436ff, hvor det fremhæves, at det var kombinationen af ringe uagtsomhed og muligheden for at placere ansvaret hos foreningen (hvilken mulighed anklagemyndigheden ikke udnyttede), der førte til, at Højesteret énstemmigt frifandt bestyrelsesformanden for strafansvar.

UfR 1993.601 Ø

Et I/S kan sagsøges, uden at interessenterne angives i stævningen

I sagen var der udtaget stævning mod »Amfa I/S v/Svend Steen Nielsen«, men da forkyndelse var nægtet, fordi kun én interessent var angivet, fremsendtes stævningen på ny, idet personnavnet nu var slettet.

Byretten afviste stævningen, idet det fandtes påkrævet, at interessenternes navne blev oplyst.

Østre Landsret ophævede afvisningskendelsen, idet der efter lovgivningen ikke er noget til hinder for, at et interessentskab som sådant sagsøges, selv om interessenterne ikke er angivet.

Bemærkning: Når kun I/S'et angives, opnås der kun dom over dette, ikke over den

enkelte interessent. Dommen kan derfor alene fuldbyrdes over for I/S'et, ikke over for den enkelte interessent. Ønskes der eksigibel dom over den enkelte interessent, skal han sagsøges (dvs. at stævningen lyder på I/S'et og personerne ...).

Svensk højesteretsdom i ND 1993.646 HD (= NJA 1992.717 HD)

Efterfølgende opregulering af prisen for køb af et selskab var ugyldig, da tillægget skulle betales af selskabet selv (selvfinansierende aktieovertagelse)

Ved dommen blev der taget stilling til en situation, hvor selskabets hovedaktionær solgte aktierne til en køber, og hvor der aftaltes en regulering af købesummen i op- eller nedadgående retning, afhængigt af resultatet af selskabets afhændelse af nogle bestemte formuegoder.

Aftalen gik ud på, at det var selskabet selv, ikke aktiekøberen, der skulle betale tillægget, men da svensk aktieselskabslov i kapitel 12 § 7 har regler, som forbyder selskabets lån til og sikkerhedsstillelse for selskabets bestyrelsesmedlemmer og administrerende direktør samt selskabets lån til og sikkerhedsstillelse for en juridisk person, over hvilken én af de pågældende har bestemmende indflydelse, statueredes det ved dommen, at aftalen ikke af aktiesælgeren kunne gøres gældende over for selskabet.

UfR 1993.696 H, Løgstør Hotel- og Kursuscenter

K/S-projekt var så urealistisk, at K/S-tegningen kunne fragås

Sø- og Handelsretten og Højesteret var enige om, at tegningen var ugyldig.

SHR udtalte særligt følgende, (1) at kommanditselskaber er erhvervsdrivende foretagender med de selvfølgelige og af alle kendte risici, som dette indebærer, (2) at netop skattemæssigt begrundede projekter hyppigt er blevet tilrettelagt og etableret med en højere risikoprofil og et ringere primært driftsresultat i hvert fald i begyndelsesfasen end andre erhvervsdrivende virksomheder, og at investorerne må antages at have været vidende herom, og at (3) anprisninger holdt i almindelige vendinger, ikke skal eller af kunder/investorer kan tages fuldt ud til pålydende. Imidlertid fandt retten konkret, at det om det pågældende projekt fra starten måtte ventes, at projektet i løbet af kort tid ville blive nødlidende, således som det skete, idet den faktiske omsætning i centrets første periode blev mindre end 1/10 af den budgetterede.

Det var SHR's samlede bedømmelse, at projektet for Løgstør Hotel- og Kursuscenter og det til grund for prospektet liggende materiale sagligt med hensyn til budgettering af centrets belægning og dermed af dets indtægter har været i uforsvarligt omfang urealistisk og uunderbygget, og at der i øvrigt i flere henseender er handlet i strid med prospektet og dets forudsætninger, i særdeleshed ved den måde, hvorpå garantikapital, som må antages at have været tillagt væsentlig betydning af investorerne, blev tilvejebragt.

Uanset det indledningsvis anførte om den selvfølgelige risiko ved erhvervsvirksomhed, ikke mindst i K/S-form, fandt Sø- og Handelsretten herefter tilstrækkeligt grundlag for at fastslå, at investorerne som følge af urigtige og bristede forudsætninger ikke var bundet af de indgåede regningsaftaler.

Som transporthaver havde det sagsøgte pengeinstitut i henhold til gældslovens § 27 ikke større ret end transportgiveren, K/S'et, og der var ikke grundlag for den af pengeinstituttet hævdede indskrænkende fortolkning af gældslovens § 27 (ej heller for at fastslå, at den pågældende kommanditist havde reklameret for sent eller udvist

Domme og kendelser 1990-1999

passivitet). Ved omkostningsfastsættelsen blev der taget hensyn til sagens omfang og den betydning, sagens udfald vil have for andre sager.

Stadfæstet ved Højesterets dom af 18/5 1993, gengivet i UfR 1993.696 H.

Var tegningsaftalen ugyldig? Ja. Højesteret kunne tiltræde, at kommanditselskabsprojekter hyppigt er blevet tilrettelagt og etableret med en højere risikoprofil og et ringere primært driftsresultat – i hvert fald i begyndelsesfasen – end andre erhvervsprojekter, at investorer må antages at være vidende herom, og at dette tilsiger betydelig tilbageholdenhed med at anse kommanditisters tegningsaftaler for uforbindende.

Det anførte betyder imidlertid hverken, at udbydere af kommanditselskabsprojekter kan undlade at foretage lødige undersøgelser og overvejelser vedrørende projektets rentabilitet, eller at de kan sætte et projekt i værk på en måde, som forøger kommanditisternes risiko ud over, hvad disse med føje måtte regne med i henhold til prospekt- og tegningsmaterialet.

På denne baggrund lagde Højesteret ligesom SHR til grund, at udbydere af projektet for Løgstør Hotel- og Kursuscenter havde svigtet i begge de nævnte henseender, navnlig vedrørende bedømmelsen af centrets indtægtsmuligheder og vedrørende den måde, hvorpå garantien for lejebetalingerne blev tilvejebragt.

Grundlaget for de indgåede tegningsaftaler havde herefter været ufyldstgørende og vildledende i en sådan grad, at kommanditisten som følge af urigtige forudsætninger for tegningen ikke var bundet af aftalerne og dermed af forpligtelsen over for K/S'et til at indbetale restbeløbet på anparterne.

Kunne ugyldigheden gøres gældende over for Bikuben i dennes egenskab af transport-haver? Ja. Den meddelte transport medførte ikke i sig selv, at kommanditisten var forpligtet over for Bikuben, jfr. gældslovens § 27.

Kunne ugyldigheds-grundene også påberåbes til skade for Bikuben i dennes egenskab af selskabskreditor? Ja. Bikuben havde været K/S'ets långiver og havde på linje med kommanditisterne tilført selskabet kapital under indtryk af urigtige og fyldstgørende oplysninger. Allerede i februar og maj 1987 – det vil sige på et langt tidligere tidspunkt end kommanditisten (som havde tegnet i marts 1987) – modtog Bikuben imidlertid de oplysninger, der gjorde det ikke blot muligt, men nærliggende, at konstatere, dels at budgetteringen af centrets indtægter var helt uunderbygget, dels at garantien for lejebetalingerne ikke frembød noget effektivt værn.

Højesteret fandt herefter, at kommanditisten også over for Bikuben kunne fremsætte indsigelse om, at han ikke var bundet ved sit tegningsløfte.

Havde kommanditisten ved passivitet i tiden efter tegningsaftalens indgåelse i marts 1987 og ved sine ratebetalinger uden indsigelse i april 1988 og april 1989 afskåret sig fra ved et sagsanlæg i januar 1991, hvor projektet for længst var realiseret, at anfægte sine forpligtelser og kræve de erlagte rater tilbagebetalt? Nej. Han havde ikke ved passivitet mistet sin indsigelse, hvorved bemærkedes, at han den 19/10 1989 – det vil sige umiddelbart efter revisorredegørelsen fra revisionsfirmaet til K/S'et – tilkendegav klart og begrundet over for Bikuben, at han ikke mente sig forpligtet. Ved betalingerne i april 1988 og april 1989 var han ikke i besiddelse af sådanne oplysninger om det ufyldstgørende og vildledende grundlag for tegningsaftalerne, at man i betalingerne kan indlægge en tilkendegivelse fra kommanditisten til Bikuben om at være forpligtet ved tegningsaftalerne.

I sagsomkostninger for Højesteret blev Bikuben pålagt 50.000 kr., og også her blev

der således taget hensyn til sagens omfang og den betydning, dens udfald ville have for andre sager.

Domme om muligheden for at fragå K/S-anpartstegning: UfR 1992.43 SH (Difko vindmøllerne; ugyldig), UfR 1993.126 H (Mercandiasag nr. 1; ej ugyldig trods forkerte oplysninger), UfR 1996.1173 H (Mercandiasag nr. 2; ej ugyldig, passivitet m.v.), UfR 1993.696 H (Løgstør; ugyldig; helt urealistiske budgetter), UfR 1994.876 SH (muslingefarm; ej ugyldig, trods urigtige budgetter), UfR 1996.271 H (Scan Detectronics hjernescanner-projekt; ej ugyldig, trods forkerte oplysninger), UfR 1996.1366 SH (dykkerskibs-projekt; for sen reklamation).

Utrykte afgørelser: Østre Landsrets dom af 1. september 1993, 5. afd.: Ugyldigt K/S-projekt: Linexa K/S, truckfabrik; stærkt urigtige prospektoplysninger. – Norsk byretsdom af 4. juli 1994 (Valdres Herredsret), Mercandia: norsk dom om K/S-anparter: tegningen bandt; passivitet. – Østre Landsrets dom af 31. oktober 1994 (9. afd. nr. B-2475-91), K/S Hotel Limfjorden: K/S-tegning kunne ikke fragås; budget holdt ikke, men var ikke fra starten umuligt at opfylde.

Se Jørgen Nørgaard UfR 1994 B s. 263ff, Mette Stougaard & John Adamsen i J 1995.250ff samt Erik Werlauff: Anpartsaftalers bindende virkning (1994), hvor retstilstanden sammenfattes i udsagn om, at tegningen kun kan fragås, hvis der kan påvises (a) svig ved udbud eller (b) projektets umulighed fra starten («umulighedstesten»).

Umulighedstesten er slået igennem i domspraksis og ses direkte anvendt i domspræmisserne. Se fx J.U. 1996.203 V (Rebild Park K/S), hvor anpartstegningen fastholdtes, idet det ikke var bevist, at det, da projektet blev udbudt, måtte stå udbyderne klart, at det var umuligt at realisere de resultater, der var indeholdt i budgetoplysningerne. Både Mercandia-dommen i UfR 1993.126 H og Løgstør-dommen i UfR 1993.696 H er kommenteret af Jørgen Nørgaard i UfR 1994 B s. 263ff, hvor det om Mercandia-dommen fremhæves, at når Højesteret ikke blot stadfæstede Sø- og Handelsrettens dom om frifindelse af rederiet i henhold til dommens grunde, var det, fordi Højesteret valgte at udsende et signal om, at kontraktetablering ved benyttelse af så tendentiøse oplysninger ikke kan regne med retsordenens beskyttelse. Når kommanditisten alligevel tabte på grund af passivitet, var det, fordi dét forhold, som medførte, at han som udgangspunkt ikke var bundet – de ufuldstændige og vildledende oplysninger om forholdet mellem tidligere kontraheringspriser og salgspriser – kunne være bragt på det rene langt tidligere end i 1986, fra hvilket tidspunkt det tidligst kunne lægges til grund, at han havde protesteret mod at være forpligtet. Det var, hedder det i kommentaren, vanskeligt at frigøre sig fra den tanke, at han havde fastholdt aftalen, så længe nettoresultatet – skattefordel kontra likviditetstilskud – fremstod som favorabelt for ham, og først havde ytret ønske om at komme ud, da nettoresultatet »tippede«. Ved kapitalindskud og hæftelsespåtagelse i forbindelse med selskabsoprettelse må et almindeligt hensyn til de øvrige selskabsdeltagere og selskabets kreditorer give passivitetsargumentet en særlig gennemslagskraft. Om Løgstør-dommen fremhæves det i kommentarerne, at det faldt i øjnene, at udbyderne af projektet havde fejlbedømt centerets indtægtsmuligheder i katastrofal grad, og at garantien for lejeindbetalingerne fra driftsselskabet for en meget betydelig dels vedkommende var blevet tilvejebragt på en måde, som kommanditisterne ikke var blevet gjort bekendt med, og som de i givet fald måtte antages at ville have anset for uacceptabel, eftersom garantien reelt hidrørte fra dem selv.

Det hedder til slut i kommentaren: »Afgørelserne UfR 1993.126 H og UfR 1993.696

H har givet anledning til en del omtale i dagspressen og til en vis uro blandt banker og sparekasser, der jo har finansieret mange kommanditselskabsprojekter mod transport i – blandt andet – kommanditisternes resthæftelser. Som det fremgår af dommene og af den ovenstående kommentar, er der imidlertid ikke tale om, at Højesteret pludselig har betrådt helt nye juridiske stier. Seriøse projekter har ikke noget at frygte. Problemet med de to domme er måske mest, at de kom så sent – langt inde i et almindeligt forløb med kommanditselskabsprojekter, hvor fornemmelsen for, hvad der er seriøst og acceptabelt, langsomt var taget af.

Mette M.L. Stougaard: Ugyldighed i kommanditselskabsforhold (specialeafhandling publiceret i *Justitia* 1994, nr. 4) analyserer gældende ret om kommanditisters mulighed for at frigøre sig fra selskabsaftalen under påberåbelsen af ugyldighed.

UfR 1993.721 H, Gasa

Generalforsamling i Amba fratog medlemmer stemmeret m.v., hvis de ikke havde en vis mindsteomsætning; ugyldigt

I denne sag havde GASA Aalborg Amba ændret sine vedtægter, så medlemmer, der ikke havde haft et salg gennem foreningen på mindst 50.000 kr. (hvilket beløb over 5 år optrappedes til 100.000 kr.) ikke længere havde stemmeret eller forslagsret på generalforsamlingen eller valgbarhed til bestyrelsen.

Selskabet argumenterede, at det som følge af de herskende økonomiske og afsætningsmæssige forhold ikke længere var forsvarligt at opretholde det hidtidige princip, og at det var sagligt velbegrunder at begrænse stemmeretten og valgbarheden til de andelshavere, hvis leverancer selskabet først og fremmest bygger på.

I Vestre Landsret ville to dommere give Amba'et medhold. De var enige i, at stemmeret og valgbarhed er grundlæggende rettigheder, men de fandt, at der kan foretages begrænsninger i disse rettigheder i overensstemmelse med den procedure, der er fastsat i vedtægterne, når der er saglige grunde dertil, og disse dommere fandt, at sådanne saglige grunde konkret var til stede.

En dommer i landsretten udtalte: »Andelshaveres stemmeret på generalforsamlingen og valgbarhed til bestyrelsen må anses for så grundlæggende principper i andelsretten, at vedtægtsændringer, der fratager nogle andelshavere disse rettigheder ved at gøre dem afhængige af en minimumsomsætning, ikke gyldigt kan vedtages uden de pågældende andelshaveres samtykke«.

Højesteret gav énstemmigt sagsøgerne medhold med følgende begrundelse: »Højesteret finder, at disse ændringer indebærer så væsentlige begrænsninger i de grundlæggende rettigheder, som efter de hidtidige vedtægter tilkom alle medlemmer af foreningen, at ændringerne – uanset om de måtte være begrundet i saglige hensyn til andelsforeningens drift – kun kan gennemføres ved énstemmighed«.

GASA dømtes herefter til at anerkende, at de på den ekstraordinære generalforsamling vedtagne ændringer, hvorved adgangen til at fremsætte forslag på en generalforsamling, stemmeret på generalforsamlinger og valgbarhed til bestyrelsen er gjort afhængig af en minimumsomsætning, er ugyldige.

UfR 1993.754 H (stadfæster UfR 1992.775 V), Aalborg Portland Holding A/S

Overskudsdeling i selskab: ret til forholdsmæssigt beløb ved fratreden i årets løb

En overskuds- og medejersordning måtte sidestilles med en aftale mellem funktionæren og arbejdsgiveren, hvorved der var tilsagt funktionæren en tantiemeligende ydelse.

Dels fordi ordningen var gældende for en 3-årig periode, dels fordi de årlige overskudsandele var umiddelbart beregnelige på grundlag af selskabets regnskabsresultat og ordningens indhold, fandtes funktionærens berettigelse til overskudsandel at være omfattet af funktionærlovens § 17a, og en bestemmelse i ordningen, som forudsatte uopsagt ansættelse ved regnskabsårets udgang, blev derfor tilsidesat i medfør af funktionærlovens § 21, og funktionærens påstand om betaling af overskudsandel for det år, hvori hans stilling var opsagt (til fratræden i det næste år) blev derfor taget til følge.

Byretsdømmen gengiver meget store dele af overskuds- og medejerordningen, paragraf for paragraf.

Højesteret tiltrådte, at de ydelser, medarbejderne havde krav på i henhold til den etablerede overskuds- og medejeordning hos Aalborg Postland Holding A/S, måtte anses for et vederlag omfattet af funktionærlovens § 17a. Ifølge denne bestemmelse har en funktionær, der fratræder sin stilling i et løbende regnskabsår, ret til en forholdsmæssig andel af ydelsen vedrørende det pågældende regnskabsår, og heraf må følge, at en funktionær, der som ingeniøren i den konkrete sag først fratræder efter et regnskabsårs afslutning, har krav på den fulde ydelse vedrørende dette regnskabsår.

Bestemmelsen i Aalborg Portlands ordning, hvorefter det er en betingelse for ret til overskudsandel, at medarbejderen er i uopsagt stilling ved udgangen af det pågældende regnskabsår, indebar derfor en fravigelse af § 17a og dennes analogi til ugunst for funktionæren, og Højesteret tiltrådte, at forskriften derfor var ugyldig i medfør af lovens § 21.

UfR 1993.789 V

Intet direktør/anpartshaveransvar for ApS' telefon- og edb-regninger

I denne sag forelå til behandling et ApS, der var stiftet hen mod slutningen af 1988, og som august 1989 til december 1989 købte edb-udstyr hos JTAS samt havde samtaleudgifter på sin linje.

Da selskabet (et datafirma) brød økonomisk sammen i begyndelsen af 1990, skyldtes der ca. 85.000 kr. til telefonselskabet. Dette gjorde gældende, at direktøren, der tillige var eneanpartshaver og daglig leder, havde drevet virksomheden på uansvarlig måde, og at han var erstatningspligtig efter daværende ApL § 110 (svarende til AL § 140), idet han allerede i marts/april 1989 burde have været klar over, at egenkapitalen i ApS'et var formindsket i en sådan grad, at han i henhold til daværende ApL § 85a skulle have foranlediget generalforsamling afholdt. Hvis denne var blevet holdt inden for de foreskrevne 6 mdr., ville selskabets drift efter JTAS' opfattelse være blevet indstillet, inden JTAS leverede varerne, og der var således årsagsforbindelse mellem overtrædelsen af ApL og JTAS' tab.

Byretten ville dømme ham, men VLR frifandt ham.

Som sagen var forelagt landsretten, fandtes det ikke bevist, at ApS'ets egenkapital var formindsket i et sådant omfang, at der allerede inden udgangen af 1989 skulle være holdt generalforsamling efter § 85a, og herefter fandtes der ikke grundlag for at pålægge ham erstatningspligt efter daværende ApL § 110. Uanset at han i løbet af efteråret 1989 måtte have indset, at driften af selskabet ville medføre et betydeligt underskud i 1989, fandtes det ikke bevist, at han forud for betalingsstandsningen måtte indse, at en videreførelse af selskabet ville medføre tab for kreditorerne, og han fandtes derfor ikke ved at modtage telefonselskabets leveringer at have handlet uforsvarligt.

Der blev herved ligeledes lagt vægt på, at der i løbet af 1989 var indgået forhandlerkontrakter, der med føje kunne påregnes at medføre en væsentlig omsætningsforøgelse, ligesom omsætningen allerede i det sidste kvartal af 1989 havde været stigende. Endelig blev der taget hensyn til, at hans køb af varer på kredit hos telefonselskabet »ikke androg betydelige beløb«.

Finsk højesteretsdom i ND 1993.801

Kautionsløfte afgivet i strid med selskabets tegningsregler, men alligevel bindende, da godkendt af eneaktionæren

Ved denne dom statueredes det, at når selskabets eneaktionær (en kommune) godkendte selskabsbestyrelsens afgivelse af en kautionserklæring på selskabets vegne, var denne kaution bindende for selskabet, uafhængigt af om afgivelse af kaution stred mod selskabets formålsbestemmelse, og ligeledes uafhængigt af, om bestyrelsens beslutning om at afgive kautionen var behæftet med tilblivelsesmangler.

UfR 1993.868 H (stadfæster UfR 1992.303 Ø med ændret begrundelse)

Majoritetsoverdragelse udløste ikke tilbudspligt til lejerne i datterselskabets ejendomme

Som et væsentligt aktiv i moderselskabet var aktiemajoriteten i et ejendomsselskab.

Da aktiemajoriteten i moderselskabet blev overdraget til nye ejere, gjordes det af lejerne i datterselskabets ejendom gældende, at lejelovens § 102, stk. 1, kunne anvendes analogt, men Østre Landsret fandt ikke grundlag herfor, og der var heller ikke i den konkrete sag grundlag for at antage, at fremgangsmåden var valgt for at omgå tilbudspligten. Tilbudspligt til lejerne udløstes derfor ikke.

Højesteret var enig i resultatet, men begrundede dette således: »Lejelovens § 102, stk. 1, 2. pkt., er udtryk for en egentlig tilbudspligt og ikke blot en forkøbsret, og bestemmelsen indebærer således et væsentligt indgreb i sædvanlige ejerbeføjelser. Bestemmelsens anvendelsesområde kan på denne baggrund ikke udstrækkes ud over, hvad der efter ordlyd og motiver med sikkerhed kan lægges til grund. Højesteret tiltræder derfor, at bestemmelsen ikke kan anses for anvendelig i tilfælde som det foreliggende, hvor der ikke er sket overdragelse af aktier eller anparter i det selskab, der ejer ejendommen, men alene af aktier eller anparter i dette selskabs moderselskab.

NRT 1993.987 H, Stiansen

Manglende indbetaling af aktiekapital: hvornår har selskabet et erstatningskrav i anledning af fejlagtig erklæring?

Hvis der påføres et selskab tab, men dette tab alene rammer selskabets kreditorer, fordi der under alle omstændigheder intet ville blive til dets aktionærer, har selskabets konkursbo da et erstatningskrav mod skadevolderen?

Dette spørgsmål har været behandlet i en række norske sager.

I Sjødal-dommen, NRT 1993.20 H, blev bestyrelsesformanden erstatningspligtig over for boet, fordi han ved uforsvarlige dispositioner havde reduceret selskabets aktivmasse og dermed gjort det insolvent. Norges Højesteret lagde til grund, at erstatning for skade forvoldt selskabet kun kan gøres gældende af selskabet, henholdsvis dets konkursbo, og at én eller flere kreditorer ikke kan forfølge selskabets krav, men alene kan forfølge krav som følge af handlinger rettet direkte mod dem.

I Stiansen-dommen, NRT 1993.987 H, krævedes der erstatning fra en bestyrelsesformand, som havde forvoldt selskabet tab, angiveligt svarende til hele passivside, fordi bogføringen havde været mangelfuld. Flertallet i Norges Højesteret frifandt under henvisning til, at selskabet henholdsvis dets bo kun kan kræve erstatning, såfremt selskabet – og derigennem aktionærerne – er påført et tab, og da selskabet i længere tid havde været uden aktiver og derfor i realiteten drevet for kreditorernes regning, var der ikke årsagsforbindelse mellem ansvarsgrundlaget og selskabets tab.

Ved en tredje dom, nemlig i sagen G-F-eiendom A/S, NRT 1993.1399 H (= ND 1994.615 H), fik Højesteret nu anledning til at sætte begreberne på plads igen. Selskabets revisor havde urigtigt erklæret, at aktiekapitalen på 500.000 kr. var indbetalt, og da selskabet gik konkurs uden nogensinde at have været solvent, krævede dets bo det nævnte beløb i erstatning fra revisor. En énstemmig Højesteret var enig i, at revisor var erstatningspligtig, og førstvoterende tager i sit votum udtrykkeligt afstand fra den retsopfattelse, som flertallet gav udtryk for i Stiansen-sagen.

NRT 1993.1399 H, G-F Eiendom

Manglende indbetaling af aktiekapital: hvornår har selskabet et erstatningskrav i anledning af fejlagtig erklæring?

Se den ovenfor refererede Stiansen-dom, NRT 1993.987 H.

Erhvervsankenævnets kendelse af 7. januar 1993 i sag 91-69.320, Årsberetningen 1993 s. 254

»Amba« uden andels-karakteristika kunne ikke registreres; omgælse af AL og ApL; hvor selskabsretlig typebundethed er der?

Ved kendelsen gav nævnet i overensstemmelse med en udtalelse fra Erhvervs- og Selskabsstyrelsen det stedlige (daværende) handelsregister medhold i, at et selskab ikke kunne blive registreret i handelsregisteret under det ønskede navn, idet udtrykket »Amba« indgik i navnet, uden at selskabet havde de for et »andelsselskab med begrænset ansvar« karakteristiske egenskaber, således som disse er beskrevet i AL § 1, stk. 4.

Selskabet lignede således til forveksling aktie- eller anpartsselskaber, men uden lovens mindstekapital. Allerede fordi selskabet angav sig som et andelsselskab uden at være et sådant, kunne nævnet derfor tiltræde, at det var afvist fra optagelse i handelsregisteret.

Det blev imidlertid af selskabet gjort gældende, at det kunne optages i registeret »i kraft af den selskabsretlige kontraktsfrihed som et selskab med begrænset ansvar, der hverken er et aktieselskab, et anpartsselskab eller et andelsselskab«.

Hertil bemærkede nævnet: »Anerkendelse af et selskab med begrænset ansvar, der falder uden for de lovregulerede selskabstyper, som lovligt stiftet i henhold til grundsætningen om den selskabsretlige kontraktsfrihed må forudsætte, at de forhold, som betinger selskabsdannelsen, og hele selskabets opbygning på væsentlig måde adskiller selskabet fra de lovregulerede selskabstyper. Ankenævnet er enig med politimesteren og Erhvervs- og Selskabsstyrelsen i, at det foreliggende selskab efter hele sin konstruktion og det oplyste om ejerforhold, hæftelsesforhold, overskudsdeling og opløsning ikke adskiller sig væsentligt fra et aktie- eller anpartsselskab. Det forhold, at selskabet er stiftet uden nogen indskudskapital og således ikke opfylder kapitalkravene i aktieselskabsloven og anpartsselskabsloven, kan ikke i sig selv medføre, at selskabet falder uden for disse love«.

Ankenævnet var herefter enig i afvisningen.

Erhvervsankenævnets kendelse af 4. februar 1993 i sag 92-18.287, Årsberetningen 1993 s. 308

Tegningsregel: selskabet kan ikke få registreret, at det tegnes af to »generalforsamlingsvalgte bestyrelsesmedlemmer«

Ved denne kendelse gav nævnet Erhvervs- og Selskabsstyrelsen medhold i, at man ikke kan registrere en tegningsregel af følgende indhold: »Selskabet tegnes af to generalforsamlingsvalgte bestyrelsesmedlemmer eller af den samlede bestyrelse«.

Styrelsen fandt i overensstemmelse med bemærkningerne til lovforslag nr. 171 af 31. januar 1993, hvorved AL § 60 indførtes i sin nuværende skikkelse i aktieselskabsloven, at ordene i § 60, stk. 3: »... eller af én eller flere bestemte medlemmer hver for sig eller i forening« må forstås således, at vedkommende enten skal være nævnt ved navn eller ved sin funktion, f.eks. formand eller næstformand for bestyrelsen.

Ankenævnet tiltrådte uden nogen detaljeret begrundelse, at § 60, stk. 3, således som dennes bestemmelses indhold er præciseret i bemærkningerne til lovforslaget, ikke indeholder hjemmel til at registrere den nævnte begrænsning i tegningsretten.

Selskabet havde gjort gældende, at tilsvarende tegningsregler som den anmeldte var blevet registreret i flere andre selskaber, men her over for havde styrelsen anført, at »fejlregistreringer ifølge sagens natur ikke kan skabe præcedens for, at styrelsen skulle være forpligtet til at registrere ulovmedholdelige vedtægtsbestemmelser«.

Denne del af styrelsens høringssvar gav sig udslag i følgende bemærkning i ankenævnets præmisser: »Som følge heraf [det vil sige: det forannævnte] har ankenævnet ikke – heller ikke ud fra nogen lighedsbetragtning – grundlag for at ændre den trufne afgørelse«.

Der ses overhovedet ikke at være argumenteret ud fra spørgsmålet om fortolkningen af artikel 9, stk. 3, i 1. selskabsdirektiv (publicitetsdirektivet), hvori det hedder: »Dersom en medlemsstats lovgivning bestemmer, at dennes almindelige regler om beføjelsen til at optræde på selskabets vegne kan fraviges ved, at beføjelsen i henhold til vedtægterne tillægges én person eller flere personer i forening, kan denne lovgivning fastsætte, at denne vedtægtsbestemmelse skal kunne påberåbes over for tredjemand, dersom ...«. Det blev således ikke nærmere argumenteret over for styrelsen eller nævnet, hvilken betydning der eventuelt skal tillægges direktivets ord »én person eller flere personer i forening«.

Erhvervsankenævnets kendelse af 24. marts 1993 i sag 92-12.711, Årsberetningen 1993 s. 211

Fristen til 1/1 1997 til kapitalforhøjelse: nogle fortolkningsspørgsmål i forbindelse med kapitalnedsættelse

Ved kendelsen tog nævnet stilling til en sag, der vedrørte de nye kapitalkrav på 500.000 kr. til aktieselskaber.

I overgangsreglerne hedder det, jf. § 4, stk. 2, 1. led, i lov nr. 886 af 21. december 1991: »De selskaber, som senest den 6. december 1991 er anmeldt eller registreret, og som ikke er under likvidation, konkurs og lign., skal inden den 1. januar 1997 bringe deres aktie- eller indskudskapital op på det mindstebeløb, der er fastsat i aktieselskabslovens § 1, stk. 3, 2. pkt., henholdsvis anpartsselskabslovens § 1, stk. 3, begge som affattet ved denne lov«.

Den 25. november 1991 havde et selskab, som havde haft kapitaltab, nedsat sin

aktiekapital fra 850.000 kr. til 150.000 kr. til dækning af underskud og samtidig forhøjet den fra de 150.000 kr. til 300.000 kr.

Forholdet blev anmeldt over for styrelsen den 23. december 1991, og styrelsen nægtede registrering med henvisning til, at overgangsreglen efter styrelsens opfattelse ikke giver selskaber, der allerede opfyldte de nye kapitalkrav, mulighed for at nedsætte kapitalen til under det nye minimum.

Ankenævnet var imidlertid ikke enig heri. Da selskabet som følge af beslutningen på generalforsamlingen den 25. november 1991 havde en aktiekapital på 300.000 kr. den 6. december 1991, måtte selskabet være omfattet af overgangsbestemmelserne.

**EF-dom 20. april 1993 i sagerne C-71 og C-178/91, Ponente Carni m.fl.
Betydelige årlige gebyrer på selskaber er i strid med reglerne om kapitaltilførselsafgift**

Det italienske aktieselskabsregister opkrævede et gebyr på 12 mio. lire for aktie- og kommanditaktieselskaber, 3,5 mio. lire for anpartsselskaber og 1/2 mio. lire for andre selskaber. Siden 1972 blev gebyret opkrævet, omend beløbsstørrelsen ændredes flere gange, ved selskabernes stiftelse, men siden 1984 blev gebyret også opkrævet som et årsgebyr.

EF-domstolen måtte for det første tage stilling til foreneligheden med artikel 10 i direktivet om kapitaltilførselsafgift. Den svarede, at indirekte afgifter, der har de samme kendetegn som kapitaltilførselsafgiften, er omfattet af anvendelsesområdet for direktivets artikel 10. Bestemmelsen omfatter således enhver form for afgift, der opkræves i forbindelse med stiftelse af et kapitalselskab (litra a) eller registrering af andre formaliteter, der går forud for udøvelse af en virksomhed, og som et selskab kan underkastes på grund af sin juridiske karakter (litra c).

Heraf følger, at de forskellige gebyrer og afgifter, der opkræves som følge af registreringen af et kapitalselskab, er omfattet af ovennævnte bestemmelsers anvendelsesområde og principielt ikke må opkræves, medmindre andet fremgår af undtagelsesbestemmelserne i artikel 12.

Den omstændighed, at afgiften ikke alene skal erlægges i forbindelse med selskabets registrering, men også hvert følgende år, kan ikke i sig selv bevirke, at afgiften ikke er omfattet af det forbud, der er indført ved artikel 10.

Herefter tog Domstolen stilling til spørgsmålet om rækkevidden af artikel 12. Den omfatter begrebet afgifter, der har karakter af vederlag. Selv om det efter artikel 12 er en forudsætning, at afgiften har karakter af et vederlag, udelukker dette ikke en afgift, som er en modydelse for en lovpåbudt disposition i almenhedens interesse. Dette kan netop være tilfældet med hensyn til en afgift, der opkræves som modydelse for en disposition som registrering af kapitalselskaber, når registreringen i overensstemmelse med EF-retten er påbudt gennem nationale lovforskrifter, såvel i omverdenens som i selskabernes egen interesse.

Herefter beskæftigede Domstolen sig med spørgsmålet om sammenhæng mellem på den ene side størrelsen af de afgifter, der har karakter af vederlag, og på den anden side omkostningerne ved den præsterede tjenesteydelse. Domstolen udtalte, at et beløb, hvis størrelse er ganske uden sammenhæng med omkostningerne ved den konkrete tjenesteydelse, eller som ikke beregnes på grundlag af omkostningerne ved den disposition, den er en modydelse for, men på grundlag af samtlige drifts- og investeringsomkostninger

for den forvaltningsgren, der forestår dispositionen, må antages at være en afgift, som uden videre falder ind under forbudsbestemmelsen i direktivets artikel 10. For visse dispositioner, eksempelvis registreringen af et selskab, kan omkostningerne vanskeligt opgøres. Fastsættelsen kan i et sådant tilfælde kun ske skønsmæssigt til et bestemt beløb, og den må foretages på et rimeligt grundlag, idet der særligt må tages hensyn til antallet af ansatte og deres kvalifikationer, den tid, som de ansatte anvender, samt til de forskellige direkte udgifter, der er nødvendige til gennemførelse af dispositionen.

Endelig tog Domstolen stilling til spørgsmålet om forskellige afgiftsbeløb alt efter selskabsformen. Inden af direktivets bestemmelser, heller ikke artikel 12, stk. 2 (som blot foreskriver, at der ikke må udøves nærmere angivne former for forskelsbehandling vedrørende nogen form for kapital selskab), er til hinder for, at medlemsstaterne kan fastsætte forskellige gebyrer for registrering af aktieselskaber og registrering af anpartsselskaber. Ingen af de opkrævede beløb for de respektive selskaber må dog overstige omkostningerne ved registreringen.

Kommenteret af Bente Møll Pedersen og Henrik Peytz i TfS 1993.357. Under allerede verserende sager bestrider Erhvervs- og Selskabsstyrelsen ifølge forfatterne, at de gebyrer, der blev opkrævet indtil den 1/5 1992, skulle falde uden for begrebet »afgifter, der har karakter af vederlag«, jfr. artikel 12, litra e, i direktivet om kapitaltilførselsafgift. Ud fra dommene i de italienske sager finder forfatterne, at der er et tilbagesøgningskrav. Der kan ikke som i ambi-sagerne være tale om overvæltningssynspunkter, og der må kunne kræves renter fra indbetalingsdatoen. Den 5-årige forældelse efter 1908-loven kan næppe begynde at løbe før det tidspunkt, hvor Rigsrevisionen afgav sin rapport den 13/5 1992 (om forholdet til grundlovens § 43), eventuelt først fra den 20/4 1993, hvor EF-domstolen afsagde dom.

Erhvervsankenævnets kendelse af 6. maj 1993 i sag 92-4.849, Årsberetningen 1993 s. 215

Dokumentation for anpartskapitalens indbetaling fremsendes særskilt – og burde være accepteret af Erhvervs- og Selskabsstyrelsen

Ved kendelsen pålagde nævnet Erhvervs- og Selskabsstyrelsen at realitetsbehandle en sag, hvor styrelsen havde nægtet at registrere et nystiftet anpartsselskab.

Anmeldelsesdokumentet var blevet fremsendt til styrelsen den 21. oktober, og det fremgik af dokumenterne, at anpartskapitalen skulle indbetales senest den 1. november. Den 5. november blev der indsendt følgeskrivelse med kontoudtog til dokumentation af kapitalens indbetaling.

Styrelsen nægtede registrering, først med den begrundelse, at mindstekapitalen skulle have været indbetalt ved stiftelsen, senere med den begrundelse, at indbetalingen ikke var sket på anmeldelsestidspunktet, fastlagt som den 21. oktober.

Ankenævnet fandt imidlertid under hensyn til sagens forløb, at styrelsen burde og bør anse anmeldelse om registrering for først at være endeligt indgivet den 5. november, således at registrering burde finde sted.

Der blev herved lagt vægt på, at anmelderen på eget initiativ, uden at dette skyldtes krav fra styrelsen, den 5. november havde suppleret de indsendte anmeldelsesdokumenter med kontoudtoget fra banken.

Erhvervsankenævnets afgørelse af 17. maj 1993, Årsberetningen 1993 s. 169**Skuffeselskaber: skal kontantbeholdningen forrentes og henstå på spærret konto?**

Erhvervsankenævnet har i denne kendelse taget stilling til disse spørgsmål, jf. Carsten Malby i Advokaten, Fagligt Nyt, 1993 nr. 9, s. 103.

Kendelsen fastslår, at Erhvervs- og Selskabsstyrelsen ikke har hjemmel til, således som det hidtil har været praktiseret, i forbindelse med registrering af skuffeselskaber at stille krav om, at indskudskapitalen skal forrentes på normale vilkår til fordel for selskabet.

Samtidig behandles spørgsmålet, om styrelsen har hjemmel til ligeledes at opstille det vilkår, at selskabskapitalen i hvert enkelt skuffeselskab fra stiftelsen og indtil salget af aktierne/anparterne skal henstå kontant på bankkonto lydende på selskabets navn til det pågældende selskabs frie disposition og uden begrænsninger i form af pantsætning eller lignende. Nævnet fastslog herom, at den pågældende praksis i virkeligheden ikke var styrelsens, men derimod industriministeriets, påbegyndt allerede i 1984, og at nævnet derfor ikke havde kompetence til at gribe ind i dette spørgsmål. En endelig afgørelse deraf henhører derfor under domstolene.

Carsten Malby bemærker i sin kommentar, at da styrelsens praksis siden 1984 udelukker anvendelsen af koncernlån (lån fra datterselskab til moderselskab) i skuffeselskaber, er der med nævnets præmisser skabt et godt oplæg til en retssag om spørgsmålet.

Byretsdom af 9. juni 1993, retten i Rudkøbing (Langelands Bank A/S)**Fusion: fortsættende selskab skulle respektere aktietegningsretter fra 1873, thi universalsuccession**

Ved UFR 1988.821 Ø statueredes det, at Langelands Bank skulle anerkende, at nogle særlige tegningsdokumenter fra 1873 fortsat gav indehaveren forlods ret til at tegne aktier ved kapitalforhøjelse til kurs 100. Rettigheden var uafhængig af indehaverens eventuelle aktiebesiddelse, og den kunne selvstændigt overdrages. Derimod gav dokumentet ingen rettigheder ved fondsaktieudstedelse.

Efter betydelige tab i Langelands Bank fusionerede denne i 1992 med Amtssparekassen Fyn A/S.

Den nye sag drejede sig om, hvorvidt tegningsdokumenterne var bortfaldet ved fusionen eller ej.

Tegningsdokumenternes indehaver gjorde blandt andet gældende, at det følger af AL's almindelige princip om universalsuccession ved fusion, at rettighederne bevares, idet forpligtelsen overgår til det fortsættende selskab. Pligten fremgår endvidere udtrykkeligt af artikel 15 i 3. selskabsdirektiv (fusionsdirektivet), hvorefter indehavere af andre værdipapirer end aktier, hvortil der er knyttet særrettigheder, skal have rettigheder i det fortsættende selskab, der mindst svarer til dem, de besad i det ophørende selskab. Da artikel 15 ikke er gennemført i den danske aktieselskabslov, men er såvel præcis som ubetinget, er den direkte anvendelig og finder i øvrigt anvendelse ved fortolkningen af AL's regler. Selv i en situation, hvor tegningsretten måtte være uden økonomisk værdi, bortfalder den ikke, undtagen gennem ekspropriation.

Det fortsættende selskab gjorde gældende, at da det ophørende selskabs egenkapital var negativ, havde alternativet til fusion været en likvidation, hvorved dokumenternes indehaver ikke havde opnået noget vederlag. Tegningsdokumenterne var værdiløse, og det måtte derfor følge af almindelige kontraktretlige principper og af princippet om universalsuccession, at dokumenterne bortfaldt ved fusionen. Endelig gjordes det gæl-

dende, at fusionsdirektivets artikel 15 ikke kan anvendes direkte i en tvist mellem den foreliggende sags parter, og at AL ikke strider mod direktivet.

Retten udtalte, at efter AL's almindelige princip om universalsuccession ved fusion fandtes det ophørende selskabs forpligtelse i henhold til tegningsrettighederne i sin helhed at være overgået til det fortsættende selskab, og det fandtes herved uden betydning, hvorvidt tegningsdokumenterne på tidspunktet for fusionen havde en økonomisk værdi, idet det ophørende selskab ingen ret havde til at indløse rettighederne mod indehaverens protest.

Herefter fik indehaveren medhold i sin påstand, der var udformet ud fra den forholdsmæssige del, som det ophørende selskabs aktionærer kom til at eje af det fortsættende selskab efter fusionen.

Erhvervsankenævnets kendelse af 21. juni 1993 i sag 92-67.899, Årsberetningen 1993 s. 246

Prospektpligt ved offentligt udbud af værdipapirer: anparter i et ApS omfattes ikke
Ved kendelsen gav Industriministeriets Erhvervsankenævn Erhvervs- og Selskabsstyrelsen medhold i, at »anpartsbeviser« ikke er omfattet af daværende prospektloven, lov nr. 213 af 10. april 1991 om prospekter ved første offentlige udbud af visse værdipapirer (reglerne siden overflyttet til VHL).

Prospektpligten omfatter for det første aktier og andre omsættelige værdipapirer, der kan sidestilles med aktier, dernæst obligationer med en løbetid på mindst ét år samt andre omsættelige værdipapirer, der kan sidestilles med disse, og endelig andre omsættelige værdipapirer, hvormed værdipapirer som nævnt foran kan erhverves ved tegning eller ombytning.

Nævnet bemærkede, at dokumenter, der er udstedt som bevis for besiddelsen af en anpart i et anpartsselskab, ikke er omfattet af denne opregning, og at sådanne »anpartsbeviser« heller ikke falder ind under begrebet »andre omsættelige værdipapirer, der kan sidestilles med aktier«, idet der er afgørende retlige forskelle mellem en aktie og et »anpartsbevis«.

Erhvervsankenævnets kendelse af 30. juni 1993 i sag 92-57.152, Årsberetningen 1993 s. 180

Apportindskud af virksomhed; åbningsbalance: vurderingen skal være foretaget »umiddelbart før« den stiftende generalforsamling; 3 mdr.s interval er for meget
Ved denne afgørelse gav nævnet Erhvervs- og Selskabsstyrelsen medhold i, at kravet i AL § 6 a, stk. 3, ikke var opfyldt i et tilfælde, hvor vurderingsberetningen vedrørende en overtagelse pr. 1. januar 1992 var dateret den 17. marts 1992, og hvor den stiftende generalforsamling blev holdt den 24. juni 1992, altså 3 måneder og 1 uge efter vurderingsberetningens datering.

Det hedder som bekendt i § 6 a, stk. 3, at vurderingen skal »være foretaget umiddelbart inden den konstituerende generalforsamling«.

Det blev af klageren argumenteret, at der var tale om indskud af nogle ganske værdifaste aktiver, og at der derfor ikke kunne være indtrådt væsentlige ændringer, men uanset denne indvending var nævnet enigt med styrelsen i, at vurderingsberetningen ikke opfyldte lovens krav.

Nævnet lagde herved vægt på, at kravet er opstillet for at sikre mod, at der i tiden

mellem vurderingen og generalforsamlingen sker ændringer af aktiver og passiver, jf. Folketingstidende 1981-82, 2. Saml., tillæg A, spalte 2860-2861, og at tidsafstanden derfor i overensstemmelse med lovens ord »umiddelbart inden« må være så kort, som det praktisk er muligt. Ankenævnet tiltrådte der for, at styrelsen som vilkår for registrering af selskabet stillede krav om udarbejdelse af en ny vurderingsberetning, der skulle forelægges på en ny generalforsamling, og at styrelsen i fortsættelse heraf havde nægtet at registrere anmeldelsen om selskabets stiftelse.

Erhvervsankenævnets kendelse af 1. juli 1993 i sag 91-35.653, Årsberetningen 1993 s. 239

Granskningsberetning om fond kan normalt offentliggøres uden høring af fondsbestyrelsen, men konkret burde den være hørt

Ved denne kendelse gav nævnet Erhvervs- og Selskabsstyrelsen medhold i, at styrelsen ikke efter § 61 i lov om erhvervsdrivende fonde havde haft pligt til at give en fondsbestyrelse mulighed for at udtale sig i almindelighed om indholdet af en granskningsrapport.

Der var blevet foretaget granskning af fonden i forbindelse med en gennemgribende undersøgelse af et interessentskab i energiforsyningssektoren, hvortil fonden havde nær tilknytning, og da granskningsberetningen forelå, gav styrelsen på baggrund af granskningsmandens indstilling tilladelse til, at granskningsberetningen blev offentliggjort i sin helhed, jf. § 61, stk. 1, i lov om erhvervsdrivende fonde.

Nævnet påpegede, at det af bemærkningerne til lovbestemmelsen følger, at styrelsen ved beslutningen om hel eller delvis offentliggørelse skal tage hensyn til, om beretningen indeholder oplysninger om forhold, herunder forretningsmæssige forhold, som fonden eller dens kreditorer eller andre tredjemænd kan have et berettiget ønske om ikke at få gjort offentligt tilgængelige.

Lovbestemmelsen vedrører derimod ikke det materielle indhold eller kvaliteten af beretningen, som granskningsmanden – ikke styrelsen – er ansvarlig for.

Styrelsen havde derfor ikke været forpligtet til eller haft grundlag for at give fondens bestyrelse mulighed for at udtale sig i almindelighed om granskningsrapportens indhold, ej heller til at give bestyrelsen en rimelig frist til at kommentere denne og imødegå eventuelle fejl og misforståelser i rapporten.

Nævnet anså det for tvivlsomt, om der efter forvaltningsloven påhvilede styrelsen en egentlig retlig forpligtelse til forud for beslutningen efter § 61 at indhente en udtalelse om, hvorvidt beretningen indeholdt oplysninger, der helt eller delvis efter de nævnte bemærkninger til § 61 måtte antages at være til hinder for offentliggørelse.

Men efter sagens forløb, herunder at der forelå eller blev indhentet en udtalelse fra både granskningsmanden og Energiministeriet som fondsmyndighed om det nævnte spørgsmål, var det dog nævnets opfattelse, at styrelsen »i overensstemmelse med god forvaltningskik i det foreliggende tilfælde burde have indhentet en tilsvarende udtalelse fra fondens bestyrelse«.

Told- og Skattestyrelsens afgørelse af 2. juli 1993

Kommanditselskab: heller ikke i stempelmæssig henseende nogen særskilt retsenhed

Told- og Skattestyrelsen har i en afgørelse af 2. juli 1993, kommenteret af Anders

Stenstrup i TfS 1993.414, accepteret en stempelfri overdragelse af en fast ejendom fra et aktieselskab til et kommanditselskab, hvori aktieselskabet var komplementar, mens et par af dets aktionærer var kommanditister.

Statsrådet havde krævet sædvanligt skødestempel med den begrundelse, at der var tale om en almindelig overdragelse af fast ejendom »fra en juridisk person til en anden«, og Told- og Skattestyrelsen var først enig, men ændrede opfattelse, da sagen ønskedes indbragt for domstolene.

Forfatteren udtaler om afgørelsen, at den opretholder den ældre opfattelse, hvorefter stempelmyndighederne i et kommanditselskabsforhold kun »kender« til én deltager, nemlig komplementaren som den eneste fuldt hæftende.

EF-Domstolens dom af 13. juli 1993, C-42/92, Thijssen mod Controledienst voor de Verzekering

Statsrepræsentanter i belgiske forsikringsselskabers bestyrelser behøver ikke være belgiere

Der var i sagen spørgsmål om den belgiske lovgivning fra 1975 om statsudpegne repræsentanter i belgiske forsikringsselskabers bestyrelser. Ordningen er således, at tilsynsmyndigheden efter offentlig annoncering indkalder ansøgninger om, at man kommer til at høre til kredsen af kandidater til statsudpegne bestyrelsesmedlemmer.

Spørgsmålet var nu, om de belgiske regler, hvorefter kun belgiske statsborgere kunne udpeges, var forenelige med traktaten, nærmere bestemt med etableringsretten i artikel 52.

Det hedder i artikel 55, at »virksomhed, som varigt eller lejlighedsvis er forbundet med udøvelse af offentlig myndighed i en medlemsstat«, ikke er omfattet af reglerne om etableringsfrihed.

Domstolen måtte derfor nærmere analysere, hvilke rettigheder og pligter de statsudpegne bestyrelsesmedlemmer i de belgiske forsikringsselskaber har. De udpeges frit af tilsynsmyndigheden, og de aflønnes af forsikringsselskaberne. De nyder både selskabets og kontrolmyndighedens tillid. De skal enten regelmæssigt eller på kontrolmyndighedens begæring aflægge beretning til myndigheden, de skal underrette myndigheden om særlige omstændigheder, og de skal oplyse forsikringsselskabet om eventuelle lovovertrædelser og faktiske omstændigheder, der kan true selskabets finansielle stilling.

Domstolen bemærkede hertil, at der findes andre organer, der har lignende forpligtelser, uden at disse af den grund anses for at høre til udøvelsen af offentlig myndighed. Dette gælder eksempelvis långivnings- og finansieringsinstitutter, banker m.v., der er forpligtet til at oplyse myndighederne om ethvert forhold, som kan være tegn på hvidvaskning af penge.

Det statsudpegne bestyrelsesmedlem i de belgiske forsikringsselskaber har vetoret mod beslutninger, hvis udførelse ville være strafbar, men Domstolen påpegede, at bestyrelsesmedlemmet har pligt til ufortøvet at anmelde forholdet til kontrolmyndigheden, og skønt hans veto har opsættende virkning i 8 dage, tilkommer den endelige beslutning på dette punkt myndigheden, der således ikke på nogen måde er bundet af det statsudpegne bestyrelsesmedlems veto, og som inden for grænserne af sin kompetence træffer alle de foranstaltninger, som situationen kræver.

Heraf fulgte, sagde Domstolen, at den bistående og forberedende rolle, som er tillagt det godkendte bestyrelsesmedlem i forhold til kontrolinstansen, der udøver offentlig

myndighed ved at træffe den endelige beslutning, ikke kan anses for at være direkte og specifik deltagelse i udøvelse af offentlig myndighed som omhandlet i Traktatens artikel 55, stk. 1.

Følgelig skulle den citerede traktatbestemmelse fortolkes således, at undtagelsen fra etableringsretten i henhold til denne bestemmelse ikke finder anvendelse på hvervet som statsudpeget (godkendt) bestyrelsesmedlem i de belgiske forsikringselskaber.

**EF-domstolens afgørelse af 13. juli 1993 i sag C-330/91, Commerzbank
Ingen forskelsbehandling af inden- og udenlandske selskaber (her: ad tillæg ved tilbagebetaling af for meget indbetalt skat)**

I denne sag påkendtes et tilfælde, hvor den tyske Commerzbank AG havde indbetalt foreløbig skat i Storbritannien og nu skulle have den tilbagebetalt.

Reglerne var imidlertid således (Section 825 i Income and Corporation Taxes Act), at der ved tilbagebetalingen af den urigtigt erlagte skat (i den konkrete sag: 5 mio. £) blev givet et rentetillæg på 8,25% til selskaber, der havde skattemæssigt hjemsted i Storbritannien, mens et tilsvarende rentetillæg blev nægtet selskaber, der havde hjemsted i en anden stat, selv når disse var registreret i den anden stat, hvor de havde deres skattemæssige hjemsted.

Dette var i strid med Traktatens artikel 52 og 58, og den omstændighed, at de udenlandsk hjemmehørende selskaber ikke ville have været fritaget for den skat, som det hele drejede sig om, såfremt de havde haft hjemsted i Storbritannien (der var tale om renteindtægter fra USA, og efter den engelsk/amerikanske dobbeltbeskatningstraktat var filialen skattefri i England af renteindtægter fra USA, hvorimod et engelsk selskab ville have været skattepligtig af sådanne renteindtægter i USA), var herved uden betydning.

Af en pressemeddelelse af 23/7 1993 fra det britiske finansministerium, refereret i EUZW 1993.525f, fremgår det, at udenlandske selskaber, der har modtaget overskydende selskabsskat tilbage uden rentetillæg inden for de sidste 6 indkomstår, kan begære genoptagelse af disse (krav om betaling af procentgodtgørelse skal sendes til: Office of the Inspector of the Foreign Dividends, Room 2004, Lynwood Road, Thomas Ditton, Surrey KT7 ODP, eller til Claims (International), St. John's House, Merton Road, Bottle, Merseyside L69 9BB). I noten i EUZW antydes det, at dommen muligvis kan få videregående konsekvenser for alle fysiske personer fra EF med britiske indtægter m.v., eftersom Storbritannien reserverer et antal andre begunstigelser til sådanne personer, som er bosiddende i landet, hvilket meget vel kan være i strid med Traktatens artikel 52 (for selskabers vedkommende: jf. artikel 58).

Østre Landsrets dom af 1. september 1993, 5. afd.

Ugyldigt K/S-projekt: Linexa K/S, truckfabrik; stærkt urigtige prospektoplysninger
Ved dommen blev der taget stilling til et noget særegent projekt vedrørende produktion og salg af gaffeltrucks efter et særligt koncept.

Det første spørgsmål var, om K/S'et slet ikke var gyldigt stiftet, nemlig fordi der ikke var tegnet mindst 80% af alle 700 anparter. Der var en mindre afvigelse, men den var konkret uden betydning, og da minimumsantallet ikke fremgik af vedtægter eller andet selskabsmateriale, men var opstillet som en betingelse fra sparekassens side, måtte sparekassen have det i sin magt at fravige den, i hvert fald i mindre omfang. Kommanditisterens indsigelse mod selskabets gyldige stiftelse blev derfor ikke taget til følge.

Resten af sagen drejede sig om de enkelte tegningsaftalers eventuelle ugyldighed. Østre Landsret tog ikke nogle indsigelser mod hele truck-projektets værdi og mod en række mangler i det tekniske materiale til følge. Selv om disse forhold ikke var uden betydning, fandtes det ikke bevist, at de havde spillet en sådan rolle for projektets forlis, at de kunne medføre tegningsaftalernes ugyldighed.

Derimod var oplysningerne i udbudsmaterialet ikke blot overdrevne, men direkte urigtige. For det første var der budgetteret med en omsætning på 128 trucks allerede det første år, men der solgtes kun 4. Dernæst stod der i materialet, at der allerede var tegnet kontrakter svarende til 60% af den budgetterede omsætning, men det sande tal var 3%!

Herefter udtalte Østre Landsret: »Selv om kommanditselskabs-projekter hyppigt er blevet tilrettelagt og etableret med en højere risikoprofil og et ringere primært driftsresultat, i hvert fald i begyndelsesfasen, end andre erhvervsprojekter, og selv om investorerne må antages at være vidende herom, hvilket tilsiger betydelig tilbageholdenhed med at tilsidesætte kommanditisters tegningsaftaler, fritager dette ikke udbydere af kommanditanparter for at foretage lødige undersøgelser af projektets rentabilitet, ligesom udbyderne må hæfte for rigtigheden af de oplysninger, der meddeles i udbudsmaterialet vedrørende de for enhver investor så centrale spørgsmål som det allerede realiserede salg og den foreliggende ordrebeholdning. Det må i den forbindelse også tillægges betydelig vægt, at udbyderne henvender sig til offentligheden, og at den enkelte investor ikke har nogen mulighed for at kontrollere rigtigheden af de oplysninger, der meddeles. – Det må lægges til grund, at der i det foreliggende tilfælde ikke blot er tale om sædvanlige anprisninger og erhvervsoptimisme, men om manifest urigtige konkrete oplysninger. Uanset om de måtte være meddelt i god tro, kan de ikke undgå at have virket vildledende på investorerne. Under disse omstændigheder må kommanditisterne været berettiget til at ophæve deres tegningsaftaler. Den transport, som er meddelt til sagsøgeren Sparekassen Lolland medfører ikke i sig selv, at sagsøgte er forpligtet overfor sagsøgeren, jf. gældsbrevslovens § 27.«

Nogle passivitetsindsigelser blev behandlet separat for hver enkelt kommanditist, og da der ikke i den enkeltes forhold fandtes omstændigheder, der kunne betage ham retten til at gøre den samme indsigelse gældende som de øvrige kommanditister, og da der heller ikke sås at være udvist bindende passivitet fra den pågældendes side, løstes også han fra tegningsaftalen.

Domme om muligheden for at fragå K/S-anpartstegning: UfR 1992.43 SH (Difko vindmøllerne; ugyldig), UfR 1993.126 H (Mercandiasag nr. 1; ej ugyldig trods forkerte oplysninger), UfR 1996.1173 H (Mercandiasag nr. 2; ej ugyldig, passivitet m.v.), UfR 1993.696 H (Løgstør; ugyldig; helt urealistiske budgetter), UfR 1994.876 SH (muslingefarm; ej ugyldig, trods urigtige budgetter), UfR 1996.271 H (Scan Detronics hjernescanner-projekt; ej ugyldig, trods forkerte oplysninger), UfR 1996.1366 SH (dykkerskibs-projekt; for sen reklamation).

Utrykte afgørelser: Østre Landsrets dom af 1. september 1993, 5. afd.: Ugyldigt K/S-projekt: Linexa K/S, truckfabrik; stærkt urigtige prospektoplysninger. – Norsk byretsdom af 4. juli 1994 (Valdres Herredsret), Mercandia: norsk dom om K/S-anpart: tegningen bandt; passivitet. – Østre Landsrets dom af 31. oktober 1994 (9. afd. nr. B-2475-91), K/S Hotel Limfjorden: K/S-tegning kunne ikke fragås; budget holdt ikke, men var ikke fra starten umuligt at opfylde.

Se Jørgen Nørgaard UfR 1994 B s. 263ff, Mette Stougaard & John Adamsen i J 1995.250ff samt Erik Werlauff: Anpartsaftalers bindende virkning (1994).

Både Mercandia-dommen i UfR 1993.126 H og Løgstør-dommen i UfR 1993.696 H er kommenteret af Jørgen Nørgaard i UfR 1994 B s. 263ff, hvor det om Mercandia-dommen fremhæves, at når Højesteret ikke blot stadfæstede Sø- og Handelsrettens dom om frifindelse af rederiet i henhold til dommens grunde, var det, fordi Højesteret valgte at udsende et signal om, at kontraktsetablering ved benyttelse af så tendentiøse oplysninger ikke kan regne med retsordenens beskyttelse. Når kommanditisten alligevel tabte på grund af passivitet, var det, fordi dét forhold, som medførte, at han som udgangspunkt ikke var bundet – de ufuldstændige og vildledende oplysninger om forholdet mellem tidligere kontraheringspriser og salgspriser – kunne være bragt på det rene langt tidligere end i 1986, fra hvilket tidspunkt det tidligst kunne lægges til grund, at han havde protesteret mod at være forpligtet. Det var, hedder det i kommentaren, vanskeligt at frigøre sig fra den tanke, at han havde fastholdt aftalen, så længe nettoresultatet – skattefordel kontra likviditetstilskud – fremstod som favorabelt for ham, og først havde ytret ønske om at komme ud, da nettoresultatet »tippede«. Ved kapitalindskud og hæftelsespåtagelse i forbindelse med selskabsoprettelse må et almindeligt hensyn til de øvrige selskabsdeltagere og selskabets kreditorer give passivitetsargumentet en særlig gennemslagskraft. Om Løgstør-dommen fremhæves det i kommentarerne, at det faldt i øjnene, at udbyderne af projektet havde fejlbedømt centerets indtægtsmuligheder i katastrofal grad, og at garantien for lejeindbetalingerne fra driftsselskabet for en meget betydelig dels vedkommende var blevet tilvejebragt på en måde, som kommanditisterne ikke var blevet gjort bekendt med, og som de i givet fald måtte antages at ville have anset for uacceptabel, eftersom garantien reelt hidrørte fra dem selv.

Det hedder til slut i kommentaren: »Afgørelserne UfR 1993.126 H og UfR 1993.696 H har givet anledning til en del omtale i dagspressen og til en vis uro blandt banker og sparekasser, der jo har finansieret mange kommanditselskabsprojekter mod transport i – blandt andet – kommanditisternes resthæftelser. Som det fremgår af dommene og af den ovenstående kommentar, er der imidlertid ikke tale om, at Højesteret pludselig har betrådt helt nye juridiske stier. Serióse projekter har ikke noget at frygte. Problemet med de to domme er måske mest, at de kom så sent – langt inde i et almindeligt forløb med kommanditselskabsprojekter, hvor fornemmelsen for, hvad der er seriøst og acceptabelt, langsomt var taget af«.

Mette M.L. Stougaard: Ugyldighed i kommanditselskabsforhold (specialeafhandling publiceret i Justitia 1994, nr. 4) analyserer gældende ret om kommanditisters mulighed for at frigøre sig fra selskabsaftalen under påberåbelsen af ugyldighed.

Vestre Landsrets kendelse af 6. oktober 1993

To af fire bestyrelsesmedlemmer kunne begære fogedforbud mod de øvrige til håndhævelse af konkurrenceklausul på selskabets vegne

Fire personer ejede hver $\frac{1}{4}$ af et aktieselskab. De 4 personer udgjorde selskabets bestyrelse, men på grund af uoverensstemmelse trådte 2 af dem tilbage (formanden samt et bestyrelsesmedlem, der også var direktør).

De 2, der udtrådte, vil nu påbegynde en form for konkurrerende virksomhed. De 2 tilbageblevne bestyrelsesmedlemmer begærede nu i selskabets navn nedlagt fogedforbud mod, at de udtrådte udvikler, producerer og sælger visse produkter samt kontakter selskabets kunder.

Fogedretten lagde til grund, at de 2, der udtrådte, under alle omstændigheder ville have været afskåret fra at deltage i behandlingen af spørgsmålet om indgivelse af forbudsbegæringen, jf. AL § 58. Det fremgår af § 57, stk. 1, at en bestyrelse alene er beslutningsdygtig, når over halvdelen af medlemmerne er til stede, og spørgsmålet om indgivelse af forbudsbegæring måtte herefter under alle omstændigheder henhøre under en dertil – om fornødent i medfør af § 72, stk. 2 – indkaldt generalforsamling, på hvilken spørgsmålet om bestyrelsens sammensætning tillige kunne være søgt afklaret, jfr. herved § 50, stk. 2, 1. pkt. Da en sådan generalforsamling ikke havde været afholdt, blev forbudsbegæringen afvist.

Fogedrettens kendelse blev for så vidt angår afvisningen ændret af Vestre Landsret ved dennes kendelse af 6/10 1993 (sagerne VLB 1925, 1926 og 1927/1993). I al fald i et tilfælde som det foreliggende, hvor to af de fire bestyrelsesmedlemmer (og aktionærer) »vil være inhabile såvel under et bestyrelsesmøde, jf. AL § 58, som under en behørigt indkaldt generalforsamling, jf. AL § 67, stk. 4, til drøftelse af spørgsmålet om, hvorvidt der skal begæres nedlagt fogedforbud mod de indkæredes dispositioner, findes de øvrige bestyrelsesmedlemmer og aktionærer, ... at kunne træffe beslutning på selskabets vegne om den begærede fogedforretning«.

Den påkærede afvisningskendelse blev derfor ophævet og sagen hjemvist til realitetsbehandling ved fogedretten. Landsretten var enig med fogedretten i, at en bestemmelse i de fire aktionærers indbyrdes aktionæroverenskomst (om konkurrenceforbud m.v.) måtte forstås således, at den kunne påberåbes af selskabet som sådant.

Tredjeinstansbevilling blev afslået af justitsministeriet, og ved kendelse af 15. november 1993 afgjorde fogedretten i Tønder realiteten. Forbudssagen blev i overensstemmelse med aktionæroverenskomstens bestemmelser forlangt fremmet uden sikkerhedsstilling. Det blev af de to rekvisitii gjort gældende, at konkurrenceklausulen ikke kunne påberåbes, når selskabets drift var indstillet, således som det var tilfældet i denne sag, ligesom det af dem blev gjort gældende, at aktionæroverenskomsten på grund af bristende forudsætninger måtte anses for ophævet som følge af de mellem aktionærerne opståede uoverensstemmelser.

Endelig blev det af rekvisitii gjort gældende, at aktionæroverenskomstens bestemmelse om konventionalbod for overtrædelse af konkurrenceklausulen ville yde rekvirenten (aktieselskabet) tilstrækkeligt værn, jf. Rpl. § 643, stk. 1, og at § 643, stk. 2, derfor måtte være til hinder for nedlæggelse af forbud. Fogedretten udtalte for det første, at selve den omstændighed, at fogedforbuddets tidsmæssige udstrækning ønskedes begrænset i overensstemmelse med det i aktionæroverenskomsten anførte (en konkurrenceklausul på 2 år fra aktionærforholdets ophør), ikke var til hinder for, at fogedforbud ville kunne nedlægges.

Af to hovedårsager kom fogedretten imidlertid frem til, at der ikke var grundlag for at nedlægge fogedforbud, og begæringen blev derfor nægtet fremme. Den ene hovedårsag var procesretlig: Selskabets drift var indstillet, og der var ikke oplyst omstændigheder, som sandsynliggjorde, at der i tilfælde af forbud var grundlag for at videreføre driften. Følgelig fandtes nedlæggelse af forbud at ville påføre rekvisitii skade eller ulempe, der ville stå i åbenbart misforhold til rekvirentselskabets interesse i nedlæggelse af forbud, jfr. § 643, stk. 2, og der fandtes heller ikke grundlag for at antage, at formålet med et forbud ville forspildes, såfremt rekvirentselskabet blev henvist til at gøre sin ret gældende ved almindelig rettergang, jfr. § 642, nr. 3. Den anden årsag var materiel

retlig: Fogedretten lagde til grund, at aktionæroverenskomsten forpligtede aktionærerne til inden en bestemt dato at indbetale 75.000 kr. hver som følge af selskabets overtræk på sin kassekredit. De to rekvisitii havde faktisk indbetalt deres andel, men de to øvrige bestyrelsesmedlemmer (som nu ønskede forbudsforretningen gennemført på selskabets vegne) havde ikke foretaget deres indbetalinger, og rekvisitii havde herefter ophævet aktionæroverenskomsten. På dette grundlag fandt fogedretten, at også det i aktionæroverenskomsten indeholdte konkurrenceforbud var bortfaldet, og også af denne grund kunne forbud derfor ikke nedlægges.

Også denne kendelse blev indbragt for Vestre Landsret, der traf sin afgørelse den 1. juli 1994 (kæresagerne B-2597-93 og B-2598-1993). Landsretten stadfæstede fogedens afgørelse om, at der ikke skulle nedlægges fogedforbud. Landsretten var således enig med fogedretten i, at »der ved vurdering af om retsplejelovens betingelser for at nedlægge forbud er opfyldt, skal lægges vægt på karendes [aktieselskabets] aktuelle forhold, og at vurderingen bør ske uafhængigt af om de indkærede [de to udtrådte aktionærer] ved deres dispositioner måtte have pådraget sig erstatningsansvar over for [selskabet] eller over for de to øvrige aktionærer«.

Herefter hedder det i landsrettens præmisser, helt i tråd med fogedrettens præmisser: »Efter de foreliggende oplysninger om [selskabets] nuværende økonomiske og driftsmæssige forhold findes det at være særdeles tvivlsomt, om der er en realistisk mulighed for at genoptage driften i selskabet. Herefter tiltrædes det, at den skade og ulempe, som nedlægges af forbud vil påføre [de to udtrådte aktionærer], vil stå i åbenbart misforhold til [selskabets] interesse i forbuddets nedlæggelse, jf. Rpl § 643, stk. 2, ligesom det under de nævnte omstændigheder ikke findes godtgjort, at formålet vil forspildes, ved at [selskabet] henvises til at gøre sin ret gældende ved almindelig rettergang, jf. Rpl § 642, nr. 3«.

Erhvervsankenævnets kendelse af 11. oktober 1993 i sag 92-45.188, Årsberetningen 1993 s. 230

Mindst ét fondsbestyrelsesmedlem skal fortsat være uafhængigt af stifteren

Ved denne kendelse gav nævnet Erhvervs- og Selskabsstyrelsen medhold i, at en fond skal have mindst ét bestyrelsesmedlem, der er uvildigt og uafhængigt af stifterne, også selv om dette ikke udtrykkeligt står i fondslovene.

Under sagen havde 4 Amba'er stiftet en erhvervsdrivende fond, og der stod i vedtægten, at bestyrelsen sammensættes af 5 personer udpeget af fondens stiftere.

Styrelsen skrev, at den pågældende vedtægtsbestemmelse »må bringes i overensstemmelse med det almindelige fondsbegreb, således at ét medlem af bestyrelsen er uvildigt og uafhængigt af stifterne«.

I den senere korrespondance fastholdt styrelsen, at »Vedtægten skal indeholde bestemmelse om, at mindst ét bestyrelsesmedlem udpeges af andre end stifterne for at sikre overholdelse af retsgrundsætningen om, at der skal være ét uvildigt og uafhængigt medlem af bestyrelsen i forhold til stifterne«.

Et forslag fra fonden om, at det »uafhængige« medlem kunne vælges af de 5 stiftervalgte medlemmer og afskediges med almindeligt flertal i bestyrelsen, blev afvist af styrelsen.

Nævnet var enig med styrelsen og henviste til, at man ved fondslovenes vedtagelse forudsatte, at der allerede efter praksis gjaldt et krav om, at en fond skulle have en i

forhold til stifteren selvstændig ledelse, for at fonden kunne anerkendes som et selvstændigt retssubjekt, og at dette krav i almindelighed ansås for opfyldt, hvis fonden havde blot ét bestyrelsesmedlem, som indtog en uvildig og uafhængig stilling.

Det fremgår endvidere af forarbejderne, at det var hensigten at opretholde dette krav ved fondslovene.

Når kravet ikke er udtrykkeligt nævnt i lovtæksten, er dette en følge af, at fondslovene ikke indeholder nogen definition af begrebet fond.

Nævnet henviser endvidere til de i 1991 atter ophævede regler om, at der i fonde af en vis størrelse skulle være mindst ét bestyrelsesmedlem, som var godkendt af fondsmyndigheden. Da dette krav atter fjernedes fra loven, var der alene tale om en administrativ forenkling, og intet i ændringsloven tydede på, at man tillige ønskede at ophæve det til grund for bestemmelserne liggende krav om et uvildigt og uafhængigt bestyrelsesmedlem.

Retten i 1. instans ved EF-domstolen, afgørelse af 28. oktober 1993 i sag T-83/92, Zunis Holding S.A.

Fusionskontrol: minoritetsaktionærer i målselskabet kan ikke anfægte Kommissionens beslutning efter fusionskontrolforordningen

I denne sag tog Retten i første instans stilling til nogle spørgsmål efter fusionskontrolforordningen.

En italiensk bank ejede 5,98% af et stort italiensk forsikringssselskab, men forhøjede nu sin ejerandel til 12,84%.

Kommissionen, der fik sagen forelagt, fastslog i medfør af fusionskontrolforordningens artikel 6, stk. 1, litra a, at aktiekøbet ikke var omfattet af forordningen, da den opkøbende bank ikke efter aktiekøbet var i stand til alene eller sammen med andre virksomheder at udøve en bestemmende indflydelse på forsikringssselskabet.

Der var 140.000 aktionærer i forsikringssselskabet, og nogle af dem, herunder Zunis Holding SA med ca. 0,5% af forsikringssselskabets aktiekapital, klagede til Kommissionen og bad den genoptage sagen, idet de henviste til en ældre aftale mellem aktionærerne i forsikringssselskabet.

Denne aftale skulle efter klagernes opfattelse stille bankens indflydelse i et andet lys, men Kommissionen svarede, at den var bekendt med aftalen og havde taget højde for den i sin beslutning.

Den sag, som minoritetsaktionærerne herefter anlagde mod Kommissionen ved retten i første instans for at få Kommissionen dømt til at realitetsbehandle sagen efter fusionskontrolforordningen, blev afvist, idet minoritetsaktionærerne simpelthen ikke havde søgsmålskompetence. De var ikke blandt sådanne tredjemænd, hvis retlige eller faktiske stilling kunne påvirkes af Kommissionens beslutning. Kommissionsbeslutningen kunne ikke i sig selv ændre indholdet eller omfanget af de rettigheder, der tilkom forsikringssselskabets aktionærer, hverken med hensyn til deres ejerrettigheder eller med hensyn til adgangen til at deltage i forsikringssselskabets ledelse. Kommissionsbeslutningen berørte dem i deres egenskab af aktionærer på samme måde som enhver anden af de ca. 140.000 aktionærer i forsikringssselskabet, og følgelig kunne Kommissionens beslutning ikke berøre dem individuelt, navnlig fordi deres andel af aktiekapitalen i forsikringssselskabet udgjorde mindre end 0,5% af aktiekapitalen, og tillige fordi de ikke havde bevist, at de som følge af beslutningen var blevet stillet anderledes end enhver anden aktionær i selskabet.

Endelig havde de henvist til, at man i både konkurrence-, statsstøtte- og dumpingsager ville have haft søgsmålsadgang til værn for sine lovlige interesser, men retten bemærkede hertil, at »selv om den nævnte praksis måtte kunne overføres til fusionsager«, fulgte det dels af hensynet til de erhvervsdrivendes retssikkerhed, dels af den omstændighed, at der inden for det almindelige system i fusionskontrolforordningen anvendes korte frister, at en anmodning om genoptagelse af proceduren, som begrundes med fremkomsten af en angivelig ny omstændighed, under alle omstændigheder skal indgives indenfor en rimelig frist. Kommissionens beslutning var truffet den 19. december 1991, og minoritetsaktionærerne havde sendt deres brev til Kommissionen den 26. juni 1992.

Erhvervsankenævnets kendelse af 10. november 1993 i sag 92-26.713,

Årsberetningen 1993 s. 190

Kapitalnedsættelse: proklama kan undlades, hvis der samtidig sker tilsvarende forhøjelse, men kun gennem nytægning, ikke gennem fusion

Ved denne kendelse statuerede nævnet, at proklama i forbindelse med kapitalnedsættelse ikke kan undlades, hvis den samtidigt gennemførte kapitalforhøjelse »kun« sker gennem fusion, ikke gennem nytægning.

Det hedder som bekendt i AL § 46, stk. 1, at der skal udstedes proklama, hvis nedsættelsesbeløbet enten udbetales til aktionærerne eller henlægges til en særlig fond udergivet generalforsamlingens disposition, medmindre »aktiekapitalen samtidig forhøjes ved tegning af et tilsvarende beløb«.

Ved fusion mellem to selskaber blev der samtidig foretaget en kapitalnedsættelse på 9 mio. kr. i det fortsættende selskab, idet nedsættelsesbeløbet blev henlagt til en særlig fond. Samtidig forhøjedes det fortsættende selskabs aktiekapital med 55 mio. kr. til kurs 258 som følge af fusionen, og det fortsættende selskab mente derfor at kunne påberåbe sig undtagelsen i § 46, stk. 1.

Ankenævnet var imidlertid enigt med Erhvervs- og Selskabsstyrelsen i, at der ikke samtidig med kapitalnedsættelsen *ved tegning* var sket forhøjelse af aktiekapitalen med et beløb svarende til nedsættelsen, og at der derfor ikke var hjemmel til at undlade proklama i et tilfælde som det foreliggende.

Erhvervsankenævnets kendelse af 1. december 1993 i sag 93-9.201,

Årsberetningen 1993 s. 201

Utilfredshed med en vedtægtsændring måtte gøres gældende for domstolene, ikke over for styrelsen, og styrelsen kunne ikke udøve tilsyn med, om selskabets formueforvaltning var forsvarlig

Ved kendelsen gav nævnet Erhvervs- og Selskabsstyrelsen medhold i, at den med rette havde afvist at tage stilling til en aktionærs anmodning om, at styrelsen nægtede at registrere nogle vedtægtsændringer, hvorved en bemyndigelse for selskabets bestyrelse til at forhøje selskabets B-kapital var blevet udvidet fra 10-25 mio. kr.

Aktionæren mente, at kun B-aktionærer burde have haft lov at stemme herom, og at bemyndigelsen var led i en strategi fra selskabets hovedaktionær (en bank) med henblik på senere at kunne tvangsindløse minoritetsaktionærerne billigt.

Ankenævnet bemærkede, at dirigenten ifølge protokollater havde betragtet vedtægtsændringerne som lovligt vedtaget, og at registrering af anmeldelsen om vedtægtsændringerne først var sket efter udløbet af 3 måneders fristen for sagsanlæg i AL § 81.

Ankenævnet kunne derfor tiltræde, at styrelsen ikke foretog videre i anledning af aktionærens henvendelse, men havde henvist ham til eventuelt at anlægge sag efter § 81.

Desuden klagede aktionæren over, at styrelsen havde afvist at tage stilling til, om selskabets bestyrelse havde handlet i strid med AL § 54, stk. 3, om formueforvaltningen, og § 63, stk. 1, om begunstiging af visse aktionærer m.v. Aktionæren var således utilfreds med, at selskabets likvide formue på 179 mio. kr. var blevet placeret som blokindsud hos hovedaktionæren (banken), og at selskabets og bankens bestyrelser var næsten identiske.

Nævnet henviste til, at styrelsen principielt er en registreringsmyndighed, ikke en kontrollerende eller tilsynsførende myndighed, og at styrelsen ikke skal udøve nogen kontrol med, om de ansvarlige selskabsorganers ledelse er forsvarlig. Det ligger således uden for styrelsens opgaver at føre tilsyn med, om selskabsorganernes dispositioner med hensyn til formueforvaltning er forsvarlige.

**Erhvervsankenævnets kendelse af 1. december 1993 i sag 93-41.254,
Årsberetningen 1993 s. 218**

Kapitalforhøjelse ved apportindsud: redegørelse m.v. skal udsendes skriftligt, ikke blot afgives mundtligt på generalforsamlingen

Ved kendelsen stadfæstede nævnet en beslutning fra Erhvervs- og Selskabsstyrelsen om at nægte registrering af en kapitalforhøjelse på 900 mio. kr. (!) i et anpartsselskab gennem konvertering af gæld.

I et antal skrivelser havde styrelsen bedt selskabets advokat om at indsende bestyrelsens redegørelse og revisors udtalelse i henhold til daværende ApL § 21, jf. § 5 a og § 5 b, og advokaten havde blot svaret, at redegørelsen fremgik af generalforsamlingsreferatet.

Nævnet påpegede, at bestyrelsens redegørelse og revisors udtalelse ifølge § 21, stk. 2, skal sendes til anpartshaverne senest 8 dage før generalforsamlingen, ligesom eventuelle dokumenter skal ligge til eftersyn hos selskabet og fremlægges på generalforsamlingen. Styrelsen har ikke nogen hjemmel til at undtage fra disse bestemmelser.

Kapitalforhøjelsen blev vedtaget på en generalforsamling den 3. november 1992, men bestyrelsens redegørelse og revisors udtalelse var først dateret den 14. maj næste år. Da loven ikke gav nogen mulighed for at lade en mundtlig redegørelse på generalforsamlingen erstatte en skriftlig, forud udsendt redegørelse, stadfæstedes registreringsnægtelsen. Da der endvidere var en klar sammenhæng mellem den anmeldte kapitalforhøjelse og en samtidigt foretaget anmeldelse om selskabets omdannelse til aktieselskab stadfæstedes det også, at omdannelsen til aktieselskab var nægtet registreret.

**Østre Landsrets dom af 14. december 1993, 9. afd., Nordisk Fjer
Bestyrelsesmedlemmer frifundet i straffesag vedrørende mangelfuld organisation m.v., men dømt for ikke at have læst revisionsprotokollen**

Ved byretsdommen blev 3 bestyrelsesmedlemmer i Nordisk Fjer, nemlig en advokat og 2 medarbejderrepræsentanter idømt hver en bøde på 5.000 kr. med en forvandlingsstraf på 8 dages hæfte for overtrædelse af AL § 54, stk. 1 og 3, jf. § 161, stk. 1.

Ved Østre Landsrets dom af 14. december 1993 (9. afd. a.s. nr. S-3113-93) blev bøden til de to medarbejderrepræsentanter nedsat til 1.000 kr. fra hver, men i øvrigt blev dommen i alt væsentligt stadfæstet.

De var tiltalt for at have undladt at sørge for en forsvarlig organisation af selskabets

virksomhed og for at have undladt at påse, at bogføringen og formueforvaltningen kontrolleredes på en efter selskabets forhold tilfredsstillende måde, idet de ikke i forbindelse med gennemgangen af revisionsprotokollater for 4 bestemte datoer havde sikret sig, at de var fuldt ud bekendt med indholdet af revisorerne meddelelser til bestyrelsen i revisionsprotokollen. Især havde de ikke sikret sig, at protokollaterne ikke indeholdt oplysninger, som bestyrelsen ønskede medtaget i regnskabet, eller oplysninger, der indicerede, at der var forhold, som bestyrelsen skulle undersøge nærmere. De fik alene en mundtlig gennemgang af protokollaterne fra bestyrelsesformanden, Johannes Petersen, og de havde ikke i øvrigt kontakt med revisorerne.

Byretten bemærkede, at der ikke under bevisførelsen var anført omstændigheder, der gav holdepunkter for at antage, at organisationen af selskabets virksomhed havde været uforsvarlig. Retten frifandt derfor for overtrædelsen af § 54, stk. 1.

Derimod fandt retten, at bestyrelsesmedlemmer efter § 54, stk. 3, har pligt til på betryggende måde at gøre sig bekendt med indholdet af samtlige tilførsler til revisionsprotokollen. Retten lagde til grund, at bestyrelsesformanden gengav uddrag af nogle af protokollaterne og oplæste de øvrigt fuldt ud, men at de to medarbejderrepræsentanter herefter underskrev dem uden selv at læse nogen del af dem. De var derfor skyldige i overtrædelse af AL § 54, stk. 3.

Hvad advokaten i bestyrelsen angår, havde han forladt bestyrelsesmødet under punktet »meddelelser om revisionsprotokollatet«, for at varetage andre opgaver for selskabet, men dette kunne ikke fritage ham for efter bestyrelsesmødet selv at gøre sig bekendt med indholdet af protokollatet, og også han dømtes derfor for overtrædelse af § 54, stk. 3.

Ved fastsættelsen af bøden på 5.000 kr. for de to medarbejderrepræsentanter lagde retten navnlig vægt på, at disse tiltalte ikke havde særlige forudsætninger for arbejdet i bestyrelsen.

Ved fastsættelsen af den tilsvarende bøde for advokaten, lagde retten vægt på følgende: på den ene side hans særlige faglige forudsætninger og på den anden side karakteren af den begåede overtrædelse, den korte tid, han sad i bestyrelsen, og størrelsen af de bøder, der blev pålagt de to andre.

Omkostningsmæssigt bemærkes det, at forsvarersalærerne var mellem 80 og 100.000 kr. ekskl. moms, men at de tiltalte kun blev pålagt at bære 15.000 kr. heraf + moms.

Dommene i Nordisk Fjer og C&G Banken er kommenteret af Erik Werlauff i R&R 1994 nr. 6, s. 9ff. Han påviser, at en overtrædelse af organisations- og tilsynsplikten efter aktieselskabslovens § 54 ganske vist efter omstændighederne udløser civilretligt erstatningsansvar, men at overtrædelsen ikke kan udløse strafansvar. Man vil uvægerligt i enhver straffesag herom støde på den barriere, der af Københavns Byret i C&G-banksagen er blevet udtrykt i bemærkningerne om, at det ikke kan fastslås, at bestyrelsen har overskredet rammerne for det skøn, som bestyrelsen i mangel af offentlige forskrifter eller sikre normer må indrømme, før strafansvar pådrages. Det er ifølge forfatteren ikke samfundsmæssigt nogen katastrofe, at man ikke har strafbelagt enhver tænkelig særlovsbestemmelse, herunder selskabslovgivningens organisations- og tilsynsforpligtelser for bestyrelsen. Blot må man gøre sig klart, at man ikke med rimelighed kan forvente fremtidig tiltalerejsning i sådanne tilsynssager, for de vil ikke kunne bære frem til domfældelse.

EF-domstolens afgørelse af 16. december 1993 i sag C-334/92, T. Wagner Miret Lønprivilegiet skal også omfatte direktørløn, hvis loven betragter direktører som arbejdstagere

I denne sag tog EF-domstolen stilling til direktiv 80/987 om beskyttelse af arbejdstagerne i tilfælde af arbejdsgiverens insolvens, som ændret ved direktiv 87/164.

En spansk domstol ville vide, om direktionsmedlemmer (ledende medarbejdere) kan udelukkes fra direktivets anvendelsesområde, når de ikke er omtalt i afsnit I i bilaget til direktivet, hvilket de ikke er for Spaniens vedkommende (Danmark har slet ikke opregnet undtagelser i bilaget).

Domstolen bemærkede, at direktivet omfatter alle de kategorier af arbejdstagere, der er defineret som sådanne i en medlemsstats nationale retsregler, bortset fra dem der er opregnet i bilaget til direktivet.

Herefter svarede Domstolen, at direktionsmedlemmer ikke må udelukkes fra direktivets anvendelsesområde, når de i national ret er betegnet som arbejdstagere, og når de ikke er omtalt i bilaget til direktivet. Såfremt national ret, også fortolket i lyset af direktivet, ikke hjemler mulighed for, at direktionsmedlemmer er omfattet af de garantier, der er fastsat i direktivet, kan direktionsmedlemmer kræve erstatning af medlemsstaten for de tab, de har lidt som følge af den manglende gennemførelse af direktivet.

I præmis 20 om pligten til direktivkonform fortolkning af national ret (herunder særligt national ret fra før direktivet, som medlemsstaten ikke har fundet det nødvendigt at ændre, fordi staten anså den for at være i overensstemmelse med direktivet) henviser Domstolen udtrykkeligt til princippet i *Marleasing*-sagen, Saml. I 1990.4135, og i spørgsmålet om statens erstatningspligt for manglende gennemførelse af direktivet i et tilfælde, hvor en direktivkonform fortolkning af national ret simpelthen ikke er mulig, henviser Domstolen til *Francovich*-sagen, Saml. I 1991.5357.

Jürgen Bröhmer bemærker i EUZW 1994.184, at *Wagner Miret*-dommen om de spanske ledende medarbejdere er en videreudvikling og konkretisering af *Francovich*-dommen. Denne forfatter rejser det spørgsmål, om den forelæggende spanske domstol monstro også ønskede svar på, hvilket spillerum medlemsstaterne har for deres nationale lovgivning i henhold til direktivets artikel 2, stk. 2 (der overlader fastlæggelsen af arbejdstagerbegrebet til medlemsstaterne selv). Således kunne man ifølge forfatteren med rimelighed spørge, om det i virkeligheden var Domstolens opfattelse, at medlemsstaterne slet ikke længere har lov til at udelukke ledende medarbejdere fra arbejdstagerbegrebet, men dommen svarer ikke klart herpå, og forfatteren udtrykker derfor blot håbet om, at den spanske domstol har fået tilstrækkeligt svar på sine spørgsmål.

På grundlag af *Wagner Miret*-dommen behandler Erik Werlauff og Peer Schaumburg-Müller i UfR 1994 B s. 319ff nogle spørgsmål om direktionsmedlemmers lønprivilegium og løngaranti, og de konkluderer, at direktionsmedlemmer ikke på forhånd kan holdes uden for løngarantiordningen. Tværtimod består der ifølge disse forfattere en formodning for, at et direktionsmedlems lønkrav skal dækkes under ordningen, men en konkret bedømmelse kan føre til det modsatte resultat.

**Erhvervsankenævnets kendelse af 27. december 1993 i sag 93-38.417,
Årsberetningen 1993 s. 223**

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen havde fejlagtigt slettet et selskab efter en tvangsakkord, men blev pålagt at ophæve sletningen

Ved kendelsen pålagde nævnet Erhvervs- og Selskabsstyrelsen at ophæve en sletning af et anpartsselskab.

Selskabet havde fået tvangsakkord, og ved akkordens slutning havde skifteretten skrevet til styrelsen, at »akkorden er en likvidationsakkord, og selskabet skal derfor slettes af registeret«. Dette gjorde styrelsen!

Først senere blev selskabets advokat opmærksom på sletningen, nemlig da der opstod spørgsmål om videreførelse af selskabets skattemæssige underskud, men nu nægtede styrelsen at ophæve sletningen og genoplive selskabet i registeret.

Ankenævnet ophævede den skete sletning af selskabet fra registeret. Selve beslutningen om at slette selskabet var truffet af styrelsen, ikke af skifteretten, og der var derfor tale om at omgøre en beslutning fra styrelsen, ikke en domstolsafgørelse.

Nævnet bemærkede, at der ikke er hjemmel til at slette et selskab som følge af tvangsakkord, hvad enten der er tale om en almindelig tvangsakkord eller en likvidationsakkord. Styrelsens beslutning om at slette selskabet havde derfor savnet lov-hjemmel.

Nævnet fandt, at styrelsen »efter almindelige forvaltningsretlige principper har den fornødne hjemmel til selv at omgøre den omhandlede ugyldige beslutning om sletning«. Det var ikke nødvendigt, at beslutningens ugyldighed blev fastslået af domstolene, før en omgørelse kunne ske.

1994

ND 1994.218 H (= NRT 1993.564 H), Bugge Eiendom A/S

Emissionsgaranti: fuldtegningsgaranti indebar kun hæftelse for 100% tegning, ikke for aktietegnernes betalingsdygtighed

Ved denne dom statuerede Norges Højesteret i en sag om kapitalforhøjelse i Bugge Eiendom A/S, at et garantikonsortiums garanti (mod en garantiprovision på 1%) for fuldtegning alene indebar garanti for, at det fastsatte tegningsbeløb ville blive tegnet, men at konsortiet ikke hæftede for, at beløbet også ville blive indbetalt til selskabet.

Der lagdes herved vægt på, at den relevante lovbestemmelse – svarende til vor aktieselskabslovs § 36, stk. 1 – sondrer mellem dét at tegne en aktie og dét at indbetale på aktien, og garantien kunne ikke opfattes som mere end dét at opnå fuldtegning.

UfR 1994.234 H, Louis Poulsen A/S

Omgåelse af forkøbsret via uigenkaldelig stemmefuldmagt var ugyldig, men udløste dog ikke forkøbsretten

I vedtægterne for Louis Poulsen A/S bestemtes det om de unoterede A-aktier, at enhver A-aktionær var pligtig til, såfremt han ønskede at afhænde sine aktier, forinden afhændelsen at tilbyde A-aktionærerne aktierne til den pris, som han bevisligt kunne opnå hos tredjemand. Videre hed det, at som afhændelse betragtedes enhver overgang af ejendomsretten til aktierne, herunder overgang ved arv og skifte med ægtefælle. Endelig

hed det, at enhver overdragelse, der skete i strid med ovenstående regler, var ugyldig, og at pantsætning af A-aktier kun kunne ske med bestyrelsens samtykke.

Fem A-aktionærer gav nu en udenforstående køberet til deres aktier, men med respekt af de øvrige A-aktionærers forkøbsret, ligesom de gav den udenforstående uigenkaldelig fuldmagt til at stemme på deres aktier.

Under en retssag mod de 5 aktionærer gjorde selskabet nu gældende, at den uigenkaldelige fuldmagt var ugyldig i forhold til selskabet og til de andre A-aktionærer, og at de nævnte dispositioner havde udløst de andre A-aktionærers forkøbsret.

Af de 5 sagsøgte aktionærer gjordes det gældende, at selskabet som sådant ikke var søgsmålsberettiget, men ved UfR 1991.133 HKK statueredes det, at selskabet havde retlig interesse i at få spørgsmålet prøvet, jfr. Niels Pontoppidan i UfR 1991 B s. 255ff, herunder s. 258.

Østre Landsret gav selskabet medhold. Formålet med bestemmelsen i vedtægterne måtte ifølge landsretten antages at være at sikre de øvrige A-aktionærer dén afgørende indflydelse på selskabets anliggender, som de i kraft af A-aktierne kunne udøve, hvis de optrådte i enighed. Landsretten fandt, at de 5 sagsøgte aktionærer ved at meddele en udenforstående uigenkaldelig stemmefuldmagt fratog de øvrige A-aktionærer denne indflydelse i ganske samme omfang, som hvis en afhændelse af aktierne havde fundet sted. Som følge heraf måtte aftalen med den udenforstående sidestilles med en afhændelse, og de øvrige A-aktionærers forkøbsret var derfor udløst.

Højesteret tilsluttede sig, at den uigenkaldelige stemmefuldmagt var ugyldig, men fandt ikke, at forkøbsretten var udløst for de øvrige A-aktionærer.

Højesteret bemærkede blandt andet, at formålet med forkøbsretten i vedtægterne i første række måtte antages at være at give de øvrige A-aktionærer, henholdsvis bestyrelsen, mulighed for at hindre, at dén indflydelse på selskabets anliggender, der kunne udøves i kraft af stemmeretten for de pågældende A-aktier, overførtes til en udenforstående tredjemand.

Selve den køberet, der indrømmedes den udenforstående, var ikke i strid med vedtægternes bestemmelse, idet den respekterede de øvrige A-aktionærers forkøbsret.

Derimod fandtes de 5 aktionærer ved tillige at have givet den udenforstående en uigenkaldelig fuldmagt til at udøve stemmeretten for deres A-aktier i options-perioden at have handlet i strid med forkøbsretten i vedtægterne, således som denne bestemmelse måtte fortolkes under hensyn til det foran anførte formål. De meddelte uigenkaldelige fuldmagter var derfor ugyldige i forhold til selskabet og i forholdet til de øvrige A-aktionærer.

Derimod fandt Højesteret ikke, at de 5 A-aktionærer gennem aftalen havde rådet over deres A-aktier på en måde, der kunne sidestilles med »en fuldbyrdet overdragelse af ejendomsretten til aktierne«, og selskabets påstande om, at de var pligtige at tilbyde deres A-aktier til de øvrige A-aktionærer, og at disse var berettigede til at købe dem, kunne allerede af denne grund ikke tages til følge.

Herefter lød domskonklusionen, at de 5 aktionærer skulle anerkende, at aftalen mellem dem og den udenforstående udgjorde eller måtte sidestilles med en overdragelse af deres A-aktier, som var underkastet bestemmelserne i vedtægternes § 5, stk. 3. Det var i denne vedtægtsbestemmelse, det hed, at »enhver overdragelse, der er i strid med ovenstående regler, er ugyldig«.

Louis Poulsen afgørelserne kan sammenfattes således: UfR 1991.133 HK (forkøbsret

søgtes omgået via stemmeretsoverdragelse; selskabet havde søgsmålsret); UfR 1994.234 H (omgåelse af forkøbsret via uigenkaldelig stemmefuldmagt var ugyldig, men udløste dog ikke forkøbsretten); ØLD 30/4 96 (Louis Poulsen A/S; ugyldig generalforsamlingsbeslutning; landsretten udskifter en hel bestyrelse; 7 dages fuldbyrdesfrist gjorde reelt dommen definitiv).

UfR 1994.243 H (= ND 1995.42 H), Ove Lassen A/S

Leverandør havde ikke accepteret et andet selskab som sin debitor

I denne sag havde der gennem nogle år været samhandel mellem Ove Lassen A/S og en leverandør, men på et tidspunkt blev køber selskabets aktiviteter og formue overdraget til nogle andre selskaber, herunder Ove Lassen Dørteknik A/S, som derefter ønskede at fortsætte samhandelen med leverandøren.

Fakturaerne blev herefter på grundlag af anmodning fra dørteknik-selskabet udstedt til dette, og leverandøren tog soliditetsoplysninger på dette selskab, der imidlertid kort efter gik konkurs.

Leverandøren fik medhold i, at det oprindelige selskab, Ove Lassen A/S, hæftede.

Det ansås ikke for at være bevist, at det oprindelige selskab i forbindelse med kontraheringen eller ved fremsendelsen af rekvisitioner tilstrækkeligt klart tilkendegav, at af-talen skulle indgås eller var indgået med et helt andet selskab, og selve udstedelsen af fakturaerne var ikke tilstrækkeligt bevis for, at leverandøren havde accepteret det andet selskab som debitor.

Heller ikke gennem en meddelelse om »ny struktur i Ove Lassen« var leverandøren bibragt opfattelsen af, at han nu kontraherede med et andet selskab.

TfS 1994.297 KBR

Skifterettens modtagelse af begæring om tvangsopløsning af selskab etablerer fristdag

Ved denne afgørelse statueredes det, at skifterettens modtagelse af en begæring fra Erhvervs- og Selskabsstyrelsen om tvangsopløsning må sidestilles med de i konkurslovens § 1, stk. 1, nr. 1, nævnte begæringer (om konkurs m.v.), og at fristdagen derfor efter bestemmelsens analogi var indtrådt den dag, da skifteretten modtog opløsningsbegæringen.

En indbetaling af A-skat, der derfor var sket efter fristdagen, kunne omstødes efter konkurslovens § 72, idet selskabet reelt havde indstillet sine betalinger, og skattemyndighederne var eller burde have været bekendt hermed, blandt andet som følge af den forgæves inddrivelse af skyldig told og afgifter samt henstand med selskabsskatten.

TfS 1994.590 V

Ulovligt aktionærlån: hvornår er det strafbart ikke at indeholde kildeskat?; konkret frifindelse

Ved denne dom blev hovedanpartshaver/direktør frifundet af landsretten (efter at være blevet dømt ved byretten) for et udtræk over løbende mellemregning, hvoraf der ikke var blevet indeholdt A-skat.

Beløbet var hævet til betaling af private regninger, forbrug m.v., og byretten havde ikke fundet det bevist, at der var tale om et reelt låneforhold mellem anpartsselskabet og ham.

Domme og kendelser 1990-1999

Byretten lagde således til grund, at der var tale om løn, hvoraf der burde være indeholdt kildeskat. Han fik en bøde på 55.000 kr. med en forvandlingsstraf på 20 dage.

For landsretten forklarede selskabets og hans revisor, at han ikke havde ment, at der var skattemæssige, men alene selskabsretlige problemer vedrørende mellemregningskontoen (ulovligt aktionærlån), og at han ikke havde opfattet de hævdede beløb som løn.

Landsretten lagde vægt herpå og tog tillige hensyn til, at hovedanpartshaveren sideløbende havde modtaget betydelige provisionsbeløb fra selskabet. Det fandtes ikke godtgjort, at han her ud over havde udført yderligere arbejde for selskabet svarende til de beløb, som han havde hævet over mellemregningskontoen.

Herefter betragtedes det hævdede beløb ikke som løn, men som lån, og der skulle derfor ikke være indeholdt kildeskat.

TfS 1994.605 LSK

Kapital var definitivt udskilt til en britisk trust, derfor ingen dansk beskatning

Ved denne kendelse statueredes det, at de midler, som en dansk skatteyder havde overdraget til en engelsk trust på Guernsey, var udtryk for en »reel og uigenkaldelig formueafgivelse« fra stifteren (*the settlor*) til *the trustees*, således at stifter ikke blev anset som ejer.

Der var efter denne formueafgivelse ikke nogen aktuel ejer af kapitalen, idet det var usikkert, hvem der til sin tid skulle være ejer af kapitalen blandt kredsen af begunstigede (beneficiaries) ifølge trustdokumentet.

Følgelig skulle stifteren og dennes ægtefælle ikke medregne fondskapitalen til deres skattepligtige formue, ligesom afkastet deraf ikke skulle tillægges deres indkomst.

Om »Trust, Anstalt og fond« se Erik Werlauff i UfR 1997 B s. 96ff.

UfR 1994.621 H, Dagrofa

Koncernen (vareleverandøren) blev betragtet som en enhed i relation til omstødelse

Ved denne dom var der spørgsmål om omstødelse efter konkurslovens § 67 af en stedfunden tilbagelevering af et vareparti fra en købervirksomhed, der var kommet i økonomiske vanskeligheder.

Leverandøren var et selskab i Dagrofa-koncernen og der blev af Højesteret lagt vægt på, at et andet selskab i koncernen efter varereturneringen havde udvidet sin kredit til den samme køber.

De returnerede varer repræsenterede en værdi på ca. 109.000 kr. og kreditudvidelsen var ca. 130.000 kr.

Højesteret lagde vægt på de tilvejebragte oplysninger om Dagrofa-koncernen, herunder forretningsgangen vedrørende ordreafgivelse, standsning af leverancer for alle selskaber i koncernen i tilfælde af misligholdelse over for et enkelt selskab samt de øvrige koncernselskabers genoptagelse af leverancer efter kontoudligning, og på dette grundlag fandt Højesteret, at koncernen i henseende til spørgsmålet om omstødelse må betragtes som en enhed.

Herefter kunne varereturneringen ikke anses for at have været til skade for kreditorerne, og omstødelse fandt derfor ikke sted.

UfR 1994.663 V**Medarbejderaktier og -obligationer: udlæg er udelukket, også med respekt af båndlæggelsen**

Ved denne afgørelse statueredes det, at der hverken kan foretages udlæg i medarbejderaktier eller i medarbejderobligationer, idet det er uden betydning, om der er sket båndlæggelse under henvisning til (a) § 16 i lov om særlig indkomst (obligationer; nu ligningslovens § 7 N) eller (b) ligningslovens § 7 A (aktier).

Udlæg kunne heller ikke ske med respekt af båndlæggelsen, jf. Tfs 1988.332 Ø om medarbejderobligationer.

Tfs 1994.685 Ø**Revisor hæftede personligt for ureg. UK-selskab**

I denne sag blev der foretaget udlæg hos en dansk statsautoriseret revisor, som havde deponeret sin bestalling, idet han drev revisor-mæglervirksomhed i selskabsform.

I 1989 havde han erhvervet et britisk indregistreret selskab (et Ltd.), men det var blevet slettet af det engelske selskabsregister i 1992, og hans påståede anmodning til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen i Danmark om registrering af selskabet havde ikke medført nogen registrering.

Han havde overdraget aktiverne i det pågældende selskab til et nyt britisk selskab, også et Ltd., men ej heller dette var registreret. Bortset fra nogle leasede genstande, som der ikke kunne gøres udlæg i, opretholdt landsretten de stedfundne udlæg med bemærkning, at førstnævnte selskab ikke var registreret hos Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, da udlægget blev foretaget, og at firmaet herefter måtte anses som en af revisoren personligt drevet virksomhed.

Da det britiske selskab nr. 2 heller ikke var registreret på tidspunktet for udlæggets foretagelse, havde overdragelsen af aktiverne til selskab nr. 2 ikke gyldighed over for Told & Skat.

UfR 1994.698 H, Norup & Bramsted Offset A/S**Majoritetskøb: køber burde have taget sig i agt; ej erstatning pga. evt. forkert budget**

Ved denne dom statueredes det, at 3 erhvervskyndige købere, der af et leasingselskab købte hele aktiekapitalen i en kriseramt trykkerikoncern, hvorover leasingselskabet havde den bestemmende indflydelse, ikke kunne kræve erstatning af leasingselskabet (der ansås for medkontrahenten i så henseende), selv om det overtagne aktieselskab gik langt ringere i året efter overtagelsen end forventet og blev erklæret konkurs i det næstfølgende år.

Køberne burde ikke have baseret deres beslutning alene på et udleveret budget for året efter købet, men have foretaget yderligere undersøgelser, og der forelå endvidere forskellige advarselssignaler vedrørende selskabets økonomiske forhold, som de burde have reageret på.

Hverken på erstatningsretligt eller hæveretligt grundlag kunne de derfor kræve den erlagte købesum eller de samtidigt foretagne investeringer tilbage. Leasingselskabet, Nordania Leasing A/S frifandtes derfor i det hele.

De faresignaler, som køberne burde have reageret på, var: (1) en advarende skrivelse fra selskabets revisor om selskabets manglende evne til at leve op til sine budgetter, (2) ansvarsfraskrivelse fra selskabets bestyrelse og (3) bestyrelsens afslag på købernes anmodning om at måtte gennemgå virksomheden ved egne rådgivere!

UfR 1994.876 H

Muslingefarm: kommanditister kunne ikke fragå tegningsaftalen

Et muslingeprojekt blev udbudt på anparter maj 1986. Kort efter opstod der meget dårlige driftsresultater. Sag anlagt af bank (SparNord), der havde pant i resthæftelsen, mod 3 utilfredse kommanditister, i maj 1990. Kommanditisterne argumenterede blandt andet, at tegningsaftalerne burde tilsidesættes efter aftalelovens § 30 (svig), § 33 (aftaler, der strider mod almindelig hæderlighed) og/eller § 36 (urimelige aftaler), »da muslingeprojektet i det hele var useriøst, og såvel revisor, der afgav erklæring om projektet, som de involverede pengeinstitutter udviste letsindighed og fuldstændig svigtede deres forpligtelser«. Endvidere gjordes det gældende, at udbudsprojektet havde vist sig at være ikke blot overfladisk og utilstrækkeligt, men i væsentlige henseender direkte misvisende eller urigtigt. Der havde praktisk talt ingen omsætning været i det første K/S, men på trods heraf opstilledes i prospektet oppustede prognoser for den fremtidige omsætning.

Sø- og Handelsretten udtalte i sine præmisser: »Det prospekt, der dannede grundlag for tegning i foråret 1986 af nye anparter i K/S Dan Muslinger, indeholder vedtægterne for kommanditselskabet samt en kortfattet, generel beskrivelse af muslingeprojektet med oplysninger om forudsætninger, prognoser og overtagne rettigheder m.m. Prospektet medtager endvidere et helt summarisk resultatbudget og likviditetsbudget for K/S Dan Muslinger for årene 1986-1988 samt en revisorerklæring, men lægger i særdeleshed vægt på at redegøre for de skattemæssige resultater for investorer af tegning af anparter. Efter bevisførelsen er det rettens opfattelse – uanset hvad man må mene om oplysningernes meget summariske karakter – at hverken de oplysninger om faktiske forhold, der gives i prospektet, eller det budget, der fremgår af prospektet, – samlet eller hver for sig og på det grundlag, der forelå ved prospektets udarbejdelse – kan anses for at være således urigtige eller misvisende, at de investorer, der tegnede anparter, som følge af urigtige forudsætninger ikke er bundet af de indgåede aftaler.

Retten bemærker i denne forbindelse,

- at investering i ethvert erhvervsprojekt er forbundet med risiko, undertiden i endog meget betydelig grad, og herom må investorerne vide besked,
- at der ikke i denne sag er grundlag for at fastslå, at projektet i sig selv var urealistisk, omend de i prospektet givne oplysninger og det opstillede budget utvivlsomt – som led i en sædvanlig og accepteret anprisning – var optimistiske, og
- at sandsynligvis afgørende årsager til projektets sammenbrud må antages at have været dels væsentlige mangler ved leverede maskiner, der bevirkede, at produktion kun i meget beskedent omfang var gennemførlig i en lang periode efter fabriktionsbygningens færdiggørelse, dels meget betydelige stigninger af tilførsler af muslinger og til dels deraf følgende prisfald på det internationale marked samtidig med, at produktionen skulle igangsættes og salg påbegyndes, – forhold, som for begges vedkommende henhører under erhvervmæssige risici, som kun i et vist omfang kunne og burde tages i betragtning i et prospekt og ved udarbejdelse af budgetter.

Retten finder ikke tilstrækkeligt grundlag for at fastslå, at statsaut. revisor Ove Andersen ved sin behandling af prospektet, herunder afgivelsen af revisorerklæring, har udvist forhold, der bevirker, at investorerne ikke er bundet af tegningsaftalerne.

Efter det anførte gives der sagsøgeren, der har transport i K/S Dan Muslinger's resttilgodehavender, medhold i de nedlagte påstande, og sagsøgeren frifindes for sagsøgte 2's og 3's til selvstændig dom nedlagte påstande.«

Dommen blev stadfæstet af Højesteret med følgende begrundelse: »Som anført i Højesterets dom af 18. maj 1993 – gengivet i UfR 1993.696 – må der udvises betydelig tilbageholdenhed med at anse kommanditisters tegningsaftaler for uforbindende. Oplysningerne i det foreliggende tegningsmateriale var meget summariske, men angav, at kommanditselskabet skulle rekonstrueres såvel kapitalmæssigt som driftsmæssigt, og at selskabet havde gæld, som skulle indfries i forbindelse hermed. Appellanterne har ikke godtgjort, at det allerede, da projektet blev udbudt, måtte stå udbyderne klart, at det var umuligt at realisere de resultater, der var indeholdt i prospektets budgetoplysninger. Revisor Ove Andersens tilknytning til udbyderen, Venture Partners A/S, må indgå i vurderingen af, om kommanditisterne er bundet af tegningsaftalerne, men medfører hverken i sig selv eller sammen med det i øvrigt oplyste – herunder Ove Andersens revisorerklæringer – at aftalerne er uforbindende. Idet Højesteret tiltræder dét, der i øvrigt er anført af Sø- og Handelsretten, stadfæster Højesteret dommen«.

Domme om muligheden for at fragå K/S-anpartstegning: UfR 1992.43 SH (Difko vindmøllerne; ugyldig), UfR 1993.126 H (Mercandiasag nr. 1; ej ugyldig trods forkerte oplysninger), UfR 1996.1173 H (Mercandiasag nr. 2; ej ugyldig, passivitet m.v.), UfR 1993.696 H (Løgstør; ugyldig; helt urealistiske budgetter), UfR 1994.876 SH (muslingefarm; ej ugyldig, trods urigtige budgetter), UfR 1996.271 H (Scan Detectronics hjernescanner-projekt; ej ugyldig, trods forkerte oplysninger), UfR 1996.1366 SH (dykkerskibs-projekt; for sen reklamation).

Utrykte afgørelser: Østre Landsrets dom af 1. september 1993, 5. afd.: Ugyldigt K/S-projekt: Linexa K/S, truckfabrik; stærkt urigtige prospektoplysninger. – Norsk byretsdom af 4. juli 1994 (Valdres Herredsret), Mercandia: norsk dom om K/S-anpart: tegningen bandt; passivitet. – Østre Landsrets dom af 31. oktober 1994 (9. afd. nr. B-2475-91), K/S Hotel Limfjorden: K/S-tegning kunne ikke fragå; budget holdt ikke, men var ikke fra starten umuligt at opfylde.

Se Jørgen Nørgaard UfR 1994 B s. 263ff, Mette Stougaard & John Adamsen i J 1995.250ff samt Erik Werlauff: Anpartsaftalers bindende virkning (1994).

Både Mercandia-dommen i UfR 1993.126 H og Løgstør-dommen i UfR 1993.696 H er kommenteret af Jørgen Nørgaard i UfR 1994 B s. 263ff, hvor det om Mercandia-dommen fremhæves, at når Højesteret ikke blot stadfæstede Sø- og Handelsrettens dom om frifindelse af rederiet i henhold til dommens grunde, var det, fordi Højesteret valgte at udsende et signal om, at kontraktetablering ved benyttelse af så tendentiøse oplysninger ikke kan regne med retsordenens beskyttelse. Når kommanditisten alligevel tabte på grund af passivitet, var det, fordi dét forhold, som medførte, at han som udgangspunkt ikke var bundet – de ufuldstændige og vildledende oplysninger om forholdet mellem tidligere kontraheringspriser og salgspriser – kunne være bragt på det rene langt tidligere end i 1986, fra hvilket tidspunkt det tidligst kunne lægges til grund, at han havde protesteret mod at være forpligtet. Det var, hedder det i kommentaren, vanskeligt at frigøre sig fra den tanke, at han havde fastholdt aftalen, så længe nettoresultatet – skattefordel kontra likviditetstilskud – fremstod som favorabelt for ham, og først havde ytret ønske om at komme ud, da nettoresultatet »tippede«. Ved kapitalindskud og hæftelsespåtagelse i forbindelse med selskabsoprettelse må et almindeligt hensyn til de øvrige selskabsdeltagere og selskabets kreditorer give passivitetsargumentet en særlig gennemslagskraft. Om Løgstør-dommen fremhæves det i kommentarerne, at det faldt i øjnene, at udbyderne af projektet havde fejlbedømt centerets indtægtsmuligheder i katastrofal

grad, og at garantien for lejeindbetalingerne fra driftsselskabet for en meget betydelig dels vedkommende var blevet tilvejebragt på en måde, som kommanditisterne ikke var blevet gjort bekendt med, og som de i givet fald måtte antages at ville have anset for uacceptabel, eftersom garantien reelt hidrørte fra dem selv.

Det hedder til slut i kommentaren: »Afgørelserne UfR 1993.126 H og UfR 1993.696 H har givet anledning til en del omtale i dagspressen og til en vis uro blandt banker og sparekasser, der jo har finansieret mange kommanditselskabsprojekter mod transport i – blandt andet – kommanditisternes resthæftelser. Som det fremgår af dommene og af den ovenstående kommentar, er der imidlertid ikke tale om, at Højesteret pludselig har betrådt helt nye juridiske stier. Serióse projekter har ikke noget at frygte. Problemet med de to domme er måske mest, at de kom så sent – langt inde i et almindeligt forløb med kommanditselskabsprojekter, hvor fornemmelsen for, hvad der er seriøst og acceptabelt, langsomt var taget af«.

Mette M.L. Stougaard: Ugyldighed i kommanditselskabsforhold (specialeafhandling publiceret i *Justitia* 1994, nr. 4) analyserer gældende ret om kommanditisters mulighed for at frigøre sig fra selskabsaftalen under påberåbelsen af ugyldighed.

UfR 1994.967 H

Sag mod selskab i likvidation kan kumuleres med en anden sag ved de almindelige domstole

Ved denne afgørelse statueredes det, at en sag mod et selskab i likvidation kunne anlægges ved Østre Landsret, som var værneting for et andet selskab, der var sagsøgt under samme sag.

Det likviderende selskab var leverandør og det andet selskab rådgivende ingeniør vedrørende mangler ved et kunstlysanlæg. Det likviderende selskab fik således ikke medhold i, at sagen mod det kun kunne anlægges ved skifteretten. Da skifteretten ikke var sagligt kompetent med hensyn til kravet mod det andet selskab, ville kravene ikke kunne behandles under én sag ved skifteretten, og AL § 123, stk. 2, kunne herefter ikke være til hinder for, at kravet mod det likviderende selskab under disse omstændigheder blev behandlet ved landsretten sammen med det andet krav.

Erhvervsankenævnets kendelse af 7. februar 1994 (j.nr. 93-44.141)

Er koncernlån til udenlandsk »moderselskab« lovligt? ingen realitetsafgørelse herom
Nævnet stadfæster i kendelsen et afslag fra Erhvervs- og Selskabsstyrelsen på at træffe en forhåndsafgørelse vedrørende lovligheden af et påtænkt lånearrangement, hvor et dansk selskab ville låne penge til sit udenlandske »moderselskab« og ønskede dette forhåndsbedømt i medfør af AL § 115, henholdsvis § 115 a.

Styrelsen havde imidlertid afgivet en vejledende udtalelse om, at udenlandske moderselskaber ikke har adgang til at låne penge fra danske datterselskaber, men at spørgsmålets endelige afgørelse henhører under domstolene.

Selskabet indbragte denne afgørelse for nævnet, men dette nægtede at realitetsbehandle klagen, idet den vejledende udtalelse ikke var udtryk for en afgørelse, der i medfør af AL § 159 b, stk. 1, kunne indbringes for nævnet.

Kendelsen er omtalt i *Advokaten* 1994.181.

Københavns Byrets dom af 9. marts 1994 (17. afd. sag: 73359/90); C&G Banken Bestyrelsens tilsyn: frifindelse i straffesag mod krakket banks bestyrelse (tilsynsvigt); domfældelse af direktion og revision (særlovgivningen)

Ved denne dom om den i 1987 krakkede C&G-banken A/S taget stilling til nogle strafferetlige spørgsmål vedrørende direktion, bestyrelse og revision for så vidt angår pligterne efter AL § 54, bank- og sparekasselovgivningens bestemmelser om storkunde-engagementer, erklæringer i forbindelse med aktieemission m.v.

Tiltalt var for det første bankens i mange henseender egenrådige direktør, der dømtes efter straffelovens § 175 for urigtige oplysninger til Finanstilsynet om bankens forhold, straffelovens § 296, stk. 1, nr. 2, om urigtige redegørelser til bestyrelsen vedrørende størrelsen af storkundeforhold, straffelovens § 302 sammenholdt med bogføringslovgivningen for manglende bogføring af afgivne garantier samt overtrædelse af bank- og sparekasselovgivningens regler om ydelse af lån og garantier.

De strafbare forhold var karakteriseret ved, at direktøren ville omgå banklovgivningens soliditetsbestemmelser og bestyrelsens kontrol med kreditgivningen med henblik på at maksimere bankens indtjening, alt med den følge at banken blev særdeles udsat for uforudsete risici.

Forholdet fandtes at være af en sådan grovhed, at det blev bedømt til 4 måneders fængsel, men blandt andet som følge af, at sagen havde verseret i 6½ år, blev straffen gjort betinget.

Også en afdelingsdirektør i banken straffedes for manglende bogføring af nogle garantier og for overtrædelse af banklovgivningen. Han fik en bøde på 12.000 kr. 6 bestyrelsesmedlemmer, herunder bestyrelsesformanden og statens repræsentant i bestyrelsen, dømtes for overtrædelse af banklovgivningen ved at lade banken påtage sig låne- og garantirisici hos storkunder langt ud over de daværende 35%- henholdsvis 50%-grænser. Bødestrafen her var fra 12.000-20.000 kr.

4 af de tiltalte 5 eksterne revisorer dømtes efter straffelovens § 157 om grov eller oftere gentagen forsømmelse eller skødesløshed i tjenestens eller hvervets udførelse, idet de vedrørende årsregnskabet 1986 ikke tog forbehold i påtegningen på regnskabet for så vidt angår bankens garantibogføring. Derimod frifandtes de for en tilsvarende anklage vedrørende de 2 foregående årsregnskaber. Straffen herfor var 20 dagbøder à 2.000 kr.

Ved fastsættelsen af sagsomkostningerne blev der i særlig grad taget proportionalitets-hensyn, jf. Rpl. § 1008, og omkostningsansvaret for de bødefældte fandtes herefter at burde begrænses til delvis dækning af forsvarerudgifterne svarende til bødens størrelse.

Direktøren, der som nævnt idømtes betinget fængsel, skulle dække 50.000 kr. af forsvarerudgifterne og 50.000 kr. af revisionsomkostningerne.

Mest bemærkelsesværdig er en række forhold, der førte til frifindelse, idet kravene til domfældelse med hensyn til bestyrelsens tilsynspligter samt dens pligter ved børsmission sættes bemærkelsesværdigt højt ved dommen. Således var bestyrelsen tiltalt for forsømmelse af sine tilsynspligter efter AL § 54 ved ikke at have foretaget sig noget aktivt for at standse eller begrænse tabsrisiciene vedrørende bankens udlandsafdeling, skønt bestyrelsen gentagne gange var advaret af Finanstilsynet og den eksterne revision om, at denne afdeling var ude af kontrol.

Byretten lægger herved på den ene side til grund, at bestyrelsen allerede tidligt i forløbet havde anledning og pligt til at genoverveje behovet og mulighederne for at styrke kontrollen i udlandsafdelingen, men på den anden side lægger retten afgørende

vægt på, at de stedfundne fiktive posteringer i udlandsafdelingen på ethvert tidspunkt kunne have været afsløret ved en afstemning med de eksterne kontoudtog. Bestyrelsen havde derfor haft føje til at påregne, at den interne revision i banken kontrollerede afstemningsskemaerne for udlandsafdelingens egen afstemning, og ligeledes føje til at påregne, at de eksterne revisorerne ved beholdningseftersyn og ved årsafslutningen gennem afstemning ville sikre sig, at den bogførte valutabeholdning var til stede på bankens konti i den udenlandske korrespondentbank.

På den anførte baggrund fandt byretten »ikke at kunne fastslå, at bestyrelsen har overskredet rammerne for det skøn, som bestyrelsen i mangel af offentlige forskrifter eller sikre normer må indrømmes, før strafansvar pådrages«, og samtlige bestyrelsesmedlemmer frifandtes derfor for disse tilsynssvigt.

Samtidig blev imidlertid også de eksterne revisorer frifundet for tiltalen for pligtforsømmelse i forbindelse med de manglende foretagne afstemninger. FSR's responsudvalg havde ganske vist udtalt, at der efter god revisorskik skulle foretages »tilbundsgående« afstemninger, men dels fordi dette ikke var nærmere uddybet i responssummet, dels fordi byretten nærede en vis betænkelighed ved at lægge til grund, at udtalelserne om god revisorskik fra det under retssagen antagne revisionsfirma angik »den nedre grænse for god revisorskik frem for særligt god revisorskik«, frifandtes der både for tiltalen efter straffelovens § 155 (forsætligt misbrug af stillingen som revisor) og for tiltalen efter § 16, stk. 3, i lov om statsautoriserede revisorer, ligesom der også frifandtes for tiltalen efter straffelovens § 157. Både den bestyrelse, der ifølge præmisserne havde stølet på revisorerens afstemning, og de revisorer, der faktisk ikke foretog afstemningen, frifandtes således for henholdsvis tilsynssvigt og pligtforsømmelse. Særligt vedrørende domfældelsen af de 4 revisorer vedrørende det mangelfulde 1986-regnskab bemærkede retten, at bankens bogføringsprincip vedrørende nogle særlige byggelånsrisici var ulovligt, idet bogføring alene fandt sted med et nettobeløb, men burde være sket med et bruttobeløb (det samlede beløb, hvormed det af banken garanterede kreditforeningslån til enhver tid kunne indfries).

Det var således »særdeles ufyldstgørende«, når revisorerne i et revisionsprotokollat herom anførte, at garantioplygtelsen kun udgjorde nettobeløbet (indeståendet på sikringskontiene), og ved ikke at tage forbehold vedrørende det pågældende regnskab overtrådte revisorerne straffelovens § 157.

Uanset en nærmere aftalt arbejdsdeling mellem revisorerne var der tale om et forhold, som de alle 4 havde haft anledning til at tage stilling til (og som de efter forklaringerne faktisk også havde taget stilling til), og de domfældtes derfor alle. Endelig var der spørgsmålet om en aktieemission, som blev udbudt til offentligheden få måneder før bankens sammenbrud.

Pligten til ved forhøjelsesbeslutningen at afgive »ikke-forringelseserklæring« efter AL § 29, stk. 2, var ikke blevet iagttaget, og der var i det hele taget i børsprospektet angivet positive og uforbeholdne forventninger til året 1987, skønt bankens redning i høj grad afhang af en gunstig afvikling af et større antal byggerier, hvorom bankens bestyrelse havde korresponderet ret intenst med Finanstilsynet.

Byrettens begrundelse for frifindelse er meget konkret, og der henvises herved særligt til, at bankens storaktionærer præsterede betydelige beløb i finansiel støtte i tillid til bankens overlevelse, dels i form af aktiekapital, dels i form af ansvarlig lånekapital. Det fremhæves endvidere, at emissionen ikke var bestemt af ønsket om at hente kapital uden for storaktio-

nærernes kreds, og at kun ca. 3 mio. kr. ud af en aktieudvidelse på 20 mio. kr. hidrørte fra andre end storaktionærerne selv, og en betydelig del af de ca. 3 mio. kr. måtte endog formodes at være fra aktionærer, som udnyttede deres tegningsrettigheder.

Byretten fremhæver, at banken nøje måtte overveje informationerne til offentligheden, idet banken for at overleve måtte fastholde og øge sine indlån m.v., men at de selskabs- og børsretlige regler på den anden side forpligtede til i tegningsindbydelsen »at give et vist mindstemål af oplysninger til bedømmelse af risikoen ved investeringen«. Finanstilsynet havde foreslået et ret vidtgående forbehold, som bestyrelsen fejede af bordet, men byretten finder, at der alligevel var visse advarsler i prospektmaterialet. Endelig fandt retten ikke at kunne forkaste de tiltaltes forklaring om, at en udskydelse af emissionen på det pågældende ret fremskredne tidspunkt ville have betydet, at banken ikke kunne overleve. Dette ville atter indebære, at også småaktionærerne, hvoraf en del udnyttede deres tegningsret, ville lide tab.

Endvidere tog retten hensyn til, at storaktionærerne overholdt deres tilsagn om at yde yderligere støtte til banken, da tabsrisikoen på nogle store engagementer viste sig væsentligt større end forudsat. Endelig blev der lagt vægt på, at der var aftalt etableret et afviklingselskab, og at storaktionærernes tilsagn i forbindelse med afviklingselskabet helt ville skadesløsholde småaktionærerne fra de pågældende alvorlige og uventede tab, og småaktionærerne ville dermed efter rettens opfattelse reelt blive stillet bedre end forudsat i tegningsindbydelsen.

Under disse omstændigheder fandt byretten ikke, at der var handlet på strafbar måde i forbindelse med emissionen. Med andre ord accepterer byretten – i hvert fald i strafferetlig henseende – at prospektmaterialet objektivt set indeholder urigtige/vildledende oplysninger, når blot de »fremmede« investorer ud fra en samlet betragtning ikke bliver ringere stillet som følge af de tilbageholdte oplysninger.

Endelig gives der en særdeles bred margin med hensyn til afvejningen af på den ene side de formelle selskabs- og børsretlige hensyn over for på den anden side overlevelses-hensynet, og sidstnævnte kan således i strafferetlig henseende efter omstændighederne helt overskygge førstnævnte.

Dommene i Nordisk Fjer og C&G Banken er kommenteret af Erik Werlauff i R&R 1994 nr. 6, s. 9ff. Han påviser, at en overtrædelse af organisations- og tilsynsplikten efter aktieselskabslovens § 54 ganske vist efter omstændighederne udløser civilretligt erstatningsansvar, men at overtrædelsen ikke kan udløse strafansvar. Man vil uvægerligt i enhver straffesag herom støde på den barriere, der af Københavns Byret i C&G-banksagen er blevet udtrykt i bemærkningerne om, at det ikke kan fastslås, at bestyrelsen har overskredet rammerne for det skøn, som bestyrelsen i mangel af offentlige forskrifter eller sikre normer må indrømme, før strafansvar pådrages. Det er ifølge forfatteren ikke samfundsmæssigt nogen katastrofe, at man ikke har strafbelagt enhver tænkelig særlovsbestemmelse, herunder selskabslovgivningens organisations- og tilsynsforpligtelser for bestyrelsen. Blot må man gøre sig klart, at man ikke med rimelighed kan forvente fremtidig tiltalerejsning i sådanne tilsynssager, for de vil ikke kunne bære frem til domfældelse.

Erhvervsankenævnets kendelse af 21. marts 1994 (j.nr. 93-78.572)

Anmeldelsesfristen overskredet ved fondsaktieemission, og registrering nægtedes derfor

I kendelsen stadfæstede nævnet en afgørelse fra Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, som havde nægtet at registrere en kapitalforhøjelse ved en fondsaktieemission.

Beslutningen om at udstede fondsaktier var truffet på en generalforsamling den 1. september 1993. Anmeldelsesblanket og følgeskrivelse var dateret den 29. september, men var først modtaget hos styrelsen den 6. oktober. Fristen for anmeldelse udløb den 28. september, og registrering kunne således ikke ske, da anmeldelsen ikke var foretaget inden 4-ugersfristen, jf. § AL 39, stk. 4, og § 156.

Kendelsen er omtalt i Advokaten 1994.181.

EF-domstolens afgørelse af 14. april 1994 i sag C-389/92, Ballast Nedam Groep mod Belgien

Offentligt udbud: hvis budgiver er koncernens holdingselskab, står datterselskabernes ekspertise til holdingselskabets disposition

Ved denne dom tog EF-domstolen stilling til, om Belgien med rette havde udelukket en hollandsk koncern fra at deltage i budgivningen vedrørende offentlige bygge- og anlægskontrakter i Belgien.

Budgiveren var et hollandsk holdingselskab med datterselskaber, hvori entreprenørarbejderne udøvedes.

Belgien havde begrundet udelukkelsen med, at holdingselskabet ikke kunne betragtes som entreprenør, eftersom det ikke selv udførte entreprenørarbejder, men havde henvist til de kvalifikationer, som dets datterselskaber besad, men disse var jo selvstændige juridiske personer.

Domstolen fastslog, at et holdingselskab, som ikke selv udfører bygge- eller anlægsarbejder, ikke kan udelukkes fra kontrakterne med den begrundelse, at de datterselskaber, der udfører arbejderne, er selvstændige juridiske personer.

De ordregivende myndigheder må imidlertid i overensstemmelse med det relevante udbudsdirektiv have ret til at efterprøve entreprenørernes kvalifikationer. I denne sammenhæng skal holdingselskabet godtgøre, at det – uanset på hvilken måde datterselskaberne juridisk er knyttet til holdingselskabet – reelt disponerer over de kvalifikationer, som datterselskaberne besidder, og som er nødvendige til udførelsen af kontrakterne.

Det må herefter ud fra de faktiske og retlige omstændigheder, der er forelagt den nationale retsinstans, tilkomme denne at bedømme, om dette er godtgjort i den konkrete sag for retten.

Generaladvokat Claus Gulmann var lidt mere specifik i sit forslag til afgørelse, idet han efter bemærkningen om, at den dominerende juridiske person skulle have lov at dokumentere, at den reelt disponerer over de kvalifikationer, som de øvrige selskaber i koncernen besidder, ville have tilføjet: »... hvilket krav i hvert fald må anses for opfyldt, når det dominerende selskab i koncernen ejer dets datterselskaber 100% og kan træffe beslutninger, der indebærer, at datterselskabernes kvalifikationer med tilstrækkelig sikkerhed står til rådighed med henblik på udførelse af konkrete bygge- og anlægsarbejder«.

Erhvervsankenævnets kendelse af 2. maj 1994 (j.nr. 93-82.349)

Omdannelse til A/S: vurderingsberetning ikke vedlagt; registrering nægtedes

Ved kendelsen stadfæstede nævnet en kendelse fra Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, som havde nægtet at registrere en anmeldelse om omdannelse af et anpartsselskab til aktieselskab (samt om udstedelse af fondsanparter).

Generalforsamlingen blev holdt den 9. juni 1993, og anmeldelsen blev indsendt rettidigt til styrelsen, men vurderingsberetning efter daværende ApL § 109 sammen-

holdt med AL § 6 a og 6 b var ikke vedlagt. Denne beretning blev først modtaget i styrelsen primo november 1993.

Det var med rette, at styrelsen herefter havde nægtet at registrere omdannelsen og kapitalforhøjelsen.

Det blev af selskabet gjort gældende, at styrelsen i stedet for registreringsnægtelse burde have valgt at give en frist til berigtigelse, jf. daværende ApL § 127, stk. 2, men nævnet udtalte, at det lå uden for dets kompetence at tage stilling til dette spørgsmål, jf. daværende ApL § 129 b, stk. 2.

Kendelsen er omtalt i Advokaten 1994.181.

Erhvervsankenævnets kendelse af 27. maj 1994 i sag 93-6.596, Årsberetningen 1994 s. 85ff

En direktør fra moderselskabet må ikke fast deltage i datterselskabets bestyrelsesmøder

Ved denne kendelse stadfæstede nævnet en afgørelse fra Finanstilsynet om, at direktionen for en banks moderselskab ikke måtte deltage fast i bankens bestyrelsesmøder.

Det retlige grundlag for Finanstilsynets afgørelse var en henvisning til tavshedsbestemmelsen i bank- og sparekasselovens § 54, stk. 2.

Ankenævnet var enige i resultatet, men ud fra almindelige selskabsretlige grundsætninger.

Således udtales det i ankenævnets afgørelse, at det følger af almindelige selskabsretlige regler om valg, sammensætning, opgaver og ansvar m.v. for en bestyrelse i et aktieselskab, herunder et bankaktieselskab, hvorom bank- og sparekasseloven indeholder skærpede regler, at udenforstående, her moderselskabets direktion, ikke uformelt kan indgå som almindeligt led i datterselskabets bestyrelse, men at forudsætningen herfor er, at de pågældende i så fald vælges til medlem af bankens bestyrelse.

Da Finanstilsynets påtale beroede på en konstatering, som var ubestridt af banken, af, at direktionen for bankens moderselskab deltog fast i bankens bestyrelsesmøder, tiltrådte ankenævnet den meddelte påtale.

Banken havde søgt at ændre på forholdet ved at ansætte de pågældende moderselskabsdirektører i banken, men ankenævnet var enig med Finanstilsynet i, at dette ansættelsesforhold ikke gjorde nogen forandring i foranstående.

Således som ankenævnets afgørelse er begrundet, har den en videre gående rækkevidde end blot til pengeinstitutsager.

Erhvervs- og Selskabsstyrelsens udtalelse af 27. juni 1994 (j.nr. 94-39.266), gengivet i R&R 1994, nr. 12, s. 60

Moderselskabs selvfinansierende aktietegning i datterselskab var i strid med reglerne om aktionærlån

I denne udtalelse tog Erhvervs- og Selskabsstyrelsen stilling til en situation, hvor et moderselskab havde 75 mio. kr. til gode hos nogle datterselskaber og nu ønskede at gennemføre en kapitalforhøjelse på 250 mio. kr. kursværdi i datterselskaberne.

Moderselskabet ville låne pengene hertil i sin bank.

Når datterselskaberne havde fået tilført pengene, ville de bruge pengene til dels at indfri lånet på 75 mio. kr. hos datterselskabet, dels at *udlåne* restbeløbet på 175 mio. kr. til moderselskabet. Herved ville moderselskabet blive i stand til at indfri banklånet.

Styrelsen udtalte, at selv om de enkelte elementer var i overensstemmelse med selskabslovgivningen, indebar samspillet mellem de enkelte elementer og dermed den samlede virkning af fremgangsmåden som helhed, at datterselskaberne selv finansierede den kapitaludvidelse, som moderselskabet skulle foretage i datterselskaberne.

Følgelig var fremgangsmåden omfattet af forbudet i AL § 115, stk. 2.

Norsk byretsdom af 4. juli 1994 (Valdres Herredsret), Mercandia

Norsk dom om K/S-anpart: tegningen bandt; passivitet

Denne norske byretsdom giver et kommanditselskab under Mercandia medhold i, at en dansk kommanditist som følge af tidsforløbet inden sin indsigelse ikke kan fragå anpartstegningen, skønt han analogt med Mercandia-dommen i UfR 1993.126 H på et tidligere tidspunkt ville have kunnet påberåbe sig indsigelser (forkerte oplysninger i udbudsmaterialet).

Det afgørende punkt i dommen bliver derfor, hvor lang tid han måtte lade hengå, inden han gjorde indsigelse, og den norske domstol – som herved skulle anvende dansk ret – citerer bemærkningerne hos Erik Werlauff: Anpartsaftalers bindende virkning (1994) s. 51-53 vedrørende den tilsyneladende absolutte passivitetsfrist i Mercandia-dommen.

Den norske domstol tilslutter sig, at når sagen drejer sig om selskabsretlige forhold, må fristen være absolut og gælde uafhængigt af, om det er vildfarelses- eller umulighedsindsigelsen, der påberåbes, og uafhængigt af, om indsigelsen bygger på ulovfæstet ret eller på aftalelovens § 36.

Da der i den foreliggende sag gik henholdsvis 8 og 9 år fra anpartstegningen, inden den sagsøgte kommanditist påberåbte sig at være ubundet, var hans indsigelse kommet for sent.

Den norske domstol tilføjer dog, at rimeligheden af en 5-årig passivitetsregel som den nævnte kan diskuteres, og at den norske sagsøgte i lighed med Mercandia-dommen ville være blevet frigjort allerede fra første stund, dersom han havde protesteret noget før. Derfor kan, udtaler dommeren, en absolut passivitetsregel i tilfælde som her virke som en fælde, og særligt gælder dette, når selskabsaftalen er udformet på en måde, der giver den korresponderende reder en uforholdsmæssig stor indflydelse på selskabets skæbne.

Endelig tilføjer den norske domstol i forbindelse med spørgsmålet om sagsomkostninger, at Mercandia-dommens præmisser er så knappe for så vidt angår passivitetsspørgsmålet, at dommens rækkevidde som præjudikat ikke fremstår som utvivlsom, og at de nævnte rimelighedsbetragtninger bidrager yderligere til en vis tvivl. Retten ophævede derfor sagens omkostninger.

Domme om muligheden for at fragå K/S-anpartstegning: UfR 1992.43 SH (Difko vindmøllerne; ugyldig), UfR 1993.126 H (Mercandiasag nr. 1; ej ugyldig trods forkerte oplysninger), UfR 1996.1173 H (Mercandiasag nr. 2; ej ugyldig, passivitet m.v.), UfR 1993.696 H (Løgstør; ugyldig; helt urealistiske budgetter), UfR 1994.876 SH (muslingefarm; ej ugyldig, trods urigtige budgetter), UfR 1996.271 H (Scan Detectronics hjernescanner-projekt; ej ugyldig, trods forkerte oplysninger), UfR 1996.1366 SH (dykkerskibs-projekt; for sen reklamation).

Utrykte afgørelser: Østre Landsrets dom af 1. september 1993, 5. afd.: Ugyldigt K/S-projekt: Linexa K/S, truckfabrik; stærkt urigtige prospektoplysninger. – Norsk by-

retsdøm af 4. juli 1994 (Valdres Herredsret), Mercandia: norsk dom om K/S-anpart: tegningen bandt; passivitet. – Østre Landsrets dom af 31. oktober 1994 (9. afd. nr. B-2475-91), K/S Hotel Limfjorden: K/S-tegning kunne ikke fragås; budget holdt ikke, men var ikke fra starten umuligt at opfylde.

Se Jørgen Nørgaard UfR 1994 B s. 263ff, Mette Stougaard & John Adamsen i J 1995.250ff samt Erik Werlauff: Anpartsaftalers bindende virkning (1994).

Både Mercandia-dømmen i UfR 1993.126 H og Løgstør-dømmen i UfR 1993.696 H er kommenteret af Jørgen Nørgaard i UfR 1994 B s. 263ff, hvor det om Mercandia-dømmen fremhæves, at når Højesteret ikke blot stadfæstede Sø- og Handelsrettens dom om frifindelse af rederiet i henhold til dømmens grunde, var det, fordi Højesteret valgte at udsende et signal om, at kontraktsetablering ved benyttelse af så tendentiose oplysninger ikke kan regne med retsordenens beskyttelse. Når kommanditisten alligevel tabte på grund af passivitet, var det, fordi dét forhold, som medførte, at han som udgangspunkt ikke var bundet – de ufuldstændige og vildledende oplysninger om forholdet mellem tidligere kontraheringspriser og salgspriser – kunne være bragt på det rene langt tidligere end i 1986, fra hvilket tidspunkt det tidligst kunne lægges til grund, at han havde protesteret mod at være forpligtet. Det var, hedder det i kommentaren, vanskeligt at frigøre sig fra den tanke, at han havde fastholdt aftalen, så længe nettoresultatet – skattefordel kontra likviditetstilskud – fremstod som favorabelt for ham, og først havde ytret ønske om at komme ud, da nettoresultatet »tippede«. Ved kapitalindsud og hæftelsespåtagelse i forbindelse med selskabsoprettelse må et almindeligt hensyn til de øvrige selskabsdeltagere og selskabets kreditorer give passivitetsargumentet en særlig gennemslagskraft. Om Løgstør-dømmen fremhæves det i kommentarerne, at det faldt i øjnene, at udbyderne af projektet havde fejlbedømt centerets indtægtsmuligheder i katastrofal grad, og at garantien for lejeindbetalingerne fra driftsselskabet for en meget betydelig dels vedkommende var blevet tilvejebragt på en måde, som kommanditisterne ikke var blevet gjort bekendt med, og som de i givet fald måtte antages at ville have anset for uacceptabel, eftersom garantien reelt hidrørte fra dem selv.

Det hedder til slut i kommentaren: »Afgørelserne UfR 1993.126 H og UfR 1993.696 H har givet anledning til en del omtale i dagspressen og til en vis uro blandt banker og sparekasser, der jo har finansieret mange kommanditselskabsprojekter mod transport i – blandt andet – kommanditisternes resthæftelser. Som det fremgår af dommene og af den ovenstående kommentar, er der imidlertid ikke tale om, at Højesteret pludselig har betrådt helt nye juridiske stier. Seriøse projekter har ikke noget at frygte. Problemet med de to domme er måske mest, at de kom så sent – langt inde i et almindeligt forløb med kommanditselskabsprojekter, hvor fornemmelsen for, hvad der er seriøst og acceptabelt, langsomt var taget af«.

Mette M.L. Stougaard: Ugyldighed i kommanditselskabsforhold (specialeafhandling publiceret i *Justitia* 1994, nr. 4) analyserer gældende ret om kommanditisters mulighed for at frigøre sig fra selskabsaftalen under påberåbelsen af ugyldighed.

Erhvervsankenævnets kendelse af 14. september 1994 (j.nr. 93-64.651)

Overgangsperiode for nye kapitalkrav: skal disse opfyldes, blot selskabet nedsætter og straks forhøjer sin kapital?

Kendelsen tilsidesætter Erhvervs- og Selskabsstyrelsens praksis vedrørende overgangsreglen i § 4, stk. 2, i lov nr. 886 af 21. december 1991, som ændrede reglerne om kapitalkrav til aktie- og anpartsselskaber.

Domme og kendelser 1990-1999

Et anpartsselskab ville nedsætte sin registrerede anpartskapital fra 81.000 kr. med 27.000 kr. og samtidig forhøje den med 26.000 kr. til 80.000 kr. – hvilket styrelsen nægtede at registrere. Styrelsen mente, at når kapitalen blev nedsat og forhøjet, skulle de nye kapitalkrav (dengang fastlagt til 200.000 kr., senere nedsat til 125.000 kr.) straks opfyldes.

Nævnet fandt imidlertid, at styrelsens fortolkning af de nye kapitallovskrav ikke havde tilstrækkeligt grundlag i lovens ordlyd og motiver. Fortolkningen ville i sin yderste konsekvens kunne medføre vanskeligheder ved anvendelsen af reglerne om kapitaltab, hvilket kunne medføre tvangsopløsning af selskaber uden sikker lovhjemmel.

På denne baggrund pålagde ankenævnet styrelsen at registrere kapitalændringen.

Kendelsen er omtalt i Advokaten 1994.269.

Erhvervs- og Selskabsstyrelsens afgørelse af 14. oktober 1994

Tvangsopløsning: selskabet kan »fusionere sig ud« af tvangsopløsningen

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen har i skrivelse af 14. oktober 1994 (j.nr. 94-65.716) givet udtryk for den retsopfattelse, at en tvangsopløsning, der har resulteret i likvidation ved en af skifteretten udnævnt likvidator, kan munde ud i en fusion med det likviderende selskab som det ophørende selskab.

Hvis selskabet er under likvidation, er det en betingelse for beslutning om fusion, at udlodning til aktionærerne/anpartshaverne ikke er påbegyndt, og at generalforsamlingen træffer beslutning om ophævelse af likvidationen, jf. AL § 134 e, stk. 1, 2. led.

Styrelsen har udtalt den retsopfattelse i skrivelsen, at hvor likvidationen er indtrådt som led i en tvangsopløsning, kan beslutningen om ophævelse af likvidationen fortsat træffes af generalforsamlingen, uagtet at beslutningen om ophævelse af likvidationen ikke vil kunne registreres som sådan på grund af overskridelse af fristerne i AL § 126, stk. 3.

Hvis likvidator, der i det hele træder i bestyrelsens og direktionens sted, vil oprette og underskrive de for fusionen nødvendige dokumenter, og generalforsamlingen vil beslutte den, kan det under tvangsopløsning værende selskab derfor »fusionere sig ud af« likvidationen.

Østre Landsrets dom af 31. oktober 1994 (9. afd. nr. B-2475-91), K/S Hotel

Limfjorden

K/S-tegning kunne ikke fragås; budget holdt ikke, men var ikke fra starten umuligt at opfylde

I denne dom tog Østre Landsret stilling til en sag, hvor en kommanditist i K/S Hotel Limfjorden krævede sig frigjort fra sin hæftelse under henvisning til aftalelovens § 30, § 33 og § 36.

Landsretten fastholdt hende imidlertid på hendes hæftelse. Det blev lagt til grund, at den i prospektmaterialet indeholdte likviditetsprognose for kommanditselskabet var udarbejdet på grundlag af dén statsautoriserede revisor – Ove Andersen – der også har optrådt i andre K/S-sager, men at budgettet var baseret på oplysninger, som revisoren havde modtaget fra én af initiativtagerne samt dennes revisionsfirma, og ligeledes på basis af en statsaut. revisors budget over indtjeningen.

Selv om det senere viste sig, at hoteldriften ikke kunne leve op til de budgetterede forventninger, fandt landsretten det ikke bevist, at det ved udbydelsen af projektet

medio 1987 måtte stå udbyderne klart, at det ville være umuligt at opnå de resultater, der var indeholdt i prospektmaterialets likviditetsprognose.

Landsretten tilføjer: »Det må særligt efter projektets karakter, og oplysningerne i regningsaftalen have stået sagsøgte klart, at købet af kommanditanparterne medførte en vis risiko for, at hun på anfordring skulle indbetale den i aftalen nævnte restfordring«.

Henset hertil, og til at der heller ikke i øvrigt fandtes grundlag for at tilsidesætte regningsaftalen som ugyldig, kunne hendes påstand om frigørelse for hæftelsen ikke tages til følge.

Derimod fik hun – ikke overraskende – medhold i, at kommanditselskabets generalforsamling ikke uden hendes tiltrædelse kunne beslutte at lade resthæftelserne forrente til skade for kommanditisterne. Den bemyndigelse, som generalforsamlingen gav bestyrelsen til at starte forrentningen (som et alternativ til ekstra indbetalinger fra investorerne), fandtes at måtte sidestilles med en forhøjelse af hendes hæftelse som kommanditist, og da forhøjelsen ikke var vedtaget i overensstemmelse med vedtægternes regler, og da det heller ikke var bevist, at hun for sit vedkommende havde accepteret forhøjelsen, tog landsretten hendes subsidiære påstand herom til følge.

Den Danske Bank, der havde transport i resthæftelsen, havde biinterveneret under sagen og påstod sig tillagt sagsomkostninger, men fik ikke medhold heri. Landsretten var i så henseende enig med kommanditisten i, at det ikke burde komme hende til skade, at banken i sin egenskab af transporthaver havde valgt ikke at optræde som sagsøger, men i stedet havde bemyndiget kommanditselskabet til at inddrive kravet mod hende. Der blev derfor alene pålagt hende sagsomkostninger over for kommanditselskabet (20.000 kr.).

Domme om muligheden for at fragå K/S-anpartstegning: UfR 1992.43 SH (Difko vindmøllerne; ugyldig), UfR 1993.126 H (Mercandiasag nr. 1; ej ugyldig trods forkerte oplysninger), UfR 1996.1173 H (Mercandiasag nr. 2; ej ugyldig, passivitet m.v.), UfR 1993.696 H (Løgstør; ugyldig; helt urealistiske budgetter), UfR 1994.876 SH (muslingefarm; ej ugyldig, trods urigtige budgetter), UfR 1996.271 H (Scan Detectors hjernescanner-projekt; ej ugyldig, trods forkerte oplysninger), UfR 1996.1366 SH (dykkerskibs-projekt; for sen reklamation).

Utrykte afgørelser: Østre Landsrets dom af 1. september 1993, 5. afd.: Ugyldigt K/S-projekt: Linexa K/S, truckfabrik; stærkt urigtige prospektoplysninger. – Norsk byretsdom af 4. juli 1994 (Valdres Herredsret), Mercandia: norsk dom om K/S-anpart: tegningen bandt; passivitet. – Østre Landsrets dom af 31. oktober 1994 (9. afd. nr. B-2475-91), K/S Hotel Limfjorden: K/S-tegning kunne ikke fragås; budget holdt ikke, men var ikke fra starten umuligt at opfylde.

Se Jørgen Nørgaard UfR 1994 B s. 263ff, Mette Stougaard & John Adamsen i J 1995.250ff samt Erik Werlauff: Anpartsftalers bindende virkning (1994).

Både Mercandia-dommen i UfR 1993.126 H og Løgstør-dommen i UfR 1993.696 H er kommenteret af Jørgen Nørgaard i UfR 1994 B s. 263ff, hvor det om Mercandia-dommen fremhæves, at når Højesteret ikke blot stadfæstede Sø- og Handelsrettens dom om frifindelse af rederiet i henhold til dommens grunde, var det, fordi Højesteret valgte at udsende et signal om, at kontraktsetablering ved benyttelse af så tendentiøse oplysninger ikke kan regne med retsordenens beskyttelse. Når kommanditisten alligevel tabte på grund af passivitet, var det, fordi dét forhold, som medførte, at han som udgangspunkt ikke var bundet – de ufuldstændige og vildledende oplysninger om forholdet mellem tidligere kontraheringspriser og salgspriser – kunne være bragt på det rene langt

tidligere end i 1986, fra hvilket tidspunkt det tidligst kunne lægges til grund, at han havde protesteret mod at være forpligtet. Det var, hedder det i kommentaren, vanskeligt at frigøre sig fra den tanke, at han havde fastholdt aftalen, så længe nettoresultatet – skattefordel kontra likviditetstilskud – fremsod som favorabelt for ham, og først havde ytret ønske om at komme ud, da nettoresultatet »tippede«. Ved kapitalindskud og hæftelsespåtagelse i forbindelse med selskabsoprettelse må et almindeligt hensyn til de øvrige selskabsdeltagere og selskabets kreditorer give passivitetsargumentet en særlig gennemslagskraft. Om Løgstør-dommen fremhæves det i kommentarerne, at det faldt i øjnene, at udbyderne af projektet havde fejlbedømt centerets indtræksmuligheder i katastrofal grad, og at garantien for lejeindbetalingerne fra driftsselskabet for en meget betydelig dels vedkommende var blevet tilvejebragt på en måde, som kommanditisterne ikke var blevet gjort bekendt med, og som de i givet fald måtte antages at ville have anset for uacceptabel, eftersom garantien reelt hidrørte fra dem selv.

Det hedder til slut i kommentaren: »Afgørelserne UfR 1993.126 H og UfR 1993.696 H har givet anledning til en del omtale i dagspressen og til en vis uro blandt banker og sparekasser, der jo har finansieret mange kommanditselskabsprojekter mod transport i – blandt andet – kommanditisternes resthæftelser. Som det fremgår af dommene og af den ovenstående kommentar, er der imidlertid ikke tale om, at Højesteret pludselig har betrådt helt nye juridiske stier. Serióse projekter har ikke noget at frygte. Problemet med de to domme er måske mest, at de kom så sent – langt inde i et almindeligt forløb med kommanditselskabsprojekter, hvor fornemmelsen for, hvad der er seriøst og acceptabelt, langsomt var taget af«.

Mette M.L. Stougaard: Ugyldighed i kommanditselskabsforhold (specialeafhandling publiceret i *Justitia* 1994, nr. 4) analyserer gældende ret om kommanditisters mulighed for at frigøre sig fra selskabsaftalen under påberåbelsen af ugyldighed.

Vestre Landsrets kendelse af 15. november 1994 i sagen V.L. B-2190-94

Anmeldelse af betalingsstandsning på et selskabs vegne kræver »rigtig« tegningsbeføjelse; alm. repræsentationsmagt er ikke nok

Ved denne kendelse er det under henvisning til AL § 127, stk. 1 (som drejer sig om konkursbegæring på selskabets vegne) antaget, at anmeldelse om betalingsstandsning på et selskabs vegne skal indgives af den eller dem, der har tegningsbeføjelse, og allerede fordi dette ikke var tilfældet, havde skifteretten derfor gjort ret i at afvise anmeldelsen.

Erhvervsankenævnets kendelse af 6. december 1994 i sagen 94-40.174

Omdannelse fra ApS til A/S: der kræves fuldstændig åbningsbalance med vurdering

Ved denne kendelse gav nævnet Erhvervs- og Selskabsstyrelsen medhold i et afslag på en registrering af en omdannelse fra ApS til A/S under henvisning til, at en fyldestgørende vurderingsberetning ikke forelå inden generalforsamlingen.

Der forelå ganske vist en vurderingsberetning, men den vedrørte kun et bestemt aktiv, nemlig aktierne i et aktieselskab, som skulle anvendes som apportindskud ved forhøjelse af anpartskapitalen inden omdannelsen til aktieselskab.

Vurderingsberetningen omfattede således ikke en revideret værdiansættelse for alle de hidtidige aktiver i selskabet, og ej heller en samlet åbningsbalance, og den opfyldte derfor ikke kravene i daværende ApL § 109, jf. aktieselskabslovens § 6 a og § 6 b.

Afgørelsen er summarisk gengivet i *Advokaten* 1995.95.

Erhvervsankenævnets kendelse af 8. december 1994 i sag 92-22.007, Årsberetningen 1994 s. 145ff.

Uregistreret fond: når stifteren går konkurs, overgår rådigheden over etableringen til boet

Ved denne kendelse gav nævnet Erhvervs- og Selskabsstyrelsen medhold i styrelsens afslag på at registrere en erhvervsdrivende fond.

Fonden var anmeldt til registrering den 10. december 1991, men som følge af diverse manglende oplysninger m.v. var registrering af fonden endnu ikke foretaget, da stifteren den 24. februar 1992 blev erklæret personligt konkurs.

Allerede dagen efter dekretet anmodede midlertidig bobestyrer styrelsen om at standse registreringen, og den 11. marts meddelte bo bestyreren, styrelsen, at stiftelsen tilbagekaldtes. Brevet af 11. marts var forsynet med påtegning fra skifteretten om, at midlertidig bobestyrer var bemyndiget til at foretage tilbagekaldelsen.

Nævnet lagde ligesom styrelsen til grund, at rådigheden over etableringen af fonden var overgået fra stifteren til konkursboet som følge af konkursdekretet, og det var herefter med rette, at styrelsen havde efterkommet meddelelsen om, at stiftelsen tilbagekaldtes.

Det var stifterens advokat, der havde klaget over, at styrelsen meddelte stifterens advokat, at sagen nu var afsluttet. Denne meddelelse var altså korrekt afgivet, og nævnet tilføjede, at det for at bringe en fond til eksistens er en betingelse, at den registreres, jf. erhvervsfondslovens § 6.

1995

UfR 1995.43 H

Direktørs/anpartshavers ansvar for A-skatter; betydelig margin må indrømmes; ApL-overtrædelse i sig selv ikke afgørende; konkret: +ansvar

Selskab stifter 1981 med ApS-kapital 30.000 kr. Skatterestancer allerede 1984.

Krav under sagen godt 800.000 kr. Subsidiært godt 600.000 kr., mest subsidiært godt 450.000 kr.

Resultat 1981/82 overskud 145.000 kr. 1982/83 underskud 40.000 kr. 1983/84 underskud 1,1 mio. kr., herefter negativ egenkapital knap 1 mio. kr.

Betalingsstandsning og konkurs august 1985.

ØLR: »Det lægges til grund, at revisor ... den 2. april 1985 meddelte sagsøgte, at virksomheden måtte standse sine betalinger som følge af, at forhandlinger med Andelsbanken og Jyske Bank om tilførsel af den fornødne kapital var resultatløse. Indtil dette tidspunkt findes sagsøgte ikke at have overskredet den margin, der i økonomiske kriser må gives den for selskabet ansvarlige til gennem seriøse forhandlinger at undersøge muligheden for at videreføre selskabet. – Idet det bemærkes, at den fakturabelåningsordning, der blev etableret med Jyske Bank i maj 1985, ikke i sig selv tilførte selskabet nogen kapital, findes grundlaget for at videreføre virksomheden efter den 2. april 1985 ikke at have været til stede. Sagsøgte burde have indset dette, og han burde have foretaget foranstaltninger for at begrænse sagsøgers tab. – Sagsøgtes evt. overtrædelse af anpartsselskabslovens § 85a har i nærværende sag ikke selvstændig indflydelse på spørgsmålet om, hvorvidt sagsøgte har handlet ansvarspådragende og fra hvilket tidspunkt.

Domme og kendelser 1990-1999

Herefter findes det uforholdent at tage stilling til, om sagsøgte tillige er erstatningsansvarlig efter anpartsselskabslovens § 110«.

Derfor blev den mere subsidiære påstand taget til følge af landsretten.

Højesteret stadfæstede med 4 dommerstemmer mod 1. Der var af direktøren/hovedanpartshaveren anket til frifindelse, men flertallet i Højesteret fandt ikke, at der kunne lægges afgørende vægt på, at revisoren efter sin forklaring troede på selskabets overlevelsesmulighed indtil et tidspunkt i juli 1985, hvor balancen pr. 30. juni 1985 forelå.

Det måtte i denne forbindelse komme direktøren til skade, at han – på trods af den anledning, Årsregnskabet for 1983/84 gav dertil – ikke havde foranlediget, at der blev udarbejdet pålidelige perioderegnskaber.

Ej heller kunne der lægges afgørende vægt på, at han med henblik på forbedring af selskabets økonomi gennemførte eller forberedte forskellige foranstaltninger, herunder satte sin private ejendom til salg.

Herefter fandt de 4 højesteretsdommere, at han i begyndelsen af april 1985 burde have indset, at det ikke var muligt at videreføre selskabet, og at manglende afregning af indeholdte A-skatter ville påføre skattevæsenet tab.

Disse dommere bemærker: »Vi tiltræder derfor, at appellanten, som var enerådende i selskabet og havde den væsentligste økonomiske interesse i dette, er anset for erstatningsansvarlig for det tab, indstævnte led som følge af den manglende betaling af A-skatter for månederne maj til august 1985. Vi har herefter ikke anledning til at tage stilling til, i hvilket omfang bestemmelsen i anpartsselskabslovens § 85 a ... kan anses for anvendelig i den foreliggende sag ...«.

Der fandtes ikke grundlag for nedsættelse i medfør af daværende anpartsselskabslovs § 113 (= aktieselskabslovens § 143).

En højesteretsdommer lagde vægt på salgsbestræbelserne vedrørende ejendommen, som ville have tilført et provenue til indsættelse i banken, og på revisorens forventning frem til juli måned om, at selskabet ville kunne overleve blandt andet på grund af en pæn ordrebeholdning.

Denne dommer ville derfor lade tidspunktet for finansbalancens fremkomst i juli måned være afgørende, og 6 måneders fristen i anpartsselskabslovens § 85 a mente denne dommer ikke kunne løbe fra et tidligere tidspunkt end 1. januar 1985. Da endvidere anmeldelsen om betalingsstandsning blev indgivet kort efter fremkomsten af finansbalancen og udløbet af § 85 a-fristen, ville denne dommer frifinde.

UfR 1995.65 V

Ejerbrøker i et I/S kan ikke noteres på I/S'ets ejendom

Ved denne kendelse statueredes det, at der ikke er grundlag for at efterkomme en begæring om at notere de enkelte interessenters anpartsforhold i tingbogen, idet »et interessentskab er en selvstændig juridisk person«.

Begrundelsen er uheldig, men resultatet er utvivlsomt korrekt.

UfR 1995.125 Ø

Amba: Hvis andelshaveren går konkurs, kan Amba'ets krav mod ham da modregnes i boets krav på udbetaling af hans andelskonto?

Ved denne dom blev det lagt til grund, at der ikke kunne ske modregning i et tilfælde, hvor en andelshaver var gået konkurs og skyldte andelsselskabet penge for vareleveran-

cer, samtidig med at andelshaverens konkursbo havde krav på udbetaling af andelskontoen.

Andelsretten manifesterede sig først som en pengefordring, når begæring om indløsning efter andelselskabets vedtægter var fremsat, og da dette var sket efter fristdagen, var betingelserne for modregning efter konkurslovens § 42, stk. 1, ikke opfyldt.

En landsdommer fandt, at andelshaverens fordring på fristdagen var konkretiseret på en sådan måde, at den tidsmæssige betingelse i konkurslovens § 42, stk. 1, var opfyldt.

Flertallets afgørelse forekommer ikke indlysende rigtig. Under alle omstændigheder må Amba'er herefter gardere sig gennem vedtægtsbestemmelser om pant for Amba'et i andelskontoen.

UfR 1995.156 H

Skotøjshandler hæftede personligt for sit ApS; fik ikke meddelt leverandør, at han var omdannet til ApS

Ved denne dom blev det lagt til grund, at en skotøjshandler hæftede for sit ApS' gæld til en skotøjsleverandør.

Først ca. 5 år efter omdannelsen til ApS fik den pågældende leverandør kendskab hertil, og leverandøren skrev straks til skotøjshandelen og anførte, at man fortsat ønskede at handle med ham personligt, og at levering til selskabet forudsatte, at han påtog sig personlig hæftelse.

Han svarede ikke på brevet.

Fakturaerne blev fortsat udstedt til det hidtidige firmanavn (uden ApS-angivelse).

UfR 1995.164 H

Deltager i samarbejdsaftale hæftede ikke for projekteringsudgifter, en anden deltager havde påtaget sig

Danbyg Totalentreprise ApS, D, og Arkitektfirmaet Sch/tze & Rasmussen ApS, M, indgik en samarbejdsaftale om i fællesskab at ombygge og indrette et tidligere hotel, der ejedes af Axel Juhl-Jørgensen der også var direktør i D, til ferielejligheder, der skulle sælges. D hæftede ikke for projekteringsudgifter, M havde påtaget sig, da det var klart, at hotelpligten vedrørende hotellet ikke ville blive ophævet. Herved opfaldt grundlagt for etableringen af det interessentskab, der var forudsat i samarbejdsaftalen, og arkitektfirmaet kunne ikke støtte noget krav mod D på samarbejdsaftalen.

Norsk højesteretsdom i ND 1995.168 H (= NRT 1994.471 H)

Vedtægter fortolkes på objektivi grundlag, men »forarbejder« kan dog konkret inddrages

Ved denne dom var der spørgsmål om fortolkning af en bestemmelse om forkøbsret i vedtægterne.

Der stod i vedtægterne, at »enhver aktieoverdragelse mellem de nedenfor nævnte forkøbsberettigede og deres livsarvinger kan frit aftales«, og derefter, at »ved enhver form for overdragelse, bortset fra overdragelse nævnt i første afsnit, har selskabets aktionærer forkøbsret ...«.

Var der nu kun fri overdragelighed mellem en aktionær og dennes livsarvinger, eller var der også fri overdragelighed fra en aktionær til en anden aktionær? Ordlyden kunne føre i begge retninger.

Højesteret udtalte som udgangspunkt, at vedtægtsbestemmelser regelmæssigt vil have betydning ikke blot for de aktionærer, der vedtog dem, men også for fremtidige aktionærer og i større eller mindre grad for andre. Subjektive fortolkningsmomenter glider derfor mere i baggrunden end ved normal aftale fortolkning, men forarbejderne til vedtægterne vil dog alligevel kunne have betydning, særligt hvis ordlyden er uklar.

Efter en konkret vurdering af forarbejderne – sammenholdt med det stærke udgangspunkt, at hovedreglen er fri omsættelighed – kom Højesteret frem til, at forkøbsretten ikke kunne gøres gældende ved en overdragelse fra aktionær til aktionær.

Norsk højesteretsdom i ND 1995.224 H (= NRT 1994.581 H)

Tilbudspligt på aktier kunne ikke fortolkes udvidende gennem formålsfortolkning, men kun efter sin ordlyd

Ved denne dom lagde Norges Højesteret til grund, at en aktionæroverenskomst ikke kunne fortolkes udvidende ud fra en formålsfortolkning, men måtte forstås i overensstemmelse med sin ordlyd.

Ved overenskomsten havde en af parterne forpligtet sig til at tilbyde de øvrige aftalparter en bestemt gunstig kurs for deres aktier, såfremt tilbudsgiveren forøgede sin ejerandel til 45 pct. eller mere i det pågældende selskab.

Det blev nu gjort gældende af de øvrige parter, at et andet selskabs opkøb måtte sammenlægges med det pågældende selskabs aktiebesiddelse, der derved kom over 45 pct., men Norges Højesteret fandt ikke grundlag for en sådan udvidende fortolkning.

UfR 1995.226 Ø, Metron Systems

»ApS« ikke anført efter omdannelse fra personligt firma; alligevel ingen personlig hæftelse for selskabets varekøb

Ved denne dom blev det lagt til grund, at en leverandør ikke havde noget krav mod anpartshaveren, men kun mod selskabet.

Før 1989 blev virksomheden drevet som enkeltmandsfirma under navnet Metron v/ personen.

I 1989 blev selskabet omdannet til anpartsselskab, Metron Systems ApS – og selskabet blev tvangsopløst i 1993 uden aktiver.

Samhandlen fandt sted i begyndelsen af 1993. Tilbud, følgeseddel og faktura var stilet til Metron Systems att. personen, og landsretten lagde til grund, at leverandøren ikke anså anpartshaveren personligt som sin medkontrahent, men gik ud fra, at han handlede på selskabets vegne.

Endelig måtte det efter bevisførelsen for landsretten lægges til grund, at leverandøren »kun havde tænkt sig – og uden undersøgelser stillet sig tilfreds med – at komme i retsforhold til Metron Systems, uanset om dette firma var et enkeltmandsfirma, interessentskab, anpartsselskab, aktieselskab eller anden form for selskab«.

Selv om anpartshaveren i en fax, hvor han anmodede om tilbud på varer, ikke havde anført, at der var tale om et ApS, hæftede han derfor ikke personligt.

Byretten ville have dømt ham. Den lagde vægt på, at han »tidligere havde drevet personlig virksomhed og derfor måtte antages at have kendskab til forskellen herpå og på virksomhed i selskabsform«, og at han i telefaksen ikke havde tilføjet »ApS«. Han havde derfor en ganske særlig anledning til at gøre opmærksom på, at virksomheden blev drevet i selskabsform.

Kommentaren i »Aktuel erhvervsjura«, R&R 1995 nr. 9 s. 60f, er – efter min opfattelse: med rette – kritisk over for Østre Landsrets afgørelse, idet anførelsen af »Metron Systems« uden anvendelse af betegnelsen ApS typisk vil dække over et personligt drevet selskab, hvor vedkommende hæfter personligt. Medkontrahenten havde ikke i sagen positivt kendskab til, at det modsatte skulle være tilfældet. Den manglende anvendelse af betegnelsen ApS burde således ifølge denne kommentar have ført til, at personen hæftede; en mere eller mindre kvalificeret vurdering af, hvad modparten ville have stillet sig tilfreds med eller forventede, skulle ikke være nødvendig. Endelig fremhæver denne kommentar, at det indledende resumé af dommen i UfR er forkert, idet det heraf fremgår, at tilbud, følgesedler og faktura var stilet til selskabet med anførelse af »ApS«, men at dette ikke har dækning i domsreferatet.

**TfS 1995.317 V, ægtefællernes pelsdyrfarm
I/S statueret, uanset at I/S-betegnelsen ikke var brugt**

Ved denne dom statueredes det, at der mellem ægtefæller var opstået et sådant interessentskabslignende forhold om en pelsdyrfarm, at manden hæftede for moms- og skatte-restancer, selv om det var hustruen, der var registreret som indehaver af virksomheden over for Told og Skat.

Manden ejede den ejendom, hvorfra farmen blev drevet og deltog i et vist (mindre) omfang i driften af farmen. Over for skattevæsenet brugte han virksomhedsskatteordningen som den, for hvis regning virksomheden blev drevet. I forholdet til leverandører, kunder og bank stod han som medindehaver.

Under disse omstændigheder fandtes det, uanset at hustruen alene var registreret som indehaver overfor Told og Skat, godtgjort, at der mellem ægtefællerne var opnået et interessentskabslignende forhold.

UfR 1995.317 V

Bankdirektør ansvarlig for tab ved engagement med familiemedlemmer; banken ikke forsømt tabsbegrænsning, og ingen egen skyld

Ved denne dom kendtes en direktør i en andelskasse erstatningspligtig for kassens tab i anledning af udlån til hans familiemedlemmer, dels hans halvbroder, dels halvbroderens samleverske.

Halvbroderen var omfattet af personkredsen i bank- og sparekasselovens § 19 (særlig overvågningspligt, forelæggelse for bestyrelsen m.v.), men det var halvbroderens samleverske ikke.

Alligevel var det en klar pligtforsømmelse, at direktøren undlod at indhente bestyrelsens samtykke til at bevilge kassekredit til samleversken.

Der var tale om træk på to usikrede konti, og forholdet var blevet sløret for bestyrelsen.

Direktøren fandtes at have handlet »i høj grad uforsvarligt«, og han blev kendt erstatningspligtig for hele tabet.

Der var ikke grundlag for at statuere, at andelskassen havde forsømt at begrænse sit tab.

Der forelå heller ikke i øvrigt omstændigheder, der kunne begrunde en nedsættelse af erstatningskravet.

S.U. 1995.324 Ø, Centros Limited (ændret ved anke og efter præjudiciel forelæggelse)

Udenlandsk selskab uden reel udenlandsk tilknytning kan ikke bruges til at omgå danske kapitalkrav gennem dansk filial

Østre Landsret har i en dom af 8. september 1995 (7. afd. nr. B-3114-93, gengivet i S.U. 1995.324 Ø, Centros Limited, England) statueret, at et i realiteten tomt britisk anpartsselskab ikke kan bruges til at omgå de danske regler om mindstekrav til selskabskapitalens størrelse, når selskabet i sit hjemland ikke udøver nogen form for virksomhed og nu ønsker at oprette dansk filial.

Selskabet var oprettet i 1992, men havde været sovende (»dormant«), indtil det blev købt af et dansk ægtepar, der indtrådte i direktion og bestyrelse. Selskabskapitalen var ifølge vedtægterne på 100 £, men der var reelt kun indbetalt 2 anparter hver på 1 £.

Da selskabet ønskede oprettet dansk filial, ønskede Erhvervs- og Selskabsstyrelsen nærmere redegørelse for, hvor selskabet faktisk drev sin hovedvirksomhed, og hvorfor det lededes. Hvis ikke det blev dokumenteret, at Centros Limited udøvede en reel virksomhed og dermed var erhvervsdrivende, ville styrelsen ikke registrere filialen.

Registreringsnægtelsen – der blev stadfæstet af Erhvervsankenævnet, jf. Årsberetningen 1995 s. 200ff. (kendelsen af 24. november 1995 er gengivet nedenfor) – blev indbragt for landsretten, og sideløbende hermed hed det i industriministerens svar på et ministerspørgsmål blandt andet, at »Enhver udenlandsk virksomhed, herunder et engelsk limited company (Ltd.) kan drive erhvervsvirksomhed i Danmark gennem en filial (sekundær etablering) eller ved stiftelse af et aktieselskab/anpartsselskab (primær etablering). For at der efter de etableringsretlige regler kan etableres en filial i Danmark, kræves der en realitet bag det udenlandske selskab. Dette skal være lovligt bestående i sit hjemland samt drive egentlig erhvervsvirksomhed dér. Det udenlandske selskab må således ikke være en tom skal, der i det væsentlige har til formål at undgå de danske kapitalkrav til selskaber. Hvis ovennævnte krav ikke er opfyldt, kan den anmeldte virksomhed ikke registreres som en filial af et udenlandsk selskab. Det følger af aktieselskabslovens § 157, stk. 1, og af anpartsselskabslovens § 127, stk. 1. Det anmeldte »Ltd.«, der således i juridisk forstand kun har tilknytning til Danmark, må i stedet anses som et dansk aktie- eller anpartsselskab, der skal opfylde de almindelige lovkrav til stiftelsen af et dansk selskab, herunder en minimumskapital på 500.000/200.000 kr.«.

Under sagen for Østre Landsret gjorde Kammeradvokaten på statens vegne gældende, at den anmeldte filial reelt måtte anses som værende selskabets hovedetablering. Der henvises blandt andet til, at kapitalen i England efter de under sagen afgivne forklaringer ikke var indbetalt. Endvidere hedder det i Kammeradvokatens procedure, at »Registreringsnægtelsen efter EF-Domstolens praksis er forenelig med EF-traktatens artikel 58, jf. artikel 56 [formentlig en skrivefejl] i dommen for »artikel 58, jf. artikel 52«, idet anmeldelsen af en filial i Danmark må anses for en omgåelse af kravet i anpartsselskabslovens § 2 om mindstekrav til kapitalens størrelse, ligesom etableringen i England er sket med henblik på at udøve hele selskabets virksomhed i Danmark«. Endelig hedder det i proceduren: »Nægtelsen af registrering er sket for at varetage vigtige offentligtretlige hensyn, så som bekæmpelse af konkursrytteri samt beskyttelse af kreditorer og medkontrahenter, og kan ikke forfølges med mindre indgribende midler«.

I landsrettens præmisser hedder det: »Efter bevisførelsen må det lægges til grund, at [ægteparret] har erhvervet Centros Limited for et beløb svarende til ca. 1.000 Dkr.

alene med det formål at oprette en filial af dette selskab i Danmark, med den hensigt derved at omgå de danske regler om mindstekrav til selskabskapitalens størrelse. Der må endvidere lægges til grund, at Centros Limited selv ikke udøver nogen form for virksomhed. I EF-Domstolens dom af 6. oktober 1976 i sag 14/1976 er det fastslået, at et af de væsentlige kendetegn ved en filial er, at virksomheden er underkastet hovedvirksomhedens ledelse og kontrol. Hertil kommer, at EF-Domstolen i dom af 5. oktober 1994 i sag C-23/1993 [TV 10] vedrørende den frie udveksling af tjenesteydelser har udtalt, at man ikke kan nægte en medlemsstat ret til at træffe foranstaltninger, der skal forhindre, at de i traktaten garanterede friheder udnyttes af en tjenesteyder, hvis virksomhed er helt eller fortrinsvis rettet mod denne stats territorium med sigte på at unddrage sig de regler, som ville gælde for ham, såfremt han var etableret på nævnte stats territorium«.

Herefter var konklusionen i landsrettens præmisser følgende: »Da landsretten herefter finder, at den omgåelse af præceptive danske lovregler, der er tilsigtet af sagsøgeren, efter EF-Domstolens praksis ikke er beskyttet af EF-regler om etableringsfriheden, tager landsretten sagsøgtens frifindelsespåstand til følge«.

TfS 1995.331 Ø, Midtfyns Festivalen (stadfæstet af HR)

Objektivt »hæftelsesgennembrud« over for søsterselskab, men ikke over for fysisk hovedanpartshaver, pga. formuesammenblanding; men ej erstatningsansvar

Ved denne dom (der er under anke) statueredes der hæftelsesgennembrud/identifikation mellem to selskaber i et tilfælde, hvor en musikfestival, der holdes hver sommer (Midtfyns Festivalen), var arrangeret af et ApS (festivalselskabet), som havde bortforpagtet retten til servering m.v. til et andet ApS (restaurationselskabet).

Samme fysiske person ejede 100% af restaurationselskabet og 35% af festivalselskabet, men da restaurationselskabet ydermere ejede 20% af festivalselskabet, beherskede samme person i realiteten dem begge.

Ved festivalen i 1990 gik det rent galt for festivalselskabet, som i løbet af sommeren blev insolvent. Festivalselskabet blev opløst af skifteretten uden aktiver. Told og Skat, der havde lidt et tab på godt 3,1 mio. kr., gjorde nu gældende, at der måtte statueres identifikation mellem det insolvente festivalselskab på den ene side og på den anden side begge de sagsøgte, restaurationselskabet og den fysiske ejer (nu hans i uskiftet bo hensiddende ægtefælle).

Det gjordes gældende, at opdelingen af festivalaktiviteterne alene havde været formel, nemlig med det formål at skabe kreditorly, navnlig i forhold til tvangskreditorerne, herunder Told og Skat.

Det gjordes gældende, at der var sket en sammenblanding af selskabernes aktiviteter, og at der havde været alvorlig uorden i selskabernes bogføring. Subsidiært blev det gjort gældende, at den fysiske ejer havde pådraget sig erstatningsansvar (culpa) ved ikke på et tidligere tidspunkt at have indstillet festivalselskabets drift.

Østre Landsret bemærkede, at opdelingen af festivalaktiviteterne i et festivalselskab og et restaurationselskab, der begge reelt blev behersket af samme fysiske person, ikke i sig selv findes at kunne medføre identifikation, hverken mellem de to selskaber eller mellem festivalselskabet og personen.

Det blev herved lagt til grund, at en tilsvarende opdeling kunne være sket mellem festivalselskabet og en uafhængig tredjemand.

Under de foreliggende omstændigheder var den grundlæggende virksomhed – den årlige afholdelse af en musikfestival på Midtfyn – imidlertid knyttet så stærkt til personen, at en overdragelse af virksomheden reelt ikke kunne ske uden hans personlige samtykke.

På denne baggrund fandtes opdelingen mellem to selskaber, der begge var behersket af ham, kun at kunne ske med virkning for ham, såfremt der økonomisk blev foretaget en klar og utvetydig opdeling af aktiviteterne.

Dette gjaldt navnlig, når man tog den særegne konstruktion i betragtning, hvorved restaurationselskabet fungerede som en slags bank for festivalselskabet (idet dette ikke havde egne konti).

Selskabernes daglige administration skete under ét. Det var ikke umiddelbart muligt for om verdenen at konstatere, hvilket selskab der stod for de enkelte aktiviteter. Indgåelse af aftaler og deraf følgende faktureringer var således i vidt omfang blot sket under anvendelse af begrebet »Midtfyns Festival« eller lignende, uden angivelse af selskabsnavn.

Efter den af Told og Skat foretagne detaljerede undersøgelse af selskabernes kassekladder og efterfølgende bogføring blev det lagt til grund, at der i et vist omfang hos det enkelte selskab var sket bogføring, som retteligt skulle være sket i det andet selskab. Der var heller ikke foretaget afstemning af pengekonti i nødvendigt omfang. Konstaterede kassedifferencer var ikke søgt opløst.

Hertil kom, at restaurationselskabet havde betalt de kreditorer, som det var nødvendigt at betale for at kunne gennemføre musikfestivalen i det følgende år, 1991. Restaurationselskabet havde på denne måde, uden vederlag til festivalselskabet, tilegnet sig goodwill for festivalrettighederne, herunder know-how til at gennemføre festivalen.

Efter en samlet bedømmelse af de to selskabers indbyrdes økonomiske forhold fandtes der herefter at være sket en sådan sammenblanding af selskabernes økonomi, at restaurationselskabet umiddelbart måtte hæfte for festivalselskabets gæld til Told og Skat, og den principale påstand, der støttedes på et synspunkt om hæftelsesgennembrud, blev herefter taget til følge.

Derimod fandtes det ikke godtgjort, at den fysiske ejers personlige økonomi havde været så tæt forbundet med nogen af selskabernes økonomi, at også han umiddelbart hæftede for festivalselskabets gæld. Følgelig blev den i uskifter bo hensiddende ægtefælle frifundet for den principale påstand, støttet på hæftelsesgennembrud.

Dernæst var der spørgsmålet om erstatningsansvar hos personen. Det blev herved lagt til grund, at han ved planlægningen af festivalen for 1990 forventede et overskud. Han fandtes på denne baggrund ikke at have udøvet sin bestemmende indflydelse over festivalselskabet på en sådan måde, at han ifaldt personligt erstatningsansvar for dette selskabs drift.

Også for den subsidiære påstand, støttet på erstatningssynspunkter, frifandtes hustruen derfor.

Mere subsidiært var der en yderligere erstatningspåstand mod hende, støttet på et anbringende om, at afdøde på et tidspunkt burde være blevet klar over, at festivalen gav et betydeligt underskud. Det kunne imidlertid ikke med sikkerhed fastlægges, hvornår han havde fået eller burde have fået denne viden, og hvilke ansvarspådragende dispositioner han i tiden herefter eventuelt havde foretaget. Af denne grund havde han heller ikke i så henseende pådraget sig personligt ansvar.

Det samlede resultat blev derfor, at der ikke blev statueret noget erstatningsansvar, hverken for søsterselskabet eller den fysiske ejer, men at der blev statueret hæftelsesgenmembrud i relation til søsterselskabet, men ikke i relation til den fysiske ejer.

UfR 1995.376 Ø

Direktør kunne udøve tilbageholdsret i firmabil for sit lønkrav

Ved denne afgørelse blev det tilladt en afskediget direktør at udøve tilbageholdsret (retentionsret) i firmabilen, som firmaet således ikke kunne få udleveret under en fogedsag mod direktøren.

Direktøren havde nemlig sandsynliggjort, at der tilkom ham et løn- og feriepengekrav i henhold til direktørkontrakten.

Firmaet havde erklæret modregning, men det var omtvistet, hvorvidt modregningserklæringen var berettiget.

Tilbageholdsretten kunne afværges mod sikkerhedsstillelse.

UfR 1995.574 H, vinhandler-dommen

Afståelsesret: lejer kunne af konkrete grunde ikke afstå til sit ApS

I sagen UfR 1993.524 Ø (ændret ved UfR 1995.574 H) var der i lejekontrakten aftalt afståelsesret til en lejer, mod hvem udlejer ikke kunne fremsætte begrundede indsigelser.

Lejeren, en vinhandler, ønskede nu at overdrage virksomheden til et skuffe-ApS, men for at undgå indsigelser omkring den personlige hæftelse, tilbød hans advokat, at han ville stille bankgaranti for ét års leje. Alligevel modsatte udlejer sig afståelsen.

Under boligretssagen nedlagde lejer principalt påstand om »blank« afståelse af lejemålet til ApS, mod at der stilledes bankgaranti svarende til ét års leje. Subsidiært blev der nedlagt påstand om afståelse med bankgaranti som nævnt, men suppleret med en forpligtelse for vinhandleren til ikke at overdrage anparterne til én eller flere personer, mod hvem udlejer har begrundede indsigelser.

En dommer i boligretten ville give udlejer medhold, idet risikoen ved den begrænsede hæftelse ved udlejning til et selskab ikke afhjælpes tilstrækkeligt gennem en bankgaranti, og der ikke efter denne dommers opfattelse var mulighed for at sikre den faglige standard, heller ikke efter den subsidiære påstand.

Flertallet i boligretten fandt ikke, at lejekontrakten udelukkede afståelse til et selskab, idet der ikke i teksten skelnedes mellem fysiske og juridiske personer, som ofte er lejere. Disse to dommere fandt, at den økonomiske risiko, der følger af den begrænsede hæftelse i et ApS, imødegås ved, at der stilles en bankgaranti svarende til ét års leje. Udlejerens interesse i, at der sikres et forsvarligt fagligt niveau, ville efter disse dommers opfattelse blive sikret gennem den forpligtelse, som vinhandleren ville påtage sig gennem den subsidiære påstand.

Denne blev derfor taget til følge, og dette stadfæstede Østre Landsret, som kunne tiltræde, at udlejer efter kontrakten – og efter lokalernes karakter af forretning – måtte tåle, at afståelsen skete til et selskab. Selskabsformen udgjorde derfor – efter parternes kontraktforhold og med de tilsagn, lejer har givet i den subsidiære påstand, som boligretten tog til følge – ikke i sig selv »begrundede indsigelser« fra udlejerens side.

Østre Landsrets dom blev ændret af Højesteret, jf. UfR 1995.574 H. For Højesteret

kom det til at spille en afgørende rolle, at lejerens afståelsesret var tidsbegrænset (10 år). Tidsbegrænsningen udelukkede ikke i sig selv, at lejemålet inden for tidsgrænsen blev overdraget til et anpartsselskab. Ej heller kunne man sige, at overdragelse af lejemålet til et anpartsselskab i sig selv indebar overdragelse »til en lejer, mod hvem udlejer ... kan fremsætte begrundede indsigelser«, jf. lejekontraktens bestemmelser.

En overgang af anparter i selskabet ville imidlertid kunne have samme virkning for udøvelsen af lejemålet som en overgang af lejemålet. En overdragelse af lejemålet til et anpartsselskab kunne derfor kun anses for at være berettiget i henhold til lejekontraktens bestemmelser, forudsat overdrageren i forbindelse med overdragelsen tilsikrer, at *den til enhver tid værende udlejer* har mulighed for at forhindre, at nogen senere overgang af et bestemmende antal anparter med virkning fra lejemålet sker til én eller flere personer, mod hvilke udlejer kan fremsætte begrundede indsigelser.

Højesteret påpegede, at den foreliggende erklæring ikke beskyttede »den til enhver tid værende udlejer«, men alene den konkrete udlejer. Hertil kom, at der ikke var etableret nogen selvstændig sikring mod, at en bestemmende anpartspost *efter udløbet af afståelsesrettens 10 års grænse* blev overdraget, hvorved tidsbegrænsningen i lejekontrakten ville blive tilsidesat.

På dette grundlag fandt Højesteret udlejer berettiget til at modsætte sig anpartsselskabets indtræden som lejer.

Kommenteret af Jørgen Nørgaard i UfR 1996 B s. 187ff.

TfS 1995.588 V

Selskab under stiftelse med kun én stifter: der kan foretages udlæg i den indbetalte kapital

Ved denne afgørelse godkendtes et udlæg for skattegæld, som blev foretaget i en bankkonto med 200.000 kr., tilhørende et anpartsselskab under stiftelse.

Et konsulentfirma havde hjulpet en person med som enestifter at oprette et selskab, og konsulentfirmaet havde også stillet pengene til hans rådighed.

Da enestifteren havde skattegæld, og da der ønskedes foretaget udlæg i det under stiftelse værende selskabs nævnte bankkonto, gjorde konsulentfirmaet gældende, at det havde pant i bankindeståendet, men både fogedretten og landsretten nåede frem til, at da konsulentfirmaet ikke havde foretaget den fornødne sikringsakt til beskyttelse af sin panteret, måtte udlægget i bankkontoen opretholdes.

Begrundelsen er ikke heldig, eftersom den lader formode, at der kunne være stiftet pant i indeståendet, men dette er ikke tilfældet, jf. det absolutte forbud i daværende ApL § 84, stk. 2, svarende til AL § 115, stk. 2.

TfS 1995.763 Ø, Satair (under anke; højesteretsdom afsagt januar 1997)

Majoritetssalg: spørgsmål om ansvar for majoritetskøberens tømning af selskabet uden forudgående betaling af skatter

Ved denne landsretsdom, der er under anke til Højesteret (højesteretsdommen afsiges i januar 1997, dvs. efter denne bogs indholdsmæssige deadline), statuerede Østre Landsret erstatningspligt hos Satair Holding A/S for det tab, som det afhændede datterselskab led, ved at det kom i hænderne på en selskabstømmer, der fjernede aktiverne uden at betale selskabsskatten.

Driftsselskabet havde solgt sin flåde af udlejningsfly, og der var en udskudt skat på

13,8 mio. kr. Selskabets kreative revisor argumenterede for, at selskabet kunne sælges under opnåelse af indre værdi med et tillæg på 65% af den udskudte skat, men faktisk endte man med gennem forhandling til forskellig side at opnå en kurs på 80.

Kurator krævede erstatning af både det udtrukne selskab og af samtlige omkostninger ved konkursens indtræden. Der argumenteredes dels ud fra almindelige erstatningsretlige regler, dels ud fra et objektivi ansvar for tilbageførsel af uretmæssigt udtrukne midler, jf. daværende ApL § 84, stk. 4.

Særligt vedrørende erstatningsansvaret argumenteredes det, at en eanpartshaver (her moderselskabet), som leder datterselskabet, omfattes af ledelsesansvaret i daværende ApL § 110.

Alle tre landsdommere var enige om, at der skulle statueres erstatningsansvar. De var tillige enige om, at den objektive tilbageførselspligt ikke kunne finde anvendelse, idet modtagelsen af restkøbesummen for det solgte selskab ikke fandtes at fremstå som en udbetaling fra selskabet i forbindelse med den lovstridige disposition (selvfinansierende anparts køb).

To landsdommere lagde særlig vægt på, at moderselskabet som eanpartshaver og i kraft af fælles ledelse inden for koncernen udøvede fuld kontrol over datterselskabet, og herved pålagde de moderselskabet kontrol- og tilsynspligter som svarende til en ledelses, herunder for så vidt angår betryggende formueforvaltning, bevarelse af aktiverne m.v.

Disse dommere anfører særligt, at købesummen i kraft af vederlaget på 80% af skattebyrden måtte betragtes som påfaldende høj, og at moderselskabet må have været klar over, at de skattemæssige afskrivninger på køberside forudsatte investeringer på ca. 70 mio. kr. Der blev ikke undersøgt, hvorvidt det nødvendige afskrivningsgrundlag kunne erhverves for den betaling, som stod til rådighed ifølge de oplysninger, moderselskabet havde. Selv om der således savnedes oplysninger om køberens forhold, frafaldt moderselskabet kravet om bekræftelse på, at der var erhvervet grundlag for nødvendige afskrivninger. Herved udsatte moderselskabet selskabets aktiver for en risiko, som var helt unødig, og herved overtrådtes ledelsesreglen i daværende ApL § 36, stk. 2.

Moderselskabet disponerede på »et så mangelfuldt grundlag, at overtrædelsen af daværende ApL § 84, stk. 2, burde være forudset«.

Efter det således foreliggende finder disse to landsdommere, at det er moderselskabet, der skal bevise, at den beskrevne adfærd – i lyset af myndighedernes optræden, som påberåbtes af moderselskabet under sagen, ikke var culpøs, og dette fandtes ikke bevist.

En landsdommer fandt ikke, at overdragelse af selskabsledelsen i forbindelse med overdragelsen af anpartskapitalen til en køber kan være omfattet af ansvarsreglerne i daværende ApL § 110 eller § 112. Denne dommer bedømmer derfor alene moderselskabets ansvar efter almindelige erstatningsregler.

Herefter gennemgår denne dommer, hvilke faresignaler der fremstod for moderselskabet – og dem var der flere af. En række omstændigheder måtte således give grundlag for begrundet tvivl om køberens evne og vilje til at gennemføre de nødvendige skattemæssige dispositioner:

Der forelå ikke dokumentation for, at selskabet ved investering i to tyske leasingselskaber kunne opnå afskrivningsret allerede i det løbende skatteår. Blandt andet forelå der ikke oplysninger om, at de to leasingselskaber allerede havde foretaget anskaffelse af afskrivningsberettigede aktiver i fornødent omfang. Ej heller forelå der dokumentation for, at køberens umiddelbare likviditetsoverskud ved handelen – 2,6 mio. kr., sva-

Domme og kendelser 1990-1999

rende til ca. 3,7% af det nødvendige afskrivningsgrundlag på ca. 70 mio. kr. – overhovedet var tilstrækkeligt til at dække handelsomkostningerne ved erhvervelse af leasingparterne – endsiges tilstrækkelige til, at køberen kunne opnå et overskud.

Ej heller forelå der dokumentation for, at køberen, såfremt den dansk/tyske dobbeltbeskatningstraktat, som var under revision, blev ændret, ville have mulighed for at undgå, at selskabet blev beskattet af genvundne afskrivninger, og dermed mulighed for at eliminere skattetilsvaret. Alligevel betingede moderselskabet sig ikke i kontrakten, at rådigheden over selskabet og dets kassebeholdning først overgik til køberen, når der var indgået bindende kontrakter om erhvervelse af afskrivningsberettigede aktiver. Derimod sikrede moderselskabet sig selv – ikke alene mod risiko for tab, men også mod, at købet kunne gå tilbage i tilfælde af, at forudsætningen om lovlig berigtigelse af skattekravet ikke blev opfyldt.

Satair-landsretsdommens præjudikatbetydning analyseres af Erik Werlauff i TFS 1995.837. Det anføres her, at dommen bygger på erstatningsretlige grundsætninger, således som samme forfatter argumenterede for i TFS 1995.23. Dommen er ikke en helt typisk sag, og adskillige af de ventende sager er ikke dermed automatisk afgjort, selv om dommen stadfæstes. Regressspørgsmålene er ikke behandlet i sagen; i nogle tilfælde vil der være regres mod rådgivere, men i særlig grad mod selskabstømmerens bank. Kriterierne herfor behandles nærmere i artiklen.

Satair-dommen er også kommenteret af Erik Overgaard i SR Skat 1995.385ff.

Nogle afgørelser med tilknytning til selskabstømning: TFS 1995.763 Ø (Satair, under anke; højesteretsdom afsagt januar 1997; majoritetssalg: spørgsmål om ansvar for majoritetskøberens tømning af selskabet uden forudgående betaling af skatter); TFS 1996.470 Ø (Kirk Holding; selskabstømning; revisors indeståelse for fortsat aktiv drift var bindende for ham); TFS 1996.32 V (sager om selskabstømning; Erstatningssagen udsættes ikke i afventen af straffesagen).

Selv om denne bog rækker til og med 1996-domme og -kendelser, er Satair-sagen så vigtig, at jeg nedenfor tilføjer Højesterets dom i sagen og min kommentar hertil:

Ved TFS 1997.110 H blev sagen om Satair Holding A/S' salg af et datter-driftsselskab, der derefter blev udsat for selskabstømning, endeligt afgjort. Da tilbagebetalingspligten efter daværende anpartsselskabslovs § 84, stk. 4, påhvilede køberen som modtager af den ulovlige udbetaling fra overskudsselskabet, og ikke Satair Holding, og da den ulovlige disposition ikke blev »truffet eller opretholdt« af Satair Holding, kunne der ikke rejses krav efter daværende § 84, stk. 5, mod selskabet.

2 højesteretsdommere fandt dog § 84, stk. 2 og 5, anvendelig, og ville dermed statuere en form for objektiv hæftelse (for hele tabet, inkl. renter efter skattelovgivningen, boomkostninger m.v.).

Herefter måtte, bemærkede flertallet, sagens afgørelse bero på, om Satair Holding havde pådraget sig erstatningsansvar over for skattevæsenet, der som indehaver af et latent skattekrav var overskudsselskabets eneste kreditor på overdragelsestidspunktet. Da Satair Holding var ene-ejer og faktisk leder af overskudsselskabet indtil salget, skulle ansvaret ikke bedømmes efter den tidligere anpartsselskabslovs § 112 (grov uagtsomhed), men efter dansk rets almindelige erstatningsregler, jf. herved den tidligere lovs § 110 (simpel eller grov uagtsomhed).

Det hedder herefter i dommen: »For Satair Holding havde salget af overskudsselskabet alene til formål at undgå betaling af en skat på 13 mio. kr., som ellers ville forfalde

til betaling i vedkommende skatteår. Salget havde således ikke karakter af en normal forretningsmæssig disposition. I forhold til, hvad der ville komme til udbetaling ved en likvidation af selskabet, opnåede Satair Holding ved salget et merprovenu svarende til 80% af skattetilsvaret. Under disse omstændigheder havde Satair Holding ved salget særlig anledning til at være opmærksom på risikoen for tilsidesættelse af skattevæsenets interesser«.

Herefter hedder det i dommen: »Satair Holding måtte indse, at der ved salget af overskudsselskabet under alle omstændigheder bestod en ikke ubetydelig risiko for, at de planlagte investeringer ikke ville blive gennemført eller ikke ville kunne anerkendes som grundlag for skattemæssige fradrag, og at risikoen for manglende gennemførelse af investeringerne og for tab for skattevæsenet ville være særlig stor, hvis købesummen for overskudsselskabet blev betalt med dets egne midler.

Ved salg af et overskudsselskab – hvis eneste aktiv er en pengebeholdning eller lignende midler – vil der altid være en risiko for, at købesummen bliver betalt med selskabets egne midler, og for Satair Holding måtte det allerede som følge af de i kontrakten aftalte nationalbankoverførsler af købesum og selskabets midler med valør samme dag fremstå som en nærliggende mulighed, at der ved det foreliggende salg ville ske selvfinansiering. Satair Holding gjorde ikke noget reelt for at afværge skattevæsenets risiko«.

Herefter bemærker flertallet: »På denne baggrund finder vi, at Satair Holding ved salget af overskudsselskabet på uforsvarlig måde tilsidesatte skattevæsenets interesser og derfor er erstatningsansvarlig for skattevæsenets tab«.

Det bemærkes, at også de to dissenterende højesteretsdommere fandt fornødent grundlag for at anse Satair Holding ansvarlig efter dansk rets almindelige erstatningsregel (men de ville altså også bringe hæftelsesreglen i § 84, stk. 2, jf. stk. 5, i anvendelse.)

Tabet var de godt 13 mio. kr., men erstatningen kunne ikke udstrækkes til også at omfatte renter efter skattelovgivningen. Der kunne alene kræves sædvanlig procesrente fra sagens anlæg.

Erstatningen kunne heller ikke udstrækkes til at omfatte omkostningerne ved konkursen.

Om synspunkterne vedrørende egenskyld, risikoaccept m.v. hedder det kort: »Skattemyndighederne har ikke begået nogen fejl – heller ikke derved, at man ikke udsendte nogen advarsel om, at købstilbuddene vedrørende overskudsselskaber kunne have sammenhæng med selvfinansiering og/eller selskabstømning – som kan føre til bortfald eller nedsættelse af erstatningen for det af Satair Holding udviste uforsvarlige forhold«.

Der var heller ikke grundlag for bortfald eller nedsættelse af erstatningen ud fra (1) erstatningsansvarslovens § 24, stk. 1, (2) den tidligere anpartsselskabslovs § 113, stk. 1 (lempelsesreglen), eller (3) ud fra almindelige risikobetragtninger.

Konsekvenserne af Højesterets dom i Satair-sagen analyseres af Erik Werlauff i TfS 1997.114. Artiklen er udarbejdet i forlængelse af forfatterens artikler i TfS 1995.23 og TfS 1995.837. I førstnævnte artikel (skrevet før landsrettens dom i Satair-sagen) redegjorde forfatteren for selskabstømning som begreb og angav de juridiske principper, som retsopgøret efter hans opfattelse skal styres af. I sidstnævnte artikel kommenterede og analyserede forfatteren landsrettens dom i sagen. Begge artikler var bygget på den klare forudsætning, at det civilretlige opgør med de sælgende hovedaktionærer (sælgerne) ikke kan foretages ud fra objektive hæftelsesregler m.v., og at det derfor er erstatningsretlige grundsætning – det vil sige culpa-reglen – der bliver afgørende for disse

sagers bedømmelse. Denne antagelse (som forfatteren har forfægtet lige fra 2. udgaven af sin »Selskabsret«, 1994) er stadfæstet gennem Højesterets afgørelse i Satair-sagen. Artiklen TFS 1997.114 beskæftiger sig hovedsageligt herefter med spørgsmålet om god-tros-grænsen, regresopgør, skattemæssige konsekvenser for rådgivere, der bliver kendt erstatningspligtige m.v.

UfR 1995.905 H, Silcon

Insider trading: første danske straffedom: 3 mdr. betinget fængsel + tillægsbøde

Ved denne dom blev et børsnoteret selskabs økonomichef idømt 3 måneders betinget fængsel og en tillægsbøde på 50.000 kr. (skønsmæssigt svarende til hans fortjeneste) for strafbar insider trading.

Selskabet (Silcon) fremstillede elektronikdele, der for langt størstedelens vedkommende solgtes i fremmed valuta, og også spekulativt handlede det i valuta. Da disse handler førte til tab og yderligere tabsrisiko, solgte økonomichefen sin aktiebeholdning til kurser på 240 og 225, i alt til en kursværdi af ca. 300.000 kr.

8 dage senere meddelte selskabet fondsbørsen, at selskabet havde lidt et tab på ca. 29 mio. kr. Da faldt aktiekursen til 150.

Højesteret kunne ikke prøve bevislighederne, og således kunne det ikke efterprøves, om der var handlet forsætligt eller kun uagtsomt. Når landsretten derfor havde lagt til grund, at der var handlet forsætligt, kunne Højesteret ikke ændre herved.

Dommen er kommenteret af Nis Jul Clausen i UfR 1995 B s. 466ff.

Østre Landsrets dom af 29. juni 1995 (12. afd. nr. B-2673-90), fodboldselskabet Bestyrelsesansvar: klar culpa, men tabets størrelse umulig at fastslå, derfor frifindelse!; kurator søgsmålsberettiget for hele underbalancen

I denne sag stod hele ledelsen for en professionel fodboldklub, der blev drevet i aktieselskabsform, sagsøgt for et skønnet beløb svarende til selskabets underbalance efter det tidspunkt, hvor de efter kurators opfattelse burde have standset driften.

Selskabet var stiftet ved årsskiftet 1986/87 med en aktiekapital på 300.000 kr. Det havde både i 1987 og 1988 betydelige driftsunderskud, som medførte en stor negativ egenkapital.

Hertil kom, at der kunne rejses alvorlig tvivl om en række værdiansættelser i regnskabet, herunder vedrørende forventede transfersummer m.v.

Af de sagsøgte blev det gjort gældende, at kurator slet ikke var søgsmålsberettiget, men at tabet måtte indtales af de enkelte kreditorer, således at disse kunne blive undergivet en individuel bedømmelse med hensyn til egen skyld, accept af risiko m.v., men landsretten fandt kurator søgsmålsberettiget.

Landsretten var enig med kurator i, at der var handlet culpøst fra ledelsens side. I hvert fald på bestyrelsesmøder i marts og april 1989, hvor man gennemgik regnskabet for 1988 samt budgettet for 1989, tilsagde selskabets økonomiske situation, at bestyrelsen burde have gjort sig overvejelser vedrørende selskabets fortsatte drift. I bekræftende fald måtte en forudsætning for en fortsat drift være kapitaltilførsel af et betydeligt omfang.

Forventningerne til 1989 var så spinkelt begrundet, at det vedtagne budget realistisk vurderet ikke ville kunne overholdes. Ved på trods af denne usikre økonomiske situation at fastholde selskabet i nogle ud fra selskabets økonomiske forhold alt for betydelige for-

pligtelser (enten ud fra manglende økonomisk overblik eller ud fra nogle ikke nærmere definerede forventninger om at kunne redde selskabet) fandtes den samlede sagsøgte ledelse at burde have indset, at fortsat drift ville være yderligere underskudsgivende.

Ledelsen havde herved pådraget sig erstatningsansvar for selskabets mulige tab, uden at landsretten dog fandt tilstrækkeligt grundlag for i forhold til det sagsøgende konkursbo at anlægge forskellige bedømmelser af de enkelte sagsøgtes ansvar (de havde hver for sig, i fald de måtte blive dømt, påstået sig tillagt fuld regres mod de øvrige sagsøgte).

Herefter fandtes ledelsen at være erstatningspligtig over for konkursboet i det omfang, hvori det negative driftsresultat var blevet forøget ved den fortsatte drift efter april 1989, hvor uforsvarligheden måtte stå klart for ledelsen.

Landsretten bemærkede herved, at dette negative driftsresultat ville fremkomme efter fradrag for, hvad fordringer, særligt spillerrestkrav, måtte blive formindsket som følge af den fortsatte drift.

Herefter drejede det sig imidlertid om opgørelsen af det tab, som den således statuerede culpa hos ledelsen havde forårsaget, og nu drejer sagen 180 grader, nemlig gennem følgende præmisser: »Landsretten finder det sandsynligt, at selskabet er blevet påført et tab ved den fortsatte drift.

Uanset at fastsættelsen af en sådan erstatning efter sin karakter må være skønsmæssig, jf. herved også sagsøgerens endelige principale påstand, indgår i dette skøn visse objektive faktorer, herunder selskabets økonomiske situation den 4. april 1989, hvor selskabets drift som anført burde være indstillet, samt indholdet af de kontraktmæssige forpligtelser, som selskabet havde påtaget sig, særligt over for spillerne.

Dertil kommer på den anden side, at der, som sagen foreligger, ikke kan bortses fra, at nogle af de anmeldte fordringer ikke er holdbare, i hvert fald delvis, i en situation, hvor det som her drejer sig om at anvende dem som begrundelse for et bestyrelsesansvar, idet flere kreditorer har indladt sig med selskabet med accept af risiko for tab.

Trods den omfattende bevisførelse finder landsretten det herefter ikke muligt, hverken mere præcist eller tilnærmet, at fastslå størrelsen af den erstatning for tab, som kan tilkomme boet. ... som følge af det anførte frifindes de sagsøgte ...«.

Det sagsøgende konkursbo blev endog pålagt at betale sagsomkostninger til de sagsøgte.

Dommen er gengivet i Forsikrings- og erstatningsretlig domssamling 1995, bind 2.

Landsskatteretskendelse af 9. august 1995, j.nr. 621-1867-0191

Opdeling/spaltning af et I/S indebærer skatteretligt delsalg og -erhvervelse

Ved denne kendelse blev en bindende forhåndsbesked ændret i klagerens favør.

5 læger drev praksis i interessentskab, og de gik nu fra hinanden.

3 af dem gik til et nyt interessentskab, A, mens de øvrige 2 gik til et andet interessentskab, B.

En af dem, der gik til interessentskab A, mente, at hun som sin anskaffelsessum for goodwill kunne regne med 4/5 af sin 1/5 af goodwill. Hun måtte nemlig stilles som den, der havde købt 4/5 fra de øvrige.

Skattemyndighedernes standpunkt var derimod, at goodwill var en enhed for de læger, der fortsatte i et interessentskab sammen. Ifølge skattemyndighedernes standpunkt skete der således ikke nogen overdragelse af goodwill mellem samtlige interessenter, men alene en overdragelse i forhold til dem, der ikke medfulgte i interessentska-

Domme og kendelser 1990-1999

bet. Altså skulle hun ikke stilles som den, der havde købt goodwill-andel fra 4 kolleger, men kun fra 2 kolleger (nemlig dem, der gled over i interessentskab B).

Med en meger kortfattet begrundelse er Landsskatteretten uenig heri:

Opløsningsaftalen måtte indebære, at interessentskabet var opløst, og at klageren skattemæssigt fra hver af de øvrige interessenter havde erhvervet 1/5 af virksomhedens samlede goodwill.

Hun havde altså i alt erhvervet 4/5 af 1/5 af virksomhedens samlede goodwill. Hendes anskaffelsessum for goodwill kunne derfor sættes til det dobbelte af, hvad skattemyndighederne ville have gjort.

Erhvervsankenævnets kendelse af 10. august 1995 (j.nr. 95-1.650, Advokaten 1995.326)

Det er apportindskud, når selskabet parallelt med en kontant kapitalforhøjelse skal overtage værdier

Ved denne kendelse gav Erhvervsankenævnet Erhvervs- og Selskabsstyrelsen medhold i, at der ikke forelå en kontant forhøjelse, men en aktiekapitalforhøjelse ved apportindskud i et tilfælde, hvor 3 selskaber tegnede en »kontant kapitalforhøjelse« i et 4. selskab, som samtidig skulle købe aktiviteter med goodwill, inventar m.v. fra de 3 aktietegnende selskaber.

Der havde været en sådan forbindelse mellem aktietegningen og overtagelsen af aktiver mod vederlag, at kapitaludvidelsen samlet måtte anses for at være udtryk for et apportindskud.

EF-domstolens afgørelse af 19. oktober 1995 i sagen C-111/94, Job Center Coop En registreringsmyndighed kan ikke foretage præjudiciel forelæggelse for EF-domstolen

Ved denne afgørelse afviste EF-Domstolen at tage stilling til en forelæggelse fra en domstol i Milano, der fungerede som registreringsmyndighed, og som var i tvivl om nogle unionsretlige spørgsmål i forbindelse med behandlingen af en ansøgning fra et andelselskab under stiftelse om at blive registreret.

EF-domstolen bemærkede, at selv om en forelæggelse for Domstolen i medfør af artikel 177 ikke forudsætter, at den procedure, hvorunder den nationale ret formulerer præjudicielle spørgsmål, er kontradiktorisk, fremgår det ikke desto mindre af artikel 177, at de nationale retsinstanser kun kan forelægge spørgsmål for Domstolen, hvis der verserer en tvist for dem, og hvis forelæggelsen sker med henblik på afgørelse af en retssag.

Når den forelæggende italienske ret i overensstemmelse med gældende nationale bestemmelser træffer afgørelse inden for rammerne af den frivillige retspleje vedrørende en ansøgning om godkendelse af et selskabs vedtægter med henblik på dettes indførelse i registeret, udøver den en ikke-judiciel funktion, som i andre medlemsstater varetages af administrative myndigheder. Den optræder nemlig som forvaltningsmyndighed uden samtidig at skulle afgøre en retstvist.

Der hed derfor i domskonklusionen, at EF-domstolen ikke har kompetence til at besvare de spørgsmål, der var forelagt af den italienske domstol.

Generaladvokat Michael B. Elmer ville have realitetsbesvaret den italienske domstols spørgsmål.

Kritisk til afvisningen er Roland Abele i EuZW 1996.48f. Han finder det ganske vist

forståeligt, at Domstolen må begrænse syndfloden af forelæggelser, men han påpeger dels, at Domstolen i mange tilfælde har været large med at tillade forelæggelse, og at procesøkonomiske grunde kunne tale for at admittere også den her afviste sag. I præmis 11 påpeger Domstolen selv, at hvis en afvisning hos registermyndigheden førte til appel, ville appelretten klart være forelæggelsesberettiget. På dette grundlag finder forfatteren, at der er tale om en boomerang; Domstolen kunne lige så godt have tilladt førsteinstansen at forelægge, selv om den »kun« fungerer som registermyndighed.

**Erhvervsankenævnets kendelse af 23. oktober 1995 i sagen 94-8.392
Finanstilsynet afslog vedtægtsændring i fond, fordi et forsikringsselskab derved ville få bestemmende indflydelse**

Ved denne kendelse stadfæstede nævnet et afslag fra Finanstilsynet om, at en fond, der var oprettet af et forsikringsselskab, måtte ændre sine vedtægter, således at forsikringsselskabet gennem et bestyrelsesflertal fik en bestemmende indflydelse på fonden.

Som fondsmyndighed havde Erhvervs- og Selskabsstyrelsen – ud fra rene fondsretlige betragtninger – tilladt vedtægtsændringen, men forsikringsselskaber havde klogeligt også spurgt Finanstilsynet – og herfra blev der meddelt afslag, idet fonden og dens datterselskaber kunne drive anden virksomhed end forsikringsvirksomhed.

**Erhvervsankenævnets kendelse af 24. november 1995 i sagen 95-21.297
(Advokaten 1996.38)**

Rettelse af en stifters identitet i stiftelsesdokument indebærer ny stiftelse

Ved denne kendelse gav Erhvervsankenævnet Erhvervs- og Selskabsstyrelsen medhold i, at en rettelse af en stifters identitet (en personlig stifter ønskedes udskiftet med et selskab som stifter) indebar stiftelse af et nyt selskab, og at rettelse derfor ikke kunne finde sted i de indsendte stiftelsesdokumenter.

Nævnet var også enig i, at det erlagte gebyr ikke kunne tilbagebetales trods registreringsnægtelsen, idet gebyret er betaling for anmeldelsen og den hermed forbundne sagsbehandling, ikke betaling for registrering.

**Erhvervsankenævnets kendelse af 24. november 1995 i sagen 95-26.608
(Advokaten 1996.38), Centros Limited**

Registrering af dansk filial af udenlandsk selskab: dokumentation for tegningsret samt reel udenlandsk hovedaktivitet

Ved denne kendelse tiltrådte Erhvervsankenævnet nogle betingelser, som Erhvervs- og Selskabsstyrelsen opstillede i forbindelse med registrering af en dansk filial af et udenlandsk selskab.

Der kunne kræves (1) dokumentation for, hvem der var tegningsberettiget i hovedselskabet, (2) autoriseret oversættelse ved en beskikket translatør af engelsksprogede dokumenter og (3) dokumentation for, at selskabets hovedaktivitet blev drevet fra det engelske hovedselskab.

Hvad punkt 3 angår, var det herved ikke tilstrækkeligt med en efterfølgende, udokumenteret oplysning om, at der nu var påbegyndt erhvervsaktivitet. Stadig hvad punkt 3 angår skyldes kravet ønsket om at undgå, at de danske regler om stiftelse af selskaber, herunder de danske kapitalkrav, søges omgået, og det skal derfor sikres, at der foreligger et reelt filialforhold.

Kendelsen blev domstolsprøvet og herved stadfæstet, jf. S.U. 1995.324 Ø (gengivet ovenfor; dommen er under anke). Se nærmere om udenlandsk postkasseselskab Erik Werlauff: Koncernretten (1996) s. 80ff.

1996

UfR 1996.12 V

Identifikation af selskaber med samme direktør i relation til gentagelsesvirkning ved straf efter arbejdsmiljøloven

Ved denne dom skete der identifikation mellem det nu tiltalte aktieselskab og to tidligere selskaber, hvori samme person var direktør og tegningsberettiget (hvorimod ejerforholdet ikke var oplyst).

Identifikationen skete i relation til gentagelsesvirkning med henblik på straffens størrelse.

UfR 1996.19 Ø

Genoptagelse efter tvangsopløsning: fax til styrelsen på 3-månedersfristens sidste dag var tilstrækkelig til at muliggøre genoptagelse

Inden 3 måneder efter, at Erhvervs- og Selskabsstyrelsen har anmodet skifteretten om tvangsopløsning, kan der indgives anmeldelse til styrelsen om, at skifteretsbehandlingen afbrydes, og at selskabet på ny træder i virksomhed, jf. AL § 126, stk. 3, og ApL (nu) § 62, stk. 3.

Overskrides fristen (eller har selskabet inden for de seneste 5 år tidligere været under tvangsopløsning), kan registrering af genoptagelsen ikke finde sted.

Ved UfR 1996.19 Ø blev der taget stilling til den præcise beregning af 3 månedersfristen:

På fristens sidste dag modtog styrelsen en telefax fra selskabet med anmodning om genetablering, men selve blanketten med bilag indgik først til styrelsen dagen efter. Styrelsen fandt ikke, at fristen var overholdt, og der henvistes til, at betingelserne for genetablering ifølge lovmotiverne skal underkastes en restriktiv fortolkning.

2 landsdommere lagde vægt på, at faxen med anmodningen om genetablering fremkom inden for fristen, og at blanket med bilag fremkom dagen efter. Under disse omstændigheder fandtes fristen at være overholdt.

En landsdommer fandt ikke grundlag for at sidestille faxen med den i loven krævede anmeldelse om genetablering.

TfS 1996.30 Ø

Likvideret forening ville stævne vedrørende skattekrav, men havde ikke længere nogen søgsmålskompetence

Ved denne dom afvistes et søgsmål fra en forening, der var likvideret. Sagen var anlagt mod skatteministeriet med påstand om tilbagebetaling af selskabsskat, men efter skatteministeriets påstand blev sagen afvist.

Det var ikke dokumenteret, at et eventuelt skattekrav var blevet udlagt til foreningens medlemmer inden likvidationens afslutning, og medlemmerne havde derfor ikke særskilt søgsmålskompetence.

Ej heller kunne de på anden måde identificeres med foreningen.

Da foreningen, der i stævningen var angivet som sagsøger, ved likvidationen var ophørt med at eksistere, og da likvidationen ikke senere var blevet genoptaget, afviste landsretten sagen.

TfS 1996.32 V

Sager om selskabstømning: Erstatningssagen udsættes ikke i afventen af straffesagen

Ved denne kendelse bestemte landsretten, at en erstatningssag mod nogle selskabssælgere anlagt af skatteministeriet med krav om erstatning i anledning af selskabstømning ikke som begæret af de sagsøgte skulle udsættes, mens straffesag verserede mod selskabstømmere (som var varetægtsfængslet in absentia som sigtet for skyldnersvig og begæret udleveret fra England). Skattevæsenet anførte, at straffesagerne ikke kunne forventes afgjort inden for rimelig tid, og at de oplysninger fra straffesagerne, som ikke kunne skaffes under den civile sag, ikke kunne antages at have en sådan central betydning, at der burde ske en udsættelse på ubestemt tid af sagerne (som er af væsentlig principiel betydning for skattevæsenet). Landsretten fandt det ikke sandsynliggjort af de sagsøgte, at en gennemførelse af de civile sager, inden straffesagerne var afsluttet, på afgørende måde ville forhindre eller vanskeliggøre de sagsøgtes muligheder for at få sagerne forsvarligt oplyst. Udsættelse blev derfor nægtet.

Nogle afgørelser med tilknytning til selskabstømning: TfS 1995.763 Ø (Satair, under anke; højesteretsdom afsagt januar 1997; majoritetssalg: spørgsmål om ansvar for majoritetskøberens tømning af selskabet uden forudgående betaling af skatter); TfS 1996.470 Ø (Kirk Holding; selskabstømning: revisors indeståelse for fortsat aktiv drift var bindende for ham); TfS 1996.32 V (sager om selskabstømning: Erstatningssagen udsættes ikke i afventen af straffesagen).

ND 1996.34 H (= NRT 1995.46 H), Nimbus

Norsk dom: forsøg på at omgå stemmeretsbegrænsninger delvis tilsidesat

En norsk dom i NRT 1995.46 H (ND 1996.34 H) tager stilling til gyldigheden af en aftale, hvorved stemmeretsbegrænsninger (stemmeloft) tilsigtedes omgået. Der er tale om den såkaldte Nimbus-sag.

Aftalen havde to elementer, dels et investeringselement (idet Nimbus på nærmere aftalte vilkår senere skulle købe de øvrige aktier), dels et stemmeretsvilkår (idet de øvrige aktionærer forpligtede sig til at afgive stemme i overensstemmelse med direktiver fra Nimbus).

Da nu Nimbus fik ny bestyrelse, som til sin overraskelse erfarede om stemmeretsaftalen, gjorde Nimbus gældende, at aftalen var ugyldig. Der henvises herved dels til den bestemmelse i Norske Lov, der svarer til DL 5-1-2 (aftaler mod lov og ærbarhed), dels til de bestemmelser i den norske aktieselskabslov, der svarer til § 61 i den danske aktieselskabslov (overskridelse af de tegningsberettigedes beføjelser).

Flertallet i Norges Højesteret (3 dommere) fandt, at stemmeretsdelen af aftalen var ugyldig. Derimod var investeringsdelen deraf i sig selv gyldig, og der kunne derfor ikke blive tale om, at Nimbus kunne fragå sin købspligt (da købet allerede var gennemført, var påstanden formuleret som et restitutionskrav).

Mindretallet i Højesteret fandt, at aftalen i sin helhed var ugyldig, og at således også den put-option, som købspligten indebar for de øvrige aktionærer, måtte tilsidesættes.

J.U. 1996.66 H, Bibliotekscentralen A/S

Bestyrelseshonorarer skulle ikke tilbagebetales; havde vedtægts hjemmel og var ej udbetalt med forbehold

Denne dom godkender udbetaling af bestyrelseshonorarer i Bibliotekscentralen A/S.

Oprindelig blev virksomheden drevet af en selvejende institution, hvor der var en fast praksis for honorarernes størrelse og kvartalsvis forudbetaling. Efter at virksomheden var overført til aktieselskabsformen, måtte man betragte denne praksis som accepteret af aktieselskabet.

Der var ikke ført bevis for, at udbetalingerne var sket med forbehold. Konkursboet fik derfor ikke medhold i, at honorarerne skulle betales tilbage. Højesteret bemærkede yderligere, at honorarerne var hjemlet i en vedtægtsbestemmelse.

J.U. 1996.67 H

Stemmeretsaftale om repræsentation i bestyrelsen blev brudt, og generalforsamlingsbeslutning i énmandsselskab erklæret ugyldig

Denne dom kender en generalforsamling i et anpartsselskab ugyldig, fordi valghandlingen stred mod en aftale om repræsentation i bestyrelsen.

Hele anpartskapitalen ejedes af en person, som ved en aftale med et interessentskab havde indrømmet I/S'et ret til repræsentation i bestyrelsen, men inden generalforsamlingen erklærede han sig frigjort fra aftalen. Det blev lagt til grund, at aftalen var bindende, og det blev ligeledes lagt til grund, at den også var bindende for selskabet, idet personen var eneindehaver af anparterne.

Selv om det sagsøgende I/S ikke selv var anpartshaver, ansås det alligevel for at have fornøden retlig interesse i at få dom for ugyldigheden.

Det blev præciseret i præmisserne, at der ikke med afgørelsen var taget stilling til, hvorvidt personen havde handlet ansvarspådragende over for I/S'et.

UfR 1996.90 H

Tvangsopløsning: Styrelsens beslutning herom medfører fristdag

Ved denne afgørelse statueredes det, at Erhvervs- og Selskabsstyrelsens beslutning om at tvangsopløse et selskab må anses for at være direkte eller analogt omfattet af konkurslovens § 1, stk. 1, nr. 3, således at dagen for beslutningen om tvangsopløsning – begæringens dato – skal anses for fristdag, hvis skifteretten inden 3 måneder efter denne beslutning modtager anmeldelse om betalingsstandsning, begæring om akkordforhandling eller konkurs, eller hvis skifteretten inden samme frist selv afsiger konkursdekret.

Ole Horsfeldt kommenterer afgørelsen i UfR 1996 B s. 128ff. Han påpeger, at dommen medfører, at styrelsens beslutning om tvangsopløsning i relation til konkurslovens § 1 vil være at sidestille med en generalforsamlingsbeslutning om likvidation. Højesterets dom må ifølge forfatteren have den konsekvens, at skifteretterne realitetsbehandler tvangsopløsningsbegæringer tidligere end 3 måneder fra begæringens datering. I sammenhæng med overvejelse om, hvilken kompetence et selskabs ledelse har, efter at styrelsen har truffet beslutning om tvangsopløsning, finder forfatteren på baggrund af dommen, at ledelsen har kompetence til at indgive relevante begæringer til skifteretten og derfor også kompetence til at råde i andre sammenhænge.

J.U. 1996.103 V, lampefabrik**Køber af virksomhed fik ikke medhold i goodwill-mangler; men afslag pga. bygningsmangler**

Denne dom tager stilling til, om køberen af en lampefabrik kunne få forholdsmæssigt afslag som følge af påståede mangler ved goodwill og ved den faste ejendom.

Købesummen var 14,7 mio. kr. Heraf udgjorde købesummen for bygninger 8,5 mio. kr. og købesummen for goodwill 1,6 mio. kr.

Det blev gjort gældende, at der var tale om bygningsmangler, og her blev der givet en erstatning på ca. 87.000 kr.

Derimod blev der ikke givet forholdsmæssigt afslag i goodwill'en. Her gjorde køber gældende, at sælger forud for handelen burde have oplyst, at (1) fabrikkens største aftager, IKEA, havde dikteret en væsentlig prisnedsættelse, og at (2) der var givet de timelønnede medarbejdere en lønforhøjelse på 3 kr. i timen.

Landsretten lagde ved frifindelsen på disse punkter, hvor der krævedes knap 2 mio. kr. i alt, vægt på, at det af salgsmaterialet for virksomheden fremgik, at driften var afhængig af stadig nyudvikling af modeller, og at køberen måtte have været klar over, at ordretilgangen var afhængig af en række faktorer, herunder prisen på ældre lampemodeller. Der var desuden kun sket prisnedsættelse på enkelte modeller ud af et omfattende sortiment. Det var ikke bevist af køber, at fortsat samhandel med IKEA var betinget af levering af de modeller, hvor på priserne var nedsat mest.

J.U. 1996.113 V, Forenede Teglværker A/S**Indløsning til billig kurs iflg. vedtægterne for fælles salgsselskab blev ikke tilsidesat**

Denne dom behandler indløsningsbestemmelser i et aktieselskab, der nærmest fungerede kooperativt for deltagerne.

Der var tale om A/S De forenede Teglværker, som var en salgssammenslutning for aktionærerne, der alle selv var teglværker.

Der var ganske særlige indløsningsbestemmelser i vedtægterne i tilfælde af en aktionærs udtræden: A-aktier skulle indløses til en kurs svarende til 20 gange de sidste 10 års gennemsnitsudbytte. B-aktier skulle indløses til en særligt opgjort værdi ud fra aktionærens omsætning siden selskabets stiftelse og med kun begrænset andel i reserverne.

Nu udtrådte en aktionær, og selskabets revisor opgjorde indløsningskursen til ham. Selve indløsningskursen blev 0, men hans andel i reserver blev 0,7 mio. kr. Han fandt, at dette var urimeligt, jf. AL § 20 a, sammenholdt med § 19, idet hans andel af selskabets samlede regnskabsmæssige egenkapital ville føre til 1,9 mio. kr. i indløsningssum.

Landsretten bemærkede under henvisning til forarbejderne til de nævnte lovbestemmelser, at selv en væsentlig afvigelse fra en aktieposts andel i den indre værdi kan være rimeligt begrundet i parternes forudsætninger. Vedtægtsbestemmelserne i denne sag var fastsat mellem ligeværdige parter, og de var hverken uklare eller vanskeligt tilgængelige. Der blev tillige lagt vægt på det fælles formål med selskabet (reelt: det kooperative tilsnit). Herefter blev A/S de forenede Teglværker frifundet; aktionæren måtte lade sig nøje med den efter vedtægterne beregnede indløsningskurs.

UfR 1996.117 H, Aalborg Stiftstidendes Fond

Moderfonde i massemediekoncerner: krav på medarbejderrepræsentation, hvis fonden har andre aktiviteter (her: ejendoms-datterselskab) end avis-datterselskabet; »dagblads-undtagelsen« må fortolkes snævert

Ved denne dom blev der taget stilling til, om medarbejderne på Aalborg Stiftstidende havde ret til repræsentation i moderfonden, Aalborg Stiftstidendes Fond.

Det hedder i erhvervsfondslovens § 22, stk. 3, at reglerne om medarbejderrepræsentation ikke finder anvendelse på moderfonde, »hvis erhvervsmæssige virksomhed udelukkende består i drift af massemedier og hermed beslægtet virksomhed« (den såkaldte »lex Jyllands-Posten«).

Konkret var der tale om, at Aalborg Stiftstidende var udflyttet til nye lokaler, og et søsterselskab til dagbladsselskabet – det vil sige endnu et helejet datterselskab af Aalborg Stiftstidendes Fond – ejede og udlejede herefter den ejendom, som dagbladet tidligere brugte.

Spørgsmålet om forståelsen af ordet »udelukkende« i lovtæksten er behandlet af Lyng Andersen og Jørgen Nørgaard i UfR 1993 B s. 179ff.

Vestre Landsret: Efter ordlyden af lovbestemmelsen og dennes tilblivelseshistorie, herunder indsættelsen af ordet udelukkende i stedet for »til hovedformål«, fandt landsretten ved UfR 1995.236 V ikke grundlag for – ud fra betragtninger over det formål, der lå bag indførelsen af bestemmelsen – at foretage en udvidende fortolkning. Da den virksomhed, som ejendomsdatterselskabet drev, ikke kunne anses som virksomhed, der var beslægtet med medievirksomhed, kunne Aalborg Stiftstidendes Fond som mediefond herefter ikke anses for omfattet af § 22, stk. 3. Følgelig *havde* medarbejderne krav på repræsentation i fondens bestyrelse.

Højesteret kom til samme resultat: Undtagelsesbestemmelsen om dagblade m.v. i § 22, stk. 3, kunne ikke finde anvendelse, idet Aalborg Stiftstidendes fond ud over at drive erhvervsmæssig virksomhed med drift af massemedier og hermed beslægtet virksomhed tillige var moderfond for et ejendomsaktieselskab, som blandt andet drev virksomhed med væsentlig erhvervsmæssig udlejning til tredjemand. Fonden drev således ikke udelukkende erhvervsmæssig virksomhed bestående i drift med massemedier og dermed beslægtet virksomhed. Undtagelsen til hovedreglen måtte fortolkes snævert.

ND 1996.118 H (= NRT 1995.441 H)

Kapitalforhøjelse: apportindskudsreglerne var ikke overholdt, men da intet tab var påvist, frifandtes aktietegnerne for boets krav om kontant indbetaling

Ved denne dom frifandt Norges Højesteret nogle aktionærer, der efter selskabets konkurs var sagsøgt af boet med påstand om indbetaling som følge af en kapitalforhøjelse.

Aktietegnerne var også stiftere af selskabet, og de havde udviklet programmet til nogle EDB-informationssystemer, som de havde solgt til selskabet. De havde derfor et krav mod selskabet, og da der fandt en kapitalforhøjelse sted, hvor de tegnede nye aktier, fandt der modregning sted, således at de ikke foretog effektiv indbetaling.

Højesteret fandt, at modregningskravene vedrørende programmet nærmest måtte opfattes som apportindskud, og at modkravene i hvert fald havde den anslåede værdi. Der var ganske vist begået formelle fejl i forbindelse med behandlingen af modkravet og kapitalforhøjelsen, men dette var ikke afgørende, idet selskabslovgivningen må bygge på det syn, at der skal kunne påvises et tab for kreditorerne, før der kan blive tale om

erstatningspligt for aktionærer, som ikke har overholdt lovens formelle regler i forbindelse med udvidelse af aktiekapitalen.

UfR 1996.139 V, Tvind

Hvert bestyrelsesmedlem har repræsentationsmagt i en erhvervsdrivende fond, ligesom i selskaber; formanden kunne derfor underskrive ankestævning

I denne sag var der opstået spørgsmål om, hvem der på en erhvervsdrivende fonds vegne kunne underskrive en ankestævning til landsretten – med andre ord: hvem der har repræsentationsmagt for fonden.

Ankestævningen var underskrevet af fondens bestyrelsesformand (der var tale om den selvejende institution Fælleseje under Tvind »koncernen«).

Af appelindstævnte blev det gjort gældende, at reglerne om repræsentationsmagt i selskabslovgivningen ikke udtrykkeligt er overført til fondslovgivningen, men landsretten fandt hverken i ordlyden af eller forarbejderne til lov om erhvervsdrivende fonde § 27 holdepunkter for at antage, at det havde været hensigten at begrænse den almindelige repræsentationsret for bestyrelsesmedlemmer i erhvervsdrivende fonde i forhold til aktie- og anpartsselskabslovgivningens regler herom. Indstævnte havde heller ikke påvist reale grunde, der talte for en sådan begrænsning af repræsentationsadgangen.

UfR 1996.179 Ø, Sanexco

K/S kan ej konkursbehandles, alene fordi komplementaren er konkurs; der skal foretages et konkret insolvens-skøn

I denne sag havde skifteretten taget kommanditselskabet under konkursbehandling alene med henvisning til, at samtlige komplementarer var under konkurs, og at der således ikke skulle ske en selvstændig bedømmelse af K/S'ets solvens.

Da det imidlertid efter konkurslovens § 17 er en betingelse for, at en skyldners bo kan tages under konkursbehandling, at skyldneren er insolvent, og da skifteretten ikke havde taget stilling til, hvorvidt denne betingelse var opfyldt, ophævede landsretten dekretet og hjemviste sagen til fornyet behandling ved skifteretten.

Der var tale om selskaber i Sanexco-komplekset.

Afgørelsen er helt i tråd med antagelsen hos Erik Werlauff: Selskabsret (2. udg. 1994) s. 182 samt Jens Anker Andersen i Advokaten 1992.145.

I Aktuel Erhvervsjura i R&R 1996 nr. 6 s. 53 hedder det om kendelsen: »Hermed har landsretten punkteret den sædvanlige (men uhensigtsmæssige) antagelse, at et kommanditselskab, selv om selskabet i kraft af kommanditisternes (rest)hæftelse er solvent, automatisk skal tages under konkursbehandling, hvis komplementaren (komplementarerne) er gået konkurs. Kendelsen, som kolliderer frontalt med landsretsafgørelsen i UfR 1976.405, bør kunne betragtes som rigtig«.

Spørgsmålet behandles yderligere af Peter Juul Therkelsen og Henrik Steen Jensen i UfR 1996 B s. 379ff. De betragter afgørelsen som en ændring af den hidtidige retspraksis, jf. UfR 1976.405 V. Forfatterens konklusion er, at konkurslovens almindelige betingelser for at afsige et konkursdekret over kommanditselskabet – det vil sige påvist insolvens – skal være opfyldt.

I insolvensskønnet må indgå et skøn over, om blandt andet de resthæftelser fra kommanditister, der foreligger, må antages at kunne dække selskabets forpligtelser. Der skal herved ske en egentlig kursfastsættelse af resthæftelserne, da disse sædvanligvis ikke

indgår fuldt ud. Hvis kommanditisterne i det i øvrigt solvent kommanditselskab vil undgå en opløsning af kommanditselskabet, efter at komplementaren er gået konkurs, er de nødsaget til at finde en ny komplementar, men beslutningsproceduren herfor må afhænge af komplementarens hidtidige rolle og selskabets vedtægter. Hovedreglen må ifølge forfatterne være, at vedtagelse herom skal ske med almindelig stemmeflerhed på en generalforsamling. Hvis komplementarens rolle er forholdsvis underordnet – og dette vil være tilfældet i de fleste afskrivningskommanditselskaber – må beslutningen dog kunne træffes af kommanditselskabets bestyrelse som et led i den almindelige ledelse af selskabet. Indsættes der en ny komplementar, mener forfatterne – ud fra en analogi til forskrifterne om indtræden af en ny interessent i et I/S – at den nye komplementar kun vil hæfte personligt for kommanditselskabets forpligtelser, der er påtaget efter indsættelsen af den nye komplementar. Den hidtidige komplementar hæfter tilsvarende alene for forpligtelser, der er påtaget, mens den gamle komplementar var komplementar. Hvis ikke der indsættes en ny komplementar, må konsekvensen være, at kommanditselskabet ophører. Det selskab, der herefter resterer – nemlig en samling af kommanditister – hører ikke under noget af de definerede selskabsbegreber, og konsekvensen må derfor være, at de må betragtes som et interessentskab – med heraf følgende hæftelsesmæssige konsekvenser for kommanditisterne, der nu må betragtes som interessenter.

J.U. 1996.264 H

Ulovligt aktionærlån: bødeniveau på 5% af hovedstol, men der kan være formildende omstændigheder

Ved UfR 1995.550 Ø (= TFS 1995.637 Ø) fik et selskabs hovedanpartshaver og direktør en bøde på 65.000 kr. for at lade selskabet yde sig et lån på 1½ mio. kr. i en cirka 1½-årig periode indtil selskabets konkurs.

Hovedanpartshaveren gjorde gældende, at når han blev beskattet af hele låneprovenu- et – nemlig som følge af sin manglende evne til at betale lånet tilbage – kunne der i selskabsretlig forstand ikke foreligge et lån, men landsretten var uenig heri.

Den omstændighed, at hans manglende betalingsevne skattemæssigt ville bevirke, at beløbet blev indkomstbeskattet hos ham, kunne ikke ændre låneforholdets karakter i selskabsretlig henseende.

Højesteret var enig i et bødeniveau på 5% af hovedstolen, men fandt i denne sag konkrete formildende omstændigheder, særligt at lånet straks blev betalt tilbage inden for den af Erhvervs- og Selskabsstyrelsen fastsatte frist. Med 4 dommerstemmer mod 1 halverede Højesteret derfor bøden.

UfR 1996.271 H, Scan Detectronic Production

Anpartstegning var bindende trods forkerte oplysninger i udbudsmaterialet

Ved denne dom stadfæstede Højesteret Sø- og Handelsrettens dom af 21. januar 1993 i en sag mellem Sparekassen Nordjylland A/S og 254 kommanditister i K/S Scan Detectronic Production.

K/S'et blev stiftet i 1986 med henblik på produktion og markedsføring af et nuklearmedicinsk, modulært udstyr, kaldet Cortexplorer. Alle rettigheder til udstyret blev erhvervet fra et selskab, Scan Detectronic A/S, for 18 mio. kr. Selskabet holdt kun i ca. 3 år, idet det i januar 1989 anmeldte betalingsstandsning og juni 1989 blev erklæret konkurs.

Det var Sparekassen Hadsund, senere Sparekassen Nordjylland A/S, der i vidt omfang var den finansierende bank, og som havde transport i kommanditisternes restfordringer, i alt 1250 anparter.

Det blev under sagen gjort gældende, at tegningsaftalerne var ugyldige i medfør af aftalelovens § 30 (svig), § 33 (almindelig hæderlighed) og § 36 (urimelighed) samt ud fra reglerne om bristede forudsætninger. Det blev herved gjort gældende, at prospektmateriale indeholdt urigtige og vildledende oplysninger om udviklingen af Cortexploreren, om det hidtidige salg, om det forventede salg, om de omkostninger, som K/S'et straks skulle afholde, og om de forpligtelser, der fremover skulle påhvilekommanditselskabet.

I Sø- og Handelsretten var der ikke enighed mellem de 3 dommere.

2 af dommerne fandt ikke, at prospekter på tegningstidspunktet kunne betegnes som mangelfuldt eller indeholdende unøjagtigheder i en sådan grad, at tegningsaftalerne kunne tilsidesættes. Indsigelserne vedrørte især spørgsmålet, om udstyret var færdigudviklet til salg, om oplysningerne om salgsmulighederne var rigtige, og om der efterfølgende var handlet i strid med prospektet ved at sælge andre, konkurrerende produkter.

Disse 2 dommere fremhæver i deres votum, at det af prospektet fremgik, at den viden, man sad inde med, fortsat skulle udvikles. At én af dem, der i materialet anbefalede projektet, selv var aktionær i det A/S, som solgte rettighederne, var konkret ikke af afgørende betydning. Det var ganske vist en fejl, at det i prospektet blev antydnet, at der var solgt flere store maskiner (der var kun leveret en eneste), men på grundlag af de konkret forventede ordrer mv. fandt de 2 dommere det betænkeligt at kritisere »den optimisme med hensyn til salgsmulighederne, som fremgår af prospektet«.

Det forhold, at der fandt en markedsføring sted af lignende produkter, kunne ikke betegnes som en bristende forudsætning, men snarere som en bekræftelse af et eksisterende marked; købekontrakten lå i øvrigt til gennemsyn for investorerne.

Der var indvendinger mod de 18 mio. kr., som K/S'et havde betalt til A/S'et for at købe rettighederne til projektet, og der forelå under sagen ingen konkret beregning af de 18 mio. kr. Herom bemærker de 2 dommere, at afgørende for prissætningen for sådanne rettigheder er det ikke, hvor meget der er investeret i udviklingen af systemet, men hvilke forventninger der stilles til afsætningen. Vel var det ubestrideligt, at afsætningen langt fra levede op til forventningerne i prospektet, men dette var udtryk for efterfølgende forhold, som ikke kunne have været bestemmende for kommanditisternes regning, og som kommanditisterne i øvrigt senere kunne have grebet ind over for.

En erklæring til prospektet, som den navnkundige statsaut. revisor Ove Andersen havde afgivet, måtte betegnes som »neutral og ganske intetsigende«. De 2 dommere bemærker, at »prospektet fremtræder i det hele som et optimistisk investeringsprojekt med muligheder for en væsentlig skattebesparelse, hvilket afspejler den driftsrisiko, der findes ved investering i ethvert erhvervsprojekt«.

Den dissenterende dommer i Sø- og Handelsretten fandt derimod, at prospektet havde været misvisende i en sådan grad, at kommanditisterne på grund af urigtige forudsætninger ikke var bundet af de indgæede aftaler. Denne dommer fandt, at der i prospektet var direkte fejl og misvisende oplysninger, som oversteg, hvad der i almindelighed kan accepteres som almindelige anprisninger. Dette gjaldt de indhentede ordrer, spørgsmålet om systemets færdigudvikling m.v.

For Sø- og Handelsretten blev de 254 kommanditister pålagt 600.000 kr. i sagsomkostninger.

Domme og kendelser 1990-1999

For Højesteret gjorde kommanditisterne yderligere gældende, at tegningsaftalerne var forbrugerftaler, og at dette burde have betydning ved vurderingen af gyldighedsspørgsmålet.

Højesterets dom var énstemmig, og den indebar en stadfæstelse.

Det bemærkes i dommen, at systemet ved prospektets udsendelse i 1986 ikke var fuldt færdigt designmæssigt, men at det måtte anses for at være udviklet og afprøvet i en sådan grad, at ordrer, der blev hentet hjem, umiddelbart kunne danne grundlag for produktion, levering og indtjening. Herefter kunne kommanditisternes tegning ikke anses som uforbindende som følge af urigtige og vildledende oplysninger om udviklingen af systemet.

Prospektets indhold – herunder likviditetsprognosens angivelse af 1986-indtægten som kr. 0 – måtte »for en samlet betragtning gøre det klart også for ikke-forretningskyn-dige, at Cortexplorer-systemet var et nyt og særdeles specielt produkt, som ikke var indarbejdet på markedet«. At prospektet indeholdt et delvist urigtigt og dermed vildledende udsagn – »vi har leveret meget store anlæg, 256 kanalers udrustning til fx universitetet i Lund« – kunne ikke i sig selv medføre ugyldighed, selv om oplysninger om realiseret salg må anses for relevante for en potentiel investor.

Højesteret bemærker endvidere, at systemet var udviklet som et nicheprodukt, og at dets afsætning beroede på beslutninger taget af forholdsvis få aftagere, hvis dispositions-muligheder var afhængig af offentlige bevillinger eller lignende. Prospektets angivelser vedrørende det forventede salg måtte derfor være behæftet med megen usikkerhed, og kommanditisterne havde ikke godtgjort, at det allerede ved projektets udbud måtte stå udbyderne klart, at det ville være umuligt at realisere de forventninger, der var indeholdt i prospektets budgetoplysninger.

Det måtte indgå i den samlede vurdering, at statsaut. revisor Ove Andersen var tilknyttet Venture Partners A/S, og at én af de anbefalende var tilknyttet A/S'et, som solgte systemet til K/S'et, men disse forhold kunne ikke – hverken i sig selv eller sammen med det i øvrigt oplyste – medføre, at aftalerne var uforbindende.

I sagsomkostninger for Højesteret blev de 254 appellerende kommanditister solidarisk pålagt at betale 800.000 kr. til Sparekassen Nordjylland A/S.

I en kommentar til UfR 1996.271 H hedder det i *Aktuel Erhvervsjura i R&R 1996* nr. 6 s. 54: »Med dommen har Højesteret fastslået, at selve det forhold, at der i et prospekt vedrørende et senere kuldsejle anpartsprojekt findes optimistiske og måske på enkelte punkter ikke helt rigtige oplysninger, ikke fører til, at kommanditisterne frigøres for deres forpligtelser. Afgørelsen må føre til, at en række kommanditister, som i andre kuldsejlede projekter har søgt at slippe ud af hæftelsen, nøje overvejer, om de ikke blot forøger deres tab ved at fortsætte sagerne.«

Domme om muligheden for at fragå K/S-anpartstegning: UfR 1992.43 SH (Difko vindmøllerne; ugyldig), UfR 1993.126 H (Mercandiasag nr. 1; ej ugyldig trods forkerte oplysninger), UfR 1996.1173 H (Mercandiasag nr. 2; ej ugyldig, passivitet m.v.), UfR 1993.696 H (Løgstør; ugyldig; helt urealistiske budgetter), UfR 1994.876 SH (mus-lingefarm; ej ugyldig, trods urigtige budgetter), UfR 1996.271 H (Scan Detectronics hjernescanner-projekt; ej ugyldig, trods forkerte oplysninger), UfR 1996.1366 SH (dyk-kerskibs-projekt; for sen reklamation).

Utrykte domme om samme emne:

Se Jørgen Nørgaard UfR 1994 B s. 263ff, Mette Stougaard & John Adamsen i J 1995.250ff samt Erik Werlauff: Anpartsaftalers bindende virkning (1994).

Både Mercandia-dommen i UfR 1993.126 H og Løgstør-dommen i UfR 1993.696 H er kommenteret af Jørgen Nørgaard i UfR 1994 B s. 263ff, hvor det om Mercandia-dommen fremhæves, at når Højesteret ikke blot stadfæstede Sø- og Handelsrettens dom om frifindelse af rederiet i henhold til dommens grunde, var det, fordi Højesteret valgte at udsende et signal om, at kontraktsetablering ved benyttelse af så tendentiøse oplysninger ikke kan regne med retsordenens beskyttelse. Når kommanditisten alligevel tabte på grund af passivitet, var det, fordi dét forhold, som medførte, at han som udgangspunkt ikke var bundet – de ufuldstændige og vildledende oplysninger om forholdet mellem tidligere kontraheringspriser og salgspriser – kunne være bragt på det rene langt tidligere end i 1986, fra hvilket tidspunkt det tidligst kunne lægges til grund, at han havde protesteret mod at være forpligtet. Det var, hedder det i kommentaren, vanskeligt at frigøre sig fra den tanke, at han havde fastholdt aftalen, så længe nettoresultatet – skattefordel kontra likviditetstilskud – fremstod som favorabelt for ham, og først havde yret ønske om at komme ud, da nettoresultatet »tippede«. Ved kapitalindskud og hæftelsespåtagelse i forbindelse med selskabsoprettelse må et almindeligt hensyn til de øvrige selskabsdeltagere og selskabets kreditorer give passivitetsargumentet en særlig gennemslagskraft. Om Løgstør-dommen fremhæves det i kommentarerne, at det faldt i øjnene, at udbyderne af projektet havde fejlbedømt centerets indtægtsmuligheder i katastrofal grad, og at garantien for lejeindbetalingerne fra driftsselskabet for en meget betydelig dels vedkommende var blevet tilvejebragt på en måde, som kommanditisterne ikke var blevet gjort bekendt med, og som de i givet fald måtte antages at ville have anset for uacceptabel, eftersom garantien reelt hidrørte fra dem selv.

Det hedder til slut i kommentaren: »Afgørelserne UfR 1993.126 H og UfR 1993.696 H har givet anledning til en del omtale i dagspressen og til en vis uro blandt banker og sparekasser, der jo har finansieret mange kommanditselskabsprojekter mod transport i – blandt andet – kommanditisternes resthæftelser. Som det fremgår af dommene og af den ovenstående kommentar, er der imidlertid ikke tale om, at Højesteret pludselig har betrådt helt nye juridiske stier. Serióse projekter har ikke noget at frygte. Problemet med de to domme er måske mest, at de kom så sent – langt inde i et almindeligt forløb med kommanditselskabsprojekter, hvor fornemmelsen for, hvad der er seriøst og acceptabelt, langsomt var taget af«.

Mette M.L. Stougaard: Ugyldighed i kommanditselskabsforhold (specialeafhandling publiceret i Justitia 1994, nr. 4) analyserer gældende ret om kommanditisters mulighed for at frigøre sig fra selskabsaftalen under påberåbelsen af ugyldighed.

UfR 1996.301 V

Tegningsudskrift (til tinglysningsbrug): udskrift af Publi-com er tilstrækkelig

Ved denne kendelse statueredes det – til brug ved tinglysning af løsørepatentebrev – at en EDB-udskrift fra Erhvervs- og Selskabsstyrelsens Publi-com online system, udskrevet på selskabets advokats kontor og bekræftet af 2 advokatsekretærer og tillige af to bankmedarbejdere (hos panthaveren) var tilstrækkelig dokumentation for tegningsretten.

Landsretten bemærkede, at det ved advokatfirmaets bekræftelse af udskriftens rigtighed var attesteret, at der ikke forinden var ændret i de oplysninger, der fremgår af Erhvervs- og Selskabsstyrelsens Publi-com online system. »under de foreliggende om-

stændigheder« fandtes en således bekræftet udskrift at måtte anses for tilstrækkelig dokumentation for udstederens legitimation.

Tinglysningsdommeren ville have lyst pantebrevet med frist til forevisning af udskrift bekræftet af styrelsen.

UFR 1996.343 Ø

Bestyrelsesmedlem i datterselskab, oprettet i rekonstruktionsøjemed under betalingsstandsning, kan godt efterfølgende være kurator i moderselskabs konkursbo

Ved denne kendelse fandt landsretten i modsætning til skifteretten, at en advokat godt kunne være kurator i et moderselskabs konkursbo, selv om han var bestyrelsesmedlem i det ikke konkursramte datterselskab.

Kort før moderselskabets betalingsstandsning havde det overdraget sin virksomhed til datterselskabet (en »Hafnia-model«), og skifteretten havde forkastet kuratorvalget, fordi man ikke helt kunne se bort fra muligheden for, at advokaten ikke opfyldte habilitetskravene i konkurslovens § 238.

Under de foreliggende omstændigheder, hvor datterselskabet var 100% ejet af konkursboet, fandt landsretten imidlertid ikke, at advokatens tilknytning til datterselskabet kunne begrunde, at valget af ham som eneste kurator blev tilsidesat i medfør af § 238.

TfS 1996.355 H

Goodwill-handel mellem interesseforbundne selskaber: skønserklæring tilsidesattes af landsretten, men anerkendtes af Højesteret

Ved TfS 1995.10 Ø pådømtes et tilfælde, hvor et selskab i likvidation solgte en modeforretning til et andet selskab, der ejedes af samme ejerkreds.

Køberselskabet betalte 790.000 kr. (der den gang var skattefri), men skattemyndighederne henførte de 340.000 kr. heraf til at være et vederlag for indtræden i lejemål.

Der blev holdt syn og skøn, og skønsmændene fandt, at et goodwill-beløb på 790.000 kr. svarede til værdien i handel og vandel. Alligevel fik skatteministeriet medhold. Landsretten bemærkede, at goodwill ikke er noget entydigt begreb, og at goodwill i skattemæssig henseende siden 1939 har været knyttet til afståelse af kundekreds, forretningsforbindelse eller lignende, ligesom denne snævre fastlæggelse af det skattemæssige goodwillbegreb har været fulgt i praksis, også efter at goodwillbeskatningen blev ophævet i 1982.

Videre bemærkede landsretten, at det fremgik af skønserklæringen, at man i beregningen af goodwill-beløbet blandt andet inddrog forretningens beliggenhed. Skønserklæringens goodwill-værdi var således ikke den snævrere skattemæssige goodwill-værdi, og allerede af denne grund kunne skønserklæringen ikke tillægges bevismæssig vægt. Da der i øvrigt ikke var grundlag for at tilsidesætte skattemyndighedernes skøn over beløbets fordeling, fik skattemyndighederne medhold af landsretten, *men* Højesteret gav koncernen medhold, jf. TfS 1996.355 H.

TfS 1996.381 LSK

Aktionær solgte aktier til bank, og det udstedende selskab påtog sig tilbagekøbspligt; dette ansås som selskabets køb af egne aktier

Ved denne kendelse blev det sidestillet med selskabets erhvervelse af egne aktier (ligningslovens § 16 B), at de pågældende aktier af aktionæren var solgt til en bank, idet

selskabet selv samtidig påtog sig pligt til at erhverve aktierne på samme vilkår, som banken havde købt dem for.

Der ansås at foreligge en samlet disposition, som skatteretligt måtte bedømmes som salg til det udstedende selskab.

Derimod var der ikke tilstrækkeligt grundlag for at anse overdragelseskursen for at indebære en overkurs, som udløste skat af maskeret udlodning.

TfS 1996.470 Ø, Kirk Holding

Selskabstømning: revisors indeståelse for fortsat aktiv drift var bindende for ham

Ved denne dom statueredes det, at den statsaut. revisor for køberen af det af K&K Kirk Holding A/S solgte selskab skal anerkende at være erstatningsansvarlig over for Kirk Holding og skadesløsholde holdingselskabet for det økonomiske tab, som holdingselskabet måtte lide som følge af, at den forpligtelse, som revisoren tiltrådte ved overdragelsesaftalen, ikke er eller bliver opfyldt, herunder for krav, som danske skattemyndigheder måtte gennemføre mod holdingselskabet.

Revisor havde indestået for, at det købte selskab ville deltage aktivt i driften af et skib i så tilstrækkeligt et omfang, at den skattepligtige indkomst for regnskabsåret 1993 set under ét ville neutralisere den foreløbigt angivne selskabsskat på godt 3,7 mio. kr. som følge af foretagne afskrivninger.

Landsretten lagde vægt på, at revisoren havde anledning til at undersøge grundlaget for dispositioner, som køberen ifølge aftalen påtænkte.

Landsretten fandt, at revisorens erklæring og garanti angik aftalebestemmelsen i dens helhed. Revisoren var derfor i forening med det købende selskab forpligtet til at sikre opnåelsen af det aftalte skattemæssige resultat. Som selskabets revisor havde revisoren ikke haft mulighed for egenhændigt at sikre opnåelsen af resultatet, og holdingselskabets principale påstand om, at han skulle anerkende at være forpligtet til at drage omsorg for driften og afskrivningerne, kunne derfor ikke tages til følge, men ved at tiltræde garantiforpligtelsen havde revisoren pådraget sig et erstatningsansvar solidarisk med køberen i tilfælde af forpligtelsens manglende opfyldelse.

Nogle afgørelser med tilknytning til selskabstømning: TfS 1995.763 Ø (Sarair, under anke; højesteretsdom afsagt januar 1997; majoritetssalg; spørgsmål om ansvar for majoritetskøberens tømning af selskabet uden forudgående betaling af skatter); TfS 1996.470 Ø (Kirk Holding; selskabstømning; revisors indeståelse for fortsat aktiv drift var bindende for ham); TfS 1996.32 V (sager om selskabstømning; Erstatningssagen udsættes ikke i afventen af straffesagen).

TfS 1996.533 Ø (= UfR 1996.1248 Ø)

Almennyttig fond: afgiftsfrihed forudsætter konkret formålsangivelse; Told & Skat skal skønne individuelt i hver sag

Ved denne dom fik afgiftsmyndighederne medhold i, at en fonds formål ikke var tilstrækkeligt konkretiseret til, at der kunne gives fritagelse for arveafgift.

Formålet var således: »... at virke for almen velgørende og humane, kunstneriske, videnskabelige eller deslige formål, herunder uddannelse af unge. Fonden må ikke drive erhvervsvirksomhed«.

Det hedder i landsrettens præmisser, at formålet i fondens fundats ikke har en sådan konkretisering, at det på forhånd kan sikres, at midlerne alene vil blive anvendt til almen velgørende og almennyttige formål.

Domme og kendelser 1990-1999

Skatteministeriet fandtes at have en forpligtelse til at foretage et individuelt skøn, men denne forpligtelse var også opfyldt i sagen.

ND 1996.607 H (= NRT 1995.1460 H), norsk højesteretsdom

Aktiekøb kendt ugyldigt pga. sælgerens forsømmelse af loyal oplysningspligt

Ved denne dom blev salget af en majoritetspost i et norsk ingeniørselskab kendt ugyldig som følge af, at aktiesælgeren havde »glemt« at fortælle aktiekøberen, at aktiesælgeren selv var i færd med at udtage patent på nogle processer (et særligt boretårn til olieudvinding), som var af stor betydning for selskabet.

Ugyldigheden af aktiehandelen blev statueret på grundlag af aftalelovens § 33 samt almindelige agtsomheds- og loyalitetspligter i kontraktsforhold.

UfR 1996.1144 H, ny Tele Danmark-sag

Forelæggelse for EF-domstolen afslået (ad lighedsgrundsætningen i kapitaldirektivet)

Ved denne kendelse stadfæstede Højesteret Sø- og Handelsrettens kendelse om, at der ikke skulle ske forelæggelse for EF-domstolen af spørgsmål om forståelsen af artikel 42 i 2. selskabsdirektiv, »der er i overensstemmelse med det også efter dansk ret gældende almindelige selskabsretlige lighedsprincip, jf. herved AL § 17, stk. 1«, idet Højesteret bemærkede, at realiteten i de spørgsmål, som sagsøgeren gerne ville have stillet til EF-Domstolen, ikke adskilte sig fra realiteten i de spørgsmål, som Højesteret tog stilling til ved UfR 1992.971 H.

Allerede som følge heraf tiltrådte Højesteret, at der »i hvert fald ikke på sagens nuværende stadium« var anledning til at forelægge spørgsmål for EF-domstolen.

Den undladte forelæggelse er ikke ubetænkelig.

UfR 1996.1173 H, Mercandia Entreprise – sag nr. 2

Kommanditist ikke fritaget for betaling af opkrævede indskudsbeløb; Ej ugyldig; passivitet fra kommanditist side

Villy Heilskov Jacobsen, J, havde i 1982 og 1983 købet anparter i 4 Mercandia-kommanditselskaber, der hver havde ladet bygge et skib og drev rederivirksomhed med det, og blev sagsøgt af komplementaren til betaling af beløb opkrævet i perioden 18. november 1987 til 15. maj 1991 dels af komplementaren som likviditetstilskud i henhold til vedtægternes bestemmelser herom, dels i henhold til generalforsamlingsbeslutninger om indskud til dækning af komplementarudlæg og udgifter til ombygning af det ene skib. J påstod frifindelse med henvisning blandt andet til, at der i udbudsmaterialet var givet vildledende oplysninger om videresalgspriser for tidligere solgte skibe, at den korresponderende reder havde modtaget returkommissioner, at de opkrævede likviditetstilskud ikke havde hjemmel i vedtægterne, fordi de ikke angik allerede afholdte komplementarudlæg, men forventede fremtidige udgifter, og at komplementaren og den korresponderende reder på generalforsamlingerne havde afgivet stemmer på egne anparter og i henhold til fuldmagter trods inhabilitet.

Ingen af indsigelserne blev taget til følge. For så vidt angår indsigelsen om vildledende oplysninger i udbudsmaterialet, begrundedes resultatet med, at J havde udvist passivitet. Se hertil UfR 1989.1078 H, UfR 1993.126 H og UfR 1993.696 H.

Selv om det i en tidligere tilsvarende retssag mellem komplementaren og J var be-

stemt, at ingen af parterne skulle betale sagsomkostninger til den anden part, var J forpligtet til at betale sin del af kommanditselskabets omkostninger. Se blandt andet Erik Werlauff: Generalforsamling og beslutning (1983) s. 622.

UfR 1996.1183/1 H, Mercandia Entreprise – (sag nr. 2)

Kommanditist ikke fritaget for betaling af opkrævede indskudsbeløb; Ej ugyldig; passivitet fra kommanditist side

Sag svarende til den samtidig afgjorte sag UfR 1996.1173 H mellem samme parter. Nærværende sag, der angik beløb opkrævet pr. 15. maj 1987 som likviditetstilskud og komplementarudlæg, blev afgjort på samme måde.

UfR 1996.1208 H, Admiral Hotel

Mindretal af interessenterne kunne godt på egne vegne sagsøge I/S-bestyrelsen med krav om erstatning

Ved denne afgørelse var Højesteret enig med Østre Landsret i, at et mindretal af interessenterne (i et I/S med mange deltagere, hvor I/S'et drev hotel) godt kunne anlægge retssag mod bestyrelsesmedlemmerne med erstatningskrav.

Ved flertalsbeslutning havde interessentskabet besluttet at overdrage hotelejendommen til et ApS, som ejedes af I/S'et. Mindretallet gjorde gældende, at handelen var sket til overpris, og at dette var til fordel for en række af interessenterne, men til stor skattemæssig ulempe for de sagsøgende interessenter.

Der var dissens i både landsret og Højesteret, men flertallet af dommerne faldt i begge instanser, at et erstatningsansvar ikke på forhånd kunne udelukkes, og at mindretallet havde søgsmålskompetence hertil. At skattekravene først senere under sagsforberedelsen ville blive præciseret, ændrede ikke herved. Ej heller gjorde det nogen forskel, at et interessentskabsmøde havde meddelt ansvarsfrihed (decharge) til bestyrelsen. »Almindelige interessentskabsretlige betragtninger« kunne heller ikke føre til afskærelse af søgsmålskompetencen.

Flertallet i Højesteret bemærker, at hotelsalget ikke havde karakter af en sædvanlig forretningsmæssig disposition, og under sådanne omstændigheder var mindretallet ikke afskåret fra at søge erstatning for et indirekte tab, nemlig deres andel af et tab, som i givet fald er lidt af interessentskabet.

Derudover strævnede de med krav om erstatning for skattetilsvær som følge af overdragelsen, og her var der tale om et direkte tab, som de selv havde lidt. Allerede derfor var beslutningerne på interessentskabsmødet om godkendelse af overdragelsen og om ansvarsfriheden ikke til hinder for, at mindretallet kunne rejse krav om erstatning for dette direkte tab.

UfR 1996.1366 SH, K/S Difko XLV, dykkerskibe

K/S: anpartstegning bandt; reageret for sent, og ej mangler i udbudsgrundlag; ledelsesfejl må gøres gældende som erstatningskrav mod ledelsen

Denne dom frifinder K/S Difko XLV for 4 kommanditisters påstand om tilbagetræden fra deres anpartstegning.

Selskabet skulle bygge og udleje to dykkerskibe. Tegningen fandt sted i 1985, og i 1988 blev lejeaftalerne om dykkerskibene misligholdt. Herefter skulle der opkræves likviditetstilskud hos kommanditisterne.

Domme og kendelser 1990-1999

De sagsøgende kommanditister tog forbehold om tilbagetræden i juli 1991, og de anlagde retssag i november 1991.

Retten fandt, at de i hvert fald efter modtagelsen i december 1988 af de oplysninger, der fremgik af regnskabet 1987/88, kunne have foretaget nærmere undersøgelser af regningsgrundlaget. De var derfor afskåret fra at hæve tegningsaftalerne. Retten efterprøvede dog i et vist omfang, om der var mangler ved udbudsgrundlaget, og dette fandtes ikke at være tilfældet.

Efterfølgende omstændigheder kunne ikke føre til, at kapitalindskyderne kunne rejse krav mod selskabet.

Det udtales udtrykkeligt i præmisserne, at krav, der støttes på fejl fra ledelsens side, må gøres gældende mod ledelsen; sådanne krav kan ikke føre til, at investorerne helt eller delvis får selskabskapitalen tilbagebetalt.

Domme om muligheden for at fragå K/S-anpartstegning: UfR 1992.43 SH (Difko vindmøllerne; ugyldig), UfR 1993.126 H (Mercandiasag nr. 1; ej ugyldig trods forkerte oplysninger), UfR 1996.1173 H (Mercandiasag nr. 2; ej ugyldig, passivitet m.v.), UfR 1993.696 H (Løgstør; ugyldig; helt urealistiske budgetter), UfR 1994.876 SH (muslingefarm; ej ugyldig, trods urigtige budgetter), UfR 1996.271 H (Scan Detectronics hjernescanner-projekt; ej ugyldig, trods forkerte oplysninger), UfR 1996.1366 SH (dykkerskibs-projekt; for sen reklamation).

Utrykte domme om samme emne:

Se Jørgen Nørgaard UfR 1994 B s. 263ff, Mette Stougaard & John Adamsen i J 1995.250ff samt Erik Werlauff: Anpartsaftalers bindende virkning (1994).

Både Mercandia-dommen i UfR 1993.126 H og Løgstør-dommen i UfR 1993.696 H er kommenteret af Jørgen Nørgaard i UfR 1994 B s. 263ff, hvor det om Mercandia-dommen fremhæves, at når Højesteret ikke blot stadfæstede Sø- og Handelsrettens dom om frifindelse af rederiet i henhold til dommens grunde, var det, fordi Højesteret valgte at udsende et signal om, at kontraktsetablering ved benyttelse af så tendentiøse oplysninger ikke kan regne med retsordenens beskyttelse. Når kommanditisten alligevel tabte på grund af passivitet, var det, fordi dét forhold, som medførte, at han som udgangspunkt ikke var bundet – de ufuldstændige og vildledende oplysninger om forholdet mellem tidligere kontraheringspriser og salgspriser – kunne være bragt på det rene langt tidligere end i 1986, fra hvilket tidspunkt det tidligst kunne lægges til grund, at han havde protesteret mod at være forpligtet. Det var, hedder det i kommentaren, vanskeligt at frigøre sig fra den tanke, at han havde fastholdt aftalen, så længe nettoresultatet – skattefordel kontra likviditetstilskud – fremstod som favorabelt for ham, og først havde ytret ønske om at komme ud, da nettoresultatet »tippede«. Ved kapitalindskud og hæftelsespåtagelse i forbindelse med selskabsoprettelse må et almindeligt hensyn til de øvrige selskabsdeltagere og selskabets kreditorer give passivitetsargumentet en særlig gennemslagskraft. Om Løgstør-dommen fremhæves det i kommentarerne, at det faldt i øjnene, at udbyderne af projektet havde fejlbedømt centerets indtægtsmuligheder i katastrofal grad, og at garantien for lejeindbetalingerne fra driftsselskabet for en meget betydelig dels vedkommende var blevet tilvejebragt på en måde, som kommanditisterne ikke var blevet gjort bekendt med, og som de i givet fald måtte antages at ville have anset for uacceptabel, eftersom garantien reelt hidrørte fra dem selv.

Det hedder til slut i kommentaren: »Afgørelserne UfR 1993.126 H og UfR 1993.696 H har givet anledning til en del omtale i dagspressen og til en vis uro blandt banker

og sparekasser, der jo har finansieret mange kommanditselskabsprojekter mod transport i – blandt andet – kommanditisternes resthæftelser. Som det fremgår af dommene og af den ovenstående kommentar, er der imidlertid ikke tale om, at Højesteret pludselig har betrådt helt nye juridiske stier. Seriøse projekter har ikke noget at frygte. Problemet med de to domme er måske mest, at de kom så sent – langt inde i et almindeligt forløb med kommanditselskabsprojekter, hvor fornemmelsen for, hvad der er seriøst og acceptabelt, langsomt var taget af.

Mette M.L. Stougaard: Ugyldighed i kommanditselskabsforhold (specialeafhandling publiceret i *Justitia* 1994, nr. 4) analyserer gældende ret om kommanditisters mulighed for at frigøre sig fra selskabsaftalen under påberåbelsen af ugyldighed.

UfR 1996.1390 V

Nyansat direktør sprang fra – og blev erstatningspligtig over for firmaet for udgift til stillingsannonce

Denne dom kender en nyansat direktør, som sprang fra umiddelbart efter sin ansættelse, fordi han fik tilbudt en anden stilling, erstatningspligtig for firmaets annonceudgifter på 26.000 kr. til at skaffe en ny direktør.

Derimod blev han ikke erstatningspligtig for firmaets udgift på 160.000 kr. til et konsulentfirma for at finde en ny direktør. Firmaet havde ikke bevist, at det er sædvanligt at afholde større udgifter til konsulentbistand ved ansættelse i stillinger som denne. Der var tale om en direktørgage på 750.000 kr. årligt.

Da direktøren sprang fra, meddelte han, at han da gerne ville tiltræde stillingen – men samtidig opsagde han straks stillingen med det aftalte varsel på 3 måneder. Det var med rette, at firmaet herefter havde hævet kontrakten og efter annoncering ansat en ny direktør, samt gjort den første direktør erstatningspligtig.

UfR 1996.1393 V, Det Danske Spejderkorps

Fond blev »underkendt« som fond, men kunne godt være en anden type juridisk person

Denne tinglysningskendelse nægter at foretage en automatisk tilbageskødning af en ejendom til Det Danske Spejderkorps.

Spejderkorpset havde oprettet en fond og overdraget ejendommen hertil, hvilket var tinglyst.

Nu meddelte Erhvervs- og Selskabsstyrelsen imidlertid, at der slet ikke forelå en fond, og denne blev derfor slettet fra styrelsens register over erhvervsdrivende fonde.

Spejderkorpset bad derfor tinglysningsdommeren om at notere, at det atter var spejderkorpset, der havde adkomst på ejendommen, men dette blev altså afslået.

Det forhold, at »fonden« ikke kunne kvalificeres som en fond, var ikke ensbetydende med, at retsdannelsen ikke havde karakter af en anden juridisk person, således at der skulle ske en egentlig overdragelse fra denne juridiske person til spejderkorpset.

UfR 1996.1478 H

Udlæg i andel i andelsboligforening

Under en fagedforretning blev der fremsat begæring om foretagelse af udlæg i debitorernes andel i en andelsboligforening (andelslejlighed), som var erhvervet for 173.000 kr. Andelsboligforeningens vedtægter indeholdt sædvanlige bestemmelser om, at andelene

ikke kunne gøres til genstand for arrest eller udlæg, at de ikke kunne pantsættes, og at ny andelshaver skulle godkendes af foreningens bestyrelse. Da salg af andelen på tvangsauktion alene kunne ske med respekt af de forpligtelser og begrænsninger, der fulgte af vedtægten og boligfællesskabsloven, var det ikke uforeneligt med foreningens interesser, at et ejerskifte fandt sted som følge af retsforfølgning. Debitorerne kunne alene med den begrænsning, der fulgte af, at bestyrelsen skulle godkende køberen frit sælge andelen og herved realisere dennes friværdisværdi.

På denne baggrund fandtes udlæg i andelen ikke på gyldig måde at være udelukket ved vedtægtsbestemmelse herom efter Rpl. § 514, stk. 2 og 3.

Domme der ligger til grunde for resultatet; UFR 1941.833 V, UFR 1981.592 Ø, UFR 1983.637 Ø, UFR 1988.226 Ø, UFR 1989.769 Ø, UFR 1990.684 V, UFR 1991.118 V. Se tillige betænkning nr. 634/1971 s. 87f, samt Grubbe: Andelslejligheder (1973) s. 117ff, Trangeled: Andelsboliger (1990) s. 241ff, Mette Neville: Boligfællesskaber i selskabsform (1993) s. 213ff, samme: Andelsboligforeningsloven (1994) s. 118ff, Blok: Ejerlejligheder (3. udg. 1995) s. 178f, Boris Hansen i UFR 1986 S s. 219ff og Mette Neville i Juristen 1991 s. 58ff.

Der var efter det foreliggende heller ikke grundlag for at anse udlæg afskåret efter bestemmelsen i Rpl. § 509.

Domme der ligger til grund for afgørelse, se UFR 1990.684 V samt betænkning nr. 634/1971 s. 73.

Dommen tillader, at en kreditor gør udlæg i en andel i en andelsboligforening. Højesteret lagde, jf. ovenstående, vægt på, at hvis vedtægtsbestemmelserne om forbud mod udlæg skulle respekteres, ville den friværdisværdi, som andelen repræsenterede, være unddraget retsforfølgning, også selv om medlemmet frit kunne sælge andelen og herved realisere friværdien.

UFR 1996.1599 H, Future Fashions Scandinavia Fond

En af fondsmyndigheden godkendt vedtægtsændring i en fond, hvorved repræsentantskabet blev ophævet, ugyldig

To organisationer inden for tekstil- og beklædningsindustrien, A og B, sluttede sig sammen til en organisation under navnet Textil- og beklædningsindustrien, TBI, således at samtlige A's og B's rettigheder og forpligtelser overgik til C. Inden sammenslutningen havde B ifølge vægterne i Den selvejende institution Future Fashions Scandinavia Fond, F, der var stiftet i 1983, ret til at udpege 7 ud af 15 medlemmer af F's repræsentantskab R. Formanden for B's bestyrelse var tillige formand for F's bestyrelse og i kraft heraf også formand for R.

Under forhandlingen om sammenslutningen blev F's forhold ikke nærmere fremdraget af B, og umiddelbart inden sammenslutningen besluttede F's bestyrelse at ændre F's vedtægter, således at R blev ophævet. Dette blev ikke som foreskrevet i vedtægterne forelagt for R.

Undladelsen heraf medførte, at vedtægtsændringen ikke var gyldigt gennemført. Dette gjaldt uanset mulig uforenelighed mellem R's beføjelser ifølge vedtægterne og erhvervsfundsloven, og uanset at fondsmyndighederne havde godkendt vedtægtsændringen. Hverken frist-reglen i EFL § 62 eller passivitetsbetragtninger havde afskåret C fra at anlægge sagen.

Der er ikke plads i fondsretten, efter indførelsen af fondslovene i 1985, til et repræ-

sentantskab eller andet »fondsfremmed« organ, der leder tanken hen på en ekstern ejerkreds, men hvis en fond faktisk fra »gammel« tid har et sådant organ, og dets samtykke efter vedtægterne kræves til visse dispositioner eller vedtægtsændringer, bliver disse beslutninger i sagens natur ugyldige, såfremt det pågældende organs tiltrædelse ikke er indhentet, hvilket dommen statuerer.

For nærmere gennemgang af dommen se Lennard Lynge Andersen; Fra stiftelse til fond (1. udg. 2002) s. 199-202.

Erhvervsankenævnets kendelse af 20. marts 1996, j.nr. 95-39.865, Advokaten 1996.130

Fond, der solgte serviceabonnementer, bøger og tidsskrifter, var erhvervsdrivende

En fond havde efter sine vedtægter en formålsbestemmelse af oplysende karakter, men blev alligevel af Erhvervs- og Selskabsstyrelsen anset for at være erhvervsdrivende efter erhvervsfondslovens § 1, stk. 2.

Der blev lagt vægt på, at fonden – der havde en balancesum på godt 1½ mio. kr. – havde årlige indtægter fra salg af serviceabonnementer, bøger og tidsskrifter m.v. på godt 420.000 kr., som måtte anses for at være erhvervsmæssig indtægt.

Denne erhvervsmæssige indtægt kunne ikke anses for at være af begrænset omfang eller for at udgøre en uvæsentlig del af fondens samlede formue, jf. bagatelreglen i lovens § 1, stk. 3. Erhvervsankenævnet stadfæstede herefter styrelsens afgørelse i sagen.

Erhvervsankenævnets kendelse af 17. april 1996 i sagen 96-32.131

Kan fusionsreglerne bruges analogt, hvis en alm. garantsparekasse vil overtage et sparekasse-aktieselskab?

Ved denne kendelse statuerede Erhvervsankenævnet med to stemmer mod én, at fusionsreglerne – og dermed reglerne om universalsuccession og debitorskifte – i aktieselskabsloven kan bruges analogt, såfremt en sparekasse ønsker at overtage et sparekasse-aktieselskab gennem fusion.

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen havde på forespørgsel udtalt, at noget sådant ikke kan lade sig gøre, idet der ikke er lovhjemmel dertil, og lovreglerne ikke kan bruges analogt.

Sparekassen argumenterede imidlertid, at en analogislutning var mulig og i høj grad hensigtsmæssig, og at der forelå en handelsministeriel udtalelse fra 1972 til fordel for analogimuligheden.

Heroverfor havde styrelsen anført, at egentlig universalsuccession og lovbestemt debitorskifte slet ikke var hjemlet forud for gennemførelsen i 1982 af fusionsdirektivet.

To medlemmer af Erhvervsankenævnet lagde blandt andet vægt på handelsministeriets udtalelse fra 1972. De fandt ikke, at efterfølgende lovændringer – der alle har udvidet fusionsmulighederne – havde ændret retstilstanden på en sådan måde, at en analogislutning ikke længere skulle være mulig. De lagde også vægt på, at det ville være hensigtsmæssigt at tillade et sparekasseaktieselskab at fusionere med en sparekasse »og derved iklæde sig sin tidligere juridiske selskabsform. Herved vil den indkapslede sparekassereseerve vende tilbage til sit udgangspunkt, og der er netop selvstændig juridisk hjemmel hertil i bank- og sparekasselovens § 52 i, stk. 3, når sparekasseaktieselskabets senere fusion sker med et andet pengeinstitut«.

Disse nævnsmedlemmer anførte også, at de beskyttelseshensyn, som almindeligvis gør sig gældende ved et tvungent debitorskifte, ikke kan have samme gyldighed på det

foreliggende område, hvor både den fortsættende og den ophørende juridiske enhed er undergivet et tilsyn, som skal godkende fusionen, og hvor der i øvrigt foreligger »en intens offentligretlig beskyttelseslovgivning, der sikrer debitorernes interesser«. Disse nævnsmedlemmer fandt imidlertid ikke anledning til at tage nærmere stilling til, om en fusion som den påtænkte vil indebære et debitorskifte, der vil føre til, at al gæld i det ophørende pengeinstitut forfalder til betaling; de likviditetsproblemer, der måtte følge heraf, ville indgå i den vurdering, som Finanstilsynet udøver ved sin afgørelse om fusionen i henhold til bank- og sparekasselovens § 48, stk. 1.

Ét nævnsmedlem (nævnets formand) fandt ikke hjemmel til den ønskede fusion, og han fandt, at en analogislutning ville være udtryk for meddelelse af dispensation uden lovhjemmel. Vel kunne det være hensigtsmæssigt at give tilladelsen, men spørgsmålet herom måtte være et lovgivningsanliggende.

Kritisk til afgørelsen Erik Werlauff i UfR 1996 B s. 292ff. Artiklen definerer på grundlag af kendelsen fusionsbegrebet på forskellige niveauer og konkluderer, at fusion må kræve udtrykkelig lovhjemmel, hvad enten den skal ske uden likvidation og med universalsuccession eller uden likvidation og uden universalsuccession.

**Østre Landsrets dom af 30. april 1996 (17. afd. nr. B-1408-95 og B-2726-95),
Louis Poulsen A/S**

Ugyldig generalforsamlingsbeslutning: Landsretten udskifter en hel bestyrelse; 7 dages fuldbyrdsfrist gjorde reelt dommen definitiv

Ved denne dom kendte Østre Landsret en valghandling i Louis Poulsen A/S ugyldig.

Forud for en generalforsamling i selskabet havde nogle A-aktionærer forhandlet med et køberemne på en sådan måde, at det af en A-aktionær blev gjort gældende, at der havde fundet et salg sted, og at den pågældende A-aktionærs forkøbsret derfor var udløst. Da dette spørgsmål ikke var afklaret på generalforsamlingen, suspendede dirigenten stemmeretten for de aktionærer, hvis aktier i givet fald var omfattet af forkøbsretten.

Herved blev der valgt en anden bestyrelse, end hvad der ville være blevet tilfældet, hvis A-aktionærerne havde haft deres stemmeret uden suspension.

Landsretten fandt ikke, at der på generalforsamlingen forelå oplysninger om, at den A-aktionær, der havde anlagt sagen med påstand om ændring af bestyrelsesvalget, ved underskrift eller på anden måde havde forpligtet sig til at sælge sin aktieportefølje, eller i øvrigt forelå sådanne oplysninger, at dirigenten var berettiget til at nægte ham adgang til at udøve stemmeret på sine A-aktier.

Han fandtes at have fornøden retlig interesse i at få fastslået, om dirigentens suspension af de øvrige A-aktionærers stemmeret var berettiget, uanset at de pågældende ikke selv havde anlagt sag herom idet den i AL § 81, stk. 2, fastsatte frist.

Da der heller ikke vedrørende de øvrige A-aktionærer forelå oplysninger om, at disse skulle have disponeret således over deres A-aktier, at der var grundlag for at suspendere deres stemmeret, fandt landsretten det skete valg af bestyrelsesmedlemmer ugyldigt.

Efter de oplysninger, der var forelagt for landsretten, måtte det lægges til grund, at de pågældende A-aktionærer ville have valgt den i påstanden angivne bestyrelse, hvis de ikke var blevet nægtet adgang til at stemme. Påstanden på, at denne bestyrelse trådte i stedet for den på generalforsamlingen valgte bestyrelse, blev derfor taget til følge.

Også tilbageholdelse/deponering af udbytte til de pågældende A-aktionærer blev til-

sidesat som retsstridigt. Af de grunde, som landsretten anførte vedrørende spørgsmålene om forkøbsret og stemmeretssuspension, fandtes der ikke at have foreligget begrundet tvivl om, hvem der var berettiget til udbytte. De deponerede beløb skulle derfor udbetales som påstået af A-aktionærerne.

Der var interessante spørgsmål om fuldbyrdesfrist m.v.: Landsretten bemærkede, at A-aktionærer, der repræsenterer ca. 60 pct. af stemmerne, på et utilstrækkeligt grundlag var blevet nægtet adgang til at udøve deres stemmeret. Efter sagens karakter fandt landsretten herefter at burde tillade, at afgørelsen om bestyrelsens sammensætning kunne fuldbyrdes efter udløbet af en eksekutionsfrist på 7 dage, og uanset om dommen forinden måtte blive anket, jf. retsplejelovens § 480, stk. 1 og 2. Tilsvarende fuldbyrdesbestemmelser blev truffet vedrørende udbytteudbetalingerne.

Herved indtrådte reelt den situation, at den således bortdømte bestyrelse måtte vige sæderne efter 7 dage, og den »rigtige« bestyrelse indtræde. Det var herefter den »rigtige« bestyrelse, der skulle træffe beslutning om anke af dommen – og denne bestyrelse ønskede selvsagt ikke at anke. Herefter var dommen reelt definitiv.

Louis Poulsen afgørelserne kan sammenfattes således: UfR 1991.133 HK (forkøbsret søgtes omgået via stemmeretsoverdragelse; selskabet havde søgsmålsret); UfR 1994.234 H (omgåelse af forkøbsret via uigenkaldelig stemmefuldmagt var ugyldig, men udløste dog ikke forkøbsretten); ØLD 30/4 96 (Louis Poulsen A/S; ugyldig generalforsamlingsbeslutning; landsretten udskifter en hel bestyrelse; 7 dages fuldbyrdesfrist gjorde reelt dommen definitiv).

**EF-domstolens afgørelse af 24. oktober 1996, sag C-73/95-P, Parker-koncernen
Koncern: Når datterselskaber ikke kan handle selvstændigt, kan koncernens handlingemåde ikke udgøre en konkurrenceforvridende adfærd**

Ved dom af 12. januar 1995 i sagen T-102/92, Parker-sagen, fastslog Retten i første instans, at det ikke kunne udgøre en overtrædelse af EF-traktatens artikel 85, at de forskellige selskaber inden for Parker-koncernen indbyrdes havde afstemt deres handelsvilkår på forskellige europæiske markeder, idet artikel 85 ikke finder anvendelse på aftaler mv. mellem virksomheder, der indgår som moder- og datterselskaber i samme koncern, forudsat koncernselskaberne udgør en erhvervmæssig enhed, inden for hvis rammer datterselskaberne ikke virkelig selvstændigt kan bestemme, hvordan de vil handle på markedet.

Afgørende er herved den samstemte fremgangsmåde mellem moder- og datterselskab på markedet, hvorimod den formelle opdeling i forskellige selskaber med egen juridisk personlighed ikke er afgørende.

Appel til Domstolen blev forkastet ved dennes dom af 24. oktober 1996, sag C-73/95-P.

I ankedommen hedder det, at Retten i Første Instans korrekt har antaget, at der er tale om én og samme økonomiske enhed, og at det som følge heraf er udelukket at anvende artikel 85, stk. 1, på Parker-Koncernen.

**EF-domstolens afgørelse af 19. november 1996 i sagen C-42/95, Nold/Siemens
Fortegningsret ved kapitalforhøjelse: national ret må gerne opstille strengere betingelser, end hvad kapitaldirektivet kræver**

Ved denne dom har EF-domstolen taget stilling til, hvorvidt en medlemsstat må have

strengere regler om fortegningsret ved kapitalforhøjelser, end hvad der følger af artikel 29 i 2. selskabsdirektiv (kapitaldirektivet).

Direktivet kræver kun fortegningsret ved kontant kapitalforhøjelse, men tysk ret kræver også fortegningsret ved apportforhøjelse (omend fortegningsretten konkret kan kobles ud ved sagligt begrundet generalforsamlingsbeslutning).

Domstolen svarede, at kapitaldirektivet ikke er til hinder for, at national ret opstiller strengere krav, end hvad direktivet kræver, og herunder opstiller en indholdskontrol (beslutningens saglige begrundelse) for så vidt angår fravigelse af fortegningsretten.

1997

J.U. 1997.74 Ø

Søgsmålsretten

Dommen statuerer, at den enkelte tabslidende aktionær i *6. Juli Banken A/S*, hvori der skete kapitalnedsættelse til 0 til dækning af tab, ikke havde søgsmålsret mod bestyrelsesmedlemmerne, direktør og revisorer for det tab, de havde lidt ved, at deres aktier var blevet værdiløse. Aktionærernes tab var *afledt af selskabets tab*, og et sådant tab kan efter AL kun indtales af selskabet eller af enkelte aktionærer under de i AL § 144 anførte betingelser. Allerede som følge af, at disse betingelser ikke var opfyldt, *og da der ikke tilkom aktionærer en subsidier søgsmålsret*, fik aktionærerne ikke medhold i deres erstatningskrav.

På linje hermed se RG 1997.118 (Agder lagmannsrett).

TfS 1997.110 H (Satair = UfR 1997.364 H)

Sælger af overskudsselskab erstatningsansvarlig over for skattevæsenet for dettes tab ved selskabstømning

Satair Holding A/S solgte pr. 1. april 1992 til aktieselskabet K et såkaldt overskudsselskab, hvis eneste aktiv var et bankindestående på ca. 24,5 mio. kr., og hvis eneste passiv var en latent skattegæld på ca. 13 mio. kr., for en købesum svarende til egenkapitalen med tillæg af 80 pct. af skattegælden, i alt ca. 21,9 mio. kr., idet indehaveren af K tilkendegav, at han inden regnskabsårets udløb ville lade overskudsselskabet erhverve afskrivningsberettigede leasingaktiver, således at skattetilsvaret ville blive udlignet. Af købekontrakten fremgik blandt andet, at købesummen – bortset fra et deponeret beløb på 1 mio. kr., skulle betales på overdragelsesdagen ved nationalbankoverførslen, at overskudsselskabets bankindestående med valør samme dato skulle overføres til en konto i selskabets navn i købers pengeinstitut, og at K's revisor senest på overdragelsesdagen skulle bekræfte, at selskabet havde modtaget uigenkaldeligt købstilbud på leasingaktiverne. Overskudsselskabet gennemførte imidlertid ikke investeringerne, og i september 1993 blev det erklæret konkurs. Konkursboet rejste herefter krav mod S. Restkøbesummen på ca. 20,9 mio. kr. var i strid med ApL § 84, stk. 2, blevet betalt med overskudsselskabets egne midler, men tilbagebetalingspligten efter ApL § 84, stk. 4, påhvilede K og ikke S, der kunne heller ikke efter ApL § 84, stk. 4, rejses krav mod S. S fandtes imidlertid ved salget på uforsvarlig måde at have tilsidesat skattevæsenets interesser og derfor at være erstatningsansvarlige for dettes tab svarende til skattekravet på ca. 13 mio. kr. Beløbet kunne heller ikke kræves forrentet efter selskabsskattelovens § 30, men

alene med sædvanlig procesrente. Erstatningen kunne heller ikke udstrækkes til at omfatte omkostningerne ved konkursen.

Dommen statuere, at en (hoved)aktionær, der giver retsstridige ordrer direkte til direktøren, kan ifalde erstatningsansvar, hvis ordrerne bliver fuldt og medfører tab. (Hoved)aktionæren kan ifalde ansvaret efter almindelige erstatningsprincipper (dvs. også ved simpel uagtsomhed).

RG 1997.118 (Agder lagmannsrett)

Spørgsmålsretten

To tidligere kommanditister i et K/S ville stævne selskabets disponent for at have sløset med gennemførelsen af en generalforsamlingsbeslutning om salg af selskabets skib, hvorved selskabet påførtes tab som følge af faldende skibspriser.

Retten lagde til grund, at de to ikke kunne stævne disponenten for deres eget tab (ligesom de ikke kunne sagsøge K/S'et for deres andel af dettes tab, idet de, mens de endnu var kommanditister, skulle have virket for, at K/S'et som sådant gjorde sit tab gældende over for disponenten).

FM 1997.141/3 V

Omstødelse; Interessentskaber; rette sagsøger?

I sagen havde et I/S, der drev et svineavlscenter, givet Jyske Bank transport i I/S'ets krav på efterbetalinger fra et slagteri. Både I/S'et og dets interessenter var i økonomiske vanskeligheder, men kun den ene af interessenterne, ikke I/S'et, blev erklæret konkurs. Nu gjorde interessentens konkursbo gældende, at transporten til banken var omstødelig, men boet fik ikke medhold heri. Omstødelse af transporten måtte forudsætte, at I/S'et som sådant blev taget under konkursbehandling.

J.U. 1997.166 Ø

Erstatningsansvarlig bestyrelsesformand og advokat; frifindelse da boet ikke havde lidt tab ved salg af virksomhed

I kendelsen blev det fastslået, at et insolvent selskabs bestyrelsesformand og advokat overskred sine kompetencer, da de solgte selskabets virksomhed til en trælasthandel. Selskabet var insolvent, og hovedkreditoren, Jyske Bank A/S, burde have samtykket i salget, men sådant samtykke blev ikke indhentet. Ved at medvirke til salget uden at tage forbehold for efterfølgende samtykke fra konkursboet havde bestyrelsesformanden/advokaten pådraget sig erstatningsansvar – men fandtes ikke bevist, at boet havde lidt tab ved salget, og sagen endte derfor med frifindelse. Det blev gjort gældende af boet, at der kunne være opnået bedre vilkår end sket, men dette blev ikke dokumenteret.

UfR 1997.179 H

Eneanpartshaver og direktør i ApS ikke personlig erstatningsansvarlig for mangler ved ejendom opført af ApS'et

I henhold til en aftale indgået i 1979 opførte anpartsselskabet A, der havde Kjeld Knudsen, B, som direktør og eneanpartshaver, en svinestald for gårdejer Henrik Brix, G. I sommeren 1987 fastslog en syns- og skønserklæring, at der var mangler ved tagarbejdet, og i november 1988 foretog G arrest hos A for et erstatningskrav på ca. 268.000 kr. Den 1. marts. 1989 blev A erklæret konkurs, og boet blev senere sluttet uden

dækning til de simple kreditorer. I marts 1987 havde B stiftet et nyt ApS, C, som påbegyndte dels forhandling af træprodukter, dels montagearbejde som det, A udførte. I perioden fra marts 1988 til udgangen af året faldt A's omsætning markant, mens selskabet forsat afholdt løn- og driftsudgifter for B's og hans medarbejdende hustrus vedkommende til udgangen af henholdsvis juli og august 1988.

Under en erstatningssag mod B gjorde C gældende, at B var personlig erstatningsansvarlig for det tab, G havde lidt som følge af sit mellemværende med A. G henviste herved blandt andet til, at B havde overført A's aktiviteter til C, men ladet A afholde personale- og andre driftsudgifter.

Som sagen forelå oplyst, fandtes der ikke fuldt tilstrækkeligt grundlag for at fastslå, at B havde benyttet sin bestemmende indflydelse i de 2 selskaber til at tilrettelægge forbindelserne på en sådan måde, at B efter almindelige erstatningsregler kunne gøres personligt ansvarlig for G's tab.

UfR 1997.256 H

Bødestraf for ulovligt anpartshaverlån

T, der var direktør og eneanpartshaver i et ApS, lod dette yde sig et lån på ca. 1,2 mio. kr. Efter regnskabsårets udløb indsendtes regnskabet til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, E, med revisorens påtegning om lånet, hvorefter T tilbagebetalte dette til selskabet inden en af E fastsat frist.

T blev i medfør af ApL § 84, jf. § 131, stk. 1, straffet med en bøde, der under hensyn til, at lånet var tilbagebetalt, blev fastsat til 30.000 kr., der udgjorde halvdelen af den døde, der som udgangspunkt bør fastsættes for lovovertredelse af denne art.

Bødeniveauet (dvs., når der er tale om straf for overtrædelse af selskabsretlige regler) er 5 pct. af det ulovlige lånebeløb, men dommen viser, at der er mulighed for hensyntagen til sagens konkrete omstændigheder.

UfR 1997.283 H, Dokoff

Bestyrelsesformand erstatningsansvarlig for tab påført selskaber efter bestyrelsesformandens udtræden af bestyrelsen

Advokat A var bestyrelsesformand og B var almindeligt bestyrelsesmedlem i Dokoff Syndikeret Formueforvaltning No. 1 ApS og Dokoff 2 A/S, herefter betegnet S, fra oktober 1986 til deres udtræden af bestyrelserne henholdsvis den 25. og 18. februar 1987. S var derefter uden bestyrelser, indtil de blev erklæret konkurs i januar og februar 1988. Under bobehandlingen konstateredes det, at S's direktør D, der samtidig havde været det eneste tilbageværende bestyrelsesmedlem, og som havde kunnet tegne S alene, i tiden efter 30. april 1987 havde misbrugt sin dispositionsadgang over S's midler, hvorved S blev påført tab.

B blev frifundet for erstatningskrav mod ham. Derimod blev A dømt til at betale 2,5 mio. kr. i erstatning, da det efter de oplysninger, der forelå ved A's udtræden, måtte fremstå som en så nærtstående risiko, at D ville misbruge sin dispositionsadgang i S, at S havde handlet uforsvarligt ved uden nærmere underretning til investorerne at træde tilbage som bestyrelsesformand og dermed lade D alene tilbage i ledelsen.

Højesteret henviste blandt andet til UfR 1962.151 H, UfR 1973.795 H, Werlauff: Selskabsret (2. udg. 1994) s. 621, samme: Aktieselskaber og anpartsselskaber (3. udg. 1996) s. 210, og Krüger Andersen: Aktie- og anpartsselskabsret (4. udg. 1994) s. 309 og 312.

Dommen statuerer, at det kan være ansvarspådragende for manglende indskriden over for en direktør, der synes at ville misbruge et selskabs midler. En udtræden bestyrelsesformand skal formentligt orientere aktionærkredsen om et formodet misbrug fra en direktørs side.

UFR 1997.444 H

Ulovlig selvfinansiering ved salg af A/S og uddeling af selskabsmidler i strid med AL § 109, jf. § 113, stk. 1

Direktør D var eneaktionær i og daglige leder af et aktieselskab S, der producerede elektroniske styringsinstrumenter, og ejede desuden et personligt firma F, hvori udviklingen og salget af udstyret forgik, og som var S's eneste kunde. I 1989 blev der foretaget en økonomisk rekonstruktion, idet F blev købt af S for et nettobeløb på ca. 13,5 mio. kr. F's aktiver bestod i det væsentlige af udestående fordringer på 13,9 mio. kr., og købesummen blev krediteret D's mellemregningskonto med S, der på købstidspunktet udgjorde ca. 33 mio. kr. Samtidig betalte S 2 mio. kr. kontant til D for diverse immaterielle rettigheder, der fulgte med ved købet. Blandt de tilgodehavender, S overtog, var en fordring på ca. 1,9 mio. kr. på et af D ejet canadiske selskab. I forbindelse med rekonstruktionen solgte D en personligt ejer ejendom, hvorfra virksomheden blev drevet, for 24 mio. kr. til et finansieringsselskab A. Samtidig hermed blev der indgået en 20-årig leasingaftale mellem S og A, hvorved den hidtidige månedlige husleje på 70.000 kr. steg til 180.000 kr. D's provenu ved dette salg på ca. 16 mio. kr. blev ligeledes anvendt til nedbringelse af mellemregningskontoen med S, hvorefter denne udgjorde ca. 3,6 mio. kr. I januar 1990 solgte D alle aktierne i S til C for 1,5 mio. kr., idet der samtidig blev indgået en konsulentaftale mellem D og S, hvorefter D skulle have et årligt vederlag på 4 pct. af S's omsætning, dog maks. 1 mio. kr. årligt. Aftalen var fra S's side uopsigelig i 5 år, og der skulle betales a conto ca. 83.000 kr. månedlig. I forbindelse hermed udstedte D et gældsbevis til S på de 3,6 mio. kr., som han skyldte på mellemregningskontoen, hvorefter gældsbeviset blev håndpantet til en bank B til sikkerhed for et mellemværende mellem S og B. I april 1990 indgav S begæring om betalingsstandsning, og i maj 1992 blev S erklæret konkurs.

Under en sag mellem boet og D fik boet ikke medhold i, at der kunne ske omstødelse af ovenstående dispositioner, da det ikke fandtes godtgjort, at S havde været eller blevet insolvent på baggrund af de foretagne dispositioner. Derimod fik boet medhold i, at der ved konsulentaftalen var sket en tilsidesættelse af selvfinansieringsforbuddet i AL § 115, stk. 2, hvorfor D skulle tilbagebetale de modtagne konsulentonorarer på godt 1 mio. kr. til boet efter AL § 115, stk. 4. Desuden fik boet medhold i, at den canadiske fordring ikke havde haft nogen værdi på overtagelsestidspunktet. Der forelå derfor en uddeling af selskabets midler i strid med AL § 109, således at beløbet skulle tilbagebetales til boet efter AL § 113, stk. 1.

Sagen illustrerer, at der jævnlige er en betydelig fantasi med hensyn til at lade selskabet selv betale sin overtagelse eller en del heraf.

UFR 1997.504 Ø

Udlæg for personlig skat i aktiver tilhørende A.m.b.a.

Skatteyder stiftede 3 A.m.b.a.'er og overførte sine virksomheder hertil. Told- og Skattestyrelsen begærede udlæg for skatteydere personlige skat i aktiver, der nu fremtrådte

som tilhørende A.m.b.a.'erne. Til støtte herfor anførtes, at der forelå en omgåelse af selskabslovens regler, idet driften burde være sket i aktie- eller anpartsselskabsformen. De 3 A.m.b.a.'er havde således ikke kunne anerkendes som A.m.b.a.'er ved registreringsanmeldelsen, strukturen adskilte sig hertil ikke væsentligt fra de lovregulerede selskabstyper, og driften i A.m.b.a.'erne var blot en videreførelse af den i personligt regi forestående drift.

Landsretten imødekom begæringen om udlæg, idet andelselskaberne ikke kunne anses for selvstændige retssubjekter blandt andet på baggrund af, at der bortset fra en række saldobalancer ikke forelå andre regnskabsmæssige oplysninger, herunder reviderede årsregnskaber, der kunne belyse selskabernes drift og økonomiske stilling.

Til støtte for dommen se UfR 1989.921 H og TfS 1995.503 samt Betænkning nr. 1071/1986 s. 51 og 86, Betænkning nr. 1229/1992 s. 73, FT 1993/94 Tillæg A, Hørlyck: Dansk Andelsret (2. udg. 1990) s. 18ff. Og Gomard: Aktieselskaber og Anpartsselskaber (3. udg. 1996) s. 56ff.

Dommen statuerer, at et samvirke med betegnelsen A.m.b.a., der ikke opfylder betingelserne i LEV § 4, har som udgangspunkt ikke selvstændig retssubjektivitet. Hovedvirkningen heraf er, at der ikke består en selskabsformue, som er beskyttet mod retsfølgning fra deltageres særkreditorer, og at den begrænsede hæftelse ikke kan gøres gældende over for selskabskreditorerne.

UfR 1997.519 Ø

Likvidation ophævet på grund af ufyldstgørende vejledning om genetablering af selskabet

Efter anmodning fra Erhvervs- og Selskabsstyrelsen opløstes anpartsselskabet. Inden mødet i skifteretten havde selskabet indsendt det regnskab, der var grundlaget for beslutningen om tvangsopløsningen.

Landsretten fandt ikke, at der var givet fyldestgørende vejledning om mulighederne for at genetablere selskabet. Herefter, og da ApL § 62, stk. 3, ikke udelukkede, at skifteretten i en sådan situation udsætter tvangsopløsningsbehandlingen kortvarigt, ophævedes skifterettens beslutning.

UfR 1997.662 Ø

Ekskluderet foreningsmedlem havde fornøden retlig interesse i at få prøvet berettigelsen af en eksklusion af en forening

Medlem Helge Rasmussen, HR, blev ekskluderet af Fiskeriforeningen Køge Afdeling v/ Børge Hansen, F, hvis hovedformål var at drive et socialt samlingssted for de stedlige fiskere. Der knyttede sig hverken direkte eller indirekte økonomiske eller andre væsentlige interesser til medlemskabet. HR, der fandt eksklusionen uberettiget, anlagde sag mod F, der principalt påstod afvisning under påberåbelse af, at HR's interesse i medlemskabet var så begrænset, at HR ikke havde den fornødne retlige interesse.

F fik ikke medhold heri, idet HR, selvom om HR's interesse i medlemskabet ikke kunne antages at være af økonomisk eller erhvervmæssig betydning, ikke fandtes at være afskåret fra at få prøvet, om eksklusionen var sket i overensstemmelse med F's vedtægter.

Landsretten tiltrådte, at afvisningspåstanden ikke blev taget til følge.

TfS 1997, 921 LSK**Beskatning af maskeret udlodning til hovedaktionærer i A/S som solgte, via deres egenskab som kommanditister, goodwill i K/S til et A/S**

Nogle assurandører opsagde i 1990 deres stillinger som ansatte i en forsikringsvirksomhed og startede forsikringsmæglervirksomhed i kommanditselskabsformen. Kommanditselskabet blev udadtil administreret af et af assurandørerne ejet aktieselskab. I 1991 blev virksomheden overdraget fra kommanditselskabet til aktieselskaber, der blandt andet betalte 8 mio. kr. for goodwill. Konstruktionen med kommanditselskabet som »stille deltager« anerkendtes ikke, idet virksomheden ansås for drevet af aktieselskabet fra starten, og goodwillvederlaget ansås for maskeret udlodning.

Afgørelsen, der nægter at anerkende forsikringsmægler-K/S'ets overdragelse af virksomhed og goodwill til komplementar-A/S'et, og som derfor udbyttebeskatter A/S'ets aktionærer (de assurandører, der stod bag K/S'et og A/S'et) med det for goodwill ydede beløb, synes ikke truffet ud fra principielle overvejelser om identiteten mellem K/S og komplementar, men ud fra konkrete betragtninger om, at goodwill mv. fra starten var knyttet til A/S'et, ikke til K/S'et.

J.U. 1997.1106 V, Højderryggens Andelskasse**Tegning; fragåelse af tegning; negativ kontrakt**

En bestyrelse og direktion havde forsømt at fortælle nye andelstegnere, der tegnede til kurs 100, at andelene kun var kurs 37 værd. Da andelskassen brød økonomisk sammen, fik andelstegnerne domme for, at de kunne fragå tegningen efter aftl. § 30.

Kurator stævnedes herefter bestyrelsen og direktionen og fik dom for boets skønsmæssigt opgjorte tab som følge af, at tegningen kunne fragås. Væsentligt er det imidlertid at bemærke, at der i en sådan situation ikke kan gives dom for det manglende beløb (»positiv opfyldelse«), eftersom andelstegnerne ikke havde villet tegnet, hvis den virkelige værdi havde været oplyst dem. Derimod kan der gives dom for omkostningerne ved at blive impliceret i sagerne om fragåelse af tegningen (»negativ kontrakt«).

UfR 1997.1216 H**Vognmand havde krav på at blive tilsluttet bestillingskontor for hyrevogne**

Efter at der i UfR 1993.475 H var fastslået, at tilslutning til Radio-Codan Bilens Bestillingskontor, B, ikke kunne betinges af medlemskab af Radio-Codan Bilens Vognmandsforening, der drev B, blev B udskilt fra foreningen som en selvstændig økonomisk og juridisk enhed med egne vedtægter. De vognmænd, der hidtil havde været tilsluttet B, blev opfordret til inden en frist på en måned at underskrive en ny tilslutningskontrakt og indbetale et depositum. Vognmand John Nielsen, V, der i en årrække havde været tilsluttet B, og som nægtede at underskrive en ny kontrakt og betale depositum inden fristens udløb, sendte godt en måned efter fristen den underskrevne kontrakt og depositum. B nægtede nu uden nærmere begrundelse at optage V, og efter at denne ved en Østre Landsrets kendelse af 6. januar 1995 ikke havde fået medhold i, at B havde pligt til at tilslutte ham, tilbagekaldte hyrevognsnævnet V's tre bevilliger under henvisning til, at V ikke var tilsluttet noget bestillingskontor. Efter § 17 i bekendtgørelse om hyrekørsel har en bevillingshaver pligt til at tilslutte sig et bestillingskontor og ret hertil mod at betale sin del af kontorets udgifter. Under de foreliggende omstændigheder havde B's nægtelse af at optage V været uberettiget, og B blev dømt til at tilslutte V.

Domme og kendelser 1990-1999

Dommens resultat er støttet på den tidligere bekendtgørelse om hyrekørsel, dvs., ikke på foreningsretlige grundsætninger.

UfR 1997.1347 H, K/S Hotel Limfjorden

Kommanditists tegning af anparter i hotelprojekt ikke ugyldig

Efter at det havde vist sig, at driften af Hotel Limfjorden, der var blevet opført som kommanditistprojekt, ikke kunne leve op til de budgetterede forventninger, der fremgik af prospektmaterialet, påstod kommanditist Jytte Pedersen, A, tegningsaftalen ugyldig. Da det ikke var godtgjort, at det ved udbuddet af projektet måtte stå udbyderne klart, at det ville være umuligt at opnå likviditetsprognosernes resultat, fik A, der måtte have indset, at købet af anparterne medførte en vis risiko, ikke medhold.

Dommen statuerer, at der efter retspraksis skal særdeles meget til, for at en kommanditist får medhold i, at kommanditistens anpartstegning er uforbindende som følgende af manglende realisation af selskabets økonomiske mål. Se ligeledes UfR 1993.126 H, UfR 1993.696 H, UfR 1996.271 H og UfR 2000.824 H.

UfR 1997.1358/2 H, SEAS-sagen

Omdannelse af elselskab fra aktieselskab til forbrugerejet andelsselskab ikke sket på retsstridig måde

Som et led i omdannelsen af et elselskab fra et aktieselskab til et forbrugerejet andelsselskab blev aktionærerne tvangsindløst. Omdannelsen skete for at imødegå en konstateret risiko for spekulative aktiekøb i selskabet til skade for de overordnede formål bag elforsyningsloven, og efter at de væsentligste dispositioner med henblik herpå havde været forelagt for elprisudvalget.

I sagen blev det efterprøvet, hvorvidt beføjelsen til at tvangsindløse minoritetsaktionærer var blevet misbrugt af SEAS. Dette – dengang børsnoterede – elselskab havde været udsat for spekulative opkøb, og for at beskytte sig i fremtiden overførte det sine aktiviteter til et andelsselskab, SEAS A.m.b.a. Gennem et af A.m.b.a.'et ejet anpartsselskab erhvervede A.m.b.a.'et herefter størstedelen af aktiekapitalen i SEAS A/S, og herefter foretog ApS'et tvangsindløsning af minoritetsaktionærerne i SEAS A/S. En minoritetsaktionær gjorde gældende, at der var tale om misbrug af tvangsindløsningsreglerne, men aktionæren fik ikke medhold heri.

Ved afgørelsen af, om tvangsindløsningen var sket på retsstridig måde, måtte det indgå i vurderingen, at bestræbelserne på at omdanne selskabet skete for at imødegå den konstante risiko for spekulative aktieopkøb i selskabet til skade for de overordnede formål bag elforsyningsloven.

UfR 1997.1475 H, Gate Gourmet A/S

Lighedsgrundsætningen i bestyrelsen. Dvs., at alle skal have samme honorar, medmindre forskelle i arbejdets art og omfang, herunder som følge af forskellige funktioner

Gate Gourmet Northern Europa A/S's, S, bestyrelse bestod af 3 medarbejdervalgte og 4 generalforsamlingsvalgte bestyrelsesmedlemmer, hvoraf 3 var eksterne. Oprindeligt modtog kun de 3 eksterne medlemmer honorar, men senere fik de medarbejdervalgte tillagt halvt så stort honorar som de eksterne, mens det interne medlem (direktør i moderselskabet) ikke fik honorar. S's begrundelse for honorarfastsættelsen var et ønske

om at tiltrække eksterne erhvervsledere med særlig ekspertise. Da det i forarbejderne til AL er klart forudsat, at medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer har samme rettigheder og pligter – og dermed også samme krav på honorar – som ethvert andet bestyrelsesmedlem, og honorarordningen ikke skyldtes forskelle i bestyrelsesarbejdets art og omfang, havde de medarbejdervalgte medlemmer af S's bestyrelse krav på samme honorar som de eksterne medlemmer.

Højesteret fastslår i dommen, at udgangspunktet for honorar til medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer er en lighedsgrundsætning. Højesteret understregede, at det i forarbejderne til loven klart er forudsat, at medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer har samme rettigheder og pligter – og derfor også samme krav på honorar – som ethvert andet bestyrelsesmedlem.

UfR 1997.1504 H

Insiderhandel straffet med fængsel i 3 måneder

T havde overtrådt forbuddet mod insiderhandel i Vphl. § 35, stk. 1, ved den 30. maj 1996 om formiddagen at have afgivet ordre om køb af 260 kontrakter med putoptioner i ISS B 150 med udløb den 21. juni 1996, uagtet at T havde intern viden om, at ISS samme dag ville fremkomme med oplysninger, som ville medføre kursfald på ISS-aktien. Ved kontrakten opnåedes en bruttofortjeneste på 481.000 kr., og en nettofortjeneste på 383.500 kr.

Højesteret tiltrådte, at ubetinget frihedsstraf i almindelighed er påkrævet i tilfælde af insiderhandel for at modvirke denne form for kriminalitet. Straffen fandtes passende bestemt til fængsel i 3 måneder, og der fandtes ikke at foreligge særlige omstændigheder, der kunne begrunde, at straffen helt eller delvis blev gjort betinget, heller ikke med vilkår om samfundstjeneste – hvilket landsretten havde gjort straffen betinget med vilkår om samfundstjeneste. Dommen vedrører dog overtrædelse af Vphl.-retlige insiderforbud for børs- og AMP-noterede selskaber og kan derfor ikke direkte overføres på det selskabsretlige spekulationsforbud, som har et langt snævrere anvendelsesområde.

UfR 1997.1567/2 Ø

Beskyttelse efter § 6 a i lov nr. 383 af 10. juni 1997 omfatter ikke en partialobligation med brugsret til en lejlighed

Til en partialobligation var knyttet en brugsret til en lejlighed, hvorfor boliginstitutionen var omfattet af Andelsforeningsloven. Vedtægterne indeholdte ikke forbud mod eksekution eller andre bestemmelser, der hindrede udlæg med efterfølgende tvangsauktion.

Partialobligationen fandtes i det foreliggende tilfælde ikke omfattet af beskyttelsen i lovens § 6 a mod individualfølgning.

Se tillige UfR 1990.684 V og UfR 1997.775 H.

UfR 1997.1588 Ø

Lejestørrelse i samejeforhold var boligretsspørgsmål

Tre brødre ejede i fællesskab en ejendom, hvorfra den ene drev en forretning og de to boede. Den tredje broder påstod de to medejere dømt til at gennemføre en lejeregulering. Den del af påstanden, der vedrørte anerkendelse af lejens størrelse, henvistes til boliglejeretten, jf. lejelovens § 107.

UfR 1997.1604 H, K/S Helene II

Kommanditist forpligtet af tegningsaftale og pålagt erstatning for misligholdelse

Engros Olie ApS, O, tegnede i 1990 en part på 2,5 mio. kr. i K/S Helene II, K, og en mindre anpart i ApS Helene II, A, der skulle være komplementar i K. K's formål var at erhverve og udleje et hotel i Frankrig. Projektet blev udbudt af HMJ Management A/S, M, og ved tegningsaftalens indgåelse aftalte O og M, at M skulle overtage anparterne i 1991. Ifølge tegningsaftalen og K's vedtægter, der blev vedtaget i februar 1991, skulle ethvert ejerskifte godkendes af komplementaren. Ved årsskiftet 1991/92 indgik O og M aftalen om M's overdragelse af anparterne, og med henvisning hertil undlod O at indbetale yderligere rater til K. I juni 1992 nægtede A's bestyrelse at godkende overdragelsen af anparterne til M, og da O fortsat nægtede at indbetale raterne, hævede K tegningsaftalen med O.

Aftalen mellem O og M om M's overdragelse af O's anparter kunne ikke gøres gældende over for K, da overdragelsen ikke kunne godkendes af komplementaren, havde den ikke virkning i forhold til K. I overensstemmelse med tegningsaftalens vilkår var K berettiget til at hæve aftalen på grund af O's misligholdelse og kræve sit tab erstattet, og da det var godtgjort, at K's tab ved O's misligholdelse svarede til O's samlede hæftelse med fradrag af allerede indbetalte beløb, blev O dømt til at betale restbeløbet.

Dommen illustrerer de mulige konsekvenser af manglende godkendelse af overdragelse af en kommanditanpart, hvor vedtægterne kræver godkendelse af overdragelsen. Det er således tale om væsentlig misligholdelse, hvilket medfører, at et selskab kan hæve aftalen. En kommanditist kan blive erstatningsansvarlig for et selskabs tab, som kan opgøres til kommanditistens samlede hæftelse med fradrag af allerede indbetalt beløb.

UfR 1997.1642 H (= TFS 1997.780 H), Midtfyns Festivalen

Lovvalget i forbindelse med hæftelsesgennembrud er så tæt knyttet til de selskabsretlige forhold, at selskabsstatutten herved skal anvendes

Midtfyns Festival ApS, F, havde gennem en årrække arrangeret Midtfynd Musikfestival og havde bortforpagtet retten til servering og lign. på festivalpladsen til et andet anpartselskab, R. Begge selskaber blev kontrolleret og ledet af P. Efter festivalen i 1990 blev F insolvent, og blev i 1992 opløst af skifteretten. P var afgået ved døden i 1991, og hans ægtefælle N hensad i uskiftet bo. Told- og Skattestyrelsen (T&S), som havde et udækket krav mod F på godt 3 mio. kr. vedrørende moms, indeholdt A-skat og selskabskat, gjorde gældende, at R og N ud fra et identifikationssynspunkt hæftede for denne gæld, ligesom T&S nedlagde nogle subsidiære erstatningspåstande over for N.

T&S' påstand over for R blev taget til følge med henvisning blandt andet til, at der i betydelig omfang var sket en sammenblanding af selskabernes økonomi, at den foretagne opdeling af virksomheden mellem de to selskaber indebar, at det ene – R – fik mulighed for at opsamle langt den største del af overskuddet ved den samlede aktivitet, mens det andet – F – år for år stod over for økonomiske risici, som var meget betydelige i forhold til selskabets aktuelle egenkapital, samt at T&S var tvangskreditor. Derimod blev ingen af T&S' påstande over for N taget til følge.

I dommen statueredes objektivt hæftelsesgennembrud over for et søsterselskab, men ikke over for fysiske hovedanpartshaver. Nogle forfatter har rejst en hvis kritik over for hæftelsesgennembrud, som finder, at Midtfynddommen bygger på retsøkonomiske teorier, hvilket antagelig i nogen grad er korrekt.

UfR 1997.1608 H**Medstifter af og bestyrelsesmedlem i selskab ikke erstatningsansvarlig for direktørs dispositioner**

Et ApS A som bygherre og et byggeselskab B som totalentreprenør indgik aftale om opførelse af et fabriksbyggeri til en pris af 9,1 mio. kr. I tilknytning hertil blev der mellem de samme indgået en underentreprisekontrakt, der forpligtede B til at anvende A som underleverandør af knowhow, byggeprogram med mere og betale A 1,5 mio. kr. herfor. Aftalerne blev på A's vegne underskrevet af direktør Leif Søby, D, der var stifter og medejer af A og af Linexa K/S, K, der skulle betale for byggeriet og stå for driften af den virksomhed, der blev etableret i fabriksbygningerne. De 1,5 mio. kr. blev betalt til A og hævet af D. Efter at K var erklæret konkurs, gjorde boet et krav på 1,5 mio. kr. gældende over for C under henvisning til, at denne som medstifter af A og B og de øvrige selskaber, der var stiftet i tilknytning til projektet, og som medlem af selskabernes bestyrelser havde medvirket til, at der var blevet betalt en merpris på 1,5 mio. kr. for byggeriet.

C blev frifundet, da der ikke var tilstrækkeligt grundlag for at statuere, at C havde haft kendskab til underentreprisekontrakten eller til forhold, som burde have givet C anledning til at undersøge anvendelsen af entreprisensummen nærmere.

For lignende domme se UfR 1984.1115 SH. Begge domme statuerer, at en bestyrelse blev frifundet for erstatningskrav, da bestyrelsen havde opfyldt sine pligter efter AL § 54.

Erhvervsankenævnets kendelse af 28. januar 1997 i sag 96-85.534, Årsberetningen 1997 s. 177**Ikke hjemmel i AL til at et A/S's første regnskabsperiode kunne udløbe inden stiftelsesdagen**

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen afslog at registrere et selskabs første regnskabsperiode med henvisning til, at perioden ikke omfattede selskabets stiftelsesdato. Selskabet klagede herefter til Erhvervsankenævnet over styrelsens afgørelse.

Den 31. januar 1996 stiftedes K A/S. Stifter var K A/S under navneændring til K A/S. I forbindelse med stiftelsen skulle selskabet overtage den af stifteren hidtil drevne virksomhed. Ifølge selskabets vedtægter § 10 omfattede første regnskabsår perioden 1.10.1994 til 30.9.1995. Anmeldelse om selskabets registrering blev modtaget i styrelsen den 12. februar 1996. Efter modtagelsen anmodede styrelsen telefonisk selskabets revisor om at ændre første regnskabsperiode, således af den omfattede stiftelsesdatoen.

Styrelsen antager selskabsretligt, at første regnskabsperiode bør begynde pr. datoen for stiftelsesdokumentets underskrivelse. Hvis selskabet ved stiftelsen imidlertid overtager en bestående virksomhed, accepterer styrelsen, at stiftelsen kan gennemføres med tilbagevirkende kraft fra overtagelsestidspunktet. Det er dog en forudsætning, at første regnskabsperiode skal omfatte stiftelsestidspunktet, for at undgå omgåelse af de selskabsretlige stiftelsesregler. Konsekvens af en modsat fortolkning vil være, at anmeldelsesfristen i AL § 11, stk. 1, kunne omgås.

Ankenævnet tiltrådte, at der ikke i AL er hjemmel til at godkende, at et selskabs første regnskabsperiode udløber inden stiftelsesdagen. Uanset at selskaber har disponeret i tillid til en tidligere afgørelse, må ankenævnet stadfæste styrelsens afgørelse af 29. maj 1996.

**Erhvervsankenævnets kendelse af 10. februar 1997 i sag 96-97.317,
Årsberetningen 1997 s. 195**

En virksomheds vedtægters bestemmelser om formål, formue og ledelse opfyldte ikke betingelserne for at være en selvejende institution

Den 21. juni 1996 afviste Erhvervs- og Selskabsstyrelsen at registrere K-fond i styrelsens register for erhvervsdrivende fonde i stedet for at fastsætte frist til berigtigelse. K-fond klagede til Erhvervsankenævnet over Erhvervs- og Selskabsstyrelsen afgørelse.

Erhvervsankenævnet tiltrådte, at registreringsanmodningen fra K-fond efter vedtægternes bestemmelser om formål, formue og ledelse ikke opfyldte betingelserne for at kunne anses for at vedrøre en selvejende institution og at registrering er nægtet, idet anmodningen herefter ikke har været omfattet af lovbekendtgørelse nr. 756 af 19. november 1991 med senere ændring om erhvervsdrivende fonde, jf. § 1. Erhvervsankenævnet udtalte, at fonden, der var stiftet af en handelsskole, ikke var tilstrækkeligt adskilt fra stifteren, idet der både løbende skulle ske støtte af skolen, og ved fondens opløsning skulle dens midler tilfalde skolen. Erhvervs- og Selskabsstyrelsen havde med rette afvist »fonden« fra registrering. Som følge heraf har styrelsen heller ikke haft hjemmel i lovens § 55, stk. 2, til at fastsætte fristen for berigtigelse (registreringsnægtelse var således den rigtige reaktion).

Erhvervsankenævnet stadfæstede derfor styrelsens afgørelse, dog således at begæring om registrering er afvist efter § 1 i lov om erhvervsdrivende fonde.

»Det tilføjes, at Erhvervsankenævnet ikke havde haft grundlag for at tage stilling til om registrering af en fond kan finde sted på de under behandlingen i ankenævnet foreslåede ændre vilkår, da spørgsmålet ikke er omfattet af den påklagede afgørelse.«

**Erhvervsankenævnets kendelse af 11. februar 1997 i sag 96-76.437,
Årsberetningen 1997 s. 52**

Spørgsmål om inhabilitet i forbindelse med långivning til et af en sparekasse delvist ejet selskab

Finanstilsynet bestemte ved skrivelse af 20. maj 1996, at et medlem af en sparekassens bestyrelse og sparekassens direktør, der samtidig var medlemmer af bestyrelsen i et leasingselskab, som sparekassen var medejer af, skulle forlade bestyrelseslokalet ved bestyrelsens behandling af engagementer med det pågældende selskab. Sparekassen klagede efter over tilsynets afgørelse.

Det fremgik af sagen, at leasingselskabet A A/S ejes af sparekassen (selvejende sparekasse) sammen med to andre sparekasser. Aktiekapitalen var ligeligt fordelt mellem sparekasserne. Bestyrelsen i A A/S bestod af 7 medlemmer, hvoraf de 3 var bestyrelsesmedlemmer i hver af de tre sparekasser, og 3 var direktører i hver af sparekasserne. Ved udarbejdelsen af regnskaber for sparekassen udarbejdes også et koncernregnskab omfattende A A/S. Som begrundelse for sin afgørelse henviste Finanstilsynet blandt andet til et notat af 16. februar 1996: »Notat om habilitetsreglen i AL § 58«.

Erhvervsankenævnet udtalte, at de retningslinjer om inhabilitet, der var angivet i AL § 58, tillige gjaldt medlemmer af bestyrelsen og direktionen i sparekassen. Det medlem af bestyrelsen for Sparekassen, der tillige var medlem af bestyrelsen for A A/S og vedkommende direktør i sparekassen, måtte således ikke deltage i behandlingen i bestyrelsen for sparekassen af spørgsmål om aftaler mellem sparekassen og A A/S om långivning fra sparekassen til selskabet. Som følge af principperne i AL § 58 og i bank- og spare-

kasseloven tiltrådte navnet endvidere, at de pågældende ikke kunne være til stede ved bestyrelsesmødet under behandlingen af en sådan lånesag. Endelig tiltrådt ankenævnet tilsynets bemærkninger om oplysninger af en lånesag i tilsynets redegørelse til erhvervsankenævnet af 16. juli 1996.

Erhvervsankenævnets kendelse af 27. februar 1997 i sag 96-95.809, Årsberetningen 1997 s. 181

Et selskab under tvangsopløsning afskåret fra at beslutte likvidation; § 85 i anordning om ikrafttræden for Grønland af lov om anpartsselskaber

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen afvist at registrere en anmeldelse om likvidation under henvisning til, at ejendomsselskabet var under tvangsopløsning. Selskabet klagede over styrelsens afgørelse til Erhvervsankenævnet.

Styrelsen anmodede den 19. februar 1997 i medfør af ApL § 87 Grønlands landsret om at opløse ejendomsselskabet, idet selskabet trods påmindelse herom ikke havde indset årsregnskabet for 1/1-31/12 1994. Den 23. februar 1996 fremsendte selskabet årsregnskabet samt anmeldelse om revisorskifte til styrelsen. Den 11. marts 1996 afviste styrelsen anmeldelsen med bemærkningen, at anmeldelsen ikke kunne registreres, før selskabet opfyldte betingelserne for genoptagelse af virksomheden, og vedlagde en blanket og vejledning om genoptagelse. Den 15. marts og 22. marts 1996 orienterede henholdsvis styrelsen og Grønlands landsret på ny selskabet om adgangen til at begære virksomheden genoptaget. Den 23. maj fremsendte selskabet en anmeldelse om, at selskabet ved generalforsamlingsbeslutning af 12. maj 1996 var trådt i likvidation.

Ankenævnet tiltrådte, at adgangen til at beslutte likvidation i medfør af ApL § 85 ophører, når Erhvervs- og Selskabsstyrelsen anmoder skifteretten eller Grønlands landsret om opløsning af selskabet, og at styrelsen derfor har afvist at registrere selskabets anmeldelse om likvidation.

Kendelsen statuerer, at et selskab ikke kan omgå den iværksatte tvangsopløsning ved selv, at tiltage sig rådigheden over begivenheden ved i en fart at indkalde generalforsamlingen og træffe beslutning om likvidation. Den iværksatte tvangsopløsning spærrer altså for iværksættelse af en likvidation.

Erhvervsankenævnets kendelse af 29. maj 1997 i sag 96-155.766, Årsberetningen 1997 s. 153

Et nystiftet anpartsselskab, hvis ene stifter selv var under stiftelse, og hvor den anden stifter ikke tegnede anpartskapitalen, registreringsnægtet

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen nægtede den 1. oktober 1996 at registrere et selskab under stiftelse ApS under henvisning til, at den ene af stifterne selv var et selskab under stiftelse. Selskabet under stiftelse ApS klager over afgørelsen til Erhvervsankenævnet.

Erhvervsankenævnet udtalte, at efter ApL § 4, stk. 1, 1. pkt., kan et ApS oprettes af en eller flere stiftere, og anpartskapitalen skal tegnes af en eller flere af stifterne. Ankenævnet var enig med styrelsen i, at en stifter, som er anpartshaver, allerede på tidspunktet for oprettelsen af stiftelsesdokumentet skal have retsevne til ubetinget at forpligte sig som stifter og til ubetinget at disponere over den kapital, som indskydes i ApS'et. Efter ApL § 12, stk. 1, kan et selskab, der ikke er registreret, ikke som sådant erhverve rettigheder eller indgå forpligtelser. Den omstændighed, at den, der før registreringen indgår forpligtelser på selskabets vegne, i medfør af lovens § 12, stk. 2, hæfter for for-

Domme og kendelser 1990-1999

pligtelserne, indtil selskabet registreres, medfører ikke, at selskabet som sådant inden registreringen har den fornødne retsevne til at optræde som stifter af et ApS.

Af disse grunde, og da den anden stifter, som ikke havde tegnet anpartskapitalen, ikke alene kan optræde som stifter, stadfæstede ankenævnet Erhvervs- og Selskabsstyrelsens afgørelse af 1. oktober 1997.

EF-domstolens afgørelse af 16. december 1997 i sagen C-104/96, Rabobank mod Mediasafe under konkurs

Regulering af, hvilke retsvirkninger handlinger udført af en enedirektør i tilfælde af interessekonflikt med det selskab, enedirektøren er ansat i, har over for tredjemand: Må afgøres efter national ret. 1. selskabsdirektiv taget ikke stilling hertil

Ved denne dom har EF-domstolen taget stilling til, om artikel 9 i 1. selskabsdirektiv regulerede den situation, hvor den tegningsberettigede direktør er inhabil ved aftaleindgåelsen. Et moderselskab, der samtidig var enedirektør i et datterselskab, havde over for koncernens bankforbindelse accepteret, at koncernselskaberne hæftede solidarisk. Efter hollandsk ret var aftalen uforbindende, idet der forelå inhabilitet, og den nationale domstol forespurgte, om dette var i strid med artikel 9 i 1. selskabsdirektiv.

Domstolen afviste, at bestemmelsen overhovedet regulerer inhabilitet, og henviste særligt til, at problemet foreslås reguleret i artikel 10 i 5. selskabsdirektiv. Dommen var på dette sidste punkt interessant, idet den indebærer, at bestemmelserne i de vedtagne direktiver i et vist omfang kan udlægges i lyset af indholdet af de foreslåede selskabsdirektiver.

Domstolen statuerer dog konkret om inhabilitet, at hvorvidt den eller de, der tegner selskaberne ved afgivelse af kautions- og modregningserklæring, har været inhabil hertil pga. interessesammenfald, må afgøres efter national selskabsret, og det samme gælder retfølgerne af eventuel inhabilitet.

1998

FM 1998.94/1 Ø

Selskab kunne ikke opløses efter ApL § 59 efter, at sagen var fremsendt til skifteretten til tvangsopløsning

ET selskab kan ikke afværge tvangsopløsning ved at benytte sig af muligheden for at iværksætte opløsning på grundlag af betalingsstandsning. Afgørelsen pointerer, at muligheden kunne have været brugt i perioden fra Erhvervs- og Selskabsstyrelsens krav om kapitalforhøjelse som følge af skærpede lovkrav til mindstekapitalen, og indtil styrelsens beslutning om tvangsopløsning. Derimod kan et selskab under visse omstændigheder *fusionere sig ud af tvangsopløsningen*, jf. Erhvervs- og Selskabsstyrelsens skrivelse af 14. oktober 1994 (J.nr. 94-65.716).

RG 1998.101 (Agder lagmannsrett)

Aktionæroverenskomst; tvivlsomme dispositioner hvis dispositionen skulle betragtes uafhængigt af overenskomsten

Et selskab anvendte 15 mio. kr. til at tegne aktier i et andet selskab i forbindelse med en retningsbestemt emission. Det lagdes til grund, at dispositionen var retmæssig, fordi

den stemte med en aktionæroverenskomst indgået af alle i det aktietegnende selskabs aktionærer. Kun hvis det påvist, at den stred mod selskabets interesser (generalklausulen), ville den være uretmæssig, men dette var ikke påvist.

UfR 1998.183 Ø

Udlæg hos interessent efter gældsbev, underskrevet af interessentskabets bestyrelse
Interessentskab med 19 interessenter optog et banklån. Lånekontrakten blev underskrevet af seks interessenter, der udgjorde bestyrelsen, herunder rekvisitus. Denne underskrev tillige en selvskyldnerkautionserklæring. Gældsbevet kunne danne grundlag for udlæg for interessenten.

Se tillige UfR 1994.360 V, UfR 1996.355 Ø og UfR 1996.722 Ø.

UfR 1998.230 H

Om fornødent må der indhentes en brancheudtalelse om, hvad der er sædvanligt; Ikke fuldmagt til af afgive »budgetgaranti«

I forbindelse med, at Sparekassen Bikuben A/S, SB, i efteråret 1989 bevilgede ASX 13.296 ApS et byggelån på 13 mio. kr. til oprøelse af andelsboliger, afgav Erik Bech, A, der var ansat som afdelingsleder i A/S Samfundsteknik, S, som var et rådgivende ingeniørfirma, på selskabets vegne over P garanti for, at håndværkerudgifterne ikke ville overstige et bestemt beløb pr. kvm. Efter byggeriets afslutning gjorde P gældende, at S skulle betale ca. 1 mio. kr. i henhold til garantien.

Garantipåtegningen var ikke omfattet af A's stillingsfuldmagt, og det var ikke godtgjort, at A på andet grundlag havde den fornødne fuldmagt. Der var ikke grundlag for at antage, at A's ledelse tidligere end oktober/november 1990 burde have indset, at A havde afgivet den foreliggende garanti. På dette tidspunkt var byggeriet afsluttet, og S's manglende indsigelse om fuldmagtsoverskridelsen kunne derfor ikke føre til at pålægge S nogen forpligtelse i anledning af garantien. Da der endvidere ikke var grundlag for at antage, at S havde begået ansvarspådragende fejl ved vurderingen af budgettet i 1989 eller ved styringen af byggeriet, blev S frifundet.

I dommen blev der lagt vægt på en udtalelse fra Dansk Ingeniørforening, som blandt andet udtalte, at en sådan garanti var »klart usædvanlig«. Et andet eksempel på den vægt, der kan lægges på brancheudtalelser om det sædvanlige er NJA 2001.191 HD med inddragelse af en udtalelse fra den svenske bankforening.

Dommen blev afsagt med dissens for at tage P's påstand til følge med henvisning til, at S efter forløbet af forligsforhandlingerne måtte være afskåret fra at gøre manglende fuldmagt gældende.

Højesteret henviser til UfR 1959.775 H, UfR 1965.823 SH, UfR 1970.908 V, UfR 1987.43 V, Bang i U 1944 B s. 101ff, navnlig s. 103 og 118f, Lyng Andersen m.fl.: Aftaler og mellemmand (3. udg. 1996) s. 94ff og 292ff, Lyng Andersen og Nørgaard: Aftaleloven (2. udg. 1993) s. 58ff samt Jørgen Hansen: Teknikeraftalen (1984) s. 139, 231 og 257f.

UfR 1998.281 H, Danske Malermestre

Ret til andel i hjælpefond ved kollektiv udmeldelse af BYG og genstiftelse af Danske Malermestre efter afl. § 36

Pr. 1. januar 1991 stiftedes Byggeriets Arbejdsgivere BYG ved fusion af de 4 arbejds-

Domme og kendelser 1990-1999

giverorganisationer HO Byggefagernes Mesterforening, Murerfagets Arbejdsgivere, Tømrer- og Snedkerfagets Arbejdsgivere samt Danske Malermestre (DM). I juni 1991 udmeldte samtlige 72 lokale malerforeninger sig af BYG, og DM genstiftedes. DM havde ved fusionen indskudt et betydeligt beløb i BYG's hjælpefond, der var oprettet i henhold til Dansk Arbejdsgiverforenings (DA) love, og hvis midler skulle være til rådighed for understøttelse til virksomheder i forbindelse med faglige konflikter. Efter genstiftelsen gjorde DM krav på at få andel i BYG's hjælpefond, selv om det af § 5, stk. 6 i BYG's vedtægter og § 3, stk. 2 i reglerne for hjælpefonden var bestemt, at udtrædelse ikke medførte krav på andel i formuen.

DM fik medhold, idet der fandtes at foreligge sådanne ganske særlige omstændigheder, at de nævnte bestemmelser ikke burde afskære DM herfra efter aftl. § 36. BYG's samlede egenkapital pr. 31. december 1991 inkl. hjælpefonden var ca. 43 mio. kr., hvilket var væsentligt mindre end hjælpefondens bogførte størrelse, og DM's krav fandtes at måtte begrænses til en andel af egenkapitalen. Denne andel fastsattes skønsmæssigt til 7 mio. kr. (dissens).

Dommerne Marie-Louise Andreasen og Blok udtaler dog, at de ikke er enige i fastsættelsens størrelse. De finder, at der må tages udgangspunkt i BYG's regnskabsmæssige egenkapital pr. 31. december 1991 og at den andel heraf, som DM bør tilkendes, bør beregnes efter de i øvrigt af BYG's anførte principper (andel af den samlede lønsom). De kommer frem til, at DM bude have fået ca. 9 mio. kr.

J.U. 1998.284 SH

Reassumption; aktionærernes ex tuto

I kendelsen blev en hovedaktionærs søgsmål mod selskabets tidligere handelsforbindelse afvist, da det hævdede erstatningskrav mod handelsforbindelsen ikke figurerede på selskabets likvidationsregnskab, og da det heller ikke i øvrigt var sandsynliggjort, at kravet var overdraget til hovedaktionæren i forbindelse med likvidationen.

UfR 1998.303 H

Interessentskab skulle behandles som særskilt konkursbo, selv om andelene var overdraget

Skifteretten havde efter begæring af et selskab S under konkurs, der ejede samtlige interessentskabsandele i et I/S, erklæret I/S konkurs og havde som aktiv registreret en fast ejendom. Kendelsen blev påkæret af en af de tidligere interessenter A, der hævdede at have købe og forkøbsret til såvel interessentskabsandele som ejendommen.

Landsretten lagde til grunde, at samtlige interessentskabsandele var overdraget til S, nu under konkurs, og at I/S derfor ikke længere var et selvstændigt retssubjekt, samt at ejendommen var blevet en del af S's aktiver og derfor burde have været registreret som aktiv i S, herunder inddragelse i den solvensbedømmelse, der fandt sted, da S blev erklæret konkurs. Da I/S's ophør ikke tidligere var meddelt udadtil, og da der kunne være kreditorer, som i forhold til øvrige kreditorer i S under konkurs kunne hævde en fortrinsret til at søge sig fyldestgjort i ejendommen, tilrådte landsretten, at I/S behandles som et særskilt konkursbo.

Dommen staturer altså, at et I/S, der nu kun har en interessent (et ApS), ganske vist ikke længere kan betragtes som et I/S, hvorfor I/S's aktiver skal overdrages til ApS'et, men at der alligevel under disse omstændigheder er grundlag for særskilt konkursbehandling af I/S-formuen af hensyn til eventuelle I/S-kreditorer.

UfR 1998.314 V**Ejerpantebrev i bil udstedt af anpartsselskab under stiftelse kunne tinglyses i Bilbogen med frist til dokumentation af selskabets registrering**

Et anpartsselskab under stiftelse udstedte et ejerpantebrev med pant i en bil.

Landsretten fandt, at ejerpantebrevet i overensstemmelse med retspraksis vedrørende fast ejendom kunne tinglyses med frist til at dokumentere anpartsselskabets registrering.

UfR 1998.394 H**Lukket land for lønmodtagere i et særligt tjenesteforhold at »sætte sig på aktier« (såkaldte lønmodtagerselskaber)**

En edb-konsulent med kun en arbejdsgiver, som konsulent fremtidigt ønskede at betjene via konsulentaftale, men Højesteret tilsidesatte denne »konsulentkonstruktion«, som Højesteret benævnte den. ApS'et modtog det vederlag fra en arbejdsgiver, der ellers skulle tilkomme ApS'ets hovedanpartshaver, som udførte det pågældende arbejde for arbejdsgiveren. Der var ikke andre ansatte i ApS'et, og det havde ikke andre reelle aktiviteter. »Konsulentkonstruktionen« fandtes ikke at have en sådan realitet, at den kunne lægges til grund ved ansættelsen af hovedanpartshaverens og ApS'ets skattepligtige indkomst. Hele det vederlag, der af arbejdsgiveren var betalt for arbejdet, blev derfor anset for at være skattepligtig indkomst hos hovedanpartshaveren.

Dommen statuerer, at ikke alle sluser for at konvertere personindkomst til selskabsindkomst er åbnet op.

UfR 1998.431 H, Mercandia Enterprise – sag nr. 3**Ikke ophævelse af tegningsaftaler vedrørende skibsanparter og ikke fritagelse for betaling af likviditetstilskud**

Jørgen Lundholm Ilbo, I, og Ib Berglund, B, havde i perioden fra december 1981 til marts 1983 købt anparter i forskellige Mercandia-kommanditselskaber, der hver havde ladet bygge et skib og drev rederivirksomhed med det, og blev sagsøgt til betaling af likviditetstilskud opkrævet henholdsvis i tiden fra november 1988 til maj 1990 og i tiden i maj 1988 til november 1991. Begge påstod principalt tegningsaftalerne ophævet, subsidiært frifindelse for betalingskravet, under påberåbelse af en lang række forhold vedrørende udbudsmaterialet, hæftelsesforholdene, driften af skibene, hjemmelen for opkrævningen af likviditetstilskud, regnskaberne, betalte provenuer til den korrespondende reder og tidspunkt for salg af skibene.

Højesteret udtalte, at de havde tidligst i maj 1988 fremsat en kritik, der kunne forstås som en indsigelse om, at tegningsaftalerne var uforbindende for dem på grund af urigtige oplysninger i udbudsmaterialet, og de havde herved udvist en sådan passivitet, at deres indsigelser vedrørende udbuds- og tegningsmaterialet ikke kunne tages til følge. Højesteret fandt, at de heller ikke havde dokumenteret efterfølgende forhold, som kunne føre til, at de kunne få medhold i nogen af deres påstand.

Se Mercandia-sag nr. 1 og 2: UfR 1993.126 H og UfR 1996.1173 H.

UfR 1998.565 H, Mercandia Enterprise – sag nr. 4**Ikke ophævelse af tegningsaftaler vedrørende skibsanparter og ikke fritagelse for betaling af likviditetstilskud**

Gert Werner, W, havde i 1982 og 1983 købt i alt 15 anparter i 5 Mercandia-komman-

Domme og kendelser 1990-1999

ditselskaber, der hver havde ladet bygge et skib og drev rederivirksomhed med det, og blev sagsøgt af komplementaren til betaling af likviditetstilskud opkrævet i årene 1991-1995. W påstod frifindelse og nedlagde selvstændig påstand om tilbagebetaling af tidligere betalte beløb under påberåbelse af, at der var afgivet vildledende oplysninger i udbudsmaterialet, og at komplementaren havde misligholdt sine forpligtelser ved ikke at sælge skibene i 1990 og 1991 efter 5 års sejlads.

Ved først at have fremsat disse indsigelser i 1995 fandtes W at have udvist en sådan passivitet, at indsigelserne ikke kunne tages til følge. Se blandt andet hertil UfR 1993.226 H, UfR 1996.1173 H og UfR 1998.431 H.

W havde principalt nedlagt påstand om ophævelse af Sø- og Handelsrettens dom og hjemvisning af sagen til fornyet behandling under anbringelse af, at W ikke som ønsket havde haft mulighed for at fremlægge yderligere bilagsmateriale. Heller ikke denne påstand blev taget til følge, allerede forbi der på grundlag af en udtalelse afgivet af dommeren i Sø- og Handelsretten ikke fandtes at være begået fejl under sagens behandling i denne instans.

Dommen fastslår, at i mangel af klar vedrægtsbestemmelse om, hvilket organ i selskabet det tilkommer at træffe beslutning om resthæftelsens indkrævelse, må det antages efter retspraksis, at bestyrelsen (hhv. komplementaren) er beføjet hertil, i hvert fald når behovet for inddrivelsen kan godtgøres gennem klare budgetter med videre.

TfS 1998, 607 H (= UfR 1998.1534 H), California Klaindienst Kapitaltilførselsafgift (nu ophævede regler); Selskab skulle betale, da den egentlige ledelse havde hovedsæde i Danmark

Et tysk datterselskab af et dansk selskab foretog kapitaludvidelse med 2,5 mio. kr. og mente ikke at skulle betale dansk kapitaltilførselsafgift efter de dagældende danske regler.

Højesteret bemærkede, at kapitaltilførselsafgift efter § 2 i den nu ophævede lov om kapitaltilførselsafgift kun kan kræves her i landet, hvis »selskabets egentlige ledelse« har sit sæde her. Det citerede udtryk – som er i overensstemmelse med artikel 4, stk. 3 i OECD's modeloverenskomst vedrørende dobbeltbeskatning – må forstås således, at hovedvægten skal lægges på, hvor selskabets daglige ledelse varetages. Da der ikke var grund for at antage, at selskabets daglige ledelse ikke havde været varetaget af direktionen, tiltrådte Højesteret, at selskabets egentlige ledelse havde sæde i Danmark.

Dommen er udformet så principielt, at den får betydning både i relation til dobbeltbeskatningsoverenskomster og til spørgsmålet om det selskabsskatteretlige hovedsædekriterium.

TfS 1998.750 OE (UfR 1998.1745 Ø)

Aktieselskab omdannet til anpartsselskab ved bekendtgørelse af vedtægtsændringer

Aktieselskab blev besluttet omdannet til et anpartsselskab. Omdannelsen blev registreret i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, som bekendtgjorde selskabsomdannelsen i Statstidende den 1. april 1992. Forinden havde advokaten den 24. marts bekendtgjort omdannelsen i Statstidende og den 2. marts 1992 var anparterne blevet overdraget. Der blev opkrævet aktieafgift og senere gjort udlæg i kravet. Udlægget opretholdtes, da bekendtgørelsen foretaget af styrelsen måtte anses som en betingelse for omdannelsen til anpartsselskab. Det var derfor aktier, der blev overdraget.

**UfR 1998.774 Ø (= TFS 1998.563 Ø), BAUTA I; Fond i Vaduz, Liechtenstein
Konkursbos vedtagelse af sagsanlæg tilsidesat efter konkurslovens § 128 (nu § 127)**

En kendt ejendomsadvokat, A, havde oprettet en fond i Vaduz, Liechtenstein, der disponeredes frit af A, blandt andet således at fonden pantsatte formuegoder til sikkerhed for A's bankgæld.

Skattevæsenet fik medhold i, at A med tilbagevirkende kraft var skattepligtig af indtægter og formue i »fonden«. A's konkursbo fik ikke lov af skifteretten til at indbringe Landsskatterettens afgørelse herom for domstolene – idet der lagdes vægt på, at boet ville få tilført betydelige aktiver, når fondens selvstændige retssubjektivitet underkendes. På denne baggrund blev beslutningen om sagsanlæg tilsidesat i medfør af konkurslovens § 128.

Straffesagen mod A for skattesvig bortfaldt, da A afgik ved døden inden boets afslutning.

Se tillige TFS 2001, 898.

UfR 1998.777 Ø

Berettiget forventning hos importchefer om bonus ved positivt driftsresultat

Ved ansættelse af importchef blev de stillet i udsigt, at de ville få bonus. Bonusordningen blev drøftet under lønforhandlinger under ansættelsen. Der var skabt berettiget forventning hos de ansatte om, at de ville få bonus i pr med positivt driftsresultat. For 1995 var der udbetalt bonus til alle undtagen importcheferne. De fik medhold i deres krav, som ansås rimelige.

Dommen statuerer, at aftalen skal ud over specialbestemmelserne i aktieoptionsloven, tidlige funktionærlovens § 17 a, også kunne stå for en almindelig rimelighedsprøvelse. Se også UfR 1974.346 H og UfR 2003. 1067 SH, Exiqon.

UfR 1998.983 Ø

Interessentskabs køb af udlejningssommerhus ugyldig

Seks privatpersoner spekulationskøbte som interessentskab et udlejningssommerhus af en privatmand og indgik samtidig udlejnings- og administrationsaftale med mere med et selskab, som havde udarbejdet udbudsmaterialet. Det samlede koncept ansås som en omgåelse af sommerhusloven. Året efter hævede køberne handlen, hvilket fandtes berettiget, da aftalen i det hele ansås for ugyldig. Bestyrelsesformanden og direktøren i det udbydende selskab, som var gået konkurs, samt den berigtigende advokat frifandtes under sagen, som køberne havde anlagt. Den sælgende privatmand ansås ansvarlig. Han måtte anerkende, at skødet med videre ansås ugyldig, og skulle friholde køberne.

UfR 1998.1071 Ø, Gibraltarselskab

Erstatning mod direktør for Gibraltarselskab måtte afgøres efter den der gældende lovgivning

Sag, om hvorvidt en direktør var erstatningspligtig over for det selskab, hvori han var direktør, som var registeret i Gibraltarerne. Gibraltarselskabets konkursbo rettede krav mod direktøren i anledning af nogle pengeoverførsler fra Gibraltarselskabet til et dansk selskab. Lovvalget måtte følge Gibraltarselskabets registreringslands lov, det vil sige selskabsstatuttet.

UFR 1998.1088 Ø

Andelsselskab var ikke selvstændig juridisk person. Lønmodtagernes Garantifond hæftede derfor ikke for ansats løntilgodehavende

Tidligere ansat A hos Euro Marketing Danmark A.m.b.a., B. Danmarks Aktive Handelsrejsende, S, som mandat for A, rejste over for Lønmodtagernes Garantifond, F, krav om betaling af løntilgodehavende hos B. F afviste kravet og gjorde gældende, at B ikke havde selvstændig retsevne. Efter det oplyste om B's virksomhed og karakteren af de tre andelshavers erhvervsmæssige forhold til B samt vedtægternes indhold fandtes B ikke at være et andelsselskab som beskrevet i AL § 1, stk. 4 og ApL § 1, stk. 4. Da B endvidere ikke adskilte sig væsentlig fra anparts- og aktieselskabsformen, fandtes B ikke at kunne anses som en selvstændig juridisk person med begrænset ansvar. I det betingelserne i § 1, nr. 1 og 3, i Lov om Lønmodtagernes Garantifond, herefter ikke var opfyldt, og fa der ikke i øvrigt fandtes grundlag for at pålægge F betalingspligt, blev F frifundet for det rejste krav. Adciteret medstifter, Ib Helge Rasmussen, af B fandtes derimod at hæfte direkte og personligt for A's krav.

UFR 1998.1119 H

Sælgere af overskudsselskab ikke ansvarlige for tab ved selskabstømning

Aktionærerne S i et revisionsaktieselskab, som var blevet overflødig i forbindelse med virksomhedssammenlægning og var under afvikling, overdrag pr. 31. august 1990 deres aktier til selskabet K for en købesum på 5.813.017 kr. svarende til egenkapitalen med tillæg af 100.000 kr. Det var med K aftalt, at selskabet (overskudsselskabet) forud for overdragelsen skulle foretage henlæggelse til investeringsfond, og der blev i denne forbindelse indsat 76.000 kr. på en investeringsfondskonto. Herudover bestod selskabets aktiver i en fordring på ca. 6,7 mio. kr. mod revisionsfirmaet J. I aftalen var bestemt, at J's gæld til selskabet skulle afvikles i forbindelse med overdragelsen blandt andet ved, at K skulle indbetale købesummen til selskabet og ikke til S, som i stedet overtog en til købesummen svarende del af selskabets fordring mod J. Denne ordning indebar ikke, at der blev stillet midler til rådighed for K i strid med forbuddet mod selvfinansiering i AL § 115, stk. 2. Købesummen og differencen vedrørende J's gæld blev indbetalt til en konto for overskudsselskabet oprettet i K's pengeinstitut. Umiddelbart efter blev indeståendet på denne konto overført til K og anvendt blandt andet til indfrielse af en kredit på købesummens beløb ydet af K's pengeinstitut. K havde herved overtrådt AL § 115, stk. 2. Tilbagebetalingspligten i AL § 115, stk. 4 påhvilede K og ikke S, og der kunne heller ikke i medfør af AL § 115, stk. 5, rejses krav mod S, da beslutningen om ulovlig udbetaling til K ikke kunne anses for truffet eller opretholdt af S, heller ikke som følge af en af S til K udstedt fuldmagt. Der var heller ikke grundlag for at pålægge S ansvar efter den almindelige culperegulering.

UFR 1998.1137 H, Fodboldselskabet

Bestyrelsesmedlemmer er erstatningsansvarlige for kreditorers tab ved fortsat drift ud over håbløshedspunktet

Efter at et aktieselskab, der drev en professionel fodboldklub, var blevet erklæret konkurs den 5. januar 1990, påstod boet 5 medlemmer af selskabets bestyrelse tilpligtet at betale erstatning for tab ved fortsat drift af selskabet i 1989. Højesteret tiltrådte, at konkursboet kunne gøre det erstatningsansvar gældende, som bestyrelsens medlemmer måtte have pådraget sig ved uforsvarligt at forsætte selskabets drift.

Dommen viser, at bestyrelsesmedlemmer kan blive sagsøgt af boet, fordi de ved uforvarlig handlemåde har påført selskabet og dermed nu dets kreditorer tab, herunder ved at være ansvarlige for, at selskabet har fortsat sin drift ud over håbløshedspunktet og derved forøget dets gældsside. Som det læses ud af dommen er Domstolene lydhøre over for påstand om lempelse, men hvis erstatningen i forvejen er »nedrundet«, fordi den er fastsat ud fra et – for bestyrelsen relativt lempeligt – skøn, reduceres dog naturligt nok muligheden for lempelse, hvilket bliver statueret i dommen, hvor det dog også har påvirket resultatet, at det var udtryk for temmelig klar culpa at forsætte selskabets drift i ca. 1 år ud over håbløshedspunktet.

Såfremt flere bestyrelsesmedlemmer alle ifalder erstatningsansvar, hæfter de solidarisk over den eller dem, der har lidt tabet. Den indbyrdes regres mellem dem afgøres meget konkret under hensyn til graden af hver enkeltes skyld og omstændighederne i øvrigt. I sagen fandtes den forsikringsdækkende advokat i bestyrelsen at være regrespligtig over for de øvrige i medfør af erstatningsansvarslovens § 25, stk. 2. Dvs., at advokater kan medforsikre bestyrelsesansvar via deres almindelige advokatforsikring, men hvis kun et bestyrelsesmedlem således er forsikringsdækket, kan der være en tendens hos domstolene til at anvende lempelses- og regresreglerne på en sådan måde, at det ultimative ansvar ender hos den forsikringsdækkende, hvilket bliver statueret i dommen.

UfR 1998.1172 H, Pichert Optik ApS

Sælger af overskudsselskab hæftede i medfør af ApL § 84, stk. 5 for skattevæsenets tab ved selskabstømning

Fritz W. Pirchert, S, var aneanpartshaver i et Pirchert Optik ApS, der tidligere havde drevet optikervirksomhed, og hvis eneste aktiver og passiver bestod i en fordring mod S på 1.135.618 kr., henholdsvis skyldig og latent skat på 103.740 kr., overdrog pr. 1. februar 1993 anparterne i selskabet til selskabet K for en købesum på 1.099.309 kr. med tillæg af 67.431 kr. svarende til 65 pct. af skattegælden. Købesummen blev trukket på K's advokats klientkonto og blev den 3. februar 1993 via Nationalbanken overført til S. Samme dag overførte S i overensstemmelse med parternes aftale selskabets midler til K, idet beløbet blev krediteret K's advokats klientkonto. S havde herved stillet selskabets midler til rådighed for K i f. stk. forbindelse med dennes erhvervelse af anparterne i selskabet og havde dermed overtrådt ApL § 84, stk. 2. S indestod derfor som den, der traf den ulovlige disposition, for selskabets tab efter ApL § 84, stk. 5, der måtte forstås som en regel om hæftelse på objektivi grundlag.

Med denne udtalelse går Højesteret videre end i Satair, TfS 1997.110 H, og der åbnes herved i sager om selskabstømning urvivilsomt op for en række domsfældelser, som almindelige erstatningsgrundsætninger ikke i sig selv ville kunne føre til. Det må dog herved være en forudsætning, at den pågældende disposition fremstår som hidrørende fra selskabets egne midler.

Afgørelsen er fulgt på i senere sager, se for eksempel UfR 1999.1185 H, UfR 2000.169 H, UfR 2001.634 H, UfR 2001.1730 H og UfR 2001.2023 H.

UfR 1998.1314 H, Aage Haugland

En operasanger skattemæssigt berettiget til at drive koncertvirksomhed i selskabsform

Aage Haugland, A, var ansat som lønmodtager på et teater. Derudover havde A indtæg-

Domme og kendelser 1990-1999

ter ved forskellige typer opgaver i Danmark og ulandet, idet A personligt indgik kontrakter vedrørende hver enkelt opgave. A ønskede at oprette et ApS, der skulle indgå kontrakterne samt modtage indtægterne og afholde udgifterne i forbindelse med opgaverne.

Ved en afgørelse, der stadfæstedes af Landsskatteretten og landsretten, afslog Ligningsrådet at give bindende forhåndsbesked om, at A med skatteretlig virkning kunne drive koncertvirksomhed på denne måde.

Højesteret udtalte, at det forhold, at selskabets virksomhed i det væsentlige skulle bestå i udbud af kunstneriske aktiviteter, som kun kunne opfyldes af A selv, ikke adskilte virksomheden afgørende fra anden erhvervsvirksomhed, der i skattemæssig henseende er anerkendt udøvet i selskabsform. Uanset mangeårig modstående administrativ praksis var der herefter hverken i statsskattelovens § 4 eller på andet grundlag hjemmel til at frakende udøvelse af kunstnerisk virksomhed i selskabsform skattemæssig betydning. A fik derfor medhold.

Af andre afgørelser se UfR 1983.699 H, TfS 1981.136, LSR 1985.691 ØL, LSR 1986.303, SKD 1986.502, 1987.457 ØL, 1991.477 LR, 1992.550 LSR, 1995.270 Ø, 1996.604 Ø, 1997.517 LSR, UfR 1998.114 H.

Afgørelse med modsatte resultat se UfR 1998.394 H.

UfR 1998.1556 H

Opløsning af sameje om mindre udlejningsejendom ved frivillig auktion; kunne ikke karakteriseres som et bo

Tre søskende A, B og C erhvervede i 1985 fra deres mor en udlejningsejendom i Århus med 6 lejligheder. Efter at B havde overtaget C's andel, indgav A i 1997 begæring til fogedretten om afholdelse af offentlig (frivillig) auktion over ejendommen. Begæringen blev taget til følge med henvisning blandt andet til, at det ikke var godtgjort, at der til samejet var knyttet vilkår, som var til hindrer for dets opløsning ved en frivillig auktion, og at samejet alene omfattede udlejningsejendommen og således ikke kunne karakteriseres som et bo, der skulle opløses af skifteretten.

Se tillige UfR 1956.10 H, UfR 1963.1019 H, UfR 1982.1129 H og UfR 1998.1556 H.

UfR 1998.1760/1 Ø

Tavshedspligten efter AL § 160, stk. 1, 2. pkt.

A/S's administrerende direktør gav på bestyrelsesmøder meddelelse om personlige køb af aktier i selskabet. T, der var bestyrelsesmedlem, videregav disse oplysninger til en journalist, der bragte oplysningerne i en avisartikel.

T fandtes ikke ved at videregive de pågældende oplysninger at have røbet forretnings- eller driftshemmeligheder. Landsretten fandt heller ikke, at de pågældende oplysninger eller videregivelse heraf i øvrigt havde en sådan karakter, at T's handlinger med den fornødne sikkerhed var omfattet af beskrivelsen af det strafbare forhold i AL § 160, stk. 1, 2. pkt.

Dommen statuere, at AL § 160, stk. 1, 2. pkt. må fortolkes indskrænkende og at der må udvises tilbageholdenhed med at statuere strafbart forhold, hvis videregivelsen angår andre former for oplysninger end i kerneområdet for AL § 160. Hovedtanken er at beskytte selskabets interesser, dvs. at beskytte selskabet som erhvervsdrivende juridisk

person. Kerneområdet for gerningsindholdet er derfor en ubeføjet videregivelse af forretnings- og driftshemmeligheder.

**Sø- og Handelsrettens dom af 7. juli 1998 i sag P-009-89, C&G-Banken
Sammenbrud kort efter en børsmission i oktober 1987**

For nærmere om C&G-Banken se KBD 9. marts 1994.

Da bankens reelle økonomiske situation ikke havde været oplyst i prospektet (og havde den det, var en emission slet ikke gennemførlig), kunne aktietegneren træde tilbage fra tegningsaftalen – og dermed anmelde et krav som simpel fordring i bankens konkursbo.

Tilsvarende resultat nåede man til i 2001 vedrørende Himmerlandsbankens optagelse af efterstillede kapitalindskud – se UFR 2005.1978 H.

Erhvervsankenævnets kendelse af 8. januar 1998 i sag 97-12.535, Årsberetningen 1998 s. 205

Fond anset for at være erhvervsdrivende

Den 20. december 1996 bestemte Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, at K fond skal registreres efter lov om erhvervsdrivende fonde. K fond har den 17. januar 1997 klaget over Erhvervs- og Selskabsstyrelsens beslutning.

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen lagde blandt andet til grund, at K fond havde bruttoindtægter på et millionbeløb hidrørende fra rejsebureau, forlagsvirksomhed, musikproduktion og hoteldrift med et overskud på 522.574 kr. og en egenkapital på et millionbeløb, og at erhvervsvirksomheden ikke kunne betragtes som værende af begrænset omfang eller som uvæsentlig i forhold til K fondens samlede formue, jf. lov om erhvervsdrivende fonde § 1, stk. 2, nr. 1 og 2, og stk. 3.

Erhvervsankenævnet udtalte, at opregningen i § 1, stk. 4, i lov om erhvervsdrivende fonde af, hvilke fonde med videre, der uanset erhvervsvirksomhed er undtaget fra loven, må antages at være udtømmende. Opregningen omfatter ikke trossamfund, hvilket K fonden blandt anden havde lagt vægt på.

Erhvervsankenævnet tiltrådte, at der ikke i lovbestemmelsen eller dens forarbejder er holdepunkter for at undtage virksomhed af det nævnte indhold under hensyn til, at virksomheden har et ikke-erhvervmæssigt sigte, og at også K fondens salg i missionerende øjemed af bøger, blade, musik, rejser og campingophold mod vederlag derfor skal anses som erhvervsvirksomhed efter denne lov.

Erhvervsankenævnet tiltrådte endvidere, at det ved vurderingen efter lovens § 1, stk. 3, af, om erhvervsvirksomheden kunne anses for at være af begrænset omfang eller kun at omfatte en uvæsentlig del af fondens samlede formue, er retvisende at anvende bruttototal og at tage hensyn til såvel forhold mellem erhvervsindtægter og den samlede omsætning som forholdet mellem erhvervsaktiver og de samlede aktiver. Erhvervsvirksomheden kunne herefter ikke anses for at være af begrænset omfang eller kun at omfatte en uvæsentlig del af K fondens samlede formue.

Erhvervsankenævnet stadfæstede herefter Erhvervs- og Selskabsstyrelsens afgørelse af 20. december 1996.

Erhvervsankenævnets kendelse af 12. februar 1998 i sag 97-197.341, Årsberetningen 1998 s. 161

Stiftelse af ApS, hvis indskudskapital bestod af et uregistreret selskab; Registreringsnægtet

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen nægtede at registrere stiftelserne af C ApS og D ApS i styrelsens register for anpartsselskaber med henvisning til, at selskaberne var stiftet på et og samme kapitalgrundlag som A ApS. Selskabet klagede herefter til Erhvervsankenævnet over styrelsens afgørelse.

Erhvervsankenævnet har i denne konkrete afgørelse antaget, at et apportindskud ikke kan bestå i anparter i et uregistreret selskab.

Erhvervsankenævnet udtaler, at de 3 selskaber er anmeldt til stiftelse samtidigt og betingelsen efter ApL § 11, stk. 2, har herefter ikke været opfyldt for C ApS under stiftelse og D ApS under stiftelse ved anmeldelsen den 9. maj 1997, fordi disse to selskabers kapitalgrundlag ikke var til stede, da A ApS under stiftelse ikke var registreret på anmeldelsestidspunkter, hvorfor selskabet ikke var kommet til eksistens og anparterne i selskabet følgelig ikke havde nogen værdi som sådanne.

Afgørelsen er forkert. Også medejendomsretten til formuen i et uregistreret selskab er et formuegode af økonomisk værdi, som kan apportindskydes.

Erhvervsankenævnets kendelse af 12. maj 1998 i sag 97-129.334, Årsberetningen 1998 s. 214

Låneforenings virksomhed omfattet af lov om erhvervsdrivende virksomheder. Låntagere ikke anset for virksomhedsdeltagere. Spørgsmål om hæftelse

Ved en stiftelse af 11. juni 1997 meddelte Erhvervs- og Selskabsstyrelsen låneforeningen, at man anså låneforeningen for at være en erhvervsdrivende forening med begrænset ansvar og pålagde foreningen at lade sig registrere hos Erhvervs- og Selskabsstyrelsen efter lov om erhvervsdrivende virksomheder § 8, stk. 1.

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen anfører blandt andet, »i overensstemmelse med styrelsens praksis vil formidling af lån være omfattet af lovens erhvervsdriftsbegreb, idet en sådan aktivitet anses for en tjenesteydelse. Der skal her henvisning til lovforslagets bemærkninger til § 1, stk. 3 af hvilket fremgår, at »efter den foreslående definition »erhvervsdrift« er alle former for erhvervsdrift omfattet af definitionen«. Styrelsen finder endvidere, at medlemmerne opnår en økonomisk fordel u kraft af foreningens aktiviteter, idet medlemskabet af foreningen giver mulighed for at optage lån på særligt fordelagtige vilkår. Det afgørende er, at foreningens erhvervsaktivitet, det vil sige låneformidlingen, giver medlemmerne en økonomisk fordel. Kendelsen indeholder i øvrigt en gengivelse af Erhvervs- og Selskabsstyrelsens standpunkt om, at deltagere i erhvervsdrivende foreninger hæfter personligt, ubegrænset og solidarisk, hvis vedtægterne ikke indeholder bestemmelser om begrænset hæftelse, det vil sige om, at kun foreningens formue hæfter for foreningens forpligtelser. Erhvervsankenævnet bemærker i kendelsen udtrykkeligt, at nævnet ikke med kendelsen har taget stilling til denne retsopfattelse – som i øvrigt næppe kan være korrekt.

Erhvervsankenævnet ophævede Erhvervs- og Selskabsstyrelsens afgørelse af 11. juni 1997 og hjemviste sagen til fortsat behandling. Erhvervsankenævnet udtalte blandt andet, at låneforeningens virksomhed, låneformidling mod provision med henblik på at skaffe midler af foreningen billige lån, er erhvervsdrivende virksomhed omfattet af ELF,

jf. lovens §§ 1 og 3, nr. 1. Ankenævnet tiltrådte herved, at det ikke kan tillægges betydning, at adgangen til at opnå lån gennem låneforeningen er forbeholdt medlemmer af de omhandlede hovedorganisationer eller at låneforeningens adgang til at aftale sikker i form af lønforskrivning beror på en lovbestemmelse. Erhvervsankenævnet finder, at efter EFL § 8, stk. 1, jf. § 3, er låneforeningen herefter registreringspligtig, såfremt ingen af virksomhedsdeltagerne hæfter personligt, uden begrænsning og solidarisk. Erhvervsankenævnet tiltrådte Erhvervs- og Selskabsstyrelsen opfattelse om, at låntagernes hæftelse ikke kan anses for ubegrænset, allerede fordi hæftelsen, der i øvrigt er subsidiært solidarisk, for restgælden på de øvrige låntagers lån er begrænset til låntagernes egen afdeling. Efter Erhvervsankenævnets opfattelse kunne låntagerne, hvilket styrelsen mente, ikke anses for virksomhedsdeltagere. Låntagerne havde således ifølge vedtægterne ingen stemmeret. Låntagerne hæfter ikke for foreningens øvrige forpligtelser.

Erhvervsankenævnets kendelse af 25. juni 1998 i sag 97-190.878, Årsberetningen 1998 s. 184

Ikke hjemmel til at registrere ændringer af stiftelsesgrundlaget

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen afslog den 18. september 1997 at registrere en ændring af et ApS' stiftelsesgrundlag. ApS'et klagede over afgørelsen til Erhvervsankenævnet.

Styrelsen registrerede den 11. september 1995 det omhandlede ApS på grundlag af en stiftelsesoverenskomst af 16. juni 1995, hvorefter selskabet var stiftet den 1. januar 1995 og havde overtaget som en skattefri virksomhedsomdannelses stifterens tømrermesterfirma. Ifølge stiftelsesoverenskomsten og den reviderede åbningsbalance var der i selskabet en anpartskapital på 200.000 kr., en disponibel kapital på 577.408 kr. og et stiftertilgodehavende på 377.408 kr.

Skattemyndighederne afviste at anse virksomhedsomdannelsen for skattefri, idet stiftertilgodehavendet oversteg 25 pct. af den disponible kapital. Selskabets revisor ansøgte herefter skattemyndighederne om tilladelse til at ændre omdannelsesopgørelserne, således at der foretoges den korrektion af anpartskapital og stiftertilgodehavende, som var nødvendig til skattefri virksomhedsomdannelses. Skatteankenævnet tillod, at omdannelsesopgørelserne blev omgjort, dog på den betingelse, at Erhvervs- og selskabsstyrelsen godkendte, at der selskabsretligt også tillod en omgørelse af åbningsbalancen for selskabet.

Styrelsen udtalte, at det efter styrelsens opfattelse, at ApL ikke tillader, at man efter registreringen af et selskab foretager en ændring af det grundlag, hvorpå stiftelsen har fundet sted. Stiftelsesdokumentet og andre i anledning af stiftelsen oprettede dokumenter skal således fremtræde med den fornødne klarhed og endelighed. Derfor kunne styrelsen ikke tilslutte sig selskabets opfattelse, hvorefter der alene er tale om en ren regnskabsmæssig postering. Ændring af selskabets norm. Anpartskapital og posten stiftertilgodehavende med virkning fra stiftelsestidspunktet må nødvendigvis anses for at være en efterfølgende ændring af det stiftelsesgrundlag, som har været lagt til grund for registreringen, og som er blevet offentliggjort. Styrelsen udtalte, at selskabet som udgangspunkt ville kunne konvertere et stiftertilgodehavende til anpartskapital ved en almindelig kapitalforhøjelse efter ApL § 40, jf. § 37. Beslutningen herom vil dog alene få virkning fra beslutningstidspunktet.

Erhvervsankenævnet tiltrådte, at selskabets ansøgning angik en ændring af selskabets stiftelsesgrundlag, og at en sådan ændring ikke kunne registreres uden lovhjemmel herfor.

Erhvervsankenævnet tiltrådte derfor Erhvervs- og Selskabsstyrelsens afgørelse af 18. februar 1997.

**Erhvervsankenævnets kendelse af 9. oktober 1998 i sag 98-51.826,
Årsberetningen 1998 s. 187**

Krav om revisorerklæring som dokumentation for, at underskuddet på datoen for kapitalnedsættelse mindst svarede til nedsættelsesbeløbet: Krav om korrigerende anmeldelse

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen afviste den 15. januar 1998 at registrere en anmeldelse om forhøjelse og nedsættelse af anpartskapitalen. Selskabet klagede herefter til Erhvervsankenævnet over styrelsens afgørelse.

Erhvervsankenævnet anførte, at den anmeldte kapitalnedsættelse til styrelsen kunne afvises af hensyn til proklamkravet i ApL § 47, jf. § 46, stk. 2, og dermed til sikring af dispositionens gyldighed i medfør af ApL § 72 kan kræve dokumentation i form af en revisorerklæring eller -påtegning for, at et underskud på datoen for beslutningen om en kapitalnedsættelse mindst svarer til nedsættelsesbeløbet. For så vidt angik den anmeldte kapitalforhøjelse, som forudsatte forudgående eller samtidig registrering af kapitalnedsættelsen, fandt ankenævnet ikke grund for at kritisere, at styrelsen i forbindelse med, at man gav selskabet frist til at berigtige manglen vedrørende revisorerklæringen, samtidig af ordensmæssige grunde pålagde selskabet at korrigere anmeldelsen af kapitalforhøjelsen i overensstemmelse med styrelsens anvisning.

Ankenævnet stadfæstede herefter styrelsens afgørelse af 15. januar 1998, idet det bemærkedes, at spørgsmålet om fastsættelse af frist efter ApL § 73, stk. 2, til berigtigelse af manglerne i anmeldelsen ikke omfattes af ankenævnets kompetence, jf. ApL § 78, stk. 2.

Kendelsen statuerer, at da der ikke kræves en 3 måneders indkaldelse til en kapitalnedsættelse til dækning af et underskud, kræves der som betingelse for registrering af kapitalnedsættelsen fremlæggelse af en revisorerklæring til dokumentation for, at nedsættelsesbeløbet ikke overstiger underskuddet på datoen for beslutningen om kapitalnedsættelsen.

**Erhvervsankenævnets kendelse af 19. november 1998 i sag 97-200.218,
Årsberetningen 1998 s. 219**

Betingelserne for registrering som erhvervsdrivende virksomhed (andelsselskab) ikke opfyldt

En Foreningen vedtog på den stiftende generalforsamling den 22. maj 1997 at ændre foreningen til et andelsselskab med begrænset ansvar. Vedtægterne indeholdte blandt andet bestemmelser om selskabets formål og stiftelseskapital men ikke om hæftelse for andre deltagere end stifterne, jf. selskabets vedtægter § 4.

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen afviste i en skrivelse af 7. oktober 1997 at registrere foreningen K som K A.m.b.a. efter lov om erhvervsdrivende virksomheder. Erhvervsankenævnet udtaler, at de vedtægter, som forelå, da Erhvervs- og Selskabsstyrelsen den 7. oktober 1997 traf afgørelse, indeholdte ikke bestemmelser om virksomhedsdeltagernes hæftelse, bortset fra stifterne. Erhvervsankenævnet tiltrådte allerede derfor, at Erhvervs- og Selskabsstyrelsen havde afvist at registrere selskabet efter lov om erhvervsdrivende virksomheder, jf. lovens § 8, jf. § 3.

Erhvervsankenævnet tiltrådte endvidere, at selskabets formål, at drive en bestillingskontor til at formidle afsætning af selskabsdeltagernes individuelle og forskelligartede tjenesteydelser, ikke indebærer et sådant samvirke mellem deltagerne, at kravene til andelsformålet i § 4 i lov om erhvervsdrivende virksomheder kan anses for opfyldt.

Erhvervsankenævnets kendelse af 25. november 1998 i sag 97-220.325, Årsberetningen 1998 s. 192

Det påhvilede anmelder at godtgøre, at en anmeldelse om udtræden af et bestyrelsesmedlem var lovligt besluttet. Derfor ikke hjemmel for Erhvervs- og Selskabsstyrelsen til at kræve, at det pågældende bestyrelsesmedlem skulle anlægge søgsmål om sin aktieadkomst som betingelse for ikke at registrere anmeldelsen: AL §§ 156a og 157

Sagen handler om et amerikansk selskab, som var ejet af to personer, der havde solgt aktiekapitalen i et dansk aktieselskab til de to personer, men efter et halvt års tid hævede aktiehandelen, holdt generalforsamling og afskedigede den ene af de to købere fra dennes bestyrelsespost. Han skrev til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen og protesterede mod registrering af den ændrede bestyrelsessammensætning. Styrelsen meddelte ham, at man ville registrere ændringen, hvis der ikke anlagdes retssag.

Erhvervsankenævnet kom til det modsatte resultat. Da han havde købt aktiebrevene og var i besiddelse af dem, måtte det amerikanske selskab, hvis det mente at kunne hæve handelen, anlægge sag herom. Styrelsen skulle derfor enten straks nægte registrering af bestyrelsesændringen eller give det amerikanske selskab frist til anlæg af retssag om aktiehandelen, og i mangel af et sådant sagsanlæg nægte registreringen.

1999

TfS 1999, 133 Ø, Staco Overseas ApS – sag I

Selskabstømning

Erstattet af TfS 2000, 375 H

Sagen drejer sig om erstatningskrav mod sælgeren af et overskudsselskab for skattevæsenets tab for ikke betalte selskabsskatter. H.W. Bethien – Holding S.A. solgte i 1989 H.W. Bethien A/S's (overskudsselskabet) aktiviteter til H.W. Bethien Danmark, og i 1990 trådte overskudsselskabet i likvidation. Senere samme år solgtes overskudsselskabets aktiekapital til en udenforstående køber for egenkapitalen med tillæg af 220.200 kr., samlet 10.650.000 kr. Selskabets eneste gæld var selskabets skattekrav. Likvidationen blev hævet og selskabet omdannet til et ApS, Staco Overseas ApS. Selskabets aktiver og købesummen blev udvekslet samme dag. Selskabsskatterne blev ikke betalt, og i 1994 blev APS'et erklæret konkurs.

Landsretten lagde til grund, at selskabet var blevet købt for dets egne midler, og at sælgeren havde udvist mangel på agtpågivenhed ved salget af overskudsselskabet. Den sagsøgte skatteyder, der havde påtaget sig at opfylde H.W. Bethien – Holding S.A.s forpligtelser, dømtes at betale skyldige selskabsskatter, 643.216 kr.

Sagen blev anket til Højesteret – se TfS 2000, 375 H.

UfR 1999.190 V, A/S Øresundsforbindelsen

A/S Øresundsforbindelsen sidestillet med en offentlig myndighed

Tele Danmark, D, fremsatte over for A/S Øresundsforbindelsen, S, krav om, at omkostningerne til omlægning m.v. af D's ledninger i offentlig vej og på privat grund i forbindelse med etablering af den faste forbindelse over Øresund skulle afholdes af S. Da S ud fra bestemmelser i lov nr. 590 af 19. august 1991 om anlæg af fast forbindelse over Øresund måtte sidestilles med en offentlig myndighed, kunne S påberåbe sig § 106 i den dagældende bkg. nr. 430 af 31. maj 1991. D kunne herefter ikke kræve omkostninger ved omlægning af ledninger i offentlige veje dækket af S. D kunne heller ikke afkræve S omkostninger ved omlægning m.v. af ledninger på privat grund, da der ikke i lovens forarbejder eller i øvrigt var holdepunkter for at fravige bestemmelsen i telelovens § 12, stk. 2.

UfR 1999.213 H

Fond med almenvælgørende og almennyttigt formål havde krav på fritagelse for arveafgift

Dommen omhandler en fond, der var stiftet i 1978 af to ægtefæller. Spørgsmålet om arveafgiftsfritagelse blev aktuelt i 1993, da længstlevende afgik ved døden. Fonden arvede her ca. 7,6 mio. kr., hvoraf afgiften ville udgøre 2,6 mio. kr. Fonden skulle efter vedtægterne »virke for almen vælgørende og humane, kunstneriske, videnskabelige eller deslige formål, herunder uddannelse af unge«. Der kunne ikke søges understøttelse fra fonden, men fondsbestyrelsen kunne om fornødent indkalde ansøgninger i en landsdækkende avis.

Fonden søgte arveafgiftsfritagelse, men fik afslag, da fritagelse krævede, »at formålsbestemmelsen i fundatsen er fyldestgørende konkretiseret, således at bestyrelsen er bundet til at uddele fondsmidler til formål, der er godkendt på forhånd. Den foreliggende fundats's formål er efter regionens opfattelse så bredt formuleret, at fundatsen i realiteten overlader det til bestyrelsen selv at skønne over, hvad der er almenvælgørende«.

Landsretten udtalte, at arveafgiftslovens § 3, stk. 4, nr. 3, indeholder hjemmel til, at der som betingelse for afgiftsfritagelse kan stilles krav om, at de nævnte almenvælgørende eller almennyttige formål er konkretiseret. Formålet i fondens fundats har ikke en sådan konkretisering, at det på forhånd kan sikres, at midlerne alene vil blive anvendt til almenvælgørende og almennyttige formål. Landsretten fandt herefter, og da der ikke fandtes grundlag for at antage, at skatteministeriet havde tilsidesat sin forpligtelse til at foretage et individuelt skøn, at give skatteministeriet medhold i deres påstand.

Højesteret fandt det efter fundatsens § 2 tvivlsomt, at fondens midler skulle benyttes til »almenvælgørende eller andre almennyttige formål. Den fondsretlige lovgivning skal blandt andet sikre, at fondens midler bliver anvendt til formålet. Højesteret fandt herefter ikke, at der var grundlag for det af skattemyndighederne stillede konkretiseringskrav. Skatteministeriet skulle derfor anerkende, at fonden var fritaget for betaling af arveafgift af arven efter at længstlevende var afgået ved døden.

Nærmere om dommen se Lennard Lyng Andersen: *Fra stiftelse til Fonde* (1. udg. 2002) s. 163-165.

UfR 1999.216 H

Tab ved bogholders underskrivelse af checks i strid med checkfuldmagt som led i underslæb kunne som følge af egen skyld ikke kræves erstattet af trassatbanken

Sagen handler om en svindlerisk bogholderske, der ikke havde enebankfuldmagt, men alligevel selv udstedte checks, der af firmaets bank debiteredes på firmaets konto.

Højesterets flertal afgjorde dagen ud fra erstatningsretlige principper: Selskabets manglende tilsyn og kontrol med bogholdersken, der udførte både bogholderi- og kassefunktioner. Herefter ændrede sagen sig 180 grader. Udgangspunktet var, at firmaet ikke var bundet af hendes ene-underskrift, og at sagen derfor lignende falsk, hvorfor banken var forpligtet til at føre de debiterede penge tilbage til kontoen. Men da firmaet havde forsømt tilsyn og kontrol med hende, fandtes firmaet erstatningspligtigt, og det kunne derfor alligevel ikke få medhold i sit krav om pengenes kreditering på kontoen. En dommer ville som nævnt afgøre sagen rent fuldmagtsretligt ud fra et synspunkt om, at selskabet, allerede mens hun endnu ikke havde fået enebankfuldmagt, alligevel opførte sig, som om hun havde.

Dommen er udtryk for en tolerancefuldmagt, se nærmere Erik Werlauff: Selskabsretten (7. udg. 2008) s. 468.

FOB 1999.278 OM

Ændring af tegningsregel i vedtægter

Et A/S som ejede en landbrugsejendom, klagede til ombudsmanden over at Jordbrugs-kommissionen for Vestsjællands Amt og Strukturdirektoratet havde stillet krav om at selskabet ændrede tegningsregel hvorefter selskabet både kunne tegnes af »landmanden i selskabet« og af to medlemmer af bestyrelsen i forening. Myndighederne henviste til at »landmanden i selskabet« skulle kunne træffe de sædvanlige beslutninger om den daglige drift. Ombudsmanden udtalte at bestemmelsen i landbrugslovens § 20 efter sin ordlyd ikke indeholdte hjemmel til at stille krav til tegningsregler o.l. der i øvrigt regulerede landmandens og de andre aktionærers dispositionsbeføjelser.

Ombudsmanden havde dog ikke fuldt tilstrækkelig grundlag for at kritisere myndighedernes opfattelse af at en regel i vedtægterne om at selskabet kunne tegnes uden om landmanden i selskabet, var uforenelig med bestemmelsen i landbrugslovens § 20.

UfR 1999.326 Ø, Microsoft

Eneanpartshaver og direktør dømt til at betale 1 mio. kr. for omsætning af piratkopierede edb-programmer

Eneanpartshaver og direktør, som forestod den daglige drift, hæftede på lige fod med det konkursramte anpartsselskab for krænkelse af Microsofts enerettigheder efter op-havsloven til edb-programpakker, der var videresolgt. Det lagdes til grund, at 9.000 videresolgte programpakker var fremstillet uden licens, og at direktøren indså dette. Microsofts tab var mindst 1 mio. kr., som direktøren dømtes til at betale.

Landsretten konstaterede blot, at den pågældende var direktør og eneanpartshaver, forestod driften og selv førte forhandlingerne om programkøb med videre, og »under disse omstændigheder« fandtes direktøren at måtte hæfte på lige fod med selskabet.

Dommen er et eksempel på et selvstændigt ansvar hos en hovedaktionær, hvor aktionæren medvirker til et retsbrud og at aktionæren derfor kan være erstatningspligtig solidarisk med selskabet.

UfR 1999.515 Ø

Ikke registreret selskab kunne ikke sagsøge i erstatningssag

Anpartsselskabet under stiftelse anlagde erstatningssag mod bank, advokat og revisor for rådgivning. Da et selskab, der ikke er registreret, ikke kunne være part i en retssag som denne, jf. ApL § 12, stk. 1, afvistes sagen.

UfR 1999.591 H

Direktør og eneindehaver af andelsselskab erstatningspligtig for toldvæsenets tab ved videreførelse af bilfirma

Erik Keld Jensen, A, var direktør og ejer af samtlige anparter i E. K. Jensen Biler ApS, S, der forhandlede og reparerede biler. Efter at toldvæsenet, T, havde inddraget S's tolldataplade den 26. august 1992, blev S erklæret konkurs den 14. september 1992. I perioden fra den 1. juli til 31. december 1991 havde S et underskud på ca. 877.000 kr. og fra 1. januar til 30. juni 1992 et yderligere underskud på ca. 1,4 mio. kr. I de sidste to måneder af S's levetid opstod et yderligere underskud på 732.000 kr.

S måtte anses for at have næret insolvent i hvert fald fra begyndelsen af juni 1992. A burde som enerådende i S have indset dette, og at det ikke var mulighed for at videreføre virksomheden. A burde desuden have indset, at det ikke ville være muligt at afregne registreringsafgifterne til T vedrørende de nye biler, der blev solgt i juli og august 1992, og at T ville blive påført tab herved. A var derfor erstatningsansvarlig for dette tab og blev pålagt en erstatning på 1,7 mio. kr.

Se også UfR 2002.2263 H som ligger i naturlig forlæggelse af dommen, når den lægger afgørende vægt på, at selskabets direktør og hovedanpartshaver fra et bestemt tidspunkt («håbløshedspunktet») burde have indset, at det ikke var muligt at videreføre selskabet.

UfR 1999.604 H

Fjerkræslagteri ikke erstatningspligtig efter at have nægtet at aftage kyllinger fra kyllingeproducent

Chresten Jensen, A, havde siden 1958 produceret slagtekyllinger på sin gård i Jylland og havde gennem årene leveret til fire forskellige slagterier, i årene op til 1993 til slagteriet Skovgaard Fjerkræslagteri I/S, S. Den 14. januar 1993 fremsendte S udkast til en skriftlig producentaftale til A til afløsning af de mundtlige aftaler, S indtil da havde haft med A om levering af kyllinger. Aftalen, der omfattede en produktion på ca. 120.000 kyllinger pr. rotation, og som var godkendt af S, skulle godkendes af A inden den 21. januar 1993, idet begge parter ellers ville være frit stillet efter den 5. april 1993. S krævede aftalen af hensyn til leveringsikkerheden. A ønskede ikke i første omgang at indgå aftalen, men meddelte den 16. februar 1993, at han var villig hertil. Da ønskede S imidlertid ikke længere at indgå aftalen. A rettede herefter forgæves henvendelse til en række jyske fjerkræslagterier og til Producentforeningen Danpo af 1974 A.m.b.a., P, for at få en leveringsaftale. På grund af manglende kapacitet med videre ønskede ingen at aftage A's kyllinger. Der var ikke grundlag for at antage, at der forelå en aftale mellem de mulige aftagere af A's kyllinger om ikke at ville aftale disse. Uanset at A havde en væsentlig erhvervsmæssig interesse i at finde afsætning for sin produktion, var han ikke af geografiske grunde henvist til kun at levere til P's slagterier. Der forhold, at P var organiseret som et andelsselskab, kunne ikke i sig selv begrunde en pligt for P til at optage A som medlem, og heller ikke som følge af P's betydelige markedsandel var der grundlag for at pålægge P en sådan forpligtelse. P blev derfor frifundet for et erstatningskrav fra A.

TfS 1999, 619 BR, Silkeborg**Virksomhedsoverdragelse af virksomhed; erstatningsansvar for skattekrav; bestyrelsesmedlemmers ansvar**

De sagsøgte var bestyrelsesmedlemmer i et selskab, der drev revisionsvirksomhed, og de solgte revisionsvirksomheden til det medsagsøgte bestyrelsesmedlem Peter Borring for 2,4 mio. kr. Selskabet blev opløst af skifteretten i 1993 på begæring af Erhvervs- og Selskabsstyrelsen. Ved overdragelsen skete der en skævdeling til ugunst for told- og skattemyndighederne, idet køberen overtog kreditorkravene, bortset fra told- og skattemyndighedernes krav. Ved den nærværende sag påstod Told- og Skattemyndighederne de sagsøgte dømt til som bestyrelsesmedlemmer i selskabet at betale erstatning 280.935 kr. for ikke-betalte skatter med videre.

Retten lagde til grund, at selskabet ved overdragelsen var insolvent og at overdragelsen var retsstridig i forhold til Told & Skat, hvis tilgodehavender ikke blev overtaget af køberen. Retten fandt, at købesummen havde oversteget værdien af aktiverne, og ved opgørelsen af Told & Skats tab lagde retten værdiansættelsen i en forud for overdragelsen udarbejdet akkordbalance grund og fandt, at Told & Skats tab udgjorde 26 pct. af et opgjort krav. De sagsøgte dømtes herefter til in solidum at betale Told og Skat 97.000 kr.

Kendelsen blev erstattet af TfS 2001, 317.

UfR 1999.707 H**Bestyrelsesformand i et investeringsselskab ikke erstatningsansvarlig for tab efter indsættelse af selskabets stamkapital på aftalekonto i en bank**

Advokat John Lademann, JL, var formand for bestyrelsen i Financial Consult A/S, I, hvis formål var at investere i værdipapirer, fast ejendom og valutaforretninger. Aktiekapitalen og den ansvarlige lånekapital udgjorde 10 mio. kr. Med egenkapitalen som sikkerhed lånte I op til 100 mio. kr. til valutaspekulationer. På et bestyrelsesmøde i april 1990 blev A bemyndiget til at oprette aftaleindskud i blandt andet Lannung Bank A/S, B, og på en generalforsamling i juni 1990 oplyste A, at I's samlede kapital ville kunne anbringes i obligationer eller på aftaleindskud. Den 18. december og 28. december 1991 tiltrådte A, at samtlige I's likvide midler blev overført som pengemarkedsindskud i B. I tiden derefter blev I's midler indsat i B. Den 6. februar 1992 indgik A aftale med B om binding af hele indskuddet i et år. Efter at B var erklæret konkurs den 1. oktober 1992, gjorde I erstatningskrav gældende over for A for det tab, I havde lidt ved konkursen. Sagsanlægget blev efterfølgende godkendt på I's generalforsamling den 4. september 1995.

Reglen i AL § 144, stk. 1, var ikke til hinder for, at generalforsamlingen efterfølgende godkendte sagsanlægget. A's tiltrædelse af aftalerne den 18. og 28. december 1991 fandtes ikke i strid med generalforsamlingens eller bestyrelsens beslutninger. Det var heller ikke godtgjort, at A på andet grundlag havde pådraget sig erstatningsansvar ved indgåelsen af aftalerne med B, der muliggjorde gennemførelse af bestyrelsens beslutning om investering med gearing op til 16 gange. Det måtte lægges til grund, at et krav om udbetaling af hele beløbet den 6. februar 1992 ville have ført til, at B havde måttet gå i betalingsstandsning, og heller ikke indgåelsen af aftalen af denne dato om binding af midlerne var ansvarspådragende.

Højesteret henviser blandt andet til UfR 1967.41 H, Gomard: Civilprocessen (4.

udg.) s. 249, 257ff og 262, samme i U 1993 B.145-153, Berg og Landsted i U 1994 B.183-291, Werlauff: Selskabsret (3. udg.) s. 600, 605 og 614ff, og Morten Samuelsson, Kjeld Søgaard og Jesper Lett: Bestyrelsesansvaret (1997) s. 208f, 256ff, 266 og 309ff.

TfS 1999, 897 H (= UfR 2000.365/2 H), Trane-dommen

Manglende omsorg for selskabets skattebyrde førte til erstatningsansvar for sælgers advokat, revisor samt købers bank. Fordeling af ansvar er efterfølgende blevet brugt som principperne i Trane-dommen

I 1991 solgte S, der var indehaver af anparterne i et anpartsselskab O (overskudselskab) selskabet til køberen K. O's aktiver bestod udelukkende af omsætningsaktiver på i alt 10,8 mio. kr. mens passiverne udgjordes af udskudt skat og henholdsvis langfristet og kortfristet skattegæld. Købesummen androg ca. 8,5 mio. kr., der svarede til O's egenkapital, med tillæg af 1 mio. kr. I overensstemmelse med K's instrukser blev købesummen for O af K's bank den 10. oktober 1991 trukket på køberselskabets konto og via Nationalbanken overført til S's pengeinstitut. Overførslen var betinget af, at S's pengeinstitut samme dag via Nationalbanken overførte O's pengebeholdning til B. Efter modtagelse af denne pengebeholdning og indsættelse heraf på en konto i S's navn blev trækket på køberselskabets konto til betaling af købesummen samme dag udlignet ved overførsel fra O's konto. Efter at O var blevet erklæret konkurs rejste konkursboet erstatningskrav mod S og B for skattevæsenet M's tab ved salget af O. Da købet af O måtte anses som finansieret af dettes egne midler, var forbuddet mod selvfinansiering i den dagældende ApL § 84, stk. 2 overtrådt. Da B var bekendt med, at de enkelte transaktioner var indbyrdes forbundne, og at transaktionerne set som en helhed dannede grundlag for K's betaling for O, havde B medvirket på uforsvarlig måde til den ulovlige selvfinansiering. B, som intet havde gjort for at afværge den heraf følgende risiko for tilsidesættelse af M's interesser, var derfor erstatningsansvarlig for M's tab.

Af dommen ses der, at det ikke er selve krænkelsen af selvfinansieringsforbuddet, der bærer resultatet. Afgørende var den risiko for misbrug, som majoritetssælgerne udsatte selskabsformuen og dermed skattevæsenets tilgodehavende mod selskabet for. Det er overtrædelsen af omsorgspligten eller loyalitetspligten over for selskabskreditorerne (skattevæsenet), der bærer det erstatningsretlige resultat.

Fordelingen af ansvaret i sagen skulle ske efter erstatningsansvarslovens § 25, stk. 1. Det skulle herved tilstræbes på den ene side, at S forlods kom til at afgive sin berigelse, og på den anden side, at ansvarsfordelingen i en sag om selskabstømning som den foreliggende skete efter principper, som er generelt anvendelige. S skulle i det indbyrdes forhold forlods i hvert fald betale merprovenuet på 1 mio. kr. Der skulle endvidere tages hensyn til den berigelse, der var forbundet med, at S ved salget modtog merprovenuet kontant. Dvs., at S skulle i tillæg til merprovenuet forlods bære et beløb svarende til den økonomiske værdi, der generelt måtte antages at være knyttet til rådigheden over dette. Dette blev fastsat ud fra den gennemsnitlige obligationsrente svarende til ca. 194.000 kr. Ved fordelingen af det resterende beløb måtte udgangspunktet være en lige deling mellem S og B. A (og dennes advokatfirma) og R (og dennes revisionsfirma) hæftede solidarisk for, hvad henholdsvis A og R måtte blive dømt til at betale til en af sagens øvrige parter.

UfR 1999.1036/2 H, Kosan**Voldgiftsklausul i aktionæroverenskomst omfattede de foreliggende tvister. Nyt anbringende ikke tilladt fremsat**

Med henblik på kan af Kosan A/S, som var moderselskab i Kosan koncernen, stiftede Sparekassen SDS, P, og 4 direktører i datterselskaber i koncernen et A/S-holding. Købet fandt sted i april 1989, og i juni 1989 indgik deltagerne i A/S-holdinget en aktionæroverenskomst, der indeholdt en voldgiftsklausul. I 1994 anlagde en af de 4 direktører, Direktør Jens Peter Fischer Hansen, A, retssag mod P med påstand om, at denne var erstatningsansvarlig for forskellige dispositioner i forbindelse med overtagesprojektet. A anførte blandt andet, at P havde fraveget en rammeaftale, som parterne havde indgået i marts 1989.

Der fandtes ikke at være grundlag for at antage, at aktionæroverenskomsten først skulle træde i kraft, når institutionelle investorer som planlagt var indtrådt som aktionærer, og det fandtes ubetænkeligt at lægge til grund, at de foreliggende tvister var reguleret af aktionæroverenskomsten og således var omfattet af dennes voldgiftsklausul. P's påstand om sagens afvisning blev derfor taget til følge.

Se hertil UfR 1967.738 Ø, UfR 1971.722 Ø, UfR 1980.847 SH, UfR 1981.617 H, UfR 1989.515 V, UfR 1989.630 SH, UfR 1997.568 H, Gomard: Voldgift i Danmark (1979) s. 18ff og samme: Civilprocessen (4. udg. 1994) s. 665ff.

Et først under den skriftlige procedure for Højesteret fremsat anbringende om, at aktionæroverenskomsten var ugyldig blev ikke tilladt fremsat.

I afgørelsen fortolkes parternes aftalekompleks således, at også erstatningskravet mod den rådgivende bank var henvist til voldgift og derfor skulle afvises fra domstolene. Voldgiftsretten frikendte senere banken for et erstatningskrav, der var begrundet i den af banken foretagne opsplitning af Kosankoncernen.

UfR 1999.1080 V, Protech ApS**Anpartshaver, der blokerede for lovpligtig kapitalforhøjelse, handlede ansvarspådragende**

Lone Gammelgaard, A, erhvervede i 1989 sammen med Docotech A/S, D, Protech ApS, P, med en nominel anpartskapital på 80.000 kr. P skulle producere en robot, som A havde patentrettighederne til, og D skulle forestå salg og markedsføring. A og D ejede hver 50 pct. af anparterne i P. Der var ingen anpartshaveroverenskomst. Efter at kravene til anpartskapitalens størrelse blev ændret fra 80.000 kr. til 125.000 kr., modsatte A sig uden begrundelse at medvirke til en forhøjelse af anpartskapitalen, ligesom A afslog tilbud fra D om at indløse A's anparter eller at indskyde den yderligere kapital. P blev til sidst likvideret på begæring fra Erhvervs- og Selskabsstyrelsen.

Landsretten lagde til grund, at A's vægring ved at medvirke til kapitalforhøjelsen skyldtes utilfredshed med samarbejdsforholdene, herunder de økonomiske vilkår for samarbejdet, og at A ved at blokere for kapitalforhøjelsen kunne fremtvinge en likvidation af selskabet og dermed en lukning af virksomheden. I hvert fald i et tilfælde som det foreliggende anses A for at have handlet ansvarspådragende i forhold til D. Se Erik Werlauff: Selskabsmasken (1991) s. 327ff.

Dommen statuerer, at ansvar over for en medianpartshaver kan opstå i tilfælde af illoyal, tabsforvoldende optræden.

UfR 1999.1120 Ø, K/S Albatros II

Ugyldighedsindsigelse vedrørende aftale indgået i strid med dørsalgsloven fortabt ved passivitet

K/S Albatros II, S, rettede i 1991 uanmodet henvendelse til Helle Mortensen, K, i dennes hjem, og der blev indgået aftale om K's køb af en anpart. K betalte ikke købesummen.

Under en sag anlagt af S i 1996 til betaling af købesummen gjorde K gældende, at aftalen var ugyldig i henhold til dørsalgslovens § 3, jf. § 2. K fandtes ved ikke at reagere på en række opkrævninger, rykkerskrivelser med videre ved passivitet at have givet afkald på at gøre ugyldighed gældende efter dørsalgslovens § 3, jf. § 2, hvorimod kommanditselskabet havde forfulgt sin ret inden for rimelig tid. K blev herefter dømt til at betale det krævede beløb, der fandtes at burde forrentes med procesrente efter rentelovens §§ 5 og 7.

UfR 1999.1140 Ø

Anpartshaverlån og sikkerhed i to selskaber straffet med bøde på 135.000 kr.

Eneanpartshaver, A, lånte 972.000 kr. og som hovedanpartshaver i andet selskab lånte A 1,6 mio. kr. A, der var direktør i begge selskaber, fik tillige stillet sikkerhed på 1,3 mio. kr.

Anklagemyndigheden nedlagde påstand om bøde på 160.000 kr. svarende til 5 pct. af beløbene.

Landsretten idømte en bøde på 135.000 kr. under hensyn blandt andet til de bogførte værdier vedrørende sikkerhedsstillelsen.

Se UfR 1997.256.

Dommen viser, at hvis der er tale om ulovlig sikkerhedsstillelse fra selskabet til aktionærens gæld, medregnes også sikkerhedsstillelsen ved bødeudmålingen.

UfR 1999.1185 H, Klerck

Hæftelse efter selvfinansieringsforbuddet, som sælgerne havde udtrukket af det solgte selskab i forbindelse med salget af selskabet

Tandlægerne T1 og T2 drev i en årrække tandlægevirksomhed igennem et anpartsselskab S. I 1985 afhændede S tandlægevirksomheden til et selskab, som var ejet af T2. Vederlaget var en såkaldt udbyttekontrakt, hvorefter køberen skulle betale en omsætningsafhængig ydelse over en periode på 10 år. I forbindelse med salget af virksomheden indtrådte T3 som S's 3. anpartshaver. S's virksomhed var derefter at eje og administrere selskabskapitalen. I september 1995 blev S erklæret konkurs. Konkursboet gjorde derefter et solidarisk ansvar for gælden gældende mod T1-T3.

Højesterets fem dommere var enige om, at de 880.500 kr., som udbyttekontraktens værdi var blevet ansat til, indgik som en del af købesummen for anparterne, og at T1-T3 var erstatningsansvarlige for dette beløb efter ApL § 84, stk. 2. Flertallet i højesteret fandt dog ikke, at der forelå erstatningspligt hos T1-T3 for det yderligere tab, som skattevæsenet havde lidt, hvilket svarede til ca. 220.000 kr.

UfR 1999.1225 H (= Tfs 1999.419 H)

Et samvirke om boligfællesskab ikke anset som interessentskab eller sameje

A og B, der begge var anset under Skolesamvirket Tvind, T, indgik som ansvarlige deltagere en aftale om et interessentskab I, hvis formål var at købe og derefter drive en

ejendom, der skulle stilles til rådighed som bolig for interessenterne. Derefter erhvervedes en ejendom for 934.000 kr., hvoraf der kontant betaltes ca. 213.000 kr. Af vedtægterne fremgik blandt andet at hvis interessenterne ophørte med at arbejde for T, ville de samtidig udtræde af I. Bortset fra en særlig situation fortabte en interessent sin andel i I's værdier ved ophør af medlemskabet, og i tilfælde af en interessents død tilfaldt afdødes andel af I's værdi en selvejende institution under T. I tilfælde af eksklusion tilfaldt den ekskluderedes andel af I's værdier I. Ved opløsning havde interessenterne kun krav på betaling af deres oprindelige kapitalindskud, mens overskud tilfaldt T. Herudover indebar vedtægterne, at en interessent ikke kunne forhindre, at en ny interessent blev optaget i interessentskabet om ejendommen, selv om dette efter sin karakter kun havde ganske få deltagerere. Om end interessenterne hæftede personligt og solidarisk over for ejendommens panthavere og I's andre kreditorer, blev betalingerne afholdt over en fælles konto ved T, som ikke alene interessenterne, men også adskillige andre personer bidrog til. Hæftelsen kunne derfor ikke antages at indebære en risiko af betydning.

På denne baggrund kunne indtægter og udgifter vedrørende ejendommen skattemæssigt ikke henføres til den enkelte interessent som deltager i et interessentskab eller sameje. 3 ud af de 7 dommere i Højesteret, der udgjorde flertallet, fandt desuden, at samvirket vedrørende ejendommen måtte anses for en af selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 6. omfattet forening.

Dommerne statuerer, at omkvalificering kan tænkes at bevæge sig fra I/S-formen til SEL § 1, stk. 1, nr. 6-formen, nemlig hvis det selskab mv., som betegner sig som I/S, reelt ikke er erhvervsdrivende. Hvis der sker omkvalificering, bruges denne til at frakende selskabet dets skatteretlige transparens, og dermed omkvalificere det til et retssubjekt under SEL. Hvis det er erhvervsdrivende, må det da have hjemmel under SEL § 1, stk. 1, nr. 2 (andre kapital-selskaber). Hvis det ikke er erhvervsdrivende, jf. Tvinddommen, må det have hjemmel under SEL § 1, stk. 1, nr. 6 – hvis da ikke man undlader at fortælle, hvorunder det så henhører, jf. Højesterets dom i Tvind-sagen.

UfR 1999.1302 Ø (= TfS 1999.441 Ø)

Partrederis tilbagebetalingskrav afvist på grund af identitet med parthaver

Et partrederi havde et tilbagebetalingskrav i anledning af indbetalt ambi. Det bortfaldt som følge af opnåede besparelser hos en parthaver ved arbejdsgiverafgiftens bortfald. Det skyldtes, at der forelå et til identitet grænsende fællesskab mellem partrederiet og parthaveren.

Se også UfR 1997.1171 samt W.E. Von Eyben: Formuerettigheder (7. udg. 1983) s. 143-144.

Om modregning med videre se Erik Werlauff: Skyldforhold (2008) s. 197ff.

UfR 1999.1377/2 H (= ND 2000.314 H), CEVO-INVEST

Vedtægtsbestemmelse om indløsningsret gyldigt vedtaget ved flertalsbeslutning i publikumskommanditselskab

Ifølge vedtægterne for K/S CEVO-INVEST IV, K/S CEVO-INVEST V og K/S CEVO-INVEST VI stiftet i slutningen af 1970'erne med det hovedformål at foretage kapitalanlæg ved erhvervelse af udlejningsejendomme kunne vedtægtsændringer og beslutning om opløsning gennemføres med tilslutning fra komplementaren og 2/3 af den på gene-

ralforsamlingen repræsenterede kapital. I alle selskaber ejedes langt størstedelen af kapitalen af to koncernforbundne aktieselskaber (CEVO-INVEST A/S og CEVO Administration A/S), hvoraf CEVO Administration A/S tillige var komplementar. På en fælles generalforsamling i marts 1996 vedtoges med henholdsvis 99,7 pct., 98,2 pct. og 96,3 pct. af de repræsenterede stemmer nye bestemmelser om selskabernes vedtægter, hvorefter det i tilfælde, hvor mindst 95 pct. af indskudskapitalen ejedes af samme ejer eller af selskaber i samme koncern, skulle være ret for en sådan ejer eller selskabsgruppe til at indløse de øvrige ejeres andele af indskudskapitalen.

Villy Lauridsen og Flemming Hansen, som var kommanditister i henholdsvis K/S CEVO-INVEST IV og K/S CEVO-INVEST V, gjorde gældende, at vedtagelsen af indløsningsbestemmelserne krævede tilslutning fra samtlige kommanditister, og at de derfor ikke var bundet af bestemmelserne.

Højesteret henviste til, at der var tale om store, offentligt udbudte kommanditselskaber – såkaldte publikumskommanditselskaber – hvis struktur havde mange fællestræk med aktieselskaber, at der derfor var nærliggende, at det ved vedtægtsbestemmelse tillodes deltagerne at bestemme, at det i samme omfang som i aktieselskaber efter AL § 20 b, skulle være muligt for en majoritetsaktionær at indlæse de øvrige aktionærer, at vedtægtsbestemmelserne var vedtaget med meget stort flertal, og at indløsningsprisen skulle fastsættes ved en uvildig vurdering. Af disse grunde fik de to kommanditister ikke medhold i deres påstande.

Højesteret anvendte således principperne bag aktieselskabslovens § 20 b og § 79, stk. 2, nr. 3, hvorefter et stort generalforsamlingsflertal (9/10's flertal) kan tvinge en minoritet ud af selskabet. Princippet blev overført til et stort publikumskommanditselskab, selvom den almindelige kommanditselskabsretlige regel er, at minoritetsdeltagerne ikke kan tvinges ud af selskabet. Men da der var en sådan faktisk og retlig lighed mellem det pågældende publikumsselskab og den selskabstydte, der ligger til grund for aktieselskabslovens regler, fandt Højesteret det forsvarligt at overføre disse regler som selskabsretlige principper til det pågældende kommanditselskab.

UfR 1999.1406 H (=ND 2000.326 H), Multi Choice

Et registreret selskabsnavn anset for at være i strid med AL § 153, stk. 2

Klaus B. Emborg, A, havde siden marts 1988 under betegnelsen Multi Choice drevet personlig virksomhed med forskellige former for rådgivnings- og konsulentarbejde med videre. Navnet Multi Choice havde været anvendt konsekvent i avertering og i forretningspapirer med videre. I 1993 begyndte Canal Digital Danmark A/S under selskabsbetegnelsen Multi-Choice Danmark A/S, B, at drive virksomhed i form af salg af adgang til forskellige fjernsynskanaler. I 1994 fik B registreret ordmærket MULTICHOICE for diverse videoudstyr. A gjorde indsigelser mod registreringen, men Patentdirektoratet tog ikke indsigelsen til følge. Derefter anlagde A sag mod B med påstand om, at B var uberettiget til at benytte betegnelsen Multi Choice som forretningskendetegn og herunder som selskabsnavn. Baggrunden herfor var, at navnet Multi Choice som virksomhedsbetegnelse gav anledning til talrige skriftlige, personlige og mundtlige fejlhenvendelser.

Højesteret udtalte, at det må antages, at bestemmelserne i AL ikke alene er begrundet i konkurrencemæssige forhold, men også i ønsket om at undgå sammenblanding af firmanavne. I den foreliggende sag var der tale om reelt identiske navne og om risiko

for forveksling af de to virksomheder. Under disse omstændigheder var B's anvendelse af navnet Multi Choice i sit selskabsnavn i strid med AL § 153, stk. 2, uanset at der ikke forelå branchesammenfald. I modsætning til SH fandt Højesteret ikke, at markedsføringslovens § 5 var overtrådt. Der blev tillagt A en skønsmæssig fastsat erstatning på 25.000 kr.

Se tillige UfR 1971.639 H, UfR 1983.340 H, UfR 1991.216 Ø og se efterfølgende dom blandt andet UfR 2003.107 H.

Dommen har bragt klarhed over, om der kan kræves branchesammenfald som betingelse for at hindre andres anvendelse af navnet. Som det læses, er et sådant sammenfald ikke påkrævet.

UfR 1999.1453 Ø

Et kursusamarbejde mellem to personer havde ikke en sådan karakter, at det opfyldte kravene til et interessentskab, og en § 82-begæring afvist derfor

Kursusamarbejdet mellem to personer, hvor den ene navnlig stod for udvikling og uddannelsesforløb, den anden for det praktiske, havde ikke en sådan karakter, at det opfyldte kravene til et interessentskab. Under hensyn hertil og til, at det ikke var godtgjort, at der havde været et sameje om en flerhed af aktiver, afviste landsretten en sag om opløsning i medfør af fællesboskiftelovens § 82 fra skifteretten.

UfR 1999.1476 Ø

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen skulle ikke genetablere adgang til onlineregistrering

Der var rejst sigtelse mod K efter straffelovens § 296, stk. 1, nr. 2, i forbindelse med stiftelse af 51 anparts- og aktieselskaber. Erhvervs- og Selskabsstyrelsen lukkede i medfør af § 30, stk. 2, i bekendtgørelse nr. 548 af 20. juni 1996 om anmeldelse, registrering, gebyr samt offentliggørelse m.v. i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen K's adgang til onlineregistrering. De foreliggende oplysninger gav ikke anledning til at tilsidesætte afgørelsen.

I sagen sod K tiltalt for tømning og videresalg af en stribe af K oprettede skuffeselskaber.

UfR 1999.1510 H

Direktørerne i et anpartsselskab ikke erstatningsansvarlige for krav mod selskabet i anledning af mangler ved selskabets reparation af skib

Et ApS havde udført en mangelbehæftet reparation af en skibsmotor. Selskabets direktør og anpartshaver var ikke erstatningspligtige herfor, da selskabet gik konkurs, hverken i kraft af manglende oplysning om selskabets spinkle kapitalforhold eller i kraft af manglende tegning af ansvarsforsikring til dækning af reparationsfejlene.

Erhvervsankenævnets kendelse af 25. marts 1999 i sag 98-140.188,

Årsberetningen 1999 s. 253

Selskab var registreringspligtig; Selskab kunne ikke anses for andelsselskab men selskab med begrænset hæftelse

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen fik medhold i, at et selskab/ forening skal opfylde tre kriterier for at kunne kaldes en andelsvirksomhed efter lov om visser erhvervsdrivende virksomheders § 4. § 4's andet led er en væsentlig betingelse for anerkendelse af andelsvirksomheden, hvilket kendelse fastslår.

Et selskab, der skulle støtte en bys erhvervsliv og udvikling med videre blev stiftet og registreringsanmeldt til Erhvervs- og Selskabsregistret i januar 1998. Ifølge selskabets vedtægter er dets formål at styrke erhvervslivet i byen kommune ved at bidrage med oplæg til udformning af kommunens erhvervs politik og i overensstemmelse hermed gennemføre konkrete projekter. Som andelshavere kan optages enhver erhvervs virksomhed i kommunen, private personer, kommunen, foreninger og organisationer, dog ikke brancheorganisationer. Selskabet ønskede at blive registreret som et andelsselskab. Det var efter Erhvervs- og Selskabsstyrelsens opfattelse, at selskabet skulle registreres som et S.m.b.a. (selskab med begrænset ansvar), jf. lov om erhvervsdrivende virksomheder § 3, hvilket fremgik af Erhvervs- og Selskabsstyrelsens skrivelse af 8. juli 1998.

Advokat A klagede på vegne af K A.m.b.a. til Erhvervsankenævnet over Erhvervs- og Selskabsstyrelsens afgørelse, hvor Erhvervs- og Selskabsstyrelsen bestemte, at selskabet skulle registreres efter lov om erhvervsdrivende virksomheder § 3, som et selskab med begrænset ansvar, idet selskabet ikke kunne anses for et andelsselskab.

Erhvervsankenævnet tiltrådte Erhvervs- og Selskabsstyrelsens afgørelse af 8. juli 1998, hvor Erhvervsankenævnet udtaler, at »efter oplysningerne om selskabets virksomhed og hæftelsesforhold tiltræder ankenævnet, at selskabet er registreringspligtigt efter lov om erhvervsdrivende selskaber § 8, stk. 1«. Med hensyn til om selskabet kan anses som et andelsselskab, bemærker Erhvervs ankenævnet, at det efter lovens § 4 ikke er tilstrækkeligt, at selskabet har til formål i deltagernes fælles interesse at fremme den generelle erhvervsaktivitet i kommunen. ET andelsselskab må have til formål at drive en bestemt økonomisk aktivitet, hvori alle deltagere har en direkte økonomisk interesse som leverandør og/eller aftager. Derfor tiltrådte Erhvervsankenævnet, at selskabet ikke kunne anses som et andelsselskab, men at selskabet måtte registreres som et selskab med begrænset ansvar.

Selskabet kunne også have valgt at lade sig registrere som f.m.b.a. (forening med begrænset ansvar). Det må dog fastholdes, at hæftelsesbegrænsningen også kan anerkendes uden en sådan navnemæssig tilføjelse, som ganske vist er hensigtsmæssig, men dog ikke lovpligtig.

Erhvervsankenævnets kendelse af 23. juni 1999 i sag 98-193.185, Årsberetningen 1999 s. 244

Brancheforening inden for landbruget registreringspligtig

Den 23. november 1998 fastslog Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, at en landsforening skulle registreres efter lov om erhvervsdrivende virksomheder § 3. Landsforeningen klagede over Erhvervs- og Selskabsstyrelsens afgørelse.

Foreningen ejede et holdingselskab, der atter ejede tre driftsselskaber. Af en redegørelse fra foreningen den 16. november 1999 fremgik, at foreningen modtog vederlag for sekretær- og konsulenttimer samt bogholderibistand fra holdingselskabet. Foreningen drev, efter Erhvervs- og Selskabsstyrelsens opfattelse, erhvervsdrift. Det var styrelsens opfattelse, at foreningen gennem koncernopbygningen tilsigtede en økonomisk fordelagtig tilrettelæggelse af den del af medlemmernes egen virksomhed, som selskaberne omfattede, hvorved medlemmerne opnåede stordriftsfordele. Blandt andet herfor fandt styrelsen, at foreningen havde til formål at fremme medlemmernes/deltagernes økonomiske interesse. Styrelsen opfatter herefter foreningen som en virksomhed med begrænset ansvar, der har til formål at fremme deltagernes økonomiske interesser gennem

erhvervsdrift, hvorfor foreningen er omfattet af registreringspligten i lov om erhvervsdrivende virksomheder, jf. § 8, jf. § 3, jf. § 1.

Erhvervsankenævnet udtalte, at foreningen udøver erhvervsvirksomhed, idet landsforeningen mod vederlag blandt andet erlægger tjenesteydelser i form af konsulentbistand, og idet landsforeningen er moderorgan for holdingselskabet og de tre erhvervsdrivende datterselskaber, jf. lov om erhvervsdrivende virksomheder § 1, stk. 3, nr. 1 og 3. Da virksomheden drives med begrænset ansvar for medlemmerne/deltagerne, skal landsforeningen registreres, såfremt en ikke uvæsentlig del af erhvervsdriften har til formål at fremme medlemmernes økonomiske interesser, jf. lovens § 1, 3 og 8.

Erhvervsankenævnet stadfæstede Erhvervs- og Selskabsstyrelsens afgørelse af 23. november 1998.

**Erhvervsankenævnets kendelse af 17. september 1999 i sag 98-180.953,
Årsberetningen 1999 s. 161**

Filial af amerikansk selskab opfyldte ikke betingelserne for registrering

Den 6. oktober 1998 nægtede Erhvervs- og Selskabsstyrelsen at registrere K LLC (Denmark) som filial af K LLC, USA. K LLC (Denmark) klagede herefter til Erhvervsankenævnet over styrelsens afgørelse.

Styrelsen fastslag, at da det amerikanske selskab manglede formål, selskabskapital og vedtægter samt ud fra selskabets konstruktion og det fremsendte materiale heller ikke har dokumenteret, at selskabet driver erhvervmæssig virksomhed, hvilket er en betingelse for at oprette en filial efter § 1, stk. 1 i aktie- og anpartsselskabsloven, kunne den anmeldte filial af K LLC, USA ikke registreres i styrelsen. Styrelsen henviste blandt andet til, at i Østre Landsrets dom afsagt den 8. september 1995 i 7. afdeling sag nr. B-3114-93 B Limited mod Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, hvor landsretten fandt at manglende erhvervsdrift og hensigten med erhvervelsen af det udenlandske selskab medførte en omgåelse af de danske regler. Ligeledes henvises til Erhvervsankenævnets kendelse af 24. november 1995, J.nr. 95-26.608 PMN/ C Ltd. mod Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, hvor styrelsen får medhold i, at kravet om dokumentation for erhvervsdrift i det udenlandske hovedselskab er sagligt begrundet.

Erhvervsankenævnet tiltrådte, at K LLC USA, ikke opfyldte betingelser for at kunne opnå registrering af en filial i Danmark hverken efter betingelserne i § 8 eller i § 12 i bekendtgørelse nr. 548 af 20. juni 1996 om anmeldelse, registrering m.v. i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen. Erhvervsankenævnet tiltrådte endvidere, at den mellem USA og Danmark indgåede aftale, jf. bekendtgørelse nr. 43 af 31. august 1961, om en under 1. oktober 1951 i København undertegnet venskabs-, handels- og søfartstraktat mellem Danmark og USA, ikke indebærer en ret for selskabet til at opnå registrering af en filial i modstrid med de i Danmark for alle selskaber gældende betingelser om at opnå registrering af et sådant selskab (filial).

**Erhvervsankenævnets kendelse af 12. oktober 1999 i sag 98-147.996,
Årsberetningen 1999 s. 166**

Udenlandsk moderselskab kunne ikke antages at være omfattet af undtagelsesbestemmelsen i AL § 115 a om aktionærlån; Rentespørgsmål hjemvist

Den 6. august 1998 lagde Erhvervs- og Selskabsstyrelsen til grund, at bestemmelsen i AL § 115 a ikke omfatter udenlandske moderselskaber, og pålagde et selskab straks

Domme og kendelser 1990-1999

at inddrive et udlån til moderselskabet efter AL § 115, stk. 1. Selskabet klagede til Erhvervsankenævnet over afgørelsen.

Ved en stikprøveundersøgelse foretaget af Erhvervs- og Selskabsstyrelsen fandt styrelsen, at selskabet havde foretaget lån i strid med AL § 115, stk. 1. Styrelsen udtalte, at det fremgik af årsregnskabet note 12, at selskabet havde et tilgodehavende hos sit engelske moderselskab på 17.441.000 kr., hvoraf 17.393.000 kr. vedrørte et udlån. Efter AL § 115, stk. 1 måtte et selskab ikke yde lån til aktionærer i selskabet. Undtagelsesbestemmelsen i AL § 115 a, stk. 1, hvoraf det fremgik, at AL § 115, stk. 1 ikke finder anvendelse på lån til et moderselskab, gælder efter styrelsens opfattelse alene udlån til danske moderselskaber. AL § 115 a, stk. 1 kan således ikke anvendes for så vidt angik udlån til udenlandske moderselskaber. Styrelsen pålagde herefter selskabets ansvarlige ledelse, at søge lånet inkl. lovpligtige renter inddrevet straks, og at dokumentere dette over for styrelsen, jf. årsregnskabslovens § 63 c, stk. 2 samt AL § 115, stk. 4.

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen henviste blandt andet i deres afgørelse til styrelsens notat af 31. oktober 1997: Notat om Koncerninterne lån – udenlandske moderselskaber.

Selskabets advokat gennemgik herefter i en skrivelse følgende punkter

- Forbuddet mod aktionærlån – Hjemmel: henviste blandt andet til UFR 1952.30 H, betænkning nr. 540 fra 1969, kommentarerne til AL § 115, stk. 2 fra 1973, lov nr. 282 af 9. juni 1982, hvor, efter advokatens opfattelse, adgang til at foretage udlån til moderselskaber blev opretholdt.
- Juridisk litteratur: henviste blandt andet til Gomard: Aktieselskaber og anpartsselskaber (3. udg. 1996) s. 28 og Paul Krüger Andersen: Dansk Koncernret (1997) s. 355-356.
- Begrebet moderselskab
- Lovens formål
- EU-ret: henviste blandt andet til Erik Werlauff i U 1992 B. 8ff (sammen med Karsten Engsig Sørensen), Erik Werlauff: Selskabsret (2. udg. 1994) s. 117 og Koncernretten (1996) s. 99 samt Christen Boye Jacobsen i U 1992 B. 180.
- Centros Limited-sagen

Sagen blev den 2. juli 1999 mundtligt forhandlet i ankenævnet. Styrelsens repræsentanter tilkendegav herunder, at udlån af et selskabs midler til et udenlandsk søsterselskab efter styrelsens opfattelse ikke rammes af forbuddet i AL § 115, medmindre der i omgængelseshensigt skete videreudlån til søsterselskabets aktionærer med videre, herunder det udenlandske moderselskab.

Ankenævnets flertal udtalte, at forbuddet i AL § 115 mod udlån af et selskabs midler til blandt andet aktionærer i selskabet og dets moderselskab tager sigte på at beskytte selskabets minoritetsaktionærer og kreditorer samt at imødegå omgåelse af reglerne om udbyttebeskatning. I AL § 115 a er der gjort undtagelser fra forbuddet for lån til et selskabs moderselskab med henblik på at imødekomme koncerns behov for en hensigtsmæssig likviditetsstyring. Denne undtagelse er i forhold til de førnævnte beskyttelses- og omgængelseshensyn af begrænset rækkevidde for så vidt angik udlån til danske moderselskaber, idet disse er omfattet af forbuddet i AL § 115. En adgang for et moderselskab uden for danske skatte- og regnskabsmæssig jurisdiktion til at hente likviditet i et dansk datterselskab uden udbyttebeskatning findes hverken i relation til reglen i EF traktatens

art. 12 eller til reglerne i traktatens artikel. 48, jf. artikel 43, at kunne jævnføres med et indenlandsk moderselskabs låneadgang efter AL § 115 a.

Flertallet stemte derfor for, at stadfæste Erhvervs- og Selskabsstyrelsens afgørelse af 6. august 1998.

Ankenævnets mindretal udtalte blandt andet, at undtagelsen i AL § 115 a til det generelle aktionærlåneforbud i § 115 har til formål at imødekomme koncerners behov for en hensigtsmæssig likviditetsstyring. Ordlyden af AL § 115 a begrænser ikke begrebet moderselskab til danske selskaber. Ordlyden af koncerndefinitionen i AL § 2 indeholder ej heller en sådan begrænsning. Lovmoterne indeholder heller ikke faste holdepunkter for at begrænse undtagelsesbestemmelsen i AL § 115 a til alene at omfatte moderselskaber. EF-traktatens artikel 12 indeholder et generelt forbud mod enhver forskelsbehandling, der udøves på grundlag af nationalitet. EF-traktatens artikel 43 fastlægger i stk. 1 den fri etableringsret. Uanset om det i øvrigt – hvilket i lyset af EF-domstolens afgørelse i sag C-212/97 C Ltd. må anses for tvivlsomt – måtte kunne lægges til grund, at de af styrelsens påberåbte hensyn, herunder navnlig hensynet til beskyttelse af et dansk datterselskabs kreditorer, kan anses for omfattet af begrebet den offentlige orden i EF-traktatens artikel 46, og derfor under visse omstændigheder kan legitimere en forskelsbehandling, er det ifølge styrelsens praksis gældende absolutte forbud mod lån til et moderselskab i en anden medlemsstat, ikke omfattet af denne bestemmelse.

Mindretallet fandt, at den af styrelsen håndhævede indskrænkende fortolkning af AL § 115 a, stk. 1, burde forelægges for EU-domstolen til præjudiciel bedømmelse, idet staten i modsat fald ikke ville kunne få sin opfattelse af den indskrænkende fortolkning af moderselskabsbegrebet i AL § 115 a, stk. 1, til kun at gælde danske moderselskaber prøvet for EU-domstolen, hvis staten ønsker det.

Styrelsens afgørelse af 6. august 1999 blev efter stemmeflertallet stadfæstet, dog således, at fristen for inddrivelsen af lånet med den aftalte rente blev fastsat til 3 måneder fra ankenævnets afgørelse, og således at spørgsmålet om, hvorvidt rentebestemmelsen i AL § 117, stk. 4, skulle gøres gældende, hjemvistes til styrelsen til fornyet behandling.

Afgørelsen blev herefter prøvet ved domstolene, og styrelsen tog herunder bekræftende til genmæle over for en påstand om, at et koncernlån til et britisk moderselskab var retmæssigt efter AL § 115 a, jf. Eigil Lego Andersen & Erik Werlauff i UfR 2001 B. 342.

Erhvervsankenævnets kendelse af 5. november 1999 i sag 99-56.394, Årsberetningen 1999 s. 193

Ikke hjemmel til efterfølgende regulering af åbningsbalance

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen afslog i en skrivelse af 15. januar 1999 at imødekomme en ansøgning fra et selskab om tilladelse til at regulere den åbningsbalance, som dannede grundlag for stiftelsen af selskabet i 1994. Selskabet klagede herefter over styrelsens afgørelse til Erhvervsankenævnet.

Selskabet blev stiftet som et ApS men senere omdannet til et aktieselskab. Ved en skrivelse af 18. december anmodede selskabet Erhvervs- og Selskabsstyrelsen om tilladelse til at regulere det oprindelige ApS' åbningsbalance. Styrelsen afslog herefter anmodningen med blandt andet følgende begrundelser:

»Det fremgår, at selskabet ønsker at forøge selskabets egenkapital med 330.000 kr., og tilsvarende reducere det oprindelige stiftertilgodehavende med 330.000 kr. En sådan

korrektion ville efter styrelsens opfattelse indebære, at der sker en efterfølgende ændring af stiftelsesgrundlaget. Styrelsen fandt ikke, at AL indeholder hjemmel til en sådan ændring, hvorfor styrelsen ikke kunne imødekomme anmodningen. Styrelsen lagde blandt andet vægt på, at stiftelsesdokumentet og de i den forbindelse oprettede dokumenter skulle fremtræde med fornøden klarhed og endelighed. Styrelsen bemærkede endvidere, at styrelsen ikke i forbindelse med behandlingen af anmeldelsen undersøgte de skattemæssige konsekvenser, da det er stifterens ansvar, om den påtænkte stiftelse også kan gennemføres i overensstemmelse med gældende skattelovgivning.

Erhvervsankenævnet udtalte, at de tiltrådte at selskabets anmodning angik en ændring af stiftelsesgrundlaget for registreringen af det oprindelige selskab i 1994 af den daværende ApL, der senere er omdannet til et aktieselskab. Ankenævnet tiltrådte endvidere, at en sådan efterfølgende ændring af registreringen ikke kunne ske efter AL eller ApL og at konsekvenserne efter skattelovgivningen var uden betydning herfor.

De skattemæssige konsekvenser var, at hvor fordelingen mellem de tildelte aktier og stiftertilgodehavende ved stiftelse af holdingselskabet, således, at der uventet indtrådte aktieavancebeskatning for stifteren, fordi de daværende krav i ABL § 13 om en udligningssum på højst 10 pct. ikke var opfyldt.

EF-domstolens afgørelse af 9. marts 1999 i sagen C-212/97, Centros Ltd. mod Erhvervs- og Selskabsstyrelsen

Dansk ægtepar medholdt i, at Erhvervs- og Selskabsstyrelsen ikke kunne nægte registrering af en filial af ægteparts britisk hjemmehørende anpartsselskab Centros
Baggrunden for sagen var, at Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, ES, havde nægtet at registrere en filial, som var anmeldt af et engelsk anpartsselskab (private limited company). Baggrunden var, at ES betragtede det som et forsøg på at omgå de danske regler, særligt reglerne om minimumskapital, som dengang var 200.000 kr. for anpartsselskaber. Det konkrete selskab var et engelsk selskab med en ikke-indbetalt indskudskapital på Det konkrete selskab var et engelsk selskab med en ikke-indbetalt indskudskapital på £100. Det blev købt af et dansk ægtepar Bryde, B, som havde planer om at anvende selskabet til deres virksomhed i Danmark. Selskabet havde ingen særlig tilknytning til Storbritannien, og ægteparret havde heller ikke været i Storbritannien for at afholde bestyrelsesmøder osv. i selskabet.

Domstolen startede med at fastslå, at den situation, hvor et selskab ønsker at oprette en filial i en anden medlemsstat, hører under etableringsreglerne, uanset om selskabets samlede aktiviteter befinder sig i etableringslandet, jf. C-79/85, Segers. Det forhold, at ægteparrets B havde stiftet Centros for at undgå dansk lovgivning, bragte ikke forholdet uden for etableringsreglerne, jf. præmis 18. Den danske registreringsnægtelse udgjorde derfor en hindring for etableringsretten.

Den danske regering gjorde gældende, at der forelå et misbrug af etableringsretten som kan imødegås af medlemsstaterne. Domstolen bekræftede, at medlemsstaterne kan træffe foranstaltninger, der skal hindre, at traktatens regler anvendes på svigagtig vis eller med henblik på misbrug. Derfor kan de nationale Domstole i konkrete tilfælde afvise, at en person kan drage fordel af de påberåbte rettigheder. Domstolen afviste imidlertid, at der i det konkrete tilfælde var tale om misbrug, idet den anførte i præmis 27;

»Under disse omstændigheder kan det forhold, at en statsborger i en medlemsstat, der ønsker at stifte et selskab, vælge at stifte det i den medlemsstat, hvis selskabsretlige regler

forekommer den pågældende at være de mindst byrdefulde, og at oprette filialer i andre medlemsstater, ikke i sig selv udgøre et misbrug af etableringsretten«. I præmis 29 anfører Domstolen:

»Det fremgår desuden af Segers-dommens præmis 16, at den omstændighed at et selskab ikke driver virksomhed i den medlemsstat. Hvor det har hjemsted, men kun driver virksomhed i den medlemsstat, hvor filialen er beliggende, ikke er tilstrækkelig til at godtgøre, at der foreligger et misbrug eller et svigagtigt forhold, som kan danne grundlag for, at sidstnævnte medlemsstat afskære selskabet fra at gøre brug af fællesskabsbestemmelserne om etableringsretten«.

Der er end ikke formildende omstændigheder i form af muligheden for at anvende for eksempel de danske kapitalregler på selskaber, hvilket fremgår af ovenstående. Kun »svigagtige forhold« gøres der reservation for i dommen, således at der kan kræves »nødvendige garantier« over for offentlige kreditorer, ligesom der kan pålægges sanktioner i anledning af svigagtige forhold, enten over for selskabet selv eller over for selskabsdeltagerne, hvis det godtgøres, at de »gennem stiftelse af et selskab reelt søgte at unddrage sig deres forpligtelse over for private eller offentlige kreditorer« i Danmark.

Af dommen var det vanskeligt at se, at hovedsædekriteriet kunne opretholdes. Når en stat end ikke i klare omgælses tilfælde, lige bortset fra tilfælde af svig, kan bringe sin selskabslovgivning i anvendelse over for udenlandske selskaber, kan den i sagens natur næppe heller gøre det ud fra en sådan automatik, som hovedsædekriteriet er udtryk for. At dommen nødvendigvis må opfattes som et fællesskabsretligt opgør med hovedsædeprincippet, var også den østrigske Højesterets opfattelse, jf. EuZW 2000.156 ÖstOGH.

EF-domstolen fastslår, at det følger af fællesskabsrettens etableringsregler, jf. artikel 43 og 48 EF, at alle erhvervsdrivende juridiske personer fra andre EU- og EØS-stater har ret til at etablere filial i Danmark og her drive virksomhed på samme vilkår som for danske selskaber. Filialetablering må ikke besværliggøres eller forhindres efter dommens præmisser.

Se om konsekvenserne af Centros-dommen Erik Werlauff i UfR 1999 B s. 163ff, TfS 1999, 324 og i ZIP 1999 s. 867ff, Günter H. Roth i ZIP 1999 s. 861ff, Karsten Engsig Sørensen i NTS 1999 s. 92ff, Søren Friis Hansen i Julebog 1999 fra Juridisk Institut ved Handelshøjskolen i København s. 143ff, Anders Kjellgren i ERT 1999 s. 535 (der bekymret betragter reelt »nationalitetsløse« selskaber som Centros som erhvervsrettens »flyvende hollændere«), Marcus Lutter i ERT 2000 s. 60ff, særligt s. 69f og Mathias Fors i ERT 2002 s. 261ff. Disse bemærkninger betyder dog ikke, at alle præceptive forskrifter i den faktiske hovedsædestat behøver at opgives. De skal blot omdefinieres, så de relaterer sig til selskabets drift, ikke dets nationalitet, jf. Erik Werlauff i UfR 2000 B s. 465ff, særligt s. 469, og samme i EBLR 2001 s. 2ff, og Jesper Lau Hansen i UfR 2001 B s. 316ff, særligt s. 321.

Dommen er blevet fulgt op af Überseering-dommen (Sag C-208/00) og Inspire Art-dommen (sag C-167/01).

EF-domstolens afgørelse af 29. juni 1999 i sagen C-172/98, Kommissionen mod Belgien

Lovkrav om et vist antal bestyrelsesmedlemmer, for at anerkende en forening som juridisk person ikke forenelig med fællesskabsretten

Ved dommen statuerer EF-domstolen, at eventuelle bopæls- og nationalitetskrav i national selskabslovgivning må vige for reglerne om arbejdskraftens fri bevægelighed.

Domme og kendelser 1990-1999

Kongeriget Belgien krævede, at der i en forenings bestyrelse skulle være et medlem med belgisk statsborgerskab, eller at der skulle være et mindste antal medlemmer, der var med belgisk statsborgerskab, og som desuden skulle udgøre flertallet, for at en forening kunne anerkendes som en juridisk person.

Domstolen fandt, at reglerne i den Belgiske lovgivning tilsidesætter de forpligtelser, som påhviler medlemsstaten i henhold til traktatens artikel 12 EF. Domstolen fastslog, at sådanne bestemmelser om retten til at stifte en forening, der finder anvendelse på statsborgere fra andre medlemsstater, er omfattet af traktaten, da de påvirker en af de grundlæggende friheder, der garanteres af traktaten, og er i strid med dennes artikel 13, fordi de stiller en betingelse, der er udtryk for forskelsbehandling på grundlag af nationalitet.

Som det ses af ovenstående, statuerer dommen, at det ikke kan stilles som lovmæssig betingelse for anerkendelse af en forening som juridisk person, at der skal være et vist antal bestyrelsesmedlemmer, eller blot mindst et bestyrelsesmedlem, der er indenlandsk statsborger. Afgørelsen er bemærkelsesværdig i to henseender. Dels støttes den alene på artikel 12 EF, uden medcitering af artikel 39, dvs. direkte på pligten til nationalitetsmæssig ligebehandling. Dels er det ikke en betingelse for resultatet, at foreningen skal være erhvervsdrivende.

Domme og kendelser

2000-2010

2000

UfR 2000.23 H

Advokat pålagt erstatning for rådgivning ved gennemførelsen af salg af selskab

Den 14. december 1990 indtrådte advokat Klaus Berning, A, som rådgiver for Strandberg Vinimport ApS, K, i forbindelse med K's køn af First International Wine Company A/S, National Electronis Marked A/S og First International Trading, S, der ejedes af Jørgen Helmer Hagman, B, og Lene Bløes, C. Forinden havde B og C ved en aftale af 27. november 1990 uden A's medvirken indgået aftale med K om salget. Købet var blandt andet betinget af, at K inden den 30. november 1990 opnåede tilstrækkelig og tilfredsstillende finansiering for debitorer. Efter at B's advokat Jakob Warrer, D, havde stillet spørgsmål om købernes betalingsevne, herunder om der forelå selvfinansiering, var dette spørgsmål et centralt problem fra begyndelsen af A's medvirken i sagen. På grund af erklæringer fremsat af A blev handlen gennemført, men efterfølgende vidste det sig, at købet var sket ved selvfinansiering, og den 31. maj 1991 blev et af de solgte selskaber erklæret konkurs, efter at det var blevet påført store tab i forbindelse med købernes udtræk af betydelige midler fra selskabet. B og C indgik forlig med konkursboet, der havde anlagt omstødelsessag imod dem, om betaling af 3 mio. kr. Derpå anlagde boer sag mod A med påstand om erstatning i anledning af A's rådgivning i sagen.

Højesteret pålagde A erstatningsansvar. Ved afgrænsningen af A's erstatningspligt måtte der lægges vægt på, at aftalen om købet allerede var indgået, da A indtrådte i sagen, og at A i øvrigt kun medvirkede i forbindelse med købesummens berigtigelse. På denne baggrund blev erstatningen fastsat til 1 mio. kr. A blev ikke fundet erstatningsansvarlig for K's beslutning om selvfinansiering efter ApL § 84, stk. 5, da A ikke havde deltaget i denne beslutning.

To af dommerne er enige med de 3 øvrige dommer i, at A ikke er erstatningsansvarlig for den skete selvfinansiering. De to dommere mener dog ikke, at der er et tilstrækkeligt grundlag for at pålægge A erstatningsansvar for K's tab. Da de ikke kan tiltræde, at der ikke er grundlag for helt eller delvis at kræve tilbagebetalingen af A's honorar, vil de to dommere frifinde A for noget erstatningsansvar.

Dommen statuerer, at den, der ikke har deltaget i beslutningen mv. om udtræk eller selvfinansiering ikke omfattes af indeståelsesreglen.

FM 2000.97/3 Ø

Omfang af prokura

Tinglysningen afviste et pantebrev udstedt af et A/S og underskrevet i henhold til prokura, idet den foreviste prokura fandtes at stride mod AL's regulering af tegningsretten.

Landsretten ændrede afvisningen med følgende begrundelse: »Den af kærende til 2 navngivne direktører meddelte prokura omfatter efter sin ordlyd prokura til at handle på selskabets vegne i alt, hvad der hører til driften af selskabets virksomhed, ligesom det udtrykkeligt i prokuraen er anført, at prokuristerne i forening er berettiget til at

afhænde eller behæfte selskabets ejendomme. Prokuraen er efter sin ordlyd i overensstemmelse med principperne i lov om erhvervsdrivende virksomheder § 7. Der er således ikke ved meddelelsen af prokura overladt sådanne beføjelser, at den meddelte prokura må anses for ugyldig som værende i strid med tegningsreglerne i AL«.

FM 2000.103/3 Ø

Arrestbetingelserne opfyldt; forkøbsret ikke til hinder for arrest i fast ejendom

Sagen havde om en arrest i en interessents andel på 6,25 pct. af en erhvervsjendom, hvor det var tvivlsomt, om ejendommen var i sameje eller I/S.

Landsretten tillod arrest direkte i bruttoandelen under henvisning dels til denne tvivl og dels til, at interessentskabet ikke var tinglyst som adkomsthaver.

UfR 2000.188 H

Frifindelse af bestyrelsesformand for erstatningsansvarlige dispositioner i et selskab, som senere gik konkurs

Den 1. marts 1993 afholdtes et møde i selskabet S med deltagelse af advokat A som bestyrelsesformand m.fl. Mødet blev den 3. marts 1993 fulgt op af en meddelelse til en del af kreditorerne, hvoraf blandt andet fremgik, at det havde været vanskeligt for S at opnå de budgetterede afsætningstal. Meddelelsen blev sendt til op mod 15 større kreditorer, der havde forfaldne krav på S, men ikke de resterende 10-15 betydende kreditorer, herunder banken B. Først den 29. marts 1993 blev B bekendt med S' vanskeligheder. Den 6. august 1993 blev S erklæret konkurs, og udlodningen førte til en dividende på ca. 9,2 pct. Banken anlagde derpå erstatningssag mod A under henvisning til, at A som bestyrelsesformand havde pådraget sig et erstatningsansvar for B's tab, ved sin medvirken til, at selskabet i perioden fra 2. til 30. marts 1993 gennemførte en stille betalingsstandsning, uden at B i modsætning til andre større kreditorer havde fået orientering herom.

Selskabets dispositioner i den omhandlede periode kunne ikke anses for en betalingsstandsning, men blot en indirekte anmodning om at acceptere en henstand med betaling, og ledelsens forventning om, at likviditetsproblemerne var forbigående, kunne ikke anses for urealistiske. Derfor blev A frifundet.

UfR 2000.365/2 H (= TfS 1999.897 H), Trane-dommen

Sælger af overskudsselskab, sælgers advokat og revisor samt købers bank erstatningsansvarlige over for skattevæsenets tab ved selskabstømning – ansvaret blev fordelt mellem de ansvarlige

I 1991 solgte S for ca. 8,5 mio. kr. anparterne i anpartsselskabet O til K. Købesummen svarede til O's egenkapital med tillæg af 1 mio. kr., og efter K's instruks blev købesummen af K's bank trukket på køberselskabets konto og overført til S' pengeinstitut betinget af, at dette samme dag overførte O's pengebeholdning til B og udvirkede en udligning. Efter at O var gået konkurs, rejste boet krav mod S og B for skattevæsenets tab ved salget. ApL § 88, stk. 2 ansås for overtrådt, og B, der var bekendt med de enkelte transaktioner, ansås at have medvirket på erstatningspådragende vis til denne ulovlige selvfinansiering. Endvidere var S og dennes advokat A og revisor R erstatningsansvarlige.

Det var ubestridt, at såvel A, og dennes advokatfirma som R og dennes revisionsfirma hæftede solidarisk for, hvad henholdsvis A og R måtte blive dømt til at betale. Den

indbyrdes ansvarsfordeling fandtes at skulle ske i overensstemmelse med erstatningsansvarslovens § 25, stk. 1, ud fra blandt andet berigelsessynspunktet. Se endvidere TFS 1999.897 H.

Dommen statuerer, at såfremt flere findes erstatningsansvarlige, hvilket altså beror på en vurdering af, hvorvidt det enkelte medlem har optrådt uforsvarligt, hæfter de solidarisk for erstatningen efter bestemmelsen i AL § 143, stk. 2. I indbyrdes forhold mellem flere skadevoldere fordeles erstatningsbyrden mellem de ansvarlige efter, hvad der under hensyntagen til den enkeltes skyld og omstændighederne i øvrigt må anses for rimeligt, jf. AL § 143, stk. 2 samt Erstatningsansvarslovens § 25, stk. 1. I mangel af særlige holddepunkter vil udgangspunktet være en ligedeling mellem de ansvarlige, jf. principperne i dommen.

Højesteret har tilkendegivet sagens principielle betydning for erstatningsopgøret mellem sælgerne og de forskellige rådgivningsgrupper ved at udsende en pressemeddelelse om dommen. Meddelelsen er optrykt i TFS 1999.892. På grundlag af dommen er en væsentlig del af de resterende sager afsluttet frivilligt, men der findes dog stadig nye domme. Se for eksempel UfR 2005.3429 H, UfR 2006.1454 H og UfR 2007.2600 H. Højesteret har selv fulgt den lagte linje, se for eksempel UfR 2000.1332 H, UfR 2001.634 H, UfR 2002.582 H, UfR 2004.2955 H, UfR 2004.3027 H og UfR 2005.2397 H.

TFS 2000, 375 H, Staco Overseas ApS – sag II
Domsfældelse for en overpris på 220.000 kr. ud af en salgssum på 10,6 mio. kr.
Erstatter TFS 1999.133

Sagen drejer sig om sælgerens erstatningsansvar for ikke betalte selskabsskatter ved salg af et overskudsselskab. H.W. Bethien-Holding S.A. solgte i 1989 H.W. Bethien A/S (overskudsselskabet) aktiviteter til H.W. Bethien Danmark, og i 1990'erne trådte overskudsselskabet i likvidation. Senere samme år solgtes overskudsselskabets aktiekapital til en udenforstående køber for egenkapitalen med tillæg af 220.000 kr. eller samlet 10,6 mio. kr. Selskabets eneste gæld var selskabets skattemålsvar. Likvidationen blev hævet, og selskabet omdannedes til Staco Overseas ApS. Aktiverne og købesummen udveksledes samme dag. Skyldige selskabsskatter blev ikke betalt, og i 1994 blev anpartsselskabet erklæret konkurs.

Landsretten dømte sælgeren til at betale erstatning for skyldige selskabsskatter, 643.216 kr.

Højesteret lagde ligesom landsretten til grund, at selskabet blev købt for dets egne midler i strid med AL's forbud mod selvfinansiering. Højesteret fandt, at sælgeren på uforsvarlig måde havde tilsidesat skattevæsenets interesser og derfor var erstatningspligtig for dertes tab, og landsrettens dom blev stadfæstet.

TFS 2000.522 H, Fejersen
Selskabstømning (Erstatter TFS 1997.711)

Skatteyderne var ejere af anpartskapitalen i PAV Byg ApS. Efter at anpartsselskabet i 1991 var trådt i solvent likvidation, modtog selskabet tilbud fra Lacewood ApS om køb af selskabet, hvis aktiver bestod af likvide midler på 5.233.956 kr., mens der var gæld ad skyldige selskabsskatter på 1.455.992 kr. Selskabet blev i 1992 solgt til Lacewood ApS for egenkapitalen på 3.850.329 kr. med tillæg 688.412 kr., i alt 4.538.741 kr.

Domme og kendelser 2000-2010

Skatteyderne og deres rådgivere undrede sig over, at Lacewood ApS kunne tilbyde ca. 690.000 kr. mere end egenkapitalen, men de foretog ikke nærmere undersøgelser af Lacewood ApS, som blev tvangsopløst i december 1992. PAV Byg ApS, der ændrede navn til Keno Invest ApS, blev erklæret konkurs i 1994.

Landsretten dømte skatteyderne til at betale erstatning på 2.100.683 kr., svarende til skyldige selskabsskatter + renter, ligesom skatteyderne dømtes til at betale omkostningerne ved konkursens indtræden og boets behandling.

Højesteret bemærkede, at skatteyderne som anpartshavere havde stillet selskabets midler til rådighed for køberen i strid med ApL § 84, stk. 2, og da tilbageførsel af selskabets midler fra køberen var udelukket, hæftede skatteyderne på objektivet grundlag for selskabets tab. Landsrettens dom blev stadfæstet, dog at erstatningen blev forhøjet til 2.246.283 kr. Der var ikke grundlag for skatteministeriets generelt udformede krav om betaling af gæld omfatter af konkurslovens § 93, nr. 3.

Kendelsen er udtryk for en objektiv hæftelse for selskabets tab som følge af overførsel af selskabets midler til køberen.

TfS 2000, 586 LSK

Sammenlægning af andelsbolig- og ejerforening; beskatning; bindende forhåndsbesked

En andelsboligforening og en ejerlejlighedsforening påtænkte sammenlagt med ejerlejlighedsforeningen som fortsættende forening. Det måtte antages, at der, for så vidt angik andelsboligforeningen, skulle foretages en ophørsbeskatning, ligesom der i ejerlejlighedsforeningens vedtægter måtte tages højde for, at foreningen ud over at varetage den fælles administration tillige skulle eje og drive lokaler med vuggestue.

Den virksomhedsoverdragelse, der accepteredes i afgørelsen, fra et datterselskab D til et partnerselskab »DD P/S«, kunne givet vis ikke ske med skattemæssig succession (hvilket dog ikke er genstand for afgørelsen).

RG 2000.586 (Sunnfjord herredsrett), Kvalo Fiskefarm A/S

Køberens undersøgelsespligt

Sagen handlede om et køb af en aktiemajoritet i Kvalo Fiskefarm A/S, hvor majoritetskøberen måtte bære risikoen for, at biomassen af laks og ørred på overtagelsestidspunktet viste sig at have været 6 pct. (godt 0,5 mio. kr., sammenholdt med en samlet købesum på 23 mio. kr. for aktierne) mindre end angivet af sælgeren.

Dommen har udførlige betragtninger, der ville kunne overføres til dansk ret, om risikofordelingens forskydning i tilfælde af due diligence.

UfR 2000.595 H, Hope Computer

Revisionsfirma ikke erstatningsansvarlig for revisionsbistand på grund af manglende årsagsforbindelse mellem bistanden og investorers tab

Sagen handler om, hvorvidt det børsnoterede Hope Computer Corporation A/S revisor havde handlet ansvarspådragende ved at have udarbejdet 3-årsregnskab med sminkede tal fra direktionen, og en investor havde købt aktiemajoriteten i selskabet på grundlag heraf. Både landsretten og Højesteret frifandt det sagsøgte revisionsfirma, uanset at revisorerne måtte indse, at det perioderegnskab, der lå til grund for selskabets børsmeddelelse, var fejlbehæftet i henseende til blandt andet varelagerets værdi.

I landsretten skete det på grund af accept af risiko – en professionel investor ville ikke med rimelighed kunne basere sin investering alene på en børsmeddelelse – hos majoritetskøberen, som selv burde have foretaget regnskabsmæssige undersøgelser.

Højesteret fandt ikke fornøden årsagsforbindelse godtgjort. Der blev herved lagt vægt på, at investeringsbeslutningen også baserede sig på andre oplysninger, og på, at investorer ikke gjorde ophævelser, da de virkelige regnskabstal kom frem. På denne baggrund fandt Højesteret, at børsmeddelelsen havde »spillet en så ringe rolle« for investeringsbeslutningen, at der ikke var årsagsforbindelse mellem den fejlbehæftede børsmeddelelse og det lidte tab.

ND 2000.622 (Islandsk højesteretsdom)

Revisor ansvarlig for tab

En revision fandtes ansvarlig for en del af selskabets tab ved aldrig at have gjort direktionen opmærksom på manglende afstemninger og på det særligt risikable i, at kasserer- og bogholderifunktionen var sammenblandet. Det understreges dog indledningsvist i dommen, at der på direktionen »hviler en tung pligt til at føre tilsyn og kontrol med selskabets regnskaber.

UfR 2000.738 Ø

Skifteretten skulle tage stilling til Erhvervs- og Selskabsstyrelsens anmodning om opløsning af advokatanpartsselskab

Advokatrådet anmodede Erhvervs- og Selskabsstyrelsen om at opløse et advokatanpartsselskab, da indehaveren var frakendt retten til at udøve advokatvirksomhed.

Landsretten hjemviste sagen til skifteretten til stillingtagen til, om der var tale om et advokatselskab, jf. Rpl. § 124.

UfR 2000.824 H, Cevo-Invest A/S (Cevos hotelprojekt)

Tegning af anparter i hotelprojekt ikke ugyldig

Cevo-Invest A/S stiftede i 1988 kommanditselskabet K/S Cevo-Invest XI, K, med det formål at erhverve tre hotelejendomme med henblik på drift og bortforpagtning. Den samlede anskaffelsessum inklusiv inventar med videre androg ca. 223 mio. kr. Desuden ville K investere i danske obligationer. I slutningen af 1988 åbnedes for tegning af anparter. John Valeur, A, blev af en af kommanditister, men efter betydelige økonomiske vanskeligheder, blandt andet som følge af manglende indbetalinger af forpagtningsafgifter, blev A ligesom andre kommanditister opkrævet retsindbetalinger. A anlagde sammen med en række andre kommanditister sag mod S med påstand om, at tegningsaftalen var ugyldig og om tilbagebetaling af indbetalte beløb.

Det blev lagt til grund, at de tre hoteller var blevet erhvervet fra uafhængige sælgere, og der var redegjort for prisen i den revisorredegørelse, der ledsagede prospektet. Det var ikke godtgjort, at S ikke havde søgt at købe hotellerne så fordelagtigt, som det måtte forekomme muligt på det daværende ophedede marked. Endvidere indeholdt revisorredegørelsen oplysning om de forventede indtægter ved hoteldriften, og det var ikke godtgjort, at det stod udbyderne klart, at det var umuligt at opnå de budgetterede resultater. Da endvidere hverken prospektet eller revisorredegørelsen indeholdte urigtige oplysninger af væsentlig betydning, og tegningsmaterialet ud fra en samlet bedømmelse ikke kunne anses som vildledende, fik A ikke medhold i, at tegningen var uforbindende. S blev derfor frifundet.

Domme og kendelser 2000-2010

Højesteret henviste blandt andet til UfR 1993.126 H, UfR 1993.696 H med kommentar i U 1994 B.263ff, UfR 1996.271 H og UfR 1997.1347 H, samt Lyng Andersen og Jørgen Nørgaard: Aftaleloven med komm. (1. udg. 1990) s. 180 og 212ff, Erik Werlauff: Anparters bindende virkning (1. udg. 1994) s. 25f, 31ff og 79f, og samme: Selskabsret (2. udg.) s. 181ff og 189, og Gomard: Hovedpunkter af Selskabsretten (4. udg.) s. 91ff.

Dommen er et vidnesbyrd om, at kommanditisternes bevismæssige stilling ofte vil være svag. Værd at ligge mærke til er Højesterets udtalelse om »erhvervet fra uafhængig sælgere«. Højesteret har med udtalelse klart lagt op til en hårdere bedømmelse, hvis det er personer med tilknytning til anpartsprojektet, som opnår en fortjeneste ved salg til opskruede priser.

UfR 2000.967 V

Panthavers begæring om tvangsauktion ikke taget til følge, da pantsætning af leveringsrettigheder i andelsselskab var ugyldig

E havde i september 1998 til sit pengeinstitut P håndpantset sine kartoffelleveringsrettigheder i Kartoffelmelfabrikken Djursland A.m.b.a., A, som i december 1998 med virkning fra 1. maj 1999 var fusioneret med Karup Kartoffelmelfabrik A.m.b.a., B. Efter vedtægterne for begge andelsselskaber kunne selskabets bestyrelse modsætte sig salg af en andelshavers leveringsrettigheder ved ikke at godkende køberen. Leveringsrettighederne kunne således ikke overdrages frit, og det fulgte heraf, at rettighederne heller ikke frit kunne pantsættes. Pantsætningen til P var således ugyldig, og en af P indgivet begæring om tvangsauktion kunne derfor ikke tages til følge.

Se tillige UfR 1988.209 V med henvisninger.

Dommen viser, at medmindre andet fremgår af vedtægterne, kan en andelshaver ikke overdrage sin andel uden selskabets samtykke. I dommen antog Vestre Landsret, at rettigheder ikke frit kunne pantsættes, da der i vedtægterne var en samtykkeklause l til salg af andelen.

UfR 2000.1005/1 Ø

Skifteretten kan ikke efterprøve Erhvervs- og Selskabsstyrelsens beslutning om selskabsopløsning

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen S begærede ApS A opløst, da A ikke havde indsendt regnskab. A påkærede skifterettens beslutning om likvidationsbehandling, da skifteretten ikke er berettiget til at efterprøve S' opløsningsbeslutning, og da prøvelsen af, om betingelserne for A's genoptagelse af virksomheden er opfyldt, foretages af S, stadfæstes landsrettens afgørelse.

UfR 2000.1013/2 H

Bestyrelsesansvar for usikret udlån af et selskabs midler til et andet koncernselskab, hvor kreditorselskabet og dermed kreditor i henhold til en verserende sag led tab

Et norsk datterselskab, D, til et dansk selskab S indgik aftale om levering af et edb-system til en norsk kunde K. I forbindelse hermed underskrev en ansat hos S en erklæring om, at S stillede sig solidarisk bag D's opfyldelse af kontrakten. Efter at have hævet kontrakten på grund af manglende opfyldelse og foretaget dækningskøb anlagde K den 18. februar 1992 en voldgiftssag mod D og S i Norge. Den 30. oktober 1992 indgik

S' 3 bestyrelsesmedlemmer A, B og C aftale med et nystiftet selskab N, hvorefter N pr. 1. oktober 1992 overtog S' hidtidige danske aktiviteter og aktiver mv. Aftalen indebar, at der derefter ikke var driftsmæssige aktiviteter i S, der overlod til N at inkassere udestående fordringer og betale gældsposterne på ca. 2,2 mio. kr. De inkasserede fordringer oversteg de tilbageblevne gældsposter inkl. det beløb, som K havde afkrævet S under voldgiftssagen. Efter at S ved voldgiftsrettens afgørelse af 15. november 1992 var blevet dømt til at betale K's krav, og efter at N var erklæret konkurs i marts 1993, gjorde K personligt erstatningsansvar gældende mod A, B og C for ca. 1,2 mio. NOK. A, B og C fandtes på uforsvarlig måde at have tilsidesat hensynet til K og derved pådraget sig erstatningsansvar over for K.

Som det læses af dommen, skete der det, da selskabet fik en kostbar voldgiftssag på halsen, at selskabet lånte sine midler ud til et moderselskab, som imidlertid ikke kunne betale tilbage. Da modparten senere vandt voldgiftssagen, blev bestyrelsen og direktionen i det tabende selskab ansvarlige for at have sendt selskabets penge »ud af huset«.

Dommen statuere, at det vil være forkert at antage, at advokaten som bestyrelsesmedlem i sin egenskab af den sagkyndige altid må stå for skud i henseende til regres. Koncernens hovedaktionær og koncernvicedirektøren som bestyrelsesmedlemmer blev ikke tilkendt regres mod en advokat i bestyrelsen.

UfR 2000.1079 H, Centros Limited

Registrering af filial til udenlandsk anpartsselskab, som ikke opfyldte kapitalkravet til selskabet

Centros Limited blev stiftet og registreret i England i 1992. Selskabets formål omfattede en række forretningsområder. I august 1992 anmeldte Centros Ltd. til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, E, en »ny filial af et udenlandsk aktieselskab« F. I november 1992 afviste E at registrere F under henvisning til, at Centros Ltd. ikke havde oplyst, hvor det faktisk drev sin hovedvirksomhed, og hvorfra det blev ledet, og at det ikke var dokumenteret, at det udøvede en reel virksomhed.

Under højejeret blev spørgsmålet forelagt for EF-Domstolen, der udtalte, at EF-traktaten er til hinder for, at en medlemsstat nægter registrering af en filial af et udenlandsk selskab med den begrundelse, E havde benyttet. E frafaldt derefter sit anbringende om, at registreringen kunne nægtes på grund af omgåelse, men opretholdt nægtelsen af at registrere under henvisning til, at der forelå en række mangler ved Centros Ltd.'s anmeldelse af filialen. Højejeret kunne ikke tage Centros Ltd.'s påstand om, at betingelserne for registrering var opfyldt, til følge, idet usikkerhed med hensyn til Centros Ltd.'s kapitalforhold var til hinder herfor. Højejeret hjemviste derfor sagen til fornyet behandling ved E.

UfR 2000.1164 H

Aftalekompleks vedrørende 6 personers køb af sommerhus til udlejning anset for ugyldigt som stridende mod sommerhusloven; Ikke anset for at være oprettet et I/S

6 personer K købte pr. 1. marts 1995 af S en sommerhusgrund i Lønne. Ifølge slutsedlen var K forpligtet til at indgå en entreprisekontrakt om opførelse af et luksusommerhus og en serviceaftale med S, en administrationsaftale med H A/S, som havde udarbejdet udbudsmaterialet, samt en udlejningsaftale med et udlejningsbureau. Den samlede

Domme og kendelser 2000-2010

købspris på kontant 1.620.000 kr. blev finansieret ved et realkreditlån, sælgerpantebreve samt et lån hos et finansieringsselskab ejet af S og H A/S. I foråret 1996 hævdede K aftalerne med henvisning blandt andet til, at de stred mod sommerhusloven. Sommerhuset blev i maj 1997 solgt på tvangsauktion for 1,2 mio. kr. Omkring samme tidspunkt blev H A/S erklæret konkurs. Adkomstdokumenterne, entreprisekontrakten og tillægsaftalerne måtte anses for et samlet aftalekompleks. S solgte sommerhuset som en erhvervmæssig udlejningsvirksomhed, og S havde med sin tilrettelæggelse, markedsføring og gennemførelse af aftalekomplekset haft til formål at omgå forbuddet mod erhvervmæssig udlejning, jf. sommerhuslovens § 1, stk. 1, nr. 1. Aftalerne i aftalekomplekset, herunder udstedelse af gældsbreve på 178.905 kr., var derfor ugyldige, jf. lovens § 9. Der var ikke noget retligt grundlag for, at K efter forhandling med myndighederne kunne have fået tilladelse til at udleje sommerhuset i et sådant omfang, at de havde haft mulighed for at beholde det. K havde derfor været berettiget til at hæve købet og fik medhold i deres påstand om, at S skulle betale erstatning på ca. 535.000 kr. svarende til den udækkede pantegæld efter tvangsauktionen samt i kvitteret stand udlevere gælds-brevet på 176.905 kr., som var overtaget af S.

Landsrettens og Højesterettens mindretal lagde til grund, at flere personers (rene investorer) fælles udlejning af dem et ejet luksussommerhus var et interessentskab. Højesterets flertal tog dog ikke direkte stilling til spørgsmålet.

NRT 2000.1293 H

Fogedforbud mod påtænkt salg i strid med forkøbsret

I sagen blev der lagt vægt på, at den forkøbsberettigede ikke blot har økonomisk, men også forvaltningsmæssig interesse i aktien, og at forholdet derfor ikke blot kan »klares med penge« efterfølgende. Den krænkede part vil herved ofte stå temmelig stærkt, eftersom det for den, der stod i begreb med at gennemføre et aktie- eller anpartssalg, er byrdefuldt at blive afskåret herfra gennem et fogedforbud.

UfR 2000.1332 H

Sælger ansvarlige over skattevæsenets tab ved salg af overskudsselskab

A, der drev en virksomhed i selskabsform, solgte i oktober 1989 under medvirken af sin advokat og revisor samtlige selskabets aktiviteter, og i juli 1990 trådte overskudsselskabet i likvidation. Salget blev finansieret af selskabets egne midler. Ved salget opnåede A en overpris, som klart oversteg, hvad der kunne anses for begrundet i renteværdien af den kredit, der var knyttet til betalingen af selskabets skattetilsvær, og i sparede omkostninger for køberen. Salget havde derfor ikke karakter af en normal forretningsmæssig disposition, og A og dennes rådgiver regnede da også med, at overprisen i hvert fald delvis blev betalt af køberen med henblik på at udnytte muligheden for at undgå eller udskyde betaling af selskabets skatter. Måden hvorpå handlen skete, ville det fremstå som en nærliggende mulighed, at der ville ske selvfinansiering. Da A ikke gjorde noget reelt for at afværge skattevæsenets risiko, var A erstatningsansvarlig for skattevæsenets tab.

UfR 2000.1533 H

Erhvervsankenævnets betingelser for godkendelse af omdannelse af sparekasse til fond gyldig

I 1990 indgik Frederiksberg Sparekasse, FS, aftale om overdragelse af sparekassens virk-

somhed til Sparekassen Bikuben A/S. Overdragelsen omfattede samtlige FS' aktiver og forpligtelser bortset fra nogle ejendomme og aktier. I medfør af bank- og sparekasselovens § 47 tillod Finanstilsynet, F, at FS blev omdannet til en fond med velgørende og almennyttigt formål. Samtidig stillede F visse betingelser for godkendelsen. FS indbragte F's afgørelse for Erhvervsankenævnet, E, der i 1992 hjemviste sagen til fornyet behandling for F under henvisning til, at F ikke havde iagttaget sin pligt til at sikre, at vedtægterne blev indrettet inden for det lovmæssige grundlag, der var gældende, såfremt en sparekasse ophørte med at drive pengeinstitutvirksomhed og omdannedes til en fond.

Efter at F i 1994 havde truffet en ny afgørelse efter de retningslinjer, der var blevet angivet af E, indbragte FS sagen for domstolene med påstand om, at F's to afgørelser og E's afgørelse var ugyldige. S anførte herunder, at E ikke havde været berettiget til at bestemme mere vidtgående begrænsninger i FS' afgang til anbringelse af midler end F's påklagede afgørelse fra 1990.

Landsretten fandt, at E's afgørelse var begrundet i hensynet til at sikre midlernes anvendelse til velgørende og almennyttige formål, og at E havde været berettiget til at træffe denne afgørelse.

Højesteret stadfæstede landsrettens dom, hvorved E og F blev frifundet. Samtidig blev FS' påstand vedrørende F's afgørelse fra 1990 afvist på grund af manglende retlig interesse i at få påkendt påstanden.

Lennart Lyngé Andersen: »Fra stiftelse til Fond (1. udg. 2002) s. 76: »*Dommen synes afgjort på grundlag af offentligretlige synspunkter, idet fondsretten ikke kan antages at føre til Højesterets resultat. Dommens præmisser og forudsætninger er noget vanskelige at følge*«.

UfR 2000.1575 H, Hafnia

Forening af aktionærer (emissionsdeltager og aktiekøbere) i det tidligere Hafnia Holding A/S havde ikke partsevne

Hafnia Holding A/S indbød i tidsrummet 1. til 20. juli 1992 til nytegning af aktier for ca. 1,9 mia. kr. Den 19. august 1992 anmeldte selskabet betalingsstandsning, og det blev senere erklæret konkurs. I juni 1997 anlagde en forening, hvis medlemmer var ca. 250 personer, som havde deltaget i aktieemissionen, og en forening, hvis medlemmer var ca. 600 personer, som – uden at have deltaget i emissionen – havde købt aktier i selskabet i perioden fra 16. juni til 19. august 1992, retssag dels mod medlemmer af selskabets ledelse, dets revisorer og det pengeinstitut (Danske Bank), som havde forestået aktieemissionen, med påstand om betaling af erstatninger på henholdsvis ca. 8,6 mio. kr. og ca. 25,6 mio. kr., dels mod konkursboet med påstand om anerkendelse som simple kreditorer for samme beløb.

Højesteret udtalte, at foreningerne var blevet dannet med henblik på gennemførelse af disse retssager. De havde ikke midler til at udrede eventuelle sagsomkostninger til de sagsøgte. Efter vedtægterne hæftede alene foreningernes formue for foreningernes forpligtelser. Herved tilsigtedes at fritage medlemmerne for de sagsomkostninger, som de ellers enkeltvis eller i fællesskab kunne blive pålagt efter retsplejelovens bestemmelser.

Højesteret fandt, at foreningerne, hvis hovedformål således måtte antages at være en omgåelse af retsplejelovens regler om sagsomkostninger, ikke kunne anerkendes som sagsøgere i de foreliggende sager.

Dommen henviser til UfR 1976.626 Ø, UfR 1976.1070 Ø, UfR 1984.1038 Ø, UfR 1990.396 H, UfR 1996.984 Ø.

UfR 2000.1645/2 H

Advokatselskab kunne ikke omdannes til andet formål

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen anmodede efter en henvendelse om opløsning af et advokatselskab. Ejeren var fradømt retten til at udøve advokatvirksomhed.

Landsretten tiltrådte, at selskabet ikke på en generalforsamling kunne omdannes til at have et andet formål. Styrelsen kunne kræve selskabet opløst.

Dommen er afsagt i forlæggelse af UfR 2000.738 Ø.

UfR 2000.1693 H, Cevos-Invest A/S

Cevos projekt med udenlandske erhvervsjendomme; Anprisninger i prospekterne var ikke egentlige vildledende. Tegning af anparter ikke ugyldig

I 1988 stiftede Cevo-Invest A/S, S, kommanditselskabet Cevo Europa 1, K, med det formål at erhverve to ejendomme medblik på drift og udlejning. Den samlede anskaffelsessum var ca. 287 mio. kr. Desuden ville K investere i danske obligationer. I maj 1989 udbød K projektet, og A blev en af kommanditisterne. Efter betydelige økonomiske vanskeligheder på grund af svigtende lejeindtægter blev der til A og de øvrige kommanditister udsendt ekstraopkrævninger, hvorefter A sammen med en række andre kommanditister anlagde sag mod S med påstand om, at tegningsaftalen var ugyldig, og om tilbagebetaling af indbetalte beløb.

I modsætning til Sø- og Handelsretten frifandt Højesteret S. Der blev i afgørelsen lagt vægt på, at det ikke var godtgjort, at det ved udbuddet af projektet eller ved A's underskrift af tegningsaftalen måtte stå S klart, at det ville være umuligt at realisere projektet, at nogle til dels anprisende ord i udbudsmaterialet ikke i sig selv indebar, at beskrivelsen af projektet var vildledende, at anpartstegnerne ved projektets udbydelse havde haft adgang til oplysninger, der viste, at en udlejningsgaranti var begrænset, og at resthæftelsen udgjorde en reel risiko, at nogle manglende oplysninger om lejeforholdene ikke i sig selv kunne medføre, at tegningsaftalen var uforbindende, og at det ikke var godtgjort, at S havde accepteret kommanditister, som selskabet vidste eller burde vide var betalingsudygtige.

For lignende domme se for eksempel UfR 1996.271 H, UfR 1997.1347 og UfR 2000.824 H.

UfR 2000.1718

Omdannelse af aktieselskab til anpartsselskab kan først ske ved registrering i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen og bekendtgørelse i Statstidende. Mangel herpå kan medføre betaling af aktieafgift ved aktiesalg

E var eneaktionær i et aktieselskab A, der var et tomt selskab, som E ønskede at likvidere. På en ekstraordinær generalforsamling den 18. december 1990 besluttedes det at omdanne A til et anpartsselskab, og samtidig godkendes vedtægtsændringer. Den 20. december 1990 solgte E som »eneanpartshaver« sin anpartspost til K, den 18. juli 1991 blev omdannelsen af A registreret i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, og den 14. august 1991 blev omdannelsen bekendtgjort i Statstidende. Under henvisning til, at der havde været tale om salg af anpartsselskab, nægtede A at betale afgift i henhold til den dagældende aktieafgiftslov. Da omdannelsen af A først var sket med bekendtgørelsen den 14. august 1991 (og ikke ved GF-beslutningen i 1990) havde overdragelsen af aktierne udløst aktieafgift i medfør af aktieafgiftslovens § 1.

UfR 2000.1755 H, KTAS**Statens tvangsindløsning af aktier i KTAS havde fornøden hjemmel og stred ikke mod selskabsretlige lighedsgrundsætninger**

I 1992 tvangsindløste staten aktier tilhørende Brancor Futures A/S, BF, i KTAS til kurs 125. BF anlagde sag mod staten og tillige mod Tele Danmark A/S, T, under henvisning til, at T var succederet i KTAS' forhold.

BF fik ikke medhold i, at bestemmelsen i KTAS' vedtægter fra 1919 om indløsning af aktier nu kunne tilsidesættes som ugyldig, eller i, at indløsningsretten var bortfaldet som følge af en mulig tilsidesættelse af aktieselskabsloven. Statens beføjelser til som koncessionsgiver at indløse aktier var ikke undergivet særlige vilkår i koncessionen eller vedtægterne, og der var ikke holdepunkter for, at bestemmelserne om udbyttebegrænsning og indløsningskurs var indsat til varetagelse af aktionærernes interesser, eller at statens muligheder for at overtage telefondriften var til hinder for, at staten benyttede beføjelsen med det formål at liberalisere telefonmarkedet. Indløsningen havde derfor ikke karakter af ekspropriation, og da udnyttelsen af beføjelsen ikke stred mod selskabsretlige lighedsgrundsætninger. Staten blev frifundet, ligesom T.

UfR 2000.1887/2 Ø**Færøsk sag; opførelse af hus på fællesareal i I/S-form; disposition af ekstraordinær karakter krævede enstemmighed**

Haugestævne besluttede med betydeligt flertal at opføre et fårehus i haugen (udmarked) for et beløb på 700.000 kr. samt at anvende 340.000 kr. til opdykning af haugen. Udgifterne hertil skulle dækkes af ejerne i forhold til deres anparter. Da opførelsen af fårehuset som følge af husets indretning med mere måtte anses som en disposition, der i væsentlig grad havde overskredet, hvad der måtte anses for at henhøre under haugens drift og udøvelsen af de fælles rettigheder, fandtes beslutningen som følge af sin ekstraordinære karakter kun at have kunnet træffes ved enighed mellem ejerne. Beslutningen var derfor ikke bindende for de ejere, der havde stemt imod, og som til gengæld heller ikke ville have medejendoms- og brugsret til huset. Beslutningen om opdykning fandtes derimod ikke at have været af ekstraordinær karakter og kunne derfor træffes ved flertalsbeslutning. Mindretallet havde derfor pligt til at afholde deres andel af udgifterne hertil med den virkning, at de erhvervede ret til deres andel af udbyttet ved opdykningen.

UfR 2000.1926 H**Sælgers erstatningsansvar for skattevæsenets tab ved selskabstømning**

I forbindelse med generationsskifte inden for en entreprenørvirksomhed besluttede A og B, der var anpartshavere i selskabet S, at likvidere dette. Efter at have modtaget et tilbud om køb ændredes beslutningen til, at S blev solgt til K. Ved aftalen om overdragelse af anparterne forpligtede A og B sig gennem deres rådgivere til at foranledige selskabets midler overført til K, hvilket skete. A og B stillede derved som anpartshavere i S dets midler til rådighed for K i forbindelse med dennes erhvervelse af anparterne i selskabet og overtrådte dermed den daværende ApL § 84, stk. 2. Da tilbageførsel fra køber af de udbetalte selskabsmidler var udelukket, jf. ApL § 84, stk. 5, indestod A og B, på hvis vegne den ulovlige disposition blev truffet, for S' tab efter ApL § 84, stk. 5, i anledning af, at selskabets midler var blevet tømt, uden at skattegælden var blevet betalt.

A og B hæftede dog ikke for omkostningerne ved konkursens indtræden og boets behandling, jf. KL § 93, nr. 1 og 2, samt retsafgifter, jf. KL § 94, nr. 4.

UfR 2000.1985/2 H

Retssag anlagt af anpartsselskab, som ved sagsanlægget var under stiftelse, men efterfølgende var blevet registreret, under de foreliggende omstændigheder ikke afvist

J, der gjorde gældende, at pengeinstituttet P, advokat A og revisor R havde pådraget sig erstatningsansvar over for J i forbindelse med rådgivning om generationsskifte, overdrog sot eventuelle erstatningskrav til N ApS, der var under stiftelse med J som stifter. N ApS under stiftelse anlagde herefter i oktober 1996 retssag mod P, A og R, som i svarsakter afgiver i november 1996 påstod frifindelse. Den 21. januar 1997 blev N ApS registreret i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, hvilket blev oplyst i replik af 11. marts 1997. P, A og R påstod herefter med henvisning til ApL § 12, stk. 1 retssagen afvist. Sagen kunne efter denne bestemmelse ikke anlægges med N ApS under stiftelse som sagsøger, men derimod med J som sagsøger for selskabet under stiftelse, således at selskabet ved registrering uden videre og fuldt ud ville indtræde som sagsøger. Spørgsmålet om afvisning blev imidlertid først rejst, efter at selskabet var registreret.

Højesteret fandt, at landsretten ikke havde haft grundlag for at afvise sagen, som ved registreringen måtte anses for overtaget af selskabet med virkning fra sagens anlæg. Sagen blev derfor hjemvist til fortsat behandling i landsretten.

UfR 2000.2003 H

Sælgers erstatningsansvar for skattevæsenets tab ved selskabstømning

I 1990 solgte A og B som anpartshavere aktiviteterne i 2 anpartsselskaber S, der derefter trådte i likvidation. Efter at have modtaget et tilbud om køb ændredes beslutningen til, at S i marts og maj 1991 blev solgt til K. Ifølge kontrakterne skulle A og B overføre selskabernes midler, konverteret til pengebeholdninger, til K, som skulle indbetale de respektive salgssummer til A og B's advokat og herefter have dispositionsretten til S' midler. A og B havde derved over for K forpligtet sig til at stille S' midler til rådighed for K i forbindelse med dennes erhvervelse af anparterne i strid med ApL § 84, stk. 2. Denne forpligtelse blev opfyldt ved, at A og B's advokat overførte differencen mellem midlerne i det enkelte selskab og salgssummen for vedkommende selskab til K mod dennes saldokvittering på modtagelsen af midlerne, idet salgssummen for hvert af selskaberne blev betalt med den resterende del af dettes midler. A og B havde dermed overtrådt ApL § 84, stk. 2, og indestod for S' tab efter ApL § 84, stk. 5, i anledning af, at S' midler var blevet tømt, uden at skattegælden var blevet betalt. De hæftede tillige over for konkursboerne for boomkostninger mv. i det omfang, disse krav kunne rummes inden for hæftelsesansvarets maksimum efter ApL § 84, stk. 4.

A og B anmodede om, at sagen fik en præjudiciel forelæggelse for EF-domstolen, hvilket dog ikke blev taget til følge. Af dommen fremgår, at Højesteret har, uanset at ApL ifølge lovmotiverne blev ændret for at tilvejebringe overensstemmelse med art. 23, tillagt en bredere motivudtalelse om, at man med ændringen ville ramme »enhver finansiering« større vægt. Dette kan, uanset at Højesteret kunne have valgt at tillægge konformiteten med direktivet større betydning, ikke kritiseres fællesskabsretligt, når der som på ApL's område til forskel for AL er tale om et ikke direkte direktivstyret regelsæt.

UfR 2000.2267 H**Pengeinstituts ansvarspådragende depoterklæring kunne ikke påberåbes af A/S, da den var fremkaldt ved hovedaktionærens svig**

I slutningen af 1992 blev mellem ApS af 1. marts 1992, der var ledet af to svenske statsborgere A og B, og LMB A/S indgået aftale om, at anpartsselskabet skulle købe aktiemajoriteten i LMB A/S. Aktiekøbsaftalen var betinget af, at aktieselskabet samtidig købte værdipapirer af anpartsselskabet for en kursværdi på ca. 50 mio. kr. svarende til aktieselskabets egenkapital. Som led i afviklingen af disse aftaler blev beløbet på ca. 50 mio. kr. af anpartsselskabet anvendt til erhvervelse af 95,6 pct. af aktierne i LMB A/S. Pengeinstituttet P havde afgivet erklæring om, at de til LMB A/S overdragne værdipapirer lå i depot og var blevet overført til aktieselskabet. Disse erklæringer blev afgivet på grundlag af en depoterklæring fra et belgisk børsmæglerselskab. Det viste sig, at værdipapirerne ikke eksisterede, og A og B blev for dette og andre forhold straffet for bedrageri. Efter at forholdet var kommet frem, var hovedparten af aktierne i LMB A/S blevet erhvervet af et investeringsselskab for en meget lav kurs. LMB A/S påstod nu P dømt til at betale erstatning, principalt med beløbet på ca. 50 mio. kr. P havde bekræftet, at værdipapirerne lå i depot, uden at gøre opmærksom på, at depotet var hos en udenlandsk forretningsforbindelse, der ikke var valgt af P, og at P over for deponenten havde fraskrevet sig ansvar for blandt andet bedrageri hos det belgiske børsmæglerselskab.

P fandtes herved at have handlet erstatningspådragende over for LMB A/S. Ved de svigagtige transaktioner opnåede A og B den dominerende indflydelse i aktieselskabet og dermed mulighed for at tilegne sig størstedelen af det erstatningsbeløb, som ville kunne tilflyde aktieselskabet, hvis dette som selvstændig juridisk person kunne indtale et erstatningskrav mod P.

De af P afgivne erklæringer kunne under disse omstændigheder ikke danne grundlag for et krav fra aktieselskabet.

UfR 2000.2459 H, Ejendomsselskabet Frederiksstaden**Pligt til i forbindelse med pantsætning at tinglyse adkomstændring som følge af selskabers fusion**

Tinglysningsdommeren afviste et pantebrev med pant i en ejerlejlighed udstedt af Ejendomsselskabet Frederiksstaden A/S med henvisning til, at ejerlejligheden ifølge tingbogen tilhørte Ejendomsselskabet Frederiksstaden ApS. Da pantebrevet fremtrådte som udstedt af et andet selskab end det selskab, som ifølge tingbogen var ejer af ejerlejligheden, var det nødvendigt, at der skete en berigtigelse af tingbogens angivelse af ejerlejlighedens ejer, for at kravet i TL § 10, stk. 1, om tingbogshjemmel kunne opfyldes.

Tinglysningsdommerens afgørelse blev derfor stadfæstet. Det var ubestridt, at der for en sådan berigtigelse skulle betales en afgift på 1.400 kr. i henhold til TL § 7, stk. 1.

Se tillige UfR 1979.1085 Ø, UfR 1985.960 V, UfR 1986.954 V og FM 1989.34 Ø.

Erhvervsankenævnets kendelse af 7. januar 2000 i sag 99-67.155, Årsberetningen 2000 s. 250**Interesseorganisation, hvis erhvervmæssige virksomhed i ikke uvæsentligt omfang havde til formål at fremme medlemmernes økonomiske interesser, omfattet af lov om erhvervsdrivende virksomheder og dermed registreringspligtig**

Den 11. marts 1999 pålagde Erhvervs- og Selskabsstyrelsen en forening at lade sig

registrere i styrelsen efter lov om erhvervsdrivende virksomheder § 8, jf. § 3. I en skrivelse af 17. februar 1999 fastslog Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, at foreningen, som var en forbrugerorganisation, der havde indtægter fra kontingenter, varesalg og udlejning, og som skaffede medlemmerne rabat og bonus af køb, var en virksomhed med begrænset ansvar, der blandt andet havde til formål at fremme deltagernes økonomiske interesser gennem erhvervsdrift og at foreningen derfor var omfattet af registreringspligtig i lov om erhvervsdrivende virksomheder § 8, jf. § 3.

Erhvervsankenævnet udtaler, at det er ubestridt, og erhvervsankenævnet tiltrådte, at K var en forening med begrænset ansvar, og at foreningen blandt andet drev erhvervsvirksomhed. Erhvervsankenævnet tiltrådte, at foreningens erhvervsvirksomhed i ikke uvæsentlig omfang havde til formål at fremme medlemmernes økonomiske interesser, og stadfæstede Erhvervs- og Selskabsstyrelsens afgørelse af 17. februar 1999.

**Erhvervsankenævnets kendelse af 15. marts 2000 i sag 99-183.156,
Årsberetningen 2000 s. 128**

Fordringer mod aktietegnere opstået i forbindelse med ordinære erhvervmæssige transaktioner ikke omfattet af forbuddet i AL § 6, stk. 2

Den 21. september 1999 afslog Erhvervs- og Selskabsstyrelsen at registrere et selskab, da der i forbindelse med stiftelsen ud over den kontante indbetaling var indskudt fordringer på aktietegnerne, jf. AL § 6, stk. 2, hvorefter fordringer på stiftere og aktietegnere ikke kan indskydes, uanset om disse er sikret ved pant. Selskabet klager herefter over styrelsens afgørelse til Erhvervsankenævnet.

I kendelsen blev der taget stilling til en situation, hvor et A/S blev stiftet under indskud af en virksomhed, der som et væsentligt aktiv på sin åbningsbalance (68,3 mio. kr. ud af en aktivmasse på 83,3 mio. kr.) havde »debitorer«, som på Erhvervs- og Selskabsstyrelsens forespørgsel viste sig i det væsentlige (for 59,1 mio. kr.'s vedkommende) at bestå af tilgodehavender hos personer, der gennem deres egne virksomheder havde samhandlet med det interessentskab, der nu skulle omdannes til et A/S, og hvor disse personer samtidig tegnede aktier i det nye selskab.

På dette grundlag havde styrelsen nægtet registrering, fordi der efter styrelsens opfattelse var tale om indskud af fordringer på aktietegnerne i strid med AL § 6, stk. 2.

Erhvervsankenævnet gav imidlertid selskabet medhold i, at mellemværenderne på 59,1 mio. kr. med aktietegnerne ikke var ulovligt. Forbuddet i AL § 6, stk. 2 skulle fortolkes i overensstemmelse med indskrænkningerne i AL § 115, stk. 1, og det blev derfor afgørende for sagen, hvordan indskrænkningerne i § 115, stk. 1 skal forstås.

Mellemværenderne hidrørende fra virksomhedens salg til aktietegnerne, og efter at have citeret den overfor anførte del af motiverne til 1982-lovændringen bemærkede ankenævnet følgende: »Fordringer mod aktietegnere, kan herefter heller ikke falde ind under forbuddet i AL § 6, stk. 2, mod indbyggede aktionærlån ved selskabsstiftelse. [...] for imidlertid at undgå fare for misbrug, der kan ligge i et sammenfald at et kunde-forhold med et aktionærforhold, må forholdene vurderes konkret. Selskabets fordringer mod aktietegnerne opstod i forbindelse med det sædvanlige salg med et individuelt beløb hos hver aktietegner og på normale handels- og kreditvilkår inden for branchen. Aktietegnerne har efter det oplyste hver indbetalt typisk 50.000 kr. kontant til tegning af aktiekapital. Erhvervsankenævnet finder ikke, at der har været nogen sammenhæng mellem det efter det oplyste sædvanlige kundesalg af varer til aktietegnerne på den ene side og aktietegnernes kontante indbetaling af aktiekapitalen på den anden side«.

Ankenævnet fastslog, at herefter falde det nystiftede selskabs fordringer på aktieteg-
nerne ikke ind under forbuddet i AL § 6, stk. 2.

Af kendelsen vil det ses, at følgende forhold er centrale ved den konkrete vurdering
af, om der foreligger et lovligt mellemværende, der falder uden for AL § 115:

- Der skal være tale om fordringer, der er opstået »i forbindelse med ordinære erhvervs-
mæssige transaktioner«.
- For at undgå faren for misbrug må hvert forhold vurderes konkret.
- Det kan ved vurderingen tillægges betydning, om selskabets debitor i sin egenskab
af aktionær i selskabet har optrådt op den for aktionærer normale måde (her: at
aktieindskuddet er præsteret, som det skal, over for selskabet).

Praksis viser imidlertid også, at der jævnligt har været godkendt mellemværender, som
hidrører fra enkeltstående dispositioner, når blot disse kunne karakteriseres som ordinære
erhvervsmæssige transaktioner indgået i selskabets interesse.

Erhvervsankenævnets kendelse af 16. marts 2000 i sag 98-176.802,

Årsberetningen 2000 s. 260

**Brancheforening, der blandt andet kunne yde økonomisk støtte til medlemmerne
i forbindelse med sanering af besætninger, omfattet af lov om erhvervsdrivende
foreninger**

Den 24. august 1998 bestemte Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, at Fællesforeningen K,
skulle registreres som en forening med begrænset ansvar efter lov om erhvervsdrivende
virksomheder § 8, stk. 1. Fællesforeningen klagede over Erhvervs- og Selskabsstyrelsens
afgørelse.

Foreningen, som var en brancheforening, virkede for at højne kvaliteten af en bestemt
branches produkter.

Der blev i kendelsen lagt vægt på sammenhængen mellem kontingentindbetalingerne
og den støtte til sanering, som foreningen kunne yde til medlemmernes virksomhed,
idet kontingentet blev betragtet som et vederlag for ydelserne fra foreningen. Derfor
ansås foreningen for at være erhvervsdrivende. Der blev ydet medlemmerne økonomiske
fordele som overskudsdeling, bonus og rabat, udlodning ved opløsning med videre.
Derfor ansås foreningen for at fremme deltagernes økonomiske interesser. Følgelig var
den omfattet af lov om erhvervsdrivende virksomheder.

Under henvisning til, at kontingentindbetalingen nærmest havde karakter af en »for-
sikringspræmie«, bemærkede Erhvervsankenævnet, at det ikke havde taget stilling til,
om foreningen var omfattet af lov om forsikringsvirksomhed. Dette måtte Finanstilsynet
tage stilling til.

Erhvervsankenævnets kendelse af 2. maj 2000 i sag 99-51.386, Årsberetningen

2000 s. 165

**Spørgsmål om værdiansættelse af erhvervsdrivende fonds aktier i datterselskab og
værdiansættelse af obligationsbeholdningen**

Den 23. december 1998 gav Erhvervs- og Selskabsstyrelsen K-fonden pålæg om at
tilrette behandlingen i fondens årsregnskab af urealiserede værdireguleringer til årsreg-
nskabslovens bestemmelser. K-fonden klagede ved skrivelse af 18. januar 1999 over Er-
hvervs- og Selskabsstyrelsens afgørelse.

I april 1999 skrev Erhvervs- og Selskabsstyrelsen til K-fonden, at styrelsen ved en

stikprøveundersøgelse havde gennemgået årsregnskabet for 1996 for K-fonden. Ved gennemgangen blev det konstateret, at årsregnskabslovens bestemmelser ikke var overholdt for så vidt angik værdiansættelse og regnskabsmæssig behandling af værdiregulering, avance og tab vedrørende aktier i datterselskab, regnskabsmæssig behandling af værdireguleringer på børsnoterede obligationer og overholdelse af skemakravet i årsregnskabsbekendtgørelsen.

K-fonden anførte, at afgivelserne og tilpasningerne i forhold til årsregnskabsloven var ganske få og udelukkende foranlediget af fundatsens bestemmelser om aktiebesiddelsen i datterselskabet samt om behandlingen af realiserede og urealiserede værdireguleringer. Opdelingen af fondens kapital er ligeledes fastlagt i fundatsen.

Styrelsen svarede herpå, at der var styrelsen opfattelse, at såfremt der var uoverensstemmelser mellem fondens fundats og de regnskabsbestemmelser, som fonden i henhold til lovgivningen skal aflægge årsregnskab efter, skal lovgivningens regler følges. Udgangspunktet er, at lovens regnskabsbestemmelser ikke kan tilsidesættes ved blot at henvise til vedtægterne.

Erhvervsankenævnet udtalte, at efter erhvervsfondslovens § 28, stk. 2, finder årsregnskabslovens materielle regler anvendelse på erhvervsdrivende fondes erhvervmæssige aktivitet. Fondens erhvervmæssige aktivitet er efter fundatsen og årsregnskabet knyttet til besiddelsen af aktier i datterselskabet. Fondens A-aktier, der indgår i fondens grundkapital, giver fonden stemmemajoritet og gør dermed fonden til moderfond i forhold til selskaber, jf. princippet i AL § 2, stk. 2, nr. 1. Da der hverken i noterne til regnskabet eller det i øvrigt fremkomne er oplyst omstændigheder, som efter årsregnskabslovens § 4, stk. 4, kan begrunde andre værdiansættelsesprincipper, skal fonden herefter med hensyn til hele aktiebeholdningen i A/S'et foretage værdiansættelse enten efter reglerne i årsregnskabslovens § 27-30 med udgangspunkt i kostprisen eller efter reglerne i § 40 til dattervirksomhedens regnskabsmæssige indre værdi.

Vedrørende værdiansættelsen af fondens obligationsbeholdning udtalte Erhvervsankenævnet, at efter lov om erhvervsdrivende fonde § 28, stk. 3, nr. 2, kan finansielle anlægsaktiver vedrørende aktiviteter, der efter deres karakter adskiller sig væsentlig fra fondens erhvervmæssige aktivitet, værdiansættes anderledes end foreskrevet i årsregnskabslovens §§ 26-30. Erhvervsankenævnet finder under hensyn hertil ikke, at der har været tilstrækkeligt grundlag for at give fonden pålæg vedrørende værdiansættelsen af obligationsbeholdningen.

Erhvervsankenævnet stadfæstede herefter Erhvervs- og Selskabsstyrelsens afgørelse af 23. december 1998, dog efter omstændighederne først med virkning for årsregnskabet for år 2000, hvilket Erhvervs- og Selskabsstyrelsen ikke har udtalt sig imod.

Erhvervsankenævnets kendelse af 10. oktober 2000 i sag 99-160.387,

Årsberetningen 2000 s. 268

Stille selskab anset for at være kommanditselskab og dermed registreringspligtig og pligtig til at indsende årsregnskab

Sagen omstændighed var, at den 18. januar 1990 indgik B som privat person og C ApS »Samarbejdsaftale om stiftelse af stille selskab (ikke anmeldt kommanditselskab)«. Samarbejdsaftalen indeholdte blandt andet bestemmelser om, at virksomheden over for omverdenen skulle fremtræde som drevet af anpartsselskaber, således at omverdenen ikke skulle oplyses om, at fysiske personer var medindehavere, eller at der forelå et stille

selskab. Selskabet skulle en stamkapital på 100.000 kr., der skulle indbetales efter påkrav, og ejes af anpartsselskabet med 5 pct. og af B med 95 pct. Om hæftelsen hed det:

»Over for tredjemand hæfter alene C ApS (det vil sige som komplementar), dog at den anden selskabsdeltager hæfter med sit oprindelige kapitalindskud (det vil sige som kommanditist), som det fremgår af åbningsbalancen, dog altid et beløb svarende til den til enhver tid af selskabsdeltageren personligt påtagne garanti over for det stille selskabs bankforbindelse eller andre finansielle samarbejdspartnere«.

B skulle være direktør for såvel det stille selskab som for anpartsselskabet og aflønnes med en arbejdsbestemt overskudsandel.

Ved en skrivelse af 16. august 1999 fastslog Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, at det stille selskab måtte sidestilles med et kommanditselskab med et aktieselskab som enekomplementar og derfor efter årsregnskabslovens § 1 a, stk. 4, skal registreres efter lov om erhvervsdrivende virksomheder.

Statsautoriseret revisor A havde på vegne af det »stille selskab« ved en skrivelse af 14. september 1999 klaget over Erhvervs- og Selskabsstyrelsen afgørelse.

Erhvervsankenævnet udtaler, at der efter årsregnskabslovens §§ 1 og 1 a, stk. 4, jf. § 1 a, stk. 1, er blandt andet et kommanditselskab, hvori enekomplementaren er et aktieselskab, omfatter af årsregnskabsloven og skal registreres efter § 8 i lov om erhvervsdrivende virksomheder. I § 2, stk. 2, i sidstnævnte lov er et kommanditselskab defineret som en virksomhed, hvori en eller flere deltagere, komplementarerne, hæfter personligt, uden begrænsning og solidarisk for virksomhedens forpligtelser, mens en eller flere deltagere, kommanditisterne, hæfter begrænset for virksomhedens forpligtelser. Det er ubestridt, at klageren er en selskabsdannelse, hvori hæftelsesforholdene er som anført i sidstnævnte bestemmelse, og hvori den eneste deltager med ubegrænset hæftelse er et aktieselskab. Klageren anvendte således også betegnelserne »K K/S« og »ikke anmeldt kommanditselskab« ved stiftelsen af selskabet.

Erhvervsankenævnet tiltrådte herefter, at det klagende selskab har en så stor lighed med et kommanditselskab, at selskabet måtte anses for omfattet af de præceptive lovregler om kommanditselskaber, herunder registreringspligten efter § 1 a, stk. 4.

Erhvervsankenævnet stadfæstede derfor Erhvervs- og Selskabsstyrelsens afgørelse af 16. august 1999.

Erhvervsankenævnets kendelse af 27. oktober 2000 i sag 99-71.903,

Årsberetningen 2000 s. 175

Spørgsmål vedrørende udnævnelse af minoritetsrevisor; Årsregnskabslovens § 61 a, stk. 2; Forvaltningslovens § 22; Lov om statsautoriserede revisorer § 13

Den 2. marts 1999 havde Erhvervs- og Selskabsstyrelsen efter årsregnskabslovens § 61 a, stk. 2 udnævnt en anden minoritetsrevisor, end den en minoritetsaktionær i et selskab selv havde bragt i forslag. Minoritetsaktionæren klagede herefter i den skrivelse af 29. marts 1999 til Erhvervsankenævnet over styrelsens afgørelse.

Den 4. november 1999 blev der afholdt ordinær generalforsamling i selskabet B A/S. Under punktet »Valg af revisor« fremsatte en minoritetsaktionær i selskabet, begæring om, at selskabets bestyrelse opfordrer Erhvervs- og Selskabsstyrelsen til i medfør af årsregnskabslovens § 61 a, stk. 2, at udnævne en minoritetsrevisor til sammen med selskabets generalforsamlingsvalgte revisor, at deltage i revisionen af selskabet. Minoritetsaktionæren foreslog statsautoriseret revisor NN. Den 7. januar 1997 henvendte

minoritetsaktionæren sig til styrelsen og anmodede på bestyrelsens vegne styrelsen om at udnævne en minoritetsrevisor. Minoritetsaktionæren gjorde samtidig styrelsen opmærksom på, at selskabets bestyrelse ikke kunne tiltræde, at statsautoriseret revisor NN blev udnævnt af den grund, at statsautoriseret revisor NN var revisor for selskabets primære konkurrent. NN opfyldte derfor ikke kravet om at være uvildig og neutral som forudsat i årsregnskabslovens § 61 a, stk. 2.

Erhvervsankenævnet udtale indledningsvist, at henvisningen i styrelsens skrivelse af 2. marts 199 til »at bestyrelsen blandt andet havde haft indvendinger imod forslaget af konkurrencemæssige hensyn« efter styrelsens angivne begrundelse ikke kan tage minoritetsaktionærens forslag til følge efter forvaltningslovens § 22. Ankenævnet fandt, at det ikke er egnet til at vække tvivl om revisors uafhængighed til at virke som revisor for et givet selskab, jf. lov om statsautoriserede revisorer § 13, at andre revisorer i et pågældende revisionsselskab virker som revisorer for virksomheder, der konkurrerer med det givne selskab. Såvel betingelserne i lov om statsautoriserede revisorer NN som statsautoriseret revisor XX opfylder derfor betingelserne i lov om statsautoriserede revisorer for at virke som revisor for B A/S. Det kan imidlertid ikke anses for usagligt, at virksomheder ved valg af revisor undgår revisionsselskaber, der har deres konkurrent som klient. Ankenævnet tiltrådte derfor, at styrelsen har taget hensyn til indsigelsen fra B A/S og undladt at følge minoritetsaktionærens forslag om at udpege statsautoriseret revisor NN som minoritetsrevisor. Sagen blev herefter hjemvist til fornyet behandling i styrelsen, da der på tilsvarende måde burde tages hensyn til en eventuel indsigelse fra minoritetsaktionæren mod udpegningen af revisor XX som minoritetsrevisor.

Før 2002 skulle anmodningen fra minoritetsaktionærerne gå gennem selskabets bestyrelse, men fra 2002 kan minoritetsaktionærerne fremsætte deres anmodning direkte over for Erhvervs- og selskabsstyrelsen, forudsat spørgsmålet har været fremme på generalforsamlingen. Af hensyn til ledelsen, og tillige for at minoritetsrevisoren ikke kommer for sent i gang med sin opgave, er det en betingelse, at anmodningen fremsættes af en af minoritetsaktionærerne seneste 4 uger efter generalforsamlingen. Overskrides denne frist, fortabes retten til at kræve en minoritetsaktionær på grundlag af denne generalforsamling, men proceduren kan selvsagt gentages på næste generalforsamling, hvor valg af revisor er på dagsordenen.

**Erhvervsankenævnets kendelse af 14. november 2000 i sag 99-203.996,
Årsberetningen 2000 s. 274**

Forening anset for registreringspligtig virksomhed. Lov om Erhvervsdrivende virksomheder §§ 1, 3 og 8

Den 19. november 1999 blev foreningen K af Erhvervs- og Selskabsstyrelsen pålagt at lade sig registrere i styrelsens i henhold til § 8, jf. § 3, jf. § 1 i lov om erhvervsdrivende virksomheder. Foreningen klagede over Erhvervs- og Selskabsstyrelsens afgørelse.

Foreningen, som var en sammenslutning af hyrevogne, drev bestillingskontor, skaffede driftsmateriel og repræsenterede medlemmerne over for myndigheder. Tre forhold førte til, at der forelå en registreringspligtig forening efter lov om erhvervsdrivende virksomheder:

- 1) Der var medlemsorganer og begrænset hæftelse. Derfor var det ikke medlemmerne, der drev kontoret, men et selvstændigt retssubjekt.
- 2) Foreningen ydede service mod vederlag i form af kontingent med videre. Derfor var den erhvervsdrivende.

- 3) Foreningen gav medlemmerne økonomiske fordele i form af stordrifts- og rationaliseringsgevinster. Derfor fremmede den medlemmernes økonomiske interesser. Følgelig forelå der et særskilt retsobjekt i form af en forening, der var omfattet af lov om erhvervsdrivende virksomheder.

Med disse anførte begrundelser stadfæstede Erhvervsankenævnet derfor Erhvervs- og Selskabsstyrelsens afgørelse af 19. november 1999.

**Erhvervsankenævnets kendelse af 22. november 2000 i sag 00-106.934,
Årsberetningen 2000 s. 148**

Anmeldt berigtigelse skulle registreres

Den 19. april 2000 afslog Erhvervs- og Selskabsstyrelsen at berigtige en registrering af en kapitalforhøjelse i Ejendomsanpartsselskabet, K, der var anmeldt og registreret til kurs 100, men som rettelig burde have været anmeldt og registreret til kurs 952,88. K klagede herefter over styrelsens afgørelse til Erhvervsankenævnet.

Den 16. marts 2000 blev der afholdt ordinær generalforsamling i Ejendomsanpartsselskabet, K. Af referatet fra generalforsamlingen fremgik der blandt andet, at selskabets anpartskapital blev forhøjet fra 125.000 kr. til 335.000 kr. ved indskud af anparter i B ApS til kurs pari. I den medsendte vurderingsberetning var anført, at det var samtlige anparter, der var indskudt, og at anparterne var værdiansat til den regnskabsmæssige indre værdi. Den 17. marts 1999 blev kapitalforhøjelsen anmeldt. Den 18. marts 2000 blev kapitalforhøjelsen registreret med angivelse af, at kapitalforhøjelsen var indbetalt i værdier til kurs 100. Den 20. marts 2000 sendte K en allonge til det tidligere indsendte generalforsamlingsprotokollat til styrelsen udvisende, at kapitalforhøjelsen rettelig havde været besluttet til kurs 952,88 og ikke til kurs pari, som det fejlagtigt var angivet i det oprindelige protokollat. Samtidig anmodede K's advokat om, at fejlen blev berigtiget.

Styrelsen afslog herefter anmodningen med den begrundelse, »at det på ingen måde er muligt, at ændre tegningskursen efter registreringen har fundet sted«.

Erhvervsankenævnet udtalte, at der under hensyn til, og da kapitalforhøjelsen til kurs 952,88 efter det oplyste er i overensstemmelse med godkendelse fra Told og Skat, ophæves styrelsens afgørelse af 19. april 2000 og sagen hjemvises til styrelsen med henblik på berigtigelse som anmeldt.

Ankenævnet bemærkede, at ApL § 78, stk. 3, ikke vedrører forhold som det foreliggende, hvilket styrelsen havde anført.

Kendelsen statuerer, at den tegningskurs, der er anmeldt til og registreret i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, kan ikke efterfølgende ændres, men en klar skrivfejl for eksempel i generalforsamlingsreferat, hvor kursen angives forkert, kan rettes, når dette sker uden ugrundet ophold efter den første anmeldelse.

**Erhvervsankenævnets kendelse af 28. november 2000 i sag 00-167.741,
Årsberetningen 2000 s. 151**

Selskab registreringsnægtet, idet aktiekapitalens indbetaling var betinget af registrering af de aktietegnende selskaber: AL §§ 11, stk. 2 og 12, stk. 1

Den 16. august 2000 afslog Erhvervs- og Selskabsstyrelsen at registrere et selskab med henvisning til, at aktietegnerne, der alle var selskaber under stiftelse, ikke har kunnet regne aktierne efter AL § 12, stk. 1. Selskaber klagede til Erhvervsankenævnet over styrelsens afgørelse.

Domme og kendelser 2000-2010

Styrelsen modtog den 3. juli 2000 anmeldelse om registrering af K A/S. I anmeldelsen var blandt andet anført, at selskabet var stiftet den 29. juni 2000, og at aktiekapitalen var 500.000 kr., som var indbetalt ved »andre værdier« til kurs 102. Af stiftelsesdokumentet fremgik blandt andet at direktør B var stifter, og at aktiekapitalen var tegnet til kurs 102 således:

C ApS under stiftelse	170.000 kr.
D ApS under stiftelse	170.000 kr.
E ApS under stiftelse	170.000 kr.

Anmeldelsen var blandt andet vedlagt et bankkontoudtog, hvorefter der på selskabets konto stod 356.920,69 kr., samt en revisorattesteret vurderingsberetning og åbningsbalance pr. 1. januar 2000, hvori blandt andet var anført:

»I forbindelse med stiftelsen overtager selskabet aktiviteten fra E ApS som den drives, er og forefindes med aktiver, gæld, rettigheder og forpligtelser for 200.872 kr. Herudover overtages aktiver fra D I/S i form af goodwill og driftsmidler for 100.000 kr.«.

De 3 selskaber under stiftelse, der tegnede aktiekapitalen, var blevet stiftet den 26. juni 2000 og blev registreret i styrelsen den 4., 13. og 14. juli 2000.

Erhvervs- og selskabsstyrelsen nægtede at registrere selskabet. De begrundede blandt andet med, at et endnu ikke registreret selskab savner både retsevne, handleevne, parts-evne og procesevne, dog kan det være part i retssager vedrørende aktietegningen og at det var styrelsens holdning, at tegning af aktierne var omfattet af AL § 12, stk. 1, således at aktiekapitalen i K A/S ikke kan tegnes af anpartsselskaber under stiftelse.

Erhvervsankenævnet udtalte, at efter AL § 11, stk. 2, kan et selskab ikke registreres, medmindre det samlede aktiebeløb er bindende tegnet og/eller tildelt og fuldt indbetalt. Heraf følger efter ankenævnets opfattelse, at selskabets erhvervelse af beløb og/eller andre værdier, der indbetales eller indskydes som vederlag for aktier, alene må være betinget af selskabets egen registrering.

Af sagen fremgik, at på tidspunktet for anmeldelsen af K A/S under stiftelse til registrering var C ApS, D ApS og E ApS, som tegnede aktiekapitalen i K A/S, endnu ikke registreret og kunne efter ApL § 12, stk. 1, ikke ubetinget disponere over de beløb eller andre værdier, der var indbetalt eller indskudt i ApS'erne, som vederlag for anparter. I det omfang disse midler eller andre værdier blev indbetalt eller indskudt i K A/S som vederlag for aktier, var A/S' erhvervelse af midlerne og værdierne således ikke alene betinget af A/S' egen registrering, men tillige af de aktietegnende ApS' registrering.

Ankenævnet tiltrådte derfor, at betingelserne for registrering af K A/S ikke var opfyldt på anmeldelsestidspunktet. Da de ovennævnte betingelser i AL § 11, stk. 2, 1. pkt., skal være opfyldt ved selskabets anmeldelse til registrering, jf. bestemmelsens 2. pkt., stadfæstede ankenævnet styrelsen afgørelse af 16. august 2000 om registreringsnægtelse.

Kendelse må siges at være lige så problematisk som kendelsen af 12. februar 1998, Årsberetningen 1998, s. 161.

Erhvervsankenævnets kendelse af 20. december 2000 i sag 00-79.736, Årsberetningen 2000 s. 159

Spørgsmål om komplementars forvaltningsmæssige og økonomiske beføjelser

Kendelsen, som er i overensstemmelse med Erhvervs- og Selskabsstyrelsens praksis, blev der lagt til grund, at »komplementaren skal have beføjelser, som modsvarer deres i forhold til kommanditisterne videregående engagement og risiko i form af ubegrænset hæftelse for

kommanditselskabets forpligtelser«, det vil sige at komplementaren efter denne retsopfattelse skal have nogle beføjelser til gengæld for sin udsatte risikoposition – som imidlertid oftest er en illusion på grund af komplementarens typiske retsform som anpartsselskab.

Erhvervsankenævnet tiltrådte i sagen Erhvervs- og Selskabsstyrelsen afgørelse af 14. marts 2000, hvorefter komplementaren ikke kunne nøjes med at have økonomiske beføjelser – opfyldte ikke betingelserne i AL § 173, stk. 8 – der alene udsprang af en andel på 10.000 kr. ud af en samlet selskabskapital på 1.610.000 kr., det vil sige 1/161 af selskabskapitalen.

Det kan dog ikke helt udelukkes, at tilstrækkelig økonomisk beføjelse også kan udspringe af et indskud af en ikke ubetydelig størrelse. Der var i afgørelsen ikke den lave brøk, der i sig selv gjorde udslaget for erhvervsankenævnet, men derimod det forhold, at der ikke var tillagt komplementaren særlige beføjelser i forhold til en kommanditist med samme ejerandel, det vil sige en slags modydelse for komplementarhæftelsen.

2001

TfS 2001, 72 LR

Spaltning; grenkravet; egne aktier; vilkår

Et selskab A/S ønskedes spaltet uden ophør af det indskydende selskab. Selskabet havde en port egne aktier, hvoraf en mindre del ønskedes udspaltet til det modtagende selskab. Baggrunden herfor var, at det modtagende selskab skulle anvende aktierne til afdækning af udstedte aktieoptioner til medarbejderne.

Ligningsrådet fandt, at posten egne aktier ikke var en del af den gren af virksomheden, som skulle udspaltes til det modtagende selskab. Der blev derfor stillet vilkår om, at hele selskabs A's beholdning af egne aktier forblev i det indskydende selskab.

Afgørelsen kan ikke tiltrædes.

FM 2001.120/6

Tegningsberettiget i udenlandsk selskab

I et pantebrev var et udenlandsk selskab kreditor. Det fremgik af udskrifter fra det udenlandske selskabsregister, at et andet selskab var direktør i kreditor. Der var dig ikke dokumentation for, hvem der kunne tegne dette andet selskab.

Landsretten bestemte, at regningsreglerne må »dokumenteres på anden måde, for eksempel gennem vedlæggelse af behørig bekræftede udskrifter af selskabernes vedtægter og relevante beslutninger i henhold hertil, jf. TL § 10, stk. 1« og lyste herefter med frist til fremskaffelse af en sådan dokumentation.

Kendelsen statuerer, at hvis der tegnes på vegne af et udenlandsk selskab, må også tegningsbeføjelsen her dokumenteres gennem registerudskrift eller på anden betrykkende måde.

UfR 2001.138 H

Sælgere af overskudsselskab og køberens pengeinstitut erstatningsansvarlige for skattevæsenets tab ved selskabstømning. Fordeling af erstatningsansvarsbyrden efter Trane-dommen

Anpartshaverne S i et anpartsselskab O, der tidligere havde drevet optikerforretning,

Domme og kendelser 2000-2010

men hvis eneste aktiver og passiver nu bestod i en kontakt beholdning på ca. 5.286.000 kr., henholdsvis skyldig og latent skat på ca. 981.000 kr., overdrog pr. 1. november 1990 anparterne i selskabet til et irsk selskab K repræsenteret ved et dansk selskab E for en købesum på ca. 4.305.000 kr. med tillæg af ca. 77.000 kr. svarende til 31 pct. af den beregnede skat for det løbende regnskabsår. Efter instruks fra E blev købesummen den 1. november 1990 trukket på E's konto i pengeinstitut P, på hvilken konto der denne dag indestod ca. 6,5 mio. kr., og via Nationalbanken overført til S' pengeinstitut. Denne overførsel var betinget af, at O's pengebeholdning samme sag via Nationalbanken blev overført til en nyoprettet konto for O i P. Den 2. november 1990 blev indeståendet på denne konto efter instruks fra E overført til E's konto hos P. Herved blev selskabets midler stillet til rådighed for køberen i forbindelse med dennes erhvervelse af anparterne i selskabet i strid med selvfinansieringsforbuddet i ApL § 84, stk. 2. P fandt på uforsvarlig måde, at have medvirket til den ulovlige selvfinansiering og at være erstatningsansvarlig for skattevæsenets tab på ca. 686.000 kr. S fandtes ligeledes at være erstatningsansvarlig under de foreliggende omstændigheder. I forholdet mellem S og P skulle erstatningsbyrden i overensstemmelse med de principper, som var fastlagt i Tranedommen (UfR 2000.265/2 H), fordeles således, at S forlods skulle bære det opnåede merprovenu – af P accepterede alene at udgøre ca. 46.000 kr., medens det resterende beløb skulle deles ligeligt.

TfS 2001, 154 H, Topsikring A/S

Ejendomsavancebeskatning; succession; fusion; tidspunkt for erhvervelse af ejendom; overdragelse mellem concernforbundne selskaber

Forsikringselskabet Topsikring G/S, der ejede ejendommen Borupvang, omdannedes i 1985 til aktieselskabet Topsikring A/S, og samme år solgtes ejendommen Borupvang til Topsikring A/S for 118.550.000 kr. I 1987 blev ejendommen overdraget til det concernforbundne selskab Top-Ejendom A/S for 200.000.000 kr., som berigtigedes kontant.

Sagen drejer sig om omdannelse til A/S i 1985, idet skattemyndighederne lagde til grund, at fortjenesten ved den seneste ejendomsoverdragelse skulle medregnes fuldt ud, da ejendommen havde tilhørt sælgeren i mindre end 3 år, mens selskabet gjorde gældende, at ejendommen ud fra et successionssynspunkt måtte anses for anskaffet i 1974, da Topsikring G/S erhvervede ejendommen, og at fortjenesten herefter var skattefri.

Højesteret fandt ikke, at der forelå succession, hvorfor fortjenesten var fuldt skattepligtig efter ejendomsavancebeskatningsloven. Højesteret fandt ikke grundlag for at afvige parternes aftale om ejendommens købspris ved avanceopgørelsen.

UfR 2001.252 Ø

Anmodning om tvangsopløsning af selskab afvist, da anmodningen ikke var underskrevet

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen S anmodede ved underskreven skrivelse skifteretten om at tvangsopløse et selskab på grund af manglende indsendelse af regnskab. S oplyste at sådanne anmodninger siden 1995 af ressourcemæssige og praktiske grund var blevet udskrevet maskinelt uden personlige underskift.

Landsretten tiltrådte skifterettens afvisning af anmodningen og henviste blandt andet til, at der ikke af S var truffet særlige foranstaltninger for at løse de retssikkerhedsmæssige problemer, der følger af manglende underskrift på sådanne anmodninger.

TfS 2001, 317 V**Selskabstømning; virksomhedsoverdragelse; bestyrelsesansvar; værdiansættelse; proformamedlemmer af bestyrelse**

De sagsøgte var bestyrelsesmedlemmer i et selskab, der drev revisionsvirksomhed, og de solgte revisionsvirksomheden til det medsagsøgte bestyrelsesmedlem Peter Borring for 2,4 mio. kr. Selskabet blev opløst af skifteretten i 1993 på begæring af Erhvervs- og Selskabsstyrelsen. Ved overdragelsen skete der en skævdeling til ugunst for told- og skattemyndighederne, idet køberen overtog kreditorkravene, bortset fra told- og skattemyndighedernes krav.

Landsretten lagde vægt på, at de foretagne dispositioner var af en sådan karakter, at de krævede bestyrelsens tilslutning. Landsretten fandt, at skævdelingen var retsstridig således, at bestyrelsen in solidum blev erstatningsansvarlig for det tab, der herved var blevet påført told og skattemyndighederne. Ved udmålingen af erstatningen blev værdiansættelserne i overdragelsesaftalen lagt til grund, idet det ikke var godtgjort, at disse værdiansættelser var forkerte eller proforma. Landsretten tiltrådte ikke, at to bestyrelsesmedlemmer, der anså sig for indsat i bestyrelsen proforma, kunne fritages for erstatningsansvaret.

Kendelsen erstatter TfS 1999.619 BR, Silkeborg.

TfS 2001, 349 Ø**Dobbeltbeskatning; Danmark og Tyskland; Fast driftssted**

Landsretten fandt ikke, at en virksomhed med udlejning af helikopter havde fast driftssted i Tyskland. Avance af salg af helikopteren skulle derfor beskattes i Danmark.

En stille deltager, A, fra Danmark stillede en helikopter til rådighed for en virksomhed i Tyskland, B. A fandtes ikke herved at være deltager i noget I/S og dermed have A ikke fast driftssted i Tyskland. A skulle beskattes i Danmark.

Landsretten udtalte, at det kan lægges til grund, at A stedse har selvangivet resultaterne af helikopterudlejningsvirksomheden som dansk – og ikke udenlandsk – erhvervsindkomst. Under hensyn hertil og til de af Landsskatterettens i øvrigt anført grunde, der findes bestyrket ved den af forretningsfører B's for landsrettens afgivne forklaring og der for landsretten i øvrigt fremkomne, tiltræder landsretten, at Tyskland ikke i henhold til art. 4, stk. 1, jf. stk. 3 i dobbeltbeskatningsoverenskomsten af 30. juni 1962 mellem Danmark og Tyskland har beskatningsretten til avancen ved salget af helikopteren, og at beskatningsretten derfor tilkommer Danmark. Den af sagsøgte (skatteministeriet) nedlagte frifindelsespåstand tages derfor til følge.

Dommen er anket til højesteret – se UfR 2004/142 H.

UfR 2001.488 V**Forening af kraftvarmeværker kunne ikke ekskludere medlem på grund af samarbejdsvanskeligheder med medlemmets repræsentant i bestyrelsen**

Dronninglund Fjernvarme A.m.b.a., D, var medlem af Foreningen Danske Kraftvarmeværker, F, og i F's bestyrelse sad blandt andet A og B, der var valgt som repræsentanter for D. A havde tidligere været formand for bestyrelsen i F. Som følge af samarbejdsvanskeligheder mellem A og fem af de syv medlemmer af bestyrelsen for F vedtoges det på en generalforsamling at ekskludere D som medlem af F. D anlagde herefter sag mod F med påstand om, at eksklusionen var ulovlig.

Landsretten bemærkede blandt andet, at generalforsamlingens skønsmæssige beføjelser i forbindelse med udelukkelse er begrænset til varetagelse af saglige hensyn, der fremmer foreningens mål og virke. Landsrettens flertal udtalte herefter, at baggrunden for forslaget om eksklusion alene var samarbejdsvanskeligheder i forbindelse med A's deltagelse i bestyrelsesarbejdet. Dette forhold kunne ikke i sig selv begrunde en lovlig eksklusion af D. Det måtte antages, at flertallet i F's bestyrelse som et mindre indgribende skridt i stedet kunne have indstillet til F's generalforsamling, at A blev afsat som bestyrelsesformand. Den valgte fremgangsmåde fik tillige som konsekvens, at også B måtte udtræde af F's bestyrelse. Efter det blev D's påstand om, at eksklusionen var ugyldig, taget til følge.

I dommen henvises til tidligere domme af lignende karakter, se blandt andet UfR 1987.66 H og UfR 1990.233 H.

UfR 2001.512 Ø

Tinglysning af overdragelse af ejendom i forbindelse med spaltning af A/S krævede adkomstdokument

I forbindelse med en spaltning af et A/S blev en fast ejendom som led i en fordeling af aktiver og passiver mellem de to selskaber overdraget til et nyt selskab. Dette kunne ikke sidestilles med en ændring af adkomsthaverens navn, men måtte anses for en overdragelse af ejendomsretten til ejendommen, hvortil der kræves et adkomstdokument. Da betingelserne for at tinglyse adkomst for det nye selskab ikke var opfyldt, tiltrådte landsretten, at anmodningen om at ændre adkomsthaveren til ejendommen var blevet afvist fra tingbogen.

UfR 2001.545 H

Sælgers ophævelse af aftale om salg af virksomhed berettiget; Erstatningsopgørelse

DSV Endotherm A/S, D, der drev en virksomhed med rensning og genanvendelse af kemikalieaffald i form af rester af maling, lakker og lignende, fik i 1993 miljøgodkendelse til et forbrændingsanlæg på visse vilkår. Det ansloges, at de nødvendige forbedringer kunne gennemføres for ca. 750.000 kr. Inden disse forbedringer var udført, blev der den 4. august 1994 mellem D og to tyske selskaber (GBS Gesellschaft zur Beratung von Sonderabfallerzeugern mbH og UHS Medizintechnik-Vertriebs GmbH), K, indgået aftale om salg af virksomheden for 3 mio. kr. Heraf skulle 2,7 mio. kr. ved kontraktindgåelsen deponeres i en dansk bank til frigivelse, når anlægget var bragt i driftsklar stand. I slutningen af august 1994 gjorde K gældende at aftalen måtte forstås således, at det var aktierne i selskabet, der skulle overgå til K. Dette blev afvist af D, som anførte, at salget alene omfattede selskabets aktiver, ikke selv selskabet. Da købesummen fortsat ikke blev deponeret, hævede D aftalen den 2. februar 1995. Det lykkedes ikke D at sælge virksomheden til anden side, hvorfor man valgte at lukke og afvikle virksomheden og sælge den faste ejendom. D påstod herefter K dømt til at betale erstatning for direkte tab samt ligge- og afviklingsomkostninger, i alt ca. 1.215.000 kr.

Den omstændighed, at K havde anset det for uklart, om kontrakten angik køb af selskabets aktiver eller af selve selskabet, havde ikke berettiget K til at undlade at deponere købesummen. Det fandtes i øvrigt utvivlsomt, at der alene var tale om overdragelse af aktiverne. D havde herefter været berettiget til at hæve kontrakten og kræve erstatning. Kravet blev taget til følge med 1.100.000 kr., idet liggeomkostninger fandtes ikke at kunne kræves for mere end 1 år efter ophævelsen.

UfR 2001.634/2 H**Selvfinansiering efter AL § 115, stk. 5; sælger og købers bank erstatningsansvarlige for skattevæsenets tab ved selskabstømning. Fordeling af erstatningsansvarsbyrden efter Trane-dommen**

S solgte i september 1999 et overskudsselskab til K for en købesum på ca. 15,9 mio. kr. svarende til egenkapitalen med et tillæg på ca. 2,1 mio. kr. De skyldige og latente skatter blev ikke betalt, og efter at selskabet var gået konkurs, rejste boet over for S principalt krav om betaling i medfør af AL § 115, stk. 5, af skattevæsenets tab på ca. 5,4 mio. kr., renter i henhold til selskabsskatteloven på ca. 2,9 mio. kr., samt omkostninger ved konkursens indtræden og boets behandling. Over for K's bank rejste boet krav om betaling af tabet på ca. 5,4 mio. kr. med tillæg af procesrente.

Handlen blev afviklet ved, at købesummen blev overført til S' bank mod, at selskabet likvide midler, ca. 18 mio. kr., samtidig blev overført til B. Efter forudgående instrukser fra K indsatte B beløbet på K's konto, hvorfra købesummen var blevet hævet. S fandtes under de foreliggende omstændigheder at måtte have indset, at han som aktionær i det solgte selskab stillede dets midler til rådighed for K i forbindelse med dennes erhvervelse af aktierne i selskabet, og at han dermed havde overtrådt selvfinansieringsforbuddet i AL § 115, stk. 2. S hæftede derfor for selskabets tab i medfør af AL § 115, stk. 5. S blev i Højesteret anset for erstatningsansvarlige efter dansk rets almindelige erstatningsregel for tabet på 5,4 mio. kr. Det måtte lægges til grunde, at B indså eller burde have indset, at banken medvirkede til en erhvervelse af selskabet under anvendelse af dets egne midler. B havde derved på uforsvarlig måde tilsidesat skattevæsenets interesser, og boets påstand over for B blev taget til følge. S og B var herefter solidarisk ansvarlige for tabet på 5,4 mio. kr. med procesrente. Efter principperne i Trane-dommen måtte S forlods bære et beløb svarende til den efterbeskatning af investeringsfondsmidler, som en likvidation af selskabet ville have udløst. Det resterende beløb på ca. 2 mio. kr. skulle deles ligeligt mellem S og B.

Afgørelsen følger de fastslåede retningslinjer af Højesteret i UfR 1998.1172 H.

TfS 2001, 690 TSS**Skattefri aktieombytning uden stemmeflertal**

Der blev ansøgt om tilladelse til skattefri aktieombytning på vegne af en aktionær, der ikke formelt besad majoriteten af stemmerne i selskabet. Driftsselskabet besad de resterende og dermed flertallet af stemmer. Da et selskab imidlertid ikke kan udøve stemmeret på egne aktier, fandt Told- og Skattestyrelsen, at stemmeflertalskravet var opfyldt.

Kendelsen viser, at der tillades en skattefri aktieombytning (skattefri majoritetsoverdragelse, dvs. holdingdannelse) i et tilfælde, når et selskab som egne aktierne besidder hele A-kapitalen, mens en enkelt aktionær besidder hele B-kapitalen, der således giver stemmeflertallet.

UfR 2001.777 H, Telia A/S**Identifikation til skade for selskaberne afvises også ved identifikation til skade for et moderselskab**

Telia A/S var tiltalt for i november-december 1998 at have overtrådt markedsføringslovens § 6, stk. 1, ved at have reklameret med ulovlig tilgift i julekalendere, der blev uddelt ved selskabets butikker. Den i anklageskiftet beskrevne markedsføring var ikke foretaget af Telia A/S, men af datterselskabet Telia Telecom A/S.

Domme og kendelser 2000-2010

Der var ikke grundlag for at identificere Telia A/S med Telia Telecom A/S eller for at pålægge Telia A/S et ansvar for medvirken. Der var herefter ikke grundlag for at anse markedsføringen for begået inden for Telia A/S' virksomhed, jf. straffelovens § 27.

UfR 2001.781 H

Revisor ikke erstatningsansvarlig over for bank i forbindelse med værdiansættelse i regnskab af udestående fordring; frifindelse på grund af manglende kausalitet

Amagerbanken A/S ville holde Registreret revisor Per Fogh, som var en koncerns revisor, ansvarlig for bankens tab på 1,6 mio. kr. ved en kreditudvidelse til koncernen. Det låntagende danske selskabs tyske søsterselskab skyldte det danske selskab 9,9 mio. kr., og revisor ville i sin revisionspåtegning have taget forbehold over for værdiansættelsen heraf, fordi det tyske selskab havde alvorlige vanskeligheder, men revisoren frafaldte forbeholdet, da værdien af fordringen blev nedskrevet til 3 mio. kr. Kort efter kreditudvidelsen gik det tyske selskab konkurs.

Revisoren frifandtes, fordi banken ved beslutningen om kreditudvidelsen ikke tillagde det væsentlig betydning, hvad fordringen mod det tyske søsterselskab var værdiansat til i det danske selskabs regnskaber.

Højesteret lagde henviste til UfR 1943.206 H, UfR 1982.595 H, UfR 1997.697 H, FED 1997.1806 V, FED 1998.124 V, FED 1999.616 V, UfR 1999.2097 Ø, UfR 2000.595 H, Langsted m.fl.: Revisoransvar (4. udg. 1997) s. 184ff, 199ff, 205ff, samt Samuelsson og Søgaard: Rådgiveransvaret (1993) s. 112ff.

UfR 2001.842 H, Aarsø Nielsen

Konsulentvirksomhed anset for drevet af aktieselskab og ikke af kommanditselskab som stille selskab

Aarsø Nielsen, S, havde i årene 1992-1994 udadtil drevet konsulentvirksomhed i selskabsform under navet Aarsø Nielsen & Partners A/S, men i henhold til vedtægter, aftaler og interne regnskaber blev konsulentvirksomheden drevet af kommanditselskabet § & Partners K/S med aktieselskabet som komplementar og administrationselskab. S var indehaver af aktierne og direktør i aktieselskabet. I kommanditselskabet havde S i 1992 og 1993 en ejerandel på 98 pct. og i 1994 en ejerandel på 78 pct., idet der i 1994 blev optaget yderligere to kommanditister hver med en ejerandel på 10 pct. Aktieselskabet havde en ejerandel på 2 pct. i kommanditselskabet. S selvvangav indtægterne fra konsulentvirksomheden som overskudsandele fra kommanditselskabet.

Landsskatteretten anså indtægterne for dels yderligere løn, dels maskeret udlodning fra aktieselskabet. Også beløb, som S i 1994 havde modtaget fra de indtrådte deltager, og som af partnerne var betegnet som vederlag for goodwill, blev anset for maskeret udlodning.

Landsskatterettens afgørelse blev tiltrådt af landsretten og Højesteret, idet der blandt andet henvistes til, at konsulentvirksomheden formelt udadtil og reelt blev drevet af aktieselskabet, der var den berettigede og forpligtede i forhold til virksomhedens debitorer og kreditorer, at S' arbejdskraft herefter måtte anses at have været stillet til rådighed for aktieselskabet, og at overskuddet i aktieselskabet ikke ved de interne aftaler kunne overføres til beskatning hos kommanditselskabet.

I dommen kommer to juridiske grundprincipper til at stå over for hinanden: Den selskabsretlige aftalefrihed, der måtte føre til anerkendelsen af det foreliggende stille

selskab, der var opbygget i overensstemmelse med grundprincipperne for sådanne selskaber og med et kontraksgrundlag, der svarede hertil. På den anden side stod skatterettens principper om rette indkomstmotager. Det sidstnævnte princip blev det afgørende i denne dom.

UfR 2001.873 H

Principielt bedømmes familiemedlemmer og medarbejder som bestyrelsesmedlemmer på lige fod med øvrige bestyrelsesmedlemmer. Familiebestyrelsesmedlem erstatningspligtig. Dog lempelse efter AL § 143, stk. 1

Et aktieselskab ejedes af ægtefællerne A og B. A var direktør, og bestyrelsen bestod af A, B og A's far C. Selskabet erhvervede i 1987-88 en byggegrund, på hvilken der opførtes et bilhus. I marts 1998 overdrog aktieselskabet, som ligeledes ejedes af A og B, for en købesum, der lå væsentlig under værdien. Efter at aktieselskabet var gået konkurs, anlagde konkursboet retssag mod A, B og C med påstand om betaling af erstatning på 1 mio. kr. Under sagens forberedelse ved landsretten afgik C ved døden. Konkursboets påstand – blev nedsat til 990.000 kr. efter modtagelse af et beløb fra B's konkursbo – blev taget til følge over for såvel A og B som C's dødsbo.

Som ovenstående viser, blev bilhuset i 1998 solgt fra det skrantende A/S til et ApS, der var ejet af hovedaktionæren. Det solgtes ca. 2,5 mio. kr. under handelsværdien, og både hovedaktionæren, A, hustruen, B, og hans far, C, der sad i bestyrelsen, fandtes altså ansvarlige, dog at C (nu hans enkes) ansvar blev lempet fra 0,9 til 0,3 mio. kr.

Dommen statuerer, at culpabedømmelsen er den samme for alle bestyrelsesmedlemmer, men at der er en lydhørhed hos domstolene med hensyn til at lempe ansvarets udstrækkelighed efter AL § 143, stk. 1 i henhold til familiemedlemmer og medarbejder i bestyrelsen. Domstolene foretager ikke lempelse af egen drift, men kun efter påstand, hvilket ofte glemmes eller fremsættes i sidste øjeblik, som i dette tilfælde.

UfR 2001.898 H

Forkøbsret ifølge samejftale ikke til hinder for samejets opløsning

I 1972 overdrog Erik Iuel-Brockdorff, F, halvdelen af Hindemae Gods til lighedeling mellem sine to sønner Niels Iuel-Brockdorff, A, og Frederik Iuel-Brockdorff, B. Overdragelsen blev finansieret ved en gave fra F og ved overdragelsen af halvdelen af ejendommens indestående prioritetsgæld. Ifølge skødet bevarede F og hans ægtefælle livsvarig ret til bolig på godset. Ligeledes ifølge skødet forpligtede ejerne sig til at give de øvrige medejere under ét forkøbsret til deres andel af ejendommen på meget fordelagtige økonomiske vilkår. Formålet med forkøbsretten måtte antages at have været, at den skulle bidrage til, at godset forblev på familiens besiddelse. I 1995 døde F, og i 1998 kom A under konkurs. B opholdte sig i udlandet og havde ikke til hensigt at tage bopæl på ejendommen, når den nuværende dispensation fra bopælspligten på landbrugsejendomme udløb i 2002. Det ville derfor i løbet af kort tid blive nødvendigt at opløse samejet og lade ejendomme bortsælge.

Højesteret fandt, at det lå uden for forudsætningerne i samejftalen, at B gennem påberåbelse af forkøbsretten skulle kunne modsætte sig de øvrige samejeres ønske om samejets opløsning. A's konkursbo kunne derfor kræve samejet opløst gennem bortsalg på offentlig auktion, således at den tinglyste forkøbsret ikke skulle respekteres af en køber i tilfælde af samejets samlede salg.

Domme og kendelser 2000-2010

Højesteret henviste blandt andet til UfR 1956.10 H, UfR 1963.1019 H, UfR 1982.1129 og UfR 1998.1556 H.

TfS 2001, 898, BAUTA II

Retsforlig, der ændrer UfR 1998.774 Ø = TfS 1998.140 Ø

Opgørelse af bomassen af en fond i Liechtenstein

Sagen drejer sig om spørgsmålet, om der af en arvelader var oprette en fond og bindende overført midler til fonden. Afdøde Knud Hansen, A, havde i 1982 underskrevet et stiftelsesdokument om oprettelsen af fonden BAUTA med hjemsted i Liechtenstein. Vedtægter for fonden forelå alene i form af et ufærdigt, ikke underskrevet udkast. Ifølge stiftelsesdokumentet overdrog afdøde sin checkkonto og et bogmanuskript til fonden. Af A's udaterede optegnelser i en notesbog fremgik endvidere, at A havde overdraget et depot i en sparekasse, indeholdende 200.000 kr. i certifikater i spareforeningen BASTANT, som A havde oprettet. Overdragelsen skete ved, at A anmodede sparekassen om at overføre depotet til BAUTA, men således at A havde eneprokura.

Landsretten havde fundet, at der ikke i A's leverende live var blevet oprettet en fond, og at der ikke var sket en uigenkaldelig adskillelse af midlerne fra S' formue.

Ved et for Højesteret indgået forlig blev der imidlertid bestemt, at arveafgiften, skulle beregnes ud fra, at boets midler skal tilfalde fonden, som etableres af boet. Forliget medførte, at der ikke i Danmark skulle beregnes boafgift af de midler, der herefter ansås at tilhøre fonden.

Forliget synes begrundet i, at A's universalarvings arving kunne godkende, at midlerne tilfaldt en fond, jf. Skatteministeriets kommentar til forliget i TfS 2002 44 Skm. Dog selv henset hertil går forliget meget langt i henseende til godkendelse af den uigenkaldelige udskillelse på et formløst grundlag. For andet resultat se TfS 2005.144 Ø.

RG 2001.995 (Borgarting lagmannsrett)

Granskning er ikke en sanktion, men et oplysningsmiddel

Sagen drejer sig om, hvor en begæring om granskning fra 42 pct. af kapitalen i et familieselskab ikke fandtes at have rimelig grund. Der blev herved lagt vægt på, at der tidligere var tilbudt den utilfredse minoritet en frivillig granskning om det samme, og at der verserede civilt spørgsmål mellem parterne om forhold, som i vid udstrækning angik de samme forhold, som granskningen skulle belyse.

En dansk granskningssag måtte sikkert være kommet til de samme resultater som den norske dom.

UfR 2001.1085/2 H

Fortolkning og gyldighed af administrationsaftale; Tilbagebetalingskrav og hæftelse herfor

To bestyrelsesmedlemmer og en revisor i nogle investeringsselskaber blev kendt solidarisk ansvarlige for det tab, de havde påført selskaberne ved at tillade fakturering af for høje administrationsvederlag. De to bestyrelsesmedlemmer, som også ejede administrationselskaberne, ansås for at have krænket deres loyalitetspligt over for investeringsselskaberne. De skulle i det indbyrdes forhold friholde revisoren. Dennes fejl bestod »kun« i at have undladt at gøre bemærkning i revisionsprotokollen og på en generalforsamling om overfaktureringen.

Se tillige UfR 1981.973 H, UfR 1982.1062 Ø, UfR 1989.892 SH, UfR 1997.1642 H, jf. Nørgaard og Dahl i U 2000 B s. 399ff samt UfR 1999.1329 H.

Dommen statuerer, at hvis bestyrelsesmedlemmer krænker deres loyalitetspligt over for selskabet ved at lade dette foretage betalinger med videre, som reelt ikke er i selskabets interesse, men som snarere tjener bestyrelsesmedlemmernes egne særskilte interesser, kan der være særligt grundlag for ansvar.

UfR 2001.1436 Ø

Misbilligelse og afsættelse af likvidator ophævet

Uden forudgående høring misbilligede skifteretten det arbejde, som likvidator i et likvidationsbo havde udført, og afsatte herefter likvidatoren. Da det ikke var oplyst omstændigheder, der nødvendiggjorde, at skifteretten traf øjeblikkelig afgørelse uden forudgående høring af likvidator, ophævedes misbilligelsen, ligesom afsættelsen af likvidatoren kendtes uberettiget.

Sagen blev hjemvist til skifteretten til eventuel fornyet afgørelse, efter at likvidator havde haft lejlighed til at udtale sig.

Dommen statuerer, at en likvidator skal først høres og have lejlighed til at udtale sig om de punkter, som eventuelt kan føre til likvidators afsættelse.

UfR 2001.1516 H

Revisor ikke erstatningsansvarlig for manglende passivering af/oplysning om kapitalværdi af selskabs pensionsforpligtelser

Aktiekapitalen i PIB Copenhagen A/S, P, der drev et agentur vedrørende tegneserier, ejedes af 5 familiemedlemmer til grundlæggeren af virksomheden, herunder Anne Marie Bang, A, samt en kreds af medarbejdere. I december 1994 og marts 1996 købte A 3 aktieposter, således at A herefter var indehaver af aktiemajoriteten, og i marts og maj 1996 købte selskabet de resterende aktier, hvorefter aktiekapitalen blev nedsat med disses nominelle værdi. Aktiekøbene skete til kurser beregnet af Revisor Sten Lauritzen, R, i overensstemmelse med en aktionæroverenskomst, hvorefter kursen skulle svare til den indre værdi med tillæg af eventuel goodwill. Efter at A havde solgt selskabet til en ny indehaver af agenturet, påstod A R (og et revisions-A/S, som R var tilknyttet) tilpligtet at betale erstatning under anbringelse af, at R havde udvist fejl eller forsømmelse ved at undlade i årsregnskaberne for P at foretage passivering af kapitalværdien af nogle pensionsydelse, som løbende var blevet betalt af selskabet, med den konsekvens, at de beregnede købskurser for aktierne havde været for høje, eller i hvert fald ved at undlade i forbindelse med kursfastsættelsen at beskrive indvirkningen af pensionsforpligtelserne.

Ifølge en udtalelse fra FSR's responsumudvalg var det ganske vist en fejl af R, at R ved beregningen af den korrigerede indre værdi for aktierne ikke tog højde for, at selskabets pensionsforpligtelser måtte indvirke på aktiekursen.

Højesteret frifandt R, idet A's ægtefælle, de havde ført forhandlingerne for A, i sin egenskab af selskabets bestyrelsesformand var bekendt med pensionsforpligtelserne og med den manglende passivering.

Se også UfR 1982.595 H, UfR 1990.505 H, UfR 2000.595, UfR 2001. 781 H og UfR 2001.2176 H, samt FED 1997.1806 V, FED 1998.124 V og FED 1999.616.

UfR 2001.1553 V

Når K/S skifter identitet til ApS, kan ejerbetegnelse ændres i adkomstrubrikken til fast ejendom uden tinglysning af overdragelsesdokumentet

Et kommanditselskab M K/S, hvis komplementar var et anpartsselskab M ApS, var tinglyst ejer af nogle ejendomme. Efter at M ApS var blevet ejer af samtlige kommanditanparter, blev M K/S slettet af Erhvervs- og Selskabsstyrelsens register. M ApS anmodede derefter om, at ejerbetegnelsen i adkomstrubrikken berigtigedes som følge af selskabsretlige forhold. Tinglysningskontoret afviste anmodningen, da der ikke forelå et overdragelsesdokument udstedt af M K/S.

Landsretten ændrede afgørelsen og anførte i den forbindelse, at det efter selskabsretlige regler må antages, at et K/S kan skifte identitet til et ApS, uden at der sker overdragelse af K/S' aktiver til ApS'et. Det fulgte heraf, at det i så fald ikke tinglysningsmæssigt kunne stilles krav om et overdragelsesdokument for at ændre ejerbetegnelsen i tingbogets adkomstrubrik.

UfR 2001.1638/1 Ø

Anke afvist i medfør af Rpl. § 258, stk. 2

International Transport Import/Eksport ApS, I, anlagde sag mod Thermo Team Danmark A/S, T, ved byret med påstand om betaling af et beløb.

Byretten frifandt T, og I ankede dommen til landsretten. Under forberedelsen meddelte I's advokat, at han var udtrådt af sagen.

Landsretten rettede herefter forgæves henvendelse til I og til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, der oplyste, at I ikke sås registreret. Under henvisning hertil afvist anken efter Rpl. § 258, stk. 2.

UfR 2001.1730 H

Selvfinansiering efter AL § 115, stk. 5; Sælgere af overskudsselskab erstatningsansvarlige for skattevæsenets tab ved selskabstømning

Efter at et aktieselskab, der drev handel med fjerkræprodukter, havde afhændet virksomheden til et nystiftet selskab, solgte de tre ejere S af aktieselskabet (overskudsselskabet), hvis væsentligste aktiver og passiver var en fordring på det nystiftede selskab på ca. 21,5 mio. kr., henholdsvis en latent skat på ca. 8 mio. kr., i november 1991 deres aktier til anpartsselskabet K for en købesum svarende til egenkapitalen med et tillæg på 69 pct. af den latente skat. Ifølge købekontrakten forpligtede S sig til at stille selskabets aktiver i form af en kontant beholdning til rådighed for K samtidig med erlæggelsen af købesummen. Efter at købesummen var betalt den 7. november 1991, blev selskabets midler ad 3 gange overført til en konto i K's bank, som lød på »k m.fl.«, og som var en fælles konto for K og dets datterselskab (herunder det netop købte overskudsselskab). Overførslen blev efter bemyndigelse fra S foretaget af disses advokat, som af K's direktør havde fået oplyst, at den pågældende konto var K's konto.

Under de nævnte omstændigheder fandtes overførslen af selskabets midler at være sket direkte til K. S stillede herved som aktionærer i overskudsselskabet dets midler til rådighed for K i forbindelse med erhvervelsen af selskabet og overtrådte dermed AL § 115, stk. 2. S havde ikke godtgjort, at der efterfølgende var sket tilbageførsel til overskudsselskabet, og indestod herefter for selskabets tab, jf. AL § 115, stk. 5.

UfR 2001.1748 H**Erstatningskrav mod pengeinstitut for fejl i forbindelse med overførsel af depot fortabt som følge af manglende reklamation**

Hæstrup & Partners ApS, H, i hvilket Peter Hæstrup, A, var direktør og blandt andet Jan Skovsende Hansen, A, og Lone Bækø Jensen, B, som anpartshavere, havde i Scandina-viska Enskilda banken A/S, P, et værdipapirdepot med obligationer for nominelt 900.000 kr., hvilket svarede til værdien af B's anparter, idet det var hensigten, at depotet skulle frigives til B ved dennes salg af sine anparter til selskabet. Den 9. oktober 1991 anmodede advokat Suzanne Flagsted, C, på selskabets vegne om, at beløbet måtte blive udbetalt til hendes konto. Den 21. oktober 1991 efterkom P en anmodning fra B om, at obligationerne skulle overføres til B's depot i et andet pengeinstitut. Efter at H var gået konkurs, anlagde boet i april 1997 retssag mod P med påstand om erstatning for det tab, selskabet og boet havde lidt ved overførslen af obligationerne til B's depot. P adciterede A og C med påstand om frifindelse.

Højesteret tilrådte, at P havde begået en ansvarspådragende fejl i forhold til H. Ved en skrivelse af 21. oktober 1991 fra P var C som advokat for H blevet bekendt med overførslen af obligationerne til B's depot, og C havde den 25. oktober 1991 orienteret A herom. Hverken C eller A reklamerede imidlertid på selskabets vegne over for P, og selskabet havde allerede af denne grund fortabt retten til at kræve erstatning af P. Der var ikke grundlag for at antage, at selskabet var eller blev insolvent ved overførslen af værdipapirdepotet til B, og P's fejl kunne derfor ikke begrunde, at konkursboet kunne gøre et selvstændigt erstatningskrav gældende.

UfR 2001.1770 H, Hotel Kong Christian d. X K/S**Konsulentvirksomhed anset for drevet af aktieselskab og ikke af kommanditselskab som stille selskab**

Jesper Fassov, A, tegnede sig i december 1987 for 12 kommanditanparter a 75.000 kr. i Hotel Kong Christian d. X K/S, som skulle erhverve et nyopført hotel i Århus med henblik på bortforpagtning. I forbindelse med erhvervelsen indbetalte A for hver anpart 12.500 kr. Projektet blev primært finansieret af Baltica Bank A/S, P1, ved et udlandslån med en modværdi af 215 mio. kr., hvilken finansiering tillige omfattede køb af en obligationsbeholdning til en værdi på 165 mio. kr., som blev pantsat til sikkerhed for lånet. Herudover blev der med pant i ejendommen i Realkredit Danmark, D, optaget et lån på ca. 57 mio. kr. og udstedt et sælgerpantebrev på ca. 12. mio. kr., som af pantekreditor blev pantsat til Amagerbanken A/S, P2. Ifølge vedtægterne for kommanditselskabet hæftede kommanditisterne personligt, direkte og solidarisk for selskabets gæld, dog begrænset til 75.000 kr. pr. kommanditanpart. Ved en erklæring af 31. august 1988 fik P1 til yderligere sikkerhed for udlandslånet transport i selskabets ret til at kræve yderligere indskud fra kommanditisterne. Det var oprindeligt forudsat – og tilkendegivet i prospektmaterialet – at udlandslånet skulle løbe afdragsfrit i 17 år, men i august 1989 blev mellem P1 og det administrationsselskab, som efter aftale med kommanditselskabet administrerede dettes formue, indgået aftale om gensidig uopsigelig i 5 år. I oktober 1991 præciserede P1 forskellige forhold vedrørende udlandslånet og forbeholdte sig herunder at anmode om yderligere indbetalinger fra kommanditisterne, såfremt forskellen mellem lån og obligationer oversteg 15 mio. kr. Det anførtes endvidere – og blev accepteret af administrationsselskabet – at »lånet skulle genforhandles årligt ... næste gang den 1. maj 1992«. Efter at forskelsbeløbet på 15 mio.

Domme og kendelser 2000-2010

kr. var blevet overskredet i juli 1992, stillede P1 krav om salg af obligationsbeholdningen, og da kommanditselskabet modsatte sig dette, opsagde P1 den 10. september 1992 udlandslånet for så vidt angik den del, som var sikret ved obligationer, og afhændede herefter obligationerne til nedskrivning af lånet. I februar 1992 opsagde D realkreditlånet til indfrielse, og i september 1994 stillede P1, D og P2 i forening krav om, at kommanditisterne indbetalte deres resthæftelse til nedskrivning af de tre kreditors tilgodehavender. Dette afviste blandt andet A, hvorefter P1, D og P2 anlagde retssag mod denne med påstand om betaling af det samlede ikke-indbetalte indskudsbeløb på 750.000 kr. A påstod for Højesteret over for alle tre kreditorer frifindelse for tiden med henvisning til, at kravet på indbetaling af det nævnte beløb var transporteret til P1, som ikke for tiden kunne kræve indbetaling, da opsigelsen af udlandslånet havde været uberettiget.

Det var ubestridt, at kommanditisterne hæftede direkte, og transporten til P1 af de ikke-indbetalte indskudsbeløb var uden betydning for D's, P2's og P1's adgang til i fællesskab at påberåbe sig den direkte hæftelse. D og P2 kunne herefter afkræve A beløbet på 750.000 kr. Kommanditselskabets administrator havde været berettiget til at indgå aftalen af august 1989 om gensidig uopsigelighed i 5 år med bindende virkning for selskabet og kommanditisterne. Denne aftale kunne ikke med den fornødne sikkerhed anses for ændret i oktober 1991, og P1 burde i september 1992 i første omgang have begrænset sin reaktion til et krav om yderligere indbetalinger fra kommanditisterne. Opsigelsen af udlandslånet og realiseringen af obligationerne var derfor uberettiget. A's krav om at blive stillet, som om obligationsbeholdningen ikke var solgt, måtte imidlertid tilgodeses gennem udnyttelse af en eventuel – under sagen på ingen måde opgjort – erstatningsbeføjelse. A's påstand om frifindelse for tiden blev herefter heller ikke taget til følge i forhold til P1.

UfR 2001.1980/1 H

Ikke underskrevet anmodning fra Erhvervs- og Selskabsstyrelsen om tvangsopløsning af andelsselskab med rette afvist af skifteretten

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen E anmodede under henvisning til lov om erhvervsdrivende virksomheder § 21 skifteretten om at opløse et selskab. Skifteretten afviste anmodningen under henvisning til, at denne ikke var underskrevet. E anførte, at der ikke var tale om et retsstiftende dokument, og at den teknologiske udvikling bevirker, at Rpl. § 261, stk. 2, må undergives en fornyet fortolkning.

Landsretten stadfæstede skifterettens afgørelse, og Højesteret stadfæstede landsrettens afgørelse under henvisning til Rpl. § 261, stk. 2, og til, at indgivelsen af den uunderskrevne anmodning ikke havde hjemmel i anden lovgivning.

Efter dommen blev AL § 154, stk. 2 præciseret ved tilføjelse af, at »breve, underskrifter og andre dokumenter som Erhvervs- og Selskabsstyrelsen udsteder, kan være i såvel papirbaseret som elektronisk form. Dokumenterne er ligestillede i retlig henseende uanset formen. Dokumenterne kan være med eller uden underskrift, kan forsynes med maskinelt gengivet underskrift, digital signatur eller tilsvarende efter styrelsens valg«.

UfR 2001.2023 H

Selvfinansiering efter ApL § 84, stk. 4; Sælgere af overskudsselskab hæftede for skattevæsenets tab samt boomkostninger. Kravet var ikke forældet

Et anpartsselskab, der drev handel med delikatesser, og hvis indehavere var S1 og

S2, overdrog i september 1990 virksomheden til et andet anpartsselskab, som ligeledes ejedes af S1 og S2. Ved aftale af 4. juli 1991 solgte S1 og S2 anparterne i det oprindelige anpartsselskab (overskudsselskabet) til K for en købesum på ca. 14,7 mio. kr. svarende til egenkapitalen med et tillæg på 35 pct. af de skyldige skatter. Overskudsselskabets aktiver på ca. 16,8 mio. kr. bestod på overdragelsestidspunktet i alt væsentligt i et tilgodehavende hos S1 og S2, og passiverne var skyldige og latente skatter på ca. 2,7 mio. kr. Handlen blev gennemført ved, at S1 og S2 udstedte en check på ca. 2,1 mio. kr. svarende til differencen mellem selskabets aktiver og købesummen. Skatterne blev ikke betalt, og efter at selskabet var erklæret konkurs, anlagde boet sag mod S1 og S2.

S1 og S2 var ved handlens gennemførelse blevet fyldestgjort for købesummen ved modregning i overskudsselskabets tilgodehavende hos dem, og de havde herved som anpartshavere stillet selskabets midler til rådighed for K i forbindelse med dennes erhvervelse af anparterne.

S1 og S2 hæftede derfor for selskabets tab i medfør af den daværende ApL § 84, stk. 5, jf. stk. 2. De hæftede over for konkursboet for skattevæsenets krav med renter efter skattelovgivningen samt for boomkostninger.

Midlerne var blevet stillet til rådighed den 4. juli 1991, og forældelsesfristen efter 1908-loven løb derfor fra denne dag. Sagen var herefter rettidigt anlagt den 4. juli 1996 ved indgivelse en telefax-stævning, som blev fulgt op af originalstævning modtaget i landsretten næste dag.

UfR 2001.2045 H

Ejer af og direktør for ApS straffet med hæfte i 40 dage betinget og en bøde på 300.000 kr. for ikke at have overholdt vilkår og påbud om bortskaffelse af kemikalieaffald

T2 var tiltalt for overtrædelse af miljøbeskyttelseslovens § 110, stk. 1, nr. 2 og 4, jf. nr., og bkg. nr. 804 af 15. december 1989 om olie- og kemikalieaffald, jf. miljøbeskyttelseslovens § 114, stk. 1 og 2, ved i 1995-1997 som ejer af og direktør for P ApS, der drev kemisk virksomhed, forsætligt at have undladt at overholde vilkår og påbud om bortskaffelse af kemikalieaffald.

I byrettens dom blev T2 i vidt omfang frifundet. I landsrettens dom blev T2 i det væsentligste fundet skyldig i overensstemmelse med tiltalen.

For højesteret påstod T2 frifindelse under påberåbelse af en række forskellige forhold. P ApS havde i oktober 1994 overtaget virksomheden fra P A/S, og nogle af forholdene vedrørte påbud om bortskaffelse af affald meddelt til dette selskab, ligesom påbud var meddelt P ApS tillige vedrørte gammelt affald hidrørende fra P A/S' produktion. Virksomheden blev drevet i henhold til en godkendelse efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 5, og P ApS fortsatte driften på grundlag af den eksisterende miljøgodkendelse. T2 var i kraft af sin hidtidige beskæftigelse i P A/S bekendt med godkendelsens vilkår og de meddelte påbud. Under disse omstændigheder fandtes P ApS at være indtrådt i pligten til at bortskaffe det gamle kemikalieaffald i overensstemmelse med de vilkår og påbud, der var meddelt P A/S, ligesom manglende overholdelse af denne pligt kunne medføre strafansvar for P ApS' ledelse.

Højesteret tiltrådte, at T2 var fundet skyldig i landsretten angivne omfang. Det tiltrådtes, at der ved strafudmålingen måtte lægges vægt på, at T2 gennem længere tid havde undladt at overholde vilkår og påbud, at der herved blev ophobet en stor mængde

farligt kemikalieaffald med risiko for miljøforurening til følge, og at den økonomiske fordel ved overtrædelserne udgjorde ca. 1,6 mio. kr. Det tiltrådtes, at straffen var fastsat til hæfte i 40 dage betinget og en tillægsbøde på 300.000 kr.

Erhvervsankenævnets kendelse af 4. april 2001 i sag 00-176.261, Årsberetningen 2001 s. 129

Fusionsplan, der omfattede fusion mellem et dansk og et engelsk selskab, kunne ikke offentliggøres

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen modtog en fusionsplan med videre vedrørende en påtænkt fusion mellem K1 ApS og K2 Ltd., Jersey. Da fusion i medfør af ApL alene kunne ske mellem selskaber registreret i Danmark, kunne fusionsplanen ikke offentliggøres.

Selskabets advokat anførte, at de var opmærksomme på, at direktivet om grænseskridende fusioner ikke var gennemført i Danmark, men anmodede ankenævnet på trods heraf om at offentliggøre fusionsplanen eller anerkende, at K1 ApS godkendes som det fortsættende selskab, som om der var sket en overførsel af aktiver mellem to selskaber.

Ankenævnet udtalte, at en gennemførelse af en fusion efter ApL § 65, medfører, at det indskydende selskab ophører uden likvidation. Da en iagttagelse af de danske fusionsregler, herunder offentliggørelse af fusionsplanen, i selskabernes tilfælde ikke vil medføre, at det indskydende engelske selskab ophører, idet opløsningen af selskabet beror på registreringsstedets regler, kan en selskabsretlig fusion efter danske regler ikke gennemføres. Da selskaberne ikke havde godtgjort, at en offentliggørelse af fusionsplanen efter reglerne i AL § 134 e, stk. 2, ville have retsvirkninger, herunder betydning for adgangen til skatteretlig succession efter regler i kap. 3 i fusionsskatteloven, tiltrådte Ankenævnet herefter styrelsens afgørelse.

Erhvervsankenævnets kendelse af 27. november 2001 i sag 01-47-019, Årsberetningen 2001 s. 133

Ikke grundlag for styrelsen til sletning af registreret selskabsnavn

Den 16. oktober 2000 henvendte advokat C sig til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen vedrørende selskabet AK A/S. C anmodede styrelsen om at slette og afregistrere navnet »AK«, idet brugen af navnet – efter C's opfattelse – var i strid med et retsforlig indgået i 1992 imellem K, B og K E A/S.

Af forliget fremgik det, at K E A/S forpligtede sig til at ophøre med brugen af navnet K E eller enhver anden kombination, hvori navnet »K« indgik. Selskabet er efter forliget fusioneret med AK A/S.

I et brev af 26. oktober 2000 anmodede styrelsen herefter AK A/S om inden to uger at ændre navnet i overensstemmelse med det indgåede forlig. AK nægtede dog at ændre navnet, da selskabet ikke mente, at de indgik i forliget.

Erhvervsankenævnet udtalte, at som det fremgår af AL § 159 b, stk. 3, er det den pågældende domstol, og ikke Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, der afgør en (navne)tvist, der er opstået som følge af en (navne)registrering i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen. Styrelsen skal således alene udlette den eller de stedfundne registreringer, som fremgår af den dom, som den pågældende ret tilstiller styrelsen.

Da der ikke for styrelsen har foreligget en dom eller andet retsgrundlag, som afgør den navnetvist, der nu er opstået mellem klagerne, kan ankenævnet tiltræde, at styrelsen ikke har efterkommet klagerens anmodning.

Ankenævnet tiltrådt således, at styrelsen ikke har anset et, den 6. januar 1993 indgået retsforlig som tilstrækkeligt grundlag til at efterkomme klagerens anmodning om sletning af selskabsnavnet »AK«.

2002

UfR 2002.82 H

Pressefotograf ekskluderet af Danmarks Journalistforbund som følge af brud på bestemmelser om strejkebryder, hvilket var berettiget

Pressefotografforbundet, der er en afdeling under Danmarks Journalistforbund, vedtog i april 1993 en ny minimumsprisliste. En række blade og andre aftagere afviste at betale de nye priser, og i maj 1993 indførte Journalistforbundet stop for freelance pressefotografers leverancer til de pågældende aftagere, herunder Se og Hør. I august 1993 besluttede forbundet at ekskludere pressefotograf A med henvisning til, at A gennem en periode i juni-juli 1993 havde leveret billeder til Se og Hør, herunder efter, at forbundet direkte havde pålagt A at ophøre hermed.

A gjorde under en retssag anlagt i 1998 gældende, at eksklusionen var uberettiget, og påstod Journalistforbundet dømt til at betale erstatning og tilpligtet at optage A som medlem. Den nye prisliste var i april 1993 blevet indsendt til Konkurrencerådet, og det var uden betydning for dens lovlighed og gyldighed, at der bestod en mulighed for, at rådets kontrol efterfølgende kunne føre til indgreb i medfør af den dagældende konkurrencelovs §§ 11-13. Den omstændighed, at Konkurrencerådet ved en afgørelse af august 1993 konstaterede, at prislisten indeholdte en bestemmelse om bindende videresalgpriser for billedbureauer, som var i strid med lovens § 14, kunne ikke medføre, at også den øvrige del af prislisten ansås for ulovlig og ugyldig.

Der var herefter ikke grundlag for at fastslå, at leverancestoppet var ulovligt som stridende mod konkurrenceloven. En af A påberåbt aftale med Se og Hør, som angiveligt var indgået i 1979, var ikke en ansættelsesaftale, men en aftale om, at A var fast tilknyttet Se og Hør som freelance pressefotograf, og A havde ikke grundlag for at antage, at A's leverancer til Se og Hør i kraft af aftalen var undtaget fra leverancestopper. Eksklusionen havde herefter været berettiget, og Journalistforbundet blev frifundet for A's påstande.

UfR 2002.116 H

Sælgere af overskudsselskab og købers pengeinstitut erstatningsansvarlige for skattevæsenets tab i forbindelse med købers erhvervelse af selskaber til overpris. Fordeling af erstatningsansvarsbyrden efter Trane-dommen

A og B solgte et overskudsselskab O til selskabet S, der købte overskudsselskabet til overpris i tillid til, at det kunne fradrage kurstab. O's aktiver blev i henhold til købsaftalen overført direkte til S' konto i banken B, og købesummen blev samtidig betalt til A og B, idet den efter anvisning fra S blev trukket på S' konti i B. S, der ikke opnåede den påregnede fradragsret, gik konkurs uden at have betalt et betydeligt skattetilsvær i O, hvorefter skattemyndighederne krævede erstatning. Selvfinansieringsforbuddet i ApL § 84, stk. 2 blev overtrådt, uanset at der på S' konto i B i forvejen var tilstrækkelige midler til at betale købesummen.

I modsætning til landsretten fandt Højesteret, at S' køb ikke havde karakter af normal forretningsmæssig disposition på grund af overprisen, som ikke kunne begrundes i renteværdien af den kredit, der var knyttet til betalingen af anpartsselskabets skattetilsvær. Da A og B samtidig havde kunnet konstatere, at S lagde vægt på at få O's kontante midler stillet til disposition samtidig med overførslen af købesummen, og de uanset det betydelige skattetilsvær i O ikke bad om nærmere oplysninger om O og ikke gjorde noget reelt for at afværge skattevæsenets risiko, var A og B erstatningsansvarlige for skattevæsenets tab. I det indbyrdes forhold blev S, der var under konkurs, og de personer, der stod bag S, pålagt at friholde B fuldt ud efter principperne i Trane-dommen.

UfR 2002.179/2 V

Tjener havde overskredet sin bemyndigelse ved indkøb af rengøringsartikler; Manglende stillingsfuldmagt hertil

Restaurant R's tjener T havde bestilt rengøringsartikler hos S. Det blev lagt til grund, at T ved afgivelsen af bestillingen havde overskredet sin bemyndigelse. Det blev endvidere efter en udtalelse fra Det Danske Handelskammer lagt til grund, at det ikke er sædvanligt, at en tjener har fuldmagt til indkøb af rengøringsartikler. T havde herefter ikke i kraft af sin stilling som tjener haft fuldmagt til at indgå aftale om indkøb af rengøringsartikler. Da S ikke havde godtgjort, at R på andet grundlag skulle være bundet af T's indkøb, skulle S tilbagebetale købesummen for varerne mod tilbagelevering af disse.

Om indhentelse af brancheudtalelser se blandt andet UfR 1998.230 H og NJA 2001.191 HD.

TfS 2002, 317 LR

Rette indkomstmottager; Stille selskab; Oversættelsesvirksomhed

En kommanditist anmodede om bindende forhåndsbesked om, hvorvidt kommanditisten blev beskattet af den skattepligtige indkomst i et kommanditselskab, hvor kommanditisten havde en ejerandel på $47\frac{1}{2}$ pct. Der blev tillige anmodet om bindende forhåndsbesked om, hvorvidt det gjorde en forskel, såfremt komplementaren i kommanditselskabet på enhver måde udadtil fremstod som ejer af virksomheden, mens ejerforholdet indadtil blev uændret.

Ligningsrådet fandt, at kommanditisten blev beskattet af den skattepligtige indkomst i kommanditselskabet. Det gjorde ikke en forskel, at komplementaren i kommanditselskabet på enhver måde udadtil fremstod som ejer af virksomhed, mens ejerforholdet indadtil blev uændret.

Svaret viser, at selve forekomsten af en konstruktion med en stille selskabsdeltager, hvor komplementaren er eneste selskabsdeltager udadtil, ikke i sig selv forhindrer, at der kan være tale om et K/S-forhold med heraf følgende skattepligt henholdsvis fradragret for den stille kommanditist ud fra dennes andel i virksomheden.

TfS 2002, 422 LR

Omdannelse af et interessentskab til et kommanditselskab, uden at der skete forskydning af deltagerens ejerandele, medførte ikke afståelsesbeskatning

To skatteydere, der var deltagere i interessentskabet A, anmodede Ligningsrådet om bindende forhåndsbesked på, om en omdannelse af interessentskabet A til et komman-

ditsselskab have skattemæssige konsekvenser for deltagerne. Spørgsmålet omhandlede alene om, hvorvidt interessenterne vil blive anset for at have afstået de af interessentskabet ejede aktiver med ophørsbeskatning til følge.

Det var oplyst, at interessentskabet A som deltagere havde B med 25 pct., C med 25 pct. og anpartsselskabet D med 50 pct. Med det formål at minimere den erhvervs-mæssige risiko ved interessentskabets drift, herunder risikoen for erstatningsansvar, ønskedes A I/S omdannet til en selskabsform med begrænset ansvar for ejerne. Man valgte K/S-formen, hvor de nuværende interessenter skulle være kommanditister i samme ejerforhold som under interessentskabet. I forbindelse med omdannelsen ville der blive skiftet et anpartsselskab som komplementar.

Da den ene af interessenterne var et ApS, antog de, givetvis med rette, at der ikke kunne ske skattefri omdannelse til ApS eller A/S efter VOL, og omdannelsen til en anden type personselskab, K/S, var derfor deres eneste reelle selskabsretlige mulighed for at begrænse hæftelsen.

I en udtalelse fra Erhvervs- og Selskabsstyrelsen – der er gengivet i afgørelsen – accepteredes det selskabsretligt, at et komplementar-ApS ikke havde nogen ejerandel i kommanditselskabet, men modtog 1 pct. af omsætningen i dette, dog mindst et beløb svarende til, at komplementar-ApS'ets egenkapital blev forrentet med den til enhver tid værende mindsterente efter KGL.

Ligningsrådet udtalte, at omdannelsen kunne ske uden beskatning hos interessenterne, idet der ikke skete forskydning i deres ejerandele. De tre interessenter blev herefter kommanditister med tilsvarende ejerandele, og et ApS indtrådte som komplementar.

TfS 2002, 435 Ø

Krav på tilbagebetaling af ambi; koncernforhold; overvæltning

En skatteyder havde udført erhvervmæssig udlejning af en ejendom i henhold til en lejekontrakt, der blev indgået inden ikrafttræden af ambiloven. Lejeaftalen indeholdt ikke vilkår, der gjorde det muligt at regulere lejen efter lovens ikrafttræden. Det var derfor ubestridt, at ambien ikke var overvæltet på lejeren.

Sagen vedrørte spørgsmålet om, hvorvidt det forhold, at ejendom udlejet til et K/S, hvori komplementaren var et selskab, hvori skatteyderen besad 20 pct. af anpartskapitalen med forhøjet stemmeret, og hvor familiemedlemmer besad resten, afskar skatteyderens krav på tilbagebetaling af ikke overvæltet ambi.

Skatteyderen gjorde hertil gældende, at det er en hovedregel i dansk selskabsret, at der ikke foreligger identifikation i koncernforhold.

Landsretten fandt herimod, at der forelå et identitet grænsende fællesskab mellem sagsøger og K/S'et. DA retten tillige måtte lægge til grund, at K/S'et havde opnået fradrag i dets ambiregnskab for den erlagte ambi, fandt retten, at en tilbagebetaling ville medføre en ugrundet berigelse af skatteyderen.

Kendelsens statuerer identifikation – her mellem udlejeren og den lejer, som han undlod at overvælte ambien på. Identifikation mellem en hovedaktionær og dennes selskab statueres i UfR 2000.2267 H.

TfS 2002, 508 LR

Skattefri fusion; kapitalnedsættelse; udlodning; kontantvederlag

Selskaberne Y A/S og Z A/S foretog med 1. maj 2001 som fusionsdato en skattefri

Domme og kendelser 2000-2010

fusion med Z A/S som det modtagende selskab. Y A/S ejede inden fusionen Z A/S 100 pct. Y A/S var ejet 100 pct. af X A/S. Primo 2002 blev ligningsrådet anmodet om bindende forhåndsbesked om, hvorvidt en kapitalnedsættelse i Z A/S med efterfølgende maksimal udlodning til X A/S ville have skattemæssige konsekvenser i forhold til den gennemførte skattefri fusion. Ligningsrådet blev tillige spurgt om, hvorvidt en kapitalnedsættelse i Z A/S med efterfølgende udlodning til X A/S, som svarede efter skat i første regnskabsår efter fusionen, ville have skattemæssige konsekvenser i forhold til den gennemførte skattefri fusion.

Ligningsrådet besvarede det første spørgsmål med den opfattelse, at en kapitalnedsættelse i Z A/S med efterfølgende maksimal udlodning til X A/S vil have skattemæssige konsekvenser i forhold til den året forinden gennemførte skattefri fusion med Z A/S som modtagende selskab.

Ligningsrådet besvarede det første spørgsmål med den opfattelse, at en kapitalnedsættelse i Z A/S med efterfølgende udlodning til eneaktionæren, som svarer til resultatet efter skat i første regnskabsår efter fusionen, ikke vil have skattemæssige konsekvenser i forhold til den året forinden gennemførte skattefri fusion med Z A/S som modtagende selskab.

UfR 2002.510 H, K/S Albatros IV

Kommanditist forpligtet til at indbetale ekstraordinær rate trods tvangssalg af anpart

Randy Didriksen, K, tegnede en kommanditistanpart på 100.000 kr. i K/S Albatros IV, S, der investerede i faste ejendomme. Kontant skulle indbetales 24.474 kr. pr. anpart, der blev betalt i rater. AF tegningsaftalen fremgik, at S var berettiget til for K's regning at afhænde misligholdte anparter, såfremt en pligtig indbetaling udeblev mere end 7 dage efter udløbet af betalingsterminerne. I 1998 var K i misligholdelse med betaling af en ekstraordinær rate på 56.500 kr., hvorefter S solgte K's anpart, men fortsat afkrævede K beløbet.

Såvel Sø- og Handelsretten som Højesteret fandt, at der ikke var grundlag for at tilsidesætte S' krav om indbetaling af 56.500 kr., og da der heller ikke var grundlag for at komme frem til en anden værdisættelse af anparten, måtte S' ansættelse lægges til grunde. Det blev herved også tillagt vægt, at K ligesom andre anpartshavere havde fået tilbud om tilbagekøb af anparten mod betaling af de skyldige beløb. K fik herefter ikke medhold i, at tvangssalget måtte betragtes som en ophævelse, og blev dømt til at betale beløbet.

UfR 2002.582 H

Erstatningsansvar for skattevæsenets tab ved selskabstømning for sælger, sælgers advokat, sælgers revisor, købers pengeinstitut og efterfølgende købers pengeinstitut. Fordeling af erstatningsansvarsbyrden efter Trane-dommen

Anpartshaveren S i et overskudsselskab O overdrog for en købesum på 59.004.500 kr. anparterne til selskabet K1, der videresolgte dem til selskabet K2 for en købesum på 59.844.700 kr. Ved salget opnåede S ud over egenkapitalen en merpris på 558.100 kr. beregnet som 35 pct. af den latente skat for det løbende regnskabsår. K1's køb og videresalg af O blev i overensstemmelse med en instruks fra advokat A til pengeinstituttet P1 gennemført den 1. juli 1991 på den måde, at K2's købesum blev indsat på A's

klientkonto i P1 via en Nationalbankoverførsel fra pengeinstitut P2 mod samtidig overførsel af O's midler fra P1 til P2, medens K1's købesum blev indsat på en konto i S' pengeinstitut via en Nationalbankoverførsel fra A's klientkonto i P1 mod samtidig overførsel af selskabets midler til P1, hvorfra beløbet videreførtes til P2 som anført. K2 erhvervede over en konto i P2 anparterne i O for selskabets egne midler, og der var således tale om ulovlig selvfinansiering efter ApL § 84, stk. 2. Såvel P1 og P2 fandtes over for O's konkursbo at være erstatningsansvarlig for skattevæsenets tab på 2.900.866 kr. med procesrente. Erstatningsansvar påhvilede endvidere S' advokat B og S' revisor R, der begge havde anerkendt at være ansvarlige. Hvis ansvar for S blev fastslået. Ved erstatningsbyrdens fordeling blev der taget udgangspunkt i principperne fra Trane-dommen (UfR 2000.365/2 H). S skulle forlods bære den ved salget opnåede berigelse på 637.308, mens de ansvarlige på henholdsvis sælgersiden og købersiden hver skulle bære halvdelen af restbeløbet på 2.227.658 kr. På sælgersiden skulle halvdelen fordeles ligeligt mellem S, B og R. På købersiden skulle halvdelen deles lige mellem P1 og P2.

UfR 2002.686 Ø

Bestyrelsesformand i selskab havde ikke krav på vederlag; indsigelse vedrørende inkassoloven fortabt

Bestyrelsesformand F rejste ikke ved sin fratreden eller senest i forbindelse med den ordinære generalforsamling krav om honorering af sit bestyrelsesarbejde i 1997. Herefter, og da der ikke i selskabets vedtægter var fastsat bestemmelser om bestyrelseshonorar, havde F ikke krav på bestyrelsesvederlag. En indsigelse om manglende iagttagelse af inkassolovens krav fortabt.

Efter AL har et bestyrelsesmedlem ikke automatisk noget honorarkrav – se hertil UfR 1958.574 H. Ønskes der tillagt bestyrelsen et honorar, kan der enten være generelle bestemmelser derom i vedtægterne, eller der kan træffes individuelle beslutninger fra år til år – se hertil UfR 1996.1619 H.

UfR 2002.742/2 H

Sælger af overskudsselskab og købers bank erstatningsansvarlige over for skattevæsenets tab. Ansvarets fordeling mellem sælgeren og banken. Fordeling af erstatningsansvarsbyrden efter Trane-dommen

I 1990 solgte S et overskudsselskab O, hvis eneste aktiv var en pengebeholdning, og hvis eneste passiv var en skattebyrde, til K for ca. 9,3 mio. kr. Ved salget opnåede S en overpris, som efter endelig skatteligning udgjorde 537.058 kr.

Højesteret kom frem til, at K havde erhvervet selskabet ved anvendelse af dets egne midler og at selvfinansieringsforbuddet i ApL var overtrådt. Højesteret udtalte, at S' rådgiver var gået ud fra, at overprisen var begrundet i, at K agtede at udnytte reglerne om udbetaling af skattegodtgørelse, og at S derfor havde haft særlig anledning til at være opmærksom på risikoen for tilsidesættelse af skattevæsenets interesser. Da S ikke havde godtgjort, at S havde gjort noget for at afværge denne risiko, fandt Højesteret, at S var erstatningsansvarlig for skattevæsenets tab. Efter principperne i Trane-dommen fordeltes erstatningsbyrden mellem S og B således, at S forlods skulle bære den berigelse, S havde opnået ved salget, mens restbeløbet skulle deles lige mellem A og B.

UfR 2002.765 H, Cph Vision

Økonomisk opgør i forbindelse med ophør af I/S om drift af messevirksomhed

I februar 1998 gennemførte Thomas Køningsfeldt, C, og Jan Busch Carlsen, K, i fællesskab en modemesse i Øksnehallen i København under navnet Cph Vision. En ny tilsvarende modemesse var planlagt til afholdelse i august 1998, men i juni 1998 opstod uenighed mellem C og K. August-messen blev dog gennemført, idet C stod for den overvejende del af det praktiske arbejde. Efterfølgende opstod der tvist om retten til navnet Cph Vision, om deling af overskuddet ved de to messer afholdt i 1998 og om betaling af andel af virksomhedens eventuelle værdi til den udtrædende part.

Sø- og Handelsretten lagde til grund, at K havde været indforstået med, at C overtog messevirksomheden, herunder navnet Cph Vision, og sagen angik for Højesteret ikke dette spørgsmål.

Højesteret tiltrådte, at der ved K's og C's samarbejde om driften af messevirksomheden var etableret et interessentskab. K kunne ikke anses at have accepteret et af C i juni 1998 fremsat krav om, at der forlods skulle betales løn til C, og heller ikke de af C påberåbte forudsætningspunkter kunne føre hertil. Overskuddet på 700.000 kr. ved de to messer i 1998 skulle herefter deles lige mellem C og K. Der var ikke grundlag for at fastslå, at K havde accepteret, at C efter messen i august 1998 kunne overtage messevirksomheden, herunder navnet Cph Vision, uden at betale vederlag herfor. K havde derfor krav på at modtage halvdelen af den værdi, som messevirksomheden repræsenterede efter afholdelsen af messen i august 1998. Sø- og Handelsretten havde ansat denne værdi til 700.000 kr. svarende til det realiserede overskud ved de to messer i 1998, og som sagen forelå oplyst fandt Højesteret ikke grundlag for at fastslå, at der – som hævded af C – ikke var knyttet nogen økonomisk værdi til messevirksomheden, eller for at fastsætte værdien til et lavere beløb end 700.000 kr. Det bemærkedes i denne forbindelse, at C ikke havde ønsket at oplyse, hvilket overskud C havde opnået i de følgende år.

Dommen fastslår, at i mangel af aftale eller fælles forudsætninger, kan en interessent ikke fordre en særskilt aflønning for sin indsats, forinden overskuddet fordeles. Der forelå ingen selskabskontrakt, da interessentskabet var stiftet stiltiende.

Dommen kan ikke anses for retlig nyskabende, men den fastslår med usædvanlig klarhed en række grundlæggende regler og principper på interessentskabsområdet: at et I/S kan stiftes stiltiende, og at den deklaratoriske regel i et I/S er, at deltagerne har lige store ejerandele og at et overskud i et I/S deklaratorisk skal lige deles mellem deltagerne.

Se tillige UfR 2001.1500 H, Hørlyck: Interessentskaber og konsortier (2. udg. 1996) s. 47f, 94ff, 113ff og 121f, Gørnard: Selskabsretten (5. udg. 1999) s. 56 og 58 og Erik Werlauff: Selskabsret (7. udg. 2008) s. 52, Munck m.fl.: Selskabsformerne (3. udg. 1997) s. 56f, 83f og 121.

UfR 2002.844 H (= TfS 2002.257), Lindenberg Kro

»Stille deltager« med begrænset hæftelse skulle betragtes som kommanditist

Den 1. oktober 1988 indgik A med sin søn B en overenskomst om køb og drift af Lindenberg Kro. Ifølge overenskomsten skulle B hæfte personligt for samvirkets gæld, mens A's hæftelse var begrænset til et indskud på 1,5 mio. kr., ligesom A alene skulle være »stille deltager«. A, der drev en skorstensfejervirksomhed, havde i de forudgående år foretaget henlæggelser til en investeringsfond, som A i forbindelse med erhvervelsen

af kroen benyttede til forlods afskrivning på driftsmidler. Samvirket fik hurtigt økonomiske problemer. Den 1. februar 1999 udtrådte A, og samtidig trådte B i betalingsstandsning. Kroen blev senere afhændet med tab. I indkomstårene 1988 og 1989 foretog A herefter fradrag for sin andel af underskud ved drift af kroen og af tab ved salg af driftsmidlerne mv. Efter investeringsfondslovens § 3 a, stk. 1, kan kommanditister ikke benytte investeringsfondshenlæggelser til forlods afskrivning, og for kommanditister gælder endvidere særlige begrænsninger i retten til at fradrage underskud mv. Disse regler måtte anses for begrundet i den begrænsede hæftelse, og da A's hæftelse var begrænset, måtte A i relation hertil betragtes som en kommanditist, selv om det lagdes til grund, at A ikke hæftede udadtil, men alene var »stille deltager«. A skulle derfor anerkende, at skattemyndighedernes afgørelse om efterbeskatning af investeringsfondshenlæggelser var berettiget, og at A var underlagt de fradragsbegrænsninger, der gælder for kommanditister.

UFR 2002.1212 H

Selvfinansiering efter AL § 115; Sælger af overskudsselskab indestod for selskabets tab ved selskabstømning

S, der var aktionær, direktør og bestyrelsesmedlem i et overskudsselskab underskrev den 27. juni 1990 som sælger en aftale om overdragelse af selskabet pr. samme dato til K for en købesum på ca. 22,7 mio. kr. svarende til egenkapitalen med tillæg på ca. 3,8 mio. kr. De skyldige og latente skatter blev ikke betalt, og efter at selskabet var taget under konkursbehandling rejste boet over for S principalt krav om betaling i medfør af AL § 115, stk. 5, af selskabets skattetilsvær på ca. 11,5 mio. kr., renter i henhold til selskabsskatteoven § 30 samt omkostninger ved konkursens indtræden og boets behandling m.v.

I forbindelse med handlens berigtigelse skete der ulovlig selvfinansiering, idet selskabets midler, efter at købesummen var overført til S' bank, blev overført til K's bank og indsat på en konto tilhørende K.

S erkendte for Højesteret, at S var ansvarlig efter almindelige erstatningsregler, men S gjorde gældende, at han ikke havde afgivet instruks om eller være bekendt med, at selskabets midler blev overført til en konto tilhørende K, og at han derfor ikke indestod for selskabets tab i medfør af AL § 115, stk. 5. Højesteret fandt dog, at S måtte have indset, at han stillede det solgte selskabs midler til rådighed i forbindelse med en erhvervelse af selskabet, at S derfor havde overtrådt AL § 115, stk. 2, og at han derfor hæftede i medfør af AL § 115, stk. 5. Højesteret lægger blandt andet til grunde, at overdragelsen ikke var en normal forretningsmæssig disposition, at S ikke havde noget kendskab til K, og at S på et tidspunkt, da adgangen til at disponere over selskabets midler alene tilkom ham, havde godkendt, at midlerne kunne overføres til K's bank, uden angivelse af kontohaver.

Den sidste begrundelse var en af dommerne uenige i. Dommeren bemærker, at uagtsomhed hos sælgeren, eller forsæt i form af dolus eventualis, ikke er tilstrækkelig til at pålægge hæftelse efter AL § 115, stk. 5. Dommeren stemmer for at frifinde S.

UFR 2002.1412 H, SEAS A/S

Skønsmænds vurdering af aktiernes værdi ved tvangsindløsning kunne ikke tilside-sættes på grundlag af inhabilitet eller andre grunde

Som et led i omdannelsen af elselskabet SEAS Transmission A/S (tidligere SEAS A/S) fra

Domme og kendelser 2000-2010

et aktieselskab til et forbrugerejet andelsselskab, SEAS Holding ApS, blev aktionærerne tvangsindløst. I forbindelse med tvangsindløsningen af mindretalsaktionærerne i selskabet fastsatte 2 skøns mænd S indløsningskursen for aktierne i selskabet til kurs 430. En mindretalsaktionær mente, at S vurderingsrapport skulle forkastes, hvilket blev indbragt for landsretten. Mindretalsaktionæren gjorde bl.a. gældende, at S havde været inhabile.

Hverken landsretten eller højesteret fandt ikke, at S havde været inhabile eller i øvrigt havde begået nogen fejl under skønsforretningen, og da heller ikke det, M i øvrigt havde anført, kunne begrunde tilsidesættelsen af Søs vurdering, blev det tvangsindløsende selskab frifundet.

Af sagen fremgår en prøvelse af kursfastsættelsen. Højesteret godkendte, at skøns mændene havde fundet frem til en kurs svarende til børskursen på 430. Minoriteten havde ikke krav på at blive stille, som om den indre værdi og eventuelle merværdier kom frem i lyset. Det godkendtes ligeledes, at skøns mændene havde foretaget vurderingen ud fra en antagelse om, at SEAS A/S også i fremtiden ville drive virksomhed som koncessioneret elforsynings selskab.

Se ligeledes SEAS A/S i U.1997.1358 H, hvor Højesteret efterprøvede, om der var misbrug af majoritetshaverens beføjelse ved at tvangsindløse en minoritet.

UfR 2002.1452 H

Bestemmelse i forretningsførers ansættelseskontrakt om 3 års uopsigelighe **ikke bindende for almennyttigt boligselskab**

En bestyrelse for et boligselskab havde bemyndiget et udvalg til at ansætte en forretningsfører. Udvalget var dog ikke bemyndiget til, som sket, at indrømme forretningsføreren en 3 års uopsigelighe i et aftaletillæg, hvilket bestyrelsen ikke blev oplyst om. Tillægsaftalen om uopsigelighe i 3 år fandtes ikke bindende for selskabet.

Nærmere om fuldmagts- og erstatningsprincipper som supplement til tegningsreglerne se Erik Werlauff: Selskabsret (7. udg. 2008) s. 466-474.

UfR 2002.1668 Ø, Den selvejende institution KFUM

Afsættelse af bestyrelsesmedlem i selvejende institution berettiget

I dommen antages det, at princippet i AL § 50, stk. 1, 3. pkt., må anvendes tilsvarende på en udpegningsret til en fonds (et børne- og ungdomscenters) bestyrelse med det resultat, at det udpegne fondsbestyrelsesmedlem frit kunne afsættes af den udpegningsberettigede, KFUM og KFUK i Odense. Denne antagelse er næppe korrekt, eftersom fondsretten har sit eget, udtømmende system for, hvordan og af hvem et bestyrelsesmedlem kan afsættes før valgperiodens udløb, nemlig ved beslutning truffet af fondsmyndigheden. Havde afgørelsen alene vedrørt foreningsretten, ville den antagelig være korrekt.

UfR 2002.1803 H

Deltager i I/S ikke berettiget til at få sit indskud tilbagebetalt. Advokat havde ikke handlet ansvarspådragende

A, der drev en restaurant, indgik aftale med B om, at de skulle indgå i et ligestillet partnerskab om restaurantens drift. Af parternes interessentskabskontrakt fremgik blandt andet, at A havde en bankgæld på 800.000 kr. og anden gæld på 130.000 kr., og at B skulle indskyde 800.000 kr. i interessentskabet. Indskuddet skulle benyttes til dækning af en del af banklånet til ombygning af 1. sal til et pizzeria og til forbedring

af forretningens facade. A og B, der begge var israelere, oprettede en kontrakt på hebraisk og med bistand fra advokat C tillige en kontrakt på dansk, der adskilte sig fra den hebraiske version ved, at der var indsat en bestemmelse om deponering af de 800.000 kr. Imidlertid afleverede B en check på 800.000 kr. direkte til A, der straks benyttede beløbet til at nedbringe bankgælden med et betydelig beløb, mens restbeløbet indgik i restaurantens drift med videre. Efter nogle få måneder brød samarbejdet sammen, hvorefter B anlagde sag mod A, idet B gjorde gældende, at der var blevet meddelt ufyldstgørende oplysninger om restaurantens økonomiske forhold, og at der i strid med samarbejdsaftalen ikke var sket deponering af B's indskud. Desuden anlagde B sag mod C, idet B gjorde gældende, at C havde begået fejl i forbindelse med sin medvirken i sagen.

Landsretten og Højesteret frifandt både A og C. Højesteret udtalte blandt andet, at uanset om der var meddelt ufyldstgørende oplysninger om restaurantens økonomiske forhold, havde B udvist en sådan passivitet i forbindelse med og efter aftalens indgåelse, at der ikke var grundlag for at lade denne bortfalde som følge af ugyldighed. Endvidere havde B ved at overlade checken direkte til A accepteret, at der uanset deponeringsbestemmelsen ikke skete deponering af indskuddet, og det var ikke godtgjort, at A havde anvendt dette i strid med parternes aftale. For C's vedkommende var der ikke grundlag for at fastslå, at han havde udvist ansvarspådragende fejl, hverken i forbindelse med aftalens indgåelse eller under A's senere salg ad restauranten, der var sket uden B's medvirken.

Se tillige UfR 1994.698 H og UfR 1998.576 H og Munch m.fl.: Selskabsformerne – lærebog i selskabsret s. 54, A. Vinding Kruse: Advokatansvar (6. udg. 1990) s. 30f og 50, Halling Overgaard: Advokaters erstatningsansvar (2002) s. 32 og 213ff samt Lyngne Andersen m.fl.: Aftaler og mellemmænd (4. udg. 2001) s. 117ff og 157.

UfR 2002.2067 H, Hafnia-sagen

Emissionsbank m.fl. ikke erstatningsansvarlig trods visse kritikpunkter mod børsprospektet

Hafnia Holding A/S, H, der var moderselskab i en forsikrings-koncern, indbød i et børsprojekt af 16. juni 1992 med senere tillæg til nytægning af aktier til kurs 105. Ved aktietegning, der blev gennemført i perioden fra den 7. til den 20. juli 1992, og som garanteret, fik H i ny kapital tilført ca. 1,9 mia. kr. Den 19. august 1992 standsede H sine betalinger, og selskabet blev senere erklæret konkurs.

A der havde købt aktier i H for 22.500 kr. i tegningsperioden, og B, der havde købt aktier i F for ca. 6.000 kr. umiddelbart efter tegningsperiodens udløb, anlagde i 1997 med henvisning til, at børsprospektet ikke havde været retvisende, retssager med påstand om erstatning mod den bank, der havde været ordførende i emissionskonsortiet, mod tre revisorer, som havde været revisorer for H og deltaget ved tilrettelæggelsen af emissionen, mod H under konkurs og mod henholdsvis formanden for H's bestyrelse og H's administrerende direktør.

I modsætning til Sø- og Handelsretten fandt Højesteret, at børsprospektet efter en samlet vurdering ikke led af sådanne mangler, at der var grundlag for at pålægge nogen af de sagsøgte erstatningsansvar. Af prospektet fremgik, at formålet med emissionen var at skabe mulighed for at løse nogle alvorlige økonomiske problemer, som H's opkøb af aktier i to andre forsikrings-selskaber havde forårsaget dels på grund af kursfald på de

erhvervede aktier, dels på grund af renteudgifterne på de lån, som var optaget til finansiering af aktieerhvervelserne. Endvidere fremgik blandt andet, at H's egenkapital var reduceret med ca. 3,5 mia. kr. i 1. halvår af 1992, og at egenkapitalen var negativ med ca. 400 mio. kr. ved tagningsperiodens begyndelse. På denne baggrund måtte en investor være klar over, at yderligere væsentlige kursfald på aktiemarkedet ville indebære en ikke ubetydelig risiko for, at selskaber ikke kunne overleve. Heroverfor fandtes den kritik, som på enkelte punkter kunne rettes mod prospektet, ikke at kunne tillægges afgørende betydning.

I Sø- og Handelsrettens dom fandtes både emissionsinstituttet (bank), revisor og ledelse at have begået fejl i henseende til prospektindholdet. Men mens bank og revisorer dømtes, frifandt de to sagsøgte ledelsesmedlemmer. Dette skete netop med henvisning til individuelle undskyldningsgrunde – de var travlt beskæftiget med andre opgaver i koncernen og havde ikke haft tid til at sætte sig ordentligt ind i koncernens økonomiske forhold. Dvs., at der i Sø- og Handelsrettens dom sås, at det professionsansvar, der kan ramme et emissionsinstitut, ikke nødvendigvis samtidig vil ramme emittentselskabets bestyrelse og direktion, som må have en lidt bredere margin for fejlskøn. Denne sondring fik Højesteret ikke anledning til at tage stilling til.

Selv om Højesteret frifandt alle de sagsøgte, herunder selskabets ledelse, fremgår det dog af præmisserne, at der er erstatningsansvar, såfremt et emissionsprospekt indeholder væsentlige mangler, herunder at det ikke fremgår med tilstrækkelig klarhed, hvorledes selskabets økonomiske situation er. Det vil sige, at såvel selskabet som rådgivere kan blive erstatningsansvarlige, såfremt prospektet ikke er retvisende.

For prospektansvar se for eksempel UfR 2000.920 SHD og UfR 2000.2176 H. For frifindelse af emissionsbank se blandt andet UfR 2001.398 H.

UfR 2002.2263 H

Direktør og hovedanpartshaver erstatningsansvarlig for ApS'ets manglende afregning af indeholdte A-skatter

Efter at et anpartsselskab havde standset sin virksomhed i juli 1992 og var erklæret konkurs, påstod Skatteministeriet selskabets direktør og hovedanpartshaver A dømt til at erstatte ca. 2,7 mio. kr. i A-skat, der var indeholdt i perioden fra april 1992 til juli 1993, men ikke var afregnet. Af selskabets regnskab for 1. maj 1991 til 30. april 1992, der forelå i oktober 1992, fremgik blandt andet, at selskabet havde et underskud på ca. 4,2 mio. kr., at egenkapitalen var negativ på ca. 2. mio. kr., at selskabet budgetterede med et underskud på ca. 2. mio. kr. i det følgende regnskabsår, og at fortsættelsen af driften ifølge en revisorerklæring forudsatte en positiv indtjening og/eller finansiel støtte. A havde i april 1992 og i marts 1993 afgivet erklæring om, at et krav på tilbagebetaling af ambi blev modregnet i den skyldige A-skat. Disse modregningserklæringer blev afvist af Told- og Skattestyrelsen med henvisning til, at det beløb, som ApS'et havde sparet i arbejdsgiver afgift mv. i forbindelse med indførelsen af ambien, væsentligt oversteg den betalte ambi. Herefter fandtes A allerede i april 1992 at burde have indset, at det ikke var muligt at videreføre selskabet, og at manglende afregning af indeholdte A-skatter ville påføre skattevæsenet tab.

Dommen følger den retspraksis der har været på området, jf. blandt andet UfR 1995.43 H, UfR 1998.1137 H og UfR 1999.591 H. Der bliver i dommen lagt afgørende vægt på, at selskabets direktør og hovedanpartshaver fra et bestemt tidspunkt («håb-

løshedspunktet») burde have indset, at det ikke var muligt at videreføre selskabet. A blev derfor erstatningspligtig for uafregnede kildeskattekrav opstået fra dette tidspunkt, og hans formodning om, at selskabet have et ambi-erstatningskrav at modregne i kildeskattetilsvaret, var så grundløs, at den ikke ændrede på ansvarsbedømmelsen.

UfR 2002.2269 H

Eksklusion i A.m.b.a. kan ikke ske blot med henvisning til, at andelshaveren har anlagt retssag mod selskabet. Erstatning for uretmæssig eksklusion

Vognmanden Per Egeberg, V, var andelshaver i 3 * 34 Transport A.m.b.a., T. I juni 1988 besluttede T at inddrage V's vognmandstilladelser for et år. V anlagde sag ved landsretten, men inden landsrettens dom forelå, blev V i maj 1989 ekskluderet af T med den begrundelse, at han havde tilsidesat T's vedtægter ved at anlægge retssagen.

Ved to domme i henholdsvis juni og oktober 1990 traf landsretten afgørelse om, at såvel inddragelsen af tomandstilladelsen som eksklusionen var ugyldig. Umiddelbart efter dommen i oktober 1990 anmodede V's advokat T om et møde om det erstatningskrav, V allerede havde fremsat, idet han samtidig spurgte, om han alternativt skulle anlægge retssag også om erstatningskravet.

Den 22. marts 1995 anlagde V på ny sag mod T, idet V principalt nedlagde påstand om, at T skulle anerkende, at V fortsat var andelshaver i T med samme rettigheder, som V havde haft før inddragelsen af tomandstilladelsen. Subsidiært krævede V erstatning for perioden 1. juni 1988 til 31. maj 1991.

Landsretten tog ikke V's principale påstand til følge, men tillagde V en skønsmæssigt fastsat erstatning på 600.000 kr.

Højesteret, der udtalte, at V ved sin reaktion på landsrettens dom i oktober 1990 måtte anses for at have givet afkald på at fortsætte som andelshaver i T, stadfæstede landsrettens dom. Ved erstatnings fastsættelse blev der navnlig lagt vægt på de konkrete oplysninger om baggrunden for størrelsen af V's oprindelige omsætning og tabsbegrænsningssynspunktet.

Dommen viser, at det ikke have været udelukket at give V dom til naturalopfyldelse, dvs., at genindsætte V i medlemskabet, men at V's egen handle måde afskar dette.

UfR 2002.2644 H, Herning Elektro A/S

Virksomhed ikke forpligtet af eller ansvarlig for optionshandler indgået af ansat i virksomhedens navn; manglende stillingsfuldmagt

A, der var ansat på kontoret i Herning Elektro A/S, E, indgik i perioden 22. juni 1995 til 25. juni 1996 45 optionshandler med investeringselskabet Options Invest Danmark A/S, I, for et samlet beløb på knap 10 mio. kr. Handlerne blev indgået i E's navn, og præmierne til I blev i de fleste tilfælde betalt med checks, som A udstedte i E's navn, og som blev trukket på E's kassekredit i Midtbank A/S, B, og indløst i I's bank. I nogle tilfælde foretog A betalingerne til I ved bank- eller girooverførsel. Da E's ledelse i juni 1996 blev bekendt med A's dispositioner, meddelte den I, at virksomheden ikke anså sig for bundet af de indgåede handler med I. Efterfølgende gik I konkurs, og A blev dømt for mandatsvig med videre. I under konkurs anlagde sag mod E og B med påstand om betaling af ca. 6,2 mio. kr.

Landsretten og Højesteret frifandt de sagsøgte. Højesteret udtalte, at A efter det vedtægtsbestemte formål for E, dette selskabs hidtidige aktiviteter samt A's stilling i

selskabet ikke havde stillingsfuldmagt til på E's vegne at foretage risikobetonede spekulationer i optioner. Det var desuden ikke godtgjort på anden måde – i kraft af selskabets adfærd – at A havde fuldmagt til at indgå optionsaftalerne. E var derfor ikke forpligtet af disse. Efter karakteren og omfanget af optionsaftalerne havde I endvidere særlig anledning til at sikre sig, at A havde den fornødne adgang til at disponere på E's vegne. I havde imidlertid intet foretaget sig, og i hvert fald under disse omstændigheder kunne I ikke gøre erstatningsansvar gældende.

UfR 2002.2722/2 V, Hells Angels Randers

»Hells Angels Randers« ikke anset for en juridisk person

Under en ransgning af nogle lokaler i Randers, der var samlingssted for en gruppe, der benævnte sig »PMC Danmark«, senere »MC Danmark«, toges ca. 560.000 kr. i bevaring, hvoraf en mindre del tilbagebetaltes til forskellige personer, således at der beslaglagdes 520.500 kr. »MC Danmark«, som senere tog navneforandring til »Hells Angels Randers«, krævede beløbet udbetalt.

Byretten fastslog, at der ikke længere var grundlag for at opretholde beslaglæggelsen, men anså det ikke bevist, at »MC Danmark« var ejere af pengene, og afslog H om derfor begæringen.

Landsretten fandt det ikke godtgjort, at samvirket »Hells Angels Randers«, der efter det foreliggende håndterer betydelige midler, er en juridisk person med en særskilt formue, der ikke tilhører de enkelte personer i samvirket. De beslaglagte midler kunne derfor ikke udleveres. En subsidiær påstand om, at beløbet blev udleveret, mod at samtlige medlemmer skriftligt erklærede at være indforstået med, at beløbet udleveredes til en bestemt person, toges ikke under påkendelse, allerede fordi »Hells Angels Randers« ikke var en juridisk person.

Partsevne er, som det ses af dommen, ikke nødvendigvis et absolut begreb. Også selv om et fællesskab ikke opfylder de selskabsretlige betingelser for at kunne betegnes som et I/S, kan fællesskabet have en sådan fast karakter, at det efter en helt konkret bedømmelse må tillægges partsevne i visse henseender, for eksempel i relation til søgsmålskompetencer, jf. NRT 1988.1161 H om lægers klinikfællesskab og NRT 1992.1668 H om et byprojekt-fællesskab. Se hertil Thor Falkanger i Jussens Venner 2000 s. 205ff, særligt s. 224ff, samt mere generelt om interessentskabers processuelle stilling Kristin Normann Aarum i Jussens Venner 2000, s. 229ff.

Erhvervsankenævnets kendelse af 21. januar 2002 i sag 01-165.985,

Årsberetningen 2002 s. 148

Direktion for selskab under stiftelse kunne underskrive fusionsplan; ApL § 12

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen har i en skrivelse af 5. juli 2001 nægtet at offentliggøre en fusionsplan med henvisning til, at direktionen for det ophørende selskab, der ikke var registreret på tidspunktet for fusionsplanens underskrivelse, ikke har kunnet underskrive fusionsplanen efter ApL § 12. Sagen blev forelagt Erhvervsankenævnet efter, at advokat A klagede over styrelsens afgørelse.

Den 4. juli 2001 modtog styrelsen en plan for fusion mellem K1 ApS og K2 ApS under stiftelse, med K1 ApS som det fortsættende selskab og K2 ApS under stiftelse som det ophørende selskab. Fusionsplanen, som var underskrevet den 27. juni 2001, var bilagt fusionsredegørelse, fælles regnskabsopstilling, vurderingsmændenes erklæring

samt udkast til vedtægter for det fortsættende selskab. Den påtænkte fusion skulle ifølge fusionsplanen have virkning fra den 1. januar 2001. Anmodningen om registrering af det ophørende selskab, K2 ApS under stiftelse, var indsendt til styrelsen den 20. juni 2001. Selskabet blev registreret den 16. juli 2001 med virkning fra 1. januar 2001. Registreringen fandt således sted efter fusionsplanens underskrivelse den 27. juni 2001. På denne baggrund fandt styrelsen det berettiget, at nægte at offentliggøre fusionsplanen med videre. Der var ikke hjemmel i selskabslovgivningen til, at en bestyrelse for et selskab under stiftelse med bindende virkning kunne underskrive en fusionsplan.

Erhvervsankenævnet fastslog, at af AL § 134 e, stk. 4, 2. punkt fremgik, at såfremt »fusionen ikke (vedtages) i overensstemmelse med bekendtgjorte fusionsplan, anses forslaget som bortfaldet«. En fusionsplan er således et forslag til en aftale, der først bliver bindende, når og hvis de fusionerende selskabers respektive kompetente organer vedtager aftalen, jf. AL § 134 e, stk. 1 og 2. På tidspunktet for fusionsplanens underskrivelse erhvervede de involverede selskaber derfor ingen rettigheder eller indgår nogen forpligtelser, jf. ApL § 12, stk. 1. ApL § 12, stk. 1 var derfor ikke til hinder for, at fusionsplanen har kunnet underskrives af direktionen for K2 ApS under stiftelse.

Erhvervsankenævnet ophævede herefter styrelsens afgørelse af 5. juli 2001, og hjemviste sagen til fornyet behandling.

Erhvervsankenævnets kendelse af 2. maj 2002 i sag 01-209.523, Årsberetningen 2002 s. 183

Selskab havde pligt til at oplyse om nettoomsætning og sammenligningstal i sit årsregnskab

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen bestemte i skrivelse af 14. september 2001, at et selskab havde i strid med årsregnskabsbekendtgørelsens § 2 undladt at oplyse om selskabets nettoomsætning i årsregnskabet for 200, og at selskabets ledelse derfor seneste 4 uger efter skulle indsende supplement herom til styrelsen, ellers ville ledelsen blive pålagt tvangsbøder indtil modtagelsen. Selskabet klagede herefter til Erhvervsankenævnet over styrelsens afgørelse.

Selskabets årsregnskab for 2000 blev udtaget ved stikprøve og ved styrelsens gennemgang konstaterede styrelsen, at en revisor i sin påtegning havde anført, at selskabet i strid med årsregnskabsloven ikke havde specificeret bruttoresultatet på nettoomsætningen. Styrelsen pålagde derfor selskabets ledelse, at indsende et supplement til årsregnskabet, der viste de poster i resultatopgørelsen i årsregnskabet for 2000 og sammenligningstallene hertil, som ulovligt var undladt. Selskabet bestred ikke, at årsregnskabslovens regler var blevet overtrådt.

Selskabets advokat anførte dog, at det efter advokatens opfattelse, vil være i strid med EU's konkurrenceretlige regler, hvis selskabet skulle oplyse om omsætningen. Begrundelsen herfor var, at selskabets eneste konkurrent var selskabet B i Danmark, som er et andelsselskab, og at selskabet derfor ikke offentliggør nogen form for regnskabstal. Hvis selskabet offentliggjorde tallene, ville det derved svække selskabets position over for konkurrenten B.

Ankenævnet tiltrådte styrelsens afgørelse om, at selskabet havde pligt til at oplyse om nettoomsætningen i årsregnskabet. Årsregnskabslovens § 64 c fratager visse selskaber pligten til at vise nettoomsætningen. Selskabet må således ikke overskride to af kriterierne i § 64 c i to på hinanden følgende regnskabsår. Styrelsen ville ikke kommentere det

konkurrencemæssige accept, allerede fordi styrelsen ikke har adgang til at dispensere fra lovens krav, hvis størrelsesbetingelser ikke var opfyldt. Ankenævnet tiltrådte endvidere, at selskabet havde pligt til at oplyse om sammenligningstal efter årsregnskabsbekendtgørelsens § 3. Oplysningerne skulle sendes til styrelsen senest 4 uger efter kendelsens datering. I modsat fald ville styrelsen pålægge tvangsbøder efter årsregnskabslovens § 64, stk. 3.

Erhvervsankenævnets kendelse af 13. maj 2002 i sag 01-176.403, Årsberetningen 2002 s. 152

Værdiforringelser af aktiver i perioden fra spaltningdagen til datoen for den sluttede generalforsamling ikke til hinder for registreringen af spaltning; AL § 136
Erhvervs- og Selskabsstyrelsen nægtede at registrere spaltningen af K A/S til to nystiftede selskaber, K1 A/S og K2 A/S, med henvisning til, at kravene i AL § 136, stk. 2, jf. § 6 a, stk. 1, nr. 4, hvorefter vurderingsberetningen skal indeholde en erklæring om, at den ansatte værdi af de overtagne aktiver og passiver mindst skal svare til det aftalte vederlag, ikke var opfyldt for K2 A/S. K A/S klagede herefter over styrelsens afgørelse til Erhvervsankenævnet.

Erhvervsankenævnet fastslog, at en spaltning adskiller sig fra »en sædvanlig stiftelse« på en række punkter [her sammentrængt gengivet]:

- 1) Tidsspændet mellem åbningsdato og generalforsamlingsbeslutning,
- 2) Underretningspligten efter spaltningsdirektivets artikel 7. stk. 3,
- 3) Kreditorbeskyttelse gennem de særlige hæftelsesregler mellem de spaltede selskaber,
- 4) Aktionærbeskyttelse gennem de udførlige krav til oplysninger i spaltningsskemaerne, og
- 5) Det forhold, at der ikke sker nytægning og ikke skal ske henlæggelse til en overkursfond af eventuel overskurs.

Erhvervsankenævnet hjemviste derfor til fornyet behandling med henblik på registrering.

Kendelsen betyder for advokater og revisorer, at en spaltning ikke bremses, blot fordi der er en værdinedgang i et eller flere af de modtagne selskaber. Revisor skal nøje redegøre herfor i sin ikke-forringelseserklæring, og aktionærerne skal udførligt orienteres, jf. spaltningsdirektivets artikel 7. Revisor bær i sin erklæring fremhæve, hvilken orientering der finder sted eller har fundet sted. Men hvis den nominelle aktiekapital er intakt, kører spaltningen videre til endestationen, når den en gang er sat på sporet. Se nærmere Erik Werlauff: Selskabsret (7. udg. 2008) s. 679-688.

Erhvervsankenævnets kendelse af 3. december 2002 i sag 02-119.347, Årsberetningen 2002 s. 186

Når et selskab stiftes ved kontant indbetaling af anpartskapitalen, kan selskabets 1. regnskabsår ikke begynde før stiftelsestidspunktet

Den 8. april 2002 traf Erhvervs- og Selskabsstyrelsen afgørelse om, at K ApS' første regnskabsår er fra stiftelsen den 15. juni 2000 til den 31. marts 2001. Selskabet klagede herefter over afgørelsen til Erhvervsankenævnet.

Selskabet blev stiftet kontant den 15. juni 2000. Af selskabets vedtægter fremgik, at selskabets regnskabsår var 1. april til 31. marts. Styrelsen fremsendte 5. oktober 2001 påkravsbrev til selskabet på grund af manglende modtagelse af årsregnskabet for peri-

oden 15. juni 2000 til 31. marts. 2001. Den 12. oktober 2001 modtog styrelsen årsregnskabet for perioden 1. april 2000 til 31. marts 2001 for K ApS. Den 23. oktober returnerede styrelsen selskabets årsregnskab, da selskabets første regnskabsperiode startede før stiftelsestidspunktet. Styrelsen orienterede endvidere selskabet om, at der i stedet skulle indsendes et årsregnskab for perioden 15. juni 2000 til 31. marts 2001.

Ankenævnet udtalte, at da K ApS ikke ved stiftelsen overtog en bestående virksomhed med tilbagevirkende kraft, kan stiftelsen heller ikke regnskabsmæssigt gennemføres fra et tidligere tidspunkt end stiftelsesdokumentets underskrivelse, hvorved bemærkes, at der ikke i medfør af lov om elforsyning er fastsat særlige regler vedrørende forsyningspligtselskabernes regnskabsførelse, som selskabet blandt andet havde anført.

Herefter og idet K ApS' regnskabsår ifølge selskabets vedtægter er 1. april til 31. marts, kan ankenævnet tiltræde styrelsens afgørelse af 8. april 2002, hvorefter K ApS'ets første regnskabsperiode er fra stiftelsesdokumentets underskrivelse den 15. juni 2000 til den 31. marts 2001.

**Erhvervsankenævnets kendelse af 10. december 2002 i sag 02-176.381,
Årsberetningen 2002 s. 164**

Selskab under stiftelse kunne ikke deltage i stiftelsen af et andet selskab

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen nægtede at registrere stiftelsen af F A/S i styrelsens register for aktieselskaber med henvisning til, at et af selskabets stiftere selv var under stiftelse efter AL § 12, stk. 1. Selskabet klager over afgørelsen til Erhvervsankenævnet.

Den 21. juni 2002 underskrev B ApS, C ApS, D A/S og E ApS stiftelsesdokumentet for selskabet F A/S. I umiddelbart efter underskrivelsen blev det besluttet at stifte selskabet på en konstituerende generalforsamling. AF referatet fra generalforsamlingen fremgik blandt andet, at »stifterne vedtog enstemmigt at stifte selskabet på det foreliggende grundlag, og at tegne aktier for nom. Kr. 500.000,00, som anført i stiftelsesoverenskomsten. Denne regning godkendtes enstemmigt«. Samme dag blev selskabet anmeldt til registrering i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen.

Under styrelsens behandling af anmeldelsen blev det konstateret, at det ene af stifterselskaberne, E ApS, ikke selv var registreret, da det deltog i stiftelsen af F A/S. Styrelsen registreringsnægtede derfor anmeldelsen med den begrundelse at:

»Det fremgår af AL § 12, stk. 1, at et selskab der ikke er registret, ikke som sådant kan erhverve rettigheder eller indgå forpligtelser. Stiftelse af et andet selskab kan således kun finde sted, dersom det stiftende selskab allerede er registreret på stiftelsestidspunktet«.

Erhvervsankenævnet udtalte, at af AL § 3, stk. 1 fremgår, at et A/S kan oprettes af en eller flere stiftere. Af § 3, stk. 2 fremgår det endvidere, at (registrerede) aktie- og anpartsselskaber kan være stifter eller medstifter af et A/S. Et A/S eller ApS under stiftelse har derimod ikke den fornødne retsevne til at optræde som stifter, idet selskabet først ved registreringen bliver en juridisk person og derved opnår den fornødne retsevne til at være stifter.

Ankenævnet tiltrådte derfor, at E ApS, der ikke var registreret, da selskabet deltog i stiftelsen af F A/S, ikke har kunnet være medstifter af selskabet. Den omstændighed, at E ApS under stiftelse ikke har kunnet deltage i stiftelsen indebærer, at den konstituerende generalforsamling ikke har kunnet beslutte stiftelsen på baggrund af stiftelsesdokumentet af 21. juni 2002. Ankenævnet tiltrådte derfor Erhvervs- og Selskabsstyrelsens afgørelse.

Ankenævnet gjorde selskabet opmærksom på, at da der var tale om at stifte et A/S, hvor anmeldelsesfristen er 6 måneder fra stiftelsesdokumentets oprettelse, og da nævnets afgørelse blev truffet inden fristens udløb, at selskabet inden for fristen kunne nå at ændre stiftelsesdokumentet med de øvrige stifters samtykke, holde ny stiftende generalforsamling og anmelde stiftelsen over for styrelsen.

EF-domstolens afgørelse af 5. november 2002 i sagen C-208/00, Überseering Selskab stiftet i henhold til hollandsk lovgivning, hvor det har sit vedtægtsmæssige hjemsted, flyttede sit faktiske hjemsted til Tyskland, og hvor hidtidig tysk ret ville opfatte forholdet som en nystiftelse, så selskabet kun anerkendes efter tysk ret, hvis det stiftes i overensstemmelse med tysk selskabslovgivning; Hovedsædeteorien vs. registreringsteorien; Restriktion for etableringsfriheden

Det hollandske selskab Überseering BV drev et motel i Tyskland. Efter at entreprenørfirmaet NCC havde renoveret bygningerne, konstaterede man en række mangler, hvorefter Überseering sagsøgte NCC for godt 1 mio. DM ved de tyske domstole. NCC påstod sagen afvist, idet de hævdede, at Überseering ikke havde partsevne. Partsevne forudsætter retsevne, og NCC mente, at Überseering efter den tyske hovedsædeteorien ikke var et gyldigt selskab. Überseering var således ejet og ledet af to tyske statsborgere, som begge boede i Tyskland, og derfor var selskabets hovedsæde i Tyskland. Da selskabet imidlertid ikke var stiftet efter tysk ret, kunne det ikke tillægges retsevne og derfor heller ikke partsevne.

Domstolen fastslog indledningsvist, at forelæggelse af et selskabs hovedsæde er omfattet af etableringsteorien. Derefter præciserede Domstolen, hvordan Domstolens dom af 27. september 1988 i sag C-81/87 skal fortolkes, idet denne sag alene tog stilling til den situation, hvor en medlemsstat begrænser muligheden for, at et selskab, som var stiftet i denne stat, flyttede sit hovedsæde ud af landet. Stiftelseslandet kan begrænse sine egne selskaber på denne måde, idet disse selskaber alene eksisterer i kraft af lovgivningen i stiftelseslandet.

I det foreliggende tilfælde var det imidlertid en anden medlemsstat end stiftelseslandet, der nægtede at anerkende et selskab, der havde forlagt sit hovedsæde, og dette havde Domstolen ikke accepteret med C-81/87. Da man herved reelt nægtede, at det hollandske selskab kunne udnytte etableringsfriheden, var den tyske praksis klart en restriktion. Denne restriktion kunne ifølge Domstolen ikke begrundes i tvingende almen hensyn. Det er således ifølge Domstolen muligt, at kreditorhensyn, og hensynet til at beskytte minoritetsdeltager, medarbejder og fiscus må stadig kunne varetages, men med respekt først og fremmest for proportionalitetsprincippet.

De af BGH (Bundesgerichtshof) stillede spørgsmål til EF-domstolen beskriver samtidig i få ord hele hovedsædeteorien kerne: 1) Skal artikel 43 og 48 EF fortolkes således, at det strider mod selskabers etableringsfrihed, såfremt rets- og partsevne hos et selskab, der er gyldigt stiftet efter en medlemsstats lov, bedømmes efter lov i den stat, hvortil selskabet har forlagt sit faktiske hovedsæde, og såfremt det ikke der længere kan gøre aftaleretlige krav gældende mod domstolen? – 2) Hvis Domstolen svarer bekræftende: Påbyder selskabers etableringsfrihed at bedømme rets- og partsevne efter stiftelseslandets lovgivning? Domstolen svarede ja til begge spørgsmål. I præmis 92 anførte Domstolen, at det ikke kan udelukkes, at »tvingende almen hensyn som beskyttelse af kreditorernes, minoritetsdeltagerne, lønmodtagernes eller endog skattevæsenets interesser under visse

omstændigheder og på visse betingelser kan begrunde restriktioner for etableringsfriheden«. Men i præmis 93 kommer selve dødsstødet til hovedsædeteorien i dets rendyrkede form: »Sådanne formål kan imidlertid ikke begrunde, at det ikke anerkendes, at et selskab, der er forskriftsmæssigt stiftet i en anden medlemsstat, hvor det har sit vedtægtsmæssige hjemsted, har retsevne og dermed partsevne. En sådan foranstaltning er ensbetydende med en ren nægtelse af den etableringsfrihed, som selskaber anerkendes at have i medfør af artikel 43 og 48 EF.

De tyske konsekvenser af domme blev draget ved ZIP 2003.718 BGH, som lakonisk fastslår, at et udenlandsk selskab, der har rets- og partsevne efter loven i det land, hvor det har sit vedtægtsmæssige hjemsted, også har rets- og partsevne i Tyskland.

Konsekvensen af dommen er, at hovedsædeteorien ikke længere fuldt ud kan anvendes af medlemsstaterne. De enkelte medlemsstater kan vælge at anerkende den i forhold til medlemsstatens egne selskaber, hvorved medlemsstaten kan forbyde, at disse forelægger hovedsædet ud af stiftelseslandet. Derimod kan medlemsstaten ikke anvende hovedsædeteorien i forhold til selskaber, der er stiftet i andre medlemsstater, der ikke anvender hovedsædeteorien. Det betyder, at et land, der følger hovedsædeteorien, ikke kan nægte at anerkende eksempelvis et engelsk selskab, selvom de ikke længere har deres hovedsæde i England, idet selskabet efter engelsk ret fortsat betragtes som gyldigt stiftet, da engelsk ret bygger på registreringsteorien.

Det er dermed klart, at dommen i høj grad har bidraget til at fremme selskabers fri bevægelighed.

2003

FM 2003.50/3 Ø

Specialfuldmagts rækkevidde

Kendelsen statuerer, at de tegningsberettigede i et selskab gyldigt kan give en person, specialfuldmagt til i forening med en prokurist at meddele påtegninger på og kvittering af pantebreve.

Landsretten fandt, at det ikke kunne gøre nogen forskel, at prokuristen ifølge sin prokura kun kunne handle i forening med et medlem af direktionen.

UfR 2003.107 H, Medicon A/S

Medicon A/S kunne ikke forbyde anvendelsen af firmanavnet »Medicon Valley Capital« som binavn hhv. filialbetegnelse på to andre selskaber

Medicon A/S, som drev virksomhed med medicinsk afprøvning mv. påstod de to andre selskaber, som benyttede firmanavnet Medicon Valley Capital (som binavn hhv. filialnavn), og som drev virksomhed med investeringsrådgivning mv. tilpligtet at ophøre hermed efter AL § 153, stk. 2, og ApL § 2, stk. 2. Udtrykket Medicon Valley var fra midten af 1990'erne i betydeligt omfang blevet benyttet i offentligheden som en særlig betegnelse for Øresundsområdet, der skal angive, at dette område er præget af en koncentration af medicovirksomheder og – institutioner. Dette forhold talte imod, at Medicon A/S skulle kunne forbyde, at andre virksomheder anvendte udtrykket Medicon Valley som et led i deres navn, jf. herved princippet i varemærkelovens § 5, nr. 2. Hertil kom, at der ikke kunne antages nogen reel risiko for forveksling, dels fordi

Domme og kendelser 2000-2010

ordet Medicon ændrer betydning, når det sammenstilles med ordet Valley, dels fordi de andre selskabers navn i kraft af tilføjelsen af ordet Capital indeholdt en angivelse af, at de drev virksomhed af anden art end Medicon A/S.

TfS 2003, 198 Ø

Vederlag til bestyrelsesmedlemmer; Maskeret udbytte; nærtstående; forventningsprincippet

Skattemyndighederne anfægtede de samlede vederlag for bestyrelsesmedlemmer og ansatte, der enten var hovedanpartshavere eller nærtstående hertil, således at skattemyndighederne ikke godkendte del af vederlaget blev behandlet som maskeret udbytte. Vederlaget udgjorde samlet 455.000 kr. for begge år. Selskabet, hvor egenkapitalen i 1990 udgjorde 8,8 mio. kr., havde hovedsageligt investeret i obligationer med relativt få handlinger pr. år. Told og skattemyndigheden fandt 55.000 kr. som rimeligt. Efter indhentelse af syn og skøn, som fandt 95.000 kr. rimeligt, tog Skatteministeriet delvist bekræftende til genmæle og anerkendte en forhøjelse af vederlagene fra 95.000 kr. til 150.000 kr., og landsretten fastsatte herefter vederlagene i overensstemmelse med denne påstand.

Kendelsen statuerer de to overgrænser som skal overholdes, når det tildeles bestyrelsesvederlag. Den første overgrænse sætter fokus på personens ydelse til selskabet. Den anden overgrænse sætter fokus på selskabet.

UfR 2003.233/2 Ø

Ikke forelæggelse af spørgsmål for EF-domstolen under verserende sag for byret

Advokat Olav Willadsen, A, ejede 50 aktier a 100 kr. i det børsnoterede rederi Motortramp A/S. A's aktier var børsnoterede B-aktier med 1/10 stemmeret, medens de fuldstemmegivende A-aktier ikke var børsnoterede. I 1999/2000 gennemførtes en omdannelse af den koncern, hvori Motortramp A/S indgik, og i forbindelse hermed afslog A et tilbud om ombytning af sine aktier med aktier i et selskab, hvor Motortramp A/S ejede 51 pct. Ifølge Motortramps A/S' vedtægter var aktierne ikke indløselige. Vedtægterne blev ændret trods protest fra A. A anlagde sag mod Motortramp A/S vedrørende vedtægtsændringen og gjorde blandt andet gældende, at der nu var 3 forskellige aktieklasser, at der var sket omgåelse af reglerne om tvangsindløsning i AL. Under sagen stillede A spørgsmål til EF-domstolen vedrørende fortolkningen af artikel 42 i 2. selskabsdirektiv i relation til de skete vedtægtsændringer. A mente, at der var brud på den fællesskabsretlige selskabsretlige lighedsgrundsætning.

Lighedsgrundsætningen drejer sig om aktionærer, der befinder sig i samme situation. Dette var ikke tilfældet i den pågældende sag. Derfor sås ikke at foreligge en sådan tvivl om, hvorvidt den danske AL § 17 er uforenelig med fællesskabsretten, at der var behov for at stille præjudicielle spørgsmål til EF-domstolen.

UfR 2003.245 Ø

Tinglysning af overdragelse af ejendom i forbindelse med virksomhedsomdannelse krævede adkomstdokumentation

I forbindelse med en virksomhedsomdannelse skulle et nystiftet ApS overtage 2 ejendomme fra skifteren S. S fremsatte i den anledning anmodning om, at tinglysningsdommeren D i tingbogen noterede ændring af adkomsthaverens navn. D afviste dette.

Landsretten anførte, at virksomhedsomdannelsen indebar, at adkomsten til den/de

ejendomme, der var omfattet af omdannelsen, overgik fra S til et selskab. Indførelse i tingbogen af adkomstændringen skulle derfor ske ved tinglysning af et dokument, der opfyldte tinglysningslovens krav til et adkomstdokument. Da dette ikke var tilfældet for de dokumenter, som S havde indleveret til tinglysningskontoret, stadfæstede landsretten afgørelsen.

Ufr 2003.296/2 H, FDM

Foreningen Forenede Danske Motorejere (FDM) var omfattet af registreringspligten i EVL

Efter § 8, jf. § 3, jf. § 1, stk. 1 i ELV skal blandt andet foreninger med begrænset ansvar, der har til formål at fremme deltagernes økonomiske interesser gennem erhvervsdrift, anmeldes til registrering i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen. Foreningen Forenede Danske Motorejere (FDM) påstod styrelsen tilpligtet at anerkende, at foreningen ikke var omfattet af registreringspligten, idet FDM gjorde gældende, at den erhvervsdrift, foreningen udøvede, ikke havde til formål at fremme medlemmernes økonomiske interesser.

FDM fik ikke medhold. Der henvises blandt andet til, at foreningen efter sine vedtægter ud over et ideelt formål – at varetage den individuelle persontransports udvikling – også havde til formål at varetage medlemmernes praktiske og økonomiske interesser, at der i forbindelse med foreningens erhvervsdrift, som blandt andet bestod i varesalg, drift af testcentre, udlejning af campingpladser og rejsebureauvirksomhed, var aftalt bonus og rabatordninger for medlemmerne, og at denne varetagelse af medlemmernes økonomiske interesser efter aktiviteternes omfang ikke var af underordnet betydning.

Ufr 2003.300 H

Selskabstømning; Selvfinansiering efter AL § 115, stk. 2 og 5; Fordeling af erstatningsbyrden efter Trane-dommens principper

Sælgeren S af overskkudsselskabet O, blev anset for at have overtrådt selvfinansieringsforbuddet i AL § 115, stk. 2, blev af landsretten dømt til at betale 4.367.451 kr. til overskkudsselskabets konkursbo og herudover at dække samtlige endeligt godkendte krav i boet i medfør af AL § 115, stk. 5. Køberens Bank B var fundet erstatningsansvarlig efter culpa-reglen og dømt til at betale 2.448.570 kr. Ifølge landsrettens dom skulle B i det indbyrdes forhold bære halvdelen af dette beløb, idet landsretten ikke fandt grundlag for at fastsætte en berigelse, som S forlods skulle bære. Dommen blev opfyldt af S og B ved betaling af henholdsvis 3.270.501 kr. og 1.224.285 kr.

For højestere angik sagen alene det indbyrdes opgør mellem på den ene side B og den anden side S og finansieringsselskabet F, der var kreditor i S og havde handlet på dette selskabs vegne. B gjorde gældende, at S og F forlods skulle bære en berigelse svarende til overkursen ved salget med tillæg af rente heraf principalt til tidspunktet for opfyldelsen af landsrettens dom, subsidiært til sagsanlægget. S og F gjorde principalt gældende, at B i det hele skulle friholde dem. Det var alene S og ikke B, der havde overtrådt selvfinansieringsforbuddet. Det solidariske ansvar for skattevæsenets tab på 2.448.570 kr. kunne derfor ikke udstrækkes til at omfatte selskabets videregående tab, der også omfattede renter efter skattelovgivningen m.m. Der var heller ikke grundlag for at anse B for selvstændig erstatningsansvarlig over for S og F. Ved den indbyrdes fordeling af den fælles erstatningsbyrde på 2.448.570 kr. måtte der tages udgangspunkt i de principper, der var fastlagt i Trane-dommen, Ufr 2000.365/2 H. Det var ved

opgørelsen af S' berigelse uden betydning, hvad S selv havde købt overskudsselskabet for, og at S havde betalt renter efter skattelovgivningen m.m. S skulle herefter forlods bære et beløb svarende til overkursen ved salget af selskabet, ca. 931.000 kr., og renter heraf til sagens anlæg, idet der ikke fandtes grundlag for at medtage renter for tiden herefter. I overensstemmelse med B's subsidiære påstand blev S og F dømt til at betale ca. 756.000 kr. med rente fra tidspunktet for B's opfyldelse af landsrettens dom.

**UfR 2003.317 H, Brask Thomsen Stiftung; Accumulator Invest A/S
Frifindelse for bestyrelsesansvar; Tab på et betydeligt lån**

R var bestyrelsesmedlem i investeringsselskabet K A/S, der ejedes af P, og som var hovedaktionær i investeringsselskabet A A/S. R var også bestyrelsesmedlem i dette selskab. Den 2. december 1991 ydede en udenlandsk stiftelse S, der ejedes af B, efter forhandlinger mellem denne og P et lån på 17 mio. kr. til K A/S. Til sikkerhed fik S pant i en post aktier i A A/S, og dette selskab afgav en erklæring om på nærmere angivne betingelser at ville overtage de pantsatte aktier. R der var blevet orienteret om låneoptagelsen på et bestyrelsesmøde den 22. november 1991, medunderskrev erklæringen. Lånet fra S blev anvendt til at indfri et opsagt lån i et pengeinstitut. I slutningen af januar 1992 trådte K A/S og A A/S i betalingsstandsning, og selskaberne blev senere erklæret konkurs. S påstod R tilpligtet at erstatte lånebeløbet på 17 mio. kr. R blev frifundet.

Dommen statuerer, at det afgørende er, om den eller de pågældende i bestyrelsen og direktionen måtte indse, at videreførelse er håbløst, dvs. måtte indse, at selskabet befandt sig i en så vanskelig økonomisk situation, at der ikke var realistisk mulighed for at fortsætte selskabets drift, og at långiveren derfor ville lide tab ved at yde lånet. I dommen frifandtes bestyrelsen for ansvaret efter Brask Thomsen Stiftungs tab på et betydeligt lån til Accumulator Invest A/S' moderselskab Krepcó Holding A/S.

UfR 2003.330 H (= TfS 2002.1036 H), Coloplast A/S

Coloplast A/S havde fradragsret efter statsskattelovens § 6, stk. 1 litra a, for tab ved udstedelse af medarbejderaktier til favørkurs

Coloplast A/S udvidede aktiekapitalen i form af udstedelse af medarbejderaktier til favørkurs og fratrag tabet herved opgjort som forskellen mellem favørkursen og markedskursen. Ligningsmyndighederne nægtede fradrag under henvisning til, at tabet ikke repræsenterede en udgift for selskabet, men derimod et tab for selskabets hidtidige aktionærer, og at der ikke var hjemmel til fradraget efter ligningslovens § 7 A.

Højesteret udtalte, at en sådan ordning måtte anses for at være et led i medarbejderens aflønning med Coloplast A/S som det retssubjekt, der blev forpligtet over for medarbejderne ved ordningen, og at det ikke med tilstrækkelig sikkerhed var påvist, at ligningslovens § 7 A udelukkede Coloplast A/S' fradragsret efter statsskattelovens § 6, stk. 1 litra a.

UfR 2003.673 H

Selskabs tilbagebetaling til indskyder ikke omfattet af tilbagebetalingspligten og direktøren i selskabet er ikke erstatningsansvarlig over konkursboet for tilbagebetalingen

A og B erhvervede i 1989 et underskudsselskab S, hvorefter D blev ansat som direktør

og valgt som et af flere bestyrelsesmedlemmer. S havde været under tvangsakkord, der alene kunne gennemføres i forbindelse med en rekonstruktion af selskabet. Det var derfor nødvendigt med et samlet kapitalindsud på 940.220 kr. Kort efter blev aktierne i S videreoverdraget til et Panama-selskab for 940.230 kr., hvorved kapitalen tilvejebragtes. Ejerkredsen på såvel sælger- som købersiden var A og B. I november 1989 købte S en erhvervsjendom for 37 mio. kr., der i december 1989 blev videresolgt for 45,5 mio. kr. til K med en nettoavance for S på godt 5 mio. kr. Af en kvalitetsvurdering fremgik, at der skulle udføres udbedringer af mangler på ejendommen på skønsmæssigt 300.000 kr. Dette beløb blev S dømt til at betale i 1993, hvorefter S blev erklæret konkurs i april 1993. konkursboet K anlagde sag mod D med påstand om, at han skulle betale omkostningerne ved konkursens indtræden og hæfte for anmeldte og godkendte kreditorkrav i K, dog ikke over ca. 2,5 mio. kr. K henviste herved til, at D i januar 1991 i henhold til A's og B's anvisninger havde overført et beløb svarende til 2,4 mio. kr. til dem.

Højesteret kom frem til, at de 2,4 mio. kr. ikke var blevet ydet som lån eller lignende. Ikke grundlag for at anse udbetalingerne for omfattet af AL § 115, stk. 1. D blev frifundet. Det kunne ikke bebrejdes D, at han havde tilbagebetalt nogle tilgodehavender til selskabets hovedaktionærer. D havde ikke haft grundlag for at antage, at der var en væsentlig risiko for, at selskabet ville lide tab på fordringen mod det andet selskab.

UfR 2003.782 Ø

Stiftelses/fonds formålsbestemmelse var almennyttig i henhold til boafgiftslovens § 3, stk. 2

Skatteministeriet, S, havde nægtet »M & H's Fond for Erhvervsflyvning«, F, afgiftsfritagelse efter boafgiftslovens § 3, stk. 2, idet det anførtes, at F ikke var almenvelgørende eller almennyttig. Ifølge vedtægterne skulle F's midler anvendes til støtte ved uddannelse, herunder efteruddannelse af civile erhvervsflyvere, herunder private flyvere, der ønsker en erhvervmæssig uddannelse. Anført, at vedtægterne ikke herudover indeholdt nogen begrænsning for den kreds, der var berettiget til at modtage støtte, og F's formål måtte herefter anses for at komme en vis videre kreds til gode.

Da uddannelsesformålet ikke knyttede sig til en bestemt virksomhed, forening eller lignende, men – således som det må gælde i almindelighed – sigtede mod at danne grundlag for et bestemt erhvervmæssigt virke, måtte formålsbestemmelsen i sin helhed anses for at være almennyttig, i lighed med hvad der var antaget af S i en tidligere afgørelse vedrørende fond, hvis formål var at yde økonomisk støtte til aktive yngre landmænd, jf. UfR 1996.1248 Ø. S blev derfor tilpligtet at anerkende, at F var at anse som en stiftelse – subsidiært en fond – med almenvelgørende eller andet almennyttigt formål i henhold til boafgiftslovens § 3, stk. 2.

UfR 2003.795 Ø

Udlæg for interessentskabs gæld ifølge pantebrev kunne ikke foretages hos interessent

Rekvirent R begærede udlæg hos I, der var interessent i et I/S, og som ifølge interessentskabskontrakten hæftede for selskabets gæld, i anledning af at et pantebrev udstedt af I/S med sikkerhed i en fast ejendom ikke havde opnået dækning på en tvangsauktion over ejendommen. Da I ikke havde påtaget sig en gældsforpligtelse ved sin underskrift på dokumentet, kunne udlægsforretningen ikke fremmes.

UfR 2003.796 Ø

Salg af 100 pct. ejer selskab forudsætter ikke syn og skøn efter lejelovens § 103, stk. 2

U, der var ejer af en udlejningsejendom, solgte ved købsaftale af 1. november 2001 ejendommen til et selskab, som var 100 pct. ejet af U selv, for godt 12,5 mio. kr. Ved brev af 2. november 2001 blev ejendommen tilbudt lejerne af beboelseslejemål i henhold til lejelovens § 103. Den 9. november 2001 meddelte lejerne advokat, at der til opfyldelse af tilbudspligten skulle foreligge et syn og skøn efter lejelovens § 103, stk. 2, 2. pkt., hvilket U bestred.

Udtalt, at under hensyn til Højesterets principielle bemærkning om fortolkning af rækkevidden af reglerne om tilbudspligt i UfR 1993.868 fandtes det betænkeligt at anse bestemmelsen i lejelovens § 103, stk. 2, 2. pkt., vedrørende syn og skøn i tilfælde af påtænkt overdragelse ved gave, fusion eller mageskifte eller at påtænkt arveudlæg for direkte eller analogt anvendelig i det foreliggende tilfælde.

UfR 2003.915 Ø

Arkitekt, der var medejer af opløst byggeselskab, var erstatningsansvarlig over for Byggeskadefonden for mangler ved byggeri

Et andelsboligbyggeri viste sig ved det pligtmæssige 5-års-eftersyn at være behæftet med en række alvorlige mangler. Manglerne, der beløb sig til over 4 mio. kr., blev udbedret på Byggeskadefonden, F's, foranledning. Bygherren, et ApS, var opløst. F rettede sit krav mod byggeriets arkitekt, Jan Nørgaard, A, der ejede først alle, siden halvdelen af anparterne i ApS'et.

Anført, at det måtte antages, at manglerne ved byggeriet ville have været undgået, hvis bygherreselskabet havde overholdt kvalitetssikringscirkulærets krav om udarbejdelse af tilsynsplan og kontrolplan. Det var således utvivlsomt, at bygherreselskabet var erstatningsansvarligt for manglerne. A var medejer af og meddirektør i bygherreselskabet, og som arkitekt også særlig sagkyndig. Herudover havde han udarbejdet arkitektprojektet og vidste, da entreprisekontrakten blev indgået, at der ikke var udarbejdet ingeniørprojekt eller produktionstegninger. Ved under disse omstændigheder at have undladt at påse, at bygherreselskabet traf de fornødne forholdsregler til opfyldelse af kravene i kvalitetssikringscirkulæret, som A var bekendt med, fandtes A at have pådraget sig et selvstændigt erstatningsansvar over for andelsboligforeningen og dermed over for F. A blev dømt til at betale det af F rejste krav, der var begrænset til 2.999.875 kr.

UfR 2003.928 Ø

Sameje om fast ejendom kunne kræves opløst ved salg på offentlig auktion

A, B, C og D havde i 1994 i fællesskab købt en fast ejendom, som de ejede hver med 1/4. Der blev ikke oprettet samejeoverenskomst, og der forelå ikke aftale om, hvorledes samejet kunne opløses. D solgte i 1999 sin anpart til C, der på et tidspunkt overlod knap halvdelen af sin beboelsesandel til tredjemand. A og B meddelte i januar 2001 C, at de ønskede at udtræde af bofællesskabet. Parterne søgte herefter i næsten 2 år at blive enige om, hvordan A og B's udtræden kunne etableres. Da en løsning på tvisten, herunder således at D overtog hele ejendommen, eller at A og B's andele blev solgt til tredjemand, ikke kunne opnås, fandtes det berettiget, at A og B kunne kræve samejet opløst ved salg på offentlig auktion af ejendommen.

Se blandt andet også UfR 1998.1556 H og UfR 2001.898 H.

UfR 2003.960 Ø, Andelshaveforeningen Engvang**Kolonihaveforenings nægtelse af godkendelse af nyt medlem skal begrundes**

Casper Heyde, H, der var ejer af et kolonihavehus beliggende i Andelshaveforeningen Engvang, F, ønskede at overdrage sit hus til A. Ifølge F's vedtægter skulle nye medlemmer godkendes af F. Vedtægterne indeholdte ikke krav om, at nægtelse af godkendelse skulle begrundes. F nægtede uden begrundelse at godkende A som nyt medlem.

Udtalt at et afslag om at overdrage ejendomsretten til et kolonihavehus placeret på en andel til en anden må anses for at være et væsentligt indgreb af økonomisk karakter – også selv om det måtte være muligt for den pågældende at overdrage til anden side. Selv om det må erkendes, at en kolonihaveforening på grund af sin særlige indretning og karakter adskiller sig fra ejerlejligheds- og andelsboligforeninger, findes et afslag på at overdrage sit hus, i lighed med hvad der gælder for eksempel med hensyn til andelsboligforeninger, u hvert fald at kræve, at bestyrelsen begrundes sit afslag.

F havde derfor ikke været berettiget til uden begrundelse at nægte at godkende H's overdragelse til A.

TfS 2003, 982 V**Tvivl om, hvornår I/S stiftelse egentlig har fundet sted: Tidspunkt for erhvervelse af en fast ejendom**

Et I/S købte en udlejningsejendom af et investeringsselskab med henblik på at eje ejendommen i en investeringsperiode på 10 år. Spørgsmålet var, om der i 1996 var indgået en endelig og bindende aftale om køb af ejendommen.

Landsretten bemærkede, at der ikke forelå dokumenter vedrørende salg af ejendommen til investeringsselskabet, og at interessentskabets køb alene var dokumenteret ved det den 1. februar 1997 daterede betingede skøde. Endvidere bemærkede landsretten, at A efter indholdet af tegningsaftalen ved underskrift af denne alene havde afgivet tilbud om tegning af en andel, at projektets finansiering efter tegningsaftalen var afhængig af investorernes indkomst- og formueforhold, at aftalen først var bindende efter at projektet var godkendt i sin helhed og investorerne havde modtaget bekræftelse herpå, samt at der forelå usikre og til dels modstridende forklaringer om, hvorvidt og på hvilken måde investorerne modtog bekræftelse herpå i 1996. På den baggrund fandt landsretten det ikke godtgjort, at udbyderen af projektet over for samtlige investorer bekræftede udbyderens godkendelse af projektet og investorernes deltagelse heri.

Videre bemærkede landsretten, at A ifølge sin forklaring ikke kunne huske, om A underskrev interessentskabskontrakten i 1996, og at der derfor heller ikke – uanset udbyderens forklaring om det modsatte – var ført tilstrækkeligt bevis for, at interessentskabet, der var køber af ejendommen, var kommet til eksistens i 1996. På den baggrund fandt landsretten det ikke bevist, at der i 1996 var indgået en endelig og bindende aftale om overdragelse af ejendommen, og A kunne derfor ikke i 1996 fratække sin andel af underskud og renteudgifter vedrørende I/S'et.

UfR 2003.1067 SH, Exiqon**Bestemmelse om tilbagekøb af medarbejderaktier ugyldig efter aftalelovens § 36**

I henhold til tilbud fra sin arbejdsgiver Exiqon A/S, E, tegnede laborant KN i december 1998 aktier i selskabet til en kursværdi af 25.020 kr. Efter prospektet havde E ret til at kræve aktierne solgt tilbage til selskabet til købskurs tillagt en rente på 10 pct. i tilfælde

af at den ansatte forlod selskabet inden for 3 år. KN blev opsagt på grund af sygefravær til fratræden den 31. januar 2000, og E betalte KN 27.522 kr. til dækning af tilbagekøbssummen for aktierne. Aktietegningen fandtes ikke at indeholde en økonomisk begunstiggelse af medarbejderne. Aktiebesiddelsen indeholdt heller ikke en vederlæggelse af medarbejderen der kunne sidestilles med en ydelse omfattet af funktionærlovens § 17 a. Bestemmelsen om tilbagekøb af aktier gav E en ensidig ret, men ikke pligt, til at købe medarbejderaktierne tilbage til købsprisen med tillæg af 10 pct. Købsprisen skulle finde anvendelse uanset selskabets økonomiske stilling eller aktiens værdi på tilbagekøbstidspunktet, og tilbagekøbsbestemmelsen var udelukkende fastsat i selskabets interesse. Det måtte herefter anses for urimeligt at gøre en sådan bestemmelse gældende, navnlig i en situation hvor en medarbejder afskedigedes og således ikke selv havde haft indflydelse på ansættelsesforholdets varighed. Bestemmelsen blev derfor tilsidesat efter aftalelovens § 36.

UFR 2003.1241/2 H, Arla Foods A.m.b.a. – sag I

Udformning af en ordning med udligningsbeløb i forbindelse med en fusion mellem MD Foods A.m.b.a. og Kløver Mælk A.m.b.a. var ikke i strid med lighedsgrundsætningen eller andet

MD Foods A.m.b.a., MD, overtog pr. 30. september 1996 de fleste aktiver og passiver i Mejeriselskabet Vesthimmerland, V. Samtidig blev Søren Byrjalsen, B, der var anpartshaver i V, ligesom dets øvrige andelshavere optaget som andelshaver i MD. Pr. 28. november 1998 blev MD fusioneret med Kløver Mælk A.m.b.a., KM, med MD som fortsættende selskab. Som led i fusionen gennemførtes en økonomisk udligning til fordel for KV's andelshavere, og som modstykke hertil gennemførtes for MD's andelshavere en ordning med hensættelse på personlige konti. Denne ordning gik nærmere på, at der for hver andelshaver skulle hensættes et beløb svarende til 5 øre pr. kg. mælk, den pågældende havde leveret til MD i de forudgående fem regnskabsår, at der til andelshaverne, som først var blevet andelshavere i MD efter påbegyndelsen af regnskabsåret 1993/94, alene skulle hensættes i forhold til den efter optagelsen i MD leverede mælke-mængde, og at der dog blev gjort undtagelse fra den sidstnævnte begrænsning blandt andet for andelshavere, som var blevet medlemmer af MD ved kollektiv indmeldelse i forbindelse med en fusion. B, som efter disse regler alene havde krav på hensættelse for 2 år, påstod MD tilpligtet at anerkende, at B havde krav på hensættelser for 5 år.

Højesteret udtalte, at ordningens udformning, som harmonerede med en bestemmelse i MD's vedtægter om fordeling af et eventuelt nettooverskud i tilfælde af likvidation, måtte anses for sagligt begrundet og kunne således ikke anses for striden mod en lighedsgrundsætning. En bestemmelse i købsaftalen mellem MD og KM om, at optagelsen af V's andelshavere i MD skulle ske »på samme vilkår, som gælder for købers nuværende andelshaver«, kunne ikke forstås således, at der ved optagelsen – på samme måde som ved fusion – skulle tillægges den pågældende anciennitet fra et tidligere tidspunkt end optagelsestidspunktet. Det var heller ikke godtgjort, at der i forbindelse med købsforhandlingerne var givet tilsagn herom. Endelig var der ikke grundlag for at bringe aftl. § 36 i anvendelse. MD blev herefter frifundet.

Andelstanken kan forlades helt gennem kooperativets omdannelse til et aktieselskab, hvilket blev muliggjort gennem AL § 135, der herved på den ene side afkalker en række fusionsregler, men på den anden side indrømmer selskabet en betydelig frihedsgrad til

at fastlægge de nærmere vilkår for tildeling af aktier. I dommen kan der hentes en vis vejledning hertil.

UfR 2003.1264 H, J. B. Stål og Maskinfabrik K/S

J. B. Stål og Maskinfabrik K/S' direktører blev solidarisk erstatningspligtige for 1,4 mio. kr. over for K/S'ets factoringsselskab

To direktører D for J. B. Stål og Maskinfabrik K/S, K, der producerede vindmølletårne, indgik på K's vegne aftale med et factoringsselskab, F, om belåning af de fakturaer, som K sendte til køberne af K's produktioner. Ifølge aftalen angik belåningen fakturaer vedrørende varer, der var leveret til kunderne, eller varer, som var klar til at blive afhentet af disse, således at F fik sikkerhed i de færdigproducerede varer. Imidlertid blev fakturaerne af K sendt til belåning hos F op til 1½ måned før de aftalte tidspunkter for levering af tårnene, og også efter at det havde vist sig, at de forudsatte færdiggørelsesarbejder vedrørende allerede belånte fakturaer ikke var udført, skete der fortsat belåning. Umiddelbart før K gik konkurs, manglede der færdiggørelsesarbejder for i alt ca. 1 mio. kr. F fik derved ikke den aftalte sikkerhed i bestående fordringer og blev udsat for særlig risiko for tab. D, der var klar over K's anstrengte økonomi og bekendt med den anvendte fakturerings- og belåningspraksis, blev som direktører i K fundet solidariske erstatningsansvarlige for F's tab på i alt ca. 1,4 mio. kr.

UfR 2003.1519 H

Købere af aktiviteter i selskab, der derpå blev solgt som overskudsselskab, men senere tømt, ansvarlige sammen med sælgerne af selskabet for skattevæsenets tab; Fordeling af erstatningsbyrden efter Trane-dommens principper

A og B indsatte hver deres anpartsselskab som stiftere og ejere af et aktieselskab S, der, mens det endnu var under stiftelse, købte aktiviteterne i et selskab G, der derpå blev solgt som et overskudsselskab, men senere blev tømt af T. Efter at E, der ejede B, var blevet afkrævet erstatning for skattemyndighederne M's tab ved selskabstæmningen, anlagde E sag mod A, B og S med påstand om, at disse skulle friholde E for erstatningskravet.

Landsretten og Højesteret dømte A, B og S til at betale halvdelen af den erstatning, E blev pålagt at betale. Det blev herved udtalt, at den overtagelsesmodel i forbindelse med S' køb af G, som var blevet tilrådt af revisorer og advokater, bevirkede, at der i kraft af G's skattetilsvær var blevet opnået en gevinst, der som med i en fælles løsning havde fået handlen til at hænge sammen og komme begge parter lige fuldt til gode. Dette var sket på en sådan måde, at M's interesser var blevet tilsidesat og at A, B og S derved havde pådraget sig ansvar for M's tab på linje med E. Fordelingen af ansvaret skulle ske i overensstemmelse med principperne i Trane-dommen.

UfR 2003.1593 V

Dansk andelsselskabs erstatningskrav mod engelsk direktør for A/S i England skulle afgøres efter engelsk ret

Kartoffelmelcentralen Amba, K, rejste erstatningskrav mod det engelske selskab E, der havde virket som agent for K. Erstatningskravet fremkom, efter at K havde ophævet agentaftalen med E, under henvisning til at E havde vist illoyal adfærd over for K, og efter at E havde tilbageholdt betalinger fra K's kunder i England.

Ved Retten i Herning anlagde K sag mod E og foretog senere ad citation af D, der var direktør og hovedaktionær i E og bosiddende i England. E, der var uden midler, tog bekræftende til genmæle over for K's påstande. K gjorde gældende, at kravet mod D vedrørte erstatning uden for kontrakt, og at det følger af lovvalgsreglen om *lex loci delicti*, at dansk ret skulle finde anvendelse. D gjorde gældende, at engelsk ret skulle finde anvendelse, fordi tvisten var underlagt selskabsstatutets lovvalgsmaksime, subsidiært at *lex loci delicti*-princippet må føre til, at engelsk ret skal finde anvendelse.

Landsretten udtalte, at de handlinger, der lå til grund for K's krav, var foretaget af D i dennes egenskab af direktør og aktionær i E, der er registreret og hjemmehørende i England. D er engelsk statsborger og var i sit virke i E undergivet engelsk ret. De pågældende handlinger var foretaget i England, og de eventuelle skadegørende virkninger af disse handlinger kunne allerede konstateres ved den manglende indsættelse af betalinger på K's konto i England. Under disse omstændigheder skulle kravet, uanset om dette støttes på anbringendet om erstatning uden for kontrakt eller på et anbringende om hæftelsesgennembrud afgøres efter engelsk ret.

Se blandt andet Werlauff: Selskabsmasken (1991) s. 136ff, Peter Arnt Nielsen: International privat- og procesret (1997) s. 632, Allan Philip: Dansk International privat- og procesret (3. udg. 1976) s. 359, O.A. Borum: Lovkonflikter (4. udg. 1970) s. 181 samt UfR 1925.260 H.

Dommen statuerer, at skadevoldende handlinger uden for kontrakt vil selskabets og dets repræsentanters ansvar blive dømt efter almindelige IP-erstatningsprincipper, ofte pegende på *lex loci delicti*, dvs. stedet for den skadevoldende handling eller efter omstændighederne for dennes virkning.

UfR 2003.1646 Ø

Krav på opløsning af sameje om fast ejendom ved frivillig auktion

E solgte i 1965 sin faste ejendom til sine børn A og K. Ejendommen var opdelt i 2 lejligheder, hvoraf A beboede den ene og K den anden. A, der døde i 2002, havde indsat en almenevelgørende forening som enearving. Der var ikke oprettet samejekontrakt mellem A og K. K ønskede ikke at overtage boet efter A's anpart af ejendommen, og parterne kunne ikke opnå enighed om en nærmere regulering af samejeforholdet med henblik på bortsalg af boets anpart. Uanset at beboelsen fysisk var opdelt i 2 selvstændige lejligheder, og at K gennem en meget lang årrække havde boet på ejendommen, fandtes boet efter A at have krav på opløsning af samejet ved frivillig auktion.

Se tillige UfR 2003.928 Ø.

UfR 2003.1764 H, Arla Foods A.m.b.a. – sag II

Udformning af en ordning med udligningsbeløb i forbindelse med en fusion mellem MD Foods A.m.b.a. og Kløver Mælk A.m.b.a. var ikke i strid med lighedsgrundsætningen eller andet

I/S Tranekærgård havde Knud Olsen som gårdejer, G, der i en årrække havde leveret mælk til et privat mejeri The Borden Company A/S, blev pr. 1. oktober 1998 optaget som andelshaver i mejeriandelselskabet Kløver Mælk A.m.b.a., KM. Pr. 28. september 1998 blev KM fusioneret med MD Foods A.m.b.a., MD, med MD som fortsættende selskab. Som led i fusionen gennemførtes til KM's andelshavere en økonomisk udligning og som modstykke hertil for MD's andelshavere en ordning med hensættelse på person-

lige konti. Ordningen for KM's andelshavere gik nærmere ud på, at de andelshavere, der før fusionen havde leveret til KM, skulle have et udligningsbeløb på 20 øre pr. kg. mælk, som de leverede til MD i de to første år efter fusionen. Beløbene skulle dog reduceres efter deres anciennitet som leverandører hos KM i de sidste 5 år. De andelshavere, der først var optaget i KM med virkning fra fusionsdagen, skulle uanset manglende anciennitet hos KM have et udligningsbeløb på 4 øre pr. kg. mælk, som de leverede til MD i de første år efter fusionen. G, som efter disse regler alene havde krav på et udligningsbeløb på 4 øre pr. kg., påstod MD tilpligtet at anerkende, at G havde krav på udligningsbeløbet på 2 gange 20 øre pr. kg. mælk.

Ordningen måtte anses for sagligt begrundet og kunne således ikke anses for stridende mod en lighedsgrundsætning. Det bemærkedes herved, at for andelshavere, der ligesom G var indtrådt ved individuel indmeldelse og ikke havde leveret til KM før fusionen, harmonerede ordning med, at de efter KM's vedtægter ikke ville have fået andel i fordelingen af formuen, hvis KM dengang i stedet var trådt i likvidation. En bestemmelse i de vilkår af 14. april 1998, som KM havde fastsat for optagelsen af G om, at optagelsen fandt sted »på lige vilkår og med samme afregningspris som KM's øvrige andelshavere«, kunne ikke forstås således, at der ved optagelsen skulle tillægges G anciennitet fra et tidligere tidspunkt end optagelsestidspunktet, hverken i relation til likvidationsbestemmelsen eller til en eventuel senere fusion. Det var heller ikke godtgjort, at der under forhandlingerne om optagelse var givet tilsagn herom. MD blev frifundet.

Se tillige UfR 2003.1241/2 H.

UfR 2003.1910 Ø

Andelsboligforening, der alene ejede en ejerlejlighed, et tv, en vaskemaskine og en tørretumbler, kunne pga. medlemmernes uenighed om optagelse af nye medlemmer opløses efter skiftelovens § 82

Andelsforeningen Ritz, R, hvis formue bestod af en lejlighed, et tv, en vaskemaskine og en tørretumbler, havde til formål at eje og administrere lokaliteter, der kunne tjene til beboelse for og benyttes af medlemmerne. Ifølge vedtægterne havde R 5 medlemmer. I tilfælde af udmeldelse skulle et medlem have sit indskud retur. Beslutning om optagelse af nye medlemmer skulle træffes ved enstemmighed blandt dem, der ikke havde opsagt medlemskabet. R tegnedes af medlemmerne i forening, og vedtægtsændringer kunne ikke medføre forringelse af tidligere medlemmers rettigheder.

Efter at 3 af medlemmerne var udtrådt af R – de 2 seneste uden at have modtaget deres indskud retur – var alene D og S. Da D og S ikke kunne blive enige om optagelse af nye medlemmer eller nedsættelse af antallet gennem en vedtægtsændring, indgav D begæring til skifteretten om opløsning af R i medfør af skiftelovens § 82. S bestred, at der i § 82 var hjemmel hertil.

Skifteretten fandt ikke, at spørgsmålet om R's opløsning kunne behandles ved de almindelige domstole, og lagde herved vægt på, at der, i mangel af parternes enighed, ved en opløsning skulle foretages en skiftebehandling med realisation af R's aktiver og fordeling af provenuet til medlemmerne i overensstemmelse med vedtægternes bestemmelse herom. Skifteretten anså sig herefter for kompetent til at behandle sagen. Under hensyn til den manglende enighed mellem D og S fandtes der ikke at bestå anden mulighed end at opløse R.

Landsretten tiltrådte, at det samvirke, sagen drejede sig om, måtte karakteriseres som et bo, jf. skiftelovens § 82, og stadfæstede skifterettens afgørelse.

UfR 2003.2234/2 Ø

Rekvirents udeblivelse medførte ikke afvisning af begæring om frivillig auktion

Den omstændighed, at rekvirenten af en frivillig auktion over fast ejendom udeblev fra et forberedende retsmøde, hvor der skulle procederes om, hvorvidt der var grundlag for at afholde auktion over ejendommen, gav ikke grundlag for at afvise auktionssagen.

UfR 2003.2398 H

Ikke godtgjort, at A og B drev en sådan virksomhed om et skib, at B's kreditorer var afskåret fra at foretage udlæg i skibet, men da de ejede skibet i lige sameje, blev udlægget begrænset til B's halvpart

Fogedretten foretog for C udlæg hos B i et skib, idet fogedretten samtidig lagde til grund, at halvdelen af skibet tilhørte A. A kærede udlægget til landsretten med påstand om ophævelse, idet A gjorde gældende, at skibet var ejet af et interessentskab mellem A og B.

Landsretten stadfæstede udlægget. For Højesteret gjorde A tillige gældende, at A og B drev en sådan rederivirksomhed eller anden form for virksomhed vedrørende skibet, at der forelå et partrederi eller et interessentskab, som afskar B's kreditorer fra at foretage udlæg i skibet. Da A og B imidlertid ejede skibet i lige sameje, kunne B's kreditorer alene foretage udlæg i den andel, der tilhørte B, og udlægget blev derfor begrænset til at angå B's ideelle halvpart af skibet.

UfR 2003.2505 H

Revisor erstatningsansvarlig for manglende gennemgang af selskabs interne kontrol

Selskabet A, havde lidt tab ved besvigelser, som dets bogholder havde begået gennem 4 år, og krævede erstatning af selskabets revisor Erik Munk, R.

På baggrund af en udtalelse fra Foreningen af Statsautoriserede Revisorers responsumudvalg fastslog Højesteret, at R burde have gennemgået den interne kontrol. Dette ville have afsløret, at ledelsen ikke havde tilrettelagt en hensigtsmæssig kontrol med udbetalte lønninger. R burde endvidere i revisionsprotokollen have orienteret ledelsen om de kontrolmæssige svagheder og de foranstaltninger, som ledelsen burde iværksætte. Disse forhold havde medvirket til, at der ikke blev iværksat foranstaltninger, der i væsentlig grad kunne have forebygget besvigelserne.

R var derfor ansvarlig for tabet. Fejlene kunne ikke føre til en nedsættelse af revisionshonoraret. Dommen er afsagt med tre dommerstemmer mod 2.

Se tillige UfR 1951.960/2 H, UfR 1955.446 H og UfR 1978.653 H, Mogens Christensen m.fl.: Revision og revisorer, s. 50-53 og 87-90, Lars Bo Langsted m.fl.: Revisoransvar (5. udg. 2000) s. 185-88 og 192-95, Olaf Hasselager m.fl.: Revisorlovgivningen med kommentarer (2. udg. 1997) s. 518-19, 524-27 og 532 og Gomard i »Revision og Regnskabsvæsen« 1995, nr. 8, s. 39-45.

Hvis revisoren havde fundet, at revisoren ikke havde fået tilstrækkelige oplysninger, kunne dette begrunde, at revisoren ville træde tilbage – se hertil UfR 2004.2377 H, Nordisk Fjer.

Erhvervsankenævnets kendelse af 1. september 2003 (J.nr. 01-232.566),

Årsberetningen 2003 s. 100

Sletning af filial af selskabsregistret stadfæstet

Den 12. oktober 2001 meddelte Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, at styrelsen ville slette et

tyske GmbH's filial af styrelsens selskabsregister. Det tyske selskab klagere over styrelsens afgørelse.

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen anførte i afgørelsen, at filialer af udenlandske kommanditselskaber, herunder »kommanditanpartsselskaber«, er i modsætning til filialer af udenlandske kommanditaktieselskaber ikke underlagt eller reguleret i den danske selskabslovgivning. Sådanne filialer er således heller ikke omfattet af EF's 1. og derved 11. selskabsdirektiv, der er implementeret i den danske lovgivning. At selskaber har nedlagt principale påstand om, at styrelsen ikke skulle have grundlag for at slette filialen, og at filialen skulle have krav på registrering i overensstemmelse med indholdet i 1. selskabsdirektiv sammenholdt med EF-domstolens praksis med fortolkning af den primære og sekundære EF-ret, bygger på en retsvildfarelse både med hensyn til indholdet af EU-retten og med hensyn til, hvad et kommanditaktieselskab og et kommanditanpartsselskab er.

Styrelsen anfører, at styrelsens registreringsnægtelse (sletning) af den nærværende filial berører ikke selskabet og dets muligheder for at udøve den frie etableringsret i Danmark, som efter EU-retten er tillagt et selskab efter artikel 44 og 48 EF. Da filialens sletning skyldes, at styrelsen ikke gennem lovgivningen har hjemmel eller pligt til at optage en sådan filial i sit offentlige register, så kan det udenlandske selskab ikke påberåbe sig eller finde støtte for ret og krav på registrering af den udenfor den danske selskabslovgivning regulerede filial.

Erhvervsankenævnet fastslår, at efter selskabets vedtægter og hæftelsesbestemmelser ikke omfatter af de selskaber, der efter filialdirektivet har ret til filialregistrering. Selskabet anses ikke for et (udenlandsk) aktieselskab. Da kommanditisten i det klagende selskab ikke er et (udenlandsk) selskab, eller et selskab med tilsvarende retsform, er selskaber efter ankenævnets opfattelse heller ikke et (udenlandsk) kommanditaktieselskab efter AL § 147, stk. 2.

Erhvervsankenævnet stadfæstede herefter Erhvervs- og Selskabsstyrelsen afgørelse af 13. oktober 2001.

Erhvervsankenævnet udtalte slutteligt, at spørgsmålet om, hvorvidt selskabets komplementarselskab eller kommanditistselskabet kan få en filial registreret i Danmark ikke kan afgøres under nærværende sag, men forudsætter at der foretages selvstændig anmeldelse heraf til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen.

Erhvervsankenævnets kendelse af 18. november 2003 (J.nr. 02-219.129),

Årsberetningen 2003 s. 120

Registreret hjemstedsadresse skal være der, hvor selskabets ledelse og administration rent faktisk foregår

Styrelsen fastholdt i sin afgørelse fra 28. juni 2002, at et selskab var forpligtet til at ændre hjemstedsadressen til den adresse, hvorfra selskabets ledelse og administration foregik.

Selskabets formål var udvikling, handel, produktion, import/export og service samt investering, herunder i fast ejendom. Selskabet importerede reservedele fra Holland. Selskabets adresse var i X-by hos virksomheden A, der blandt andet solgte adresseservice, telefonbesvarelse og videreomstilling, idet virksomheden virkede som en telefonreception. Selskabets post blev videresendt til Z-by. Selskabet ejede endvidere en ejendom i Y-by, hvor varerne fra Holland blev leveret, hvorefter der skete videreforsendelse til blandt andet kunderne. Told og Skatteregionen vurderede, at X-by, ikke kunne anses

for at være selskabets adresse, idet selskabet ikke blev drevet herfra og regnskabet blev heller ikke opbevaret på denne adresse. De vurderede endvidere, at selskabet havde aktivitet på selskabets ejendom i Y-by. Styrelsen foretog efterfølgende en undersøgelse, hvor styrelsen blandt andet havde kontakt til virksomheden. Styrelsen fastslog, at selskabet skulle flytte hjemsted til Y-by, da det var der, selskabet reelt blev ledet fra.

Ankenævnet lagde efter de foreliggende oplysninger til grund, at adressen i X-by, tilhørende virksomheden A, som blandt andet solgte adresseservice, telefonbesvarelse og viderestilling, og som på vegne af selskabet alene besvarede telefonhenvendelser til selskabet og videresendte post til selskabet til en nærmere angiven postboks. På adressen fandtes ikke bogføringsmateriale eller andet, som indikerede, at selskabet rent faktisk blev ledet og administreret fra den pågældende adresse.

Ankenævnet tiltrådte derfor, at selskabet ikke havde hovedkontor på adressen i X-by, og at denne adresse derfor ikke kunne være registreret som selskabets hjemstedsadresse. Ankenævnet stadfæstede derfor styrelsens afgørelse af 28. juni 2002.

Erhvervsankenævnets kendelse af 9. december 2003 (J.nr. 03-187.242),

Årsberetningen 2003 s. 130

4-ugers frist fra spaltningens underskrivelse til dens modtagelse i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen ikke overholdt, hvorfor spaltningens modtagelse ikke kunne bekendtgøres

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen meddelte den 5. august 2003 til et selskab, at en af selskabets underskrevne spaltningensplan ikke kunne bekendtgøres, da den ikke var modtaget i styrelsen senest 4 uger efter dens underskrivelse, hvilket var et krav efter AL § 136, stk. 2, jf. § 134 d, stk. 1. Selskabet klagede herefter til Erhvervsankenævnet over styrelsens afgørelse.

Spaltningensplanen var underskrevet den 25. juni 2003 og styrelsen modtog spaltningensplanen den 5. august 2003. Efter AL § 136, stk. 2, jf. § 134 d, skal styrelsen modtage spaltningensplanen senest 4 uger efter underskrivelse. Styrelsen orienterede selskabet om, at fristen i AL § 134 d, stk. 1, er indispensabel, og at styrelsen derfor ikke har mulighed for at bekendtgøre planen uanset grunden til forsinkelsen. Der var heller ikke mulighed for at indsende en ny spaltningensplan med et spaltningstidspunkt den 1. januar 2003, da en fælles regnskabsopstilling ikke må have en opgørelsesdag, der ligger mere end 6 måneder forud for spaltningensplanens underskrivelse, jf. AL § 134 b, stk. 2.

Erhvervsankenævnet tiltrådte styrelsens afgørelse og stadfæstede den.

EF-domstolens afgørelse af 30. september 2003 i sagen C-167/01, Inspire Art Ltd Hollandsk lovgivning, som efter Centros og Überseering havde indført regler om, at selskaber, hvis hovedaktiviteter befandt sig i Holland, skulle overholde visse regler – herunder minimumskapitalreglen; »pseudo-foreign companies«, dvs. om udenlandske selskaber med hele deres aktivitet i Holland. Lovgivningen fandtes i strid med artikel 43 og 48 EF

Lov omfattede alle formelt udenlandske selskaber, dvs. selskaber, hvis virksomhed fuldt ud eller næsten fuldt ud udøves i Holland. Sådanne selskaber havde pligt til at lade sig registrere i det hollandske handelsregister og det skulle i dokumenter og breve angives, at det var et formelt udenlandsk selskab. Disse selskaber skulle have en egenkapital, der mindst svarede til den minimumskapital, der krævedes efter hollandsk lovgivning. Hvis

dette kapitalkrav ikke var opfyldt, hæftede selskabets ledelse solidarisk for alle de retshandler, som selskabet indgik i Holland. Dette krav fandt dog ikke anvendelse på de Europæiske Økonomiske Firmagrupper samt de selskaber, der er omfattet af 2. selskabsdirektiv. Da det engelske selskab Inspire Art Ltd nægtede at lade sig registrere som formelt udenlandsk selskab, fik Domstolen lejlighed til at tage stilling til, om den hollandske lovgivning var forenelig med artikel 43.

Domstolen konstaterede indledningsvist, at flere af de hollandske bestemmelser var i strid med det 11. selskabsdirektiv om filialer. Der var enkelte krav, som gik ud over, hvad der efter det 11. selskabsdirektiv kunne kræves af en filial, blandt andet kravet om, at det skal angives, at selskabet er et formelt udenlandsk selskab. Selvom en række af de krav, der blev stillet var i overensstemmelse med direktivet, så var de sanktioner, der var fastsat for overtrædelse af reglerne for vidtgående. Efter de hollandske regler var ledelsen solidarisk ansvarlig for selskabets forpligtelser i de tilfælde, hvor man ikke havde overholdt offentlighedsforanstaltningerne i loven.

Herefter vurderede Domstolen lovens forenelighed med artikel 43. Selvom hollandsk ret ikke gik så vidt som til at nægte at registrere udenlandske selskaber, så udgjorde den ikke desto mindre en sådan hindring for etableringsretten, at man pålagde udenlandske selskaber en række supplerende krav om minimumskapital og ledelsesansvar.

Derefter undersøgte Domstolen, om kravene om minimumskapital opfyldte Gebhard-testen. Dette afviste Domstolen, idet den særligt pegede på, at Inspire Art Ltd. fremstod som et engelsk selskab, og at potentielle kreditorer derfor var tilstrækkeligt oplyst om, at de handlede med et udenlandsk selskab. Dette må forstås sådan, at Domstolen ikke mente, at krav om minimumskapital i en sådan situation var nødvendige og dermed ikke proportionalt. Endelig gentog Domstolen, at det ikke er misbrug at anvende selskab fra en anden medlemsstat, ligesom den kort konstaterede, at der ikke var anført forhold, der tilsagde, at hensynet til god handelsskik eller en effektiv skattekontrol kunne begrunde reglerne.

Generaladvokat S. Alber var i sit forslag til afgørelsen – fremsat den 30. januar 2003 – streng over for medlemsstater, der havde afgivet indlæg til fordel for Holland, og som herved »genbrugte« argumenter, der allerede var underkendt af Domstolen i Centros og Überseering. Reglerne i den danske opkrævningslovs § 11 a, der indførtes efter Centros, og som over for udenlandske selskaber mv. håndhæver et kapitalkrav på 125.000 kr. i forhold til det offentlige, må efter Inspire Art betragtes som lige så fællesskabsstridige som de underkendte hollandske regler.

2004

TfK 2004.25

Ikke grundlag for straf efter analogi af AL § 48 h, stk. 1, jf. § 161, stk. 1

T1 som bestyrelsesmedlem og administrerende direktør, T2 som bestyrelsesformand samt T3 og T4 som bestyrelsesmedlemmer for B A/S var ved byret tiltalt for ud fra en analogislutning fundet skyldig i overtrædelsen af AL § 48 h, stk. 1, jf. § 161, stk. 1, ved at have bevirket, at B tegtede egne aktier, idet B af et af T1 ejet selskab købte 192.000 aktier i B, uagtet T1's selskab samme dag havde tegnet 180.000 stk. aktier i B, hvilket var den mængde aktier, der manglede at bliver tegnet i forbindelse med en kapitalforhø-

Domme og kendelser 2000-2010

jelse i B. B var af byretten blevet frifundet for samme tiltale på grund af manglende hjemmel for selskabsansvar i AL § 161, stk. 4. T1, T3 og T4 ankede dommen til landsretten, der fandt, at AL's regler om forbud mod tegning af egne aktier og om adgang til køb af egne fuldt indbetalte aktier udtømmende regulerer retsvirkningerne af de dispositioner, for hvilke der var rejst tiltale. Der var derfor ikke grundlag for at straffe efter en analogislutning, jf. straffelovens § 1.

UfR 2004.67 H

Selskabstømning; selvfinansiering efter AL § 115, stk. 2; erstatningsansvarlige efter AL § 115, stk. 5

Tre personer, S, der ejede hele aktiekapitalen i A A/S under omdannelse til ApS, solgte aktierne til K, som de ikke kendte på forhånd. Købesummen var fastsat som A's egenkapital med tillæg af 84 pct. af A's udskudte skatter. Ifølge købsaftalen skulle A's likvide midler og købesummen afregnes ved overførsler via Nationalbanken i henhold til nærmere aftale mellem parterne. Handelen blev afviklet ved, at S på et tidspunkt, hvor adgangen til at disponere over A's midler tilkom dem, instruerede A's bank B, om mod B's indeståelse for indsætning af købesummen på S' konto at overføre A's likvide midler til en af K anvist konto i en anden bank. Midlerne blev overført til advokat D's klientkonto i C uden angivelse af, hvem han skulle godskrive indsætningen i sit klientbogholderi, og købesummen blev samme dag overført fra klientkontoen til B. Indsætningen af S' midler blev af D, der handlede efter instruks fra K, i klientbogholderiet godskrevet en konto for A og dernæst overført til en konto for K, der blev udlignet blandt andet ved udbetaling af købesummen. De skyldige skatter blev ikke betalt, og A gik konkurs. S, der erkendte at være erstatningsansvarlige, betalte skattekravet med kontrollovstillæg, men konkursboet påstod S yderligere dømt til at betale renter af skattetilsvaret og anerkendte at være forpligtet til at betale omkostninger ved konkursen m.v. Overdragsaftalen havde ikke karakter af en formal forretningsmæssig disposition.

På baggrund af omstændighederne ved handlens afvikling måtte S have indset, at de stillede A's midler til rådighed for K i forbindelse med dennes erhvervelse af aktierne, og at de dermed overtrådte AL § 115, stk. 2.

Advokat D handlede efter instruks fra K, og det kunne ikke føre til et andet resultat, at A's midler, der samme sag blev anvendt til betaling af købesummen, forinden havde været godskrevet A i D's klientbogholderi. Tilbagebetaling efter AL § 115, stk. 4 var udelukket. Derfor hæftede S for overskudsselskabets tab efter AL § 115, stk. 5.

UfR 2004.86 H

Selskabstømning; selvfinansiering efter AL § 115, stk. 2; erstatningsansvarlige efter AL § 115, stk. 5

S, der var eneaktionær, bestyrelsesmedlem og direktør i A A/S, solgte aktierne til K. Med i overdragelsen fulgte A's helejede datterselskab B. Købesummen blev fastsat som A's egenkapital med tillæg af 81 pct. af afsat skat. Aftalen havde ikke karakter af en normal forretningsmæssig disposition, og der var ikke i sagen oplysninger om, at S kendte K. Ifølge aftalen skulle A's og B's midler stilles til disposition for A's pengeinstituts konto i Nationalbanken til overførslen til det af K anviste pengeinstituts konto i Nationalbanken med valør på overtagelsesdagen. Handelen blev afviklet ved, at S på et tidspunkt, hvor adgangen til at disponere over selskabernes midler tilkom ham, instru-

erede selskabernes bank om at overføre deres midler til K's pengeinstitut via Nationalbanken uden afgivelse af, hvem der skulle være kontohaver, på betingelse af at købesummen blev overført til S' konto samme dag. Midlerne blev indsat på K's konto, hvorved selskaberne blev tømt. Den skyldige skat blev ikke betalt, og A og B gik konkurs.

S, der erkendte at være erstatningsansvarlig, betalte skattekravet, men konkursboerne påstod S yderligere dømt til at betale renter af skatteilsvaret og anerkendte at være forpligtet til at betale omkostninger ved konkursen m.v.

Højesteret udtalte, at S under omstændighederne ved aftalen og handelens afvikling måtte have indset, at S som aktionær i de solgte selskaber stillede selskabernes midler til rådighed for K i forbindelse med dennes erhvervelse af aktierne, og at S derved overtrådte AL § 115, stk. 2. Tilbageførslen var udelukket. S hæftede for selskabernes tab efter AL § 115, stk. 5. Dommen er dog afsagt med dissens. En af dommerne udtaler, at der i aftalen ikke fremgår, at selskabets midler ville blive overført til en konto tilhørende K. Der foreligger heller ikke andre omstændigheder, som giver grundlag for at fastslå, at S var vidende herom. Dommeren finder, at der ikke kan rejses krav mod S i medfør af AL § 115, stk. 5.

TfS 2004, 126 LR

Nytegning af aktier; Overskurs; Interesseforbundne parter

Ligningsrådet blev spurt, hvorvidt et selskabs D's nytegning af aktier i et nyt moderselskab M2 til en overkurs, der væsentligt oversteg den regnskabsmæssige værdi i M2, ville udløse beskatning hos D, M2, M2's nye moderselskab M1 eller aktionærerne i dette. Nytegningen skulle ske ved apportindsud af aktierne og anparterne i D's datterselskaber, og handelsværdien af disse aktier/anparter ville svare til den nominelle værdi af de udstedte aktier i M2 med tillæg af overkurs. Endvidere ønskedes det oplyst, hvorvidt aktietegningen ville udløse beskatning hos eneanpartshaverne i de tre selskaber, der ville blive aktionærer i M1, når det forudsattes, at der ikke ville ske en formueforøgelse for eller formueforskydning mellem anpartshaverne indbyrdes, og at der ikke ville ske udlodning til anpartshaverne.

Ligningsrådet udtalte, at forskellen mellem handelsværdien af kapitalandelene i datterselskaberne og det modtagne vederlag, 10.000 kr., i skattemæssig henseende ville være at betragte som et ikke-fradragsberettiget tilskud fra D til M2, som M2 ville være skattepligtig af. Den påtænkte disposition ville ikke udløse beskatning hos de tre eneanpartshavere.

Resultatet er rigtigt, men begrundelsen burde snare søges i forholdet mellem lex specialis og lex generalis, se hertil Nikolaj Vinther & Erik Werlauff i TfS 2004.281.

Kendelsen statuerer, at hvid der kan påvises betydelige forskelle mellem den kurs, hvortil der tegnes aktier, og disses virkelige værdi, vil SEL § 13, stk. 1, nr. 1 dog være ude af billedet. I stedet træder den generelle bestemmelse i statsskattelovens § 4 ind i billedet, idet overkursen da må betragtes som et tilskud, der er skattepligtig for det emitterende selskab.

UfR 2004.180 H

Fastsættelse af goodwill ved overtagelse af medinteressents andel af en klinik

Sagen angik spørgsmålet, om nogle bestemmelser i en I/S-kontrakt, der var indgået i 1980, om opløsning af I/S'et og om værdiansættelsen af dets aktiver skulle finde

Domme og kendelser 2000-2010

anvendelse ved en senere opløsning efter den ene medinteressents død. I/S bestod ved stiftelsen af 2 personer, der i 1987 havde overdraget virksomheden, herunder goodwill, til to ApS'er tilhørende hver af dem. Ved overdragelsen blev I/S'ets anlægsaktiver bestående af klinikkens goodwill mv. overdraget til hver af de to ApS'er, som interessenterne hver for sig havde stiftet. Efter den ene interessents død opstod der strid mellem dennes efterlevende ægtefælle og den anden interessent om fastlæggelsen af goodwillen.

Efter bevisførelsen blev det lagt til grund, at I/S-kontrakten fra 1980 i mangel af aftale skulle være gældende i forholdet mellem de to ApS, hvori de to oprindelige interessenter hver især var eneanpartshaver og direktør.

UfR 2004.299 H

Erstatningsansvar for skattevæsenets tab ved selskabstømning for sælgere og købers pengeinstitut uanset deponering af en del af selskabets midler

En række revisorer, der havde drevet revisionsvirksomhed i et selskab, solgte efter en fusion selskabet som overskudsselskab for egenkapitalen med tillæg af godt 60 pct. af de skyldige skatter på ca. 8,5 mio. kr. Knap 2,8 mio. kr. af de skyldige skatter vedrørte en afsluttet regnskabsperiode, og af selskabets midler blev et tilsvarende beløb i overensstemmelse med købsaftalen deponeret i bank. Deponeringen skulle frigives, når skatten var betalt, eller når sælger havde godkendt en af en statsautoriseret revisor udarbejdet skattemæssig opgørelse, som viste, at skatten ikke skulle betales. Revisoren skulle samtidig attestere, at han ville påse, at opgørelsen blev anvendt i selvangivelsen. Deponeringskontoen blev frigivet knap 3 måneder senere efter modtagelse af den aftalte dokumentation for, at skatten ikke skulle betales. Overskudsselskabet blev tømt af køberen i forbindelse med overtagelsen og gik senere konkurs. Skatteopgørelsen, der byggede på erhvervelse af afskrivningsberettigede aktiver, blev ikke godkendt af skattemyndighederne, da aktiverne ikke var anskaffet, og de skyldige skatter blev ikke betalt. Sælgerne og køberens pengeinstitut erkendte erstatningsansvar for de skyldige skatter bortset fra den del, for hvilken der var sket deponering, og sagen angik alene erstatningsansvaret for denne del.

Højesteret fastslog, at der var sket selvfinansiering efter AL § 115, stk. 2, uanset at en del af selskabets midler var blevet deponeret. Salget af selskabet havde ikke karakter af en normal forretningsmæssig disposition. Sælgerne måtte indse, at risikoen for, at betaling af skatter ikke kunne undgås, og for at skattevæsenet ville lide tab, var særlig stor, når der skete selvfinansiering, hvilket måtte fremstå som en nærliggende mulighed. Der forelå ikke egen skyld. Sælgerne blev derfor dømt til at betale erstatning.

UfR 2004.362 H

Arbejdsgiver ansvarlig for manglende indbetaling af A-skat og arbejdsmarkedsbidrag

A havde i årene 1994-1996 indkomst fra et dagblad D, for hvem A arbejdede som vikar, i form af honorarer, der var fastsat på grundlag af faste takster, hvortil kom ulempebetaling og kørselsgodtgørelse. A oppebar desuden indkomst som vikar for et andet blad. Vederlaget til A blev efter A's fremsendelse af en faktura udbetalt af D en gang om måneden uden indeholdelse af A-skat og arbejdsmarkedsbidrag. Efter A's død afkrævede Told og Skat T de manglende indbetalte beløb hos D, der imidlertid bestred kravet under henvisning til, at A i forhold til D i skattemæssig henseende havde været selvstændig erhvervsdrivende. D havde foruden A beskæftiget 34 vikarer, hvoraf der for

de 32's vedkommende blev indeholdt A-skat og arbejdsmarkedsbidrag, uden at der var nogen forskel på arbejdsforholdene for vikarerne. Efter en samlet vurdering af sagens faktiske omstændigheder sammenholdt med de kriterier, der var angivet i en cirkulæreskrivelse, fandt landsretten og Højesteret, at A's indkomst hos D havde været lønindkomst. På dette grundlag, der var D bekendt, havde D ikke haft føje til at anse A som selvstændig erhvervsdrivende, og D var derfor ansvarlig for den manglende indbetaling af A-skat og arbejdsmarkedsbidrag.

TfS 2004, 401 LR

Medarbejderobligationer; bruttotrækordning

Ligningsrådet godkendte en bruttotrækordning vedrørende medarbejderobligationer.

Ordningen indebar, at de ansatte gik ned i løn med ca. 33.000 kr. årligt og til gengæld modtog udbytte i form af medarbejderobligationer omfattet af ligningslovens § 7 a, stk. 1, nr. 3, for ca. 23.000 årligt. Ligningsrådet lagde ved afgørelsen til grund, at den aftalte fremtidige kontante løn skulle udgøre beregningsgrundlaget for f.eks. pension og feriepenge. Ligningsrådet lagde endvidere vægt på, at Folketinget kort forinden ved lov nr. 151 af 15/3 2004 havde forhøjet beløbsgrænsen for (gratis) medarbejderobligationer.

TfS 2004, 542 H, Johnson Holding ApS

Advokat- og revisoromkostninger ved stiftelse af holdingselskab; fradragsberettigede etableringsudgifter

Et holdingselskab, der blev stiftet ved skattefri aktieombytning, og hvis aktivitet bestod i at eje et datterselskab, havde fratrukket udgifter til revisor og advokat afholdt i forbindelse med stiftelsen.

Skattemyndighederne indrømmende ikke fradraget, idet man fandt, at der ikke var tale om etablering af en erhvervsvirksomhed efter særreglen i ligningslovens § 8 J.

Højesterets flertal fandt – i modsætning til tidligere landsretten – at omkostningerne var omfattet af ligningslovens § 8 J. Højesteret lagde vægt på, at A/S og ApS i medfør af AL § 1, stk. 1 og ApL § 1, stk. 1, skal være erhvervsdrivende, og at det i selskabsretten er anerkendt, at kravet herom er opfyldt også for selskaber, hvis virksomhed alene består i at besidde aktier eller andele i et eller flere datterselskaber. Herefter måtte sådanne moderselskaber som udgangspunkt også anses for erhvervsdrivende ved anvendelse af skatteretlige regler.

Højesteret udtalte hertil endvidere, at dette resultat er bedst stemmende med, at selskabet var indrømmet fradragsret for løbende udgifter til revision og regnskabsassistance.

Om dommens konsekvenser for forholdet mellem selskabs- og skatteretten se Nikolaj Vinther & Erik Werlauff i UfR 2004 B 298ff (Skatteretlig virkning af selskabsretlige begreber – konsekvenser af en dom om begrebet »erhvervsdrivende«).

TfS 2004.569 Ø, DanConsult K/S

Erstatning for ikke indeholdt A-skatter fra to kommanditister i et K/S; Told og skattemyndighederne havde ikke udvist egen skyld eller tilsidesat tabsbegrænsningspligten

DanConsult K/S, D, blev stiftet den 15. juni 1994. Det fremgik af selskabets vedtægter,

Domme og kendelser 2000-2010

at komplementaren hæfter ubegrænset for selskabets forpligtelser. Kommanditisternes hæftelse er begrænset til kommanditanpartens størrelse med tillæg af fremtidigt henlagt overskud. Komplementar i D var selskabet Eurowide Engineering Ltd., der i juni 1994 var stiftet og registreret i det engelske selskabsregister. Ifølge kommanditistfortegnelsen for D ejede Gert Hvolby, A, ved stiftelsen 8 anparter, men David Hansen, B, og komplementaren hver ejede en. A blev valg som direktør i D. i 1995 fratrådte A stilling som direktør i D. Julian Nauth-Nisir, C, blev ansat som ny direktør. Af ansættelseskontrakten fremgik, at C var ansvarlig for virksomhedens økonomi, herunder skat, moms og eventuelle tilskudsmidler, og at direktøren er ansvarlig over for bestyrelsen. Ansættelseskontrakten blev underskrevet af A og B. C var ifølge erklæring af 2. januar 1995 til told- og skattemyndighederne komplementarens herværende repræsentant og hæftede splidarisk med denne for betaling af moms. Den 1. november 1995 overdrog A alle sine anparter i D og sine aktier i komplementaren til B for 0 kr. Ifølge erklæring af 31. december 1995 blev D overdraget til Grøn Service ApS, G, for 50.000 kr. G var stiftet den 22. september 1995 af B og Henrik Sthener Christiansen, E. Den 26. marts 1996 blev komplementaren slettet af det engelske selskabsregister og opløst, hvilket blev bekendtgjort den 2. april 1996, i oktober 1996 blev D afmeldt efter momsloven.

Skatteministeriet anlagde herefter sag mod A og B om, at B tilpligtes at betale 1.079.451 kr. med tillæg af procesrente fra sagens anlæg, og at A tilpligtes en for begge og begge for en med B at betale 320.668 kr. af det i B's tilpligtigede beløb med tillæg af procesrente fra sagens anlæg.

Sagens vedrører, om A og B indtil den 1. november 1995 og herefter B alene udgjorde den faktiske ledelse i D, og i givet fald om A og B er erstatningsansvarlige over for told- og skattemyndighederne for D's manglende betaling af skatter og afgifter i 1995 og 1996. Sagen vedrører endvidere opgørelsen af skyldig moms, A-skat og AM-bidrag for selskabet i årene 1995 og 1996.

Landsretten fandt, at A og B udgjorde selskabets ledelse, og at de havde handlet erstatningspådragende ved driften. Landsretten tiltrådte Skatteministeriets erstatningsopgørelse, men nedsatte dig kravet med indbetalinger af skat fra ansatte. Landsretten fandt endvidere ikke grundlag for at antage, at told- og skattemyndighederne havde udvist egen skyld eller tilsidesat tabsbegrænsningspligten.

UfR 2004.610 S, Medicon A/S

Medicon for virksomhed med medicinsk afprøvning kunne ikke hindre Mediconnect for formidling af sundhedsfaglige ydelser til kommuner

Medicon A/S havde registreret MEDICON for blandt andet videnskabelig og industriel forskning og drev virksomhed med afprøvning af medikamenter til brug for medicinalvirksomheder i Skandinavien. Endvidere udførte selskabet forskningsopgaver for sygehuse m.v. Mediconnect A/S' virksomhed gik ud på ved hjælp af it-baserede bookingsystemer og under benyttelsen af varemærket MEDICONNECT at formidle speciallæger til kommunernes socialforvaltning. Der var navnelighed mellem varemærkerne, men tjenesteydelserne og kunderne var forskellige. MEDICON var derfor ikke til hinder for MEDICONNECT. Der var endvidere ikke en sådan lighed mellem selskabsnavnene at Medicon A/S kunne forlange det senere registrerede Mediconnect A/S afregistreret.

UfR 2004.1293/2 H**Krydsning af indbyrdes sammenhængende betalinger mellem 4 selskaber var uden driftmæssig baggrund, og betalingen til et af selskaberne blev anset for at være maskeret udbyttebetaling**

E, der drev ejendomsmæglervirksomhed med videre, var ejer af anparterne og direktør i A ApS, der igen ejede anparterne i B ApS, som E også var direktør i. E drev investeringsvirksomhed med videre sammen D, der ejede alle anparter i F ApS, der igen ejede anparterne i G ApS. E var direktør i begge disse selskaber. Desuden ejede D 50 pct. af anparterne i H ApS. Endelige ejede E's ægtefælle Æ alle anparterne i et vekselerefirma V, hvori E ligeledes var direktør. Foranlediget af, at D havde optaget et ulovligt aktionærlån i H, som skulle indfries, udstedte H en faktura til B på 500.000 kr., som B betalte. Samtidig hermed udstedte V en faktura til G ligeledes på 500.000 kr., som G betalte. Betalingerne foregik samtidig.

Skattemyndighederne M anså betalingerne for at indeholde en maskeret udlodning fra B til E efter ligningslovens § 16 a. E indbragte spørgsmålet til landsretten, der frifandt M.

Højesteret stadfæstede landsrettens dom. Højesteret tiltrådte herved landsrettens begrundelse, hvorefter de krydsende og indbyrdes sammenhængende lige store betalinger mellem selskaberne havde været uden driftmæssig baggrund, og at betalingen fra G til V derfor havde indebåret en vilkårlig overførsel af 500.000 kr. fra B til V. Denne vilkårlige overførsel var sket med E som »mellemed«, således at beløbet måtte anses for at være udbyttebetaling til E efter ligningslovens § 16 a.

Se også UfR 1999.1994 H, UfR 2002.1812 H, TfS 2002.836 V, TfS 1998.103 og TfS 2003.89. Af litteratur se Thøger Nielsen: Indkomstbeskatning (1. udg. 1965) s. 335, Engholm Jacobsen m.fl.: Skatteretten 2 (3. udg. 2000) s. 408ff og 412f, Aage Michelsen m.fl.: Lærebog om indkomstskat (10. udg. 2003) s. 68f og 836f og Werlauff: Selskabsskatteret (5. udg. 2003/04) s. 398.

UfR 2004.1381 V, K/S Albatros VI**Tegningsaftale om kommanditanparter var indgået i strid med forbrugeraftalelovens § 2, stk. 1. Uanset om anpartstegneren bliver erhvervsdrivende gennem tegningen, var anpartstegneren forbruger på tegningstidspunktet (medmindre tegningen skete som led i et erhverv, han allerede drev), og dermed beskyttet af de nævnte regler**

A havde i oktober 1992 indgået en tegningsaftale om en kommanditanpart på 100.000 kr. i K/S Albatros VI, hvis formål efter vedtægterne var »at erhverve og udleje attraktive ejendomme«. Aftalen var indgået og underskrevet, i forbindelse med at en af S' sælgere uden forudgående anmodning herom rettede personlig henvendelse til A på dennes bopæl. A var på tidspunktet for sælgerens henvendelse forbruger, og landsretten fandt, at bestemmelsen i forbrugeraftalelovens § 2, stk. 1, efter forarbejderne til bestemmelsen mest nærliggende må forstås sådan, at det for bestemmelsens anvendelse er afgørende, om den, til hvem den erhvervsdrivende retter uanmodet henvendelse, på tidspunktet for henvendelsen er forbruger, og at den pågældende status som forbruger ikke ændres, fordi den pågældende underskriver en aftale som den under sagen omhandlede. Tegningsaftalen var derfor indgået i strid med forbrugeraftalelovens § 2, stk. 1. Der var efter bevisførelsen ikke grundlag for at fastslå, at S havde rettet henvendelse til A om

nogen form for betaling før i 2001. Landsrettens flertal fandt, at der ikke var grundlag for at statuere, at A havde udvist passivitet med hensyn til at gøre ugyldigheden af aftalen gældende.

UfR 2004.1480 H, Novo Nordisk

Aktieoptioner til medarbejder; hvis fratrædelsen skyldes, at medarbejderen er afgået ved døden, tilkommer ydelsen hans dødsbo

Novo Nordisk A/S etablerede i 1998 en aktieoptionsordning med årlige tildeling af aktieoptioner til visse medarbejdere. Aktieoptionerne gav ret tidligst 3 år efter tildelingen at købe aktier til markedskursen på tildelingstidspunktet. Antallet af optioner, som tildeltes den enkelte medarbejder, såfremt to økonomiske målsætninger blev opfyldt i 1998, var opgjort således, at optionerne på tildelingstidspunktet ville repræsentere en værdi svarende til to måneders løn. Ifølge vilkårene ophørte optionerne i tilfælde af opsigelse fra medarbejderens side 3 måneder efter den dato, hvor medarbejderen opsagde sin stilling. A, der var ansat som funktionær i Novo Nordisk, blev i maj 1998 skriftligt orienteret af Novo Nordisk om ordningen og om, at A i 1999 ville få tildelt optioner, hvis en af målsætningerne blev opfyldt, og i februar 1999 bekræftede Novo Nordisk skriftligt, at tildelingen ville ske i marts 1999, da denne ene målsætning var opfyldt. Senere i februar 1999 opsagde A sin stilling til fratrædelse 31. marts 1999. A mente, at A uanset sin fratrædelse var berettiget til de tildelte optioner for 1998, og til en andel af de optioner, der i 2000 blev tildelt for 1999. Novo Nordisk afviste dette under henvisning til vilkåret om ophør efter opsigelse.

Højesteret fastslog, at A efter indholdet af Novo Nordisk breve fra maj 1998 og februar 1999, og fordi optionerne blev tildelt visse medarbejdere efter objektive kriterier, kunne påregne, at A også i 2000 ville få tildelt optioner, hvis de generelle betingelser for tildeling blev opfyldt. Optionerne måtte anses for et vederlag omfattet af funktionærlovens § 17 a og erhvervet på tildelingstidspunktet. Tildelingerne i 1999 og 2000 ansås at vedrøre 1998 henholdsvis 1999, da de var betinget af opfyldelsen af økonomiske mål i disse år. Det fulgte herefter ufravigeligt af funktionærlovens §§ 17 a og 21, at A ikke som følge af sin fratræden kunne fratages aktieoptionerne for 1998, og at A havde krav på en del af tildelingen for 1999 svarende til den del af året, i hvilken A havde været ansat, og vilkåret om ophør i tilfælde af opsigelse var derfor ugyldigt.

Højesteret henviser blandt andet til UfR 1961.52 H, UfR 1993.754 V, UfR 2001.1178/2 Ø, UfR 2004.1475 H, Lars Svenning Andersen: Funktionærret (2. udg. 1998) s. 259-260 og 501-506 og Ole Hasselbalch: Ansættelsesretten (3. udg. 2002) s. 929-932.

UfR 2004.1738 H, Arla Food A.m.b.a. – sag III

Udformning af en ordning med udligningsbeløb i forbindelse med en fusion mellem MD Foods A.m.b.a. og Kløver Mælk A.m.b.a. var ikke i strid med lighedsgrundsætningen eller andet

Gårdejer Jørgen Kielsgaard Bertelsen, G, havde i mange år som mælkeproducent leveret mælk til det private mejeri Mejerigården A/S i Thisted, T. I foråret 1996 besluttede T's ejere at sælge virksomheden til MD Foods A.m.b.a., MD, og i oktober 1996 blev G optaget som leverandør i MD. I marts 1998 blev det besluttet, at MD med virkning fra den 28. september 1998 skulle fusioneres med Kløver Mælk A.m.b.a., KM, med

MD som fortsættende selskab. Som led i fusionen gennemførtes til fordel for KM's andelshavere en økonomisk udligning og som modstykke hertil for MD's andelshavere en ordning med hensættelse på personlige konti. Ordningen for MD's andelshavere gik nærmere ud på, at der for hver andelshaver skulle hensættes et beløb svarende til 5 øre pr. kg. mælk, den pågældende havde leveret til MD som andelshaver i de forudgående 5 regnskabsår, at der til andelshavere, som først var blevet andelshavere i MD efter påbegyndelsen af regnskabsåret 1993/94, alene skulle ske hensættelse i forhold til den mælkemængde, der var leveret efter optagelsen i MD. Og at der dog blev gjort undtagelse fra sidstnævnte begrænsning blandt andet for andelshavere, som var blevet medlemmer af MD ved kollektiv indmeldelse i forbindelse med en fusion. G, som efter disse regler alene havde krav på hensættelse for godt 2 år, påstod M tilpligtet at anerkende, at G havde krav på hensættelse for 5 år. G henviste herved blandt andet til, at der i forbindelse med G's optagelse var blevet givet løfte om, at G i enhver henseende ville blive stillet som de andelshavere, der havde leveret mælk til MD i 5 år eller mere. Desuden påberåbte G sig lighedsgrundsætningen.

Højesteret udtalte, at det ved tidligere højesteretsdomme (UfR 2003.1241/2 H og UfR 2003.1764 H) var blevet fastslået, at udformningen af ordningen måtte anses for sagligt begrundet og ikke kunne anses for stridende mod en lighedsgrundsætning. Da G endvidere ikke havde godtgjort, at G i forbindelse med optagelsen havde fået tilsagn om, at G i enhver henseende blev stillet som de andelshavere, der havde leveret mælk til MD i 5 år eller mere, blev MD frifundet.

To dommere (Marie-Louise Andreasen og Thomas Rørdam) fremfører dog, at ordningen er usaglig efter deres opfattelse og at ordningen er i strid med den lighedsgrundsætning, der gælder inden for andelsretten og at G ikke blev tilgodeset ved ordningen med de personlige konti på samme måde som MD's ældre andelshavere. Dommerne mente, at G's konto skulle tilskrives den mælk, som G havde leveret til T i den 3-årige periode der var frem til fusionen.

UfR 2004.1784 H

Køber var berettiget til at ophæve aftale om køb af virksomhed

Ved overdragelsesaftale af 1. oktober 2001 solgte Hartmann Invest A/S, S, anparterne i en elektronikvirksomheden Ameta Elektronik ApS, A, til ASIS Holding ApS, K. Overdragelsen skete, uden at K gennemførte en sædvanlige due dilligence-undersøgelse, men S afgav en række garantier, herunder for at samtlige krav fra offentlige myndigheder mod A var betalt før overdragelsesdagen, og for at anparterne var frie og ubehæftede, og S' ejer og direktør, Eske Munck, E, kautionerede som selvskyldner for opfyldelsen af aftalen. Efter overdragelsen konstaterede K blandt andet, at A's væsentligste kunde, G, i hvert fald i de følgende 6 måneder ikke ville afgive flere ordrer til A, at A, som lejede lokaler hos S, skyldte et betydeligt beløb i leje, at A skyldte moms og A-skat, at der var registreret pant i de overdragende anparter, og at A's resultat for 2001 indtil overdragelsen var væsentligt ringere end forudsat. K ophævede købet den 5. december 2001, og da S afviste, at der var grundlag for at ophæve aftalen, anlagde K sag mod S og E med krav om tilbagebetaling af købesummen.

Højesteret udtalte, at E i forbindelse med handlens indgåelse havde tilsidesat sin loyale oplysningsforpligtelse ved ikke fuldt ud at oplyse om G's ordrestop og ved ikke at oplyse om lejerestancen og restancerne vedrørende moms og A-skat. Højesteret fastslog

Domme og kendelser 2000-2010

endvidere, at resultatet for 2001 var væsentligt ringere end forudsat, og at S straks efter at være blevet gjort opmærksom på, at der fortsat var registreret pant i anparterne, burde have sørget for, at pantet blev afregistreret. Efter en samlet vurdering havde S væsentligt misligholdt aftalen, og K var derfor berettiget til at hæve og kræve købesummen tilbage, uanset at K havde accepteret en betydelig risiko ved indgåelsen af aftalen. Se tillige UfR 1994.698/2 H.

UfR 2004.2180 V

Begæring om likvidation af I/S ved skifteretten afvist, da grundlaget for at begære likvidation var omtvistet og forudsatte omfattende bevisførelse, og da medinteressent havde protesteret mod behandling ved skifteretten

Et I/S bestående af J, B og R, der var søskende, var ejer af fire ejendomme, heraf to landbrusejendomme. Efter at der var opstået uoverensstemmelser mellem interessenterne, begærede J over for skifteretten »aktiverne og passiverne« vedrørende ejendommene taget under skiftebehandling, idet J gjorde gældende, at der forelå væsentlig misligholdelse fra B's og R's side, og at J derfor var berettiget til at ophæve I/S-kontrakten. J oplyste, at J ved domsforhandlingen i skifteretten ville begære en omfattende bevisførelse angående spørgsmålet om misligholdelse. B, der bestred, at der var grundlag for at ophæve I/S-kontrakten, gjorde gældende, at J alene var berettiget til at modtage en udtrædelsesgodtgørelse.

Skifteretten udtalte, at der, før egentlig likvidation af I/S'et ville kunne påbegyndes ved skifteretten, skulle der tages stilling til en række tvister, der knyttede sig til spørgsmålet om, hvorvidt de øvrige interessenter havde misligholdt deres forpligtelser over I/S'et på en sådan måde, at dette kunne kræves opløst af J. Uanset at det efter retspraksis og juridisk teori ikke er udelukket for skifteretten til at behandle sådanne tvister, fandtes det efter omfanget og karakteren af tvisterne mellem parterne i denne sag betænkeligt at tage disse under påkendelse, navnlig da B havde protesteret herimod, og da tvisterne ikke vedrørte spørgsmålet om den faktiske gennemførelse af en likvidation af I/S'et, men selv grundlaget for at begære likvidation påbegyndt. Skifteretten afviste derfor begæringen.

Landsretten stadfæstede afgørelsen af de grunde, der var anført af skifteretten.

UfR 2004.2199 Ø

Begæring om genoptagelse af bobehandling efter ApL § 58 afvist

A ApS blev opløst efter en analogi af konkurslovens § 143. Efterfølgende fremkom anmodning om genoptagelse af bobehandlingen, således at A ApS kunne genindtræde som komplementar i et K/S med henblik på at sikre dette rets- og partsevne. Begæringen afvistes, da der ikke fandtes at foreligge omstændigheder, der talte for, at bobehandlingen genoptoges efter ApL § 58.

UfR 2004.2253 H

Udtrædende bestyrelsesmedlem burde have informeret sine bestyrelseskolleger om problemer med forsikringsgarantier

Et bankaktieselskab, A, der var stiftet i maj 1995, iværksatte ultimo 1995 »alternativ bankvirksomhed« med indlån på højrentekonti med lav risiko. A havde ikke tilladelse til at drive virksomhed som pengeinstitut eller fondsmægler, og i marts 1996 påbød

Finanstilsynet A at standse modtagelsen af indlån. Herefter ansøgte A Finanstilsynet om tilladelse til at drive pengeinstitut- og fondsmæglervirksomhed, men på trods af at A aldrig fik tilladelsen, fortsatte selskabet med at modtage indlån, der ultimo 1996 udgjorde 20 mio. kr. I marts 1997 blev A erklæret konkurs. Det viste sig, at B, der var direktør og medlem af bestyrelsen for A, havde begået omfattende bedragerier, og at den forsikringsgaranti, der var stillet indskyderne, var falsk. Med påstand om betaling af erstatning på i alt op til 8 mio. kr. anlagde konkursboet sag mod B, bestyrelsesmedlemmerne L, Kog R, selskabets revisor, J, og H, der havde været selskabets advokat og medlem af bestyrelsen fra 20. februar 1996 til 6. november 1996. Vedrørende H udtalte landsretten, at han ikke havde udfoldet tilstrækkelige bestræbelser eller foretaget nødvendige handlinger til opfyldelse af sine forpligtelser som bestyrelsesmedlem. Ved sin udtræden af bestyrelsen havde H undladt at orientere de øvrige bestyrelsesmedlemmer om et brev, hvoraf fremgik, at der var problemer med forsikringsgarantien.

H blev dømt til in solidum med J at betale 8 mio. kr. til konkursboet, heraf 2 mio. kr. solidarisk med L og K. Også de øvrige sagsøgte blev fundet ansvarlige. Højesteret stadfæstede landsrettens afgørelse. Dommen viser dog, at regressen mellem L og K blev fastlagt således, at de indbyrdes skulle bære halvdelen. I forhold til de andre ansvarlige bestyrelsesmedlemmer blev L og K dømt til at friholde dem, fordi L og K gennem tilsidesættelse af deres pligter havde vanskeliggjort de andres bestyrelsesarbejde. Samtidig viser dommen, at man ikke altid bliver frigjort ved blot at udtræde af bestyrelsen.

UfR 2004.2377 H, Nordisk Fjer

Statsautoriserede revisorer ikke erstatningsansvarlige for aktionærer ved at fratræde som revisorer for Nordisk Fjer

Statsautoriseret revisor Bjarne Rasmussen og Statsautoriseret revisor Torben Søndergaard, R, drev City Revision A/S som i juli 1987 blev valgt til som nye revisorer og sammen revisionselskabet Lundgaard Andersen & Glud A/S, S, at forestå revisionen i Nordisk Fjer-koncernen N. I løbet af de næste måneder påbegyndte R arbejdet med at sætte sig ind i N's økonomiske forhold, men i et brev af 18. april 1988 til N's direktion og bestyrelse meddelte R, at de havde valgt at fratræde som revisorer for N med øjeblikkelig virkning. De henviste navnlig til, at ledelsen ikke havde givet dem de oplysninger og det materiale, de som nyvalgte revisorer havde bedt om at få. De oplyste samtidig, at de på grundlag af nogle foreløbige konklusioner om N's økonomiske situation ikke forventede at kunne give revisionspåtegning uden forbehold. R's fratræden skete efter regnskabsårets afslutning, men dog så betids, at der på en ekstraordinær generalforsamling kunne vælges en ny medrevisor, som sammen med S rettidigt kunne gennemføre revisionen af årsregnskabet. S modtog en kopi af R's brev af 18. april 1988.

Efter at N var gået konkurs, anlagde over 100 aktionærer, A, sag mod R med påstand om erstatning under henvisning til, at R ikke havde sikret sig, dels at den nye revisor, der valgtes i deres sted, blev orienteret om årsagen til R's fratræden, dels at årsregnskabet for 1987/1988 blev forsynet med de nødvendige revisionsforbehold.

Landsretten udskilte spørgsmålet om ansvarsgrundlaget til særskilt behandling og frifandt R. Heller ikke Højesteret fandt, at der var grundlag for at fastslå, at R ved deres fratræden som revisorer havde tilsidesat god revisorskik, og tiltrådte, at de ikke havde pådraget sig erstatningsansvar over for A.

Højesteret henviste blandt andet til UfR 1978.653 H, Gomard; Revisors stilling i

Domme og kendelser 2000-2010

retlig belysning /1979) s. 97 og 1000, Hasselager og Runge Johansen: Revisorloven med kommentarer (1990) s. 89 og 112, Mogens Christensen og Lars Bo Langsted: Revision (1990) s. 254, Hasselager m.fl.: Årsregnskaber (2. udg.) s. 565f og 587, samme: Årsregnskabsloven (3. udg. 1990) s. 499ff og 525ff, Runge Johansen, Langsted og Ring: Revisorlovens med kommentarer (3. udg. 2003) s. 140ff og bet. 1379/99 s. 112f.

Se også UfR 2006.1753 H, PB Bankierfirma A/S, hvor en revisor for et bankierfirma med en ejer, der tilegnede sig selskabets og investorernes midler, dømtes.

UfR 2004.2500 V, K/S Albatros VI

Tegningsaftale om kommanditanparter indgået i strid med forbrugeraftalelovens § 2, stk. 1, bortfaldet ved udnyttelse af tillagt fortrydelsesret

A havde i september 1992 underskrevet en tegningsaftale om 2 kommanditanparter i K/S Albatros VI, S, hvis formål var at foretage investering i erhvervsejendomme.

Landsretten lagde til grund, at 3F-Forsikringsmæglerne A/S, F, sælger, B, den 9. september 1992 eller umiddelbart før denne dato rettede uanmodet telefonisk henvendelse til A og dennes ægtefælle M om deres forsikringer, og at det i den forbindelse blev aftalt, at der skulle afholdes et møde mellem parterne den 11. september 1992 på A og M's bopæl. A og M var begge på dette tidspunkt omfattet af forbrugeraftalelovens § 2, stk. 2, nr. 4, om tegning af forsikring. Det fremgik af brev af 9. september 1992 med bekræftelse på mødet den 11. september 1992, at B på mødet ville benytte lejligheden til at præsentere deres nyeste opsparing. Efter A's og M's forklaringer blev det lagt til grund, at mødet i det væsentligste drejede sig om investering i S, og at B kun i forbifarten nævnte, at B også solgte forsikringer. A underskrev under mødet tegningsaftalen vedrørende 2 anparter i S. Tegningsaftalen var efter landsrettens opfattelse – modsat byrettens – indgået i strid med forbrugeraftalelovens § 2, stk. 1, og landsretten fandt, at A havde godtgjort, at A under mødet fik tillagt fortrydelsesretten, og at A efterfølgende over for B havde udnyttet fortrydelsesretten. B fremtrådte over for A som sælger af anpartsprojektet, uanset at B ifølge sit visitkort var ansat i F, der havde samme adresse som et selskab, X, der varetog administrationen af S, og X havde indtil den 14. februar 1992 benyttet binavnet F. Landsretten anså tegningsaftalen for bortfaldet ved udnyttelse af fortrydelsesretten og frifandt allerede derfor A.

UfR 2004.2648 H

Sælger af et overskudsselskab og købers pengeinstitut kunne gøre regres mod køber for erstatning til selskabets konkursbo; Forældelse; Passivitet

I 1990 solgte S et overskudsselskab, til K. Købesummen blev i strid med ApL § 84, stk. 2, finansieret af overskudsselskabets egne midler, og O gik senere konkurs med skattevæsenet som største kreditor. De ulovlige dispositioner blev truffet af K's direktør, D, og K modtog den ulovlige udbetaling fra O. Konkursboet havde derfor et krav mod K på tilbagebetaling i medfør af ApL § 84, stk. 4.

Det var ubestridt, at S burde have indset, at forbuddet mod selvfinansiering blev overtrådt. Det culpaansvar, som herefter påhvilede S over for konkursboet. Var ikke subsidært i forhold til K's objektive pligt til tilbagebetaling. Der var ikke grundlag for at fastslå, at kurator havde tilsidesat sin pligt til at sikre boets aktiver eller at en eventuel tilsidesættelse ville have betydning for gennemførelsen af erstatningskravet mod S. Boets erstatningskrav mod S blev derfor taget til følge.

Ubestridt for Højesteret var det, at K's pengeinstitut, P, ligeledes var erstatningsansvarlige over for konkursboet, idet der blev lagt vægt på, at K hæftede for de ulovlige dispositioner. Det forhold, at S havde handlet uagtsomt i forbindelse med salget, kunne ikke begrunde, at S i forhold til K, som havde handlet forsætligt, skulle fralægge sig den berigelse, som S havde opnået i kraft af den aftalte overkurs. De regreskrav, som S og P havde fremsat over for K, var ikke forældet eller bortfaldet som følge af passivitet.

UfR 2004.2661 H, Københavns Havn

Omdannelse af Københavns Havn til et statsligt aktieselskab var lovligt

Efter enevældens indførelse i 1660 blev forvaltningen af handelshavnen i Københavns Havn i 1692 overført fra den lokale selvforvaltning (Københavns Magistrat) til en særlig Havnekommission, og samtidig blev havnens aktiver overført til kommissionen, der var underlagt Danske Kancelli og i havneteknisk henseender Admiralitetskollegiet. Kommissionens formål og ledelse blev fastlagt i et kongeligt reskript fra 1742. Den blev i 1812 afløst af Administrationen for det Københavnske Havne- og Opmudringsvæsen, fra 1815 Københavns Havnevæsen. Havnen var allerede da anerkendt som et selvstændigt retssubjekt med rets- og handleevne og egen formue. Byen København var repræsenteret i havneadministrationen og havde deltaget i havnens udgifter. Efter gennemførelsen af grundloven af 1849 blev havnen i henhold til lov af 1858 om Bestyrelsen af Københavns Havnevæsen bestyret af et havneråd med rådgivende kompetence, hvis flertal var udpeget af Københavns Borgerrepræsentation, og en havneforvaltning udpeget af indenrigsministeren, der således havde den afgørende indflydelse. Lov nr. 109 af 1913 om Bestyrelsen af Københavns Havnevæsen, der havde som hovedsigte at gøre havnen selvstyrende med erhvervslivet inddraget i ledelsen, fastslog, at havnen var en selvstyrende institution. Lov nr. 504 af 1992 om Københavns Havn medførte ikke nogen ændring i havnens retlige status. Ved lov nr. 474 af 2000 blev den selvejende institution Københavns Havn omdannet til et statsligt aktieselskab ved indskud af samtlige havnens aktiver og passiver. Som led i omdannelsen skulle selskabet betale et stiftertilgodehavende til staten på 750 mio. kr. i 2000, og der sigtedes mod udlodning af yderligere 1 mia. kr. i perioden 2001-2004.

Københavns Havn anlagde sag mod Trafikministeriet med påstand om, at ministeriet skulle anerkende, at loven var ugyldig, idet havnen var en selvejende institution, som var beskyttet af grundlovens § 73, og at omdannelsen til statsligt aktieselskab derfor var en ekspropriation.

Højesteret fastslog, at Københavns Havn, der ikke var oprettet på grundlag af testamente eller anden privatretlig disposition, men måtte karakteriseres som en selvejende institution inden for den statslige forvaltning. Dette indebar, at institutionen vel var et selvstændigt retssubjekt med egen formue, men netop fordi den indgik i den statslige forvaltning ikke nød samme beskyttelse som en privat selvejende institution over for indgreb fra statsmagtens side i form af nedlæggelse eller omorganisering. Folketinget havde derfor ikke tilsidesat grundlovens § 73 om ekspropriation ved at vedtage en omorganisering af institutionens forhold, som indebar, at dens aktiver og passiver blev overtaget af et statsligt aktieselskab, selv om et af formålene med denne omorganisering var at overføre en del af havnens kapital til statskassen. Højesteret frifandt derfor Trafikministeriet.

Dommen statuerer, at en omdannelse af en sådan offentligretlig formuemasse til et statsligt aktieselskab ejet af det offentlige kan finde sted, uden at grundlovens ekspro-

priationsregler er krænket, uanset at formålet med lovændringen herved er at overføre midler til staten.

UfR 2004.2955 H

Køber af overskudsselskab, der hæftede for tilbageførsel af selskabsmidler i medfør af AL § 115, stk. 4, jf. stk. 2, kunne efter principperne i Trane-dommen kræve regres af en senere købers bank, der var ansvarlig efter almindelige erstatningsregler

I nær tidsmæssig sammenhæng blev der i marts 1993 foretaget to overdragelser af et overskudsselskab, O. Ved den første overdragelse blev O's midler overført ved check fra sælgers bank, SB1, til købers bank, KB1, som samme dag indsatte beløbet på købers, K1's, konto. Samme dag blev købesummen hævet på K1's konto og overført fra KB1 til SB1. Ved den anden overdragelse, hvor betalingstransaktionerne blev gennemført to dage senere, blev et beløb svarende til O's midler ligeledes overført fra K1's anden bank, SB2, til den anden købers bank, KB2, som samme dag indsatte beløbet på denne købers, K2's, konto. Samme dag blev købesummen hævet på K2's konto og overført fra KB2 til SB2. I ingen af tilfældene var der forud for transaktionerne dækning for købesummen på de konti, hvorfra købesummen blev betalt.

Højesteret fastslog, at der ved den første overdragelse af O skete en overtrædelse af selvfinansieringsforbuddet i AL § 115, stk. 2, og at O blev tømt i forbindelse hermed. På den baggrund hæftede K1 for tilbageførsel af selskabets midler efter AL § 115, stk. 4. K1 var derfor forpligtet til at erstatte omkostningerne mv. i forbindelse med O's konkurs efter KL § 93, nr. 1 og 2, samt § 94, nr. 3 og 4. En passivitetsindsigelse blev ikke taget til følge. Endvidere fastslog Højesteret, at den indbyrdes fordeling af byrden mellem K1 og KB2, som hæftede solidarisk for skattekravet, skulle ske efter principperne i Trane-dommen (UfR 2000.365/2 H), selv om K1 hæftede for tilbageførsel af selskabets midler efter AL § 115, stk. 4, mens KB2 var ansvarlig efter almindelige erstatningsregler.

For andre domme, hvor Højesteret har fuldt den lagte linje i Trane-dommen se for eksempel UfR 2000.1332 H, UfR 2001.634 H, UfR 2002.582 H, UfR 2004.3027 H og UfR 2005.2397 H.

UfR 2004.3027 H

Opgørelse af ansvarsfordeling og erstatning ved overdragelse af overskudsselskab i strid med selvfinansieringsforbuddet

I forbindelse med S' salg af et overskudsselskab, O, skete der udlov selvfinansiering i strid med den dagældende ApL § 84, stk. 2. O's konkursbo krævede erstatning for det tab, som skattevæsenet havde lidt ved tømning af selskabet, og S anerkendte deres erstatningsansvar og betalte erstatningen på ca. 23 mio. kr. S anlagde herefter sag mod advokat A, der havde medvirket ved overdragelsen, med krav om erstatning på knap 8 mio. kr., under henvisning til at A havde begået ansvarspådragende fejl i forbindelse med en manglende deponering til sikkerhed for skattevæsenets kran på pålydende skat. A anerkendte at være solidarisk ansvarlig for skattevæsenets tab ved selskabstømningen og adciterede en statsautoriseret revisor, R, der ligeledes havde medvirket som rådgiver ved overdragelsen, og S' pengeinstitut P, der havde medvirket blandt andet ved overførslerne af O's midler og købesummen. A gjorde gældende, at R og P var solidarisk ansvarlige på lige fod med ham, og at ansvaret i det indbyrdes forhold mellem dem og S skulle fordeles efter principperne i Trane-dommen (UfR 2000.365/2 H). P blev frifundet. R

havde anerkendt sit erstatningsansvar. Fordelingen mellem S, A og R blev således. S' berigelse opgøres uden hensyn til skattemæssige forhold, og S skulle forlods bære godt 12 mio. kr. A havde fra formidleren af handlen skjult et provisionsbeløb, der måtte sidestilles med udbytte ved overdragelsen, og skulle forlods bære den opnåede berigelse med renter, i alt 250.000 kr. Restbeløbet på 10 mio. kr. skulle S, A og R hver bære 1/3 i overensstemmelse med Trane-dommens principper.

For andre domme, hvor Højesteret har fuldt den lagte linje i Trane-dommen se for eksempel UfR 2000.1332 H, UfR 2001.634 H, UfR 2002.582 H, UfR 2004.2955 H og UfR 2005.2397 H.

Erhvervsankenævnets kendelse af 18. august 2004 (J.nr. 03-223.014),

Årsberetningen 2004 s. 210

Ankenævnet ikke kompetent til at behandle klage over vejledende udtalelse, uanset der var givet klagevejledning

Den 2. september 2003 afgav Erhvervs- og Selskabsstyrelse en skrivelse, hvori styrelsen vedrørende forståelsen af AL § 126 blandt andet anførte, at et selskab for at kunne vedtage at hæve en frivillig likvidation og lade selskabet træde i virksomhed på ny skal sikre ikke blot, at aktiekapitalen er i behold, men tillige at egenkapitalen mindst svarer til aktiekapitalen. Et A/S klagede til Erhvervsankenævnet over skrivelsen.

Erhvervsankenævnet udtalte blandt andet, at efter § 1, stk. 1, i lov om Erhvervsankenævnet er ankenævnet klageinstans for administrative afgørelser i det omfang, dette er fastsat i lov eller i henhold til lov. Ankenævnet har således ikke det almindelige administrative tilsyn med de myndigheder, hvis afgørelser kan påklages til ankenævnet. Endvidere kan vejledende udtalelser ikke påklages til ankenævnet, medmindre udtalelserne reelt indeholder en afgørelse vedrørende et spørgsmål, som er omfattet af ankenævnets kompetence.

Styrelsens skrivelse – hvor styrelsen udtaler sig generelt om styrelsens forståelse af AL § 126, herunder hvilke krav styrelsen stiller for at registrere en anmeldelse om en likvidations ophævelse og om selskabets genoptagelse af virksomheden – fandtes ikke at udføre en afgørelse i forhold til den konkrete virksomhed vedrørende spørgsmål omfattet af ankenævnets kompetence. Også det forhold, at styrelsen havde givet en klagevejledning, medførte ikke, at ankenævnet blev kompetent til at behandle klagen.

Erhvervsankenævnets kendelse af 7. september 2004 (J.nr. 03-147.555),

Årsberetningen 2004 s. 214

Registreringsnægtelse vedrørende kapitalnedsættelse

Den 24. juni 2003 nægtede Erhvervs- og Selskabsstyrelsen at registrere en anmeldt beslutning om kapitalnedsættelse. Selskabet klagede den 27. juni 2003 til Erhvervsankenævnet over styrelsens afgørelse.

I denne sag havde en aktionær, der var ansat i selskabet, gennem en aktionæroverenskomst forpligtet sig til ved fratreden at overdrage sine aktier til de øvrige aktionærer »eller til selskabet under iagttagelse af reglerne om kapitalnedsættelse«.

Ankenævnet fandt ikke, at det på forhånd kan udelukkes, at en aktionærs tiltrædelse i en aktionæroverenskomst til en fremtidig kapitalnedsættelse kan få virkning over for et selskab, såfremt aktionæroverenskomsten, der som i den pågældende sag omfatter samtlige selskabets aktionærer, er entydig i sine forskrifter med hensyn til indholdet, parterne har forpligtet sig til.

Ankenævnet fandt imidlertid ikke, at den udtrådte aktionær, som gjorde gældende, at aktionæroverenskomsten var bortfaldet ved selskabets overdragelse af sin arkitektvirksomhed, og som var uenig i selskabets værdiansættelse af hans aktier (og dermed også uenig i den kurs, hvortil kapitalnedsættelsen blev besluttet), med den fornødne klarhed var forpligtet til på generalforsamlingen at stemme for det fremsatte forslag om kapitalnedsættelse med henblik på indløsning af hans aktier til den anførte pris.

Ankenævnet tiltrådte af disse grunde, at styrelsen havde nægtet at registrere den anmeldte beslutning om kapitalnedsættelse.

Andre sager om aktionæroverenskomster se UfR 1991.133 H, Louis Poulsen A/S, hvor realiteten blev afgjort ved UfR 1994.234 H.

**Erhvervsankenævnets kendelse af 7. oktober 2004 (J.nr. 03-141.746),
Årsberetningen 2004 s. 193**

Tiltrådt, at realkreditinstitut blev pålagt at ændre forretningsordenen, da denne var i strid med AL; AL § 54 og lov om finansiel virksomhed

Finanstilsynet har i en skrivelse af 22. maj 2003 pålagt et selskabet at ændre § 8, stk. 5 i bestyrelsens forretningsorden samt pålagt formandskabet af bestyrelsen at ophøre med at deltage i forberedelsen af lånesager, der skal forelægges bestyrelsen. Selskabet klagede den 19. juni 2003 over styrelsens afgørelse.

Erhvervsankenævnet udtalte blandt andet, at det følger af den dagældende § 2, stk. 1, nr. 1, litra d, sammenholdt med den dagældende § 15, stk. 1, nr. 1, lov om finansiel virksomhed, at et realkreditinstitut skal have en god administrativ praksis. Selskabets ledelse er ansvarlig for overholdelsen heraf og udstikker retningslinjerne herfor. Kompetencefordelingen mellem selskabets ledelsesorgan, som reguleres nærmere i AL § 54, indgår som en integreret del af god administrativ praksis. Efter den dagældende § 64, stk. 1 i LFV påser Finanstilsynet overholdelsen af denne lov og af de regler, der er udstedt i medfør af denne lov.

Den indbyrdes arbejdsfordeling mellem bestyrelsen og direktion er fastlagt i AL § 54, stk. 2 og 3, jf. stk. 1. På baggrund AL § 54 er det af ankenævnets opfattelse, at § 8, stk. 5 (i bestemmelsen hed det: at der i »presserende tilfælde, hvor den samlede bestyrelses godkendelse ikke kan indhentes«, kunne træffes beslutning af direktionen i enighed med formandskabet.), i bestyrelsens forretningsorden strider mod AL.

Ankenævnet tiltrådte derfor, at Finanstilsynet pålagde bestyrelsen at ændre forretningsordenen.

**Erhvervsankenævnets kendelse af 30. december 2004 (J.nr. 04-14.233),
Årsberetningen 2004 s. 226**

Registrering af bestyrelsesmedlems udtræden af bestyrelsen ophævet, da der ikke forelå en lovlig generalforsamlingsbeslutning herom; Registrering af tiltrådt bestyrelsesformand ophævet, da anmeldelsen ikke var vedlagt dokumentation for ændringens lovlige vedtagelse; AL § 157

Af sagen fremgik, at et selskab havde på en generalforsamling med kun 51 pct. tilstedeværelse besluttet at underkende en tidligere generalforsamlings valghandling, uden at dette emne var på dagsordenen på den anden generalforsamling. De beslutninger, som den anden generalforsamling havde truffet – afsættelse af et bestyrelsesmedlem og valg af en ny bestyrelsesformand – burde ikke være registreret af Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, og registreringen blev derfor ophævet af ankenævnet.

2005

UfR 2005.28/1 V

Da interessent ikke havde påtaget sig en gældsforpligtelse i henhold til pantebrevene, kunne disse ikke umiddelbart tvangsfuldbyrdes over for interessenten

A var indehaver af 4 pantebrev, i hvilke debitor var angivet som I/S B v/D og yderligere 9 navngivne personer. A begærede på grundlag af pantebrevene udlæg i medfør af Rpl. § 478, stk. 1, nr. 6, hos D. Ved debtors underskrift var anført »I/S B K iflg. Fuldmagt«. Da D herefter ikke havde påtaget sig en gældsforpligtelse i henhold til pantebrevet, kunne disse ikke umiddelbart tvangsfuldbyrdes over for D, jf. Rpl. § 478, stk. 1, nr. 6, og fogedretten afviste sagen. Landsretten tiltrådte afvisningen.

UfR 2005.83 Ø, K/S Albatros IV

Kommanditist frigjort fra tegningsaftale, da K/S ikke kunne modbevise indsigelse om at være frigjort

A havde i marts 2002 indgået en tegningsaftale om en kommanditanpart på 100.000 kr. i K/S Albatros IV, S, hvis formål efter vedtægterne var »at erhverve og udleje attraktive ejendomme«. Aftalen var indgået og underskrevet, i forbindelse med at en af S' sælgere efter forudgående anmodning om tegning af en forsikring rettede personlig henvendelse til A på dennes bopæl. Efter at have betalt de første opkrævninger opdagede A i slutningen af 1992, at der ikke var tale om en forsikring, og opsagde herefter aftalen. A og hans hustru forklarede herom, at S, kort tid efter at A havde meddelt, at A ønskede sig frigjort fra aftalen, skriftligt accepterede dette og tilbagebetalte det beløb, som A havde indbetalt. De forklarede endvidere, at S herefter ikke rettede henvendelse til A før i 2002, og at A således hverken modtog påkrav om betalinger eller regnskaber og indkaldelser til generalforsamlinger i S i næsten 10 år. S havde ikke fremlagt regnskaber eller genparter af korrespondance, herunder lister over udsendelser til kommanditister, der tydede på, at forklaringerne var urigtige. Under hensyn til den passivitet, der gennem adskillige år var udvist fra S's side, måtte det påhvile S som den professionelle part at bevise, at det forholdt sig anderledes end forklaret af A og dennes hustru, ikke var bindende for S. DA S ikke var i stand hertil, måtte det lægges til grund, at A var frigjort fra forpligtelserne i henhold til tegningsaftalen.

TfS 2005, 144 Ø, Jelax Stiftung

Danske stiftere af en fond i Liechtenstein havde udøvet en ejers råden over fondskapitalen. Stifterne skattepligtige i Danmark af fondens indtægter

Sagen omhandler to danskeres stiftelse og reelle beherskelse af en fond med hjemsted i Liechtenstein. Stifterne havde indskudt væsentlige midler i fonden, Jelax Stiftung med hjemsted i Liechtenstein. Det var ubestridt, at fonden var etableret i overensstemmelse med liechtensteinsk ret, der blandt andet ikke stillede krav om effektiv udskillelse af fondsformuen.

Landsretten lagde vægt på, at vedtægterne åbnede mulighed for, at stifterne kunne råde over fondens formue – samt at formuen ved fondens opløsning ville blive tilbageført til stifterne. Landsretten tillagde det endvidere betydning, at der var udarbejdet en »tillægsvedtægt«, som trods opfordringer herom ikke var udlevet til skattemyndighe-

derne. Landsretten fandt herefter, at kravet om en effektiv og uigenkaldelig udskillelse af fondskapitalen fra stifterens formue ikke var opfyldt, og at der derfor var med rette, at fonden ikke var tillagt dansk skattesubjektivitet. De der ikke var fremlagt regnskabsmæssige oplysninger, var det endvidere med rette, at ansættelsen af fondens formue og afkast var foretaget skønsomt. Da der forelå mindst grov uagtsomhed, var betingelsen for suspension af forældelsen opfyldt.

Stifterne, henholdsvis deres dødsbo, ansås altså skattepligtige af fondens indtægter, og forældelse ansås suspenderet pga. skattemyndighedernes uvidenhed om det reelle forhold. Som det læses af ovenstående lagdes der vægt på, at fondens vedtægter gav stifterne beføjelse til gennem vedtægtsråd at bestemme den til enhver tid værende kreds af begunstigede, og på, at der var overført store beløb fra fonden til Danmark, også til stifterne selv. Førstedel af begrundelsen udgør, da vistnok mange fonde i Liechtenstein har sådanne vedtægter, et memento om, at disse fonde langt fra altid er skatteretligt holdbare som selvstændige retssubjekter efter dansk skatteret, om end det kommer i betragtning, at afgørelsen også præges af fondens og stifternes tilsyneladende konsekvente manglende efterkommelse af opfordringer til at fremlægge regnskaber, oversigter over overførsler m.v.

Sagen bedømtes i det hele efter dansk fond- og fondskatteretlige principper, uanset at fonden var hjemmehørende i Liechtenstein, og stifteren var domicileret i Spanien på oprettelsestidspunktet. Afgørelsen er herved lige »efter bogen«. Der argumenteredes forgæves ud fra EU- og EØS-rettens etableringsregler, men landsretten tager end ikke stilling til disse argumenter.

UfR 2005.169 H

Sælgere af overskudsselskab indestod i medfør af ApL § 84, stk. 5 for selskabets tab ved selskabstømning

Ved en købekontrakt af 18. december 1991 overdrog anpartshaverne S den samlede anpartskapital i overskudsselskabet, O, til et selskab K for ca. 25 mio. kr. Samme dag blev der indgået en aftale, hvorefter 4 af anpartshaverne for i alt ca. 18 mio. kr. købte O's værdipapirbeholdning. Ifølge denne aftale var det K, som solgte værdipapirerne. Ligeledes den 18. december 1991 sendte K opgørelser til hver af sælgerne af O med angivelse af, hvilket beløb der ville blive udbetalt i forbindelse, med salget af anparterne. I opgørelsen til de sælgere, som havde køber O's værdipapirbeholdning, blev købesummen for disse fratrukket.

Det måtte efter de foreliggende oplysninger lægges til grund, at K ikke forud for salget af værdipapirerne havde erhvervet disse fra O, og K kunne derfor ikke disponere over værdipapirerne ved salget. Højesteret fandt endvidere, at S ikke havde haft grundlag for at antage, at K var ejer af værdipapirerne. Under disse omstændigheder måtte S have indset, at de stillede midler fra O til rådighed for K i forbindelse med dette selskabs erhvervelse af anparterne i O. S havde derfor overtrådt ApL § 84, stk. 2m og da tilbageførsel af selskabsmidlerne fra K, der var blevet tømt, var udelukket, fandt Højesteret ligesom landsretten, at S hæftede for O's tab efter ApL § 84, stk. 5.

Dommens resultat støttes af tidligere retspraksis se for eksempel UfR 1998.1119 H, UfR 1998.1172 H, UfR 2000.2003 H, UfR 2001.2023 H, UfR 2002.1212 H, UfR 2004.2734 H og UfR 2004.2955 H.

TfS 2005, 185 H, Store Kro K/S**Driftsomkostninger: K/S; indskud; tabsfradrag**

Et K/S havde drevet hotel- og restaurationsvirksomhed med tab. I forbindelse med en rekonstruktion af virksomheden blev K/S'et opløst med henblik på stiftelse af et nyt K/S med delvist samme ejerkreds, der herefter skulle fortsætte driften. Ved stiftelsen af det oprindelige K/S var indskudsbeløbene ikke blevet fuldt indbetalt. To deltagere i dette K/S misligholdt deres forpligtelse til at indbetale det resterende indskud. Skatteyderne måtte som følge af denne misligholdelse og i henhold til en erklæring om begrænset solidarisk hæftelse foretage en yderligere indbetaling.

Højesteret bemærkede, at kommanditisternes solidariske hæftelse for de øvrige kommanditisters forpligtelser var påtaget i forbindelse med stiftelsen af K/S'et, hvor indskudsbeløbene ikke blev fuldt indbetalt. Selv om en væsentlig del af det yderligere indskud ubestridt udgjorde et akkumuleret driftsunderskud, fandt Højesteret, at indbetalingen ikke havde en tilstrækkelig tilknytning til virksomhedens drift til, at beløbet var omfattet af statsskattelovens § 6, stk. 1, litra a.

UfR 2005.459 Ø, Alternativ Bolig-Invest K/S**K/S, hvis komplementarselskab var opløst, havde ikke partsevne**

Jens Hollesen, H, blev ved byret dømt til at betale 58.000 kr. med procesrente til Alternativ Bolig-Invest K/S, A. H ankede dommen til landsretten med påstand om frifindelse. Inden sagens pådømmelse i landsretten fremlagde H dokumentation for, at A's komplementar Alternativ Bolig-Invest ApS efter byrettens dom var blevet tvangsopløst, og at A var blevet slettet af Erhvervs- og Selskabsstyrelsens register efter lov om visse erhvervsdrivende virksomheder. DA komplementaren var blevet tvangsopløst, og A således var uden partsevne, ophævede landsretten byrettens dom og afviste A's krav mod H.

TfS 2005, 563 LSK**Fikseret vederlag for kautionsstillelse; koncerninterne forhold**

Et selskab drev virksomhed ved administration af det 100 pct. ejede datterselskab, B ApS, samt investering i værdipapirer. Selskabet var ikke næringsdrivende med finansiell virksomhed. B ApS drev virksomhed med salg af købmandsvarer og fersk køb fra lavprismarkedet i X. Selskaberne var sambeskattet.

B ApS havde overfor C A/S stillet bankgaranti på 1.700.000 kr. for sikkerhed for kredit ved vareleverancer. Senere havde moderselskabet stillet selvskyldnerkaution for B ApS' bankgaranti.

Moderselskabets indkomst blev med rette forhøjet med fikseret vederlag for selskabets vederlagsfrie kautionsstillelse for datterselskabets forpligtelse over for banken.

UfR 2005.671 H, Intel-sagen**Betingelse i optionsaftale om bortfald af ikke modnede optioner ved fratræden og om udnyttelse af modnede optioner inden for en vis frist tilsidesat som ugyldig. Krav vedrørende aktieoptioner i udenlandsk selskab kunne rettes mod selskabets datterselskab i Danmark som arbejdsgiver**

A og B, der var ansat i Intel Danmark ApS, D, der var datterselskab til et udenlandsk selskab, M, fik som led i ansættelsen tildelt aktieoptioner i M. I optionsaftalen var det

bestemt, at medarbejderen ved ansættelsesforholdets ophør kun kunne udnytte optionen under nærmere angivne betingelser og inden for en bestemt frist, og i tildelingsskrivelserne var blandt andet anført, at de angivne udløbsdatoer kun var gyldige, hvis medarbejderen fortsat var ansat i M. I forbindelse med at D standsede væsentlige aktiviteter i Danmark, indgik A en fratrædelsesaftale med D, hvorefter modnede aktieoptioner skulle udnyttes inden 90 dage fra fratrædelsestidspunktet, og hvorefter ikke modnede aktieoptioner bortfaldt. I aftalen tog A dog forbehold for afsnittet om aktieoptionerne. B blev opsagt ved en skrivelse, ifølge hvilken der gjaldt det samme om bortfald af hans aktieoptioner som for A. Efter A's og B's fratrædelse gjorde D gældende, at tildelingen af aktieoptionerne var et ensidigt begunstigende løfte fra M på det vilkår, at medarbejderen skulle være ansat i D på modningstidspunktet, at et sådant vilkår ikke var i strid med funktionærlovens § 17 a, jf. § 21, og at optionerne først på modningstidspunktet havde en værdi for de ansatte. A og B anlagde sag mod D, der påstod frifindelse, under henvisning til blandt andet at optionerne var i M, og at D derfor ikke var rette sagsøgte i relation til optionsordningen.

Højesteret anførte herved blandt andet, at tildelingen af aktieoptionerne alene var begrundet i A's og B's ansættelsesforhold med D som arbejdsgiver og derfor måtte anses for et sådant led i ansættelsesforholdet, at krav vedrørende optionerne kunne rettes mod D, og at det fulgte af analogien af funktionærlovens § 17 A, jf. § 21, at A og B ikke som følge af deres fratræden kunne fratages de aktieoptioner, som de havde fået tildelt. Betingelserne i optionsaftalerne om bortfald af ikke modnede optioner ved fratrædelsen og om udnyttelse af modnede optioner inden for 90 dage måtte derfor tilsidesættes som ugyldige.

UfR 2005.714 H

Sælger af et overskudsselskab ikke ansvarlig da der ikke, som forholdene fremstod for sælgeren, var en nærliggende risiko for selvfinansiering

I december 1991 solgte Nordea Bank Danmark A/S, B, et overskudsselskab, O, til et svensk selskab, K. Købesummen blev fastsat som egenkapitalen med tillæg af 80 pct. af O's latente skat. Finansieringen skete ved, at K solgte udenlandske børsnoterede værdipapirer til O og brugte provenuet til at betale købesummen for O. Under forhandlingerne havde en svensk fondsbørsmægler, F, bekræftet, at F opbevarede værdipapirerne i K's depot, og at de ikke var belånt hos F. I forbindelse med overdragelsen bekræftede F, at værdipapirerne var overført til O's depot. Det viste sig imidlertid, at værdipapirerne ikke eksisterede, og at ejerne af K således havde begået bedrageri. O gik konkurs, og skattevæsenets krav blev ikke betalt. O's konkursbo sagsøgte B med påstand om, at B som sælger var ansvarlig for O's og dets kreditors tab.

Højesteret udtalte, at hvis der ikke var begået bedrageri, kunne O ikke siges at have stillet midler til rådighed for K i forbindelse med K's erhvervelse af O i strid med selvfinansieringsforbuddet i AL § 115, stk. 2. Som følge af at værdipapirerne ikke eksisterede, blev købesummen for O objektivt set betalt med O's egne midler i strid med selvfinansieringsforbuddet, men B var uden kendskab til bedrageriet og kunne derfor ikke anses for at have truffet eller opretholdt en beslutning om at stille O's midler til rådighed for K. B hæftede derfor ikke i medfør af AL § 115, stk. 5, for O's tab.

B, der havde fået bekræftelser fra F, havde ikke pådraget sig ansvar ved ikke at foretage yderligere undersøgelser for at sikre sig, at værdipapirerne eksisterede. Der var som det

fremstod for B en betydelig sikkerhed for, at der ikke ville ske selvfinansiering, og det var bedrageriet, som var årsagen til, at O ikke betalte skattetilsvaret. Herefter var der ikke grundlag for at fastslå, at B ved salget på uforsvarlig måde havde tilsidesat skattevæsenets interesser og dermed pådraget sig erstatningsansvar for skattevæsenets tab efter de principper, der er fastlagt i sager om selskabstømning.

F blev ligeledes frifundet ligesom et revisionsfirma, R, der havde bistået B ved salget.

For domme om selskabstømning se for eksempel UfR 1997.364 H, UfR 1997.1358/2 H, UfR 1998.1119 H, UfR 1999.1429 V, UfR 2000.23 H, UfR 2000.365/2 H (Trane-dommen), UfR 2000.2003 H, UfR 2000.2267 H, UfR 2001.634/2 H, UfR 2002.361/2 H og UfR 2002.1212 H.

UfR 2005.917 H

Skattemyndighederne berettiget til at forhøje et selskabs indkomst med udeholdte indtægter og at anse selskabsejernes besiddelse af malerier for maskeret udlodning fra selskabet

A, som drev reklame- og marketingsvirksomhed i selskabsform, blev under en straffesag idømt 1 års ubetinget fængsel og til tillægsbøde på 1,9 mio. kr. for skattesvig af særlig grov karakter efter straffelovens § 289, idet A i en 10-årig periode fra 1979-1988 havde udeholdt indtægter i forbindelse med selskabet S' erhvervsvirksomhed. Desuden havde A ladet S afholde udgifter af privat karakter i form af indkøb af diverse malerier, som A selv benyttede.

Under en efterfølgende skattesag gav Landsskatteretten skattemyndighederne M medhold i, at S' indkomst for de pågældende skatteår skulle forhøjes med udeholdte indtægter, der ud fra A's privatforbrug og formuebevægelser blev opgjort til i alt ca. 1,1 mio. kr., og at A skulle anses for at have modtaget udlodning fra S på i alt ca. 1 mio. kr. efter ligningslovens § 16 a, stk. 1.

A og S indbragte skattesagen for landsretten, der fandt, at A ikke havde sandsynliggjort, at A's samlede indtægter havde været med til at finansiere det af M opgjorte privatforbrug, eller at A havde haft andre indtægtskilder end S. Desuden gav landsretten M medhold i, at nogle malerier var blevet købt af S og overdraget til A uden betaling, således at A med rette var anset for at have modtaget maskeret udlodning for et beløb på i alt 350.000 kr. Landsretten gav derfor i det hele M medhold og frifandt M.

Se også TFS 1994.511.

UfR 2005.918 H

Investor lokket til at købe aktier i selskabet under forkerte angivelser om selskabets situation. Dansk bestyrelsesmedlem erstatningsansvarlig for investors tab

Advokat A var rådgiver for selskabet S, der i 1991 udbød et obligationsinvesteringsprojekt her i landet, og i efteråret 1992 deltog han i møder med repræsentanter for S, hvor tilrettelæggelsen af et aktieinvesteringsprojekt blev drøftet. Formålet med det samlede projekt var, at de danske investorer, der skulle optage lån i Canada, skulle opnå skattemæssige fordele. A indtrådte i B's bestyrelse i 1992. A modtog en lang række oplysninger om B, om obligationsinvesteringsprojektet samt om aktieinvesteringsprojektet. Den 1. april 1994 modtog A 4 certifikater, hvoraf fremgik, at det pågældende obligationsinvesteringsprojekt kunne være uden økonomisk realitet. Efter at det viste sig, at de forudsatte midler i selskaberne i Canada på intet tidspunkt havde været til stede, og at de

danske investorers indbetalinger var gået tabt, anlagde investoren I erstatningssag mod A.

Højesteret fandt, at A efter modtagelse af certifikaterne i obligationsinvesteringsprojektet burde have indset, at dette projekt – bortset fra indbetalingerne fra de danske investorer – kunne være uden økonomisk realitet, og at der var en nærliggende risiko for, at det samme gjaldt aktieinvesteringsprojektet. Der var ikke grundlag for at fastslå, at A i forbindelse med sit advokatarbejde havde pådraget sig erstatningsansvar over for I, men i sin egenskab af bestyrelsesmedlem i B havde A pligt til at føre kontrol med, at der var økonomisk realitet i det investeringsprojekt, som I løbende indbetalte til. Da A imidlertid havde undladt at tage skidt til at sikre en forsvarlig formueforvaltning i B og en kontrol af den daglige administration, havde A på ansvarspådragende måde tilsidesat sine pligter som bestyrelsesmedlem. I's erstatningspåstand blev taget til følge, da der ikke var grundlag for A's ansvar bortfalde eller blev nedsat.

UfR 2005.1014 V, K/S Albatros VII

Tegningsaftale om kommanditanpart var indgået i strid med forbrugeraftalelovens § 2, stk. 1. Ikke passivitet med hensyn til at kræve sig frigjort fra aftalen

A havde i november 1993 indgået en tegningsaftale om en kommanditanpart på 100.000 kr. i K/S Albatros VII, S, hvis formål var »at erhverve og udleje attraktive ejendomme«.

Landsretten fandt, at aftalen var indgået i strid med bestemmelsen i forbrugeraftalelovens § 2, stk. 1. A havde i december 1993 betalt den første rate, og A modtog ikke henvendelser fra S før i 2002. A's ægtefælle M havde forklaret, at A altid kunne kumme ud af aftalen ved at undlade at betale og henvende sig til S. M havde videre forklaret, at M i januar 1994 telefonisk henvendte sig til S og meddelte, at aftalen ønskedes annulleret, og at medarbejderen hos S tog dette til efterretning. Under hensyn til S' mangeårige passivitet måtte det påhvile S som den professionelle part at bevise eller i hvert fald sandsynliggøre, at det forholdt sig anderledes end forklaret af M. Da S ikke havde været i stand hertil, blev det lagt til grund, at A ved M på et meget tidligt tidspunkt havde påberåbt sig, at M ikke ville være bundet af aftalen. Der var derfor ikke grundlag for at statuere, at A ved passivitet havde fortabt sin ret til at kræve sig frigjort af aftalen.

For lignende sager mod K/S albatros se UfR 2004.1381 V, UfR 2004.2500 V og UfR 2005.83 Ø.

UfR 2005.1057 V

Afvisning fra tingbogen af påtegning om overdragelse af I/S'ets rettigheder var berettiget

Hindstedhøj Møllelaug I/S, M, havde i henhold til en deklaration ret til blandt andet opstilling af 2 vindmøller på en nærmere angivet ejendom. Efter M's vedtægter regnedes M af interessenterne med hensyn til pantsætning og salg af fast ejendom. I andre forhold regnedes M af den samlede bestyrelse, der bestod af 5 medlemmer. På et ekstraordinært I/S-møde i juni 2004 blev bestyrelsen med ca. 98 pct. af de afgivne stemmer bemyndiget til at sælge møllerne og nedlægge M. Ved en påtegning på deklarationen transportererede M rettighederne i medfør af deklarationen til køberen af møllerne. Køberen var medlem af bestyrelsen, og havde erklæret sig inhabil og havde ikke underskrevet påtegningen.

Et andet bestyrelsesmedlem ville ikke underskrive, da han var imod overdragelsen. Påtegningen, der var underskrevet af de 3 øvrige bestyrelsesmedlemmer, afvistes af tingbogen på grund af manglende underskrift for så vidt angik M.

Landsretten tiltrådte afvisningen og anførte herved, at påtegningen ikke, da hverken I/S-mødet eller den samlede bestyrelse havde tiltrådt overdragelsen, fremtrådte som udstedt af den, der ifølge tingbogen er beføjet til at råde over retten eller som udstedt med hans samtykke, jf. tinglysningslovens § 10, stk. 1.

UfR 2005.1151 H, Jysk Biogas A/S

Ikke erstatningsansvar for tab opnået ved, at et selskab efter konkurs ikke kunne opfylde en voldgiftsafgørelse

I juni 1994 indgik Jysk Biogas A/S, B, og Carl Bro Miljø A/S, M, aftale om et samarbejde om at drive et biogasanlæg – Biodrift I/S. I december 1994 ophævede M samarbejdet under henvisning til væsentlig misligholdelse fra B's side, og den 13. marts 1995 meddelte B's advokat, at B ville indlede en voldgiftssag mod M og herunder kræve erstatning i anledning af ophævelse. I maj/juni 1995 anlagde M retssag mod B ved byretten med påstand om betaling af et honorar, og under denne sag fremsatte B sit erstatningskrav til kompensation. I december 1995 blev aktiviteterne i M og i selskabet Carl Bro NBA as, der var datterselskab til M, overdraget til det koncernforbundne selskab Carl Bro Energi & Miljø as, E, der senere blev fusioneret ind i det ligeledes koncernforbundne selskab A. I april 1996 hævdede M retssagen mod B, den 13. marts 1997 blev D likvideret, og den 26. marts 1997 anlagde B voldgiftssag mod M med påstand om betaling af et krav på godt 11 mio. kr. Den 12. februar 1999 traf voldgiftsretten afgørelse om, at M skulle betale 2,5 mio. kr. til B, men den 24. februar 1999 meddelte M, at selskabet var ude af stand til at opfylde voldgiftskendelsen.

Efter at B var erklæret konkurs, anlagde boet og to kreditorer i boet sag mod A og mod F og G, de 2 sidstnævnte i disses egenskab af medlemmer af bestyrelsen i M, med påstand om erstatning for tabet.

Der var ikke grundlag for at fastslå, at A, F og G i forbindelse medoverdragelsen af aktiviteterne på ansvarspådragende måde havde tilsidesat hensynet til B's interesser som kreditor. Under de foreliggende omstændigheder, hvor B i marts 1995 havde meddelt, at man ville indlede en voldgiftssag, hvortil der imidlertid først blev taget aktive skridt ved klageskrift af. 26. marts 1997, havde A, F og G endvidere ikke haft anledning til at tage det eventuelle erstatningskrav fra B i betragtning, da likvidationen af D blev afsluttet den 13. marts 1997. A, F og G havde derfor heller ikke handlet ansvarspådragende i forbindelse med likvidationen, og de blev frifundet.

UfR 2005.1176/2 H

Maskeret udbytte ved hovedaktionærs køb af aktiver til underpris, da det efter videresalg måtte lægges til grund, at handelsværdien var væsentligt højere

Anders Jensen, A, ejede 90 pct. af Hummel International Sport & Leisure A/S, B, købte i 1994 90 pct. af Hummel Sport Danmark A/S, C, som var et datterselskab til B, for en købesum på 135.000 kr. Ved en enslydende overdragelse videresolgte A samme dag aktierne for 2.702.889 kr. til Scanbox Danmark A/S, D, som var børsnoteret, som A var største aktionær og bestyrelsesmedlem i.

Skattemyndighederne forhøjede A's indkomst med 2.567.889 under henvisning til at

købet fra B var sket til en underpris svarende til forskellen mellem købsprisen og den værdi, der var konstateret ved salget til D, og at der således forelå maskeret udbytte fra B og dermed skattepligtig udbytteindkomst hos A. A bestred dette. A anførte blandt andet, at der ikke var tale om en handel mellem interesseforbundne parter, idet aktierne i C lå som sikkerhed for et tabsgivende engagement i et pengeinstitut, P, der havde godkendt købesummen på 135.000 kr. og derfor i realiteten var sælgeren. A forklarede den højere salgspris til D med – selvom det modsatte fremgik af det skriftlige materiale – mundtligt havde stået inde for, at C ikke havde forpligtelser, som ikke fremgik af regnskabet.

Højesteret fastslog, at A havde bestemmende indflydelse i både B og D. Henset til at der var tale om handel mellem interesseforbundne parter, sammenholdt med forskellen på købs- og salgsprisen ved de i øvrigt enslydende aftaler, måtte A godtgøre, at aktierne ikke havde en større værdi end A's købspris. A havde ikke godtgjort, at A havde afgivet en mundtlig garanti til D, og det blev lagt til grund, at A's salgspris modsvarede aktiernes værdi. Der var derfor tale om maskeret udlodning af et beløb svarende til prisforskellen, og A var skattepligtig af dette beløb.

Højesteret henviste blandt andet til UfR 2003.2141 H, Jan Pedersen: Skatteudnyttelse, s. 315ff og 318-319 samt Mette Klingsted og Henrik Peytz: Ligningsloven med kommentarer (2000), s. 700.

UfR 2005.1645 V

Ejerpantebrev skulle tinglyses endeligt, da selskab, der var begæret tvangsopløst, ikke var taget under bobehandling

Anpartsselskab A anmeldte den 29. december 2004 til tinglysning et ejerpantebrev med pant i en fast ejendom underskrevet den 8. december 2004 af den tegningsberettigede direktør D. Tinglysningsdommeren afviste ejerpantebrevet den 4. januar 2005, under henvisning til, at A ikke kunne råde over ejendommen, da A i henhold til selskabsrapport af 23. december 2004 var under tvangsopløsning. A påkærede afvisningen.

Landsretten ændrede afgørelsen og anførte herved, at den hidtidige ledelse bevarer rådigheden over et selskab, indtil skifteretten eventuelt træffer beslutning om bobehandling. Ejerpantebrevet var den 8. december 2004 underskrevet af D, der var tegningsberettiget ifølge selskabsrapporten af 13. maj 2004. A var ifølge selskabsrapporten registreret som værende under tvangsopløsning, og det var ikke i rapporten angivet, at A var taget under bobehandling. Ejerpantebrevet skulle derfor tinglyses endeligt.

UfR 2005.1704 H, Tele & Data

Ikke krænkelse af figurmærke

Tele & Data ApS, A, havde registreret et figurmærke, som indeholdte teksten »Tele & Data« og visse figurelementer. En anden virksomhed, B, havde overtaget et registreret figurmærke, som indeholdte teksten »Dansk Tele & Data Kommunikation« og visse andre figurelementer. A fandt, at B herved krænkede selskabets rettigheder til betegnelsen »Tele & Data«, og henviste til varemærkeloven og ApL's navneregler.

Højesteret fastslog, at uanset at tekststrengen »Tele & Data« indgik som et element i A's figurmærke, kunne A ikke på grundlag af sit figurmærke forbyde B at anvende disse ord i sit figurmærke, da ordene »tele« og »data« er almindeligt benyttede betegnelser for varer og tjenesteydelser i den branche, som begge parter drev virksomhed i. A kunne

ikke på grundlag af sin navneregistrering i medfør af ApL § 2 forbyde B at lade de almindelige benyttede ord »tele« og »data« indgå i navnet for en selvstændig afdeling af selskabets virksomhed. Der fandtes heller ikke at foreligge en forvekslingsrisiko, og A kunne derfor ikke forbyde B at bruge navnet.

UfR 2005.1978 H, Himmerlandsbanken A/S

Tegningsaftaler og køb af obligationer i forbindelse med indskydelse af ansvarlige lånekapital i Himmerlandsbanken A/S var ikke bindende for långiverne. Kravene mod Himmerlandsbanken A/S var ikke fortabt på grund af passivitet

Den 19. november 1991 besluttede Himmerlandsbanken A/S, B, bestyrelse at optage ansvarlig lånekapital i form af 2 obligationslån på hvert 25 mio. kr. I B's beslutningsgrundlag indgik et notat udarbejdet af en underdirektør, hvoraf blandt andet fremgik, at der var et »akut behov« for at erstatte den hidtidige ansvarlige lånekapital på 35 mio. kr., der udløb i december 1991. Af notatet fremgik desuden, at optagelse af supplerende kapital i form af obligationslån var eneste brugbare løsning for B, der allerede tidligere på året havde udvidet aktiekapitalen og gennem de foregående 4-5 måneder brugt 25-40 mio. kr. Bankens resultatopgørelse havde pr. 30. september 1991 vist, at de samlede afskrivninger og hensættelser ved afslutningen af 3. kvartal udgjorde ca. 22,5 mio. kr. Baggrunden for B's økonomiske situation var blandt andet dens involvering i nogle engagementer, der havde været underskudsgivende og indebar sagsanlæg. To dage efter udbuddet af obligationerne var begge lån fuldtægnet. Under et ekstraordinært kontrolbesøg aflagt af Finanstilsynet i januar 1992 viste det sig, at der skulle hensættes yderligere beløb til tab. B fortsatte sin virksomhed, men da B's solvensprocent i august 1993 udgjorde 5,3 pct. mod lovens minimumskrav på 9 pct., blev B erklæret konkurs. Forinden var der indgået en aftale med et konsortium af banker, der afgav en garanti på maksimum 160 mio. kr. til dækning af krav mod B, bortset fra krav, der i konkurssituationen ville være efterstillede. En række af de personer, P, der i 1991 havde indgået tegningsaftaler med og købt obligationer af B, anmeldte erstatningskrav i B's konkursbo, K, idet de gjorde gældende, at aftalerne var ugyldige. K bestred dette og afslog at dække P, idet disse krav vedrørte ansvarlig lånekapital og derfor var efterstillede krav i boet. Under skifterettens prøvelse af fordringerne blev der afholdt syn og skøn, og på grundlag af skønserklæringen gav skifteretten P medhold i, at tegningsaftalerne havde været uforbindende.

Landsretten nåede til samme resultat og stadfæstede skifterettens bo. Landsrettens dom blev stadfæstet af Højesteret, som ligesom de tidligere instanser lagde skønsmændenes erklæring til grund ved afgørelsen. Heraf fremgik blandt andet, at der pr. 30. december 1991 burde have været hensat yderligere minimum 50-70 mio. kr. på 27 engagementer, der repræsenterede 62 pct. af de samlede driftsførte tab og hensættelser i perioden fra den 1. juni 1991 til konkursen i august 1993. Med hensættelser af denne størrelse ville bankens solvensprocent pr. 30. december 1991 udgøre ca. 8,2 henholdsvis 6,9 således at B ikke var berettiget til at drive bankvirksomhed. Efter en samlet vurdering lagde Højesteret til grund, at B's regnskab pr. 30. juni 1991, der havde ligget til grund for B's salgsmateriale/prospektet ved udbuddet af obligationerne, ikke havde givet et retvisende billede af B's økonomiske situation, at B burde have vist, at dens solvensprocent var væsentligt under 10, og at B derfor ikke opfyldte en grundlæggende betin-

gelse for at drive bankvirksomhed (groft vildledende prospekt). Under disse omstændigheder tilsidesatte Højesteret tegningsaftalerne i medført af aftl. § 36. P's krav skulle derfor anerkendes som simple krav i konkursboet efter KL § 97. Da P først i forbindelse med konkursen havde fået grundlag for at vurdere B's økonomiske forhold, havde de ikke mistet deres krav ved passivitet.

Resultat fik en særlig betydning for P pga. den garanti der var stillet af blandt andet Nationalbanken og andre banker for simple krav mod Himmerlandsbanken.

UfR 2005.2213 H

Ejendomsejeres tilsagn i 1977 til en lejer om at kunne blive medejer af ejendommen kunne ikke påberåbes nu

I 1976 købte 5 lejere i en udlejningsejendom, K, ejendommen for 925.000 kr. I overensstemmelse med deres indbyrdes overenskomst tilbød K mundtligt en sjette lejer, L, at hun kunne blive medejer på nærmere angivne vilkår, herunder til en pris svarende til en sjettedel af den kapital, der på købstidspunktet var opsparet i ejendommen. På grund af sine økonomiske forhold afstod L dog fra at benytte sig af tilbuddet. Senere overdrog flere af køberne deres andel af ejendommen til nye ejere. I 1985 rettede L ved sin advokat, A, henvendelse til ejerne, idet hun nu ønskede at indtræde som interessent i ejendommen. Ejerne afslog dette under henvisning til, at de ikke længere var interesseret i at sælge den sidste sjettedel. Efter yderligere skriftveksling, hvorunder A fastholdt L's ret til at indtræde, skete der ikke mere. I 1999 solgte ejerne ejendommen for knap 29 mio. kr., hvorefter L anlagde sag mod ejerne med krav om andel i overskuddet ved salg af ejendommen, opgjort til knap 3 mio. kr.

Landsretten udtalte, at ejernes tilbud til L i 1977 i mangel af angivelse af acceptfrist måtte fastsættes under hensyn til parternes subjektive forventninger og til transaktionens økonomiske betydning, herunder L's mulighed for at spekulere i tilbuddet på ejernes bekostning. Acceptfristen var derfor bortfaldet i 1985.

Højesteret stadfæstede domme i henhold til grundende angivet af landsretten.

Se tillige UfR 2004.1911 H, Trolle i U 1970 B.261, Ussing: Aftaler (3. udg. 1978) s. 95f, Lyng Andersen og Palle Bo Madsen: Aftaler og mellemmand (4. udg. 2001) s. 433f og 441f, Gomard: Almindelig kontraktsret (2. udg. 1996) s. 248, 250 og 256f.

UfR 2005.2235 H, Bagsværd Autohus ApS

Sælgere af insolvent bilforretning og deres advokat erstatningsansvarlige over for Told og Skat for dettes tab ved salget

Palle Bo Hansen, A, Ole Borup Krabbe, B, og Hans Christian Marfelt, C, var ejere af Bagsværd Autohus ApS, S, der drev autoforhandlervirksomheden. De var alle medlemmer af bestyrelsen, og desuden sad A og C i direktionen. I juni 1997 foretog Told og Skat, T, udlæg hos S for ca. 3 mio. kr. Under forretningen var A og C til stede. I juli 1997 blev samtlige S' aktiviteter, herunder dets til dels ubehæftede aktiver, overdraget til et nyt selskab alene mod dette selskabs delvise overtagelse af usikrede passiver samt en kontant betaling på ca. 34.000 kr. Ved overdragelsen medvirkede advokat Karsten Kielland, M. I august 1997 blev S efter begæring fra T erklæret konkurs, hvorefter der i boet som eneste aktiver registreredes dels det kontante beløb på 34.000 kr., dels eventuelle omstøds- og erstatningskrav.

Det måtte lægges til grund, at A, B, C og M ved overdragelsen havde kendskab til, at S var insolvent, og at de måtte have indset, at der ved overdragelsen var en nærliggende risiko for tab for en del af selskabets kreditorer. De fandtes alle fire at have handlet ansvarspådragende ved at have gennemført virksomhedsoverdragelsen på en måde, der indebar en tilsidesættelse af en ligelig fordeling af S' aktiver mellem kreditorerne. Den værdiansættelse af aktiverne, der skulle foretages til brug for tabsopgørelse, måtte ske med udgangspunkt i de faktisk trufne dispositioner og ikke ud fra, hvilken værdi aktiverne måtte antages at ville have haft i tilfælde af konkurs. De fire blev derfor dømt til in solidum at betale en erstatning til konkursboet på ca. 1,5 mio. kr. I det indbyrdes forhold skulle A, B og C solidarisk bære halvdelen af beløbet, mens M skulle bære den anden halvdel, og i deres indbyrdes forhold skulle A, B og C hver bære en tredjedel.

Se også UfR 1989.812 H, UfR 1998.1137 H, UfR 2000.365/2 H, UfR 2000.1013/2 H, UfR 2000.2058 H og TfS 2001.317.

UfR 2005.2397 H

Udgangspunktet om ligedeling af erstatningsansvaret mellem de ansvarlige på sælgersiden i en selskabstømmersag ikke fraveget

Sælgerne af et overskudsselskab, S, blev ved Højesterets dom af 10. maj 2002 dømt til at betale erstatning for det tab, skattevæsenet m.fl. havde lidt som følge af, at selskabet efter overdragelsen var blevet tømt for midler. Under en efterfølgende sag mod rådgiverne gjorde S regeres gældende over for blandt andet advokat A. Denne anerkendte at være erstatningsansvarlig og betalt under sagen erstatning til S for deres mertab som følge af, at der var tale om en mellemformssag. S krævede yderligere erstatning, men hverken landsretten eller Højesteret fandt grundlag for at fravige udgangspunktet om, at der ved regresopgøret i en mellemformssag skal ske ligedeling mellem de ansvarlige på sælgersiden i overensstemmelse med principperne i Trane-dommen (UfR 2000.365/2 H), og frifandt A.

UfR 2005.2598 V

Vedtægtsbestemt gebyr for for sen kontingentbetaling til grundejerforening ikke tilsidesat

Ifølge vedtægterne for Grundejerforeningen Rugmarken, G, var sidste rettidige indbetalingsstidspunkt for kontingent den 10. i forfaldsmåned. Ved senere indbetaling blev medlemmet pålagt et gebyr på 100 kr., som blev opkrævet sammen med det følgende års kontingent. Frank Helbo, M, der var medlem af G, modtog til brug for kontingentbetaling såvel i 1999 som i 2000 girokort fra G, hvorpå sidste betalingsdato var angivet til den 10. januar 1999, henholdsvis 2000. M betalte begge år kontingentet gennem sit pengeinstitut, således at det blev overført til G's konto den 12. januar. M nægtede at betale gebyr for for sen betaling såvel i 1999 som 2000.

Under en sag, G anlagde mod M om betaling af gebyrerne, gjorde M blandt andet gældende, at G måtte anses for en erhvervsdrivende forening, og at gebyret var i strid med renteloven. Endvidere anførte M, at vedtægterne indebar en urimelig forskelsbehandling mellem medlemmer, der betalte kontingentet på posthuset og medlemmer, som betalte i pengeinstitut.

Byretten frifandt M. Landsretten udtalte blandt andet, at allerede fordi G efter det oplyste ikke var erhvervsdrivende, var M i forhold til foreningen ikke omfattet af de lovbestede

melser, som fastlægger forbrugeres retsstilling over for erhvervsdrivende. Efter ordlyden af vedtægterne var betalingerne af kontingenter for 1999 og 2000 sket for sent, og M havde derfor pligt til at betale gebyr. Størrelsen af gebyret var lovligt fastsat i G's vedtægter, og gebyret var velbegrunderet i foreningens forhold og beløbsmæssigt rimeligt. Der var derfor intet grundlag for at anse kravet om gebyr for uhjemlet eller uberettiget.

UfR 2005.2986 V

Udækket pant i ideel anpart af fast ejendom hviler efter tvangsauktion ikke længere på den ideelle anpart, selv om panthæftelsen var lyst på hele ejendommen

Ejendommen E ejedes af M og K i lige sameje, og Nykredit Realkredit A/S, R, havde 1.-prioritets-panteret i E. Efter at M var afgået ved døden, blev hans ideelle anpart af E bortsolgt på tvangsauktion til Holbo Ejendomme ApS, H, for 1 kr. Da ydelsen på lånet til R ikke blev betalt, begærede R udlæg foretaget i E, herunder H's ideelle anpart af E, idet R gjorde gældende, at pantet omfattede hele ejendommen, og at tvangsauktionen ikke havde ændret herpå.

Fogedretten udtalte, at det følger af de auktionsretlige regler, at R ikke længere – ud over budsummen på 1 kr. – havde pant i den del af ejendommen, der blev solgt på tvangsauktion. Anmodningen om udlæg i H's ideelle anpart af E blev derfor ikke taget til følge.

Landsretten udtalte, at ved tvangsauktionen over den ideelle anpart af E blev R's fordring opgjort til den fulde pantegæld, der hvilede på ejendommen som følge af samejernes pantsætning af hver af de to ideelle anparter af ejendommen med samme pantebrev. Auktionen blev afholdt efter reglerne om tvangsauktion over fast ejendom, og ved det bud, der blev afgivet, fremkom der kun delvis dækning af pantegælden på den ideelle anpart, der var omfattet af auktionen. Med denne bemærkning og i øvrigt af de grunde, fogedretten havde anført, stadfæstede landsretten kendelsen.

UfR 2005.2988 V

Om panthavers udlæg i ejendom i sameje, når den ene samejer er konkurs

K og M erhvervede en ejendom i sameje, og i forbindelse med optagelse af et realkreditlån udstedte de et pantebrev i ejendommen til Nykredit A/S, R. Den 17. december 2004 blev K's bo taget under konkursbehandling. Som følge af misligholdelse med betaling af ydelsen på lånet begærede R den 16. marts 2005 foretaget udlæg i ejendommen.

Fogedretten udtalte, at K's ideelle andel af ejendommen var omfattet af konkursmassen, og afviste fogedsagen for så vidt angik K og foretog alene udlæg i M's ideelle anpart af ejendommen.

Landsretten stadfæstede fogedrettens afgørelse.

UfR 2005.3129/1 V

Ændring af ejerbetegnelse i tingbogen ved ApS' omdannelse til A/S krævede ikke tinglysning af adkomstdokument

Advokat Arne Paabøl Andersen begærede registreret i tingbogen, at Lindegaard Dambrug ApS, der var adkomsthaver til en fast ejendom, var omdannet til et A/S. Tinglysningsdommeren kunne ikke stille krav om, at der skulle udarbejdes et overdragelsesdokument for at ændre ejerbetegnelse i tingbogens adkomstrubrik.

I dommens tilfælde foreligger der fuld identitet mellem selskabet før og efter omdannelsen. Det samme må gælde omdannelse fra A/S til ApS, og givetvis også fra A.m.b.a. til A/S.

Erhvervsankenævnets kendelse af 9. maj 2005 (J.nr. 04-117.797), Årsberetningen 2005 s. 171

Generalforsamlingsbeslutning ugyldig på grund af manglende indkaldelse af aktionær samt registreringsnægtelse af årsrapport godkendt på ny generalforsamling til erstatning for tidligere indleveret årsrapport ophævet; AL § 81, stk. 3, nr. 3

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen nægtede den 17. marts 2004 at registrere en af selskabet den 5. januar 2004 indgiven årsrapport for perioden 1. maj til 31. december 2002 til erstatning for en af selskabet den 13. juni 2003 indleveret årsrapport for samme periode.

Den første beslutning var behæftet med den alvorlige tilblivelsesmangel, at en aktionær, der ejede 6 pct. af aktiekapitalen, fejlagtigt ikke var indkaldt, fordi selskabet troede, at dets moderselskab allerede havde udnyttet en købsoption til aktionærens aktier. Da selskabet indkaldte til en ny generalforsamling, som godkendte regnskabet med en vigtig ændring (ingen udlodning af udbytte), nægtede styrelsen at acceptere det nye regnskab.

Erhvervsankenævnet påpegede imidlertid, at den første generalforsamlingsbeslutning var ugyldig. Derfor var det korrekt af selskabet at holde en ny generalforsamling, og den her vedtagne årsrapport skulle derfor accepteres.

Kendelsen er udtryk for, at en beslutning om at omgøre regnskabet, hvis selskabet selv tager konsekvenserne af, at generalforsamlingsbeslutningen om regnskabsgodkendelse var behæftet med en ugyldighedsgrund, skal styrelsen acceptere denne beslutning.

Erhvervsankenævnets kendelse af 30. juni 2005 (J.nr. 04-119.434), Årsberetningen 2005 s. 164

Nægtet offentliggørelse af modtagelsen af spaltningsplan i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen – under henvisning til, at de modtagende selskaber hverken er bestående eller nye selskaber, der opstår som led i spaltningen – hjemvist til fornyet behandling; ApL § 67 a, stk. 1, jf. AL § 136 a

Den 2. april 2004 nægtede Erhvervs- og selskabsstyrelsen at offentliggøre modtagelsen af en spaltningsplan for et selskab. Selskabet klagede herefter over styrelsens afgørelse til Erhvervsankenævnet.

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen konstaterede efter en gennemgang af de indsendte dokumenter, at det fremgik af spaltningsplanen, at det afgivende selskabs aktiver og forpligtelser skulle overdrages til to nye selskaber, der vil opstå ved den påtænkte spaltning af selskabet. Efter ApL § 67 a kan en spaltning ske til bestående selskaber eller nye selskaber, der opstår som led i spaltningen. I den konkrete sag er der hverken tale om bestående selskaber eller selskaber, der opstår som led i denne spaltning, idet de nye modtagende selskaber opstår som led i en anden samtidig spaltning. Af disse grunde nægtede styrelsen at offentliggøre modtagelsen af spaltningsplanen med videre.

Erhvervsankenævnet udtalte, at den 1. april 2004 modtog styrelsen spaltningsplan for B ApS, hvoraf blandt andet fremgik, at »Til to nystiftede selskaber under navnene D ApS og C ApS overdrages pr. den 1. oktober 2003 til hvert af de nystiftede selskaber 50 pct. af aktiver og passiver i B ApS«. Den 2. april offentliggjorde styrelsen modtagelsen af denne spaltningsplan. Den 1. april modtog styrelsen endvidere en spaltningsplan

for K ApS, som var medunderskrevet af anpartshaverne i henholdsvis D ApS under stiftelse og C ApS under stiftelse, og hvori det blandt andet hed:

»Ved spaltning af B ApS er der stiftet to nye selskaber under navnene D ApS og C ApS. Pr den 1. oktober 2003 overdrages til hvert af disse to selskaber 50 pct. af aktiver og passiver i K ApS«.

Denne spaltningsplan afvist styrelsen at offentliggøre modtagelsen af under de oven for anførte grunde.

Ankenævnet fastslog, at hverken A/S, dens forarbejder eller 6. selskabsdirektiv findes at udelukke, at også andre modtagende selskaber end de, som måtte opstå som følge af spaltningen, først opstår i tiden mellem spaltningsplanens underskrivelse og spaltningens eventuelle gennemførelse. I forarbejder til AL § 136 e, hvorefter bestyrelserne i de bestående selskaber, der deltager i spaltningen, i forening opretter og underskriver spaltningsplan, er således blandt andet anført, jf. lovforslag nr. L 125, fremsat den 14. januar 2004, om forslag til lov om ændring af AL, s. 41: »Der er intet til hinder for, at ledelsen i et selskab under stiftelse underskriver en spaltningsplan eller en fusionsplan. Dette skyldes, at en fusions- eller spaltningsplan udelukkende har karakter af et forslag til en aftale, der først bliver bindende, når og hvis de fusionerede selskabers respektive kompetente organer vedtager aftalen, jf. AL § 134 e, stk. 1 og 2.«

Ankenævnet ophævede herefter styrelsens afgørelse af 2. april 2004 og hjemviste sagen til fortsat behandling i styrelsen.

Erhvervsankenævnets kendelse af 1. juli 2005 (J.nr. 04-201.488), Årsberetningen 2005 s. 188

Aktionær ikke klageberettiget i forhold til stedfunden registrering af vedtægtsændring; Klagen afvist; AL § 159 b, § 81 samt § 8, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 1154 af 18. december 2004

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen foretog den 23. juli 2004 registrering af en vedtægtsændring i A A/S på baggrund af en generalforsamlingsbeslutning i selskabet den 1. juli 2004. En aktionær klagede herefter til Erhvervsankenævnet over styrelsens afgørelse.

Erhvervsankenævnet udtalte, at styrelsen den 23. juli 2004 havde registreret en vedtægtsændring i A A/S om indløsningspligt. Beslutningen om ændringen af selskabets vedtægter blev truffet på en ekstraordinær generalforsamling den 1. juli 2004. Anmeldelsen om registreringen af vedtægtsændringen blev indsendt til styrelsen af E på vegne af A A/S. K, der var aktionær i A A/S klagede herefter over styrelsens beslutning om at registrere vedtægtsændringen. K gjorde blandt andet gældende, at der var tale om en ulovlig generalforsamlingsbeslutning, da samtlige aktionærer, som blev pålagt indløsningspligten, ikke havde samtykket hertil. Af AL § 159 b, stk. 2, fremgik det, at afgørelser truffet af styrelsen i henhold til loven eller forskrifter udstedt i medfør af loven kan indbringes for Erhvervsankenævnet senest 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende. Denne bestemmelse må efter sammenhængen med AL § 159 b, stk. 2, og med affattelsen af AL § 157 før en omrokering ved lov nr. 851 af 23. december 1987 forstås således, at ankenævnet i almindelighed kun kan prøve afgørelser, der nægter at foretage en registrering i overensstemmelse med en indgivet anmeldelse. Ankenævnet kan derimod ikke behandle en klage over, at styrelsen har foretaget en registrering.

En aktionær, der mener, at en generalforsamlingsbeslutning, som er lagt til grund ved styrelsens registrering, ikke er blevet til på lovlig måde eller er stridende mod loven,

og som derfor er uenig i en stedefunden registrering, er efter ankenævnets opfattelse ikke klageberettiget i forhold til styrelsens afgørelse, men henvist til søgsmål ved domstolene, jf. § 159 b, stk. 1 og § 81, stk. 1, sammenholdt med § 159 b, stk. 3. At K var forhindret i at være til stede på generalforsamlingen, hvor vedtægtsændringen blev besluttet, og at K på tidspunktet for generalforsamlingens afholdelse ikke var bekendt med AL's § 81 ændrer ikke ved bedømmelsen heraf.

Ankenævnet stadfæstede af disse grunde styrelsens afgørelse.

EF-domstolens afgørelse af 13. december 2005 i sagen C-411/03, SEVIC Systems AG

Fusion er en etableringsmåde, og derfor udgør det et indgreb i selskabernes ret efter artikel 43 og 48 EF (nu art. 49 og 54 TEUF) at forbyde fusion med et selskab fra et andet EU-land

Dommen vedrørte en fusion mellem SEVIC Systems AG, et tysk aktieselskab, og Security Vision Concept SA, et Luxembourgsk aktieselskab. De to selskaber havde indgået en aftale om fusion, hvorved det tyske selskab skulle være det fortsættende selskab. Da de to selskaber forsøgte at gå registreret fusionen i det tyske handelsregister, blev dette afvist under henvisning til, at de tyske regler om fusion udelukkende regulerede fusioner mellem tyske selskaber og ikke regulerede grænseoverskridende fusioner. Denne afvisning anfægtede de to selskaber, idet de hævdede, at afvisningen var i strid med etableringsretten.

Domstolen fastslog indledningsvis, at en grænseoverskridende fusion er en foranstaltning, som er omfattet af etableringsfriheden i artikel 43. Etableringsretten sikrer netop selskabers adgang til en anden medlemsstat, og en af de måder, hvorpå selskaber kan få adgang til en anden medlemsstat, er gennem en grænseoverskridende fusion. Domstolen pegede på, at en fusion er en effektiv måde, hvormed man uden de store komplikationer, tidsforbrug og omkostninger, kan sammenlægge aktiviteter i forskellige selskaber. Da en fusion er mulig mellem tyske selskaber, mente Domstolen, at det udgjorde en restriktion for etableringsretten, at man udelukkede grænseoverskridende fusioner efter tysk ret.

Den tyske regering havde argumenteret for, at afvisningen af at tillade grænseoverskridende fusioner, var begrundet i, at sådanne fusioner giver anledning til en række problemer i forbindelse med beskyttelse af kreditorer, minoritetsaktionærer og lønmodtageres interesser. Selv om der fandtes regler, der beskyttede disse gruppers interesse i tilfælde af interne fusioner, kunne disse regler ikke uden videre overføres til grænseoverskridende fusioner, og så længe der ikke var sket en harmonisering af reglerne om grænseoverskridende fusioner, var det derfor berettiget at nægte registrere sådanne. Domstolen accepterede som udgangspunkt, at hensynet til at beskytte kreditorer, minoritetsaktionærer og lønmodtageres interesser kan begrunde, at der indføres restriktioner for gennemførelsen af grænseoverskridende fusioner. Domstolen mente imidlertid ikke, at man kunne have en generel praksis, hvorved man altid afviste at registrere en grænseoverskridende fusion. En sådan praksis var ikke proportional, idet praksis kunne resultere i, at man forhindrede grænseoverskridende fusioner, hvor der ikke var problemer med beskyttelsen af kreditorer, minoritetsaktionærer og lønmodtageres interesser.

Dommen blev afsagt lige efter man var enes om et 10. selskabsdirektiv om grænseoverskridende fusioner. Mange medlemsstater – herunder Danmark – valgte at reagere

på dommen ved at fremme implementeringen af dette direktiv. Imidlertid har dommen på en række punkter selvstændig betydning. SEVIC omfatter således fusioner mellem alle former for selskabsformer, forudsat at de er omfattet af traktatens artikel 48. Det betyder, at blandt andet kommanditselskaber, interessentskaber og andre selskabsformer med begrænset hæftelse vil kunne påberåbe sig artikel 43, hvis de forhindres i at gennemføre en grænseoverskridende fusion, forudsat at en fusion er mulig efter intern ret. For nærmere om konsekvenserne af domme se Karsten Engsig Sørensen & Poul Runge Nielsen: EU-retten (4. udg. 2008) s. 591-593. Forfatterne påpeger, at for at vurdere konsekvenserne af dommen, er det nødvendigt at man sonderer mellem retsstillingen i den medlemsstat, hvor det fortsættende selskab er beliggende (dvs. den medlemsstat, hvor der sker fusion ind i landet) og den medlemsstat, hvor det ophørende selskab er beliggende (dvs. den medlemsstat, hvor fusionen sker ud af landet).

Generaladvokat Tizzano ville i sit forslag af 7. juli 2005 til afgørelse af SEVIC-dommen være rede til at støtte resultatet ikke blot på reglerne om »sekundær« etablering, men på muligheden for »primær« etablering, dvs. en egentlig flytning. Note 15, 2. led, til generaladvokatens forslag til afgørelsen antyder Tizzano endog stærkt, at de pågældende konklusioner kunne være nået også ud fra Traktatens regler om fri kapitalbevægelighed, jf. artikel 56 ff. EF, dvs. også uden at der kunne påvises nogen primær eller sekundær etablering.

Man kan med megen ret sige, at dommen er den hidtil ultimative dom om ligebehandling af inden- og udenlandske selskaber. Se nærmere Thomas Rønfeldt & Erik Werlauff i UfR 2006 B s. 181 (Fusion som etableringsmåde – om international fusion, flytning og spaltning, hjemlet direkte af etableringsfriheden i EF-traktaten). Om grænseoverskridende fusion, flytning og spaltning se endvidere Lone L. Hansen i EU&M 2006 s. 189ff (Fusion, flytning og spaltning over landegrænser).

Indgår et selskab som det ophørende selskab i en grænseoverskridende fusion, må princippet om selskabsretlig universal succession føre til, at lovvalget forbliver uændret, hvilket også gælder selskabets allerede indgående lovvalgs- og værnetingsaftale, hvorimod et værneting, der alene beror på hjemstedet, vil blive flyttet. For nærmere om de IP- og procesretlige implikationer af internationale fusioner se Kim Østergaard i NTS 2007 s. 46ff.

Der findes nu ikke mindre end tre retsgrundlag for, at selskaber i forskellige medlemsstater kan fusioner:

- 1) Dette kan ske i forbindelse med stiftelse af et europæisk aktieselskab, jf. SE-forordningen nr. 2157/2001 af 8. oktober 2001 om statut for det europæiske selskab (SE).
- 2) Det kan ske ved fusion af aktie- eller anpartsselskaber med hjemsted i forskellige medlemsstater, idet det fortsættende selskab blot er et aktie- eller anpartsselskab, jf. direktiv 2005/56 (10. selskabsdirektiv = CBM-direktivet om cross-border mergers), jf. i Danmark selskabslovens §§ 271-273, §§ 285-289, § 291 og §§ 311-318.
- 3) Det kan ske ved fusion støttet direkte på Traktatens etableringsregler, jf. artikel 43 og 48 EF, idet fusion nu må anses for at være en etableringsmåde, jf. dommen, der således ikke blot får selvstændig betydning i perioden før implementeringen af CBM-direktivet, men også i perioden derefter for så vidt angår selskabstyper, der ikke dækkes af CBM-direktivet, jf. for dansk rets vedkommende § 21 c i lov om visse erhvervsdrivende virksomheder om grænseoverskridende fusion af selskaber af

typen A.m.b.a. (andelselskab med begrænset hæftelse), F.m.b.a. (forening med begrænset hæftelse) og S.m.b.a. (selskab med begrænset hæftelse).

Af dommen kan sluttelig udledes, at når der kan fusioneres eller flyttes grænseoverskridende, må der også kunne spaltes grænseoverskridende, dvs. spaltes fra et selskab i en medlemsstat til et selskab i en eller flere andre medlemsstater, eftersom spaltning efter sin retsnatur indebærer nåde en fusionsvariant og en (del)flytning. Dette har Danmark fra 2007 tager konsekvensen af for aktie- og anpartsselskaber, jf. SL § 291 og for andre virksomheder med begrænset ansvar, jf. § 21 c i lov om visse erhvervsdrivende virksomheder.

2006

UfR 2006.145 H, Procuritas

Hverken sælgere, købere eller disses rådgivere erstatningsansvarlige for skattevæsenets tab ved selskabstømning

Cirka et halvt år efter, at der med virkning fra den 19. maj 1993 var blevet gennemført lovændringer med henblik på imødegåelse af selskabstømning, blev overskudsselskabet Procuritas MBO Invest A/S, S, solgt til holdingselskabet EIC Shipping Holding A/S, H. salget skete ved. At S' porteføljeaktier den 30. december 1993 blev overdraget til S' aktionærer, hvorefter S' aktiver var en likvid beholdning på ca. 53 mio. kr. Passiverne udgjordes af S' egenkapital på ca. 40 mio. kr. og en skat på 12,9 mio. kr. Samme dag overdrog aktionærerne deres aktier til Procuritas AB (Procuritas A/S' svenske datterselskab), K, for et beløb svarende til den indre værdi på 40, 2 mio. kr. Derefter videresolgte K aktierne i S til H for en købesum på 46,7 mio. kr., svarende til S' egenkapital med et tillæg af 50 pct. af S' skatter. Den 3. januar 1994 blev det på en ordinær generalforsamling i S besluttet at udlodde udbyttet med 42,2 mio. kr. til H. Udbyttet blev delvist anvendt til indfrielse af det lån, som H havde optaget til finansiering af købet af S. Med henblik på eliminering af skatten investerede S og et indkøbt datterselskab i skibsanparter i blandt andet K/S Freja Islandia, hvis skattemæssige betydning imidlertid i 1997 blev tilsidesat af skattemyndighederne som værende uden reelt indhold. Skatteministeriet krævede derefter erstatning for skattevæsenets tab på ca. 11,8 mio. kr. hos sælgerne, køberne og deres rådgiver. Landsretten frifandt alle de sagsøgte.

Højesteret udtalte, at det som et led i den samlede plan for overdragelserne var forudsat, at H's erhvervelse af aktierne i S i meget væsentlig omfang var baseret på optagelse af lån, der efter købet ville blive indfriet ved, at der skete udlodning fra S til den nye ejer. Hverken ordlyden af eller forarbejderne til AL gav fornødne holdepunkter for at antage, at en sådan planlagt efterfinansiering med frie midler, der udloddes i medfør af AL § 110, indebærer en overtrædelse af forbuddet i AL § 115, stk. 2. Under de foreliggende omstændigheder havde såvel sælger- som købersiden særlig anledning til at være opmærksom på risikoen for tilsidesættelse af skattevæsenets interesser. Imidlertid lagde Højesteret til grund, at planen om efterfinansiering var blevet fulgt i forbindelse med beslutningen om udlodningen af de 42,2 mio. kr. til den nye ejer. Under de nærmere omstændigheder, hvor S i forbindelse med udlodningen havde beholdt ca. 11 mio. kr., var der ikke fornødent grundlag for at fastslå, at deltagerne på købersiden på udlodningstidspunktet burde have indset, at der var sådanne problemer vedrørende F,

Domme og kendelser 2000-2010

at S' deltagelse i dette K/S ikke ville blive tillagt skattemæssig betydning. Udlodningen stred derfor ikke mod AL § 110, stk. 2, og købersiden havde ikke handlet erstatningspådragende over for skattevæsenet. Der var endvidere ikke grundlag for at fastslå, at sælgersiden ved at opfylde sin undersøgelsespligt ville have konstateret forhold, der gjorde salget af S ansvarspådragende. Højesteret stadfæstede derfor dommen.

Dommen statuerer, at et planlagt (højt) udbytte til efterfinansiering af en overtagelse ikke er i strid med forbuddet mod selvfinansiering – hvis udbytte i øvrigt er lovligt. Dette må føre til, at udbytte, kapitalnedsættelse, likvidation og fusion som specialbestemmelser (*lex specialis*) har forrang for selvfinansieringsforbuddet.

TfS 2006, 238 LSK

Aktieavance; tvangsindløsning; periodisering; ligningsfrist

I forbindelse med omorganiseringen af A A/S' europæiske organisation, hvor B opnåede ejerskab over mere end 90 pct. af aktierne i A A/S, besluttede de to selskabers bestyrelser at iværksætte en tvangsindløsningsprocedure for de øvrige aktionærer i A A/S, jf. AL § 20 b. Tvangsindløsningskursen blev fastsat til 405. En af aktionærernes aktier i A A/S blev indløst den 17. maj 2000. Aktionæren klagede over den fastsatte indløsningskurs, hvorefter der i retten blev udmeldt skønsmænd i medfør af AL § 20 b, stk. 2. I februar 2001 fandt skønsmændene, at indløsningskursen var fastsat for lavt, hvorfor denne burde hæves med 100,89 point. A A/S besluttede i maj 2001 at følge skønsmændenes indstilling og afregnede den 14. maj 2001 den ekstra kursavance via fondsnota. Den ovenfor anførte indløste aktionær modtog herefter 227.604 kr. ekstra i indløsningssum. Aktionæren modtog herefter ekstrabeløbet på sin selvangivelse for indkomståret 2001.

Skatteforvaltningen varslede den 29. april 2004 at aktionærens skatteansættelse for indkomståret 2000 blev forhøjet.

Kendelsen fastslår avance ved tvangsindløsning af aktier overført til 2000. Det fremførselsberettigede tab blev forhøjet med 227.604 kr.

Kendelsen statuerer at avance ved tvangsindløsning af aktier skal beskattes i det år, hvor pligten til at aflevere aktierne i henhold til AL § 20 indtræder.

UfR 2006.243 H, Mindshipfonden

En direktør og et medlem af bestyrelsen i en fond erstatningsansvarlige for tab lidt ved fondens drift af en restaurant

I 1995 stiftedes Mindship Fonden, F, der skulle danne rammen om en række kulturaktiviteter i Kulturbyåret 1996. I tilknytning hertil åbnede F en restaurant – Mindship Canteena -, men i november 1996, da F's aktiver var ca. 4 mio. kr., og passiverne var ca. 20 mio. kr., blev F erklæret konkurs.

Boets, B, anlagde erstatningssag mod F's direktør, D, og 4 bestyrelsesmedlemmer, idet F gjorde gældende, at de havde pådraget sig erstatningsansvar for boets udækkede gæld ved ikke at have indstillet F's udgiftskrævende aktiviteter på et tidligere tidspunkt.

Landsretten fandt D erstatningspligtig og pålagde D en erstatning på 1,5 mio. kr., men frifandt bestyrelsesmedlemmerne. B ankede dommen til Højesteret for så vidt angår et af bestyrelsesmedlemmerne, A, der var advokat.

Højesteret udtalte blandt andet, at bestyrelsen i juni 1996 var blevet gjort bekendt med, at F i strid med bestyrelsens beslutning havde iværksat etableringen af restaura-

tionsvirksomheden og derved havde pådraget F betydelige forpligtelser ud over de oprindeligt budgetterede, at bestyrelsen havde undladt at træffe de fornødne foranstaltninger til at sikre en forsvarlig drift, at det på et møde den 23. september 1996 kunne konstateres, at F's kapital var tabt, og at F var stærkt illikvid, og at restaurationsdriften var tilrettelagt og foregik på en måde, der indebar fundamentale svigt i økonomi- og kassefunktionen, som det ikke var lykkedes at afhjælpe. I hvert fald den 23. september 1996 burde det derfor have stået A klart, at det kun var forsvarligt at fortsætte driften, hvis det skete på en måde, der sikrede, at der ikke stiftedes yderligere gæld, at eksisterende gæld ikke blev nedbragt, og at varekøb fremover skete mod kontant betaling. Det var derfor en ansvarspådragende fejl, at A ikke tog skridt til at sikre, at bestyrelsen besluttede, at disse retningslinjer skulle iagttages ved den fremtidige drift. A fandtes herefter erstatningsansvarlig for de betalinger af gammel gæld, der uberettiget havde fundet sted efter denne dato, og for stiftelse af ny gæld efter dette tidspunkt, og pålagdes en erstatning til B på 3,6 mio. kr.

Dommen statuere, at en fondsbestyrelse, der på culpøs måde gennem handling eller passivitet forårsager tab for fonden eller dens kreditorer, kan blive pålagt erstatningsansvar efter almindelige erstatningsprincipper. Lennart Lyng Andersen & Torben Vistisen fremhæver i ET 2009 s. 231ff, at sagen fjernede sig fra det fondsretlige retsområde og snarere nærmede sig det selskabsretlige område, idet der i fonden »skulle tjenes penge«. Forfatterne gengiver samtlige dele af Højesteretsdommen, da dommen kun er summarisk gengivet i UFR. Se endvidere Jytte Heje Mikkelsen og Erik Werlauff: Den erhvervsdrivende fond (2008) s. 126ff.

UFR 2006.416 H

Advokat erstatningsansvarlig for manglende momsbetaling fra virksomhed, som advokaten hjalp med at etablere

En fallent, F, etablerede efter konkursens indtræden en ny virksomhed under navn af et aktieselskab under stiftelse og udskrev i forbindelse hermed umiddelbart før og efter konkursen en række salgsfakturaer. Aktieselskabet blev ikke anmeldt til registrering i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, virksomheden blev ikke momsregistreret, og salgsmomsen blev ikke afregnet til afgiftsmyndighederne. Advokat A, der havde været tilsyn for F under forudgående betalingsstandsning, havde påtaget sig at hjælpe F med etableringen af den nye virksomhed. De solgte varer var indkøbt for midler, som A havde stillet til rådighed gennem et selskab, S, som A var direktør i. S havde fået transport i fakturabeløbene, der af køberne blev indbetalt af A, under henvisning til at han som interessent havde deltaget i en interessentskabslignende virksomhed. A betalte beløbet, men påklagede regionens afgørelse og krævede momsbeløbet tilbagebetalt. Told- og Skattestyrelsen fastholdt regionens afgørelse, under henvisning til at A var erstatningsansvarlig for den manglende moms.

Højesteret fastslog, at Told og Skattestyrelsen ved sin afgørelse af spørgsmålet om A's krav om tilbagebetaling ikke var afskåret fra at inddrage selskabs- og erstatningsretlige synspunkter. A hæftede hverken som interessent eller på andet grundlag for momsbeløbet efter momslovens § 3 eller AL § 12, stk. 2. A måtte indse, at F ikke havde andre midler til at betale salgsmomsen end de salgssummer, der i deres helhed blev indbetalt til A's klientkonto som led i finansieringen af indkøbet. F med etablering af virksomheden, havde sikret sig, at den blev momsregistreret, og at der blev afsat midler til

betaling af moms. Ved at have forsømt dette havde A pådraget sig erstatningsansvar og kunne ikke kræve momsbeløbet tilbagebetalt.

UfR 2006.480 H, In Vitro A/S

Invitrogen fik retten til brug af navn som varemærke og selskabsnavn grundet passivitet fra In Vitro A/S

Et dansk aktieselskab, A, havde i august 1989 vedtaget nyt navn, In Vitro A/S, og fået det registreret i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen. Life Technology, B, ændrede i april 2001 sit navn til Invitrogen A/S, i forbindelse med B's amerikanske moderselskab blev fusioneret med et andet amerikansk selskab, Invitrogen Corporation, C, der havde drevet virksomhed under dette navn siden 1987. A anlagde sag mod B med påstand om, at B skulle ophøre med at benytte Invitrogen som selskabsnavn og foranledige navnet slettet hos Erhvervs- og Selskabsstyrelsen samt betale 50.000 kr. i erstatning. B påstod frifindelse for A's påstande og nedlagde selvstændig påstand om, at A skulle anerkende, at B var berettiget til at bruge Invitrogen som varemærke og selskabsnavn.

Højesteret fandt, at A's selskabsnavn og varemærke In Vitro i hvert fald i kraft af indarbejdelse måtte anses at have særpræg. Invitrogen havde betydelig lighed med In Vitro. Parterne havde i betydelig omfang i et vist omfang også direkte konkurrence. Parternes selskabsnavne og varemærker var herefter forvekslelige. Det var ikke godtgjort, at Invitrogen var taget i brug i Danmark som selskabsnavn eller varemærke forud for A's ibrugtagning og registrering af selskabsnavnet In Vitro i 1989. Det forhold, at der havde været annonceret med kendetegnet Invitrogen i et internationalt tidsskrift, var ikke i sig selv tilstrækkeligt til at fastslå en brug i Danmark, selv om tidsskriftet havde et ikke ubetydeligt antal abonnenter i Danmark. B's moderselskab tog Invitrogen i brug i USA som selskabsnavn og varemærke i 1987. Ved salg og udsendelse af produktkataloger m.v. til danske virksomheder og institutioner var Invitrogen taget i brug i Danmark som selskabsnavn og varemærke i begyndelsen af 1990'erne, og denne brug havde haft et stadig stigende omfang. Dette måtte antages, at A var blevet bekendt med brugen af selskabsnavnet og varemærket Invitrogen i Danmark på et tidligt tidspunkt, men først i november 2001 havde A gjort indsigelse herimod. Under disse omstændigheder fik B ret til fortsat at kunne anvende Invitrogen i Danmark som selskabsnavn og varemærke. Da B således var berettiget til at bruge selskabsnavnet Invitrogen, kunne A ikke kræve, at navnet blev slettet af selskabsregisteret.

For flere sager om retten til brug af varemærke og selskabsnavn se blandt andet UfR 1967.820 H, UfR 1975.131 H, UfR 1978.555 S, UfR 1980.600 S, UfR 1990.782 S, UfR 1994.871 H, UfR 1998.299 S, UfR 1998.1189 S, UfR 1999.1406 H, UfR 2000.2469 H og UfR 2004.610 S.

UfR 2006.686 Ø, Riskærfonden I

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen kunne foretage en fastfrysning af Riskær-fondens forhold gennem et pålæg efter EFL § 57, stk. 2

Fonden af 1. december 1997, F, havde blandt andet som formål at engagere sig i virksomhedsdrift. F's bestyrelse var ifølge vedtægterne selvsupplerende. Som følge af nogle økonomiske dispositioner foretaget af F udpegede Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, ES, den 1. februar 2001 advokat Henrik Holm-Nielsen som granskningsmand i medfør af EFL § 59. De økonomiske dispositioner havde medført et stærkt modsætningsforhold

mellem bestyrelsesmedlemmerne i F, og inden granskningsmanden havde afsluttet sit arbejde, pålagde ES som fondsmyndighed den 23. februar 2001 F's bestyrelse »indtil videre ikke at træffe beslutninger af videregående karakter såsom ændringer af bestyrelsens sammensætning ...«. Den 2. marts 2001 meddelte ES, at man påtænkte at afsætte bestyrelsesmedlemmerne i medfør af EFL § 15, jf. § 14, stk. 4. Den 3. marts 2001 udtrådte samtlige medlemmer af F's bestyrelse, idet man samtidig udpegede 4 nye bestyrelsesmedlemmer i overensstemmelse med F's vedtægt. Den 6. marts 2001 besluttede ES at suspendere F's hidtidige bestyrelse og udpege en midlertidig bestyrelse. ES nægtede endvidere at registrere den ved selvsupplering udpegede bestyrelse. Efter at granskningsmanden havde afsluttet sit arbejde, ansatte ES F's oprindelige bestyrelse i medfør af EFL § 15, jf. § 14, stk. 4, samtidig med at ES tilkendegav, at man selv ville udpege en ny bestyrelse for F. Et af de oprindelige medlemmer af F's bestyrelse påstod beslutningen om selvsupplering af 3. marts 2001 kendt gyldig.

ES' pålæg af 23. februar 2001 fandtes at være gyldig efter EFL § 57, stk. 2, eller dennes analogi i det foreliggende tilfælde, og da ES i forbindelse med sin sagsbehandling ikke havde tilsidesat forvaltningslovens § 19, fandtes F's bestyrelse at have været uberettiget til at udpege de 4 nye medlemmer til F's bestyrelse. Anke til Højesteret blev hævet.

TFS 2006, 695 LSK

Ejerskifte kontra notering af navneændring

Et kommanditselskabs advokat anmodede den 20. september 2000 Retten i X om at tinglyse A K/S som adkomsthaver til ejendommen B. I anmodningen fremgik, at firmaet A I/S den 1. februar 2000 var blevet omdannet til et kommanditselskab, A K/S. Ejerforholdet var uændret i forhold til interessentskabet A I/S. På baggrund af omdannelsen ville A K/S tinglyses som adkomsthaver til ejendommen B, beliggende C. Tinglysningen skete den 22. september 2000. Der blev ikke betalt afgift ved dokumentets anmeldelse til tinglysning. Der var ikke fastsat nogen overdragelsessum for ejendommen. Ejendommen var pr. 1. januar 2000 vurderet til 15.900.000 kr.

Afgiftsmyndigheden fastsatte en tinglysningsafgift på 101.640 kr. Beløbet fremkommer som tinglysningsafgift på 1.400 kr. samt 0,6 pct. af ejendomsværdien på 15.900.000 kr., samt forhøjet afgift på 0,5 pct. af det skyldige afgiftsbeløb. Afgiftsmyndigheden ligger blandt andet til grunde, at et interessentskab er i tinglysningsmæssigt og dermed i afgiftsmæssig henseende et selvstændigt juridisk retssubjekt. Ved ændring af registrering af adkomsthaveren til et nyt retssubjekt, skal der betales fuld afgift af overdragelsessummen, jf. tinglysningsafgiftslovens § 4.

Kommanditselskabets repræsentant nedlagde påstand om, at der alene skal pålægges tinglysningsafgift med 1.400 kr., idet der er tale om notering af en navneændring.

Landsskatteretten kommer frem til, at det ikke anses for tinglysning af et ejerskifte, men at der alene er tale om notering af navneændring. Anmodningen om tinglysning i denne sag bærer heller ikke ejendomsværdipåtegning. Tinglysningskontoret har ladet dette passere uden bemærkning, hvormed implicit ligger, at tinglysningskontoret har accepteret, at overdragelsen ikke kan være omfattet af tinglysningsafgiftslovens § 4, stk. 1. Der blev herefter givet A medhold i den nedlagte påstand, hvorefter den tinglysningsmæssige transaktion den 22. september 2000 alene skal pålægges tinglysningsafgift med 1.400 kr.

UfR 2006.866 H

Mindreårig, hjemmeboende børn til medlemmer af bestyrelsen i en fond kunne ikke komme i betragtning ved legatuddeling

I 2000 stiftede Lars Nielsen, LN, en fond med en kapital på 5 mio. kr., hvis formål var at yde støtte til efterkommere efter ham, idet hans egne 2 børn, B, dog var undtaget. S ønskede, at B skulle sidde i fondens bestyrelse, men Civilrettsdirektoratet, C, fandt, at en sådan sammensætning af bestyrelsen var i strid med fondslovens § 16, stk. 1, og meddelte afslag på dispensation herfra. S anlagde derpå sag mod C med påstand om, at det ikke ville være i strid med fondsloven, såfremt fonden tildelte midler til B's mindreårige, hjemmeboende børn.

Er flertal i landsretten gav S medhold, mens mindretallet ville frifinde C. Mindretallet begrundede dette med, at en tildeling af ydelserne til mindreårige, hjemmeboende børn af et bestyrelsesmedlem i en fond i vidt omfang kunne indebære en berigelse for det pågældende bestyrelsesmedlem, idet en tildeling til barnet kunne medføre, at bestyrelsesmedlemmet kunne anvende midlerne til forsørgelse af barnet og derved få begrænset sin egen forsørgelsespligt. Desuden ville der være mulighed for at anvende barnets midler til at forbedre egne og den øvrige families levevilkår. Uanset ordlyden af fondslovens § 31, stk. 1, måtte bestemmelsen derfor fortolkes således, at den også omfattede tildeling af andre ydelser end sædvanligt arbejdsvederlag til mindreårige, hjemmeboende børn af bestyrelsesmedlemmer.

Højesteret frifandt C af de grunde, der var anført af mindretallet i landsretten. Flertallet i Højesteret udtalte, at Civilrettsdirektoratets forståelse af fondslovens § 31, stk. 1 måtte anses for bedst stemmende med bestemmelsen forankring i legatpraksis. Det var under sagen dokumenteret, at Justitsministeriet før fondslovene havde udtaget det standpunkt, at der ikke kunne foretages sådanne uddelinger.

UfR 2006.870 H, Balter A/S

Erstatningskrav mod erstatningspligtig bank tilkom kommanditselskab og kunne ikke gøres gældende af en kommanditist

I UfR 2001.1770 blev det afgjort, at Finansieringsselskabet Balder A/S', B, opsigelse af kommanditselskab, S', udlandslån i 1992 og realisation af S' obligationsbeholdning var i strid med parternes aftalegrundlag og derfor var ansvarspådragende for B. Helfdan Otte Storbæk, en kommanditist i S, K, anlagde sag mod B med påstand om erstatning, det K gjorde gældende, at B's uberettigede opsigelse og realisation havde forårsaget et selvstændigt tab for K i form af mistet formueandel og forøget hæftelsesindbetaling. K var derfor berettiget til på egen hånd at indtale et erstatningskrav mod B for sit tab.

Landsretten gav K medhold for så vidt angår et beløb på 90.000 kr. Højesteret frifandt B. Højesteret udtalte herved blandt andet, at K ikke havde været part i aftalen mellem B og S, og at K derfor ikke kunne gøre erstatningskrav gældende over for B som aftalepart. Endvidere tilkom et erstatningskrav som følge af den uberettigede opsigelse og realisation S, der havde lidt tabet. Som udgangspunkt skulle kravet derfor gøres gældende af eller til fordel for S og efter S' konkurs af eller til fordel for boet, således at en erstatning i først række anvendtes til dækning af kreditorernes krav. Der var ikke oplyst omstændigheder, der kunne føre til fravigelse af dette udgangspunkt.

TfS 2006, 1046 SR**Medarbejderobligationer; lønreduktion**

Skatterådet bekræftede, at et selskab, som ønskede at tilbyde medarbejderne følgende generelle ordninger:

1) Medarbejderobligationsordning – ligningslovens § 7 a, stk. 1, nr. 3

2) Medarbejderaktieordningen – ligningslovens § 7 a, stk. 1, nr. 1

opfyldte betingelserne i ligningslovens § 7 A, og at kontantlønsnedgangen var effektiv, således at medarbejderne ikke skulle beskattes af værdien af obligationerne som en del af den løbende del. En medarbejderaktieordning, hvor tildelte aktier blev finansieret efterfølgende ved lønreduktion var i strid med kildeskattelovens § 46, stk. 3, idet der i ordningen stilles krav om, at medarbejderne ved fratræden inden den endelige finansiering, får trukket det resterende beløb i den sidste lønudbetaling.

UfR 2006.1261 H, Riskærfonden II**Erhvervs- og Selskabsstyrelsen havde det fornødne grundlag for at afsætte et bestyrelsesmedlem i en fond**

Advokat Klaus Berning, A, var bestyrelsesmedlem i Fonden af 1. december 1997, fra fondens stiftelse. F ejede alle anparter i CC Holding 2000 ApS (tidligere KBUS 17 nr. 1199), B, og herigennem anparterne i selskabet CyberCity ApS. ApS SPKR 4 nr. 3518, C. I maj 1998 blev 2/3 af anparterne i C solgt til Baltic Internet Group B.V., K1, for 750.000 kr. I juni 1999 godkendte F's bestyrelse en udlodning fra C på 3 mio. kr., hvoraf 2 mio. kr. blev udbetalt til K1 og 1 mio. kr. blev udbetalt til B. I efteråret 1999 blev der ført forhandlinger med The Advent Funds, K2, om helt eller delvist salg af C, og det resulterede i, at K2 i foråret 2000 købte C for 60 mio. USD, hvoraf 20 mio. USD skulle betales til B. og det resterende betales til K1. A, der bistod under forhandlingerne, beregnede sig et honorar herfor på 10 mio. kr., hvoraf 4 mio. kr. var betaling for ekstern rådgivning. I tilknytning til salget af C generhvervede F i maj 2000 kontrollen over ejerskabet til de anparter i C, som K1 havde erhvervet i 1998, idet C erhvervede selskabskapitalen i K1 via dets moderselskab. I april 2000 fik B en bestyrelse bestående af de samme personer, som sad i F's bestyrelse. I december 2000 besluttede bestyrelsen at udpege en ny bestyrelse i K1 med henblik på ansættelse af Klaus Riskær, D, som direktør i selskabet. I august 2000 og de følgende måneder anmodede Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, ES, F's bestyrelse om en række oplysninger vedrørende salget af C. I februar 2001 iværksatte ES en granskning af F, og i marts 2001 blev bestyrelsen i F suspenderet. I juli 2002 forelå granskningsmandens rapport, og i oktober 2002 afsatte ES A og de øvrige bestyrelsesmedlemmer.

Højesteret fandt, at A havde handlet uforsvarligt i forbindelse med overførslen af to tredjedele af anpartskapitalen i C til K1, at godkendelsen af udbyttet på 3 mio. kr. i 1999 var kritisabelt, at honoraret på 4 mio. kr. til A var i strid med EFL § 43, stk. 1 efter § 19, stk. 1, og at A havde tilsidesat sin oplysningspligt. A havde endvidere handlet klart uforsvarligt ved at ville acceptere ansættelse af D som direktør for K1. Højesteret fandt derfor, at ES havde haft det fornødne grundlag for at afsætte A som medlem af fondens bestyrelse.

Højesteret henviste i afgørelsen til UfR 1984.487 H, Poul Andersen: Dansk Forvaltningsret (4. udg. 1963) s. 611, Betænkning 970/1982 s. 61-63, Bent Christensen: Forvaltningsret (1994) s. 82, Jens Garde m.fl.: Forvaltningsret, Almindelige emner (4. udg. 2004) s. 441-442.

Det er sjældent, at fondsmyndigheden er nødsaget til at benytte sig af sin afskedi-gelseskompetence. Det kan forekomme, at en hel fondsbestyrelse afsættes, jf. UfR 2006.686 Ø. Denne domme statuerer, at et bestyrelsesmedlem kan blive afsat ved på klart uforsvarlige handlemåde at disponere over fondens midler.

UfR 2006.1448 H, Palæ Restaurations Holding ApS

En grov overtrædelse af generalklausulen

I november 1994 indgik Dada ApS, F, aftale om at forpagte en restaurant indtil 1999. Bortforpagter var Palæ Invest ApS, D, der var helejet datterselskab af Palæ Restaura-tionsholding ApS, M. I marts 1995 indgik F og D en tillægsaftale, der gav F ret til at fortage bygningsmæssige ændringer med refusion fra D af 50 pct. af udgifterne og til at købe restauranten til en fast pris på 1,45 mio. kr. Tillægget blev både for F og D underskrevet af E 1 og E2, der var enejere af og direktører for F og indirekte medejere af D. E1 var desuden direktør for D. I december 1997 blev det på en generalforsamling i M besluttet at sælge anparterne i D til F med udgangspunkt i F's køberet efter tillægs-aftalen. E3, som var indirekte medejer af D, protesterede mod beslutningen og anlagde sag mod D, M, F, E1 og E2 med påstand om blandt andet, at tillægsaftalens bestemmel-ser om refusion og køberet samt generalforsamlingsbeslutningen var ugyldig.

Dette er en selskabsretlig afgørelse, der på en instruktiv og klar måde tager stilling til en lang række retlige spørgsmål. Der forelå en koncern på tre niveauer: øverst det holdingselskab (M), som sagsøgeren (E3) var anpartshaver i; derunder dettes dattersel-skab (D), som han også var bestyrelsesmedlem i; nederst et datter-datterselskab (DD), som drev restaurationsvirksomheden. De anfægtede dispositioner begunstigede alle et helt fjerde selskab (F), som E3's medianpartshavere ejede alene, dvs. som ikke E3 var med i. Dispositionerne var på to selskabsretlige niveauer: dels DD's begunstigelse af F gennem en for F uhørt gunstig forpagtningsaftale med F som forpagter, herunder en meget billig forkøbsret for F, dels D's salg af DD langt under DD's virkelige værdi. Så enkelt dette faktum end er, gav det anledning til en række vigtige overvejelser: a) kunne E3 gennem sit søgsmål anfægte datter-datterselskabets DD's begunstigelse af F? Dette besvares både af Venstre Landsret og af Højesteret bekræftende, og da der var dækning for det i E3's påstand, kendtes aftalerne mellem DD og F ugyldige i medfør af ApL-regler svarende til AL § 63 (generalklausulen på ledelsesniveau) og § 58 (inhabiliter og selvkontrahering). b) Var datterselskabet D's beslutning om at sælge datter-datterselska-bet DD alt for villigt til F ugyldigt? Også dette besvaredes bekræftende af begge in-stanser under henvisning til ApL-regler svarende til AL § 80 (generalklausulen på gene-ralforsamlingsniveau). c) Kunne påstandene tages til følge trods overskridelse af søgs-målsfristen i den ApL-regel, der svarer til AL § 81, stk. 2, stk. 3, nr. 4 (rimelig grund til at overskride søgsmålsfristen)? Også dette besvaredes bekræftende af begge instanser, idet det ville være åbenbart urimeligt at anvende søgsmålsfristen. d) Var de to ved beslutningerne aktive bestyrelsesmedlemmer/direktører og medejere af E1 og E2 erstat-ningspligtige, i det omfang der ikke gennem ugyldighed kunne skaffes E3 genopretning? Ja hertil i begge instanser.

UfR 2006.1741 H, Kongsted Maskinfabrik ApS

Selskab ikke bundet af voldgiftsklausul

Alle 4 deltagere i Kongsted Maskinfabrik ApS, S, indgik i 2002 en anpartshaveroverens-

komst med bestemmelser blandt andet om konkurrenceforbud for deltagerne og om voldgift. S drev virksomhed med produktion af minirenselanlæg, men gik konkurs i august 2003. Konkursboet solgte aktiver og passiver til et nyetableret anpartsselskab, ApS KBIL 17 nr. 1624 under navneændring til Kongsted Maskinfabrik 2003, S 2003, som blev stiftet af to af S' anpartshavere, A og B. En tredje af S' anpartshavere, C, etablerede sammen med andre virksomheder et selskab T. I marts 2004 anlagde S 2003 sag mod T og dets anpartshavere, herunder C, med påstand om, at T overtrådte markedsføringsloven ved at sælge minirenselanlæg. C påstod sagen afvist fra domstolen, fordi den skulle behandles ved voldgift som følge af anpartshaveroverenskomstens voldgiftsklausul.

Højesteret udtalte, at S 2003 ikke havde tiltrådt anpartshaveroverenskomsten og ikke kunne anses for at være indtrådt i overenskomstens voldgiftsklausul ved erhvervelsen af virksomheden. A og B ville som parter i anpartshaveroverenskomsten være bundet af voldgiftsaftalen under en sag mod C om konkurrenceklausulen, men det medførte ikke, at voldgiftsklausulen var gældende for S 2003. Sagen skulle derfor behandles ved domstolene.

Se blandt andet hertil Erik Werlauff og Jørgen Nørgaard: Vedtægter og aktionæraftale (1987) s. 319-320 og Gomard: Aktieselskaber og anpartsselskaber (4. udg. 2000) s. 152-153.

UfR 2006.1753 H, PB Bankierfirma A/S

Statsautoriseret revisor og dennes revisionselskab erstatningsansvarlige for tab, som investorer led som følge af manglende eftersyn af bogholderi og kontrolfunktion i bankierfirma

Revisor for et bankierfirma med en jer, der tilegnede sig selskabets og investorernes midler, dømtes til at erstatte boet et skønsmæssigt fastsat tab på 8 mio. kr. for ikke i tide at have fundet ud af, at selskabet end ikke foretog bogføring, og derved muliggjorde underslæbene. Investorernes fandtes at have handlet uforsigtigt ved ikke at have sikret sig, at der blev etableret en bestyrelse, men over for revisors alvorlige pligtforsømmelse blev der alligevel ikke statueret egen skyld hos investorer, og erstatningen blev derfor ikke reduceret.

Sagen handler om, at fra 1987 til 1992 var Karsten Rasmussen, R, revisor for PB Bankierfirma A/S, der drev valutahandel og arbitrage, og som var ejet af et selskab, A, hvorefter R i 2 år var revisor for et bankierfirma, B1 med samme navn som det andet bankierfirma – PB Bankierfirma A/S, som A skaffede i 1993. I denne periode foretog B1 ikke nogen bogføring og aflagde ikke årsregnskab, og i januar 1996 blev dette selskab tvangsopløst. Forinden havde A i december 1995 anskaffet et nyt bankierfirma, B2, og i april 1996 tiltrådt R som revisor for dette firma. I tiltrædelsesprotokollen indførte A, at det var aftalt med B2's ledelse, at selskabets bogføring skulle varetages af ekstern bogføringskonsulent. R fulgte ikke op på denne aftale, men under et uanmeldt besøg hos B2 i januar 1998 konstaterede R, at der overhovedet ikke var foretaget bogføring. Det viste sig, at A havde foretaget uretmæssige dispositioner over betroede midler, der var indbetalt af investorer, I, og B2 blev erklæret konkurs. Konkursboet anlagde herefter erstatningssag mod R og dennes revisionsfirma, F, idet det blev gjort gældende, at T havde handlet erstatningspådragende på grund af forsømmelse.

Se blandt andet også UfR 1955.46 H, UfR 2003.2505 H, Gomard: Revisors stilling

i retslig belysning (1979) s. 71, Olaf Hasselager og Aksel Rone Johansen: Årsregnskaber, Kommentarer til regnskabslovgivningen (1. udg. 1992) s. 674f og 678, Lars Bo Langsted m.fl.: Revisionsansvar (5. udg. 2001) s. 193ff, Søren Halling-Overgaard: Revisors erstatnings- og disiplinæransvar (2. udg. 2003) s. 105ff, Aksel Runge Johansen i RR 1990, nr. 8, s. 33ff, samme i RR 1993, nr. 12, s. 21ff, Gomard i RR 1995, nr. 8, s. 39ff og Werlauff: Revision i 75 år – jubilæumsskrift (1994) s. 180ff.

UfR 2006.1920 V

Det er en forudsætning for udmeldelse af likvidator, at der forinden er indkaldt til møde i skifteretten

Et aktieselskab A blev af Erhvervs- og Selskabsstyrelsen begæret tvangsopløst af skifteretten, S, på grund af manglende indgivelse af årsregnskab. S udmeldte uden afholdelse af retsmøde advokat C som likvidator og underrettede direktøren for A om beslutningen. A påkærede afgørelsen.

Landsretten udtalte blandt andet, at det må anse for fast praksis, at skifteretten indkalder en repræsentant for selskabet til møde, inden der træffes dispositioner i anledning af en begæring om tvangsopløsning. En vejledning fra Erhvervs- og Selskabsstyrelsen forudsætter også, at der forinden udmeldelse af en likvidator indkaldes til et møde herom i skifteretten. Herefter, og idet udmeldelse af likvidator har konsekvenser for selskabets mulighed for genoptagelse, hjemviste landsretten sagen til fornyet behandling i skifteretten.

UfR 2006.2343 H

Pantebrev underskrevet i henhold til fuldmagt fra deltager i I/S-projekt kunne ikke danne grundlag for tvangsfuldbyrdelse for I/S'ets gæld

I august 1999 købte A to andele i et I/S-projekt, I, der angik køb af en udlejningsejendom. I forbindelse hermed meddelte A B uigenkaldelig fuldmagt til på A's vegne at underskrive ethvert dokument, herunder udstede pantebreve, vedrørende den pågældende ejendom. I begyndelse af 2000 købte B på I's vegne ejendommen, og i forbindelse hermed underskrev B to pantebreve. Som pantebrevsdebitor var angivet I, hvorefter fulgte navne og adresser på 10 personer, herunder A. Efter at ejendommen i august 2002 var blevet solgt på tvangsauktion, uden at der var opnået dækning til pantebrevene, indleverede pantebrevskreditoren en begæring til fogedretten om udlæg hos A på grundlag af de to pantebreve.

Fogedretten afviste at foretage udlægget, under henvisning til at pantebrevene ikke kunne tjene som udlæggsfundament mod A personligt, da A hverken med sin underskrift eller ifølge fuldmagt havde påtaget sig en personlig hæftelse for I's gæld.

Landsretten ophævede fogedrettens kendelse og hjemviste sagen til fornyet behandling ved fogedretten.

Højesteret stadfæstede fogedrettens kendelse i henhold til grundene.

Højesteret henviste blandt andet til UfR 1996.722 Ø, UfR 2003.795 Ø og UfR 2005.28/1 V, samt Søren Friis Hansen og Jens Valdemar Krenchel: Dansk Selskabsret 3, Interessentskaber (2004) s. 452 og 455.

UFR 2006.2433 H**Beløb, der var godskrevet på en mellemregningskonto for en hovedanpartshavers samlever, anset for udlodning af udbytte til anpartshaveren**

A var gennem andre selskaber ejer af anparterne i et selskab, S, der handlede med brugte biler. A's samlever, B, var direktør for S.

Skattemyndighederne havde blandt andet på grund af fejl i kasseregnskabet tilsidesat S' regnskaber for 1996/1997 og 1998/1999 som grundlag for opgørelsen af dets indkomst og ansat indkomsten skønsmæssigt. Skattemyndighederne havde konstateret, at der på en mellemregningskonto, som B havde med S, i indkomstårene 1996-1998 var krediteret beløb, der reelt var indtægter, der tilkom S. Skattemyndighederne anså de krediterede beløb for udbetalt til A som maskeret udbytte og forhøjede A's aktieindkomst tilsvarende. A påstod aktieindkomsten nedsat, under henvisning til at de krediterede beløb ikke var maskeret udbytte.

Landsretten fastslog, at skattemyndighederne havde været berettiget til at tilsidesætte S' regnskabsgrundlag. Det måtte lægges til grund, at indestående på mellemregningskontoen var disponeret til privat brug. A havde overladt kompetencen til at disponere over selskabets midler til B, og det var på denne baggrund godtgjort, at beløb svarende til krediteringerne på mellemregningskontoen havde passeret A's økonomi. Det var ikke godtgjort, at skattemyndighedernes ansættelse var forkert eller foretaget på et fejlagtigt grundlag, og skattemyndighederne blev frifundet.

For højesteret påstod A aktieindkomsten nedsat, under henvisning til at de beløb, der var krediteret på mellemregningskontoen, ikke var maskeret udbytte, da de enten var modsvaret af privat udlæg for selskabet eller løntilgodehavender for B eller ved en fejl fra revisors side var opført på mellemregningskontoen. Højesteret stadfæstede landsrettens dom af de ovenfor anførte grunde.

UFR 2006.2637 H, AOF i Århus**Frifindelse af bestyrelsesmedlem for kreditors tab trods fortsættelse af organisationens drift forud for konkurs**

AOF i Århus, var en selvstændig juridisk person, men tilsluttet AOF Danmark. A havde til formål gennem oplysnings- og uddannelsesvirksomhed at virke for at udbrede viden og forståelse for værdier af samfundsmæssig og kulturel karakter. Ingen af bestyrelsesmedlemmerne i A modtog vederlag eller anden form for betaling for deres arbejde i bestyrelsen. I juni 2000 blev A erklæret konkurs. Konkursboet anlagde sag mod 8 af A's bestyrelsesmedlemmer, B, med påstand om erstatning for det tab, der angiveligt var lidt ved, at B havde fortsat den tabsgivende drift af A på et tidspunkt, da det stod eller burde have stået dem klart, at en fortsættelse af driften ville påføre kreditorerne tab.

Landsretten gennemgang af A's økonomiske forhold forud for konkursen førte til en frifindelse af B og at B ikke havde handlet erstatningspådragende.

Dommen viser, at det ikke er udelukket at bedømme bestyrelsesmedlemmer i ideelle foreninger mv. efter en mildere culpanorm end den, der anvendes for erhvervsdrivende virksomheder. I dommen bemærkes det, at der i AOF-sagen ikke var grundlag for en sådan mildere bedømmelse, fordi AOF Århus måtte sidestilles med en erhvervsdrivende virksomhed (omsætning 38 mio. kr., balance 17 mio. kr., egenkapital 2,5 mio. kr. før de tab, der førte til konkursen), og efter en konkret bedømmelse fandt hverken landsret eller Højesteret, at håbløshedspunktet var passeret, og at driften derfor burde være standset tidligere.

UfR 2006.2887 H

Tildelte aktieoptioner kunne ikke fratages en tidligere ansat

I September 2000 tilbød Telia Mobile, Filial af TeliaSonera Mobile Networks AB, Sverige, A, en ansat F, Deltagelse i et aktieoptionsprogram og tilbød i den forbindelse F 40 aktieoptioner, som F accepterede. Udnyttelse af aktieoptionerne var betinget af en børsnotering af A eller A's moderselskab, B, inden 31. december 2003. Hvis denne børsnotering ikke fandt sted inden 31. december 2003, skulle optionerne konverteres til såkaldte fantomaktier med en på forhånd fastlagt værdi. Det var videre i vilkårene fastsat, at F skulle være ansat på det tidspunkt, hvor aktieoptionerne skulle udnyttes. I december 2002 blev F opsagt til fratædelse den 30. juni 2003. F rejste under henvisning til udnyttelse af optionerne krav om betaling fra B, der havde overtaget eventuelle forpligtelser vedrørende tidligere medarbejderne i A. B afviste kravet, under henvisning til at F ikke var ansat på udnyttelsestidspunktet, og til at tildelingen af aktieoptioner ikke var omfattet af funktionærlovens § 17 a, idet den ikke var sket som led i vederlæggelsen af F.

Højesteret fandt, at F ved aftalen i september 2000 fik krav på tildeling af 40 aktieoptioner, og at denne tildeling måtte anses for en del af F's samlede vederlæggelse i ansættelsesforholdet omfattet af den dagældende funktionærlovs § 17 a.

Højesteret fastslog endvidere med henvisning til to tidligere afgørelser (UfR 2004.1480 H – Novo Nordisk og UfR 2005.671 H – Intel-sagen), at aktieoptioner har en økonomisk værdi på tildelingstidspunktet, og at de i deres helhed må anses for erhvervet på tildelingstidspunktet. F kunne derfor ikke som følge af sin fratæden fratages de aktieoptioner, som han havde fået tildelt i september 2000.

UfR 2006.3050 H, Taster Wine A/S

Køberen af et selskab og dette selskabs bestyrelse erstatningsansvarlige for at have udloddet midler ved – i sig selv lovlige – kapitalnedsættelser og udbytteudlodning, mens en sag verserede mod selskabet

I juli 1984 solgte Rumasa S.A. (spansk aktieselskab, der blev nationaliseret af den spanske stat i 1983), S, aktiekapitalen i A/S Skjold Burne, D, til Taster Wine A/S, K, og afgav i forbindelse med salget erklæring over for K om, at D ikke havde skjulte forpligtelser. I december 1984 rejste Bodegas y Vinedos Gargantini S.A.I y Comercial (argentinisk vinfirma), A, et krav mod D i anledning af D's køb af en aktiepost. Ved K's køb af D var hverken aktiehandlen eller et muligt krav blevet oplyst til K. I 1985 afværgede D en konkurs blandt andet under henvisning til en erklæring fra S, der vedstod erklæringen fra 1984 og i tilfælde af, at kravet mod D var berettiget, forpligtede sig til at godtgøre et beløb betalt af D og D's omkostninger ved at gøre indsigelse mod kravet. I 1989 nedsatte K kapitalen i D, og i de følgende år udloddede D overskud. D gik konkurs efter i 1996 at være blevet dømt til at betale A's krav. Konkursboet rejste herefter krav mod blandt andet S, K og D's bestyrelse, B, om betaling af et beløb svarende til det, der var betalt til A, med tillæg af omkostninger ved sagen mod A.

Højesteret fandt, at S ikke havde påtaget sig nogen forpligtelse over for D, hverken ved sine erklæringer eller ved ansvarspådragende adfærd, være sig i forbindelse med salget af D, behandlingen af konkursbegæringen mod D eller kapitalnedsættelsen og udbytteudlodningen, ej heller som et tredjemandsløfte (se blandt andet tidligere domme UfR 1989.618 V, UfR 1994.470 H og UfR 1998.166 Ø). Kapitalnedsættelsen og ud-

lodningerne var foretaget i overensstemmelse med selskabslovgivningens regler, og der var derfor ikke grundlag for at pålægge tilbagebetaling efter AL § 113, stk. 1. K havde imidlertid handlet i strid med *redelig handlemåde* ved med kendskab til A's krav at have gennemført kapitalnedsættelse og udbytteudlodning i D, og K og B var derfor erstatningsansvarlige over for konkursboet for de udloddende beløb, dog idet en del af kravet mod B var forældet.

UfR 2006.3316/2 H, Paranova I

Vederlagskrav for varemærkekrænkelser mod selskab i en koncern, hvor det markedsførende selskab var gået konkurs, ikke fortabt på grund af passivitet. Nye anbringender om betydning af advokats viden fra tidligere sag og fremlæggelse af nye dokumenter ikke tilladt af Højesteret

Sanofi-Adventis SA, Sanofi-Synthélabo A/S og Sanofi-Synthélabo AB, M, anlagde i juli 1997 sag mod Paranova A/S, S, der drev virksomhed med parallelimport af lægemidler, med påstand om, at S skulle anerkende at have gjort indgreb i M's varemærke, DEPRAKINE, til flere medicinalprodukter, og med påstand om vederlag for krænkelserne. Mens sagen verserede, blev S, der havde været sagsøgt af en række medicinal-selskaber for krænkelser af varemærkerettigheder, i december 2003 erklæret konkurs. Efter at konkursboet havde meddelt, at det ikke ønskede at indtræde i sagen, anlagde M i december 2002 ad citationssager mod Paranova Danmark A/S, A, mens retssagen verserede, havde fået overdraget S' virksomhed, og mod et datterselskab til S, Paranova Pack A/S, D, der havde stået for ompakningen af medicinalmidlerne.

Ved Sø- og Handelsrettens dom blev S under konkurs dømt til at anerkende at have gjort indgreb i M's varemærke, og det samme blev A for så vidt angik de produkter, dette selskab havde markedsført, og D. Endvidere blev A pålagt at betale et vederlag på 165.000 kr. til M, og D blev pålagt at betale 538.000 kr.

A og D ankede til Højesteret, men A frafaldt dog anken. For Højesteret gjorde D alene gældende, at M havde fortabt deres vederlagskrav mod D på grund af passivitet. Højesteret udtalte, at D var indgået i samme koncern som S, og at M's erstatningskrav mod D angik medansvar for de pågældende krænkelser. Under disse omstændigheder kunne det forhold, at M først havde adciteret D, efter at M var blevet bekendt med, at S havde overdraget sine aktiviteter til A og var økonomisk usolid, ikke medføre, at erstatningskravet mod D var bortfaldet som følge af passivitet. Højesteret stadfæstede dommen men blandt andet henvisning til EF-domstolens dom af 23. maj 1978 i sag C-102/77 (Hoffmann-La Roche mod Centra Farm).

UfR 2006.3323 H, Paranova II

Vederlagskrav for varemærkekrænkelser mod selskab i en koncern, hvor det markedsførende selskab var gået konkurs, ikke fortabt på grund af forældelse eller passivitet. Fremlæggelse af udenlandske retsafgørelser med videre som bevis nægtet Merck & Co. Inc., Merck Sharp & Dohme B.V. og Merck Sharp og Dohme, filial af Merck Sharp & Dohme B.V., M, anlagde i oktober 1999 sag mod Paranova A/S, S, der drev virksomhed med parallelimport af lægemidler, med påstand om erstatning for varemærkekrænkelser.

Ved Sø- og Handelsrettens dom af 18. juli 2002 blev S dømt til at betale en erstatning på ca. 1/2 mio. kr. til M, men efter at M var blevet bekendt med, at S var blevet

økonomisk usolid, anlagde M i juli 2003 sag mod Paranova Pack A/S, der var et datterselskab til S, og som havde stået for ompakning af medicinalmidlerne. I september 2003 blev S erklæret konkurs.

Ved Sø- og Handelsrettens dom af 21. december 2004 blev D dømt til at betale erstatning på ca. 1/2 mio. kr. til M. D ankede til Højesteret, hvor D gjorde gældende, at M havde fortabt sit vederlagskrav på grund af forældelse eller passivitet.

Højesteret – der ikke tillod D at fremlægge nogle udenlandske retsafgørelser som bevis – lagde til grund, at M ikke mere end 5 år forud for sagsanlægget var eller burde have været bekendt med D's virksomhed. Da M således i denne periode havde været i utilregnelig uvidenhed om muligheden for at gøre et medansvar gældende mod D, var kravet mod dette selskab ikke forældet. Da endvidere D indgik i samme koncern som S, og sagen angik D's medansvar for samme varemærkekrænkelser, som S var blevet dømt for, og sagen var anlagt, efter at M var blevet bekendt med, at S var økonomisk usolid, var erstatningskravet mod D ikke bortfaldet som følge af passivitet. Dette gjaldt, selv om M måtte have været bekendt med P's virksomhed i en længere periode forud for sagsanlægget i oktober 1999. Der var ikke grundlag for at pålægge D at erstatte de sagsomkostninger, som S var blevet pålagt at betale til M. Højesteret stadfæstede dommen med henvisning til UfR 2006.3316 H og til EF-domstolens dom af 23. maj 1978 i sag C-102/77 (Hoffmann-La Roche mod Centra Farm).

UfR 2006.3376 S

Selskabs direktør og et bestyrelsesmedlem havde ikke givet aktionærerne mangelfulde oplysninger i forbindelse med aktieemission

Et antal investorer indskød i september 2000 15 mio. kr. i et it-selskab, F A/S, der hidtil havde været 100 ejet af House of Loyalty ApS, HL. I oktober 2001 fik selskabet en yderligere, mindre kapitaltilførsel. På grundlag af forarbejde fra december 2001 til februar 2002 indskød de 18 sagsøgende investorer i alt 4 mio. kr. i F A/S. Kapitalforhøjelsen blev besluttet på generalforsamlingen den 4. februar 2002. Kapitalen blev tegnet inden den 13. februar 2002 og indbetalt kort herefter. Den 4. marts 2002 konstateredes det, at selskabets salg gik langsommere end forventet. Salgsbudgettet måtte nedjusteres, og en yderligere kapitaltilførsel kunne blive nødvendig. Selskabet indgav konkursbegæring den 29. august 2002, og selskabets immaterielle rettigheder blev solgt for 1 mio. kr.

Sagsøgerne gjorde gældende, at F A/S' direktør og et bestyrelsesmedlem, der var advokat, var ansvarlige for tabet opgjort til 4 mio. kr. Sø- og Handelsretten lagde vægt på, at sagsøgerne tidligere havde indskudt et betydeligt beløb i selskabet, som var et it-udviklings-selskab, og på, at it-aktier var faldet betydeligt i den forudgående periode. Efter en nærmere gennemgang af de oplysninger om grundlaget for kapitaltilførslen, som investorerne var blevet præsenteret for forud for forhøjelsens gennemførelse, fandt Sø- og Handelsretten ikke, at de sagsøgte havde handlet ansvarspådragende.

Erhvervsankenævnets kendelse af 30. maj 2006 (J.nr. 2005-0004301),

Årsberetningen 2006 s. 299

Omlægning af selskabs regnskabsår registreringsnægtet; Skal ske senest 5 måneder efter omlægningsperiodens udløb, jf. årsregnskabslovens § 15, stk. 4, 1. pkt.; Ikke hjemmel til at dispensere for denne frist

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen nægtede den 7. november 2005 at registrere en anmeldt

omlægning af et selskabs regnskabsår. Selskabet klager til Erhvervsankenævnet over styrelsens afgørelse.

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen modtog den 2. november 2005 anmeldelse om omlægning af et selskabs regnskabsår. Af anmeldelsen og de vedlagte bilag fremgik, at regnskabet var blevet ændret fra 15.01.04-300605 til afslutning 31.12.04 samt at omlægningsperioden løb i tidsrummet 15.01.04 til 31.12.04. Styrelsen nægtede at registrere anmeldelse da anmeldelsen blev modtaget den 2. november 2005 med henvisning til § 15, stk. 4 i årsrapportloven samt § 9, stk. 1 i anmeldelsesbekendtgørelsen, hvoraf blandt andet fremgik, at anmeldelse om regnskabsår skal være modtaget i styrelsen senest 5 måneder efter omlægningsperiodens udløb, hvilket selskabet ikke havde overholdt.

Ankenævnet fastslog, at omlægningen af selskabets regnskabsår til kalenderåret med omlægningsperiode 15. januar 2004 til 31. december 2004 skulle have været modtaget i styrelsen senest 5 måneder efter omlægningsperiodens udløb og således senest den 31. maj 2005, jf. § 15, stk. 4, 1. pkt. i årsrapportloven. Da anmeldelsen først blev modtaget i styrelsen den 2. november 2005, og da der ikke er mulighed for at dispensere fra den nævnte frist, tiltrådte ankenævnet, at styrelsen havde nægtet at registrere anmeldelsen, jf. § 15, stk. 4, 3. pkt. i årsrapportloven.

**Erhvervsankenævnets kendelse af 30. juni 2006 (J.nr. 2005-0002466),
Årsberetningen 2006 s. 264**

Forening ikke registreringspligtig

Ved skrivelse af 7. oktober 2003 anmodede Brancheforeningen K Erhvervs- og Selskabsstyrelsen om en vurdering af, om hvorvidt foreningen var omfattet af lov om visse erhvervsdrivende virksomheder. Brancheforeningen K afholdte holdte kurser, udgav medlemsblade og skattemanualer og rådgav medlemmer.

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen traf den 18. februar 2005 afgørelse om, at foreningen K var omfattet af lov om visse erhvervsdrivende virksomheder. Erhvervs- og Selskabsstyrelsen lægger blandt andet til grund, at foreningen har en vis erhvervmæssig indkomst i forhold til de samlede indtægter, og at indtægten ikke udelukkende anvendes til ideelle formål, men også til fordel for medlemmerne.

Erhvervsankenævnet udtaler, at K er en brancheforening af ideel karakter. Det er ubestridt, at foreningen udøver erhvervsvirksomhed. Såfremt en ikke uvæsentlig del af erhvervsdriften har til formål at fremme medlemmernes økonomiske interesser, skal foreningen registreres efter lov om visse erhvervsdrivende virksomheder §§ 1, 3 og 8. Erhvervsankenævnet påpeger, at vedtægterne ikke giver holdepunkter for, at foreningen har til formål at fremme deltageres økonomiske interesser gennem erhvervsdrift. Det fremgår af bestyrelsens beretning til årsrapporterne for 2001/2002, 2002/2003 og 2003/2004, at en stor og voksende del af foreningens indtægtsgrundlag stammer fra brugerydelser, som først og fremmest henvender sig til medlemmerne. Aktiviteterne drives på markedsvilkår og går først og fremmest til at konsolidere foreningens økonomi. Når der henses hertil og oplysningerne om baggrunden for den stedfundne økonomiske konsolidering, finder ankenævnet, at medlemmernes økonomiske interesser fremmes gennem de af foreningen udøvede erhvervmæssige aktiviteter.

Erhvervsankenævnet fandt herefter, at brancheforeningen K ikke var registreringspligtig og ophævede derfor Erhvervs- og Selskabsstyrelsens afgørelse af 18. februar 2005.

**Erhvervsankenævnets kendelse af 6. oktober 2006 (J.nr. 2005-0002998),
Årsberetningen 2006 s. 248**

Registrering af persons fratræden som direktør i selskab med virkning år tilbage nægtet

K2 havde været registreret som direktør i selskabet siden stiftelsen af selskabet i 1995. I et brev af 23. maj 2005 anmodede advokat A (Advokat for K2) om, at K2's fratræden som direktør, som efter det oplyste allerede var sket den 31. juli 2001, blev registreret. Det fremgik, at beslutningen var blevet truffet på et bestyrelsesmøde den 7. juni 2001. Selskabet blev i 2003 taget under konkursbehandling. Styrelsen nægtede at imødekomme denne anmodning og oplyste, at det efter fast administrativ praksis ikke kunne ske ændringer i de registrerede oplysninger for et selskab, der var under konkursbehandling, uanset at et ledelsesmedlem, som her, efter det oplyst var fratrædt før konkursdekretets afsigelse, men ved en fejl ikke blev afmeldt i styrelsen inden konkursdekretets afsigelse.

Ankenævnet udtalte, at anmeldelse om ændringer i et selskabs direktion ifølge AL § 156, stk. 2 skal være modtaget i styrelsen senest 2 uger efter ændringens vedtagelse. Princippet omkring offentlighed vedrørende selskabers forhold skal gøre det muligt for tredjemand at gøre sig bekendt med de væsentlige dokumenter vedrørende selskabet samt at få visse oplysninger om dette, navnlig om personlige data for de personer, som har ret til at forpligte selskabet. Beskyttelsen af tredjemand er blandt andet sikret ved bestemmelser, der i videst muligt omfang begrænser de grunde, som kan medføre, at de i selskabets navn indgående forpligtelser bliver ugyldige. Tredjemand skal således kunne støtte ret på personregistreringer og det påhviler den enkelte selv at sikre registrering af fratræden som direktør eller bestyrelsesmedlem.

Ankenævnet tiltrådte herefter styrelsens afgørelse af 9. juni 2005.

**Erhvervsankenævnets kendelse af 31. oktober 2006 (J.nr. 2006-0005255),
Årsberetningen 2006 s. 279**

Sletning i fond i registeret for erhvervsdrivende fonde på grund af manglende erhvervmæssig aktivitet

Den 9. januar 2006 meddelte Erhvervs- og Selskabsstyrelsen fonden, at styrelsen samme dag havde slettet fonden fra registeret over erhvervsdrivende fonde på grund af fondens manglende erhvervmæssige aktivitet. Fonden klagede herefter til Erhvervsankenævnet over Erhvervs- og Selskabsstyrelsens afgørelse.

Fonden var ved sin stiftelse blevet registreret efter lov om erhvervsdrivende fonde på grund af sin tilkendegivelse om at ville investere i udlejningsejendomme. Efter 4 år, hvor fonden udelukkende havde værdipapirer og bankindeståender, besluttede Erhvervs- og Selskabsstyrelsen at slette fonden fra registeret.

Erhvervsankenævnet tiltrådte Erhvervs- og Selskabsstyrelsens beslutning, da det blandt andet fremgik af fondens årsregnskab for 2001 og årsrapporter for 2002-2004, at fonden ikke drev nogen erhvervsvirksomhed, og at fondens aktiver i nævnte periode alene havde været en værdipapirbeholdning samt mindre bankindeståender og tilgodehavender, og at fondens indtægter udelukkende havde været aktieudbytter og renteindtægter. Det var ubestridt, at fonden ikke havde haft en sådan bestemmende indflydelse på en erhvervsvirksomhed som omhandlet i lov om erhvervsdrivende fonde § 1, stk. 2, nr. 3 eller 4, jf. stk. 3.

Erhvervsankenævnet tiltrådt herefter Erhvervs- og Selskabsstyrelsens beslutning om at slette fonden fra register over erhvervsdrivende fonde.

**Erhvervsankenævnets kendelse af 20. november 2006 (J.nr. 2006-0005788),
Årsberetningen 2006 s. 254**

Fastslået, at filial af amerikansk selskab kunne registreres under tilføjelsen »i betalingsstandsning«, men med tilføjelsen »under rekonstruktion i medfør af Chapter 11 i den amerikanske konkurslovgivning«

Den 24. februar 2006 meddelte Erhvervs- og Selskabsstyrelsen K Inc., USA, at styrelsen kun vil registrere den af selskabet anmeldte filial her i landet, hvis der i filialens navn indføjedes i »betalingsstandsning«. Selskabet klager over afgørelsen til Erhvervsankenævnet.

Erhvervsankenævnet udtalte, at dersom et udenlandsk aktieselskab eller selskab med tilsvarende retsform, der driver virksomhed gennem en filial her i landet, kommer under konkurs, tvangsakkord eller tilsvarende ordning, skal filialbestyrelsen anmelde dette til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, ligesom oplysning herom skal gives som en tilføjelse til selskabets navn efter AL § 151, stk. 3. Formålet med det 11. selskabsdirektiv og AL § 151, stk. 3, findes at tilsige, at det er den for det udenlandske selskab faktisk anvendte procedure, som der skal ske anmeldelse om til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, og hvorom selskabets navn skal have tilføjelsen.

Ifølge de foreliggende oplysninger er K Inc., USA, under rekonstruktion i medfør af »Chapter 11 procedure« i den amerikanske konkurslovgivning, der efter det oplyste på væsentlige punkter adskiller sig fra de danske regler om betalingsstandsning.

Af disse grunde ændrede Erhvervsankenævnet Erhvervs- og Selskabsstyrelsens afgørelse af 24. februar 2006. Det udenlandske selskab kunne således tilføje »under rekonstruktion i medfør af Chapter 11 i den amerikanske konkurslovgivning«.

2007

UfR 2007.130 H

Fejlagtig angivelse i udbudsmateriale af arealet i en udlejningsejendom gav ikke investorerne ret til erstatning

Nogle personer, A, tegnede i december 1991 anparter i K/S Düsseldorf-Neuss, der skulle investere i en tysk erhvervsejendom til udlejning. A anlagde i januar 2001 sag mod udbyderselskaberne, J. L. Administration Århus A/S, Hasse Brangstrup og Bromley Holding Ltd. og en person bag selskaberne, Erik Juul-Larsen, med krav om erstatning, under henvisning til at anparterne var mangelfulde, idet bygningens areal var godt 20 pct. mindre, end hvad de kunne forvente efter arealoplysningen i udbudsmaterialet.

Højesteret udtalte, at størrelsen af udlejningsarealet i almindelighed er af væsentlig betydning ved investering i en erhvervsejendom. I den foreliggende sag måtte det afgørende for kommanditisterne imidlertid antages at være oplysningerne om rentabilitet og sikkerhed, navnlig oplysningerne om den uopsigelighed lejeaftale om hele ejendommen og den indeksregulerede lejeindtægt i en angiven periode på 10 år. Oplysningerne herom var korrekte, og ejendommen havde i hele perioden givet den oplyste lejeindtægt, der på tegningstidspunktet svarede til markedslejen. Oplysningerne om størrelsen af det

udlejede areal i udbudsmaterialet kunne derimod ikke antages at have været tillagt nogen betydning ved udbuddet og tegningen. Oplysningerne var upræcise, indbyrdes modstridende og uden specificerede oplysninger om lejeværdien pr. kvadratmeter i de forskellige bygningsdele, der var af forskellig karakter og tjente forskellige formål. På den baggrund forelå der ikke en mangel ved de tegnede anpartar.

UfR 2007.150 H, Aalborg Engineering

Aalborg Engineering som forretningskendetegn med videre ikke en krænkelse af varemærket Aalborg Industries. Figurmærke med rette udslettet af varemærkereregisteret

Aalborg Industries, I, anlagde sag mod Intrade Finans A/S (tidligere Aalborg Engineering A/S), S, med påstand om, at S skulle anerkende at være uberettiget til at gøre erhvervsmæssigt brug af kendetegnet »Aalborg Engineering« som led i et selskabsnavn, varemærke, forretningskendetegn og domænenavn for kedler til energibrug med mere. Desuden nedlagde I påstand om, at en offentliggjort varemærker registrering af et figurmærke med ordene »Aalborg Engineering« skulle udslettes af varemærkereregisteret, og om erstatning for uberettiget brug af varemærket.

Inden sagens anlæg ved Sø- og Handelsretten var der blevet nedlagt fagedforbud mod anvendelsen af det pågældende figurmærke, og der var truffet bestemmelse om, at mærket skulle slettes af varemærkereregisteret. Desuden blev fagedforbuddet stadfæstet, og S blev pålagt at betale en erstatning på 50.000 kr. til I.

Med en henvisning til UfR 2004.579 H, hvori Højesteret havde givet Ankenævnet for Patenter og Varemærker medhold i, at »Aalborg Industries« ikke kunne få betegnelsen »Aalborg« registreret som varemærke for 2 klasser for kedler, fandt Højesteret, at S ikke havde krænket I's rettigheder efter varemærkeloven eller markedsføringsloven. Højesteret udtalte herved tillige, at ordet »engineering« både syns- og lydmæssigt og for så vidt angår betydning adskilte sig så meget fra »industries«, at der ikke forelå mærkelighed, heller ikke efter den udvidede beskyttelse, der tilkommer ordmærket AALBORG INDUSTRIES efter varemærkelovens § 4, stk. 2. Heller ikke S' anvendelse af diverse reklamemateriale var gået ud over, hvad selskabet som nystartet virksomhed med erfarne medarbejder var berettiget til at oplyse om for at præsentere sig over for potentielle kunder.

Højesteret frifandt derfor S, men stadfæstede dommen for så vidt angik bestemmelserne om, at det pågældende figurmærke skulle udslettes af varemærkereregisteret, og om fagedrettens forbud. Højesteret fandt ikke grundlag for at tage I's erstatningspåstand til følge.

UfR 2007.409 H, BCP

Datterselskab var rette kontraktpart, og moderselskabet hæftede ikke for gælden

Nordic Computer A/S (nu Comitec A/S), L, havde indgået nogle it-vedligeholdelsesaftaler, ifølge ordlyden af aftalerne med BCP A/S, M, som kontraktspart. Den person, som L havde forhandlet med, og som underskrev aftalerne, var ansat i M's datterselskab, BCP Hardware A/S, D, og han havde ikke fuldmagt til at forpligte moderselskabet. Det fremgik endvidere af de underliggende serviceaftaler, som L ifølge vedligeholdelsesaftalerne skulle overtage, at disse var indgået af D. Da D efterfølgende gik konkurs, opstod der tvist om, hvorvidt M var forpligtet af aftalerne eller på anden vis hæftede

for opfyldelsen af vedligeholdelsesaftalerne. L påstod, med henvisning til at aftalerne ifølge ordlyden var indgået med M, at M var forpligtet. M påstod frifindelse, under henvisning til at aftalerne var indgået med D.

Højesteret fandt, at det var D og ikke M, der var bundet som aftalepart, og at M heller ikke på andet grundlag skulle hæfte for opfyldelsen af vedligeholdelsesaftalerne. Højesteret henviste blandt andet til UfR 1994.243 H, UfR 1995.164 H og UfR 2005.2644 H.

Dommen er afsagt med svag dissens. En dommer mener, at M hæftede for opfyldelsen af vedligeholdelsesaftalerne med den begrundelse, at det måtte stå klart for M, at L befandt sig i en vildfarelse, idet L ikke var klar over, at D var et selvstændigt selskab adskilt fra M. Endvidere bemærkede dommeren, at M havde forskellige binavne, herunder BCP Service A/S og BCP Undervisning A/S.

UfR 2007.497 H, Calypso

Calypso Verdensrejser A/S' daglige ledelse og bestyrelsesmedlemmerne solidarisk erstatningsansvarlige for gæld oparbejdet inden konkurs

Den 19. januar 1996 etableredes rejseselskabet Calypso Verdensrejser A/S med en egenkapital på 1 mio. kr. Grundlaget for finansieringen af driften var de forudbetalinger, der blev modtaget fra kunderne. Den 17. oktober 1996 blev selskabet erklæret konkurs. Forinden havde selskabet oparbejdet et underskud på ca. 38. mio. kr., og ved konkursens indtræden havde selskabet en negativ egenkapital på ca. 37. mio. kr. Konkursboet anlagde sag mod selskabets direktør, mod L, der havde stået for selskabets daglige ledelse, og mod 4 bestyrelsesmedlemmer, med påstand om delvis erstatning for selskabets tab, der var opstået på grund af gæld, der var oparbejdet inden konkursen.

Landsretten frifandt de sagsøgte. Højesteret kom frem til, at alle de indstævnte skulle betale erstatningen solidarisk. Højesteret kom frem til, at bestyrelsen havde forsømt deres forpligtelser til at føre tilsyn med selskabets økonomi og forhold i øvrigt, jf. AL § 54, stk. 3.

I det indbyrdes forhold skulle de to ledere friholde de 4 bestyrelsesmedlemmer, og den daglige leder (som var den reelle leder) skulle i det indbyrdes forhold mellem lederen og direktøren friholde direktøren.

TfS 2007.600 V, LM. Glasfiber A/S

Driftsomkostninger; direktørbonus; salg af selskab; incitamentsordninger

Et selskab indgik i forbindelse med salg af selskabet aftale med selskabets to direktører om udbetaling af en bonus, hvis selskabet blev solgt. Efter aftalen var det direktørernes opgave at optimere selskabets indtjening og struktur i salgsprocessen. Bonusaftalen bortfaldt, såfremt der ikke skete et salg. I henhold til den indgåede overdragelsesaftale blev overdragelsessummen reduceret med et beløb svarende til selskabets bonusforpligtelse over for direktørerne. Selskabet gjorde gældende, at der ikke længere bestod en skarp afgrænsning mellem et selskab og dets aktionærer og henviste herved til Coloplastdommen (TfS 2002, 1036), hvor et selskab opnåede fradrag ved tildeling af tegningsretter til underkurs til medarbejderne. Selskabet gjorde endvidere forgæves gældende, at der ved incitamentsordninger, der har til formål at skabe, fastholde og forøge værdien af selskabet ikke bør skelnes skarpt imellem selskabets og aktionærernes interesser.

Landsretten henså imidlertid til, at bonusaftalen var indgået i forbindelse med selska-

Domme og kendelser 2000-2010

bets salg og var uden indflydelse på direktørens ansættelsesaftaler, som fortsat var gældende ved siden af bonusaftalen. Bonusens størrelse afhang alene af købesummen og stod ikke i direkte forhold til direktørernes arbejdsindsats. Bonusaftalen tilsigtede ikke at bevare direktørernes ansættelse, der var sikret gennem en anden aftale.

Landsretten lagde derfor til grund, at bonusaftalen ikke havde sammenhæng med virksomhedens almindelige drift og fandt herefter, at omkostningerne ikke kunne fradrages som driftsomkostninger.

Kendelsen statuere, at hvis en bonusaftale med en direktør alene tilsigter at fremme et salg af selskabet og at opnå størst mulig salgspris, vil et selskab normalt ikke have skattemæssig fradragsret for bonusbetalingen, som ikke er i selskabets, men aktionærernes interesse.

UfR 2007.708/2 H

Waterproof Engineering A/S kunne ikke forbyde anvendelsen af selskabsnavnet Waterproof ApS

Waterproof Engineering A/S påbegyndte i 1999 virksomhed med salg af problemløsninger inden for vandtætning og fugtfjerning til entreprenører. Waterproof ApS havde senere påbegyndt virksomhed med salg af vand og andre drikkevarer og diverse artikler til kontorer. Waterproof ApS havde i 2003 fået registreret et figurmærke, hvor ordet »waterproof« fremstod som særligt designet med en tilføjelse »kildevand er vores styrke«. Varemærket var registreret i klasse 32 for drikke og 39 for udbringning af varer.

Højesteret fastslog, at ordet »waterproof« i almindelig sprogbrug angiver en beskaffenhed eller egenskab ved en vare eller tjenesteydelse. Waterproof Engineering A/S ville derfor som udgangspunkt ikke kunne forbyde andre virksomheder at anvende ordet »waterproof« i deres navn. Kombinationen af ordet »waterproof« med det branchebeskrivende ord »engineering« udgjorde et sammensat navn, som indstævntes navn »Waterproof ApS« klart adskilte sig fra. Anvendelsen af selskabsnavnet Waterproof ApS var derfor ikke i strid med APL § 2, stk. 2 eller med markedsføringslovens § 5 (nu § 18). Højesteret henviste blandt andet til UfR 1999.1406 H og UfR 2003.107 H.

UfR 2007.829 H, ØjenHospitalet Danmark

Øjenlæges markedsføring af apparaturfællesskab var ikke væsentlig misligholdelse af fællesskabet

I slutningen af 1980'erne indgik en række øjenlæger i Gentofte et samarbejde om brug af Klaus Bo Jensens, A, faciliteter til operation af privatpatienter. I 1991 blev der oprettet et I/S om »ØjenHospitalet Danmark«. Det fremgik at aftalen, at navnet tilhørte A. I/S'et ophørte med udgangen af 1998, hvorefter samarbejdet ikke var reguleret af en skriftlig kontrakt. Samarbejdet foregik på den måde, at udgifterne blev fordelt blandt lægerne i forhold til antal operationer. Jens Thygesen, B, havde speciallægepraksis i Frederikssund, men foretog forskellig annoncering med oplysningerne om ØjenHospitalet Danmark, adressen i Gentofte samt telefonnummeret i Frederikssund. De øvrige øjenlæger, Niels Vesti Nielsen, Peter Brincker, Johnny Johansen og Klaus Bo Jensen, ophævede samarbejdet med et varsel på 3 uger til den 1. juli 2002, idet de henviste til, at det var aftalt, at B ikke i sin markedsføring måtte give udtryk for at drive sin øjenlægepraksis fra adressen i Gentofte. B krævede erstatning på 2,3 mio. kr. og retten til navnet »ØjenHospitalet Danmark«.

Højesteret fandt, at B havde misligholdt samarbejdet ved at give udtryk for, at B drev praksis i Gentofte. Da der ikke forelå oplysninger om denne markedsførings betydning for samarbejdspartnerne, var det ikke godtgjort, at misligholdelsen var væsentlig. B havde derfor krav på erstatning for det tab, B havde lidt som følge af ophævelsen af samarbejdet. B havde ikke krav på erstatning vedrørende driftsmidler og goodwill, og indtægtstabt blev i mangel af nærmere dokumentation skønsmæssigt fastsat til 400.000 kr. B havde ikke ret til navnet »ØjenHospitalet Danmark«.

UfR 2007.1151 Ø

Granskning ikke muligt efter AL § 86, stk. 2

En begæring om granskning efter bestemmelsen i AL § 86, stk. 2 fra en aktionær, der ejede 50 pct. af aktierne i et A/S, som udpegede halvdelen af bestyrelsens medlemmer, og som havde den afgørende stemme i tilfælde af stemmelighed, hvorved han gennem bestyrelsen burde kunne indhente alle de oplysninger, han måtte ønske, blev afvist som ikke tilstrækkelig begrundet.

Sagen viser, at hvis aktionærer eller anpartshavere vil drage konsekvenser af det fremlagte, fx ansvarsmæssigt, er det ikke granskning, de skal søge at iværksætte, men derimod i givet fald forslag om ansvarssag m.m.

UfR 2007.1321 H, K/S Hornestrand

Personligt hæftende kommanditist erstatningsansvarlig over for en kreditor i selskabet som følge af manglende orientering om overdragelse af kommanditanparter. Betingelse for modregning ikke opfyldt

Hansen & Nøttrup A/S, A, ejede 95 pct. af kommanditanparterne i K/S Hornestrand, H, og en tilsvarende del af anparterne i komplementarselskabet. Kommanditisterne hæftede personligt, solidarisk og direkte for H's forpligtelser. H ejede skibet Hornestrand og havde en managementaftale med J. Poulsen Shipping, S, om skibets drift. Den 1. september 2002 overdrog A sine anparter til datterselskabet HN Ejendomsservice ApS, B, der ikke ville være i stand til at indbetale resthæftelsen på anparterne. Overdragelsen skete uden bestyrelsesformandens viden, og uden at S blev orienteret. S krævede erstatning fra A som følge af den manglende underretning om anpartsoverdragelsen. A anerkendte ansvar for S' tab indtil den 16. juni 2003, hvor S fik meddelelse om anpartsoverdragelsen, og gjorde yderligere gældende blandt andet, at S kunne og burde have fastholdt et søpant, som S havde frafaldet i forbindelse med salg af skivet.

Højesteret fastslog, at S ikke kunne anfægte gyldigheden af overdragelsesaftalen. Det burde have stået A klart, at det var en væsentlig forudsætning for S' løbende kreditgivning til H, at A hæftede som kommanditist. Så længe der ikke var givet underretning om anpartsoverdragelsen, havde S haft føje til at antage, at A fortsat hæftede, men efter en brevveksling i juni 2003 kunne S ikke længere gå ud fra det. På denne baggrund hæftede A alene for de forpligtelser, som H havde pådraget sig over for S indtil den 24. juni 2003. S havde ret, men ikke pligt til at søge sig fyldestgjort i søpantet. A var endvidere kommanditist i K/S Puma, K, der ejede et skib, som forliste i februar 2003. K fik i anledning af forliset udbetalt en forsikringssum, der henstod hos S, som havde en managementaftale med K om skibets drift. K besluttede, at forsikringssummen skulle udbetales til kommanditisterne, men S afslog at udbetale en forholdsmæssig andel af forsikringssummen til A, idet S mente sig berettiget til at modregne et påstået tilgodehavende hos A.

Højesteret fastslog, at pligten til at betale den forholdsmæssige andel af forsikringssummen fortsat påhvilede K. Da der ikke var identitet mellem K og S, kunne S ikke foretage modregning med sit krav mod A.

UfR 2007.1435 Ø

Skifteretten kan normalt ikke træffe afgørelse om likvidation uden forudgående høring af selskabet

Anpartsselskabsloven indeholder ikke nærmere regler om skifterettens behandling af sager om likvidation, når Erhvervs- og Selskabsstyrelsen har truffet afgørelse om tvangsindløsning af et anpartsselskab. Udtalt, at skifteretten ikke kan træffe afgørelse om likvidationsbehandling af et selskab under tvangsopløsning uden i hvert fald at underrette selskabet og give det lejlighed til at udtale sig, medmindre det må antages at være påkrævet straks at træffe afgørelsen om likvidation uden forudgående underretning.

Landsretten fandt, at der ikke var grundlag for at tilsidesætte skifterettens skøn, der førte til, at der straks blev truffet afgørelse om likvidationsbehandlingen.

Dommen statuere, at ifølge retsopfattelsen i Østdanmark, indkalder skifteretten normalt selskabets bestyrelse og/eller direktør til møde, hvor de fremmødte under strafansvar skal redegøre for selskabets statusforhold m.v. og medbringe relevante dokumenter om selskabet, inden tvangsopløsningen iværksættes af skifteretten.

UfR 2007.1713 Ø

Bestyrelsesformand i A/S erstatningsansvarlig efter aftl. § 25

Ole Ahrendt-Jensen, A, der var bestyrelsesformand i Bioscan A/S, B, indgik uden bemyndigelse hertil en projektaftale med Business Technology Group v/Jan Brethvad, K, hvorefter K blandt andet skulle udarbejde et projekt for B's fremtidige udvikling. Aftalen blev ikke tiltrådt af B i overensstemmelse med selskabets tegningsregler, og B var derfor ikke bundet heraf. K anlagde sag mod A med påstand om erstatning efter aftl. § 25, svarende til det i projektaftalen fastsatte honorar med tillæg af afholdte udgifter til forgæves sagsanlæg mod B for at få B dømt til at vedstå aftalen.

K fik medhold heri, idet der ikke var grundlag for at fastslå, at K burde have indset, at A handlede uden fornøden fuldmagt, ligesom der ikke havde været anledning til for K at kontrollere B's tegningsregler.

UfR 2007.2128 H

Afvikling af selskab uden fornøden hensyntagen til SKAT's verserende krav om toldafgifter af importvarer

Et selskab, A, der frem til oktober 1998 drev speditjonsvirksomhed, blev af toldmyndighederne i oktober 1996 afkrævet ca. 31 mio. kr. i blandt andet toldafgifter i forbindelse med import af varer. Told- og Skattestyrelsen stadfæstede i november 1997 toldmyndighedernes afgørelse for ca. 30 mio. kr. Selskabet indbragte i januar 1998 styrelsens afgørelse for landsretten og fik henstand med betaling, indtil sagen var afgjort i landsretten. A foretog ikke hensættelser for Skatteministeriets krav. I oktober 1998 besluttede bestyrelsen, at indstille aktiviteterne og afvikle selskabet. I april 2000 indtrådte to nye medlemmer i selskabets bestyrelse. I marts 2003 gik A konkurs, hvorefter den verserende retssag blev afvist, da hverken boet eller kreditorerne ønskede at indtræde. Skatteministeriet krævede herefter erstatning fra bestyrelsen, under henvisning til at de havde

handlet ansvarspådragende over for Skatteministeriet ved ikke at have sikret en ligelig fordeling af selskabets aktiver blandt selskabets kreditorer.

De 3 oprindelige bestyrelsesmedlemmer blev dømt erstatningsansvarlige for Skatteministeriets tab på knap 2,5 mio. kr. De to nye bestyrelsesmedlemmer havde handlet ansvarspådragende ved ikke at have grebet ind, så snart de efter deres indtræden i bestyrelsen blev eller burde være blevet opmærksomme på, at selskabet blev afviklet, uden at der blev sikret ligelig fordeling af aktiverne blandt selskabets kreditorer. De blev erstatningsansvarlige for et beløb på 0,5 mio. kr. på grundlag af, at de kunne have afværget et tab på et skønsmæssigt beløb på den størrelse.

Dommen statuere, at bestyrelsens og direktionens dispositioner over selskabets midler, kan efter omstændighederne være ansvarspådragende, hvis de må indse, at de herved udsætter selskabet og dets kreditorer for en tabsrisiko.

UfR 2007.2227 H

Godkendelse af bankoverførsler

Flavone Sunproducts A/S, K, havde i forbindelse med en aktieemission og åbning af en erhvervskredit i marts 2002 fået indsat provenuerne på en indlånskonto i Nordea Bank Danmark A/S, P, hvorfra en medarbejder i K's bogholderi med tiltrædelse fra et bestyrelsesmedlem i K i marts og april 2002 havde foretaget syv overførsler. Under henvisning til at overførslerne var sket i strid med K's tegningsregler og bankfuldmagt, krævede K, at P skulle genindsætte de overførte beløb på kontoen.

Højesteret fastslog, at det af de generelle vilkår for erhvervskunder, som var gældende for K's engagement med P, udtrykkeligt fremgår, at kunden er forpligtet til at gennemgå kontoudskrifter straks ved modtagelsen og til at reklamere over for banken, hvis der er posteringer, kunden ikke kan vedkende sig. I umiddelbar forbindelse med de foretagne pengeoverførsler blev der tilsendt K meddelelse om overførslerne. De fleste af disse meddelelser var stemplet »indgået« hos K, og K's direktør havde påført sine initialer. K modtog endvidere kontoudskrifter, hvoraf overførslerne fremgik, og også kontoudskrifterne var stemplet »indgået« og påført direktørens initialer. K gjorde ikke i forbindelse hermed indsigelse over for P i anledning af overførslerne. Under disse omstændigheder måtte overførslerne anses for i hvert fald efterfølgende at være godkendt af K. Allerede af denne grund havde K ikke noget krav mod P i anledning af overførslerne.

Se blandt andet UfR 1999.216 H samt Henry Ussing: Aftaler (2. udg. 1945) s. 337, Mads Bryde Andersen: Grundlæggende aftaleret. Aftaleretten I (2. udg. 2002) s. 219 og 298, Lyng Andersen: Aftaleloven med kommentarer (4. udg. 2005) s. 174 og Lyng Andersen og Palle Bo Madsen: Aftaler og mellemmand (5. udg. 2006) s. 304.

UfR 2007.2297 Ø

Udmeldelse af likvidator, uden at selskabets ledelse forinden var indkaldt til møde i skifteretten, godkendt

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen havde besluttet at tvangsopløse et anpartsselskab A, som følge af at styrelsen ikke rettidigt havde modtaget selskabets godkendte årsrapport. Skifteretten udmeldte uden afholdelse af retsmøde advokat B som likvidator. A's direktør, D, kærede afgørelsen og gjorde gældende, at han burde have været indkaldt til et møde i retten forud for beslutningen om opløsningen, idet han herved ville have haft mulighed for at afværge likvidationen, og dermed undgå likvidationsafgifter for selskabet.

Landsretten udtalte, at styrelsens beslutning om at tvangsopløse et anpartsselskab, som følge af at styrelsen ikke rettidigt havde modtaget selskabets godkendt årsrapport, ikke kan efterprøves af skifteretten. Endvidere udtalte landsretten blandt andet, at der ikke i lovgivningen var forskrevet en pligt for skifteretten til at indkalde et selskabs ledelse til møde, inden skifteretten som bobehandlende myndighed indkaldte tvangsopløsningen af selskabet efter Erhvervs- og Selskabsstyrelsens anmodning herom. Skifterettens praksis om som hovedregel at indkalde en repræsentant for selskabet var ifølge skifteretten alene begrundet i et hensyn til at tilvejebringe oplysninger om selskabets forhold.

Dommen statuere, at når skifteretten ikke kan efterprøve beslutningen om tvangsopløsning, har skifteretten heller ikke nogen pligt til at indkalde og høre selskabets ledelse, inden tvangsopløsningen iværksættes og likvidator udpeges.

UfR 2007.2335 H

Maskeret udlodning ved hovedaktionærs køb af ejendom til underpris

A var hovedaktionær i et holdingselskab, som ejede hele aktiekapitalen i et A/S. I januar 2000 købte A A/S'ets halvdel af en ejendom. Købesummen var aftalt til halvdelen af ejendomsvurderingen med fradrag af 15 pct. Som led i berigtigelsen overtog A et lån for den nominelle restgæld, men gældens kontantværdi var efter børskursen lidt lavere. Blandt andet som følge heraf var den kontantomregnede anskaffelsessum ca. 18 pct. mindre end ejendomsvurderingen.

Herefter tilsidesatte skattemyndighederne den aftale købesum, ansatte efter en konkret vurdering ejendommens handelsværdi til ejendomsvurderingen og forhøjede på denne baggrund A's skatteansættelse med maskeret udlodning på ca. 300.000. A påstod at skattemyndighederne skulle anerkende, at skatteansættelsen alene skulle forhøjes med ca. 65.000 kr., idet A gjorde gældende blandt andet, at prisen på 1.338.750 kr., som ejendommen var handlet til, var en kontantpris og ikke en nominel pris, og at den maskede udlodning alene skulle beregnes i forhold til ejendommens handelsværdi med fradrag af 15 pct. og ikke hele ejendomsværdien.

Højesteret udtalte, at det fremgik af overdragelsesaftalen og skødet, at ejendommen i 2000 blev solgt til en nominel pris på 1.338.750 kr., og at overdragelsen blev berigtiget i overensstemmelse hermed. Den nominelle pris svarede ubestridt til en kontantpris på 1.283.928 kr., og det kunne ikke anses for godtgjort, at ejendomshandlen var sket til en kontantpris på 1.338.750 kr. Skattemyndighederne havde været berettiget til at tilsidesætte den aftalte købesum, og der var ikke grundlag for at tilsidesætte skattemyndighedernes skøn over handelsværdien.

Det var en betingelse for betalingskorrektur efter ligningsloven, at den skattepligtige forpligtede sig til betaling, i overensstemmelse med hvad der kunne være opnået, hvis den pågældende handel var afsluttet mellem uafhængige parter, og denne betingelse var ikke opfyldt med A's anmodning om supplerende betaling af ca. 65.000 kr.

Højesteret henviste i kendelsen til TFS 1987.440 LSR, TFS 1996.426 Ø, Bent Christensen: Forvaltningsret. Prøvelse (1994), s. 71, Ligningsvejledningen 2000, s. 370 (punkt S.F.232), Jens Olav Engholm Jacobsen m.fl.: Skatteretten 2, 3. udg. (2000), s. 430, og Skatteretten 3, 3. udg. (2000), s. 641, John Engsig m.fl.: Lærebog om indkomstskat, 9. udg. (2000), s. 809, Malene Kerzel: Hovedaktionærdispositioner i skatteretlig belystning (2000), s. 128-30, Jens Garde m.fl.: Forvaltningsret. Almindelige emner,

4. udg. (2004), s. 225, 454-57, Rikke Camilla Christensen og Karen Leth Jensen i TfS 2000.474. Se tillige om værdiansættelse ved gaveafgiftsberegning: TfS 2003.646 H, Jan Pedersen m.fl.: Skatteretten 1, 4. udg. (2004), s. 395.

UfR 2007.2393 H, Lokalbanken

Bank havde ikke eneret til at anvende betegnelsen Lokalbanken

I juni 2003 fik Lokalbanken i Nordsjælland A/S, A, nedlagt et forbud, hvorefter det blev forbudt Spar Nord Bank A/S, B, at anvende ordet Lokalbanc som firmanavn eller bestanddel af firmanavn smat at anvende varemærket Lokalbanc eller varemærker indeholdende ordet Lokalbanc i forbindelse med produktion, salg og markedsføring af produkter til eller serviceydelser inden for den finansielle sektor. A nedlagde endvidere subsidiære påstande om forbud mod at anvende ordene Lokalbanc Danmark, Lokalbanc København og Lokalbanc kombineret med et sjællandsk bynavn.

Højesteret fastslog, at ordet lokalbank er rent beskrivende og ganske almindeligt anvendt som betegnelse for banker. Ordene lokalbank og lokalbanken er en artsbetegnelse, og den brug, A havde gjort af ordene, indebar ikke en sådan indarbejdelse, at A derved havde fået eneret til at anvende denne betegnelse. A's registrering af ordmærket Lokalbanc var derfor sket med urette og fagedforbuddet var nedlagt med urette. B's binavne og anvendelse af figurmærker og skilte med ordene lokalbank, lokalbanken, eller Lokalbanc, krænkede ikke A's figurmærke eller navn. Erstatning og godtgørelse til B for det uberettigede fagedforbud blev skønsmæssigt fastsat til 250.000 kr. Højesteret henviser blandt andet til de tidligere domme UfR 1951.206 Ø, UfR 1955.78 H, UfR 1975.131 H, UfR 2004.140 H og UfR 2007.708/2 H.

UfR 2007.2513 V, Mylius-Erichsen

Sag, om selskab måtte lade navnet »Mylius-Erichsen« indgå i firmanavn, afvist af domstolene, da slægtningen til Mylius-Erichsen ikke selv bar navnet

A anlagde sag mod Mylius-Erichsen Bryghus A/S, M, med påstand om, at M skulle tilpligtes at slette sit navn i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen og kendes uberettiget til at benytte navnet for sin virksomhed. M påstod sagen afvist, og dette spørgsmål blev særskilt forhandlet.

A var beslægtet med grønlandsforskeren Ludvig Mylius-Erichsen, som var fra Ringkøbing, idet han havde været bror til A's farmor. A havde anlagt sagen, fordi A ikke ønskede navnet Mylius-Erichsen forbundet med kommerciel virksomhed. M drev virksomhed med restaurationsdrift og ølbrygning i Ringkøbing. Det var oplyst, at A i medfør af navnelovens § 4, stk. 1, nr. 2, ville kunne tage navnet Mylius-Erichsen. M anførte til støtte for afvisningspåstanden, at A ikke havde den fornødne retlige interesse i at forbyde M at anvende navnet Mylius-Erichsen, da A ikke selv bar navnet. A gjorde til støtte for sin påstand om, at sagen ikke skulle afvises, gældende, at selskabets brug af navnet Mylius-Erichsen var i strid med navnelovens § 27, AL § 153, stk. 2, og markedsføringslovens §§ 1 og 18, jf. § 27.

Byretten tog ikke M's afvisningspåstand til følge. Landsretten afviste ved dom sagen fra domstolene, idet landsretten udtalte, at navnelovens § 27 forudsætter, at den, der vil gøre indsigelse mod andres anvendelse af et mellem- eller efternavn, selv skal bære det pågældende navn, og det er ikke tilstrækkeligt, at der er mulighed for at tage navnet. Også reglerne i AL og markedsføringsloven, der regulerer brug af personnavne, og som

skal ses i sammenhæng med navnelovens § 27, måtte antages at kræve, at den, der vil påtale et selskabsnavn, selv må bære navnet.

UFR 2007.2530 V

Anmodning om granskning efter AL § 86, stk. 2 ikke taget til følge (modsat skifte-rettens opfattelse)

Danish Trading Co. Silkeborg A/S, A, der var mindretalsaktionær i Nejlund Holding A/S, B, anmodede i medfør af AL § 86, stk. 2, skifteretten om at udnævne granskningsmænd. Som begrundelse for anmodningen anførte A, at B's direktion/bestyrelse rettsstridigt havde tilbageholdt oplysninger i strid med AL § 76, at A ønskede at få klarhed over årsagerne til B's nuværende økonomiske situation, at A ønskede at få afklaret, om der var foretaget dispositioner, der kunne danne grundlag for at rejse erstatningskrav og strafansvar mod den nuværende direktion og bestyrelse, og at A ønskede at få afklaret, om de seneste eksterne årsrapporter opfyldte årsregnskabslovens krav. Landsretten fandt ikke, at A med de anførte begrundelser i tilstrækkelig grad havde konkretiseret, hvilke forhold en ekstraordinær granskning skulle angå, og A's anmodning blev herefter ikke taget til følge.

Som sagen viser, må der ikke være tale om en generel undersøgelse af hele selskabsforvaltningen, men det skal være et konkret defineret granskningstema. Domstolene har i et enkelt tilfælde haft lejlighed til at tage stilling til, hvad det vil sige, at forholdet skal være konkret defineret og vedrøre selskabets forvaltning. Se hertil UFR 1989.647 ØL.

UFR 2007.2546 Ø, TDC-dommen

Mindretalsbeskyttelsen kan ikke fraviges gennem vedtægtsændring og derfor var Erhvervs- og Selskabsstyrelsen berettiget til at nægte at registrere en vedtægtsændring

NTC blev stiftet med det formål at erhverve samtlige aktier i TDC. Efter at NTC havde erhvervet 88,2 pct. af aktierne i TDC, vedtoges en vedtægtsændring i TDC i medfør af AL § 79, stk. 2, nr. 3, hvorefter NTC kunne tvangsindløse TDC's øvrige aktionærer. Udtalt, at da der hverken efter ordlyden i AL § 20 v, § 20 e eller § 79, stk. 2, nr. 3, eller deres forarbejder er sikkert grundlag for at antage, at den mindretalsbeskyttelse mod en tvangsmæssig indløsning, som udtrykkeligt fremgår af AL § 20 b og § 20 e, skulle kunne fraviges til skade for mindretalsaktionærerne gennem en vedtægtsændring i medfør af AL § 79, stk. 2, nr. 3 anså landsretten den omhandlede vedtægtsændring for ulovlig og dermed ugyldig. Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, der havde nægtet at registrere en ulovlig vedtægtsændring, og blev som følge heraf frifundet for en påstand om, at styrelsen var forpligtet til at registrere vedtægtsændringen.

Som sagen viser, blev fortolkningen af § 79 sammenholdt med § 20 b stillet på spidsen. NTC nåede kun op på 88,4 pct. af TDC og kunne dermed ikke bruge § 20 b. Kunne de nu i stedet bruge § 79? I sin afgørelse om TDC fra marts 2006 antog Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, at dette ikke er tilfældet, og den 18. oktober 2006 varslede styrelsen i konsekvens heraf en ny praksis, hvorefter der ikke kan ske registrering af vedtægtsbestemmelser, der giver en aktionær eller en aktionærgruppe ret til at tvangsindløse øvrige aktionærer, uden at betingelserne i AL § 20 b er opfyldt. Der stilles efter den nye praksis krav om, at tvangsindløsning skal ske i selskabets interesse (dvs. ikke blot i en hovedaktionærs interesse) og ud fra objektive,

saglige kriterier, der gælder generelt for alle aktionærer uden hensyn til størrelsen af deres aktiebesiddelse.

Dommen finder i forarbejderne til AL § 79 ikke grundlag for at antage, at den mindretalsbeskyttelse mod en tvangsindløsning, som fremgår af § 20 b, skulle kunne fragives gennem en vedtægtsbestemmelse efter § 79. TDC's vedtægtsændring var derfor ulovlig – og dermed ugyldig. Dommen forholder sig ikke til, hvilken betydning Erhvervs- og Selskabsstyrelsens praksis og styrelsens pludselige praksisændring eventuelt bør have for sagen, og dommen er unægtelig problematisk i relation til lex posterior-grundsætningen i dansk ret. Dommen forholder sig heller ikke til præjudikatværdien af UfR 1999.1377 H, som allerede har gjort op med spørgsmålet om forholdet mellem § 79 og lighedsgrundsætningen.

UfR 2007.2600 H, Kurt Thorsen og Rasmus Trads-sagen
Rådgivere omfattes ikke af daværende AL § 115, stk. 2, men vil blive dømt efter den culpa-norm, der knytter sig til deres profession; advokatansvar ved selvfinansiering; lempelse; sagsomkostninger

I december 1998 solgte Aker RGI ASA, T, sine aktier i Finansselskabet Gefion A/S, G, til De Soto ApS (Selskabet ejet af Kurt Thorsen), D, på kredit for ca. 700 mio. kr. mod sikkerhed i form af garanti fra udstedt af direktør Rasmus Trads på vegne af PFA Byg A/S, P, i henhold til en fuldmagt, der angav at være udstedt af direktør André Lublin på vegne af moderselskabet PFA Pension A/S. I forbindelse med aktiesalget oplyste advokat John Adamsen, A, på D's vegne over for T, at der kort forinden var tilført D en kapitalforhøjelse på 300 mio. kr. Denne kapitalforhøjelse var led i et finansieringsarrangement med en udenlandsk bank, LGT Bank in Liechtenstein Aktiengesellschaft, L. Kapitalforhøjelsen stod på en konto i L og var pantsat til sikkerhed for finansieringen, hvilket A ikke oplyste over for T. I januar 1999 viste det sig, at P's garanti var falsk. T hævede handlen og solgte aktierne til anden side for ca. 632 mio. kr. L hævede med henvisning til pantsætningen blandt andet de 300 mio. kr. fra kontoen. D gik konkurs. T anmeldte sit tab på aktiehandlen, ca. 68 mio. kr., i konkursboet og anlagde på boets vegne sag mod L om blandt andet betaling af dette og visse andre krav, i alt ca. 69 mio. kr., til boet. T krævede desuden beløbet erstattet af A og af advokat Robert Koch Nielsen, K, den sidste for advokatfejl i forbindelse med købet af D. Kravene blev desuden rettet mod A's og K's advokatfirmaer og medinteressenter.

Landsretten frifandt K m.fl., men dømte L og A m.fl., der ankede til Højesteret med påstand om frifindelse og om, at K m.fl. skulle friholde dem.

Højesteret dømte L til at betale det krævede beløb på ca. 69 mio. kr. til konkursboet, fordi pantsætningen var i strid med forbuddet mod selvfinansiering efter ApL § 49, stk. 2, og det hævede beløb derfor skulle tilbagebetales til selskabet efter ApL § 49, stk. 4.

Det var herefter ikke nødvendigt at tage stilling til, om en mulig krænkelse af et selvfinansieringsforbud ved D's franske datterselskabs (De Soto Property S.A) sikkerhedsstillelse for erhvervelse af anparten i det danske moderselskab (De Soto Equity ApS) skulle bedømmes efter fransk og ikke dansk ret som antaget af landsretten, og om der i givet fald forelå en krænkelse efter fransk ret.

A var ikke medlem af D's bestyrelse og direktion, og hans medvirken som rådgiver indebærer ikke, at han hæftede for D's tab i medfør af ApL § 49, stk. 5. Se blandt andet UfR 2000.23 H.

A havde ikke pådraget sig erstatningsansvar over for D, da han handlede efter anmodning fra D, der kendte omstændighederne. De krav, der var indeholdt i T's påstand på konkursboets vegne, kunne derfor kun tages til følge, i det omfang der var ansvar over for den enkelte kreditor. A havde handlet ansvarspådragende over for T ved at anmelde kapitalforhøjelsen til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen og bekræftede den over for T uden at oplyse, at forhøjelsesbeløbet var pantsat i strid med selvfinansieringsforbuddet. Om selvfinansieringsforbuddet se blandt andet UfR 1997.364 H, UfR 2000.365/2 H, UfR 2001.634/2 H og UfR 2005.714 H. I kraft af en formodning for, at aktierne i december 1998 kunne have været solgt for ca. 700 mio. kr. også til anden side, blev tabet opgjort til ca. 68 mio. kr. Se om opgørelse af tab UfR 1978.443 H og UfR 1982.595 H. A var derimod ikke ansvarlig over for visse andre kreditorer, hvis tilgodehavender indgik i boets krav. A blev derfor dømt til at betale erstatningen på ca. 68. mio. kr., idet der ikke var grundlag for at lempe A's erstatningsansvar. A's advokatfirma og A's medinteressent blev også dømt uden lempelse.

Højesteret fastslog med hensyn til forholdet mellem L og A m.fl. blandt andet, A havde forsømt sin pligt som rådgiver over for banken til at oplyse, at pantsætningen indebar ulovlig selvfinansiering, og til at orientere om retsvirkningerne.

Højesteret lagde imidlertid til grund, at L måtte have været klar over, at pantsætningen var i strid med et forbud mod selvfinansiering, og A havde derfor trods sin mangelfulde rådgivning ikke pådraget sin erstatningspligt over for L. Da L og A m.fl. imidlertid var dømt solidarisk til at betale ca. 68 mio. kr. til konkursboet, skulle der ske en indbyrdes fordeling mellem dem af den solidariske forpligtelse. Der måtte herved tages hensyn ikke kun til L's og S' kendskab til omstændighederne ved selvfinansiering, men også til, at L i kraft af selvfinansieringen havde opnået dækning for størstedelen af sit lånetilgodehavende. Efter en samlet skønsmæssig bedømmelse skulle A og hans advokatfirma bære 15 mio. kr. og banken resten, mens A's medinteressent på grund af sagens særlige omstændigheder ikke skulle bære nogen del af den solidariske forpligtelse.

Dommen viser, at rådgivere ikke er omfattet af selvfinansieringsforbuddet i AL og ApL, men vil blive dømt efter den culpa-norm, der knytter sig til deres profession.

K havde ikke begået ansvarspådragende fejl, og K m.fl. blev frifundet.

UfR 2007.2766 H, Saxo Bank

Tidligere ansatte havde ret til at udnytte alle tildelte aktieoptioner og ikke kun en forholdsmæssig andel heraf

A, der i januar 2000 var blevet ansat som juridisk konsulent på funktionærvilkår i Midas Fondsmæglerselskab A/S, F, der var et datterselskab af Internet Invest A/S, I, og B, der i november 1998 blev ansat som direktionsassistent på funktionærvilkår i F, indgik begge i august 2000 en aftale om option på køb af et nærmere angivet antal aktier. Ifølge aftalerne kunne optionen udnyttes i perioden fra den 1. august 2004 til den 30. september 2004 ved kontant betaling. Dog bortfaldt optionen, såfremt deres ansættelse, uanset årsagen, blev bragt til ophør af enten dem selv eller af F, før udnyttelse af optionen kunne finde sted. I forbindelse med en kapitaludvidelse og etablering af Saxo Bank A/S, P, blev aktieoptionerne konverteret til optioner i P. Den 30. april 2001 fratrådte B sin stilling i P, og den 31. januar 2002 fratrådte A sin stilling. Henholdsvis den 29. og 30. september 2004 meddelte A og B, at de ønskede at udnytte deres optioner, men P afslog at opfylde optionsaftalerne, under henvisning til at det havde

været en betingelse for erhvervelsen, at A og B deltog i P's udvikling og dermed var ansat i P frem til tidspunktet for optionens udnyttelse. A's og B's faglige organisation, Dansk Jurist- og Økonomiforbund, O, anlagde sag ved Sø- og Handelsretten, der tilsidesatte optionsaftalernes betingelse om ansættelse i P som ugyldig for så vidt angik perioden frem til A's og B's fratrædelse, men i øvrigt frifandt F og P.

For Højesteret var det ubestridt, at den pågældende bestemmelse i optionsaftalerne var ugyldig som stridende mod den dagældende funktionærlovs § 17 a, jf. § 21. Sagen angik derfor alene spørgsmålet, om A og B havde ret til at udnytte alle de tildelte aktieoptioner eller kun en forholdsmæssig andel heraf. Med henvisning til tidligere højesteretsdomme om tilsvarende spørgsmål (UfR 2006.2887 H, UfR 2005.671 H (Intel) og UfR 2004.1480 (Novo)) gav Højesteret i det hele O medhold i, at A og B ikke som følge af deres fratreden kunne fratages nogen del af de aktieoptioner, som de havde fået tildelt i august 2000.

Erhvervsankenævnets kendelse af 19. januar 2007 (J.nr. 2006-0006659),

Årsberetningen 2007 s. 45

Selskab i likvidation afvist at få nedsat pålagt tilsynsafgift

Finanstilsynet afviste den 19. april 2006 at nedsætte den pålagte tilsynsafgift for 2005. Selskabet K A/S i likvidation klagede herefter over Finanstilsynets afgørelse til Erhvervsankenævnet.

Den 31. marts 2006 anmodede selskabet K A/S i likvidation Finanstilsynet om nedsættelse for tilsynsafgiften for 2005. K A/S fik oprindelig tilladelse til at udøve fondsmæglervirksomhed i 1997. Selskabet var et datterselskab af B. Den 10. marts 2005 blev B erklæret konkurs. I forbindelse hermed anmodede K A/S om at dens tilladelse blev inddraget af Finanstilsynet, hvilket skete den 11. april 2005 samtidig med at selskabet trådte i likvidation. Finanstilsynet har opkrævet afgifter for hele tilsynsåret 2005 i størrelsesordenen 613.000 kr. i overensstemmelse med lov om finansiel virksomhed § 362, stk. 1. Selskabet anførte, at den pålagte tilsynsafgift for året 2005 skulle nedsættes til minimumsafgiften 15.000 kr., subsidiært et mindre beløb i forhold til den aktuelle tilsynsafgift, jf. herved lov om finansiel virksomhed § 368, stk. 5. Finanstilsynet kunne ikke imødekomme anmodningen.

Erhvervsankenævnet tiltrådte Finanstilsynets afgørelse og anførte, at afgiftsberegningen for fondsmægler-selskaber reguleres i § 362, stk. 1. Af § 368, stk. 2, følger, at også virksomheder, der kun har været under tilsyn en del af det pågældende kalenderår, er pålagt fuld afgiftspligt, og at ud fra en samlet vurdering af undtagelsesbestemmelsen i § 368, stk. 5 var K A/S i likvidation i 2005 underlagt Finanstilsynets tilsyn frem til den 11. april hvilket efter ankenævnets opfattelse ikke kunne anses som meget kort tid, og at det ikke i øvrigt kunne lægges til grund, at K A/S' størrelse og økonomiske forhold samt omfanget af tilsynets arbejde det pågældende år er særegent i forhold til selskabet.

Erhvervsankenævnets kendelse af 20. marts 2007 (J.nr. 2006-0005217),

Årsberetningen 2007 s. 198

Ikke grundlag for at statuere væsentlig misligholdelse fra direktørs side; Registrering af direktørens fratrædelse således nægtet; AL § 157 samt anmeldelsesbekendtgørelsen

Den 17. januar 2006 nægtede Erhvervs- og Selskabsstyrelsen at registrere anmeldelsen

om B's fratrædelse som direktør i selskabet K A/S. K A/S klagede til Erhvervsankenævnet over styrelsens afgørelse.

Den 27. december 2005 anmeldte selskabet med bilag fra advokat A, at B var bortvist som direktør for K A/S og derfor blev afmeldt som direktør. Inden anmeldelsen blev registreret modtog styrelsen den 10. januar 2006 brev fra B's advokat C, der protesterede mod bortvisningen. Det fremgik af C's brev, at C mente, at bortvisningen var uberettiget. C henviste blandt andet til den mellem parterne indgåede aktionæroverenskomst hvorefter det fremgik, at beslutningen om afskedigelse og ansættelse af direktører kræver enighed mellem bestyrelsesmedlemmerne, medmindre der foreligger misligholdelse af den særskilte oprettede direktørkontrakt. C mente ikke, at der var tale om misligholdelse og anførte, at der ikke var oprettet direktørkontrakt. Det var anført i aktionæroverenskomsten og selskabets vedtægter, at der skulle være ansat en direktør, der bestod af mere end et medlem. Det ville således være i strid hermed, hvis den ene direktør bortvises, uden at der var ansat en ny i direktørens sted.

Selskabets advokat anførte, at B skulle afregistreret som direktør som følge af, at denne berettiget var bortvist fra sin stilling som direktør i selskabet ved beslutning truffet af selskabets bestyrelse. Advokaten gjorde gældende, at styrelsen som følge af, at der var truffet en lovlige beslutning af selskabets øverste ledelsesorgan, var forpligtet til at effektuere bestyrelsens beslutning og dermed afregistrere B som direktør i selskabet. Endvidere at styrelsen er forpligtet hertil, uanset at B protesterer over bestyrelsens beslutning.

Erhvervsankenævnets flertal udtalte, at af aktionæroverenskomsten, som omfattede alle selskabets aktionærer, blandt andet fremgik, at dispositioner, der var væsentlige eller usædvanlige for selskabet, kun kunne gennemføres, såfremt de generalforsamlingsvalgte medlemmer af bestyrelsen var enige herom, eller såfremt parterne i henhold til aktionæroverenskomsten var enige herom. Det fremgik endvidere, at der krævedes enighed for at træffe centrale beslutninger, såsom blandt andet ansættelse og afskedigelse af selskabets direktion, medmindre der forelå misligholdelse af den særskilt oprettede direktørkontrakt. Der er ikke mellem parterne omfattet af aktionæroverenskomsten ikke enighed om afskedigelsen af B som direktør, og der er ikke oprettet en direktørkontrakt.

Da der ikke forelå oplysninger om, at der var fornødne sikre grundlag for fra B's side at statuere væsentlig misligholdelse, som kunne berettige en bortvisning, tiltrådte ankenævnet, at registreringen af anmeldelsen om B's fratreden som direktør kunne sættes i bero til parterne var blevet enige, eller at de var afsagt endelig dom vedrørende spørgsmålet om afskedigelsens lovlighed.

Mindretallet fandt, at beslutningen om at bortvise direktør B ikke var sket i strid med lovgivningen, med stiftelsesdokumentet eller vedtægterne med videre og stemte derfor for sagens hjemvisning med henblik på registrering af anmeldelsen om B's fratreden som direktør efter anmeldelsesbekendtgørelsens § 29. Mindretallet anførte blandt andet, at styrelsens prøvelse forud for en registrering omfatter alene en prøvelse af, hvorvidt en beslutning er i strid med lovgivningen, stiftelsesdokumenter, vedtægter med videre og ikke herudover en materiel prøvelse af beslutningens korrekthed. Hvis kravene herfor er opfyldt, skal der således ske registrering, uanset. Om der er mulighed for, at det senere måtte vise sig, at den materielle beslutning (in casu bortvisning af direktøren) ikke var korrekt.

**Erhvervsankenævnets kendelse af 10. maj 2007 (J.nr. 2006-0007068),
Årsberetningen 2007 s. 238**

Forening registreringspligtig; Lov om visse erhvervsdrivende virksomheder §§ 1, 3 og 8

Den 2. juni 2006 meddelte Erhvervs- og Selskabsstyrelsen K, at K's forening var registreringspligtig efter lov om visse erhvervsdrivende virksomheder, hvilket K klagede til Erhvervsankenævnet over.

Styrelsen anførte, at foreningen skulle anmeldelse til registrering hos styrelsen, da foreningen havde den i AL § 2, stk. 2, jf. stk. 4 og 5 anførte forbindelse med et A/S der udøvede erhvervsdrift. Foreningens udøvelse af erhvervsdrift fandtes således at have til formål at fremme deltagernes økonomiske interesse. Styrelsen lagde i sin afgørelse vægt på, at foreningen drev virksomhed gennem det 100 pct. ejede datterselskab B A/S. Dette omfatter foreningen af lov om visse erhvervsdrivende virksomheder § 1, stk. 3, nr. 3.

Foreningen henviste i sin klage til blandt andet J.nr. 2005-0002466, hvor styrelsens afgørelse om registreringspligt blev ophævet af ankenævnet. Endvidere anførte foreningen, at foreningen var en brancheforening og redegjorde kort for foreningens økonomi. Foreningen understregede, at såvel lovens forarbejde som Ankenævnets seneste praksis samt domstolene har fastslået, at en brancheforening gerne må udøve erhvervsdrift uden at dette i sig selv medfører en registreringspligt i henhold til LEV.

Erhvervsankenævnet fastslog, at K er en brancheforening af ideel karakter. Der var enighed om, at foreningen er erhvervsdrivende forening i henhold til LEV § 1, stk. 1. Da K drives med begrænset ansvar, skal foreningen registreres, såfremt en ikke uvæsentlig del af erhvervsdriften har til formål at fremme medlemmernes økonomiske interesse, jf. LEV §§ 1, 3 og 8. I vedtægterne for K var anført, at foreningen ud over at have et ideelt formål, arbejdede for at fremme danske erhvervmæssige interesser, og at foreningen kunne have ejerandele i foreningens datterselskab. Af årsrapporten fra 2004/2005 fremgik, at foreningen ejede 100 pct. af datterselskabet, der er en helt kommerciel virksomhed. K tilbød blandt andet sine medlemmer gratis produktansvarsforsikring, markedsføring, produktudvikling og markedsinformation. K findes herefter både efter sit formål og efter sine faktiske aktiviteter, der ikke udelukkende kan anses for at tjene fagpolitiske formål, i ikke væsentligt omfang at fremme medlemmernes økonomiske interesser.

Ankenævnet stadfæstede derfor styrelsens afgørelse.

**Erhvervsankenævnets kendelse af 12. juni 2007 (J.nr. 2006-0008503),
Årsberetningen 2007 s. 286**

Selskab pålagt offentliggørelse af supplerende information til årsrapport; Vphl. §§ 83, stk. 2 og 83 b; Årsregnskabslovens § 159 a samt IAS og IFRS

Fondbrådet pålagde selskabet K A/S, at offentliggøre supplerende information til årsrapporten for 2005 for så vidt angik indregningen af udskudte skatteaktiver i koncernregnskabet, indregning og præsentation af renteswap, afskrivningsperiode for ... [materielle anlægsaktiver] og ledelsesberetning. Selskabet K A/S var optaget til handel på Københavns Fondsbørs.

Erhvervsankenævnet udtalte, at Fondbrådet skal for udstedere af værdipapirer, der er optaget til notering eller handel på en fondsbørs eller autoriseret markedsplads, kontrol-

lere, at reglerne for finansiel information i årsregnskabsloven samt forordningen om anvendelse af internationale regnskabsstandarder er overholdt, jf. således Vphl. § 83, stk. 2. Retningslinjerne herfor fremgår af Vphl. 83 b. Erhvervsankenævnet henviste til forarbejderne for denne bestemmelse (L. 214 2003/2004). K A/S havde ikke bestridt, at selskabets årsrapport for 2005 for så vidt angik indregning af udskudte skatteaktiver i koncernregnskabet, indregning og præsentation af renteswap, angivelse af afskrivningsperiode for ... [materielle anlægsaktiver] samt ledelsesberetning ikke var aflagt i overensstemmelse med reglerne i IAS, IFRS og årsregnskabsloven.

Flertallet i ankenævnet udtalte, at undtagelsen af i overensstemmelse med de anførte regler at indregne udskudte skatteaktiver pr. 1. januar 2005 i K A/S' årsrapport for 2005 findes af de af Fondsrådet anførte grunde (se Årsberetningen s. 308) at kunne påvirke investorernes beslutninger. Unkladelsen af at overholde de anførte regler for så vidt angik indregning og præsentation af renteswap, angivelse af afskrivningsperioden for ... [materielle anlægsaktiver] samt ledelsesberetning fandtes derimod hverken hver for sig eller samlet at kunne påvirke investorernes beslutninger. Fondsrådets afgørelse tilrådes derfor med de af rådet anførte begrundelse alene for så vidt angik pålæg og offentliggørelse af supplerende informationer til årsrapporten for 2005 vedrørende indregning af udskudte skatteaktiver i koncernregnskabet.

Mindretallet udtalte, at det efter en samlet vurdering fandtes, at de i K A/S' årsrapport for 2005 indeholdte fejl og mangler af de af Fondsrådet anførte grunde at kunne påvirke investorernes beslutninger. Mindretallet tiltrådte Fondsrådets afgørelse med den af rådet anførte begrundelse.

**Erhvervsankenævnets kendelse af 21. november 2007 (J.nr. 2006-0009492),
Årsberetningen 2007 s. 216**

Ikke grundlag for administrativt at ophæve stedefunden registrering

K anmodede ved skrivelse af 19. november 2006 Erhvervs- og Selskabsstyrelsen om at ophæve en den 23. juli 2004 foretagen registrering af en vedtægtsændring om indløsningspligt i A A/S. Henvendelsen var foranlediget af styrelsens revurderede holdning til registrering af indløsningsbestemmelser, jf. styrelsens meddelelse af 20. oktober 2006. Styrelsen afviste den 1. december 2006 at ophæve registreringen af vedtægtsændringen i A A/S og henviste til, at ophævelse kun kunne ske ved domspålggelse.

I styrelsens afgørelse gennemgik styrelsen blandt andet ankenævns sagen 93-38.417, 97-220.325, 00-106.934, 04-14.233 og 04-117.797.

Ankenævnet udtalte, at det følger af AL § 159 b, stk. 1, og § 81, stk. 1, sammenholdt med § 159 b, stk. 3, at en aktionær, der mener, at en generalforsamlingsbeslutning, som er lagt til grund ved styrelsens registrering, ikke er blevet til på lovlig måde eller er stridende mod loven, og som derfor er uenig i en stedefunden registrering, som det klare udgangspunkt er henvist til søgsmål ved domstolene. En stedefunden registrering foretaget i overensstemmelse med anmeldelsen, for hvilken anmelder, jf. anmeldelsesbekendtgørelsens § 5, indestår for lovligheden af, kan efter ankenævnets opfattelse, hverken på styrelsens eget initiativ eller efter modtagen klage fra nogen, der mener sig krænket af en registrering, genoptages med henblik på genbehandling af anmeldelsen og udslettelse af den allerede skete registrering, medmindre denne beror på en fejlskrift, eller af anden grund åbenbart er en nullitet.

Da der efter ankenævnets opfattelse i øvrigt ikke var anført nogen tungtvejende grun-

de, som kunne danne grundlag for at ophæve den stedfundne registrering administrativt, tiltrådte ankenævnet, at spørgsmålet om ophævelse henhørte under domstolene. Ankenævnet tiltrådte herefter styrelsens afgørelse.

Erhvervsankenævnets kendelse af 9. december 2007 (J.nr. 2006-0008037/2007-0011927/2007-0012552), Årsberetningen 2007 s. 323

Selskab pålagt offentliggørelse af korrigerende information vedrørende årsrapporten for 2005 samt offentliggørelse af ny revideret årsrapport for 2006; Vphl. §§ 83, stk. 2 og 83; Årsregnskabslovens §§ 37, stk. 1 og 11, stk. 2 og 3

Fondsrådet pålagde selskabet, K Holding A/S, den 5. oktober 2006 at offentliggøre korrigerende information til årsrapporten for 2005 for så vidt angik indregningen af kapitalandele i B A/S. Fondsrådet traf den 20. marts 2007 afgørelse om, at K Holding A/S heller ikke med henvisning til årsregnskabslovens §§ 11, stk. 3, kunne fravige bestemmelsen i lovens § 37 for så vidt angik indregningen og måling af kapitalandelene i B A/S, og da K Holding A/S offentliggjorde en årsrapport for 2006 i strid med denne afgørelse, pålagde Fondsrådet den 26. marts 2007 selskabet at offentliggøre en ny revideret årsrapport for 2006. K Holding A/S har ved skrivelser af 25. september 2006, 29. marts 2007 og 19. april 2007 påklaget Fondsrådets afgørelser.

Ankenævnets flertal udtalte, at Fondsrådet skal for udstedere af værdipapirer, der er optaget til notering eller handel på en fondsbørs eller autoriseret markedsplads, kontrollere, at reglerne for finansiel information i årsregnskabsloven samt forordningen om anvendelse af internationale regnskabsstandarder er overholdt, jf. således Vphl. § 83, stk. 2. Retningslinjerne herfor fremgår af Vphl. 83 b. Erhvervsankenævnet henviste til forarbejderne for denne bestemmelse (L 214 2003/2004). Flertallet fandt herefter, at K Holding A/S skulle ændre anvendt regnskabspraksis for indregning af kapitalandelene i B A/S fra bogført indre værdi til en tilnærmet salgsværdi ved hjælp af den for aktiver relevante kapitalværdi beregnet ved hjælp af almindeligt accepterede værdiansættelsesmodeller og -teknikker, og hvis selskabet vurderer, det ikke er muligt at beregne en tilnærmet salgsværdi, så skal indregningen ske til kostpris, jf. årsregnskabslovens § 37, stk. 1, 4. pkt. og 5. pkt. Med hensyn til årsrapporten for 2006 tiltrådte flertallet, at der ikke forelå sådanne særlige forhold, at K Holding A/S under henvisning til årsregnskabslovens § 11, stk. 3, kan fravige § 37 ved fastlæggelsen af værdien af kapitalandelene i B A/S. Da den af K Holding A/S anvendte regnskabspraksis fandtes at kunne påvirke investorernes beslutninger, og da Fondsrådet pålæg om offentliggørelse af korrigerende information til årsrapporten for 2005 og delårsrapporten for perioden 1. januar 2006 – 31. juni 2006 henholdsvis pålægget om offentliggørelse af en ny revideret årsrapport for 2006 ikke kunne anses for at være mere vidtgående end nødvendigt med henblik på at beskytte investorerne, stemte flertallet for at tiltræde Fondsrådets afgørelse. Mindretallet udtalte, at Fondsrådet ikke havde påvist, at indre værdi i dette tilfælde ikke skulle være egnet til at give et retvisende billede – også i forhold til kostprisen – burde Fondsrådet anerkende selskabets behandling. Hertil anførte mindretallet 4 særlige forhold, som ikke vil blive gennemgået her. Se Årsberetningen s. 372-373.

2008

UfR 2008.51 V

Selskabs anmeldelse af (forlængelse af) betalingsstandsning kan indgives med underskrift af selskabets tegningsberettigede

Selskab E A/S havde anmeldt betalingsstandsning til skifteretten den 5. december 2006, og betalingsstandsningen var flere gange blevet forlænget, senest til udløb den 6. september 2007. Den 5. september 2007 anmodede tilsynet om forlængelse af betalingsstandsningen, og anmodningen var vedlagt en erklæring underskrevet af to af de tre bestyrelsesmedlemmer, hvoraf det ene også var selskabets direktør.

Skifteretten tilkendegav over for tilsynet, at begæringen om forlængelse ikke var behørigt underskrevet, og at betalingsstandsningen ville ophøre næste dag, hvis skifteretten ikke senest kl. 15.00 den 6. september 2007 havde modtaget en behørigt underskrevet begæring. Tilsynet meddelte den 6. september 2007 skifteretten, at et flertal af bestyrelsen havde tiltrådt begæringen om forlængelse, og at det 2. bestyrelsesmedlem var enig i anmodningen, men han havde ikke skrevet under, fordi han var i udlandet. Skifteretten afsagde herefter den 10. september 2007 kendelse om, at betalingsstandsningen var ophørt den 6. september 2007. Tilsynet kærede med påstand om, at betalingsstandsningen blev forlænget 3 måneder fra den 6. september 2007, med henvisning til at der ikke var hjemmel til at kræve tiltrædelse fra samtlige bestyrelsesmedlemmer, idet beslutninger i selskabet efter den selskabsretlige praksis og teori kan træffes af et flertal af bestyrelsen.

Landsretten ophævede skifterettens kendelse med den begrundelse, at selskabet blev regnet af den samlede bestyrelse i forening eller af direktøren sammen med et bestyrelsesmedlem, og det var oplyst, at der var udfoldet bestræbelser på at gøre det 3. bestyrelsesmedlem bekendt med anmodningen om forlængelse. Skifteretten havde for ikke haft grundlag for at afvise begæringen om forlængelse af betalingsstandsningen alene med henvisning til den manglende underskrift fra det 3. bestyrelsesmedlem.

UfR 2008.60 Ø, Dansk Opfinderforening

Ikke fornøden retlig interesse i søgsmål mod dirigent på forenings generalforsamling vedrørende lovligheden af generalforsamlingen og trufne beslutninger på generalforsamlingen

På en ekstraordinær generalforsamling i Dansk Opfinderforening blev den hidtidige bestyrelse afsat og en ny bestyrelse valgt i stedet. Et antal personer, der på tidspunktet for generalforsamlingen var medlemmer af forening, heraf nogle tillige af den afsatte bestyrelse, anlagde sag alene mod generalforsamlingens dirigent med påstand om, at generalforsamlingen var ulovlig, og at beslutninger truffet på generalforsamlingen dermed var uden virkning.

Landsretten afviste sagen fra byretten, idet sagsøgerne ikke havde fornøden retlig interesse i det foreliggende søgsmål mod dirigenten.

Dommen viser, at en retssag skal anlægges mod selskaber og ikke mod dirigenten. En dirigent kan eller skal heller ikke medsagsøges.

TfS 2008, 306 SL**En K/S-retlig, der både selskabs- og skatteretlig er lige efter bogen**

Et K/S med 10 kommanditister havde et ApS som komplementar. Komplementar-ApS'et fik 5 pct. af K/S'ets nettooverskud som vederlag for sin deltagelse, men havde ikke medejendomsret eller ret til likvidationsprovenu.

En deltager i K/S spurgte SKAT om det skattemæssigt ville kunne accepteres, at komplementaren i kommanditselskabet K/S K modtager en ydelse mod til gengæld at påtage sig en hæftelsesrisiko samt vederlag for økonomiske beføjelser, hvilket fremgik af selskabets vedtægter (ja) og om den modtagne ydelse vil medføre, at komplementarselskabet skattemæssigt betragtes som selskabsdeltager, hvilket vil medføre, at K/S K får 11 deltagere og dermed bliver omfattet af personskattelovens § 4, stk. 10 (nej).

Skatterådet fandt ordningen helt i overensstemmelse med kravet i AL § 173, stk. 8, om, at komplementaren (blandt andet) skal have (reelle) økonomiske beføjelser i K/S'et. Skatterådet kunne også bekræfte, at ingen del af afskrivningerne hos K/S'et gik »tabt« hos komplementar-ApS'et, idet dette ikke havde ejendomsret til nogen del af K/S-formuen. Endelig kunne det bekræftes, at der kun var 10 ejer, jf. anpartsreglerne i personskattelovens § 4, stk. 1, nr. 10, idet komplementar-ApS'et ikke var medejer af formuen.

UfR 2008.422/1 H, »tvind-fonde«**Tre erhvervsdrivende fonde skulle betale udgifterne ved granskning, også selv om disse var meget betydelige (6,1 mio. kr.)**

I 2002 besluttede Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, E, at der i medfør af § 59, stk. 1, i lov om erhvervsdrivende fonde (EFL) skulle foretages en granskning af tre fonde (antageligt tre »tvind-fonde«), F. Baggrunden herfor var, at der var blevet iværksat en politimæssig undersøgelse af F's forhold, hvorunder der var blevet rejst sigtelse mod flere personer i F's ledelse. Efter afgivelsen af granskningsrapporten krævede E, at F skulle betale udgifterne på i alt 6,1 mio. kr. til granskningen. F betalte med forbehold halvdelen heraf, hvorefter E anlagde sag mod F med påstand om betaling af restbeløbet. Omvendt mente F, at de ikke skulle betale noget. Til støtte herfor gjorde F blandt andet gældende, at kravet i EFL § 59, stk. 1 om en nærmere angivelse af de forhold, der skulle granskes, ikke var opfyldt i kommissoriet, og at der ikke forelå de nødvendige vægtige grunde til at iværksætte granskningen. Landsretten gav i det hele E medhold, og Højesteret stadfæstede dommen.

Højesteret udtalte herved, at en beslutning om granskning i medfør af EFL § 59 er retligt bindende for den pågældende fond, der derfor er forpligtet til at bidrage til granskningens gennemførelse og afholde udgifterne herved. Beslutningen om iværksættelse af granskning, som F blev hørt over, var en forvaltningsafgørelse, hvori E have angivet de oplysninger vedrørende sagens faktiske omstændigheder, som var væsentlige for overvejelserne om iværksættelsen af granskningen. Imidlertid forelå der vægtige grunde til at iværksætte granskningen, og beslutningen herom var derfor saglig og rigtig. Da en konkret gennemført høring ikke ville have ført til, at E havde undladt at træffe beslutningen eller havde begrænset granskningstemaet, var afgørelsen herom ikke ugyldig som følge af mangler ved høringen.

Som det ses af ovenstående gik E radikalt til værks for at sikre lovgivningens overholdelse og med Civilretsdirektoratets tilladelse blev de tre fonde tvangsmæssigt fusioneret, fordi

der havde været lovovertrædelser forbindelse med transaktioner mellem fondene. Den fortsættende fond efter fusionen blev herefter underlagt »et skærpet tilsyn«. Da »uvedkommende interesser (læs: Tvinds stifter og reelle magthaver, Mogens Amdi Petersen) havde domineret fondene, blev deres ledelsesforhold omstruktureret, så det sikredes, at fondsbestyrelsen fungerer som »den reelle ledelse af fonden«. Der blev indsat to uafhængige bestyrelsesmedlemmer, det ene som formand. Der kunne herefter kun træffes »væsentlige beslutninger«, hvis mindst et af de uafhængige medlemmer stemte for. Udadtill kan fonden endvidere kun tegnes, hvis et af de uafhængige medlemmer er medunderskriver.

UfR 2008.625 H

Anpartshavere i sommerhus, der havde været samejet af familiemedlemmer, berettiget til at sælge deres anparter til en udenforstående med henblik på opløsning af samejet ved auktion

A, B og C, der var søskende, fik i 1995 af deres mor, der var enke, overdraget et sommerhus, der gennem en årrække havde været i familiens eje, som gave. Efter at C var død, indtrådte hendes ægtefælle, Æ, i samejet. I 1999 blev der udarbejdet et udkast til en samejeoverenskomst, som dog ikke blev underskrevet, fordi de tre ejere ikke kunne blive enige om, hvordan prisen skulle fastsættes ved udtræden af samejet. Efter at B og Æ havde erklæret sig interesseret i at udtræde af samejet, kunne der trods langvarige forhandlinger ikke opnås enighed med A om, til hvilken pris A skulle overtage deres anparter, eller om salg af ejendommen til en udenforstående køber. Derpå solgte B og Æ deres anparter for hvor 500.000 kr. til K, med henblik på at K skulle bringe samejet til ophør, om nødvendigt gennem en frivillig auktion. K ophævede deres samejet, men A bestred K's ret til at overtage ejendommen og anlagde sag mod K med påstand om, at K skulle afstå sin ideelle andel på 2/3 af ejendommen til A for den pris, K selv havde givet for de to anparter, dvs. 1 mio. kr.

Landsretten frifandt K og tog samtidig K's selvstændige påstand om, at A skulle anerkende, at samejet med rette var opsagt, og at det skulle opløses ved en frivillig auktion, til følge. Landsretten henviste herved til de nærmere omstændigheder ved forløbet af de forudgående forhandlinger mellem A, B og Æ.

Højesteret stadfæstede dommen med i det væsentlige samme begrundelse. Højesteret henviste blandt andet til UfR 1963.1019 H, UfR 1975.218 H, UfR 1998.1556 H og UfR 2001.898 H.

TfS 2008, 824 SR

Medarbejderobligationer; virksomhedsoverdragelse; debitorskifte

Skatterådet bekræftede, at forpligtelsen i henhold til tildelte medarbejderobligationer kunne overføres til et nyt selskab uden skattemæssige konsekvenser for medarbejderne, henholdsvis det overdragende selskab, der havde udstedt medarbejderobligationerne. Overførslen fandtes endvidere ikke at stride mod båndlæggelseskravet i ligningslovens § 7 a.

UfR 2008.857 H

Udeholdt indtægt anset for maskeret udlodning

I 1998 stiftede Mark Kaczko, A, som eneanpartshaver Speziale Biler ApS, der handlede med brugte biler. For indkomståret 1999 forhøjede skatteforvaltningen selskabets indkomst med en udeholdt omsætning vedrørende salg af tre biler.

Landsskatteretten fandt, at A havde modtaget maskeret udlodning på 202.000 kr., idet indtægterne måtte anses for tilgået A, når salgssummerne ikke var selvangivet i selskabet. A anførte, at der ikke forelå maskeret udlodning, idet salget af bilerne ikke havde ført til en fortjeneste. Alle transaktionerne var foregået over selskabets bankkonto.

Højesteret fastslog, at det var ubestridt, at selskabet i 1999 havde udeholdt indtægter på 202.000 kr. Herefter måtte det påhvile A at godtgøre, at de udeholdte indtægter i selskabet ikke var tilgået A, eller at købesummerne for bilerne ikke var belastet selskabet. Det var ikke godtgjort, og Skatteministeriet blev frifundet.

Højesteret henviste i afgørelsen til TfS 1996.678 V, TfS 1999.514 V, Jan Pedersen m.fl.: Skatteretten 2, (4. udg. 2005), s. 474, 479-81, samme: Skatteretten 3, (4. udg. 2006), s. 764.

TfS 2008, 897 SR

Aktieavance; afståelse; opdeling i anpartsklasser; vedtægtsændringer

Aktionærerne i et selskab ønskede at gå forskellige veje med hensyn til udbytteudlodning fra selskabet, herunder tidspunktet for udlodningen. Skatterådet bekræftede, at selskabets aktionærer og warrantejere, uden skattemæssige konsekvenser, kunne opdele aktiekapitalen i to anpartsklasser med forskellige udbytte- og likvidationsrettigheder. Det blev lagt til grund, at vedtægtsændringen ikke medførte en formueforskydning mellem selskabets aktionærer.

Skatterådet statuerede, at der ikke forelå formueforskydning, og dermed heller ikke kunne statueres afståelse af aktierne (hvilket en vedtægtsændring ellers godt kan indebære, hvis den medfører en ændring af aktiernes identitet og dermed en formueforskydning mellem aktionærerne).

Afgørelsen er et lærestykke i en klasseopdeling for aktionærer, der ønsker afvigende konsolideringsgrad, men som fortsat ønsker at forblive i samme selskab.

UfR 2008.1129 H

Et selskabs nedbringelse af gæld på fordringer, som eneaktionærens ægtefælle havde erhvervet til en lav kurs, anset for maskeret udlodning til eneaktionæren

Anette Toni Brangstrup, H, var eneaktionær i Brancor Futures A/S, S1, hvor hendes ægtefælle Kim Brangstrup Hansen, M, var direktør. S1 ved store tab i 1992, og sidst i 1992 blev aktiviteten overført til Brancor Securities A/S, S2, hvor M2 ligeledes var direktør. Som betaling for overførslen blev der mellem selskaberne indgået en aftale, hvorefter S1 i de tre følgende regnskabsår fik ret til en andel af overskuddet i S2. I juli 1993 købte M S1's gæld på knap 24 mio. kr. for godt 8 mio. kr. I 1993 og 1994 blev gælden nedbragt med godt 22 mio. kr. Kursgevinsten ved nedbringelsen blev af skattemyndighederne anset for maskeret udbytte for H. H anførte, at købet af gælden var en sædvanlig forretningsmæssig disposition, der ikke var skattemæssigt begrundet. Man ville alene undgå, at S1 gik konkurs, hvilket også ville have fået betydning for S2 og dets kundekreds. Prisen var endvidere fastsat mellem uafhængige parter, og selskabets betaling til M kunne ikke sidestilles med udlodning til H.

Højesteret fandt det godtgjort, at aftalen om overskudsdeling, der tilførte S1 betydelige midler og førte til en betydelig gevinst for M, ikke var begrundet i sædvanlige forretningsmæssige hensyn. Da dispositioner måtte anses for begrundet i ægtefællernes interessefællesskab og beherskelse af begge selskaber, og da dispositionerne måtte være truffet med H's indforståelse, fandt Højesteret, at der var tale om maskeret udlodning.

Højesteret henviser i afgørelsen blandt andet til UfR 1999.1012 H, UfR 2000.757 H, TfS 2002.363 LSR og U 2006.2433 H.

UfR 2008.1572/2 H

Et anpartsselskabs udstedelse af løsørepandebrev med henblik på indfrielse af en gæld, der påhvilede et familiemedlem til selskabets ledelse, og selskabets betaling af pantebrevet var i strid med ApL § 49

M, der var mor til direktør D i anpartsselskabet, A, der drev restaurationsvirksomhed, op-tog til brug for et boligbyggeri et lån på 750.000 kr. hos kreditselskabet L, idet der blev udstedet et gælds-brev på beløbet. Til sikkerhed for lånet meddelte M's datter, der ejede anparterne i A, sikkerhed i samtlige anparter. Desuden var D selvskyldnerkautionist for lånet. Da M ikke indfrie-lånet, og L var indstillet på at foranledige restauranten sat til salg, blev gælds-brevet ombyttet til et løsørepandebrev på 1 mio. kr., som A udstedte med pant i restaurantens driftsinventar med videre. Samtidig blev det oprindelige gælds-brev på 750.000 kr. kvitteret som indfriet. Ombytningen til pantebrevet og tinglysningen af dette blev forestået af L's direktør, C, idet også A's advokat, W, medvirkede. Den 26. august 2002 solgte A restaurationsvirksomheden til selskabet B, der havde D's samlever som ejer og direktør. Som led i berigtigelsen af købesummen overtog B gælden i henhold til løsørepandebrevet. Den 13. december 2002 blev der indgivet anmodning om tvangsopløsning af A, og den 4. juni 2003 blev selskabet erklæret konkurs, hvorefter konkursboet, K, anlagde sag mod L med påstand om betaling af gælden i henhold til løsørepandebrevet, nu ca. 1,4 mio. kr., subsidiært udlevering af det originale løsørepandebrev. Under sagen blev W, D og M adciteret af L, der nedlagde en friholdelsespåstand over for dem alle.

Landsretten frifandt L. Mens sagen verserede for Højesteret, blev pantebrevet indfriet og udleveret til B.

Højesteret fandt, at A's midler ved ombytningsdispositionen var blevet anvendt til at yde lån til og stille sikkerhed for M's lån hos L, og at dispositionen var i strid med ApL § 49, stk. 1. Da C som direktør og eneanpartshaver i L var bekendt med de omstændigheder, som indebar, at lånearrangementet var retsstridigt, og sikkerhedsstillelsen derfor ikke var bindende, jf. ApL § 49, stk. 3, fik K i det hele medhold i påstanden om, at L skulle betale de ca. 1,4 mio. kr. til boet efter ApL § 49, stk. 4. Da C havde været bekendt med omstændighederne ved lånearrangementet, og det ikke var godtgjort, at W havde optrådt som rådgiver for ham, blev W frifundet for L's friholdelsespåstand. Derimod fik L medhold i friholdelsespåstanden over for D og M. Da Højesteret fandt, at D og M ikke var blevet påført noget tab ved W's rådgivning af dem, blev W frifundet for deres friholdelsespåstande over for ham. Højesteret henviser blandt andet til UfR 2002.2000 H, UfR 2005.121 H og UfR 2007.2600 H.

UfR 2008.1603 H, PricewaterhouseCoopers I/S

Revisionsfirmaet PricewaterhouseCoopers I/S ikke erstatningsansvarligt for tab, som Amagerbanken A/S havde lidt som følge af, at en koncern, som firmaet havde været revisor for, ikke kunne indfri en garanti over for banken i forbindelse med dennes køb af en anden bank under koncernen

Koncernen K bestod blandt andet af datterselskabet, B, der var en bank. Revisionsfirmaet PricewaterhouseCoopers I/S, P, var revisor for blandt andet K og dennes datterselskaber, idet revisor R forestod revisionsarbejdet. I begyndelsen af 1988 blev B købt af

Amagerbanken A/S, og i forbindelse hermed stillede K en garanti på 50 mio. kr. for engagementer i B, som Finanstilsynet havde krævet hensættelse på. Da garantien blev aktuel, var K imidlertid blevet erklæret konkurs, således at koncernen ikke var i stand til at indfri garantien. A anlagde sag mod P med påstand om en erstatning på ca. 10,3 mio. kr., som A mente at have lidt, fordi R havde tilsidesat god revisionskik i forbindelse med revideringen af K's regnskab for året 1986. Både landsretten og Højesteret frifandt P.

UfR 2008.1604 H

To revisorer erstatningsansvarlige for tab, som senere konkursramt selskab led som følge af revisorerne tilsidesættelse af god revisionskik

Aktieselskabet A, der ejede aktiemajoriteten i et aktieselskab, der var en koncern, K, havde som hovedaktivitet besiddelse af aktier i K samt besiddelse og forvaltning af pantebreve. Herudover ejede A en række selskaber med såvel finansielle som kommercielle aktiviteter. Samtlige aktier i A ejedes af E. Revisionselskabet PricewaterhouseCoopers I/S, P, var revisor for A, K og disses selskabers datterselskaber, og revisionen blev forestået af revisor R. I 1986 indtrådte et andet revisionselskab (Deloitte A/S), D, som medrevisor i K, idet revisor R2 forestod revisionsarbejdet. I juni 1988 anmeldte K betalingsstandsning, og den 8. maj 1989 blev selskabet erklæret konkurs. I november 1988 blev A erklæret konkurs. K's konkursbo, B, anlagde sag mod P og D med påstand om erstatning på ca. 16,3 mio. kr., der ifølge B udgjorde K's tab dels på en mellemregningskonto med A, dels på grund af udbetaling af udbytte for 1986 til aktionærerne i K. Efter B's opfattelse skyldtes tabene, at R1 og R2 havde tilsidesat god revisionskik i forbindelse med deres revisionsarbejde i 1987-1988. Under sagens behandling i landsretten blev indhentet et responsum fra Foreningen af Statsautoriserede Revisorers Responsumudvalg. Landsretten frifandt P og D.

Under sagen for Højesteret blev der afholdt syn og skøn, og på grundlag af skønsmandenes erklæring fandt Højesteret, at R1 og R2 havde tilsidesat god revisionskik ved ikke i deres revisionspåtegning på årsregnskabet for K i 1986 af have taget forbehold vedrørende værdiansættelsen af K's fordringer på ca. 45 mio. kr. mod A i henhold til mellemregningskontoen.

UfR 2008.1993 H, Esplanaden Holding A/S

Mulighed for en aktionær til at indbringe et erstatningskrav mod aktionærer, bestyrelsesmedlemmer m.fl. i anledning af likvidation af selskabet også selv om fristen i AL § 123 var overskredet

Klaus Riskjær Pedersen, A, var i 1995 med til at etablere selskabet S, der drev virksomhed i form af udvikling og salg af internettjenester m.v., og indtil S i 2000 blev solgt til Esplanaden Holding A/S, H, var A som direktør i selskabet. Ved salget fratrådte A som direktør, idet han i stedet blev antaget som konsulent, og i forbindelse med aktieoverdragelsen blev A desuden omfattet af et aktietegningsprogram, der kunne udnyttes til tegning af aktier i H inden for ca. 3 uger i juni og juli 2003. Den 3. februar 2003 besluttede en generalforsamling i H at lade selskabet træde i likvidation, hvilken beslutning A i en mail af 10. marts 2003 sendte til likvidator, L, protesterede imod. A tog samtidig forbehold for som kreditor i selskabet at rejse krav mod selskabet i likvidation samt erstatningskrav mod L. Den 22. april 2003 meddelte L, at L ikke kunne

anerkende, at A havde noget krav mod H i likvidation, og at A i givet fald måtte indbringe denne afgørelse for skifteretten senest 3 måneder senere efter AL § 123, stk. 2. Likvidationen af H blev afsluttet pr. 30. december 2003, hvorefter A anlagde sag mod aktionærerne og bestyrelsesmedlemmerne i S og H m.fl., idet A gjorde gældende, at disse havde handlet erstatningspådragende over for ham ved at gennemføre likvidationen af H på en sådan måde, at hans aktietegningsretter blev annulleret i forbindelse med likvidationen. De sagsøgte påstod frifindelse, idet de i første række gjorde gældende, at A havde udvist retsfortabende passivitet ved at undlade at anlægge sag ved skifteretten inden for fristen i AL § 123, stk. 2.

Sø- og Handelsretten tog frifindelsespåstanden til følge med den begrundelse, at A's krav var blevet prækluderet i medfør AL § 123, stk. 2.

Højesteret udtalte, at A's krav støttedes på erstatningsretlige regler, og at krav på dette grundlag ikke var bortfaldet, alene som følge af at kravene mod H i likvidation og mod de øvrige sagsøgte udsprang af samme retsforhold. Det forhold, at A havde undladt ved sagsanlæg at forfølge krav mod H i likvidation, kunne derfor ikke i sig selv føre til, at de sagsøgte kunne frifindes for A erstatningskrav. Højesteret tog derfor A's påstand om ophævelse af dommen og hjemvisning af sagen til fortsat behandling ved Sø- og Handelsretten.

**Erhvervsankenævnets kendelse af 11. januar 2008 (J.nr. 2007-0013570),
Årsberetningen 2008 s. 14**

Virksomhed pålagt at ændre navn, da navnet var egnet til at fremkalde det indtryk, at der er tale om et realkreditinstitut

Finanstilsynet pålagde ved afgørelse af 12. juli 2007 et selskab straks at ændre og afmelde navnet K A/S. Selskabet klagede til Erhvervsankenævnet over tilsynets afgørelse.

Selskabets navn var efter tilsynets opfattelse i strid med og en overtrædelse af realkreditinstitutternes eneret til navne og betegnelser, jf. § 8, stk. 5 i lov om finansiel virksomhed. Tilsynet vurderede, at selskabets navn var vildledende, og at udformningen gav risiko for forveksling med realkreditlån.

Selskabets advokat anførte blandt andet, at selskabet havde haft og benyttet navnet i mere end 16 år, at § 8, stk. 5 specifikt anfører, hvilke navne, som virksomheder ikke må benytte, at navnet ikke er egnet til at forveksle virksomheden med et realkreditinstitut og at ingen i en 26-årig periode havde forvekslet navnet med et realkreditinstitut.

Ankenævnet udtalte, at efter det oplyste i sagen havde Finanstilsynet udelukkende truffet sin afgørelse på grundlag af de oplysninger, som K A/S selv havde angivet på sin hjemmeside om sin virksomhed. Nævnet fandt herefter, at tilsynet ikke havde tilsidesat den pligt til partshøring, der følger af forvaltningslovens regler herom.

Ankenævnet fandt herefter, at anvendelsen af ordet i K's navn i umiddelbar sammenhæng med det efterfølgende ord i K's navn som betegnelse for en finansieringsvirksomhed, der yder lån mod pant i fast ejendom kan give anledning til forveksling med et realkreditinstitut. Navnet må derfor ikke anvendes, jf. lov om finansiel virksomhed § 8, stk. 5.

**Erhvervsankenævnets kendelse af 15. januar 2008 (J.nr. 2006-0006790),
Årsberetningen 2008 s. 156**

Aktieoverdragelse anset som intern overdragelse i en gruppe med samarbejde om bestemmende indflydelse over selskaber; Derfor ikke tilbudspligt; Vphl. § 31

Interessentskabet C I/S besidder hele A-aktiekapitalen i B A/S. A-aktiekapitalen er ikke

noteret på Københavns Fondsbørs, og C I/S besidder 73 pct. af aktiekapitalen i B A/S. Der har oprindeligt være tre aktionærgrupper, der udgjorde interessentskabet C I/S. Disse tre aktionærgrupper var D, der besad 37,55 pct. af A-aktierne, E, der besad 34,66 pct. af A-aktierne og F, der besad 27,85 pct. af aktierne. Ingen af disse tre grupper besad en absolut majoritet. Københavns Fondsbørs tilkendegav i efteråret 2004 hvorvidt en af gruppen påtænkt erhvervelse af yderligere interessentskabsandele gennem et køb af F's interessentskabsandele ville udløse tilbudspligt efter bestemmelsen i Vphl. § 31. D redegjorde i denne sammenhæng for, at beslutninger i C A/S om blandt andet bestyrelsesvalg i det børsnoterede aktieselskab, blev truffet i enighed uden afstemning.

Overdragelsen fandt sted den 2. marts 2005 og i forbindelse med F's salg af aktier til D udnyttede E sin forkøbsret, hvorefter D besidder 52,05 pct. og E besidder 47,95 pct. af såvel interessentskabet som af A-aktiekapitalen i B A/S. Der opstod uenighed om visse forhold mellem E og D. Uenigheden udløste en voldgiftssag mellem de to A-aktionærgrupper, der blev afgjort med en voldgiftskendelse afsagt den 11. januar 2006.

Københavns Fondsbørs udtalte, at der efter Fondsbørsens opfattelse, at interessenterne i C I/S, efter de dengang forlagte oplysninger, var at anse som en aktionær i Vphl. § 31's forstand. Da de vurderes at være en aktionær, blev overdragelsen anset som en intern overdragelse i en aktionærgruppe. Denne overdragelse medførte ikke et skift i kontrollen over B A/S, idet det fortsat var C I/S, der havde kontrollen over B A/S.

K, en fond, som var aktionær i selskabet B A/S klagede over denne beslutning, da K mente, at der var tale om en overdragelse af kontrollen, og at kontrollen var overgået fra C I/S til reelt at ligge hos D og at det på denne baggrund ville udløse en tilbudspligt efter Vphl. § 31.

Erhvervsankenævnet udtalte, at det efter de foreliggende oplysninger har der siden børsnoteringen af B A/S i 1985 eksisteret aftaler mellem interessenterne i C I/S om blandt andet stemmeafgivelse og forkøbsret, og dette er udmeldt i børsprospektet og i årsregnskaber og årsrapporter for B A/S. Det er uomtvistet, at interessenterne gennem det i interessentskabskontrakten formaliserede samarbejde har haft den bestemmende indflydelse i B A/S. Ifølge interessentskabskontrakten er interessenterne forpligtet til at optræde som en enhed over for B A/S vedrørende generalforsamlingsbeslutninger og har ifølge det oplyste en lang årrække i praksis stemt, handlet og optrådt udadtil som en aktionær i relation til deres ejerandele i selskabet. Den omstændighed, at der opstår uenighed i mellem deltagerne i det bestående formaliserede samarbejde i C I/S ændrer ikke ved, at deltagerne udadtil som hidtil fremstår som en aktionær.

Ankenævnet finder derfor, at aktieoverdragelsen må anses som en intern overdragelse i en gruppe, som har samarbejdet om den bestemmende indflydelse over selskabet, og at der, når henses til interessentskabskontrakten, ikke er tale om et skift af kontrollen. Ankenævnet tiltrådte derfor, at overdragelsen ikke udløste tilbudspligt efter Vphl. § 31.

Erhvervsankenævnets kendelse af 7. februar 2008 (J.nr. 2007-0012186),

Årsberetningen 2008 s. 23

Navn egnet til at fremkalde det indtryk, at der er tale om et pengeinstitut: Lov om finansiel virksomhed § 7

Finanstilsynet tilkendegav ved skrivelse af 8. marts 2007 til et selskab, at selskabet efter tilsynets opfattelse henvendte sig til offentligheden som modtager af indlån i henhold til § 7, stk. 4 i lov om finansiel virksomhed og at virksomhedens navn derfor var i strid

med lovens § 7, stk. 5. Selskaber klagede herefter over tilsynets afgørelse til Erhvervsankenævnet.

Ankenævnet fandt blandt andet med henvisning til lovbemærkningerne til § 7, stk. 4 og 5 i lov om finansiel virksomhed (L 176 af 12. februar 2003), at anvendelsen af navnet for selskabet, for en virksomhed, som omfatter udbud af finansielle produkter og services, herunder modtagelse af indlån efter ankenævnets opfattelse egnet til at fremkalde det indtryk, at der er tale om et pengeinstitut, og er dermed i strid med § 7, stk. 5, 2. pkt. i lov om finansiel virksomhed. Ankenævnet stadfæstede herefter tilsynets afgørelse.

EF-domstolens afgørelse af 16. december 2008 i sagen C-210/06, Catesio
Flytning af et selskabs hjemsted til en anden medlemsstat end den, hvor selskabet er stiftet; anmodning om ændring af angivelsen om hjemsted i handelsregistret; Afslag; Appel af en afgørelse truffet af en ret, som har til opgave at føre handelsregi-
ster; Afslag, hvis afgørelser ifølge nationale retsregler ikke kan appelleres; Etableringsfrihed artikel 43 og 48 EF

Selskabet Cartesio Aktató és Szolgáltató bt var et kommanditselskab stiftet i 2004 efter ungarsk ret. Selskabet var registreret i Ungarn, og dets hjemsted var beliggende der. Selskabet havde en kommanditist og en komplementar – begge personer med bopæl i Ungarn. I 2005 sender selskabet en anmodning til handelsretten i Ungarn, hvori den anmoder om, at det registreres, at selskabet har flyttet sit hjemsted i Gallarate i Italien. Retten afviser anmodningen, idet den henviser til, at ungarsk ret ikke anerkendes, at et selskab kan flytte sit hjemsted til udlandet og samtidig fortsat være undergivet ungarsk ret. Da selskabet mente, at denne afgørelse var i strid med etableringsretten i traktatens artikel 43, appellerede selskabet dommen og fik sagen forelagt for EF-Domstolen.

Domstolen konstaterede indledningsvist, at sagen vedrørte spørgsmålet om et selskab efter etableringsretten har krav på at kunne flytte sit faktiske hovedsæde ud af Ungarn (stiftelseslandet), samtidig med at selskabet bevarer sin egenskab af et selskab – og dermed juridisk identitet – efter ungarsk ret. En sådan flytning indebærer efter ungarsk ret, at selskabet ophører med at eksistere og må stiftes på ny i henhold til lovgivningen i det land, hvortil man ønsker at flytte hovedsædet til.

Domstolen tager udgangspunkt i, at den tidligere i C-81/87 (Daily Mail), præmis 19, har præciseret, at selskaber alene eksisterer i kraft af den nationale lovgivning, hvorunder selskabet er stiftet, og at denne lovgivning er bestemmende for dets stiftelse og funktion. Efter samme doms præmis 20 konstaterede Domstolen, at medlemsstaterne stiller forskellige krav om, hvilken tilknytning et selskab skal have til stiftelseslandet både ved stiftelse og efterfølgende, og at flere medlemsstater ikke tillader, at et selskab forlægger hovedsædet til udlandet. Artikel 48 EF accepterer dog disse forskelle, og dermed er spørgsmålet, om et selskab har mulighed for at flytte sit faktiske hjemsted, ikke løst ved etableringsreglerne. Som konsekvens heraf griber EU-retten ikke ind over for de restriktioner, stiftelseslandet måtte opstille, såfremt et selskab ønsker at forelægge enten sit vedtægtsmæssige hjemsted eller faktiske hovedsæde under bevarelse af den juridiske personlighed efter denne medlemsstats lovgivning.

Sammenfattende konkluderes det, at det overlades til medlemsstaterne at afgøre, hvilken tilknytning et selskab stiftet efter denne stats lovgivning skal have til stiftelseslandet. Dermed kan medlemsstaterne selv afgøre, om et selskab skal have mulighed for at flytte

det vedtægtsmæssige hjemsted eller det faktiske hovedkontor, og medlemsstaterne kan selv bestemme de nærmere betingelser herfor.

Domstolen påpeger, at for så vidt det efter lovgivningen i det land, hvortil selskabet flytter, er muligt at omdanne selskabet, kan stiftelseslandet ikke forhindre, at dette sker, ved at kræve opløsning og likvidation af selskabet. En sådan begrænsning vil alene være tilladt, hvis begrænsningen er begrundet i tvingende almene hensyn.

Domstolen afviser, at C-411/03 SEVIC udgør en præcisering af dommen C-81/87 (Daily Mail). Ifølge Domstolen vedrørte SEVIC den situation, hvor et selskab blev forhindret i at gennemføre en etablering (konkret en grænseoverskridende fusion), og det er en anden situation end den, der forelå i Daily Mail. Dermed er den situation, der gav anledning til SEVIC, mere beslægtet med de situationer, der forelå til bedømmelse i sagerne C-212/97, Centros og C-167/01, Inspire Art.

Domstolen konkluderer, at der på fællesskabsrettens nuværende udviklingstrin skal etableringsretten fortolkes således, at den ikke er til hinder for, at en medlemsstat forhindrer, at et selskab stiftet efter reglerne i denne medlemsstat flytter sit hjemsted uden samtidig at ville ændre den anvendelige lovgivning.

Dommen medfører på enkelte punkter en præcisering af, hvilke forpligtelser medlemsstaterne har til at sikre selskaber fri bevægelighed. Det er således blevet klart, at medlemsstaterne kan bestemme, at selskaber stiftet i landet skal have deres hovedsæde eller hovedkontor i landet, såfremt de fortsat ønsker at være underlagt stiftelseslandets lovgivning. Det er omvendt klart, at for andre former for mobilitet, herunder nationalitetsskifte, spaltning og fusion, er stiftelseslandet forpligtet til ikke at lægge unødige hindringer i vejen. Dommen synes dog at skabe en vis usikkerhed om, hvorvidt en medlemsstat har pligt til at acceptere omdannelsen af et selskab stiftet i udlandet til et nyt indenlandsk selskab, enten som led i et nationalitetsstifte eller ved en spaltning.

For nærmere gennemgang af domme se Karsten Engsig Sørensen i NTS 2008 s. 18ff (Cartesio-dommen: Et skridt frem og to tilbage i sagaen om selskabers mulighed for fri bevægelighed).

2009

UfR 2009.14 V

Sag om Erhvervs- og Selskabsstyrelsens beslutning om tvangsopløsning af et selskab efter AL § 118 skal anlægges mod styrelsen og ikke selskabet

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen besluttede den 13. september 2006 at anmode skifteretten om at tvangsindløse aktieselskabet C, da selskabet ikke havde lovlig ledelse, og da berigtigelse heraf efter det oplyste ikke ville finde sted. Efter at der var afsagt kendelse om, at selskabet skulle tages under tvangsopløsning med påstand om, at C skulle tilpligtes at anerkende, at den af Erhvervs- og Selskabsstyrelsen den 13. september 2006 foretagne registrering om tvangsopløsning udslettes. Da registreringen af tvangsopløsningen ikke var sket på grundlag af en anmodning fra selskabet om registrering, og da AL § 159, stk. 3, sammenholdt med § 159 b, stk. 2, indebærer, at en sag om gyldigheden af Erhvervs- og Selskabsstyrelsens beslutning om tvangsopløsning af et selskabet efter AL § 118 skal anlægges mod styrelsen og ikke selskabet, blev sagen afvist.

UfR 2009.256 Ø, NN Totalentreprise I/S

Udlæg hos interessent personligt efter gældsbev, underskrevet af interessenterne

I et gældsbev udstedt til Vordingborg Bank A/S, B, var låntager angiver som »NN Totalentreprise I/S« v/S og T. Gældsbevet var underskrevet af S og T, og under deres underskrifter stod »NN Totalentreprise I/S« anført som låntager. Under disse omstændigheder fandt fogedretten ikke fuldt tilstrækkeligt grundlag for at antage, at S og T ved underskrivelsen af gældsbevet personligt havde påtaget sig at hæfte for gælden, og nægtede at fremme en udlægsforretning over for S og T. B kærede afgørelsen til landsretten, der fandt, at interessenterne i NN Totalentreprise I/S hæftede, personligt, solidarisk og direkte over for I/S'ets kreditorer, dog således at interessenterne først hæftede, når kravet havde været rettet mod I/S'et, og I/S'et ikke have betalt inden for rimelig tid. Idet gældsbevet efter sin ordlyd kunne danne grundlag for tvangsfuldbyrdelse, og idet B efter det oplyste havde fremsat krav om betaling over for I/S'et, uden at dette havde resulteret i betaling, fandt landsretten ikke, at B var afskåret fra at søge sig fyldestgjort hos S. Landsretten tog derfor B's påstand til følge, i det omfang kendelsen var påkæret.

Dommen statuerer den modificerede subsidære hæftelse som antageligt gælder for I/S og ikke længere den principale hæftelse. Dvs., at et I/S' kreditorer først skal rette kravet mod I/S før end de kan rette et direkte krav mod interessenterne. Ved den principale hæftelse vil kreditorerne kunne rette kravet direkte mod interessenterne uden først at rette kravet mod I/S'et.

Se tillige UfR 1998.183 Ø og Ejler Bruun m.fl.: Fogedsager (3. udg. 2005) s. 46.

UfR 2009.757 H

Gave fra ApS til forening havde ikke karakter af maskeret udlodning til eneanpartshaveren

A var eneanpartshaver i et ApS, S, der i 2000 gav en gave på 100.000 kr. til en missionsforening, M, som af skattemyndighederne var godkendt efter ligningslovens § 8 A, stk. 2, til at modtage fradragsberettigede gaver. A's hustru var medlem af M og virkede som en af nogle særligt udpegede personer til fremme af M's aktiviteter. Skattemyndighederne og Landsskatteretten traf afgørelse om, at betalingen måtte anses for motiveret i A's personlige ideelle interesse, og at den del af gaven, 94.500 kr., der lå ud over beløbsgrænsen i ligningslovens § 8 A, måtte anses som skattepligtig maskeret udbytte til A, og forhøjede derfor hans skattepligtige indkomst.

Højesteret udtalte blandt andet, at gaver, som gives til en almennyttig forening, der er godkendt efter ligningslovens § 8 A, som udgangspunkt må forventes at blive ydet ud fra en ideel interesse i at fremme foreningens formål. Det var ikke godtgjort, at den gave, som A som eneanpartshaver lod S yde M, blev givet i strid med de selskabsretlige regler, eller at gaven blev ydet for direkte eller indirekte at tilgodese andre interesser end hans ideelle interesse i at fremme foreningens almennyttige formål. Dette gjaldt, uanset at A's hustru var medlem af M og virkede til fremme af M's aktiviteter. Højesteret anså ikke, at der forelå en skattepligtig maskeret udlodning efter ligningslovens § 16 A, hvilket bevirkede, at A's skattepligtige indkomst blev nedsat med forhøjelsen på 94.500 kr.

UfR 2009.1371 Ø, Egmont Fonden

Om forståelsen af begrebet »medarbejder« i koncernbekendtgørelsens § 24, stk. 2

Efter § 24, stk. 2, i bekendtgørelse nr. 943 af 9. december 1993 om medarbejderes valg

af bestyrelsesmedlemmer i moderselskaber, der er A/S og ApS m.v. (koncernbekendtgørelsen), skal antallet af medarbejdere i det enkelte koncernselskab ved beregningen af det antal stemmer, der tilkommer de enkelte medlemmer af valgmandskollegiet, opgøres på tidspunktet for bekendtgørelsen af valgdatoen. Udtalt, at begrebet medarbejder må, uanset at der i § 24 ikke udtrykkeligt er henvist til § 3, fortolkes i overensstemmelse med bekendtgørelsens § 3, hvoraf fremgår, at der ved medarbejder forstås enhver person over 15 år, der for et koncernselskab udfører arbejde som lønmodtager, medmindre den pågældende er medlem af direktionen eller har permanent arbejdssted i udlandet. Efter en naturlig sproglig forståelse må de nævnte bestemmelser forstås således, at samtlige personer, der i henhold til de relevante arbejdsretlige regler er fast ansat i selskaber, med undtagelse af de i § 3, stk. 1, nr. 1 og nr. 2, nævnte personer, skal medregnes ved opgørelsen, og ikke kun de personer, der faktisk mødte på arbejde den pågældende dato. I et tilfælde, hvor opgørelsen af antallet af medarbejdere ikke var i overensstemmelse med bekendtgørelsen, og hvor den fejlagtige opgørelsesmetode havde haft konkret betydning for udfaldet af et bestyrelsesvalg i Egmont Fonden, blev valget kendt ugyldigt.

UfR 2009.2056 Ø

Tilbagebetaling af ulovlig anpartshaverlån kunne ikke ske ved modregning

A og B havde pr. 31 marts 2006 hver især et ulovligt anpartshaverlån i T ApS på henholdsvis 161.749, 85 kr. og 156.001,94 kr. T ApS skyldte 203.714 kr. til SKAT samt forsikringspræmier. Beløbene blev i juni 2006 og senere betalt med penge, der hidrørte fra A og B med halvdelen hver, idet B lagde ud for A. I september 2006 blev T ApS taget under konkursbehandling, og i september 2007 anlagde konkursboet sag mod A og B med påstand om tilbagebetaling af de ulovlige lån. A og B påstod frifindelse mod at betale henholdsvis ca. 48.000 kr. og 51.000 kr., idet de gjorde gældende blandt andet, at betingelserne for at foretage modregning med de af dom afholdte udgifter til blandt andet SKAT frem til frisdagen den 13. september 2006 var opfyldt.

Landsretten lagde efter bevisførelsen til grund blandt andet, at bogføringen af de foretagne betalinger først skete, efter at kurator i februar 2007 krævede, at A og B indfrie de ulovlige anpartshaverlån, og at A og B først da gjorde modregningen gældende.

Landsretten fandt, at ApL § 49, stk. 4, måtte fortolkes således, at A og B var afskåret fra at »tilbageføre« anpartshaverlånet ved over for konkursboet at modregne deres respektive tilgodehavender i det konkursramte selskab i deres ulovlige anpartshaverlån, idet dette ville kunne indebære en forrykkelse af kreditorernes stilling i strid med det konkursretlige lighedsprincip.

Landsretten henviser i kendelsen til Dom afsagt af Finlands Högsta Domstol den 9. september 1992, ND 1993, s. 550, Mette Neville i Selskabers kapital – Nye tendenser i skandinavisk selskabsret (3), Lars Bo Langsted (red.) (1999), s. 87, Werlauff: Selskabsret, (7. udg. 2008), s. 313.

UfR 2009.2142 H, RealDanmark

Medarbejdervalgt bestyrelsesmedlems videregivelse af oplysninger til formanden for sit fagforbund og dennes videregivelse af oplysningerne til sine nærmeste medarbejdere var ikke omfattet af Vphl.'s forbud mod videregivelse af intern viden

T1 og T2 blev af byretten og landsretten dømt for overtrædelse af Vphl. § 36 om

forbud mod videregivelse af intern viden. T1, der var medarbejdervalgt medlem af RealDanmarks bestyrelse samt formand for Finansforbundets lokalkreds i RealDanmark, havde i august 2000 videregivet oplysninger til Finansforbundets formand, T2, om, at bestyrelsen havde besluttet at indgå forhandlinger om en fusion med Danske Bank. I september videregav T1 oplysningerne om datoen for offentliggørelsen af fusionen og om bytteforholdet mellem selskabernes aktier. T2 videregav oplysningerne til sine næstformænd og nærmeste medarbejdere.

Landsretten lagde til grund, at videregivelsen hovedsageligt var sket af hensyn til Finansforbundets planlægning af et fusionsberedskab i anledning af det forventede store antal afskedigelser. Under sagen for byretten var der stillet præjudicielle spørgsmål til EF-domstolen vedrørende rækkevidden af insider-direktivets undtagelsesbestemmelse om adgang til at videregive intern viden, der sker som et normalt led i udøvelsen af vedkommendes funktioner (direktiv 89/592/EØF artikel 3, litra a).

Højesteret lagde i den forbindelse til grund, at dette også hidtil havde været almindelig praksis. Højesteret lagde endvidere til grund, at videregivelsen ikke alene var begrundet i et ønske om af have et fusionsberedskab klar, men også i et ønske om med T2 at drøfte, hvilken holdning der skulle indtages til den påtænkte fusion, og at videregivelsen af oplysningerne om bytteforholdet skete til brug for en vurdering af, om der var udsigt til højere bud fra anden side uden de samme alvorlige beskæftigelsesmæssige konsekvenser.

Højesteret fandt på den baggrund, at T1's videregivelse af oplysningerne var sagligt begrundet og et normalt led i hans funktion som medarbejdervalgt bestyrelsesmedlem. Ligeledes var det et normalt led i T2's hverv som formand for Finansforbundet, at han videregav oplysningerne til sine nærmeste medarbejder.

Højesteret frifandt T1 og T2 med en bemærkning om, at dette resultat måtte anses for at ligge inden for EF-domstolens dom i anledning af den præjudicielle forelæggelse.

UFR 2009.2269 V

Direktør og enejer af aktierne i flyttefirma var personlig ansvarlig for kundes tab
DK Flyt A/S, D, havde afgivet tilbud på 29.678,75 kr. for flytning af bohavet. Efter afhentning af bohavet fremsendte D en regning til Nowaco A/S, N, for flytning på i alt 44.325 kr. N nægtede at betale dette beløb med henvisning til tilbuddet og ophævede nogle dage senere aftalen, med henvisning til at D havde misligholdt den ved at opkræve mere end aftalt. D nægtede herefter at udlevere bohavet, men N blev efterfølgende af fogedretten indsat i besiddelse af bohavet. N antog herefter et andet flyttefirma, der forestod transporten af bohavet. D påstod N tilpligtet at betale 75.475 kr. for flytningen, mistet indtjening med videre. N påstod frifindelse og nedlagde samtidig påstand om betaling af 81.615 kr. og om, at D og direktøren og enejeeren af aktierne, Jens Benny Sørensen, S, solidarisk skulle tilpligtes at betale beløbet.

Landsretten anførte, at N havde været berettiget til erstatning. Erstatningen blev opgjort til 62.115 kr. S var efter det oplyste direktør og enejer af aktierne i D, og det var S, der i sagen havde disponeret på selskabets vegne, herunder afgivet tilbuddet, bestemt, hvad fakturaen skulle indeholde, udført flytningen og truffet bestemmelse om at udøve tilbageholdsret i flyttegodset. Det fremgik af nogle domme, der var fremlagt, og oplysninger om en voldgiftskendelse, at S i adskillige tilfælde havde anvendt tilsvarende forretningsmetoder som i den konkrete sag til skade for medkontrahenterne.

På den baggrund var det bevist, at S bevidst havde tilrettelagt et forløb, hvorunder S havde opnået aftalen med N ved at afgive et meget lavt tilbud for derefter at undlade at opfylde aftalen efter dens indhold. S' handlemåde under flytningens afvikling havde indebåret, at der var blevet lagt et voldsomt pres på N til betaling af et uberettiget fakturakrav, og at N blev påført det opgjorte tab. Under disse omstændigheder havde S ved uforsvarligt forhold bevidst handlet til skade for N, og S var herefter personlig ansvarlig for N's tab.

UfR 2009.2311 H

Anpartsselskabs håndpantsettning af ejerpantebrev til sikkerhed for direktørens gæld ikke bindende for selskabet

A.H. Textilservice ApS, S, købte med overtagelsesdag den 1. juli 2003 en ejendom, der tidligere havde tilhørt S' direktør Anders Vad, D. På erhvervelsestidspunktet var ejendommen – ud over prioritetsgæld – behæftet med et ejerpantebrev på 500.000 kr., der var stillet til sikkerhed for D's gæld i Østjysk Bank A/S, B. I forbindelse med købet af ejendommen gik nettoprovenuet ved salget, i alt 358.000 kr., til B til nedbringelse af D's engagement med B. Ved en håndpantsettningserklæring af 4. juni 2003 stillede S ejerpantebrevet til sikkerhed primært for S' gæld til B, sekundært for D's nuværende og fremtidige gæld til B. S anlagde efterfølgende sag mod B med påstand om, at B skulle anerkende, at etableringen og opretholdelsen af sikkerhed for B's udlån til D var ugyldig efter ApL § 49. Herudover anførte B, at sikkerheden var en fortsættelse af et allerede bestående engagement med D, og at dette ikke var i strid med forbuddet i § 49.

Højesteret udtalte, at pantsætningen var i strid med ordlyden af § 49, stk. 1, hvorefter et selskab ikke må stille sikkerhed for en direktør i selskabet. Efter det oplyste om baggrunden for overdragelserne af ejendommen fandt Højesteret det ikke godtgjort, at D kunne have solgt ejendommen til en uafhængig tredjemand på de vilkår, som handlen indebar, herunder opretholdelsen af ejerpantebrevet til sikkerhed for D's låneengagement ved B. Under disse omstændigheder var sikkerhedsstillelsen for D's gæld ikke alene en opdatering af B's hidtidige retsgrundlag i forhold til D, og sikkerhedsstillelsen var derfor omfattet af forbuddet i § 49, stk. 1, da B endvidere på tidspunktet for sikkerhedsstillelsen var bekendt med de omstændigheder, som indebar, at S' håndpantsettning af ejerpantebrevet var i strid med § 49, stk. 1, jf. herved stk. 1, var pantsætningserklæringen af 4. juni 2003 ikke bindende for S, og B var derfor uberettiget til at øre sikkerhedsstillelsen gældende for udlånet.

Se tillige U 2008.2572/2 H, Bent Græsvænge m.fl.: Aktieselskabsloven med kommentarer, (2. udg. 1982), s. 367, Mette Neville i Selskabers Kapital (redigeret af Lars Bo Langsted 1999), s. 68f, Jan Schans Christensen: Kapitalselskaber (2003), s. 326 og 338f, og Peer Schaumburg-Müller og Erik Werlauff: Anpartsselskabsloven, (2. udg. 2009), s. 330-353.

UfR 2009.2671 Ø

Alene udlæg i halvdel af indestående på bankkonto, der var ejet af A og B i lige sameje

Fogedretten stadfæstede, at pantefogeden den 27. august 2008 havde foretaget udlæg i en fælleskonto, der tilhørte A og B, for bl.a. restskat, som A skyldte. B protesterede over udlæggets foretagelse, umiddelbart efter hun i december 2008 fik kendskab til, at udlægget var foretaget.

Domme og kendelser 2000-2010

Henset bl.a. hertil fandt landsretten, at B's anmodning om behandling af sagen i medfør af skatteinddrivelseslovens § 6, stk. 3, 5. pkt., var opfyldt. Det var oplyst af banken, at den omhandlede konto tilhørte B og A, og at der ingen fuldmagter var tilknyttet kontoen, hvorfor det krævede underskrift fra begge kontohavere, hvis der skulle ske udbetaling fra kontoen, hvori SKAT havde foretaget udlæg. Herefter, og som sagen i øvrigt var oplyst, fandt landsretten, at det måtte lægges til grund, at indeståendet på bankkontoen ejedes af B og A i lige sameje, og at SKAT derfor alene kunne foretage udlæg i den halvdel af indeståendet, som tilhørte A.

UfR 2009.2917/2 H

Omkostninger og honorar med videre, der havde karakter af vederlag til udbyder af investeringsprojekt, kunne ikke indgå i kommanditists afskrivningsgrundlag vedrørende en ejendom i projektet

Den 11. oktober 2000 indgik ApS Habro, S, som komplementar og finansselskabet Habro Finans, F, som kommanditist aftale om at stifte K/S Habro-Tamworth, K. Ifølge stiftelsesoverenskomsten udgjorde selskabets indskudskapital ved stiftelsen 110.000 kr. fordelt på en anpart, der tegnedes af F. K's bestyrelse bemyndigedes til at forhøje indskudskapitalen med op til 11 mio. kr. ved udstedelse af kommanditanparter a 110.000 kr. Ifølge K's vedtægter, der blev vedtaget samme dag, var selskabets formål at erhverve en ejendom i en by i England og drive udlejningsvirksomhed med denne. Forud for indgåelsen af overenskomsten havde F i efteråret 2000 udarbejdet et investeringsprojekt, og i december 2000 blev projektet sendt i åbent udbud og fuldtegnet. Inden da havde K i november 2000 købt ejendommen for 37,4 mio. kr. Der var på det tidspunkt ikke andre kommanditister end F og et andet finansieringsselskab, Global Finans A/S, G, der ligeledes havde tegnet en anpart for 110.000 kr. Tegningsprospektet beskrev investeringsprojektet, som omfattede køb af den faste ejendom til den pris, der var blevet betalt til den engelske sælger, pligt til betaling af de med ejendoms købet og projektet i øvrigt forbundne købs- og finansieringsomkostninger samt honorar til F og udgifter til advokat og revisor med i alt 4,7 mio. kr.

Skattemyndighederne, M, nægtede at godkende, at A, der ligesom 9 andre kommanditister havde købt 1/10 anpart, var berettiget til ud over prisen på selve ejendommen at medtage de i øvrigt forbundne købs- og finansieringsomkostninger ved projektet på 4,7 mio. kr. A indbragte sagen for landsretten, idet han gjorde gældende, at kommanditisternes anpartstegning alene omfattede videresalg af ét aktiv – den faste ejendom – til investorerne for en købesum svarende til den samlede anskaffelsessum for anparterne på 42,1 mio. kr. Landsretten frifandt M.

Højesteret udtalte, at investorerne i overensstemmelse med beskrivelsen af, hvad deres tegning af anparter i K indebar, ved tegningsaftalen havde købt sig ind i et investeringsprojekt, der omfattede såvel køb af den faste ejendom til den pris, som udbyder havde skaffet den til, som pligt til at betale samtlige udgifter ved køkets berigtigelse og gennemførelse af projektet. Der var heller ikke grundlag for at give A medhold i en subsidiær påstand, og Højesteret stadfæstede herefter dommen.

I kendelsen henvises der til U 1996.552 H, U 2001.803 H, U 2002.805 H, U 2008.203 H, U 2008.1939H, U 2009.449 H, TfS 1986.607 LSR, TfS 1997.16 LSR, TfS 2008.744, TfS 2009.542, Aage Michelsen m.fl.: Lærebog om indkomstskat, 12. udg. (2007), s. 319 og 619, Jan Pedersen m.fl.: Skatteretten 1, 4. udg., s. 266f, Eigil

Lego Andersen: Kontrakter om virksomhedskøb (1991), s. 234 og 744, og Ligningsvejledningen 2009-1, afsnit E.C.4.3.

Erhvervsankenævnets kendelse af 24. februar 2009 (J.nr. 2008-0017615)

En af Erhvervs- og Selskabsstyrelsen udpeget medrevisor, ifølge AL § 82, stk. 2 tiltrådt

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen udpegede den 25. august 2008 statsautoriseret revisor B som medrevisor i selskabet i medfør af AL § 82, stk. 2. Selskabet klagede over styrelsens afgørelse.

En aktionær, der ejer 49 pct. af aktiekapitalen i selskaber, ønskede at udnævne statsautoriserede revisor B som medrevisor. Den 6. august 2008 gjorde styrelsen opmærksom på, at styrelsen agtede at udnævne B som medrevisor i selskabet, og at der kun kunne gøres indsigelser mod udnævnelsen af en bestemt revisor, men ikke mod, at der udnævnes en medrevisor. Den 6. august 2008 meddelte selskabet, at selskabet ikke ønskede, at B blev udnævnt som medrevisor. Baggrunden herfor var, at det var selskabets ledelses opfattelse, at samarbejdet med B tidligere har været vanskelig, at der fra B' side har været stillet urimelige krav og at B's honorar var for stort.

Erhvervsankenævnet udtalte, at det efter selskabets anførte grundlag, ikke var grundlag for at rejse tvivl om statsautoriseret revisor B's habilitet og uafhængighed, eller at B ikke skulle have den fornødne faglige kompetence. Ankenævnet stadfæstede herefter styrelsens afgørelse.

Erhvervsankenævnets kendelse af 17. april 2009 (J.nr. 2008-0016968)

Selskab nægtet registrering efter lov om visse erhvervsdrivende virksomheder, jf. § 13

Selskabet K blev stiftet af A og K2 S.m.b.a. Stiftelsesdokumentet af K blev underskrevet af A, som var direktør i selskaber. A var også anmeldt som direktør i det nye K1. S.m.b.a. Det fremgik af virksomhedens vedtægter, at selskabet havde til formål at udføre erhvervsmæssige forretninger/investeringer samt konsulentarbejde. Det fremgik endvidere, at ingen af selskabsdeltagerne hæftede personligt. Selskabet havde en indskudskapital, hvis størrelse varierede i forhold til antallet af medlemmer, og at alle selskabsdeltagere skulle indskyde kapital i selskabet. Det fremgik også, at overskuddet blev fordel på baggrund af størrelsen af det enkelte medlems indskudte kapital. Det samme gjaldt ved likvidation. Ejere/medlemmer havde ikke krav på en andel af selskabets formue ved udtræden, men havde mulighed for at overdrage andelene til tredjemand – dog havde de andre deltagere en forkøbsret. Selskabets øverste ledelsesorgan var generalforsamlingen og den daglige ledelse blev varetaget af en generalforsamlingsvalgt direktør. Det fremgik endvidere, at alle kunne ansøge om at blive optaget som medlem af selskabet, men at ledelsen skulle godkende, om ansøgningerne blev imødekommet. På baggrund heraf nægtede styrelsen at registrere selskabet.

Ankenævnet udtalte, at af § 1, stk. 1 i lov om visse erhvervsdrivende virksomheder fremgår det, at loven finder anvendelse på virksomheder, der har til formål at fremme virksomhedens deltageres økonomiske interesser gennem erhvervsdrift. Af lovens § 1, stk. 2 fremgår hvad der forstås ved en virksomhed i loven – altså I/S, K/S, A.m.b.a., F.m.b.a. og andre selskaber, som ikke er omfattet af AL – nu SL. Ankenævnet fandt ikke, at den anmeldte selskabskonstruktion på væsentlige områder, som formål, hæftelse,

overskudsdeling, kapitalforhold og organisering afviger i så væsentlig grad fra et kapital-selskab, at der er tilstrækkeligt grundlag for at fravige reglerne om kapitalselskaber. Ankenævnet tiltrådte derfor registreringsnægtelsen efter lov om visse erhvervsvirksomheder efter lovens § 13.

Erhvervsankenævnets kendelse af 30. juni 2009 (J.nr. 2008-0018004)

Selskab pålagt at ændre navn, da nuværende navn var egnet til at vildlede: ApL § 2, stk. 3

Den 26. september 2006 blev K ApS stiftet og via styrelsens selvregistreringssystem Webreg.dk registreret den 27. september 2006. På baggrund af blandt andet en anmeldelse om stiftelse af et nyt selskab B ApS, konstaterede styrelsen, at nogle virksomheder herunder K ApS benyttede ordet »ministeriet«.

Den 8. oktober 2008 fremsatte styrelsen kravet om ændring af selskabets navn. Styrelsen anførte, at det var efter styrelsens opfattelse, at selskabets navn, hvori »ministeriet« indgik, har et officielt præg og derfor kan vække vildledende forestilling om offentlig virksomhed. Selskabet skulle herefter ændre navnet senest på den førstkommende generalforsamling efter ApL § 2, stk. 3.

Selskabets advokat gjorde gældende, at selskabet havde opnået en berettiget forventning om at kunne bruge navnet som følge af at styrelsen hverken ved registreringen eller efterfølgende i en periode på mere end 2 år havde valgt at gøre indsigelse imod selskabsnavnet.

Erhvervsankenævnet udtalte, at et ApS' navn ikke må være egnet til at vildlede, jf. ApL § 2, stk. 3. Anvendelsen af ordet »ministerium« i en selskabs navn giver virksomheden et officielt præg, som kan vække vildledende forestilling om offentlig virksomhed eller tilknytning til offentlig virksomhed. Ankenævnet tiltrådte herefter styrelsens afgørelse. Fristen for anmeldelse af navneændringen blev fastsat til den 1. oktober 2009.

Erhvervsankenævnets kendelse af 1. september 2009 (J.nr. 2008-0017684)

Rejsebureau pålagt forhøjet garantistillelse; Rejsegarantilovens § 19, stk. 1

Erhvervs- og selskabsstyrelsen meddelte selskabet K1 ApS (Selskabet blev senere overtaget af K2 ApS), at selskabet på grund af dets økonomiske forhold udgjorde en særlig risiko for at påføre rejsegarantifonden tab, og at fonden som følge heraf har pålagt det en forhøjet garantistillelse.

Erhvervsankenævnet udtalte, at det følger af § 19, stk. 1 i rejsegarantifondsloven, at Rejsegarantifonden kan kræve forhøjet garantistillelse af en arrangør eller en formidler for en udenlandsk arrangør, når det efter en konkret analyse af dennes økonomiske forhold må antages, at der er særlig risiko for, at rejsegarantifonden vil lide tab. Fondens beslutning om at kræve forhøjet garantistillelse skal bygge på en samlet og konkret analyse af rejsearrangørens/formidlerens økonomiske forhold sammenholdt med en høring af virksomhedens ledelse med henblik på at få afklaret, om det negative driftsforløb er af forbigående karakter eller ej, og/eller om rejsearrangøren/formidleren har yderligere muligheder for at rejse kapitalen.

Af budgetforudsætningerne for det af selskabet K2 ApS udarbejdede budget for perioden april 2009 [2008] til 30. juni 2009 fremgår blandt andet, at »omsætningen tager udgangspunkt i de erfaringer, som er opnået over de seneste år i det selskab, som virksomheden er overtaget fra og med de marginaler som tidligere har været gældende«

og at »De variable omkostninger tager udgangspunkt i de aktuelle omkostninger og de omkostninger der har været historisk set i K2«.

Henset til de anførte grunde fandt ankenævnet, at betingelserne for, at Rejsegarantifonden kunne kræve forhøjet garantistillelse var opfyldt. Ankenævnet fandt dog ikke det fornødne grundlag til at tilsidesætte den af Rejsegarantifondens fastsættelse af garantistillelsen.

Erhvervsankenævnets kendelse af 14. september 2009 (J.nr. 2008-0017295)

Berostillelse af registrering af kapitalforhøjelse tiltrådt

Erhvervs- og selskabsstyrelsen satte ved skrivelse af 27. juni 2008 en sag vedrørende spørgsmålet om gyldig vedtagelse af en kapitalforhøjelse i bero. Selskabet, hvis kapitalforhøjelse det drejede sig om, klagede til Erhvervsankenævnet over styrelsens afgørelse.

Ankenævnet udtalte, at der af AL § 156 a fremgår, at styrelsen kan forlange de oplysninger, som er nødvendige for, at der kan tages stilling til, om loven og selskabets vedtægter er overholdt i forbindelse med en anmeldelse og registrering af oplysninger hos styrelsen. Da selskabets anmeldelse eller den anmeldte ordning ikke fyldestgjorde lovens forskrifter eller bestemmelser fastsat i henhold til loven, eller ikke stemmer med A/S'ets vedtægter, eller da den beslutning, i henhold til hvilken den anmeldte ordning var truffet, ikke blev til på den måde, som loven eller vedtægterne foreskrev, skulle registreringen nægtes efter AL § 157, stk. 1. Ankenævnet påpegede, at styrelsens prøvelse forud for en registrering alene omfatter en prøvelse af, hvorvidt beslutningen er i strid med lovgivningen, stiftelsesdokumenter, vedtægterne med videre, og ikke herudover en materiel prøvelse af beslutningens korrekthed.

Det var ubestridt, at ikke alle aktionærer havde været indkaldt til generalforsamlingen, hvorpå det blev besluttet at gennemføre kapitalforhøjelsen. Af aftalen om overførslen af stemmeretten fremgik, at aftalen var indgået »For at sikre at mindretalsaktionærerne ... ikke kommer i mindretal ved eventuelt kommende generalforsamling«. Ankenævnet fandt herefter ikke, at der med tilstrækkelig sikkerhed tillige var sket overførsel af retten til at give møde på generalforsamling og der tage ordet til, at styrelsen kunne se bort fra protest fra en aktionær, der ubestridt ikke havde været indkaldt til generalforsamlingen. Ankenævnet tiltrådte derfor, at styrelsen havde sat registreringen af kapitalforhøjelsen i bero.

Erhvervsankenævnets kendelse af 24. november 2009 (J.nr. 2009-0018966)

Registrering af kapitalforhøjelse nægtet på grund af tvivl om grundlaget for kapitalforhøjelsen; AL §§ 72 og 73

Der blev den 5. november 2008 anmeldt en beslutning om kapitalforhøjelse, truffet på et selskabs generalforsamling den 31. oktober 2008, på 9.485.000 kr. til kurs 100,08. Denne kapitalforhøjelse skete ved indskud af andre værdier end kontanter. Det fremgik af protokollatet fra den ekstraordinære generalforsamling i selskabet den 31. oktober 2008, at C ApS som led i kapitalforhøjelsen tegnede nye B-anparter for nominelt 3.585.00 kr. Herudover tegnede B ApS nye B-anparter for nominelt 5.900.000 kr. Der henvistes til en særskilt vurderingsberetning for oplysningerne vedrørende apportindskuddet. Det fremgik af vurderingsberetningen, at for så vidt angik den førstnævnte tegning af anparter, bestod i apportindskuddet i en faktura af 13. oktober 2008 mellem C ApS og D ApS pålydende 3.588.016,19 kr. For så vidt angik den sidstnævnte tegning

af anparter, bestod apportindskuddet i en 13 pct. andel i K/S E. Styrelsen modtog den 5. december en skrivelse fra kuratlet for C ApS under konkurs. Heri oplystes det, at debitor til den fordring, der var indskudt i forbindelse med C ApS' tegning af nye anparter i selskaber, ikke vedstod aftalen, som danner grundlaget for fordringen. Kuratlet vurderede derfor, at der kunne være tvivl om, hvorvidt fordringen bestod og værdien heraf. Der anmodedes derfor om, at kapitalforhøjelsen ikke blev registreret. På baggrund heraf vurderede styrelsen, at der var en væsentlig tvivl om grundlaget for den anmeldte kapitalforhøjelse og nægtede derfor registrering efter ApL § 73.

Ankenævnet udtalte, at det fremgår af ApL § 72, at styrelsen kan forlange de oplysninger, som er nødvendige for, at der kan tages stilling til, om lovens og selskabets vedtægter er overholdt i forbindelse med anmeldelse og registrering af oplysninger hos styrelsen. Da anmeldelsen eller den anmeldte ordning ikke fyldestgjorde lovens forskrifter eller bestemmelser fastsat i henhold til loven eller ikke stemte med selskabets vedtægter, eller dersom den beslutning, i henhold til hvilken anmeldte ordning er truffet, ikke er blevet til på den måde, som loven eller vedtægterne foreskriver, skal registreringen nægtes efter ApL § 73, stk. 1. Da styrelsen modtog indsigelser fra kuratlet for C ApS under konkurs, men at selskabets revisor ikke efterfølgende havde anmærkninger tiltrådte ankenævnet, at styrelsen på det foreliggende grundlag ikke havde kunnet afgøre, hvorvidt der eksisterede en fordring og dermed om der kunne foretages en kapitalforhøjelse på grundlag heraf.

Ankenævnet tiltrådte endvidere styrelsens vurdering, hvorefter det måtte anses for at have været en forudsætning for, at det ene indskud sker, at det andet indskud, som anmeldelsen vedrører, også samtidig finder sted, og at kapitalforhøjelsen derfor som helhed ikke har kunnet registreres.

Ankenævnet fandt herefter, at der har bestået en sådan tvivl om grundlaget for den anmeldte kapitalforhøjelse, at styrelsen med rette havde nægtet at registrere denne, jf. ApL § 73.

2010

UfR 2010.8 Ø

Kommune kunne ikke have bestemmende indflydelse i erhvervsdrivende fond

Den selvejende institution Vedbæk Havn, blev i 1989 omdannet til en erhvervsdrivende fond, hvis formål var at fremme friluftsliv ved gennem havnens drift at stille havnens bygninger og anlæg til rådighed for aktiviteter inden for søsporten, herunder sejlsport, sportsdykning og fritidsfiskeri. Ifølge fondens vedtægt bestod bestyrelse af 9 medlemmer, hvoraf den lokale kommune valgte de 5 blandt kommunalbestyrelsens medlemmer. I 2007 traf Indenrigs- og Sundhedsministeriet afgørelse om, at kommunalbestyrelsen ikke lovligt kunne have bestemmende indflydelse i den erhvervsdrivende fond, idet dette ansås for stridende mod den kommunale styrelseslov § 2, stk. 1.

Landsretten fandt efter en formålsfortolkning af § 2, stk. 1, at bestemmelsen i overensstemmelse med fast ministeriel praksis måtte forstås således, at en kommunalbestyrelse som udgangspunkt ikke må drive kommunal virksomhed i en erhvervsdrivende fond og samtidig bevare rådigheden over opgavevaretagelsen. Der var mellem parterne enighed om, at Vedbæk Havn lovligt kunne være etableret og drevet af kommunen. Henset hertil og til den erhvervsdrivende fond Vedbæk Havns formål fandt landsretten,

at Vedbæk Havn måtte betragtes som en del af kommunens virksomhed. Kommunen fik derfor ikke medhold i sin påstand om, at ministeriets afgørelse var ulovlig.

UfR 2010.80 V

Ikke betingelse for tinglysning af skøde, der var underskrevet af samme person for både køber og sælger, at det skulle være tiltrådt af et habilt selskabsorgan

Keld Krog, K, overdrog sin faste ejendom til Entreprenør Keld Krog A/S, K A/S, og fremsendte i den forbindelse skødet til tinglysning. Tinglysningsdommeren afviste at tinglyse skødet, under henvisning til at samme person havde underskrevet for både køber og sælger, hvorfor skødet skulle tiltrædes af et andet habilt selskabsorgan.

Landsretten anførte, at K ifølge en udskrift fra Erhvervs- og Selskabsstyrelsen var direktør og tegningsberettiget for selskabet K A/S. K havde underskrevet skødet for såvel køber som sælger, og der kunne ikke stilles krav om, at skødet skulle tiltrædes af et andet habilt selskabsorgan. Landsretten ophævede derfor tinglysningsdommerens afgørelse og hjemviste sagen til fornyet behandling med henblik på tinglysning af skødet.

Den interne beslutningsproces behøver normalt ikke påses af medkontrahenter og andre uden for selskabet. Efter omstændighederne kan inhabilitetsrisikoen dog være så iøjnefaldende, at der kan være naturligt for omverdenen at forlange dokumentation for, at dispositionen er godkendt af et habilt og kompetent selskabsorgan. Denne grundsætning kan dog ikke generelt føre til, at de samme tegningsberettigede ikke skulle kunne underskrive ved for eksempel en ejendomshandel mellem koncernforbundne selskaber, hvilket er statueret i domme. Se i øvrigt Erik Werlauff, Selskabsretten 8. udg. 2010 s. 499.

UfR 2010.190 H, Russmarine A/S

Direktør erstatningsansvarlig for selskabets ensidige ophævelse af samhandelsaftale

A og B indledte i starten af 1990'erne et samarbejde om shippingvirksomhed. Samarbejdet udmøntede sig i det danske selskab Neva Shipping Limited A/S, R, hvori de begge sad i bestyrelsen, og som de begge ejede en andel af. Shippingvirksomheden blev udøvet i samarbejde mellem R og det russiske selskab AO Ennek, E, der var ejet med 42 pct. af R, og hvori B var direktør. E skulle i henhold til en aftale af 1. december 1995 mellem de to selskaber stille ni skibe til R's operationelle disposition. Disse ni skibe ejedes af de to russiske rederier, som med E havde indgået en aftale om timecharter af skibene. Til trods for en uopsigeligheidsklausul på 5 år afbrød B på vegne af E i 1997 samarbejdet med R. Operationen af de ni skibe blev overtaget af et nystiftet selskab Enec, S, der blev ejet af B. Indtægterne fra skibene skulle fremover indbetales til S. R's omsætning og egenkapital faldt herefter væsentligt, og i 2000 blev selskabet taget under konkursbehandling. A fik transport på konkursboets eventuelle erstatningskrav mod B og rejste krav ved domstolene mod B om betaling af 3,6 mio. kr. som følge af kontraktbrud.

Sø- og Handelsretten gav A medhold. Også Højesteret fandt, at B med sine dispositioner havde handlet erstatningspådragende efter dansk rets almindelige erstatningsregler sammenholdt med princippet i aktieselskabslovens § 140. Der var ikke grundlag for at tilsidesætte aftalen af 1. december 1995 efter aftalelovens § 36. R's tab blev i overensstemmelse med selskabets opgørelse fastsat til 3,6 mio. kr., som B blev dømt til at betale til A. Højesteret stadfæstede dermed Sø- og Handelsrettens dom.

Domme og kendelser 2000-2010

Dommen statuerer, at hvis et selskab er under konkursbehandling, overgår søgsmålskompetencen til konkursboet, der om fornødent på en skiftesamling træffer beslutning efter indstilling fra kurator.

Dommen viser endvidere, at fejlmarginen er meget lille, hvis bestyrelsen/direktionen medvirker til, at bestemte kapitalejere på bekostning af de øvrige opnår fordele, for eksempel gennem samhandel om varer eller tjenesteydelser med selskabet. Se endvidere hertil UfR 1925.244 H, UfR 1985.940 H, UFR 1986.513 H og UfR 1989.812 H.

UfR 2010.673 V, Botjek A/S

Indstilling og beslutning om eksklusion af aktionærer havde ikke fornøden hjemmel i A/S'ets vedtægter

I 2007 var 5 sagsøgere med til at stifte Botjek A/S, B, hvis formål ifølge vedtægterne var at indgå aftaler på vegne af aktionærerne om udførelsen af opgaver i selskabsregi inden for området byggeteknisk rådgivning, herunder udarbejdelse af tilstandsrapporter mv. Ifølge vedtægterne blev opgaverne fordelt centralt fra B's sekretariat.

De 5 sagsøgere rejste efterfølgende spørgsmål over for ledelsen om, at de ønskede at etablere en fælles fordeling af sager inden for deres område, hvilket ledelsen af B modsatte sig, bl.a. med henvisning til at selskabets samarbejdspartnere krævede en central fordeling af sagerne. Der var efterfølgende møder og korrespondance mellem parterne om spørgsmålet, og det endte med, at de 5 sagsøgere blev ekskluderet af B, hvorefter de anlagde sag mod B med påstand om, at selskabet skulle anerkende, at eksklusionen af dem var ugyldig.

Der var under retssagen enighed om, at de 5 ikke havde foretaget en indbyrdes omfordeling af tildelte sager, og det blev lagt til grund, at de heller ikke havde taget skridt til at etablere en sådan omfordelingsordning. De havde alene fremsat ønske om at kunne foretage en indbyrdes omfordeling, og de havde insisteret på at diskutere ønsket i forhold til vedtægterne og i forhold til selskabsledelsens holdning og ledelsens ret til inden for vedtægtens rammer at træffe bestemmelse om virksomhedens samlede drift.

Uanset at ledelsen vurderede, at deres ønske ikke kunne indpasses i virksomhedens forretningskoncept og – hvis de havde gennemtruffet det – ville have været i strid med selskabets vedtægter, havde de ikke ved det anførte handlet i strid med vedtægterne, i strid med interne retningslinjer eller i øvrigt illoyalt.

Indstillingen og beslutningen om eksklusion havde herefter ikke fornøden hjemmel, og sagsøgernes påstand blev derfor taget til følge.

UfR 2010.1492 V

Værdi af forretningsudlandsrejse med rette beskattet hos koncerndirektør/bestyrelsesformand

Anders Buchwald Hansen, D, havde som direktør i Nic. Christiansen Holding A/S, hvis datterselskab, Hyundai Bil Import A/S, hvori D er bestyrelsesformand, importerer Hyundai-biler til Danmark, sammen med sin samlever deltaget i en af datterselskabet arrangeret rejse til Paris. SKAT beskattede D af værdien af udlandsrejsen, og denne afgørelse stadfæstede Landsretten.

D anlagde sag ved domstolene med påstand om, principalt at hans personlige indkomst for indkomståret 2005 skulle nedsættes med værdien af udlandsrejsen, 17.771

kr., subsidiært at han alene skulle beskattes af en forholdsmæssig værdi af de samlede rejseudgifter, og sagen var blevet henvist til landsretten i medfør af Rpl. § 226, stk. 1. D gjorde gældende, at selv om turen ikke var en studierejse, var der tale om en nødvendig forretningsrejse, idet det var et klart forretningsmæssigt formål, at han som koncerndirektør og bestyrelsesformand i datterselskabet havde deltaget i rejsen. Der havde derfor ikke i skattelovens § 4 og ligningslovens § 16 været hjemmel til at beskatte ham af rejsens værdi. Skatteministeriet blev frifundet.

Landsretten lagde til grund, at rejsen for datterselskabet havde været forretningsmæssigt begrundet, da formålet med rejsen havde været at styrke forhandlernes engagement i forhold til salget af det pågældende bilmærke. Programmet for rejsen havde imidlertid været rent turistmæssigt og uden fagligt eller forretningsmæssigt islæt. Den omstændighed, at D som koncerndirektør og bestyrelsesformand deltog i rejsen, kunne have haft en vis signalværdi over for bilforhandlerne, men dette var ikke tilstrækkeligt til at kunne føre til en fravigelse af udgangspunktet om beskatning.

UfR 2010.1504 V

Værdien af en arbejdsgiverbetalt rejse var skattepligtig

Thorkild Kristensen Feriebøliger A/S havde i perioden fra den 17.-21. marts 2006 afholdt en rejse til New York for selskabets ansatte samt disse ægtefæller, i alt 51 personer, og selskabets samlede udgifter beløb sig til 705.666 kr.

Landsretten lagde til grund, at rejsen udelukkende havde været af social og turistmæssig karakter, og at rejsen derfor var skattepligtig for Bente Thusen, A, der var ansat i virksomheden, og A's ægtefælle. Det gjorde ikke nogen forskel, at også selskabet havde haft en interesse i rejsen for derved at tiltrække og fastholde medarbejderne.

Landsretten fandt ikke grundlag for at tilsidesætte skattemyndighedernes skøn med hensyn til værdifastsættelsen, der var opgjort som gennemsnittet af de samlede rejseomkostninger fordelt på hver enkelt deltager. A skulle derfor beskattes af sin og sin ægtefælles andel, i alt 27.672 kr.

UfR 2010.1617 H

Advokatfirma frifundet for erstatningsansvar i forbindelse med kapitalforhøjelse i et selskab, som efter at have modtaget kapitalforhøjelsen fra moderselskabet to dage senere tilbageførte beløbet til moderselskabet som betaling for et lån

Finance Credit Danmark A/S, D, der var stiftet i 1999 som datterselskab i en norsk koncern, gik konkurs i december 2002. D's konkursbo rejste erstatningskrav på 20 mio. kr. mod advokat Preben Hedegaard Stokkendal, A, idet det blev gjort gældende bl.a., at A havde begået fejl i forbindelse med en kapitalforhøjelse i D i foråret 2001, således at D ikke havde modtaget et beløb på 20 mio. kr., som ved forhøjelsen skulle være indbetalt af det norske moderselskab, Finance Credit Norge ASA, N. Forud for kapitalforhøjelsen havde D's direktør aftalt med N, at der skulle indbetales 20 mio. kr. som ny kapital i D i form af en aktieforhøjelse på 5 mio. kr. til kurs 400, og at størstedelen af dette beløb skulle anvendes til at nedbringe gælden til N. Af en betalingsmeddelelse fremgik, at N den 20. februar 2001 indbetalte 20 mio. kr. til D. På betalingsmeddelelsen var anført, at beløbet vedrørte »OVF. LAAN«. Den 22. februar 2001 betalte D ca. 17,2 mio. kr. til N. Betalingerne blev bogført på D's mellemregningskonto med N som henholdsvis modtaget lån og tilbagebetaling af lån. Beslutningen om forhøjelse af

Domme og kendelser 2000-2010

aktiekapitalen i D blev truffet på en generalforsamling den 1. marts 2001, der blev gennemført af A efter anmodning fra D's direktør. Den 7. marts 2001 anmeldte A kapitalforhøjelsen til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen. Kapitalforhøjelsen blev indarbejdet i D's årsregnskab for 2000, og det måtte efter forklaring fra D's revisor lægges til grund, at det indskudte beløb på 20 mio. kr. var anvendt til dels at nedbringe gælden til N, dels til forhøjelse af selskabets likvide beholdninger med restbeløbet på godt 2,8 mio. kr.

Højesteret lagde til grund, at beløbet på 20 mio. kr. blev indskudt med virkning for regnskabsåret 2000, og at angivelsen i årsregnskabet af egenkapitalens størrelse var korrekt.

Højesteret fandt ikke grundlag for konkursboets krav om erstatning, allerede fordi det måtte lægges til grund, at A, der gennemførte kapitalforhøjelsen, ikke på tidspunktet for anmeldelsen af forhøjelsen til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen var eller burde have været bekendt med tilbagebetalingen af beløbet på 17,2 mio. kr. Da årsregnskabet for 2000 for D endvidere ikke var forkert med hensyn til egenkapitalens størrelse, kunne de nærmere forhold omkring kapitalforhøjelsen allerede af denne grund heller ikke begrunde, at advokatfirmaet var erstatningsansvarligt for to bankers tab i forbindelse med långivning i december 2001.

Af litteratur til dommen se Jane Bolander: Skat ved gældseftergivelse (1999), s. 159-62, Søren Halling-Overgaard: Advokaters erstatningsansvar, (2. udg. 2005), s. 256, Bernhard Gomard: Aktieselskaber og anpartsselskaber, (5. udg. 2006), s. 165-69, Paul Krüger Andersen: Aktie- og anpartsselskabsret, (9. udg. 2006), s. 150-52, 196-200, 203, 234-37 og 441-44, Erik Werlauff: Werlauff's kommenterede Aktieselskabslov, (3. udg. 2008), s. 103-07 og 247-50, Erik Werlauff i U 1994B.11, Niels Ørgaard i U 1994B.211 og Erik Werlauff i U 1994B.405.

UFR 2010.1643 H

Registrering og brug af navnet Broadcom, herunder som selskabsnavn og domænenavn, var en krænkelse af et EF-varemærke; vederlag tilkendt i medfør af varemærkelovens § 43, stk. 1, nr. 1

A blev stiftet den 1. januar 2004 og fik den 20. april 2004 Broadcom ApS registreret som binavn, hvilket senere blev selskabets hovednavn. A, hvis formål var at yde service og rådgivning inden for telekommunikation, udbød data-, internet- og teletjenester til erhverv og private. I 2004 fik A registreret Broadcom som varemærke i klasse 38, Telekommunikationsvirksomhed. Den 1. juni 2004 stiftede A et nyt selskab med navnet Broadcom Bolignet ApS, B, som også udbød bredbåndstjenester, herunder internet og telefoni. A anvendte Broadcom som forretningskendetegn i form af varemærke, selskabsnavn og domænenavn. Det amerikanske selskab Broadcom Corporation, C, der i 1999 fik registreret ordet Broadcom som EF-varemærke i klasse 9 og 42, hvilket omfatter bl.a. salg og service inden for computerhardware, computernetværk og internettet, anlagde sag mod A og B bl.a. med påstand om, at de ikke måtte registrere og gøre brug af ordet Broadcom som forretningskendetegn og domænenavn, og med påstand om vederlag og erstatning for uberettiget brug af navnet.

Sø- og Handelsretten gav C medhold, men frifandt dog A og B for kravet om vederlag og erstatning. Højesteret udtalte, at A's forretningskendetegn, Broadcom, var identisk med C's EF-varemærke, ligesom der var en høj grad af lighed mellem B's forretningskendetegn, Broadcom Bolignet, og C's varemærke.

Højesteret lagde efter bevisførelsen desuden til grund, at A's og B's forretningsområder og kundekredse i væsentligt omfang adskilte sig fra C's, men at C's varemærke var registreret for produkter og tjenesteydelser, som måtte anses for komplementære til, og som havde en betydelig lighed med, A's og B's tjenesteydelser. Højesteret lagde i den forbindelse også vægt på, at der generelt var sket en brancheglidning mellem telekommunikationsvirksomhed og virksomhed med salg og service af computerhardware og -software. Henset til identiteten henholdsvis ligheden mellem A's og B's forretningskendetegn og C's varemærke og efter en samlet vurdering fandt Højesteret, at der forelå risiko for forveksling som omhandlet i EF-varemærkeforordningens artikel 9, stk. 1, litra b, og at A's og B's brug af varemærket Broadcom kunne forbydes. A og B blev derfor pålagt at slette selskabsnavnene Broadcom ApS og Broadcom Bolignet ApS samt domænenavnet broadcom.dk, ligesom A og B blev pålagt at betale et vederlag på henholdsvis 100.000 kr. og 25.000 kr. i overensstemmelse med varemærkelovens § 43, stk. 1, nr. 1. Højesteret fandt ikke grundlag for at tilkende erstatning for markedsforstyrrelse i medfør af nr. 2.

UfR 2010.1689 H

Direktør ansat i en virksomhed, han netop havde solgt, med urette bortvist af den købende virksomhed

I begyndelse af 2005 indgik Scanomat A/S, S, en aftale med A om køb af en del af en virksomhed V A/S, som S var medejer af. Købesummen udgjorde 1 mio. kr., og som led i købet indgik S og A en ansættelsesaftale, hvorved A blev ansat som salgsdirektør i 1 år. Ansættelsesforholdet var uopsigeligt fra S' side i denne periode. Endvidere indeholdt købsaftalen en konkurrenceklausul, hvorefter A hverken direkte eller indirekte i en 3-årig periode efter ansættelsens ophør måtte være involveret i konkurrerende virksomhed. Under en mailkorrespondance i april 2006 gav A og S' direktør, D, udtryk for forskellige opfattelser af indholdet af A's forpligtelser i henhold til ansættelsesaftalen, herunder om mødetid, melding om sygdom med videre. I en mail af 8. april 2005 blev A af D tildelt en advarsel, og da A efterfølgende blandt andet bestred D's udlægning af ansættelsesaftalen, blev A den 11. april 2005 bortvist. A anlagde sag mod S med påstand om en erstatning på i alt 2,7 mio. kr. for uberettiget bortvisning.

Sø- og Handelsretten gav A medhold i, at bortvisningen var sket med urette, men fandt, at A ikke havde opfyldt sin tabsbegrænsningspligt, og fastsatte erstatningen som en minimalerstatning efter funktionærlovens § 3, stk. 2m til ca. 297.000 kr.

Højesteret tiltrådte, at bortvisningen var sket med urette, men fandt efter den klare kontraktmæssige sammenhæng mellem den aftalte pris for virksomheden på 1 mio. kr. og ansættelsesaftalen, der gennem uopsigelighed sikrede A et kombineret vederlag, at der ikke var grundlag for ud fra sædvanlige ansættelsesretlige tabsbegrænsningsbetragtninger at fastslå, at A ikke havde krav på at blive stillet økonomisk, som A ville være stillet, hvis kontrakten med S først var blevet bragt til ophør til det tidspunkt, S kontraktmæssigt kunne bringe den til ophør. Højesteret gav derfor A medhold i A's fulde krav på 504.000 kr.

Højesteret henviste blandt andet til UfR 1922.114 H, UfR 1945.306 H, UfR 1956.205/1 H, UfR 1957.245 S, UfR 1960.943 S, UfR 2000.252 H og UfR 2004.1313 H.

UfR 2010.1758 V

Eksklusion af medlem af jagtkonsortium var uberettiget

John F. Mortensen, M var medlem af Jagtkonsortiet Tved Plantage, J, der bestod af 10 medlemmer. Den 2. januar 2008 skød M en hjort med 10 enheder, hvilket var en overtrædelse af konsortiums ordensregler. M blev herefter ekskluderet af konsortiet. Under en sag, hvor M påstod J tilpligtet at anerkende, at eksklusionen var uberettiget, anførte landsretten, at medlemmernes rettigheder og pligter ikke var reguleret i vedtægterne, men alene af nogle ordensregler, der ikke indeholdt nærmere regler om fremgangsmåden ved en beslutning om eksklusion. I mangel af nærmere bestemmelser herom måtte det antages, at beslutning om eksklusion kunne træffes af et simpelt flertal af medlemmerne til at udelukke et medlem måtte imidlertid kræve et sagligt forsvarligt og forholdsvist sikkert grundlag for at anse betingelserne for eksklusion for opfyldt, ligesom det måtte kræves, at alle foreningens medlemmer havde haft lejlighed til at fremkomme med deres synspunkter om en eventuel eksklusion, inden beslutning blev truffet, og til at deltage i afstemningen herom. Det var ikke godtgjort, at alle medlemmer havde haft adgang til at gøre deres synspunkter gældende og for at deltage i afstemningen om, hvorvidt M's adfærd ud fra en vurdering af grovheden heraf og lighedsbetragtninger burde føre til, at M blev ekskluderet.

Landsretten tog derfor allerede af den grund M's påstand om, at eksklusionen var uberettiget, til følge. J skulle endvidere betale erstatning til M for det tab, som M havde lidt som følge af eksklusionen, og M blev tilkendt 6.555,15 kr. i erstatning for den yderligere lejeudgift, M havde haft ved leje af et andet jagtområde.

UfR 2010.1808 Ø

Fogedretten burde have afvist tvangsbegæringen vedrørende andelslejlighed, der anvendtes til beboelse, og som var i sameje under opløsning

A og B, der ikke var gift, boede sammen fra 1986 til maj 2006 og købte under samlivet to andelslejligheder, som de i 2005 gik i gang med at lægge sammen. Inden sammenlægningen var tilendebragt, ophævede de i 2006 samlivet. I anledning heraf flyttede A, mens B blev boende og færdiggjorde sammenlægningen. I oktober 2007 aftalte parterne at sætte andelslejligheden til salg. Efter forgæves salgsbestræbelser, herunder uenighed om vilkårene for salg af andelslejligheden, opsagde A samejet og indgav samtidig til fogedretten auktionsbegæring, der blev fremmet mod B's protest.

Landsretten anførte henset bl.a. til oplysningerne om parternes forhold, herunder længden af deres samliv, erhvervsen af andelsboligen og de udførte arbejder, at A og B's sameje udgjorde et bo, der i givet fald skulle skiftes ved skifterettens foranstaltning, hvorfor fogedretten burde have afvist auktionsbegæringen.

UfR 2010.1876 H

Professionshøjskole anset som enejer af ejendom, der oprindeligt havde huset et studenterkursus

1964 overdrog Gentofte Kommune en ejendom i Hellerup til Hellerup Seminarium, H, der var en underafdeling af KFUM's Seminarium, K, og havde samme bestyrelse som dette. Overdragelsen var betinget af, at K oprettede et studenterkursus. I de følgende år anvendtes ejendommen til studenterkursus, der – som lejer – betalte en del af ejendommens udgifter til H. I 1986 blev H udskilt fra K og fusioneret med Frederiksberg

Seminarium, og H fraflyttede ejendommen, hvorefter K som ny underafdeling oprettede Gentofte Socialpædagogiske Seminarium, S, der overtog H's aktiver og passiver og benyttede ejendommen til undervisning. I tingbogen var som adkomsthaver til ejendommen lyst »H (K)«. Pr. 1. januar 1987 blev ejendommen bogføringsmæssigt overført til S, og i marts 1987 blev »K (S)« anmeldt som ejer af ejendommen. I overensstemmelse hermed var ejendommen i de følgende år opført i S', men ikke i Studenterkursets regnskaber. I 1993 besluttedes det at etablere Hellerup Socialpædagogiske Seminarium samt Gentofte Studenterkursus, G, som to selvstændige selvejende institutioner. Der opstod derefter tvist mellem S og G om, hvorvidt G havde ejendomsret til en ideel anpart af bygningen. S, der efter to sammenlægninger blev til Professionshøjskolen UCC, P, anlagde sag mod G med påstand om, at ejendommen tilhørte S som ene-adkomsthaver. Heroverfor gjorde G gældende, at det havde ret til en del af ejendommen, og at også billighedssynspunkter talte herfor.

Landsretten og Højesteret fandt, at der i mangel af konkret vedtagelse om ejendommens ejerforhold i 1993 ikke var sket nogen ændring af ejerforholdet for bygningen, og at S og siden P efter forløbet fra 1964 til 1993 måtte anses for eneejer af ejendommen. P fik derfor medhold i sin påstand herom.

UfR 2010.1908 H

Varemærke i form af et selskabs forbogstaver, TLT, beskyttet efter varemærkeloven og reglerne om god markedsføringsskik

TLT – Toftlund Logistik & Transport A/S, A, der drev virksomhed med transport og spedition af varer, tog bogstaverne TLT i brug som varemærke. På A's lastbiler var TLT anført med store bogstaver i rødt på hvid bund eller i hvidt på rød bund. Under bogstaverne var A's fulde navn anført med mindre skrift, og til højre for bogstaverne var anbragt en cirkel med stjerner. Kort tid efter begyndte TBL Trailer A/S, B, der dengang hed Thomas Lehrmann Trailer A/S, og som drev virksomhed med udlejning af trailere, at bruge forbogstaverne TLT. På selskabets trailere var bogstaverne TLT anført i hvidt på baggrund af en rød trekant. Under bogstaverne var B's fulde navn anført. Der opstod uenighed mellem A og B om, hvorvidt A's anvendelse af varemærket TLT var beskyttet i medfør af varemærkeloven, og om B's anvendelse af bogstaverne TLT var i strid med god markedsføringsskik.

Højesteret fandt, at B's varemærke var forveksleligt med A's varemærke, jf. varemærkelovens § 4, stk. 1, nr. 2. Højesteret lagde vægt på den betydelige lighed mellem mærkerne og på, at de tjenesteydelser, som A og B leverede, var af lignende karakter.

Højesteret fandt endvidere, at B's anvendelse af varemærket TLT ikke ville være i overensstemmelse med god markedsføringsskik, idet der bestod en væsentlig risiko for forveksling af de to virksomheder. B's anvendelse af kendetegnet var derfor heller ikke berettiget i medfør af varemærkelovens § 5, nr. 1, om retten til at gøre brug af eget navn som varemærke. På denne baggrund skulle B anerkende at være uberettiget til at anvende TLT som forretningskendetegn, herunder varemærke, og fjerne kendetegnene TLT fra selskabets trailere.

Højesteret henviser i dommen til U 1937.543 S, U 1977.822 S, U 2008.372 H, EF-domstolens dom af 11.09.2007 i sag C-17/06 (Céline SARL), Knud Wallberg: Varemærkeret, 4. udg. (2008), s. 28-32, 99-115 og 130-34, og Jens Schovsbo og Morten Rosenmeier: Immaterialret (2008), s. 468-69.

UfR 2010.1926 H

Anset for godtgjort, at der mellem to medarbejdere og en virksomhed var indgået aftale om ret til erhvervelse af aktieoptioner; virksomheden pålagt at betale erstatning for ikke at have opfyldt aftalen

A og B, der begge var ansat i D A/S, blev i 2003 sammen med en tredje nøglemedarbejder, C, informeret af ledelsen om, at man forventede en børsmission, og at man tilrænkte dem en mulighed for at modtage aktieoptioner i D's svenske moderselskab, E. På en generalforsamling i E den 27. april 2004 blev der vedtaget en beslutning om bl.a. udstedelse af optioner på tegning af aktier, der kunne erhverves af medarbejdere i D efter den danske bestyrelses nærmere beslutning. Der blev dog i tiden derefter – trods rykker fra medarbejderne – ikke foretaget nogen tildeling af disse optioner. I september 2004 sendte E et egentligt forslag til aftale mellem parterne. A, B og C modtog imidlertid nogle punkter i aftalen ændret, hvilket E afslog. A, B og C modtog ikke et nyt aftaleudkast, men den 27. januar 2005 afholdt parterne et møde, og det fremgik af et notat, som C udarbejdede under mødet, at der havde været tale om bl.a. to optionspakker på nærmere angivne vilkår, og at der ikke var noget krav om fortsat ansættelse. Af E's årsregnskab for 2004 fremgik bl.a., at der var tegnet aktieoptioner af tre nøglemedarbejdere i D. I marts og maj 2005 rykkede medarbejderne igen for en opfølgning på den aftale, som de mente at have fået på plads i januar 2005, men uden at få en reaktion herpå. C fratrådte i juni 2005. A og B opsagde deres stillinger med fratræden den 31. august 2005 og krævede samtidig to aktieoptionspuljer udleveret i henhold til aftalen på mødet i januar. D og E mente imidlertid ikke, at der på mødet den 27. januar 2005 var indgået en aftale om tildeling af aktieoptioner.

Landsretten gav A og B medhold med hensyn til den ene optionspakke og tilkendte dem erstatning.

Højesteret lagde vægt på bl.a. parternes forklaringer, oplysningen i årsregnskabet for 2004 og på, at E ikke reagerede på A's og B's henvendelser i foråret 2005 og således ikke afviste, at der var indgået en aftale i januar 2005. På denne baggrund fandt Højesteret det godtgjort, at der under mødet den 27. januar 2005 blev indgået aftale om, at A og B hver kunne erhverve begge optionspakker på nærmere angivne vilkår, og således at dette ikke var betinget af en yderligere ansættelsesperiode.

Højesteret fandt, at A og B havde krav på erstatning, men fandt det dog ikke godtgjort, at selskaberne havde givet afkald på at få betaling for optionerne, og denne betaling skulle derfor fradrages i erstatningen.

UfR 2010.2249 S

Varemærket TIVOLI ikke til hinder for registrering af varemærket THOMAS TIVOLI for forlystelsesparker mv. i vareklasse 41

Den norske virksomhed Thomas Tivoli A/S' varemærke THOMAS TIVOLI, i hvilket mærkedelen »THOMAS« måtte anses for dominerende, og hvor mærkedelen »TIVOLI« var deskriptiv for den virksomhed, som Thomas Tivoli driver, blev ikke anset for forveksleligt med Tivoli A/S' velkendte mærke TIVOLI, som måtte anses for et svagt mærke specifikt for tjenesteydelsen forlystelsespark m.v.

Sø- og Handelsretten var derfor enig med Patent- og Varemærkestyrelsen og Ankenævnet for Panther og Varemærker i, at Tivoli A/S' registrerede varemærkerettigheder til mærket TIVOLI ikke efter varemærkelovens § 15, stk. 1, nr. 2, var en hindring for registrering af mærket THOMAS TIVOLI for forlystelsesparker m.v. i vareklasse 41.

UfR 2010.2389 H**Et medlem af et selskab (s.m.b.a.) kunne hverken kræve selskabet opløst eller en andel af selskabets egenkapital udbetalt under henvisning til bristede forudsætninger**

Jørn Astrup Hansen, A, som var medlem af TryghedsGruppen s.m.b.a., B, anlagde sag mod B med påstand om opløsning af B, subsidiært udbetaling af sin andel af B's egenkapital opgjort til likvidationsværdi. Medlemmerne af B var blandt andet andre forsikringstager i Tryg-Vesta Forsikring A/S, C. B ejede 60 pct. af aktierne i Tryg-Vesta A/S, D, der ejede C 100 pct.

A anførte, at hans forudsætninger for at forblive medlem af B var bristet som følge af de vedtægtsændringer, som repræsentantskabet – uden at høre medlemmerne – havde gennemført efter 1991, samt som følge af børsnoteringen og salget af 40 pct. af B's aktier i D. A henviste til, at repræsentantskabet ikke havde varetaget medlemmernes økonomiske interesse, herunder i lave præmier.

Det fremgik af B's vedtægter, at medlemmerne er de til enhver tid værende medlemmer i nærmere angivne forsikringselskaber, og at medlemmerne udtræder uden krav på formueandel.

Højesteret udtalte, at påstanden om selskabets opløsning angik en aktuel og konkret retstvist. A's krav var rejst på egne vegne som minoritetsbeføjelse, og det forhold, at en opløsning uundgåeligt ville berøre andre medlemmer, indebar ikke, at han skulle have bemyndigelse fra dem til sagsanlægget. A blev derfor anset for at have fornøden retlig interesse i påstanden, men Højesteret fandt, at der ikke efter almindelige retsgrundsætninger var grundlag for at fastslå en så vidtgående retsfølge af A's eventuelle bristede forudsætninger for deltagelse i B, som en opløsning, der ville berøre alle medlemmerne og påvirke forsikringskoncernens virksomhed, ville være og frifandt allerede af denne grund B for denne påstand.

I forhold til den subsidiære påstand fandt Højesteret – henset til den særlige karakter af B, herunder medlemmernes begrænsede rettigheder og forpligtelser – at de vedtægtsændringer, som vare foretaget efter 1991, og de dispositioner, som A havde inddraget under sagen, ikke havde ført til, at A's stilling som forsikringstager og medlem kunne anses for væsentligt ændret. Der var således ikke sket en tilsidesættelse af en retsbeskyttet forventning hos A, og allerede derfor tiltrådte Højesteret, at B var frifundet for A's subsidiære påstand.

Se hertil FT 1990-91, 2. saml., till. A, sp. 652-56, betænkning nr. 1071/1986, s. 33-36, 68, 73 og 98 og Erik Werlauff: Selskabsretten 99-100.

En mere subsidiær påstand om, at TryghedsGruppen skulle anerkende, at den ikke er selvejende institution, men et selskab med begrænset ansvar ejet af forsikringsragerne, blev afvist, idet påstanden havde karakter af anbringender til støtte for A's øvrige påstande.

Om A's fornødne retlige interesse i påstanden se endvidere UfR 1994.29 H, UfR 2007.2170 H og Bernard Gomard og Michael Kistrup; Civilprocessen, 6. udg. 2007, s. 387-88 og 417-19.

UfR 2010.2757 V, VMI-Supply A/S**Selskab, bestyrelsesmedlem og bestyrelsesmedlem/direktør erstatningsansvarlige for dispositioner foretaget til skade for udtrædende medejer efter indgåelse af overdragelsesaftale**

VMI-Supply A/s, S1, var stiftet i 2002 af 3 personer, der hver ejede 1/3 af aktierne, og

aktierne blev overdraget til stifternes respektive selskaber. Efter at stifter 1 fratrådte som direktør i august 2007, blev stifter 3 direktør for selskabet. Stifter 2 og 3 ejede et andet selskab, Vilsund Muslinge Industri A/S, S2, der handlede med S1. På en ekstraordinær generalforsamling i S1 i juni 2007 var det blandt andet besluttet, at stifter 1's selskab, J, skulle overdrage sin aktiepost i S1 til S2 til kurs 100. I overdragelsesaftalen, der blev underskrevet den 2. juli 2007, overdrog alle aktionærerne i S1 deres aktier til S2. Stifter 1 havde i maj og juni måned fået oplyst, at der til udlodning blandt ejerne ville være knap 4,8 mio. kr. Efter indgåelsen af overdragelsesaftalen og inden regnskabsårets afslutning blev der foretaget nogle reguleringer også vedrørende tidligere regnskabsår og udstedt fakturaer medvidere, som mindskede værdien af J's aktier væsentligt, idet transaktionerne påvirkede S1's resultat negativt med knap 5. mio. kr. J fik derfor efter regnskabsårets udløb et væsentligt mindre beløb udbetalt, end det var stillet i udsigt før oprettelsen af overdragelsesaftalen.

Under anbringende af, at S1 og de to andre stiftere ved transaktionerne havde pådraget sig et erstatningsansvar over for J efter den dagældende aktieselskabslovs § 140, jf. § 63, anlagde J sag mod S1 og stifterne 2 og 3 med krav om betaling af ca. 1,65 mio. kr.

J fik medhold i, at de sagsøgte havde disponeret på en måde, der var egnet til åbenbart at skaffe stifter 2 og 3 og deres selskaber en utilbørlig fordel på bekostning af J, og de havde derfor pådraget sig erstatningsansvar. S1, stifter 2 og 3 blev herefter dømt solidarisk at betale knap 1.25 mio. kr. til J.

Erhvervsankenævnets kendelse af 26. februar 2010 (J.nr. 2009-0020310)

Fond pålagt at ændre årsrapporten

Ved skrivelse af 7. september 2009 pålagde Erhvervs- og Selskabsstyrelsen en fond at berigtige årsrapporten for 2008 og indsende en ny årsrapport for 2008 inden 4 uger fra afgørelsens datering. Fonden klagede til Erhvervsankenævnets over afgørelsen.

Det var efter styrelsens opfattelse, at regnskabsposten »Fundatsbestemt reserve ved salg af aktier i B A/S« udgør frie midler i fonden, og ved at benævne regnskabsposten »fundatsbestemt« foranlediger fondens regnskabsbrugere til at tro, at der ikke er tale om fri midler. Efter årsregnskabslovens § 161, stk. 2 og lov om erhvervsdrivende fonde § 57, stk. 3 oplagde styrelsen fonden, at berigtige forholdene og indsende en ny, revideret og godkendt årsrapport for 2008.

Baggrunden for den pågældende post var, at fonden i 2008 solgte aktierne i B A/S for EUR 101 mio. på entreprise value og debt free basis. I den forbindelse skulle fondens revisor revidere, i hvilken sammenhæng Fondens bestyrelse og styrelsen drøftede fastsættelsen af fondens grundkapital. Fondens grundkapital blev fastsat til 150 mio. kr. Fondens bestyrelse er af den overbevisning, at styrelsen tilkendegav, at den resterende gevinst ved salget ikke skulle uddeles, blot fordi grundkapitalen blev fastsat til 150 mio. kr. medens styrelsen mente, at der skulle uddeles et beløb på knap 375 mio. kr.

To af ankenævnets medlemmer udtalte, at efter det oplyste blev styrelsen i 2008 anmodet om at godkende K's salg af aktiekapitalen i B A/S samt godkende ændringer i fondens fundats og fondens formål. Uenigheden mellem parterne om, at blandt andet spørgsmålet om binding af kapitalen er uafklaret. Revisorpåtegningen i årsrapporten for 2008 er afgivet uden forbehold eller supplerende oplysninger. Ifølge årsregnskabslovens

§ 99, stk. 1, nr. 2, skal ledelsesberetningen beskrive eventuel usikkerhed ved indregning eller måling, så vidt muligt med angivelse af beløbet. Uenigheden med styrelsen om den fundatsbestemte reserve ved salget af aktier i B A/S fremgik ikke af ledelsesberetningen.

Flertallet fandt herefter, at den manglende oplysning var så væsentlig, at regnskabet for 2008 burde ændres således, at regnskabet indeholdte oplysninger om usikkerheden ved fastsættelsen af den bundne kapital.

Mindretallet tiltrådte, at fonden skulle pålægges at berigtige og indsende en ny årsrapport for 2008.

Erhvervsankenævnets kendelse af 18. februar 2010 (J.nr. 2009-0020411)

Adgangen til at foretage registreringer via Webreg.dk med medarbejdersignatur udstedt til firmaet lukket indtil videre; Bekendtgørelse nr. 1525 af 13. december 2007, § 49, stk. 2

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen lukkede indtil videre den 4. september 2009 for adgangen til at foretage registreringer via Webreg.dk med medarbejdersignatur udstedt til K v/A efter § 49, stk. 2 i bekendtgørelse nr. 1525 af 13. december 2007. Lukningen skyldes, at styrelsen ved en gennemgang af registreringer foretaget via Webreg.dk har fået en begrundet formodning om, at I som anmeldere har misbrugt adgangen til Webreg.dk, ved at foretage registreringer af stiftelser af en kæde af selskaber på et og samme kapitalgrundlag i en periode fra 26. april 2007 til 14. maj 2007 med en digital signatur udstedt til K v/A.

Erhvervsankenævnet udtalte, at ud fra de på tidspunktet for styrelsens afgørelse fandtes, at styrelsen havde haft en sådan begrundet formodning om, at der var sket eller ville ske misbrug af adgangen til registrering, indberetning eller offentliggørelse via Webreg.dk, at styrelsen var berettiget til med øjeblikkelig virkning midlertidigt at lukke firmaets adgang hertil, jf. § 49, stk. 2 i bekendtgørelse nr. 1525 af 13. december 2007.

Erhvervsankenævnet forstod styrelsens redegørelse af 19. november 2009 således, at styrelsen på baggrund af det nu fremkomne – herunder den fremsendte dokumentation for, at stiftelserne af de omhandlede selskaber efter klagerens opfattelse ikke er sket på et og samme kapitalgrundlag – vil træffe afgørelse om, hvorvidt klagerens adgang til Webreg.dk skal genåbnes eller forblive lukket.

Erhvervsankenævnet stadfæstede med denne mærkning styrelsens afgørelse.